།།། །མཉམ་མེད་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེ་ཐ་བཞུགས་སོ། །

།།། །མཉམ་མེད་ཆོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེ་ཐ་བཞུགས་སོ། །

@01A [DD] །།། །ཀ་མོ་གུ་ རུ་མཁྱུ་སྒོ་ཁྱུ་ཡ། ཕུན་ཚོགས་[DD] དགེ་ལེགས་བྱེ་བས་བསྐྱེན་པའི་སྐུ། །མཐའ་ཡས་འགྲོ་བའི་རེ་[DD]

བ་སྐོང་བའི་གསུང་། །མ་ལུས་ཤེས་བྱ་ཇི་བཞིན་གཟིགས་པའི་ཐུགས། །ཤ་སྟག་གི་གཅོ་བོ་དེ་ལ་མགོས་ཕྱག་འཚལ། །རྒྱ་མེད་

སྟོན་པ་དེ་ཡི་སྲས་ཀྱི་མཆོག །རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་ཀུན་ཀྱི་ཁུར་བསྣམས་ནས། །བྱང་མེད་ཞིང་དུ་སྨྱལ་པས་རྣམ་རོལ་པ། །

མི་ཕམ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཤིན་ཏུ་དཔག་པར་དཀའ་བ་རྒྱལ་བའི་ཡུམ། །ཇི་བཞིན་དགོངས་པ་འགྲེལ་

@02A [DD] །།། །མཛད་འཇམ་གླིང་རྒྱན། །ཀུན་སྤྱོད་ཐོགས་མེད་ཅེས་ནི་ས་གསུམ་ན། །ཡོངས་སུ་བཀས་པའི་ཞབས་ལ་བདག་ཕྱག་འཚལ། །ཤིང་[DD]

རྒ་ཆེན་པོ་གཉིས་ལས་ལེགས་བརྒྱད་པའི། །ཟབ་མོའི་ལྟ་བ་རྒྱ་ཆེན་སྤྱོད་པའི་ལམ། །མ་ནོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་གནད་བསྟན་པའི། །གདམས་པའི་མཛོད་

འཛིན་མར་མེ་མཛད་ལ་འདུད། །རབ་འབྱམས་གསུང་རབ་ཀུན་ལ་ལྟ་བའི་མིག །སྐལ་བཟང་ཐར་པར་བགྲོད་པའི་འཇུག་ངོགས་མཆོག །བརྩེ་བས་བསྟོད་པའི་

ཐབས་མཁས་མཛད་པ་ཡིས། །གསལ་མཛད་འཕེལ་གཉེན་རྣམས་ལ་གྱས་ཕྱག་འཚལ། །དེང་དུས་རྣལ་འབྱོར་བརྩེ་རྣམས་ཐོས་པ་ཉུང་། །མང་ཐོས་ཉམས་

@02B ལེན་གནད་ལ་མི་མཁས་ཤིང་། །ཚལ་ཆར་གསུང་རབ་བལྟ་ལ་ཕྱོགས་རེའི་མིག །ལུང་དོན་རིགས་པས་འབྱེད་པའི་མཐུ་མེད་པས། །བསྟན་པའི་གནད་རྣམས་རྫོགས་པའི་གདམས་

པ་མཆོག །མཁས་པ་

དགྱེས་པའི་ལམ་དང་བལ་མཐོང་ནས། །ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་ལམ་འདི་བཞག་པ་ལ། །བདག་གི་ཡིད་ནི་ཀུན་ནས་སྤྲོ་བར་གྱུར། །གང་དག་ཕྱོགས་འཛིན་མུན་པས་མ་བསྒྲིབས་ལ། །ལེགས་

ཉེས་འབྱེད་

པའི་བློ་ཡི་མཐུ་ལྡན་ཞིང་། །དཀའ་བའི་རྟེན་བཟང་དོན་ལྡན་བྱེད་འདོད་པའི། །སྐལ་ལྡན་དེ་རྣམས་རྩེ་གཅིག་བསྡིམས་ཏེ་ཉོན། །འདིར་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་བསྡུས་པ། ཤིང་རྟ་

ཆེན་པོ་གླུ་སྒྲིབ་དང་ཐོགས་མེད་གཉིས་ཀྱི་ལམ་སྟོལ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སར་འགྲོ་བའི་སྐྱེ་བོ་མཆོག་གི་ཚོས་ལུགས། སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱིས་ཉམས་སུ་བླང་བའི་རིམ་པ་ཐམས་ཅད་མ་ཚང་བ་མེད་

པར་བསྟན་པ། བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་སྒོ་ནས་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་འཁྲིད་པའི་ཚུལ་ནི་གང་བཤད་པར་བྱ་བའི་ཚོས་སོ། །དེ་ལ་དཔལ་ནྷ་ལེནྡྲའི་མཁས་པ་རྣམས་ནི་སྒོ་བ་དཔོན་གྱི་

ངག་དག་པ་དང་། སྒོ་མའི་རྒྱུད་དག་པ་དང་། བཤད་བྱའི་ཚོས་དག་པ་སྟེ། དག་པ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཚོས་འཆད་པར་བཞེད་ལ། དུས་ཕྱིས་ནི་ཡི་གེ་མ་ལ་ཤྲཱ་པར་བསྟན་པ་དང་བས། དེའི་

@03A ཞེས། །མཁས་པ་རྣམས་ནི་ཚོས་རྟོམ་པ་པོའི་ཆེ་བ་དང་། ཚོས་ཀྱི་ཆེ་བ་དང་། དེ་ཇི་ལྟར་བཤད་ཅིང་ཉན་པའི་ཚུལ་གསུམ་སྟོན་དུ་གལ་ཆེ་བར་བཞེད་པའི་ཚུལ་གཉིས་བྱུང་

བར་གྱགས་པ་ལས་འདིར་ནི་ཕྱི་མ་ལྟར་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཁྱད་པར་ཏུ། ཆོས་ཐུང་བ་ལུགས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། མཛད་པ་པོའི་ཆ་བསྟན་པ་དང་། གདམས་

ངག་ལ་གྱས་པ་བསྒྲིད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཀྱི་ཆ་བསྟན་པ་དང་། ཆ་བ་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་ལ་ཉན་བཤད་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། གདམས་པ་དངོས་ཀྱིས་སྤྲོབ་མ་ཇི་ལྟར་བཀྱི་བའི་རིམ་པའོ། །དང་པོ་

མཛད་པ་པོ་ནི། གདམས་ངག་འདི་སྨྲིར་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པས་མཛད་པའི་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུན་གྱི་གདམས་ངག་ཡིན་ལ། ཁྱད་པར་དུ་འདིའི་གཞུང་ནི་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྤྲོན་མ་ཡིན་པས་

དེ་མཛད་པ་པོ་ཉིད་འདིའི་ཡང་མཛད་པ་པོའོ། །དེ་ཡང་སྤྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དྲེ་པོ་ཀ་ར་ཥྚི་རྒྱ་མཚན་གཞན་དཔལ་ལྡན་ཨ་ཏི་ཤ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་སྟེ། དེའི་ཆ་ལ་གསུམ། རིགས་

ཕུན་

སུམ་ཆོགས་པར་སྐྱེ་བ་བཞེས་པའི་ཚུལ། རྟེན་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་བསྟེས་པའི་ཚུལ། བརྟེས་ནས་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་མཛད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་ནག་ཚོས་མཛད་པའི་བསྟོད་པ་

@03B བརྒྱད་ཅུ་པ་ལས། ཤར་ཕྱོགས་ཟ་ཅོར་ཡུལ་མཆོག་ན། །དེ་ན་གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོ་ཡོད། །བི་ཀྲ་མ་ནི་པུ་ར་ཡིན། །དེ་ཡི་དབུས་ན་རྒྱལ་པོའི་ཁབ། །ཕོ་བྲང་ཤིན་ཏུ་ཡངས་པ་ཡོད། །གསེར་གྱི་རྒྱལ་མཚན་ཅན་ཞེས་བྱ། །ལོངས་

སྤྱོད་མངའ་ཐང་འབྱོར་པ་ནི། །རྒྱ་ནག་སྟོང་ཁྲན་རྒྱལ་པོ་འདྲ། །ཡུལ་དེའི་རྒྱལ་པོ་དགེ་བའི་དཔལ། །བཙུན་མོ་དཔལ་མོ་འོད་ཟེར་ཅན། །ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ལ་སྲས་གསུམ་མངའ། །པཎ་ཧིའི་སྐྱིང་དང་རྒྱ་བའི་སྐྱིང་། །དཔལ་གྱི་

སྐྱིང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །རྒྱལ་བུ་པཎ་ཧིའི་སྐྱིང་པོ་ལ། །བཙུན་མོ་ལྷ་ཡོད་སྲས་ནི་དགྱུ། །སྲས་ཀྱི་ཐུ་བོ་བསོད་ནམས་དཔལ། །ད་ལྟའི་དུས་ན་མཁས་པ་ཆེ། །རྟ་ན་ཥྚི་ཞེས་བྱ་བར་གྲགས། །ཆུང་བ་དཔལ་གྱི་སྐྱིང་པོ་ནི། །

དགེ་སློང་པིཾ་ཌ་ཙ་ཐ་ཡིན། །འབྲིང་པོ་ཟླ་བའི་སྐྱིང་པོ་ནི། །ད་ལྟ་བློ་མ་རྟེ་བཙུན་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །ཡོན་ཏན་བརྟེས་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། མང་དུ་མཁྱེན་པ་ལྷུང་གི་ཡོན་ཏན་

བསྟེས་པའི་ཚུལ། ཚུལ་བཞིན་

བསྒྲབ་པ་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟེས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བསྟོད་པ་ལས། ལེ་ནི་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་ན། །སྒྲུ་རྩལ་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་དང་། །བཟོ་ཡི་གནས་ནི་ཐམས་ཅད་དང་། །ལེགས་པར་སྒྲུབ་བའི་སྐད་དང་ནི། །

ཚད་མ་ཀུན་ལ་མ་ཁས་པ་ལགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཉེར་གཅིག་ཚུན་ལ་ཕྱི་པ་དང་ནང་པའི་རིག་པའི་གནས་ཐུན་མོང་བ་སྤྲུངས་གཏན་ཚིགས་རིག་པ། བཟོ་དང་གསོ་བ་རིག་པ་བཞི་ལ་སྦྱངས་པས་མ་ཁས་པའི་

@04A ཞེས། ཕུལ་དུ་ཕྱིན་པར་གྱུར་ཏོ། །ཁྱད་པར་དུ་ལོ་བཅོ་ལྔ་བཞེས་པའི་ཚེ། རིགས་ཐེགས་ཚར་གཅིག་གསན་པས་ཕྱི་རོལ་པའི་རྟོག་གེ་པ་མ་ཁས་པར་གྱུགས་པ་ཞེག་དང་བརྩད་པས་དེ་ཕམ་པར་མཛད་

པས་སྨན་པའི་གྲགས་པ་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་སོ་ཞེས་གློ་ལྟང་པ་ཆེན་པོ་གསུང་དོ། །དེ་ནས་རི་ནག་པོའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱུག་དཔལ་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་ཞལ་གཟིགས་ཤིང་རྡོ་རྗེ་

མཁའ་འགྲོ་མས་ལུང་བསྟན་པ་

ཐོབ་པའི་བླ་མ་རྣ་ཆུ་ལ་གུསྦྲ་ལ་དབང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཞུས་ཤིང་། གསང་མཚན་ཡེ་ཤེས་གསང་བའི་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བར་བཀྲགས་ཏེ་དགུང་ལོ་ཉིར་དགུ་ཚུན་ཆད་ལ་དངོས་གྲུབ་བསྙེས་པའི་བླ་མ་དུ་མའི་སྤྱན་སྔར་རྫོ་

རྗེའི་ཐེག་པ་ལ་སྦྱངས་པས་གཞུང་དང་གདམས་ངག་མ་ལུས་པ་ལ་མཁས་པར་གྱུར་ཏེ། གསང་སྔགས་ལ་ང་ཉིད་མཁས་སོ་སྐྱམ་དུ་དགོངས་པ་བྱུང་བ་ན། ཕྲ་ཀི་མ་རྣམས་ཀྱིས་སྔགས་ཀྱི་ བླིགས་བམ་སྔར་མཐོང་མ་

མྱོང་བ་མང་པོ་མནལ་ལམ་དུ་བསྟན་ནས་ཐུགས་རྗེལ་བཅཱ་གོ །དེ་ནས་བླ་མ་དང་ཡི་དམ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་དང་རྨི་ལམ་ཅི་རིགས་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་ན་བསྟན་པ་དང་འགྲོ་བ་མང་པོ་ལ་ཕན་ པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བར་བསྒྲུབ་བ་

ལ་བཏེན་ནས། བསྟོད་པ་ལས། ཁྱོད་ཀྱི་མཁན་པོ་སྤྱོར་ལམ་པ། །ཡིན་པར་ཀུན་ལ་རབ་ཏུ་གྲགས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར། ཕལ་ཆེན་སྤྲེ་པའི་གནས་བཏུན་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་ཏྲི་ལ་རཀྵི་

ཀ་ཞེས་བྱ་བ་སྟོང་བའི་ལམ་གྱི་དེ་ཁོ་

@04B ན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཞུགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྙེས་པ་ཞིག་ལ་མཁན་པོ་མཛད་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ། མཚན་ཡང་དཔལ་མར་མེ་མཛད་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བཏགས་སོ། །དེ་ནས་ལོ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཅིག་གི་བར་དུ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་

ཐེག་པའི་ནང་རིག་པའི་སྟེ་སྟོང་གོང་འོག་རྣམས་ལ་སྦྱངས་ཤིང་། ཁྲད་པར་དུ་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཡཁད་པ་ཆེན་པོ་ལ་བློ་མ་རྙེད་རྟག་ཏུ་སྦྱིན་སྔོན་ཁའི་སྦྱིན་སྔོན་ཙམ་ཡང་ཁ་པྱི་རིར་ལོ་བཅུ་གཉིས་སུ་གསོན་ནོ། །རྩ་བའི་སྟེ་བཞིའི་གཞུང་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པས་སྟེ་

པ་ཐ་དད་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱིན་ལེན་ལ་སོགས་པ་བློང་དོར་གྱི་ཚ་ཕྱ་མོ་རྣམས་ཀྱང་མ་འདྲེས་པར་མཁྱེན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་རང་དང་གཞན་གྱི་སྟེ་བའི་གྲྭབ་བའི་མཐའ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སོན་པས་ན་ལྷང་གི་བསྟན་པའི་གནད་ཐམས་ཅད་ཕྱིན་

ཅི་མ་ལོག་པར་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་ཡིན་ནོ། །རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྙེས་པའི་ཚུལ་ནི། སྤྱིར་རྒྱལ་བའི་ལུང་གི་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་སྟེ་སྟོང་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་དུ་འདུ་བས། རྟོགས་པའི་བསྟན་

པཱའང་བསྒྲབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་དུ་འདུ་

དགོས་སོ། །དེ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྒྲབ་པ་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྒྲབ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་དུ་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ལས་ལན་དུ་མར་བསྟན་པས་ན། ཐོག་མར་ཚུལ་ཁྲིམས་

ཀྱི་བསྒྲབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་དགོས་སོ། །དེ་ལ་གསུམ་ལས། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་ཚུལ་ན། བསྟོད་པ་ལས། ཁྱོད་ནི་ཉན་ཐོས་ཐེག་པའི་སྐོར་ཞུགས་ནས། །ཚུལ་ཁྲིམས་

@05A ྈ།། །གཡག་ཏ་བཞིན་དུ་སྐུང་མཛད་ཅིང་། །ཚངས་སྤྱོད་དཔལ་དང་ལྡན་པའི་དགེ་སློང་མཆོག །གནས་བརྟན་འདུལ་བ་འཛིན་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་མཉེས་

ནས་ཏ་རྩིད་ལ་ཆགས་པའི་གཡག་གིས་ཏ་མ་ཉག་མ་རེ་རེ་ཞིང་ལ་ཐོག་ས་རེ་ཞིང་ལ་ཐོག་ས་ན། རྗེན་པས་སྲོག་དང་འཕྲལ་བར་མཐོང་ནའང་སྲོག་དང་བསྲོས་ཏེ་ཏ་མ་མི་གཅོད་པར་བསྐྱང་བ་ལྟར། ཁས་

བླངས་པའི་བསླབ་པའི་གཞི་ཆེན་པོ་ལྟ་ཅི་སྙོས།

བསླབ་པའི་གཞི་ཕྲ་མོ་རེ་རེ་ཡང་སྤོག་དང་བསྟོས་ནས་བསྡུངས་པས་གནས་བརྟན་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཆེན་པོར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་བསྟོད་པ་ལྟར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོམ་པ་དང་ལྡན་པ་ནི། བསྟོད་པ་ལས། ཁྱོད་ནི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་

པའི་སྒོར་ཞུགས་ནས། །ལྷག་པའི་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་གྱུར་ཅིང་། །བྱང་ཆུབ་ཐུགས་ཀྱིས་འགྲོ་རྣམས་མི་གཏོང་བ། །བློ་ལྡན་སྐྱིང་རྡེ་ཅན་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེའི་རྩ་བ་ཅན་གྱི་

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྤྱོད་བའི་གདམས་པ་མང་པོ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་གསེར་གླིང་པ་བསྟེན་ནས་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་དང་འཇམ་པའི་དབྱངས་ནས་ཐོགས་མེད་དང་ཞི་བ་ལྟ་ལ་བརྒྱུད་པའི་

གདམས་པ་མཆོག་ལ་རིང་དུ་སྤྱངས་པ་ལས།

བསྟོད་པ་ལས། རང་དོན་ཡལ་བར་དོར་ནས་གཞན་གྱི་དོན། །ལྷུར་མཛད་དེ་ནི་བདག་གི་བླ་མ་ལགས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར། བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཐུགས་ལ་

འབྲུངས་ཤིང་། སྐྱེན་པའི་སེམས་དེས་ཀུན་

@05B ཏུ་དྲངས་པའི་འཇུག་པའི་སེམས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཆེ་ཏ་ལ་སྦྱོབ་པར་ཁས་བླངས་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་བསྟན་པ་བཟང་པོས་རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་བཅས་པའི་མཚམས་ལས་མི་འདའ་བར་མཛད་དོ། །

རོ་རྗེའི་ཐེག་པའི་སྡོམ་པ་དང་ལྡན་པ་ནི། བསྟོད་པ་ལས། ཁྱོད་ནི་རོ་རྗེའི་ཐེག་པའི་སྒོར་ཞུགས་ནས། །རང་ལྟར་གཟེགས་ཤིང་རོ་རྗེའི་ཐུགས་དང་ལྡན། །རྣལ་འབྱོར་དབང་ཕྱུག་ཚ་ལྷ་བྱ་ཏུ་བ། །སྒོམ་པའི་བདུལ་ཞུགས་མཛད་ལ་

ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་གི་ལུས་ལྟར་གཟེགས་པའི་བསྟེན་པའི་རིམ་པ་དང་། རོ་རྗེའི་ཐུགས་རྗོགས་པའི་རིམ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ལྡན་པས་རྣལ་འབྱོར་པའི་གཙོ་བོ་ཞེས་སྨོས་བསྟོད་ཅིང་། ཁྱད་པར་དུ་བཅས་

པའི་མཚམས་ལས་མི་འདའ་བར་དམ་ཚིག་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྲུང་བའང་། བསྟོད་པ་ལས། དྲན་དང་ཤེས་བཞིན་ལྡན་པ་ཡིས། །ཚུལ་ཁྲིམས་མ་ཡིན་ཡིད་མི་མཛད། །བག་ཡོད་དྲན་དང་

གཡོ་སྒྱུ་མེད། །ལྷུང་བའི་ཉེས་པས་བྱོད་མ་

གོས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་སྔོན་པ་གསུམ་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་རྣམས་ཁས་ལེན་པ་ལ་དཔའ་བ་ཙམ་མིན་པར་ཇི་ལྟར་ཁྲབ་བརྩམས་པའི་ཚེ་ཆོས་ཀྱི་ཆུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་བཞིན་ནོ། བཅུ་

ལ་ཅུང་ཟད་འདས་ནའང་སྐྱར་བ་སྐྱར་བར་རང་རང་གི་ཕྱིར་བཅོས་ཀྱི་ཆོགས་དག་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་འདི་ནི། གསུང་རབ་ཀྱི་གནད་ཤེས་པའི་མཁས་པ་རྣམས་དགའ་བ་བསྟེན་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པར་ཤེས་པར་བྱས་ལ་དམ་པ་རྣམས་

@06A ཞེས། །ཀྱི་རྟེས་སུ་བསླབ་པར་བྱའོ། །ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་བསླབ་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་གཉིས་ལས། ཐུན་མོང་བ་ནི། ཞི་གནས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སེམས་ལས་སུ་དྲང་བ་བརྟེས་ཤིང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་

ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་བསླབ་པ་ནི། བསྒྲིད་པའི་རིམ་པ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་མངའ་སྟེ། དེ་ཡང་རིགཔ་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལོངྟུགཔ་གམ་གསུམ་དུ་མཛད་ཅིང་། དེའི་ཚེ་ཡུལ་རྒྱུན་དུ་མཁའ་འགྲོ་མ་

རྣམས་ཀྱིས་བླུ་བློངས་པ་གསན་

ནས་ཐུགས་ལ་བརྩང་བཞང་ཡོད་དོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྒོམ་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་ཐུན་མོང་བ་ནི། ཞི་ལྷག་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལྷག་མཐོང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྟེས་ཤིང་། ཐུན་མོང་མིན་པ་ནི། རྫོགས་པའི་རིམ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལྟུང་

པར་ཅན་བརྟེས་པ་སྟེ། བསྟོད་པ་ལས། གསང་སྔགས་ཐེག་པའི་གཞུང་ལྟར་ན། །སྒྲོར་བའི་ལམ་པ་ཡིན་པར་གསལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་མཛད་པ་ལ་གཉིས། རྒྱ་གར་དུ་མཛད་ཚུལ་དང་། བོད་དུ་

མཛད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དཔལ་རྡོ་རྗེའི་གདན་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་ཕོ་བྲང་དུ་མུ་སྟེགས་ཀྱི་སྣ་བ་ངན་པ་ལན་གསུམ་དུ་ཚོས་ཀྱིས་ཕམ་པར་མཛད་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་བཟུང་ཞིང་། རང་གི་སྡེ་པ་གོང་འོག་གི་བསྟན་པ་

ལའང་མ་རྟོགས་པ་དང་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་ཐེ་ཚོམ་གྱི་དྲི་མ་ངན་པ་རྣམས་བསལ་ནས་བསྟན་པ་རྒྱས་པར་མཛད་པས། སྡེ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་ཕྱོགས་རིས་མེད་པར་གཙུག་གི་རྒྱན་དུ་

འཛིན་ཏེ། བསྟོད་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་ཞོ་

@06B བྱང་དུ། །ཐམས་ཅད་འདུས་ཤིང་འཚོགས་པ་ན། །རང་དང་གཞན་གྱི་སྡེ་པ་ཡི། །གྲུབ་མཐའ་དན་པའི་ཆོལ་བ་ཀུན། །ས་གཞི་ང་རོའི་སྒྲ་སྐད་ཀྱིས། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནི་ཀློད་པ་འགེམས། །ཞེས་དང་། ཞོ་ཏན་ཏ་ཡི་པུ་རི་ན། །རབ་བྱུང་བརྒྱ་

ཕྲག་ཕྱེད་དང་གསུམ། །བྲི་ཀླ་མ་ལ་ཤྲི་ལན། །རབ་བྱུང་བརྒྱ་ཕྲག་མ་ལོངས་ཙམ། །རྩ་བའི་སྡེ་བཞི་ཚང་བར་བཞུགས། །སྡེ་པའི་ཁེངས་དེགས་ཁྲོད་མི་མཛད། །མ་གཏུ་ཡི་ཡུལ་ཀྱི་

ནི། །གནས་གཞི་མ་ལུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །སྟོན་

པའི་འཁོར་ནི་བཞི་པོ་ཡི། །ཀུན་ཀྱི་གཙུག་གི་ནོར་བུར་གྱུར། །ཁྲོད་ནི་སྡེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི། །ཀུན་ཀྱི་སྤྱི་ལ་བཞུགས་པས་ན། །ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ནི་ལུང་ཡང་ལེན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །ཁོད་དུ་མཛད་ཚུལ་ནི། ལྷ་བློ་མ་ཁུ་དབོན་གྱིས་

ལོ་སྟོང་བརྒྱ་བཅུ་ནས་ཆོ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་བ་གཉིས་རིམ་པ་བཞིན་རྒྱ་གར་དུ་བསྡུར་ཏེ་འབད་པ་ཆེན་པོས་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྦྱན་འདེན་བཏང་བས་བྱང་ཆུབ་འོད་ཀྱི་རིང་ལ་སྦྱན་

འདྲོངས་ཏེ་མངའ་རིས་སྐོང་དུ་ཕྱག་ཕེབས་པ་ན།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་དགེ་རིར་མཛད་པར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། མདོ་སྡེགས་ཀྱི་གནད་ཐམས་ཅད་བསྡུས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རིམ་པར་དྲིལ་བའི་གཞུང་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྒྲོན་མ་མཛད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐོར་ནས་བསྟན་

པ་རྒྱས་པར་མཛད་དེ། དེ་ཡང་མངའ་རིས་སུ་ལོ་གསུམ། སྐྱི་ཐང་དུ་ལོ་དགུ། དབུས་གཙང་གཉན་དུ་ལོ་ལྔའི་བར་དུ་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་མདོ་སྡེགས་ཀྱི་གཞུང་གདམས་ངག་མ་ལུས་པ་བསྟན་ནས། བསྟན་པའི་སྒོལ་ནུབ་པ་

@07A ྱྀ། །རྣམས་གསར་དུ་བཙུགས། སྒོལ་ཙུང་ཟད་ཡོད་པ་རྣམས་འཕེལ་བར་མཛད། ལོག་པར་རྟོག་པའི་དྲི་མས་སྤྱགས་པ་རྣམས་ལེགས་པར་བསལ་ཏེ། བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དྲི་མ་དང་བྲལ་བར་མཛད་དོ། །སྒྲིན་

ན་གངས་རིའི་ཁྲོད་དུ་བསྟན་པ་སྐྱ་དར་ལ་དཔལ་ལྡན་ཞི་བ་འཚོ་དང་པད་སཾ་བཛྲ་བསྟན་པའི་སྒོལ་བཙུགས་པ་ལ། སྐྱང་པ་ཉིད་ཀྱི་གོ་བ་གནད་དུ་མ་སོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ལ་

སྐྱེ་ཞིང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་འགོག་པའི་རྒྱུ་

ནག་གི་མཁན་པོ་ཆུ་ཤང་གིས་བསྟན་པ་འགྲིགས་པར་བྱས་པ། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཀླུ་ལ་ཕྲིན་ལས་ལེགས་པར་བཀག་ནས་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་གཏན་ལ་ཕབ་པས་སྐྱེ་དེན་ཤེན་ཏུ་ཆེ་ལ། ཕྱི་དར་ལ་རྒྱུད་སྡེའི་དོན་ལོག

པར་བརྟུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་པཊྚི་ཀ་དང་རྣལ་འབྱོར་པར་རློམ་པ་འགའ་ཞིག་གིས་བསྟན་པའི་རྩ་བ་ཚངས་བར་སྤྱོད་པ་ལ་གནོད་བ་ཆེན་པོ་བྱས་པ། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་འདིས་ལེགས་པར་བཀག་ཅིང་། གཞན་ཡང་ལོག་པར་བརྟུང་བ་

རྣམས་རྒྱབ་བར་བྱས་ནས། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་བསྟན་པ་འཕེལ་བར་མཛད་པས་ཁ་བ་ཅན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱེ་དེན་གྱིས་ཁྱབ་པར་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་ཐུབ་པའི་དགོངས་པ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་གཞུང་རྩོམ་པ་ལའང་ཕྱོགས་

སུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱུ་གསུམ་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་ཤེས་བྱ་རིག་པའི་གནས་ལྔ་ལ་མཁས་པ་དང་། དེ་དག་གི་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གནད་ཀྱི་གདམས་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་

ནས་བརྒྱང་སྟེ་དམ་པ་བར་

@07B མ་ཚད་པ་ལས་བརྒྱད་པའི་མན་ངག་དང་ལྡན་པ་དང་། ཡི་དམ་གྱི་ལྷའི་ཞལ་གཟིགས་ནས་གསུང་གི་གནང་བ་ཐོབ་པའོ། །འདི་དག་རེ་རེས་ཀྱང་གཞུང་རྩོམ་པར་རྒྱས་ན་གསུམ་གི་ཚང་ན་ཆེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་འགྱུར་རོ། །སྒོབ་

དཔོན་ཆེན་པོ་འདི་ལ་ནི་གསུམ་གི་མངའ་རོ། །དེ་ལ་ཡི་དམ་གྱིས་རྗེས་སུ་བཟུང་བ་ནི། བསྟོད་པ་ལས། དཔལ་ལྡན་དགྱེས་པའི་རྡོ་རྗེ་དང་། །དམ་ཚིག་བཀོད་པའི་རྒྱལ་པོ་དང་། །དཔའ་བོ་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་དང་། །ཇོ་མོ་རྗེ་བཙུན་

སྒོལ་མ་སོགས། །ཞལ་གཟིགས་གནང་བ་ཐོབ་པས་ན། །རྒྱུ་ལམ་ན་འམ་མདོན་སུམ་དུ། །ཟབ་པ་དང་ནི་རྒྱ་ཆེ་བའི། །དམ་ཚོས་རྣག་ཏུ་གསན་པ་ལགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བླ་མ་བརྒྱད་པ་ལ་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བ་དང་

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བརྒྱད་པ་གཉིས། དེ་ལ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་གསང་སྔགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ལྟ་བའི་བརྒྱད་པ་དང་སྤྱོད་པའི་བརྒྱད་པ་གཉིས། ཕྱི་མ་ལ་བྱམས་པ་ནས་བརྒྱད་པ་དང་

འཇམ་དབྱངས་ནས་བརྒྱད་

པ་སྟེ་བརྒྱད་པ་གསུམ་མོ། །གསང་སྔགས་ལའང་བརྒྱད་པ་ལྷགས་ལྟ་དང་། གཞན་ཡང་གྲུབ་མཐའ་བརྒྱད་པ་དང་བྱིན་རླབས་ཀྱི་བརྒྱད་པ་དང་གདམས་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་བརྒྱད་པ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་པ་དུ་མ་དང་ལྡན་ཞིང་

དངོས་སུ་གསན་པའི་བློ་མ་ནི། བསྟོད་པ་ལས། རྟག་ཏུ་བསྟེན་པའི་བློ་མ་ནི། །ཤཱནྟི་བ་དང་གསེར་གླིང་བ། །ཐྲ་དེ་རྡེ་རྣ་ཡྷི། །དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པ་མང་པོ་དང་། །ཁྱད་པར་དུ་ནི་གླུ་སྒྲུབ་ནས། །གཅིག

@08A ྈ། །ཤས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱད་པ་ཡི། །ཟབ་པ་དང་ནི་རྒྱ་ཆེ་བའི། །གདམས་པ་ཁྱོད་ལ་མངའ་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པའི་བློ་མ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པར་བཀོས་

ཤིང་གཞན་ཡང་མང་ངོ་། །རིག་པའི་གནས་ལྔ་ལ་མཁས་པ་ནི་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེའི་ཕྱིར་སྒོམ་དཔོན་འདིས་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་ལེགས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་ནུས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྒོམ་

དཔོན་འདི་ལ་རྒྱ་གར་ཁ་ཅེ་ཡུ་རྒྱན་

བལ་པོ་བོད་རྣམས་ན་སྨོན་མ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། གཅོ་བོ་ནི་རྒྱ་གར་ན་ཇོ་བོ་དང་མཉེན་པ་མཉམ་པའི་པཎ་ཏ་ཆེན་པོ་བི་ཀྲ་པ། རྩ་རྒྱ་མ་སེང་རྒེ། དབུ་མ་སེང་རྒེ། སའི་སྙིང་པོ་སྟེ་བཞི། ཁ་ཅིག་བཤེས་

གཉེན་གསང་བ་དང་ལྡར་ཡང་བྱེད་དོ། །མངའ་རིས་ནས་ལོ་ཙཱ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ། ནག་ཆོ་ལོ་སྟོན་བ། ལྷ་བླ་མ་བྱང་ཆུབ་འོད། གཙང་ནས་འགར་དགེ་བ་དང་འགོས་ཁུག་པ་ལྷས་བཙས། ལྷོ་བྲག་ནས་ཚག་པ་ཁྲི་མཆོག་དང་

དགེ་བསྐྱོང་། ཁམས་ནས་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོ། དགོན་པ་པ། ཤེས་རབ་རྡོ་རྗེ། ཕྱག་དར་སྟོན་པ། དབུས་ནས་ཁྱེའུ་འབྲོམ་གསུམ་བྱུང་དོ། །དེ་དག་གི་ནང་ནས་ཀྱང་བླ་མ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་བརྒྱུད་

འཛིན་ཆེན་པོ་ནི་སྨོལ་མས་ལུང་བསྟན་པའི་འབྲོམ་སྟོན་པ་རྒྱལ་བའི་འབྱུང་གནས་སོ། །འདི་དག་ནི་མཛད་པ་པོའི་ཆ་བ་མདོར་བསྡུས་པ་སྟེ་རྒྱས་པར་རྣམ་ཐར་གྱི་ཡི་གེ་ཆེན་མོ་རྣམས་སུ་ཤེས་

པར་བྱའོ། །ཆོས་ཀྱི་ཆེ་བ་བསྟན་

@08B པ་ལ། ཆོས་ནི་གདམས་ངག་འདིའི་གཞུང་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྒོམ་མའོ། །རྗེ་བོས་མཛད་པའི་གཞུང་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་ཙ་བ་ལྟ་བུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི་ལམ་སྒོམ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེགས་གཉིས་ཀའི་གནད་བསྡུས་ནས་སྟོན་

པས་བརྗེད་བྱ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། སེམས་འདུལ་བའི་རིམ་པ་གཅོ་བོར་བྱས་པས་ལགཏ་ཏུ་བློང་བདེ་བ་དང་། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་མཁས་པའི་བློ་མ་གཉིས་ཀྱི་གདམས་པས་བརྒྱུན་པས་ལུགས་གཞན་ལས་

ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའོ། །གཞུང་དེའི་གདམས་ངག་གི་ཆ་ལ་བཞི། བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཆ་བ། གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་གདམས་ངག་ཏུ་འཆར་བའི་ཆ་བ། རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་བདེ་བླག

ཏུ་རྣེད་པའི་ཆ་བ། ཉེས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་རང་འགགས་སུ་འགྱོ་བའི་ཆ་བའོ། །དང་པོ་ལ། བསྟན་པ་ནི། ཤེས་རབ་སྒོམ་མེའི་རྒྱུ་ཆེར་འགྱེལ་པ་ལས། བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལྷ་དང་མི་བདུད་རྩིའི་

གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འདོད་པ་

རྣམས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་སྤང་བར་བྱ་བ་དང་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བ་དང་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་དག་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པ་སྟེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གསུང་རབ་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་

ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱལ་བས་

ལེགས་པར་ཟཱད་པ་ཇི་སྐྱེད་པའོ། །དེ་ཐམས་ཅད་འགལ་བ་མེད་པར་རྟོགས་པ་ནི། འདིར་གང་ཟག་གཅིག་འཚང་རྒྱ་བའི་ལམ་དུ་གོ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་ཁ་ཅིག་ནི་ལམ་གྱི་གཙོ་བོའོ། ཁ་ཅིག་ནི་

ལམ་གྱི་ཡན་ལག་ཅི་རིགས་

@09A ཞེས། །པར་འགྱུར་བའོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་དོན་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་དོན་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ལ། གདུལ་བྱ་ཡང་རིགས་ཅན་གསུམ་གར་རྗེས་སུ་འཛིན་དགོས་

པས་དེ་དག་གི་

ལམ་ལ་བསླབ་དགོས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། རང་ཉིད་ངེས་བཞིན་གཞན་དག་ལ། །དེས་པ་བསྟེད་པར་འདོད་པ་ཡིས། །རྒྱ་ཆུ་འབྱུལ་པ་མེད་པར་ནི། །མཁས་རྣམས་རབ་ཏུ་

འཇུག་པ་ཡིན། །ཞེས་

དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། ཐབས་བྱུང་དེ་རྒྱུ་ལྷོག་གྱུར་པ། །དེ་འཆད་པ་ནི་དཀའ་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རང་གིས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་དེས་ན་གཞན་ལ་བསྟན་པར་མི་རྣུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐེག་པ་གསུམ་

གྱི་ལམ་ཤེས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བཞེད་དོན་སྣུབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཡིན་པར་མ་ཐམ་པས། འགྲོ་ལ་ཕན་པར་བྱེད་རྣམས་ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་དོན་སྣུབ་མཛད་པ་གང་། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རྒྱལ་

བའི་ཡུམ་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་པ་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་བསྟེད་པར་བྱ་ཞིང་ལམ་ཐམས་

ཅད་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་དག་ཀྱང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་ཞིང་དེ་དག་གི་ལམ་གྱི་བྱ་བ་ཡང་བྱ་ལ། ཞེས་གསུངས་པས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཐེག་དམན་གྱི་སྟེ་སྣོད་ལ་བསླབ་པར་

མི་བྱའོ་ཞེས་སྨྲ་བ་

@09B ནི་འགལ་བའི་རྟགས་སོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་འཇུག་པ་ལ་ལམ་ཐུན་མོང་བ་དང་ཐུན་མོང་མིན་པ་གཉིས་ཡོད་ལ། ཐུན་མོང་བ་ནི་ཐེག་དམན་གྱི་སྟེ་སྣོད་ནས་འབྱུང་བ་རྣམས་ཡིན་པས་དེ་དག་དོར་བྱར་གཅུག་ལ་འགྱུར།

དེས་ན་རང་གཅིག་པུ་ཞི་བདེ་དོན་གཉིར་ལ་སོགས་པའི་དམིགས་བསལ་ཅན་འགའ་རེ་མ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཐེག་ཆེན་པས་ཀྱང་ཉམས་སུ་ལྡང་དགོས་པས། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྟེ་སྣོད་

ལས་ཐེག་པ་གསུམ་གཅིག་ཆེར་སྡོམ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་སྐྱོན་ཕྱོགས་རེ་ཟད་པ་དང་ཡོན་ཏན་ཕྱོགས་རེ་རྫོགས་པ་མིན་གྱི། སྐྱོན་གྱི་རིགས་

ཐམས་ཅད་ཟིང་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་མཐའ་དག་རྫོགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་བསྟན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡང་སྐྱོན་མཐའ་དག་འགོག་ཅིང་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་བསྒྲུབ་པས་ན། ཐེག་པ་གཞན་

ཐམས་ཅད་

ཀྱི་སྣང་སར་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་ཐམས་ཅད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་འདུ་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་བསྟུབ་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་འདུ་སྟེ། སྐྱོན་སྟ་རེ་ཟད་

པའམ་ཡོན་ཏན་སྟ་རེ་བསྒྲེད་པ་མིན་པའི་ཐུབ་པའི་གསུང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་པས་མི་བསྟུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་འཇུག་པ་ལ་ཐེག་དམན་

@10A ཞེས། །གྲི་སྟེ་སྟོང་ནས་བཤད་པའི་ལམ་རྣམས་དགོས་ནའང་། རྫོགས་པའི་ཐེག་པར་འཇུག་པ་ལ་ནི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པའི་ལམ་རྣམས་ཐུན་མོང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ་ལམ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ན། འདི་

ཡང་ཆེས་མི་རིགས་ཏེ། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ནི་བསམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། སྤྱོད་པ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་སློབ་པར་འདུ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་

བསྟེན་དགོས་པར་དཔལ་རྡོ་རྗེ་

རྩེ་མོ་ལས་ཇི་སྐད་དུ། འཚོ་བའི་སྲོག་གི་ཕྱིར་ཡང་ནི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་དོར་མི་བྱ། །ཞེས་དང་། ཞ་རོལ་ཕྱིན་དྲུག་སྒོམ་པ་ནི། །ནམ་ཡང་དོར་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། གཞན་ཡང་སྡོམ་གསུམ་ཀྱི་གཞུང་དུ་

མར་གསུངས་སོ། །རྣལ་འབྱོར་བློ་ན་མེད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པའི་སྐབས་དུ་མར་ཡང་ཐུན་མོང་བ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྡོམ་པ་གཉིས་གཉིས་བརྙང་དགོས་པར་གསུངས་ལ། སྔ་མ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་

སྡོམ་པ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་སྡོམ་པ་བརྙང་བ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསླབ་པ་ལ་སློབ་པར་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་པས། སེམས་བསྐྱེད་ནས་བསླབ་པ་ལ་སློབ་པར་ཁས་བླངས་པ་བཞིན་དུ་

སློབ་པ་ལས་གཞན་པའི་ལམ་ཞ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་ལའང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་དང་སམ་ཡ་ཇེ་རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོ་རྣམས་སུ། ཕྱི་དང་གསང་བ་ཐེག་པ་གསུམ། །དམ་པའི་

ཆོས་ནི་མ་ལུས་བརྒྱང་། །

@10B ཞེས་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་དམ་ཚིག་བརྒྱད་བའི་སྐབས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོམ་པ་འཇིམ་པ་ན་ཁས་བླང་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་ལ་གནང་བཀག་མི་འདྲ་བའི་ཆ་ཐན་ཐུན་མཐོང་ནས་ཚ་བྱང་ལྟར་ཐམས་ཅད་

དུ་འགལ་བར་འཇིན་པ་ནི་རྟོག་པ་ཤིན་ཏུ་རྩིང་བར་གསལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ན་དམིགས་བསལ་ཅན་ཀྱི་གནང་བཀག་འགའ་རེ་མ་གཏོགས་པ་གསུང་རབ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་མཐུན་པས་ཐེག་པ་

གསུམ་མམ་ལམ་ལྟ་ལྟ་བུ་གོང་མ་

གོང་མར་འཕྲུག་པ་ན་ཐེག་པ་དང་ལམ་འོག་མ་འོག་མའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་ཚང་བ་དགོས་སོ། །ཞི་རལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལམ་ནི། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས། རྒྱལ་བ་འདས་དང་མ་བྱོན་དང་ལྡན་གང་

བཞུགས་པ། །ཀུན་ལམ་ཞི་ལ་ཕྱིན་

པ་འདི་ཡིན་གཞན་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སངས་རྒྱས་སུ་བགྱིད་པའི་ལམ་གྱི་གཞུང་ཤིན་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་དོར་དུ་མི་རུང་ངོ། །འདི་ཉིད་རྗེ་རྗེའི་ཐེག་པ་ལས་ཀྱང་མང་དུ་བཀའ་

སྣལ་པས་ན་མདོ་རྒྱུད་གཉིས་ཀའི་

ལམ་ཐུན་མོང་བའོ། །དེའི་སྟེང་དུ་གསང་སྔགས་ཀྱི་ལམ་ཐུན་མོང་མིན་པ་དབང་དང་དམ་ཚིག་དང་སྔོན་པ་དང་རིམ་པ་གཉིས་འཁོར་དང་བཅས་པ་བསྟན་པས་སངས་རྒྱས་སུ་བགྲོད་པ་སྟུང་བ་ཡིན་གྱི། ལམ་ཐུན་མོང་བ་དོར་ན་ནི་ཧོར་

བ་ཆེན་པོའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གོ་བ་མ་རྟོག་ན་ཆོས་རེ་རེ་ལ་ངེས་པ་ལྟར་སྣང་རེ་རྟོག་པ་ན་གཞན་རྣམས་སྤོང་ཞིང་ཁང་པར་དུ་ཐག་པ་གོང་མ་ལ་མོས་པ་ལྟར་སྣང་ཞིག་སྐྱེས་པ་ན་རིམ་པ་ལྟར་ཐག་དམན་གྱི་སྟེ་སྤོང་དང་ཕ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་

@11A ཞེས། །པ་རྣམས་སྤོང་ཞིང་། སྔགས་ལའང་རྒྱུད་སྟེ་འོག་མ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་སྤོང་བར་འགྱུར་བས་འབྲེལ་ཆ་ལ་འབྱུང་ཉེ་ཞིང་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཆེས་ལྷོ་བའི་ཆོས་སྤོང་བའི་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཆེན་པོ་གསོག

པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཁྲངས་ནི་འོག་ཀུ་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དམ་པའི་མཚོན་ལ་བརྟེན་ནས་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་གཅིག་འཚང་རྒྱ་བའི་ཚ་རྒྱུན་དུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ལ་དེས་

པ་བརྟན་པར་བྱས་ལ། དཔལ་

ཉམས་སུ་ལེངས་པ་རྣམས་ཉམས་སུ་བླང་ཞིང་དངོས་སུ་འཛུག་ལྟོག་མ་ནུས་པ་རྣམས་ཀྱང་རང་ཉིད་ཀྱིས་འཛུག་མ་ནུས་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་མི་སྣང་བར། དེ་དག་ལ་དངོས་སུ་འཛུག་ལྟོག་གི་སྐོར་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཞིག

ནམ་ཞིག་ན་འོང་སྙམ་དུ་བསམས་ནས་དེའི་རྒྱུར་ཆོགས་བསག་པ་དང་སྤྱིབ་པ་སྦྱང་བ་དང་སྨོན་ལམ་གདབ་པར་བྱའོ། །དེས་ནི་རིང་པོ་མི་ཐོགས་པར་བློའི་མཐུ་ཇི་ཙམ་སྟེ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཉམས་སུ་ལེན་ནུས་པར་

ཡང་འགྱུར་རོ། །དག་བའི་བཤེས་གཉེན་སྟོན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་གྱུ་བཞི་ལམ་གྱིས་འཁྱེར་ཤེས་པ་ངའི་བླ་མ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆོག་འདི་དཔྱད་གཞི་ཤེས་ཏུ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་

གདམས་ངག་འདིས་མདོ་སྡེགས་ཀྱི་གནད་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་གཅིག་འཚང་རྒྱ་བའི་ལམ་དུ་བསྡུས་ནས་འཁྲིད་པས་ན་འདི་ནི་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཆེ་བ་དང་ལྡན་

ནོ། །གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་

@11B གདམས་ངག་ཀུ་འཆར་བ་ནི། སྤྱིར་ཐར་པ་འདོད་པ་རྣམས་ལ་འཕྲལ་དང་ཡུན་གྱི་ཕན་བདེ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའི་ཐབས་ནི་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཚང་དོར་གྱི་གནས་ཐམས་ཅད་སྟོན་པ་ལ་འཁྲུལ་པ་མ་ལུས་པ་

དང་བྲལ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱུད་ཐ་ལས། གང་ཕྱིར་རྒྱལ་ལས་ཆེས་མ་ཁས་འགའ་ཡང་འཇིག་རྟེན་འདི་ན་ཡོད་མིན་ཏེ། །མ་ལུས་དེ་ཉིད་མཆོག་ནི་ཚུལ་བཞིན་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་

མཁྱེན་གཞན་མིན་པ། །དེ་ཕྱིར་དྲང་སྲོང་རང་ཉིད་ཀྱིས་བཞག་མདོ་སྡེ་གང་ཡིན་དེ་མི་དཀྲག །ཐུབ་ཚུལ་བཞིག་ཕྱིར་དེ་ཡང་དམ་ཆོས་ལ་ནི་གནོད་པ་བྱེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་རྒྱལ་བའི་བཀའ་མདོ་

སྡེ་དང་རྒྱུད་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་གདམས་པའི་མཆོག་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ནའང་ཚད་ལྡན་གྱི་དགོངས་འགྲེལ་དང་དམ་པའི་མན་ངག་དང་མི་ལྡན་པར་བཀའ་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཞུགས་པས་ཕྱི་

རབས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་དགོངས་

པ་མི་རྟེད་པས། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་དང་མན་ངག་རྣམས་མཛད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་མན་ངག་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ན་གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་ལ་ངེས་པ་སྟེར་བ་ཞིག་དགོས་ཀྱི། མན་ངག

ལ་ཅི་ཙམ་སྨྲངས་ཀྱང་བཀའ་དང་དགོངས་འགྲེལ་ཆེན་མོ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ལ་ངེས་པ་སྟེར་མི་ནུས་པའམ་དེ་དག་དང་མི་མཐུན་པའི་ལམ་སྟོན་ན་ནི་དོར་བར་བྱ་བ་ཁོ་ནའོ། །གང་ཡང་གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་ལ་ཉམས་

@12A ཞེས། །ལེན་གྱི་གནད་མེད་པའི་བཤད་ཚོས་སུ་བྱས་ཤིང་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་སྐྱེང་པོའི་དོན་སྟོན་པའི་མན་ངག་ཟུར་དུ་ཡོད་པར་གོ་ནས་དམ་པའི་ཚོས་རང་ལ་བཤད་པ་དང་བསྟུན་པའི་ཚོས་

ལོགས་ལོགས་པ་གཉིས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི། དེ་མ་མེད་པའི་མདོ་རྒྱུད་དང་དེ་མ་མེད་པའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་ལ་གྱས་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བའི་གེགས་བྱེད་ཅིང་། དེ་དག་ལ་ནང་གི་

དོན་མི་སྟོན་པའི་ཕྱིའི་གོ་རྒྱ་ཙམ་

གཅོད་པའོ་ཞེས་བརྟས་པའི་གནས་སུ་འཛིན་པའི་ཆོས་སྤོང་བའི་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་གསོག་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་ཐར་འདོད་རྣམས་ལ་མི་སྐུ་བའི་གདམས་པ་མཆོག་ནི་གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་ཡིན་མོད། དེ་ཡང་

རང་ཉིད་བློ་ཞན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་གདམས་པའི་མཆོག་ཏུ་གཞུང་དེ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་མི་རྟུས་པས། དམ་པའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་དག་ལ་ངེས་པ་བཙལ་བར་བྱའོ་སྙམ་དུ་མན་ངག་ཚོལ་

དགོས་པ་ཡིན་གྱི། གཞུང་རྣམས་ནི་ཕྱི་རྒྱ་གཅོད་པ་ཙམ་ཡིན་པས་སྨིང་པོ་མེད་ལ། མན་ངག་རྣམས་ནི་ནང་གི་དོན་སྟོན་པས་མཆོག་གོ་སྟམ་དུ་མི་བཟུང་ངོ། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་རིན་ཆེན་གྱི་ཞལ་ནས།

གདམས་ངག་ལ་ནང་བྱན་ཚུད་པ་ནི། བེའུ་བུམ་ལག་མཐིལ་ཙམ་ཞིག་ལ་ངེས་བ་རྐེད་པ་ལ་མི་ཟེར་གྱི། གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་གདམས་ངག་ཏུ་གོ་པ་ལ་ཟེར་ཞེས་པ་དང་། རྗེ་བོ་ཆེན་པོའི་སྤྲུལ་

མ་སྒོམ་པ་རིན་ཆེན་

@12B བླ་མས་ཀྱང་། ཞ་ཏི་ཤའི་གདམས་ངག་ལ་སྟན་ཐོག་གཅིག་ཏུ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་རྟལ་དུ་བརྩགས་པས་དེ་ཁུ་གོ་བ་ཞིག་བྱུང་གསུང་བ་ལྟར་གོ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །སྟོན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་

ཞལ་ནས། ཆོས་མང་དུ་བསླབས་ནས་ཆོས་བྱེད་ལུགས་གཞན་དུ་རྩད་གཅོད་དགོས་པ་བྱུང་ན་ནོར་བ་ཡིན་གསུང་བ་ལྟར། ཡུན་རིང་པོར་ཆོས་མང་དུ་བསླབས་ཀྱང་ཆོས་བྱེད་ལུགས་ཡི་མི་ཤེས་པར་ཆོས་བྱེད་འདོད་བྱུང་བ་ན་

རྩད་གཞན་ནས་གཅོད་དགོས་པ་རྣམས་ཀྱང་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་མ་གོ་བས་ནོངས་ཏེ། འདིར་བསྟན་པ་ནི་མཇོད་ལས། སྟོན་པའི་དམ་ཆོས་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།

ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་གཉིས་ལས་མིད་ལ། ལུང་གི་བསྟན་པ་ནི་ཆོས་ལགས་ཏུ་ལེན་པའི་ཚུལ་སྣུབ་པ་བྱེད་ལུགས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་ལ། རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་ནི་གཏན་ལ་ཕེབས་པ་

ན་ཇི་ལྟར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལྟར་

བསྒྲབ་པ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འགྱོ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། རྟ་རྒྱུག་པ་ན་སྟོན་ལ་རྟ་ལ་དཀྱུས་ས་སྟོན་པ་དང་བསྟན་ཟིན་ནས་དེར་རྒྱུག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །དཀྱུས་ས་གཞན་དུ་བསྟན་ནས་རྒྱུགས་གཞན་དུ་བྱེད་ན་བཞད་གད་དུ་

འགྲུར་བ་ལྟར། ཐོས་བསམ་གྱིས་གཞན་ཞིག་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་བསྒྲུབ་པ་ན་གཞན་ཞིག་བསྒྲུབ་ཏུ་ག་ལ་རུང་། དེ་ལྟར་ཡང་བསྒོམ་པའི་རིམ་པ་ཐ་མ་ལས། ཡང་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་

@13A ཞེས། །རྟོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་བསྒོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བསྒོམ་པར་བྱ་ཡི། གཞན་དུ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟ་དཀྱུས་ཀྱི་ས་བསྟན་ནས་རྒྱུག་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་

ན་གདམས་པ་འདིས་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ནས་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་བར་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པའི་ལམ་གྱི་གནད་ཐམས་ཅད་ཚང་བར་བསྟུས་ནས་དེ་དག་

ཐམས་ཅད་ལ་འཛོག་སྟོམ་དགོས་པ་རྣམས་

ལ་འཛོག་སྟོམ་བྱེད། དཔྱད་ནས་བསྟོམ་དགོས་པ་རྣམས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཞེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱད་དེ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རིམ་པར་དྲིལ་ནས་འཁྲིད་པས་ན་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་གདམས་ངག་ཏུ་འཆར་རོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་

པར་ལམ་བྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པའི་ཚ་ཞས་འགའ་རེ་ལ། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཞེས་རབ་དང་བྲལ་བར་ཆོ་དྲིལ་ནས་ཉམས་སུ་ལྡངས་པས་ནི་གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་གདམས་ངག་ཏུ་མི་འཆར་བར་མ་ཟད། དེ་དག་ལ་ཕྱིའི་

གོ་རྒྱ་གཅོད་པ་ཙམ་དུ་མཐོང་ནས་སྤོང་བར་འགྱུར་ཏེ། གཞུང་ཆེ་བ་རྣམས་ནས་བཤད་པའི་བརྗོད་བྱ་དེ་དག་ནི་ཕལ་ཆེར་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཞེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱད་དགོས་པ་ཤ་སྟག་ཏུ་སྣང་ལ། དེ་ཡང་ཉམས་ལེན་བྱེ་

ཆོ་དོར་ན་དེ་དག་ལ་གདམས་པའི་མཆོག་ཏུ་མཐོང་བའི་ངེས་པ་ཇི་ལྟར་སྐྱེ། དེ་དག་གདམས་པའི་མཆོག་མ་ཡིན་ན་ནི་དེ་དག་མཇད་པ་ལས་ལྷག་པའི་གདམས་ངག་མཁའ་པོ་སུ་ཞིག་གིས་

རྣེད། དེ་ལྟར་མདོ་སྡེ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་

@13B དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་གདམས་ངག་ཏུ་ཤོར་ན། རྒྱུད་སྡེ་ཟབ་མོ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཆེན་མོ་རྣམས་ཀྱང་ཆོགས་མེད་པར་གདམས་ངག་ཏུ་ཤོར་ནས་ དེ་དག་ལ་གདམས་པའི་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ངེས་པ་སྐྱེས་

ཏེ།། དེ་རྣམས་གདམས་ངག་དངོས་མིན་པའི་ཆོས་རྒྱབ་ཙམ་དུ་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་རྣམས་ལྷག་མ་མེད་པར་བརྗོག་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོད་པ་ནི། གསུང་རབ་ དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་

པའི་གཞུང་ཆེ་བ་རྣམས་གདམས་པའི་མཆོག་ཡིན་ཀྱང་ཡོངས་སུ་མྱུངས་པའི་གང་ཟག་ལས་དང་པོ་པས་ནི་དམ་པའི་མན་ངག་ལ་མ་བརྟེན་པར་དེ་དག་ལ་ཞུགས་ཀྱང་དགོངས་པ་མི་རྟོད་ ལ། རྟེད་དུ་ཆུག་ཀྱང་དུས་ཤིན་ཏུ་རིང་བ་

དང་ཆོགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ལ་ལྷོས་སོ། །ཐུབ་མའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ན་ནི་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །གདམས་པ་འདིས་ནི་བཀའ་དང་བསྟུན་བཅོས་ཀྱི་གནད་ལ་ངེས་པ་བདེ་བླག་ཏུ་

སྟེར་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཚུལ་ནི་སྐབས་

རྣམས་སུ་རྒྱས་པར་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །ཉེས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་རང་འགག་ས་ལ་བྱོ་བ་ནི། པརྦ་དཀར་པོ་དང་བདེན་བ་པོའི་ལེའུ་ནས་བཤད་པ་ལྟར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཐམས་ཅད་དངོས་དང་བརྒྱད་པས་འཚང་རྒྱ་བའི་ཐབས་

སྟོན་པར་མ་གོ་བར། འགའ་ཞིག་འཚང་རྒྱ་བའི་ཐབས་དང་འགའ་ཞིག་འཚང་རྒྱ་བའི་གེགས་སུ་བརྩད་ནས་བཟང་ངན་དང་རིགས་མི་རིགས་དང་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་དུ་ཕྱེ་སྟེ། བྱང་སེམས་ཀྱིས་འདི་ལ་སློབ་དགོས་ལ་འདི་ལ་སློབ་མི་དགོས་

@14A ཞེས། །སོ་ཞེས་དོར་བྱར་བརྩད་ན་ཆོས་སྤོང་བར་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་པར་འཐག་པ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་བའི་མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ་དམ་པའི་ཆོས་སྤོང་བའི་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ནི་ཕྱིར། །འཇམ་དཔལ་གང་དེ་བཞིན་

གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་བཀའ་ལ་ལ་ནི་བཟང་བར་འདུ་ཤེས་ལ། ལ་ལ་ནི་ངན་པར་འདུ་ཤེས་པ་ནི་ཆོས་སྤོང་བའོ། །གང་ཆོས་སྤོང་བ་དེས་ཆོས་སྤངས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྐུར་

པ་འདེབས་པ་ཡིན། དགེ་འདུན་

ལ་ངན་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་རིགས་པའོ་འདི་ནི་མི་རིགས་པའོ་ཞེས་ཟེར་ན་ཆོས་སྤོང་བའོ། །འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཚེད་དུ་གསུངས་པའོ། །འདི་ནི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་ཚེད་དུ་གསུངས་པའོ་ཞེས་ཟེར་ན་ཆོས་

སྤོང་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཚེད་དུ་གསུངས་པའོ་ཞེས་ཟེར་ན་ཆོས་སྤོང་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ན་ཆོས་

སྤོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་

སོ། །ཆོས་སྤྱངས་ན་དེའི་ཉེས་པ་ཤིན་ཏུ་ལྷོད་བ་ནི། ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། གང་གིས་འཛམ་བུའི་གླིང་འདིར་ནི། །མཆོད་རྟེན་ཐམས་ཅད་བཤིག་བྱེད་པས། །གང་གིས་མདོ་སྡེ་སྤོང་བྱེད་པའི། །སྡིག་པ་དེ་ནི་ཆེས་

ཁྱད་འཕགས། །གང་གིས་གཏན་ལེ་བྱ་སྐེད་ཀྱི། །དབྱ་བཅོམ་བསད་པར་གྱུར་པ་བས། །གང་གིས་མདོ་སྡེ་སྤོང་བྱེད་པའི། །སྡིག་པ་དེ་ནི་ཆེས་ཁྱད་འཕགས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤྱིར་

ཆོས་སྒོང་འབྱུང་བ་ལ་སྒོ་མང་དུ་

@14B སྣང་ནའང་སྟར་བསྟན་པའི་སྒོ་འདི་ཆེ་ཤོས་སུ་སྣང་བས་འབད་པས་སྤང་བར་བྱའོ། །དེ་ཡང་སྟར་བསྟན་པ་ལྟར་གྱི་ངེས་པ་རྣེད་པ་ཙམ་གྱིས་བརྟེག་པར་འགྱུར་བས་ཉེས་སྤྱོད་རང་འགགས་སུ་འགྱོ་བའོ། །ངེས་པ་དེ་ནི་བདེན་པ་པོའི་ལེའུ་དང་

དམ་པའི་ཆོས་པརྒྱ་དཀར་པོ་མང་དུ་བལྟས་པ་ལས་བཙལ་བར་བྱ་ཞིང་། ཆོས་སྒོང་གི་སྒོ་གཞན་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་འཐག་པ་བསྟུས་པའི་མདོ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཆ་བཀའི་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་ལ་ཉན་ཐཁད་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ལ་གསུམ།

ཉན་པའི་ཚུལ་དང་། ཐཁད་པའི་ཚུལ་དང་། མཇུག་ཏུ་ཐུན་མོང་དུ་བྱ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཆོས་ཐོས་པའི་ཕན་ཡོན་བསམ་པ། ཆོས་དང་ཆོས་སྨྲ་བ་ལ་རིམ་གྱི་བསྟེན་པ། ཉན་པའི་ཚུལ་དངོས་སོ། །དང་པོ་

ནི། ཐོས་པའི་ཚོམས་ལས། ཐོས་པས་ཆོས་རྣམས་ཤེས་པར་འགྱུར། །ཐོས་པས་སྤྲིག་ལས་ལྡོག་པར་བྱེད། །ཐོས་པས་དོན་མ་ཡིན་པ་སྤོང་། །ཐོས་པས་སྐྱ་དན་འདས་པ་འཐོབ། །ཅེས་དང་།

ཇི་ལྟར་ཁྱིམ་ནི་

ལེགས་གཡོགས་པ། །སྐུན་པས་ཁེངས་པའི་ནང་ཞུགས་ན། །གཟུགས་རྣམས་ཡོད་པར་གྱུར་ཀྱང་ནི། །མིག་ལྟན་བཞིན་དུ་མི་མཐོང་བ། །དེ་བཞིན་འདི་ན་རིགས་སྐྱེས་པའི། །མི་ནི་བློ་གྲོས་ལྟན་གྱུར་ཀྱང་། །སྟོག

པ་དང་ནི་དགེ་བའི་ཚོས། །མ་ཐོས་བར་དུ་ཤེས་མི་འགྱུར། །མིག་ལྟན་མར་མེ་ཡོད་པ་ཡིས། །གཟུགས་རྣམས་མཐོང་བ་ཇི་ལྟ་བར། །དེ་བཞིན་དགེ་དང་སྡིག་པའི་ཚོས། །ཐོས་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། སྐྱེས་

@15A ྃ།། །རབས་ལས་ཀྱང་། གང་ཞིག་ཐོས་པས་ཡིད་ནི་དད་གྱུར་ནས། །ལེགས་པར་དགའ་ལ་བརྟན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཤེས་རབ་སྐྱེ་ཞིང་གཏི་མུག་མེད་པར་འགྱུར། །རང་གི་ཤས་

ཀྱང་དེ་ནི་ཉོ་བའི་རིགས། །ཐོས་པ་གཏི་མུག་མུན་སེལ་སྐྱོན་མེ་ཡིན། །རྒྱན་པོ་ལ་སོགས་མི་འཁྲེར་ནོར་གྱི་མཆོག །ཀུན་ཏུ་རྟོངས་པའི་དབུ་འཛོམས་མཆོག་ཆ་ཡིན། །ཐབས་ཚུལ་མན་ངག

སྟོན་པས་བློགས་ཀྱི་མཆོག །

ཕོངས་པར་གྱུར་ཀྱང་མི་འགྱུར་འཛའ་བོ་ཡིན། ཁགནོད་པ་མེད་པ་སྙུངན་ནད་ཀྱི་སྨན། ཉེས་པ་ཆེན་པོའི་དཔུང་འཇོམས་དཔུང་གི་མཆོག ཁྱགས་དང་དཔལ་དང་གཉིར་གྱི་མཆོག་ཀྱང་ཡིན། ཡ་རབས་རྣམས་དང་ཕྱད་ན་སྐྱེས་ཀྱི་

མཆོག ཁོོགས་ཀྱི་ནང་ན་མཁས་པ་མགུ་བར་འགྱུར། ཁེས་དང་། ཐོས་པའི་རྩེས་འཛུག་བསྒྲབ་པ་སྐྱིང་པོར་བྱེད། ཁསྐྱེ་བའི་རྩོང་ལས་ཆོགས་ཆུང་ཐར་བར་འགྱུར། ཁེས་གསུངས་པའི་ཐོས་པའི་ཐན་ཡོན་རྣམས་ལ་སྐྱིང་

ཐག་པ་ནས་མོས་པ་བསྐྱེད་དོ། ཁགཞན་ཡང་། སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་བརྒྱ་ལམ་ན་ཡིན་ཞེང་དེའི་ཆོས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བས་དགོན་པའི་དོན་གྱིས་རིན་པོ་ཆེའི་འདྲ་ཤེས་དང་། འཕྲལ་འཕྲལ་དུ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཤེས་རབ་ཇེ་

ཆེར་བསྐྱེད་པས་མིག་གི་འདྲ་ཤེས་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་བྱིན་པ་དེས་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པ་རྣམས་མཐོང་བར་འགྱུར་བས་སྣང་བའི་འདྲ་ཤེས་དང་། མཐར་སྡུ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་བྲང་

ཆུབ་ཆེན་པོའི་འབྲས་བུ་སྟེར་བས་ཕན་ཡོན་ཆེ་

@15B བའི་འདུ་ཤེས་དང་། དཔལ་ནས་ཀྱང་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་བདེ་བ་ཐོབ་པར་བྱེད་པས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་དང་ལྡན་མཉན་དགོས་པར་བྱང་སེམས་བཟུང་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་སེམས་པ་ནི་ཐོས་པའི་ཕན་ཡོན་

སེམས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། སའི་སྟིང་པོའི་མདོ་ལས། གཅིག་ཏུ་དད་ཅིང་གུས་པས་ཚོས་མཉན་ཀྱི། །དེ་ལ་འཕྲལ་ཞིང་སྐུར་བར་མི་བྱའོ། །ཚོས་སྨྲ་བ་ལ་མཆོད་པ་བྱ་བ་ནི། །སངས་རྒྱས་འདྲ་བར་དེ་ལ་འདུ་ཤེས་བསྒྲིད། ।

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། སངས་རྒྱས་དང་འདྲ་བར་བལྟས་ལ་སེབས་ཕྲིའི་ཁྲི་ལ་སོགས་པའི་བཀུར་སྟི་དང་རྟེན་པས་མཆོད་དེ་མ་གུས་པ་སྤང་ཞིང་། བྱང་ས་ལས། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་ཚོས་སྨྲ་བ་ལ་གནས་ལྟར་ཡིད་

ལ་མི་བྱ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་མཉན་ཏེ། ཁེངས་པ་དང་བྲལ་བ་ནི། དུས་སུ་ཉན་པ་དང་བཀུར་སྟི་བྱེད་པ་དང་སྡི་ཞུ་བྱེད་པ་དང་མི་ཁོ་བ་དང་རྟེས་སུ་བསྒྲུབ་པ་དང་ཐུན་ཀ་མི་ཚོལ་བ་དྲུག་གིས་

ཉན་པའོ། །བྱང་གསོང་ཀྱི་ཉེན་

མོངས་པ་དང་བྲལ་བ་ནི། ཆོས་དང་ཆོས་སྣ་ཚ་ལ་གུས་པ་དང་དེ་གཉིས་ལ་ཁྱད་དུ་མི་གསོད་པའོ། །གནས་ལྟར་ཡིད་ལ་མི་བྱ་བ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པ་དང་རིགས་དམའ་བ་དང་བྲལ་བ་དང་ཆོག་འབྲིང་ན་བ་དང་ཆོག

རྫུབ་ཅིང་མི་སྐན་པར་སྣ་བས་འདི་ལ་མི་མཉན་ནོ་སྐམ་པ་འདོར་བའོ། །སྐྱེས་པའི་རབས་ལས་ཀྱང་། རབ་ཏུ་དམའ་བའི་སྐྱེ་ལ་འདུག །དུལ་བའི་དཔལ་ནི་རྣམ་པར་བསྟེད། །དགའ་དང་ལྡན་པའི་མིག་གིས་བལྟ། །

@16A ཞེས། །ཆོག་གི་བདུད་རྩི་འཐུང་བ་བཞིན། །གུས་པ་བསྟེད་ཅིང་རྩེ་གཅིག་བཏུད། །རབ་ཏུ་དང་ལ་དྲི་མེད་ཡིད། །ཧད་པས་སྨན་པའི་ཆོག་ཉན་བཞིན། །རིམ་གྱོ་བསྟེད་དེ་ཆོས་ཉོན་ཅིག །ཅེས་

གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཉན་པའི་ཚུལ་དངོས་ལ་གཉིས། སྡོད་ཀྱི་སྟོན་གསུམ་སྦང་བ། འདུ་ཤེས་དྲུག་བསྟེན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྡོད་ཁ་སྤུབ་པ་དང་། ཁ་གྲེན་དུ་བཟེད་ཀྱང་མི་གཙང་བ་དང་།

གཙང་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཞབས་རྟོལ་

ན།ཨ་དེར་ལྷས་ཆར་ཐབ་ཀྱང་ནང་དུ་མི་འགྲོ་བ་དང་། སོང་ཡང་མི་གཙང་བས་སྨགས་པས་འཐུང་བ་ལ་སོགས་པའི་དགོས་པ་མི་འགྱུབ་པ་དང་། མི་གཙང་བས་མ་བསྣད་ཀྱང་ནང་དུ་མི་གནས་པར་ཟགས་ནས་འགྲོ་བའོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་འཆད་པའི་གྲྭར་བསྡད་དུ་ཟིན་ཀྱང་རྟ་ལེགས་པར་མི་གཏོད་པ་དང་། གཏད་དུ་ཟིན་ཀྱང་ལོག་པར་བཟུང་བའམ་ཀུན་སློང་སྐྱེན་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། སྐྱེན་དེ་དག་མེད་ཀྱང་ཉན་པའི་དུས་སུ་བཟུང་

བའི་ཚོག་དང་དོན་རྣམས་བརྗན་པར་མ་བྱས་པར་བརྗེད་པ་ལ་སོགས་པས་ཉམས་པར་གྱུར་ན། ཆོས་ཐོས་པ་དགོས་པ་ཆེན་པོར་མི་འགྱུར་བས་དེ་དག་དང་བལ་བ་དགོས་ཏེ། དེ་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོར་མདོ་ལས།

ལེགས་པར་རབ་ཏུ་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་ཟུངས་ཤིག་ཅེས་ཚོག་གསུམ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བྱང་ས་ནས། ཀུན་ཤེས་པར་འདོད་པ་དང་རྩེ་གཅིག་པ་དང་རྣ་བློགས་པ་དང་ཡིད་བཏུད་པ་དང་

སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསམས་

@16B ནས་ཉན་པར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འདུ་ཤེས་དྲུག་བསྟེན་པ་ལ། རང་ལ་ནད་པ་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས་བཞག་པ་ནི། སྟོང་འཇུག་ལས། ཐ་མལ་ནད་ཀྱིས་བཏབ་པ་ཡང་། །སྨན་པའི་ངག་བཞིན་བྱ་དགོས་ན། །འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་

ཉེས་བརྩུ་ཡི། །ནད་ཀྱིས་རྣག་བཏབ་སྟོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱུན་རིང་བ་གསོ་དཀའ་བ་སྤྱག་བསྟལ་དུག་པོ་བསྐྱེད་པའི་ནད་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པས་དུས་རྣག་ཏུ་བ་ཡིན་པས་དེ་ལ་དེར་ངོ་ཤེས་པར་བྱེད་

དགོས། ཀ་མ་བའི་ཞལ་ནས། དོན་ལ་མིན་ན་དེ་ལྟར་བསྟོམ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འགྲོ་སྟེ་དུག་གསུམ་གྱི་གཙོང་ནད་ཆེན་པོས་ཟིགས་ནས་ནད་ཚབས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ལ་འོ་སྐོལ་གྱིས་ན་བར་ཡེ་མ་ཤེས་གསུང་། ཚོས་སྨྲ་བ་ལ་སྨན་པ་ལྟ་

བྱའི་འདུ་ཤེས་བཞག་པ་ནི། དཔེར་ན། རྒྱང་མཁྲིས་ལ་སོགས་པའི་ནད་ཚབས་པོ་ཆེས་བཏབ་པ་ན་སྨན་པ་མ་ཁས་པ་འཚོལ། དེ་དང་ཕྲད་པ་ན་དགའ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་ཅི་ཟེར་ཉན་གྱས་པས་བསྟེན་

བཀུར་བ་ལྟར། ཆོས་སྐྱོན་པའི་

བཞེས་གཉེན་ལའང་དེ་ལྟར་འཆོལ་བ་དང་རྣེད་ནས་ཁུར་དུ་མི་འགྲོ་བར་རྒྱབ་དུ་འཛིན་ཏེ་ཅི་གསུང་བསྒྲུབ་ཅིང་གུས་པས་བསྟེན་བཀུར་བར་བྱེད་པ་སྟེ། ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱད་པ་ལས། དེ་ལྟ་བས་ན་བྱང་ཆུབ་དམ་པ་འཆོལ་བ་ཡི། །

བསམ་པ་དྲག་ལྡན་མཁས་པས་ང་རྒྱལ་ངེས་བཅོམ་སྟེ། །ཤད་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་གསོ་ཕྱིར་སྨན་པ་བསྟེན་པ་ལྟར། །གཡེལ་བ་མེད་པར་དགེ་བའི་བཞེས་གཉེན་བསྟེན་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྗེས་སུ་

@17A ྅། །བསྟན་པ་ལ་སྨན་གྱི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ནི། ཤད་པས་སྨན་པས་སྨྲ་བའི་སྨན་ལ་གཅེས་སྤྱས་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་ལྟར། ཆོས་སྨྲ་བས་གསུངས་པའི་གདམས་ངག་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་

ལ་གལ་པོ་ཆེར་མཐོང་ནས་འབད་པ་དུ་མས་གཅེས་སྤྱས་སུ་འཛིན་ཅིང་བརྩེད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་ཆུད་འཛའ་བར་མི་བྱེད་པའོ། །ཤན་ཏན་ཉམས་སུ་ལྡང་བ་ལ་ཤད་འཆོ་བའི་འདུ་ཤེས་

བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ནི། ནད་པས་སྨན་པས་

སྣུར་བའི་སྨན་མ་འཐུངས་ན་ནད་ཞི་མི་རུས་པར་མཐོང་ནས་འཐུང་བ་ལྟར། ཆོས་སྨྲ་བས་བསྟན་པའི་གདམས་པ་ཉམས་སུ་ལངས་ན་ཆགས་སེམས་ཞི་མི་རུས་པར་མཐོང་ནས་ནན་ཏན་གྱིས་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱེད་ཀྱི།

ཉམས་ལེན་མེད་པར་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་གསོག་པའི་ཆོག་ལྡུར་མི་ལེན་པའོ། །དེ་ཡང་མཇོ་ཅན་ལགཔ་དང་ཤད་པ་ཆད་པ་ལ་སྨན་ཐུན་རེ་རེ་གཉིས་གཉིས་བསྟེན་པས་ཅིར་ཡང་མི་འགྱུར་བ་ལྟར། འོ་སྐོལ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་

ཉོན་མོངས་པའི་ནད་གཞི་ཚབས་ཅན་གྱིས་ཐེབས་པ་ལ་གདམས་ངག་གི་དོན་ལན་རེ་རེ་གཉིས་གཉིས་ཙམ་ཉམས་སུ་བླངས་པས་མི་ཆོག་པས། ལམ་གྱི་ཚ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པ་ལ་སོ་སོང་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱད་

ཅིང་ཆུ་བོའི་རྒྱུན་བཞིན་དུ་འབད་འཚལ་ཏེ། སྒོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཙཱན་ཏི་མིས་བཤགས་བསྟོད་ལས། དེར་ཡང་རྒྱུན་དུ་སེམས་ནི་རྣམ་རྟོངས་ལ། །ཡུན་རིང་དུས་སུ་ནད་གཞི་སྤྲིན་བྱེད་

ཅིང་། །མཛོ་ཅན་ཤང་པ་

@17B ལག་པ་ཆད་པ་ལ། །ཐང་འགའ་སྣན་བསྟེན་པ་ཡིས་ཅི་བགྱིར་མཆི། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་རང་ལ་ནད་པ་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ། དེ་ཡོད་ན་གཞན་རྣམས་ཀྱང་འབྱུང་ལ། དེ་ཚོགས་ཙམ་དུ་

སོང་ན་ཉོན་མོངས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་དུ་གདམས་པའི་དོན་མི་བསྟུབ་པར་ཉན་པ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བས། སྣན་པ་བཙལ་ནས་སྣན་མི་འཐུང་བར་སྣན་སྦྱོར་བ་ཁོ་ན་ལྟར་བ་ཞུར་བ་དང་ཞུ་སྟེ། ཏིང་

ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལས། མི་དག་ན་ཞིང་ལུས་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཏེ། །ལོ་གྲངས་མང་པོ་རེས་འགའ་མ་ཐར་བ། །དེ་ནི་ཡུན་རིང་ནད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པས། །ནད་རྣམས་གསོ་བའི་ཕྱིར་ཡང་སྣན་པ་བཙལ། །ཡང་དང་ཡང་དུ་དེ་

ཡིས་བཙལ་བ་ཡིས། །སྣན་པ་མཁས་ཤིང་རིག་པ་དེ་རྣམ་དེ། །དེས་ཀྱང་སྐྱིང་རྡེ་ཉི་བར་བཞག་ནས་ནི། །སྣན་འདི་གཏང་བར་གྱིས་ཞེས་བྱིན་པ་དང་། །སྣན་མང་བཟང་ཞིང་ཕངས་པ་དེ་

བློངས་ནས། །ན་བ་འཚོ་བར་འགྱུར་

བའི་སྣན་མི་འཐུང་། །སྣན་བསམ་ལན་སྣན་ཀྱིས་མ་ཉེས་ཏེ། །ཤད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཉེས་པ་ཡིན། །དེ་བཞིན་བསྟན་པ་འདི་ལ་རབ་བྱང་སྟེ། །སྟོབས་དང་བསམ་གཏན་དབང་པོ་ཀུན་རིག་ནས། །བསྟོམ་པ་ལ་ནི་མངོན་པར་བརྩོན་མི་

བྱེད། །རིགས་པར་མི་བརྩོན་ཀ་ལ་སྐྱ་ངན་འདའ། །ཞེས་དང་། དས་ནི་རབ་ཏུ་བཟང་པོའི་ཞ ཆོས་བཤད་ཀྱང་། །ཁྲོད་ཀྱིས་ཐོས་ནས་ཡང་དག་མ་སྤྱད་ན། །ཤད་པ་སྣན་གྱི་རྒྱལ་བ་ཐོགས་པ་དག །བདག་གི་ནད་ནི་གསོ་བར་མི་ནུས་

@18A ྈ། །བཞིན། །ཞེས་དང་། སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། ལུས་ཀྱིས་འདི་དག་སྤྱད་པར་བྱ། །ཚོག་ཙམ་བརྗོད་པས་ཅི་ཞིག་འགྱུབ། །སྣན་དཔྱད་བཀའ་ཙམ་གྱིས་

ནི། །ནད་པ་དག་ལ་ཕན་

འགྱུར་རམ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ནན་ཏན་ལ་ནི་ནད་སེལ་བའི་འདུ་ཤེས་བསྒྲིད་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ནན་ཏན་ནི། བཤེས་གཉེན་གྱི་གདམས་པའི་བློང་དོར་གྱི་གནས་

རྣམས་ལ་ལག་ལེན་དུ་

བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་བྱེད་པ་ལ་ཤེས་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་ཐོས་དགོས་པ་དང་ཐོས་ནས་ཤེས་པར་བྱས་པའི་དགོས་པཉང་བྱེད་པ་ཡིན་པས། ཐོས་པའི་དོན་ལ་རྟུས་པ་དང་བསྟུན་པའི་ལག་ལེན་རེ་གནད་དུ་ཆེའོ། །དེ་

ལྟར་ཡང་། ཐོས་པའི་ཚོམས་ལས། གལ་ཏེ་ཐོས་པ་མང་གྱུར་ཀྱང་། །ཚུལ་ཁྲིམས་ལེགས་པར་མི་སྟོམ་ན། །དེ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕྱིར་སྣང་ངེང་། །དེ་ཡི་ཐོས་པ་ཕུན་སུམ་མིན། །གལ་ཏེ་ཐོས་པ་ཉུང་གྱུར་ཀྱང་། །

ཚུལ་ཁྲིམས་ལེགས་པར་སྟོམ་བྱེད་ན། །དེ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕྱིར་བསྟགས་ཤིང་། །དེ་ཡི་ཐོས་པ་ཕུན་སུམ་འགྱུར། །གང་ཞེག་ཐོས་པ་ཉུང་བ་དང་། །ཚུལ་ཁྲིམས་ལེགས་པར་མི་སྟོམ་པ། །དེ་ནི་གཉི་གའི་ཕྱིར་སྣང་

ངེང་། །དེ་ཡི་བརྟུལ་ཞུགས་ཕུན་སུམ་མིན། །གང་ཞེག་མང་དུ་ཐོས་པ་དང་། །ཚུལ་ཁྲིམས་ལེགས་པར་སྟོམ་བྱེད་པ། །དེ་ནི་གཉི་གའི་ཕྱིར་བསྟགས་ཤིང་། །དེ་ཡི་བརྟུལ་ཞུགས་ཕུན་སུམ་

འབྱུར། །ཞེས་

@18B དང་། ལེགས་གསུངས་ཐོས་པ་སྣོང་པོར་ཤེས་པ་དང་། །ཉོང་ངེ་འཛིན་དགེ་སྣོང་པོར་ཤེས་བྱུར་ཀྱང་། །གང་ཞིག་བག་མེད་བརླང་པོར་བྱེད་པ་དེའི། །ཐོས་དང་ཤེས་པ་དོན་ཆེན་མི་འབྱུར་རོ། །གང་ཞིག་འཕགས་པས་བསྟན་

པའི་ཚོས་དགའ་ཞིང་། །དེ་བཞིན་ཉུས་དང་ངག་གིས་སྦྱོད་བྱེད་པ། །དེ་དག་བཟོད་སྤྲན་བྱོགས་དགའ་དབང་པོ་བསྟམས། །ཐོས་དང་ཤེས་པའི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་འཐོབ། །ཅེས་དང་། སྐྱག་བསམ་བསྐྱལ་བ་ལས་ཀྱང་།

བདག་ནི་སྐྱབ་ཉམས་དེ་ཅི་བྱ་ཞེས། །འཆི་བའི་དུས་ཚོ་བྱིས་པ་མྱ་ངན་བྱེད། །གཏིང་རྟེན་མ་གྱུར་ཤིན་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་འབྱུར། །སྨྲ་ལ་དགའ་བའི་ཉེས་པ་འདི་དག་གོ །ཞེས་དང་། གང་ལ་བལྟ་བའི་ཁྲོད་ན་འདུག་པ་ཞེག །དཔའ་

བོ་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་བཞིན། །བདག་ཉིད་ནན་ཏན་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། །སྨྲ་ལ་དགའ་བའི་ཉེས་པ་འདི་དག་གོ །ཞེས་དང་། བྱ་རམ་ཤིང་ཤུན་སྣོང་པོ་ཅི་ཡང་མེད། །དགའ་

བར་བྱ་བའི་རོ་ནི་ནང་ན་འདུག །

ཤུན་པ་ཟོས་པས་མིས་ནི་བྱ་རམ་རོ། །ཞེམ་པོ་རྩེད་པར་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ཤུན་པ་དེ་བཞིན་སྣྭ་བ་སྟེ། །རོ་ལྟ་བུའི་འདི་ལ་དོན་སེམས་ཡིན། །དེ་ལྟ་བས་ན་སྣྭ་ལ་དགའ་སྟོངས་ཏེ། །རྒྱ་ཀུ་བག་ཡོད་བྱོས་ལ་དོན་སོམས་

ཤིག །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་འདུ་ཤེས་བཞག་པ་ནི། ཆོས་གསུང་བ་པོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣོས་སུ་དན་ནས་གུས་པ་བསྐྱེད་པའོ། །ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་རིང་བུ་གནས་པའི་འདུ་

@19A ཞེས། །ཤེས་བསྐྱེད་པ་ནི། ཆོས་འདི་ལྟ་བུ་མཉན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་འཛིག་རྟེན་ན་རིང་བུ་གནས་ན་ཅི་མ་རུང་སྙམ་དུ་སེམས་པའོ། །གཞན་ཡང་ཆོས་འཆད་པའམ་ཉན་པ་ན་རང་གི་རྒྱུད་

ལོགས་སུ་འཁྲུག །ཆོས་ལོགས་སུ་ཟཁད་པ་དེས་ཅི་ཟཁད་ཀྱང་གནད་དུ་མི་འགྲོ་བས་རང་གི་རྒྱུད་གཏན་ལ་དབབ་པའི་ཆེད་དུ་ཉན་པ་ཞིག་དགོས་སོ། །དེས་ན། བྱད་བཞིན་གྱི་རྣག་རོག་ལ་

སོགས་པའི་དྲི་མ་ཡོད་མེད་རྟོག

བར་འདོད་པ་ན་མེ་ལོང་ལ་བལྟས་ནས་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་དྲི་མ་སེལ་བ་ལྟར། རང་གི་སྤྱོད་པ་སྐྱེན་ཚགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་མཉན་པ་ན་ཆོས་ཀྱི་མེ་ལོང་དུ་འཆར་ལ། དེའི་ཚེ་བདག་གི་རྒྱུད་འདི་ལྟ་བུར་སོང་ངོ་ཞེས་ཡིད་ལ་

གདུང་བ་སྐྱེས་ཏེ། དེ་ནས་སྤྱོན་སེལ་ཞིང་ཡོན་ཏན་བསྐྱབ་པ་ལ་འཇུག་པས་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སློབ་ཅ་ཞིག་དགོས་ཏེ། སྐྱེས་པའི་རབས་ལས། བདག་གི་སྤྱོད་པ་ངན་པའི་གཟུགས། །ཆོས་ཀྱི་མེ་ལོང་གསལ་

མཐོང་ན། །ཡིད་ལ་གདུང་བ་རབ་སྐྱེས་ཏེ། །བདག་ནི་ཆོས་ལ་ཕྱོགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་སུ་ཏ་སའི་བུས་རྒྱལ་སྲས་རྣ་ལ་ཆོས་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ཞུས་པ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་དེའི་བསམ་པ་ཆོས་ཉན་པའི་

སྟོང་དུ་གྱུར་པར་མཁྱེན་ནས་ཆོས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །མདོར་ན་བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱ། དེ་ཐོབ་པ་ལ་དེའི་རྒྱུ་ལ་བསླབ་དགོས། དེ་ལ་ཤེས་

དགོས། དེ་ལ་ཆོས་

@19B ཐོས་པ་དགོས་པར་སྣང་བས་ཆོས་མཉན་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད། ཐོས་པའི་ཕན་ཡོན་དུན་བར་བྱས་ཏེ་སྤྲོ་སིང་བ་བྱས་ནས་སྟོད་ཀྱི་སྐྱོན་སྤོང་བ་སོགས་བྱས་ཏེ་མཉན་
ནོ། །གཉིས་པ་ཆོས་བཤད་པའི་ཚུལ་ལ་བཞི།

ཆོས་བཤད་པའི་ཕན་ཡོན་བསམ་པ། སྟོན་པ་དང་ཆོས་ལ་རིམ་གྱི་བསྐྱེད་པ། བསམ་པ་དང་སྦྱོར་བ་ཇི་ལྟ་བུས་བཤད་པ། ཡུལ་གང་ལ་བཤད་པ་དང་མི་བཤད་པའི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་བཀྲུར་དང་བྲགས་

པ་ལ་སོགས་པའི་ཟང་ཟིང་ལ་མི་བལྟ་བར་ཆོས་སྟོན་པ་ནི་ཤེན་ཏུ་ཕན་ཡོན་ཆེ་སྟེ། ལྷག་པའི་བསམ་པ་བསྒྲུབ་བ་ལས། བྱམས་པ་ཉི་ཤུ་པོ་འདི་ནི་ཟང་ཟིང་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་རྣམ་པ་དང་
བཀྲུར་སྟེ་མི་འདོད་པར་ཆོས་ཀྱི་

སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་ཕན་ཡོན་ཡིན་ཏེ། ཉི་ཤུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དྲན་པ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བ་དང་། བློ་གྲོས་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཐྲོ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བ་དང་།

བརྟན་པ་དང་ལྡན་པར་

འགྱུར་བ་དང་། ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་རབ་རྣམ་སྣ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། འདོད་ཆགས་ཆུང་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཞེ་སྡང་ཆུང་བར་འགྱུར་བ་དང་། གཉི་ག་སྤྱག

ཆུང་བར་འགྱུར་བ་དང་། བདུད་ཀྱིས་དེ་ལ་གླགས་མི་རྣེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་དགོངས་པར་འགྱུར་བ་དང་། མི་མ་ཡིན་པ་རྣམས་དེ་ལ་བསྲུང་བར་འགྱུར་བ་དང་། ལྟ་

@20A ྈ།། །རྣམས་དེ་ལ་གཟེ་བྱིན་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། མི་མཛའ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལ་གླགས་རྣེད་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། དེའི་མཛའ་བཤེས་རྣམས་མི་ཕྱེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཚོགས་བཙུན་པར་

འགྱུར་བ་དང་། དེས་མི་འཇིགས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཡིད་བདེ་བ་མང་བར་འགྱུར་བ་དང་། མཁས་པས་བསྟགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེའི་ཚོས་ཀྱི་སྒྲིགས་པ་དེ་ཡང་རྟེས་སུ་དྲན་པར་བྱ་

བར་འོས་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། ཞེས་

སོགས་མདོ་སྡེ་དུ་མར་གསུངས་པའི་ཕན་ཡོན་ལ་སྣོང་ཐག་པ་ནས་མོས་པ་བསྟེད་པའོ། །དེ་ལ་བརྟན་པ་དང་ལྡན་པ་ནི། བསླབ་བཏུས་འགྱུར་གསར་དུ་མོས་པ་དང་ལྡན་པར་བསྒྲུབ་ལ། འགྱུར་རྣིང་ཁ་ཅིག་ལས་

བརྟན་པ་དང་ལྡན་པར་བསྒྲུབ་རོ། །སྟོན་པ་དང་ཆོས་ལ་རིམ་གྱི་བསྟེད་པ་ནི། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་གསུང་བ་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ཀྱིས་གདན་བཞམ་པ་སོགས་མཛད་པ་ལྟར། ཆོས་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིའང་

བཀྱད་བའི་ཞིང་ཡིན་པས་ཆོས་ལ་གུས་པ་ཆེན་པོ་དང་སྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུ་དྲན་ཏེ་གུས་པ་བསྟེད་པར་བྱའོ། །བསམ་པ་དང་སྦྱོར་བ་ཇི་ལྟ་བུས་བཞད་པ་ལ། བསམ་པ་ནི། སྦྱོ་བྱོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པ་ལས་

གསུངས་པའི་འདུ་ཤེས་ལྟ་བཞག་སྟེ། རང་ལ་སྣང་པ་དང་ཆོས་ལ་སྣང་དང་ཆོས་ཉན་པ་ལ་ནད་པ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་རིང་དུ་གནས་པའི་འདུ་

ཤེས་བསྒྲིད་པ་དང་འཚོར་ལ་

@20B བྱམས་པ་བསྒོམ། གཞན་མཐོ་བར་དོགས་པའི་ཕྱག་དོག་དང་ཕྱི་བཞོལ་བྱེད་པའི་ལེ་ལོ་དང་ཡང་ཡང་འཆད་པས་ངལ་བའི་སྐྱོ་བ་དང་བདག་ཉིད་སྒོགས་ཤིང་གཞན་ཀྱི་སྐྱོན་གྲིང་བ་དང་ཆོས་ལ་དཔེ་མཚུང་བྱེད་པ་དང་

ཟས་གོས་ལ་སོགས་པའི་ཟང་ཟིང་ལ་བལྟ་བ་སྤངས་ཏེ། རང་དང་གཞན་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བསྟན་པའི་བསོད་ནམས་དེ་ཉིད་བདག་གི་བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་དོ་སྙམ་དུ་བསམ་

པའོ། །སྒོམ་བ་ནི། ཁྲུས་བྱས་

ཤིང་གཙང་སྦྲ་དང་ལྡན་པས་གོས་གཙང་མ་བགོས་ཏེ་གཙང་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ས་ཕྱོགས་སུ་ཆོས་ཀྱི་ཁྲི་དང་སྟན་ལ་འཁོད་ནས། བདུད་ཚར་བཅད་པའི་སྤྲིགས་ཁ་ཏོན་དུ་བཏོན་ན་དེའི་ཁོར་

ཡུག་དཔག་ཚད་བརྒྱ་ཙུན་ཆད་

དུ་བདུད་དང་བདུད་ཀྱི་རིས་ཀྱི་ལྟ་རྣམས་མི་འོང་ལ། འོངས་ཀྱང་བར་ཆད་བྱ་བར་མི་རྒྱས་པར་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པ་ལས་གསུངས་པས་སྤྲིགས་དེ་གདོན་ལ། བཞིན་གྱི་མདངས་རབ་ཏུ་

གསལ་བས་དོན་ངེས་པའི་

ཡན་ལག་དཔེ་དང་གཏན་ཚིགས་དང་ལྡང་དང་ལྡན་པར་བཤད་དེ། དམ་པའི་ཆོས་པད་དཀར་པོ་ལས། མཁས་དེ་རྣག་ཏུ་ཕྱག་དོག་མེད་པར་ནི། །སྣ་ཚོགས་དོན་ལྡན་སྣན་པའི་གཏམ་ཡང་སྟོན། །ལེ་ལོ་དག

ཀྱང་རྣམ་པར་རབ་སྣང་ས་ནས། །སྐྱོ་བ་སྐམ་པའི་འདུ་ཤེས་བསྒྲེད་མི་བྱ། །མཁས་པས་མི་དགའ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྣང་ས། །བྱམས་པའི་སྟོབས་ནི་འཁོར་ལ་བསྐོམ་པར་བྱ། །ཉིན་མཚན་དུ་ཡང་

@21A ྈ། །ཆོས་མཆོག་རབ་ཏུ་བསྟོམ། །མཁས་པ་དེས་ནི་བྱ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་དཔེས། །འཁོར་རྣམས་མགུ་ཞིང་དེ་བཞིན་དགའ་བར་བྱེད། །དེ་ལ་ནམ་ཡང་འདོད་པ་ཆུང་ཟད་མེད། །ཟས་དང་སྐོམ་དང་

བཟའ་དང་བཅའ་བ་དང་། །གོས་དང་མལ་ཆ་ཆོས་གོས་རྣམས་དང་ནི། །ན་བའི་གསོས་སྨན་དགུ་ཀྱང་མི་བསམ་སྟེ། །འཁོར་རྣམས་ལ་ནི་ཅི་ཡང་མི་བསྟང་ངོ་། །གཞན་དུ་མཁས་པ་རྣག

ཏུ་བདག་ཉིད་དང་། ।

སེམས་ཅན་འདི་དག་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པར་ཤོག ।ཞན་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ཚོས་གང་བསྟན་པ་དེ། ।བདག་གི་བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀུན་སྦྱམ་སེམས། ।ཞེས་གསུངས་སོ། ।ཡུལ་གང་ལ་བཤད་པ་དང་མི་བཤད་པའི་ཁྱད་པར་ནི། འདུལ་

བའི་མདོ་ལས། མ་གསོལ་བར་མི་བྱའོ། ।ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གསོལ་བ་མ་བཏབ་པར་མི་བཤད་ཅིང་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ལའང་སྣོད་བརྟག་པ་དང་སྣོད་དུ་ཤེས་ན་མ་གསོལ་བར་ཡང་བཤད་དུ་རུང་བ་ནི།

ཉང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལས། ཚོས་ཀྱི་སྒྲིན་པའི་ཆེད་ཀྱི་ཕྱིར། ।གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལ་གསོལ་འདེབས་ན། ।རབ་རྒྱས་བདག་གིས་མ་བསླབས་ཞེས། ।ཐོག་མར་ཆོག་དེ་བརྗོད་པར་བྱ། ।ཁྱོད་ནི་ཤེས་ཤིང་མཁས་

ཡིན་ན། བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་མདུན་དུ་ནི། ।བདག་གིས་ཇི་ལྟར་བཤད་ནུས་ཞེས། ।ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་སྐད་བརྗོད་པར་བྱ། ।འཕྲལ་དུ་བརྗོད་པར་མི་བྱ་ཡི། ।སྣོད་ལ་བརྟག་པ་བྱས་ནས་

བྱ། །གལ་ཏེ་སྙོད་ནི་ཤེས་

@21B བྱུར་ན། །གསོལ་མ་བཏབ་ཀྱང་ཟཁད་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་འདུལ་བའི་མདོ་ལས། འདུག་པ་ལ་འགྲེང་སྟེ་ཆོས་མི་ཟཁད་པར་རོ། །ཉལ་བ་ལ་འདུག་སྟེ་ཆོས་མི་ཟཁད་པར་རོ། །སྟན་མཐོན་པོ་ལ་འདུག་པ་

ལ་སྟན་དམའ་བ་ལ་འདུག་སྟེ་མི་ཟཁད་པར་རོ། །ངན་པ་དང་བཟང་པོ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །མདུན་དུ་འགྲོ་བ་ལ་ཕྱི་ནས་འགྲོ་ཞིང་མི་ཟཁད་པར་རོ། །ལམ་ནས་འགྲོལ་བ་ལ་ལམ་གྱི་འགྲམ་ནས་འགྲོ་ཞིང་མི་ཟཁད་པར་རོ། །མགོ་པོ་

གཡོགས་པ་དང་བརྩེས་པ་དང་གཟར་བ་དང་གཟར་བ་དང་གཉའ་གོང་དུ་བསྟོལ་བ་དང་ལྡག་པར་བསྟོལ་བ་ལ་མི་བྱའོ། །མགོ་དོ་ཀེར་ཅན་དང་ཞྭ་བྱོན་པ་དང་ཅོད་པན་ཅན་དང་ཕྲེང་བ་ཅན་དང་དཀྲིས་པ་ལ་མི་ཟཁད་པར་རོ། །ཐྲུང་པོ་

ཆེ་དང་རྟ་ཞོན་པ་དང་ཁྲོགས་དང་བཞོན་པའི་སྟེང་ན་འདུག་པ་དང་མཆིལ་ལྷམ་གྱོན་པ་ལ་མི་ཟཁད་དོ། །ལག་ན་འཁར་བ་དང་གདུགས་དང་མཆོག་དང་རལ་གྲི་དང་དབྱ་ཆ་ཐོགས་པ་དང་གོ་

ཚ་བྱོན་པ་ལ་མི་བཞད་པར་རོ། །ཞེས་

གསུངས་ཏེ། དེ་དག་ལས་ལྷོག་པ་ལ་ནི་བཞད་དུ་རྩང་སྟེ་མིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །མཇུག་ཏུ་ཐུབ་མོང་དུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ནི། བཞད་པ་དང་མཉན་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བ་རྣམས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་སྟོན་

གནས་རྣམས་སུ་འདུན་པ་དག་པོས་བསྟོད་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་ཆོས་བཞད་ཅིང་ཉན་ན་ཐུན་རེ་ཙམ་ལའང་ཇི་སྐད་གསུངས་པའི་ཕན་ཡོད་རྣམས་གདོན་མི་ཟ་བར་འབྱུང་ལ། ཆོས་

ཉན་བཞད་གནད་དུ་མ་སོང་

@22A ཞེས། །བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་དང་ཆོས་སྨྲ་བ་ལམ་གྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྤང་བསགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདག་ཅིང་། གསར་དུ་གསོག་པ་རྣམས་ཀྱང་འཕྲོ་

འཆད་པ་དང་། འཆད་པ་དང་ཉན་

པའི་ཚུལ་གནད་དུ་སོང་བས་བཞད་པའི་གདམས་ངག་གིས་ཀྱང་རྒྱུད་ལ་ཕན་ཐོགས་པར་འགྱུར་བར་གཟིགས་ནས། སྒྲིར་ན་དམ་པ་སྤ་མ་ཐམས་ཅད་དེ་ལ་ནན་ཏན་མཛད་ཅིང་ཁྲུད་པར་དུ་

གདམས་ངག་འདིའི་བླ་མ་གོང་

མ་རྣམས་ནན་ཏན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་མཛད་དོ། །དེ་ནི་གདམས་པ་ཆེན་པོར་སྣང་སྟེ་འདི་ལ་ངེས་པ་མ་རྟོག་ཅིང་བློ་སྣ་མ་འགྱུར་བས་ཆོས་ཟད་ལ་རྒྱུ་ཆེ་བ་ཇི་ཙམ་བཤད་ཀྱང་ལྟ་བྱུང་དུ་བབ་པ་ལྟར་གྱུར་ནས་ཆོས་དེ་

ཉིད་ཉོན་མོངས་པའི་གྲོགས་སུ་འགྲོ་བ་ཆེས་མང་བར་སྣང་དོ། །དེ་བས་ན་ཆོས་གཅིག་ནས་འཕྲོགས་ན་བཅོ་ལྔའི་བར་ཞེས་ཟེར་བ་ལྟར་ཡིན་པས། ཉན་པ་དང་བཤད་པ་ལམ་དུ་གཏོང་ཚུལ་འདི་ལ་བློ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་

ཀྱིས་འབད་ནས་འཆད་པ་དང་ཉན་པ་བྱུང་རེས་ཀྱིས་མ་མཐའ་རེ་དང་ལྡན་པར་བྱས་ཏེ། གདམས་པ་སྟོན་པའི་སྡོན་འགྲོའི་མཆོག་ནི་འདི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་ནི་ཆོག་མངས་སུ་དོགས་ནས་གཅེས་གཅེས་རྣམས་

བསྟས་པ་སྟེ་རྒྱས་པར་ནི་གཞན་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གདམས་པའི་སྡོན་འགྲོ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།བཞི་པ་གདམས་པ་དངོས་ཀྱིས་སྟོང་མ་ཇི་ལྟར་བཀྲི་བའི་རིམ་པ་ལ་གཉིས། ལམ་གྱི་རྩ་བ་

@22B བཞེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཚུལ་དང་། བསྟེན་ནས་བློ་ཇི་ལྟར་སྤྱང་བའི་རིམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ངེས་པ་བསྟེད་པའི་ཕྱིར་ཆང་ཟད་སྤོས་ཏེ་ཟཱཏ་པ་དང་། སྐྱོང་ཚུལ་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱིང་པོ་ངེས་

པར་བསྡུ་བ་ལས། རིགས་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་དེས། །བཞེས་གཉེན་དམ་པ་བསྟེན་བྱས་ལ། །ཉེས་དང་། པོ་ཏ་བའི་གསུང་སྤོས་དོལ་པས་བསྒྲིགས་པ་ལས་ཀྱང་། མན་ངག་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པའི་འགོ་ནི། །བཞེས་

གཉེན་དམ་པ་མི་བཏང་བ་ཡིན། །ཉེས་འབྱུང་བ་ལྟར། སྤོང་མ་ལ་རྒྱུད་ལ་ཡོན་ཏན་སྐྱེ་གཅིག་སྐྱེ་བ་དང་སྐྱོན་སྤྱོད་གཅིག་འགྲིབ་པ་ཡན་ཆད་བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ནི་དམ་པའི་

བཞེས་ཡིན་པས་ཐོག་མར་དེ་

བསྟེན་པའི་ཚུལ་གལ་ཆེ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོ་སྤྱོད་ལས། མདོར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་འཐོབ་ཅིང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་དེ་བཞིན་དུ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། ས་དང་བཟོད་པ་དང་ཏིང་ངེ་

འཛོན་དང་མངོན་པར་ཞེས་པ་དང་གཟུངས་དང་སྤོབས་པ་དང་བསྟོ་བ་དང་སྨོན་ལམ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འཕོ་ཅིང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི་བླ་མ་ལ་རབ་ལས། བླ་མ་རྩ་བར་བྱང་བླ་མ་ལས་བྱང་བླ་མ་

སྐྱེ་གནས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དུ་ཐྱུང་བླ་མས་བསྐྱེད་བླ་མས་སྟེལ་བླ་མ་ལ་བརྟེན་བླ་མ་རྒྱུར་ཐྱུང་པ་དག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །པོ་ཏ་བའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། རྣམ་གྲོལ་བསྟུབ་པ་ལ་བླ་མ་ལས་གལ་ཆེ་བ་མེད་དེ། ཅོ་

@23A ཨཱཿ། །འདིའི་བྱ་བ་བལྟས་ནས་བྱས་པས་ཆོག་པ་ལ་འང་སྤྲོབ་མཁན་མེད་པར་མི་འོང་ན་ངན་སོང་ནས་འོངས་མ་ཐག་པ་འགྲོ་མ་རྟོང་བའི་སར་འགྲོ་བ་ལ་བླ་མ་མེད་པར་གྱ་ནོ་འོང་གསུང་རོ། །དེ་ལྟར་ན་

བཞེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ལ་དྲུག །བསྟེན་བྱ་དག་བའི་བཞེས་གཉེན་གྱི་མཚན་ཉིད། སྟེན་བྱེད་སྤྲོབ་མའི་མཚན་ཉིད། དེས་དེ་ཇི་ལྟར་བསྟེན་པའི་ཚུལ། བསྟེན་པའི་ཕན་ཡོན། མ་བསྟེན་པའི་ཉེས་

དམིགས། དེ་དག་གི་དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིར་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ནས་ཐེག་པ་སོ་སོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་མང་པོ་ཞེག་གསུངས་ཀྱང་། འདིར་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་རིམ་གྱིས་

ཁྲིད་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཞྱོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་མདོ་སྡེའི་རྒྱུན་ལས། བཤེས་གཉེན་དུལ་བ་ཞི་བ་ཉིར་ཞི་བ། །ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་བརྩོན་བཅས་ལྷུང་

གིས་ཕྱུག །དེ་ཉིད་རབ་ཀུ་རྩོགས་པ་སྨྲ་མཁས་ལྡན། །བརྩེ་བའི་བདག་ཉིད་སྐྱོ་བ་སྤངས་ལ་བརྟེན། །ཞེས་བཤེས་གཉེན་ཆོས་བཟུ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ལ་སློབ་མས་བརྟེན་དགོས་པར་གསུངས་

སོ། །དེ་ཡང་རང་མ་དུལ་

བས་གཞན་འདུལ་བ་གཞས་མེད་བར་གསུངས་པས་གཞན་འདུལ་བའི་བློ་མ་དེས་ཐོག་མར་རང་གི་རྒྱུད་བཀུལ་བ་ཞིག་དགོས་སོ། །འོ་ན་ཇི་ལྟར་བཀུལ་བ་ཞིག་དགོས་སྙམ་ན། གང་བྱུང་བྱུང་

གི་སྐྱབ་པ་བྱས་ནས་རྟོགས་

@23B བའི་ཡོན་ཏན་དུ་མིང་བཏགས་པ་རེ་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པས་མི་ཕན་པས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་སྤྱི་དང་མཐུན་པའི་རྒྱུད་འདུལ་ལུགས་ཤིག་དགོས་ཏེ། དེ་ནི་བསླབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་དུ་ངེས་པས་དུལ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གསུངས་

སོ། །དེ་ལ་དུལ་བ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་སྟེ། སོ་སོར་ཐར་པ་ལས། ཏཱ་ཏྟ་འབད་པས་བདག་ཅེ་ཡི། །སེམས་ཏ་ཁ་བྲན་དཀའ་བ་ལ། །མཐུན་པའི་གཟེར་རྟོན་བརྒྱ་པ་ཡི། །སྡབ་ནི་སོ་སོར་ཐར་འདི་ཡིན། །

ཞེས་པ་དང་། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། གདུལ་བྱ་མ་ཐུལ་པ་ཡི་སྡབ་འདི་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཏ་དམྱ་ཙོད་འདུལ་སྟོང་མ་ཁན་གྱིས་སྡབ་བཟང་པོས་འདུལ་བ་ལྟར། དབང་པོ་ལོག་པའི་ཡུལ་གྱི་རྟེས་སུ་འབྲང་

བ་ཏ་དམྱ་ཙོད་ལྟ་བུ་བྱ་མ་ཡིན་པ་ལ་འཇུག་ན་ཚར་གཅོད་ཅིང་། འབད་པ་དུ་མས་བྱ་བར་འོས་པའི་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བསླབས་པས་སེམས་ཀྱི་ཏ་དུལ་བར་བྱས་པའོ། །ཞི་བ་ནི་དེ་ལྟར་ལེགས་

པར་སྣུད་པ་དང་ཉེས་པར་སྣུད་པའི་འཇུག་ལྡོག་ལ་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་བསྟེན་པས་སེམས་ནང་དུ་ཞི་བར་གནས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསྒྲུབ་པ་སྐྱེས་པའོ། །ཉེ་བར་ཞི་བ་ནི་སེམས་ལས་སྙུངས་བའི་ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་

ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་སོ་སོར་དཔྱད་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་པ་སྐྱེས་པའོ། །དེ་ལྟར་བསྒྲུབ་པ་གསུམ་གྱིས་རྒྱུད་དུལ་བར་བྱས་པའི་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཚམ་དང་ལྡན་པས་མི་ཆོག་གི། ལུང་གི་ཡོན་ཏན་དང་ཡང་ལྡན་

@24A ཞེས། །དགོས་པས་ལུང་གིས་ཕྱུག་ཅེས་པ་ནི་སྟེ་སྙོད་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ལ་མང་དུ་ཐོས་པ་དང་ལྡན་པའོ། །དགེ་བཤེས་སྟོན་པའི་ཞལ་ནས། ཐེག་ཆེན་གྱི་བླ་མ་བྱ་བ་བཤད་པ་ན་འབྱམས་ཀླས་པར་

གོ་བ་བསྒྲིད་ལ་ལགེ་ཀུ་ལེན་པ་ན་བསྟན་པའི་ཐ་མ་ལ་གང་ཚན་དང་ཐད་ཀར་དོན་དུ་གང་འགྱུར་སྟོན་པ་ཞེག་དགོས་གསུང་ངོ། །དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཆོས་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པའམ།

ཡང་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་དུ་བྱུར་པ་གཙོ་བོར་བརྟེང་སྟེ་མེད་ནའང་ལུང་རིགས་ཀྱིས་རྟོགས་པས་ཀྱང་འབྱུང་གསུང་དོ། །དེ་ལྟར་ལུང་རྟོགས་དང་ལྡན་ཡང་སྒོམ་མ་ལས་དམན་པ་དང་མཉམ་པས་མི་ཆོག་པས་ཡོན་ཏན་

ལྷག་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། མཛའ་བཤེས་ཀྱི་ཚོམས་ལས། དམན་པ་བསྟེན་པས་མི་དག་ཉམས་འབྱུང་ཞིང་། །ཐད་ཀར་བབ་པ་བསྟེན་པས་སོ་ན་གནས། །གཙོ་བོ་བསྟེན་པས་དམ་པ་ཐོབ་འབྱུང་བ། །དེ་ཕྱིར་བདག

པས་གཅོར་གྱུར་བསྟེན་པར་བྱ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་། །ཤེས་རབ་ཆེས་མཆོག་ལྡན་པ་ཡི། །གཙོ་བོ་གང་ཡིན་དེ་བསྟེན་ན། །གཙོ་བོ་བས་ཀྱང་ཆེས་གཅོར་འབྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་

རོ། །ཕྱུག་ཆུང་བས་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་གསན་ཙ་ན་དེ་ལ་ནི་ང་ཡར་བལྟ་བ་ཡིན་གསུང་བ་དང་། མཐའ་བཞིའི་ཞལ་ནས། ང་ནི་ཁ་སྐྱོང་བའི་ཚད་པོ་དེ་རྣམས་ལ་མིག་རྟེན་བྱེད་གསུང་བ་ལྟར། ཡོན་ཏན་ལྷག

@24B པ་ལ་མིག་ཡར་བལྟ་བ་ཞིག་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་དྲུག་པོ་དེ་ནི་རང་གིས་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །ལྷག་མ་ནི་གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཡོན་ཏན་ཏེ། དེ་ཡང་ཇི་སྐད་དུ། ཐུབ་རྣམས་སྲིག་པ་ཆུ་ཡིས་མི་འཁྱུ་ཞིང་། །འབྱོ

བའི་སྡུག་བསྔལ་ཕུག་གིས་མི་སེལ་ལ། །ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་གཞན་ལ་སྟོ་མིན་ཏེ། །ཆོས་ཉིད་བདེན་པ་བསྟན་པས་ཁྱོལ་བར་མཛད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཞན་ལ་ལམ་མ་ནོར་བར་བསྟན་ནས་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་མ་

གཏོགས་པ་སྲིག་པ་ཆུས་འཁྱུ་བ་སོགས་བྱར་མེད་དོ། །དེ་ལ་ཆོས་བཞི་ལས། སྐྱ་མ་ཁས་པ་ནི་ཇི་ལྟར་བཀྲི་བའི་རིམ་པ་ལ་མ་ཁས་ཤིང་དོན་གདུལ་བྱའི་བློ་ལ་སྐྱེལ་བ་ལ་གཟོ་བའོ། །བརྩེ་བ་ནི་ཆོས་སྟོན་པའི་ཀུན་སློང་དགུ་པ་

སྟེ་རྟེད་བཀུར་སོགས་ལ་མི་བལྟ་བར་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ་སྟོན་པའོ། །པོ་ཏ་བའི་ཞལ་ནས་སྨྲས་སྟ་ལ། ལི་མོའི་བུ། ཅི་ཙམ་པའི་ཆོས་བཤད་ཅིག་བྱས་ཏེ་ལེགས་སོ་

གཅིག་ཀྱང་བདག་གིར་བྱེད་

མ་སྐྱོང་། འགྲོ་བ་ཉམ་ཐག་པ་མིན་པ་མེད་གསུང་བ་འདུ་བ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་པར་གདའ། བརྩོན་བཅས་ནི་གཞན་གྱི་དོན་ལ་སྤྱོད་བའཆུན་པའོ། །སྐྱོ་བ་སྣང་སྲིད་པ་ནི་ཡང་ཡང་འཆད་པས་མི་ངལ་བ་སྟེ་འཆད་པའི་དཀའ་སྤྱད་

བཟོད་པའོ། །པོ་ཏ་བའི་ཞལ་ནས། བསྟན་པ་གསུམ་དང་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་སྨིན་བཀྲེ་བ་ལྟ་གཙོ་བོ་ཡིན། དེད་ཀྱི་སྤྱོད་དཔོན་ཞང་བཙུན་ཀུན་ལ་མང་དུ་ཐོས་པའང་མེད་སྐྱོ་བ་བཟོད་པའང་མེད་པས་བླ་བོ་དྲིན་དུ་

@25A ྀ།། །གཅགས་པ་རེ་བྱེད་པའང་མེད་དེ་སྟ་མ་ལྟ་ཡོད་པས་དྲུང་ན་སུ་ཡོད་པ་ལ་ཕན། གཉན་སྟོན་ལ་སྨ་མཁས་པ་ཡི་མེད་ཡོན་བཤད་རེ་བྱེད་བའང་འདི་ཀུན་གྱིས་དེས་མི་གོ་སྐམ་པ་ལས་མི་ཤེས་ཏེ་ལྟ་པོ་

ཡོད་པས་སུ་ཉི་བ་ལ་ཕན་གསུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ན་བསྟན་པ་རྣམས་ལ་བསྐྱབ་པ་ལྷུར་ལེན་མེད་པར་དེ་དག་གི་བསྟབས་པའམ་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པས་རང་གི་འཚོ་བ་བསྐྱབ་པ་ནི་དག་བའི་བཤེས་སུ་མི་འོས་ཏེ། ཙོན་དན་གྱི་བསྟབས་

པ་བརྟེད་པས་འཚོ་བསྟན་པ་ལ་ཙན་དན་དོན་དུ་གཉེར་བ་འཁའ་ཞིག་གིས་ཁྲོད་ལ་དེ་ཡོད་དམ་ཞེས་སྨས་པ་ན་མེད་དོ་ཞེས་སྨྲ་བ་དང་འདྲ་བར་དོན་མེད་པར་ཆོག་ཙམ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ཕྱི་

མའི་དུས་ལ་དག་སྣོང་ནི། །སྟོམ་པ་མེད་པ་མང་པོ་དག །མང་དུ་ཐོས་པ་དག་འདོད་འགྱུར། །ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་པ་བརྟེད་བྱེད་ལ། །ཚུལ་ཁྲིམས་དོན་དུ་གཉེར་བ་མེད། །ཅེས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཤེས་རབ་རྣམ་གྲོལ་གསུམ་ལའང་

དེ་ལྟར་གསུངས་ན། ཇི་ལྟར་སྐྱེས་བུ་ལ་ལ་དག །ཙན་དན་དག་ནི་འདི་འདྲ་སྟེ། །སྟོས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིད་འོང་ཞེས། །ཙན་དན་དག་གི་ཡོན་ཏན་བརྟེད། །དེ་ནས་མི་གཞན་ལ་ལ་ཡིས། །དེ་ལྟར་བསྟབས་པ་བརྟེད་

པ་ཡི། །ཙན་དན་ཆུང་ཟད་བསྟེལ་ཏམ་ཞེས། །སྐྱེས་བུ་མ་ལས་དེ་དྲིས་ན། །སྐྱེས་བུ་དེ་ལ་སྨར་སྨས་པ། །གང་གིས་འཚོ་བར་བྱེད་པ་ཡི། །སྟོས་ཀྱི་བསྟབས་པ་བརྟེད་པ་དེ། །སྟོས་དེ་ང་ལ་མེད་ཅེས་སྨྲ། །དེ་བཞིན་

@25B རྣལ་འབྱོར་མི་བསྡོན་པ། །ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་པས་འཚོ་བ་དག །ཕྱི་མའི་དུས་ན་འབྱུང་འགྱུར་ཏེ། །དེ་དག་ལ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་མེད། །ཅེས་ལྷག་མ་གསུམ་ལའང་དེ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་གྲོལ་བསྟུན་

པའི་བློ་མ་ནི་གཏན་གྱི་འདུན་མའི་རྟ་བ་ཡིན་པས། བློ་མ་བསྟེན་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དེ་དག་ཤེས་པར་བྱས་ལ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་འཆོལ་བ་ལ་འབད་པར་བྱ་ཞིང་། སྟོབ་མ་བསྟེན་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་དག

ཤེས་པར་བྱས་ནས་མཚན་ཉིད་དེ་དག་དང་ལྡན་པར་བྱ་བ་ལ་འབད་དོ། །དུས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོན་ཏན་དེ་དག་ཚང་བར་རྣེད་པ་དཀའ་བས་དེ་ལྟར་མ་རྣེད་ན་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེས་ན། དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པ་ལས། ཇི་ལྟར་འཁོར་ལོ་

གཅིག་པའི་ཤིང་རྟ་ནི། །རྟ་དང་ལྡན་ཡང་ལམ་དུ་མི་འགྲོ་ལྟར། །དེ་བཞིན་བསྟུབ་པ་ཡི་ནི་གྲོགས་མེད་ན། །ལུས་ཅན་དངོས་གྲུབ་འཐོབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ནི་བློ་ལྡན་གཟུགས་བཟང་གཙང་སྦྲ་ཆེ། །རིགས་ནི་བཟུང་

ཞིང་ཆོས་ལ་གཞོལ་བ་དང་། །སྟོབས་པ་ཆེ་ཞིང་དཔའ་ལ་དབང་པོ་དུལ། །སྣན་པར་སྨྲ་ཞིང་སྨིན་པོད་སྣིང་རྗེ་ཅན། །བཀྲིས་དང་སྐོམ་དང་ཉོན་མོངས་བཟོད་པ་དང་། །བྱམ་ཟེ་དང་ནི་ལྷ་(SGZHA)ན་མཆོད་མི་བྱེད། །བསྒྲིན་ཅིང་གཅོ་

ལ་བྱས་པ་གཅོ་བ་དང་། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དད་པ་བྱོགས་པོ་ཡིན། །དེ་ལྟའི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་ལྡན་པ་དག །རྩོད་པའི་དུས་ན་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པས་ན། །ཡོན་ཏན་ཕྱེད་དམ་བཞི་ཆ་བརྒྱད་ཆ་ཅན། །དེ་ལྟ་བུ་ནི་སྟབས་

@26A ཞེས། །པའི་བྱོགས་པོར་བསྟེན། །ཞེས་བྱོགས་ལ་མཚན་ཉིད་ཡོངས་རྫོགས་གསུངས་པའི་བརྒྱད་ཆ་ལ་མ་མཐར་གསུངས་ལ། དེ་བློ་མ་ལའང་མཚུངས་སོ་ཞེས་ཇོ་བོ་ཆེན་པོ་གསུང་བར་པོ་ཏི་བའི་གསུང་

སྒོས་དོལ་པས་བསྒྲིགས་པ་ལས་བཤད་པས། མཚན་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཚང་བ་རྣམས་ཀྱི་དཀའ་སྤྱ་ཅི་རིགས་པར་བསྟེབས་པའི་བརྒྱད་ཆ་དང་ལྡན་པ་ལ་མ་མཐར་བྱའོ། །གཉིས་པ་སྟེན་བྱེད་

སློབ་མ་ནི། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། གཟུང་གནས་བློ་ལྡན་དོན་གཉིར་བའི། །ཉན་པོ་སྣོད་ཅེས་བྱ་བར་བཤད། །སྒྲ་པོ་ཡོན་ཏན་རྣམ་གཞན་དུ། །མི་འཇུར་ཉན་པ་པོ་ལའང་མིན། །ཞེས་ཆོས་གསུམ་དང་

ལྡན་པ་ཞིག་ཉན་པའི་སྣོད་དུ་རུང་བ་དང་དེ་གསུམ་ཚང་ན་ཆོས་སྒྲ་བཤེའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཡོན་ཏན་དུ་སྣང་གི་སྐྱོན་དུ་སྣང་བར་མི་འཇུར་ལ། དེར་མ་ཟད་ཉན་པ་པོའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱང་གང་ཟག་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་སྣང་གི

སྐྱོན་དུ་མི་སྣང་བར་གསུངས་ཏེ། སྣོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ་དག་མ་ཚང་ན་ཆོས་སྒྲ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆས་ཡོངས་སུ་དག་ཀྱང་ཉན་པ་པོའི་སྐྱོན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱོན་ཅན་དུ་འཇུག་ལ། འཆད་པ་པོའི་སྐྱོན་ཡང་ཡོན་ཏན་དུ་འཛིན་

པར་འགྱེལ་པ་ལས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་བཤེས་གཉེན་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཚང་བ་ཞིག་རྣེད་ཀྱང་དེ་ལ་དེར་ངོ་ཤེས་པ་དཀའ་བས་དེར་ཤེས་རྟས་བསྟེན་བ་ལ་མཚན་ཉིད་འདི་དག་ཚང་དགོས་སོ། །དེ་ལ་གཟུགོར་གནས་

@26B པ་ནི། ཕྱོགས་ལྷུང་མེད་པ་སྟེ་དེ་ཡོད་ན་དེས་བསྒྲིགས་ནས་ཡོན་ཏན་མི་མཐོང་བས་ལེགས་པར་བཤད་པའི་དོན་མི་རྟེད་དེ། དབུ་མའི་སྐྱེད་པོ་ལས། ཕྱོགས་སུ་ལྷུང་བས་སེམས་གདུངས་པས། །ཞི་བ་ནམ་ཡང་རྟོགས་མི་

འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཕྱོགས་ལྷུང་ནི། རང་གི་ལུགས་ལ་ཆགས་པ་དང་གཞན་གྱི་ཆོས་ལུགས་ལ་ཞེ་སྡང་བའོ། །དེ་འདྲ་བ་དེ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་བརྟགས་ནས་དོར་དགོས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སོ་སོར་

ཐར་པ་ལས། རང་གི་འདོད་པ་བཏང་སྟེ་མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་གྱི་གཞུང་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པ་དང་གུས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་གམ་སྙམ་ན་གཟུགས་བོར་གནས་ཀྱང་ལེགས་བཤད་ལམ་ཡང་

དག་པ་དང་ཉེས་བཤད་ལམ་ལྟར་སྣང་གཉིས་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བློའི་མཐུ་མེད་ན་སྣོད་དུ་མི་རུང་བས་དེ་གཉིས་གོ་བའི་བློ་དང་ལྡན་པ་དགོས་ཏེ། དེས་ནི་སྐྱེད་པོ་མེད་པའི་ཕྱོགས་དོར་ནས་སྐྱེད་པོ་ལེན་ནོ། །དེ་གཉིས་ཙམ་གྱིས་

ཆོག་གམ་སྐམ་ན་དེ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་རི་མོའི་ཆོས་ཉན་ལྟར་མི་རྩོམ་ན་སྟོང་དུ་མི་རུང་བས་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་དགོས་སོ། །འགྲེལ་པ་ལས། ཆོས་དང་ཆོས་སྨྲ་བ་ལ་གུས་པ་དང་ཡིད་གཅོད་པ་གཉིས་བསྟན་ནས་ལྟར་

གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ལ་དོན་གཉེར་ཆེ་བ་ཉན་པའི་ཚེ་ཡིད་ལེགས་པར་གཅོད་པ་ཆོས་དང་ཆོས་སྨྲ་བ་ལ་གུས་པ་ཆེན་པོ་འཇོག་པ་ཉིས་བཞད་དོར་ནས་ལེགས་བཞད་འཛིན་པ་སྟེ་བཞིའོ། །བཞི་པོ་དེའི་མཐུན་

@27A ཞེས། །རྒྱུན་ནི་བློ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ལ། འགལ་རྒྱུན་འདོར་བ་ནི་གཟུགས་བོར་གནས་པའོ། །བློ་མས་བཀྲིར་རྩང་བའི་ཆོས་དེ་རྣམས་ཚང་མ་ཚང་བརྟགས་ལ་ཚང་ན་དགའ་བ་བསྟོམ། མ་ཚང་ན་ཕྱི་མ་ཆུན་

ཆོད་དུ་ཚང་བའི་རྒྱུ་ལ་འབད་པར་བྱ་དགོས་པས་རྟེན་གྱི་ཆོས་དེ་དག་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་མི་ཤེས་ན་རྟོག་དཔྱོད་མི་འཇུག་པས་དོན་ཆེན་པོ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་

རོ། །གསུམ་པ་དེས་དེ་ཇི་ལྟར་བསྟེན་པའི་

ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་སྣོད་དང་ལྡན་པ་དེས་བླ་མ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་མི་ལྡན་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ལེགས་པར་བརྟགས་ལ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་ནོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་དགེ་བཤེས་སྤྲོན་པ་དང་གསང་ཕུ་

པ་གཉིས་རྣམ་པར་ཐར་པ་མི་མཐུན་ཏེ། གསང་ཕུ་བ་ལྟ་མ་མང་སྟེ་བཤད་ཚད་ལ་ཉན་པས་ཁམས་རྣས་བྱོན་པའི་ལམ་ཁར་དགེ་བསྟེན་ཞིག་ཆོས་བཤད་ཀྱིན་འདུག་པ་ལའང་མཉན་པས། འཁོར་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལ་ཉན་པ་སྐྱངས་

ཞན་བྱས་པས་ཁྱེད་རྣམས་དེ་སྐད་མ་ཟེར་ང་ལ་ཕན་པ་གཉིས་བྱུང་གསུང་སྐད། དགེ་བཤེས་སྤྲོན་པ་བླ་མ་ཉུང་སྟེ་ལྷ་ལས་མེད་པ་ལ་པོ་ཏི་བ་དང་སྒོམ་པ་རིན་ཆེན་བླ་མ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་གཉིས་གང་ལེགས་བཀའ་བབྱོས་པ་ལ།

བློ་མ་སྒྲུབས་པས་སྐྱོན་མཐོང་ཞིང་མ་དད་པ་སྐྱེ་བའི་རིང་ལ་དགེ་བཤེས་སྤྲོན་པའི་ལུགས་དེ་ལེགས་པར་ཁ་འཆམ་པས་དེ་ལྟར་བྱ་གསུང་བ་དེ་ཤིན་ཏུ་མད་པར་སྣང་བས་དེ་ལྟར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བཀའ་དྲིན་

@27B མནོས་པ་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་གདམས་ངག་གིས་བློ་ལེགས་པར་འཁྲིད་པའི་ཚེས་གཉིས་དེ་ཇི་ལྟར་བསྟེན་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། བསམ་པས་བསྟེན་པའི་ཚུལ་དང་། སྤྱོད་བས་བསྟེན་པའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ། བསྟེན་པའི་བསམ་པ་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་རྣ་བ་དད་པ་སྦྱང་བ་དང་། བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུ་དན་ཏེ་གུས་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོང་པོ་བཀོད་པ་ལས་སེམས་དཔྲུལ་དགེ་བའི་བཤེས་

གཉེན་ལ་བསྟེན་བཀུར་བར་གསུངས་པ་ནི་བསྟེན་པའི་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་བསྡུས་པའོ། །དེ་དག་ཀྱང་བསྡུན་བཞི་ལས། རང་དབང་དོར་ནས་རང་ཉིད་བློ་མའི་དབང་དུ་གཏོང་བ་ནི། བྱ་མཛོངས་པ་ལྟ་བུའི་

སེམས་ཏེ། བྱ་མཛོངས་པ་དེ་བྱ་བ་ལ་རང་དབང་དུ་མི་འཛུགས་གི་ཕའི་ངོར་བལྟ་ཞིང་དེའི་དབང་དུ་བཏང་ནས་ངག་བཞིན་བྱེད་པ་ལྟར། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ངོར་བལྟ་བའོ། །ད་ལྟར་གྱི་སངས་རྒྱས་མངོན་སུམ་པའི་ཏིང་ངེ་

འཛོན་ལས་ཀྱང་། དེས་ཐམས་ཅད་དུ་རང་ཉམས་དོར་ཏེ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དེའི་ཟློ་བཞིན་དུ་འཇུག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ཞིག་ལ་བྱེད་ཀྱི་སྐུ་རྟང་རྟང་ལ་སྐ་ཤ་སྨིན་དུ་མི་བཏུབ་གསུང་ངོ། །

མཪའ་བ་དེ་ཙ སུས་ཀྱང་མི་ཕྱེད་པར་བརྟན་པར་བྱེད་པ་ནི། ངོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཏེ། བདུད་དང་སྡིག་ཟོག་སོགས་ཀྱིས་མི་ཕྱེད་པའོ། །མདོ་དེ་ཉིད་ལས། མཪའ་བ་མི་རྟག་པ་དང་ངོ་མི་རྟག་པ་སྟང་བ་དང་། ཞེས་གསུངས་སོ། །བྷ་

@28A ཀ།། །།མའི་བྱ་བའི་ཁུར་ཐམས་ཅད་འཁུར་བ་ནི། ས་ལྟ་བུའི་སེམས་ཏེ། ཁུར་ཐམས་ཅད་བསྐྱར་བས་ཡོངས་སུ་མི་སྐྱོ་བའོ། །པོ་ཏེ་བས་སྨྲས་སྟའི་གྲྭ་པ་རྣམས་ལ། ཁྱེད་ངའི་དགེ་བཤེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའ་འདི་ལྟ་བུ་དང་ཕྲད་ནས་བཀའ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་ཏུ་ཡོད་པ་བསོད་ནམས་ཆེའོ། །ད་ཁྱེར་དུ་མི་འགྲོ་བར་རྒྱན་དུ་འགྲོ་བར་གྱིས་ཤིག་གསུང་བ་ལྟར་རོ། །ཁྱེར་འཁྱེར་བ་ན་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ལ་དྲུག་ལས། ཁོར་ཡུག

གི་དི་ཀ ལྟ་བུའི་སེམས་ནི། སྤྲུག་བསྟལ་ཅི་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་བསླུལ་བའོ། །སྤྱན་སྟ་བ་རྩྭ་པ་ན་བཞུགས་ཙ་ན། སྐོམ་པ་ཡོན་ཏན་འབར་གྱང་བ་ཆེས་པས་ཁམས་ཞན་ནས་ཇོ་བོ་གཞོན་ནུ་གྲགས་ལ་འབྲོ་འདུག

གི་བྱོས་ཞུས་པས། གནས་མལ་བདེ་བ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང་དུ་བསྡད་པའང་ཅི་ཙམ་ཞིག་བྱས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་བཞེས་གཉེན་ལ་བརྟེན་ཅིང་ཆོས་ཉན་པ་དེ་རེས་ལས་མ་རྒྱོང་བ་ཡིན་པས་ཅོག་གི་སྟོད་ཅིག

གསུང་བ་ལྟར་རོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་བྲན་ལྟ་བུའི་སེམས་ནི། ངན་ལས་ཐམས་ཅད་ཉམས་སུ་ལྡང་བ་ལའང་ཡི་མི་འཕྲིག་པར་བསླབ་པ་སྟེ། གཙང་དུ་ལོ་པཉ་ཀུན་ལ་གནས་ཇབ་གསེབ་ཅིག་བྱུང་བས་སྟོན་པས་ན་བཟའ་ཐམས་

ཅད་གསིལ་ནས་ཇབ་རྣམས་ཕྱགས་ཀེ་གནས་བྱུང་ཆ་མེད་པར་ས་དཀར་སྐམ་པོས་གཡོགས། ཇོ་བོའི་མདུན་ན་མཆྱལ་ཞིག་ཀྱང་བྱེབ་འདུག་པས། ཇོ་བོའི་ཞལ་ནས། ཨ་རེ་ཁྱོད་ལྟ་བུ་ཞིག་རྒྱུ་གར་ནའང་ཡོད་གསུང་བ་ལྟ་

@28B བྱའོ།། །།ཕྱག་བདར་བ་ལྟ་བུའི་སེམས་ནི། ང་རྒྱལ་དང་ཆེ་བའི་ང་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྤོང་ཞིང་རབ་མ་ཡས་དམའ་བར་འཛིན་པའོ། །དེག་བཞེས་སྟོན་པའི་ཞལ་ནས། ང་རྒྱལ་གྱི་སྐང་བྱ་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆུ་མི་

འབྱུང་གསུང་བ་དང་། སྨྲན་སྟའི་ཞལ་ནས་སོས་ཀྱི་དུས་ན་རིའི་རྩེ་མོ་གང་མཐོ་བ་ནས་སྟོ་ཕྱུར་གྱིས་འོང་བར་འདུག་གམ་གཞོང་བྱ་གང་དམའ་བ་ནས་འོང་ལྟོས་གསུང་བ་ལྟར་རོ། །ཐེག་པ་ལྟ་བུའི་སེམས་ནི། བླ་མའི་བྱ་བ་

ཤིན་ཏུ་བྱ་དཀའ་བའི་ཁུར་ལྷི་བ་རྣམས་ཀྱང་སྤྲོ་བཞིན་དུ་འཛིན་པའོ། །ཁྱི་ལྟ་བུའི་སེམས་ནི། བླ་མས་བརྟན་ཤིང་གཞེས་ཡང་དེ་ལ་མི་ཁྲོ་བ་སྟེ། དགེ་བཞེས་ལྟ་བཅོ་ལ་སྟོང་ལྷང་པས་མཇལ་རེས་ཀྱིས་བཀའ་བབས་འབྱོན་པ་

ལ། ལྟ་བཅོའི་སྤྲོབ་མ་ཉ་གა་མོ་པས་སྤྲོ་བ་དཔོན་འདི་འོ་སྐོལ་དཔོན་སྤྲོབ་ལ་སྟང་བ་ཞིག་འདུག་བྱས་པས། ཁྱོད་ཀྱིས་བཀའ་བཀྱོན་དུ་གོའམ། ཁོ་བོ་ལ་འདིས་འདི་ལྟ་བུ་རེ་མཇད་རེས་ཀྱིས་ཏེ་ཏུ་

ཀས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་འདུ་རེ་འོང་གསུང་

བ་ལྟར་རོ། །བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་ཆོས་སྨྲ་བ་དག་ཆོས་འདོད་པ་དག་ལ་བརྟས་ཤིང་མི་སེམས་པ་ལྟར་ནའང་དེ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཕྱིར་བསྟོད་བར་མི་བྱ་སྟེ། ལྷག་པར་ཡང་ཆོས་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་གྱས་ཤིང་མི་སྐྱོ་བས་དེའི་ཕྱི་

བཞིན་འབྱང་བར་གསུངས་སོ། །གྲུ་ལྟ་བུའི་སེམས་ནི། བླ་མའི་བྱ་བ་ལ་ཇི་ཙམ་ཞུགས་ཀྱང་འགྲོ་ཞིང་འོང་བས་མི་སྐྱོ་བའོ། །གཉིས་པ་རྟ་བ་དང་པ་སྤྱང་བ་ནི། དཀོན་མཆོག་ཏུ་ལ་ལའི་གཟུངས་ལས། དད་པ་སྟོན་འགྲོ་མ་

@29A ཞེས། །ལྟར་བསྟེད་པ་སྟེ། །ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བསྡུང་ཞིང་འཕེལ་བར་བྱེད། །དོགས་པ་སེལ་ཞིང་ཆུ་བོ་རྣམས་ལས་སྒྲོལ། །དད་པ་བའི་ལེགས་གྲོང་ཁྱེར་མཆོག་བྱེད་ཡིན། །དད་པ་རྟོག

པ་མེད་ཅིང་སེམས་དང་བྱེད། །ང་རྒྱལ་སྤོང་ཞིང་གུས་པའི་རྩ་བ་ཡིན། །དད་པ་ནོར་དང་གཏེར་དང་ཤར་པའི་མཆོག །ལེགས་པ་བཞིན་དུ་དགེ་སྦྱད་རྩ་བ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཆོས་བཟུང་པ་ལས་ཀྱང་། གང་གིས་འདྲེན་པ་ངེས་

འབྱུང་ལ། །དད་པ་ཐེག་པའི་མཆོག་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་བློ་དང་ལྡན་པའི་མིས། །དད་པའི་རྟེས་སུ་འབྲང་བ་བསྟེན། །མ་དད་པ་ཡི་མི་དག་ལ། །དཀར་པོའི་ཆོས་རྣམས་མི་སྐྱེ་སྟེ། །ས་བོན་མེ་ཡིས་ཚོག་པ་ལ། །སྐྱུ་ཀུ་སྟོན་

པོ་ཇི་བཞིན་ནོ། །ཞེས་རྟེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་སྐོ་ནས་དད་པ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིར་གསུངས་སོ། །ཇོ་བོ་ལ། སྟོན་པས་བོད་ལ་སྐོམ་སྐུབ་བྱེད་པ་མང་པོ་ཡོད་པ་ལ་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་བརྙེས་པ་མི་བདེག་ཞུས་

པས། ཇོ་བོའི་ཞལ་ནས། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཆེ་སྐྱེས་ཆུང་སྐྱེས་ཐམས་ཅད་བླ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ལ་ཁྱེད་བོད་བླ་མ་ལ་ཐ་མལ་པའི་འདུ་ཤེས་ལས་མེད་གཅིག་སྐྱེ་གསུང་བ་དང་། ཇོ་བོ་ལ། ཨ་ཏི་ཤ་གདམས་ངག་ཞུ་

ཞེས་སྨད་ཆེན་པོས་ཞུས་པ་ན། ཅི་ཅི་ཁོ་བོ་ལ་རྣ་བ་ཏ་བཟང་པོ་བཟང་པོ་བདེག་སྟེ་མན་ངག་བྱ་བ་དད་པ་ཡིན་དད་པ་དད་པ་གསུང་བ་ལྟར་དད་པ་ཤེན་ཏུ་གལ་ཆེའོ། །དེ་ལ་སྨྲེ་དགེག་མཆོག་དང་ལས་འབྲས་དང་བདེན་བཞི་ལ་དད་

@29B པ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་ནི་བྱ་མ་ལ་དད་པའོ། །དེ་ཡང་བྱ་མ་ལ་སློབ་མས་ཇི་ལྟར་བལྟ་བ་ནི། ལག་ན་རྡོ་རྗེ་དབང་བསྐུར་བའི་རྒྱུད་ལས། གསང་བ་བའི་བདག་པོ་སློབ་དཔོན་ལ་སློབ་མས་ཇི་ལྟར་བལྟ་བར་བྱ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་

འདས་ལ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུའོ། །དེ་ཡི་སེམས་ནི་དེ་ལྟ་ན། །རྟག་ཏུ་དགེ་བ་སྤྱི་བར་འགྱུར། །དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ། །ཕན་པར་བྱེད་པའི་སངས་རྒྱས་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་རྣམས་སྟེ།

སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་བསྒྲེད་དགོས་པར་གསུངས་ཤིང་། འདུལ་བ་ནས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡོད་དོ། །དེ་དག་གི་དོན་ནི་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཡིན་པར་ཤེས་པ་ན་དེ་ལ་སྐྱོན་རྟོག་པའི་བློ་མི་འབྱུང་ཞིང་ཡོན་ཏན་སེམས་པའི་བློ་འབྱུང་

བ་ལྟར། བྱ་མ་ལའང་ཆེད་དུ་བྱས་ཏེ་སྐྱོན་རྟོག་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འདོར་ཞིང་ཡོན་ཏན་རྟོག་པའི་བློ་སྦྱོང་བའོ། །དེ་ཡང་རྒྱུད་དེ་ལས། སློབ་དཔོན་གྱི་ནི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་། །སྐྱོན་ནི་ནམ་

ཡང་བརྒྱད་མི་བྱ། །ཡོན་

ཀན་བཟང་ན་དངོས་གྲུབ་འཐོབ། །སྐྱོན་རྣམས་བཟང་ན་དངོས་མི་འགྲུབ། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་བླ་མ་ཡོན་ཀན་ཤཱཀ་དེའི་སྐྱོན་ཆུང་ཟད་ཡོད་པའི་དོས་ནས་བརྟགས་ན་རང་ལ་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་གེགས་

སུ་འགྱུར་ལ། སྐྱོན་ཤས་ཆེ་བ་ལའང་སྐྱོན་གྱི་དོས་ནས་མ་བརྟགས་པར་ཡོན་ཀན་གྱི་དོས་ནས་དད་པ་སྣང་ན་རང་ལ་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་གི་བླ་མ་ཡིན་ན་སྐྱོན་ཆེ་ཆུང་ཅི་ཡོད་ཀྱང་དེའི་དོས་ནས་ཏེ་གཅིག

@30A ཞེས། །བའི་ཉེས་དམིགས་བསམས་ལ་སྤོང་སེམས་མང་དུ་བྱས་ཏེ་དགག་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་བག་མེད་པའམ་ཉོན་མོངས་མང་བ་སོགས་ཀྱི་མཐུས་སྐྱོན་རྩོག་པ་བྱུང་བའི་ཚེ་ནའང་བཤགས་བསྡམ་ལ་

འབད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་རིམ་གྱིས་མཐུ་ཆུང་དུར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་སམ་མང་དུ་ཐོས་པའམ་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་བློས་དེའི་ཕྱོགས་བཟུང་ཞིང་ཡོན་ཏན་བསམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་

གོམས་པ་ན་སྐྱོན་ཐན་ཐུན་ཡོད་པར་མཐོང་ཡང་བློས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཕྱོགས་འཛིན་པས་དད་པ་ལ་གེགས་སུ་མི་འགྲོ་སྟེ། དཔེར་ན། རང་མི་འདོད་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོན་ཏན་མང་པོ་ཡོད་པར་མཐོང་ཡང་སྐྱོན་མཐོང་བའི་བློ་ལྷུགས་

དག་པས་ཡོན་ཏན་མཐོང་བའི་བྱེ་ཟལ་གྱིས་གནོན་པ་དང་། ཡང་རང་ལ་སྐྱོན་མང་པོ་མཐོང་ཡང་རང་གི་ཡོན་ཏན་སྣ་ངེ་མཐོང་བའི་བློ་ལྷུགས་དག་ན་དེས་སྐྱོན་མཐོང་བའི་བྱེ་ཟལ་གྱིས་གནོན་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཇོ་བོ་

ཆེན་པོ་ལྟ་བ་དབུ་མ་འཇོག་ཅིང་གསེར་གྱིང་པ་ལྟ་བ་སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་འཇོག་པས་ལྟ་བའི་སྐོར་ནས་མཆོག་དམན་ཡོད་ཀྱང་། ཐག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་སྨྱོ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཐུགས་ཁོང་ལ་བརྟེན་ནས་རྣེད་པས་

གསེར་གྱིང་པ་བློ་མ་རྣམས་ཀྱི་འགྲན་གྱི་དོ་མེད་དུ་འཛིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཡོན་ཏན་གྱི་ངོས་ནས་སེམས་ཤིང་སྐྱོན་གྱི་ངོས་ནས་བརྟག་མི་ཉན་པ་ནི་ཚུལ་འཆལ་སོགས་ཡིན་ཀྱང་ཆོགས་བཅད་གཅིག་ཙམ་ཉན་པ་ཡན་ཆད་ལ་ཁྱད་པར་

@30B མེད་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལས། བླ་མ་བསྟེན་ན་དགེ་བ་འཕེལ་ཞིང་མི་དགེ་བ་འགྲིབ་པར་རྟོགས་པས་མཁན་པོ་ཐོས་པ་ཆེ་བའམ་ཆུང་བའམ་ཤེས་པའམ་མི་ཤེས་པའམ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པའམ་ཚུལ་

ཁྲིམས་འཆལ་བ་ལའང་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་བསྒྲིད་དོ། །ཇི་ལྟར་སྟོན་པ་ལ་དགའ་བ་དང་དད་པ་ལྟར་མཁན་པོ་ལའང་དད་པ་དང་དགའ་བར་བྱའོ། །སྒོབ་དཔོན་རྣམས་ལ་ཞེས་དང་རིམ་གྱི་བསྒྲིད་དེ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་

ཚོགས་མ་རྫོགས་པ་ནི་རྫོགས་པར་འགྱུར། ཉོན་མོངས་པ་མ་སྤངས་པ་ནི་སྤྱོད་བར་འགྱུར་སྨན་སྟེ་དགའ་བ་དང་རངས་པ་འཐོབ་ཅིང་དགེ་བའི་ཚོས་ལ་དེ་དང་མཐུན་པར་སྤྱོད་ལ་མི་དགེ་བ་ལ་མི་མཐུན་པར་སྤྱོད་དོ། །ཞེས་དང་། དབུ་ཤུལ་ཅན་

བྱིས་ཞུས་པ་ལས་ཀྱང་། ཁྱིམ་བདག་གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལུང་ནོད་པ་དང་ཁ་ཏོན་བྱ་བ་དོན་དུ་གཉིར་བས་སྤྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བཟོད་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་དང་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པའམ། བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའི་ལམ་གྱི་ཚོགས་གསོག་པ་དང་ལྡན་པའི་ཆོག་བཞི་པའི་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་སུ་ལས་མཉན་ཏམ་ལུང་མཛོས་སམ་བྱངས་པའི་སྒོབ་དཔོན་དེ་ལ་དེས་ཆོས་ཀྱིས་གུས་པར་བྱའོ། །མིང་དང་ཆོག་དང་ཡི་གེ་ཇི་སྙེད་ཀྱི་

ཆོགས་སུ་བཅད་པ་དེ་བསྟན་པ་དེ་སྙེད་ཀྱི་བསྐལ་པར་གལ་ཏེ་སྒོབ་དཔོན་དེ་ལ་གཡོ་མེད་པར་རྟེན་པ་དང་བཀུར་སྟི་དང་མཆོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རིམ་གྱོ་དང་བསྟེན་བཀུར་བྱས་ཀྱང་། ཁྱིམ་བདག་དབྱང་བྱེད་དཔོན་ལ་སྒོབ་དཔོན་

@31A ཞེས། །དུ་གུས་པར་བྱ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མ་ཡིན་ན་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་གུས་པས་ལྟ་ཅི་སྨོས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུ་དན་པ་ནི། ཆོས་བཟུང་པ་ལས། བདག

ཡུན་རིང་དུ་འཚོ་བར་འཁྱམས་པ་ཆོལ་བར་བྱེད་པ་དང་། བདག་ཡུན་རིང་དུ་གཏི་མུག་གིས་བསྒྲིབས་ཤིང་གཉིད་ལོག་པའི་སད་བྱེད་དང་བདག་སྲིད་པའི་རྒྱ་མཚོའི་ནང་དུ་བྱིང་བའི་འབྱིན་བྱེད་དང་བདག་ལམ་ངན་པར་ཞུགས་པ་

ལ་ལམ་བཟང་པོ་སྟོན་བྱེད་དང་། བདག་སྲིད་པའི་བཙོན་རར་བཅིངས་པ་འགྲོལ་བྱེད་དང་བདག་ཡུན་རིང་པོར་ནད་ཀྱིས་ཉམ་ཐག་པའི་སྨན་པ་དང་བདག་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་མེས་ཀུན་ཏུ་འབར་བ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་

ཚར་སྤྲིན་གྱི་འདུ་ཤེས་བསྒྱེད་དོ། །ཞེས་པ་དང་། སྔོང་པོ་བགོད་པ་ལས་ཀྱང་། གཞོན་ནུ་རོར་བཟང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ནི་བདག་ངན་སོང་ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱོབ་པའོ། །ཆོས་མཉམ་པ་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱེད་པའོ། །ལམ་

བདེ་བ་དང་མི་བདེ་བ་སྟོན་པའོ། །ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་སྤྱོད་པས་འདོམས་པའོ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡོང་ཁྱེར་གྱི་ལམ་སྟོན་པའོ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གནས་སུ་སྐྱེལ་བའོ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོར་འཇུག

པའོ། །དུས་གསུམ་གྱི་ཤེས་བྱའི་རྒྱ་མཚོ་སྟོན་པའོ། །འཕགས་པའི་ཚོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྟོན་པའོ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི་བདག་གི་དཀར་པོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འཕེལ་བར་བྱེད་ཞེས་སྤྱད་ནས་

@31B དུ་བར་བྱེད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་དན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ནི་བདག་ཅེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འགོར་སྐྱར་ལ་མདུན་དུ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིད་ལ་བྱས་ཏེ་ངག་ཏུ་ཚོག་དེ་རྣམས་བརྗོད་ཅིང་

ཡིད་ལ་དེ་དག་གི་དོན་རྟོ་གཅིག་ཏུ་དན་པར་བྱའོ། །མདོ་སྡེ་མ་ལའང་ཚོག་དེ་ལྟར་སྐྱར་རོ། །གཞན་ཡང་སྡོང་པོ་བཀོད་པ་ལས། འདི་ནི་བདག་གི་དགེ་བཤེས་ཆོས་སྐྱ་བ། །ཆོས་ཀུན་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་སྨོན་བྱེད་དེ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའི་སྤྱོད་ལམ་ཡོངས་སྨོན་པ། །ཡིན་ཞེས་སེམས་གཅིག་བསམས་ནས་འདིར་འོངས་སོ། །འདི་དག་བསྟེན་པས་བདག་གི་མ་ལྟ་བུ། །ཡོན་ཏན་འོ་མ་ལྟུད་པས་མ་མ་འབྲ། །བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་སྤྱོང་བ་ཡིན། །དགེ་

བཤེས་འདི་དག་གཙོད་པ་རྣམ་པར་བརྗོག །ཏ་ཤི་ཐར་བྱེད་སྣན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། །བདུད་རྩིའི་ཆར་འབེབས་ལྟ་དབང་བརྒྱ་བྱིན་འབྲ། །ཟླ་ཤ་ལྟ་བུར་དཀར་པོའི་ཆོས་ཀྱིས་རྒྱས། །ཞི་བའི་ཕྱོགས་སྟོན་ཉི་མ་གསལ་བ་འབྲ། །དགྲ་དང་

བོགས་ལ་རི་བོ་འདྲ་བ་སྟེ། །རྒྱ་མཚོ་བཞིན་དུ་མི་འཁྲུགས་སེམས་དང་ལྡན། །ཡོངས་སུ་སྤྱོང་དང་མཉམ་པ་འདྲ་བ་ཞེས། །དེ་འདྲའི་སེམས་ཀྱིས་ནོར་བཟང་འདིར་འོངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདག་གི་བློ་

སྐྱེད་པ། །སངས་རྒྱས་སྲས་པོ་བྱང་ཆུབ་སྐྱེད་བྱེད་པ། །འདི་དག་བདག་ཉིས་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ཞེས། །དེ་ལྟར་དག་བའི་སེམས་ཀྱིས་འདིར་འོངས་སོ། །འཇིག་རྟེན་སྐྱོབ་པས་

དཔའ་བོ་ལྟ་བུ་སྟེ། །དེད་དཔོན་

@32A ཞེས། །མགོན་དང་སྐྱབས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན། །འདི་དག་བདག་ལ་བདེ་སྐོབ་མི་གཡེན་ཞེས། །དེ་འདྲའི་སེམས་ཀྱིས་དག་བཞིས་བསྟེན་བཀྲུར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཆོགས་སུ་བཅད་

པའི་དབྱངས་ཀྱིས་ཀྱང་དྲན་པར་བྱ་སྟེ། ནོར་བཟང་ནི་རང་ལ་འདོན་པ་བསྒྱུར་རོ། །གཉིས་པ་སྦྱོར་བས་བསྟེན་ཚུལ་ནི། བླ་མ་ལྷ་བཅུ་པ་ལས། འདིར་མང་སློས་པ་ཅི་ཞིག་དགོས། །བླ་མ་

དགྱེས་བྱེད་གང་ཡིན་བྱ། །མི་མཉེས་

བྱེད་ཀུན་སྤང་བ་ནི། །དེ་དང་དེ་ལ་འབད་དེ་བརྟག །དངོས་གྲུབ་སྒོབ་དཔོན་རྣམས་འབྱང་ཞེས། །རྗེ་རྗེ་འཛིན་པ་ཉིད་གསུངས་པར། །ཤེས་རབ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །ཆུ་མ་ཡོངས་སུ་མཉེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།

མདོར་བསྡུ་ན་མཉེས་པ་བསྒྲུབ་པ་དང་མི་མཉེས་པ་སྤོང་བ་ལ་འབད་པར་བྱེད་བའོ། ༄ །མཉེས་བ་བསྒྲུབ་པ་ནི་སྐོ་གསུམ་སྟེ། ཟང་ཟིང་དབུལ་བ་དང་ལུས་ངག་གིས་བསྟེན་བཀུར་བ་དང་བཀའ་བཞིན་དུ་བསྒྲུབ་པའོ། །དེ་ལྟར་

ཡང་མདོ་སྡེའི་རྒྱུན་ལས། བཀུར་སྟི་རྟེད་བ་དག་དང་རིམ་གྱོ་དང་། །སྒྲུབ་པའི་སྐོ་ནས་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། བརྟན་པ་ཇི་སྐད་བསྟན་པ་བསྒྲུབ་པ་དེས། །དེ་ཡི་སེམས་ནི་ཡང་དག་མཐུ་བར་

བྱེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། ལྷ་བཟུ་པ་ལས། རང་གི་དམ་ཚིག་སྒོབ་དཔོན་ནི། །སྨྲིན་མིན་བྱ་དང་ཆུང་མ་དང་། །རང་སྲོག་གིས་རྟག་བསྟེན་བྱ་ན། །ལོངས་སྤྱོད་གཡོ་བས་སྐོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་དང་། དེ་བྱིན་སངས་རྒྱས་

@32B ཐམས་ཅད་ལ། །རྒག་ཏུ་ཕུལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །དེ་ཕུལ་བསོད་ནམས་ཚོགས་ཡིན་ཏེ། །ཚོགས་ལས་དངོས་གྲུབ་མཆོག་ཏུ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་ལག་སོར་བའི་ཞལ་ནས། བཟང་པོ་ཡོད་བཞིན་དུ་ངན་པ་

འབྱལ་ན་དམ་ཚིག་ཉམས་ཏེ་བླ་མ་དེ་ལ་དགྱེས་པའམ་ངན་པ་ལས་མེད་ན་ཉེས་པ་མེད་གསུང་རོ། །ལྟ་བཅུ་པ་ལས་ཀྱང་། མི་ཟད་དེ་ཉིད་འདོད་པ་ཡིས། །སྡུང་ཟད་ཡིད་འོང་གང་དང་གང་། །ཤིན་ཏུ་ཁྲོད་པར་གྱུར་པ་ཉིད། །

དེ་དང་དེ་ནི་བླ་མར་དབུལ། །ཞེས་པ་དང་མཐུན་པར་སྣང་རོ། །དེ་ཡང་སྨོན་མའི་ངོས་ནས་ཚོགས་བསག་པའི་མཆོག་ཡིན་པས་དེ་འདྲ་བ་ཞེག་དགོས་ཀྱི། བླ་མའི་ངོས་ནས་དེ་ལ་མི་གཟིགས་པ་ཞེག་དགོས་སོ། །ཤ་ར་བའི་

ཞལ་ནས། སྐྱབ་པས་མཉེས་ཀྱི་ཟང་ཟིང་ཅུང་ཟད་ཙམ་ལའང་མི་བལྟ་བ་ཞེག་ལ་བླ་མ་ཟིར་བ་ཡིན་དེ་ལས་ལྡོག་པས་རྣམ་གྲོལ་བསྐྱབ་པའི་བླ་མ་མི་འོང་གསུང་རོ། །གཉིས་པ་ནི་ཁྱོས་བསྐྱལ་མཉེས་དྲིལ་ཕྱིས་དང་བསྟུན་གཡོག་སོགས་

དང་དེའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཇི་ལྟར་གདམས་པ་ལས་མི་འགལ་བར་བསླབ་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཉིད་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་པའི་རབས་ལས། ཕན་པའི་ལན་དུ་མཆོད་པ་བྱ་བ་ནི། །བསྟོ་བའི་ཚིག་བཞིན་

ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་བླ་མའི་བཀའ་བཞིན་དུ་བསླབ་དགོས་ན་བླ་མ་དེ་བསྟེན་ན་མི་རིགས་པའི་ལམ་དུ་འཁྲིད་པ་དང་སྡོམ་པ་གསུམ་དང་འགལ་བའི་བྱ་བ་ལ་སྦྱོར་བར་

@33A ཞེས། །བྱེད་ན་དེ་ལྟར་བྱའམ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ནི་འདུལ་བའི་མདོ་ལས། ཆོས་མ་ཡིན་པ་སྨྲ་ན་བརྒྱོག་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དཀོན་མཆོག་སྨིན་ལས་ཀྱང་། དགེ་བའི་ཆོས་ལ་དེ་དང་མཐུན་བར་སྤྱོད་ལ་མི་དགེ་བ་ལ་མི་མཐུན་

པར་སྤྱོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས། དེའི་བསྟོ་བ་ལ་མི་ཉན་དགོས་སོ། །མི་རིགས་པ་ལ་མི་འཇུག་པ་ནི་སྐྱེས་རབས་བཟུ་གཉིས་པ་ན་གསལ་བར་ཡོད་དོ། །འོན་ཀྱང་དེ་དག་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལ་

མི་གྱས་པ་དང་བརྟས་པ་དང་སྦྱོད་པ་སོགས་བྱར་མི་རུང་བས། བྷ་མ་ལྷ་བཅུ་པ་ལས། རིགས་པ་ཡིས་ནི་མི་རྟུས་ན། །མི་རྟུས་དེ་ལ་ཆོག་གིས་སྨྲང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཡཕད་སྨྲང་ལེགས་པར་བྱས་ཏེ་མི་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་

བསྟེན་པའི་ཚེ་ཡང་། མདོ་སྡེའི་རྒྱུན་ལས། དེ་ཚེས་བགོ་སྐལ་ལ་སྦྱོད་ཡོན་ཏན་ལྡན། །ཡཤེས་གཉེན་རབ་ཏུ་སྟེན་བྱེད་ཟང་ཟིང་མིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཚོས་ཀྱི་བགོ་སྐལ་ལ་སྦྱོད་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། པོ་ཏོ་བའི་ཞལ་ནས།

ཀུན་དགའ་བོ་སྟོན་པའི་ཞམ་རིང་དུ་བསྐོས་པའི་ཚེ་སྟོན་པས་མི་གསོལ་བའི་ན་བཟའ་འཚང་དུ་མི་འཇུག་པ་དང་སྟོན་པའི་བཤོས་ལྷག་མི་འཚལ་བ་དང་དུས་མེད་པར་སྟོན་པའི་སྤྱན་སྔར་འབྲོར་གནང་ན་སྟོན་པ་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱེད་དོ་

ཞེས་གཙོགས་པ་བཟུང་བ་དེ་མ་འོངས་པའི་གང་ཟག་ལ་དགོངས་པ་སྟེ། རང་ཅག་ཚོས་ལ་ཅིར་ཡང་མི་བརྩི་བར་ཇ་སྲུན་རེའི་མཐོ་དམན་ལ་ཐུགས་ལ་བཏགས་མ་བཏགས་ཐམས་ཅད་བརྩི་བ་དེ་ཕུགས་རྒྱལ་བའི་རྟགས་ཡིན་གསུང་ངོ། །

@33B དུས་ཀྱི་ཙམ་དུ་བསྟེན་པ་ནི། པོ་ཏི་བའི་ཞལ་ནས། ང་ལ་ཏ་རེ་རེ་བྱང་ན་ཁྲུང་བསྣན། རེ་རེ་སོང་ན་ཁྲུང་བྱི་སྟེ་ལོགས་སུ་བསྡད་ན་མི་འོང་བས་ཉེ་རིང་རན་པར་ཡུན་རིང་དུ་བསྲིངས་ནས་བསྐྱབ་དགོས་པ་ཡིན་གསུང་བ་ལྟར་རོ། །བཞི་པ་

བསྟེན་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་ཉེ་བ་དང་རྒྱལ་བ་རྣམས་དགྱེས་པ་དང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མི་ཕོངས་པ་དང་ངན་འགྲོར་མི་ལྟུང་བ་དང་ལས་ངན་པ་དང་ཉོན་མོངས་པས་ཐུབ་པར་དཀའ་བ་དང་།

བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་མི་འགལ་ཞིང་དེ་ལ་དྲན་པ་དང་ལྡན་པས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་ཀྱིས་ཇི་མཐོ་ཇི་མཐོར་འགྲུར་ཞིང་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པར་འགྲུར་བ་དང་། དེ་ལ་བསྟེན་

བཀུར་བས་བསམ་སྤྱོར་དགེ་བ་ཐོབ་ནས་རང་ཞན་གྱི་དོན་བྱེད་ཅིང་ཚོགས་རྫོགས་པར་འགྲུར་བའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྡོང་པོ་བཀོད་པ་ལས། རིགས་ཀྱི་བུ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡང་དག་པར་ཟིན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

རྣམས་ནི་ངན་འགྲོར་མི་ལྟུང་ངོ། །དེགཅིག་བའི་བཞེས་གཉེན་གྱིས་བསམས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསླབ་པ་དང་འགལ་བར་མི་བྱེད་དོ། །དེགཅིག་བའི་བཞེས་གཉེན་གྱིས་བསྐྱངས་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་

འཇིག་རྟེན་ལས་མངོན་པར་འཕགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེགཅིག་བའི་བཞེས་གཉེན་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་བརྩེད་པར་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེགཅིག་བའི་བཞེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་བྱང་

@34A ཆོས། །ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐུབ་པར་དཀའ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རིགས་ཀྱི་བུ་དགེ་བའི་བཞེས་གཉེན་གྱིས་རྩེས་སུ་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་པའི་བྱང་

ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཐུགས་མཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །དེགཅིག་བའི་བཞེས་གཉེན་གྱི་ཚོགས་དང་མི་འགལ་བར་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་བར་འགྱུར་རོ།།

དག་བའི་བཞེས་གཉེན་གྱི་ཚོགས་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པ་ལ་དག་བའི་བཞེས་གཉེན་རྣམས་ཉེ་བར་འགྱུར་རོ། །དག་བའི་བཞེས་གཉེན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་མ་བྱལ་བ་ལ་དོན་ཐམས་ཅད་རྟུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་དང་། གསང་

བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ལས་ཀྱང་། རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་དག་གིས་ཤེན་ཏུ་གུས་པས་བླ་མ་ལ་བརྟེན་པ་དང་བསྟེན་པ་དང་བསྟེན་བཀུར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་དག་བའི་ཚོས་ཐོས་པས་བསམ་པ་དག་བ་དང་དེ་ལས་

སྨོན་བ་དག་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་དག་བའི་ལས་བྱེད་ཅིང་དག་བར་འགྲོ་བས་དག་བའི་གྲོགས་མཐུ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལས་སྨིག་པའི་ལས་མི་བྱེད་ཅིང་དག་བ་བྱེད་པས་བདག་དང་གཞན་ལ་གདུང་བར་མི་བྱེད་དོ། །བདག་དང་

གཞན་རྗེས་སུ་བསྲུང་བས་ནི་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་རྫོགས་པར་བྱེད་པས་ལམ་ངན་པར་ཞུགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པར་རྟོག་སོ། །དེ་བས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བླ་མ་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་

@34B ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་གཤེས་གཉེན་བསྟེན་བཀུར་བས་ནི། ངན་འགྲོ་སྡུང་བའི་ལས་རྣམས་ཆོ་འཕྲུ་ལ་ལུས་སེམས་ལ་གནོད་པ་ཕྲ་མོ་ཙམ་མམ་རྨི་ལམ་དུ་སྐྱོང་བས་ཀྱང་ལས་དེ་

འདྲོངས་ནས་ཟད་བར་འགྱུར་བ་དང་། སངས་རྒྱས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་ཡོན་ཕུལ་བ་སོགས་ཀྱི་དགེ་རྩ་རྣམས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་སོགས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། སའི་སྟིང་པོའི་མདོ་ལས། དེས་ཟིན་པ་ནི་བསྐལ་པ་བྱེ་བ་

དཔག་ཏུ་མེད་པར་ངན་འགྲོ་མ་ཐག་པར་འགྱུར་བའི་ལས་རྣམས་ཆོ་འཕྲིར་རིམས་ལ་སོགས་པའམ་མུ་གེ་ལ་སོགས་པ་ལུས་དང་སེམས་ལ་གནོད་པ་བྱུང་བས་བྱང་བར་འགྱུར་ཏེ་ཐ་ན་བརྒྱད་ཀ་གཏ་གམ་རྨི་ལམ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་བྱང་བར་འགྱུར་

རོ། །དེས་སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་དག་བའི་རྩ་བ་བསྒྲིད་པ་སྨིན་པའམ་མཆོད་པའམ་བསྙབ་པ་བཟུང་བ་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་སྡུད་གཅིག་གིས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ནོ། །བླ་མ་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱེད་པ་ནི་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་

པ་དང་ལྡན་པའོ། །ཞེས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམ་པར་འཕྲུལ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདི་ལས་བྱུང་བར་བལྟའོ། །དེས་ན་སངས་རྒྱས་ལ་བྱ་བ་ལྔར་བློ་མ་བསྟེན་པ་དང་བསྟེན་པ་དང་བསྟེན་བཀུར་བྱའོ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེས་རབས་ལས་ཀྱང་། དམ་པ་རྣམས་ནི་སུས་ཀྱང་མི་བསྲིང་སྟེ། །དུལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་དགེ་བ་བསྟེན་པར་བྱ། །དེ་དང་ཉེ་ན་དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་རྟུལ། །ཆེད་དུ་མ་བསྒོམ་པར་ཡང་གོམ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་

@35A ཞེས། །སོ་ཏེ། །ཡོ་ཏེ་བའི་ཞལ་ནས། འོ་སྐོལ་ཕལ་དུ་སློག་རྟུལ་དུ་འགྱོ་ཉེན་ཆེ་སྟེ། སྲོག་རྟུལ་དུད་པས་སྨད་མ་འབྱར་འོང་གསེར་སྨལ་མི་འབྱར་བ་བཞིན་དུ་དག་བཤེས་དེའི་ཡོན་ཏན་མི་འགོ་

བར་སྐྱོན་བག་རེ་ཙམ་ཡོད་པ་འགོས་ནས་འོང་བས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡུད་ཡུད་བྱས་པས་མི་འོང་གསུང་རོ། །ལྟ་པ་མ་བསྟེན་པའི་ཉེས་དམིགས་ནི། བཤེས་གཉེན་དུ་བྱས་ནས་བསྟེན་ཚུལ་ལོག་ན་ཆོ་འདིར་ནད་དང་གདོན་དུ་མས་

གཙོ་བ་དང་ཕྱི་མར་ངན་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དུས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་རྒྱུང་ཏེ། ལག་ན་རྡོ་རྗེ་དབང་བསྐུར་བའི་རྒྱུད་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་དག་སྒོབ་དཔོན་ལ་བརྟན་པར་བགྱིད་པ་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་སྨིན་

པ་ཇི་ལྟ་བུ་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ལག་ན་རྡོ་རྗེ། ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་སྐྲག་པར་འགྱུར་གྱིས་དེ་སྐད་མ་སྨྲ་ཞིག །གསང་བའི་བདག་པོ། འོན་ཀྱང་ཆུང་ཞིག་བརྗོད་པར་བྱ་ཡི། དཔའ་བོ་

བསྒོམས་ཏེ་ཉོན་ཅིག །མཚམས་མེད་ལ་སོགས་མི་བཟད་པ། །དམྱལ་བ་གང་དག་དས་བཤད་པ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་ནི་གནས་སུ་བརྗོད། །དེར་ནི་བསྐལ་པ་མཐའ་ཡས་སོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་རྣམ་ཀུན་ཏུ། །ལེགས་དང་། །

ལྟ་བཅུ་པ་ལས་ཀྱང་། སྒོག་དཔོན་ལ་ནི་སྒོད་པ་དེ། །ཡམས་དང་མཆོད་དང་ནད་རྣམས་དང་། །གདོན་དང་རིམས་དང་དུག་རྣམས་ཀྱིས། །རྨོངས་ཆེན་དེ་ནི་འཆི་བར་འགྱུར། །རྒྱལ་པོ་མི་དང་སྨྱལ་གདུག་དང་། །ཆུ་དང་མཁའ་འགྲོ་ཀུན་པོ་དང་།།

@35B གདོན་དང་ལོག་འདྲེན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། །བསད་ནས་སེམས་ཅན་དམྱལ་བར་འགྲོ། །ནམ་ཡང་སྒོབ་དཔོན་དག་གི་ནི། །ཀུན་ཏུ་སེམས་དཀྲུག་མི་བྱ་སྟེ། །གལ་ཏེ་རྟོངས་པས་བྱས་བྱུང་ན། །དམྱལ་བར་ངེས་པར་འཚོད་པར་

འགྱུར། །མནར་མེད་ལ་སོགས་འཇིགས་རུང་བའི། །དམྱལ་བ་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ། །སྒོབ་དཔོན་ལ་ནི་སྐྱོད་པ་རྣམས། །དེར་ནི་གནས་པར་ཡང་དག་བཞག། །ཅེས་དང་། མཁས་བྱུང་ཆེན་པོ་ཌཱ་ཀི་ཉི་ཙས་བཞི་དབྱ་ནག

གི་དཀའ་འགྲེལ་དུ་དུངས་པ་ལས་ཀྱང་། ཚོགས་བཅད་གཅིག་ཙམ་མཉན་པ་ལ། །གང་གིས་བླ་མར་མི་འཛིན་པ། །ཁྱི་ཡི་སྐྱེ་གནས་བརྒྱར་སྐྱེས་ནས། །སྐྱེ་ཤ་ཟན་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་

ཡང་ཡོན་ཏན་མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་མི་སྐྱེ་ཞིང་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཉམས་ནས་འགྲོ་སྟེ། དཀྱུར་གྱི་སངས་རྒྱས་མདོན་སུམ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས། གལ་ཏེ་དེས་དེ་ལ་མནར་སེམས་སམ་ཐ་བཅམ་སྦྱང་བའི་སེམས་ཀྱིས་

གནས་ན་ཡོན་ཏན་འཕེལ་པ་ནི་གནས་མེད་དོ། །སྟོན་བའི་འདུ་ཤེས་མི་བསྒྲིད་ནའང་དེ་བཞིན་ནོ། །འདི་ལྟར་ཐེག་པ་གསུམ་པའི་གང་ཟག་དང་ཆོས་སྟོན་པའི་དགེ་སློང་ལ་བྱས་པ་དང་བླ་མའམ་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་མི་བསྒྲིད་ན་

དེ་དག་མ་ཐོབ་པའི་ཆོས་འཕོབ་པའམ་ཐོབ་པ་ཆུད་མི་ཟ་བ་ནི་གནས་མེད་དེ་མ་གྲུས་པས་ནི་ཆོས་ནུབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །མི་དགེ་བའི་ཉཤེས་གཉིན་དང་སྡིག་བྱེད་ཀྱང་བསྟེན་ན་ཡོན་ཏན་རྣམས་

@36A ཞེས། །ཁད་ཀྱིས་འབྱིབ་ཅིང་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འཕེལ་ནས་མི་འདོད་པ་མཐའ་དག་བསྒྲིད་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤང་བར་བྱ་སྟེ། དན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་ལས། འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དང་

གཏི་མུག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པ་ནི་སྡིག་པའི་བྱེད་པོ་སྟེ་དེ་ནི་དུག་གི་སྡོང་པོ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་བྱོགས་ངན་པ་ལ་འཇིགས་པ་ལྟར་གླང་པོ་ཆེ་མྱོས་

པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདིས་ནི་ལུས་ཙམ་འཇིགས་པར་བྱེད་ཀྱི་སྡུམས་ནི་དགེ་བ་དང་སེམས་རྣམ་པར་དག་པ་གཉིས་ཀ་འཇིག་པར་བྱེད་དོ། །ཡང་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཤཱི་ལ་ལུས་ཙམ་དང་ཆོས་ཀྱི་ལུས་འཇིག་པ་དང་། ངན་

སོང་དུ་བསྐྱུར་བར་མི་ནུས་པ་དང་། ངེས་པར་བསྐྱུར་ནུས་པར་ཡང་གསུངས་པ་དང་། བདེན་པ་པོའི་ལེའུ་ལས་ཀྱང་། གང་དག་སྟོག་བྱོགས་སྨྲ་ལ་གྱིས་སེམས་ཟིན་ཅིང་། །དགེ་བའི་བཤེས་ཀྱི་དུག་སྨན་རྣམ་སྤངས་

པ། །དེ་དག་དམ་ཆོས་དཀོན་མཆོག་ཐོས་བྱུང་ན། །ཀྱེ་མ་བག་མེད་གཡང་ས་ཆེ་ལས་ལྟུང་། །ཞེས་པ་དང་། མཛའ་བཤེས་ཀྱི་ཚོམས་ལས་ཀྱང་། དད་པ་མེད་ཅིང་འཇུངས་པ་དང་། །བསྟུན་དུ་སྨྲ་དང་ཕྲ་མ་ཅན། །མཁས་

པས་བཤེས་པར་མི་བྱ་ཞིང་། །སྟོག་ཅན་མི་དང་འབྲོགས་མི་བྱ། །གལ་ཏེ་སྟོག་པ་བྱེད་པ་དག །སྟོག་མི་བྱེད་པས་བསྟེན་ན་ཡང་། །སྟོག་པ་བྱེད་པར་དོགས་སྐྱེ་ཞིང་། །མི་སྐན་པ་ཡང་འཕེལ་བར་འགྱུར།།

@36B བསྟེན་བྱ་མ་ཡིན་བསྟེན་པའི་མི། །དེ་ཡི་སྐྱོན་གྱིས་སྐྱོན་ཅན་འགྱུར། །དོང་པར་དུག་བསྐྲས་མདའ་བཞུག་པས། །དུག་མ་བསྐྲས་པའང་གོས་པ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། མི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི་གང་ལ་བརྟེན་ན་

རང་བཞིན་དང་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་ཉེས་སྤྱོད་སྤངས་ཡོད་པ་རྣམས་མི་འགྱིབ་ཅིང་སྤང་མེད་པ་རྣམས་གསར་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་རྣམས་སོ། །དགེ་བཤེས་སྟོན་པའི་ཞལ་ནས། ཐ་མ་ཞིག་ཀྱོགས་བཟང་པོ་དང་འགྲོགས་ཀྱང་

འབྲིང་ལས་མི་ཐེངས། རབ་ཅིག་ཐ་མ་དང་འགྲོགས་ན་ཐ་མར་འགྲོ་བ་ལ་ཆོགས་མེད་གསུང་དོ། །དྲུག་པ་དེ་དག་གི་དོན་བསྟུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་ན་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་ཡོངས་སུ་བཀས་པའི་གདམས་པའང་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་གོ་

དགོས་ཀྱི། དམིགས་པ་ཐུན་རེ་ཙམ་ལ་སྤྱངས་པས་ནི་གང་ཡང་མི་ཕྱིན་ལ་སྟེང་ཐག་པ་ནས་ཆོས་ཤེག་བྱེད་ན་ནི་མ་ནོར་བར་འཁྲིད་པའི་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་ལ་རྒྱུན་རིང་དུ་བརྟེན་དགོས་ལ། དེའི་ཚེ་ཡང་མཆད་ཀ་བའི་ཞལ་

ནས། ཐུ་མ་བསྟེན་བདོ་ཙ་ཎ་སྦུངས་དོགས་ཡོད་གསུང་བ་ལྟར། བསྟེན་ཚུལ་མ་ཤེས་པར་བསྟེན་ན་ནི་ཁེ་མི་ཐོན་པར་ཐོང་འབྱུང་བས། བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཆོས་སྐོར་འདི་རྣམས་ནི་གང་ལས་ཀྱང་གལ་ཆེ་བ་ཁྱེན་ཀྱི་འདུན་

མའི་རྩ་བར་སྣང་བས་རགས་རིམ་ཞིག་དྲི་མ་མེད་པའི་གསུང་རབ་དང་དགོངས་འགྲེལ་ནས་དྲངས་ཏེ་གོ་སྟལ་ལ་ཡིད་ལ་ཞ་ འཁྱལ་ཞིང་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ལ་གཞོལ་བའི་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ གསུང་སྐྲོས་ཀྱིས་བརྒྱན་ནས་བགོད་དེ།

@37A ཞེས། །རྒྱས་པར་གཞན་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འོ་སྐོལ་ཉོན་མོངས་ཤིན་ཏུ་རགས་ལ་བློ་མ་བསྟེན་ཚུལ་མི་ཤེས་ཤིང་ཤེས་ཀྱང་མི་བྱེད་པར་དུ་མ་ལ་ཆོས་ཉན་པ་རྣམས་ལ་བློ་མ་ལ་ བཏེན་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་

དཔག་ཏུ་མེད་པ་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ལ་འང་འཆགས་པ་དང་སྡོམ་པ་སོགས་ཀྱི་བློ་འབྱུང་དཀའ་བས་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཕན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་རྣམས་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་ཡང་དང་ཡང་དུ་ བསམས་ལ། ཆོ་ཅབས་སྔ་མ་རྣམས་ནས་བསྟེན་ཚུལ་

ཇི་བཞིན་དུ་མ་བྱུང་བ་རྣམས་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་བཞག་ཤིང་སྤོམ་སེམས་མང་དུ་བྱ། སྣོད་རྙང་གི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་རང་ལ་འབད་པས་བསྒྲུབ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཡང་ཡང་

བསམས་ལ། དེ་ལྟ་བུས་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་རྒྱུན་ཆོགས་བསགས་ཅིང་སྨིན་ལམ་མང་དུ་གདབ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་སྐྱིང་སྟོབས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་རྒྱལ་སྲས་རྣག་ཏུ་དུ་དང་བཤེས

གཉེན་འཚོལ་བས་ངོམས་མི་ཤེས་པའི་གཞོན་ནུ་ཅོར་བཟང་ལྟ་བུར་འགྱུར་རོ། །སྐྱོང་ཚུལ་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། སྐྱོང་ཚུལ་དངོས་དང་། དེ་ལ་ལོག་རྟོག་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། ཐུན་གྱི་

ངོ་བོ་ལ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ལ། དང་པོ་སྦྱོར་བའི་ཚོས་ནི་དྲུག་སྟེ། གསེར་གློང་བའི་རྣམ་ཐར་ཡིན་པས། གནས་ཁང་ལེགས་པར་བྱི་དོར་བྱས་ལ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་ལེགས་པར་དབྱམ། མཆོད་པ་གཡོ་མེད་པར་བཙལ་ལ་

@37B བགོད་པ་མཇོས་པར་བཤམ། །དེ་ནས་ཉན་ས་ལས་གཉིད་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ལས་སེམས་སྦྱོང་བའི་སྐབས་སུ་ཕན་ཚུན་འཆག་དགོས་ལ་དེ་ལས་གཞན་པའི་འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིབ་པ་རྣམས་ལས་སེམས་སྦྱོང་

བའི་ཚོ་ཁྲིལམ་ཁྲིའུ་ལ་སོགས་པའི་སྟེང་དུ་སྐྱིལ་མོ་ཀྲུང་དུ་འཚོད་ནས་བྱ་བར་གསུངས་པས། གནས་མལ་བདེ་བ་ལ་ལུས་དང་པོར་བསྲང་སྟེ་སྐྱིལ་མོ་ཀྲུང་ངམ་སྐྱིལ་མོ་ཀྲུང་ཕྱེད་དུའང་རུང་བའི་སྦྱོད་ལམ་ཀྱིས་འཚོད་ནས་སྐྱབས་

སུ་འགྲོ་བ་དང་སེམས་བསྐྱེད་པ་རྒྱུད་དང་འདྲེས་ངེས་པ་ཞེག་བྱ། མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ་རྒྱ་ཆེན་སྦྱོད་པ་དང་ཟབ་མོ་ལྟ་བའི་བརྒྱུད་པའི་བླ་མ་རྣམས་དང་གཞན་ཡང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་

དང་རང་སངས་རྒྱས་བཀའ་སྩོད་དང་བཅས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བཞུགས་པར་བསམས་ཏེ་ཚོགས་གསོག་པའི་ཞིང་གསལ་གདབ། དེ་ནས་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་མཐུན་རྐྱེན་ཚོགས་བསགས་པ་དང་འགལ་རྐྱེན་སྤྲིན་པ་སྟོང་བའི་ལྷན་

ཅིག་བྱེད་ཆྱེན་མེད་ན་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་དམིགས་རྣམ་སྐྱོང་བ་ཙམ་ལ་འབད་ཀྱང་ལམ་ཤིན་ཏུ་སྐྱེ་དཀའ་བས་བསགས་སྡུང་གི་གནད་རྣམས་བསྡུས་པའི་ཡན་ལག་བདུན་པས་རྒྱུད་སྡུང་དགོས་སོ། །དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བའི་ཡན་ལག

ལ་སྐོ་གསུམ་བསྡོམས་པའི་ཕྱག་ནི། ཇི་སྙེད་སྡུ་དག་ཅེས་པའི་ཚིགས་བཅད་གཅིག་སྟེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཕྱོགས་རེ་བ་དང་དུས་རེ་རེའི་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་གྱི། ཕྱོགས་བཅུ་ཀ་ན་བཞུགས་པ་དང་སྔར་བྱོན་ཟིན་པ་དང་མ་

@38A ཞེས། །འོངས་པ་ན་འབྱོན་པར་འགྱུར་བ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས་གཞན་གྱི་གཡམ་ལ་རྒྱུག་ལྟ་བུ་མིན་པར་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་སྐོ་གསུམ་གྱས་པས་ཕྱག་འཚལ་བའོ། །དེ་ཡང་སངས

རྒྱས་གཅིག་ལ་ཕྱག་འཚལ་ན་འང་བསོད་ནམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་སངས་རྒྱས་དེ་ཙམ་ལ་དམིགས་ནས་ཕྱག་འཚལ་ན་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཞེས་སྨོས་བཟློག་པར་བཞད་དོ། །སྐོ་གསུམ་སོ་སོ་བའི་ཕྱག་ལ་ལུས་ཀྱི་ཕྱག་ནི། བཟང་

པོ་སྤྱོད་པ་ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་སྟེ། རྒྱལ་བ་ཕྱོགས་དང་དུས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ཐམས་ཅད་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མངོན་སུམ་པ་ལྟར་དམིགས་ལ་རང་གི་ལུས་ཞིང་རྣམས་ཀྱི་རྫུལ་ཕྲ་རབ་དང་བྱང་མཉམ་པར་སྤྱལ་ལ་ཕྱག

བྱའོ། །དེ་ཡང་ཡུལ་རྣམས་ཀྱི་བཟང་པོའི་སྤྱོད་པ་ལ་རབ་ཏུ་དད་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་དེ་དེས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེའོ། །ལུས་གཅིག་གིས་ཕྱག་བྱས་པའང་བསོད་ནམས་ཆེ་ན་ལུས་དེ་ཙམ་གྱིས་ཕྱག་བྱས་པ་ནི་བསོད་ནམས་ཤིན་ཏུ་ཆེའོ་ཞེས་

སྨོན་དཔོན་ཡི་ཤེས་སྟེ་གསུང་ངོ། །ཡིད་ཀྱི་ཕྱག་ནི། རྟུལ་གཅིག་སྟེང་ན་ཞེས་པའི་ཚིགས་བཅད་གཅིག་སྟེ། རྟུལ་ཕྲ་རབ་རེ་རེའི་སྟེང་ནའང་རྟུལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་སངས་རྒྱས་འཁོར་བྱང་སེམས་ཀྱིས་བསྐོར་

བའི་དབུས་ན་བཞུགས་པ་ལ་དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་མོས་པ་བསྐྱེད་བའོ། །ངག་གི་ཕྱག་ནི། དེ་དག་བསྔགས་བ་ཞེས་པའི་ཚིགས་བཅད་གཅིག་སྟེ། ཡུལ་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་བསྔགས་པ་ཟད་མི་ཤེས་པ་རྣམས་ལུས་

@38B རེ་རེ་ལ་མགོ་བོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་མགོ་རེ་རེ་ལ་ལྷེ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་སྣུལ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་བྱས་ནས་སྣན་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་བརྗོད་པའོ། །འདིར་དབྱངས་ནི་བསྟོད་པ་ཡིན་ལ་དེའི་ཡན་ལག་ནི་རྒྱུ་སྟེ་ལྷེའོ། །རྒྱ་མཚོ་ནི་མང་

པོའི་ཆོག་གོ །མཆོད་པའི་ཡན་ལག་ལ་བློ་ན་ཡོད་པའི་མཆོད་པ་ནི། མེ་ཏོག་དམ་པ་ཞེས་པའི་ཆོགས་བཅད་གཉིས་ཏེ། མེ་ཏོག་དམ་པ་ནི་ལྷ་དང་མིའི་ཡུལ་ལ་སོགས་པའི་མེ་ཏོག་རྣམ་དུ་བྱུང་བ་སོལ་མ་རྣམས་སོ། །ཕྲེང་བ་

ནི་མེ་ཏོག་སྣ་ཚོགས་སྦྱིལ་ཏེ་བརྒྱས་པ་སྟེ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་དངོས་དང་བཅོས་མ་ཐམས་ཅད་དོ། །སིལ་སྣན་ནི་རོལ་མོ་རྒྱུད་ཅན་འབུད་པ་དང་བརྟུང་བ་དང་དཀྱིལ་བ་རྣམས་སོ། །བླུགཔ་ནི་སྦྲོས་ཞིམ་པོའི་ལྷ་གླུའོ། །གདུགས་

མཆོག་ནི་གདུགས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་གོ །མར་མེ་ནི་སྦྲོས་མར་ལ་སོགས་པ་དྲི་ཞིམ་ཞིང་འོད་གསལ་བ་དང་རིན་ཆེ་བའི་རོར་བུ་འོད་གསལ་བའོ། །བདུག་པ་ནི་བདུག་སྦྲོས་སྦྱར་བ་དང་སྣ་གཅིག་པའོ། །ན་བཟའ་དམ་པ་ནི་གོས་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་གོ །དེ་མཆོག་ནི་སྤོས་ཆུ་ཡོན་ཚད་ཀུ་གསོལ་བ་ཟེར་ཏེ་སྟོང་གསུམ་དུ་དྲི་ངར་ལྡང་བའི་དྲིས་བསྐོས་པའི་ཆུ་ལ་སོགས་པའོ། །ཕྱེ་མ་ཕུར་མ་ནི་སྤོས་ཞིམ་པོའི་ཕྱེ་མ་གཏོར་ཞིང་བདུག་ཀུ་རུང་བ་ཐུམ་པོར་བྱས་པའམ་དཀྱིལ་

འཁོར་བྱིས་པའི་ཚོན་ཕྱེ་སྤེལ་བའི་རིམ་པ་རྒྱུ་དང་རྐམས་རི་རབ་དང་མཉམ་པའོ། །བཤོད་པ་ནི་གོང་མ་ཀུན་གྱི་མཐར་སྤྲོར་བ་སྟེ་ཕལ་ཆེ་བ་དང་སྤྲས་པ་དང་སྣ་ཚོགས་པ་ལ་བྱའོ། །མཆོད་པ་བླ་ན་མེད་པ་ནི། མཆོད་པ་གང་རྣམས་

@39A ཞེས། །ཞེས་པའི་ཚོགས་བཅད་གཅིག་སྟེ། བླ་ན་ཡོད་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་མཆོད་པ་ཡིན་པས། འདིར་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སོགས་པ་མཐུ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བཟང་དགུ་སྤྲུལ་བའོ། །ཚོགས་ཤང་པ་ཐ་མ་

གཉིས་ནི་གོང་མ་དེ་གཉིས་མ་ཚང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱར་ཏེ་ཕྱག་དང་མཆོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་སྤྱོང་དང་ཡུལ་སྟོན་པའོ། །སྤྱི་ག་བཞཱགས་པའི་ཡན་ལག་ནི། འདོད་ཆགས་ཞེས་པའི་ཚོགས་བཅད་གཅིག་སྟེ། རྒྱུ་དུག་གསུམ་

ལ་བརྟེན་ནས་གཞི་ལྷས་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གྱིས་རང་བཞིན་ནི་བདག་གིས་བཏྲིས་པ་སྟེ་དེ་ཡང་དངོས་སུ་རང་གིས་བྱ་བ་དེ་ལ་ཞུགས་པ་དང་གཞན་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་དང་གཞན་ཀྱིས་བྱས་པ་ལ་ཡི་རང་བའོ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་

སྤྱིར་བསྡུས་པ་ནི། ཅི་མཆིས་པ་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་དག་གི་ཉེས་དམིགས་དྲན་ནས་སྐྱ་མ་ལ་འགྱོད་ཅིང་ཕྱི་མ་ལ་བསྡམ་པའི་སེམས་ཀྱིས་སློང་ཐག་པ་ནས་བཤགས་ན་སྡུར་བྱས་འཕེལ་བ་འཆད་ཅིང་ཕྱི་མ་རྣམས་འཕྲོ་འཆད་

དོ། །རྟེས་སུ་ཡི་རང་བའི་ཡན་ལག་ནི། ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་ཞེས་པའི་ཚིགས་བཅད་གཅིག་སྟེ། གང་ཟག་ལྟ་པོ་དེའི་དག་བའི་ཕན་ཡོན་དྲན་ནས་དབུལ་པོས་གཏེར་རྟེད་པ་ལྟར་དག་བ་བསྒོམ་པའོ། །ཚོས་འཁོར་

བསྐོར་བར་བསྐུལ་བའི་ཡན་ལག་ནི། གང་རྣམས་ཕྱོགས་བཅུའི་ཞེས་པའི་ཚིགས་བཅད་གཅིག་སྟེ། ཕྱོགས་བཅུའི་ཞིང་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀུ་རྣམ་པར་སངས་རྒྱས་ཏེ་མ་ཚགས་ཤིང་ཐོགས་པ་མེད་པའི་མཁྱེན་པ་བརྙེས་ནས་རིང་དུ་མ་ལོན་

@39B པ་རྣམས་ལ་ལུས་ཀྱང་དེ་སྐེད་དུ་སྨྲལ་ནས་ཆོས་སྟོན་པར་བསྐུལ་མ་གདའོ། །སྨོབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྡེས་བྱང་ཆུབ་རྣམ་པར་སངས་རྒྱས་ཞེས་བཏོན་ནས་བཤད་པ་མཛད་དོ། །གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ཡན་ལག་ནི། སྐྱ་ངན་འདའ་སྟོན་

ཞེས་པའི་ཚིགས་བཅད་གཅིག་སྟེ། ཕྱོགས་བཅུའི་ཞིང་དུ་སྐྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་ཚུལ་སྟོན་པ་རྣམས་ལ་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་ཕུགས་སུ་ཐན་པ་དང་གནས་སྐབས་སུ་བདེ་བ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་ཞིང་ཁམས་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་གྲངས་དང་

མཉམ་པའི་བསྐལ་པར་སྐྱ་ངན་མི་འདའ་བར་བཞུགས་པར་ལུས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་བྱས་ཏེ་གསོལ་བ་གདའོ། །བསོད་བའི་ཡན་ལག་ནི། ཕྱག་འཚལ་བ་དང་ཞེས་པའི་ཚིགས་བཅད་དེ། གོང་གི་ཡན་ལག་དྲུག་གི་དགེ་བས་

མཆོད་ནས་དགེ་རྩ་ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་དུ་བྱས་ཏེ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུར་འདུན་པ་དྲག་པོས་བསྟོས་པས་ནམ་ཡང་མི་འཛད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཚིག་དེ་དག་གི་དོན་གོ་བར་བྱས་ལ་ཡིད་གཞན་དུ་

མ་ཡིངས་པར་དལ་བུས་ཇི་སྐད་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་བྱས་ན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཇོམ་ཏེ། །དེ་ལྟར་ན་ཕྱག་དང་མཆོད་པ་དང་བསྐུལ་བ་དང་གསོལ་བ་གདབ་པ་དང་ཡི་རང་དང་ལྡན་པ་མཐུན་རྐྱེན་ཆོགས་གསོག་པ་

ཡིན་ལ། ཨཱཊཱན་པ་ནི་འགལ་རྐྱེན་སྤྲིན་པ་སྤྱོང་བ་དང་ཡི་རང་གི་ཕྱོགས་གཅིག་རང་གི་དགེ་བ་བྱས་པ་ལ་དགའ་བ་བསྟོམ་པ་ནི་རང་གི་དགེ་བ་སྤེལ་བར་ཡང་འགྱུར་རོ། །བསྟོ་བས་ནི་བསགས་པ་དང་སྤྱངས་པ་དང་སྤེལ་བའི་

@40A ཞེས། །དཀོན་རྟེན་ཆེས་མང་བར་སྤེལ་བ་དང་གནས་སྐབས་སུ་འབྲས་བུ་ཕྱིར་སྟེ་ཟད་པར་འགྱུར་བ་རྣམས་ཀྱང་ནམ་ཡང་མི་ཟད་པར་བྱེད་པ་སྟེ་བསྟན་བསགས་པ་དང་སྤྱང་བ་དང་སྤེལ་ཞིང་མི་ཟད་

པར་བྱེད་པ་གསུམ་དུ་འདུའོ། །དེ་ནས་དམིགས་པ་གསལ་བར་བྱས་ནས་མཆྱལ་ཕུལ་ཏེ། བཤེས་གཉེན་ལ་མ་གྲུས་པ་ནས་བདག་གཉིས་སུ་མཚན་མར་འཛིན་པའི་བར་གྱི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་བློ་སྟ་མཐའ་དག་སྡུར་དུ་འགག

པ་དང་། བཤེས་གཉེན་ལ་གུས་པ་ནས་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་བར་གྱི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་བློ་སྦྱངས་ཅད་བདེ་བླག་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་། ཕྱི་དང་ནང་གི་བར་ཆད་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱིན་གྱིས་

བརླབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་ལན་མང་དུ་འདུན་པ་དྲག་པོས་གསོལ་བ་གདབ་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་གཞི་ལ་ཇི་ལྟར་བསྟུང་བ་ལ་གཉེས། སྤྱིའི་སྐྱོང་ཚུལ་དང་། སྐབས་འདིའི་སྐྱོང་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།

སྐོམ་ཞེས་བྱགས་པ་སེམས་དཔེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་གཏེར་པའི་དམིགས་རྣམ་སྐྱོང་བ་འདི་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རང་སེམས་ཀྱི་དབང་དུ་གྱུར་ཅིང་སེམས་རང་གི་དབང་དུ་མ་གྱུར་ལ།

སེམས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲིན་པ་རྣམས་ལ་རྟེས་སུ་ཕྱོགས་པས་ཉེས་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་སེམས་འདི་རང་གི་དབང་དུ་འགྱུར་བར་བྱས་ནས་དེའི་བདེ་མིགས་པ་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་

@40B འདོད་དུ་བཀོལ་དུ་རུང་བར་བྱེད་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་གང་ཟིན་ཟིན་ནས་དམིགས་པ་ལ་བསྒྲུབས་ན་རང་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་དགེ་བའི་དམིགས་པ་གྲུབས་འདི་ཙམ་དང་གོ་རིམ་འདི་བཞིན་བཏང་སྙམ་ནས་བཏང་

ཡང་འགྲོར་མི་ཉན་པས་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་བཀོལ་དུ་རུང་བའི་གེགས་ཆེན་པོར་འགྱུར་ཞིང་། དང་པོ་ནས་ལང་ཏུ་སོང་བས་ཆོ་ཏྲེལ་པོའི་དགེ་སྦྱོང་སྐྱེས་ཅན་དུ་འགྲོའོ། །དེས་ན་ཐོག་མར་གང་བསྒྲུང་བར་

བྱ་བའི་དམིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གྲངས་དང་གོ་རིམ་ངེས་ངེས་བྱ། དེ་ནས་ཇི་ལྟར་ངེས་པར་བྱས་པ་དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་གཏང་བར་བྱའོ་སྙམ་པའི་འཕེན་པ་དྲག་པོ་འགའ་ཞིག་བཏང་ལ། ཇི་ལྟར་ངེས་པར་བྱས་པ་དེ་ལས་ལྷག་ཆད་མེད་

བར་དྲན་ཤེས་བཞིན་དང་ལྡན་པར་བསྒྲུབ་བར་བྱའོ། །སྐབས་འདིའི་སྦྱོང་ཚུལ་ནི། དང་པོར་བསྟེན་པའི་ཕན་ཡོན་སངས་རྒྱས་སྲུང་དུ་འཐབ་པ་སོགས་དང་། མ་བསྟེན་པའི་ཉེས་དམིགས་འདི་དང་ཕྱི་མར་སྡུག་བསྔལ་བསྟེད་པ་

སོགས་བསམ། དེ་ནས་བླ་མའི་སྐྱེན་རྩེག་པའི་བློ་ཡི་མ་ཤོར་བར་བྱ་སྟམ་པའི་སྡོམ་སེམས་མང་དུ་བཏང་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་དང་ཐོས་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་རང་གིས་གང་རྩོགས་པ་རྣམས་བསམས་ཏེ་སེམས་

དང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་དད་པ་མ་སྐྱེས་ཀྱི་བར་དུ་བསྒོམ་མོ། །དེ་ནས་རང་ལ་ཕན་བཏགས་པ་དང་འདོགས་པར་འགྱུར་བའི་བཀའ་དྲིན་རྣམས་སྐར་མདོ་སྡེ་ནས་དྲངས་པ་ལྟར་བསམས་ཏེ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་གུས་པ་མ་སྐྱེས་ཀྱི་བར་དུ་བསྒོམ་མོ། །མཇུག་

@41A ཞེས། །ཏུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ནི། བསགས་པའི་དགེ་བ་རྣམས་བཟང་པོ་སྨོན་པ་དང་། སྨོན་ལམ་བདུན་ཙུ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྨོན་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་སྨོན་གནས་རྣམས་སུ་འདུན་པ་དག་པོས་བསྟོ་

བར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུ་དེས་ཐོ་རངས་དང་སྟབས་དེ་དང་ཕྱེ་དེ་དང་སྡོད་དེ་ཐུན་བཞི་ལ་བསྒོམ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་དང་པོར་ཡུན་རིང་ན་བྱིང་རྟོད་ཀྱི་དབང་དུ་འགྲོ་སྟ་ཞིང་དེ་ལ་གོམས་ན་བློ་འཆོས་དཀའ་བས་ཐུན་ཚུང་ལ་བྱངས་མང་བར་བྱ། བསྒོམ་འདོད་

པའི་འཕྲོ་ལ་བཅད་ཀྱི་ན་བྱས་ན་ཕྱི་མ་རེས་ཀྱང་འཇུག་སྟིང་འདོད་གཞན་དུ་ན་མལ་མཐོང་བའི་ཚེ་ན་སྐྱག་ལོག་ལོག་འོང་གསུང་བ་ལྟར་རོ། །ཆུང་ཟད་བརྟན་དུ་སོང་བ་ན་ཐུན་བསྡིང་། དེ་ཐམས་ཅད་ལའང་སྨོར་བ་ཏ་ཅང་དམ་བཀས་པ་དང་ཏ་

ཅང་ལྷོད་པའི་སྐྱོན་དང་བྲལ་བར་བྱས་ལ་བསྐྱང་སྟེ། དེས་ནི་གེགས་ཉུང་ཞིང་ཏ་ཅང་དུབ་པ་དང་བྲིང་རྒྱགས་སོགས་ཞི་བར་འགྱུར་རོ། །ཐུན་མཚམས་ལ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ནི། སྤྱིར་ཕྱག་དང་བསྐོར་བ་དང་ཁ་ཏོན་སོགས་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་

ཀྱང་འདིར་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གཙོ་བོ་ནི། ཐུན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་འབད་ནས་ཐུན་བཏང་བའི་མཚམས་སུ་བསྐྱང་རྒྱུའི་དམིགས་རྣམ་ལ་དྲན་ཤེས་མ་བསྟེན་པར་རྒྱ་ཡན་དུ་བཏང་ན་སྐྱེད་ཤེན་ཏུ་ཆུང་བས་ཐུན་མཚམས་སུའང་དེ་སྟོན་པའི་

ཆོས་རྣམས་བལྟ་བ་དང་ཡང་ཡང་དྲན་པར་བྱ། ཡོན་ཏན་སྐྱེ་བའི་མཐུན་ཉེན་ཆོགས་སྐོ་དུ་མ་ནས་བསགས་ཅིང་འགལ་ཉེན་སྤྲིན་པ་སྟོང་བའང་སྐོ་དུ་མ་ནས་བྱ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་གང་ཁས་བླངས་པའི་བསྟུང་སྡོམ་ལ་གང་ཤེས་པའི་སྐོ་ནས་

@41B འབད་དེ་དམིགས་རྣམ་ལ་བློ་སྦྱོང་བ་དང་སྔོམ་ཁྱིམས་དང་ཚོགས་གསོག་གསུམ་ལ་སུམ་བསྒྲིལ་དུ་མིང་བཏགས་ནས་འཁྱིད་པའང་ཡོད་དོ། །གཞན་ཡང་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་ལམ་བདེ་བླག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་བྱུང་པའི་ཚོགས་བཞི་ལའང་

བསྟབ་པར་བྱ་སྟེ། དབང་པོའི་སྐོ་སྡོམ་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་དུ་སྦྱོད་པ་དང་། ཟས་ཀྱི་ཚོད་རིག་པ་དང་། མི་ཉལ་བར་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་ཞིང་ཉལ་བའི་ཚེ་ཇི་ལྟར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་ལྷ་ལས། གང་གིས་སྡོམ་པ་ནི་དྲན་པ་

ཀུན་ཏུ་བསྲུང་བ་དང་། དྲན་པ་ལ་རྟག་འགྱུས་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་དབང་པོའི་སྐོ་སྡོམ་པ་ལས་བརྩམས་པའི་ཚོས་རྣམས་མི་བརྗེད་པར་ཡང་ཡང་སྐྱོང་བའོ། །གཉིས་པ་ནི་དྲན་པ་དེ་ལ་རྒྱུན་དུ་དང་གྱས་པར་

སྐྱོང་བའོ། །གང་སྡོམ་པ་ནི་དབང་པོ་དྲུག་གོ། །གང་ལས་སྡོམ་པ་ནི་ཡུལ་དྲུག་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་མི་འོང་བ་ལས་སོ། །ཇི་ལྟར་བསྟམ་པ་ལ་གཉིས་ལས། དབང་པོ་སྲུང་བར་བྱེད་པ་ནི། ཡུལ་དང་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་

རྣམ་པར་ཤེས་པ་དྲུག་སྐྱེས་པའི་མཇུག་ཏུ་ཡིད་ཤེས་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དྲུག་དང་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་དྲུག་ལ་ཆགས་པ་དང་སྡུང་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལས་འབད་པ་ཆེན་པོས་མི་སྐྱེ་བར་བསྡུང་བའོ། །དབང་པོ་དྲུག་གིས་ཀྱང་སྟོམ་པ་

སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ནི། གང་ལ་བལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱས་ན་ཉེན་མོངས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཡུལ་དེ་རྣམས་ལ་དབང་པོ་མི་གཏོང་བར་འགོག་པའོ། །དབང་པོ་བསྡུང་བ་དེ་ཡང་ཡུལ་དྲུག་ལ་མཚན་མར་དང་མངོན་ཏྲགས་སུ་མི་འཛིན་

@42A ཞེས། །ཅིང་བརྗེད་ངས་དང་ཉེན་མོངས་མང་བས་སྨིག་པའི་སེམས་བྱུང་ནའང་སྟོམ་པར་བྱེད་པས་བསྐྱབ་བོ། །མཚན་མར་འཛིན་པ་ནི། བལྟ་བར་མི་བྱ་བའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་དུ་བྱས་པའམ་ཡུལ་སྣང་བ་

རྣམས་དེ་དག་འབྱུང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ནས་མཐོང་བའོ། །མངོན་ཏྲགས་སུ་འཛིན་པ་ནི། ཤེས་པ་དྲུག་གི་མཇུག་ཏུ་ཆགས་སྡང་རྫོངས་གསུམ་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་ལ་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པས་འཛིན་པའམ་ཡུལ་མངོན་

སུམ་དུ་མི་སྣང་ཡང་གཞན་ལས་ཐོས་ནས་དེ་དག་ལ་རྟོག་པའོ། །སྟོམ་པ་གང་ཡིན་པ་ནི། ཉོན་མོངས་ཅན་ལས་ཡིད་བསྡུངས་ནས་དགེ་བའམ་ལུང་མ་བསྟན་ལ་འཇོག་པའོ། །འདིར་མ་བསྒྲིགས་པའི་ལུང་མ་བསྟན་ལ་འཇོག

པ་ནི་སེམས་དཔའ་བའི་དམིགས་པ་ལ་འཛིན་པའི་དུས་མིན་གྱི་སྤྱོད་ལམ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་སུའོ། །ཤེས་བཞིན་དུ་སྤྱོད་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། གང་ལ་སྤྱོད་པའི་གཞི་དང་། དེ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཤེས་བཞིན་ནོ། །དང་པོ་ནི་གཉིས་ཏེ།

རྒྱུ་བ་དང་ལྡན་པའི་ལས་ལྟ་དང་། སྤྱོད་པ་དང་ལྡན་པའི་ལས་ལྟའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ལྟའི་ལུས་ཀྱི་ལས་ནི། བྱོང་དང་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་སོགས་པ་གཞན་དུ་ཕར་འགྲོ་བ་དང་དེ་ནས་ཚུར་ལྡོག་པའོ། །མིག་གི་ལས་ནི། བློ་

སྡོམ་དུ་མ་བཏང་བར་ཡུལ་སྣ་ཚོགས་མཐོང་བའི་ཆུང་ཟད་བལྟས་པ་དང་། བློ་སྡོམ་དུ་བཏང་ནས་མཐོང་བའི་རྣམ་པར་བལྟས་པའོ། །ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལས་ནི། ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་བརྒྱང་བ་དང་

@42B བསྒོམ་པའོ། །ཆོས་གོས་དང་ལྡོང་བཟེད་ཀྱི་ལས་ནི། ཆོས་གོས་གསུམ་དང་ལྡོང་བཟེད་ལོངས་སྤྱད་པ་དང་བཅང་བར་བྱ་བའོ། །བསོད་སྙོམས་ཀྱི་ལས་ནི། ཟོས་འཐུངས་སོགས་སོ། །གཙུག་ལག་ཁང་ན་སྤྱོད་པའི་ལས་ལྟའི་ལུས་

ཀྱི་ལས་ནི། འཚགས་ན་འཚག་པའམ་ཆོས་མཐུན་པའི་གན་དུ་འགྲོ་བའམ་ཆོས་ཀྱི་ཕྱིར་ལམ་དུ་ཞུགས་པའི་སོང་ན་དང་འཚགས་ཆོས་མཐུན་པ་མ་ཁན་སྤྲོབ་བྱ་མ་དང་དེ་འདྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་མདུན་ན་སྡོད་པ་དང་ཁྲི་ལ་སོགས་པའི་

སྟེང་དུ་སྐྱིལ་མོ་ཀྲུང་བཅས་ནས་འདུག་པའོ། །ངག་གི་ལས་ནི། ལུང་མ་མཛོས་པའི་གསུང་རབ་བཀླ་གཉིས་ཀྱི་ལུང་ཚོད་ཅིང་ཀུན་ཆུབ་པར་བྱེད་པ་དང་མཛོས་པ་རྣམས་ཁ་ཏོན་དང་གཞན་ལ་སྟོན་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་

བསྒྲིད་པའི་དོན་དུ་གཞན་དང་ལྷན་ཅིག་གཏམ་འདྲེ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲ་བའོ། །ཡིད་ཀྱི་ལས་ནི། ནམ་ཀྱི་ཐུན་བར་པ་ལ་ཉལ་བ་དང་དབེན་པར་སོང་སྟེ་ཇི་ལྟར་ཐོས་པའི་དོན་སེམས་པ་དང་སེམས་དཔྱད་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་བྱེད་པ་

དང་ལྡག་མཐོང་ལ་བརྩེན་པའི་མི་སྣ་བ་དང་། ཚ་བའི་དུས་སུ་ངལ་བའི་ཚེ་དུས་མ་ཡིན་པར་གཉིད་ཀྱི་སྣོམས་པ་འདོད་པ་བསང་བར་བྱེད་པའོ། །ཉིན་མོ་དང་། མཚན་མོའི་ལས་གཉིས་ནི། ཉིན་མོ་དང་ནམ་ཀྱི་ཚ་སྟོད་སྨད་ལ་

མི་ཉལ་བས་བསྟན་ལ་དེས་ལུས་ངག་གི་ལས་ཀྱང་བསྟན་ཏོ། །ཉལ་བ་ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་མཚན་མོའི་ལས་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཁོ་ན་བསྟན་ཏོ། །བཅུ་པོ་དེ་ལ་ཤེས་བཞིན་དུ་སྤྱོད་པ་ནི། རྒྱུ་བཅམ་སྤྱོད་པའི་ལས་ཤེགས་རྩོམ་

@43A ྅། །པར་བྱེད་ན་དང་པོ་ཁོ་ནར་ལས་དེ་ལ་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་ཅིང་བག་ཡོད་པར་སྤྱོད་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཟིན་པས་རྣམ་པ་གང་གིས་བརྟག་པར་བྱ་བ་དང་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བརྟག་པར་བྱ་བའི་རྣམ་པ་དེས་ཚུལ་དེ་

ལྟར་རྟོག་པར་བྱེད་ཅིང་ཤེས་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། དང་པོ་ནི། ལུས་ཀྱི་ལས་ལ་སོགས་པའི་གཞི་བཅུ་པོ་གང་ལ་རྣམ་པ་གང་གིས་ཇི་ལྟར་བརྟག་པར་བྱ་བའི་གཞི་དེ་ལ་རྣམ་པ་དེས་དེ་ལྟར་རྟོག་པར་བྱེད་པ་སྟེ།

དེས་ན། འགྲོ་བ་དང་སྡོག་པའི་ལས་ལ་འགྲོ་བ་དང་འོང་བའི་ཀུན་སྤྱོད་འདུལ་བ་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་ནས་དེའི་ཚོ་ད་ལྟ་འདི་དང་འདི་བྱེད་དོ་ཞེས་རྟོག་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཕྱོགས་གང་དུ་རྣམ་པ་གང་གིས་

ཇི་ལྟར་བརྟག་པར་བྱ་བའི་ཕྱོགས་དེ་ལ་རྣམ་པ་དེས་དེ་ལྟར་རྟོག་པ་སྟེ། དེས་ན། འགྲོ་བའི་ཚེ་ཆང་འཆོང་ལ་སོགས་པའི་གནས་ལྟར་མི་འགྲོ་ཞིང་དེ་ལས་གཞན་དུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་རྣམས་ཤེས་ནས་དེ་དང་

དེའི་ཚེ་ཤེས་བཞིན་འཇོག་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། དུས་གང་གི་ཚེ་རྣམ་པ་གང་གིས་ཇི་ལྟར་བརྟག་པར་བྱ་བའི་དུས་དེའི་ཚེ་རྣམ་པ་དེས་དེ་ལྟར་རྟོག་པ་སྟེ། དེས་ན། སྐྱེ་བྱེད་རྒྱང་རྒྱུང་ཡང་ཕྱི་དྲོ་མི་རྟང་བར་ཤེས་

ནས་དེ་ལྟར་སྤྱོད་ཅིང་དེའི་ཚེ་ཡང་ཤེས་བཞིན་འཇོག་པ་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པ་ནི། ལས་དེ་དག་ཇི་སྙེད་ཅིག་རྣམ་པ་གང་གིས་ཇི་ལྟར་བརྟག་པར་བྱ་བའི་ལས་དེ་སྙེད་ཅིག་རྣམ་པ་དེས་དེ་ལྟར་རྟོག་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེས་ན།

@43B འགྲོ་བའི་ཚེ་ཤེན་ཀྱ་བསྟམས་ཤིང་ཁྱིམ་གཞན་དུ་འགྲོ་བར་བྱའོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་འགྲོ་བའི་བསླབ་བྱ་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་རྣམས་དན་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །མདོར་ན་ཉིན་མོ་དང་མཚན་མོའི་ཀུན་སྤྱོད་ཇི་ཙམ་ཡོད་དན་པར་བྱས་ནས་དེ་དག

གི་བྱ་བ་དང་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་འཇུག་ལྡོག་གི་ཚེ་ནའང་ད་ལྟ་འཇུག་པའམ་ལྡོག་པ་འདི་དང་འདི་བྱེད་དོ་ཞེས་ཐམས་ཅད་ལ་ཤེས་བཞིན་འཇོག་པའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཚེ་འདིར་ཡང་ལྟང་བས་མི་གོས་པ་དང་ཕི་ནས་

ཀྱང་ངན་སོང་དུ་མི་ལྟུང་བ་དང་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་རྒྱུའི་ཚོགས་ལ་གནས་པར་གསུངས་སོ། །འདི་དང་དབང་པོའི་སྐྱོན་པ་གཉིས་ནི་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མདོ་དྲངས་ནས་དེའི་དོན་བཀྲལ་བ་ལྟར་བཀོད་

པ་སྟེ་འདི་གཉིས་ལ་འབད་ན་དགེ་སྦྱོར་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་བོགས་གཞན་དང་མི་འདྲ་བར་འོང་ཞིང་ཁྱད་པར་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། ཞེ་གནས་དང་ལྡན་མཐོང་གིས་བསྡུས་པའི་སེམས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཏིང་

ངེ་འཛིན་བདེ་བླག་ཏུ་འགྱུར་པར་གསུངས་པས་འབད་པར་བྱའོ། །ཟས་ཀྱི་ཚོད་རིག་པ་ནི། ཆོས་བཞིའི་དང་ལྡན་པ་སྟེ། རུ་ཅང་ཉུང་བ་མ་ཡིན་པ་ནི། རུ་ཅང་ཉུངས་ན་བཀྲེས་པ་དང་ཉམ་ཆུང་བར་བྱུར་ནས་དགེ་བའི་བྱ་བ་ལ་

མཐུ་མེད་པར་འགྱུར་བས་སངང་གི་ཟས་ཀྱི་དུས་ལ་མ་སྐྱེབ་ཀྱི་བར་དུ་བཀྲེས་པས་མི་གནོད་པའི་ཚོད་ཙམ་དུ་ཟ་བའོ། །རུ་ཅང་མང་བ་མ་ཡིན་པ་ནི། མང་ན་ལུས་ཁྲུར་ཐོགས་པ་ལྟར་ལྷི་བ་དང་དབུགས་འབྱུང་རྟག་ཏུ་

@44A ཞེས། །བ་དང་གཉིད་རྨུགས་འཕེལ་བ་དང་ལས་སུ་མི་རུང་བས་ཉོན་མོངས་སྤོང་བ་ལ་མཐུ་མེད་པར་འགྱུར་བས་སོ། །ཟས་ཞུ་བ་དང་འཕྱོད་པས་ནི། ཟས་ལ་བརྟེན་པའི་ཚོར་བ་སྤྱག་བསྔལ་

བ་རྟིང་པ་རྣམས་སྤོང་ཞིང་ཚོར་བ་སྤྱག་བསྔལ་གསར་པ་རྣམས་མི་བསྐྱེད་དོ། །ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཟས་རན་པས་ནི། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མི་བསྐྱེད་པ་དང་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་གནས་པའོ། །དེ་ཡང་ཟས་

ལ་སྡེད་པའི་གཉེན་པོ། དེའི་ཉེས་དམིགས་བསྟོམ་པ་ལ་རག་ལས་པས་ཉེས་དམིགས་ནི་གསུམ་ལས། ལོངས་སྤྱོད་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱང་བའི་ཉེས་དམིགས་ནི། ཁ་དོག་དྲི་ངོ་བཟང་པོའི་ཟས་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་ཀྱང་

སོ་ཡིས་བལྟད་ཅིང་མཆིལ་མས་བརླན་པ་ན་སྐྱུགས་པ་ལྟར་སྣང་བ་སེམས་པའོ། །ཟས་ཞུ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཉེས་དམིགས་ནི། ཟས་དེ་ནམ་ཀྱི་ཐུན་བར་པའམ་ཐ་མ་ལ་ཞུ་ནས་ཤ་ཁྲག་སོགས་སྐྱེ་ཞིང་། ཁ་ཅིག

ནི་བཤང་གཅིར་གྱུར་ནས་ལུས་ཀྱི་སྣུད་ལ་གནས་ཤིང་དེ་ཡང་ཉིན་རེ་བཞིན་བསལ་དགོས་པ་དང་ཟས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ནད་ཀྱི་རིགས་དུ་མ་བསྐྱེད་པ་སེམས་པའོ། །ཟས་ཆོལ་བ་ལས་བྱུང་པའི་ཉེས་དམིགས་ནི་ལྟ་

ལས།ཇ བསྒྲུབས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཉེས་དམིགས་ནི། ཟས་དང་ཟས་ཀྱི་རྒྱུའི་དོན་དུ་ཚ་བྱང་གིས་ཉེན་བཞིན་དུ་འབད་པ་དུ་མ་བྱས་ནས་བསྒྲུབ་ཅིང་མ་བྱབ་ན་སྡུ་ངན་སོགས་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་ལ་བྱབ་ནའང་ཕྲོགས་པ་

@44B དང་ཆུད་ཟོས་ཀྱིས་དོགས་ནས་བསྡུང་བའི་རྩོལ་བ་དྲག་པོས་སྨྲག་བསྟལ་བའོ། །མཪའ་བ་ཉམས་པ་ནི། དེའི་ཕྱིར་དུ་ཁ་དང་བྱ་ལ་སོགས་པའང་ཕན་ཚུན་རྩོད་ཅིང་འཐབ་པའོ། །རོམས་མི་ཤེས་པ་ནི། དེ་ལ་སྲིད་པ་ཇི་ཆེར་བྱུང་

ནས་རྒྱལ་པོ་སོགས་ཕན་ཚུན་དུ་གཡུལ་སྤྲོད་ཅིང་སྨྲག་བསྟལ་དུ་མ་སྐྱོང་བའོ། །རང་དབང་མེད་པའི་ཉེས་པ་ནི། གཞན་གྱི་ཟས་ཟ་བ་རྣམས་རྟེ་བོའི་དོན་དུ་ཁ་རོལ་དང་འཐབ་པ་ན་སྨྲག་བསྟལ་དུ་མ་སྐྱོང་བའོ། །ཉེས་པར་སྤྱད་པ་ལས་

བྱུང་བ་ནི། ཟས་དང་ཟས་ཀྱི་རྒྱུའི་ཕྱིར་སྤྲོ་གསུམ་གྱི་སྡིག་པ་བསགས་ནས་འཆི་བའི་ཚེ་དེ་དག་དྲན་ནས་འགྲོད་བཞིན་དུ་འཆི་ཞིང་ཤི་ནས་ཀྱང་ངན་འགྲོར་ལྟུང་བའོ། །དེ་ལྟ་ནའང་ཕན་ཡོན་འགའ་ཡོད་དེ་ཟས་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་གནས་པའོ། །དེ་ཙམ་

གྱི་ཕྱིར་དུ་ཟས་བསྟེན་པར་མི་རིགས་པས་ལུས་གནས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་གིས་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ཡང་དག་པར་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །སྟྲིན་པ་པོ་དང་སྟྲིན་བདག་པགས་པ་དང་ཤ་ཁྲག་བཅོར་ཏེ་འབྲས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་འདོད་ནས་

སྤྱིན་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་གིས་བྱ་བ་བྱས་པ་དེ་ཡང་འབྲས་བུ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བར་བྱའོ་སྙམ་དུ་བསམས་ལ་དེ་ནས་ལོངས་སྤྱོད་དོ། །བསྟན་བཅུས་སུ་སྤྱིན་པ་པོ་ལ་ཕན་གདགས་པ་དང་ལུས་ཀྱི་སྲིན་བུ་དལ་ཐུབ་ཟིང་ཟིང་གིས་བསྐུ་ལ་མ་འོངས་པ་ན་ཚོས་ཀྱིས་

བསྟུ་སྣམ་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བསྒྲུབ་སྣམ་པའི་བསམ་པས་བཟང་བར་གསུངས་པའང་དྲན་པར་བྱའོ། །འཕེལ་སྤྲིངས་ལས་ཀྱང་། ཁ་ཟས་སྨན་དང་འདུ་བར་རིག་པ་ཡིས། །འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་མེད་པར་བསྟེན་

@45A ཨཱཿ། །བཀྱི་སྟེ། །རྒྱགས་ཕྱིར་མ་ལགས་བསྟེམས་པའི་ཕྱིར་མ་ལགས། །མཚོག་ཕྱིར་མ་ལགས་ལུས་གནས་འབའ་ཞིག་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མི་ཉལ་བར་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་ཞིང་ཉལ་བའི་ཚེ་

ཇི་ལྟར་བྱ་བའི། བཞེས་སྤྲིངས་ལས། རིགས་པའི་བདག་ཉིད་ཉིན་པར་མཐའ་དག་དང་། །མཚན་མོའང་ཐུན་ཀྱི་སྐོད་སྐད་འདས་ནས་ནི། །མནལ་ཚེའང་འབྲས་བུ་མེད་པར་མི་འགྱུར་བར། །དྲན་དང་ལྡན་པར་དེ་དག་བར་བྱ་

མནོ་ལ། །ཞེས་གསུངས་པས། ཉིན་མོ་རྟེལ་པོ་དང་མཚན་མོའི་ཆ་སྙོད་སྨད་གཉིས་ཐུན་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་ཐུན་མཚམས་སུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་བསྟན་པས་འཆག་པ་དང་འདུག་ནས་སྒྲིབ་པ་ལྟ་ལས་སེམས་ཡོངས་སུ་སྤྱངས་པས་དོན་

ལྷན་དུ་བྱ་བ་སྟེ་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །འདི་དང་དབང་པོའི་སྐོ་སྟོམ་པ་དང་ཤེས་བཞིན་དུ་སྤྱོད་པ་གསུམ་ལ་ཐུན་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་ཐུན་མཚམས་གཉིས་ཀའི་ཆོས་ཡོད་པས་འདིར་ཐུན་མཚམས་རྣམས་བརྗོད་དོ། །ཉལ་

བའི་ཀུན་སྤྱོད་ནི་ཐུན་མཚམས་ཡིན་པས་དེ་ཡང་དོན་མེད་དུ་མི་གཏང་བར་བྱའོ། །དེ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ནི་ཉིན་མོ་དང་མཚན་མོ་ལ་ཆ་གསུམ་དུ་བྱས་པའི་ཆ་སྙོད་ལ་དགེ་བའི་བྱ་བས་དུས་འདའ་བར་བྱས་ནས་ཆ་བར་པ་ལ་

བབ་པའི་ཚེ་ཉལ་བར་བྱ་སྟེ་གཉིད་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བྱ་བའི་འབྱུང་བ་རྣམས་གཉིད་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ལུས་དེ་བརྟས་ན་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་བསྟོན་འགྱུས་གཉིས་བྱ་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་ལས་སུ་རུང་ཞིང་ཕན་པར་

@45B ཡང་འགྱུར་རོ། །ཉལ་བའི་ཚོ་ན་གནས་ཁང་ནས་ཕྱིར་བྱུང་སྟེ་ཤང་པ་བཀྲས་ནས་ནང་དུ་ཞུགས་པ་དང་ཐོག་གཡས་པ་ཕབ་སྟེ་ཤང་པ་གཡོན་པ་གཡས་པའི་སྟེང་དུ་བཞག་ནས་སེང་གེ་ལྟར་ཉལ་བར་བྱའོ། །སེང་གེ་ལྟར་ཉལ་བ་ནི། ཇི་ལྟར་

དུད་འགྲོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་སེང་གེ་ལུས་རྩལ་ཆེ་བ་དང་སེམས་གཟིངས་མཐོ་བ་དང་བརྟན་པས་ཕ་རོལ་གནོན་པ་བཞིན་དུ། མི་ཉལ་བར་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་པའང་རྩལ་ཆེ་བ་སོགས་ཀྱིས་ཕ་རོལ་གནོན་ཞིང་གནས་པས་སེང་

གེ་བཞིན་དུ་ཉལ་གྱི། ཡི་དྭགས་དང་ལྷ་དང་འདོད་པ་ལ་སྤྱོད་པ་དེ་དག་གི་ཉལ་སྟངས་ནི་དེ་ལྟ་མིན་ཏེ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལེ་ལོ་ཅན་བརྩེན་འགྱུས་ཞན་པ་ཕ་རོལ་གནོན་པ་ཆུང་བའི་ཕྱིར་

རོ། །རྣམ་གྲངས་གཅིག་ཏུ་ན་ཐྲོ་གཡས་པས་སེང་

གེ་བཞིན་དུ་ཉལ་བ་ནི། ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་ལུས་ལྟོད་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་གཉིད་ལོག་ནའང་དན་པ་མི་བརྗོད་པ་དང་གཉིད་སྐུག་པོར་མི་འགྱུར་བ་དང་རྨི་ལམ་སྤྱོག་པའམ་ངན་པ་མི་རྨི་བ་ཡིན་

ཀྱི། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་ཉལ་བ་ནི་སྐྱ་མ་བཞི་

ལས་ལྷོག་པའི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའོ། །བསམ་པ་ཇི་འདྲ་བས་ཉལ་བ་ལ་བཞི་ལས། སྣང་བའི་འདུ་ཤེས་ནི། འོད་ཀྱི་མཚན་མ་ལེགས་པར་བཟུང་སྟེ་འོད་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཉལ་ཏེ་དེས་གཉིད་ལོག་པའི་

ཆོ་སེམས་ལ་སྙན་པ་མི་འབྱུང་ངོ། །དྲན་པ་ནི། ཆོས་དགེ་བ་དོན་དང་ལྡན་པ་མཉན་པ་དང་བསམས་པ་དང་བསྒོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་དྲན་པ་གཉིད་དུ་མ་སོང་གི་བར་དུ་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་བསྟེན་པའོ། །དེས་ནི་གཉིད་ལོག

@046A ཞེས། །པའི་ཆོ་ཡང་མ་ལོག་པ་དང་འདྲ་བར་ཆོས་དེ་དག་ལ་སེམས་དེ་ལན་མང་དུ་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་སྟེ་མདོར་ན་གཉིད་ཀྱི་ཆོ་ཡང་དག་སྤྱོར་སྤྱོང་བའོ། །ཞེས་བཞིན་ནི། དེ་ལྟར་དྲན་པ་བསྟེན་པའི་ཆོ་

ཉོན་མོངས་པ་གང་རུང་བྱུང་ན་དེ་ཤེས་ནས་དང་དུ་མི་ལེན་ཅིང་སྤོང་བར་བྱེད་པའོ། །ལྟང་བའི་འདུ་ཤེས་ནི་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གཉིད་ཀྱིས་ཧོན་པ་ལ་སེམས་གཞོལ་བར་མི་བྱེད་

པར་བརྩེན་འགྲུས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སེམས་ཀྱིས་དེ་དྲགས་བཞིན་དུ་ཐུམ་ཕྱས་ཀྱིས་ཉལ་བའོ། །དེས་ནི་གཉིད་མི་འཐུག་ཅིང་ལྷང་བའི་དུས་ལས་མི་ཡོལ་བར་སད་པར་ནུས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཀྱི་མ་བདག་གིས་སངས་

རྒྱས་ཀྱིས་གནང་བའི་མི་ཉལ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ་སྙམ་ནས་དེ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་འབད་པ་ཆེན་པོས་འདུན་པ་བསྐྱེད་པའོ། །དེས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གནང་བའི་སེང་གེའི་ཉལ་སྟངས་ལས་ལྷག་ཆད་མེད་པར་ཉལ་

ལོ། །གསུམ་པ་ནི། ཇི་ལྟར་བདག་གིས་དེང་མི་ཉལ་བ་དང་དགེ་བའི་ཚོས་རྣམས་བརྩེན་པས་བསྒྲུབ་པ་ལྟར་སང་ཡང་དེ་ལྟར་བྱའོ། །སྟམ་དུ་སེམས་པའོ། །དེས་ནི་དགེ་བ་ལ་འདུན་པ་རྒྱུན་

མི་འཆད་པར་བྱེད་དེ་བརྗེད་

ངས་ནའང་གོང་ནས་གོང་དུ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་བརྩེན་པར་བྱེད་དོ། །ཟས་དང་ཉལ་བའི་ཀུན་སྤྱོད་འདི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་ཅིང་དོན་ལྡན་དུ་སྤྱོད་པ་བྱུང་ན་ཚེ་དོན་མེད་དུ་འདའ་བ་དུ་མ་ཞིག་ཅེགས་

པར་སྣང་བས། འཕགས་པ་ཐོགས་

@046B མེད་ཀྱིས་མདོ་དྲངས་ཏེ་ཇི་ལྟར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལྟར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་དངོས་གཞིའི་སྐབས་ཀྱི་སྐྱོང་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་མ་གཏོགས་པ་སྤྲོར་བ་དང་དངོས་གཞི་དང་མཔུག་དང་ཐུན་མཚམས་སུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་

རྣམས་ནི། འདི་ནས་བརྩང་སྟེ་ལྷག་མཐོང་གི་བར་གྱི་དམིགས་རྣམ་གང་སྐྱོང་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྲུར་བར་བྱའོ། །ཐུན་མཚམས་སུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་སྐྱོང་ཚུལ་དེ་ལ་ལོག་ཅོག་དགག་པ་ནི། གསུང་རབ་

དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པའི་གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་མན་ངག་ཏུ་འཆར་བ་ལ་བློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པ་རྣམས་ན་རེ། ལམ་བསྒོམ་པའི་ཚེ་ནི་ཡུལ་ལ་ཡང་ཡང་མི་དཔྱོད་པར་འཇོག་སྟོམ་ཁོན་བྱ་སྟེ་སོ་སོར་ཅོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡང་དང་ཡང་

ངུ་དཔྱོད་པ་ནི་ཐོས་བསམ་གྱི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཅོག་པ་རྣམས་ནི་མཚན་མར་འཛིན་པ་ཡིན་པས་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་གེགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་ནི་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་གཏན་ནས་མ་རྟོགས་པའི་ཅལ་ཅོལ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ།

མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། འདི་ན་དང་པོར་ཐོས་ལ་བརྟེན་ནས་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འབྱུང་། །ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གོམས་ལས་ཡང་དག་དོན་ཡུལ་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་། །ཞེས་ཐོས་པའི་དོན་རྣམས་བསམས་བྱུང་གི་ཤེས་

རབ་ཀྱིས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱས་པ་ལས། ཡང་དག་པའི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བསྒོམས་བྱུང་འབྱུང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གང་ཉམས་སུ་ལྡང་རྒྱུ་དང་པོར་གཞན་ལས་མཉན་ནས་གཞན་སྟོན་

@047A ཞེས། །ཀྱིས་ངེས་པར་བྱེད། དེ་ནས་ཐོས་པའི་དོན་དེ་རང་གིས་ལྷང་དང་རིགས་པས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསམས་ཏེ་རང་སྟོན་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱེད། དེ་ལྟར་ཐོས་བསམ་གྱིས་ངེས་པར་བྱས་ཏེ་ཐེ་

ཚོམ་དང་བྲལ་བན་ཡང་དང་ཡང་དུ་འདྲིས་པར་བྱེད་པ་ལ་སྦྱོར་པ་ཞེས་ཟེར་བས་ཡང་ཡང་དཔྱད་ཀྱིན་བསྒོམ་བ་དང་མི་དཔྱོད་པའི་འཇིག་སྦྱོར་གཉིས་ཀ་དགོས་ཏེ། ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དེ་ལ་མི་དཔྱོད་པར་

འཇོག་བ་དང་། སོ་སོར་རྟོག་པས་དཔྱད་ནས་བསྒོམ་པ་གཉིས་ཀ་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྒོམ་ཐམས་ཅད་འཇོག་སྒོམ་དུ་འདོད་པ་ནི་དཔེར་ན་ནས་རྩོག་གཅིག་བརྒྱད་ནས་འབྱུ་ཐམས་ཅད་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་

དང་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོན་དུ་ཐོས་པ་དང་། བསམས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོན་དུ་བསམ་པ་འགྲོ་དགོས་པ་ལྟར་བསྒོམས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོན་དུའང་སྒོམ་པ་འགྲོ་དགོས་

ཏེ་ཤེས་རབ་དེ་ནི་བསྒོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་བསྒོམས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་སྒོམ་པ་དེ་བསམས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱས་པ་དེ་ཉིད་གོམས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས། བསམས་

བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ལས་བསྒོམས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཐོས་པ་ཇི་ཙམ་མང་བ་ཙམ་དུ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་མང་ལ་དེ་མང་བ་ཙམ་དུ་བསམ་པ་མང་བ་དང་། དེ་མང་བ་ཙམ་དུ་

@047B དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་མང་བ་ཙམ་དུ་བསམ་པ་ཅ། མང་བ་བཞིན་དུ་བསྒོམ་པས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་མང་ལ་དེ་མང་ན་སྐྱོན་འགོག་པ་དང་ཡོན་ཏན་བསྒྲུབ་པའི་ཚུལ་མང་བས། སྒོམ་བྱེད་པ་ལ་ཐོས་བསམ་གལ་ཆེ་བར་གསུང་

རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། ཐོས་བསམ་བྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དེ་བསྒོམ་པའི་ཕྱིར་མིན་པར་ཕྱིའི་གོ་རྒྱ་གཅོད་པ་ཙམ་དང་བསྒོམ་པ་ན་གཞན་དེ་དང་འབྲེལ་མེད་ཅིག་བསྒོམ་ན་ནི་དགྱེས་

གཞན་དུ་བསྟན་ནས་རྒྱུག་ས་གཞན་དུ་བྱེད་པ་ལྟར། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་ཞིང་རབ་གསུམ་རིམ་གྱིས་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུང་རབ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་ལེགས་པར་བཤིག་པ་ཡིན་ལ། ལམ་མ་ནོར་

བར་བགྲོད་པ་ལ་མང་དུ་ཐོས་པ་མི་དགོས་ཞེས་པའི་ཅལ་ཅོལ་ཡང་ལེགས་པར་སྣང་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་དག་གི་གནད་མ་རྟོགས་པའི་རྟགས་སུ་མདོ་ཕྱོགས་སམ། རྒྱུད་སྡེའི་ཕྱོགས་ལ་མང་དུ་སྣང་བ་ཞིག་དང་གཞུང་ལ་

སྣང་བ་ཡི་མ་བྱས་པ་གཉིས་དང་གདོང་སྣུབ་པ་བྱེད་པའི་ཚེ་ཉམས་ལེན་ལ་མང་ཉུང་མི་འོང་བ་དང་། གཞན་ཡང་སྣུབ་པ་བྱེད་པ་དེས་ཆོས་ཉན་པ་དང་ལྡོག་སོགས་བྱས་ན་མཚང་དུ་བྱེད་པའི་ལུགས་ངན་པ་རྣམས་གཏན་ཚགས་པར་

བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ངེས་པ་དེ་ཉིད་ལ་འདྲིས་བར་བྱེད་པ་ཙམ་དེ་བསྒོམས་བྱུང་མ་ཡིན་མོད་འོན་ཀྱང་སྒོམ་པ་ཡིན་པ་ཅི་ཞིག་འགལ། འགལ་ན་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉར་བསྟོགས་མ་ཐོབ་པའི་སོ་སྐྱེ་ལ་སྒོམ་གཏན་མི་སྲིད་

@048A ཞེས། །པར་འགྱུར་ཏེ། འདོད་པའི་ས་ལས་མཐོན་པོར་ཆུད་པའི་ཚེ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒོམས་བྱུང་བསྐྱེད་པར་བཤད་པ་མ་གཏོགས་པ་དེ་ལ་བསྒོམས་བྱུང་མེད་པར་ཆོས་མངོན་པ་ལས་ལས་ལན་

དུ་མར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྒོམ་ཞེས་པ་ནི། ཞར་ཕྱིན་གྱི་འགྲེལ་བཤད་ཚིག་གསལ་བ་ལས། སྒོམ་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡིད་དེའི་སྐལ་པ་ཅན་དུ་བྱེད་པའམ་དེའི་དངོས་པོར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་བཤད་

པ་ལྟར་གོ་བར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན། དད་པ་བསྒོམ་སྐྱེང་རྩེ་བསྒོམ་ཞེས་པ་ནི་ཡིད་དེ་དང་དེར་བསྒྲིད་པ་ལ་བྱ་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ལོ་སྟོང་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རེས་འགའ་སྒོམ་པའི་ལམ་ཞེས་པར་

བསྒྲུར་ལ། རེས་འགའ་ནི་མངོན་རྟོགས་རྒྱུན་ལས། མཐོང་དང་གོམས་པའི་ལམ་དག་ལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གོམས་པར་བསྒྲུར་ཏེ་སྒོམ་པ་དང་གོམས་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་གོ །གཞན་

ཡང་རྩེ་བསྟོན་

བྱམས་པས། དེས་འབྲིད་ཡན་ལག་དང་མཐོང་བའི། །ལམ་དང་སྒོམ་པའི་ལམ་ཉིད་ལ། །ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་པ་དང་། །འཇལ་དང་ངེས་རྟོག་སྒོམ་པའི་ལམ། །ཞེས་ཐེག་ཆེན་

འཕགས་པའི་སྒོམ་ལམ་ཡིན་

པས་ཡང་ཡང་སེམས་པ་དང་འཇལ་བ་དང་ངེས་པར་རྟོག་པ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལ་དཔྱད་ཟས་སྐྱོང་བ་དང་སྒོམ་གཉིས་འགའ་ལ་བར་འདོད་པ་ནི་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་དད་པ་

བསྒོམ་པ་དང་ཚད་མེད་བཞི་དང་

@048B བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐོམ་པ་དང་མི་རྟག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བསྐོམ་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་དཔྱད་ནས་སྐྱོང་དགོས་པ་ལ་སྐོམ་དུ་གསུངས་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་སྣང་སྟེ། སྤྱོད་འཇུག་དང་བསྟབ་བཀྲས་ལས། རང་གི་ཡིད་ལ་

བསྐོམ་ཕྱིར་ངས་འདི་བརྩམས། །ཞེས་གཞུང་དེ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཐམས་ཅད་སྐོམ་དུ་གསུངས་པ་དང་། བསྟབ་བཀྲས་ལས། དེ་ལྟ་བས་ན་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དང་བསོད་ནམས་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་བཀང་བ་དང་

བསྡུད་བ་དང་དག་པ་དང་སྤེལ་བ་ཅི་རིགས་པར་བསྐོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་དགེ་རྩ་གསུམ་རེ་རེ་ལ་བཀང་བསྡུད་དག་སྤེལ་བཞི་བཞི་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་སྐོམ་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་སྐོམ་ཞེས་པ་དེ་རྒྱ་ཆུང་ཆུང་ཞིག་ལ་མི་

བཟུང་དོ། །གཞན་ཡང་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་མཚན་འཛིན་ཡིན་པས་འཚང་རྒྱ་བའི་གེགས་སུ་བཟུང་ནས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་སྐོམ་ཐམས་ཅད་འདོར་བའི་ལོག་རྟོག་གི་ཐ་ཆད་འདི་ནི། རྒྱ་ནག་གི་མཁན་པོ་ཧྭ་ཤང་གི་ལུགས་ཡིན་ལ། དེ་དགག

པ་ནི་ཞི་གནས་དང་ལྡན་མཐོང་གི་སྐབས་སུ་ཡཁད་པར་བྱའོ། །གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་ལ་གུས་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བའི་གེགས་ཀྱང་ལོག་རྟོག་འདིས་བྱེད་དེ། གཞུང་དེ་དག་གི་དོན་ནི་ཐལ་མོ་ཆེ་སོ་སོར་རྟོག་པས་དཔྱད་དགོས་པ་ཁོ་

ནར་སྣང་ལ་དཔྱོད་པ་རྣམས་ཀྱང་ཉམས་ལེན་གྱི་ཚོ་དགོས་པ་མེད་པར་མཐོང་བས་སོ། །བསྟན་པ་ནུབ་པའི་རྒྱུན་དུའང་འདི་ཆེ་སྟེ་གསུང་རབ་དང་དགོངས་འགྲེལ་ཆེན་མོ་རྣམས་གདམས་ངག་ཏུ་མི་འགྲོ་བར་མཐོང་ནས་

@049A ཞེས། །ཞི་རྒྱས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ལམ་བསྒོམ་པ་ལ་དཔྱད་ནས་བསྒོམ་པ་དང་མི་དཔྱོད་པར་འཇོག་པའི་སྐོམ་གཉིས་ཡོད་ན། ལམ་ཇི་འདྲ་བ་ནི་དཔྱད་སྒོམ་ཡིན་ལ། ཇི་འདྲ་ཞིག་ནི་འཇོག་སྒོམ་

ཡིན་ཞེ་ན་ཡཁད་པར་བྱ་སྟེ། བཤེས་གཉེན་ལ་དད་པ་བསྒོམ་པ་དང་དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་ཞིང་རྟེན་དཀའ་བ་དང་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་དང་ལས་འབྲས་དང་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་

སེམས་བསྒོམ་པ་ལྟ་

བྱ་ལ་ནི་དཔྱད་སྤྲོམ་དགོས་སོ། །འདི་ལྟར་དེ་དག་ལ་ནི་བྱོ་ཤུགས་དྲག་ལ་རྒྱུན་རིང་བའི་ཡིད་འཐུལ་ནུས་པ་རེ་དགོས་ཏེ་མེད་ན་དེ་དག་གི་ལྟོག་ཕྱོགས་མ་གྲུབ་བསོགས་འགོག་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱོ་དེ་ལྟ་བུ་བསྒྲིད་པ་

ནི་ཡང་དང་ཡང་དུ་སོ་སོར་རྟོག་པས་དཔྱད་ནས་བསྒོམ་པ་ཁོན་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན། ཆགས་ཡུལ་ལ་སྡུག་པའི་མཚན་མ་སྦྱོ་འདོགས་པ་མངས་ན་འདོད་ཆགས་དྲག་པོ་སྐྱེ་བ་དང་། དགྲ་ལ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་

མཚན་མ་མང་དུ་བསམས་ན་ཞེ་སྡང་དྲག་པོ་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ལམ་དེ་དག་བསྒོམ་པ་ལ་ནི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་གསལ་མི་གསལ་འདུ་ཡི། བྱོའི་འཛིན་སྟངས་ཤུགས་དྲག་ལ་རྒྱུན་རིང་བ་དགོས་པས་དཔྱད་སྤྲོམ་བྱའོ། །

སེམས་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་གནས་སུ་མི་བཏུབ་པ་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་འདོད་དུ་བཞག་པས་ཚོག་པའི་ལས་རྩང་དུ་བྱེད་པ་ཞི་གནས་བསྒྲུབ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་སུ་ནི་ཡང་དང་ཡང་དུ་དཔྱད་ན་སེམས་

@049B གནས་པ་སྐྱེར་མི་ཉན་པས་དེ་ལ་ནི་འཇོག་སྟོམ་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ་འདི་ནི་ཞི་ལྷག་གི་སྐབས་སུ་ཟཁད་པར་བྱའོ། །ཚུལ་དེ་ལྟར་མི་ཤེས་པར་མཁས་པ་ཡིན་ན་དཔྱད་སྟོམ་ཁོ་ན་བྱ་ལ། ཀུ་ས་ལིས་ནི་འཇོག་སྟོམ་ཁོ་ན་བྱའོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ཡང་། མ་

ཡིན་ཏེ། རེ་རེས་ཀྱང་གཉིས་ཀ་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་མཁས་པས་ཀྱང་ཞི་གནས་སོགས་བསྒྲུབ་དགོས་ལ། ཀུ་ས་ལིས་ཀྱང་བཤེས་གཉེན་ལ་དད་པ་ཤུགས་དྲག་སོགས་བསྒྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྟོམ་པའི་ཚུལ་དེ་གཉིས་ཀྱང་མདོ་སྡེ་དང་རྒྱུད་སྡེའི་ཕྱོགས་

གཉིས་ཀར་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་སྟོ་ནས་བསྟོམ་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བར་གསུངས་ལ། ཚུལ་དེས་བསྟོམ་པ་མེད་པའམ་ཉུངས་ན་ལམ་གྱི་སྤོག་དམ་བ་དྲི་མ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་མི་སྐྱེ་བ་དང་ཐུང་ཟད་སྐྱེས་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཇི་ཆེར་མི་འཕེལ་བས་ལམ་ལ་ས་ཚོད་ཅི་ཡང་མི་འབྱང་སྟེ་

ལམ་གྱི་བསྒྲུབ་བྱ་མཐར་ཐུག་པ་ནི། ཤེས་རབ་ནང་ན་ཀུན་མཁྱེན་ལྟར། །ཞེས་སྨོས་དཔོན་མཁོལ་གྱིས་གསུངས་པ་ལྟར། ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ཐམས་ཅད་མ་འདྲེས་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ལམ་ཇི་ཙམ་བསྟོམས་པ་ཙམ་དུ་བརྟེད་དས་ཆེ་བས་

དན་པ་རྟུལ་བ་དང་སྣང་བྲང་འབྱེད་པ་ལ་ཡིད་རྟུལ་དུ་འགྱོ་བར་སྣང་ན་ལམ་གོལ་བར་སོང་བའི་རྣག་ཡང་དག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་མང་པོ་ཤེས་ནས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་དད་པའང་མང་པོར་

འཕེལ་བ་དང་འཚོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དུ་མ་ཁོང་དུ་ཆུད་ནས་ཡིད་འབྱུང་ཞིང་སྐྱོ་བ་མང་བ་དང་ཐར་པའི་ཕན་ཡོན་ཡང་སྣོ་དུ་མ་ནས་མཐོང་བས་དེ་ལ་དོན་གཉིར་དྲག་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་ཕྱིན་དྲུག་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་པ་ངོ

@050A ཞེས། །མཚར་བའང་དུ་མ་ཁོང་དུ་ཆུད་ནས་དེ་དག་ལས་བཟློག་ཏུ་མེད་པའི་དད་པ་དང་འདུན་པ་དང་བརྩོན་པ་རྣམས་ཇི་རྒྱས་སུ་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ལ

དཔྱད་ནས་བསྒོམ་པ་ཁོ་ན་ལ་རག་ལས་པས་བློ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཚུལ་འདི་ལ་གཞན་གྱིས་བཀྲི་བར་མི་ནུས་པའི་ངེས་པ་དང་བར་བྱའོ། །སྒོམ་གྱི་ཚུལ་ལ་གོ་བ་ཤེས་ཏུ་ཆུང་བ་རྣམས་ན་རེ། སོ་སོར་རྟོག་པས་དཔྱོད་པ་ཆེས

མང་བར་བྱས་ཏེ་བསྒྲུངས་ན་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་གེགས་སུ་འགྱུར་བས་ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྟན་པོ་མི་འབྱུབ་བོ་ཞེས་རོ། །ཡང་པར་བྱ་སྟེ། སེམས་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་འདོད་

དུ་བཞག་པས་ཆོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྔར་མ་གྱུབ་པ་གསར་དུ་བསྒྲུབ་པའི་ཚེ་ན་དམིགས་པ་དུ་མ་ལ་དཔྱད་ན་དེ་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་བས་དེ་མ་གྱུབ་པར་དུ་དེ་བསྒྲུབ་པའི་སྐོམ་ལ་འཇོག་སྐོམ་

ཉིད་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་ན་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་འདོད་པ་

ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་བསྒྲུབ་པའི་སྔ་རོལ་ཏུ་དཔྱད་སྐོམ་མང་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེའི་གེགས་སུ་འདོད་ན་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒྲུབ་ལུགས་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་དགོངས་འགྲེལ་ནས་བཤད་པ་གཏན་ནས་མ་གོ་བར་གསལ་ཏེ། འདི་ལྟར་

དཔེར་ན། གསེར་དང་དངུལ་ནི་མཁར་བ་མ་ཁས་པས་ཡང་དང་ཡང་དུ་མེར་བསྲེགས་ཤིང་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཆུར་བརྒྱས་ན་དྲི་མ་དང་སྨིགས་མ་ཐམས་ཅད་སྤྱང་ཏེ་ཤིན་ཏུ་མཉེན་ཞིང་ལས་སུ་རུང་བར་འགྱུར་བས། དེ་ནས་རྣ་རྒྱན་ལ་

@050B སོགས་པའི་རྒྱུན་ཆ་ཅི་འདོད་དུ་བསྒྱུར་པས་ཆོག་པ་བཞིན་དུ། སྟོན་ལ་ཉེན་མོངས་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་དང་ཉེས་སྤྱོད་རྣམས་ལ་ནག་པོའི་ལས་འབྲས་དང་འཚོང་བའི་ཉེས་དམིགས་བསྟོམ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་

ནས་འབྱུང་བ་ལྟར། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་དག་གི་ཉེས་དམིགས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྟོམ་པ་སེམས་ཀུན་ཏུ་གདུང་བར་འགྱུར་བའམ་སྐྱོ་བར་འགྱུར་བའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་གསེར་མེར་བསྲེགས་པ་བཞིན་དུ་ནག

ཕྱོགས་རྣམས་ལས་ཡིད་ཕྱིར་ཕྱོགས་པར་བྱེད་ཅིང་དྲི་མ་དེ་དག་སྤྲོང་ལ། བཤེས་གཉེན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་བ་དང་དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་དཀར་པོའི་ལས་འབྲས་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་

ཀྱི་ཕན་ཡོན་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་ཡང་ཡང་བསྟོམ་པ་སེམས་བརྟན་པར་འགྱུར་བའམ་དང་བར་འགྱུར་བའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་གསེར་ཆུར་འཁྲུ་བ་ལྟར་དགར་ཕྱོགས་

རྣམས་ལ་ཡིད་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དང་དགའ་བར་བྱས་ནས་དགེ་བའི་ཚོས་ཀྱིས་སེམས་བརླན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་གྱུར་ན་ཞི་ལྷག་གང་བསྟྲབ་པར་འདོད་པ་དེ་ལ་ཡིད་གཏད་པས་ཆོགས་མེད་པར་འགྲུབ་པས་དེ་ལྟ་བུའི་

དཔྱད་སྤྱོམ་ནི་མི་རྟག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྟྲབ་པའི་ཐབས་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས། དཔེར་ན། མགར་བའམ་མགར་བའི་སྟོབ་མ་མ་ཁས་པ་ཞེག་གིས་གང་གི་ཚོ་གསེར་རམ་དངུལ་ཞེག་དྲི་མ་དང་སྦྱིགས་

@051A ཞེས། །མ་ཐམས་ཅད་སྤྲུང་བའི་ཕྱིར། དུས་དུས་སུ་མེར་བསྲེགས་ཤིང་ཆུས་བསྒྱས་ན་རྒྱུན་དེ་དང་དེ་དག་ཏུ་བྱ་བ་མཉེན་ཞིང་ལས་སུ་རུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་མགར་བའམ་མགར་

པའི་སྟོབ་མ་མ་ཁས་པ་དེ་དང་མཐུན་པའི་བཟོ་ཤེས་པ་དེས་མགར་དཔྱད་ཀྱིས་རྒྱུན་གྱི་རྣམ་པ་ཅི་འདོད་པ་དེར་སྤྱུར་བར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། རྣལ་འབྱོར་པས་ཀྱང་གང་གི་ཚོ་སེམས་དེ་བརྟན་སེམས་ལ་སོགས་པའི་

དྲི་མ་དང་སྐྱིགས་མ་ལ་མི་ཕྱོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱོ་བར་བྱས་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་མི་བདེ་བ་ལ་མི་ཕྱོགས་པ་ཉིད་དང་། དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་པར་

དགའ་བར་བྱས་ན། རྣལ་འབྱོར་པ་ངེས་སེམས་དེ་ཞི་གནས་ཀྱི་ཕྱོགས་སམ་ལྷག་མཐོང་གི་ཕྱོགས་གང་དང་གང་དག་ལ་ངེས་པར་སྤྱོར་བར་བྱེད་པ་དེ་དང་དེ་དག་ལ་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བར་འབྱོར་པ་དང་ཤིན་ཏུ་རྣལ་དུ་འབབ་པ་དང་མི་

གཡོ་བ་དང་མི་འགྱུལ་བར་འགྱུར་ཞིང་། ཇི་ལྟར་བསམས་པའི་དོན་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་འགྲོ་བར་ཡང་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་སེམས་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་བརྟན་ཚགས་པར་གནས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་

འགལ་རྐྱེན་གྱི་གཙོ་བོ་ནི་གཉིས་ཏེ། བྱིང་བ་དང་རྒོད་པའོ། །དེ་ལ་དཀོན་མཆོག་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བའི་བློ་ཤུགས་དྲག་ལ་རྒྱུས་རྣང་བ་ཡོད་ན་བྱིང་བ་གཙོད་པར་ཤིན་ཏུ་སྐྱ་སྟེ། དེའི་གཉེན་པོ་ནི་ཡོན་ཏན་

@051B མཐོང་བའི་སྣོ་ནས་སེམས་གཟེངས་བསྟོད་པ་ཡིན་པར་ཚད་ལྡན་དུ་མས་གསུངས་བའི་ཕྱིར་རོ། །མི་རྟག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་བའི་བློ་ལྡོག་དགག་ལ་རྒྱུན་རིང་བ་ཡོད་ན་ཆོད་པ་གཅོད་པར་ཤེན་ཏུ་སྣ་སྟེ། ཆོད་པ་ནི་

འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་པའི་སེམས་གཡེང་བ་ཡིན་བས་དེའི་གཉེན་པོ་ལ་སྐྱོ་ཤས་བསྟགས་པར་གཞུང་དུ་མ་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཉེས་གཉེན་ལ་དད་པ་སྟོང་བ་ནས་འཇུག་སེམས་སྟོང་བ་མན་ཆད་ལ་ཇི་ཙམ་དུ་མང་དུ་བསྟོམས་

པ་དེ་ཙམ་དུ་མཁས་པ་དག་ཅེས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་བརྟན་པོ་རྣམས་བདེ་བླག་ཏུ་འགྱུབ་པ་ཡིན་ནོ། །འཇོག་སྟོམ་དུ་མ་ཟད་དཔུད་སྟོམ་རྣམས་ལའང་བྱིང་ཚོད་གཉིས་དང་བྲལ་བར་བྱས་ལ་བསྒྲུང་དགོས་ཤིང་། མན་ངག་འདི་པའི་བློ་མ་གོང་མ་མཁས་པ་རྣམས་

སྐབས་ཀྱི་དམིགས་པ་གང་འབོགས་པ་དེའི་དམིགས་སྐོར་ལ་ངེས་ཤེས་དྲང་བའི་ཕྱིར་དུ་མདོ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུང་སྐབས་སུ་བབ་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བློ་མའི་མན་ངག་གིས་སེམས་ལ་བསྐོར་ནས་སྤྱ་མ་སྤྱ་མའི་གསུང་སྟོས་ཀྱིས་བརྒྱན་ཏེ། མཐའ་དག་པར་

འཆད་ཅིང་ཆོས་འཆད་ཤེས་པ་ཞིག་གིས་ཉན་ཤེས་པ་ཞིག་ལ་བཤད་པ་ན་ཆོས་གླའི་བློའི་འཕྲལ་འདྲ་བ་ལྟོག་ཏུ་བསམས་པ་ལ་འོང་དཀའ་གསུང་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ཤིང་མད་པས། དཔེས་དམིགས་པའི་སྐབས་ཡིན་ཟེར་ནས་འབུས་ཙམ་

རེ་བྱར་མི་རུང་སྟེ་དེ་ནི་ཐོས་བསམ་གྱི་དུས་དང་ཉམས་ལེན་གྱི་དུས་ཞེས་ཆོས་མང་དུ་བཤད་པ་དང་ཉམས་ལེན་གྱི་སྐབས་གཉིས་འགལ་བར་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་ཉམས་ལེན་དུ་འཁྱེར་ཤེས་པ་

@052A ཞེས། །སྤྲིད་མཐའ་དུ་སྣང་བས་སྐྱོད་རྒྱུ་ཉེ་བར་བསྡུས་པ་རེ་ཡར་གྱད་དུ་བྱའོ། །གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་གདམས་ངག་ཏུ་འཆར་མི་འཆར་ནི་སྐྱོད་ཚུལ་འདི་ལ་རེས་པ་རྣེད་མ་རྣེད་ཁོ་ནའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པར་སྣང་ཞིང་སྟེ་

སྟོང་ལ་མ་སྤྱངས་པ་རྣམས་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཏེ། མདོ་སྡེགས་ཀྱི་གཞུང་ཆེ་བ་ལ་རིང་དུ་སྤྱངས་པ་རྣམས་ཀྱང་ལམ་བསྒོམ་པའི་ཚེ་རང་གིས་གང་ལ་སྤྱངས་པའི་གཞུང་དེ་དག་གི་ཕྱོགས་སྡུ་མར་འོང་བར་སྣང་བས། རྒྱས་པར་གཏན་ལ་དབབ་

དགོས་པར་འདུག་ནའང་ཆོག་མངས་སུ་དོགས་པས་དེ་ཙམ་ལས་མ་སྨོས་སོ། །སྐྱོད་ཚུལ་ལ་ལོག་རྟོག་དགག་པ་ཡཁད་ཟིན་ཏོ། །ད་ནི་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་བཤེས་གཉེན་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་པའི་སྟོབ་མ་དེ་བློ་མས་ཇི་ལྟར་

འཁྲིད་པའི་རིམ་པ་བསྟན་པར་བྱ་དགོས་པས། གཉིས་པ་བསྟེན་ཏས་བློ་ཇི་ལྟར་སྣང་བའི་རིམ་པ་ལ་གཉིས། དལ་བའི་རྐེན་ལ་སྨིང་བོ་བླང་བའི་ཕྱིར་དུ་བསྐུལ་བ་དང་། སྨིང་པོ་ཇི་ལྟར་ལེན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དལ་འབྱོར་ངོས་བཟུང་བ་

དང་། དེ་དོན་ཆེ་བ་བསམ་པ་དང་། རྣེད་དཀའ་བ་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དལ་བ་དང་། འབྱོར་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱད་པ་ལས། ཁྱིམས་ཀྱིས་དྲུག་འགྲོ་འགྲོ་བ་དུ་མའི་ངོ་བོ་དང་། །མི་ཁོམ་བརྒྱད་

སྤྲོང་དེ་ཡིས་དལ་བ་རྟག་ཏུ་རྣེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བ་ནི་དལ་བའོ། །མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་ནི། བཞེས་སྤྲིངས་ལས། ལོག་པར་ལྟ་བ་འཛིན་དང་དྲུག་འགྲོ་ཉིད། །ཡི་དྭགས་ཉིད་དང་དམྱལ་བར་སྐྱེ་བ་

@052B དང་། །རྒྱལ་བའི་བཀའ་མེད་པ་དང་མཐའ་འཁོབ་ཏུ། །ཀླ་ཀློར་སྐྱེ་བ་ཐེབ་ཞིང་ལྷུགས་པ་ཉིད། །ཚོ་རིང་ལྟ་ཉིད་གང་ཡང་རུང་བར་ནི། །སྐྱེ་བ་ཞེས་བགྱི་མི་ཁོམ་སྐྱོན་བརྗོད་པོ། །དེ་དག་དང་བྲལ་ཁོམ་པ་བརྟེས་ནས་ནི། །སྐྱེ་བ་བརྟོག་པའི་

སྒང་དུ་འབད་པར་མཛོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་འཁོར་རྣམ་བཞི་མི་རྟུ་བའི་ཡུལ་མཐའ་འཁོབ་དང་། ཐེག་ལྷུགས་དང་ཡན་ལག་དང་རྣ་བ་སོགས་མ་ཚང་བའི་དབང་པོ་མ་ཚང་བ་དང་། ཚོ་སྟ་ཕྱི་དང་ལས་འབྲས་དང་

དཀོན་མཆོག་གསུམ་མེད་པར་འཛིན་པའི་ལོག་ལྟ་ཅན་དང་། སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མེད་པའི་རྒྱལ་བའི་བཀའ་མེད་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་གཉིས་དང་ཐ་མས་ནི་ཐུང་དོར་ཤེས་པར་མི་རྟུས་ལ་གསུམ་པ་ནི་དམ་པའི་ཆོས་ལ་

མི་མོས་པའོ། །ངན་སོང་གསུམ་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཐྲོ་སྐྱེ་བར་ཤེན་ཏུ་དཀའ་ལ་ཅུང་ཟད་སྐྱེས་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བས་མི་རྟུས་པ་དང་། ལྟ་ཚོ་རིང་པོ་ནི། བཤེས་སྦྱིངས་འབྱེལ་པར་འདུ་ཤེས་མེད་པ་པ་དང་གཟུགས་མེད་པ་

གཉིས་ལ་བཞག་ཅིང་། མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་ཀྱི་གཉམ་ལས་འདོད་པའི་བྱ་བས་རྒྱུ་ཀུ་གཡེངས་པའི་འདོད་ལྡོག་ལ་བཞག་དེ། འདུ་ཤེས་མེད་པ་བ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་གནས་འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་ཕྱོགས་གཅིག་ན་གྱོད་

ལས་དགོན་པའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་ཅིང་དེར་སྐྱེས་མ་ཐག་དང་འཆི་བའི་ཚེ་མ་གཏོགས་པ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་རྒྱུ་བ་འགགས་ནས་བསྐལ་ཆེན་མང་པོར་གནས་པར་མངོན་པ་ནས་གསུངས་སོ། །གཟུགས་མེད་ན་ཡོད་པའི་འཕགས་པ་

@053A ཞེས། །མི་ཁོམ་པར་མི་རིགས་པས་དེར་སྐྱེས་པའི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ལ་ནི་ཐར་ལམ་བསྟན་པའི་སྐལ་བ་མེད་པས་མི་ཁོམ་པའོ། །རྒྱུ་ཀུ་གཡེངས་པའི་འདོད་ལྡོ་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ། །དེས་ན་དེ་དག་ལ་མི་ཁོམ་

པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བཤེས་སྦྱིངས་འབྱེལ་པ་ལས། གནས་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ཀུ་དག་བ་བྱ་བའི་དལ་བ་མེད་པས་ན་མི་ཁོམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་འབྱོར་པ་ལ་གཉིས་ལས། རང་འབྱོར་ལྟ་ནི། མི་ཉིད་

དབུས་སྐྱེས་དབང་པོ་ཚང་། །ལས་མཐའ་མ་ལོག་གནས་ལ་དད། །ཅེས་པའོ། །དེ་ལ་དབུས་སུ་སྐྱེས་པ་ནི་འཕོ་རྣམ་བཞི་རྫུ་བ་ཡོད་སར་སྐྱེས་པའོ། །དབང་པོ་ཚང་བ་ནི་བླུན་སྐྱགས་སུམ་སོང་ཞིང་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག

དང་མིག་རྣ་སོགས་ཚང་བའོ། །ལས་མཐའ་མ་ལོག་པ་ནི་མཚམས་མེད་བྱས་སམ་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་མ་ཡིན་པའོ། །གནས་ལ་དད་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དཀོན་མཆོག་ཅུང་སྐྱེ་བའི་

གནས་འདུལ་བ་ལ་དད་པ་སྟེ་འདུལ་བ་ནི་འདིར་སྡེ་སྣོད་གསུམ་གཏོང་ཞིང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཤིང་ཆོས་བསྟུབ་པའི་ཆ་རྐྱེན་ཡིན་པས་རང་གི་འབྱོར་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཞན་འབྱོར་ལྟ་ནི། སངས་རྒྱས་བྱོན་དང་དམ་

ཆོས་སྟོན། །བསྟན་པ་གནས་དང་དེ་རྗེས་འཇུག །གཞན་ཕྱིར་སྐྱེ་ནི་བརྩེ་བའོ། །ཞེས་པའོ། །དེ་ལ་སངས་རྒྱས་བྱོན་པའམ་འབྱང་བ་ནི་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་གྱིས་ཚོགས་བསགས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྐྱེ་པོ་ལ་

@053B འདུག་སྟེ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བའོ། །དམ་པའི་ཆོས་སྟོན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་སམ་དེའི་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན་པའོ། །ཆོས་བསྟན་པ་གནས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཤིང་ཆོས་བསྟན་པ་ནས་སྐྱ་ངན་ལས་མ་འདས་བར་དུ་དོན་དམ་

པའི་དམ་ཆོས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་མཉམས་པའོ། །ཆོས་གནས་པ་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ནི་ཆོས་ཉོགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་དམ་པའི་ཆོས་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བའི་མཐུ་ཡོད་པར་རིག་ནས་ཇི་ལྟར་

ཉོགས་པ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་རྗེས་སུ་འཇུག་པའོ། །གཞན་གྱི་ཕྱིར་སྐྱེ་བརྩེ་བར་བྱེད་པ་ནི་སྨིན་པ་པོ་དང་སྨིན་བདག་གིས་ཆོས་གོས་ལ་སོགས་པ་སྦྱར་བའོ། །དེ་ལྟ་ནི་གཞན་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ཅིང་ཆོས་བསྒྲུབ་པའི་ཚ་རྒྱུན་ཡིན་པས་

གཞན་འབྱོར་རོ། །ཉན་ས་ལས་བཤད་པའི་གཞན་འབྱོར་བཞི་ནི་ལྟ་མ་ཚང་བར་སྣང་ཡང་དམ་པའི་ཆོས་སྟོན་པ་དང་ཆོས་བསྟན་པ་རྣམས་གནས་པ་དང་ཆོས་གནས་པ་རྣམས་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ནི་རྗེས་མཐུན་པ་ཚང་དུ་རུང་རོ། །གཉིས་

པ་དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་བ་བསམ་པ་ནི། གཏན་གྱི་བདེ་བ་ཞིག་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་ཆོས་རྣམ་དག་བསྒྲུབ་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ན་མ་ཤི་ཚུན་ཆོད་ཀྱི་བདེ་བ་བསྒྲུབ་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་སེལ་བཞིན་ལ་བརྩོན་པ་ནི་དུད་འགྲོ་ལའང་ཡོད་པས་བདེ་འགྲོར་སྐྱེས་ཀྱང་

དུད་འགྲོ་དང་འདྲ་སྟེ། སྒོབ་སྤྱིངས་ལས། ཇི་ལྟར་གླང་བུ་ཁྲོན་ཟབ་ཁ་ནས་འཕྱངས་པ་ཡི། །རྣ་ལོ་ཁམ་འགའ་ལ་ནི་ཡིད་ནི་ཆགས་ཀྱང་ནས། །རྐེད་པ་གྱབ་པ་མེད་པར་གཡང་དུ་ལྷུང་བ་ལྟར། །འཆོ་བའི་འཇིག་རྟེན་བདེ་ལྡན་འདོད་

@054A ཞེས། །པའང་དེ་དང་འདྲ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱིར་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་བསྒྲུབ་པ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་བསྒྲུབ་པ་ནི་རྟེན་གང་རུང་རུང་གིས་མི་ཆོག་པས་སྟོང་ཉིད་རྟེན་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཐོབ་དགོས་

ཏེ། སྒོབ་སྤྱིངས་ལས། བདེ་གཤེགས་ལམ་རྟེན་འགྲོ་བ་འདྲེན་པར་ཚས་གྱུར་ཅིང་། །སེམས་ཀྱི་སྟོབས་ཆེན་མི་ཡིས་རྣེད་པ་གང་ཡིན་པ། །ལམ་དེ་ལྟ་དང་ཀུ་ཡིས་རྣེད་མིན་ལྟ་མིན་དང་། །མཁའ་ལྡིང་རིག་འཛིན་མི་འམ་ཅི་དང་ལྡོ་འཕྲེས་

མིན། །ཞེས་དང་། མངལ་དུ་འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། མིར་སྐྱེས་ནའང་དེ་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་མཐའ་ཡས་པ་དང་ལྡན་ཡང་གནས་མཆོག་ཡིན་པས་བསྐལ་པ་བྱེ་བར་ཡང་རྟེད་དཀའ་འོ། །ལྷ་དག་འཆི་བ་ནའང་ལྷ་གཞན་དག་ཁྲོད་བདེ་འགྲོར་

སྐྱེ་བར་གྱུར་ཅིག །བདེ་འགྲོ་ནི་མིའི་འགྲོ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལྷ་རྣམས་ཀྱང་རྟེན་འདི་ལ་སློབ་གནས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་སྟོན་མིའི་རྟེན་ལ་ལམ་ལ་སྦྱངས་པའི་བག་ཆགས་འཐུག་པའི་འདོད་ལྷ་ཆེག

དང་པོར་བདེན་པ་མཐོང་བའི་རྟེན་དུ་རུང་ཡང་ཁམས་གོང་མའི་རྟེན་ལ་དང་པོར་འཕགས་ལམ་ཐོབ་པ་མི་སྲིད་ཅིང་། འདོད་ལྷ་ཕལ་ཆེར་ཡང་སྟར་བཞད་པ་ལྟར་མི་ཁོམ་པའི་གནས་སུ་གསུངས་པས་ལམ་ཐོག་མར་བསྒྲུབ་པའི་རྟེན་ལ་མི་

མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྒྲ་མི་སྐན་པ་སྟོམ་པའི་རྟེན་དུ་མི་རུང་བས་གློང་གསུམ་གྱི་རྟེན་བསྟོགས་ལ་དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་འཕོམ་བུ་གློང་པའི་རྟེན་བསྟོགས་སོ། །དེས་ན་འདི་འདྲ་བའི་རྟེན་བཟང་པོ་ཐོབ་པ་འདི་བདག་གིས་ཅིའི་ཕྱིར་

@054B འབྲས་བུ་མེད་པར་བྱ། འདི་དོན་མེད་དུ་བྱས་ན་ནི་རང་གིས་རང་བསླུས་པ་དང་རྫོངས་ཚབས་འདི་ལས་ཆེ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། ངན་འགྲོ་ལ་སོགས་པའི་མི་ཁོམ་པའི་གནས་ཀྱི་འཕྲང་མང་པོ་ལ་བརྒྱད་བརྒྱད་དེ་ལན་ཅིག་ཙམ་ཐར་བ་འདི་དོན་མེད་དུ་བྱས་ནས།

ཡང་གནས་དེ་དག་ཏུ་ལོག་ནས་འགྲོན་ནི་རིག་སྔགས་ཀྱིས་རྩོངས་པར་བྱས་པ་བཞིན་དུ་བདག་ནི་སེམས་མེད་པར་བྱུང་པའོ་སྙམ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐོན་ནས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྐོམ་པར་བྱ་སྟེ། འཕགས་པ་དཔའ་བོས། གང་ཞིག

ཐོབ་ན་འཚོར་བ་ཡི། །ཕ་རོལ་ཕྱིན་པའི་ས་བོན་བསྐྲུན། །བྱང་ཆུབ་དཔལ་གྱི་ས་བོན་མཆོག །ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ལས་ལྷག་པའི། །ཡོན་ཏན་རྒྱུན་གྱི་མི་རྟམས་ནི། །སྡུ་ཞིག་འདིར་དེ་འབྲས་མེད་བྱེད། །ཅེས་དང་། སྒོམ་འཇུག

ལས་ཀྱང་།འདི་འདྲའི་དལ་བ་རྙེད་གྱུར་ནས། །བདག་གིས་དགེ་གོམས་མ་བྱས་ན། །འདི་ལས་བསླུས་པ་གཞན་མེད་དེ། །འདི་ལས་རྩོངས་པའང་གཞན་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་བདག་གིས་དེ་རྟོགས་ནས། །རྩོངས་པས་ཕྱིས་ཀྱང་སྐྱིད་ལུགས་ན། ।

འཆི་བར་འགྱུར་བའི་དུས་ཀྱི་ཚོ། །སྐུ་ངན་ཆེན་པོ་ལྔང་བར་འགྱུར། །དམྱལ་མེ་བཟོད་དཀས་ཡུན་རིང་དུ། །བདག་གི་ལུས་ལ་བསྲེགས་གྱུར་ན། །འཕྱོད་པ་མི་བཟད་མེ་འབར་བས། །སེམས་གདུང་འགྱུར་བར་གདོན་མི་ཟ། །ཤིན་ཏུ་རྣིད་

དཀའ་ཐན་པའི་ས། །ཅི་ཞིག་ལྟར་སྟེས་རྣིད་གྱུར་ནས། །བདག་ཉིད་ཤེས་དང་ལྡན་བཞིན་དུ། །ཕྱིར་ཡང་དམྱལ་བ་དེར་ཁྲིད་ན། །སྡུགས་ཀྱིས་རྩོངས་པར་བྱས་པ་བཞིན། །བདག་ལ་འདིར་སེམས་མེད་དུ་ཟད། །ཅིས་རྩོངས་བདག

@055A ཨཱ། །ཀྱང་མ་ཤེས་ཏེ། །བདག་གི་ཁོང་ན་ཅི་ཞིག་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྟོན་པའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་སྨྲན་སྟ་བ་ལ། དལ་བ་འབྱོར་བ་མིའི་ལུས་ཐོབ་པ་དྲན་ནམ་གསུང་བ་དང་། སྨྲན་སྟ་ཡང་ཐུགས་ད་མ་ལ་འཇུག་རེས།

ཀྱིས། གང་ཚོ་རང་དབང་འཇུག་ཅིང་མཐུན་གནས་པ། །གལ་ཏེ་འདི་བདག་འཛིན་པར་མི་བྱེད་ན། །གཡང་སར་ལྟུང་བས་གཞན་དབང་འཇུག་འགྱུར་བ། །དེ་ལས་ཕྱིས་ནས་གང་གིས་སྐྱོང་བར་འགྱུར། །ཞེས་འཇུག་པ་ནས་གསུངས་པ་དེ་ལན་

རེ་རེ་བཏོན་ནས་ཐུགས་དམ་མཛད་བ་ལྟར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་མཐར་ཐུག་ལ་ལྷོས་ཏེ་དོན་ཆེ་བ་དེ་བཞིན་དུ་གནས་སྐབས་ལ་ལྷོས་ནས་ཀྱང་མངོན་མཐོའི་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དང་འཚོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱུ་སྤྱིན་པ་དང་ཚུལ་

ཁྲིམས་དང་བཟོད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རྟེན་འདིས་བདེ་བླག་ཏུ་བསྒྲུབ་ནུས་ལུགས་རྣམས་ཀྱང་བསམ་མོ། །དེ་ལྟར་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ལ་ལྷོས་ཏེ་དོན་ཆེ་བའི་རྟེན་དེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུལ་ཉིན་མཚན་དུ་མ་འབད་པར་ཆུད་

གཟན་ན་རིན་པོ་ཆེའི་གླིང་ནས་ལག་སྟོང་དུ་ལྷོག་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཕྱི་མར་ཡང་བདེ་བས་ཕོངས་པར་འགྱུར་ཞིང་དལ་བའི་རྟེན་མི་འཐོབ་ལ་དེ་མ་ཐོབ་ན་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་མར་འབྱུང་བས་དེ་བས་བསླུས་པ་ཅི་ཞེག་ཡོད་

སྣམ་དུ་བསམ་སྟེ། འཕགས་པ་དཔའ་བོས། གང་ཞིག་དགེ་བས་ཕྱུག་པའི་མི། །བསྐལ་བ་གྲངས་མེད་ཀྱིས་ཐོབ་ནས། །འདིར་ནི་རྟོངས་པས་བསོད་ནམས་གཏེར། །ཅུང་ཟད་ཙམ་ཡང་མི་གསོག་པ། །དེ་དག

@055B འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཏུ། །མི་བཟད་སྐྱ་ངན་ཁད་པར་འཕྲུག །རིན་ཆེན་གྲིང་ཕྱིན་ཚོང་བ་ནི། །ལག་པ་སྟོང་པས་རང་ཁྱིམ་བཞེན། །དགེ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་མེད་པར། །ཕྱི་ནས་ཡང་ནི་ཐོབ་མ་ཡིན། །མི་མ་ཐོབ་བར་བདེ་བ་ནི། །ཇི་ལྟར་དེ་

བདེ་སྐྱག་བསྟལ་ཉིད། །དེ་བས་ཕ་རོལ་བསྐྱས་ཡོད་མིན། །དེ་ལས་མཆོག་ཏུ་རྣོངས་པ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་བསམས་པའི་མཐར་ཡང་སྐྱེ་ཐོ་ལེན་འདོད་ཆེན་ཐོ་བསྐྱེད་དེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། འདི་ལ་བློ་

རྣན་བྱིན་ནས་ནི། །དཀི་རང་གི་དོན་བྱེད་ཆུགཔ། །ཕན་པ་མེད་པར་འདི་ལ་ནི། །ཐམས་ཅད་སྤྱིན་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་དང་། མི་ཡི་གླུ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། །སྡུག་བསྔལ་ཆུ་བོ་ཆེ་ལས་སྒྲོལ། །གླུ་

འདི་ཕྱི་ནས་རྣེད་དཀའ་བས། །རྣོངས་པ་

དུས་སུ་གཉིད་མ་ལོག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །པོ་ཏ་བའི་དཔེ་ཆོས་ལས་ཀྱང་། སྲིན་བུས་ཕུག་འཚལ་རྒྱང་ལ་ཞོན། །གཙང་པའི་ཉ་དང་སྨིའུ་ཟན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསམས་ལ་སྐྱེ་ཐོ་ལེན་འདོད་བསྐྱེད་དོ། །གསུམ་

པ་ཤིན་ཏུ་རྣེད་དཀའ་བ་བསམ་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་དལ་བ་དེ་ཡང་། ལུང་གཞི་ལས། ངན་འགྲོ་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་དེར་སྐྱེ་བ་ནི་ས་ཆེན་པོའི་རྟུལ་དང་། དེ་ནས་བདེ་འགྲོར་སྐྱེ་བ་ནི་སེན་མོའི་རྩེ་མོས་བླངས་པའི་རྟུལ་དང་འདྲ་ཞིང་། བདེ་

འགྲོ་གཉིས་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བ་ནི་ས་ཆེན་པོ་དང་། དེ་ནས་བདེ་འགྲོར་སྐྱེ་བ་ནི་ཕྱག་སེན་གྱི་རྩེ་མོས་བཞེས་པའི་རྟུལ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་པས། བདེ་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོ་

གཉིས་ཀ་ནས་རྣེད་པར་དཀའོ་ཞེས། །དེ་ཙམ་དུ་

@056A ཞེས། །རྣེད་པར་དཀའ་བ་རང་ཅི་ཡིན་སྨོས་ན། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། ཕལ་མོ་ཆེར་ན་མི་རྣམས་ནི། །དམ་པ་མ་ཡིན་ཕྱོགས་ཡོངས་འཛིན། །དེས་ན་ཚོ་ཚོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས། །ཕལ་

ཆེར་ངེས་པར་ངན་འགྲོར་

འགྲོ་ཞ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བདེ་འགྲོ་མི་ལ་ཚོགས་པའང་ཕལ་ཆེར་དམ་པ་མིན་པ་མི་དགེ་བཅུ་ལ་ཚོགས་པའི་ཕྱོགས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མང་ལ་དེས་ཀྱང་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

ལ་ཁོང་ཁྲོ་བ་ལྟ་བུ་སྣང་ཅིག་རེ་རེས་ཀྱང་བསྐལ་པར་མནར་མེད་དུ་གནས་དགོས་ན། སྐྱེ་བ་དུ་མར་སྡུག་བསྔལ་བའི་སྤྲིག་པ་འབྲས་བུ་མ་ཕྱུང་ཞིང་གཉེན་པོས་མ་བཅོམ་པ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་དུ་མ་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངན་འགྲོར་

བསྐལ་པ་དུ་མར་གནས་དགོས་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། དེ་ལྟ་ནའང་ངན་འགྲོའི་རྒྱུ་སྡུར་བསགས་འདུག་ངེས་སུ་སྨིན་ཞིང་། གསར་དུ་འཇུག་པའི་སྐོ་སྡོམ་པར་བྱེད་ན་བདེ་འགྲོ་མི་དགེ་ན་འང་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཤིན་ཏུ་དགེ་ནོ། །དེ་ལྟར་མ་

བྱས་ན་ངན་འགྲོར་འགྲོ་ལ་ངན་འགྲོར་སོང་ན་དགེ་བ་ནི་མི་བྱེད་ལ་སྡིག་པ་ནི་རྒྱུན་དུ་བྱེད་པས་བསྐལ་པ་དུ་མར་ཡང་བདེ་འགྲོའི་མིང་ཡང་མི་ཐོས་པའི་ཕྱིར་རྟེན་པར་དཀའ་སྟེ། སྨྱོད་འཇུག་ལས། བདག་གི་སྨྱོད་པ་འདི་

འདྲས་ནི། །མི་ཡི་ལུས་ཀྱང་འཐོབ་མི་འགྱུར། །མི་ལུས་ཐོབ་པར་མ་གྱུར་ན། །སྡིག་པ་འབའ་ཞིག་དགེ་བ་མེད། །ཁང་ཚེ་དགེ་སྦྱང་སྐལ་ལྡན་ཡང་། །དགེ་བ་བདག་གིས་མ་བྱས་ན། །ངན་སོང་སྡུག་བསྔལ་ཀུན་

@056B རྟོངས་པ། །དེ་ཚོ་བདག་གིས་ཅི་བྱར་ཡོད། །དགེ་བ་དག་ཀྱང་མ་བྱས་ལ། །སྡིག་པ་དག་ཀྱང་ཉིར་བསགས་ན། །བསྐལ་པ་བྱེ་བ་བརྒྱར་ཡང་ནི། །བདེ་ འགྲོའི་སྒྲ་ཡང་ཐོས་མི་འབྱུར། །དེ་ཉིད་ཕྱིར་ན་བཅོམ་ལྡན་གྱིས། །རྒྱ་མཚོ་

ཆེར་གཡེངས་གཉའ་ཤིང་གི། །བྱ་གར་རྩས་སྒལ་མགྲིན་ཆུང་ལྟར། །མི་ཉིད་ཤིན་ཏུ་ཐོབ་དཀར་གསུངས། །སྐད་ཅིག་གཅིག་བྱས་སྡིག་པས་ཀྱང་། །བསྐལ་པར་མནར་མེད་གནས་འགྱུར་ན། །ཐོག་མེད་འཁོར་བར་བསགས་

སྡིག་གིས། །བདེ་འགྲོར་མི་འགྲོ་སྟེས་ཅི་དགོས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ངན་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་སྐྱོང་བ་ན་སྟོན་གྱི་ལས་ངན་པ་རྣམས་ཟད་ནས་ཡང་བདེ་འགྲོར་སྐྱེ་བས་ཐར་བར་མི་དཀའོ་སྟམ་ན། སྡུག་བསྔལ་དེ་སྐྱོང་བཞིན་དུ་སྡིག་པ་

འཕྲལ་འཕྲལ་ལ་གསོག་པས་ངན་འགྲོ་ནས་ཤི་འཕོས་ཀྱང་ངན་འགྲོར་བརྒྱུད་དགོས་པས་ཐར་བར་དཀའ་སྟེ། དེ་ཙམ་ཁོ་ན་སྐྱོང་ཐུབ་ནས། །དེ་ནི་རྣམ་ཐར་མི་འབྱུར་ཏེ། །འདི་ལྟར་དེ་ནི་སྐྱོང་བཞིན་དུ། །སྡིག་པ་གཞན་དག་རབ་

ཀུ་སྐྱེ། ཞ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་རྟེན་དཀའ་བ་བསམས་པའི་མཐར་ཡང་རྟེན་འདི་ཉིས་སྟོང་ལ་བཀོལ་ན་ནི་ཤིན་ཀུ་ཆུང་ངོས་པར་བལྟས་ལ་དམ་ཆོས་བསྟུབ་པས་དུས་འདའ་བར་བྱའོ་སྙམ་དུ་སྐིང་པོ་ལེན་འདོད་བསྐྱེད་

དེ། ཞ་ཡེཤེས་སྤྲིངས་ལས། རྒྱ་མཚོ་ཆེར་གནས་གཉའ་ཤིང་བྱག་པ་དང་། །རྩས་སྒལ་ཕྲད་པ་པས་ཀྱང་དྲུད་འགྲོ་ལས། །མི་ཉིད་ཆས་ཐོབ་དཀའ་བས་མི་དབང་གིས། །དམ་ཆོས་སྟུང་པས་དེ་འབྲས་མཆིས་པར་མཛོད། །གང་ཞེག

@057A ཞེས། །གསེར་སྟོད་རིན་ཆེན་སྤྲས་པ་ཡིས། །ངན་སྐྲགས་འཕྲག་པར་བགྱིད་པ་དེ་བས་ཀྱང་། །གང་ཞེག་མི་རུ་སྐྱེས་ནས་སྟིག་པའི་ལས། །བགྱིད་པ་དེ་ནི་ཆེས་རབ་བླུན་པ་ལགས། །ཞེས་དང་། སྟོབ་སྤྱིངས་

ལས་ཀྱང་། མི་ཡི་དངོས་པོ་ཤེན་ཏུ་རྟེད་དཀའ་རྟེད་བྱུར་ནས། །དོན་དུ་བྱང་པ་གང་ཡིན་དེ་ཉིད་བརྟུན་ཏེ་བསྟུབ། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅེས་ཀུལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོས་སྨྲས་སྐྱ་ལ་བག་རེ་ཕྱོགས་གསུང་བ་ལ་དེ་ལྟར་

འཚལ་བ་ལ་དལ་འབྱོར་འདི་རྣེད་པར་དཀའ་བར་གསུང་བ་དང་། འཕན་ཡུལ་ན་རྣའི་ཕྱོགས་ཀར་བྱ་བ་རྣམས་ཚེན་ཞིག་ཡོད་པ་དགྲས་ཕྲོགས་ནས་ཡུན་རིང་ཞིག་ཁ་ཉེན་ཡོར་སོང་བས། རྒད་པོ་ཞིག་མཁར་དེས་གདུངས་ཡོད་པ་ལ་ལན་

ཅིག་མཁར་དེ་ཐོབ་ཟེར་བ་ཐོས་པས་འགྲོ་མི་ནུས་བཞིན་དུ་མདུང་ཞིག་བཟུང་ནས་ཁཊལ་དུད་བྱེད་ཅིང་རྣའི་ཕྱོགས་ཐོབ་པ་འདི་རྣོ་ལམ་མིན་ན་རུང་སྟེ་ཟེར་བ་ལྟར། དལ་འབྱོར་ཐོབ་པ་ལའང་དེ་ལྟ་བུའི་དགའ་བ་རྣེད་ནས་ཆོས་

བསྒྲབ་པ་དགོས་ཞེས་པོ་ཉེ་བ་གསུང་བ་ལྟར་བྱོ་དེ་ལྟ་བུ་རྣེད་རྣེད་དུ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་དལ་བའི་རྟེན་ལ་སྐྱིང་པོ་ལེན་འདོད་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ཞིག་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཆོས་བཞི་བས་མ་དགོས་སོ། །དེ་ལ་བསྒྲུབ་དགོས་པ་ནི། སེམས་

ཅན་ཐམས་ཅད་པ་བདེ་བ་འདོད་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ་བདེ་བ་བསྒྲུབ་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་སེལ་བའང་དམ་རྒག་ལས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྒྲུབ་ཀྱས་བ་ནི། ཕྱིའི་རྒྱུན་བཤེས་གཉེན་དང་ནང་གི་རྒྱུན་དལ་འབྱོར་དང་

@057B ལྷན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཆོ་འདིར་བསྒྲུབ་དགོས་པ་ནི། འདིར་མ་བསྒྲུབས་ན་སྐྱེ་བ་དུ་མར་དལ་འབྱོར་ཞིན་ཏུ་རྙེད་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ད་ལྟ་ཉིད་ནས་བསྒྲུབ་དགོས་པ་ནི། ནམ་འཆི་ལ་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་གསུམ་པས་ནི་སྐྱེ་བ་བཏེང་

མ་རྣམས་སུ་ཆོས་བྱའོ་སྙམ་ནས་འདོར་བའི་ལེ་ལོ་འགོག་ལ། བཞི་པས་ནི་ཆོ་འདིར་སྒྲུབ་དགོས་ཀྱང་ལོ་དང་ཟླ་བ་དང་ཞག་སྟ་མ་རྣམས་ལ་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ལ་བསྒྲུབས་པས་ཆོག་སྙམ་ནས་མི་འཇུག་པའི་ལེ་ལོ་འགོག་པས་དེ་གཉིས་

སྡུར་དུ་བསྒྲུབ་པར་བསྟུས་ནས་གསུམ་དུ་བྱས་ཀྱང་ཆོག་གོ །དེ་ལྟར་ན་འཆི་བ་དྲན་པ་ནི་འདིར་ཡང་འབྲེལ་མེད་འོན་ཀྱང་ཆོག་ཆོགས་ཆེ་བས་འོག་ཏུ་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སྒོ་སྣ་ཆོགས་ནས་བསམས་ན་བློའི་འཁྲུལ་ཆེ་བས་སྟོར་

བཤད་པ་ལྟར་བསམས་ལ། དེ་ཙམ་མ་རྟུས་ན་དལ་འབྱོར་གྱི་ངོ་བོ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དང་གཉས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་སྒོ་ནས་དོན་ཆེ་ལུགས་དང་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས་རྣྀད་དཀའ་ཚུལ་དུ་བསྟུས་ཏེ་ཇི་ལྟར་འཚམ་པ་རེ་སྟར་བཤད་པ་

ནས་བླངས་ལ་བསྒོམ་མོ། །དེ་ལ་རྒྱུའི་སྒོ་ནས་རྟེན་དཀའ་བ་ནི། སྤྱིར་བདེ་འགྲོ་ཙམ་ཞིག་ཐོབ་པ་ལའང་ཆུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བ་རྣམ་དག་སྤྱ་གཅིག་བྱེད་དགོས་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་དལ་འབྱོར་ཚང་བ་འཐོབ་པ་ལ་ཆུལ་ཁྲིམས་

རྣམ་པར་དག་པས་གཞི་བཟུང་། སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པས་གྲོགས་བྱས། སྟོན་ལམ་དྲི་མ་མེད་པས་མཚམས་སྦྱོར་བ་སོགས་དགེ་རྩ་མང་པོ་ཞིག་དགོས་ན་རྒྱུ་དེ་ལྟ་བུ་བསྒྲུབ་པའང་ཤིན་ཏུ་ཉུང་བར་སྣང་བས་དེ་ལ་དཔགས་ནས་འབྲས་

@058A ཞེས། །བྱ་བདེ་འགྲོའི་རྟེན་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་བརྟེན་དཀའ་བར་སེམས་པའོ། །འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས་རྟེན་དཀའ་བ་ནི། རིགས་མི་མཐུན་ངན་འགྲོ་རྣམས་ལ་ལྷོས་ཏེ་བདེ་འགྲོ་ཙམ་ཡང་སྲིད་མཐར་སྣང་

ལ། རིགས་མཐུན་བདེ་འགྲོ་ལ་ལྷོས་ཏེ་ཡང་དལ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་ནི་ཆེས་དཀོན་པ་བསྒོམ་པའོ། །དེགི་བཤེས་དོལ་པས་འདི་ལ་ནན་ཆེར་མཛད་པས་ཆོས་གཞན་ཀུན་དེས་སྣ་དྲངས་ནས་བྱུང་གསུང་བ་ལྟར་ཡིན་པས་འབད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་སྐྱིང་པོ་ཇི་ལྟར་ལེན་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། ལམ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་ལ་ངེས་པ་བསྟེད་པ་དང་། དེ་ལ་སྐྱིང་པོ་ལེན་ཚུལ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་དུ་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་འདུ་པའི་ཚུལ་

དང་། སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་སྐོར་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འཁྲིད་པའི་རྒྱུ་མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཐོག་མར་ཐུགས་བསྟེད་པ་དང་བར་དུ་ཆོག་བསགས་པ་དང་ཐ་མར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་ཐམས་

ཅད་སེམས་ཅན་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་ཡིན་པས། ཆོས་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཁོ་ན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་བསྒྲུབ་བྱ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ནི་གཉིས་ཏེ་གནས་སྐབས་མངོན་མཐོ་དང་མཐར་ཐུག་ངེས་ལེགས་

སོ། །དེ་ལ་གནས་སྐབས་ཀྱི་མངོན་མཐོ་བསྒྲུབ་པ་ལས་བརྩམས་ཏེ་སྟེང་ཅིག་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ཆོས་སྐོར་དུ་འདུ་སྟེ། སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུ་ཉུང་པར་ཅན་ནི་ཆོ་འདི་ལ་ཆེད་

@058B ཆེར་མི་བྱེད་པར་འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མའི་མཐོ་རིས་ཀྱི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དོན་དུ་གཉེར་ཞིང་དེའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་བསྟུབ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་སྟོན་ལས། གང་ཞིག་ཐབས་ནི་གང་དག་གིས། །འཁོར་བའི་བདེ་བ་ཙམ་དག་ལ། །རང་

ཉིད་དོན་དུ་གཉེར་བྱེད་པ། །སྐྱེས་བུ་དེ་ནི་ཐ་མར་ཤེས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ལེགས་ལ་གཉིས་ཏེ། འཁོར་བ་ལས་བློ་ལ་ཙམ་གྱི་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་དོ། །དེ་ལ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་

ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་བརྩམས་ཏེ་ཇི་སྙེད་ཅིག་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ཚོས་སྐོར་དུ་འདུ་སྟེ། སྐྱེས་བུ་འབྲིང་ནི་སྲིད་པ་མཐའ་དག་ལ་སྐྱོ་བ་བསྐྱེད་ནས་སྲིད་པ་ལས་བློ་ལ་བའི་ཐར་པ་

རང་གི་དོན་དུ་ཐོབ་བྱར་བྱས་ཏེ་དེའི་ཐབས་ལམ་བསྟན་པ་གསུམ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་སྟོན་ལས། སྲིད་པའི་བདེ་ལ་རྒྱབ་ཕྱོགས་ཤིང་། །སྟོག་པའི་ལས་ལས་ལྡོག་བདག་ཉིད། །གང་ཞིག་རང་ཞི་ཙམ་དོན་གཉིར། །

སྐྱེས་བུ་དེ་ནི་འབྲིང་ཞེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣོ་བོས་སྤྱོད་བསྟས་སྒྲོན་མ་ལས། གསང་སྔགས་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་ལ། །བཅིན་ནས་བྱང་ཆུབ་བསྟུབ་བོ་ཞེས། །བྷ་མ་སངས་རྒྱས་གསུང་བས་ན། །དེ་དོན་འདིར་ནི་བྱེ་བར་བྱ། ।

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྣམ་མཁྱེན་པ་སྣུབ་པའི་ཐབས་ནི་གཉིས་ཏེ། གསང་སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའོ། །དེ་གཉིས་ནི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ཚོས་སྐོར་དུ་འདུ་སྟེ། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་ནི་སྣོང་རྟེ

@059A ྅།། །ཆེན་པོའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པས་སེམས་ཅན་གྱི་སྨྲག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་བྱར་བྱས་ཏེ། ཕྱིན་དྲུག་དང་རིམ་པ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་ལ་སློབ་པ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར་ཏེ། ལམ་སྒྲོན་ལས། རང་རྒྱུད་རྟོགས་པའི་སྨྲག་བསྔལ་གྱིས། །གང་ཞེག་གཞན་གྱི་སྨྲག་བསྔལ་ཀུན། །ཡང་དག་ཟད་པར་ཀུན་ནས་འདོད། །སྐྱེས་བུ་དེ་ནི་མཆོག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྐྱེས་བུ་དེས་བྱང་

ཆུབ་བསྒྲུབ་པའི་ཐབས་ལ་ཞ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པ་དང་སྔགས་གཉིས་ཀ་འོག་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲིས་བྱ་གསུམ་གྱི་ཐ་སྙད་ནི་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྟུབར། གཞན་ཡང་གང་ཟག་གསུམ་སྟེ་སྡོམ་པའང་མ་ཡིན་སྡོམ་པ་

མ་ཡིན་པའང་མ་ཡིན་པས་བསྟུས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་དང་ལྡན་པའང་ཡོད་དོ། །ཉན་ཐོས་དང་ལྡན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་དང་ལྡན་པའང་ཡོད་དོ། །བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་དང་ལྡན་པའང་ཡོད་དོ། །དེ་ལའང་དང་པོ་ནི་ཐ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་འབྲིང་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི་མཆོག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་འདི་དང་དོན་འདྲ་ལ།

གཞན་ཡང་སྒྲིས་བྱ་ཐ་མ་དང་འབྲིང་དང་མཆོག་འཇོག་ཚུལ་མང་པོ་ཞེག་གསུངས་སོ། །ལམ་སྒོམ་བཞིན་དུ་མཇོད་འགྲེལ་ལས། སྒོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་ཀྱང་སྒྲིས་བྱ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་གསུངས་སོ། །སྒྲིས་བྱ་

@059B ཆུང་དུ་ལ་ཆོ་འདི་ལྷུར་ལེན་པ་དང་ཕྱི་མ་ལྷུར་ལེན་པ་གཉིས་ཡོད་མོད་ཀྱང་འདིར་ནི་གཉིས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་མངོན་མཐོའི་ཐབས་མ་ནོར་བ་ལ་ཞུགས་པ་བརྟུང་དོ། །གཉིས་པ་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་སྐོར་ནས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་

འཕྲིད་པའི་རྒྱུ་མཚན་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་སྐོར་ནས་འཕྲིད་པའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དང་། རིམ་པ་དེ་ལྟར་འཕྲིད་པའི་རྒྱུ་མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སྐྱེས་བུ་གསུམ་དུ་བཞད་ཀྱང་སྐྱེས་བུ་

ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པར་སྐྱེས་བུ་གཞན་གཉིས་ཀྱི་ལམ་ཡང་མ་ཚང་བ་མེད་པར་འདུ་བས་དེ་གཉིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གྱི་ཆ་ཤས་སམ་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། སྒོམ་དཔོན་རྣ་དབྱངས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒོམ་

པ་ལས། མི་འཚོ་བ་དང་བདེན་པ་དང་། བྱིན་རྣས་ལེན་དང་ཚངས་པར་སྤྱོད། །འཇོམ་པ་ཐམས་ཅད་བཏང་བ་ནི། །འདི་ནི་བདེ་འབྱོའི་སྤྱོད་པ་ཡིན། །འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཡོངས་མཐོང་ནས། །སྤྲང་ཕྱིར་བདེན་པའི་ལམ་བསྒོམ་

ཞིང་། །ཁ་ན་མ་ཐོ་གཉིས་སྦྱོང་བ། །འདི་ནི་ཞི་བའི་སྡུག་པ་ཡིན། །འདི་དག་ཀུན་ཀྱང་བྱང་སྟེ། །དེས་འབྱུང་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན། །ཆོས་ཀུན་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པས། །འགྲོ་ལ་སྐྱིང་རྗེའི་ཚུ་རྒྱུན་འབྱུང་། །ཐབས་མཁས་སྦྱོང་པ་མཐའ་

ཡས་པ། །དེས་འབྱུང་མཆོག་གི་སྤྱོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདིར་སྲིད་པའི་བདེ་བ་ཙམ་ལ་ཐོབ་བྱར་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུ་དང་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བ་ཙམ་རང་གི་དོན་དུ་ཐོབ་བྱར་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་ལམ་དུ་

@060A ཞེས། །འཁྲིད་པ་མིན་ཀྱི། དེ་གཉིས་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་འགའ་ཞིག་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་འཁྲིད་པའི་སྔོན་འགྲོ་ནས་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་སྦྱོང་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་

སྔར་བཤད་པ་ལྟར་སྐྱེ་པོ་ལེན་འདོད་སྐྱེས་པ་ན་སྐྱེ་པོ་ལེན་ལུགས་ནི། དབུ་མ་སྐྱེ་པོ་ལས། སུ་ཞེག་ཆུ་ཤིང་དབུ་བ་ལྟར། །སྐྱེ་པོ་མེད་པའི་ལུས་འདི་དག །གཞན་ཡན་རྒྱུན་དུ་སྐྱབ་བྱེད་པས། །སྡུག་པོ་སྐྱེ་པོར་སྐྱབ་མི་བྱེད། ।

ཡ་རབས་སྐྱིང་རྡེ་ལྷན་པས་ནི། །སྐད་ཅིག་རེ་རེར་ཆུ་ཤིའི་དང་། །ཤད་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་ལུས་དག་ནི། །གཞན་ལ་བདེ་བསྐྱེད་གཞིར་བྱེད་དོ། །དམ་ཚོས་སྨོན་དང་བཅས་པ་ལ། །མི་ཁོམ་བརྒྱད་སྤངས་ཁོམ་པ་འདི། །སྐྱེས་བུ་ཆེན་

པོའི་སྤྱོད་པ་ཡིས། །འབྲས་བུ་ཡོད་པར་བྱ་བའི་རིགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བདག་གི་ལུས་ཆུ་ཤིང་དང་དབུ་བ་ལྟར་སྐྱིང་པོ་མེད་ལ་ནད་ཀྱི་ཚང་ཆ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཀྱི་འབྱུང་གནས་འདི། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ཀུན་

སྤྱོད་ཀྱིས་ཉིན་མཚན་འདའ་བར་བྱ་སྟེ་དོན་ལྷན་དུ་བྱའོ་སྙམ་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དང་པོ་ནས་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་ནས་འཁྲིད་པར་རིགས་མོད་ཆུང་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་སྤྱད་པས་ཅི་བྱ་ཞེ་ན། དེ་

གཉིས་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་སྤྱོང་བ་ཉིད་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་བསྐྱེད་པའི་སྔོན་འགྲོ་ཡིན་ཏེ་དེར་འགྱུར་ཚུལ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་རིམ་པ་དེ་ལྟར་འཁྲིད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལ་

གཉིས། རྒྱུ་མཚན་དངོས་དང་།

@060B དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་འཇུག་པའི་འཇུག་སྒོ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ན། སྤྱོད་འཇུག་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་སྐྱེས་བྱུང་ན་སྐད་ཅིག་གིས། །འཚོང་བའི་བཙོན་རར་

བསྟམས་པའི་ཉམ་ཐག་རྣམས། །བདེ་གཤེགས་རྣམས་ཀྱི་སྲས་ཞེས་བརྗོད་བྱ་ཞིང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱལ་བའི་སྲས་སམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་པའི་མིང་ཐོབ་ནས་རྟེན་དེ་ཐེག་ཆེན་པར་ཚུད་ལ། དེ་ནས་

ཉམས་པ་ན་ཐེག་ཆེན་པའི་གསེབ་ནས་ཕྱིར་ལ་འཐོན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཐེག་ཆེན་དུ་འཇུག་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སེམས་དེ་ཐབས་དུ་མས་འབད་ནས་བསྐྱེད་དགོས་ལ། དེ་བསྐྱེད་པ་ལ་ནི་སྟོན་དུ་སེམས་དེ་བསྐྱེད་

པའི་ཚན་ཡོན་བསྟོམས་ནས་སྣོང་ཐག་པ་ནས་ཚན་ཡོན་ལ་སྤྲོ་ཤུགས་འཕེལ་བ་ཞིག་དང་། ཡན་ལག་བདུན་པ་སྐྱབས་འགྲོ་དང་བཅས་པ་དགོས་པར་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་སྟོན་པའི་གཞུང་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་བསྟན་

བཀུས་དང་སྦྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕན་ཡོན་ཀྱང་བསྟན་གཉིས་ཏེ། གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཕན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ལའང་ངན་འགྲོར་མི་ལྟུང་བ་དང་བདེ་འགྲོར་སྐྱེ་བ་གཉིས་ཏེ། སེམས་

དེ་སྐྱེས་ན་ངན་འགྲོའི་རྒྱུ་སྡུང་བསགས་དུ་མ་འདུག་པ་དང་། ཕྱིས་གསོག་པ་རྣམས་རྒྱུན་འཆད་པ་དང་། བདེ་འགྲོའི་རྒྱུ་སྡུང་བསགས་རྣམས་དེས་ཟིན་པས་རྒྱ་ཆེར་འཕེལ་བ་དང་། གསར་དུ་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱང་དེས་ཀུན་ནས་སྐྱོང་བས་ཟད་

@061A ཞེས། །པའི་མཐའ་མེད་པའོ། །མཐར་ཐུག་གི་དོན་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རྣམས་ཀྱང་སེམས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་བླག་ཏུ་འགྲུབ་པ་ལ། སྟོན་དུ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཕན་ཡོན་

ལ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་འདུན་པ་བཙོས་མ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་མེད་ན། ཕན་ཡོན་དེ་དག་སེམས་བསྐྱེད་ལས་འབྱུང་བས་སེམས་དེ་བསྐྱེད་པ་ལ་འབད་བར་བྱའོ་ཞེས་སྟོན་ཆོག་ཙམ་དུ་འགྲུར་བ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་བརྟགས་ན་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །

དེས་ན་སྟོན་དུ་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་གཉིས་པོ་དེ་ལ་ཐོབ་འདོད་བསྒྲིད་པ་ལ་སྐྱེས་བུ་ཆུང་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་བསམ་པ་སྟོང་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ཕན་ཡོན་གཉིས་ལ་ཐོབ་འདོད་སྐྱེས་ནས་ཕན་ཡོན་ཅན་ཀྱི་སེམས་

བསྒོམ་པ་ལ་འཇུག་པ་ན། སེམས་དེའི་རྟ་བ་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྒྲིད་དགོས་ལ། དེ་ཡང་རང་བདེ་བས་ཕོངས་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བའི་འཁོར་བར་འཁྱམས་ཚུལ་བསམས་པ་ན། བ་སྤུ་གཡོ་འགྱུལ་མེད་པ་

ཞིག་ལ་སེམས་ཅན་གཞན་འཁོར་བར་འཁྱམས་པའི་ཚེ་བདེ་བས་ཕོངས་ཤིང་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བ་ལ་མི་བཟོད་པ་འོངས་མེད་དེ། སྙིང་འཇུག་ལས། སེམས་ཅན་དེ་དག་རྣམས་ལ་སྟོན། །རང་གི་དོན་དུ་འདི་འདྲའི་སེམས། །

རྣི་ལམ་དུ་ཡང་མ་རྣིས་ན། །གཞན་གྱི་དོན་དུག་ལ་སྐྱེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུའི་སྐབས་སུ་རང་ལ་ངན་འགྲོར་སྡུག་བསྔལ་གྱི་གནོད་པ་འབབ་ཚུལ་དང་། འབྲིང་གི་སྐབས་སུ་མཐོ་རིས་ན་ཡང་སྡུག

@061B བསྟལ་ཞིང་ཞི་བའི་བདེ་བ་མེད་ཚུལ་རྣམས་བསམས་ནས། དེ་ནས་གཉིན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡང་རང་གི་ཉམས་ལ་དཔགས་ནས་བསྒོམས་པས་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལས་བྱང་

ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེ་བས་ན་ཆུང་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་བསམ་པ་སྤྱོང་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཟོས་མ་མ་ཡིན་པ་སྐྱེ་བའི་ཐབས་ཡིན་གྱི། ལམ་ལོག་པ་ཞིག་ཏུ་འཁྲིད་པ་མིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ

འགྲོ་བ་དང་ལས་འབྲས་བསམ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐོར་ནས་བསགས་སྤྱང་གི་སྐོར་དུ་མ་ལ་འབད་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྟོན་འགྲོ་རྒྱུད་སྤྱོང་བའི་ཐབས་ཡན་ལག་བདུན་པ་སྐྱབས་འགྲོ་དང་བཅས་པ་རྣམས་སུ་ཅི་རིགས་སུ་འགྱུར

བས་དེ་དག་ཀྱང་སེམས་དེ་སྐྱེ་བའི་ཐབས་སུ་གོ་བར་བྱའོ། །འདིར་ཆུང་ངུ་དང་འབྲིང་གི་ཚོས་སྐོར་རྣམས་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེ་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྲོ་ལུགས་རྣམས་བླ་མས་ཀྱང་ལེགས་པར་བརྗད་སྤྱད། སྤྱོད་

མས་ཀྱང་དེ་ལ་ངེས་པ་རྣེད་པར་བྱས་ལ། སྒོང་རེས་ཀྱིས་དེ་དག་དྲན་པར་བྱས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེ་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་སྦྱོང་བ་ཤིན་ཏུ་གཅེས་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་དང་ལམ་སོ་སོ་བ་འབྲེལ་མེད་དུ་

འགྱུར་ཞིང་སྐྱེས་དུ་ཆེན་པོའི་ལམ་དངོས་ལ་མ་སྐྱེ་བར་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་ངེས་པ་གང་ཡང་མི་རྣེད་པས་སེམས་དེ་སྐྱེ་བའི་གེགས་སམ། ཡང་ན་དེའི་བར་དུ་དོན་ཆེན་པོ་ལས་ཉམས་ནས་འགྲོ་པས་འདི་ལན་ན་ཏན་བྱའོ། །དེ་

@062A ཞེས། །ལྟར་ཆུང་འབྲིང་གི་ལམ་སྦྱང་བ་དང་ཆེན་པོའི་སྐབས་སུ་ཟཁད་པ་ལྟར་ལེགས་པར་སྦྱངས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཟོས་མ་མ་ཡིན་པ་རྒྱུད་ལ་ཅི་སྐྱེ་བ། དེ་ནས་སེམས་དེ་བརྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྐྱབས་

འགྲོ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་སྒོམ་པའི་ཚོ་གཅིག། སྒོམ་པ་ཚོ་གས་བཟུང་ནས་དེའི་བསླབ་བྱ་རྣམས་ལ་འབད་པས་བསླབ། དེ་ནས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོང་བ་ཕྱིན་དྲུག་དང་བསྟུ་བཞི་སོགས་ལ་སྒོབ་པར་འདོད་པའི་སྒོབ་འདོད་མང་

དུ་སྤྱངས་ལ། སྐྱིང་ཐག་པ་ནས་སློབ་འདོད་བྱུང་བ་ན་འཇུག་པའི་སྟོམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་ངེས་པར་བླང་། དེ་ནས་རྩ་ལྟུང་གིས་མ་གོས་པ་ལ་སྡོག་བསྟོས་བྱ་ཞིང་། གཞན་ཡང་ཐེག་པ་ཆུང་འབྲིང་དང་ཉེས་བྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་

(FMA)་གོས་པ་ལ་འབད་ཅིང་། ཅི་སྟེ་གོས་ནའང་ལྟུང་བ་ཕྱིར་བཅོས་ཏེ་ལྟར་གསུངས་པའི་སྐོར་ནས་ལེགས་པར་སྤྱང་། དེ་ནས་ཕྱིན་དྲུག་སྤྱི་ལ་བསླབ་ཅིང་ཉུང་པར་དུ་སེམས་དཔའ་པའི་དམིགས་པ་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་ལྟར་བགོ་ལ་དུ་རུང་

བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞི་གནས་ཀྱི་ངོ་བོ་བསམ་གཏན་ལ་ལེགས་པར་བསླབ་བོ། །ལམ་སྟོན་ལས་མངོན་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་ཞི་གནས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་ནི་མཚོན་པ་ཙམ་སྟེ། སྐབས་གཞན་དུ་ཇོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྣག་མཐོང་

བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡང་གསུངས་པས་དེའི་ཕྱིར་དུ་ཡང་ཞི་གནས་བསྟུབ་བོ། །དེ་ནས་བདག་གཉིས་སུ་འཛིན་པའི་འཆིང་བ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་བདག་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལྟ་བས་ཐག་ཆོད་པར་བྱས་ལ། བསྒོམ་ཚུལ་མ་

@062B ནོར་བར་བསྒྲུབས་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ལྟག་མཐོང་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཞི་གནས་དང་ལྟག་མཐོང་བསྒྲུབ་པ་མ་གཏོགས་པའི་འཇུག་སྡོམ་གྱི་བསླབ་བྱ་ལ་སློབ་བ་མན་ཆད་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་དང་། ཞི་གནས་ནི་ཏིང་ངེ་

འཛིན་ནམ་སེམས་ཀྱི་བསླབ་པ་དང་། ལྟག་མཐོང་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པར་ཡམ་སྤྲོན་འགྲེལ་པ་ལས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་ཞི་གནས་མན་ཆད་ཐབས་ཀྱི་ཆ་དང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་

པའི་ལམ་དང་ཆུ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཡིན་ལ། ཤེས་རབ་ཁྱད་པར་ཅན་གསུམ་བསྒྲིད་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་ཟབ་མོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཡིན་པས། དེ་དག་གི་

གོ་རིམ་དང་གྲངས་ངེས་པ་དང་ཐབས་ཤེས་ཡ་བྱལ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་མི་འགྱུབ་པ་ལ་ངེས་པ་ཆེན་པོ་བསྒྲིད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་འགྲོ་བའི་རྒྱལ་སྲས་ངང་པའི་རྒྱལ་པོ་དེ་རྒྱ་

ཆེ་བ་ཐབས་ཀྱི་ཚ་རྣམས་མ་ཚང་བ་མེད་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའི་གཞོག་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བདག་མེད་པ་གཉིས་ལེགས་པར་རྟོགས་པའི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་གཞོག་པ་གཉིས་བགྲད་ནས་འགྲོ་བར་བྱེད་ཀྱི།

བྱ་གཞོག་ཆག་ལྟར་ལམ་གྱི་ཚ་ཤས་ཕྱོགས་རེ་བརྒྱང་ནས་འགྲོ་བར་མི་བྱེད་དེ། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། ཀུན་རྫོབ་དེ་ཉིད་གཞོག་ཡངས་དཀར་པོ་རྒྱས་གྱུར་པ། །ངང་པའི་རྒྱལ་པོ་དེ་ནི་སྐྱེ་བོའི་ངང་པ་ཡིས། །མདུན་དུ་

@063A ཞེས། །བདར་ནས་དགེ་བའི་རྩྭང་གི་ཤུགས་སྟོབས་ཀྱིས། །རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་མཆོག་ཏུ་འགྲོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ལམ་ཐུན་མོང་གི་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུད་སྦྱངས་

ནས་ནི་ངེས་པར་གསང་སྔགས་ལ་འཇུག་དགོས་ཏེ། དེ་ལ་ཞུགས་ན་སྙུང་དུ་ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཅི་ཙམ་ལས་མི་ལྡོགས་ཀྱི་རྒྱས་པ་ཆུངས་པས་འཇུག་པར་མི་སྟོན་

ལམ་གྱི་རིམ་པ་དེ་ཉིད་ཇི་རྒྱས་སུ་གཏོང་བ་ཙམ་བྱའོ། །གསང་སྔགས་ལ་འཇུག་ན་ནི་སྤྱིར་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ཁྱད་པར་དུ་གསང་སྔགས་ནས་ནན་ཏན་ཆེ་བར་གསུངས་པས། འཕེལ་གཉིན་བསྟེན་ཚུལ་སྦྱོན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་

གྱུར་པ་ཞིག་དེ་ནས་ཨཱཌ་པའི་རྗེས་སུ་འབངས་ཏེ་བྱ། དེ་ནས་རྒྱུད་སྡེ་ཁྲོད་མ་ནས་འབྱུང་བའི་དབང་གིས་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱས་ནས་དེའི་དུས་སུ་ཐོབ་པའི་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྙོག་བསྡོས་བྱས་ལ་ཚུལ་

བཞིན་དུ་བསྲུང་། ཁྱད་པར་དུ་རྩ་བའི་ལྟུང་བས་ཕོག་ན་སླར་ཟློང་དུ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱུད་ཆུད་ཟོས་ཏེ། ཡོན་ཏན་ཤིན་ཏུ་སྐྱེ་བར་དཀའ་བས་རྩ་ལྟུང་གིས་ཡི་མ་གོས་པ་ལ་འབད། ཡན་ལག་གི་ལྟུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་མ་གོས་པ་ལ་

འབད་ཅིང་གོས་ནའང་ཨཱཌཀས་བ་སྟམ་གྱིས་དག་པར་བྱ་བསྟེ། དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་ནི་ལམ་གྱི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནས་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་ལྟར་ན་མཚན་མ་དང་བཅས་པའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། གོང་མ་ལྟར་ན་བསྒྲིད་

@063B རིམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གང་རུང་ལ་ལེགས་པར་ཞིད་ལ་བསླབ། དེ་བཏང་ནས་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་ལྟར་ན་མཚན་མ་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། གོང་མ་ལྟར་ན་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གང་རུང་ལ་ལེགས་པར་བསླབ་བོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་

གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ལུས་ནི་ལམ་སྟོན་ལས་གསུངས་ཏེ། ལམ་རིམ་གྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་འཞིད་པའོ། །གཞུང་གཞན་དུ་ཡང་ཇོ་བོ་ཆེན་པོས་གསུངས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གྱི་སྣུབ་ཐབས་བསྟན་པ་ལས། བསམ་གྱིས་

མི་ཁྱབ་ཅེ་ན་མདའ། །ཟླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་འདོད་ན། །བྱང་ཆུབ་བསྒྲུབ་ལ་རབ་ལས་པས། །སྒྲུབ་པ་ལྟར་བློང་སྐྱེ་པོར་བྱ། །དལ་འབྱོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ལུས། །ཤིན་ཏུ་རྣེད་དཀའ་རྣེད་གྱུར་ཅིང་། །ཕྱིས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་རྣེད་

དཀའ་བས། །སྒྲུབ་ལ་འབད་པས་དོན་ཡོད་བྱ། །ཞེས་དང་། ཇི་ལྟར་བཅོམ་ཞི་བཅོམ་ར་ལས། །འབྲོས་པའི་གླགས་ནི་བྱང་བའི་ཚེ། །ཆེད་ཀ་གཞན་དང་མི་སྐྱེམས་པར། །དེ་ཡི་གནས་ནས་འབྲོས་པ་(rLTA)ར། །འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་

ཆེ་འདི་ལས། །བརྒལ་བའི་གླགས་དག་བྱུང་གྱུར་ན། །ཆེད་ཀ་གཞན་དང་མི་མཉམ་པར། །སྲིད་པའི་ཁྱིམ་ནས་འབྱུང་བར་བྱ། །ཞེས་དང་། སྐྱབས་འགྲོ་ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། །སྟོན་པའི་གཞི་ལ་གནས་པ་ཡིས། །

ས་མས་དཔའི་སྟོམ་པ་རབ་བཟུང་ཞིང་། །ཕ་རོལ་ཕྱིན་དྲུག་ལ་སོགས་པ། །ས་མས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ། །ཅི་ནུས་རིམ་གྱིས་ཚུལ་བཞིན་སྤྱད། །ཅེས་དང་། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་སྣོང་པོ་གང་། །ཞི་གནས་

@064A ཞེས། །ལྷག་མཐོང་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཚོགས་ཀྱི་ལེའུ་ལས་ཀྱང་། དང་པོ་སྣོང་རྗེའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་། །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་བརྟན་བྱ། །སྲིད་པའི་ལོངས་

སྤྱོད་བདེ་མ་ཚགས། །ཡོངས་སུ་འཛིན་ལས་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས། །དད་སོགས་ནོར་ནི་ཕུན་སུམ་ཚོགས། །བླ་མ་སངས་རྒྱས་དང་མཉམ་གྱས། །དེས་བསྟན་དམ་ཆོག་ལྡན་པ་ནི། །ཡོངས་སུ་བསྐྱང་ལ་རབ་ཏུ་བཙོན། །བྱམ་པ་

གསང་བའི་དབང་བསྐུར་བ། །ཐུབ་མའི་དྲིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཐོབ། །ལུས་ངག་སེམས་ནི་རྣམ་དག་པ། །སྣུབ་པ་ཡོ་དེ་དངོས་གྲུབ་སྟོང་། །ཉིང་འཛིན་ཡན་ལག་ལས་བྱུང་བའི། །ཆོག་ནི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལས། །སྡུང་དུ་

དངོས་གྲུབ་འཐོབ་འགྱུར་བ། །དེ་ལྟར་གསང་སྔགས་ཚུལ་གནས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་དགོས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྐྱེས་བུ་ཆུང་འབྲིང་གི་ཆོས་སྐོར་རྣམས་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་སྟོན་འགྲོ་ཡིན་ན་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་

རིམ་དུ་བྱས་པས་ཆོག་མོད། སྐྱེས་བུ་ཆུང་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་རིམ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱ་ཅི་དགོས་ཤེ་ན། སྐྱེས་བུ་གསུམ་སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་ཁྲིད་པ་ལ་དགོས་པ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་སྐྱེས་བུ་ཆུང་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་

བའི་བློ་མ་སྐྱེས་པར་ཡང་རྙིད་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོར་ཁས་ལངས་ཆེ་བའི་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་གཞོམ་པ་དང་། བློ་རབ་འབྲིང་ཐ་གསུམ་ལ་ཕན་ཆེ་བའོ། །ཕན་ཆེ་ལུགས་ནི་སྐྱེས་བུ་གོང་མ་གཉིས་ལ་ཡང་མངོན་མཐོ་དང་ཐར་

@064B པ་དོན་གཉིར་དགོས་པས་བཀྲི་པར་བྱ་བའི་གང་ཟགा་ཆེ་འབྲིང་གཉིས་ལ་ཡང་དེ་གཉིས་ཀྱི་བསམ་པ་སྦྱོང་བ་བསྟན་པ་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་ཞིང་ཡོན་ཏན་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གང་ཟག་ཐ་མ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་གོང་མ་ནས་སྦྱངས་ཀྱང་

བསམ་པ་གོང་མ་མི་སྐྱེ་ལ་འོག་མ་དོར་བས་གང་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་གོང་མའི་སྐལ་པ་ཅན་ལ་ལམ་ཐུན་མོང་བ་བསྟན་ཏེ་སྦྱངས་པ་ན། སྔར་ནས་སྐྱེས་ཟིན་པའམ། སྔར་མ་སྐྱེས་ཀྱང་སྐྱར་དུ་ཡོན་ཏན་དེ་དག

སྐྱེ་བར་འགྱུར་བས་འོག་མ་འོག་མ་སྐྱེས་པ་ན། གོང་མ་གོང་མར་ཁྲིད་པས་ཆོག་པས་རང་གི་ལམ་ལས་འགྲུབ་བ་མེད་དོ། །ཐུབ་དེམ་གྱིས་བཀྲི་དགོས་པ་ནི། གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་པོས་ཞུས་པ་ལས། ནོར་བུ་མ་ཁན་མ་ཁས་པས་ནོར་བུ

རིམ་གྱིས་སྦྱོང་བའི་དཔེ་དོན་དུ་སྦྱར་ནས་བཀའ་སྩལ་ཏེ་ཚོག་མངས་སུ་དོགས་ནས་མ་བྱེས་སོ། །མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཀྱང་། དང་པོར་མངོན་པར་མཐོ་བའི་ཚོས། །ཕྱིས་ནི་ངེས་པར་ལེགས་འབྱུང་བ། །གང་ཕྱིར་མངོན་པར་མཐོ་ཐབས་ནས། །རིམ་གྱིས་

ངེས་པར་ལེགས་པ་འོང་། །ཞེས་མདོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ལམ་ལ་རིམ་ཅན་དུ་འཇིད་པར་གསུངས་པ་དང་། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཀྱང་། ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་རིམ་གྱིས་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པར་བྱ་བའི་

ཕྱིར་སེམས་ཅན་བྱིས་པའི་ཤེས་རབ་ཅན་རྣམས་ལ། ཐོག་མར་སྨྲ་བའི་ཚོས་སྟོན་པར་བྱེད་ཅིང་སྨྲ་བའི་གདམས་ངག་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་དག་ཤེས་རབ་འབྱིང་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པར་རྟོགས་ནས་ཚོས་

@065A ཞེས། །བསྟན་པ་འབྱིང་དང་གདམས་ངག་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་འབྱིང་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་དག་ཤེས་རབ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པར་རྟོགས་ནས་ཚོས་ཟབ་མོ་སྟོན་ཞིང་གདམས་ངག

དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ཕྲ་བ་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་བྱེད་དེ། འདི་ནི་དེའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དོན་སྦྱོད་པ་གོ་རིམ་དུ་འབབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟས་ཀྱང་། སྦྱོད་པ་བསྟུས་པའི་སྒོན་མེར། སྟོན་དུ་ཕར་

ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པའི་བསམ་པ་ལ་སྣང་ནས་དེ་ནས་སྔགས་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་རིམ་ཅན་དུ་དགོས་པར་བསྟན་ཞིང་དེའི་དོན་བསྡུས་ཏེ། སེམས་ཅན་དང་པོའི་ལས་ཅན་རྣམས། །དམ་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པ་ལ། །ཐབས་འདི་

རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། །སྐས་ཀྱི་རིམ་པ་ལྟ་བུར་གསུངས། །ཞེས་པ་དང་། བཞི་བརྒྱ་པར་ཡང་། བསོད་ནམས་མིན་པ་དང་པོར་བརྗོག །བར་དུ་བདག་ནི་བརྗོག་པ་དང་། །ཐ་མར་ལྟ་ཞིག་ཀུན་བརྗོག་པ། །གང་གིས་ཤེས་དེ་

མཁས་པ་ཡིན། །ཞེས་ལམ་གྱི་གོ་རིམ་ངེས་པ་ཅན་དུ་གསུངས་སོ། །སྨོན་དཔོན་མཁས་པ་མ་ཁོལ་བྱིས་ཀྱང་། དྲི་བྱལ་གོས་ལ་ཆོན་བཞིན་དུ། །དང་པོར་སྨིན་སོགས་གཉམ་རྟམས་ཀྱིས། །སེམས་ལ་ལེགས་པ་ཉིད་བསྟེད་

དེ། །དེ་ནས་ཆོས་ནི་བསྟོམ་པར་མཛད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། ལུང་འདི་སྨོན་དཔོན་ཆེན་པོ་རྣ་བ་གྲགས་པས་ཀྱང་ཁྲངས་སུ་དངས་ནས་ལམ་གྱི་གོ་རིམ་ངེས་པ་ཅན་མཛད་ལ། ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་ལམ་ལ་འབྲིད་པའི་གོ་རིམ་ཤེན་ཏུ་

@065B གཅིས་པར་སྣང་བས་ཚུལ་དེ་ལ་ངེས་པ་བརྟན་པོ་རྣེད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་སྐྱེ་པོ་ལེན་ཚུལ་དངོས་ལ་གསུམ། །སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་བློ་སྦྱང་བ་དང་། འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་བློ་སྦྱང་བ་

དང་། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་བློ་སྦྱང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཆུང་ངུའི་བསམ་པ་སྦྱང་བ་དངོས། བསམ་པ་དེ་སྐྱེས་པའི་ཚད། དེ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མ་དོན་གཉིར་གྱི་བློ་བསྐྱེད་

པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མར་བདེ་བའི་ཐབས་བསྟེན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འཇིག་རྟེན་འདིར་རིང་ངུ་མི་གནས་པ་འཆི་བ་རྟེས་སུ་དྲན་པ་བསམ་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་བ་འགྲོ་བ་གཉིས་ཀྱི་བདེ་སྡུག་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། འཆི་

བ་དྲན་པ་མ་བསྒོམས་པའི་ཉེས་དམིགས། བསྒོམ་པའི་ཕན་ཡོན། འཆི་བ་དྲན་པའི་བློ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེག་བསྟེད་པ། འཆི་བ་དྲན་བ་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་དལ་བའི་རྟེན་ལ་སྐྱེ་བོ་ལེན་པ་ལ་འཇུག་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་

ལས། མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པར་འཛིན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཉིད་དང་ཡོར་གཉེད་པའི་སྒོར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་ཐུ་རཀས་གཉིས་ལས་རཀས་པའི་མི་རྟག་པ་འཆི་བ་ལ་མི་འཆི་སྣམ་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཉིད་གཉེད་པའི་སྒོའོ། །འདི་ལ་ཡང་དག་ཟེད་མཐར་འཆི་བ་

ཞིག་འོང་སྣམ་པ་ནི་ཀུན་ལ་ཡོད་ཀྱང་ཉི་མ་རེ་རེ་བཞིན་དེ་རིང་མི་འཆི། དེ་རིང་ཡང་མི་འཆི་སྣམ་དུ་བློས་མི་འཆི་བའི་ཕྱོགས་འཛིན་པ་ནི་འཆི་ཁམ་ཚུན་ལ་འབྱུང་ངོ། །དེའི་གཉེན་པོ་ཡིད་ལ་མ་བྱས་པར་དེ་ལྟ་བུའི་བློ་དེས་བསྒྲིགས་ན་ཆོ་འདིར་སྟོད་པའི་བློ་

@66A ཞེས། །སྐྱེས་ནས་དེའི་རིང་ལ་འདི་དང་འདི་དགོས་སོ་ཞེས་ཆོ་འདི་ཙམ་གྱི་བདེ་བ་བསྒྲུབ་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་སེལ་བའི་ཐབས་འབའ་ཞིག་ལ་སེམས་སེམས་ནས། འཛིག་རྟེན་ཕྱི་མ་དང་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་

ལ་སོགས་པའི་དོན་ཆེན་པོ་དག་ལ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་བློ་མི་སྐྱེ་བས་ཆོས་ལ་འཇུག་པའི་བློ་སྐྱེར་མ་སྟེར་ལ། བརྒྱ་ལ་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་བསྒོམ་པ་སོགས་ལ་ཞུགས་ཀྱང་ཆོ་འདི་པ་ཙམ་གྱི་ཆེད་དུ་སོང་ནས་དགེ་བ་ཅི་བྱས་མཐུ་ཆུང་ཞེང་།

དེ་ཡང་ཉེས་སྤྱོད་སྡིག་ལྟུང་དང་འབྲེལ་བར་འཇུག་པས་ངན་འགྲོའི་རྒྱུ་དང་མ་འདྲེས་པ་དཀོན་ནོ། །གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མ་ལ་དམིགས་ནས་བསྟུབ་ཏུ་ཆུག་ཀྱང་། ཕྱིས་ནས་རིམ་གྱིས་བསྟུབ་བོ་སྟམ་པའི་ཕྱི་བཞོན་གྱི་ལེ་ལོ་འགོག་མི་ནུས་

ཤིང་གཉིད་རྨུགས་དང་བྲེ་མོའི་གཏམ་དང་། བཟའ་བཏུང་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གཡེང་གིས་དུས་འདའ་བས་བསྒོམ་པ་ཆེན་པོས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟུབ་པ་མི་འོང་ངོ། །དེ་ལྟར་ལུས་སྲོག་ཡུན་རིང་དུ་གནས་སུ་རེ་བས་བསྟུས་པ་ན་

རྟེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་ལ་སོགས་པ་ལ་ཆགས་པ་དྲག་པོ་སྐྱེ་ཞིང་། དེའི་གེགས་བྱས་པའམ་བྱེད་དུ་དོགས་པ་ལ་སྡང་བ་དྲག་པོ་དང་། དེ་དག་གི་ཉེས་དམིགས་ལ་རྟོངས་པའི་གཏི་མུག་དང་དེ་དག་གིས་ང་རྒྱལ་བ་དང་ཕྲག་དོག་ལ་

སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་དྲག་པོ་རྣམས་ཆུ་བོའི་རྒྱུན་བཞིན་དུ་འཇུག་གོ། །དེ་ལས་ཀྱང་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་ཉེས་སྤྱོད་བཟུ་དང་མཚམས་མེད་པ་དང་དེ་དང་ཉེ་བ་དང་དམ་པའི་ཚོས་སྤོང་བ་ལ་སོགས་པ་

@66B མི་དགེ་བའི་ལས་ངན་འགྲོ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་དག་པོ་འདིན་པར་བྱེད་པ་ལ་མཐུ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་རྣམས་ཉི་མ་རེ་རེ་བཞིན་ཇི་རྒྱས་སུ་འགྲོ་ལ། དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཚོས་ཀྱི་བདུད་རྩི་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཇི་ཕྱོགས་སུ་

སོང་ནས་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་སྲོག་བཅད་དེ། ངན་འགྲོ་སྡུག་བསྔལ་དག་ཅིང་རྩུབ་ལ་ཚ་ཞིང་ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་གནས་སུ། འཆི་བས་ཉེ་བར་བཅོམ་ནས་ལས་ངན་པས་འཁྲིད་པར་བྱེད་པས་ན་དེ་ལས་མ་རྟོངས་པའི་སྐོ་

གཞན་ཅི་ཞིག་ཡོད། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང་། གང་ལ་འཇིག་རྟེན་གསུམ་མངའ་བདག །རང་ཉིད་འཆི་བདག་བྱེད་པོ་མེད། །ཡོད་དེས་རྣལ་བཞིན་གཉིད་འོག་ན། །དེ་ལས་མ་རྟོངས་གཞན་ཅི་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་པ་དང་།

སྤྱོད་འཇུག་ལས་ཀྱང་། ཐམས་ཅད་བོར་ཏེ་ཆ་དགོས་པར། །བདག་གིས་དེ་ལྟར་མ་ཤེས་ནས། །མཛའ་དང་མི་མཛའི་དོན་ཀྱི་ཕྱིར། །སྡིག་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་བྱས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་བསྟོམས་པའི་ཐན་ཡོན་

ནི། འཆི་བ་རྟེས་སུ་དན་པའི་བློ་རྣལ་མ་ཞིག་སྐྱེས་ན། དཔེར་ན། དེ་རིང་སང་རང་འཆི་བར་ཐག་ཆོད་པ་ན། ཆོས་ཀྱི་གོ་བ་ཐན་ཐུན་ཡོད་པ་ཡན་ཆད་ལ་གཉེན་དང་རྫས་ལ་སོགས་པ་དང་འབྲེལ་སུ་མེད་པར་མཐོང་ནས་དེ་དག་ལ་སྙིང་

པ་ལྷོག་ཅིང་། གཏོང་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐོ་ནས་སྐྱེ་པོ་ལེན་འདོད་ཕལ་ཆེར་ལ་དང་གིས་འབྱུང་བ་ལྟར། རྟེད་བཀུར་དང་བྲག་པ་ལ་སོགས་པ་འཇིག་རྟེན་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ཕྱིར་འབད་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱན་པ་འཕྱར་བ་ལྟར་སྐྱེ་པོ་མེད་པ་དང་བསྟུ་

@67A ཞེས། །བྱིད་ཀྱི་གནས་སུ་མཐོང་ནས་ཉེས་སྤྱོད་ལས་ལྷོག་ཅིང་། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་ལས་བཟང་པོ་རྣམས་རྟག་ཏུ་དང་། གུས་པར་བྱེད་པའི་བསྟོན་འགྲས་ཀྱིས་གསོག་པར་

བྱེད་པས་ལུས་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་པོ་མེད་པ་རྣམས་ལ་སྐྱེ་པོ་དམ་པ་བློང་ས་ནས་གོ་འཕང་དམ་པར་རང་ཉིད་འཛིགས་ཏེ། འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱང་དེར་འཁྲིད་པས་ན་དེ་ལས་དོན་ཆེ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་དཔེ་དུ་མས་ཀྱང་

བསྟགས་ཏེ། སྐུ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་ལས། ཞིང་རྩོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་སྟོན་གྱི་ལོག་མཆོག་གོ། །རྟེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་བ་ལང་གི་རྟེས་མཆོག་གོ། །འདུ་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནའང་མི་རྟག་པ་དང་འཆི་བའི་

འདུ་ཤེས་མཆོག་ཡིན་ཏེ། འདི་དག་གིས་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་འདོད་པ་དང་མ་རིག་པ་དང་ང་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་སེལ་ལོ། །ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་འཇོམས་པའི་ཐོ་བ་དང་། དགེ་

ལེགས་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་བསྒྲུབ་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྐྱོ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་བསྟན་པའོ། །ཚོམས་ལས་ཀྱང་། ལུས་འདི་ཇི་སྙོད་འདུ་བར་རྟོགས་བྱ་ཞིང་། །དེ་བཞིན་ཅོས་རྣམས་སློག་རྒྱུ་འདྲར་ཤེས་

ནས། །བདུད་ཀྱི་མེ་ཏོག་མཆོག་ནི་འདིར་གཅོད་པ། །འཆི་བདག་རྒྱལ་པོས་བལྟར་ཡང་མེད་པར་འགྱོ། །ཞེས་དང་། རྒ་བ་མཐོང་ཞིང་ནད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་། །སེམས་དང་བྲལ་བའི་ཤི་བ་མཐོང་ནས་ནི། །བརྟན་པས་

@67B བཙོོན་ར་འདྲ་བའི་ཁྱིམ་སྤྱངས་ཀྱིས། །འཇིག་རྟེན་ཕལ་པས་འདོད་སྤང་ནུས་རེ་སྐན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མདོར་ན་སྐྱེས་བུའི་དོན་བསྒྲུབ་པའི་དུས་ནི་དལ་བའི་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པའི་དུས་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། འོ་སྐོལ་

ཕལ་ཆེར་ངན་འགྲོར་བསྡད་ཅིང་བདེ་འགྲོར་ཆུང་ཟད་རེ་འོངས་ཀྱང་མི་ཁོམ་པའི་གནས་སུ་ཤས་ཆེ་བས་དེ་དག་ཀུ་ཚོས་བསྒྲུབ་པའི་སྐབས་མི་རྟེད་ལ། བསྒྲུབས་པས་ཆོག་པའི་རྟེན་རེ་ཐོབ་པ་ན་ཡང་ཆོས་ཚུལ་བཞིན་དུ་མི་བསྒྲུབ་

པ་ནི་དཀྱང་མི་འཆི་སྟམ་པ་འདི་ལ་ཐུག་འདུག་པས་ན། བློས་མི་འཆི་བའི་ཕྱོགས་འཛིན་པ་ནི་རྒྱུད་པ་ཀུན་གྱི་སྐོ་དང་། དེའི་གཉེན་པོ་འཆི་བ་དྲན་པ་ནི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐོའོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་ལྟ་བུ་ལ་ཆོས་ཟབ་

མོ་གཞན་བསྒོམ་རྒྱུ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ནོ་སྟམ་པ་དང་། བསྒོམ་བྱ་ཡིན་ཀྱང་དང་པོར་ཆུང་ཟད་ཙམ་བསྒོམ་པར་བྱ་ཡི། རྒྱུན་པའི་ཉམས་ལེན་དུ་མི་འོས་སོ་སྟམ་དུ་མི་བཟུང་བར་འདི་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་དགོས་ལུགས་ལ་དེས་པ་

སྐྱིང་ཐག་པ་ནས་བསྒྲིད་དེ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་འཆི་བ་དྲན་པའི་བློ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་བསྒྲིད་པ་ནི། གཉེན་ལ་སོགས་པ་ལ་ཆགས་པ་བརྟན་པའི་དབང་གིས་དེ་དག་དང་བྲལ་གྱིས་དོགས་ནས་སྐྲག་པ་སྐྱེ་བ་ནི་ལམ་ལ་ཡི་མ་སྤྱངས་པའི་འཆི་

བ་ལ་སྐྲག་ལུགས་ཡིན་པས་འདིར་དེ་བསྒྲིད་པ་ནི་མིན་ནོ། །འོ་ན་གང་ཡིན་སྙམ་ན། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་ལུས་བླངས་པ་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་འཆི་བ་ལས་མ་འདས་པས་དེ་ལ་སྐྲག་པ་བསྒྲིད་ཀྱང་རེ་ཞིག་ལ་དགག་མི་རུས་མོད།

@68A ཞེས། །འོན་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མའི་དོན་དན་འགྲོའི་རྒྱུ་འགོག་པ་དང་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་རྒྱུ་མ་བསྒྲུབས་པར་འཆི་བ་ལ་འཇིགས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ནི་དེས་སྐྲག་པ་བསམས་ན་དེ་དག་བསྒྲུབ་ཏུ་ཡོད་པས་

འཆི་ཁར་མི་སྐྲག་པ་བྱར་ཡོད་ལ། དོན་དེ་དག་མ་བསྒྲུབས་ན་སྤྱིར་འཁོར་བ་ལས་མི་ཐར་བ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་དན་འགྲོར་ལྟུང་བས་འཇིགས་ནས་འཆི་བའི་ཚེ་འགྲོད་པས་གདུང་བར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེས་རབས་ལས། རབ་ཏུ་བསྟིམས་ཀྱང་

གནས་མི་སྡུག། །གང་ལ་བཅོས་སུ་མི་རུང་བ། །འཇིགས་ཉེང་སྐར་བར་བྱས་པ་ཡིས། །དེ་ལ་ཕན་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། །དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ཆོས་ཉིད་ལ་བརྟགས་ན། །མི་རྟམས་སྤྲིག་པ་བྱས་པས་འཇྱོད་པར་འགྱུར། །དགེ་བའི་ལས་

ཀྱང་ལེགས་པར་ཡོངས་མ་བྱས། །ཕྱི་མའི་ཚེ་ལ་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་དུ་དོགས། །འཆི་བར་འགྱུར་བའི་འཇིགས་པས་རྨོངས་པར་འགྱུར། །གང་ལས་བདག་གི་ཡིད་ནི་འཇྱོད་འགྱུར་བ། །དེ་ཉིད་བདག་གིས་བྱས་པར་ཡོངས་མི་དྲན། །

དཀར་པོའི་ལས་ཀྱང་རབ་ཏུ་གོམས་པར་བྱས། །ཚོས་ལ་གནས་ན་འཆི་བས་སུ་ཞིག་འཇིགས། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང་། བདག་ནི་འཆིའོ་སྙམ་སེམས་པ། །གང་ལ་ཅེས་པར་ཡོད་གྱུར་

པ། ཇིས་ནི་འཇིགས་པ་ཡོངས་བཏང་ཕྱིར། །འཆི་བདག་ལ་ཡང་གལ་འཇིགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དང་སྙུར་དུ་འབྲལ་བར་གདོན་མི་ཟའོ་སྙམ་དུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་མི་

@68B རྒག་པ་བསམས་ན་ནི། དེ་དག་ལ་མི་འབྱལ་བར་རེ་བའི་སྲིད་པ་ལྟོག་པས་དེ་དག་དང་བྲལ་བས་བསྒྲིད་པའི་ཡིད་ཀྱི་གདུང་བའི་དབང་གིས་འཆི་བ་ལ་སྐྲག་པ་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། ༥ །བཞི་པ་འཆི་བ་དྲན་པ་ཇི་ལྟར་བསྒོམ་པ་ནི། རྒ་བ་

གསུམ། རྒྱུ་མཚན་དགུ། ཐག་བཅད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་སྐོར་ནས་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་གསུམ། ངེས་པར་འཆི་བ་བསམ་པ་དང་། ནམ་འཆི་ངེས་མེད་བསམ་པ་དང་། འཆི་བའི་ཚེ་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཕན་པ་

བསམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། འཆི་བདག་ངེས་པར་འོང་ལ་དེ་ཡང་རྒྱུན་གྱིས་བརྟེན་ཏུ་མེད་པ་བསམ་པ་ནི། ལུས་ཇི་འདྲ་ཞིག་གི་སྐྱེ་བ་ལྷངས་ཀྱང་འཆི་བའོང་སྟེ། མི་རྟག་པའི་ཚོམས་ལས། གང་ཡང་སངས་རྒྱས་རང་སངས་རྒྱས། །

སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱང་། །སྐུ་ལུས་འདི་ནི་སྲོང་མཛད་ན། །སྐྱེ་བོ་ཕལ་པ་སྨོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་སོ། །ཡུལ་གང་དུ་བསྟད་ཀྱང་འཆི་བ་འོང་བ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། གང་དུ་གནས་ན་འཆི་བས་མི་ཚུགས་པའི། །ས་ཡོངས་དེ་ནི་ཡོད་པ་

མ་ཡིན་ཏེ། །བར་སྣང་ལ་མེད་རྒྱུ་མཚོའི་ནང་ན་མེད། །རི་བོ་རྣམས་ཀྱི་གསེབ་ཏུ་ཞུགས་ནའང་མིན། །ཞེས་སོ། །སྟོན་དང་ཕྱི་མའི་དུས་ནམ་དུ་ཡང་སེམས་ཅན་རྣམས་འཆི་བས་འཇོམས་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། བྱང་

དང་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཇི་སྙེད་པ། །ཀུན་གྱིས་ལུས་འདི་བཏང་ནས་འགྲོ་བ་དང་། །དེ་ཀུན་འཇིག་པར་མ་ཐས་པས་རྟེགས་ཀྱིས་ཏེ། །ཆོས་ལ་གནས་ཀྱི་དེས་པར་སྨྲད་པ་སྨྲོད། །ཅེས་སོ། །འཆི་བདག་ལ་བློས་པས་མི་ཐར་ཞིང་

@69A ཞེས། །སྟོགས་ལ་སོགས་པས་བརྒྱ་ཀྱ་མེད་པ་ནི། རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པ་ལས། དཔེར་ན། ཕྲོགས་བཞི་ནས་རི་ཆེན་པོ་སྟ་བ་བརྐྱན་པ་སྟིང་པོ་དང་ལྡན་པ་མ་ཞིག་པ་མ་གས་པ་འཕན་མེད་པ་ཤིན་ཏུ་མཁྲེགས་

པ་གཅིག་ཏུ་སྟུག་པོ་བཞི་གནམ་ཤ་ཡ་རབ་ཅིང་ས་ཤ་བརྟོག་སྟེ། རྩྭ་དང་ཤིང་དང་ཤིང་གེལ་པ་དང་ཡལ་ག་དང་ལོ་མ་ཐམས་ཅད་དང་སེམས་ཅན་སྲོག་ཆགས་འབྱུང་པོ་ཐམས་ཅད་ཕྱི་མར་འབག་ཅིང་འོང་བ་ལ་ནི་མཚོགས་པས་འབྲོས་

པཱཧམ་སྟོབས་ཀྱིས་བཟློག་པཱཧམ་ནོར་བྱིས་བཟློག་པཱཧམ་ཇས་དང་སྡུགས་དང་སྨན་རྣམས་ཀྱིས་བཟློག་པར་སྣ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། དེ་བཞིན་དུ་འཇིགས་པ་ཆེན་པོ་བཞི་འདི་དག་འོང་སྟེ་དེ་དག་ལས་

མཁྱོགས་པས་འབྱོས་པཱཧམ་སྟོབས་ཀྱིས་བཟློག་པཱཧམ་ནོར་བྱིས་བཟློག་པཱཧམ་ཇས་དང་སྡུགས་དང་སྨན་ཀྱིས་བཟློག་པར་སྣ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བཞི་གང་ཞེ་ན་རྐ་བ་དང་ན་བ་དང་འཆི་བ་དང་རྒྱད་པའོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། རྐ་བ་ནི་

དར་ལ་བབ་པ་འཇོམས་ཤིང་འོང་། ན་བ་ནི་ནད་མེད་པ་འཇོམས་ཤིང་འོང་། རྒྱད་པ་ནི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་འཇོམས་ཤིང་འོང་། འཆི་བ་ནི་སྲོག་འཇོམས་ཤིང་འོང་སྟེ། དེ་དག་ལས་ནི་མཁྱོགས་པས་འབྱོས་པཱཧམ་

སྟོབས་ཀྱིས་བཟློག་པཱཧམ་ནོར་བྱིས་བཟློག་པཱཧམ་ཇས་དང་སྡུགས་དང་སྨན་རྣམས་ཀྱིས་ཞི་བར་སྣ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ཀ་མ་བའི་ཞལ་ནས། དཀྱུ་འཆི་བས་འཇིགས་པ་ཞིག་དགོས། འཆི་ཁར་མི་མཆོར་བ་ཞིག་དགོས་པ་

@69B ལའོ་སྐ ཀླ་ལ་དེ་ལས་ལྷོག་ནས་ད་ལྟ་མི་འཇིགས། འཆི་ཁར་བྱང་ལ་སེན་མོ་འདེབས་གསུངས་ངོ། །ཆོ་ལ་སྟོན་པ་མེད་ཅིང་འབྱིང་བྱེད་པར་མ་ཚད་དུ་ཡོད་པ་བསམ་པ་ནི། མངལ་དུ་འཇུག་པ་ལས། དལ་ལྟ་ལེགས་པར་བདེ་བར་ཡོངས་སུ་

བསྡུབས་ན་དེ་རིང་ན་ལོ་བརྒྱའམ་ཐུང་ཟད་ཅིག་ལྷག་པར་འཚོའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རིང་མཐའ་དེ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །དེ་ཐུབ་ཀུ་ཆུག་ཀྱང་དེའི་བར་གྱི་ཆོ་འཕྲད་པ་ཤིན་ཀུ་སྡུར་ཏེ་ལོ་ནི་རྒྱ་བ་སོང་བས་འཕྲད་ཅིང་། རྒྱ་བའང་ཞག་སོང་བས་

འཕྲད་ལ་ཞག་ཀྱང་ཉིན་མོ་དང་མཚན་མོ་སོང་བས་འཕྲད་དོ། །དེ་དག་ཀྱང་སྐྱེད་ལ་སོགས་པ་སོང་བས་འཕྲད་པས་ན་ཚེའི་སྤྱི་ཚད་ནི་ཉུང་ལ། དེ་ལའང་སྐར་དུ་མ་ཞིག་ཟད་སྣང་ཞིག་ཆོ་ལྷག་ལ་ཡང་སྟོན་པ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མེད་པར་འབྱིད་བྱེད་ཉིན་

མཚན་ཀུན་ཏུ་བར་མ་ཚད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། ཉིན་མཚན་སྟོད་པ་ཡོད་མེད་པར། །ཆོ་འདི་རྟག་ཏུ་གོད་འགྱུར་ཞིང་། །སྟོན་པའང་གྱད་ནས་འོང་མེད་ན། །བདག་ལྟ་འཆི་བར་ཅིས་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་

རོ། །དེ་ཡང་དཔེ་དུ་མའི་སྒོ་ནས་བསམ་སྟེ་འདི་ལྟར་ཐགས་འཐག་པ་ན་ལན་རེ་ལ་སྣུན་ཉག་མ་རེ་ལས་མི་འགྲོ་ཡང་མྱུར་དུ་བཏགས་ཟིན་ནས་འོང་བ་དང་། ལུག་ལ་སོགས་པའི་གསད་བྱ་རྣམས་གསོད་པའི་ཕྱིར་འཁྲིད་པ་ན། གོམ་

པ་རེ་རེ་སྤོས་པས་འཆི་བ་ལ་ཇེ་ཉེར་འགྲོ་བ་དང་། ཆུ་གླུང་དུག་པོའི་རྒྱུན་འགྲོ་བའམ་རི་གཟར་གྱི་ཁ་ནས་ཆུ་འབབ་བ་བཞིན་དུ་ཆེ་མྱུར་དུ་ཟད་ནས་འགྲོ་བ་དང་། ཕྱུགས་རྩེས་དབྱུག་པ་བརྒྱང་ནས་ཕྱུགས་རྣམས་རང་དབང་མེད་པར་རང་གི་གནས་སུ་

@70A ཞེས། །སྐྱེལ་བ་ལྟར། ན་བ་དང་རྐ་བས་རང་དབང་མེད་པར་འཆི་བདག་གི་དྲྭ་འཁྲིད་པའི་ཚུལ་རྣམས་སྒོ་དུ་མ་ནས་བསྒོམ་པར་བྱ་སྟེ། ཚོམས་ལས། དཔེར་ན་ཐགས་ནི་བཀྲངས་པ་ལ། །སྣུན་

ནི་གང་དང་གང་བཙུགས་པའི། །སྣུན་གྱིས་གཏིང་ལ་གཏུགས་པ་ལྟར། །མི་རྣམས་སྲོག་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །དཔེར་ན་ངེས་པར་བསད་པ་དག །གོམ་པ་གང་དང་གང་བོར་བས། །བསད་པའི་ དྲྭ་དུ་བསྐེན་པ་ལྟར། །

མི་རྣམས་སྲོག་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཆུ་གླུང་དྲག་ཏུ་འབབ་པའི་རྒྱུན། །ལྷོག་པ་མེད་པ་ཇི་ལྟ་བར། །དེ་བཞིན་མི་ཡི་ཚེ་འགྲོ་བ། །སྐར་ནི་ལྷོག་པར་འགྱུར་བ་མེད། །དཀའ་བ་ཉིད་དང་ཐུང་བ་དང་། །དེ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་ལྡན་བ་དག །

སྡུར་བ་ཁོ་ནར་འཛིག་འགྱུར་ཏེ། །ཆུ་ལ་དབྱུ་གུས་བྲིས་པ་བཞིན། །དཔེར་ན་ཕྱུགས་རྫི་དབྱུག་ཐོགས་ཀྱིས། །ཕྱུགས་རྣམས་གནས་སུ་ཕྱིན་བྱེད་ལྟར། །དེ་བཞིན་ན་དང་ཆ་བ་ཡིས། །མི་རྣམས་འཆི་བདག་བྱང་དུ་སྐྱེལ། །ཞེས་གསུངས་

བ་ལྟར་རོ། །ཇོ་བོ་ཆེན་པོས་ཀྱང་ཆུ་འབྲམ་དུ་བྱོན་ནས་མི་རྟག་པ་བསྟོམ་པ་ལ་ཆུ་ཕྱི་ལི་ལི་འགྲོ་བ་འདི་ག་བདེ་གསུང་ནས་བསྟོམ་སྐད། ཆུ་ཆེར་རོལ་པ་ལས་ཀྱང་། སྲིད་གསུམ་མི་རྟག་སྟོན་ཀའི་སྨིན་དང་འདྲ། །འགྲོ་བའི་སྐྱེ་འཆི་

གང་ལ་བལྟ་དང་མཚུངས། །འགྲོ་བའི་ཚེ་འགྲོ་ནམ་མཁའི་སྐྱོག་འདྲ་སྟེ། །རི་གཟར་འབབ་ཆུ་ལྟ་བུར་མྱུར་མགྱོགས་འགྲོ། །ཞེས་དཔེ་དུ་མའི་སྐོར་ནས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ནང་དུ་ཆུང་ཟད་བསམས་པའི་འཕྲིག་ཚུད་པ་ཞིག་ལ་ཕྱིའི་

@70B དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་རྟག་པ་མི་སྡུག་པ་མེད་གསུང་བ་ལྟར་ཡིན་པས་དུ་མ་ལ་སྣང་ནས་བསམ། ཡང་ཡང་བསམས་ན་དེས་པ་སྐྱེ། ཆུང་ཟད་ཙམ་རེ་ལ་མ་བྱུང་བྱས་པས་མི་ཕན་ཏེ། ཀ་མ་བའི་ཞལ་ནས། བསམས་པས་མ་བྱུང་ཟེར་

ཏེ་ཁྱེད་ཀྱིས་ནམ་བསམས་ཉིན་མོ་ནི་ཡིང་ཡིང་བྱེད། མཚན་མོ་ནི་གཉིད་ལོག་གི་ན་འདུག་ན་བརྟུན་མ་ཟེར་གསུང་བ་ལྟར་རོ། །ཚེའི་མཐར་འཆི་བདག་གིས་བཅོམ་ནས་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཏུ་འགྲོ་བར་མ་ཟད་དེའི་བར་རྣམས་སུ་ཡང་

འགྲོ་འཆག་ཉལ་གསུམ་གང་བྱེད་ཀྱང་ཆོ་ཏྲེ་ནས་མི་འགྲོ་བའི་སྐབས་ཡི་མེད་པས། མངལ་དུ་ཞུགས་པ་ནས་འགོ་བཟུང་སྟེ་སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་མི་སྟོད་པར་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཏུ་ཁ་བལྟས་ནས་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བར་ཐྱི་གསོན་

པའང་ན་བ་དང་རྒ་བའི་ཕོ་ཉ་བས་ཁྱིད་ནས་འཆི་བའི་ཕྱིར་དུ་འགྲོ་བ་ཁོ་ནར་ཟད་པས་གསོན་པའི་སྐབས་ལ་འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མར་མི་འགྲོ་བའི་སྟོད་པར་བཟུང་ནས་དགའ་བར་མི་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན། བྲག་མཐོན་པོའི་རྩེ་མོ་ནས་ལྷུང་བའི་ཚེ།

ས་ལ་མ་ལྷུང་བའི་བར་སྣང་ལ་འགྲོ་བའི་སྐབས་དེ་ལ་དགའ་བར་མི་འོས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་བར་དྲངས་པ་ལས། མི་ཡི་དཔའ་བོ་ཐོག་མའི་མཚན་མོར་ནི། །གང་ན་འཇིག་རྟེན་མང་ལན་གནས་བྱུང་པ། །དེ་ནས་

བརྒྱས་ནས་དེ་ནི་ཉིན་རེ་བཞིན། །འགྲོས་བཞོལ་མེད་པར་འཆི་བདག་དྲྭང་དུ་འགྲོ། །ཞེས་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་འགོག་པའི་གཏམ་ལས་ཀྱང་། རི་བོ་མཐོན་པོའི་རྩེ་མོའི་སྟེང་ནས་ལ་ལྷུང་བར་བྱུང་པ་ཡིས། །ཞེག་པར་བྱུང་ཚེ་

@71A ྱྱ། །ཅི་འདི་བར་སྣང་ལ་ནི་བདེ་བ་མྱོང་འབྱུང་རམ། །སྐྱེས་ནས་བརྒྱས་ཏེ་འཆི་བ་ཉིད་ཕྱིས་རྒ་ཀུ་རབ་ཏུ་བརྒྱག་པ་ན། །སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་བར་སྐབས་གང་དུ་བདེ་བ་ཇི་ལྟར་འཐོབ་པར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་གིས་ནི་སྡུར་དུ་འཆི་བར་ངེས་པ་བསྟན་ཏོ། །གསོན་པའི་ཚེ་ལ་ཡང་ཚོས་བྱ་བའི་ལོང་མེད་པར་ངེས་པར་འཆི་བ་བསམ་པ་ནི། སྟར་བཞག་པའི་རིང་མཐའ་དེ་ཙམ་ཐུབ་ཏུ་ཆུག་ཀྱང་ལོང་ཡོད་བྱར་མི་རུང་སྟེ།

དོན་མེད་དུ་ཆོ་མང་པོ་ཞིག་ནི་སྔར་འདས་འདུག་པ་དང་ལྷག་མ་ལའང་གཉིད་ཀྱིས་ཕྱེད་འདའ་ཞིང་། གཞན་ཡང་རྣམ་པར་གཡེང་བ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་དུ་མ་ཞིག་དོན་མེད་དུ་འདའ་བ་དང་། ལང་ཚོ་ཡོལ་ནས་ཏྲས་པའི་གནས་སྐབས་

སུ་སྤྲིབ་ནས་ནི་ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་སྟོབས་ཉམས་པས་ཆོས་བྱེད་པར་འདོད་ཀྱང་བསྒྲུབ་པའི་མཐུ་མེད་པས་ཆོས་བྱེད་པའི་སྐབས་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། མངལ་དུ་འཇུག་པ་ལས། དེ་ལས་ཀྱང་ཕྱེད་ནི་གཉིད་ཀྱིས་ཁེབས་སོ། །ལོ་

བཅུ་ནི་བྱིས་པའོ། །ལོ་ཉི་ཤུ་ནི་ཏྲས་པ་སྟེ། སྐྱ་ངན་དང་སྤྲིའུ་སྐྱགས་འདོན་པ་དང་སྨྲུག་བསྟལ་པ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་འཁྲུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བཅད། ལུས་ལས་བྱུང་བའི་ནད་རྣམ་པ་དུ་མ་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མས་ཀྱང་བཅད་དོ། །ཞེས་པ་དང་། ཕྱིན་

ཅི་ལོག་བཞི་འགོག་པའི་གཏམ་ལས་ཀྱང་། འདི་ནི་མི་རྣམས་ཆོ་ནི་མཆོག་ཏུ་རིང་ཡང་ལོ་བརྒྱ་ཙོ་ནར་ཟད། །དེ་ལས་ཀྱང་ནི་དང་པོ་བྱིས་པ་ཐ་མ་ཏྲས་པས་དོན་མེད་བྱེད། །གཉིད་དང་ནད་སོགས་དག་གིས་དེ་དུས་མེད་པར་ཀུན་ནས་རེ་

@71B བ་འཛོམས། །བདེ་བར་གནས་པའི་མི་ནང་འགྲོ་བའི་ཚོ་ནི་ལྷག་མ་ཇི་ཙམ་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །མཆད་ཀ་བའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་འོ་དུག་ཅུ་ལ་ལྷོ་རྒྱབ་དང་གཉིད་དང་ན་ཚས་བཅད་པའི་བཤོལ་ན་ཆོས་སུ་འགྲོ་བ་ལོ་ལྔ་ཡང་མེད་

གསུང་ངོ། །དེ་ལྟར་ན་ཆོ་འདིའི་ཕུན་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ནི་རྣི་ལམ་ཐུན་གཅིག་ན་བདེ་བ་སྤྱད་བསད་ནས་དན་པ་ལྟར་འཆི་བའི་དུས་སུ་དན་པའི་ཡུལ་ཙམ་དུ་འགྱུར་ལ། འཆི་བའི་དགྲ་ནི་དགྲ་ཉ་འཁོར་ཏེ་ཐིའི་ཕྱིར་ཆོ་

འདིའི་བསྟུབྱིང་ལ་དགའ་བར་བྱ་སྟམ་དུ་བསམས་ཏེ་ཆོས་བྱ་དགོས་པ་ལ་ཐག་བཅད་ཅིང་ཞེ་དམ་མང་དུ་བྱ་སྟེ། སྐྱེས་རབས་ལས། ཀྱེ་མའོ་འཇིག་རྟེན་ཉོན་མོངས་དག །གནས་པ་མི་བརྟན་དགའ་མི་འགྱུར། །ཀུ་སུ་ཏ་ཡི་

དཔལ་འདི་ཡང་། །དྲན་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །འགྲོ་བ་འདི་ལྟ་བུར་ནི་འཁོད་པ་ལ། །སྐྱེ་བོ་འཇིགས་པ་མེད་པ་ངོ་མཚར་ཀྱི། །ལམ་རྣམས་ཐམས་ཅད་འཆི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བཀག །དོགས་པ་མེད་པར་རབ་ཏུ་དགའ་ཞིང་སྤྲོད།།

ན་དང་ཏཱ་དང་འཆི་བའི་གཤེད་བྱེད་དག། །མཐུ་ཆེན་དགག་ཏུ་མི་རུས་ཡོད་བཞིན་ལ། །འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཉམ་ངར་ངེས་འགྲོ་ན། །སེམས་ཤེས་སུ་ཞིག་འདི་ལ་དག་བར་སེམས། །ཞེས་དང་། ཀླུ་ནི་ཀའི་སྨྲེངས་ཡིག་ལས་ཀྱང་།

འཆི་བདག་བརྩེ་བ་མེད་པ་ཅན། །སྐྱེས་རྩལ་དོན་མེད་གསོད་འགྱུར་བ། །གསོད་པ་མངོན་དུ་འོང་བཞིན་དུ། །མ་ཁས་པ་སུ་ཞིག་བག་ཆུད་སྨྲའོ། །དེའི་སྣད་དཔའ་ཆེན་བཟོད་མེད་དེས། །མདའ་ནི་མི་བཟད་འཆོར་མེད་པ། །དེ་ནི་ཇི་སྲིད་མ་

@72A ཞུ། །འཕངས་པ། །དེ་སྲིད་རང་གི་དོན་ལ་འབོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསམ་མོ། །གཉིས་པ་ནམ་འཆི་ངེས་མེད་བསམ་པ་ནི། དེ་རིང་ཕན་ཆད་བརྒྱ་ཚུན་ཆད་ལ་འཆི་བ་འོང་བར་ངེས་ཤིང་། དེའི་བར་

གྱི་ཞག་གང་ལ་འོང་མ་དེས་པས་དེ་རིང་ལྟ་བུ་ལ་འཆི་མི་འཆི་གང་དུའང་ཐག་མི་ཆོད་མོད། འོན་ཀྱང་བློས་འཆི་བའི་ཕྱོགས་བཟུང་ནས་དེ་རིང་འཆི་སྙམ་པའི་བློ་བསྐྱེད་དགོས་ཏེ། དེ་རིང་མི་འཆི་སྙམ་བ་དང་ཕལ་ཆེར་མི་

འཆི་སྐམ་པ་བློས་མི་འཆི་བའི་ཕྱོགས་བརྒྱང་ན་ཆོ་འདིར་སྔོད་པའི་གྲབས་བྱེད་བྱེད་ནས་འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མའི་གྲབས་བྱེད་པ་མི་འོང་བས། དེའི་བར་དུ་འཆི་བདག་གིས་བརྒྱང་ནས་སྡུངས་དང་བཅས་བཞིན་དུ་འཆི་དགོས་པའི་ཕྱིར་

རོ། ཤཀྱ་མ་རེ་རེ་བཞིན་འཆི་བའི་གྲབས་བྱས་ན་ནི་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་གྱི་དོན་མང་པོ་འགྲུབ་པས་མ་ཤི་ན་ཡང་དེ་བྱས་པ་ལེགས་ལ། ཤིན་ནི་ཁྱད་པར་དུའང་དེ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན། རང་ལ་གནོད་པ་དག་པོ་བྱེད་

པའི་དགྲ་ཆེན་པོ་ཞིག་དུས་འདི་ནས་འདིའི་བར་ལ་འོང་བར་ནི་ཐག་ཆོད་ལ། ཞག་གང་ལ་འོང་མི་ཤེས་ན་ཞག་རེ་རེ་ནས་དེའི་ཟོན་བྱ་དགོས་པ་དང་འདྲའོ། །ཞག་རེ་རེ་ནས་དེ་རིང་འཆི་སྐམ་པའམ་ཐ་ན་དེ་རིང་ཕལ་ཆེར་འཆི་སྐམ་པ་

བྱུང་ན་གང་དུ་འགྲོ་བའི་འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མའི་དོན་བྱེད་ཅིང་འཇིག་རྟེན་འདིའི་སྤྲོད་གྲབས་མི་བྱེད་ལ། བསམ་པ་དེ་མ་བྱུང་ན་འཇིག་རྟེན་འདིར་སྤྲོད་པར་མཐོང་ནས་དེའི་གྲབས་བྱེད་ཀྱི། འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མའི་དོན་མི་བྱེད་དེ། དེས་ན།

@72B གནས་གཅིག་ཏུ་ཡུན་རིང་དུ་བསྡད་སྐམ་ན་དེའི་སྟོད་གྲབས་བྱེད་པ་དང་། དེར་མི་སྟོད་པར་གཞན་དུ་འགྲོ་སྐམ་ན་གང་དུ་འགྲོ་བའི་གྲབས་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཉི་མ་རེ་རེས་འཆི་སྐམ་པའི་ཚྭ་བསྐྱེད་དགོས་སོ། །འདི་ལ་

གསུམ་ལས། འཇམ་བུ་གླིང་པའི་ཚེ་ལ་དེས་པ་མེད་པ་བསམ་པ་ནི། སྤྱིར་སྣུམ་མི་སྐྱེ་བའི་ཚེ་ནི་དེས་ཀྱི། གཞན་རྣམས་རང་རང་གི་ཚེ་ཚད་ཐུབ་པའི་དེས་པ་མེད་ནའང་ཕལ་ཆེར་དེས་པ་མང་ལ། འཇམ་བུ་གླིང་པའི་ཚེ་ནི་ཤིན་ཏུ་

མ་དེས་པ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་ནི་ཚེ་ལོ་དཔག་ཏུ་མེད་པའང་བྱུང་ལ། ད་གདོད་ལོ་བཅུ་ལོན་པ་ལ་རིང་མཐའ་བྱེད་དགོས་ཤིང་ད་ལྟ་ཡང་ཟླན་གཞོན་བར་མ་གང་ལ་འཆི་མ་དེས་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མཇོད་ལས། འདི་ན་མ་

དེས་ཐ་མར་ནི། །ལོ་བཅུ་དང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད། །ཅེས་དང་། ཚོམས་ལས། སྐད་དོད་སྐྱེ་ངང་མཐོང་བ། །ཕྱི་དྲོ་ཁ་ཅིག་མཐོང་མི་འགྱུར། །ཕྱི་དོ་སྐྱེ་གོ་མང་མཐོང་བ། །སྐད་དོ་ཁ་ཅིག་མཐོང་མི་འགྱུར། །ཞེས་དང་། སྐྱེས་པ་བྱད་མེད་

མང་པོ་དང་། །དར་ལ་བབ་པའང་འཆི་འགྱུར་ན། །དེ་ལ་མི་འདི་གཞོན་ཞེས་ཏེ། །གསོན་པའི་གདེང་དོད་ཅི་ཞིག་ཡོད། །ཁ་ཅིག་མངལ་དུ་འཆི་བར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་ཁ་ཅིག་བཙས་པའི་སར། །དེ་བཞིན་ཁ་ཅིག་གོ་གུ་ཙམ་ན། །

དེ་བཞིན་ཁ་ཅིག་ཡོངས་རྒྱུག་ན། །ལ་ལ་རྒན་དང་ལ་ལ་གཞོན། །ལ་ལ་དར་ལ་བབ་པའི་མི། །རིམ་གྱིས་རབ་ཏུ་འགྲོ་འགྱུར་ཏེ། །འབྲས་བུ་སྨིན་པ་ལྟུང་བ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། བླ་མའམ་བྱོགས་ལ་སོགས་པ་ཆོའི་མཐར་མ་

@73A ཞེས། །ཕྱིན་པར་གྲོ་བྱར་དུ་ཕྱི་དང་ནང་གི་འཆི་རྒྱུན་གྱིས་བསམ་པ་མ་རྫོགས་པར་ཁེ་བ་མཐོང་ངམ་ཐོས་པ་རྣམས་ཡིད་ལ་བྱས་ལ། བདག་ཀྱང་ངེས་པར་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཅན་ནོ་སྐམ་དུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསམས་ལ་འཆི་

བའི་བྲོ་རྩི་སྐྱེ་བྱའོ། །འཆི་རྒྱུན་ཤིན་ཏུ་མང་ཞིང་གསོན་རྒྱུན་ཉུང་བ་བསམ་པ་ནི། སྲོག་འདི་ལ་སེམས་ཡོད་པའི་གནོད་པ་དང་སེམས་མེད་པའི་གནོད་པ་མང་སྟེ། འདི་ལྟར་མི་དང་མི་མ་ཡིན་པ་གདོན་གྱི་རིགས་སུ་བྱུང་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་

པ་རྣ་མར་འཆོ་བ་དང་དྲུབ་འགྲོའི་རིགས་ལུས་དང་སྲོག་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་དུ་མ་ཡོད་པ་དེ་དག་གིས་ཇི་ལྟར་འཆོ་བའི་ཚུལ་དང། དེ་བཞིན་དུ་ནང་གི་ནད་རྣམས་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་འབྲུང་བ་རྣམས་ཀྱི་གནོད་པ་འབབ་པའི་ཚུལ་རྣམས་ཀྱང་ཞིབ་ཏུ་

བསམ་མོ། །གཞན་ཡང་རང་གི་ལུས་འབྲུང་བ་བཞི་ལས་གྲུབ་དགོས་ལ། དེ་དག་ཀྱང་ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་གནོད་པ་བྱེད་པས་འབྲུང་བའི་ཁམས་རྣམས་ཆ་མ་སྙོམས་བར་འཕེལ་འགྲིབ་ཏུ་གྱུར་བ་ན་ནད་བསྐྱེད་དེ་སྲོག་འཕྲོག་པས་གནོད་པ་དེ་

དག་ནི་རང་དང་ལྷན་སྐྱེས་སུ་ཡོད་པས་ལུས་སྲོག་ལ་ཡིད་བརྟན་དུ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འདས་ཆེན་ལས། འཆི་བའི་འདུ་ཤེས་ནི་སྲོག་འདི་རྟག་ཏུ་དག་སྣང་བ་དུ་མས་བསྐོར་ཏེ་སྐད་ཅིག་རེ་རེར་ཉམས་པར་བྱེད་ཀྱི་འཕེལ་པར་བྱེད་པ་ནི་གང་

ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་དང་། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང་། འཆི་བདག་རྒྱུན་གྱི་ནང་གནས་པ། །སྐྱང་དམར་ནང་འདུག་མར་མེ་བཞིན། །ཞེས་དང་། བཤེས་སྦྱིངས་ལས་ཀྱང་། ཚེ་ནི་གནོད་མང་སྐྱང་གིས་བཏབ་པ་ཡི། །ཆུ་ཡི་ཆུ་

@73B བྱང་བས་ཀྱང་མི་རྟག་ན། །དབྱགས་རྟབ་དབྱགས་འབྱང་གཉིད་ཀྱིས་ལོག་པ་ལས། །སད་ཁོམ་གང་ལགས་དེ་ནི་ངོ་མཚར་ཆེ། །ཞེས་དང་། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང་། རྒྱས་པ་མེད་པས་འབྱང་ཀུན་ལ། །ཆོགས་པ་ཞེས་བྱ་སྐྱེ་འབྱང་ཀེ། །

འགལ་བ་རྣམས་ལ་བདེའོ་ཞེས། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུའང་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྣྲིགས་མ་ལྟ་ཤེན་ཏུ་བདོ་བའི་དུས་ཡིན་པས་ཆོ་རིང་དུ་གནས་པའི་ལས་བཟང་པོ་མཐུ་ཆེན་བསགས་པ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཉུང་བ་དང་། ཁ་ཟས་

ལ་སོགས་པའི་སྣུན་རྣམས་ཀྱང་མཐུ་ཆུང་བས་ནད་འཇོམས་པའི་སྟོབས་ཆུང་ཞིང་། ལོངས་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱང་བདེ་བར་ཞུ་ནས་ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའི་མཐུ་བྱེ་བས་བདེ་བར་འཇུག་ཁཱའ་ཞིང་ཞུ་བས་ཀྱང་ཕན་

འདོགས་པ་ཆུང་བ་དང་། ཆོགས་ཀྱི་བསགས་རྒྱབ་ཆུང་ཞིང་ཉེས་སྤྱོད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་བརླས་བཇོད་ལ་སོགས་པ་ཡང་མཐུ་ཆུང་བར་སོང་ནས་ཆོ་བསྲིང་བ་སོགས་ཤིན་ཏུ་དཀའོ། །གསོན་ཆྱེན་རྣམས་ཀྱང་འཆི་ཆྱེན་དུ་མ་གྱུར་པ་མེད་དེ། མི་འཆི་

བའི་ཕྱིར་དུ་ནི་བཟའ་བཏུང་དང་གནས་ཁང་དང་གྲོགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཆོལ་ལ། དེ་དག་ཀྱང་བཟའ་བཏུང་ཏ་ཅང་མངས་པ་དང་ཏ་ཅང་ཉུངས་པ་དང་མི་འཕྲོད་པ་ལོངས་སྤྱད་པ་སོགས་དང་། གནས་ཁང་རྡིབ་པ་དང་མཛའ་བོས་བསླུས་པ་ལ་

སོགས་པའི་སྐོན་ནས་འཆི་བའི་རྒྱུན་དུ་འབྱུང་བས་ན་འཆི་བའི་རྒྱུན་དུ་མ་སོང་བའི་གསོན་པའི་རྒྱུན་མི་སྣང་ངོ་། །གཞན་ཡང་གསོན་པ་ཉིད་འཆི་བའི་དོན་དུ་ཞུགས་པ་ཡིན་པས། གསོན་པའི་རྒྱུན་མང་ཡང་དེ་ལ་ཡིད་བརྟན་དུ་མི་རུང་སྟེ།

@74A ཞེས་ཅེ། །རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། འཆི་བའི་རྒྱུན་ནི་མང་བ་སྟེ། །གསོན་པ་ཡི་ནི་ཉུང་ཟད་ཅིག །དེ་དག་རྣམས་ཀྱང་འཆི་བའི་ཡང་། །དེ་བས་རྟག་ཏུ་ཆོས་མཛོད་ཅིག །ཅེས་གསུངས་སོ། །ལུས་ཤིན་ཏུ་ཉམ་ཆུང་བས་ན། ནམ་

འཆི་ངེས་མེད་བསམ་པ་ནི། ལུས་ཆུའི་དབྱུ་བ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་ཉམ་ཆུང་བས་ན་གནོད་པ་ཆེན་པོ་མི་དགོས་བར་ཆོར་མ་ཟུག་པ་ལྟ་བུའི་གནོད་པ་ལ་སྣད་བཏགས་ནས་ཀྱང་སྲོག་འཛིག་པར་འགྱུར་བས་ན། འཆི་རྒྱུན་ཐམས་ཅད་དཀྱིས་གཞོམ་

པར་ཡང་ཤེན་ཏུ་སྣ་བ་ཡིན་ཏེ། བཤེས་སྦྱིངས་ལས། ས་དང་ལྡན་པོ་རྒྱ་མཚོ་ཉི་མ་བདུན། །འབར་བས་བསྲེགས་པའི་ལུས་ཅན་འདི་དག་ཀྱང་། །ཐལ་བ་ཡང་ནི་ལུས་པར་མི་འགྱུར་ན། །ཤེན་ཏུ་ཉམ་ཆུང་མི་ལྡ་སྟེས་ཅི་

འཚལ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བསམས་པའི་མཐར་འཆི་བདག་གིས་ལུས་སྲོག་ནམ་འཕེམས་ངེས་པ་མི་སྣང་བས་ལོང་ཡོད་མི་བྱ་བར་ད་ལྟ་ཉིད་ནས་ཆོས་བྱ་བར་ཐག་གཅོད་པའི་ཞེ་དམ་མང་དུ་བྱ་སྟེ། ཀླ་ནི་ཀའི་སྦྱིངས་ཡིག

ལས།ཿ འཆི་བདག་སུ་དང་མི་བཤེས་པ། །ཟློ་བྱར་དག་ཏུ་འབབ་འགྱུར་བས། །སང་དག་བྱ་ཞེས་མ་གཞེས་པར། །དམ་པའི་ཆོས་ལ་བསྟུར་ཏེ་མཛོད། །འདི་སང་དེང་ནི་འདི་བྱ་ཞེས། །བྱ་བ་མི་ལ་བཟང་པོ་མིན། །ཞམ་

ཞིག་ཁྲོད་ནི་མེད་འགྱུར་བའི། །སང་དེ་གདོན་མི་ཟ་བར་འོང་། །ཞེས་དང་། རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱུག་ཕྱའི་ཛ་ག་ཏ་མི་ཏ་ཡྭ་ནན་ཏས་ཀྱང་། ས་བདག་ཇི་ལྟར་གཡར་པོའི་ལུས། །ཤད་མེད་རྐྱང་མེད་བདེར་གནས་པ། །དེ་

@74B ཉིད་ཆོ་ན་སྣོང་བོ་བློང་། །ཀ་འཆི་རྒྱད་པས་འཇིགས་མེད་བགྱི། །གང་ཆོ་ན་རྐས་རྒྱད་སོགས་ན། །དྲན་ཡང་དེ་ཆོ་ཅི་བགྱིར་མཆིས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །རྩ་བ་གསུམ་ལས་ཀྱང་གལ་ཆེ་ཤོས་ནམ་འཆི་ངེས་མེད་བས་མས་

ནས་བློ་སྟ་འགྱུར་བ་འདི་ཉིད་ཡིན་པས་འབད་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་འཆི་བའི་ཚེ་ཆོས་མ་གཏོགས་པ་གཞན་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཕན་པ་བས་མ་པ་གསུམ་ནི། དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཏུ་འགྲོ་དགོས་བར་མཐོང་བ་ན། དེའི་ཚེ་གཉེན་

ནམ་ཟའེས་ཇི་ལྟར་བརྩེ་ཞིང་གདུང་བ་ཆེ་བས་མཐའ་བསྐོར་ཡང་གཅིག་ཀྱང་འཕྲིད་ས་མེད། ཡིད་དུ་འོང་བའི་ནོར་གྱི་ཕུང་པོ་ཇི་སྙེད་ཡོད་ཀྱང་རྒྱལ་ཕྲན་ཙམ་ཞིག་ཀྱང་འཕྲོར་དུ་མེད་དེ། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཤ་རུས་ཀྱང་འདོར་

ན་གཞན་ལྟ་ཅི་སྨོས། དེས་ན་ཆོ་འདིའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་བདག་འདོར་ལ། བདག་གིས་ཀྱང་འདི་དག་དོར་ནས་འཇིག་རྟེན་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་ཞིག་ངེས་པར་འོང་། དེ་ཡང་དེ་རིང་འོང་སྐམ་དུ་བསམས་ལ།

དེའི་དུས་སུ་ནི་ཆོས་འབའ་ཞིག་སྐྱབས་དང་མགོན་དང་དཔུང་གཉིན་དུ་འགྱུར་ཚུལ་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། ཀླ་ནི་ཀའི་སྨིར་སྐྱེས་ཡིག་ལས། རྣམ་སྨིན་འབྱིན་པ་སྟོན་ལས་ཀྱིས། །ཁྱོད་ནི་ཡོངས་སུ་བཏང་གྱུར་པ། །གསར་པའི་ལས་

དང་རྟེས་འབྲེལ་ཞིང་། །འཆི་བདག་གིས་ནི་དྲངས་པ་ན། །དགེ་དང་སྡིག་པ་མ་གཏོགས་པར། །འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཕྱིར་ལོག་ནས། །འགའ་ཡང་ཁྱོད་རྟེས་མི་འབྱང་བར། །མཁྱེན་པར་མཛོད་ལ་ལེགས་པར་སྨྲོད། །ཅེས་བ་དང་།

@75A ཞེས། །ཤྲཱི་ཪ་གུ་མི་དྲས་ཀྱང་། ལྷ་གཅིག་ཇི་ལྟར་ཁྱོད་འདྲོར་ཀྱང་། །གཉེན་ནས་འཇིག་རྟེན་གཞན་བཞུད་ཚེ། །སྐུ་ངམ་ཐང་ལ་དབྱས་བཅོམ་ལྡན། །གཅིག་པུ་སྲས་མེད་བཙུན་མོ་མིན། །ན་བཟའ་མ་

མཆིས་བཞེས་མ་མཆིས། །རྒྱལ་སྲིད་མ་མཆིས་ཁབ་མ་མཆིས། །དཔག་མེད་མཐུ་དཔུང་མངའ་ལགས་ཀྱང་། །གཟིགས་སུ་མ་མཆིས་གསན་མ་མཆིས། །གཅིག་ཙམ་ཉིད་ཅིག་ཕྱི་ཐག་གིས། །རྟེས་སུ་འབྲང་བའང་མི་མངའ་འོ། །

མདོར་ན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཙམ་ཡང་། །དེ་ཚོ་མེད་ན་གཞན་ཅི་སྨོས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་དལ་བ་དོན་ཆེ་ཞིང་ཤིན་ཏུ་རྙེད་དཀའ་བ་དང་རྙེད་པར་དཀའ་ཡང་ཤིན་ཏུ་འཇིག་སྟྲེན་འདི་འཆི་བ་དྲན་པ་བསམས་ནས། འཇིག་རྟེན་

ཕྱི་མ་ཕན་ཆད་ཀྱི་གཏན་བདེ་ཞིག་སྒྲུབ་པར་མི་བྱེད་ན། མ་ཤི་ཚུན་ཆོད་ཀྱི་བདེ་བ་བསྒྲུབ་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་སེལ་བ་ལ་ནི་མི་བས་དུད་འགྲོ་རྣབས་ཆེ་བ་ཡོད་པས་ན་དེ་དག་ལས་ཁྲད་ཞུགས་པའི་སྤྱོད་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་བདེ་

འགྲོའི་རྟེན་རྣེན་ཀྱང་མ་རྣེད་པ་དང་འདྲ་སྟེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། ཕྱུགས་ཀྱིས་བསྒྲུབས་ནའང་མི་དགོན་པའི། །མནོག་ཆུང་གང་ཡིན་དེ་དོན་དུ། །དལ་འབྱོར་ཕུན་ཚོགས་རྣེད་དཀའ་འདི། །ལས་ཀྱིས་མནར་བརྟམས་ཀྱི་(SBCO)མ། །ཞེས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྐྱེ་དགའ་སེ་བྱང་ཡང་ལམ་གྱི་གཞི་ཡིན་པས་འབད་དགོས་ཏེ། པོ་ཏི་པའི་ཞལ་ནས། ངད་ཀྱི་སྣང་སེལ་མི་རྟག་པ་བསྒོམ་པ་འདི་རང་ཡིན་ཏེ་ཉེ་འབྲེལ་དང་ཡོ་བྱད་ལ་སོགས་པ་ཆོ་འདིའི་སྣང་བ་ཀུན་བསལ་ནས་རང་

@75B གཅིག་པུ་གཉིས་སུ་མེད་པར་ཆོ་ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱད་ཀྱིས་འགྲོ་བར་ཤེས་ནས་ཆོས་མིན་པ་ཅིས་ཀྱང་བྱར་མེད་སྣམ་ནས་ཆོ་འདི་ལ་མ་ཚགས་པ་ཞིག་གདོད་འོང་། འདི་བློ་ལམ་སྐྱེས་ཀྱི་བར་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལམ་འགག་ནས་

འདུག་བ་ཡིན་གསུང་། དོལ་པའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། ཞར་ལ་ཆོག་གསོག་པ་དང་སྦྱིན་པ་སྟོང་། ལྷ་དང་བླ་མ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་ཤིང་རྒས་ཤིང་དང་བཅས་ནས་ནན་ཏན་གྱིས་བསམས་ན། ལོ་བརྒྱར་ཡང་མི་སྐྱེ་སྣམ་པ་ཞིག་ཀྱང་འདུས་

བྱས་སོ་ན་མི་སྡུད་པས་ཅི་ཞིག་ལྟར་ལ་སྐྱེ་བ་ཡིན་གསུང་ངོ་ །ཀ་མ་བ་ལ་དམིགས་པ་སྟོ་བར་ཞུས་ཙན་སྡུ་མ་སྐྱོར་སྐད། འཕྲོ་ནས་ཞུས་ཙན་འཕྲོ་ཡེ་མ་ཐོད་པ་ཞེས་གསུང་ལོ། །དེ་ལྟར་ན་བློས་ལྷོགས་ན་སྡུར་བཤད་པ་བཞིན་བསྟོམ་

ཞིང་། མ་ལྷོགས་ན་རྩ་བ་གསུམ་ལ་རྒྱུ་མཚན་དགུ་ཇི་ལྟར་འཚམ་པ་རེ་བཟུང་ལ། གསོད་སར་འཁྲིད་པ་ལ་རྒྱན་བཏུགས་པ་ལྟར་ཆོ་འདིའི་བྱ་བ་རྣམས་ལས་ཡིད་མ་ལོག་གི་བར་དུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྟོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་

གཉེན་བསྟེན་པ་དང་དལ་འབྱོར་དང་མི་རྟག་བའི་སྐོར་རྣམས་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ག་ན་འདུག་ཀྱང་སྐབས་དེ་དང་དེའི་ཉམས་ལེན་དུ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་བསྒྲུབས་ན་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་རྣམས་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས།

པར་འགྱུར་ཏེ་སྐབས་གཉན་དུ་འང་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་བ་འགྲོ་བ་གཉིས་ཀྱི་བདེ་སྡུག་བསམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྐྱུར་དུ་འཆི་བར་ནི་རེས་པས་ཆོ་འདིར་ནི་བསྡད་ལོང་མེད་ལ། ཤི་བའི་

@76A ཞེས། །འོག་ཏུ་ཡང་མེད་དེ་མི་འགྲོ་བར་སྐྱེ་བ་བླང་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་འགྲོ་བ་གཉིས་ལས་གཉན་དུ་སྐྱེས་མེད་པས་བདེ་འགྲོའམ་ངན་འགྲོར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ལ་རང་དབང་ནི་མེད་པས་ལས་ཀྱི་

གཉན་དབང་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལས་དཀར་ནག་གིས་ཇི་ལྟར་འཕངས་པ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་བདག་ངན་སོང་དུ་སྐྱེས་ན་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་སྣམ་དུ་ངན་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་

ཀྱིས། རབ་ཏུ་ཚ་ཞིང་བྱང་བ་ཡི། ।དམྱལ་བ་ཉི་མ་གཅིག་བཞིན་དུན། ।བཀྲེས་སྐོམ་དག་གིས་རིད་པ་ཡི། ।ཡི་དྭགས་དག་ཀྱང་དུན་པར་བྱ། ।རྟོངས་པའི་སྡུག་བསྔལ་རབ་མང་བའི། ।བྱོལ་སོང་བལྟ་ཞིང་དུན་པར་བྱ། ।དེའི་རྒྱུ་རྣམ་སྦྱང་

བདེ་རྒྱུ་སྦྱིད། ।ཐོབ་དཀའ་འཕྲོ་ཀྱིང་མི་ཡི་ལུས། ।དེ་ཐོབ་དུས་སུ་ངན་སོང་རྒྱུ། ।རབ་ཏུ་བསྒྲིམས་ཏེ་གཅད་པར་བྱ། ।ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ।དེ་ལ་འཚོར་བ་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་དུ་དན་འབྱོའི་སྡུག་བསྔལ་བསྟོམ་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་གནད་

ཆེ་སྟེ། འདི་ལྟར་རང་ཉིད་སྡུག་བསྔལ་གྱི་མཚོར་ལྷུང་བའི་ཚུལ་བསམས་ན་ནི་ཡིད་འབྱུང་བས་ང་རྒྱལ་དང་ཟེགས་པ་བཟློག་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་དེ་མི་དགེ་བའི་འབྲས་བུར་མཐོང་ནས་སྡིག་ལྷུང་ལ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་འཇོམ་པ་དང་སྡུག

བསྔལ་མི་འདོད་པས་ནི་བདེ་བ་འདོད་ལ། དེ་ཡང་དགེ་བའི་འབྲས་བུར་མཐོང་ནས་དགེ་བ་བསྒྲུབ་པ་ལ་དགའ་བ་དང་། རང་གི་ཉམས་ལ་དཔགས་ནས་གཞན་ལ་ཡང་སྐྱིང་རྗེ་སྐྱེ་བ་དང་འཚོར་བ་ལས་ཡིད་བྱུང་ནས་ཐར་པ་ལ་དོན་

@76B གཉིར་སྐྱེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་འཇིགས་ནས་སྐྱབས་འགྲོ་ལྟགས་དྲག་པ་སོགས་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་དུ་མ་ཞིག་འདུས་པའི་སྡོམ་ཚེན་པོའི། །དེ་ལྟར་ཡང་སྙོད་འཇུག་ལས། སྡུག་བསྔལ་མེད་པར་ངེས་འབྱུང་མེད། །དེ་བས་

སེམས་ཁྲོད་བརྟན་པར་མཛོས། །ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་སྡུག་བསྔལ་ཡོན་ཏན་ནི། །སྐྱོ་བས་དེགས་པ་སེལ་བར་བྱེད། །འཁོར་བ་པ་ལ་སྙིང་རྗེ་སྐྱེ། །སྲིག་ལ་འཇོམ་ཞིང་དགེ་ལ་དགའ། །ཞེས་དང་། བདག་ནི་འཇིགས་པས་རྣམ་སྐྲག་ནས། །ཀུན་ཏུ་

བཟང་ལ་བདག་ཉིད་འབྱལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཡོན་ཏན་དེ་རྣམས་སྙོད་འཇུག་ཏུ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་བྱང་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་མོད། འོན་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་རྒྱོང་བར་འགྱུར་བ་ལ་ཡང་འདུ་བ་

ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ངན་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་ལ་གསུམ། དམྱལ་བ་དང་། དུད་འགྲོ་དང་། ཡི་དྭགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་ཆེན་པོ་དང་། ཉེ་འཁོར་བའི་དམྱལ་བ་དང་།

བྱང་བའི་དམྱལ་བ་དང་། ཉི་ཚེ་བའི་དམྱལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ནས་དཔག་ཚད་སྟོམ་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་གི་འོག་ན་ཡང་སོས་ཡོད་ལ། དེ་ནས་དཔག་ཚད་བཞི་སྟོང་བཞི་གིས་ཆོད་པ་ན་གཞན་བདུན་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་བརྒྱད་ལས། དང་པོ་

ཡང་སོས་ན་ནི། སེམས་ཅན་དེ་དག་ཕན་ཚུན་འདུས་ནས་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་མཚོན་ཆ་སྣ་ཚོགས་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་གཅིག་ལ་གཅིག་སྣུན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་བརྒྱལ་ཏེ་ས་ལ་འགྱེལ་བ་དང་ནམ་མཁའ་ལས་ཁྱེད་རྣམས་

@77A ཞེས། །ཡང་སོས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་པའི་སྒྲ་འབྱུང་དོ། །དེ་ནས་ཡང་ལངས་ཏེ་སྟར་ལྟར་སྣུན་པར་བྱེད་པས་སྡུག་བསྔལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཐིག་ནག་ན་ནི། སེམས་

ཅན་དེར་སྐྱེས་པ་རྣམས་དམྱལ་སྣང་རྣམས་ཀྱིས་ཟུར་བཞིའམ་ཟུར་བརྒྱད་དམ་ཚར་གས་བ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་དུ་མར་ཐིག་ནག་པོས་བཅལ་ནས་ཐིག་ཇི་ལྟར་བཏབ་པ་དེ་ལྟར་མཚོན་ཀྱིས་གཤེག་ཅིང་འཇོག་པར་བྱེད་

པའི་སྡུག་བསྔལ་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་འགྱུར་རོ། །བསྡུས་འཇོམས་ནི། སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་འདུས་ཤིང་འཚོགས་པའི་ཚེ་དམྱལ་སྡུང་རྣམས་ཀྱིས་ལྷགས་ཀྱི་རེ་རའི་གདོང་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་འཚང་བར་བྱེད་

དོ། །དེ་ནས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་རི་དེ་གཉིས་ཀྱིས་འཆིར་ལ། དེའི་ཚེ་སྐོ་ཐམས་ཅད་ནས་ཁྲག་གི་ཀླུང་རབ་ཏུ་འབབ་བོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལུག་དང་རྟ་དང་གླང་པོ་ཆེ་དང་སེང་གེ་དང་སྐྱག་གི་གདོང་པ་ལྟ་བུས་ཀྱང་འཆིར་བར་བྱེད་

དོ། །ཡང་འདུས་པ་ན་ལྷགས་ཀྱི་འཇུལ་འཕོར་ཆེན་པོའི་ནང་དུ་བསྡུག་ནས་བུར་ཤིང་འཆིར་བ་བཞིན་དུ་འཆིར་རོ། །དེ་ནས་ཡང་འདུས་པ་ན་སྐྱེ་ནས་ལྷགས་ཀྱི་ཕ་བོང་ཆེན་པོ་ལྟེང་ནས་ལྷགས་ཀྱིས་གཞི་ལ་གཅོད་པ་

དང་འབྱེད་པ་དང་བརྟུང་བ་དང་དམྱལ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་དག་གི་ཚེ་ཡང་ཁྲག་གི་ཀླུང་རབ་ཏུ་འབབ་བོ། །དུ་འབོད་ན་ནི། སེམས་ཅན་དེ་དག་གནས་འཚོལ་ཞིང་ལྷགས་ཀྱི་ཁང་བའི་ནང་དུ་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། །

@77B ཞུགས་པ་དང་མི་ཀྱན་ཏུ་འབར་བས་སྲེག་པར་བྱེད་དོ། །དུ་འབོད་ཆེན་པོ་ན་ནི། སྔ་མ་དང་འདྲ་བ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་ལྷགས་ཁང་ཉིས་རིམ་དུ་ཡོད་དོ། །ཚ་བ་ན་ནི། སེམས་ཅན་དེ་དག་དམྱལ་སྣང་རྣམས་

ཀྱིས་ལྷགས་ཟངས་དཔག་ཚད་དུ་མ་ཡོད་པ་ཤིན་ཏུ་ཚ་ཞིང་འབར་བའི་ནང་དུ་བཙུག་ནས་བསྐོལ་ཏེ་ཉ་བཞིན་དུ་བསྲེག་པ་དང་། ལྷགས་ཀྱི་གསལ་ཤིང་རབ་ཏུ་འབར་བས་འཕོངས་ནས་ཕུག་སྟེ་སྨྱོ་བོར་འབྱིན་པ་དང་ཁ་

དང་མིག་དང་སྣ་དང་རྣ་བའི་བུ་གུ་གཉིས་གཉིས་དང་བ་སྨུའི་ཁུང་བུ་ཐམས་ཅད་ནས་མེ་ལྕེ་རབ་ཏུ་འབར་བ་འབྱུང་བ་དང་། ལྷགས་ཀྱི་ས་གཞི་རབ་ཏུ་འབར་བ་ལ་གན་རྒྱལ་ལམ་ཁ་སྣུབ་ཏུ་བཞག་སྟེ། ལྷགས་ཀྱི་ཐོ་བ་ཚ་ཞིང་རབ་

ཏུ་འབར་བས་བརྡུང་ཞིང་དམྱལ་བར་བྱེད་དོ། །རབ་ཏུ་ཚ་བ་ན་ནི། ལྷགས་ཀྱི་གསལ་ཤིང་རྩེ་གསུམ་པ་འཕོངས་སུ་བཙུག་ནས་རྩེ་མོ་གཡས་གཡོན་གཉིས་ཕྲག་པ་གཉིས་དང་དབུས་མ་སྟྱི་བོ་ནས་འབྱིན་ནོ། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་

ཁ་ལ་སོགས་པའི་སྐོ་རྣམས་སུ་མི་ལྷེ་འབར་པ་འབྱུང་ངོ། །ལྷོགས་གླེབས་པ་ཚ་ཞིང་རབ་ཏུ་འབར་བས་ལུས་ཡོངས་སུ་དཀྲི་བ་དང་ལྷགས་ཟངས་ཆེན་པོ་འགྱུར་བྱེད་བསྐོལ་བས་གང་ཞིང་ཀུན་ཏུ་འབར་བའི་ནང་དུ་སྨྱིཌ་ཚུགས་

སུ་བཅུ་གནས་བསྐོལ་བ་ན་སྡིང་འོག་དང་ཐད་ཀ་རྣམས་སུ་འགྲོའོ། །དེའི་ཚེ་པགས་པ་དང་ཤ་ཁྲག་རྣམས་ཞིག་ནས་ཀེང་རུས་འབའ་ཞིག་ལུས་པའི་ཚེ་ཡང་ཕྱིར་ཕྱུང་ནས་ལྷགས་ཀྱིས་གཞི་ལ་འགྲེམ་མོ། །དེ་ནས་པགས་པ་

@78A ཞེས། །དང་ཤ་ཁྲག་སྐྱེས་པ་དང་ཡང་ནང་དུ་འཛུག་གོ། །ལྷག་མ་གཞན་ནི་ཚ་བ་དང་འདྲའོ། །མནར་མེད་ན་ནི། ཤར་ཕྱོགས་ནས་ས་གཞི་དཔག་ཚད་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མ་ཡོད་པ་ཀུན་ཏུ་འབར་ཞིང་

མཆེད་པ་ལས། མི་འབར་བའི་ཤུགས་འོངས་ཏེ་དེས་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་པགས་པ་དང་ཤ་དང་རྒྱུས་པ་དང་རུས་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་བཤིག་ནས་ཤར་ལ་ཐུག་པར་བྱེད་དེ། མར་མེའི་སྐྱིང་པོ་བཞིན་དུ་ལུས་ཐམས་ཅད་མི་ལྷེ་

འབར་བས་ཁྱབ་པར་འདུག་གོ། །ཕྱོགས་གཞན་གསུམ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་སྟེ་ཕྱོགས་བཞི་ནས་མེ་འོངས་པ་དེར་འདྲེས་པས་སྣུག་བསྡལ་རྩོང་བ་བར་མ་ཆད་པས་ཉམ་ཐག་པའི་སྐད་འབྱིན་པས་སེམས་ཅན་དུ་ཤེས་པ་ཙམ་མོ། །ཡང་

ལྷགས་ཀྱི་ཞིབ་མའི་ནང་དུ་ལྷགས་ཀྱི་མདག་མ་རབ་ཏུ་འབར་བ་དག་འཁྲབ་ཏུ་འཇུག་གོ། །ལྷགས་ཀྱི་ས་གཞིར་ལྷགས་ཀྱི་རི་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་འབབ་འཛོག་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་དང་། ཡང་ཁ་ནས་ལྷེ་ཕྱུང་སྟེ་ལྷགས་ཀྱི་ཕུར་པ་བརྒྱས་

བརྒྱབས་ནས་གླང་གི་ཀོ་བ་ལ་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་ཐང་བཙད་དེ་གཉེར་མ་དང་ཁམ་ཁྲུམ་མེད་པར་བྱེད་དོ། །ཡང་ལྷགས་ཀྱིས་གཞི་ལ་གན་རྒྱལ་དུ་བཞག་ནས་ལྷགས་ཀྱི་འབྱེད་སྤྲུད་ཀྱིས་ཁ་ཕྱེ་ནས་ལྷགས་ཀྱི་ཐྲུ་ལུམ་འབབ་བ་ཁར་འཇུག

པ་དང་ཟངས་བསྐོལ་བ་ཁར་བླུགས་ནས་ཁ་དང་ལྟོག་མ་དང་རྒྱུ་མ་རྣམས་ཆོག་ནས་ར་སྤྱད་ནས་འབྱུང་ངོ། །ལྷག་མ་གཞན་ནི་རབ་ཏུ་ཚ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་ནི་གནོད་པ་རབས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། གཞན་ཡང་གནོད་པ་མང་པོ་སྤྱ་ཆོགས་

@78B པ་རྣམས་ཡོད་དེ། ཅི་ཙམ་ན་གནས་པའི་གནས་ཀྱི་ཚད་དང་སྡུག་བསྔལ་དེ་དག་ནི་སའི་དངོས་གཞི་ནས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར་བྱིས་པའོ། །སྡུག་བསྔལ་དེ་རྣམས་ཡུན་ཅི་ཙམ་དུ་ཉམས་སུ་ལྡོང་བ་ནི། བཞེས་སྒྲིངས་ལས། དེ་

ལྟར་སྡུག་བསྔལ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་ལོ། །བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱར་ཉམས་སུ་ལྡོང་ཡང་ནི། །ཇི་སྲིད་མི་དགེ་དེ་ཟད་མ་གྱུར་པ། །དེ་སྲིད་སྡོག་དང་ཕྲལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྡུག་བསྔལ་དེ་རྣམས་ལྡོང་བའི་ལས་

ཀྱི་ནུས་པ་མ་ཟད་པ་དེ་སྲིད་དུ་ལྡོང་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་མི་རྣམས་ཀྱི་ལོ་ལྟ་བཅུ་ལ་རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་པའི་ཞག་གཅིག །དེ་སུམ་ཅུ་ལ་རྩྭ་བ། དེ་བཅུ་གཉིས་ལ་ལོར་བྱས་པའི་ལོ་ལྟ་བརྒྱ་ནི་རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་པའི་ཚེ་ཚད་ཡིན་ལ།

དེ་ཐམས་ཅད་ལ་ཞག་གཅིག་དང་དེ་སུམ་ཅུ་ལ་རྩྭ་བ་དང་དེ་བཅུ་གཉིས་ལ་ལོར་བྱས་པའི་ལོ་ལྟ་བརྒྱ་ནི་དམྱལ་བ་ཡང་སོས་པའི་ཚེ་ཚད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་མིའི་ལོ་བརྒྱ་དང་ཉིས་བརྒྱ་དང་བཞི་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་བརྒྱ་དང་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་ནི་

སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པ་ནས་གཞན་འཕྲལ་དབང་བྱེད་པའི་བར་རྣམས་ཀྱི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཞག་གཅིག་ཡིན་ལ། ཚེའི་ཚད་ནི་ལྷའི་ལོ་སྟོང་དང་ཉིས་སྟོང་དང་བཞི་སྟོང་དང་བརྒྱད་སྟོང་དང་ཁྲི་དྲུག་སྟོང་ཐུབ་བོ། །དེ་དག་ནི་རིམ་པ་ལྟར་

ཐིག་ནག་ནས་ཚ་བའི་བར་ཀྱི་ཞག་རེ་རེར་བྱས་པའི་རང་ལོ་སྟོང་ནས་ཁྲི་དྲུག་སྟོང་གི་བར་ཐུབ་སྟེ། མཛོད་ལས། མི་རྣམས་ཀྱི་ལོ་ལྟ་བཅུ་ལ། །འདོད་པ་དག་གི་ལྷ་རྣམས་ལས། །འོག་མ་རྣམས་ཀྱི་ཉིན་ཞག་གཅིག །གོང་

@79A ཞེས། །མ་གཉིས་ཀ་ཉིས་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། ཡང་སོས་ལ་སོགས་དྲུག་རིམ་བཞིན། །འདོད་ལྷའི་ཚོ་དང་ཉིན་ཞག་མཉམ། །དེས་ན་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་ཚོ། །འདོད་པའི་ལྷ་དང་འདྲ་བ་ཡིན། །རབ་ཏུ་ཚ་

ཕྱེད་མནར་མེད་ནི། །བར་གྱི་བསྐལ་པའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། སའི་དངོས་གཞིར་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ། །ཉེ་འཁོར་བ་ནི། དམྱལ་བ་བརྒྱད་པོ་དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་རྩིག་ངོས་བཞི་བཞི་བཞི་ཡོད་ལ། དེ་དག་གི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ནི་ལྷག་ས་

ཀྱི་ར་བས་བསྒོར་ཞིང་ར་བ་དེ་ལའང་སྦོ་བཞི་བཞི་ཡོད་དོ། །སྦོ་དེ་རེ་རེ་ན་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་ལྷག་པ་བཞི་བཞི་ཡོད་དེ་མི་སྡུར་གྱི་འོབས་དང་། རོ་སྐྱགས་ཀྱི་འདམ་མམ་ཕྱི་སའི་འདམ་རོ་ལྷར་མནམ་པ་དང་། སྐུ་གྲིའི་ལམ་ལ་སོགས་པ་

དང་། ཆུ་གྲུང་རབ་མེད་དོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། མི་སྡུར་པུས་རྒྱབ་ཙམ་ཡོད་ལ། སེམས་ཅན་དེ་དག་གནས་འཆོལ་དུ་འགྲོ་བ་ན་དེར་ཤང་པ་བཞག་པའི་ཆོ་ཐག་པ་དང་ཤ་ཁྲག་ཀུན་འཇིག་ལ། བཏེག་པའི་ཆོ་དེ་དག་སྣར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་

རོ། །ཁཀཉིས་པ་ནི། དེ་དང་འདབས་ཆགས་པ་ན་ཕྱི་སའི་འདམ་རོ་ལྷར་མནམ་པ་ཡོད་པ་ལ། སེམས་ཅན་གནས་འཆོལ་བ་དག་གིས་བརྐལ་བ་དང་དེར་འགྲེལ་ནས་མགོ་མན་ཆད་བྱིང་སྟེ་འདུག་གོ། །འདམ་དེ་ན་འབྱམ་ཆུ་རྩེན་ཞེས་

བྱ་བ་ཡོད་པས་དེ་དག་གིས་ཡགས་པ་དང་ཤ་དང་རྒྱས་པ་དང་རྙས་པ་རྣམས་འབིགས་ཤིང་ཤོང་ལ་གཏུགས་ནས་འདྲུ་བར་བྱེད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། འདམ་དེ་དང་འདབས་ཆགས་པ་ན་སྐུ་གྲིའི་སོ་གཏམས་པའི་ལམ་ཡོད་དེ། སེམས་

@79B ཅན་གནས་འཆོལ་བ་དག་དེར་སོང་བ་དང་ཤང་པ་བཞག་ན་ནི་པཁས་པ་དང་ཤ་དང་ཁྲག་ཀུན་གཅོད་ལ་བཏེག་ན་དེ་དག་སྣུར་སྐྱེའོ། །དེ་དང་འདབས་ཆགས་པ་ན་ནགས་ཚལ་རལ་གྲི་ལོ་མ་ཅན་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་གནས་འཆོལ་

བ་དེ་དག་དེར་སོང་སྟེ་དེའི་གྲིབ་མ་ལ་བརྟེན་ཅིང་འཛོད་བ་ན་ཤིང་ལས་རལ་གྲི་ལྷགས་ཏེ། དེ་དག་གིས་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་འབིགས་ཤིང་རྣམ་པར་གཡེག་གོ། །དེ་དག་དེར་འགྲེལ་བ་ན་

ཁྲི་སྡེ་བོ་དག་འོངས་ནས་རྒྱབ་ལ་ཤུལ་ནས་

འཐོག་ཅིང་ཟའོ། །དེ་དང་འདབས་ཆགས་པ་ན་ལྷགས་ཀྱི་ཤིང་ཤལ་མ་ལིའི་ཚལ་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་གནས་འཆོལ་བ་དེ་དག་དེར་སོང་པ་དང་དེ་ལ་འཇོག་ཏུ་འཕྲག་སྟེ་འཇོགས་པའི་ཚོ་ནི་

ཚོར་མ་རྣམས་ཀྱི་ཁ་ཐུར་དུ་བལྟ་ལ། འབབ་

པའི་ཚོ་ནི་ཁ་གྲིན་དུ་བལྟ་བ་དེ་དག་གིས་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་རྣམས་འབིགས་ཤིང་གཡེག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ན་ཁྲ་ལྷགས་ཀྱི་མཆུ་ཅན་བྱ་བ་ཡོད་པས་ངེས་ཕྲག་པའམ་མགོ་བོ་ལ་བསྣད་

ནས་མིག་འབྲས་འཐོག་ཅིང་ཟའོ། །དེ་དག་ནི་

མཚོན་ཆའི་གནོད་པ་འབབ་པར་འདུ་བས་གཅིག་ཏུ་བྱའོ། །བཞི་པ་ནི། ཤལ་མ་ལི་དང་འདབས་ཆགས་པ་ན་ཆུ་གླུང་རབ་མེད་ཅེས་བྱ་བ་འགྱུར་བྱེད་ཀྱི་ཆུ་བསྐོལ་བས་གང་བ་ཡོད་དེ། དེར་སེམས་ཅན་གནས་འཚོལ་བ་དེ་དག་ལྷུང་ནས་སྟེང་

འོག་ཏུ་འགྲོ་ཞིང་འཆོད་པ་ནི། དཔེར་ན། ཟངས་ཆུས་བཀང་ཞ་མེ་ཆེན་པོ་སྤར་བའི་ནང་དུ་སྡུན་མ་ལ་སོགས་པ་ཟླུགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཆུ་གླུང་དེའི་འགྲམ་གཉིས་ན་སེམས་ཅན་ལག་ན་དབྱུག་པ་དང་མཆིལ་པ་དང་རྒྱ་བཟུང་བ་དག

@80A ྃ།། །བསྡུད་ནས་ཕྱིར་འབྱུང་དུའང་མི་སྟེར་ལ་མཆིལ་པའམ་རྒྱས་ཕྱིར་ཕྱུང་ནས་ས་གཞི་ཆེན་པོ་འབར་བ་ལ་གན་རྒྱལ་དུ་བཞག་སྟེ་ཅི་འདོད་ཅེས་འདྲིའོ། །དེ་དག་གིས་བདག་ཅག་གིས་ཅང་ཡང་མི་ཤེས་ཤིང་

མི་མཐོང་སྟེ། འོན་ཀྱང་བཀྲས་སོ་སྐོམ་མོ་ཟིར་བ་ན་ལྷགས་ཀྱི་ཐུ་ལུམ་མེ་རབ་ཏུ་འབར་བ་ཁར་འཇུག་ཅིང་ཟངས་བསྐོལ་བ་ཁར་ལྷུགས་སོ། །དེ་དག་ཀྱང་སའི་དངོས་གཞི་ལྟར་བཀོད་པ་སྟེ། ཉེ་འཁོར་བ་དང་ཉི་ཚེ་བ་གཉིས་ལ་ཚེ་ཚད་

ངེས་པ་མེད་པར་དེ་ལས་ཀཱཏ་དོ། །འོན་ཀྱང་ཇི་སྲིད་དུ་སྣུག་བསྔལ་དེ་དག་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་པ་མ་ཟད་པ་དེ་སྲིད་དུ་གཞི་དེ་དག་ལས་ཡུན་རིང་པོར་སྣུག་བསྔལ་ཉམས་སུ་རྒྱོང་བར་འགྱུར་རོ། །གྲང་བའི་དམྱལ་བ་བརྒྱད་ནི། སེམས་

ཅན་དམྱལ་བ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཐད་ནོ་དཔག་ཚད་ཁྲི་ཕྲག་རེའི་ཕ་རོལ་ན་ཡོད་ཅིང་། འདི་ནས་དཔག་ཚད་སྐམ་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་གི་འོག་ན་ཆུ་བུར་ཅན་ཡོད་ལ། དེ་ནས་དཔག་ཚད་ཉིས་སྟོང་ཉིས་སྟོང་གིས་ཆོད་པ་ན་གཞན་བདུན་ཡོད་དོ། །

དེ་ལ་ཆུ་བུར་ཅན་ནི། ལྟགས་པ་ཆེན་པོས་བཏབ་པས་ལུས་ཐམས་ཅད་ཆུ་བུར་བྱུང་བ་བཞིན་དུ་འཁྱམས་པའོ། །ཆུ་བུར་རྣོལ་བའི་ཁྱད་པར་ནི། ཆུ་བུར་རྣོལ་བ་བཞིན་དུ་འཁྱམས་པའོ། །སོ་ཐམ་ཐམ་པ་དང་། ཀྱི་ཏྲུད་ཟེར་བ་དང་།

ཨ་ཆུ་ཟེར་བ་ནི། ཚོག་འདོན་ལུགས་ལས་བཏགས་པའོ། །ཨུཏྤལ་ལྟར་གས་པ་ནི། ལྟགས་པ་ཆེན་པོས་བཏབ་པས་ཁ་དོག་སྔོ་ཞིང་ཁ་(LNG'A)མ་དྲུག་ཏུ་གས་པའོ། །པདྨ་ལྟར་གས་པའི་ཁྱད་པར་ནི། སྔོན་པོ་ལས་འདས་

@80B ནས་དམར་བར་གྱུར་ཏེ་ཁ་བཀྲལམ་དེ་ལས་མང་བར་གས་པའོ། །པཏྨ་ལྟར་གས་པ་ཆེན་པོའི་ཁྱུད་པར་ནི། པགས་པ་ཤིན་ཏུ་དམར་བར་གྱུར་ནས་ཁ་བརྒྱལམ་དེ་ལས་མང་བར་ཡང་གས་པའོ། །དེ་དག་གི་གོ་རིམ་དང་གནས་ཀྱི་ཚད་

དང་སྦྱག་བསྟལ་རྣམས་ནི་སའི་དངོས་གཞི་ཇི་བཞིན་ནོ། །སྐྱེས་རབས་ལས། མེད་པར་ལྟ་བ་ཆོ་རབས་ཕྱི་མ་ལ། །གནས་པ་དེ་ན་སྡུག་ནག་ཟུང་གྲང་ལྟང་། །དེས་ནི་རྟག་པའང་འཇིག་པའི་ནད་སྐོང་ན། །བདག་ལ་ཕན་འདོད་སྙ་ཞིག

དེ་རྟ་འཇུག །ཅེས་སྨན་པར་གནས་པར་གསུངས་སོ། །སྐོབ་སྤྲིངས་ལས་ཀྱང་། ལྷགས་པ་དཔེ་མེད་རྟས་པ་ལ་ཡང་ཐིང་བ་ཡིས། །ལུས་སྤྲེབས་འདར་ཞིང་སྐྱར་ནས་ཀུམ་ཀུམ་པོར་འདུག་པ། །ཆུ་བུར་བརྒྱ་བྱུང་རྟོལ་པ་ལས་

སྐྱེས་སྡོག་ཚགས་ཀྱིས། །ཟོས་ཤིང་དབྱད་ནས་ཞག་དང་ཆུ་སེར་ཤང་བཅས་འཇོག །ཀོས་ཐག་སོ་འཐམས་སྐྲ་དང་སྤུ་རྣམས་གཡེངས་གྱུར་པ། །མིག་དང་རྣ་བ་ལྷོག་མ་གནོད་པས་ཀུན་གཟིར་ཞིང་། །ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་བར་

དག་རབ་ཏུ་བྱེད་ཀྱང་ནས། །གང་བའི་དམྱལ་བར་གནས་ཤིང་ཤིན་ཏུ་འོད་དང་འབྱད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །ཡུན་ཇི་ཙམ་དུ་སྡུག་བསྔལ་དེ་དག་སྐྱོང་བ་ནི། ཇི་སྲིད་ལས་དན་པ་དེ་དག་མ་ཟད་ཀྱི་བར་དུ་སྟེ། དེ་ཡང་སའི་དངོས་གཞིར་

ནི། གང་བའི་དམྱལ་བར་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཚེའི་ཚད་ནི་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་ཆེན་པོར་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ཕྱེད་ཕྱེད་ཁྲག་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་དང་། མཛོད་འགྲེལ་དུ་མདོ་ཏྲང་

@81A ཞེས། །པ་ལས། དག་སྒོང་དག་དེའིར་ན་འདི་ན་ཡུལ་མ་གཏོའི་ཏིལ་གྱི་སྒྲུང་ཁལ་བཏྲུད་ཅུ་པ་ཞིག་ཏིལ་དག་གིས་བླུར་བུར་བ་ཀང་སྟེ། དེ་ནས་ལ་ལ་ཞིག་གིས་ལོ་བཏྲུ་བཏྲུ་འདས་ཤིང་ཏིལ་རེ་རེ་བོར་ན་དག་

སྒོང་དག་རིམ་པ་དེས་ན། ཡུལ་མ་གཏོའི་ཏིལ་གྱི་སྒྲུང་ཁལ་བཏྲུད་ཅུ་པ་དེ་མ་ལུས་པར་ཡོངས་སུ་ཟད་པར་འགྱུར་བ་ནི་ཆེས་མྱུར་གྱི། ཆུ་བུར་ཅན་དུ་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཚེ་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པར་ནི་ང་མི་སྨྲའོ། །དག་སྒོང་

དག་ཆུ་བུར་ཅན་ཉི་ཤུ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཆུ་བུར་རྣོལ་བ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནས། རྒྱས་པར་ནི། ཡང་དག་སྦྱོང་དག་པརྒྱ་ལྔར་གས་པ་ཉི་ཤུ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་པརྒྱ་ལྔར་གས་པ་ཆེན་པོ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་

པས། ཆོ་དེ་ཙམ་གྱི་བར་དུ་སྐྱོང་ངོ། །ཉི་ཚེ་བའི་དམྱལ་བ་ནི། ཚ་དམྱལ་དང་གྲང་དམྱལ་གྱི་ཉེ་འཁོར་ན་ཡོད་ལ། མིའི་ཡུལ་ནའང་ཡོད་པར་སའི་དངོས་གཞིར་གསུངས་ཤིང་། ལུང་གཞི་ལས་མཆོ་ཆེན་པོའི་འགྲེལ་

དང་ཉེ་བ་ན་གནས་པར་ཡང་གསུངས་ཏེ། དགེ་འདུན་སྡུངས་ཀྱི་རྟོགས་པ་བརྟེད་པ་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །མཛོད་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་བཟུང་བྱེད་པ་དག་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་

མངོན་པར་གྱུབ་པ་དག་ཡིན་ནོ། །ཉི་ཚེ་བའི་དམྱལ་བ་རྣམས་ནི་མང་པོའམ་གཉིས་སམ་གཅིག་གི་སོ་སོའི་ལས་དག་གིས་མངོན་པར་གྱུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་ནི་རྣམ་པ་དུ་མ་ཡོད་དོ། །གནས་ནི་ངེས་པ་མེད་

@81B དེ། ཆུ་བོ་དང་རི་དང་མྱ་ངམ་གྱི་ཕྱོགས་དག་དང་གཞན་དག་དང་འོག་ནའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་དེ་དག་ཀུ་སྤྲེ་བའི་རྒྱུ་ནི་འོག་ནས་འཆད་པ་ལྟར་ཤིན་ཀུ་འབྱུང་ཉེ་བས་ཉི་མ་རེ་རེ་བཞིན་ཡང་མང་པོ་གསོག་ལ། སྟར་

བསགས་པ་ཡང་དུ་དུང་དཔག་ཀུ་མེད་པ་ཡོད་པས་ཡིད་བདེ་བར་སྣོད་པ་མི་རིགས་པས་དེ་དག་བསམས་ནས་འཇིགས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་དག་དང་པར་ན་ནི་དབུགས་བྱུང་བྱུང་བ་འཆད་པ་ཙམ་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྤྲོད་འཇུག་ལས།

དམྱལ་བ་ཡི་ནི་ལས་བྱས་ནས། །ཅི་ཕྱིར་འདི་ལྟར་བདེ་བར་གནས། །ཞེས་དང་། བཞེས་སྤྲིངས་ལས་ཀྱང་། སྡིག་ཅན་དབུགས་འབྱུང་འགག་པ་ཙམ་ཞིག་གི། །དུས་ཀྱིས་བར་དུ་ཆོད་རྣམས་དམྱལ་བ་ཡི། །སྡུག་བསྔལ་གཞན་ལྟ་

ཡས་ཐོས་ནས་རྣམ་སྤྱོང་བ། །མི་འཇིགས་གང་ལགས་རྟོ་རྗེའི་རང་བཞིན་ནོ། །དམྱལ་བ་བྱིས་པ་མཐོང་དང་ཐོས་པ་དང་། །དེན་དང་བཀྲགས་དང་གཟུགས་སུ་བཀྱིས་རྣམས་ཀྱང་། །འཇིགས་པ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་ན་མི་བཟད་པའི། །

རྣམ་སྨིན་ཉམས་སུ་སྐྱོང་རྣམས་སྨོས་ཅི་འཚལ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཕོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ནང་ན་ངན་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་བཟོད་དཀའ་ལ། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་བཟོད་བླག་ས་མེད་དེ། ཉིན་གཅིག་ལ་མདུང་

རྩོན་སྒམ་བརྒྱས་པར་མ་ཚད་དུ་བཏབ་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས། དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཆུང་ངུ་ལའང་ཆ་ཙམ་དུ་ཡང་བསྒྱུན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དམྱལ་བའི་ནང་ནས་ཀྱང་མནར་མེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཆེས་ཆེ་སྟེ། བཞེས་སྨྲིངས་

@82A ྈ།། །ལས། བདེ་བ་ཀུན་གྱི་ནང་ན་སྡེད་ཟད་པ། །བདེ་བའི་བདག་པོ་བཅོམ་པ་ཇི་སྙ་བར། །དེ་བཞིན་སྡུག་བསྔལ་ཀུན་གྱི་ནང་ན་ནི། །མནར་མེད་དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་རབ་མི་བཟད། །འདི་ན་

ཉིན་གཅིག་མདུང་ཐུང་སྒམ་བརྒྱ་ཡིས། །རབ་ཏུ་དྲག་བཏབ་སྡུག་བསྔལ་གང་ལགས་པ། །དེས་ནི་དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཆུང་ངུ་ལའང་། །འོལ་ཡང་མི་དབྱེ་ཆར་ཡང་མི་ཕོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྡུག

བསྟལ་བསྒྱེད་པའི་རྒྱུ་ནི། རང་གི་སྒོ་གསུམ་གྱི་ཉེས་སྤྱོད་ཙོ་ན་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱས་ལ། ཉེས་སྤྱོད་ཆུང་ངུས་ཀྱང་མ་གོས་པར་བྱ་བ་ལ་སྒྲེས་བྱའི་རྩལ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་འབད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། མི་དགེའི་འབྲས་འདི་

རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་ནི། །ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་ཉེས་སྤྱོད་ཁྱོད་ཀྱིས་ནི། །ཅི་ནས་དེ་རྟུལ་ཙམ་ཡང་མ་མཆིས་པ། །དེ་ལྟར་ཉིད་ཀྱི་རྩལ་གྱིས་འབད་པར་མཛོད། །ཅེས་སོ། །དྲུག་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་ནི། དྲུག་འགྲོ་རྣམས་མཐུ་ཆེ

བས་ཆུང་བ་རྣམས་གསོད་པ་དང་། ལྷ་དང་མིའི་ཡོ་བྱད་དུ་གྱུར་ཏེ་རང་ལ་རང་དབང་མེད་པར་གཞན་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་པས་གསོད་པ་དང་བརྟག་པ་དང་གཅོད་པ་བྱེད་ལ། ལྷ་དང་མི་དང་ལྷན་ཅིག་རྒྱུ་བས་གནས་གཞན་མེད་པར་

སའི་དངོས་གཞི་ལས་བཤད་དོ། །མཛོད་འགྲེལ་ལས་ནི། དྲུག་འགྲོ་ནི་ཐང་དང་ཆུ་དང་ནམ་མཁའི་སྤྱོད་ཡུལ་བ་དག་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གི་གནས་ཀྱི་རྩ་བ་ནི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ་གཞན་ནི་དེ་ལས་འཕྲོས་པ་དག་ཡིན་

@82B ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བཅོམ་སྡིངས་ལས་ཀྱང་། དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་ན་ཡང་གསོད་པ་དང་། །བཅིང་དང་བརྡེག་སོགས་སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་པ། །ཞི་འགྱུར་དགེ་བ་སྒྲངས་པ་རྣམས་ལ་ནི། །གཅིག་ལ་གཅིག་ཟ་ཤིན་

ཏུ་མི་བཟད་པ། །ཁ་ཅིག་སྙུ་ཉིག་བལ་དང་རྟས་པ་དང་། །ཤ་དང་པགས་པའི་ཆེད་དུ་འཆི་བར་འགྱུར། །དབང་མེད་གཞན་དག་རྔོག་པ་ལག་པ་དང་། །ལྷག་དང་ལྷགས་ཀྱུ་གདབ་པས་བཏབ་སྟེ་བཀོལ། །ཞེས་སོ། །དེ་

ལ་ཆོགས་བཅད་དང་པོས་སྤྱི་དང་། གཉིས་པས་ཁྱད་པར་གྱི་སྡུག་བསྔལ་བསྟན་ཏོ། །བརྡེག་སོགས་ཞེས་པའི་སོགས་ཀྱི་སྐྲས་ནི་བཀོལ་བ་དང་སྟ་དབྱག་པ་སོགས་བསྡུས་ཏེ། དེ་ནི་མི་དང་མི་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསོད་པ་སོགས་

བྱེད་པའི་དབང་དུ་མཛད་དོ། །གཅིག་ལ་གཅིག་ཟ་ཞེས་པ་ནི་དུད་འགྲོ་རིགས་མཐུན་གྱི་གཅོད་པའི་དབང་དུ་མཛད་པ་སྟེ། ཞི་བར་འགྱུར་བའི་དགེ་བ་ནི་སྐྱང་འདས་འཐོབ་པའི་དགེ་བའོ། །དེ་

སྒྲངས་པས་ནི་ཕྱིན་ཏུ་བླུན་ཞིང་ལམ་གྱི་

སྟོང་དུ་མི་རྟང་བར་བསྟན་ཏོ། །རྟོག་པས་བཏབ་སྟེ་བཀོལ་བ་ནས་གདབ་པས་བཏབ་སྟེ་བཀོལ་བ་ལྟ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་རྟ་དང་མ་རྟဲ་དང་བོང་བུ་དང་གླང་པོ་ཆེ་དང་གླང་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་དག་ནི་བཤེས་སྦྱིངས་འགྲེལ་པ་ལས་འབྱུང་

བ་ལྟར་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་མུན་པ་དང་ཆུར་སྐྱེས་ཤིང་དེ་དག་ཏུ་ཏ་རུས་ཏེ་འཆི་བ་དང་ཁྱེར་ལྡི་བས་ངལ་བ་དང་རྩོ་བ་དང་སྨུ་འདྲེག་པ་དང་བདག་ཉིད་བ་དང་གསོད་ལུགས་ཀྱང་མི་འདྲ་བ་དུ་མས་ཉམ་ཐག་པར་བྱས་ཏེ། གསོད་པ་དང་བཀྲེས་

@83A ཞེས། །སྐོམ་དང་ཉི་ལྷགས་ཀྱིས་གཟིར་བ་དང་རྩོད་པས་སྐོ་དུ་མ་ནས་གཅོ་བས་དེ་དག་ལ་དུས་ནམ་ཡང་འཇིགས་ཡེ་རེ་བས་སྤྱག་བསྟལ་བའི་ཚུལ་རྣམས་བསམས་ཏེ་སྐྱོ་ཞིང་ཡིད་འབྱུང་བར་བྱའོ། །ཚོའི་

ཚད་ནི་མཇོད་ལས། དུད་འགྲོ་རྣམས། །མཆོག་རིང་བསྐལ་པའོ་ཞེས་ཆོ་རིང་བ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐལ་བ་ཙམ་ཐུབ་ཅིང་ཐུང་བ་ལ་ངེས་པར་བཞག་དོ། །ཡི་དྭགས་ཀྱི་སྤྱག་བསྟལ་བསམ་པ་ནི། སེར་སྣ་ཤས་ཆེར་བསྟེན་པ་རྣམས་

ཡི་དྭགས་སུ་སྐྱེ་ལ། དེ་དག་ཀྱང་བཀྲེས་ཤིང་སྐོམ་པ་དང་ལྡན་པ་པགས་པ་དང་ཤ་ཁྲག་ཀུན་བསྐམས་པ་སྡོང་དུམ་ཆོག་པ་ལྟ་བུ་གདོང་སྐྲས་ཁེབས་པ་ཁ་ཤིན་ཏུ་བསྐམས་ཤིང་ལྕེས་བལྟ་བའོ། །འདི་ལ་གསུམ་ལས། ཟས་སྐོམ་ལ་

ཕྱིའི་སྤྲིན་པ་ཡོད་པ་ནི། དེ་དག་ཆུ་མིག་དང་མཆོ་དང་མཆེའུ་རྣམས་སུ་རྒྱུ་བ་ན། དེར་སེམས་ཅན་རལ་གྲི་དང་མདུང་དང་མདུང་ཐུང་བཟུང་བ་དག་གིས་ཆུ་མིག་ལ་སོགས་པ་ལས་ཕྱིར་འགོག་པར་བྱེད་པ་དང་། ཆུ་ཡང་རྣག་ཁྲག་ཏུ་མཐོང་

ནས་འཐུང་བར་མི་འདོད་པའོ། །ཟས་སྐོམ་ལ་ནང་གི་སྤྲིན་པ་ཡོད་པ་ནི། ཁ་ཁབ་མིག་ཙམ་ཡོད་པ་ལ་ཁ་འབར་བ་དང་ལྡ་བ་ཅན་དང་གསུས་པ་ཆེ་བ་སྟེ། གཞན་གྱིས་གེགས་མ་བྱས་པར་རང་གིས་ཟས་སྐོམ་རྙེད་དུ་ཟིན་ཀྱང་

བཟའ་བཏུང་མི་ནུས་པའོ། །ཟས་སྐོམ་ལ་སྤྲིན་པ་ཡོད་པ་ནི། མེ་ལྕེའི་ཕྲེང་བ་ཅན་ཞེས་བྱ་བས་ནི་ཟོས་པ་དང་འཐུངས་པ་ཐམས་ཅད་མེར་འབར་ནས་འཆོག་པར་འགྱུར་ལ། ལྟོན་ལྟོན་ཟ་བ་ཞེས་བྱ་བས་ནི། བཤང་གཅི་ཟ་ཞེང་

@83B འཐུང་བ་མི་གཙང་ཞིང་མནམ་ལ་དྲི་ང་བ་དང་གཅོད་པ་དང་སྨད་པར་བྱ་བ་ཙམ་ལ་བཟའ་བཏུང་བར་ནུས་སོ། །ཁ་ཅིག་ནི་རང་གི་ཤ་ལས་བཙད་ཅིང་ཟ་ལ་གཙང་མ་དང་བཟང་པོའི་བཟའ་བཏུང་ལ་སྦྱོད་མི་ནུས་སོ། །དེ་དག་གི་

གནས་ནི་མཇོད་འབྱེལ་ལས། ཡི་དྭགས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ནི་གཤེན་རྗེ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གི་གནས་ཀྱི་ཤ་བ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ནས། འཛམ་བུའི་གླིང་འདིའི་འོག་དཔག་ཚད་ལྔ་བརྒྱས་བཅད་པ་ན་ཡོད་དེ། གཞན་ནི་དེ་ལས་འཕྲོས་པ་

དག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཁཤེས་སྨིན་ལས་ཀྱང་། ཡི་དྭགས་ན་ཡང་འདོད་པས་ཕོངས་པ་ཡིས། །བསྐྱེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་རྒྱུན་ཆགས་མི་འཆོས་པ། །བཀྲེས་སྐོམ་གྱང་དྲོ་ངལ་དང་འཇིགས་པ་ཡིས། །བསྐྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་

བསྟེན་འཚལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་ཁ་ནི་ཁབ་ཀྱི་མིག་ཙམ་ལ། །ལྷོ་བ་རི་ཡི་གཉོས་ཙམ་བཀྲེས་པས་ཉིན། །མི་གཙང་གྱི་ནར་བོར་བ་ཟུང་ཟད་ཀྱང་། །འཚལ་བའི་མཐུ་དང་ལྡན་པ་མ་ལགས་སོ། །ཁ་ཅིག་པགས་རུས་ལུས་ཤིང་གཅེར་བུ་སྟེ། །ཏ་ལ་

ཡ་ཐོག་བསྒམས་པ་ལྟ་བུ་ལགས། །ཁ་ཅིག་མཚན་ཉིང་ཁ་ནས་འབར་བ་སྟེ། །ཟས་སུ་འབར་བའི་ཁར་བབས་བྱེད་པ་འཚལ། །དམངས་རིགས་འགས་ནི་རྣག་དང་ཕྱི་ས་དང་། །ཁྲག་སོགས་མི་གཙང་བ་ཡང་མི་རྟེད་དེ། །ཕན་ཚུན་གདོང་དུ་འཚོག་ཅིང་

མགྲིན་པ་ནས། །ལྟ་བ་བྱང་བ་སྟིན་པའི་རྣག་ལ་འཚལ། །ཡི་དྭགས་རྣམས་ལ་སོ་གའི་དུས་སུ་ནི། །རྒྱ་བའང་ཚ་ལ་དགུན་ནི་ཉི་མའང་གང་། །ལྷོན་ཤིང་འབྲས་བུ་མེད་འགྱུར་འདི་དག་གིས། །བལྟས་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་ཡང་སྐེམས་པར་འགྱུར། །

@84A ཞེས། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ཆོགས་བཅད་དང་པོས་ནི་སྟྲི་དང་ལྡག་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་གྱི་སྡུག་བསྔལ་བསྟན་ཏོ། །ངལ་བ་ནི་ཟས་ཀྱི་ཕྱིར་རྒྱུག་པའོ། །འཇིགས་པ་ནི་སྐྱེས་བུ་རྣལ་གྱི་དང་གཏུན་ཤིང་དང་ཞགས་པ་

ཐོགས་པ་རྣམས་མཐོང་ནས་འཇིགས་པའོ། །གྲི་ནར་བོར་བ་ནི་ཅི་བདེར་བོར་བའོ། །མཚན་ཉིང་ནི་མཚན་མོའི་ཚེ་ཁ་ནས་མེ་འབར་བའོ། །འབར་བའི་ཁར་བབས་བྱེད་པ་ནི་ཟས་གང་ཁར་འབར་བར་བྱེད་པ་འཚལ་བ་སྟེ་ཟ་བའོ། །

མིག་གདུག་པའི་དུག་གིས་བསྡིགས་པ་བཞིན་དུ་ཆུ་ཞིམ་པོ་བསིལ་བའི་ཀླུང་ཡང་སྐེམས་པར་འགྱུར་རོ། །ཁ་ཅིག་ལ་ནི། མི་འབར་བ་འཁྲིགས་པའི་མདག་མས་གང་བར་སྣང་ལ། ཁ་ཅིག་ལ་ནི་རྣག་གི་ཀླུང་སྲིན་བུ་སྣ་ཚོགས་

ཀྱིས་གང་བ་འབབ་པར་འགྲེལ་པ་ལས་བཤད་དོ། །སྲོག་མ་ལ་སྣིངས་པ་ལས་ཀྱང་། མི་བཟད་སྐོམ་པས་རྒྱང་ནས་ཆུ་ཀླུང་དྲི་མེད་པ། །མཐོང་ནས་བཏུང་བར་འདོད་དེ་སོང་ན་དེ་ཉིད་ཀྱང་། །སྐྱ་ཤད་ཉ་ལྷིབས་ཆོགས་དང་རྣག

བསྡུངས་འདྲེས་པ་དང་། །འདམ་ཇབ་ཁྲག་དང་ཕྱི་སས་གང་བའི་ཆུར་འགྱུར་རོ། །ཀླུས་རླབས་རླུང་ལངས་ཆུ་འཐོར་རི་རྩེ་བསིལ་གྱུར་ཅིང་། །ཙོན་ཀློ་ན་པ་སྟོ་འཁྲུངས་མ་ལ་ཡར་སོང་ན། །དེ་ཡང་འདི་ལ་ནགས་བསྡིགས་

མེ་ལྷེ་རྩོས་འཁྲིགས་ཤིང་། །མགལ་དུམ་འགྲེལ་བ་མང་པོས་རང་རོང་ཅན་དུ་འགྱུར། །ཆུ་གཏེར་རླབས་འཇིགས་འཕང་མཐོ་གྲིས་པ་ལས་བྱུང་བའི། །དབུ་བ་འཆོར་བ་ལྷག་གིར་འདུག་པར་སོང་ན་ཡང་། །དེ་ཡང་འདི་ལ་

@84B བྱེ་ཚན་ཁྲག་རྣ་དམར་རྩུབ་པའི། །རླུང་དམར་འཇེགས་པ་འཚུབ་པའི་སྐུ་ངམ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །འདི་ནི་དེར་གནས་ཆར་སྨིན་ལྡང་བར་འདོད་ན་ཡང་། །སྨིན་ལས་ལྷགས་མདའི་ཆར་པ་དུད་འཐུལ་མདག་མར་བཅས། །ཚ་ཚ་རྡོ་རྗེའི་ཕ་

བོང་རྣམས་འཕྲོ་གསེར་མདོག་ལྟ་བུ་ཡི། །གློག་ཕྲེང་དམར་སེར་འགྱུ་ལུས་ལ་ཆར་དུ་འབབ། །ཚ་བས་ཉེན་ལ་བྱ་ཡུག་ཀྱང་ནི་ཚར་འགྱུར་ལ། །ལྷགས་པས་ཉམ་ཐག་པ་ལ་མེ་ཡང་བྱང་བྱེད་དེ། །ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་ལས་ཡོངས་སྨིན་པས་

རྣམ་རྩོངས་པ། །འདི་ལ་སྣ་ཚོགས་འདི་ཀུན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྣང་། །ཁབ་མིག་ཙམ་གྱི་ཁ་ལ་དཔག་ཚད་མང་མཆིས་པའི། །ལྷོ་ཅན་ཉམ་ཐག་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་ཆུ་འཐུངས་ཀྱང་། །མགུལ་ཕྱགས་ཡངས་པ་ཉིད་དུ་ཕྱིན་པར་མ་གྱུར་

པར། ཁབ་ཡི་དུག་གིས་ཆུ་ཡི་ཐིགས་པའང་སྐེམས་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་བསམ་མོ། །ཆོའི་ཚད་ནི་སའི་དངོས་གཞི་དང་མཇོད་ལས། མི་རྣམས་ཀྱི་རླུང་བ་གཅིག་ལ་ཡི་དྭགས་ཀྱི་ཞག་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་རང་ལོ་

ལྷ་བརྒྱ་ཐྱབ་པར་གསུངས་ལ། བཞེས་སྨྲིངས་ལས་ནི། བར་ཆད་མེད་པར་སྨྲག་བསྟལ་བསྟེན་གྱུར་པ། །ཉེས་པར་སྤྱད་པའི་ལས་ཀྱི་ཞགས་པ་ནི། །སྲུ་བས་བཅིངས་པའི་ལུས་ཅན་ཁ་ཅིག་ལོ། །ལྷ་སྟོང་དག་དང་ཁྲིར་ཡང་འཆིར་མི་

འབྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡི་དྭགས་ཁ་ཅིག་གི་ཚེ་ཚད་ལྷ་སྟོང་དང་། ཁ་ཅིག་གི་ཚེ་ཚད་ཁྲི་ཡིན་པར་འབྱེལ་པར་བཞག་དོ། །ངན་སོང་གསུམ་གა་ལ་ལུས་ཀྱི་ཚད་ངེས་པ་མེད་དེ། མི་དགེ་བའི་དབང་གིས་ཆེ་ཆུང་སྣ་ཚོགས་སུ་འབྱུར་བར་སའི་

@85A ྈ།། །།དངོས་གཞིར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ངན་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་དེ་རྣམས་སེམས་པ་ནི། ད་ལྟ་མི་མ་མྱར་དུ་ལག་པ་བཅུག་ནས་ཞག་གཅིག་སྡོད་པ་དང་། དགྱན་གྱི་ལྟགས་སྣང་ལ་འཁྲུགས་

སྣབས་སུ་གོས་མེད་པར་དེ་ཙམ་ཞིག་སྡོད་པ་དང་། ཞག་ཁ་ཡར་བཟའ་བ་དང་བཀྱང་བ་མེད་པ་དང་ལུས་ལ་སྣང་བུ་སོགས་ཀྱིས་སོ་བཏབ་པ་ཙམ་ཡང་བཟོད་དཀའ་ན། ཚ་དམྱལ་དང་བྱང་དམྱལ་དང་ཡི་དྭགས་དང་དུད་འགྲོ་གཅིག

གིས་གཅིག་གསོན་པོར་མིད་པའི་སྡུག་བསྔལ་སོགས་བདག་གིས་ཇི་ལྟར་བཟོད་སྙམ་དུ་ལྟར་གྱི་ཉམས་ལ་དཔགས་ནས་ཤིན་ཏུ་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་པའི་ཡིད་ཀྱི་འཁྲུར་བ་མ་ཐོན་བར་དུ་བསྐོམ་པར་བྱ་སྟེ། ཤེས་ནས་ཡིད་ལ་མ་

གོམས་པའམ་དུས་ཐུང་ཟད་རེ་བསྐོམས་པས་ནི་ཅིར་ཡང་མི་འཐྲུར་ཏེ། ལུང་གཞི་ལས། ཀུན་དགའ་བོའི་སྲིད་མོའི་བུ་གཉིས་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་སྐྱོག་ཏུ་བཅུག་པ་དང་དེ་ཞག་ཉུང་ཤས་ཤིག་བསྒགས་ནས་ལེ་ལོས་མི་སྐྱོག་པ་དང་།

མོའུ་འགལ་གྱི་བུ་ལ་གཏད་པས་སྡར་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་ན། ཀུན་དགའ་བོས་འདི་གཉིས་ཡིད་འབྱུང་བར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་བྱས་པས། མོའུ་འགལ་གྱི་བུས་ཉིན་མོ་སྦྱོད་དུ་འགྲོ་བའི་སར་ཁྲིད་ནས་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་སྤྱལ་ཏེ་

གཅོད་པ་དང་གཤེག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་ཐོས་ནས་བལྟར་ཕྱིན་པ་དང་། གཅོད་པ་སོགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་ཞིང་དེ་ན་ལྷགས་ཟངས་ཆེན་པོ་གཉིས་ཁོལ་བ་སྣང་ནས་འདིར་སྡུ་ཡང་མི་འཇུག་གམ་ཞེས་སྨྲས་པ་དང་། ཀུན་

@85B དགའ་བོའི་ཚ་བོ་གཉིས་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་ལེ་ལོས་དུས་འདའ་བར་བྱེད་པ་ཤི་ནས་འདིར་སྐྱེའོ་ཞེས་སྨྲས་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཤིན་ཏུ་སྐྲག་ནས་གལ་ཏེ་ཤི་ཚེས་ན་དལ་ཕྱི་དུ་འཆག་གོ་སྙམ་ནས་མོའུ་འགལ་གྱི་བུའི་སར་ཕྱིན་པ་དང་ཇི་

ལྟར་བྱུང་པ་རྣམས་བསྟན་དོ། །དེ་ནས་མོའུ་འགལ་གྱི་བུས། དགེ་ཚུལ་གཉིས་ཉེས་དམིགས་འདི་དག་དང་གཞན་ཡང་ལེ་ལོ་ལས་འབྱུང་བས་བཙོན་འབྱས་རྣོ་མས་ཤིག །ཅེས་གསུངས་པས། དེ་གཉིས་བཙོན་འབྱས་རྣོ་མ་ཞིང་

ཟས་མ་ཟོས་པའི་གོང་དུ་དམྱལ་བ་དུན་ན་ནི་ཟ་བར་མི་བྱེད་ལ། ཟས་ཟོས་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་དུན་ན་ནི་སྐྱུག་པར་བྱེད་དོ། །ཡང་ཉིན་མོ་སྨྱོད་པའི་གནས་གཞན་ཞིག་ཏུ་ཁྱིད་ནས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་ལྟ་དག་སྤྲུལ་པའི་པི་ཝང་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་ཐོས་

ནས་བལྟར་ཕྱིན་པ་དང་ལྟའི་བྱ་མེད་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་ལྟའི་བྱ་མོས་གང་བ་མཐོང་ནས། ལྟའི་བྱ་མི་འདུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེས་པ་དང་། ཀུན་དགའ་བོའི་ཚ་བོ་གཉིས་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་བཙོན་འབྱས་རྣོ་མས་དེ་གཉིས་ཤི་ནས་འདིར་སྐྱེའོ་ཞེས་སྨྲས་པ་

དང་། དེ་གཉིས་དགའ་ནས་མོའུ་འགལ་གྱི་བྱ་ལ་སྣེས་པ་དང་དགེ་ཚུལ་གཉིས་ཕན་ཡོན་འདི་དག་དང་གཞན་ཡང་བསྟོན་འགྲུས་བརྩམས་པ་ལས་འབྱུང་བས་བསྟོན་འགྲུས་སྟོམས་ཤིག །ཅེས་གསུངས་པས། བསྟོན་འགྲུས་སྟོམ་པས། ལུང་ནོད་པ་ན་ཡང་

དག་པར་ལྷན་པའི་ལུང་ལས་འབྱུང་བ་བདེ་འགྲོ་ནས་ངན་འགྲོར་སྐྱེ་བ་སྔར་དྲངས་པ་ལྟར་གསུངས་པ་ན། འཕགས་པ་བདག་ཅག་གིས། ཡང་ལྷ་མིའི་ནང་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་ངན་སོང་གསུམ་དུ་སྐྱེ་དགོས་སམ། བཞིན་བཟང་གཉིས་འགྲོ་བ་ལྟའི་

@86A ཞེས། །འཁོར་བར་ཇི་སྲིད་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་རྒྱུན་མཆད་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཟོ་ཚུན་བརྒྱད་མོའི་ཚུལ་གྱིས་འཁོར་བར་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་གཉིས་ཡིད་བྱང་ནས་སྣན་ཆད་ཉོན་མོངས་སྤྱོད་པར་མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་ཆོས་

བཤད་དུ་གསོལ་ཞེས་ཞུས་པས། མོའུ་འགལ་གྱི་བུས་ཆོས་བསྟན་ནས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ལེ་ལོ་འགོག་ཅིང་ལམ་སྣུབ་པའི་བསྟོན་འགྲུས་བསྐྱེད་པ་དང་ཡིད་ཐར་པ་ལ་བསྐུལ་ཞིང་། དེ་འཐོབ་པའི་རྒྱུའི་རྩ་བ་ནི་

སྡུག་བསྔལ་བསྒོམ་པ་བསྟན་པ་ཡིན་པས་དེའི་མན་ངག་ལ། སྟོན་པ་ཞལ་བཞུགས་པ་ནའང་དེ་ལས་ལྷག་པ་གསུང་རྒྱུ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་སྐྱེས་བུ་ཆུང་འབྲིང་གི་བསམ་པ་རིམ་ལྟར་དུ་སྐྱེ་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལ། བློ་ཆོད་ཀྱང་བསམ་པ་

དེ་འདྲ་བཞིག་མ་སྐྱེས་པའི་བར་དུ་རྒྱུན་ལྟན་དུ་འབད་ནས་བསྒོམ་དགོས་སོ། །སྟེའུ་ཟུར་པའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། དེ་དག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་སྡུར་བྱས་སམ་མ་བྱས། དལ་ལྟེད་དམ་མི་བྱེད། ཕྱི་མ་བྱ་སྐམ་འདུག་གམ་མི་འདུག་བརྟགས་ལ། སྟར་

བྱས་སམ་དལ་ལྟེད་དམ་ཕྱི་མ་བྱ་སྐམ་འདུག་ན་དེར་འགྲོ་བ་ཡིན་པས། དེར་སྐྱེས་ན་དེ་ཙ་ན་ངེ་ཙུག་བྱེད་ངས་ནུས་སམ་སྐམ་དུ་གྲད་པ་ཚ་ཀམ་ཀམ་པའམ། ཐང་ལ་འདུག་པ་ཀོག་ཀོག་ལྟང་ཡིན་པ་ཚུགས་ཐབས་ཡེ་མེད་པ་བསམས་

ལ་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་པའི་བློ་ངེ་སྐྱེ་བ་གསུང་ངོ། །དེ་ནི་གནད་དུ་སྣང་སྟེ་ད་ལྟ་རྟེན་བཟང་བས་དེ་ལྟར་བསམས་ན་སྟར་བསགས་སྡུང་བ་དང་། ཕྱི་མ་ལ་འཕྲུག་པ་ཉུང་དུ་འགྲོ་ཞིང་དགེ་བ་སྟར་བསགས་པ་འདུན་པ་དྲག་པོའི་སྨོན་ལམ་གྱིས་ཁ་

@86B བསྒྲུར་བས་མང་པོར་སྤེལ་བ་དང་། གསར་དུ་འཇུག་པའི་སྒོ་དུ་མ་ཞིག་ལ་ཞུགས་པས་ཆོག་པས་ཉི་མ་རེ་རེ་ལ་ཡང་དལ་བ་དོན་ཅན་དུ་བྱར་ཡོད་ལ། ད་ལྟ་དེ་རྣམས་མ་བསམས་ན་ངན་འགྲོར་ལྷུང་བའི་ཚེ་འཇིགས་པ་དེ་དག་ལས་སྐྱོབ་པའི་

སྐྱབས་བཙལ་ཡང་མི་རྟོག་ཅིང་། དེའི་ཚེ་བྱ་བ་དང་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་འདོར་ལེན་ལ་བློའི་མཐུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། གང་ཚེ་དགེ་སྦྱོང་སྐལ་ལྡན་ཡང་། །དགེ་བ་བདག་གིས་མ་བྱས་ན། །ངན་སོང་སྟུག་བསྔལ་ཀུན་རྟོངས་

པ། །དེ་ཚེ་བདག་གིས་ཅི་བྱར་ཡོད། །ཅེས་དང་། སྡུ་ཞིག་འཇིགས་ཆེན་འདི་ལས་བདག །ལེགས་པར་སྐྱོབ་པར་བྱེད་འགྱུར་ཞེས། །བྱེད་ཤ་འཐོན་པའི་མིག་བགྲད་ནས། །ཕྱོགས་བཞིར་སྐྱབས་དག་ཚོལ་བར་བྱེད། །ཕྱོགས་

བཞིར་སྐྱབས་མེད་མཐོང་ནས་ནི། །དེ་ནས་ཀུན་ཏུ་ཡི་སྡུག་འགྱུར། །གནས་དེར་སྐྱབས་ཡོད་མ་ཡིན་ན། །དེ་ཚེ་བདག་གིས་ཇི་ལྟར་བྱ། །དེ་བས་རྒྱལ་བ་འགྲོ་བའི་མགོན། །འགྲོ་བ་སྐྱོབ་པའི་དོན་བཞོན་པ། །སྟོན་ཆེན་

འཇིགས་པ་ཀུན་སེལ་ལ། །དེ་རིང་ཉིད་ནས་སྐྱབས་སུ་མཆི། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འདི་དག་ནི་རགས་པ་ཙམ་སྟེ་རྒྱས་པར་དུན་པ་ཉིར་གཞག་ན་བཞུགས་པས་ངེས་པར་བལྟ་དགོས་ཤིང་ཡང་དང་ཡང་དུ་བལྟ་དགོས་ལ་

བལྟས་པ་རྣམས་ལ་བསམ་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མར་བདེ་བའི་ཐབས་བསྟེན་པ་ལ་གཉིས། བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་དམ་པ་སྐྱབས་འགྲོ་སྟོང་བ། བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་

@87A ཞེས། །ལ་བཞི། གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡུལ། ཇི་ཙམ་གྱིས་སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་ཚུལ། སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་བསླབ་པར་བྱ་བའི་རིམ་པའོ། །དང་པོ་ནི།

སྟོན་རྒྱུ་མང་ཡང་སྐབས་འདིར་ནི་སྤང་བཞའ་པ་ལྟར་ཆོ་འཕྲིན་མི་སྡོད་པར་མྱུར་དུ་འཆི་བ་དང་། ཤི་བའི་འོག་ཏུ་ཡང་གང་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་རང་དབང་མེད་ཀྱི། ལས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་ལ། ལས་ཀྱང་སྟོང་འཇུག་ལས། ཇི་ལྟར་མཚན་མོ་

སྡུན་ནག་སྤྲིན་རྡུམ་ན། །ཁྲོག་འབྱུ་སྐད་ཅིག་རབ་སྣང་སྟོན་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་མཐུ་ཡིས་བརྒྱ་ལམ་ན། །འཇིག་རྟེན་བསོད་ནམས་བློ་གྲོས་ཐང་འབྱུང་། །དེ་ལྟས་དགེ་བ་ཉམ་ཆུང་ཉིད་ལ་རྟག །སྲིག་པ་སྟོབས་ཆེན་ཤིན་ཏུ་

མི་བཟད་པ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དཀར་པོའི་ལས་ཉམ་ཆུང་ཞིང་ནག་པོའི་ལས་ཆེས་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་ཆེ་བས་ངན་འགྲོར་ལྷུང་བའི་ཚུལ་བསམས་པས་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་པ་སྐྱེས་ནས་སྐྱབས་འཚོལ་བའི་བློ་སྐྱེ་སྟེ། བདག་ཉིད་

ཆེན་པོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས། གཉིང་མཐའ་མེད་པའི་འཁོར་བ་ནི། །རྒྱ་མཚོའི་ནང་ན་རྣམ་པར་གནས། །འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་མི་བཟད་པའི། །ཆུ་སྲིན་གྱིས་ནི་ལུས་ཟོས་པས། །དེ་རིང་གང་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་

རོ། །མདོར་ན་རང་ངན་འགྲོ་ལ་སོགས་པས་འཇིགས་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་ལ་དེ་ལས་སྐྱོབ་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་པ་གཉིས་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དེ་གཉིས་ཚོགས་ཙམ་དུ་སོང་ན་སྐྱབས་འགྲོ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱགས་

@87B དབག་ལ་བརྟན་པ་ཞིག་ཡོད་ན་སྐྱབས་འགྲོ་ཡང་ཡིད་འཐུལ་བ་ཞིག་འོང་བས་རྒྱུ་གཉིས་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡུལ་ལ་གཉིས། ཡུལ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་སྐྱབས་སུ་འོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་

ནི། བསྟོད་པ་བརྒྱ་པྲ་བཅུ་པ་ལས། གང་ཞིག་ལ་ནི་ཉེས་པ་ཀུན། །གཏན་ནས་ཡོང་ཡེ་མི་མངའ་ཞིང་། །གང་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ། །ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་གནས་བྱང་པ། །གལ་ཏེ་སེམས་ཤིག་ཡོད་ན་ནི། །དེ་ཉིད་ལ་ནི་

སྐྱབས་འགྲོ་ཞེང་། །དེ་བསྟོད་དེ་ནི་བཀུར་བ་དང་། །དེ་ཡི་བསྟན་ལ་གནས་པའི་རིགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྐྱབས་དང་སྐྱབས་མ་ཡིན་པ་འབྱེད་པའི་བློ་ཞིག་ཡོད་ན་ནི་བསྟུ་བ་མེད་པའི་སྐྱབས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་

ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བར་རིགས་སོ། །དེས་ནི་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ཀྱང་མཆོག་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱབས་འགྲོ་བདུན་ཟུ་པ་ལས། སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ནི། །ཐར་པ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་

རོ། །སྐྱབས་སུ་འོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། རང་ཉིད་ཕིན་ཏུ་དུལ་བའི་བདག་ཉིད་འཇིགས་པ་མེད་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མ་ཐོབ་ན་འཁྱེལ་བ་འཁྱེལ་བ་ལ་བརྟེན་པ་ལྟར། གཞན་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་

ལས་སྐྱོབ་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མེད་ན་སྐྱབས་སུ་སོང་ཡང་དགོས་པ་མི་འགྱུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་

@88A ཕྱིར། །ཕྱིར་ཏེ། དེ་མེད་ན་སྐྱབས་སུ་སོང་ཡང་མི་སྐྱོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི། ཟང་ཟིང་གི་མཆོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་མཉེས་ཀྱི། སྨྲ་བའི་མཆོད་པས་མཉེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མེད་ན་སྔར་ཕན་བཏགས་པ་ལ་བལྟ་

བས། ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱབས་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་ན་རང་ཉིད་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ། གཞན་འཇིགས་པ་ལས་སྐྲོལ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས། ཀུན་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉེ་རིང་མེད་པར་འཇུག །ཕན་བཏགས་མ་བཏགས་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་མཛད་པ་ཞེག་སྐྱབས་སུ་འོས་ལ། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཁོན་ལ་ཡོད་ཀྱི། དབང་ཕྱུག་སོགས་ལ་མེད་པས། དེ་ཉིད་སྐྱབས་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་དེས་བསྟན་པའི་ཆོས་དང་། དེའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ཡང་སྐྱབས་སུ་འོས་སོ། །

དེས་ན་བསྟུ་བ་ནས་གསུངས་པ་འདི་རྣམས་ལ་ངེས་པ་དྲངས་ནས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཐུབ་ལྷའམ་ལྷ་ཆུང་ནུས་ན། མི་སྐྱོབ་པ་མི་སྲིད་པས་སྨིང་ཐག་པ་ནས་ངེས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། རང་སྐྱོབ་པ་ལ་རྒྱུ་གཉིས་ལས་ཕྱིའི་ཡན་ལག་གམ་རྒྱུ་ནི་མ་ཚང་

བ་མེད་པར་སྟོན་པས་བསྟུབས་ཟིན་ཀྱང་། ནང་གི་ཡན་ལག་ཐོབ་ཀ་ལ་ནས་སྐྱབས་སུ་འཛིན་པ་མ་བྱུང་བས་སྡུག་བསྔལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་མ་བཅོལ་ཡང་སྨིང་རྗེ་ཆེན་པོས་དྲངས་ནས་ཁོགས་མཛད་པ་དང་། དེ་ལ་ཡང་ལེ་ལོ་མི་

མངའ་བ་རྣམེད་པའི་སྐྱབས་གནས་བཟང་པོ་རང་གི་མགོན་དུ་བཞུགས་ཡོད་པ་འདི་རིག་པར་བྱས་ལ་དེ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བར་བྱ་སྟེ། བསྔགས་འོས་བསྔགས་བསྟོད་ལས། ང་ནི་མགོན་མེད་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱི། །ཁོགས་སུ་བྱུར་པ་ཞེས་སྦྱོགས་

@88B ཤིང་། །ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་འགྲོ་བ་ནི། །མཐའ་དག་འཁྲུད་པ་བཞིན་དུ་བཞུགས། །སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་མངའ་བ། །བརྩེ་བར་ལྡན་ཞིང་ཐུགས་བརྩེར་མཛད། །དེར་བརྩོན་ལེ་ལོ་མི་མངའ་བ། །ཁྱོད་དང་འདྲ་བ་གཞན་སུ་མཆིས། །ཁྱོད་ནི་སེམས་ཅན་

ཀུན་གྱི་མགོན། །སྤྱི་ཡི་རྩ་ལག་བཟང་པོ་ལགས། །མགོན་དུ་ཁྱོད་བཞུགས་མ་འཚལ་བས། །དེ་སྙད་སྐྱེ་བོ་བྱིང་བར་ཐྱུར། །གང་ཞིག་ཡང་དག་བླངས་ནས་ནི། །ཐ་ཤལ་བས་ཀྱང་བྱོགས་སུས་པ། །བྱོགས་བྱེད་པ་ཡི་ཚེས་དག་ནི། །

ཁྱོད་ལས་གཞན་པ་འགས་མི་རྟོགས། །ཕྱི་ཡི་ཡན་ལག་སྟོབས་ཀུན་ནི། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཡང་དག་བསྒྲུབས་ལགས་ཏེ། །ནང་གི་སྟོབས་དག་མ་ཚང་བས། །བྱིས་པ་རྣམས་ནི་སྡུག་བསྔལ་བསྟེན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཇི་ཙམ་བྱིས་སྐྱེས་སུ་སོང་བའི་ཚུལ་ནི།

བསྡུ་བ་ནས་གསུངས་པ་བཞི་སྟེ། ཡོན་ཏན་ཞེས་པ་དང་། ལྷུང་པར་ཞེས་པ་དང་། ཁས་བླངས་པ་དང་། གཞན་དུ་མི་སྨྲ་བས་སྐྱེས་སུ་སོང་བའོ། །དང་པོ་ཡོན་ཏན་ཞེས་ནས་སྐྱེས་སུ་སོང་བ་ལ། སྐྱེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དྲན་དགོས་པས་དེ་ལ་གསུམ།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་། ཆོས་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། སྐྱེའི་ཡོན་ཏན་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་རྣམས་ཡིད་ལ་དྲན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དཔེ་ལ་བསྟོད་པ་ལས། ཁྱོད་སྐུ་མཚན་

གྱིས་སྤྲས་བྱུང་པ། །མཛེས་བྱུང་མིག་གི་བདུད་རྩི་ནི། །སྤྲིན་མེད་སྟོན་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ། །སྐར་མའི་ཚོགས་ཀྱིས་སྤྲས་པ་འདྲ། །ཐུབ་པ་གསེར་གྱི་མདོག་ལྡན་པ། །ཆོས་གོས་ཀྱིས་གཡོགས་མཛེས་བྱུང་པ། །གསེར་གྱི་རི་བོའི་རྩེ་མོ་ནི། །

@89A ཞེས། །མཚམས་ཀྱི་སྤྲིན་གྱིས་དཀྱིས་པ་འདྲ། །མགོན་ཁྱོད་རྒྱན་གྱིས་མ་བརྒྱན་ཀྱང་། །ཞལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་མདངས་གང་ཡིན། །རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱས་བྱུང་པ། །སྤྲིན་དང་བྲལ་ལའང་དེ་མ་མཆིས། །ཁྱོད་

ཀྱི་ཞལ་གྱི་པད་དང་། །པད་ཉི་མས་ཁ་བྱེ་བ། །བྱང་བས་མཐོང་ན་པད་ནི། །ཐེ་ཚོམ་དཔུང་ཐག་ལ་འཇུག་འགྱུར། །ཁྱོད་ཞལ་གསེར་གྱི་མདོག་ལྡན་པར། །ཆོམས་དཀར་མཛེས་པར་བྱུང་པ་ནི། །གསེར་གྱི་རི་གསེབ་སྟོན་ཀ་ཡི། །རྒྱ་ཅར་དྲི་མེད་ཞུགས་པ་

འདུ། །མཆོད་འོས་ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱག་གཡས་ནི། །འཁོར་ལོའི་མཚན་གྱིས་མཛེས་གྱུར་པ། །འཁོར་བས་སྒྲག་པའི་མི་རྣམས་ལ། །ཕྱག་གིས་དབུགས་འབྱིན་མཛད་པ་ལགས། །ཐུབ་ཁྱོད་གཤེགས་པར་གྱུར་པའི་ཚེ། །ཞབས་གཉིས་དཔལ་

གྱི་པད་འདུས། །ས་གཞི་འདི་ནི་བྱིས་གྱུར་པ། །པད་ཅན་གྱིས་ཇི་ལྟར་མཛེས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དྲན་པར་བྱའོ། །གསུང་གི་ཡོན་ཏན་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་གང་

ཡོད་ཀྱིས་དུས་གཅིག་ཏུ་དེ་བ་མི་འདུ་བ་ཁོ་ན་རེ་རེ་

ནས་དྲིས་ཀྱང་། སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཅིག་དང་ལྡན་པའི་ཞེས་རབ་ཀྱིས་བརྡུང་ནས། གསུང་གཅིག་གིས་དྲི་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལན་མཛད་ཅིང་། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རང་རང་གི་སྐད་དུ་གོ་བར་

འགྱུར་བ་ཤིན་ཏུ་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ཚུལ་སེམས་

པ་སྟེ། བདེན་པ་པོའི་ལེའུ་ལས། འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱིས་ངེས་པའི་ཚོགཔ་ཞི་ཞུས་ན། །སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་ཐུགས་ཆུད་ནས། །གསུང་

དབྱངས་གཅིག་གིས་སོ་སོར་ལན་ཀྱང་

@89B འདེབས། ཀེ་ལྷ་བས་ན་འདྲེན་པ་འཇིག་རྟེན་ན། ཚངས་པའི་སྐྱ་དབྱངས་གསུང་སྐོགས་མཁྱེན་པར་མཛོད། ཀེ་ནི་ལྷ་མིའི་སྡུག་བསྔལ་མཐར་འབྱིན་པའི། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་བསྐོར་བར་མཛད། ཅེས་གསུངས་སོ། ཁཱཏྭཱཾ་

ཡང་། བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས། ཁྱོད་ཞལ་བལྟ་ན་རབ་སྡུག་པ། ཀེ་ལས་མཉན་ན་སྣན་པ་ཡི། ཁགས་འདི་དག་ནི་ཟུབ་བ་ལས། བདུད་རྩི་འཛག་པ་བཞིན་དུ་འབྱུང་། ཁྱོད་ཀྱི་གསུང་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི། རྣལ་རབ་ཞི་མཛད་ཆར་སྨིན་

འདྲ། ཞེས་སྔ་སྨལ་ནི་དབྱུང་བ་ལ། ཁམ་མཁའ་ལྟིང་དང་འདྲ་བ་ལགས། ཡང་དང་ཡང་དུ་མི་ཤེས་པའི། རབ་རིབ་འཇོམས་པས་གདུགས་དང་འདྲ། ང་རྒྱལ་རི་བོ་མངོན་འཇོམས་པས། རྩོ་རྩེ་དང་ཡང་འདྲ་བ་ལགས། ཉོན་

གཟེགས་པས་ནི་མི་སྨྱ་བ། ཁོངས་མི་མངའ་ཕྱིར་རྟེས་སུ་མཐུན། ལེགས་པར་སྨྲར་བས་གོ་སྐྱ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་གསུང་ནི་ལེགས་གསུང་ལྡན། རེ་ཞིག་དང་པོར་ཁྱོད་ཀྱི་གསུང་། ཉན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་འཕྲོག་མཛད། ཅི་ནས་ཡིད་ལ་

བསམས་བགྱིས་ན། །འདོད་ཆགས་གཏི་མུག་རྣམས་ཀྱང་སེལ། །ཕོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབུགས་འབྱིན་ཞིང་། །བག་མེད་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབས་ཀྱང་མཛད། །བདེ་བ་ཅན་དག་སྐྱོ་བགྱིད་པས། །སྡུག་གསུང་ཀུན་དང་འཚམ་པར་འཇུག །

མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགའ་བ་བསྐྱེད། །བར་མ་རྣམས་ཀྱི་བློ་ཡང་སྤེལ། །ཐ་མའི་རབ་རིབ་རྣམ་འཇོམས་པས། །གསུང་འདི་སྐྱེ་བོ་ཀུན་ལ་སྨན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དྲན་པར་བྱའོ། །ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་གཉིས་ལས།

@90A ཞེས། །མཁྱེན་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ལག་མཐིལ་དུ་སྐྱུར་རུ་བཞག་པ་ལྟར་མཁྱེན་པ་ཐོགས་པ་མི་མངའ་བར་འཇུག་པས་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་ལ་ཐུབ་པའི་

མཁྱེན་པས་ཁྱབ་ཀྱི། དེ་ལས་གཞན་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི་ཤེས་བྱ་རྒྱ་ཆེ་ལ་ཤེས་པ་རྒྱ་ཆུང་བས་མ་ཁྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བསྟན་འོས་བསྟན་བསྟོད་ལས། ཁྱོད་འབའ་ཞིག་གི་ཡི་ཤེས་ཀྱིས། །ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་ཁྱབ་ལགས་ཀྱི། །

ཁྱོད་ལས་གཞན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ཤེས་བྱ་ཁོ་ན་ལྟག་པ་ལགས། །ཞེས་དང་། བཅོམ་ལྡན་དུས་ཀུན་གཏོགས་པའི་ཚོས། །རྣམ་ཀུན་འབྱུང་གནས་ཐམས་ཅད་ནི། །ལག་མཐིལ་སྐྱུ་རུ་ར་ལྟ་བུར། །ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་

གྱུར། །ཚོས་རྣམས་གཡོ་དང་མི་གཡོར་བཅས། །གཅིག་དང་སྣ་ཚོགས་སོ་སོ་ལ། །མཁའ་ལ་རླུང་དག་རྒྱུ་བ་བཞིན། །ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་དག་ཐོགས་མི་མངའ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུན་པར་བྱའོ། །བརྩེ་བའི་ཡོན་ཏན་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་

ཉོན་མོངས་ཀྱིས་རང་དབང་མེད་པར་བཅིངས་པ་བཞིན་དུ། ཐུབ་པ་ཡང་སྣོང་རྟེ་ཆེན་པོས་རང་དབང་མེད་པར་བཅིངས་པས། འགྲོ་བ་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་བ་གཟིགས་པ་ན་ཐུགས་རྟེ་ཆེན་པོ་རྒྱུན་

ཆད་མེད་པར་སྐྱེ་སྟེ། བརྩུ་ལྟ་བཅུ་པ་ལས། འགྲོ་

བ་འདི་དག་ཐམས་ཅད། །ཁྱད་མེད་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱིས་བཅིངས། །ཁྱོད་ནི་འགྲོ་བའི་ཉོན་མོངས་དག །དགྲོལ་སྟད་ཡུན་རིང་ཐུགས་རྟེས་བསྟམས། །དང་པོར་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་

བགྱིའམ། །འོན་ཏེ་གང་གིས་འཁོར་བར་ཁྱོད། །སྐྱོན་མཁྱེན་

@90B ཡུན་རིང་དེ་ལྟ་བུར། །བཞུགས་མཛད་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལ་བགྱི། །ཞེས་དང་། བདེན་པ་པོའི་ལེའུ་ལས་ཀྱང་། གཏི་མུག་མུན་པ་མུན་ནག་གིས་རྒྱུ། །སེམས་ནི་བསྒྲིབས་པར་གྱུར་པའི་སྐྱེ་དགུ་དང་། །འཁོར་བའི་བཙོན་རར་ཆུད་པར་རྣམ་གཟིགས་ན། །

དང་སྡོང་དམ་པ་དེ་ནི་ཐུགས་རྗེ་སྐྱེ། །ཞེས་དང་། འདོད་པས་ཟིལ་གྱིས་ནོན་པའི་ཡིད་ལྷན་དང་། །སྲེད་པ་ཆེ་ཞིང་རྒྱ་ཆུ་ཡུལ་བཤམ་དང་། །སྲེད་པའི་འདོད་ཆགས་རྒྱ་མཚོར་ལྷུང་བ་རྣམས། །གཟིགས་ན་རྒྱལ་བའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེ། །ཤད་དང་སྙ་ངན་

རྣམ་པ་མང་དག་གིས། །ཤིན་ཏུ་གཅོས་པའི་སྐྱེ་དགུ་ཉོན་མོངས་རྣམས། །གཟིགས་ན་སྤྲུག་བསྔལ་མ་ལུས་བསལ་སླད་དུ། །སྟོབས་བཅུ་མངའ་བའི་ཐུགས་རྗེ་རབ་ཏུ་སྐྱེ། །ཐུབ་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་རྣག་འབྱུང་སྟེ། །དེ་མི་འབྱུང་བ་ནམ་ཡང་སྲིད་མི་འགྱུར། །

འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་བསམ་པར་གནས་པ་སྟེ། །དེ་བས་སངས་རྒྱས་དེ་ལ་སྐྱོན་མི་མངའ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དྲན་པར་བྱའོ། །འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི། སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། རྒྱུན་མི་འཆད་པ་གཉིས་ཀྱིས་སེམས་

ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་འདོགས་པར་མཛད་པའོ། །དེ་ཡང་གདུལ་བྱའི་དོས་ནས་བཀྲིར་རྩང་ན་ཐུབ་པས་གདུལ་བྱ་དེ་ཕུན་ཚོགས་དང་མ་སྨད་པ་དང་། རྒྱད་པ་ལས་མ་དྲངས་པ་མེད་པས་བཀྲི་བར་འོས་པ་ཐམས་ཅད་དིས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། བརྒྱ་ལྟ་བུ་པ་ལས། ཁྱོད་

ཀྱིས་ཉོན་མོངས་གཞོམ་པ་བཤད། །བདུད་ཀྱི་གཡོ་དག་བསྟན་པ་མཛད། །འཚོང་བའི་རང་བཞིན་མི་བཟད་བརྗོད། །འཇིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱང་བསྟན། །ཕན་དགོངས་ཐུགས་རྗེ་ཅན་ཀྱིས་ནི། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བཀྱེ་འཚལ་བ། །གང་ཞིག་ཁྱོད་ཀྱིས་

@91A ཞེས། །མ་མཛད་པ། །གཞན་ཀོ་ཅི་ཞིག་མཆིས་ལགས་ཀྱི། །ཞེས་དང་། བསྟགས་འོས་བསྟགས་བསྙོད་ལས། ཁྱོད་ཀྱིས་གང་ལས་འབྱོ་བ་དག །མ་དྲངས་རྒྱད་པ་དེ་གང་མཆིས། །གང་དང་འཇིག་རྟེན་མ་སྨད་པའི། །ཕུན་

ཚོགས་དེ་ཡང་གང་ཞིག་མཆིས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དྲན་པར་བྱའོ། །དེ་དག་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཚུལ་མདོར་བསྡུས་པ་སྟེ། སྒོ་སྣ་ཚོགས་ནས་དྲན་པར་བྱས་ན་དད་པ་ཡང་སྒོ་དུ་མ་ནས་སྐྱེ་ལ། ཡང་དང་ཡང་དུ་དྲན་པར་བྱས་ན་

ཀྱེགས་དྲག་ལ་རྒྱན་རིང་བར་འགྱུར་ཏེ། དཀོན་མཆོག་གཞན་གཉིས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ། །དེ་ལྟར་བསྟོམས་པས་འཕྲིག་ཚུད་ན་གསུང་རབ་དང་དགོངས་འགྲེལ་ཞལ་མོ་ཆེས་སྐྱབས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་སྟོན་པས། དེ་དག

གདམས་ངག་ཏུ་འཆར་བར་འགྱུར་ལ། དཔྱད་སྤོམ་ལ་རྟོག་པ་ཡིན་སྙམ་ནས་ཉམས་ལེན་གྱི་ཚེ་འདོར་བ་རྣམས་ནི། འདི་ལྟ་བུའི་ཚོགས་གསོག་བ་དང་སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་བའི་སྐོར་དུ་མ་བཀག་ནས་སྟོང་པ་ཡིན་པས། དལ་བའི་རྟེན་ལ་སྐྱིང་

པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལེན་པའི་གེགས་ཆེན་པོར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་རྣམས་དུས་རྒྱུན་པའི་ཉམས་ལེན་དུ་བྱས་ན་བློ་གོམས་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པས་དང་པོར་བློ་སྦྱོང་དཀའ་ས་བ་ཡང་ཕྱིས་དེ་ལ་ངང་གིས་འཇུག་པ་དང་། རྗེས་སུ་དྲན་པའི་

སངས་རྒྱས་དེ་འདྲ་བ་ཞིག་བདག་གིས་ཀྱང་ཐོབ་ན་སྙམ་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེ་བ་དང་། ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་སངས་རྒྱས་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་དང་། འཆི་བའི་ཚེ་སྡུག་བསྔལ་ཅི་བྱུང་ཡང་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ལས་མི་ཉམས་པར་

@91B འགྱུར་ཏེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལས། ཞེད་ལ་བསྟོད་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ། །ཇི་ལྟར་མི་དག་མང་དུ་རྟོག་བྱེད་པ། །དེ་ལ་གནས་པའི་རྟོག་པ་དེ་དག་གིས། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་དེ་ལ་སེམས་གཞོལ་འགྱུར། །དེ་བཞིན་རྒྱལ་བ་ཡི་ནི་སྐུ་བྱད་དང་། །

ཡེ་ཤེས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་ཐུབ་དབང་དུ། །རྟག་པར་རྗེས་སུ་དན་པར་བསྟོམ་བྱས་ན། །དེ་ལ་སེམས་གཞོལ་རབ་ཏུ་འབབ་པར་འགྱུར། །དེ་ནི་འཆག་འདུག་འཚེང་ཞིང་གནས་པའི་ཚེ། །སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་ཡེ་ཤེས་རབ་ཏུ་འདོད། །

འཇིག་རྟེན་རྒྱལ་བ་བླ་མེད་བདག་འགྱུར་བར། །འདོད་པས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡང་སྨོན་ལམ་འདེབས། །ཞེས་དང་། ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་རབ་དང་བ་ཡིས། །རྟག་ཏུ་སངས་རྒྱས་དག་གི་བསྟན་པ་བརྩོད། །དེ་ལྟར་དེས་ནི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་

བསྟོམས་པས། །ཉིན་མཚན་དུ་ཡང་འཇིག་རྟེན་མཚོན་པོ་མཐོང་། །ཤམ་ཞིག་དེ་ནི་ན་ཞིང་མི་བདེ་ནས། །ཤི་ལ་ཐུག་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཚོར་བྱང་ན། །སངས་རྒྱས་ལ་ནི་དད་པ་མི་ཉམས་ཏེ། །སྡུག་བསྔལ་ཚོར་བས་འཕྲོག་པར་

ཡོང་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡོ་ཏ་བའི་ཞལ་ནས། ཡང་ཡང་བསམས་ན་ཡིད་ཇེ་ཆེས་དང་རྒྱུད་ཇེ་དག་ཏུ་སོང་ནས་བྱིན་རླབས་འབྱུང་། དེ་ལ་ངེས་ཤེས་རྣོན་པས་སྐྱིང་ཐག་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་དེའི་བསྟན་བྱ་ལ་

སྒོབ་ཙམ་ན་ཅི་བྱས་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་བྱ་བ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། འོ་སྐོལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ལ་མོ་མ་རྟོག་ཤེས་ཙམ་དུ་ཡང་མི་བརྗོ་གསུངས། དེ་ཡང་མོ་མ་མཁན་རྟོ་ཤེས་སུ་བྱེད་པ་ཞིག་གིས་ད་ལོ་ཁྱོད་ལ་རྗུབ་

@92A ཞེས། །ཚགས་མེད། ང་རང་ཤེས་ཟེར་ན། བདེ་འབོལ་གྱིས་འགྲོ། དེ་ན་རེ། ད་ལོ་ཆགས་ཡོད་དོ་འདི་ཙུག་ཀྱིས་འདི་མ་བྱེད་ཟེར་ན་འབད་ནས་བསྟུབ། མ་གྱུབ་ན་འདི་སྐད་ཟེར་བ་ངས་མ་གྱུབ་སྟམ་ནས་བློ་མི་བདེ་

བ་བྱེད། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འདི་དང་འདི་སྦྱང་དོ། །ཞེས་པ་དང་། འདི་དང་འདི་བསྟུབ་བོ། །ཞེས་བཅས་པ་ལ་བློ་འགེལ་ལམ། མ་གྱུབ་ན་ཡིད་མི་བདེ་བ་འོང་ངམ། ཚོས་ནས་དང་དེ་སྐད་བཞད་དེ། ད་ལྟ་ཡུལ་དུས་ཀྱིས་དེ་ཙུག་མི་བཏུབ།

འདི་ཙོག་བྱེད་དགོས་ཟེར་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རས་སུ་ལིང་གིས་བོར་ནས་རང་ཉེས་ཅིག་གི་ཐོག་ཏུ་ཕྱུག་གིས་འགྲོ་བ་ཚོག་ཙམ་ལ་འབྲལ་བ་མིན་པ། ཡིད་ནང་དུ་འོག་ནས་ཞིབ་

ཏུ་བརྟག་ན་ཤེས་ཏུ་མེད་པར་སྣང་ངོ་། །དེས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡང་ཡང་བསམས་ལ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་དེས་ཤེས་ཅི་འདྲ་དེ་བྱུང་ན། དེ་གང་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་དང་ཆོས་དེ་སྣུབ་པའི་དགེ་འདུན་ལ་ཡང་དེས་པ་དེ་དང་འདྲ་བ་རེ་

འོང་བས་སྐྱབས་འགྲོ་གནད་དུ་འགྲོ་ལ། དེ་མེད་ན་ནི་ལམ་གཞན་ལྟ་ཞོག །སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་འབྱལ་བ་ཡང་འོངས་མེད་དོ། །ཆོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི། སངས་རྒྱས་ལ་གུས་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པ་ཅན་

འདི་ནི། ལུང་དང་རྟོགས་པའི་ཆོས་འགོག་པ་དང་ལམ་གྱི་བདེན་པ་སྐྱོན་སྤངས་པ་དང་ཡོན་ཏན་བསྒྲུབ་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་མངོན་དུ་བྱས་པ་དང་བསྒོམས་པ་ལས་བྱུང་བའོ་སྙམ་དུ་བརན་པར་བྱ་སྟེ། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པ་ལས། གང་

@92B སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་དག་ནི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་མྱ་མེད་པ་སྟེ། དེ་དག་ནི་ཆོས་ལས་སྐྱེས་པ་ཆོས་ཀྱི་བགོ་སྐལ་ལ་སྦྱོད་པ། ཆོས་ཀྱིས་སྤྲུལ་པ། ཆོས་བདག་པོར་གྱུར་པ། ཆོས་ལས་བྱུང་བ། ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ། ཆོས་ལ་

རྟོན་པ། ཆོས་ཀྱིས་བླུབ་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དགེ་འདུན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ། གཅོ་ཐོ་ནི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དུན་ཏེ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟུབ་པའི་སྐོ་ནས་དུན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། ཆོས་ཡང་དག་པར་

སྤྲད་པ་ལས། དགེ་འདུན་ནི་ཆོས་སྨྲ་བ། ཆོས་སྤྱོད་པ། ཆོས་སེམས་པ། ཆོས་ཀྱི་ཞིང་། ཆོས་འཛིན་པ། ཆོས་ལ་རྟོན་པ། ཆོས་ལ་མཆོད་པ། ཆོས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ། ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་བ། ཆོས་སྤྱོད་པ། ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། རང་

བཞིན་གྱིས་དྲང་བ། རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ། སྐྱིང་རྡེ་བའི་ཆོས་ཅན། སྐྱིང་རྡེ་དང་ལྡན་པ། རྒག་ཏུ་དབེན་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་བ། རྒག་ཏུ་ཆོས་ལ་གཞོལ་བ། རྒག་ཏུ་དཀར་པོ་སྤྱོད་པའོ་སྐྱམ་མོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ཞེས་

གསུངས་སོ། །ཁྱོད་པར་ཤེས་པས་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ནི། བསྟུ་བ་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་དགེ་མཆོག་གསུམ་ནང་ཚན་ཚུན་གྱི་ཁྱོད་པར་ཤེས་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའོ། །འདི་ལ་དྲུག་ལས། མཚན་ཉིད་ལས་བྱུང་པའི་ཁྱད་པར་ནི།

སངས་རྒྱས་དགེ་མཆོག་ནི། མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ། ཆོས་དགེ་མཆོག་ནི། དེའི་འབྲས་བུ་དང་། དགེ་འདུན་དགེ་མཆོག་ནི། གཞན་གྱི་མན་ངག་གིས་ཡང་དག་པར་བསྟན་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །

@93A ཞེས། །འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། རིམ་པ་ལྟར་ལུང་ལེགས་པར་འབོགས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་དང་སྡུག་བསྔལ་སྤོང་བ་ལ་དམིགས་པ་དང་། མངོན་པར་སྤྲོ་བར་བྱེད་པའི་འཕྲིན་ལས་ཅན་ནོ། །མོས་པའི་

ཁྱད་པར་ནི། རིམ་པ་ལྟར་བསྟེན་བཀུར་ལ་གུས་པས་ཞེན་པར་བྱ་བ་དང་། མངོན་དུ་བྱ་བ་ལ་གུས་པས་ཞེན་པར་བྱ་བ་དང་། ཆོས་མཐུན་པའི་དངོས་པོས་ལྷན་ཅིག་གིས་འགྲོགས་པ་ལ་གུས་པས་ཞེན་པར་བྱ་བའོ། །སྐྱབ་པའི་ཁྱད་པར་ནི། རིམ་པ་ལྟར་

མཆོད་པ་དང་། རིམ་གྲོ་དང་། རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྤྱོད་བ་གཏོམས་པར་བྱ་བ་དང་། ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་ལོངས་སྤྱོད་ཐུན་མོང་གིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའོ། །རྟེས་སུ་དྲན་པའི་ཁྱད་པར་ནི། འདི་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་

གསུམ་པོའི་ཡོན་ཏན་སོ་སོར་དྲན་པའོ། །བསོད་ནམས་འཕེལ་བ་ལས་བྱུང་པའི་ཁྱད་པར་ནི། གང་ཟགས་དང་ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བསོད་ནམས་མཆོག་འཕེལ་བ་སྟེ། སངས་རྒྱས་དང་དགེ་འདུན་གཉིས་ནི་དང་པོའི་དོན་དུ་བྱས་

པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གང་ཟགཅིག་དང་མང་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་བསོད་ནམས་འཕེལ་བ་སྟེ། དགེ་འདུན་ལ་ངེས་པར་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁས་ལེན་པས་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ནི། སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སྟོན་པ་དང་། ཆོས་མྱང་འདས་

ལ་སྐྱབས་དངོས་དང་། དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སྐྱབ་པའི་བྱོགས་སུ་བཟུང་བའི་སྒོ་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་སྟེ། འདུལ་བ་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས་འདྲུང་བ་ལྟར་རོ། །གཞན་དུ་མི་སྐྱ་བས་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ནི། ནང་པ་དང་ཕྱི་པའི་སྟོན་པ་

@93B དང་བསྟན་པ་དང་དེ་ལ་སློབ་པ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་དམན་ཞེས་ནས། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཁོ་ན་ལ་སྐྱབས་སུ་འཇོག་གྱི། དེ་དག་དང་མི་མཐུན་པའི་སྟོན་པ་སོགས་ལ་སྐྱབས་སུ་མི་འཇོག་པའོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ། སྟོན་པའི་

ཁྱད་པར་ནི། སངས་རྒྱས་ནི་སྐྱོན་མེད་ཅིང་ཡོན་ཏན་རྫོགས་ལ། གཞན་གྱི་སྟོན་པ་ནི་དེ་ལས་ལྡོག་པ་སྟེ། ཁྱད་པར་འཕགས་བསྟོད་ལས། བདག་ནི་སྟོན་པ་གཞན་སྨངས་ནས། །བཅོམ་ལྡན་ཁྱོད་ལ་བདག་སྐྱབས་མཆི། །དེ་ཅིའི་

སྨད་དུ་ཞེ་ན་ཁྱོད། །སྐྱོན་མི་མངའ་ལ་ཡོན་ཏན་ལྡན། །ཞེས་དང་། མུ་སྟེགས་གཞན་གྱི་གཞུང་ལུགས་ལ། །ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་རྣམ་བསམས་པ། །དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་མཁོན་ཁྱོད་ལ། །བདག་གི་སེམས་འདི་དད་པར་གྱུར། །དེ་ལྟར་

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་མིན་པའི། །ཀུན་མཐའི་སྐྱོན་གྱིས་བརླག་སེམས་ལྡན། །བསམ་བརླག་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱོན་མེད་པའི། །སྟོན་པ་ཁྱོད་ཀྱང་མི་མཐོང་ངོ། །ཞེས་སོ། །བསྟན་པའི་ཁྱད་པར་ནི། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ནི་ལམ་བདེ་

བས་འབྲས་བུ་བདེ་བ་འཐོབ་པ་དང་། འཁོར་བའི་རྒྱུན་ལས་ལྡོག་པ་དང་། ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་བྱང་བར་བྱེད་པ་དང་། ཐར་འདོད་མི་སྣུ་བ་དང་། གཅིག་ཏུ་དགེ་བ་དང་། ཉེས་བ་དག་པར་བྱེད་ལ། ཕྱི་རོལ་པའི་བསྟན་པ་ནི་དེ་དག

ལས་ལྡོག་པ་སྟེ། ཁྱད་པར་འཕགས་བསྟོད་ལས། གང་སྨད་ཁྲོད་ཀྱི་བསྟན་པ་ནི། །བདེ་བས་བདེ་བ་འཐོབ་བཀྱེད་པ། །དེ་སྨད་སྨྲ་བའི་སེང་ཁྲོད་ཀྱི། །གཞུང་ལུགས་ལ་ནི་འགྲོ་འདི་དང་། །ཞེས་དང་། བསྟུགས་འོས་བསྟུགས་བསྟོད་ལས་

@94A ཞེས། །ཀྱང་། འཇུག་དང་ལྡོག་པ་གང་ལགས་དང་། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་རྣམ་བྱང་གང་། །དེ་ཉིད་དཔའ་བོ་ཁྲོད་བཀའ་དང་། །གཞན་གྱི་ཆོག་གི་ཁྱད་པར་ལགས། །འདི་ནི་གཅིག་པུ་དེ་བཞིན་ཉིད། །དེ་ནི་བསྟུ

ཆོས་འབའ་ཞིག་ན། །ཁྲོད་ཀྱི་བཀའ་དང་གཞན་གྱི་ཆོག །དེ་ལས་ཁྱད་ཞུགས་གཞན་ཅི་འཚལ། །འདི་ནི་གཅིག་ཏུ་དགེ་ལ་དེ། །གཅིག་ཏུ་བར་ཆད་བགྱིད་ལགས་ན། །ཁྲོད་ཀྱི་བཀའ་དང་གཞན་གྱི་ཆོག །དེ་ལས་མི་འདྲ་ཅི་ཞིག

མཆིས། །དེ་ཡིས་བསྟོས་ཤིང་ཉིར་བསྟོས་པ། །འདི་ཡིས་དགེ་པར་བགྱིད་འགྱུར་བ། །དེ་ཉིད་མཁོན་པོ་ཁྱོད་བཀའ་དང་། །གཞན་གྱི་ཆོག་གི་ཁྱད་པར་ལགས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་དགེ་འདུན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡང་ཤེས་པར་ནུས་སོ། །

སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་བསླབ་པར་བྱ་བའི་རིམ་པ་ལ་གཉིས། བསྟུ་བ་ལས་འབྱུང་བ་དང་། མན་ངག་ལས་འབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ཚན་གཉིས་ལས། བཞི་ཚན་དང་པོའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་ནི། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་བཤེས་

གཉེན་དམ་པ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་སུ་མཐོང་ནས་བསྟེན་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་ནི་ལམ་སྟོན་པ་ལ་སྐྱབས་སུ་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། དེ་དང་རྟེས་སུ་མཐུན་པའི་བསླབ་པར་བྱ་བ་ནི་ལམ་སྟོན་པ་ལ་དངོས་སུ་

བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དམ་པའི་ཆོས་མཉན་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི། དམ་པ་སངས་རྒྱས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་བཤད་པའི་ཆོས་མདོའི་སྡེ་ལ་སོགས་པ་ཅི་འོས་སུ་ཉན་ཅིང་། གང་ཡིད་ལ་བྱས་

@94B ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལྡོག་པའི་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ། ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་ནི་ལུང་དང་རྟོགས་པའི་ཆོས་ལ་མངོན་དུ་བྱ་བར་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བསྟན་པར་བྱ་བ་ནི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་

པའི་ཆོས་བསྟན་པ་ནི། ཆོས་སྨྲ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བསྟན་པ་སྟེ། དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་ནི་སྨྲ་འདས་སུ་བཟོད་པའི་གང་ཟག་ལ་བྱོགས་སུ་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བསྟན་པར་བྱ་བ་ནི་ཐར་པའི་ཕྱིར་དུ་

ཞུགས་པ་རྣམས་དང་མཐུན་པར་སྤྱོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་ཚན་གཉིས་པའི་དབང་པོ་མི་རྟོད་པར་བྱ་བ་ནི། དབང་པོ་ཡུལ་ལ་བག་ཡངས་སུ་སོང་བའི་རྗེས་སུ་ཡིད་འབྲངས་ནས། ཡུལ་རྣམས་ལ་རྟོད་པ་ལ་སྤྱོན་དུ་བལྟས་ནས་ཡིད་ཕྱིར་ཕྱོགས་

པར་བྱེད་པའོ། །བསྟབ་པའི་གཞི་ཡང་དག་པར་བླང་བར་བྱ་བ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བཅས་པའི་བསྟབ་པའི་གཞི་ཅི་རུས་སུ་ལེན་པའོ། །སེམས་ཅན་ལ་སྙིང་རྗེ་བར་བྱ་བ་ནི། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་སྙིང་རྗེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པས། དེ་ལ་སྐྱབས་

སྡུ་སོང་བས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ལ་སྙིང་བརྩེ་བར་བྱས་ཏེ་འཚེ་བ་སྤོང་བའོ། །དུས་དུས་སུ་དགེ་མཚོག་མཆོད་པ་ལ་བརྩེན་པར་བྱ་བ་ནི། ཉི་མ་རེ་རེ་བཞིན་དགེ་མཚོག་ལ་མཆོད་པར་བྱ་བའོ། །མན་ངག་ལས་འབྱུང་བ་ལ་གཉིས། སོ་སོ་དང་། ཐུན་

མོང་གི་བསླབ་བྱའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དགག་པའི་བསླབ་བྱ་དང་། སྒྲུབ་པའི་བསླབ་བྱའོ། །དང་པོ་ནི། སྡུ་ངན་ལས་འདས་པ་ལས། གང་ཞིག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་བ། །དེ་ནི་ཡང་དག་བཀའ་བསྩལ་ཏེ། །ཁམ་དུའང་ལྷ་ནི་གཞན་དག

@95A ྱི། །ལ། །སྐྱབས་སུ་སོང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དམ་པའི་ཚོས་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་བ། །འཚེ་ཞིང་གསོད་པའི་སེམས་དང་བྲལ། །དགེ་འདུན་ལ་ཡང་སྐྱབས་འགྲོ་བ། །སྡུ་སྟེགས་ཅན་དང་འགྲོགས་པ་མིན། །ཞེས་

གསུངས་པ་ལྟར། ལྷ་གཞན་ལ་སྐྱབས་སུ་མི་འགྲོ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་གནོད་འཚེ་སྤོང་བ་དང་། སྡུ་སྟེགས་ཅན་དང་མི་འགྲོགས་པ་གསུམ་མོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་དྲག་

པོ་དང་ཁྱབ་འཇུག་སོགས་ལའང་ཕྱགས་

ཀྱི་སྐྱབས་སུ་མི་འཛིན་ན། ཡི་དྭགས་སུ་གྱུར་པའི་གཞི་བདག་དང་གྲུ་ལ་ལྟ་ཅི་སྨོས། དེ་ཡང་སྐྱབས་གསུམ་ལ་ཡིད་མ་ཆེས་ནས་དེ་དག་ལ་བློ་འགེལ་ན་མི་རུང་བ་ཡིན་གྱི། དེ་དག་ལ་འཕལ་གྱི་ཆོས་ལྟན་གྱི་བྱ་བ་འགའ་ཞིག་གི་བྱོགས་

འཆོལ་བ་ཙམ་ལ་མི་རུང་བ་མེད་དེ། དཔེར་ན། སྨྱིན་བདག་ལ་འཆོ་བའི་བྱོགས་འཆོལ་བ་དང་། སྨན་པ་ལ་ནད་གསོ་བའི་རེ་བལྟོས་འཆའ་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། མི་དང་དུད་འགྲོ་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེག་པ་དང་འཆིང་བ་དང་གོ་རར་

གཞུག་པ་དང་། སྡུ་འབྱུགས་པ་དང་མི་ཐག་བཞིན་དུ་འགེལ་བ་ལ་སོགས་བསམ་པ་དང་སྦྱོར་བས་སེམས་ཅན་ལ་གནོད་པ་དང་འཆོ་བ་སྦྱོང་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་ཡིད་མི་ཆེས་ཤིང་། སྐུར་བར་བྱེད་པ་རྣམས་

དང་མཐུན་པར་མི་བྱེད་པའོ། །བསྟུབ་པའི་བསླབ་བྱ་གསུམ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གཟུགས་རི་མོར་བྲིས་པ་ལེགས་ཉེས་ཅི་འདྲ་ཞིག་ལའང་། དཔྱས་མི་གདགས་ཤིང་འོ་བརྒྱལ་སར་མི་བཞག་པ་དང་། གཏའ་མར་འཇོག་པ་སོགས་ཀྱི་མི་གྲུས་པ་

@95B དང་། བརྟན་ཐབས་སྤྲངས་ནས་སྟོན་པ་ལྟར་བཀུར་བའི་ཞིང་དུ་བཟུང་སྟེ། བཞེས་སྤྲིངས་ལས། ཇི་ལྟར་བདེ་གཤེགས་སྐུ་གཟུགས་ཤིང་ལས་ཀྱང་། །བཀྲིས་པ་ཅི་འདྲ་ཡང་རྟུང་མ་ཐས་པས་མཆོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། ཤེད་

བྱ་སེར་སྐྱས་སྲོབ་པ་དང་མི་སྲོབ་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ། བླང་པོའི་མགོ་ཅན་ཁྲོད་ཀྱིས་ཆོས་སམ་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ཅི་ཤེས། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ངན་སྨྲས་མི་འདྲ་བ་བཅོ་བརྒྱད་བྱས་པས་མགོ་བརྟན་མི་འདྲ་བ་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཆུ་སྲིན་ཉིད་

རིགས་སུ་སྐྱེས་ཏེ། སྟོན་པ་འོད་སྲུངས་ཀྱི་དུས་ནས་ཤ་སྟག་ཟླ་ལོའི་བར་དུ་དུད་འགྲོར་བསྡུད་པར་གསུངས་པ་དང་། ལུང་ཕུན་ཚོགས་ལས། སྟོན་པ་འཁོར་བ་འཇིག་སྲིད་ལས་འདས་པའི་རྗེས་སུ་རྒྱལ་པོ་མཛོས་ལྡན་གྱིས་མཆོད་

རྟེན་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་ན། བླ་མི་ཞིག་གིས་འདི་ལྟར་བྱའི་མཆོད་རྟེན་ཆེན་པོ་བྱེད་དུ་གཞུག་པར་བརྩམས་པ། ནམ་ཙམ་ཟིན་པར་འགྱུར་མ་ཤེས་སོ། །ཞེས་ལན་གཉིས་སུ་འཕྲས་པ་ལ། ཕྱིས་ལེགས་པར་ཟིན་པ་ན་

འཁོད་ནས་གླང་རན་གྱིས་གསེར་གྱི་དྲིལ་བུ་བྱེད་དུ་བཞུག་ནས་མཆོད་རྟེན་ལ་བཏགས་པས་མདོག་ངན་ཞིན་ལུས་ཆུང་ལ་སྐད་སྙན་པའི་སྨན་པ་བཟང་ལྡན་དུ་སྐྱེས་པར་གསུངས་པས། སྐུ་གཟུགས་ལ་འདི་ནི་འདི་འདྲའོ། །ཞེས་མི་སྨྲ་

བ་དང་། གཞན་གྱིས་སྐུ་གཟུགས་སོགས་ཆུ་བཟང་བོ་ལས་བསྐྱབ་པའམ་ཆེན་པོ་བསྐྱབ་པ་ལ་འཕྲོ་བ་དང་། དེ་ལས་ལྷོག་པའི་ཁ་གཏེར་གྱི་སོགས་བྱར་མི་རྙེད་དོ། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོས་ཇོ་བོ་ལ་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་སྐུ་ཞིག་གཟིགས་

@96A ཞེས། །སུ་ཕུལ་ནས་འདི་ལེགས་ཉེས་ཇི་འདྲ། ལེགས་ན་རོང་པ་མཁར་དགེ་བས་བྱིན་པའི་གསེར་ཞོ་བཞི་བྱིན་ནས་ལེན་པ་ལགས་ཞུས་པས། ཇོ་བོའི་ཞལ་ནས། རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་སྐུ་ལ་མི་

ལེགས་པ་མེད། ལྷ་བཟོ་ནི་འབྲིང་གསུངས་ནས་སྤྱི་བོར་བཞག །བཟོ་ཟིན་པ་ཀུན་ལའང་དེ་ལྟར་མཛད་སྐད། ཆོས་ཆོག་བཞི་པ་ཞིག་ཡན་ཆད་ལ་ཡང་མ་གུས་པ་སྣང་ཞིང་། གླེགས་བམ་གཏར་འཇུག་པ་དང་ཟོང་དུ་བྱེད་པ་དང་སྦྱོ་བོ་དང་

འོ་བརྒྱལ་སར་འཛོག་པ་དང་། ལྷ་མ་དང་སྦྲགས་ཏེ་འཁྲུར་བ་དང་འགོམ་ཡུག་སོགས་མ་གུས་པ་ཐམས་ཅད་སྡུངས་ཏེ། ཆོས་དགོན་མཆོག་ལྟར་གུས་པར་བྱེད་པའོ། །དེག་ཨཞེས་སྨྲས་སྟ་བ་གསུང་རབ་གདན་དྲངས་པ་མཐོང་བ་ན་ཐལ་མོ་

སྨྲར་ནས་ལྟང་། ཕྱིས་ལྟང་བར་མི་ཤ ཤུས་པ་ན་ཐལ་མོ་སྦྱོར་སྐད། ཇོ་བོ་མངའ་རིས་སུ་བྱོན་པ་ན། སྟག་པ་ཞིག་ཁོང་ལ་ཆོས་མི་ཉན་པ་ལ། ཡིག་མཁན་ཞིག་སོ་དྲུག་གིས་ཆོས་ལ་བསྐྱད་པ་གཟིགས་ནས། ཇོ་བོས་མ་བཟོད་ནས། ཞ་ཙམ་མི་རྟང་མི་རྟང་

གསུངས་པས། སྟག་པ་དེ་དང་ནས་ཆོས་ཉན་སྐད། ཤ་ར་བའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། རང་ཅག་ཆོས་ལ་རྩེད་མོ་ཅི་ཡང་བྱེད་པར་འདུག་སྟེ། ཆོས་དང་ཆོས་སྨྲ་བ་ལ་མ་གུས་པ་ཤེས་རབ་འཆལ་བའི་རྒྱུ་ཡིན། རྩོངས་པ་དལ་འདི་གས་ཆོག་གི།

རྩོངས་པའི་རྒྱུ་མ་གསོག །འདི་ལས་རྩོངས་ན་ཅི་བཏུབ་གསུང་དོ། །དགེ་འདུན་ནམ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དགེ་སྦྱོང་གི་རྟགས་ཙམ་འཛིན་པ་དང་། དེ་དག་གི་རྟགས་ཙམ་ལ་ཡང་མི་གཤེ་ཞིང་མི་བརྙས་པ་དང་། ཁྱེད་དང་ངེད་ཀྱི་ཆོ་ཞེས་རིས་སུ་བཅད་ནས་

@96B དབྱར་བལྟ་བ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་བྱ་བར་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་ལྟར་གྱས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། ལྷག་བསམ་བསྒྲུབ་བ་ལས། ཡོན་ཏན་འདོད་པ་ནག་ན་གནས་པ་ཡིས། །ཞ་རོལ་དག་གི་སྐྱོན་ལ་བརྟག་མི་བྱ། །བདག་ནི་ཁྱད་པར་འཕགས་ཤིང་

བདག་མཆོག་ཅེས། །དེ་སྐྱམ་དུ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་མི་བྱའོ། །རྒྱགས་འདི་བག་མེད་ཀུན་གྱི་རྩ་བ་སྟེ། །དགེ་སློང་དམན་ལ་བརྐམས་པར་ཡོང་མི་བྱ། །བསྐལ་པ་གཅིག་གིས་ཐར་པ་འཐོབ་མི་འགྱུར། །འདི་ནི་བསྟན་པ་འདི་ལ་གོ་རིམ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་

སོ། །སྟོན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོ་ལྷན་པ་སེར་པོ་རེ་འགོམ་པའི་སར་ཡོད་པ་ཡང་མི་འགོམ་པར་སྤྱུགས་ནས་ས་གཙང་སར་སྐྱེལ་བའི་ཕྱག་ལེན་ལྟར་བསྒྲུབ་སྟེ། རང་ཉིད་དགོན་མཆོག་ལ་ཅི་ཙམ་གྱས་པ་དེ་ཙམ་དུ་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱང་

རང་ལ་ཆེས་ཆེར་གྱས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ཅི་འདྲ་བ་ཡི་ལས་བྱས་པ། །འབྲས་བུ་དེ་འདྲ་འཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཐུན་མོང་གི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་དྲུག་ལས། དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། ཡོན་ཏན་

རྗེས་སུ་དན་པས་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ནི། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཕྱི་པ་དང་ནང་པའི་ཁྲད་པར་དང་། དེ་གསུམ་ནང་ཚན་ཚུན་གྱི་ཁྲད་པར་དང་དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་ལ་ཡང་ཡང་སེམས་པའོ། །བཀའ་དྲིན་ཆེན་པོ་རྗེས་སུ་དན་པས་དུས་

རྒག་ཏུ་མཆོད་པ་ལ་བརྩོན་ཞིང་བཟའ་བ་དང་བཅའ་བའི་ཕུད་ཀྱང་དབུལ་བ་ནི། ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། སངས་རྒྱས་བསོད་ནམས་ཀྱིས་ནི་ཟས་རྣིད་ཀྱང་། །དེ་ལ་བྱིས་པ་བྱས་པ་གཅོ་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཁ་ཟས་རྣིད་པས་

@97A ཞེས། །མཆོག་ནས་རང་ལ་བདེ་ལེགས་གང་བྱུང་ཐམས་ཅད་ཀཱན་མཆོག་གི་དྲིན་དུ་ཤེས་པར་བྱས་ལ། བྱས་པ་གཅོ་བའི་བསམ་པས་མཆོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཡང་མཆོད་པ་བྱ་བ་དང་། བྱེད་པའི་བསམ་པ་གཉིས་སོ། །

དང་པོ་ལ་བཅུ་ལས། སྐུ་ལ་མཆོད་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་དངོས་ལ་མཆོད་པའོ། །མཆོད་རྟེན་ལ་མཆོད་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་མཆོད་རྟེན་སོགས་ལ་མཆོད་

པའོ། །མངོན་སུམ་དུ་མཆོད་པ་ནི། དེ་གཉིས་རང་གི་དབང་པོ་ལ་

མངོན་དུ་བྱར་པ་ལ་མཆོད་པའོ། །མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པའི་མཆོད་པ་ནི། སངས་རྒྱས་དང་དེའི་མཆོད་རྟེན་མངོན་དུ་མ་བྱུང་པ་ལ་སངས་རྒྱས་དང་མཆོད་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་མཆོད་པའོ། །སངས་རྒྱས་སྐུ་ངན་ལས་འདས་རྗེས་སུ་དེའི་

ཕྱིར་དུ་སྐུ་གཟུགས་དང་མཆོད་རྟེན་གཅིག་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་ཡང་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པའི་མཆོད་པའོ། །དེ་གཉིས་གང་རུང་ལ་མཆོད་པ་ན་དེ་དག་གཅིག་གི་ཚོགས་ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚོགས་ཉིད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་མངོན་དུ་བྱར་པ་གཉིས་པོ་འདི་

ལའང་མཆོད་ལ། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དང་ཡོན་བཏུ་སུ་མེད་པའི་མཆོད་རྟེན་ལ་ཡང་མཆོད་དོ་སྙམ་ནས་མཆོད་པ་ནི་མངོན་དུ་བྱར་མ་བྱུང་སྟེའི་མཆོད་པ་སྟེ། སྔ་མ་ནི་བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེ་ལ། གཉིས་པ་ནི་དེ་བས་

ཀྱང་ཆེས་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། གསུམ་པ་ནི་བས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བར་གསུངས་པས། སངས་རྒྱས་སམ་དེའི་སྐུ་གཟུགས་སོགས་གཅིག་ལ་མཆོད་པ་ན་ཚོས་ཉིད་དབྱེར་མེད་པ་དང་བར་བྱས་ནས་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོད་པའི་འཕེན་པ་གཏོང་བ་

@97B གལ་ཆེའོ། །རང་གིས་བྱ་བའི་མཆོད་པ་ནི། ལེ་ལོ་དང་སྐྱེམ་ལས་དང་བགེ་མེད་པའི་དབང་གིས་གཞན་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པར་རང་གིས་ལགེ་བདར་ནས་བྱེད་པའོ། །གཞན་བྱེད་དུ་བཅུག་པའི་མཆོད་པ་ནི། རང་ལ་དངོས་པོ་ཆུང་ངུ་

ཡོད་ལ། སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་བ་བསོད་ནམས་ཆུང་ཞིང་མི་ནུས་པ་འདི་དག་གིས་མཆོད་པ་བྱས་ན་བདེ་བར་འགྲུར་རོ་སྐམ་ནས་སྐྱིང་རྡེ་དང་ལྡན་པས་གཞན་ཁོ་ན་མཆོད་དུ་གཞུག་པའོ། །གཞན་ཡང་བསྐུལ་ནས་གཉིས་ཀས་བྱེད་པ་ནི།

རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་བ་སྟེ། དེ་གསུམ་གྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཆེ་ཆུང་ནི་སྔ་མ་དང་འདྲའོ། །རྟེན་པ་དང་བཀུར་སྟིའི་མཆོད་པ་ནི། ན་བཟའ་དང་ཞལ་ཟས་དང་གཟིམས་ཆ་དང་གདན་དང་བསྐྱེན་གྱི་གསོས་སྦྱིན་དང་ཡོ་བྱད་

དང་བདུག་པ། ཕྱེ་མ། བྱུག་པའི་སྤོས་དང་མེ་ཏོག་གི་ཕྲེང་བ་དང་རོལ་མོའི་སྒྲ་དང་མར་མེ་སྣ་ཚོགས་འབུལ་བ་དང་། གུས་པར་སྨྲ་བ་དང་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་མངོན་དུ་ལྡང་བ་དང་ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་དང་བསྟོད་པ་སྣ་ཚོགས་བརྗོད་པ་དང་ཡན་ལག་ལྔས་

ཕྱག་བྱ་བ་དང་གཡས་ཕྱོགས་སུ་བསྐོར་བ་དང་། ཞིང་ལ་སོགས་པ་ཟད་མི་ཤེས་པའི་སྤྱིན་པ་དང་ནོར་བུ་དང་སྣོན་ཆ་དང་དཔུང་རྒྱན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་དང་། ཐ་ན་དྲིལ་བུ་དབུལ་བ་དང་ཀཱརྵ་པ་ཎ་ཀྑ་བ་དང་སྲད་བུས་དཀྲི་བས་སངས་རྒྱས་

སམཱ། དེའི་མཆོད་ཉེན་ལ་མཆོད་པའོ། །རྒྱ་ཆེ་བའི་མཆོད་པ་ནི། རྟེད་བཀྲ་དེ་དག་གིས་ཡུན་རིང་ཡོར་མཆོད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དངོས་པོ་མང་བ་དང་བཟང་བ་དང་མདོག་སྣམ་ཡིན་མིན་དང་། རང་དང་གཞན་གྱིས་བྱེད་པ་དང་སྐྱིང་ཐག་པ་ནས་དགའ་ཞིང་

@98A ྈ།། །མོས་པ་དྲག་པོས་མཆོད་ལ། དགེ་བ་དེ་ཡང་རྩོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀུ་བསྡོ་བ་སྟེ་བདུན་ནོ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མཆོད་པ་ནི། ཁྱད་གསོད་དམ་བཞག་མེད་དམ་ལེ་ལོས་

གཞན་དག་བྱེད་དུ་མི་འཛུགས་གི། རང་གིས་ལག་བདར་ནས་བྱེད་པ་དང་། ཁྱས་པར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་མ་ཡིངས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཚགས་སོགས་དང་མ་འདྲེས་པར་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པས་བྱེད་པ་དང་། སངས་

རྒྱས་ལ་དང་པའི་རྒྱལ་པོ་སོགས་ལས་རྣེད་བཀྲ་ཐོབ་ཀུ་རེ་ནས་མི་བྱེད་པ་དང་། མཐུན་པའི་དངོས་པོས་མཆོད་པ་སྟེ་དྲུག་གོ། །མཐུན་པའི་དངོས་པོ་ནི། མི་མཐུན་པ་བཏ་ལས་བྱུག་པ་དང་མར་ཁུས་འཁྲུ་བ་དང་གུ་གུལ་བྱིས་

བདུག་པ་དང་ཞཤའི་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པ་དང་། གཞན་ཡང་ཡོ་བྱད་རྙེ་བ་མིན་པ་དང་བྲལ་བ་རྙེ་བའོ། །ཟང་ཟིང་གི་མཆོད་པ་དེ་དག་ཀྱང་རང་གིས་བསྒྲུབས་པ་དང་གཞན་ལས་བསླངས་པ་མེད་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་

པའི་མཆོད་པ་གང་ཡང་རུང་བ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་གང་ཡོད་པ་ལ་དག་བ་དང་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་བྱས་ནས་ཡི་རང་བྱས་ན། ཚོགས་ཆུང་ངུས་

ཚད་མེད་པའི་མཆོད་པ་ཆེན་

པོས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཚོགས་ཡོངས་སུ་སྤྱད་དེ། དེ་ལ་ནི་རྟག་ཏུ་སེམས་ཉམས་བདེ་བ་དང་སེམས་དགའ་བས་བསྟོན་པར་བྱའོ། །དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་དང་དམ་ཚིག་གསུམ་བཀོད་པ་ལས་གསུངས་

པ་ལྟར། བདག

@98B པོས་མ་བཟུང་བའི་མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུ་དང་ཤིང་དང་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་དབུལ་བར་བྱའོ། །སྒྲུབ་པའི་མཆོད་པ་ནི། ཐ་ན་བཅོས་ཙམ་དུ་ཡང་ཚད་མེད་བཞི་དང་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་བཞི་དང་སྐྱབས་

གསུམ་དང་ཞར་ཕྱིན་རྣེས་སུ་དན་པ་དང་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མོས་ཤིང་མི་རྟོག་པར་གནས་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སྤྱོམ་སེམས་བྱེད་པ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་ཞར་ཕྱིན་དང་བསྟུན་

བཞི་ལ་བསླབ་པ་དང་བརྩོན་

པའོ། །མཆོད་པ་བཅུ་པོ་དེས་དགེ་མཆོག་གསུམ་ལ་མཆོད་པ་ནི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་མཆོད་པའོ། །དེ་དག་གིས་མཆོད་པའི་ཚོ་ན་དགེ་མཆོག་གསུམ་གང་རུང་ལ་ཆུང་ངུ་ཞིག་བྱས་

ཀྱང་། འབྲས་བུ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འབྱུང་

བའི་བསམ་པ་ནི་བྱག་སྟེ། ཡོན་ཏན་ཀྱི་ཞིང་གོང་ན་མེད་པ་ཡིན་སྐམ་པ་དང་། ཕན་འདོགས་པ་གོང་ན་མེད་དོ་སྐམ་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་གོ་སྐམ་པ་དང་། ཡུ་དུམ་ལྟར་རའི་

མེ་ཏོག་ལྟར་ཤིན་ཏུ་དགེའོ་སྐམ་

པ་དང་། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་ན་གཅིག་ཏོ་ན་འབྱུང་བས་འབའ་ཞིག་པའོ་སྟམ་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་ཀྱི་ཕུན་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་ཡིན་ནོ་སྟམ་དུ་བསམས་ནས་མཆོད་པའོ། །དེ་

དག་ནི་བྱང་ས་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱིས་པའོ། །དུས་རྒྱུན་པར་ནི་དེ་དག་ཅེ་རིགས་པར་བྱ་ལ། དུས་བཟང་དང་དུས་ཆེན་གྱི་ཚེ་ན་རང་གི་ནུས་པ་དང་བསྟུན་པའི་མཆོད་པ་བཟང་པོ་རེ་བྱའོ། །གཞན་ཡང་བཟའ་བཏུང་

@99A ཞེས། །རྒྱུན་དུ་བྱ་དགོས་པས། དེའི་ཚེ་དེ་དག་གི་ཕུད་ཀྱིས་མཆོད་པ་མ་ཆག་ནའང་ཚོགས་མང་པོ་ཆགས་ཆུང་ངུས་རྫོགས་པས་ཆུ་ཡན་ཆད་གང་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཕུད་ཀྱིས་ཀྱང་སྐྱིང་ཐག་པ་ནས་མཆོད་པར་

བྱའོ། །དེ་ཡང་ཐུབ་ཀྱི་སྟོས་དང་ལོ་མའི་སེར་ས་ལྟ་བུ་ནས་མ་ཡིན་གྱི། གང་བཟང་བ་ནས་བྱ་དགོས་ལ། ཧའི་ཕུད་སྟུན་རེ་ལ་འབྱལ་བ་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་རྟུལ་སེལ་བ་འདྲ་བ་རེས་མི་འོང་ཞེས་ཤ་བའི་གསུང་སྟོས་ལས་འབྱུང་ངོ། །དེའིན་

ནཱ། ཞིང་ས་ཤིན་ཏུ་གཤིན་པ་ཞིག་ལ་ས་བོན་འདེབས་དུས་སུ་མ་བཏབ་པར་ལྷས་པ་འབྲ་ན་དེ་ལྟར་འཛོག་མི་ཕོད་པ་ལྟར། འདི་ཕྱིའི་བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་ཞིང་ས་དམ་པ་དུས་བཞི་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་བདེ་

ལེགས་ཀྱི་ས་བོན་བཏབ་པས་ཆོག་པ་འདི་ལ་ཡང་། དད་པའི་གཤེལ་བྱེས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་རྣེད་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས། མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་རྒྱུ་མ་བྱུང་ན་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཕངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བསྟན་པས་འོས་བསྟན་པས་བསྟོད་

ལས། ཁྱོད་དང་འབྲ་བའི་ཞིང་དག་ནི། །འཇིག་རྟེན་གསུམ་ན་མ་མཆིས་ཏེ། །ཁྱོད་ནི་སྨིན་གནས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག །བྱལ་གཙང་མཛད་པའི་གཙང་མ་ལགས། །ནམ་མཁའ་མཐའ་མཐའ་ཐུག་མ་མཆིས་པའི། །མཆུ་དང་ཞིང་དག་ཇི་ལྟ་བར། །

ཁྱོད་ལ་སྨན་དང་གནོད་བཀྲིས་པའི། །རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཐུག་མ་མཆིས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཞིང་གི་མཆོག་ལ་ཐ་མལ་པའི་ཞིང་གི་མཐོང་ཙམ་ཡང་མེད་པ་འདི། འོ་སྐོལ་སྟངས་བཟང་བར་མི་འདུག་པས་དཀོན་མཆོག་མཆོད་པ་

@99B ལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་བཙོན་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཞིང་དམ་པ་ལ་དགེ་རྩ་བསྐྱེད་པའི་མཐུ་ལས་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་ལ་བློའི་མཐུ་ཇི་རྒྱས་སུ་འགྲོ་བས། མཉན་ན་ཚོག་མི་ཟིན། བསམས་ན་དོན་མི་གོ། བསྟོམས་ན་རྒྱུད་ལ་མི་སྐྱེ་བའི་

བློའི་མཐུ་ཤིན་ཏུ་ཆུང་བའི་དུས་སུ་ཞིང་གི་མཐུ་ལ་བརྟེན་པ་མན་ངག་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དཔལ་ལྡན་མ་ཁོལ་གྱིས། སྐྱན་དངཌས་རྩོམ་ལ་སྐལ་ཆེན་པོ། །ཁྲོད་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་གི་བློ། །དབྱར་གྱི་དུས་ཀྱི་ཆུ་བོ་ལྟར། །ཆུང་ངུའང་ཤིན་ཏུ་

འཕེལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །མཆོད་པ་ཡང་དངོས་པོ་ལ་མ་འཐོགས་རང་གི་དད་པ་ལ་འཐོགས་པ་ཡིན་གསུངས་པ་ལྟར། དད་པ་ཡོད་ན་མཆྱལ་དང་ཆུ་དང་བློས་མ་བརྙང་བའི་མཆོད་པ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་མཆོད་པས་ཆོག་པས་

ཟང་ཟིང་མེད་ན་དེ་ལྟར་བྱ། ཡོད་བཞིན་དུ་གཏོང་མི་རྣུས་པར། བདག་ནི་བསོད་ནམས་མི་ལྡན་བཀྲེན་ཆེན་ཏེ། །མཆོད་པའི་ནོར་གཞན་བདག་ལ་ཅང་མ་མཆིས། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི། པོ་ཏ་བའི་ཞལ་ནས། དུད་ཕོར་དྲི་མ་ཅན་ཞིག་ཏུ་སྣང་སྲོས་རེ་བཏབ་

ནས།། ཙཎྜན་གা་བྱང་སྦོས་ཀྱི་ཆུ། །ཞེས་དམྱས་ལོང་གིས་མིག་ལྟན་ལ་མགོ་སྐོར་བྱེད་གསུང་བ་དང་འདྲའོ། །ཕུ་ཆུང་བའི་ཞལ་ནས། ངས་དང་པོ་སྤང་སྦོས་སྣ་ཚ་ཏིང་ངེ་བ་ཕྱལ། དེ་ནས་རེང་བྱ་བཞི་སྦྱོར་མངར་སིང་བ་དབྱལ་རྒྱུ་བྱུང་། ད་ལྟ་ཞ་ཀ་རྩ་དང་

དུ་རྩལྐལ་སོགས་པ་བསྡུང་ཆིང་དེ་འབྱལ་གསྡུང་བ་ལྟར། མཆོད་པ་ཆུང་དུ་ལ་བརྟན་ནས་མ་ཕྱལ་ན། ཆོ་རངས་པོ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཏུ་འགྲོ་ལ། ཆུང་རིམ་ནས་ནན་ཏུན་བསྒྲེད་ན་ཇེ་བཟང་དུ་འགྲོ་བས་ཁོང་གི་ཕྱག་ལེན་ལྟར་བསྒྲབ་སྟེ། ཁོང་གིས་རེས་གཅིག་ལ་གསེར་

@100A ྈ།། །སྲང་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་སྦྲོས་སྒྲུར་སྐད། ཡོ་བྱད་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ལུས་འབྱམ་ཕྱག་དུ་མར་སྤྱལ་བ་དང་། ལུས་རེ་རེ་ལ་ཡང་ལག་པ་བརྒྱ་སྟོང་ལ་སོགས་པར་སྤྱལ་ཏེ། ཞིང་ཐམས་

ཅད་དུ་བྱོན་ནས་རྒྱལ་བ་རྣམས་ལ་བསྐལ་པ་དུ་མར་མཆོད་པ་མཛད་ན། ཡོན་ཏན་ལྟར་སྣང་ཟུང་ཟད་རེས་ཆོག་ཤེས་པ་དག །ཁོ་བོ་རེ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་བྱང་ཆུབ་མི་རེ་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་ཆོས་རྒྱུས་ཤིན་ཏུ་ཆུང་བའི་ཟལ་ཙོལ་ལོ། །དེས་ན་དགོན་མཆོག་སྨིན་

ལས། མདོ་སྡེ་རྣམས་ལས་མཆོད་པ་དང་རིམ་གྱི་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བུ་དག་མཉན་ཅིང་། དེ་དག་སྣོང་ཐག་པ་ནས་ལྷག་པའི་བསམ་པ་མཆོག་གིས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་བསྟོའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་

ལྟར་བྱའོ། །སྣོང་རྗེ་རྗེས་སུ་དན་པས་འགྲོ་བ་གཞན་ཡང་ཚུལ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་དགོད་པ་ནི། སེམས་ཅན་གཞན་ཡང་ཅི་ནུས་ཀྱིས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་བརྩེ་བས་འགོད་པའོ། །བྱ་བ་གང་བྱེད་པ་དང་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་པ་ན། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་

མཆོད་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་ཤིང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐབས་གཞན་སྤོང་བ་ནི། བྱ་བ་ཇི་འདྲ་ཞིག་བྱེད་པ་དང་དགོས་པ་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་མཐོང་ཡང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། དེ་དག་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་དཀོན་མཆོག་མཆོད་པ་སོགས་

བྱ་ཡི། དེ་དག་དང་མི་མཐུན་པའི་བོན་ལ་སོགས་པ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བརྟེན་དུ་མི་རུང་བས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་དཀོན་མཆོག་ལ་བློ་ཁེལ་བར་བྱའོ། །ཞན་ཡོན་ཤེས་ནས་ཉེན་ལན་གསུམ་མཚན་ལན་གསུམ་དུ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་བྱ་བ་ལ་

@100B གཉིས། བསྡུ་བ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕན་ཡོན་དང་། མན་ངག་ལས་འབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ཚན་གཉིས་ལས། བཞི་ཚན་དང་པོའི་བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་འཐོབ་པ་ནི། འཆི་མེད་རྫ་སྨྲའི་གཟུངས་ལས། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་བསམ་མི་ཁྱབ། །

དམ་པའི་ཆོས་ཀྱང་བསམ་མི་ཁྱབ། །འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་བསམ་མི་ཁྱབ། །བསམ་མི་ཁྱབ་ལ་དད་རྣམས་ཀྱི། །རྣམ་པར་སྨིན་པའང་བསམ་མི་ཁྱབ། །ཅེས་དང་། ཞར་ཕྱིན་བསྡུས་པ་ལས་ཀྱང་། སྒྲུབས་སོང་བསོད་ནམས་གཟུགས་ཡོད་ན། །ཁམས་གསུམ་

འདི་ཡང་སྟོད་དུ་ཆུངས། །རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཆུ་ཡི་གཏེར། །ཕུལ་གྱིས་བཅལ་བར་གཞལ་མི་ནུས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དགའ་བ་དང་མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་འཐོབ་པ་ནི། དྲན་པའི་ཚོམས་ལས། གང་ཞིག་ཉིན་དང་མཚན་རྣམས་སུ། །སངས་རྒྱས་

རྗེས་སུ་དྲན་བྱེད་ཅིང་། །གང་དག་སངས་རྒྱས་སྐྱབས་སོང་བ། །དེ་དག་མི་ཡི་རྟེད་པ་ཡིན། །ཞེས་གཞན་གཉིས་ལའང་སྦྱར་ནས་གསུངས་པ་ལྟར། འདི་འདྲ་བའི་སྐྱབས་གསུམ་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཡོད་པ་ནི་བདག་གིས་རྟེད་པ་ལེགས་པར་རྟེད་དོ་སྙམ་ནས་

དགའ་བ་ཇེ་འཕེལ་དུ་འགྱུར་བའོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། རྣམ་པར་དག་པ་འཐོབ་པ་ནི། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྟན་པས་བྱོལ་བར་འགྱུར་བའོ། །བཞི་ཚན་གཉིས་པའི་བསྡུད་བ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་ནི། འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ལོག་པར་མོས་

པའི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་བསྲབས་པ་དང་ཡོངས་སུ་ཟད་པ་དང་ཡོངས་སུ་ཀུགས་པ་འཐོབ་པ་ནི། སྟོན་པ་དང་ཆོས་དང་བྱོགས་ངན་པ་ལ་མོས་ནས་སྐྱབས་སུ་བརྟེད་བའི་དབང་གིས། ལས་ངན་པ་བསགས་པ་རྣམས་ཆུང་བ་དང་འདག་པར་འགྱུར་བའོ། །

@101A ཞེས། །དམ་པ་ཡང་དག་པར་སོང་བ་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་བབྱང་བར་འགྱུར་བ་དང་། སྟོན་པ་དང་ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་དང་། བསྟན་པ་ལ་དགའ་བའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་དགའ་བར་འགྱུར་བ་ནི།

སྐྱེས་བུ་དམ་པར་ཆུད་ཟིང་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་དགྱེས་པའོ། །ལྷ་རྣམས་ཇི་ལྟར་དགའ་བ་ནི། ཆེ་གེ་མོ་ཞེག་བདག་ཅག་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་གང་དང་ལྡན་པས་དེ་ནས་ཤི་འཕོས་ནས། འདིར་སྐྱེས་པའི་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡན་ཞིང་ལན་མང་དུ་གནས་པས་ན།

དེ་ནི་བདག་ཅག་གི་བློག་སུ་འགྱུར་བར་འོང་ངོ་སྨྲས་ནས་ཡིད་དགའ་ཞིང་ཆེད་དུ་བརྩོད་པས་ཆེད་དུ་བརྩོད་པའོ། །མན་ངག་ལས་འབྱུང་བའི་ཕན་ཡོན་ལ་བརྟུད་ལས། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པར་ཆུད་པ་ནི། སྤྱིར་ཕྱི་ནང་ལ་འཇོག་ཚུལ་མང་དུ་སྣང་ནའང་།

ཇོ་བོ་དང་ཤ་ཀྱ་པ་སྐྱབས་འགྲོས་འབྱེད་པར་བྱགས་པས་སྐྱབས་འགྲོ་ཐོབ་ནས་མ་བཏང་བ་ལ་བྱའོ། །དེས་ན་ཐོག་མར་སངས་རྒྱས་པར་ཆུད་པ་ལ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱེང་ཐག་པ་ནས་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པར་འཛིན་པ་དགོས་ཀྱི། དེ་མེད་ན་དགེ་བ་གང་བྱས་

ཀྱང་སངས་རྒྱས་པར་མི་ཆུད་དོ། །སྟོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩེན་དུ་འགྱུར་བ་ནི། མཇོད་འགྲེལ་ལས། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་རྣམས་ནི་སྟོམ་པ་ཡང་དག་པར་བླང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐོར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། སྐྱབས་འགྲོ་བདུན་ཟུ་པ་ལས་ཀྱང་། དགེ་

བསྙེན་གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་བ། །དེ་ནི་སྟོམ་བརྒྱད་རྩ་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྐྱབས་འགྲོས་མྱང་འདས་ཀྱི་བསམ་པ་བརྟན་པར་བྱེད་ཅིང་དེ་ལས་སྟོམ་པ་སྐྱེ་བ་ལ་དགོངས་སོ། །སྟོན་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་རྣམས་བསྲབས་ཤིང་འཕངས་པར་

@101B འགྱུར་བ་ནི། བསྟན་བཅུས་སུ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བས་སྡིག་འདུག་པར་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ། འདིར་ཕག་གི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་དཔེར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པས། ཕག་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ལྟའི་བུས་སྐྱབས་འགྲོ་བྱས་པས་དེར་མ་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། སྐྱབས་འགྲོ་བྱས་

པས་ངན་འགྲོའི་རྒྱུ་དག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་དག་སངས་རྒྱས་སྐྱབས་སོང་བ། །དེ་དག་ངན་འགྲོར་འགྲོ་མི་འགྱུར། །མི་ཡི་ལུས་ནི་སྤངས་ནས་སུ། །དེ་དག་ལྷ་ཡི་ལུས་འཐོབ་བོ། །ཞེས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་སྟོན་བསགས་

པའི་སྡིག་པ་ལ་ལ་ནི་བསྲབས་པར་འགྱུར་ལ། ལ་ལ་ནི་འཕྲད་པར་འགྱུར་རོ། །བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་གསོག་པ་ནི། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །ངན་འགྲོར་མི་ལྟུང་བ་ཡང་། སྔ་མས་ཤེས་པར་བྱའོ། །མི་དང་མི་མ་ཡིན་གྱི་བར་གཅོད་ཀྱིས་མི་ཚུགས་པ་

ནི།ཞ མདོ་ལས། འཇིགས་པས་སྐྱག་པའི་མི་རྣམས་ནི། །ཕལ་ཆེར་རི་དང་ནགས་ཚལ་དང་། །ཀུན་དགའ་དང་ནི་མཆོད་གནས་ཀྱི། །ལྷོར་ཤེང་རྣམས་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་སྟེ། །སྐྱབས་དེ་གཅོ་བོ་མ་ཡིན་ཞིང་། །སྐྱབས་དེ་མཆོག་ཀྱང་མ་ཡིན་ལ། །སྐྱབས་དེ་

ལ་ནི་བརྟེན་ནས་ཀྱང་། །སྡུག་བསྔལ་ཀུན་ལས་མི་བྱོལ་ཞིང་། །གང་ཚེ་གང་ཞིག་སངས་རྒྱས་དང་། །ཆོས་དང་དགེ་འདུན་སྐྱབས་སོང་ལ། །སྡུག་བསྔལ་སྡུག་བསྔལ་ཀུན་འབྱུང་
དང་། །སྡུག་བསྔལ་ཡང་དག་འདས་པ་དང་། །འཕགས་ལམ་

ཡན་ལག་བརྒྱད་བདེ་བ། །སྙུ་ངན་འདས་པར་འགྱོ་འགྱུར་དང་། །འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་དག །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ལྟ་བྱ་ད། །སྐྱབས་དེ་གཅོ་བོ་ཡིན་པ་སྟེ། །སྐྱབས་དེ་མཆོག་ཏུ་
གྱུར་པ་ཡིན། །སྐྱབས་དེ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་ཀྱང་། །སྡུག

@102A ྱྱ། །བསྔལ་ཀུན་ལས་བྱོལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འདིར་མྱ་སྟེགས་རྣྭང་ཞགས་བྱབ་པ་ལ་སོགས་པའི་གཏམ་རྣམས་དཔེར་བྱའོ། །ཅི་བསམས་པ་ཐམས་
ཅད་འགྲུབ་པ་ནི། ཆོས་ལྟན་གྱི་

བྱ་བ་གང་བསྒྲུབ་པའི་ཐོག་མར་དཀོན་མཆོག་ལ་མཆོད་ཅིང་། སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་འགྲུབ་པར་གསོལ་བ་བཏབ་ན་བདེ་བླག་ཏུ་འགྲུབ་པའོ། །སྡུར་དུ་འཚང་རྒྱ་བ་ནི། སེང་གེས་ཞུས་པ་ལས། དད་པས་མི་ཁོམ་སྟོང་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་

པ་ལྟར། དལ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་རྣེད་ཅིང་སྐྱབས་དང་མཐའ་ནས་ལམ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་སློབ་ལ། དེས་ནི་རིང་པོ་མི་ཐོགས་པར་འཚང་རྒྱའོ། །དེ་ལྟར་ཕན་ཡོན་དྲན་པར་བྱས་ནས་ཞག་རེ་ལ་ཉིན་ལན་གསུམ་དང་མཚན་ལན་གསུམ་དུ་སྐྱབས་

འགྲོ་བྱའོ། །དགེ་མཚོག་གསུམ་ཐ་ན་བཞད་གད་ཀྱི་ཕྱིར་རམ། སྡོག་གི་ཕྱིར་ཡང་མི་བཏང་ཁེང་བསྲུང་བར་བྱ་བ་ནི། ལུས་དང་སྡོག་དང་ལོངས་སྤྱོད་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་འབྲལ་བར་འགྱུར་བས། དེ་དག་གི་ཕྱིར་དུ་དགེ་མཚོག

བཏང་ན་ནི་ཚེ་རབས་ཀུན་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་བརྒྱད་མར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཅི་ལ་བབ་ཀྱང་སྐྱབས་མི་བཏང་ངོ་སྐམ་དུ་ཡང་ཡང་ཞེ་དམ་བྱ་ཞིང་། བཞད་གད་ཙམ་གྱི་ཆེད་དུ་ཡང་སྐྱབས་གཏོང་བའི་ཚོགས་སྐྱ་བར་མི་བྱའོ། །ཡོན

གང་འགྲོ་ཡང་དེའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་བསླབ་ཅེས་པའི་བསླབ་བྱ་ཞིག་གོང་མ་རྣམས་གསུང་སྟེ་ཁྱེད་མ་མཐོང་ངོ། །དེ་ལྟར་ཐུན་མོང་གི་བསླབ་བྱ་དྲུག་ནི། ལམ་སྤྲོན་འགྲེལ་པར་འབྱུང་བ

@102B བཞིན་ཡིན་ལ། སོ་སོའི་བསླབ་བྱ་དང་པོ་གསུམ་ནི་མདོ་སྡེ་ལས་བཤད་ཅིང་ཕྱི་མ་གསུམ་ནི། སྐྱབས་འགྲོ་ཡན་ལག་དྲུག་པ་ལས་འབྱུང་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། སྐུ་གཟུགས་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་དང་། །ལྟུན་པ་སེར་པོ་བཏབ་པ་ལ། །དད་

མོས་སྤོ་ནས་སྟོན་པར་བརྟག །ཞལ་ནས་གསུངས་པ་མཐའ་དག་ལ། །སྐུར་པ་མི་གད་པ་སྤྱི་བོར་བླང་། །གང་ཟག་དག་དང་མ་དག་ལ། །དམ་པར་བལྟ་བར་བྱ་བ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །གཏུན་ལ་དབབ་པ་བསྟུ་བ་ལས་འབྱུང་བ་རྣམས་ལ། ཀ་མ་བའི་

གསུང་ནས་འདི་རྣམས་སྟེའུ་ཟུར་པ་གསུང་ཐང་བ་ལ་ངེད་མཉམ་པོར་དགོན་པ་བ་ལ་ཐོས་གསུང་ཞེང་། ཁོང་ནས་ལུམ་པ་བ་ལ་བརྒྱད་པའི་ལམ་རིམ་ནས་འབྱུང་ངོ། །བསླབ་བྱ་དེ་དག་དང་འགལ་བ་ལ་ཉམས་པ་དང་གཏོང་བའི་རྒྱུར་

འབྱུང་ཚུལ་ནི། ཁ་ཅིག་སོ་སོའི་བསླབ་བྱ་དང་པོ་གསུམ་དང་རྒྱུན་དུ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་སྡོག་གི་ཕྱིར་ཡང་མི་གཏོང་བ་དང་དགོན་མཆོག་མཆོད་པ་སྟེ་དུག་དང་འགལ་ན་གཏོང་བར་འདོད་ལ། ཁ་ཅིག་སོ་སོའི་བསླབ་བྱ་ཕྱི་མ་གསུམ་

དང་འགལ་བ་སྟེ་དགྱས་གཏོང་བར་འདོད་དེ། ལྷག་མ་ཉམས་པའི་རྒྱུར་བྱེད་དོ། །འོན་ཀྱང་སྡོག་གི་ཕྱིར་ཡང་མི་གཏོང་བ་དང་འགལ་བ་ནི་སྐྱབས་འགྲོ་གཏོང་བ་དངོས་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་མ་བཏང་ཡང་དེ་དག

དང་མི་མཐུན་པའི་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ལ་གཉིས་འཛིན་བྱེད་ནའང་གཞན་དུ་མི་སྣང་བ་དང་འགལ་ཞིང་། སྐྱབས་ལ་བློ་མ་ཁེལ་བས་གཏོང་ལ། དེ་དག་མ་བྱང་ན་བསླབ་བྱ་དང་འགལ་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི། གཏོང་རྒྱུ་མིན་པར་

@103A ཞེས། །སེམས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཅིང་། སྐྱབས་འགྲོ་ཆོག་ཙམ་མིན་པ་ཡོད་ན་མཐུ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པས་ཕྱི་དང་

ནང་གི་བར་ཆད་ཀྱིས་མི་བཙྱེ་བ་དང་། ཡོན་ཏན་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་སྐྱེ་སྟེ་ཞིང་ཉམས་དཀའ་བས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་འབྱུང་བས་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་འཇིགས་པ་དང་ཡོན་ཏན་དྲན་པ་སོགས་ཀྱི་སྟོན་ནས་

སྐྱབས་སུ་བཟུང་ཞིང་དེའི་བསླབ་བྱ་ལས་མི་འདའ་བ་ལ་འབད་པ་གནད་དུ་ཆེའོ། །དེ་ལྟར་འཆི་བ་དྲན་ཞིང་ཤི་ནས་ངན་འགྲོར་སྐྱེ་བ་བསམས་པས་འཇིགས་པ་ན། དེ་ལས་སྡུག་པའི་སྐྱབས་ནི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་

ཡིན་ལ། དེ་ལ་སྐྱབས་སུ་བཟུང་ཞིང་དེའི་བསླབ་བྱ་དང་མ་འགལ་བར་བྱས་པ་ན་སྐྱབས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་སྐྱོབ་སྟེམ་ན། ཚོམས་ལས། ལྷིད་པའི་ཟུག་རྔ་གཅོད་བྱེད་ལམ། །ངས་ནི་ཁྱེད་ཅག་རྣམས་ལ་བསྟན། །དེ་

བཞིན་གཤེགས་པ་སྟོན་པ་སྟེ། །ཁྱེད་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་བྱ་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སངས་རྒྱས་ནི་སྐྱབས་སྟོན་པ་དང་དགེ་འདུན་ནི་སྐྱབས་བསྟུབ་པའི་ཚུལ་ཡིན་པས། སྐྱབས་དངོས་ནི་ཆོས་དཀོན་མཆོག

སྟེ། དེ་ཐོབ་པ་ན་འཇིགས་པ་ལས་ཐོལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །མཐའི་ཆོས་དཀོན་མཆོག་དེ་ཡང་ལས་དང་པོ་པའི་དུས་ཀྱི་སྐྱོན་ཕྱོགས་རེ་ཙམ་སྤོང་བའི་སྒང་ས་དང་། ཡོན་ཏན་ཕྱོགས་རེ་ཙམ་བསྟུབ་པའི་རྟོགས་པ་གཉིས་ཏེ།

@103B ནས་གོང་དུ་ཁྱད་ཞུགས་པར་སོང་བ་ལ་འཇོག་གི། དེ་ལས་གཞན་ཐོ་བྱར་དུ་འབྱང་བ་མིན་ནོ། །དེས་ན་སྐབས་འདིར་ནི་དགེ་མི་དགེ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་དབྱེ་ལ་མ་ཁས་པར་བྱས་ནས་འདོར་ལེན་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟུབ་པ་

ཞིག་ལ་ཆོས་སུ་བྱ་དགོས་ཏེ། ལས་གཉིས་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་རིང་དུ་བསམས་ནས་ཐུང་དོར་ཚུལ་བཞིན་དུ་མ་བྱས་ན་ངན་འགྲོའི་རྒྱུ་མི་ལྡོག་པས། ངན་འགྲོ་ལ་འཇིགས་ཀྱང་འཇིགས་པ་དེ་ལས་མི་བྱོལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེའི་ཕྱིར་འབྲས་བུའི་དུས་སུ་ངན་འགྲོ་ལས་སྐྱོབ་པ་ལ་རྒྱུའི་དུས་ན་ཡིད་མི་དགེ་བ་ལ་འཇུག་པ་འཆོས་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་སྐྱེད་པ་ལ་རག་ལས་པས། གཉིས་པ་བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིད་

ཆེས་ཀྱི་དད་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་གསུམ། ལས་འབྲས་སྤྱིར་བསམ་པ་དང་། བྱ་བྲག་ཏུ་བསམ་པ་དང་། བསམས་ནས་འཇུག་ལྡོག་བྱ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱིར་བསམ་ཚུལ་དངོས་དང་། སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་བསམ་པའོ། །དང་པོ་

ལ་བཞི་ལས། ལས་ངེས་པའི་ཚུལ་ནི། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དང་འཕགས་པ་གང་ཡིན་ཀྱང་ཆོས་བ་སིམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བདེ་བ་ཐ་ན་སེམས་ཅན་དམྱལ་བར་སྐྱེས་པ་ན་བླུང་བསིལ་བ་ལངས་པ་ལ་བཏེན་ནས་སྐྱེས་པ་ཡན་ཆད་ཐམས་

ཅད་ནི་སྡོན་དགེ་བའི་ལས་བསགས་པ་ལས་འབྱུང་གི། མི་དགེ་བའི་ལས་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་བ་ནི་གནས་མེད་ལ། ཆོར་བ་གདུང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཐ་ན་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ཡན་ཆད་ཐམས་ཅད་ནི་

@104A ཞེས། །སྡོན་མི་དགེ་བ་བསགས་པ་ལས་འབྱུང་གི། དགེ་བའི་ལས་ལས་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བ་ནི་གནས་མེད་དེ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། མི་དགེ་བ་ལས་སྡུག་བསྔལ་ཀུན། །དེ་བཞིན་ངན་འགྲོ་ཐམས་

ཅད་དོ། །དགེ་ལས་བདེ་འགྲོ་ཐམས་ཅད་དང་། །སྐྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་བདེ་བ་དག །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་རྣམས་ནི་རྒྱུ་མེད་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། གཅོ་བོ་དང་དབང་

ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་

ཡང་མིན་པར་དགེ་མི་དགེའི་ལས་སྤྱི་ལས་བདེ་སྡུག་སྤྱི་དང་། བདེ་སྡུག་གི་ཁྱད་པར་སྣ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ལས་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྣ་ཚོགས་པ་ལས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་འཆོལ་བར་སོ་སོར་འབྱུང་བའི་ལས་འབྲས་ངེས་པ་ཅན་ནམ་

མི་སྣུ་བ་ལ་ངེས་པ་རྣེད་པ་ནི། རང་པ་སངས་རྒྱས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཞེས་པ་དཀར་པོའི་ཆོས་ཀུན་གྱི་གཞིར་བསྟན་པའོ། །ལས་འཕེལ་ཆེ་བ་ནི། ལས་དགེ་བ་ཆུང་ངུ་ལས་ཀྱང་འབྲས་བུ་བདེ་བ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་འབྱུང་

ལ། ལས་མི་དགེ་བ་ཆུང་ངུ་ལས་ཀྱང་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་འབྱུང་བས་རང་གི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འཕེལ་འདུ་བ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་རྒྱུ་འབྲས་ལ་མེད་དོ། །དེ་ཡང་ཆོས་ལས། སྟོག་པ་ཆུང་ངུ་བྱས་པས་ཀྱང་། །འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་འཇིགས་

ཆེན་དང་། །ཕུང་ཀོལ་ཆེན་པོ་བྱེད་འགྱུར་ཏེ། །ཁོང་པར་སོང་བའི་དུག་བཞིན་ནོ། །བསོད་ནམས་ཆུང་ངུ་བྱས་པས་ཀྱང་། །འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་བདེ་ཆེན་འདྲེན། །དོན་ཆེན་དག་ཀྱང་བྱེད་འགྱུར་ཏེ། །འབྱུ་རྣམས་ཕུན་ཚོགས་སྨིན་པ་བཞིན། །ཞེས་

@104B སོ་ཅ་ཁལས་ཆུང་ངུ་ལས་འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་དེ་ཡང་སྡོམ་གྱི་བྱུང་བའི་མཐའ་བརྟེད་པས་ངེས་པ་བསྟེད་པ་ནི། ལུང་གཞི་ལས། གནག་རྩི་དགའ་བོ་དང་དེའི་འཁར་བས་བརྩིས་པའི་སྦལ་པ་དང་། ངང་པ་དང་ཉ་དང་རྔས་སྦལ་

ལྷ་བརྒྱ་དང་ཡི་དྭགས་ལྷ་བརྒྱ་དང་ཞིང་པ་དང་གྲང་ལྷ་བརྒྱའི་བྱུང་བ་དང་། མཛངས་བླུན་ནས་འབྱུང་བའི་གསེར་ལྷ་དང་གསེར་དབྱིག་དང་གྲང་པོ་སྐྱོང་གི་བྱུང་བའི་མཐའ་བཞིན་ཏེ། ལུང་དང་མཛངས་བླུན་དང་ལས་བརྒྱ་པ་སོགས་ལས་ངེས་

པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཆོ་ག་དང་འཆོ་ག་དང་ལྡན་བའི་ཞི་མ་མ་ཉམས་ཤིང་སྤྱ་མ་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པ་རྫོགས་པར་མ་བྱས་པར་ཆ་འགའ་རེ་ཉམས་པར་བྱས་པ་རྣམས་ཀླུང་སྐྱེ་བར་གསུངས་ཏེ། རྒྱ་

མཆོས་ཞུས་པ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་གི་ཚེ་བདག་བསྐལ་པའི་དང་པོར་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་ནང་ན་གནས་པ་དང་། གང་གི་ཚེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འཁོར་བ་འཇིག་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱུང་བ་

དེའི་ཚེ་ནི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་ནང་

ན་གླུ་དང་གླུའི་བྱ་དང་གླུའི་བུ་མོ་དག་ཉང་བར་གྱུར་ཏེ་བདག་ཀྱང་འཚོར་ཉང་བར་གྱུར། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ཙམ་མཚོ་ཆེན་པོའི་ནང་ན་གླུ་དང་གླུའི་བུ་དང་གླུའི་བུ་མོ་དག་ཀྱང་འདི་ལྟར་ཚད་མ་མཆིས་ཏེ་བྱངས་ཀྱི་མཐའ་རྟོགས་

པར་མི་རྣམ་ལགས་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལ་རྒྱུ་ནི་གང་ལགས་རྐྱེན་ནི་གང་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། གླུའི་བདག་པོ་གང་དག་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་འདྲལ་བ་ལ་རབ་ཏུ་བྱེད་ནས་ཚུལ་

@105A ཞེས། །ཁྱིམས་དག་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མ་བྱས་ཏེ། ཆོ་ག་ཉམས་པ་དང་འཆོ་བ་ཉམས་པ་དང་ཚུལ་ཁྱིམས་ཉམས་པ་ནི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མ་བྱས་ལ། དེ་དག་གི་ལྟ་བ་ཡང་དྲང་པོར་གྱུར་

ཏེ་དེ་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་རྣམས་སུ་ནི་སྐྱེ་ཡི། ཤི་འཕོས་ནས་གླུའི་སྐྱེ་གནས་རྣམས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་སྟོན་པ་འཚོར་བ་འཇིག་གི་བསྟན་པ་ལ་ཁྱིམ་པ་དང་རབ་བྱུང་བྱེ་བ་ཕྲག་གོ་བརྒྱད་

དང་། སྟོན་པ་གསེར་ཐུབ་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་བྱེ་བ་ཕྲག་རེ་བཞི་དང་། སྟོན་པ་འོད་སྲུངས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱད་ཅུ་དང་། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པའི་བསྟན་པ་ལ་བྱེ་བ་ཕྲག་གོ་དག། ཆོ་ག་དང་འཆོ་བ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་

ཉམས་པའི་དབང་གིས་སྐྱར་སྐྱེས་པ་དང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ལ། རང་རེའི་སྟོན་པ་སྐུ་དན་ལས་འདས་རྗེས་སུའང་འཚོར་བཞི་སྟོང་པ་རྣམས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་ནས་སྐྱར་སྐྱེ་བར་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་དེ་དག་གི་སྨྲོར་བ་མ་དག་ཀྱང་

བསྟན་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་བསམ་པ་མ་ཉམས་པའི་དབང་གིས་ནི་སྐུ་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་ལྷ་དང་མིར་སྐྱེ་ཞིང་། བསྐལ་པ་བཟང་པོ་འདི་ལ་འཆང་རྒྱ་བ་དེ་དག་གི་བསྟན་པ་ལ་ཐེག་ཆེན་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་མ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་

ཀྱང་སྐུ་དན་ལས་འདའ་བར་བཤད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དཀར་ནག་གི་ལས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡང་གྲིབ་མ་བཞིན་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་བདེ་སྐྱེ་གཤེགས་པོ་བསྐྱེད་པ་ལ་ངེས་པ་བརྟན་པར་བྱས་ནས་དགེ་བའི་ལས་ཕྱོགས་ཀྱང་བསྐྱབ་པ་དང་། སྟོག་ལྡོང་ཕྱོགས་

@105B ནས་ཀྱང་སྤྲོང་བ་ལ་འབད་པར་བྱ་སྟེ། ཚོམས་ལས། མཁའ་ལ་བྱ་དག་གཤས་པ་དེའི། ཐྱིབ་མ་ལྟན་ཅིག་འགྲོ་བ་བཞིན། ལེགས་པར་བྱས་དང་ཉེས་པར་བྱས། དེ་དག་འགྲོ་བའི་རྗེས་སུ་འབྲང་། རྗེ་ལྟར་ལམ་བརྒྱས་ཉུང་བདག ལམ་

ཞུགས་སྡུག་བསྔལ་འགྲོ་བ་ལྟར། དེ་བཞིན་ལས་བཟང་མ་བྱས་པའི། སེམས་ཅན་དག་ནི་ངན་འགྲོར་འགྲོ། རྗེ་ལྟར་ལམ་བརྒྱས་མང་བསྟོགས་པ། ལམ་ཞུགས་བདེ་བར་འགྲོ་བ་ལྟར། དེ་བཞིན་ལས་བཟང་བྱས་པ་ཡི། སེམས་ཅན་དག

ནི་བདེ་འགྲོར་འགྲོ། ཞེས་དང་། སྨིག་པ་ཤིན་ཏུ་ཆུང་ངུ་ལའང་། མི་གཙོད་སྐྱམ་དུ་བརྟས་མི་བྱ། ཆུ་ཡི་ཐིགས་པ་བསགས་པས་ཀྱང་། སྣོད་ཆེན་ཁང་ཀྱིས་གང་བར་འགྱུར། ཞེས་དང་། སྨིག་པ་ཆུང་བྱས་བདག་ཉིད་ཀྱི། ཞྱེ་བཞིན་

མི་འོང་མ་སེམས་ཤིག ཆུ་ཡི་ཐིགས་པ་ལྟུང་བ་ཡིས། སྣོད་ཆེན་གང་བ་དེ་བཞིན་དུ། ངུང་ཟད་བསགས་པའི་སྨིག་པས་ཀྱང་། ཁྱིམ་པ་རབ་ཏུ་གང་བར་འགྱུར། དཀོ་བ་ཆུང་བྱས་བདག་ཉིད་ཀྱི། ཞྱེ་བཞིན་མི་འོང་མ་སེམས་

ཤིག །ཆུ་ཡི་ཐིགས་པ་ལྟོང་བ་ཡིས། །བྱམ་ཆེན་གང་བ་ཇི་བཞིན་དུ། །ཁྱོད་ཟད་བསགས་པའི་དགེ་བ་ཡིས། །བརྒྱ་པ་རབ་ཏུ་གང་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། སྐྱེས་རབས་ལས་ཀྱང་། དགེ་དང་མི་དགེའི་ལས་རྣམས་གོམས་བྱས་

པས། །མི་རྣམས་ལ་ནི་འདྲེས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །དེ་ལྟ་བུ་དག་ཆེད་དུ་མ་བསྒོམས་ཀྱང་། ཚོ་རབས་གཞན་ལ་རྨི་ལམ་བཞིན་དུ་སྣོད། །རབ་ཏུ་སྤྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་མ་སྤྱངས་ན། །རིགས་དང་གཟུགས་དང་ལང་

@106A ཀྱི། །ཆོའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་ནི། །སྟོབས་ནི་རབ་ཏུ་ཆེ་ཞིང་ཧོར་རྣམས་ཕྱག་ཀྱང་རུང་། །ཕྱི་མའི་ཚེ་ལ་སྡུ་ཡང་བདེ་བ་འཐོབ་མི་འགྱུར། །རིགས་ལ་སོགས་པ་དམའ་ཡང་སྨིག་ལམ་ཆགས་ཤིང་། །

རབ་ཏུ་སྤྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་ཡོན་ཏན་སྤྲན། །དབྱར་གྱི་དུས་ན་འབབ་ཆུས་རྒྱ་མཚོ་གང་བ་བཞིན། །ཕྱི་མའི་ཚེ་ལ་ངེས་པར་བདེ་བ་རྒྱས་པར་འགྱུར། །དགེ་དང་མི་དགེའི་ལས་ལས་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཏུ། །བདེ་དང་སྡུག

བསྟལ་འབྱུང་བར་རབ་ཏུ་དེས་བྱས་ནས། །སྲིག་པ་སྤྱངས་ཏེ་དགེ་བའི་ལས་ལ་རབ་ཏུ་འབད། །དད་པ་མེད་པ་དག་ནི་ཇི་ལྟར་འདོད་པར་སྤྱོད། །ཅེས་སོ། །ལས་མ་བྱས་པ་དང་མི་ཕྱད་པ་ནི། བདེ་སྡུག་རྣམ་པར་རིག་པ་ཡིན་ཏེ་

ལས་མ་བསགས་ན། ལས་དེའི་འབྲས་བུ་བདེ་སྡུག་གཏན་མི་རྟོང་བ་སྟེ། སྟོན་པས་ཆོགས་བྱངས་མེད་པ་བསགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། དེའི་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་བསགས་མི་དགོས་ཀྱང་ཆ་གཅིག་བསགས་དགོས་པ་

ཡིན་ནོ། །ལས་བྱས་པ་ཆུད་མི་ཟ་བ་ནི། ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་བྱས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་འབྱིན་པ་སྟེ། ཁྱད་པར་འཕགས་བསྟོད་ལས། བྱམ་ཟེ་རྣམས་ནི་དགེ་སྦྱིག་དག །འབྱིན་པ་

ལེན་བཞིན་འཕོ་བར་སྨྲ། །ཁྱོད་ཀྱིས་བྱས་ཆུད་མི་ཟ་དང་། །མ་བྱས་པ་དང་ཕྲད་མེད་གསུངས། །ཞེས་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱང་། དེ་ཡང་བྱས་ནས་རེག་པར་མི་འགྱུར་མིན། །གཞན་གྱིས་བྱས་པ་ཚོར་བར་

@106B འགྱུར་བའང་མེད། །ཅེས་དང་། འདུལ་བ་ལུང་ལས་ཀྱང་། ལས་རྣམས་བསྒལ་པ་བརྒྱར་ཡང་ནི། །ཆུང་མི་ཟ་བའང་ཆོགས་དང་དུས། །རྟེན་ན་ལུས་ཅན་རྣམས་ལ་ནི། །འབྲས་བུ་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་

སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་བསམ་པ་ལ་གཉིས། ལས་ལམ་བཅུ་གཅོ་བོར་བསྟན་པ་དང་། ལས་དང་འབྲས་བུ་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་བདེ་སྡུག་གི་རྒྱུ་འབྲས་སོ་སོར་ངེས་པ་དང་། ལས་འཕེལ་ཆེ་བ་དང་མ་བྱས་པ་དང་མི་ཕྱད་ཅིང་

བྱས་པ་ཆུང་མི་ཟ་བར་རིག་པ་དེས་ལས་དང་འབྲས་བུའི་ཚུལ་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་ལ་ཐོག་མར་ངེས་པ་བསྟེད་ནས་བློང་དོར་བྱ་ཞེ་ན། སྨྲིར་ལེགས་སྤྱོད་ཉེས་སྤྱོད་འཇུག་པའི་སྐོ་ནི་གསུམ་དུ་ངེས་ལ། སྐོ་གསུམ་གྱི་དགེ་མི་དགེ་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱི་ལམ་

བཅུར་མ་འདུས་ཀྱང་། དགེ་མི་དགེ་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་ལོང་ངམ་རབས་པ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་གཞི་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་རྣམས། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གནད་བསྟུས་ནས་ནག་པོའི་ལས་ལམ་བཅུར་གསུངས་ཤིང་། དེ་དག་སྣང་ས་ན་དོན་ཤིན་ཏུ་

ཆེ་བའི་གནད་རྣམས་ཀྱང་བཅུར་འདུ་བར་གཟིགས་ནས་དཀར་པོའི་ལས་ལམ་བཅུ་གསུངས་ཏེ། མཛོད་ལས། དེ་ལས་ཆེ་ལོང་བསྡུས་ནས་ནི། །དགེ་དང་མི་དགེ་ཅི་རིགས་པར། །ལས་ཀྱི་ལམ་ནི་བཅུར་གསུངས་སོ། །ཞེས་དང་། ལུང་རྣམ་

འབྱེད་ལས་ཀྱང་། ངག་རྣམས་བསྡུང་ཞིང་ཡིད་ཀྱིས་རབ་བསྡམས་ཏེ། །ལུས་ཀྱིས་མི་དགེ་བ་དག་མི་བྱེད་ཅིང་། །ལས་ལམ་གསུམ་པོ་འདི་དག་རབ་སྤྱངས་ན། །དྲང་སྲོང་གསུངས་པའི་ལམ་ནི་འཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ནག

@107A ྅། །པོའི་ལས་ལམ་བཅུ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ཤེས་ནས་དེ་དག་གི་ཀུན་སློང་ཙམ་ནས་ཀྱང་བསྡམས་ཏེ་སྐྱོ་གསུམ་དེ་དག་དང་ཡི་མ་འདྲེས་པར་བྱེད་པའི་དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་བསྟེན་པ་འདི་ནི། ཐེག་པ་

གསུམ་ཐམས་ཅད་དང་སྐྱེས་བུའི་དོན་གཉིས་འགྲུབ་པའི་གཞིར་མེད་དུ་མི་རུང་བས། རྒྱལ་བས་སྐོ་བུ་མ་ནས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པ་ལས། དགེ་བའི་ཚོས་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལྷ་དང་མིའི་སྐྱེ་དགུའི་

ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྩ་བའི་རྟེན་ནོ། །ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྩ་བའི་རྟེན་ནོ། །ཐུབ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྩ་བའི་རྟེན་ནོ། །རྩ་བའི་རྟེན་ཀྱང་གང་ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ། དགེ་བ་བཟུའི་ལས་རྣམས་ཏེ།

ཞེས་དང་། ཀུའི་བདག་པོ། དཔེར་ན། བྱོང་དང་བྱོང་ཁྱིར་དང་བྱོང་རྟལ་དང་ལྷོར་ས་དང་ཡུལ་འཁོར་དང་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་ཐམས་ཅད་དང་། རྫ་དང་ཤིང་གེལ་པ་དང་སྨན་དང་ཤིང་ཐམས་ཅད་དང་ལས་ཀྱི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་ས་བོན་གྱི་

ཚོགས་ཐམས་ཅད་འོ་ཏེགཁ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་ཞིང་རྩོ་བ་དང་ཤལ་བས་བཤལ་བ་དང་འབྱུང་བ་རྣམས་ནི་ས་ལ་གནས་ཏེ། དེ་དག་གི་གནས་ནི་ས་ཡིན་ནོ། །ཀུའི་བདག་པོ་དེ་བཞིན་དུ། དགེ་བ་བཟུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་འདི་དག་ནི་ལྷ་དང་མིར་སྐྱེ་བ་

དང་སྨོན་པ་དང་མི་སྨོན་པའི་དགེ་སྦྱོང་གི་འབྲས་བུ་འཐོབ་པ་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ས་བཟུ་པའི་

@107B མདོ་རས་མི་དགེ་བཅུ་སྤོང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བསྟགས་པའི་དོན། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་དང་གསུང་སྐྱེས་དང་། །རང་བྱང་ཆུབ་ལ་བདག་ཉིད་དེས་རྣམས་དང་། །རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་དེས་པར་ལེགས་པ་དང་། །མངོན་

མཐོའི་རྒྱུ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་གཞན་མེད། །ཅེས་བསྟན་རས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་སྐྱེ་རེ་ལ་ཡང་སྡོམ་སེམས་ཡང་ཡང་བསྟེན་རས་བསྲུང་རྒྱུ་མེད་ཀྱང་། ཁོ་བོ་ནི་ཐེག་ཆེན་པའོ། །ཞེས་སྨོན་ན་ནི་ཤིན་ཏུ་སྨད་དེ། སའི་སྟིང་པོའི་མདོ་ལས།

དགེ་བའི་ལམ་བཅུ་པོ་འདི་དག་གིས་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་གྱི། གང་ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་ཐ་ན་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་གཅིག་ཙམ་ཡང་མི་བསྲུང་ལ། འོན་ཀྱང་ཆོག་འདི་སྐད་དུ་ང་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་སྟེ། ང་བློ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་

པའི་བྱང་ཆུབ་ཆོལ་ལོ་ཞེས་ཟེར་ན། གང་ཟག་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཚུལ་འཆོས་པ་བརྫུན་ཆེན་པོ་སྨྲ་བ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤུན་སྔར་འཇིག་རྟེན་ལ་སྨྲ་བར་བྱེད་པ་ཆད་པར་སྨྲ་བ་སྟེ། དེ་རྟོངས་བཞིན་དུ་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་

ཅིང་ལོག་པར་ལྷུང་བར་འགྱོའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ལོག་པར་ལྷུང་བ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་ངན་འགྲོའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་གོ་བར་བྱའོ། །ལས་དང་འབྲས་བུ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གསུམ། ནག་པོའི་ལས་འབྲས་དང་། དཀར་པོའི་ལས་

འབྲས་དང་། ལས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་གཞན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ནག་པོའི་ལས་ལམ་དངོས་དང་། ལྷེ་ཡང་གི་ཁྱད་པར་དང་། དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྡོག་གཅོད་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་བསྟུ་བར་གཞི་དང་

@108A ཞེས། །འདུ་ཤེས་དང་བསམ་པ་དང་ཉོན་མོངས་དང་མཐའ་སྟེ་ལྔར་གསུངས་ཀྱང་། བར་པ་གསུམ་བསམ་པར་བསྟུས་ཏེ་སྡུད་བ་བསྟན་ནས་གཞི་དང་བསམ་པ་དང་སྡུད་བ་དང་མཐར་ཐུག་བཞི་བཞིར་བསྟུས་ཏེ་ཨཱདྷ་ན་འཛུག

པ་བདེ་ཞིང་དགོངས་པ་དང་མི་འགལ་ལོ། །དེ་ལ་སྡོག་གཅོད་ཀྱི་གཞི་ནི། སྡོག་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་ཏེ། དེ་ཡང་གསོད་པ་པོ་རང་ཉིད་གསོད་ན་སྡུད་བའི་སྟིག་པ་ཡོད་ཀྱི། མཐར་ཐུག་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་

ས་ལས་སྲོག་ཆགས་ཐ་རོལ་པོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །བསམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་བཞི་སྟེ། གཞི་སེམས་ཅན་ལྟ་བུ་ལ་སེམས་ཅན་དུ་འདུ་ཤེས་པ་དང་སེམས་ཅན་མིན་པར་འདུ་ཤེས་པ་དང་སེམས་ཅན་མིན་པ་ལ་སེམས་ཅན་

མིན་པར་འདུ་ཤེས་པ་དང་སེམས་ཅན་དུ་འདུ་ཤེས་པ་བཞི་སྟེ། འདུ་ཤེས་དང་པོ་དང་གསུམ་པ་ནི་མ་འགྲུལ་བ་དང་། གཉིས་པ་དང་བཞི་པ་ནི་འགྲུལ་བའོ། །འདི་ལ་ཀུན་སྟོང་བྱེ་བྲག་ཅན་དཔེར་ན། ལྷས་བྱིན་ཁོ་ན་བསད་སྨམ་ནས་

སྟོང་བ་བརྙམས་པ་ན་མཚོད་སྦྱིན་དུ་ནོར་ནས་བསད་ན། དངོས་གཞིའི་སྟོག་མེད་པས་དེ་ལྟ་བུ་ལ་འདུ་ཤེས་མ་འགྲུལ་བ་དགོས་ཤིང་། སྟོང་བའི་དུས་སུ་གང་བྱང་ཡང་གསོད་སྨམ་པ་ཀུན་སྟོང་སྟྱི་ལ་ཞུགས་པ་ཡོད་ན་འདུ་ཤེས་མ་

འགྲུལ་བ་མི་དགོས་སོ། །ཚུལ་འདི་ནི་ལྷག་མ་དགུ་ལ་ཡང་ཅི་རིགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཉོན་མོངས་པ་ནི། དུག་གསུམ་གང་རུང་ངོ། །ཀུན་སྟོང་ནི། བསད་པར་འདོད་པའོ། །སྟོང་བ་ལ་སྟོང་བ་པོ་ནི། རང་གིས་བྱས་པའམ་གཞན་བྱེད་

@108B དུ་འཇུག་པ་གཉིས་གང་བྱས་ཀྱང་འདུ་སྟེ། སྡུར་བའི་ངོ་བོ་ནི་མཚོན་ནམ། དུག་གམ། རིག་སྔགས་ཀྱི་སྐོ་ནས་སྡུར་བ་བྱས་པ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡང་རུང་བའོ། །མཐར་ཐུག་ནི། སྡུར་བ་དེའི་རྒྱུན་གྱིས་ཕ་རོལ་པོ་དེའི་ཚེའམ། དུས་གཞན་

གྱི་ཚེ་ཤི་བའོ། །དེ་ཡང་མཛོད་ལས། སྔ་དང་མཉམ་དུ་ཤི་བ་ལ། །དངོས་མེད་ལུས་གཞན་སྐྱེས་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་འདིར་ཡང་འདྲའོ། །མ་བྱིན་པར་ལེན་པའི་གཞི་ནི། གཞན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་རྫས་གང་ཡང་རུང་བའོ། །བསམ་

པ་ལ་གསུམ་ལས། འདུ་ཤེས་དང་ཉོན་མོངས་ནི། སྔར་བཞིན་ནོ། །ཀུན་སློང་ནི་མ་གནང་ཡང་ཕ་རོལ་ལས་དབྱལ་བར་འདོད་པའོ། །སྡུར་བ་ལ་སྡུར་བ་པོ་ནི་སྔར་དང་འདྲ་ལ། སྡུར་བའི་ངོ་བོ་ནི་མཐུས་འཕྲོག་པ་དང་འཇབས་ནས་བརྐུ་བ་གང་

བྱེད་ཀྱང་འདྲའོ། །དེ་ཡང་བྱ་ལོན་དང་བཅོལ་བ་ལ་གཡོ་བྱས་པ་དང་གཡོ་ཐབས་གཞན་གྱིས་ཀྱང་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་དང་། རང་ངམ་གཞན་གྱི་དོན་ནམ་ཕ་རོལ་ལ་གནོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་དུ་བྱེད་ནའང་འདྲ་སྟེ་མ་བྱིན་ལེན་ནོ། །

མཐར་ཐུག་ནི། བསྟུ་བ་ལས། གནས་གཞན་དུ་སློས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིའི་དོན་ལ་མི་མཐུན་པ་མང་ཡང་རྩས་གནས་ནས་གཞན་དུ་སློས་པ་མཆོག་བྱེད་ཙམ་ཡིན་ཏེ། ཞིང་ལ་སོགས་པ་ལ་གནས་ནས་སློར་མེད་ཀྱང་

མཐར་ཐུག་བཞག་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཐོབ་ཐློ་སྐྱེས་པའོ། །དེ་ཡང་འཕྲོག་ཏུ་འཇུག་པའམ་བརྐུར་འཇུག་ན་དེ་ལ་སྐྱེས་པས་ཆོག་སྟེ། དཔེར་ན། རང་གིས་མ་ཞེས་ཀྱང་མངགས་པས་ཕ་རོལ་པོ་བསད་ན་དེ་ནམ་ཡི་བ་དང་གསོད་དུ་འཇུག

@109A ཨཱ། །མ་ཁན་ལ་དངོས་གཞིའི་སྡིག་པ་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །ལོག་པར་གཡེམ་པའི་གཞི་ནི། འཇུག་པར་བྱ་བ་མིན་པ་དང་ཡན་ལག་མིན་པ་དང་གནས་མིན་པ་དང་དུས་མིན་པ་བཞིའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། བསྒོད་པར་བྱ་བ་མིན་པའི་བྱད་

མིད་དང་སྐྱེས་པ་ཐམས་ཅད་མ་ནིང་ངོ། །དེའི་དང་པོ་ནི། བསྟུ་བ་ལས། མ་ལ་སོགས་པ་དང་མས་བསྲུངས་པ་ལ་སོགས་པ། མདོ་ལས་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་རྣམས་ནི་འཇུག་པར་བྱ་བ་མིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་དོན་སྟོན་དགོན་རྟ་དབྱངས་ཀྱིས།

བགྲོད་པར་བྱ་མིན་ཞེས་བྱ་ནི། །གཞན་བརྒྱང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ལྟན། །རིགས་ཀྱིས་བསྟུངས་དང་རྒྱལ་པོས་བསྟུངས། །གཞན་གྱིས་བླངས་པའི་སྣད་འཚོང་དང་། །ཉེ་དུ་དག་དང་འབྲེལ་བ་དང་། །དེ་དག་བགྲོད་བྱ་མིན་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཞན་གྱིས་བརྒྱང་བ་ནི་གཞན་གྱི་ཆུང་མའོ། །ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ཅན་ནི་རབ་བྱུང་མའོ། །རིགས་ཀྱིས་བསྟུངས་པ་ནི་བཀ་མར་མ་སོང་བ་རང་གི་ཕ་ལ་སོགས་པའི་གཉེན་ནམ་བྱོས་སྨྲུག་གམ་སྐོ་བསྟུང་ངམ་དེ་དག་མེད་ན་རང་གིས་ཀྱང་བསྟུངས་པའོ། །རྒྱལ་

པོ་དང་བསྐོས་པས་བསྟུངས་པ་ནི་དེ་ལ་ཆད་པའི་ཁྲིམས་བཅས་པའོ། །གཞན་གྱིས་བླ་གཞལ་བའི་སྣད་འཚོང་ལ་ལོག་གཡེམ་དུ་གསུངས་པས། རང་གིས་བླ་བྱིན་པ་ལ་ལོག་གཡེམ་མེད་པར་བསྟན་ཏོ། །ཇོ་པོ་ཆེན་པོས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་

སོ། །སྐྱེས་པ་ནི་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལ་བྱའོ། །ཡན་ལག་མིན་པ་ནི། མངལ་སྐོམ་གཏོགས་པའི་ཡན་ལག་གོ །སྐྲོད་དཔོན་རྟ་དབྱངས་ཀྱིས། ཡན་ལག་མིན་པ་གང་ཞེ་ན། །ཁ་དང་བཤང་ལམ་བྱིན་པ་དང་། །བརླ་བསྟམས་ལག་པར་བསྐྱོད་པ་ཡིན། །

@109B ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཇོ་བོ་ཆེན་པོས་ཡན་ལག་མིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁ་དང་བཤད་བའི་ལམ་དང་ཁྱིའུ་དང་བུ་མོའི་མདུན་དང་རྒྱབ་ཀྱི་བུག་པ་དང་རང་གི་ལག་པའོ་ཞེས་པ་དང་མཐུན་ནོ། །གནས་མིན་པ་ནི། བྷ་མ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཀྱི་ཉེ་འཁོར་དང་མཆོད་རྟེན་གྱི་གནས་དང་སྐྱེ་བོ་

མང་པོའི་མངོན་སུམ་དང་ཡུལ་དེ་ལ་གནོད་པའི་ས་ཕྱོགས་འབར་འབུར་ཅན་དང་སྣ་ཐ་ལ་སོགས་པའོ། །སྒོབ་དཔོན་ཀུ་དབྱངས་ཀྱིས། དེ་ལ་ཡུལ་མིན་བྱ་བ་ནི། །དམ་ཚོས་མཆོད་རྟེན་སྐུ་སོགས་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བཞུགས་གནས་སོགས། །མ་ཁན་པོ་

དང་ནི་སྒོབ་དཔོན་དང་། །ཕ་མ་དྲུང་ན་གནས་པ་ནི། །ཡུལ་མིན་དེ་རྟ་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཇོ་བོ་ཆེན་པོས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་སོ། །དུས་མིན་པ་ནི། ཟླ་མཚན་འཕྲག་པ་དང་ཟླ་བ་ཚང་བའི་སྐྱམ་མ་དང་ནུ་ཞོ་འཕྲག་པའི་བྱ་ཆུང་དང་བཅས་པ་དང་།

བསྙེན་གནས་ལ་གནས་པ་དང་འཁྲིག་པ་སྤྱད་མི་རྟུང་བའི་ནད་དང་ལྡན་པ་དང་ཚོད་ལས་ལྷག་པའོ། །ཚོད་ནི་ལན་ལྔའི་བར་དུ་བྱེད་པའོ། །སྒོབ་དཔོན་ཀུ་དབྱངས་ཀྱིས། དེ་ལ་དུས་མིན་བྱ་བ་ནི། །ཟླ་མཚན་འཕྲག་དང་སྐྱམ་མ་དང་། །བྱ་ཆུང་དང་

བཅས་མི་མོས་དང་། །སྨྲག་བསྟལ་ཡིད་མི་བདེ་སོགས་དང་། །ཡན་ལག་བརྒྱད་གནས་དུས་མིན་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ངོ་བོ་ཆེན་པོ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བ་ལ་ཁྱད་པར་ནི་ཉིན་མོའི་དུས་ཀྱང་དུས་མིན་དུ་མཛད་དོ། །ཡན་ལག་མིན་པ་སོགས་

གསུམ་ནི། རང་གི་ཚུང་མ་ལ་ཡང་ལོག་གཡེམ་དུ་འཇུར་ན་གཞན་ལ་ལྟ་ཅི་སྨོས། བསམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། འདུ་ཤེས་ནི། བསྟུབ་ལས། དེ་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་པ་ཞེས་མ་འཁྲུལ་བ་དགོས་པར་གསུངས་ལ། འདུལ་བ་ལས། མི་ཚངས་སྤྱོད་ཀྱི་

@110A ཞེས། །ཐམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་འདུ་བར་གསུངས་སོ། །མཛོད་འགྲེལ་ལས་ནི། རང་གི་ཡིན་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་ཚུང་མའི་གན་དུ་སོང་ན་ལས་ལམ་དུ་མི་འཇུར་བ་དང་། གཞན་ཞིག་གི་ཚུང་མ་ལ་དེ་ལས་

གཞན་པའི་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་ནས་ཞུགས་པ་ལ་འཇུར་བ་དང་མི་འཇུར་བའི་ལུགས་གཉིས་བཤད་དོ། །ཉོན་མོངས་ནི། དུག་གསུམ་གང་རུང་དོ། །ཀུན་སློང་ནི། མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པས་བགྲོད་པར་འདོད་པའོ། །སྤྱོར་བ་ནི། བསྟུབ་ལས་གཞན་

ལ་ལོག་གཡེམ་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་ལ་ཡང་འཇུག་པ་པོ་ལ་ལོག་གཡེམ་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་བསྒྲིད་པར་གསུངས་ལ། མཛོད་རྩ་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟ་བུ་ལ་དངོས་གཞིའི་ལས་ལམ་མེད་པར་ཟཱཊ་དེ་སྐྱ་མ་དངོས་གཞི་མ་ཡིན་པའི་ཉེས་པ་ལ་དགོངས་སམ་

བརྟག་གོ །མཐར་ཐུག་ནི། གཉིས་ཀྱིས་གཉིས་སྣང་པའོ། །བརྗུན་དུ་སྣ་བའི་གཞི་ནི། མཐོང་བ་ཐོས་པ་བྱེ་བྲག་ཕྱེད་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བཞི་དང་དེ་ལས་ལྡོག་པ་བཞི་སྟེ། གོ་བྱའི་ཡུལ་ནི་ཞ་རོལ་པོས་དོན་གོ་བའོ། །བསམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། འདུ་

ཤེས་ནི། མཐོང་བ་ལ་མ་མཐོང་བར་བསྒྲུར་བ་དང་མ་མཐོང་བ་ལ་མཐོང་བར་འདུ་ཤེས་བསྒྲུར་བ་སོགས་སོ། །ཉོན་མོངས་ནི། གསུམ་མོ། །ཀུན་སློང་ནི། འདུ་ཤེས་བསྒྲུར་ཏེ་སྣ་བར་འདོད་པའོ། །སྤྲོར་བ་ནི། སྣ་བཅམ་ཅང་མི་སྣ་བས་དང་དུ་ལེན་

པཉམ་ལུས་བསྒྲུར་བའི་མཚན་མས་སྟོན་པའོ། །དེ་ཡང་དགོས་པ་རང་ངམ་གཞན་གྱི་དོན་ཇི་འདྲ་ཞེག་གི་ཕྱིར་དུ་སྣས་ཀྱང་འབྲ་བར་གསུངས་སོ། །འདིར་བརྗུན་དང་ཐ་མ་དང་ཚིག་རྩུབ་མོ་གསུམ་ལ་བཅོལ་བ་ལའང་དེ་གསུམ་དུ་འགྱུར་བར་

@110B གསུངས་ཤིང་། མཛོད་རྫ་འགྲེལ་དུ་བཀའ་གི་བཞི་ཀ་ལ་བཅོལ་བས་ལས་ལམ་དུ་འགྱུར་བར་བཤད་དོ། །འདུལ་བ་ལས་ནི། དེ་དག་གི་མཐར་ཐུག་གི་ལྷུང་བ་བསྐྱེད་པ་ལ་རང་གིས་སྨས་པ་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །མཐར་ཐུག་ནི། ཞ་རོལ་པོས་གོ་བ་ཡིན་ཏེ་

མ་གོ་ན་ཚོགས་ཀྱལ་པ་ཙམ་དུ་འགྲོ་བར་མཛོད་འགྲེལ་ལས་བཤད་དོ། །དེ་ནི་ཐུ་མ་དང་ཆོག་རྩྭ་ལ་ཡང་འདུའོ། །ཐུ་མའི་གཞི་ནི། སེམས་ཅན་མཐུན་པ་དང་མི་མཐུན་པ་རྣམས་སོ། །བསམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། འདུ་ཤེས་དང་ཉོན་མོངས་ནི་སྟོང་

བཞིན་ནོ། །ཀུན་སློང་ནི། སེམས་ཅན་མཐུན་པ་ལ་དབྱེ་བར་འདོད་པ་དང་སེམས་ཅན་མི་མཐུན་པ་ལ་མི་འདུ་མ་པར་འདོད་པའོ། །སྟོང་བ་ནི། བདེན་པ་དང་མི་བདེན་པའི་ཚོགས་གང་ཡང་རུང་བས་བརྗོད་བྱ་སྨན་མི་སྨན་གང་རུང་བརྗོད་པ་དང་དགོས་པ་

རང་གཞན་གང་རུང་གི་ཕྱིར་དུ་སྨྲ་བའོ། །མཐར་ཐུག་ནི། བསྟུ་བ་ལས། མཐའ་ནི་དབྱེ་བར་བྱ་བས་རྣམ་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འབྱེད་པའི་ཚོགས་སྨས་པ་གོ་བའོ། །ཚོགས་རྫུབ་པོའི་གཞི་ནི། ཀུན་ནས་མནར་སེམས་སྐྱེ་བའི་

གཞིར་བྱུང་པའི་སེམས་ཅན་ནོ། །བསམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་དང་ཉོན་མོངས་ནི་སྤང་བཞིན་ནོ། །ཀུན་སློང་ནི། ངག་རྩུབ་པོས་སྨྲ་བར་འདོད་པའོ། །སྨྲོར་བ་ནི། བདེན་མི་བདེན་གང་ཡང་རུང་བས་རིགས་སམ་ལུས་ཀྱི་སྐྱོན་ལས་སྨྲང་བའམ་ཚུལ་ཁྲིམས་

སམ་ཀུན་སློང་ཀྱི་སྐྱོན་ལས་བརྩམས་ཏེ་མི་སྨན་པ་སྨྲ་བའོ། །མཐར་ཐུག་ནི། བསྟུ་བ་ལས། མཐའ་ནི་དེ་ལ་ངག་རྩུབ་བོ་སྨས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་གང་ལ་སྨས་པའི་ཡུལ་དེས་གོ་བ་དགོས་པར་མཛོད་འགྲེལ་ལས་བཤད་དོ། །ངག་ཀྱལ་

@111A ཞེས། །པའི་གཞི་ནི། དོན་མེད་པ་དང་ལྡན་པའི་དོན་ནོ། །བསམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། འདུ་ཤེས་ནི། དེ་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་པའོ། །ཞེས་པ་ཙམ་ལས་མ་གསུངས་ཀྱང་འདིར་ནི་བརྗོད་འདོད་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་

ཏས་སྨྲ་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་གོ་བྱའི་ཡུལ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉོན་མོངས་ནི། གསུམ་པོ་གང་རུང་ངོ། །ཀུན་སློང་ནི། མ་འབྱེལ་བའི་བྱང་ཆུབ་སྨྲ་བར་འདོད་པའོ། །སྨྲོར་བ་ནི། ངག་ཀྱལ་བ་སྨྲ་བར་རྟོམ་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི། ངག

ཀུལ་སྣས་ཟིན་པའོ། །དེ་ཡང་གཞི་བདུན་དང་ལྡན་པ་སྟེ་འཐབ་མོ་དང་མཚང་འབྲུ་བ་དང་རྩོད་པ་དང་འགྲེད་པ་སྣ་བ་དང་། ཕྱི་རོལ་པའི་བསྟན་བཅོས་སམ་བྱམ་ཟེའི་གསང་སྔགས་ལ་དགའ་བའི་བློས་ལུང་འབོགས་པ་དང་ཁ་ཏོན་བྱེད་པ་

སོགས་དང་། ཉམ་ཐག་པའི་སྣ་བ་སྟེ་སྔགས་ལྟ་བུ་དང་། བགད་པ་དང་བརྩེས་པ་དང་དགའ་བར་བྱས་པ་དང་དགའ་མགུར་སྤྲད་པ་སྣ་བ་དང་། རྒྱལ་པོ་དང་བློན་པོ་དང་ཡུལ་དང་རྒྱལ་པོའི་གཏམ་ལ་སོགས་པའི་འདུ་འཛིའི་གཏམ་སྣ་བ་

དང་། རང་བོ་བདང་སྟོས་པ་ལྟ་བུར་སྣ་བ་དང་། ལོག་པའི་འཆོ་ཐས་སྣ་བའོ། །འབྲེལ་བ་མེད་པ་དང་ཆོས་དང་མི་ལྡན་པ་དང་དོན་དང་མི་ལྡན་པ་སྣ་བ་ནི་སྡུ་ཕྱི་མ་འབྲེལ་བ་དང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྟོན་པ་དང་བཞད་གད་དང་བླུ་ལ་སོགས་པ་དང་

ཟློས་གར་མཁན་ལ་སོགས་པ་ལ་བལྟ་བའི་དུས་ན་སྣ་བའོ། །ངག་གི་ཉེས་པ་དང་པོ་གསུམ་ངག་ཀུལ་དུ་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་ལུགས་གཉེས་ཡོད་ཀྱང་འདིར་ནི་སྡུ་མ་དང་མཐུན་པར་གསུངས་སོ། །བར་རྣབ་སེམས་ཀྱི་གཞི་ནི། གཞན་གྱི་ནོར་

@111B དང་ཡོ་བྱད་དོ། །བསམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། འདུ་ཤེས་ནི། གཞི་དེ་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་པའོ། །ཉོན་མོངས་ནི། གསུམ་པོ་གང་རུང་ངོ། །ཀུན་སློང་ནི། བདག་གིར་བྱ་བར་འདོད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི། བསམས་པའི་དོན་དེ་ལ་རྩོལ་བ་བྱེད་

པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི། དེ་བདག་གིར་བྱ་བར་དེས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཧོར་ལ་སོགས་པ་དེ་བདག་གིར་གྱུར་ཅིག་སྨོས་པ་ལ་ཆོས་ལྟ་ཚང་དགོས་ཏེ། རང་གི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་ལྷག

པར་ཆགས་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་གསོག་པར་འདོད་པའི་བརྐམ་ཆགས་ཀྱི་སེམས་དང་ལྡན་པ་དང་། གཞན་གྱི་ཧོར་ལ་སོགས་པ་བཟང་པོ་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་ཅིང་རོ་སྐྱང་

བར་བྱེད་པས་འཚུམས་པའི་སེམས་དང་

ལྡན་པ་དང་། གཞན་དག་གི་གང་ཡིན་པ་དེ་བདག་གིར་གྱུར་ཅིག་སྨམ་པ་འཁྲུ་བའི་སེམས་དང་ལྡན་པ་དང་། བརྣབ་སེམས་དེས་ངོ་ཚ་བ་མེད་ཅིང་ཉེས་དམིགས་ལས་དེས་པར་འབྱུང་བ་མི་

ཤེས་པས་ཟིལ་གྱིས་ནོན་པའི་སེམས་དང་ལྡན་

པའོ། །སེམས་དེ་ལྟ་པོ་གང་རུང་ཞིག་མ་ཚང་ན་བརྟབ་སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མི་རྫོགས་སོ། །མི་དགེ་བ་བཅུ་ཀ་ལ་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་ས་ལས་སྤྱོད་བ་གསུངས་སོ། །ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བརྟབ་སེམས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་ནི། ཀྱེ་མ་ཁྱིམ་བྱི་རྡེ་

དཔོན་དེ་བདག་གི་བཟོ་དུ་ཐུབ་ཅིང་ཅི་འདོད་པ་བཞིན་དུ་ཐུབ་ན་ཅི་མ་རུང་སྣམ་པ་དང་། དེའི་བུ་དང་ཆུང་མ་སོགས་དང་ཟས་ལ་སོགས་པའི་ལུས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་ལའང་དེ་ལྟར་སེམས་པ་དང་། ཀྱེ་མ་བདག་འདོད་པ་ཆུང་བ་དང་རབ་ཏུ་དབེན་པ་

@112A ཞེས། །དང་བརྩེན་འགྱུས་བརྩམས་པ་དང་མང་དུ་ཐོས་པ་དང་གཏོང་བའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ལ་སོགས་པར་གཞན་གྱིས་ཤེས་ན་ཅི་མ་རུང་སྣམ་པ་དང་། བདག་ལ་རྒྱལ་པོ་དང་དེད་དཔོན་དང་འཁོར་རྣམ་བཞེས་

བཀུར་སྟི་བྱས་པ་དང་ཟས་གོས་སོགས་ཐོབ་ན་ཅི་མ་རུང་སྣམ་པ་དང་། ཀྱེ་མ་བདག་ཕྱི་མ་ལ་ལྷར་སྐྱེས་ནས་དེའི་འདོད་ཡོན་ལྟ་ལ་རྩེ་བ་དང་། དྲག་པོ་དང་ཁྲབ་འཇུག་གི་འཇིག་རྟེན་ནས་གཞན་འཕྲལ་དབང་བྱེད་དུ་སྐྱེ་

པར་གྱུར་ཅིག་སྙམ་དུ་འདོད་པ་བསྒྲིད་པ་དང་། ཞ་མ་དང་བྱ་དང་ཆུང་མ་དང་བྲན་ལ་སོགས་པ་དང་ཚངས་པ་མཆུངས་པར་སྤྲོད་པའི་ཡོ་བྱད་ལ་འདོད་པ་བསྒྲིད་ན་ཡང་བརྣབ་སེམས་སོ། །གནོད་སེམས་ཀྱི་གཞི་དང་།

འདུ་ཤེས་དང་། ཉོན་མོངས་ནི། ཚོགས་རྩྭ་པོ་ཌེ་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །ཀུན་སློང་ནི། བརྟག་ལ་ལ་སོགས་པར་འདོད་པ་སྟེ། བསད་པ་དང་བཅིངས་པ་དང་གཞན་ནམ་རང་གི་ངང་གིས་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱད་ན་ཅི་མ་རུང་སྙམ་པ་སོགས་

སོ། །སྤྲོང་བ་ནི། བསམ་པ་དེ་ལ་སྤྲོར་བ་བྱས་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི། བརྟག་པ་སོགས་བྱ་བར་ངེས་པའམ་ཐག་བཅད་པའོ། །འདི་ཡང་ལྟ་ཚང་ན་རྫོགས་ལ་མ་ཚང་ན་མི་རྫོགས་ཏེ། གནོད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་དེ་དང་མཐུན་པའི་ཚོས་

མཚན་མར་འཛིན་པས་ཞེ་སྡང་གི་སེམས་དང་། གནོད་པ་བྱེད་པ་ལ་མི་བཟོད་པས་མི་བཟོད་པའི་སེམས་དང་། ཡང་དང་ཡང་དུ་ཚུལ་བཞིན་མིན་པ་ཁོང་ཁྲོའི་རྒྱུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དྲན་པས་ཁོ་ན་

དུ་འཛིན་པའི་སེམས་དང་། བརྟག

@112B པ་དང་བསད་ན་ཅི་མ་རུང་སྐམ་པ་འཁྱུ་བའི་སེམས་དང་། གཞོད་སེམས་བསྒྱིད་པ་ལ་ངོ་ཚ་མེད་ཅིང་ཉེས་དམིགས་ལས་འབྱུང་བ་མི་ཤེས་པས་ཟིལ་གྱིས་ནོན་པའི་སེམས་ཏེ་སེམས་ལྡན་དང་ལྡན་པའོ། །གཞོད་སེམས་ཙམ་དུ་འགྱུར་བ་ནི། འདི་

ནི་བདག་ལ་གཞོད་པ་བྱས་སམ་བྱེད་པའོ་སྐམ་ནས་དེ་ལ་གཞོད་པ་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཇི་སྙེད་སེམས་པ་དེ་སྙེད་ཐམས་ཅད་གཞོད་སེམས་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གྱི་གཉེན་དང་ལོངས་སྤྱོད་དང་དགེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཆོ་འདི་ལ་ཉམས་པར་སྨོན་པ་དང་ཕྱི་མ་ལ་

ངན་འགྲོར་སོང་ན་སྐམ་དུ་སྨོན་པ་ཡང་གཞོད་སེམས་སོ། །ལོག་པར་ལྟ་བའི་གཞི་ནི། ཡོད་པའི་དོན་ནོ། །བསམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། འདུ་ཤེས་ནི། སྐྱར་པ་འདེའམ་པའི་དོན་ལ་བདེན་པར་འདུ་ཤེས་པའོ། །ཉོན་མོངས་ནི། གསུམ་པོ་གང་རུང་ངོ། །ཀུན་

སྨོང་ནི། སྐྱར་པ་འདེའམ་པར་འདོད་པའོ། །སྡུག་བ་ནི། བསམ་པ་དེ་ལ་སྡུག་བ་བསྐམས་པའོ། །དེ་ཡང་བཞི་སྟེ། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་དང་བྱེད་པ་དང་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་ལ་སྐྱར་པ་འདེའམ་པའོ། །རྒྱུ་ལ་སྐྱར་བ་ནི། ལེགས་པར་སྦྱད་པ་དང་ཉེས་པར་

སྣུད་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་དོ་ཞེས་པའོ། །འབྲས་བུ་ལ་སྐུར་བ་ནི། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་མེད་དོ་ཞེས་པའོ། །བྱེད་པ་ལ་སྐུར་བ་ལ་གསུམ་ལས། ས་བོན་འདེབས་པ་དང་འཛིན་པའི་བྱེད་པ་ལ་སྐུར་བ་ནི། ཕ་དང་མ་མེད་དོ་ཞེས་པའོ། །འགྲོ་འོང་གི་

བྱེད་པ་ལ་སྐུར་བ་ནི། འཇིག་རྟེན་སྤྱི་མེད་དོ་ཞེས་པའོ། །སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་བྱེད་པ་ལ་སྐུར་བ་ནི། སེམས་ཅན་བརྒྱས་ཏེ་སྐྱེ་བ་མེད་དོ་ཞེས་པའོ། །ཡོད་པའི་དངོས་པོ་ལ་སྐུར་བ་ནི། དགྲ་བཅོམ་པ་སོགས་མེད་དོ་ཞེས་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི། སྐུར་

@113A ཞེས། །བ་གདབ་པར་ངེས་པའོ། །འདི་ཡང་ལྷས་རྫོགས་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟ་བ་ཞིན་དུ་མི་ཤེས་པས་རྫོངས་པའི་སེམས་དང་། སྟོག་པ་ལ་དགའ་བས་དགྲ་ལྷལ་གྱི་སེམས་དང་། ཚུལ་བཞིན་མིན་པའི་ཚོས་ལ་ངེས་པར་

རྟོག་པས་ལོག་པར་རྗྀན་དུ་ཞུགས་པའི་སེམས་དང་། སྟོན་པ་དང་མཆོད་སྟོན་དང་སྟོན་སྲིག་དང་ལེགས་སྤྱད་སོགས་མེད་དོ་ཞེས་སྐུར་པ་འདེབས་པས་རབ་ཏུ་ཉམས་པའི་སེམས་དང་། ལོག་ལྟ་དེས་ངོ་ཚ་བ་མེད་ཅིང་ཉེས་དམིགས་ལས་ངེས་

པར་འབྲུང་བ་མི་ཤེས་པས་ཟིལ་གྱིས་ནོན་པའི་སེམས་ཏེ་ལྟ་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་པའོ། །དེ་ལྟ་མ་ཚང་ན་ནི་མི་རྟོགས་སོ། །ལོག་པར་ལྟ་བ་གཞན་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱི། འདི་ཁོ་ན་ལ་ལོག་ལྟ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་འདིས་དགེ་རྩ་ཐམས་ཅད་

གཅོད་ཅིང་སྤྱིག་པ་ལ་འདོད་དགུར་སྤྱོད་པ་དང་མཐུན་པས་ན་ལོག་ལྟ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེ་ཤོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་སྤོག་གཅོད་དང་ཆོག་རྟུབ་དང་གནོད་སེམས་ནི་དུག་གསུམ་གྱིས་རྩོམ་པར་བྱེད་ལ་ཞེ་སྡང་གིས་མཐར་འབྱིན་པར་བྱེད་

ཅིང་། མ་བྱིན་ལེན་དང་ལོག་གཡེམ་དང་བརྣབ་སེམས་ནི་དུག་གསུམ་གྱིས་རྩོམ་པར་བྱེད་ལ་འདོད་ཆགས་ཁོ་ནས་མཐར་འབྱིན་ནོ། །བརྫུན་དང་ཕྲ་མ་དང་ཚིག་ཀྱལ་བ་ནི་རྩོམ་པ་དང་མཐར་ཕྱིན་པ་གཉིས་ཀ་གསུམ་ཚར་གྱིས་བྱེད་

ཅིང་། ལོག་ལྟ་ནི་དུག་གསུམ་གྱིས་རྩོམ་པར་བྱེད་ལ་གཏི་མུག་ཁོ་ནས་མཐར་ཐུག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་དག་ལས་སེམས་པ་ནི་ལས་ཡིན་ལ་ལས་ཀྱི་ལམ་ནི་མིན་ནོ། །ལུས་ངག་གི་བདུན་ནི། ལས་ཀྱང་ཡིན་ལ་སེམས་པ་འཇུག་པའི་གཞི་ཡིན་

@113B པས་ལས་ཀྱི་ལམ་ཡང་ཡིན་ནོ། །བརྟན་སེམས་སོགས་གསུམ་ནི་ལས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་གྱི་ལས་ནི་མིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལྷོ་ཡང་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། ལས་ལམ་བཅུའི་ལྷོ་ཡང་དང་། ཞར་ལ་སྟོབས་ལྡན་གྱི་ལས་ཀྱི་སྒོ་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི་ལྟ་ལས། སྡོག་གཅོད་པ་ལ་མཆོག་ན། བསམ་པས་ལྷོ་བ་ནི། དུག་གསུམ་དུག་པོས་བྱེད་པའོ། །སྦྱོར་བས་ལྷོ་བ་ནི། སྡོག་གཅོད་པ་བྱས་སམ་བྱེད་པཉམ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ལ་དགའ་ཞིང་རངས་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པ་དང་

རང་ཡང་བྱེད་ལ་གཞན་དེ་འཛིན་དུ་འཛུག་ཅིང་དེའི་བསྟུགས་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་འདྲ་བ་མཐོང་ན་ཡིད་དགའ་བ་དང་ཡུན་རིང་པོ་ནས་བསམས་ཤིང་བསགས་པའི་སེམས་ཀྱིས་བྱེད་པ་དང་། རྒྱུ་ཆུ་དང་གྱས་པར་བྱེད་ཅིང་ལན་རེ་ལ་ཡང་མང་

དུ་གསོད་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་དུག་པོ་བསྒྲིད་པས་གསོད་པ་དང་འཇིགས་པ་བསྒྲིད་ནས་བྱ་བ་མིན་པ་བྱེད་དུ་བཅུག་སྟེ། གསོད་པ་དང་ཞན་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་བཀྲེན་པ་དང་ཉམ་ཐག་པར་སྣ་བ་དང་སྐྱིང་རྗེ་བར་སྣ་སྟུགས་འདོན་བཞིན་དུ་

གསོད་པའོ། །གཉེན་པོ་མེད་པ་ལས་ལྷོ་བ་ནི། ཉེན་གཅིག་བཞིན་དུ་བསླབ་པ་འགའ་ཡང་མི་ལེན་ལ་རྒྱ་ཕྱེད་དང་བརྒྱད་དང་བཅུ་བཞི་དང་བཅོ་ལྔ་ལ་བསྟེན་གནས་ལ་གནས་པ་དང་དུས་དུས་སུ་སྨྲེན་པ་དང་བསོད་ནམས་དང་མངོན་དུ་སྨྲ་བ་དང་

ཕྱག་འཚལ་བ་དང་ལྡང་བ་དང་ཐལ་མོ་སྦྱོར་བ་དང་འདུད་པའི་སེམས་ལ་སོགས་པ་མི་བྱེད་པ་དང་། དུས་དུས་སུ་ངོ་ཚ་ཤེས་པ་དང་ཁྲེལ་ཡོད་པ་དང་འཇོད་པ་ཤས་ཆེན་པོ་མི་འཐོབ་པ་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆགས་བྲལ་ལམ་ཆོས་མངོན་པར་རྟོགས་

@114A ཞེས། །པ་ལ་མི་རེག་པའོ། །ལོག་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལས་ལྷོ་བ་ནི། མཆོད་སྦྱིན་བྱེད་པ་དག་གི་ལྟ་བ་ལ་བརྟེན་པས་ཆོས་འདོད་ཅས་གསོད་པ་དང་ཕྱུགས་རྣམས་ནི་སྐྱེ་དགུའི་བདག་པོས་ཡོ་བྱད་ཀྱི་རྒྱུར་སྤྱལ་བས་ན་

བསད་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་དོ་སྙམ་པ་སོགས་ལོག་ལྟ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ཏེ་གསོད་པའོ། །གཞི་ལས་ལྷོ་བ་ནི། དུད་འགྲོ་བོང་ཆེན་པོ་དང་མིའམ་མིར་ཆགས་པ་དང་ཕ་མ་དང་ཕུ་ནུ་དང་བླ་མ་ལྟ་བུ་དང་ཡིད་གཞུགས་པ་དང་སྨོན་པ་དང་བྲལ་སེམས་དང་དབྱ་

བཅོམ་པ་དང་རང་སངས་རྒྱས་གསོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཀྲོངས་མི་རྣམ་པར་ཤེས་བཞིན་དུ་དན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་འབྱིན་པའོ། །རྒྱུ་ལྡོག་པོ་དེ་ལས་ལྡོག་པ་ནི་སྡུག་གཅོད་པ་ཡང་བའོ། །ལྷག་མ་དགུ་ཡང་གཞི་མ་གཏོགས་པ་སྡུག་གཅོད་

པ་ལྷར་ལྷི་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་ལ། མ་བྱིན་ལེན་གཞི་ལས་ལྷི་བ་ནི། མང་པོ་དང་བཟང་པོ་དང་ཡིད་བརྟན་པ་ལ་འཁྲུ་ཞིང་འཕྲོག་པ་དང་དམན་པ་དང་བཀྲེན་པ་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་ཆོས་འདི་པ་ལ་འཕྲོག་པ་དང་གོང་དུ་ཆུད་པ་འཕྲོག་པ་

དང་སྦྱོར་པ་དང་དག་བཅོམ་པ་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་དགེ་འདུན་དང་མཆོད་རྟེན་གྱི་རྫས་འཕྲོག་པའོ། །ལོག་གཡེམ་གཞི་ལས་ལྷི་བ་ནི། འཇུག་པར་བྱ་བ་མིན་པ་མཉམ་དེ་དང་འབྲེལ་བཉམ་སྦྱིས་པ་ཡིད་གཉགས་པའི་ཆུང་མཉམ་

དགེ་སྦྱོང་མ་དང་དགེ་སྦྱོང་མ་དང་དགེ་ཚུལ་མ་ལ་ཉལ་པོ་བྱེད་པ་དང་། ཡན་ལག་མིན་པ་ཁར་འཇུག་པ་དང་། དུས་མིན་པ་བསྟེན་གནས་ལ་གནས་པཉམ་སྨྲམ་མ་རྨི་བ་ཚང་བཉམ་ནད་པ་དང་། གནས་མིན་པ་མཆོད་རྟེན་གྱི་ཉེ་འཁོར་དང་

@114B དགེ་འདུན་གྱི་ཀུན་དགའ་ར་བར་ཉལ་པོ་བྱེད་པའོ། །བརྟན་གཞི་ལས་ལྷི་བ་ནི། གཞན་འདྲིད་ཅིང་བསླུ་བར་འདོད་པས་དོན་མང་པོས་བརྟུན་སྨྲ་བ་དང་ཕ་མ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་དང་བཟང་པོ་དང་མཛའ་བོ་ལ་སྨྲ་བ་དང་སྤོག་གཅོད་པ་སོགས་

གསུམ་ལྷི་བ་བསྒྲེད་པ་སྨྲ་བའོ། །དགེ་འདུན་དབྱེ་བའི་ཕྱིར་བརྟུན་སྨྲ་བ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་ལྷི་བའོ། །ཕྲ་མ་གཞི་ལས་ལྷི་བ་ནི། ཡུན་རིང་པོ་ནས་བཤེས་པ་དང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་ཕ་མ་དང་བྱཧམ་དགེ་འདུན་འབྱེད་པ་དང་

ལུས་ཀྱི་གསུམ་ལྷི་བ་བསྒྲེད་པའི་ཕྲ་མའོ། །ཚིག་རྩུབ་གཞི་ལས་ལྷི་བ་ནི། ཕ་མ་ལ་སོགས་དང་བླ་མ་ལྟ་བུ་ལ་སྨྲ་བ་དང་ཡང་དག་པ་དང་དེ་ཁོ་ན་མིན་པའི་བརྟུན་གྱིས་ཚིག་རྩུབ་པོ་སྨྲ་བ་དང་མངོན་སུམ་དུ་གཤེ་བ་དང་སྤྱོ་བ་དང་བརྒྱད་བཀག

སྨྲ་བའོ། །ངག་ཀུལ་པ་གཞི་ལས་ལྷི་བ་ནི། བརྟུན་དུ་སྨྲ་བ་སོགས་གསུམ་གྱི་ངག་ཀུལ་གྱི་ལྷི་ཡང་ནི་སྟར་བཞིན་ནོ། །འཐབ་མོ་དང་མཚང་འབྲུ་བ་དང་རྩོད་པ་དང་འགྱེད་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚིག་ཀུལ་པ་དང་ཆགས་སེམས་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་

པའི་བསྟན་བཅས་ཀློག་པ་སོགས་དང་ཕ་མ་དང་ཉེ་དུ་དང་བླ་མ་ལྟ་བུ་ལ་བསྟིང་སྐད་དང་ཅོ་འདྲི་བ་དང་ཚོགས་གི་ལམ་དང་མི་གཤཱའ་བ་བརྗོད་པའོ། །བརྟན་སེམས་གཞི་ལས་ལྷི་བ་ནི། དགེ་འདུན་དང་མཆོད་རྟེན་གྱི་དགོངས་ལ་འདོད་པ་དང་ཡོན་

ཏན་གྱི་རྒྱོམ་པས་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་མཁས་པ་རྣམས་ལས། ཤེས་ཀྱི་ཁེ་དང་བཀུར་སྟི་འདོད་པའོ། །གཞོད་སེམས་གཞི་ལས་ལྷི་བ་ནི། ཕ་མ་དང་ཉེ་དུ་དང་བླ་མ་དང་ཉེས་པ་མེད་པ་དང་བཅོན་པ་

@115A ཞེས། །དང་སྦྱག་བསྔལ་བ་དང་སྐྱེ་རྟེ་བ་དག་དང་ཉེས་པ་བྱེད་པ་དག་སྐྱེ་ཐག་པ་ནས་བཞག་སེམས་བསྐྱེད་པའོ། །ལོག་པར་ལྟ་བ་གཞི་ལས་ལྷི་བ་ནི། གཞི་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱུར་པ་འདེབས་

པར་ཞུགས་པ་སྟེ་དེ་ནི་ལོག་ལྟ་གཞན་པས་ཀྱང་ལྷི་ལ། འཇིག་རྟེན་ན་དབྱ་བཅོམ་པ་དང་ཡང་དག་པར་སོང་བ་དང་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་དག་མེད་ཅེས་ལྟ་བ་ཡང་དོ། །དེ་ལས་ལྷོག་པ་ནི་ཡང་བར་ཉེས་པར་བྱའོ། །སའི་དངོས་གཞི་

ལས་ནི་ལྷི་བའི་ཚུལ་དྲུག་གསུངས་ཏེ། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ནི། དུག་གསུམ་མམ་དེ་གསུམ་མེད་པ་དྲག་པོས་ལས་ཀུན་ནས་སྐྱོང་བའོ། །གོམས་པ་ནི། དགེ་མི་དགེའི་ལས་གཉིས་ཡུན་རིང་པོ་ནས་ཀུན་ཏུ་བསྟེན་གོམས་ལན་གྱངས་

མང་དུ་བྱས་པའོ། །ངོ་བོ་ཉིད་ནི། ལུས་ངག་གི་བདུན་སྟ་མ་སྟ་མ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ལས་ལྷི་ཞིང་། ཡིད་ཀྱི་གསུམ་ནི་སྟ་མ་སྟ་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ལྷི་བའོ། །གཞི་ནི། སངས་རྒྱས་ཆོས་དགེ་འདུན་བྱ་མ་ལྟ་བུ་རྣམས་ལ་ཕན་གནོད་བྱེད་པའོ། །

མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ནི། ཇི་སྲིད་འཆི་བར་དུ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་མི་དགེ་བའི་ལས་བླངས་ཏེ་འདུག་ལ། དགེ་བ་ནི་ལན་ཅིག་ཀྱང་མི་བྱེད་བའོ། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་སེལ་བ་ནི། མི་དགེ་བའི་ཕྱོགས་སྤངས་ཏེ་འདོད་

ཚགས་དང་བྲལ་ནས་དགེ་བའི་ལས་སྐྱོད་པའོ། །བཞེས་སྐྱིངས་ལས་ཀྱང་། རྒྱ་དང་མངོན་པར་ཞེན་དང་གཉེན་པོ་མེད། །ཡོན་ཏན་གཅོ་ལྡན་གཞི་ལས་བྱུང་བའི་ལས། །དགེ་དང་མི་དགེ་རྣམ་ལྟ་ཆེན་པོ་སྟེ། །དེ་ལས་དགེ་བ་སྐྱོད་

@115B ལ་བརྩོན་པར་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་དགོན་མཆོག་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་གཞི་དང་། ཚ་མ་ལ་སོགས་པ་ཕན་འདོགས་པའི་གཞི་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བས་ལྟོའོ། །གཉིས་པ་ཞར་ལ་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་ལས་

ཀྱི་སྐོ་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་ལ་བཞི་ལས། ཞིང་གི་སྐོ་ནས་སྟོབས་ཆེ་བ་ནི། དགོན་མཆོག་གསུམ་དང་བླ་མ་དང་བླ་མ་དང་འདྲ་བ་དང་ཚ་མ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་འདི་དག་ལ་ནི་བསམ་པ་ཤུགས་དྲག་པོ་མེད་ཅིང་ཕན་གནོད་ཆུང་ངུ་ཞིག་བྱས་

ཀུང་བསོད་ནམས་དང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ལས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་དག་ལས་ནི་ཆུང་ངུ་ཞིག་བླངས་ན་ཡང་ཆེན་པོར་འགྱུར་ཏེ། སངས་རྒྱས་དང་

ཆོས་དང་དགེ་འདུན་གྱི་མ་བྱིན་པར་བླངས་པ་དེ་དག་ལས་ཀྱང་རིས་སུ་མཐུན་པར་སྣང་ཕུལ་ན་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་ཀྱི་ནི་དག་པར་འགྱུར་ལ། དགེ་འདུན་གྱི་བརྐུས་པ་ནི། ཚོར་བ་མ་སྐྱོང་བར་དག་པར་འགྱུར་བ་མེད་དེ། ཞིང་ལྟོ་བའི་

ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཞལ་དུ་འདུ་བའི་སྐོ་ཞིག་ན་ནི་དེ་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་ཆེན་པོར་ལྟུང་ལ། གལ་ཏེ་ཞལ་དུ་འདུ་བའི་སྐོམ་ཡིན་ན་ནི་དེའི་ནང་གི་བར་མནར་མེད་པའི་འཁོར་སྡུག་ནག་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་

གསུངས་སོ། །ཁྱོད་པར་དུ་དགེ་འདུན་གྱི་ཇས་འདད་མའམ་མེ་ཏོག་གམ་འབྲས་བུ་ཙམ་ཞིག་ཚུལ་འཆལ་གྱིས་སྤྱད་ན་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་ཆེན་པོར་སྐྱེ་བ་དང་། བརྒྱལ་ཡུན་རིང་པོ་ན་ཐར་ཡང་འབྲོག་དགོན་པ་རོ་སྐམ་དུ་

@116A ཞེས། །དུད་འགྲོ་ཤང་ལག་མེད་པ་དང་ཡི་དྭགས་ལོང་བ་ཤང་ལག་མེད་པར་སྐྱེས་ཏེ། ལོ་མང་པོར་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་དམིགས་ཆེ་བར་ཉི་མའི་སྣེང་པོ་ལས་གསུངས་སོ། །གཞན་

ཡང་དགེ་འདུན་དང་དགེ་སློང་ལ་བསྟོན་པ་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པ་ཙམ་ཡང་རང་གིས་སྦྱོད་པ་དང་ཁྱིམ་པ་ལ་སྦྱིན་བ་དང་ཁྱིམ་པས་ལོངས་སྤྱོད་དུ་མི་རུང་བར་གསུངས་ཤིང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། སྤྱ་གྲི་

རྣོན་པོ་དག་གིས་སུ། །རང་གི་ཡན་ལག་གཉུབས་པ་བླའི། །དགེ་འདུན་དག་ལ་བསྟོས་ཟིན་པ། །ཁྱིམ་པ་རྣམས་ལ་སྦྱིན་མི་བྱ། །མེ་ལྕེ་འབར་བ་ལྟ་བུ་ཡི། །ལྷག་ཀྱི་ཐུབ་ལུམ་ཟོས་པ་བླའི། །དགེ་འདུན་དག་ལས་གང་དེ་ནི། ।

དག་འདུན་གྱི་ལས་ལོངས་མི་སྤྱད། །ལྷུན་པོ་དང་ནི་འདྲ་བའི་མེ། །བླང་བ་བྱས་ཏེ་ཟོས་པ་བླའི། །ཁྱིམ་པར་གྱུར་པས་དགེ་འདུན་གྱི། །ལོངས་སྤྱད་པར་ནི་མི་བྱའོ། །ཐམས་ཅད་དབྱུང་བ་བྱས་པ་དང་། །གསལ་ཞིང་སྟེང་

དུ་བཏེག་པ་བླའི། །ཁྱིམ་པར་གྱུར་པས་དགེ་འདུན་གྱི། །ལོངས་སྤྱད་པར་ནི་མི་བྱའོ། །མེ་མདག་དག་གིས་གང་བ་ཡི། །གནས་ཁང་དེར་ནི་ཞུགས་པ་བླའི། །ཁྱིམ་པས་དགེ་འདུན་གནས་ཁང་དུ། །མཚན་མོ་གནས་པར་མི་བྱའོ། ।

ཞེས་སོ། །དགེ་འདུན་གྱི་ནང་ནས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གང་ཟག་ནི་དགེ་མི་དགེའི་ཞེང་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་ཆེ་སྟེ། དད་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱག་རྒྱའི་མདོ་ལས། འགའ་ཞིག་ཁྲོས་ནས་ཕྱོགས་བཅུའི་

@116B སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བཙོན་ར་སྡུག་གཉག་ཏུ་བཅུག་པ་བས་ཁྲོས་ཏེ་བྱང་སེམས་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཏེ་འདུག་ནས་མ་རྟོངས་པ་འདི་མི་བལྟའོ། །ཞེས་ཟེར་ན་སྟོག་ཆེས་གྲངས་མེད་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། འཛམ་བུའི་གླིང་གི་སེམས་ཅན་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདེ་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཐོགས་པ་བས་བྱང་སེམས་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་སྨད་ན་སྡུར་ལྟར་དང་། མཆོད་རྟེན་གཏྲྭའི་གྲུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་བཞིག་པ་དང་བསྟེགས་པ་ལས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པའི་བྱང་སེམས་ལ་གནོད་སེམས་དང་

ཁོང་ཁྲོ་བསྐྱེད་ཅིང་མི་སྙན་པ་སྨས་ན་སྡུར་ལྟར་གསུངས་པ་དང་། ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱག་རྒྱའི་མདོ་ལས། ཕྱོགས་བཅུའི་སེམས་ཅན་གྱི་མིག་ཕྱུང་བ་ལ་བྱམས་པའི་སེམས་ཀྱིས་མིག་སྨན་བསྐྱེད་པ་དང་སེམས་ཅན་

སྡུ་མ་རྣམས་བཙོན་ར་ནས་བཏྲོན་ཏེ་འཁོར་སྐྱུར་རམ་ཚངས་པའི་བདེ་བ་ལ་བཀོད་པ་བས། རིམ་པ་ལྟར་ཐེག་ཆེན་ལ་མོས་པའི་བྱང་སེམས་ལ་དང་བས་བལྟ་བ་དང་དྲང་བས་བལྟ་འདོད་ཅིང་དེའི་བསྟན་པ་བརྗོད་ན་བསོད་ནམས་ཆེས་གྲངས་

མེད་པ་བསྒྲིད་པར་གསུངས་པ་དང་། རབ་ཏུ་ཞི་བ་རྣམ་པར་དེས་པའི་ཚེ་འཕྲལ་གྱི་མདོ་ལས་ཀྱང་། འཛམ་བུའི་གླིང་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྲོག་བཅད་དམ་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་ཕྱོགས་པ་ལས་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཐ་ན་དྲུད་

འགྲོ་ལ་ཟན་ཆངས་གཅིག་སྦྱིན་པའི་དགེ་བ་ལ་བར་ཆད་བྱས་ན་སྟོག་པ་ཆེས་གྲངས་མེད་པ་བསྒྲིད་པར་གསུངས་པས། གནས་འདི་ལ་ནི་ཞིན་ཏུ་གཟབ་པར་བྱའོ། །རྟེན་གྱི་སྐོ་ནས་སྟོབས་ཆེ་བ་ནི། ལྷགས་ཀྱི་གོང་བུ་ཆུང་ཡང་

@117A ཞེས། །ཆུའི་གཏིང་དུ་འབྱིང་ལ། དེ་ཉིད་སྟོད་དུ་བྱས་པ་ནི་ཆ་ཡང་སྟེང་དུ་འཕྱོ་བ་ཞིན་དུ། མི་མཁས་པ་དང་མཁས་པས་བྱས་པའི་སྟོག་པ་ཡང་ལྷི་བ་དང་ཡང་བར་གསུངས་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་འདས་ཆེན་

ལས།ཅ གཏི་མུག་ཅན་སྣང་བྱ་ངར་སྣབས་ལ་འབྱར་བ་འབྱུང་མི་རྟག་པ་དང་འདྲ་བར། ཉེས་པ་ཆུང་དུ་ལས་ཀྱང་འབྱུང་མི་རྟག་ཅིང་འཚྱོད་སེམས་མེད་པས་དགེ་བ་སྨྱོད་མི་རྟག་ལ། སྐྱོན་བཅབས་པས་སྟར་གྱི་དགེ་བ་དག

ཡོད་ཀྱང་སྤྱིག་པས་སྐྱེ་བར་བྱས་པས་ན། དཔལ་རྣམ་པར་སྣིན་པ་སྐྱོང་བའི་རྒྱུ་ཡང་བསྡུར་ཏེ་དམྱལ་བ་ཤིན་ཏུ་ལྷོ་བར་འགྱུར་རོ། །ཆུ་ཉུང་ངུར་ལན་ཚྭ་ཕུལ་གང་བཏབ་ན་བཏུང་བར་དཀའ་བ་བཞིན་ནམ། གཞན་གྱི་དོང་ཆོ་གཅིག

ཚགས་པ་འཇལ་མི་ཕོང་པས་བཅིངས་དྲགས་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་སྐྱོང་བ་དང་འདྲའོ། །ཡང་རྣམ་པ་ལྔས་དཔུང་གྲྀ་རྣམ་པར་སྣིན་པ་ཡང་བཞང་དམྱལ་བར་སྣིན་པར་འགྱུར་ཏེ། གཏི་སྐུག་ཅན་དང་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཆུང་བ་དང་སྟོག

པའི་ལས་ལྷི་བ་དང་འགྲོད་ཚངས་མ་བྱས་པ་དང་ཐོག་མར་དགེ་བ་མི་སྤྱོད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པས། སྔ་མ་ལ་འགྲོད་པ་དང་ཕྱི་མ་སྔོམ་པ་དང་སྟོག་པ་མི་གསང་ཞིང་དེའི་གཉེན་པོ་དགེ་བ་བྱེད་པའི་མཁས་པ་ལ་ཡང་བར་གསུངས་

ཀྱི། དེ་དག་མི་བྱེད་པར་ཁྲད་གསོད་ཀྱི་སྐོ་ནས་ཤེས་བཞིན་དུ་འཇུག་པའི་མཁས་པར་རྟོམ་པ་ལ་ནི་ལྷི་བ་ཡིན་ནོ། །རིན་པོ་ཆེའི་ཕུང་པོ་ལས་ཀྱང་། སྟོང་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐེག་ཆེན་ལ་ཞུགས་ཏེ་འཚོར་བསྡུར་

@117B གྱི་རྒྱལ་སྲིད་དང་ལྡན་པ་རེ་རེས་ཀྱང་མར་མེའི་སྣོད་རྒྱ་མཚོ་ཙམ་ལ་སྣིང་པོ་རེ་རབ་ཙམ་གྱི་མར་མེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཆོད་ཉེན་ལ་མཆོད་པ་ལས། བྱང་ཕེམས་ཁྱིམ་ནས་བྱུང་བས་མར་མེའི་སྣིང་པོ་འབྱུམར་བྱིས་བསྐྱས་པ་མཆོད་

ཉེན་གྱི་བྱང་དུ་འཛོན་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་བརྒྱའི་ཆར་ཡང་མི་ཕོད་པར་གསུངས་ཏེ། འདི་ནི་བསམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་ཞིང་ལ་ཁྱད་མེད་ཅིང་དངོས་པོ་ལ་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཡང་ཉེན་གྱི་སྟོབས་སུ་གསལ་ལོ། །འདིའི་རིགས་

པས་སྟོམ་པ་མེད་པ་དང་ཡོད་པ་དང་ཡོད་པ་ལ་ཡང་གཅིག་ལྡན་དང་གཉིས་ལྡན་དང་གསུམ་ལྡན་གྱི་ཉེན་གྱིས་ལམ་བསྒོམ་པ་ཡང་སྐྱ་མ་སྐྱ་མ་རྣམས་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མས་ཆོད་ཆེ་བར་གསལ་ཞིང་། ཁྱིམ་པ་ལྟ་བུས་སྨྲིན་གཏོང་ལ་

སོགས་པ་བྱེད་པའི་ཚེ་ཡང་བསྟེན་གནས་འདྲ་བའི་སྟོམ་པ་དང་ལྡན་པའི་ངང་ནས་བྱེད་པ་དང་། སྟོམ་པ་མེད་པར་བྱེད་པ་གཉིས་དགེ་རྩ་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་གསལ་ལོ། །ཚུལ་

ཁྲིམས་འཆལ་བ་ཚར་གཅོད་པའི་མདོ་

ལས།ཅ མི་དགེ་བཅུ་དང་ལྡན་པའི་མི་ཞིག་རྒྱུན་དུ་བར་ཆད་མེད་པར་ལོ་བརྒྱའི་བར་དུ་སྡིག་བསགས་པ་ལས། དགེ་སློང་ཚུལ་ཁྲིམས་རལ་བས་དྲང་སྲོང་གི་རྒྱལ་མཚན་བྱིས་གཡོགས་ནས་དད་པས་བྱིན་པ་ལ་ཞུག་གཅིག་ལོངས་སྤྱད་

ན་མི་དགེ་བ་ཆེས་མང་བར་གསུངས་པ་ཡང་རྟེན་གྱི་སྐོར་ནས་སྡིག་པ་སྤོངས་ཆེ་བའོ། །ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་ཀྱང་། ལྷགས་གོང་མེ་ལྷེ་འབར་བ་དག །ཇོས་པར་བྱུང་པ་མཆོག་ཡིན་གྱི། །ཚུལ་འཆལ་ཡང་དག་མི་སྟོམ་པས། །ཡུལ་

@118A ཞེས། །འཁོར་བསོད་སྙོམས་ཟ་བ་མིན། །ཞེས་ཚུལ་འཆལ་དང་བསྟབ་པ་ལས་ལྷོད་པ་གཉིས་ཀ་ལ་གསུངས་སོ། །སྟོན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་ནས་ཆོས་ལ་བརྟེན་པའི་སྡིག་པའི་གམ་ན་མི་དགེ་བ་བཅུ་སྤྲིག་པ་བྱུང་

བྱུང་ཡིན་གསུང་སྟེ་མེད་པར་སྣང་ངོ། །དངོས་པོའི་སྐོར་ནས་སྟོབས་ཆེ་བ་ནི། སེམས་ཅན་ལ་སྨྱིན་པ་གཉོང་བ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྨྱིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་མཆོད་པ་ལ་སྨྲབ་པའི་མཆོད་པ་ནི། ཟང་ཟིང་གི་སྨྱིན་པ་དང་མཆོད་པ་ལས་ཆེས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་

སྟེ། དེས་མཚོན་ནས་གཞན་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །བསམ་པའི་སྒོ་ནས་སྡོམས་ཆ་བ་ནི། རིན་པོ་ཆེའི་ཕུང་པོ་ལས། སྡོང་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སོ་སོ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚོད་རྟེན་རི་རབ་ཙམ་བྱེད་ལ་དེ་དག་ལ་ཡང་བསྐལ་

པ་བྱ་བ་སྟེང་དུ་བསྟི་སྟང་དུ་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྟི་སྟང་བྱེད་པ་ལས། བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སེམས་དང་མ་བྲལ་བས་མེ་ཏོག་གཅིག་ཙམ་དོར་བ་བསོད་ནམས་མང་བར་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་ཐོག་བྱ་མཆོག་དམན་ལ་

དམིགས་པ་དང་རང་གཞན་གྱི་དོན་ལ་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པའི་བསམ་པའི་ཁྱད་པར་དང་དེ་ཡང་ཤུགས་དྲག་ཞན་དང་རྒྱུན་རིང་ཐུང་སོགས་ཀྱི་སྐོན་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཉེས་སྤྱོད་ལ་ཡང་ཉོན་མོངས་པའི་བསམ་པ་ཤུགས་དྲག་པ་དང་

རྒྱུན་རིང་བ་སྡོམས་ཆ་ལ་དེ་དག་གི་ནང་ནས་ཀྱང་ཁོང་ཁྲོ་ཤེན་ཏུ་སྡོམས་ཆ་སྟེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། བསྐལ་པ་སྡོང་དུ་བསགས་པ་ཡི། །སྡིག་དང་བདེ་གཤེགས་མཆོད་ལ་སོགས། །ལེགས་སྤྱད་གང་ཡིན་དེ་ཀུན་ཀྱང་། །ཁོང་ཁྲོ་གཅིག་གིས་འཇོམས་

@118B པར་བྱེད། །ཅེས་སོ། །དེ་ཡང་ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་དང་དེ་ལས་ཀྱང་རྒྱལ་སྲས་ལ་ཁོར་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་ལྷོ་སྟེ། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལས། གཅིག་ལ་གཅིག་ཀྱང་གཉེན་སེམས་བྱས་ན་ནི། །དེ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཐོས་པས་

སྐྱོབ་མི་ནུས། །བསམ་གཏན་མི་སྐྱོབ་དགོན་གནས་སྐྱོབ་མི་ནུས། །སྨིན་པས་མི་སྐྱོབ་སངས་རྒྱས་མཆོད་པས་མིན། །ཞེས་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས་ཀྱང་། གང་ཞིག་དེ་འདའི་རྒྱལ་སྲས་སྤྱིན་བདག་ལ། །གལ་ཏེ་ངན་སེམས་

སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དེ། །ངན་སེམས་བསྐྱེད་པའི་གྲངས་བཞིན་བསྐལ་པར་ནི། །དམྱལ་བར་གནས་པར་འགྱུར་ཞེས་ཐུབ་པས་གསུངས། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་ལ་གསུམ་ལས། རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་

ནི། ལས་ལམ་བཅུ་པོ་རེ་རེ་ཡང་གཞི་དུག་གསུམ་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ལ་བརྟེན་པས་གསུམ་གསུམ་མོ། །དེ་ལ་སྡོག་གཅོད་སོགས་ཆེན་པོ་བཅུ་པོ་རེ་རེས་དམྱལ་བ། འབྲིང་བཅུ་པོ་རེ་རེས་ཡི་དྭགས་དང་། ཆུང་ངུ་བཅུ་

པོ་ཏེ་རེས་དུད་འགྲོར་སྐྱེ་བར་སའི་དངོས་གཞིར་གསུངས་ལ། ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས་ནི་ཆུང་འབྲིང་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལྡོག་སྟེ་གསུངས་སོ། །རྒྱུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་ནི། དན་འགྲོ་ནས་མིར་སྐྱེས་ཀྱང་རིམ་པ་ལྟར་ཚེ་

ཐུང་བ་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་ཞོངས་པ་དང་ཆུང་མ་མ་བསྟུངས་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྐུར་པ་མང་བ་དང་མཛའ་བོ་དང་འབྲེལ་བ་དང་ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་སྒྲ་ཐོས་པ་དང་གཞན་ཀྱིས་ཆོག་མི་ཤེན་པ་དང་། ཚགས་སྡང་

@119A ཞེས། །རྟོངས་གསུམ་ཤས་ཆེ་བའོ། །བདེན་པ་ཡོའི་ལེའུ་དང་ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས་ནི་དེ་རེ་ཤེ་ལ་འབྲས་བུ་གཉིས་གཉིས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་མིར་སྐྱེས་ན་ཡང་ཆོ་ཐུང་ལ་ནད་མང་བ་དང་ལོངས་སྤྱོད་

ཆུང་ལ་ལོངས་སྤྱོད་གཞན་དང་ཐུན་མོང་བ་དང་གཡོག་འཁོར་མི་བསྟུན་པའམ་ཡིད་བཏུན་དུ་མི་རུང་ལ་ཆུང་མ་འབྲུན་རྣུ་དང་བཅས་པ་དང་། སྐུར་པ་མང་ཞིང་གཞན་ཀྱིས་བསྟུ་བ་དང་འཁོར་མི་འདུམ་ཞིང་ངན་པ་དང་

ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ཐོས་ཤིང་འཐབ་མོའི་ཚོགས་ཀྱི་འགྱུར་བ་དང་ཚོགས་མི་བཙུན་པའམ་ཚོགས་བརྙང་མི་འོས་ཤིང་མ་ངེས་པའི་སྤོབས་པར་འགྱུར་བ་དང་། འདོད་པ་ཆེ་ཞིང་ཆོག་མི་ཤེས་པ་དང་མི་ཕན་པ་ཆོལ་བའམ་

ཕན་པ་མི་ཚོལ་བ་དང་གཞན་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པའམ་གཞན་གྱིས་གནོད་པ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་དང་ལྡ་བ་ངན་ཞིང་གཡོ་སྒྱུ་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་གསུངས་སོ། །བྷ་མ་གོང་མ་རྣམས་མིར་སྐྱེས་ན་ཡང་སྤོག་གཅོད་སོགས་

དེ་དག་ལ་དག་བར་འགྱུར་བ་བྱེད་པ་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་དང་སྔ་མ་རྣམས་རྒྱོང་བ་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུར་བཞེད་དོ། །བདག་པོའི་འབྲས་བུའམ་དབང་གི་འབྲས་བུ་ནི། སྤོག་བཅད་པ་ལས་ཕྱི་སྟོང་ཀྱི་འཇིག

རྟེན་གྱི་བཟའ་བཀྲང་དང་སྨན་དང་འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པ་མཐུ་ཆུང་བ་དང་བསྟེམས་པ་དང་ནུས་པ་དང་སྟོབས་ཆུང་བ་དང་འཇུ་དཀའ་ཞིང་ནད་བསྐྱེད་པས་སེམས་ཅན་ཕལ་ཆེར་ཚེ་མ་ཟད་པར་ཡང་འཆི་བར་འགྱུར་བ་

@119B དང་། མ་བྱིན་པར་ལེན་པའི་ནི། འབྲས་བུ་ཉུང་བ་དང་འབྲས་བུ་མི་གླུང་པ་དང་འབྲས་བུ་འཕྱུར་བ་དང་འབྲས་བུ་ལོང་བ་དང་ཐན་པ་ཆེས་པ་དང་ཆར་ཆེས་པ་དང་འབྲས་བུ་སྐམས་པ་དང་མེད་པར་འཕྱུར་བ་དང་།

ལོག་གཡེམ་གྱི་ནི། བཤང་གཅི་དང་འདམ་རྩ་དང་ལྷན་ལྷིན་དང་མི་གཙང་བ་དང་དྲི་ང་བ་མང་བ་དང་ཉམ་ང་བ་དང་ཉམས་མི་དགའ་བའོ། །བརྫུན་དུ་སྨྲ་བའི་ནི། ཞིང་ལས་དང་གླུ་སྟོང་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་རྒྱས་

པར་མི་འཕྱུར་བ་དང་མཐུན་པར་མི་འཕྱུར་ཞིང་ཕལ་ཆེར་བསླུ་བ་དང་འཇིགས་པ་དང་འཇིགས་སུ་རུང་བའི་རྒྱུ་མང་པོ་དང་ལྡན་པ་དང་། ཕྲ་མའི་ནི། ས་ཕྱོགས་འབར་འབུར་དང་ལྕང་ལྕོང་དང་མཐོ་དམའ་དང་བཙོད་དཀའ་

བ་དང་འཇིགས་པ་དང་འཇིགས་སུ་རུང་བའི་རྒྱུ་མང་པོ་དང་ལྡན་པ་དང་། ངན་སྐུབ་པོའི་ནི། ས་ཕྱོགས་སྟོང་དུམ་དང་ཆོར་མ་དང་རྡོ་དང་གསེག་མ་དང་ཀྱོ་མོ་མང་བ་དང་སྐུབ་པ་དང་མདངས་མི་སྡུམ་པ་དང་འབབ་ཆུ་དང་

མཆོ་དང་ལྡེང་ཀ་མེད་པ་དང་སྐམས་དང་ཚ་རོ་དང་དགོན་དུང་དང་ཐ་ཚད་དང་སྲིག་པ་ཅན་གྱིས་གཞི་དང་འཇིགས་པའི་རྒྱུ་མང་པོ་དང་ལྡན་པ་དང་། ཆོག་ཀྱལ་བའི་ནི། འབྲས་བུའི་ལྡོན་ཤིང་ལ་འབྲས་བུ་མི་འཆགས་

པ་དང་དུས་མིན་པར་ཡང་འབྲས་བུ་འཆགས་པ་དང་དུས་སུ་མི་འཆགས་པ་དང་མ་སྨིན་པ་སྨིན་པར་སྣང་བ་དང་རྩ་བ་མི་བརྟན་པ་དང་རིང་དུ་མི་གནས་པ་དང་ཀུན་དགའ་ར་བའམ་ནགས་ཚལ་ལམ་ཇིང་བུ་ཉམས་དགའ་བ་མི་མང་བ་

@120A ཞེས། །དང་འཇིགས་པའི་རྒྱུ་མང་པོ་དང་ལྡན་པ་དང་། བརྟན་སེམས་ཀྱི་ནི། ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལོ་རེ་རེ་དང་དུས་ཆོགས་དང་རྒྱ་བ་དང་ཞག་རེ་རེར་ཡང་ཉམས་ཤིང་འབྱི་ལ་འཕེལ་བ་ནི་

མིན་པ་དང་། གནོད་སེམས་ཀྱི་ནི། ཡམས་དང་གནོད་པ་དང་ནད་འགོ་བ་དང་འབྲུག་པ་དང་ཕ་རོལ་གྱི་དམག་ཚོགས་ལས་འབྲུག་ལོང་མང་བ་དང་སེང་གེ་དང་སྐྱ་ལ་སོགས་པ་དང་སྤྲུལ་གདུག་དང་སྡིག་པ་དང་སྲིན་གྱི་

མི་མང་བ་དང་གཅེད་སྤྲིན་གདུག་པ་དང་ཆོམ་རྐུན་ལ་སོགས་པ་མང་བ་དང་། ལོག་ལྟའི་ནི། སྡོང་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ན་འབྱུང་ཁུངས་མཆོག་དང་གཙོ་བོ་དག་ནུབ་པར་འགྱུར་བ་དང་དངོས་པོ་མི་གཙང་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་

བ་དག་མཆོག་ཏུ་གཙང་བ་དང་བདེ་བར་སྣང་བ་དང་གནས་དང་སྐྱོབ་པ་དང་སྐྱབས་མེད་པར་འགྱུར་བའོ། །དཀར་པོའི་ལས་འབྲས་བསམ་པ་ལ་གཉིས། དཀར་པོའི་ལས་དང་། འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ནི། སྡོག་གཅོད་པ་དང་

མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་དང་འོག་པར་གཡེམ་པ་ལ་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་བསམ་པ་ཅན་དག་བའི་སེམས་དང་ལྡན་པས་དེ་དག་ཡང་དག་པར་སྤོམ་པའི་སྡོམ་བ་བྱས་པ་དང་བསྟམས་པ་མཐར་ཐུག་པར་བྱས་པའི་ལུས་ཀྱི་ལས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་

ངག་གི་བཞི་དང་ཡིད་ཀྱི་གསུམ་ལ་ཡང་སྤྱང་ཀེ་ཁྲུད་པར་ནི་ངག་གི་ལས་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་སའི་དངོས་གཞིར་གསུངས་པས། གཞི་དང་བསམ་པ་དང་སྤྱོར་བ་དང་མཐར་ཐུག་རྣམས་ཅི་རིགས་པར་སྤྱར་ཏེ། སྡོག

@120B གཅོད་སྤོང་བའི་ལས་ལམ་ལ་མཚོན་ན། གཞི་ནི་སེམས་ཅན་གཞན་ནོ། །བསམ་པ་ནི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་ནས་སྤོང་བར་འདོད་པའོ། །སྤྲོར་བ་ནི་གསོད་པ་ཡང་དག་པར་བསྡམས་པའི་འདུ་བྱེད་དོ། །མཐར་ཐུག་ནི་ཡང་དག

པར་བསྡམས་པ་རྫོགས་པའི་ལུས་ཀྱི་ལས་སོ། །ཚུལ་དེས་གཞན་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །འབྲས་བུ་ལ་གསུམ་ལས། རྣམ་སྨིན་ནི་དགེ་བའི་ལས་ཆུང་ངུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོས་མི་དང་འདོད་

པའི་ལྷ་དང་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་

ལྷར་སྐྱེའོ། །རྒྱུ་མཐུན་དང་བདག་པོའི་འབྲས་བུ་ནི་མི་དགེ་བ་ལས་ལྡོག་སྟེ་སྤྱར་རོ། །ས་བཅུ་པ་ལས་ནི། བཅུ་པོ་འདི་དག་འཁོར་བས་སྐྱག་ནས་སྐྱོང་རྗེ་དང་བྲལ་བར་གཞན་ཀྱི་སྐྱའི་རྗེས་སུ་

འབྲངས་ནས་བསྒོམས་པས་ནི་ཉན་

ཀྱི་འབྲས་བུ་འགྲུབ་བོ། །ཡང་སྐྱོང་རྗེ་མེད་པར་གཞན་ཀྱི་དྲིད་མི་འཇོག་ཅིང་རང་ཉིད་འཚང་རྒྱ་བར་འདོད་ནས་རྐེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཉེས་པས་སྤྱངས་ན་ནི་རང་རྒྱལ་བ་འགྲུབ་

བོ། །སེམས་རྒྱུ་ཆེ་བས་སྐྱོང་རྗེ་དང་ཐབས་མཁས་པ་དང་

སྟོན་ལམ་ཆེན་པོ་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ལ་དམིགས་པས་སྤྱངས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་བོ། །དེ་རྣམ་པ་ཐམས་

ཅད་དུ་ཆེས་སྤྱངས་པ་ལས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ལས་ལམ་བཅུ་ཚན་གཉིས་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པའི་བཤད་པ་གཞུང་གཞན་ནས་འབྱུང་བའི་གསལ་ཁ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་ནི་སའི་

@121A ཞེས། །དངོས་གཞི་དང་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྟན་པའི་དགོངས་པ་བཞིན་བཤད་པའོ། །གསུམ་པ་ལས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་གཞན་བསྟན་པ་ལ། འཕེན་རྩོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི། བདེ་འགྲོ་འཕེན་པའི་ལས་ནི་དགེ་

བ་དང་། ངན་འགྲོ་འཕེན་པའི་ལས་ནི་མི་དགེ་བ་ཡིན་ལ། རྩོགས་བྱེད་ལ་ངེས་པ་མེད་དེ། བདེ་འགྲོར་ཡང་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་དང་དབང་པོ་མ་ཚང་བ་དང་མདོག་མི་སྡུག་པ་དང་ཚེ་ཐུང་བ་དང་ནད་མང་བ་དང་དབུལ་བ་

སོགས་ནི་མི་དགེ་བས་བྱེད་ལ། དུད་འགྲོ་དང་ཡི་དྭགས་ལའང་དཔལ་འབྱོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡོད་པ་ནི་དགེ་བས་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་འཕེན་བྱེད་དགེ་བས་འཕངས་པ་ལ་རྟོགས་བྱེད་ཀྱང་དགེ་བས་རྟོགས་པ་དང་

མི་དགེ་བས་རྟོགས་པ་གཉིས་དང་། འཕེན་བྱེད་མི་དགེ་བས་འཕངས་པ་ལ་རྟོགས་བྱེད་མི་དགེ་བས་རྟོགས་པ་དང་དགེ་བས་རྟོགས་པ་གཉིས་ཀ་སྣ་བཞིའོ། །ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་

ཀྱིས་ནི་བདེ་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོར་སྐྱེ་བ་འཕེན་པ་དང་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ལས་སུ་རིག་པར་བྱའོ། །འཕེན་པ་ནི་གང་གིས་རྣམ་པར་སྨིན་པ་འཕེན་པའོ། །ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ནི་གང་གིས་སྐྱེས་པ་ན་འདོད་པ་

དང་མི་འདོད་པ་སྐྱོང་བའོ། །ཞེས་སོ། །མཛོད་ལས། གཅིག་གིས་སྐྱེ་བ་གཅིག་འཕེན་ནོ། །ཡོངས་རྟོགས་བྱེད་པ་དུ་མ་ཡིན། །ཞེས་ལས་གཅིག་གིས་སྐྱེ་བ་གཅིག་འཕེན་གྱི་དུ་མ་མི་འཕེན་ལ། རྟོགས་བྱེད་ལ་དུ་མ་

@121B ཡོད་པ་དང་དུ་མས་ཀྱང་གཅིག་མི་འཕེན་པར་བཤད་དོ། །ཀུན་ལས་བཏུས་ལས་ནི། ལས་གཅིག་གིས་ལུས་གཅིག་འཕེན་པའི་ལས་ཀྱང་ཡོད། ལས་གཅིག་གིས་ལུས་དུ་མ་འཕེན་པའི་ལས་ཀྱང་ཡོད། ལས་དུ་མས་ལུས་

གཅིག་འཕེན་པའི་ལས་ཀྱང་ཡོད། ལས་དུ་མས་ལུས་དུ་མ་འཕེན་པའི་ལས་ཀྱང་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འགྲེལ་པ་ལས་ལས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་ཆོ་གཅིག་ཁོ་ནའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་ས་བོན་གསོ་བ་དང་། ལས་དེས་ཆོ་

རབས་དུ་མའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་ས་བོན་གསོ་བ་དང་། ལས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མང་པོས་གཅིག་ཏུ་དཔྱིད་ཀྱི་ས་བོན་ཡང་ཡང་གསོ་བ་དང་། མང་པོ་ཕན་ཚུན་བལྟོས་ནས་ཆོ་རབས་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་

བརྒྱུད་པའི་ས་བོན་ཡང་ཡང་གསོ་བ་ལ་

བཤད་དོ། །སྡོང་བར་ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པའི་ལས་ནི། སའི་དངོས་གཞི་ལས། སྡོང་བར་འགྱུར་བར་ངེས་པའི་ལས་ནི་བསམས་བཞིན་དུ་བྱས་པ་དང་བསགས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །སྡོང་བར་

འགྱུར་བར་མ་ངེས་པའི་ལས་ནི་བསམས་

བཞིན་དུ་བྱས་ལ་མ་བསགས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བྱས་པ་དང་བསགས་པའི་ཁྱད་པར་ནི། དེ་ཉིད་ལས། བྱས་པའི་ལས་གང་ཞེན་བསམས་པའམ་བསམས་ནས་ཀྱང་ལུས་དང་ངག་གིས་ཀུན་ནས་

བསྟངས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་དང་། བསགས་པའི་ལས་ནི་ལས་རྣམ་པ་བཅུ་མ་གཏོགས་པ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། རྨི་ལམ་དུ་བྱས་པ་དང་མ་ཤེས་པར་བྱས་པ་དང་བསམས་བཞིན་མིན་པར་བྱས་པ་དང་དྲག་པོ་མིན་ལ་རྒྱུན་ཆགས་མིན་

@122A ཞེས། །པར་བྱས་པ་དང་ནོར་བར་བྱས་པ་དང་བརྗེད་པས་བྱས་པ་དང་མི་འདོད་བཞིན་དུ་བྱས་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ལྷང་དུ་མ་བསྟན་པ་དང་འགྲོད་པས་བསལ་བ་དང་གཉེན་པོས་བསལ་བ་སྟེ། ལས་རྣམ་

པ་བཅུ་པོ་འདི་དག་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ལས་གཞན་གང་ཡིན་པའོ། །མ་བསགས་པའི་ལས་ནི་རྣམ་པ་བཅུ་པོ་ཇི་སྐད་བསྟན་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལ་དབབ་པ་བསྡུ་བར་ཡང་སྐུ་བཞི་བཤད་དེ།

སྲོག་གཅོད་བྱས་ལ་མ་བསགས་པ་ནི་མི་མཁས་པས་བྱས་པ་དང་རྨི་ལམ་ན་བྱས་པ་སྟག་ཆེད་དུ་མ་བྱས་པ་དང་མི་འདོད་བཞིན་དུ་གཞན་གྱིས་ནན་གྱིས་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་དང་། ལན་ཅིག་ཁོ་ན་བྱས་ཤིང་དེ་ནས་ཀྱང་འཆྱོད་པ་དང་ཉེས་

དམིགས་ཀྱི་སེམས་དྲག་པོས་བཅོམ་ནས་སྲོང་བའི་སྡོམ་པ་བླངས་ནས་ཤིན་ཏུ་སྡབ་མོར་བྱས་པ་དང་། རྣམ་སྨིན་མ་བསྒྲུབ་པར་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆགས་བ་ལ་གྱིས་ས་བོན་ཉམས་སྐྱེ་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྲོང་

ལམ་གྱིས་ས་བོན་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པའོ། །བསགས་ལ་མ་བྱས་པ་ནི། སྲོག་ཆགས་བསད་པའི་ཕྱིར་ཡུན་རིང་པོ་ནས་རྩེས་སུ་རྟོག་ཅིང་དཔྱོད་པར་བྱེད་ལ་སྲོག་ནི་མ་བཅད་པའོ། །བྱས་ལ་བསགས་པ་ནི། སྡུ་སྦྱ་མ་

གཉིས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་སྲོག་བཅད་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །མ་བྱས་ཤིང་མ་བསགས་པ་ནི་གསུམ་པོ་དེ་མ་གཏོགས་པའོ། །མ་བྱིན་ལེན་ནས་ངག་ཀྱལ་པའི་བར་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཅི་རིགས་པར་རིག་པར་བྱ་ལ། ཡིད་ཀྱི་

@122B གསུམ་ལ་སྐུ་གཉིས་པ་མེད་ཅིང་སྐུ་དང་པོ་ལ་ཡང་ཆེད་དུ་མ་བྱས་པ་དང་གཞན་གྱིས་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་ཡང་མེད་དོ། །སྒོང་བར་ངེས་པ་ལ་འབྲས་བུ་སྒོང་བའི་དུས་ཀྱི་སྐོར་ཏས་གསུམ་མོ། །དེ་ལ་མཐོང་ཆོས་ལ་སྒོང་བ་ནི། ལས་དེའི་

འབྲས་བུ་ཆོ་ངེ་ཉིད་ལ་སྨིན་པར་འགྱུར་པའོ། །དེ་ཡང་བརྒྱད་དེ། ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དང་སྲིད་པ་ལ་བལྟ་བ་ཤས་ཆེ་བའི་བསམ་པས་ནི་མི་དགེ་བ་ཆོ་འདིར་སྒོང་བར་འགྱུར་བའོ། །དེ་དག་ལ་མི་བལྟ་བ་ཤས་ཆེ་བའི་བསམ་པས་ནི་དགེ་

བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ལ་གནོད་སེམས་ཤས་ཆེ་བ་དང་། སྨིང་རྗེ་ཞིང་ཕན་སེམས་ཤས་ཆེ་བ་དང་། ཡང་དཀོན་མཆོག་དང་བླ་མ་ལ་སོགས་པ་ལ་མནར་སེམས་ཤས་ཆེ་བ་དང་། དེ་དག་ལ་དད་པ་དང་མོས་པའི་བསམ་པ་

ཤས་ཆེ་བ་དག་དང་། ཡང་ཕམ་དང་བླ་མ་ལ་སོགས་པ་ཕན་འདོགས་པ་ལ་འཁུ་ཞིང་བྱས་པ་མི་གཟོ་བའི་བསམ་པས་ནི་མི་དགེ་བ་ཆོ་འདིར་སྒོང་ལ། སྨར་ཕན་འདོགས་པས་བྱས་པ་གཟོ་བའི་བསམ་པ་ཤས་ཆེ་བས་ནི་དགེ་བ་ཆོ་འདི་

ལ་སྐྱོང་བར་འགྱུར་བར་སའི་དངོས་གཞི་ལས་གསུངས་སོ། །སྐྱེས་རྣས་སྐྱོང་བར་འགྱུར་བ་ནི། ཆོ་གའི་ཉ་ལ་འབྲས་བུ་སྐྱོང་བའོ། །ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྐྱོང་བར་འགྱུར་བ་ནི། ཆོ་གསུམ་པ་ཕན་ཚད་དུ་སྨིན་པར་འགྱུར་བའོ། །དགེ་

མི་དགེའི་ལས་མང་པོ་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྨིན་ཚུལ་ནི། ལས་གང་ལྷི་བ་དེ་ཐོག་མར་སྨིན་ནོ། །ལྷི་ཡང་མཉམ་ན་འཆི་བའི་དུས་ན་གང་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དེ་ཐོག་མར་སྨིན་ནོ། །དེ་ཡང་འདྲ་ན་གང་གོམས་པ་ཤས་ཆེ་བ་དེའོ། །དེ་ཡང་

@123A ཞེས། །འདྲ་ཐོག་མར་བྱས་པ་དེ་སྔོན་ལ་སྨིན་ཏེ། མཚོད་འབྱེལ་དུ། ལས་ཀྱིས་འཁོར་བར་ལྷི་གང་དང་། །ཉེ་བ་གང་དང་གོམས་པ་གང་། །སྔོན་བྱས་གང་ཡིན་དེ་ལས་ནི། །སྔ་མ་སྔ་མ་རྣམ་སྨིན་འགྱུར། །ཞེས་དྲངས་

པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསམ་པ་ནི། མི་དགེ་བཅུ་སྤོང་གིས་ཀྱང་རྟེན་བཟང་པོ་ཞེག་རྣེད་མོད་ཀྱང་རྣམ་མཁྱེན་བསྒྲུབ་པའི་རྟེན་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ཞེག་བྱུབ་ན་ལམ་བསྒོམ་པའི་ས་ཚོད་གཞན་དང་མི་འདྲ་བས་རྟེན་དེ་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །

འདི་ལ་གསུམ། རྣམ་སྨིན་གྱི་ཡོན་ཏན། རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ། རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུད། །དང་པོ་ལ་བརྒྱད་ལས། ཆོ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི། སྟོན་གྱི་འཕེན་པས་ཆོ་རིང་དུ་འཕེན་ཞིང་འཕངས་པ་ལྟར་ཆོ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པའོ། །ཁ་དོག

ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི། ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལེགས་པས་གཟུགས་བཟང་ཞིང་དབང་པོ་མ་ཚང་བ་མེད་པས་བལྟ་ན་སྡུག་ལ་ཆུ་ཞིང་གང་པས་མཐོང་པའོ། །རིགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་པས་བཀུར་ཞིང་བྱགས་པའི་རིགས་

མཐོན་པོ་རྣམས་སུ་སྐྱེས་པའོ། །དབང་ཕྱུག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི། ལོངས་སྤྱོད་ཆེ་བ་དང་གཉེན་ལ་སོགས་པའི་རྟ་འཇིང་ཆེ་བ་དང་འཚོར་ཕལ་ཆེ་བའོ། །ཆོག་བཙུན་པ་ནི། ལུས་ངག་གིས་གཞན་མི་སྐུ་བའི་ཡིད་བརྟན་དུ་རུང་ལ་རྟོག

པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་པོ་ལ་ཚད་མར་འོས་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཆོག་འཇིན་པར་འགྱུར་བའོ། །དབང་ཆེ་བར་བྱགས་པ་ནི། སྤྱིན་པ་ལ་དཔའ་བའམ་བརྩོན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ལས་བྱགས་པ་དང་སྦྱན་པ

@123B ཆེ་ཞིང་དེ་ལས་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་ཆེན་པོའི་མཆོད་གནས་སུ་གྱུར་པའོ། །སྐྱེས་པ་ཉིད་ནི། ཕོའི་དབང་པོ་དང་ལྡན་པའོ། །སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ནི། སྡོན་གྱི་ལས་ཀྱི་མཐུས་རང་བཞིན་གྱིས་གནོད་པ་ཆུང་ཞིང་ནད་མེད་པ་དང་ཚེ་འདིའི་རྒྱུན་

ལས་བྱུང་བའི་སྤྲུ་བ་ཆེ་བའོ། །དེ་ཡང་བདེ་འགྲོར་གནས་པ་ནི་དང་པོའོ། །ལུས་ནི་གཉིས་པའོ། །སྐྱེ་བ་ནི་གསུམ་པའོ། །ལོངས་སྤྱོད་དང་འཚོར་ནི་བཞི་པའོ། །ལྷ་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཚད་མའོ། །དྲུག་པ་ནི་དེའི་བྱགས་པའོ། །

བདུན་པ་ནི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡོད་དང་། བརྒྱད་པ་ནི་བྱ་བ་རྣམས་ལ་མཐུ་དང་ལྡན་པའོ། །རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་བརྒྱད་ལས། དང་པོ་ནི། རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་ལས་བརྩམས་ནས་ཡུན་རིང་པོར་དགེ་བ་མང་པོ་གསོག

པར་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་གདུལ་བྱ་དགའ་ནས་འདུལ། དེའི་ཚོགས་མཉན་པ་དང་བྱ་བར་སེམས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། བསྟོ་བ་ལས་མི་འདའ་བར་བསྒྲུབ་པའོ། །བཞི་པ་ནི། སྨྲིན་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་

བསྡུས་ཏེ་སྨིན་པར་བྱེད་པའོ། །ལྟ་བ་ནི། སྣོན་པར་སྨྲ་བ་དང་དོན་སྤྱོད་པ་དང་དོན་མཐུན་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་སྡུག་ཅིང་སྨིན་པར་བྱེད་པའོ། །བྱུག་པ་ནི། བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱོགས་བྱས་ཏེ་ཕན་བཏགས་པས་བྱས་པ་གཅེ་ཞིང་

སྡུར་དུ་བསྐོ་བ་ཉན་པའོ། །བདུན་པ་ནི། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྣོད་དང་འདུན་པ་དང་རྩོལ་བས་བྱ་བརྩལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྣོད་དང་ཤེས་རབ་ཡངས་པ་ཤེས་བྱ་རབ་ཏུ་འབྱེད་པའི་སྣོད་དུ་འགྱུར་ལ། གཞན་ཡང་འཁོར་དུ་མི་འཇིགས་པ་དང་

@124A ཞེས། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལྷན་ཅིག་འགྲོ་བའམ་སྣ་བའམ་ལོངས་སྤྱོད་པའམ་དབེན་པར་གནས་པ་ལ་བཟློག་པ་དང་གེགས་བྱེད་པ་མེད་པའོ། །བརྒྱད་པ་ནི། རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་གང་ལ་ཡང་མི་སྐྱོ་

ཞིང་སྤྲོ་ཤུགས་ཆེ་ལ་བརྟན་པས་ཚོར་སེང་རྩོག་པའི་སྤོང་ས་ཐོབ་ནས་མངོན་པར་ཤེས་པ་སྡུར་བའོ། །རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་བརྒྱད་ལས། དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་ལ་མི་འཚེ་བ་དང་མི་འཚེ་བའི་བསམ་པ་བསྟེན་པའོ། །གཞན་ཡང་། གསོད་

སར་ཆུད་པ་ལེགས་བཏང་དང་། །དེ་བཞིན་སྲོག་གིས་ཕན་བཏགས་ཤིང་། །སྲོག་ཆགས་འཚེ་བ་ལས་སྡོག་པས། །ཚེ་རིང་བ་ནི་འཐོབ་པར་འགྱུར། །ནད་པའི་བསྟེན་བཀུར་བྱས་སྨན་པ། །སྨན་ནི་རབ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་། །སྲོག་ཆགས་བོང་བ་

དབྱིག་སོགས་ཀྱིས། །འཚེ་བ་མེད་ལས་ནད་མེད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། མར་མེ་ལ་སོགས་པའི་སྣང་བ་དང་གོས་གསར་པ་སྦྱིན་པའོ། །གཞན་ཡང་། ཁྲོ་བ་མེད་ལ་བརྟེན་པ་དང་། །རྒྱུན་བྱིན་པ་ཡིས་གཟུགས་བཟང་ཉིད།

ཕྱག་དོག་མེད་པའི་འབྲས་བུ་ནི། །སྐལ་བ་བཟང་ཡོར་རབ་ཏུ་བཤད། །ཅེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ང་རྒྱལ་བཅོམ་ཉས་བླ་མ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཕྱག་ལ་སོགས་པ་དང་གཞན་ལ་བྱན་ལྡན་གྱུས་པར་བྱས་པའོ། །བཞི་པ་ནི། ཟས་གོས་ལ་

སོགས་པ་སློང་བ་ལ་དེ་དག་སྦྱིན་པ་དང་མི་སློང་ཡང་ཕན་འདོགས་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་ཡོན་ཏན་ཀྱི་ཞིང་ཡོ་བྱད་མེད་པ་ལ་ཕར་སྦྱིན་པའོ། །ལྔ་པ་ནི། ངག་གི་མི་དགེ་བ་བཞི་སྡོང་བ་ལ་གོམས་པའོ། །དྲུག་པ་ནི། ཕྱི་མ་ལ་

@124B རང་ལ་ཡོན་ཏན་སྣ་ཚོགས་བསྟན་པར་སྣོན་ལམ་འདེབས་ཤིང་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་མཆོད་པ་དང་ཕ་མ་དང་ཉན་རང་དང་མཁས་སྤོབ་དང་བྲལ་མ་ལ་མཆོད་པར་བྱེད་པའོ། །འདུན་པ་ནི། སྐྱེས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་དགའ་བ་དང་བྱད་མེད་ཀྱི་

དངོས་པོ་ལ་མི་དགའ་ཞིང་ཉེས་དམིགས་སུ་ལྟ་བ་དང་བྱད་མེད་ཀྱི་ལུས་འདོད་པ་རྣམས་འདྲུན་པ་བརྗོག་པ་དང་ཕོའི་དབང་པོ་གཅོད་པ་རྣམས་ཐར་བར་བྱེད་པའོ། །བརྩུལ་པ་ནི། གཞན་གྱིས་གཏན་མི་རུས་པ་རང་གིས་བྱེད་པ་དང་རང་དང་བསྟོམས་པས་

ཆུས་པ་ལ་གློགས་བྱེད་པ་དང་བཟའ་བ་དང་བཏུང་བ་སྦྱིར་བའོ། །རྒྱུ་བརྒྱད་པོ་དེ་རྒྱུ་གསུམ་དང་ལྡན་ན་རྣམ་པར་སྨིན་པ་རྣམས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །རྒྱུ་གསུམ་ལ་སེམས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་རང་ལ་ལྷོས་པ་གཉིས་ནི། རྒྱུ་བསྟན་པའི་དགེ་བ་

རྣམས་བློ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀུ་བསྟོ་བ་ནི་རྣམ་སྨིན་ལ་མི་རེ་བའོ། །སྐྱེང་ཐག་པ་ནས་རྒྱུ་རྣམས་བསྟུབ་པ་ནི། ཤུགས་དྲག་པའོ། །གཞན་ལ་ལྷོས་པ་གཉིས་ནི། ཆོས་མཐུན་པ་རབ་འབྱེང་ཐ་གསུམ་མཐོང་ན་ཕྲག་དོག་དང་འགྲན་པ་དང་བརྟན་པ།

སྣང་ནས། རྩེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་དེ་དག་ལྟར་མ་རྟོག་ན་ཡང་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་སྣུད་བྱར་ལན་མང་དུ་རྟོག་པའོ། །སྒོར་བ་དག་པ་ལ་རང་ལ་ལྷོས་ནས་ནི། དུས་རིང་བ་དང་བར་མ་ཆད་པ་དང་ཤུགས་དྲག་པའོ། །གཞན་ལ་ལྷོས་པ་ནི། ཡང་དག

བར་མ་བླང་ས་པ་ལེན་དུ་གཞུག་པ་དང་། བླང་པ་རྣམས་དགའ་བ་བསྟེད་པའི་ཕྱིར་བསྒོམས་པ་བརྗོད་པ་དང་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་བྱེད་པ་དང་མི་འདོར་བར་བྱེད་པའོ། །ཞིང་དག་པ་ནི། བསམ་སྒྲུབ་དེ་གཉིས་ཉིད་འབྲས་བུ་མང་

@125A ཞེས། །ཞིང་བཟང་བ་སྟེར་བས་ན་ཞིང་དུ་འདུ་བས་སོ། །དེ་དག་ནི་བྱང་ས་ནས་གསུངས་པ་ལ་འགྲེལ་པས་ཁ་བསྐང་ནས་བཤད་པའོ། །གསུམ་པ་བསམས་ནས་འཇུག་ལྟོག་བྱ་བའི་ཚུལ་ལ། སྤྱིར་

བསྟན་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་སྟོབས་བཞིས་སྤྱང་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱོད་འཇུག་ལས། མི་དག་བ་ལས་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་། །དེ་ལས་ཇི་ལྟར་དེས་ཐར་ཞེས། །ཉིན་མཚན་རྟག་ཏུ་བདག་གིས་ནི། །འདི་ཉིད་འབའ་

ཞིག་བསམ་པར་རིགས། །ཞེས་དང་། དགེ་བའི་ཕྱོགས་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །རྩ་བ་མོས་པར་ཐུབ་པས་གསུངས། །དེའི་ཡང་རྩ་བ་རྟག་ཏུ་ནི། །རྣམ་སྨིན་འབྲས་བུ་བསྟོམས་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དཀར་ནག་གི་ལས་

དང་འབྲས་བུ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་ཤེས་པ་ཙམ་ལ་མི་འཛོག་པར་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྟོམ་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ཤིན་ཏུ་སྐོག་ཏུ་གྱུར་པས་དེས་པ་ཆེས་རྣེད་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། རྒྱ་བ་སྐར་མར་

བཅས་པ་གནས་ལྟུང་ཞིང་། །རི་དང་བྲོང་དུ་བཅས་པའི་ས་ཞིག་ལ། །ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི་རྣམ་པ་གཞན་གྱུར་ཀྱང་། །ཁྱོད་ནི་མི་བདེན་པ་ཡི་ཚིག་མི་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་ལ་ཡིད་

ཆེས་པར་བྱས་ལ་བསྒྲུང་སྟེ། འདི་ལ་བཅོས་མིན་གྱི་ངེས་པ་མ་རྟེད་ན་ཚོས་གང་ལ་ཡང་རྒྱལ་བ་དགྱེས་པའི་ངེས་པ་མི་རྟེད་དོ། །ཁ་ཅིག་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ངེས་པ་རྟེད་པ་སྐད་ཅིར་ནས་ལས་དང་འབྲས་བུ་ལ་ངེས་པ་མེད་ཅིང་དེ་ལ་མི་

@125B བརྩེ་བ་ནི་སྡོང་ཉིད་ཀྱི་གོ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཀུ་སོང་བ་སྟེ། སྡོང་ཉིད་གོ་ན་ནི་དེ་ཉིད་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་དུ་མཐོང་ནས་ལས་འབྲས་ལ་ངེས་པ་སྐྱེ་བའི་བྱེད་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། སྐྱེ་མ་ཚུ་བུང་སྨིག་རྒྱུ་བྱེག་འདྲ་

ཞིང་། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཆུ་ཡི་རྒྱ་བ་བཞིན། །ཤེ་ནས་འཇིག་རྟེན་ཁ་རོལ་འགྲོ་བ་ཡི། །སེམས་ཅན་ཤེད་ལས་སྐྱེས་པ་མི་དམིགས་ཀྱང་། །ལས་རྣམས་བྱས་པ་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། །དཀར་ནག་ཇི་བཞིན་འབྲས་བུ་སྨིན་

པར་བྱེད། །རིགས་པའི་ཚུལ་གྱི་སྐོ་འདི་བཟང་པོ་སྟེ། །ཕྱ་ཞིང་མཐོང་དཀའ་རྒྱལ་བའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་རྟེན་འབྲེལ་ལས་གཉིས་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུར་བཅས་པ་ལ་ངེས་པ་བསྟེད་ཅིང་ཉིན་མཚན་ཀུན་

ཏུ་སྐོ་གསུམ་ལ་རྟོག་པ་ཞེག་གིས་ངན་འགྲོ་གཅོད་ཀྱི། ཐོག་མར་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ལ་མི་མཁས་ཤིང་ཅུང་ཟེར་ཤེས་ཀྱང་སྐོ་གསུམ་བག་ཡངས་སུ་འཇུག་པ་ནི་ངན་འགྲོའི་སྐོ་འབྱེད་པ་ཁོ་ན་སྟེ། རྒྱ་མཚོས་ཞུས་

པ་ལས། ཀུའི་བདག་པོ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་གཅིག་གིས་ངན་སོང་ངན་འགྲོ་ལོག་པར་ལྟུང་བར་སྐྱེ་བ་ཡང་དག་པར་གཅོད་དོ། །ཚོས་གཅིག་པོ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། བདག་ཇི་ལྟར་གྱུར་

ཅིང་ཉིན་མཚན་རྣམས་འདའ་ཞིང་འདུག་སྟམ་དུ་དག་བའི་ཚོས་རྣམས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བྱུང་ལ་བརྟགས་པ་ན་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་ནས། ལས་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་སྐབས་འདིར་ཚོས་

@126A ཞེས། །དང་བསྟུན་པ་ན་ཡི་མ་མཐུན། འདིར་འོ་སྐོལ་འཕྱུགས། དེས་ན་ཡི་མི་ཐར། ལས་འབྲས་དང་བསྟུན་ནས་མཐུན་ནམ་མི་མཐུན་བལྟ་བ་ཡིན། ཚོས་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་ཞུས་དག་བྱས་ཙོ་

ན་མཐུན་པ་ཡི་མེད་མ་མཐུན་པ་ལ་ཞེ་ཐག་པ་ནས་དེ་ལྟར་རིག་རྒྱུ་ཞིག་བྱུང་ན་མཁས་པ་ཡིན་ཏེ། ཚོམས་ལས། བྱེས་པ་གང་ཞིག་བྱེས་པའོ་ཞེས། །ཤེས་པ་དེ་འདིར་མཁས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཚོས་དང་

བསྟན་ཅ་ན་ངོ་ཁྲང་བ་ལྟར་རྒྱབ་བསོལ་དུ་སོང་བ་ལ་ཆོས་པ་དང་མཁས་བཙུན་གྱི་ཡང་རྩེར་རེ་ན་བྱིས་པའི་ཐ་ཚད་ཡིན་ཏེ། ཆོམས་ལས། བྱིས་པ་གང་ཞིག་མཁས་སེམས་པ། །དེ་ནི་བྱིས་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་

པས། མ་མཐའ་ནའང་ཆོས་ལ་ཤེད་དབྱེ་སོམ་གཞིག་གསུང་ངོ། །པོ་ཏ་བ་ཡང་སྐྱེས་རབས་ཀྱི་འདི་དྲངས་ནས་རྒྱུད་ལ་བརྟག་དགོས་པར་བཞེད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། ནམ་མཁའ་དང་ནི་ས་གཞིའི་བར་ཡང་རིང་། །རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་ཚུ་

རོལ་འགྲམ་ཡང་རིང་། །ཤར་ནུབ་གཉིས་ཀྱི་རི་བར་དེ་བས་རིང་། །ཕལ་དང་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱང་དེ་བས་རིང་། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཕལ་པ་རང་ཅག་དང་ཆོས་གཉིས་དཔེ་དེ་དག་དང་འདྲ་བར། པར་ན་འགྱངས་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་གསུངས་

སོ། །ཆོགས་བཅད་འདི་ནི་བྱང་སེམས་རྣམས་བཟང་པོའི་སྐྱེས་ཁྱེར་འོངས་པ་ཞིག་ལ་སྡང་སྟོང་ཕུལ་ནས་བླངས་པའི་ཆོས་སོ། །སྟོང་ལུང་པའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་རྟོག་ཤེས་པ་ཞིག་གིས་བརྟགས་ན་རེ་ཞིག་ལ་དྲྭ་གུ་རྩབ་ལ་

@126B བཀང་བ་ལྟར་ཆོས་དང་ཇེ་རིང་སོང་བ་ཞིག་འོང་གསུང་དོ། །དེ་ལྟར་བསམས་ནས་ཀྱང་ཉེས་སྤྱོད་ལས་ལྡོག་པའི་ཚུལ་ནི། བདེན་པ་པོའི་ལེའུ་ལས། རྒྱལ་པོ་ཁྲོད་ནི་སྲོག་གཅོད་མ་མཛད་ཅིག །སྐྱེ་བོ་ཀུན་ལ་སྲོག་ནི་རབ་ཏུ་

ཞང་ས། །དེ་བས་ཡུན་རིང་ཆོ་བསྲུང་སྙ་འདོད་པས། །ཡིད་ཀྱི་དགྲ་ལའང་སྲོག་གཅོད་མི་བསམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མི་དགེ་བ་བཅུ་དང་གཞན་ཡང་སྡུར་བཤད་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་རྣམས་ལ་ཀུན་སློང་གི་བསམ་

པ་ཙམ་ཡང་མི་རྒྱུ་བར་སྤོམ་སེམས་ཀུན་ཏུ་བསྟེན། གོམས་པར་བྱ། ལན་མང་དུ་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཉེས་སྤྱོད་ལས་མ་ལོག་ན་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་སྡུང་དགོས་ཏེ་གང་དུ་ཕྱིན་ཀྱང་མི་ཐར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་

འཕྲལ་དུ་ཆུང་ཟད་བདེ་བར་སྣང་ཡང་འབྲས་བུ་སྨིན་པའི་ཚོ་ན་མཆི་མས་གདོང་གཡོགས་ཏེ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་བསྟེན་དགོས་པའི་ལས་རྣམས་ནི་བྱ་བར་མི་རིགས་ལ། རྣམ་སྨིན་སྡུང་བའི་ཚེ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པའི་དགའ་བདེ་ལ་

ལོངས་སྤྱོད་པའི་ལས་རྣམས་ནི་བྱ་བར་རིགས་ཏེ། ཚོམས་ལས། ཁྱོད་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་འཇིགས་ཤིང་། །ཁྱོད་ལ་སྡུག་བསྔལ་མི་སྡུག་ན། །མངོན་སུམ་དག་གམ་ལྷོག་ཏུའང་རུང་། །སྲིག་པ་ཅན་གྱི་ལས་མི་བྱ། །གལ་ཏེ་སྲིག

པའི་ལས་བྱས་སམ། །བྱེད་ཀྱང་རུང་སྟེ་ཁྱོད་ཀྱིས་ནི། །ཀོག་ཅེས་ལངས་ཏེ་བོས་བྱས་ཀྱང་། །སྡུག་བསྔལ་ལས་ནི་ཐར་མི་འགྱུར། །གང་དུ་གནས་ན་ལས་ཀྱིས་མི་ཚུགས་པའི། །ས་ཕྱོགས་དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །བར་སྣང་

@127A ཞེས། །ལ་མེད་རྒྱ་མཚོའི་ནང་ན་མེད། །རི་བོ་རྣམས་ཀྱི་གསེབ་ཏུ་ཞུགས་ཀྱང་མིན། །ཞེས་དང་། བྱིས་པ་ཤེས་རབ་ཆུང་ངུ་དག །བདག་ལ་དགྲ་བཞིན་བྱེད་པ་ཡིས། །གང་ཞིག་འབྲས་བུ་ཚར་འགྱུར་བའི། །

སྲིག་ཅན་ལས་ནི་སྤྱོད་པར་བྱེད། །གང་དག་བྱས་པས་གདུང་འགྱུར་ཞིང་། །མཆི་མས་གདོང་གཡོགས་ཏུ་བཞིན་དུ། །རྣམས་སྨིན་སོ་སོར་བསྟེན་པ་ཡི། །ལས་དེ་དག་ནི་མ་བྱས་ལེགས། །གང་ཞིག་བྱས་ན་མི་གདུང་ཞིང་། །དགའ་ཞིང་

ཡིད་ནི་བདེ་བ་ཡིས། །རྣམ་སྨིན་སོ་སོར་བསྟེན་པ་ཡི། །ལས་དེ་དག་ནི་བྱས་ན་ལེགས། །བདག་ཉིད་བདེ་བ་འདོད་པའི་ཕྱིར། །ཆོད་ཅིང་སྤྲིག་པའི་ལས་བྱས་པའི། །སྡིག་ལས་དེ་ཡི་རྣམ་སྨིན་དག །ངུ་བཞིན་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་འགྱུར། ।

ཞེས་དང་། སྡིག་ལས་འཕྲལ་དུ་ངེས་པར་ནི། །མཚོན་བཞིན་གཅོད་པར་མི་བྱེད་ཀྱང་། །སྡིག་པའི་ལས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་དག །ཕ་རོལ་ཏུ་ནི་མངོན་པར་འགྱུར། །གང་དུ་དེ་དག་རྣམ་སྨིན་ནི། །ཚ་བ་སོ་སོར་བསྟེན་པ་ཡི། །སྡིག་པའི་ལས་

ཀྱིས་འགྲོ་བ་དག །ཕ་རོལ་ཏུ་ཤེས་པར་འགྱུར། །ལྷགས་ལས་གཡའ་ནི་ལངས་གྱུར་བ། །ལངས་པ་དེས་ནི་དེ་ཉིད་ཟ། །དེ་བཞིན་མ་བརྟགས་བྱས་པ་ཡིས། །རང་གི་ལས་ཀྱིས་ངན་འགྲོར་འགྲོ། །ཞེས་སོ། །ཕུ་ཆུང་བ་ལ་ཁམ་

ལྷང་པས། དགེ་བཤེས་པ་ནི་ལས་འབྲས་ཁོན་གལ་ཆེ་བར་གསུངས་པ་ལ་དལ་ལྷ་བཤད་པ་དང་ཉན་པ་དང་སྦྱོམ་རིན་མེད་པར་བྱེད་དེ། འདི་ཁོ་ན་ཉམས་སུ་བླང་དགའ་འམ་སྣམ་གསུངས་པས་ཕུ་ཆུང་བ་ཡང་དེ་ཙོག་ལགས་

@127B གསུང་བ་དང་། སྟོན་པའི་ཞལ་ནས། ཇོ་བོ་པ་སྐྱིང་ཁམ་ཆེར་མི་རྩང་རྐེན་འབྲེལ་འདི་ཕྱ་གསུང་བ་དང་། ཕུ་ཆུང་བའི་ཞལ་ནས་ང་ནི་ཚས་ཁར་མཇངས་བློན་ལ་ཁ་ལྟོན་སོང་གསུང་བ་དང་། ཤཱར་བའི་ཞལ་ནས་སངས

རྒྱས་ཀྱིས་ཉེས་སྐྱོན་ཅི་བྱུང་ཡང་ཕྱོགས་ངན་དང་མཁར་ལན་ལ་ལེ་ལན་མ་བདས་པར་ལས་འདི་བྱས་པས་འདིར་སྐྱེས་བྱ་བ་ཤ་སྟག་གསུངས་གསུང་དོ། །གཉིས་པ་སྟོབས་བཞིས་སྣུང་བའི་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་ཉེས་སྤྱོད་ཀྱིས་

མ་གོས་པ་ལ་འབད་ཀྱང་བག་མེད་པ་དང་ཉོན་མོངས་མང་བ་ལ་སོགས་པའི་དབང་གིས་ཉེས་པ་བྱུང་ན་ཇི་མི་སྣམ་པར་བཞག་ཀུ་མི་རུང་བས། སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱིས་ཕྱིར་བཅོས་པའི་

ཐབས་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་

འབད་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་ལྟུང་བ་ཕྱིར་བཅོས་ཚུལ་ནི། སྤྱོམ་པ་གསུམ་སོ་སོ་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་ལ། སྤྱིག་པ་ཕྱིར་བཅོས་པ་ནི་སྟོབས་བཞིས་བྱ་སྟེ། ཆོས་བཞི་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། བྱམས་པ། བྱང་ཆུབ

སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་ན་སྟིག་པ་བྱས་ཤིང་བསགས་པ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པར་འགྱུར་རོ། །བཞི་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། རྣམ་པར་སྣ་ན་འབྱེན་པ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་དང་། གཉེན་པོ་ཀུན་

ཏུ་སྤྱོད་པ་དང་། ཉེས་པ་ལས་ལྡོག་པ་དང་། རྟེན་གྱི་སྟོབས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྱས་ཤིང་བསགས་པའི་ལས་ནི་མྱོང་ངེས་ཡིན་པས་དེ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ནུས་ན་མ་ངེས་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། དེ་ལ་སྟོབས་དང་པོ་ནི། ཐོག

@128A ཀྱི། །མ་མེད་པ་ནས་མི་དགེ་བའི་ལས་བྱས་པ་ལ་འཁོད་པ་མང་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་སྐྱེ་བ་ལ་རྣམ་སྨིན་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གསུམ་བསྐྱེད་ཚུལ་བསྟོན་དགོས་སོ། །ལག་ཏུ་ལེན་པའི་ཚེ་ནི་གསེར་

འོད་དམ་པའི་བཤགས་པ་དང་སངས་རྒྱས་སོ་ལྟའི་སྐོར་ནས་ཀྱི་བཤགས་པ་གཉིས་ཀྱིས་བྱའོ། །སྟོབས་གཉིས་པ་ལ་དྲུག་ལས། མདོ་སྡེ་ཟབ་མོ་ལ་བརྟེན་པ་ནི། ཤེར་ཕྱིན་ལ་སོགས་པའི་མདོ་

སྡེའི་ཚོགས་ལེན་པ་དང་

འཛིན་པ་དང་བློག་པ་སོགས་སོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མོས་པ་ནི། བདག་མེད་ཅིང་འདོད་གསལ་བའི་ཚོས་ཉིད་ལ་འཇུག་ཅིང་གདོང་མ་ནས་དག་པར་ཡིད་ཆེས་པའོ། །བརྒྱས་པ་ལ་བརྟེན་པ་ནི། ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་སོགས་ཀྱི་

གཟུངས་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་ཆོ་གའ་བཞིན་དུ་བླངས་པའོ། །དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པ་ལས། སོ་གཏགས་མེས་མཆེད་པའི་མེ་ལྷུ་ཡིས། །མ་བསྒྲིམས་བཞིན་དུ་ཚང་ཆོང་ཀུན་བསྲེག་ལྟར། །བརྒྱས་བརྗོད་མེ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་

རླུང་གིས་སྤུར། །བསྙེན་འགྲུས་ཆེན་པོའི་མེ་ལྷུས་སྤྲིག་པ་བསྲེག །ཇི་ལྟར་གངས་ལ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱིས། །གདུངས་ན་གཟེ་བཇོད་འཇུ་བ་བཞིན། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ཟེར་བརྒྱས་བརྗོད་ཀྱིས། །གདུངས་ན་

སྤྲིག་པའི་གངས་ཀྱང་ཟད་པར་འགྱུར། །སྐྱན་ནག་སྨྲག་ལ་མར་མེ་ཕྱུང་བ་ཡིས། །སྐྱན་ནག་མ་ལུས་སེལ་བར་བྱེད་པ་བཞིན། །ཆོ་ར་བས་སྟོང་ནས་བསགས་པའི་སྤྲིག་པའི་སྐྱན། །བརྒྱས་བརྗོད་མར་མེས་སྐྱར་དུ་སེལ་བར་

@128B བྱེད། ཁེས་གསུངས་སོ། ཀེ་ཡང་སྟོག་པ་བྱང་བའི་མཚན་མ་མཐོང་བ་དེ་སྲིད་དུ་བརྟས་བརྗོད་བྱའོ། །མཚན་མ་ནི་རྟེ་ལམ་ན་ཟས་ངན་པ་སྐྱག་པ་དང་ཞོ་དང་འོ་མ་ལ་སོགས་འཐུང་བ་དང་སྐྱགས་པ་དང་ཉི་མ་དང་བྲེ་བ་མཐོང་བ་

དང་ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་བ་དང་མེ་འབར་བ་དང་མ་རྟེ་དང་མི་ནག་པོ་ཐུབ་པ་དང་། དགེ་སློང་དང་དགེ་སློང་མའི་དགེ་འདུན་མཐོང་བ་དང་འོ་མ་འབྱུང་བའི་ཤིང་དང་གླང་པོ་དང་ཁྱུ་མཆོག་དང་རི་དང་སེང་ཀེའི་ཁྲི་དང་ཁང་བཟང་གི་སྟེང་

དུ་འཛོག་པ་དང་ཆོས་ཉན་པ་རྣིས་པ་ཡིན་པར་སྐུལ་བྱེད་ཀྱི་གཟུངས་ལས་གསུངས་སོ། །སྐུ་གཟུགས་ལ་བརྟེན་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ལ་དད་པ་རྣེད་ནས་སྐུ་གཟུགས་བྱེད་པའོ། །མཆོད་པ་ལ་བརྟེན་པ་ནི། སངས་རྒྱས་དང་རི་

མཆོད་རྟེན་ལ་མཆོད་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་བྱེད་པའོ། །མཚན་ལ་བརྟེན་པ་ནི། སངས་རྒྱས་དང་རྒྱལ་སྲས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཐོས་ཤིང་བཟུང་བའོ། །འདི་དག་ནི་བསྟན་བཅུས་སྡུ་དངོས་སུ་བྱུང་བ་ཙམ་སྟེ་གཞན་

ཡང་མང་ངོ། །སྟོབས་གསུམ་པ་ནི། མི་དགེ་བ་བཅུ་ཡང་དག་པར་སྤོམ་པ་སྟེ་འདིས་ནི་སྡོག་གཅོད་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྒོ་གསུམ་གྱི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་དང་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་བྱས་པ། བྱང་ཆུབ་པ་རྣམས་སུ་ཡི་རང་བ་

སྟོན་ཅི་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་འཛོམས་པར་ཉི་མའི་སྐྱིང་པོ་ལས་གསུངས་སོ། །ཞེ་ཐག་པ་ནས་ཀྱི་སྟོམ་སེམས་མེད་པའི་བཤགས་པ་ཆོག་ཙམ་དུ་འགྲོ་བ་ལ་དགོངས་ནས་ཕྱིན་ཆད་སྟོམ་མམ་ཞེས་ལྷང་ལས་གསུངས་པར་འདུལ་

@129A ༄༅། །བའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ནས་བཤད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཕྱིན་ཆད་མི་བྱེད་པའི་སྟོམ་སེམས་གལ་ཆེ་ལ། དེ་སྐྱེ་བ་ཡང་སྟོབས་དང་པོ་ལ་རག་ལས་སོ། །སྟོབས་བཞི་པ་ནི། སྐྱབས་འགྲོ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་

སེམས་བསྐོམ་པའོ། །དེ་ལ་སྤྱིར་རྒྱལ་བས་ལས་དང་པོ་པས་སྡིག་པ་སྤྱོང་བའི་སྐོ་སྣ་ཚོགས་ཤེག་གསུངས་ཀྱང་། གཉིས་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི་སྟོབས་བཞི་ཚང་བའོ། །སྡིག་པ་འདག་ལུགས་ནི་ངན་འགྲོ་སྡུག་བསྔལ་ཆེན་

པོར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་རྐྱེན་སྡུག་བསྔལ་ཆུང་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་བའམ། ངན་འགྲོར་སྐྱེས་ཀྱང་དེའི་སྡུག་བསྔལ་མི་མྱོང་བའམ་དལ་ལྟའི་རྟེན་ལ་མགོ་བོ་ན་ཙམ་གྱིས་དག་ནས་འགྲོ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུན་རིང་པོར་མྱོང་

དགོས་པ་རྣམས་ཡུན་ཐུང་ངུའམ་གཏན་མྱོང་མི་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་སྟོང་མཐའ་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་དང་གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞི་རྫོགས་མ་རྫོགས་དང་ཤུགས་དྲག་མི་དྲག་དང་རྒྱུན་རིང་ཐུང་ལ་སོགས་པའི་སྐོར་ནས་ཡིན་

པས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མེད་དོ། །མདོ་སྡེ་དང་འདུལ་བ་ནས། ལས་རྣམས་བསྒྲལ་པ་བརྒྱར་ཡང་ནི། །ཆུད་མི་ཟ་བ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི། སྟོབས་བཞིའི་གཉེན་པོ་བསྒོམ་པ་མེད་པ་ལ་དགོངས་ཀྱི། སྟོབས་བཞིའི་

གཉེན་པོས་བཤད་པ་ལྟར་སྡུངས་ན་ནི་མྱོང་ངེས་ཀྱང་འདག་པར་གསུངས་ཏེ། བརྒྱད་སྟོང་འགྲོལ་ཆེན་ལས། འདི་ལྟར་གང་དག་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཉེ་བ་ན་འགྲིབ་པའི་ཚོར་ཅན་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་གཉེན་

@129B པོས་གཏན་ཟད་པར་སྲིད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། གསེར་གྱི་གཡའ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྣྲིབ་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཇི་སྐད་དུ་བཤད་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་རིགས་པས་རྟོམ་སེམས་

ཀྱི་ལྟུང་བའི་གནས་ནི་མ་ལུས་པར་ཟད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །གང་ཡང་། ལས་རྣམས་བསྐལ་པ་བརྒྱར་ཡང་ནི། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་དེ་ནི་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་བསྟོམ་པ་མེད་ན་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་

མ་ཡིན་ན་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་དང་མདོ་སྡེ་མང་པོ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་པར་མྱོང་བར་གསུངས་པ་ཡང་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །མ་ངེས་པར་གསུངས་པ་ནི་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་མ་བསྟོམས་སུ་ཟིན་ཀྱང་

འབྲས་བུ་རེས་འགའ་བ་ཉིད་ལས་ཡིན་པར་ངེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་བཤཊས་པ་དང་བསྟུམས་པ་ལ་སོགས་པས་རྣམ་སྨིན་འབྱིན་པའི་ཆུས་པ་ཉམས་པར་བྱས་པ་རྣམས་ནི་ཅྩིན་གཞན་དང་ཕྲད་ཀྱང་རྣམ་སྨིན་འབྱིན་

པར་མི་འགྱུར་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ལོག་ལྟ་སྐྱེས་པ་དང་ཁོང་ཁྲོས་དག་རྣ་བ་ཅོམ་པ་ལའང་འདུ་བར་གསུངས་ཏེ། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། གང་གི་ཚེ་དགེ་བ་ཡང་ལྟ་བ་ལོག་པ་དང་གཉེན་སེམས་ཀྱིས་ཉམས་པར་གྱུར་པའམ།

མི་དགེ་བ་ཡང་སྣོད་པ་དང་སྡོམ་པ་དང་འཆགས་པ་ལ་སོགས་པའི་གཉེན་པོས་སྤོངས་ཉམས་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་ནི་རྒྱུན་ཆོགས་པ་ཡོད་དུ་ཟིན་ཀྱང་། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ས་བོན་གྱི་ནུས་པ་ཉམས་པས་གང་ལས་འབྲས་

@130A ཞེས། །བྱ་གང་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར། རྒྱུན་ཆོགས་པ་མེད་པས་དུས་ཀྱང་གཞན་དུ་གྱུར་ན་ཇི་ལྟར་བ་ནས་ཤིན་ཏུ་འབྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་པར་བྱེད་པ་དེའི་

སྐྱོང་བར་ངེས་པའི་སྨིག་པ་ཡང་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་སྐྱོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། གཞན་ཡང་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བའི་ལས་རྣམས་དེ། །འདིས་ནི་མགོ་བོ་ཚ་བ་ཙམ་དུ་འགྱུར། །ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་རོ། །གལ་ཏེ་

མགོ་བོ་ཚ་བ་ཙམ་དུ་འགྱུར་བའི་འབྲས་བུ་ཡོད་ན་རྩ་བ་ནས་ཕྱུང་བ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེན། སྟིག་པའི་ལས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མ་ལུས་པར་རྫོགས་པ་དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་འགྱུར་བ་ལས། གང་

དག་གིས་དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཐུ་མོ་ཙམ་ཡང་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་མ་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིན་ཀུ་རྩ་བ་ནས་ཕྱུང་བ་ཇི་ལྟར་མ་ཡིན། མགོ་བོ་ཚ་བ་ལ་སོགས་པ་འདི་ལ་འབྱུང་བས་འབྲས་བུ་ཡི་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཡང་

ཇི་ལྟར་ཡིན། ཞེས་སོ། །ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་འཇོམས་པའི་གཉེན་པོ་མ་རྙེད་ཀྱང་འགལ་རྐྱེན་གྱིས་ཉམས་སྣང་པས་རྐྱེན་གཞན་ཆོགས་ཀྱང་འབྲས་བུ་མི་འབྱིན་པ་ནི་ཕྱི་དང་ནང་གི་རྒྱུ་འབྲས་ལ་མང་པོ་སྣང་ངོ། །དེས་ན་

དག་བ་མང་པོ་གསོག་པ་ལ་བརྩེ་ཡང་དག་བ་འཇོམས་པའི་རྒྱུ་ཁོང་ཁྲོ་སོགས་མ་བསྡུངས་ན་སྟར་ལྟར་གསུངས་པས། བསྡུང་བ་ལ་འབད་ཅིང་མི་དག་བ་ཕྱིར་བཅོས་ལ་བརྩེ་དགོས་སོ། །ཤིན་ཏུ་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་

@130B ལས་ཀྱང་གཏན་སྤྲོང་བར་ནུས་ན་སྟོན་ཀྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་མ་གཏོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེན། དམུས་ལོང་སོགས་རྣམ་སྨིན་བྱུབ་པའི་ཚེ་ན་དང་ལྡན་ཀྱི་གཉེན་པོས་སྤྲང་དཀའ་ལ། འབྲས་བུ་མ་བྱུབ་

པའི་རྒྱུའི་སྐབས་ན་བརྙོག་པར་སྤྲ་བ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པས་སྐྱོན་མེད་དེ། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། གལ་ཏེ་སྟོག་པ་ཤེན་ཏུ་ཟད་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ན་ཅིའི་ཕྱིར་སྟོན་ཀྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ནི་མ་གཏོགས་

སོ།། །།ཞེས་བསྟན་ཅེ་ན། དམུས་ལོང་དང་མིག་གཅིག་པ་དང་ཁ་བོ་དང་འཐེབ་པོ་དང་ལྷགས་པ་དང་འོན་པ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོཉིད་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལ་

དགོངས་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་

ཕྱིར་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ལས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་ཡོངས་སུ་ཟད་པར་ནུས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་གྱུར་པའི་སེམས་པས་མངོན་པར་འདུ་བྱས་པ་ནི་

སེམས་པའི་ཁྱད་པར་གཉན་ཐོབ་པ་ན་

ཡོངས་སུ་ཟད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན་སོར་མོའི་ཕྲེང་བ་དང་མ་སྐྱེས་དབྱ་དང་སྣ་ཀ་དང་ཕ་གསོད་པ་དང་མྱ་ངན་མེད་ལ་སོགས་པ་ལ་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་མ་སྐྱེས་དབྱ་དང་མ་གསོད་པ་དག་ལ་དགེ་བའི་སེམས་

པ་གཞན་སྐྱེས་པ་ཡོད་བཞིན་དུ། ཅིའི་ཕྱིར་ལས་ཟད་པར་མ་གྱུར་ནས་མནར་མེད་པ་དག་ཏུ་སྐྱེས་ཤེ་ན། དེའི་ལས་དང་འབྲས་བུ་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་བསྟེད་པའི་ཕྱིར་མནར་མེད་པ་ལ་སོགས་པར་སྐྱེ་བ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། ལས་

@131A ཞེས། །རྣམས་ལྡན་མ་མ་ལུས་པར་མ་ཟད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དར་གྱི་ཕོ་ལོང་བརྟགས་པ་ལས་འཕར་བ་བཞིན་དུ་དེར་སྐྱེས་ཤིང་ཐར་བ་ཡིན་ལ། དམྱལ་བའི་མེའི་ཕྲེང་བ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་རེག་པ་མ་

ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་སྟོག་པ་ཤིན་ཏུ་རྩ་བ་ནས་འབྱིན་པར་ཡང་གྱུབ་ལ། ལས་ལ་འབྲས་བུ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །གང་ཟག་གི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ལ་མ་དེས་པ་ནི། རྒྱལ་པོ་དཔའ་བས་བྱིན་གྱིས་མེ་ཏོག

རྒྱ་མཛོས་བཀྲོངས་པ་ལ་འགྱོད་དེ། མཆོད་རྟེན་བྱས་ནས་མཆོད་པ་ཕེན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བ་བྱས་ཤིང་ཉིན་རེ་ལ་དུས་གསུམ་དུ་སྨིག་པ་བཤགས་པ་ལོ་སྟོང་ཕྲག་བྱེ་བ་ཕྲག་གོ་སྐར་བྱས་ཏེ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་པར་བསྲུངས་ཀྱང་།

ཆོ་འཕྲོས་ནས་མནར་མེད་དུ་སྐྱེས་པ་དང་། བསྐལ་པ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་རེ་གཉིས་སུ་མིག་བཅར་བ་སོགས་སྡུག་བསྔལ་མཐའ་ཡས་པ་མྱོང་བར་ཉིང་རེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་བཤགས་པ་

དོན་མེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། མ་བཤགས་ན་དེ་བས་ཀྱང་ཆེ་བ་དང་རྒྱུན་རིང་བའི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཤགས་བསྡམ་བྱིས་ལྷག་མ་མེད་པར་འདག་པ་ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང་། དང་པོ་ནས་ཉེས་པས་མ་

གོས་པའི་དག་པ་དང་བཤགས་ནས་དག་པ་གཉིས་ཁྲད་པར་ཆེ་སྟེ། དཔེར་ན། བྱང་ས་ལས། རྟ་ལྟུང་བྱུང་བ་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བླངས་པས་ཕྱིར་འཆོས་ནུས་ཀྱང་། ཆོ་དེ་ལས་དང་པོ་ཐོབ་མི་སྲིད་པར་གསུངས་

@131B པ་ལྟ་བུའོ། །རྣམ་པར་འཐག་པ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། བཅོམ་ལྡན་འདས། གལ་ཏེ་ལ་ལ་ཞིག་སྡིག་པའི་ཐོག་པོའི་དབང་གིས་ཆོས་སྤོང་བ་འདི་ལྟ་བུ་འདི་བཀྲིས་པར་བྱུར་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས། དེའི་ཚེ་འདི་

ཉིད་ལ་ཇི་ལྟར་ཐར་བར་འགྱུར། དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །འཇམ་དཔལ་གལ་ཏེ་ལོ་བདུན་གྱི་བར་དུ་ཉིན་གཅིག་ཅིང་དུས་གསུམ་དུ་ཉེས་

པ་ལ་ཉེས་པར་བཤགས་ན་དེའི་འོག་ཏུ་བྱང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཕྱིན་ཆད་ཉང་ན་བསྐལ་པ་བཟུས་བཟོད་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྨོག་པ་དག་ཀྱང་ཇི་ལྟར་མྱུར་ན་ཡང་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་ལ་བསྐལ་པ་བཟུ་དགོས་པར་གསུངས་

སོ།། །།དེས་ན་མ་ལུས་པར་དག་པའི་དོན་ནི་འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་འབྱིན་པ་མ་ལུས་པར་དག་པ་ཡིན་གྱི། ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བ་སོགས་ནི་ཆེས་རིང་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་པས་དང་པོ་ནས་མ་གོས་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །དེའི་

ཕྱིར་འཕགས་པ་རྣམས་སྤོག་གི་ཕྱིར་ཡང་སྡིག་ལྟུང་ཕྲ་མོ་ལའང་ཤེས་བཞིན་དུ་མི་འདྲུག་པར་གསུངས་ཏེ། ཨཱཔགས་པས་དག་པ་དང་དང་པོ་ནས་མ་བྱུང་བ་གཉིས་ཁྲུད་མེད་ན། དེ་ལྟར་བྱ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འཇིག་རྟེན་ན་ཡང་སྣང་སྟེ། ཤང་ལག་སོགས་བསྣད་པ་ཕྱིར་བཅོས་སུ་ཡོད་ཀྱང་། དང་པོ་ནས་མ་བསྣད་པ་དང་མི་འདྲ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་འབད་པས་ཆོམས་ལས། སྟོག་པ་བྱས་ཤིང་བསོད་ནམས་མ་བྱས་ལ། །ཆོས་

@132A ཞེས། །དང་གོལ་ཞིང་ཆོས་མིན་ཐོབ་པའི་མི། །སྟོག་པའི་ལས་ཅན་འཆི་བས་འཇིགས་འགྱུར་ཏེ། །ཆུ་ཆེན་ནང་དུ་གྲུ་དན་ཞིག་པ་བཞིན། །བསོད་ནམས་བྱས་ཤིང་སྟོག་པ་མ་བྱས་ལ། །དམ་པ་རྣམས་

ཀྱི་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་སྨྲ་པས། །དེ་ནི་ནམ་ཡང་འཆི་བས་འཇིགས་མེད་དེ། །བརྒྱ་པའི་གྲུ་ཡིས་ཕ་རོལ་འགྲོ་བ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྡུ་མ་ལྟར་མི་བྱ་བར་ཕྱི་མ་ལྟར་ཅི་འགྱུར་བྱའོ། །དེ་ཡང་རིགས་པའི་ཚོགས་མང་དུ་སྨྲས་ཀྱང་

བག་མེད་པར་འཇུག་ན་དོན་ཆུང་ལ། ཆོས་ཉང་དུ་ལས་མི་ཤེས་ཀྱང་གང་ཤེས་པ་ལ་འདོར་ལེན་གྱིས་བསླུབ་ན་དོན་ཆེ་སྟེ། ཆོམས་ལས། གལ་ཏེ་རིགས་བཅས་མང་དུ་སླས་ཀྱང་ནི། །བག་མེད་མི་དག་དེ་ལྟར་བྱེད་མི་འགྱུར། །དཔེར་ན་

ཕྱུགས་ཇེས་གཞན་གྱི་ཕྱུགས་བགྲང་ལྟར། །དེ་དག་དགེ་སྦྱོང་སྐལ་བ་ཐོབ་མ་ཡིན། །གལ་ཏེ་རིགས་བཅས་ཉང་དུ་སླ་བྱེད་ཀྱང་། །ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཆོས་ལ་སྦྱོད་པ་དང་། །འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་གཏི་སྐྱག་སྤོང་བྱེད་པ། །དེ་དག་དགེ་སྦྱོང་

སྐལ་བ་ཐོབ་པ་ཡིན། །དགེ་སློང་བག་ཡོད་ལ་དགའ་ཞིང་། །བག་མེད་པ་ལ་འཇིགས་ལྟ་བས། །བདག་ཉིད་ངན་འགྲོ་ལས་འདྲེན་ཏེ། །འདམ་ཇབ་ལས་ནི་གླང་ཆེན་བཞིན། །དགེ་སློང་བག་ཡོད་ལ་དགའ་ཞིང་། །བག་མེད་པ་ལ་འཇིགས་

ལྟ་པས། །སྡིག་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱག་པར་བྱེད། །རྒྱང་གིས་ལྷོན་ཤེང་ལོ་མ་བཞིན། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན། བཤེས་སྤྲིངས་ལས། གལ་ཏེ་མཐོ་རིས་ཐར་པ་མངོན་བཞེད་ན། །ཡང་དག་ལྟ་ལ་གོམས་པ་དག་ཏུ་མཛོད། །གང་ཟག་ལོག་པར་ལྟ་

@132B བས་ལེགས་སྦྱང་ཀྱང་། །ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མི་བཟད་ལྡན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ལས་གཉིས་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུར་བཅས་པ་ལ་ཆུལ་བཞིན་དུ་ལྟ་བ་འདི་ནི་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་དང་སྤྱིས་བུའི་དོན་

ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའི་གཞིར་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་པས། སྟར་བཤད་པས་མཚོན་ནས་དྲན་པ་ཉིར་གཞག་དང་། མཛངས་ཁྲན་དང་། ལས་བརྒྱ་པ་དང་། རྟོགས་བརྗོད་བརྒྱ་པ་དང་། འདུལ་བ་ལུང་གི་རྒྱུད་གྲྭིང་རྣམས་དང་། གསུང་

རབ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་བལྟས་ནས་ངེས་པ་ཤུགས་དྲག་ལ་རྒྱུན་རིང་བ་བསྒྲིད་པར་བྱ་བ་ནི་གསད་ཀྱི་དོན་དུ་གཟུང་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་བསམ་པ་དེ་སྤྱིས་པའི་ཚད་ནི། སྟར་འཇིག་རྟེན་འདི་དོན་གཉིར་བཅོས་མ་མིན་པ་ཡོད་ལ། འཇིག

རྟེན་ཕྱི་མའི་དོན་གཉིར་ཆོག་རྗེས་འབྲངས་པའི་གོ་བ་ཙམ་དུ་འགྱུར་བ་དེ་གོ་ས་འཕོས་ནས་ཕྱི་མའི་དོན་གཉིར་གཙོ་བོར་སོང་ཞིང་། འཇིག་རྟེན་འདི་ཞར་བྱུང་ཙམ་དུ་སོང་ན་སྤྱིས་པ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་བརྟན་པར་བྱེད་དགོས་པས་དེ་བྱུང་ནས་

ཀུང་འབབ་དེ་སྣུང་བར་བྱའོ། །གསུམ་པ་དེ་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་བ་ནི། གསུང་རབ་ནས་འཁོར་བའི་ཕུན་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡིད་ཕྱིར་ཕྱོགས་དགོས་པར་གསུངས་པས་འཕྲལ་གཞི་བྱས་པ་ཁ་ཅིག་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་སོགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་

པའི་མངོན་མཐོའི་འཁོར་བ་ཡིན་པས་དེ་ལ་དོན་གཉེར་བསྐྱེད་པར་མི་རིགས་སོ་སྟམ་ན། དོན་དུ་གཉེར་བྱ་ལ་གནས་སྐབས་སུ་དོན་དུ་གཉེར་དགོས་པ་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་གཉིས་ལས། འཁོར་བའི་ལུས་ལ་སོགས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་

@133A ཞེས། །པ་ནི་གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་གྱིས་ཀུང་གནས་སྐབས་སུ་དོན་དུ་གཉེར་དགོས་ཏེ། རྟེན་དེ་རིམ་པར་བརྒྱུད་པ་ལས་མཐར་ངེས་ལེགས་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དང་འཁོར་ཕུན་

སུམ་ཚོགས་པའི་མངོན་མཐོ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བས་བསྡུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ལ་སོགས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་དང་དེའི་ཞིང་གི་འགྱོར་པ་དང་དེའི་འཁོར་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་

ལ་དགོངས་ནས་མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། ལོངས་སྤྱོད་དང་ལུས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། །འཕོར་རྩོམ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མངོན་མཐོ་དང་། །ཞེས་ཐར་ཕྱིན་དང་པོ་བཞེས་མངོན་མཐོ་བསྟན་པར་གསུངས་ཤིང་། གཞུང་མང་པོ་

ནས་དེ་དག་གིས་གཟུགས་སྐུ་བསྟན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྣམ་མཁྱེན་བསྟན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་སྦྱིན་པ་དང་བཟོད་པ་སོགས་ཆེས་མང་ཞིང་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་རྣམས་དུས་རིང་པོར་བསྟན་པས་ན། དེ་དག

གི་འབྲས་བུ་ལུས་ལ་སོགས་པའི་མངོན་མཐོ་ཡང་ཆེས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཡིན་ནོ། །མཐར་ཐུག་ངེས་ལེགས་འགྲུབ་པ་ནི། སྤྱོད་འཇུག་ལས། མི་ཡི་གླུ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། །སྡུག་བསྔལ་ཆུ་བོ་ཆེ་ལས་སྤྲོལ། །ཞེས་

གསུངས་པ་ལྟར་མིས་མཆོད་པའི་བདེ་འགྲོའི་རྟེན་ལ་བརྟེན་ནས་སྲིད་མཆོད་བརྒལ་བ་དང་རྣམ་མཁྱེན་དུ་འགྲོ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་ཚེ་དུ་མར་བརྒྱུད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ལུས་དེ་སྣུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དམ་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་ལམ་གྱི་རྩ་བ་ཡིན་

@133B ནོ། །ཁདེ་འབྲོའི་ལུས་ཀྱང་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཕྱོགས་རེ་བ་དང་ལྡན་པས་ཉམ་བསྟུབས་ཀྱང་ས་ཆོད་ཆུང་བས་ན་ཡོངས་རྫོགས་ཤིག་དགོས་ལ། དེ་ལ་ནི་དགེ་ཚུལ་ལ་སོགས་པའི་བསྟབ་པའི་གཞི་ཡོངས་

སུ་མ་རྫོགས་པར་བསྟུང་བས་མི་ཆོག་པས་དགེ་སློང་ལ་སོགས་པའི་བསྟབ་གཞི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བསྟུང་བ་ལ་འབད་དགོས་སོ། །ཁ་ཅིག་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟུང་བ་ནི་བདེ་འབྲོ་བསྟྲབ་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ན་དེ་ནི་བསྟེན་གནས་ཀྱིས་

ཀྱང་འཐོབ་པས་དཀའ་ལ་དོན་ཆུང་བའི་དགེ་སློང་སོགས་ཀྱིས་ཅི་བྱ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། གཞན་དག་སོ་ཐར་གྱི་དགོས་པ་དབྱ་བཅོམ་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ན་དགེ་སློང་ནི་ལོ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་བར་དུ་མི་རུང་ཞིང་དགེ་བསྙེན་གྱི་རྙེན་ལ་ཡང་དབྱ་

བཅོམ་པ་འཐོབ་ཀུ་ཡོད་པས་རྙེན་དེ་བསྟུགས་ཀྱི། དཀའ་ལ་དོན་ཆུང་བའི་དགེ་སློང་གིས་ཅི་བྱ་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི། བསྟན་པའི་གནད་མ་ཤེས་པའི་ཅལ་ཅོལ་ཆེན་པོར་ཤེས་པར་བྱས་ལ་སྟོམ་པ་འོག་མ་འོག་མ་རྙེན་དུ་བྱས་ཏེ་གོང་མ་གོང་

མ་བྱངས་ནས་བསྒྲབ་པའི་གཞི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བསྟང་བ་ལ་འགྱུས་པར་བྱའོ། །སྒྲིས་བྱ་ཆུང་ངུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་བློ་སྦྱང་བ་ཨཱདྷ་ཏིན་ཏོ།། ।।

ཿ རྗེ་བཙུན་དམ་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་གྱུས་པས་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །དེ་ལྟར་འཆི་བ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་ཤེ་ནས་ངན་འགྲོར་ལྟུང་བའི་ཚུལ་བསམས་ཏེ་འཇིག་རྟེན་འདི་ལས་བློ་ལོག་ནས་ཕྱི་མའི་བདེ་འགྲོ་

@134A ཞེས། །དོན་གཉིར་སྒྲིས་ཏེ། སྐྱབས་འགྲོ་ཐུན་མོང་བ་དང་དཀར་ནག་གི་ལས་འབྲས་ངེས་པའི་སྒོ་ནས་སྡིག་པ་སྤོང་དགེ་བ་བསྒྲུབ་པ་ལ་འབད་པས་བདེ་འགྲོའི་གོ་འཕང་འཐོབ་མོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་དེ་ཙམ་

གྱིས་ཆོག་པར་མི་འཛིན་གྱི། སྒྲིས་བྱ་ཆུང་ངུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་བསམ་པ་དེ་སྒྲིས་པ་དང་། འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བ་འཁོར་བ་མཐའ་དག་ལ་ཞེན་པ་ལོག་པའི་བསམ་པ་བསྒྲིད་ནས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་

དེ། སྒྲིས་བྱ་ཆེན་པོར་འཕྲིད་པས་སྒྲིས་བྱ་འབྲིང་གི་བསམ་པ་སྤྱང་དགོས་ཏེ། འདི་ལྟར་ལྷ་མིའི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཀྱང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ལས་མ་འདས་པས་དེ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་བདེ་བར་

འཛོན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་པས་ཡང་དག

པར་ན་བདེ་བ་མེད་ལ་སྣང་ཡང་དན་འགྲོར་ངེས་པར་ལྟུང་བས་མཐའ་དན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་དེ་མ་ཐག་གཡང་སར་ལྟུང་བ་འགའ་གཡང་ཁ་ན་ངལ་བསོ་བ་བཞིན་ཏེ། སྟོང་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས། བདེ་འགྲོར་ཡང་དང་ཡང་འོངས་ཏེ། །

བདེ་བ་མང་པོ་སྟུང་སྟུང་ནས། །ཤི་ནས་ངན་སོང་སྡུག་བསྔལ་ནི། །ཡུན་རིང་མི་བཟད་རྣམས་སུ་ལྟུང་། །ཞེས་དང་། སློབ་མ་ལ་སྟིངས་པ་ལས་ཀྱང་། གང་ཞིག་འཁོར་བའི་འཁོར་ལོ་རྟག་ཏུ་འཐུར་བ་ཡི། །ཤིང་དུ་ཞུགས་ནས་བསྟི་བ་ཙམ་

ལ་བདེར་སེམས་པ། །དེ་ནི་ངེས་པར་དབང་མེད་རིམ་གྱིས་བརྒྱ་ཕྲག་ཏུ། །འགྲོ་བ་མཉམ་དང་མི་མཉམ་ཀུན་ཏུ་འཁྱམ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་བདེ་འགྲོ་ལ་ཡང་དན་འགྲོ་དང་འབྲ་བར་ཤེན་ཏུ་སྐྱོ་བར་བྱ་དགོས་ཏེ།

@134B བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། མཁས་པ་རྣམས་ལ་མཐོ་རིས་ཀྱང་། །དམྱལ་བ་དང་མཚུངས་འཇིགས་བསྟེད་འགྱུར། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་དེ་རྣམས་ལ། །སྲིད་གང་འཇིགས་པ་མི་བསྟེད་

དགོན། །ཞེས་དང་། ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྡུད་པ་ལས་ཀྱང་། འཕོར་བར་

ཚགས་པའི་ཡིད་དང་ལྡན་རྣམས་རྟག་ཏུ་འཕོར། །ཞེས་དང་། སློབ་མ་ལ་སྦྱིངས་པ་ལས་ཀྱང་། ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་བདེ་བའི་འདུ་ཤེས་སྐྱེས། །དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་གཏི་མུག་མུན་པ་ཤིན་ཏུ་འཐུག་པོར་འགྱུར། །ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་འགྲོ་བ་ཀུན་

ལ་སྡུག་བསྔལ་འདུ་ཤེས་སྐྱེས། །དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་གཏི་མུག་མུན་པ་ཤིན་ཏུ་སྣབ་མོར་འགྱུར། །ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་སྡུག་པ་བསྒོམ་པ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་འཕེལ་བ། །དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་འདོད་ཆགས་མེ་ལྟེ་ཤིན་ཏུ་འཕྲོ་བར་འགྱུར། །ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་མི་སྡུག་བསྒོམ་

པ་ཤིན་ཏུ་འཕེལ་གྱུར་པ། །དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་འདོད་ཆགས་མེ་ལྟེ་ཤིན་ཏུ་རྩེ་གཞིལ་འགྱུར། །ཞེས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སྤྲིད་པའི་ཕུན་ཚོགས་ལ་བདེ་བར་འཛིན་པ་དང་། སྡུག་པའི་རྣམ་པར་སྤྱོད་འདོགས་པ་གོམས་པའི་གཉེན་པོར་སྡུག

བསྔལ་དང་། མི་སྡུག་པ་བསྒོམ་པ་གོམས་པར་བྱས་ན་དེ་དག་ལྡོག་ལ། མ་བསྒོམས་ན་གཏི་མུག་དང་འདོད་ཆགས་འཕེལ་ནས་སྤྲིད་པའི་འཕོར་ལོ་བསྐོར་བར་གསུངས་པས་སྤྲིད་པའི་ཉེས་

དམིགས་བསྟེམ་པ་གནད་དུ་ཆེའོ། །དེའི་

ཕྱིར་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་བློ་སྦྱང་བ་ལ་བཞི། བསམ་པ་སྦྱང་བ་དངོས། དེ་སྐྱེས་པའི་ཚད། དེ་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་བ། ཐར་པར་བགྲོད་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།

@135A ཞེས། །ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་བསྒྲུབ་པའི་ཐབས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཐར་པ་ཞེས་པ་ནི་བཅིངས་པ་ལས་གྲོལ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་ལས་དང་ཉོན་མོངས་གཉིས་ནི་འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་

ཀྱི་དབང་གིས་ཁམས་ཀྱི་དབང་གིས་འདོད་ཁམས་ལ་སོགས་པ་གསུམ་དང་འགྲོ་བས་ཕྱི་ན་ལྷ་ལ་སོགས་པ་ལྷའམ་དྲུག་དང་སྐྱེ་གནས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མངལ་ལ་སོགས་པ་བཞིར་ཕུང་པོ་ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་བ་ནི་བཅིངས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་

དེ་ལས་གྲོལ་བ་ནི་ཐར་པའོ། །དེ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ནི་ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་བློའོ། །ཐར་པ་དེ་ཡང་ལས་ཉོན་གྱི་འདུ་བྱེད་བྱུང་ནས་ཞེག་པ་ལ་མི་བྱ་སྟེ། སྐྱེས་པ་རྣམས་དུས་གཉིས་པར་མི་

སྟོད་པ་ནི་གཉེན་པོ་བསྒོམ་པ་སོགས་

ཀྱི་རྒྱུན་ལ་མི་བློས་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འབད་པ་མེད་པར་བྱོལ་བའི་སྐྱེན་དུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་གཉེན་པོ་མ་སྐྱེས་ན་མ་འོངས་པར་ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་བར་འགྱུར་བ་གཉེན་པོ་སྐྱེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལོག་པའོ།།

གཉིས་པ་དེ་བསྟེད་པའི་ཐབས་ནི། དཔེར་ན་སྐོམ་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བ་ལ་ཐོབ་འདོད་བྱུང་བ་དེ་སྐོམ་པས་གདུངས་པ་ལ་མི་འདོད་པའི་རྣམ་པར་མཐོང་བ་ལ་རབ་ལས་པ་བཞིན་དུ། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོའི་སྡུག་བསྔལ་ཉེ་བར་

ཞི་བའི་ཐར་པ་ལ་ཐོབ་འདོད་འབྱུང་བ་ཡང་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་བ་ལ་རབ་ལས་པས་སྲིད་པའི་ཉེས་དམིགས་བསྒོམས་ནས་དེ་ལ་འདོད་འདོད་ཀྱི་བློ་མ་སྐྱེས་ན་སྡུག་བསྔལ་དེ་ཞི་

@135B བ་ལ་ཐོབ་འདོད་མི་འབྱུང་སྟེ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། གང་ལ་འདིར་སྐྱོ་ཡོད་མིན་པ། །དེ་ལ་ཞི་གྱས་གཡ་ཡོད། །རང་ཁྱིམ་ལ་བཞིན་སྲིད་པ་ནི། །འདི་ནས་འབྱུང་བའང་བྱ་བ་

དཀའ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཐར་པ་དོན་གཉིར་

བསྒྲིད་པའི་ཐབས་ལ་གཉིས། སྨྲག་བསྟལ་དང་ཀུན་འབྱུང་གི་སྒོ་ནས་བསམ་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྨྲག་བདེན་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམ་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་འཁོར་

བའི་འཇུག་རིམ་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྨྲག་བདེན་བདེན་བཞིའི་ཐོག་མར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བསྟན་པ་དང་། སྨྲག་བསྟལ་བསྒོམ་པ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཀུན་འབྱུང་ནི་

རྒྱུ་དང་སྨྲག་བདེན་ནི་དེའི་འབྲས་བུ་

ཡིན་པས་ཀུན་འབྱུང་སྤྱ་ལ། སྨྲག་བདེན་འཕྲི་བ་ཡིན་ན། ཅིའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དོན་གྱི་རིམ་པ་དེ་དང་མི་མཐུན་པར། དགེ་སློང་དག་འདི་ནི་སྨྲག་བསྟལ་འཕགས་པའི་བདེན་

པའོ། །འདི་ནི་ཀུན་འབྱུང་འཕགས་པའི་

བདེན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤེ་ན། དེ་ལ་སྟོན་པས་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རིམ་པ་ལས་ལྡོག་སྟེ་གསུངས་པ་ལ་ནི་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་ཆེན་པོ་ཡོད་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན་འདི་ལྟར།

གདུལ་བྱ་རང་ཉིད་ལ་ཐོག་མར་འཁོར་བ་ལས་ཐར་

འདོད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཞེག་མ་སྐྱེས་ན་རྟ་བ་ཆད་པས་དེ་ཐར་པར་ཇི་ལྟར་འཁྲིད། དེས་ན་ཐོག་མར་གདུལ་བྱ་མ་རིག་པའི་སྐུན་པས་བསྒྲིབས་ནས་འཁོར་བའི་ཕུན་ཚོགས་སྡུག་བསྔལ་བ་ལ་བདེ་བར་འཛིན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་བསླུས་པ་ལ། བཞི་

@136A ཞེས། །བརྒྱ་པ་ལས། སྡུག་བསྔལ་རྒྱ་མཚོ་འདི་ལ་མཐའ། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཡོད་མིན་ན། །བྱིས་ཁྲོད་འདིར་ནི་བྱིང་བ་ལ། །འཇིགས་པ་ཅིས་ན་སྐྱེ་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འདི་ནི་ཡང་དག་པར་ན་བདེ་བ་མ་ཡིན་

གྱི་སྡུག་བསྔལ་ལོ། །ཞེས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྣམ་པ་དུ་མ་གསུངས་ནས་སྐྱོ་བ་བསྐྱེད་དགོས་པས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་ཐོག་མར་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་རང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་མཚོར་ལྷུང་བ་མཐོང་ནས་ཐུགས་རྗེ་བ་བསྐྱེད་དགོས་པས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་ཐོག་མར་གསུངས་སོ། །

བསྔལ་དེ་བསྒྲེག་དགོས་པར་མཐོང་ལ་དེ་ཡང་རྒྱུ་མ་བསྒྲེག་ན་མི་ལྡོག་པར་ཤེས་ནས། དེའི་རྒྱུ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེག་ཡིན་སྙམ་དུ་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ཤེས་པར་བྱེད་པས་དེའི་འོག་ཏུ་ཀུན་འབྱུང་གི་

བདེན་པ་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་འཕོང་

བའི་སྡུག་བསྔལ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པ་དང་ལས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པ་དང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་དུ་ཤེས་པའི་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ཤེས་པ་སྤྱིས་ཤིང་བདག་འཛིན་ཡང་བརྗོག་ནུས་པར་

མཐོང་བ་ན་སྡུག་བསྔལ་འགགས་པའི་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱ་བར་ཡི་དམ་འཆའ་བས་དེའི་འོག་ཏུ་འགོག་པའི་བདེན་པ་གསུངས་སོ། །འོ་ན་སྡུག་བདེན་བསྟན་པ་ན་ཐར་པ་ལ་འདོད་པ་སྤྱི་བས་སྡུག་བདེན་གྱི་འོག་ཏུ་འགོག

བདེན་སྟོན་པར་རིགས་སོ། །ཞེ་ན། སྤྱོན་མེད་དེ་དེའི་ཚེ་སྡུག་བསྔལ་ཞེ་བའི་འགོག་པ་ལ་ཐེབ་ན་སྣམ་པའི་ཐར་འདོད་ཡོད་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་དོས་མ་ཟིན་ཅིང་། རྒྱུ་དེ་བརྗོག་ནུས་སུ་མ་མཐོང་བས་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱའོ་སྣམ་

@136B དུ་ཐར་པ་ལ་ཐེབ་བྱར་མི་འཛོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཐར་པ་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱའོ་སྣམ་དུ་འཛོན་པ་ན་དེར་འགྲོ་བའི་ལམ་གང་ཡིན་སྣམ་དུ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་འཇུག་པས་ལམ་

བདེན་ཐ་མར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། རྒྱུད་བླ་མ་ལས།

ནད་ནི་ཤེས་བྱ་ནད་ཀྱི་རྒྱུ་སྤང་བྱ་ལ། །བདེར་གནས་ཐོབ་བྱ་སྨན་ནི་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ལྟར། །སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་དང་དེ་འགོག་པ་དང་དེ་བཞིན་ལམ། །ཤེས་བྱ་སྤང་བྱ་རེག་པར་བྱ་ཞིང་བསྟེན་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་བདེན་བཞི་

ནི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་ཀུན་ཏུ་ལན་དུ་མར་གསུངས་ཤིང་། འཁོར་བར་འཇུག་པ་དང་དེ་ལས་ལྡོག་པའི་གནད་རྣམས་བདེ་བར་གཤེགས་པས་བསྟན་པ་ཡིན་པས་རྣམ་གྲོལ་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་ཞིང་། ཉམས་ལེན་གྱི་འགག

སྡོམས་ཀྱང་ཆེ་བས་རིམ་པ་དེ་ལྟར་དུ་སྨོད་མ་འཁྲིད་དགོས་ཏེ། སྡུག་བདེན་བསམས་པའི་སྟོ་ནས་འཁོར་བ་ལ་ཞེན་ལོག་རྣལ་མ་ཞིག་མེད་ན་ཐར་པ་ཐོབ་འདོད་ཆོག་ཙམ་དུ་འགྲོ་བས་ཅི་བྱས་ཀྱན་འབྱུང་དུ་འགྲོ་ལ། ཀུན་འབྱུང་

བསམས་པའི་སྟོ་ནས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ལེགས་པར་མི་ཤེས་ན་འབེམ་མ་མཐོང་བའི་མདའ་བརྡེག་པ་ལྟར་ལམ་གྱི་གནད་རྣམས་ཆད་ཅིང་སྲིད་པ་ལས་གྲོལ་བའི་

ལམ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་བརྟུང་

ནས་ངལ་བ་འབྲས་བུ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། སྣང་བྱ་སྣུག་ཀུན་མ་ཤེས་ན་དེ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཐར་པའང་རྟོག་གེ་ཡང་རྟོག་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །གཉིས་པ་སྣུག་བསྔལ་བསྐོམ་པ་དངོས་ལ་

@137A ྱ།། །།གཉིས། འཁོར་བ་སྙིའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་དང་། སོ་སོའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྡུག་བསྔལ་བརྒྱད་བསམ་པ། སྡུག་བསྔལ་དུག་བསམ་པ། སྡུག་བསྔལ་གསུམ་བསམ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། བཞེས་སྒྲིངས་ལས། དེས་པ་འདོད་པས་ཕོངས་དང་འཆི་བ་དང་། ། ཀ་དང་རྐ་སོགས་སྡུག་བསྔལ་དུ་མ་ཡི། །འབྱུང་གནས་འཁོར་བ་ལ་ནི་སྐྱོ་མཛད་ཅིང་། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་བསྐོམ་པའོ། །དེ་ལ་འཁོར་བ་ལ་སྐྱོ་བ་

བསྐོམ་པ་ནི་དེ་ལ་སྡུག་བསྔལ་དུ་མའི་འབྱུང་གནས་སུ་སེམས་པའོ། །སྡུག་བསྔལ་ནི་འདོད་པས་ཕོངས་པ་ལ་སོགས་དངོས་སུ་བསྟན་པོ་བཞི་དང་སོགས་ཀྱི་སྒྲས་བསྡུས་པ་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་

དོ། །བརྒྱད་པོ་འདི་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་

སྡུག་བདེན་དོས་འཛིན་པའི་སྐབས་སུ་མདོ་སྡེ་དུ་མར་གསུངས་སོ། །འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་དམིགས་སྐོར་སྐྱོང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ཐུན་མོང་བ་རྣམས་ནི་ཆུང་ངུའི་སྐབས་སུ་ཉཊ་ཀ་རྣམས་འདིར་ཡང་བྱང་བར་བྱ་ཞིང་། ཐུན་མོང་

མ་ཡིན་པའི་སྐྱོང་རྒྱུ་རྣམས་ལ་ནི་བློའི་མཐུ་ཡོད་ན་ཇི་ལྟར་བྱེས་པ་ལྟར་བསྒྲུབ་ལ་བློའི་མཐུ་ཆུང་ན་ལུང་འབྱེན་དོར་ནས་སྐབས་སུ་གང་བབ་པའི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཙམ་བསྒྲུབ་བར་བྱའོ། །འདི་རྣམས་དཔྱད་སྟོམ་ཡིན་ཀྱང་བསྟོམ་རྒྱུའི་དམིགས་

པ་དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གང་ལའང་མི་བཏང་བར་སེམས་དམིགས་པ་ལ་རྟོད་པ་སོགས་དགག །གཉིད་རྒྱུགས་དང་བྲིང་བའི་དབང་དུ་ཡང་མི་བཏང་བར་ཤེས་པ་ཆེར་གསལ་ཞིང་དྭངས་པའི་ངང་ཿ

@137B ནས་བྱིང་ཆགས་སུ་བསྟོམ་སྟེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། བརྒྱས་བརྩོད་དང་ནི་དཀའ་ཐུབ་སོགས། །ཡུན་རིང་དུས་སུ་སྤྱད་བྱས་ཀྱང་། །སེམས་གཞན་གཡེངས་པས་བྱས་པ་ནི། །དེ་ཉིད་

རིག་པས་དོན་མེད་གསུངས། །ཞེས་ཡིད་གཞན་དུ་

གཡེངས་པའི་དགེ་སྦྱོར་ཐམས་ཅད་འབྲས་བུ་ཆུང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་དད་པ་བསྟོམ་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། རིགས་ཀྱི་བུ་རྣམ་གྲངས་འདིས་ཀྱང་འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཐེག་པ་

ཆེན་པོ་ལ་དད་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་འབྱུང་བ་གང་ཅི་ཡང་རུང་། དེ་ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་པར་མི་གཡེངས་པའི་སེམས་ཀྱིས་དོན་དང་ཚོས་ཡང་དག་པར་བསམས་པ་ལས་བྱུང་བར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་

རྣམ་པར་མ་གཡེངས་པའི་སེམས་ནི་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལས་གཞན་དུ་མི་གཡེང་བ་ཡིན་ལ། དོན་དང་ཚོས་ནི་དོན་དང་ཚིག་སྟེ་ཡང་དག་པར་བསམས་པ་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་བློས་དཔྱད་ཅིང་སེམས་པའོ། །དེས་ནི་ཡོན་ཏན་ཀྱི་

ཚོས་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་གཉིས་དགོས་པར་བསྟན་ཏོ། །དེས་ན་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་དགེ་བའི་དམིགས་པ་དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་གཡེང་བར་

གནས་པའི་རྟེ་གཅིག་པ་ཞེ་གནས་དངོས་སམ་

དེ་དང་རྟོས་སུ་མཐུན་པ་ཞིག་དང་། དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་སོ་སོར་དཔྱོད་པའི་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པ་འབྱེད་པའི་ལྷག་མཐོང་དངོས་སམ་དེ་དང་རྟོས་སུ་མཐུན་པ་ཞིག་སྟེ་གཉིས་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། འཕགས་པ་

@138A ཞེས། །དགོངས་འགྲེལ་ལས། བྱམས་པ་ཡང་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིའམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིའམ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བའི་ཚོས་འཇིག་རྟེན་པའམ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་

ཞེ་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་འབྲས་བུར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་ཞི་ལྷག་དངོས་དང་རྟོས་སུ་མཐུན་པ་གཉིས་མ་བྱས་ན་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཞི་ལྷག་དངོས་ཀྱི་འབྲས་བུར་འོང་བའི་ངེས་པ་

མེད་དོ། །དེ་ལྟར་སྨྲག་བསྟལ་བརྒྱད་ལས་དང་པོ་སྐྱེ་བའི་སྨྲག་བསྟལ་བསམ་པ་ནི་ལྟ་ལས། སྐྱེ་བ་སྨྲག་བསྟལ་དང་ལྡན་པས་སྨྲག་བསྟལ་བ་ནི། །སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་པ་རྣམས་དང་།

མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་བའི་ཡི་དྭགས་རྣམས་

དང་མངལ་ནས་སྐྱེ་བ་རྣམས་དང་སྐོང་ལས་སྐྱེ་བ་སྟེ་བཞི་པོ་དེ་དག་ནི་སྐྱེ་བ་ན། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཚོར་བ་དྲག་པོ་མང་པོ་དང་བཅས་པར་སྐྱེ་བའོ། །སྐྱེ་བ་གནས་དན་ལེན་དང་ལྡན་པས་སྡུག་བསྔལ་བ་ནི། ཁམས་གསུམ་གྱི་འདུ་བྱེད་

ཐམས་ཅད་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་གནས་ངན་ལེན་དང་ལྡན་པས་ལས་སུ་མི་རུང་བ་དང་དབང་བསྒྱུར་བ་མ་ཡིན་ལ། ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་གྱི་འདུ་བྱེད་མངོན་པར་འགྱུབ་པ་ནའང་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་དང་

མཐུན་པའི་གནས་ངན་ལེན་དང་རྟེས་སུ་འབྲེལ་བ་སྟེ། མདོར་ན་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བ་དང་གནས་པ་དང་འཕེལ་བའི་ས་བོན་རྟེས་སུ་འབྲེལ་བས་དགེ་བ་ལ་བཀོལ་བཟོད་པའི་ལས་སུ་རུང་བ་ཡང་མེད། ཅི་འདོད་འདོད་དུ་དབང་བསྒྱུར་དུ་ཡང་མི་

@138B རུང་བའོ། །སྐྱེ་བསྡུག་བསྔལ་གྱི་གནས་སུ་གྱུར་པས་སྡུག་བསྔལ་བ་ནི། ཁམས་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བ་བླངས་པས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀུ་བ་དང་ན་བ་དང་འཆི་བ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་

རྒྱས་པར་འགྱུར་བའོ། །སྐྱེ་བ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གནས་སུ་གྱུར་པས་

སྡུག་བསྔལ་བ་ནི། འཁོར་བར་སྐྱེས་པ་ན་ཚགས་པའི་ཡུལ་དང་སྡང་བའི་ཡུལ་དང་རྟོངས་པར་འགྱུར་བའི་ཡུལ་རྣམས་ལ་དུག་གིས་མི་སྐྱེ་ཞིང་། དེས་ཀྱང་ལུས་དང་སེམས་རབ་ཏུ་མ་ཞི་ཞིང་ སྡུག་བསྔལ་ནས་བདེ་བ་ལ་མི་གནས་པ་སྟེ། ཉོན་མོངས་

པས་སྨོ་སྡ་ཆོགས་ནས་ལུས་དང་སེམས་གདུང་བའོ། །སྐྱེ་བ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་འབྱལ་བའི་ཚེས་ཉིད་ཡིན་པས་སྡུག་བསྔལ་བ་ནི། སྐྱེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐའ་འཆི་བ་ལས་མ་འདས་ཤིང་། དེ་ཡང་མི་འདོད་ལ། དེས་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་ཁོ་ན་སྟོང་

བར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་སྐྱེ་བའི་ཚེ་སྡུག་བསྔལ་དང་བཅས་པ་དང་གནས་ངན་ལེན་དང་ལྡན་པར་སྐྱེ་ཞིང་། སྐྱེས་པ་དེས་ཀྱང་ན་རྟ་ལ་སོགས་པ་དང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་དང་འཆི་བ་འདྲེན་ལ། དེ་དག་གིས་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་བར་བྱེད་པའི་

ཚུལ་སེམས་པར་བྱེད་པའོ། །ཁྱད་པར་དུ་མངལ་ན་གནས་པའི་ཚེ། སྡུག་བསྔལ་ཇི་འདྲ་བ་སྟོང་བ་ནི། སློབ་མ་ལ་སྦྱིངས་པ་ལས། ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་དྲི་ང་མི་གཙང་བཅེར་བས་

འགགས། །རབ་ཏུ་དོག་པ་སྐྱན་གནག་འཕིབས་པོར་འདུག

པ་ཡི། ཋམངལ་གནས་དམྱལ་བ་ལྷ་བྱའི་ནང་དུ་དེ་ཞུགས་ནས། །ལུས་ཡོངས་བསྐམས་ལ་སྲོག་བསྲུལ་ཆེན་པོ་མནག་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཚོག་དེ་དག་གི་དོན་ཡང་། མངལ་དུ་འཇུག་པ་ལས། མི་གཙང་

@139A ྈ།། །།བ་རྣམ་པ་མང་པོས་ཡོངས་སུ་གང་བ་སྲིན་བུའི་རིགས་སྟོང་ཕྲག་མང་པོའི་གནས་ཤིན་ཏུ་དྲི་ང་བའི་སྐོ་གཉིས་དང་ལྡན་པ་རྟས་པའི་བུ་གა་དང་ཁུང་བུ་ཕུག་དུ་མ་དང་ལྡན་པ། གཅིན་དང་སྐྲ་པ་དང་སྐྲ་

རྒྱས་དང་ཤང་གི་ཚོགས་ཀྱི་ལྟུན་ལྟིན་ཅན་དུ་ཕོ་བའི་འོག །འོང་ཀའི་སྟེང་ན་ཁ་ནི་སྐལ་ཆོགས་ལ་བལྟས། རྒྱབ་ནི་ལྟོ་བའི་པགས་པ་ལ་བསྟན་ཏེ། རྒྱ་བ་རེ་རེ་བཞིན་རྒྱ་མཚན་འབྱུང་བས་ནི་བརྟ། མ་ཡིས་ཟས་ཀྱི་རྣམ་པ་སོའི་ཕྲེང་

བ་གཉིས་ཀྱིས་ཞིབ་མོར་བྱས་ཤིང་མིད་པར་མིད་པ་ནས། འོག་ནས་ཁའི་རྨའི་དྲི་མ་དང་ཁ་ཆུས་བརླན་པ། སྟེང་ནས་གླང་རྒྱས་སྦྲགས་པ་སྐྱུགས་པ་དང་འདྲ་བའི་ཟས་ཀྱི་རོ་ཁོང་ནས་ལྟེ་བའི་བུ

གཀན་འཇུག་པས་ནི་བསྒྲིད་ཅིང་།

ནུར་ནུར་པོ་དང་མིར་མིར་པོ་དང་ནར་ནར་པོ་དང་གོར་གོར་པོ་ཤང་ལག་འགྱུས་པའི་ངོ་བོར་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བར་འགྱུར་ཞིང་། ལག་པ་དང་ཤང་པ་དང་འབྲམ་པ་ནི་ཤ་མའི་སྟོང་གྱིས་དགྱིས། སྐབས་ཕྱི་ས་བཞིན་དུ་དྲི་ང་བ་

མནམ་པ་མི་བཟད་པ་སྡུན་གཉག་འགྲིང་བར་ནི་ཡན་མན་རྒྱུ། ཟས་ཀྱི་རོ་ཁ་བ་དང་སྐྱུར་བ་དང་རྩུབ་པ་དང་ལན་ཚྭ་དང་ཚ་བ་དང་བསྐ་བ་མེ་སྐག་ལྟ་བུ་དག་གིས་ནི་རེག །སྲིན་གྲོལ་མ་བཞིན་མི་གཙང་བའི་ཁུ་བས་ནི་གོས། མི་

གཙང་བ་སྐྱགས་པ་རབ་ཏུ་འབར་བའི་འདམ་གྱི་ནང་དུ་ནི་སོང་། སྲིག་གི་དབང་པོ་ནི་མི་བརྟན། མའི་ལུས་ཀྱི་ནང་གི་མེས་ནི་ཀུན་ནས་གདུང་ཀུན་ཏུ་གདུང་ཡོངས་སུ་གདུང་། ཚ་ཀུན་ཏུ་ཚ་ཡོངས་སུ་ཚ། བསྲེག་ཀུན་ཏུ་བསྲེག་ཡོངས་

@139B སུ་བསྲེག་ཅིང་སྐྱག་བསྔལ་གྱི་ཚོར་བ་ཆེན་པོ་དག་པ་རྣམ་པ་མི་བཟད་པ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་མྱོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་དེའི་མ་གཡོ་བ་དང་ཀུན་ཏུ་གཡོ་བ་དང་ཡོངས་སུ་གཡོ་

བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་ཡང་དེ་བཅིང་བ་ལྟས་བཅིངས་པ་དང་མི་མ་

སྡུར་གྱི་དོང་དུ་བཅུག་པ་ལྟ་བུར་སྣུག་བསྟལ་གྱི་ཚོར་བ་ཆེན་པོ་དག་པ་རྩུབ་པ་མི་བཟད་པ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་དང་པེ་བྱ་བར་དཀའ་བ་སྐྱོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་མས་ཟས་ཤ་ཁ་ཅང་མང་ཉུང་དུ་ཟོས་པ་དང་ཁ་ཅང་སྐྱམ་པ་

རྩུབ་པ་གྲང་བ་ཚ་བ་ལན་ཚྭ་ཆེ་བ་སྐྱུར་བ་མངར་བ་ཁ་བ་ཚ་བ་ཁ་ཅང་བསྐ་བའི་ཟས་ཟོས་པ་དང་འདོད་པ་ལ་སྤྱོད་པ་དང་། ཁ་ཅང་བརྒྱུག་པ་དང་མཁྱོགས་པ་དང་མཆོང་བ་དང་རྒྱལ་བ་དང་མེའི་དྭང་ན་འདུག་གམ་ཙོག་ཙོག་པོར་འདུག

ན་ཡང་མངལ་ན་གནས་པ་ལ་གནོད་པར་གསུངས་ཤིང་། ཕོ་བས་བཀབ་ལོང་ཀས་བརྟེན་ནས་བཅིང་བ་ལྟས་བཅིངས་པའམ་གསལ་ཤིང་གིས་བཙུགས་པ་བཞིན་དུ་གནས་པར་གསུངས་སོ། །མངལ་ནས་བཙའ་བའི་ཚེ་དང་ཕྱི་རོལ་

ཏུ་སྐྱེས་པའི་ཚེའི་སྡུག་བསྔལ་ཡང་། སྤྲོབ་སྤྲིངས་ལས། དེ་ནི་རིམ་གྱིས་ཏིལ་ཀིལ་མར་བཙོར་སྤྲུད་སྟ་བ་ཡིས། །བཙོར་བ་ལྟར་བྱས་དུས་དེ་ནས་ཅི་ཞེག་ལྟར་ཏེ་བཙས། །འོན་ཀྱང་མོད་ལ་དེ་སྲོག་མི་

འདོར་གང་ཡིན་པ། །སྟུག་བསྔལ་

ཉེ་བར་སྤྱད་པའི་རྣམ་པར་མཐོ་བཅོམས་མོད། །མིག་གཙང་དེ་ནང་གནས་བཅས་འབྱེ་བའི་ལུས་དེ་ནི། །མངལ་གནས་རྨོན་པས་དཀྲིས་ཤིང་དྲི་པ་མི་བཟད་ལྟན། །གཟིར་བས་གནོད་པ་བདོ་དེ་རྣ་སྨིན་ཞིག་པ་ལྟར། །སྐྱུག་ལ་

@140A ཞེས། །ཀུག་པ་བཞིན་དུ་སྡོན་ཐྱི་དྲན་པས་སྨོང་། །ཞེས་གསུངས་པའོ། །ཆོག་དེ་དག་གི་དོན་ནི། མངལ་དུ་འཇུག་པ་ལས། དེ་ནས་དེ་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ཐམས་ཅད་སྐྱེས་ནས་གཅིན་ཐྱི་གནས་རུལ་བ་ལྟང་བ་འབྱེང་བ་

མི་བཟད་པ་དྲི་ང་བ་མནམ་པ་སྨན་གནག་མཐོང་ན་ཤིན་ཀུ་འཇིགས་སུ་རུང་བ་ཕྱིས་དང་གཅིན་ཐྱིས་བསྐོས་པ་དྲི་མི་ཞིམ་པའི་དྲི་མ་དང་ཁྲག་དང་ཆུ་སེར་ཅན་རྐྲག་ཀུ་འཛག་པའི་རྣ་འི་སྐོར། སྡོན་ཐྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལས་

སྐྱེས་པའི་རྒྱང་གིས་ཤང་པ་ནི་ཐྱིན་དུ་བསྐྱན། མགོ་བོ་ནི་ཐྭང་དུ་བསྐྱན། ལག་པ་གཉིས་བསྐྱམས་པ་ན་རྩས་པའི་འབྲུལ་འཁོར་གཉིས་ཀྱིས་གཟིར་ཀུན་ཀུ་གཟིར་ཡོངས་སུ་གཟིར་ཞིང་། སྟུག་

བསྟལ་གྱི་ཚོར་བ་ཆེན་པོ་དག

པ་རྩྭ་པ་མི་བཟད་པ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་དག་གིས་ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣ་གསར་པ་ལྟ་བུ་བཟེ་རེ་ཅན་ཐམས་ཅད་སྟོན་པོར་གྱུར་ལ་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་ཚ། མངལ་གྱི་དྲི་མ་ཤིན་ཏུ་བཙོག་པས་ནི་ལུས་གཡོགས། སྐོམ་པས་

མཆུ་དང་མཐིན་པ་དང་སྨིང་ནི་བསྐམས་ཏེ། དོག་པ་དང་ཉམ་ང་བ་མི་བཟད་པར་གནས་པ་དེ་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་གྱི་དབང་གིས་སྟོན་གྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྟུང་གིས་ཕུལ་བ་ན་དཀའ་དཀའ་ལྟར་ཇི་ཞིག་ལྟར་ཏེ་འབྱུང་ངོ། །

དེ་བྱུང་མ་ཐག་ཏུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་རླུང་རྣ་ལ་རྩེ་དུག་པོའི་རིག་པ་ཅན་ལྟ་བུའམ་ལག་པའམ་གོས་ཀྱིས་རིག་ན་རལ་གྲིས་བཅད་པ་བཞིན་དུ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཚོར་བ་ཆེན་པོ་དག་པ་རྩྭ་པ་མི་བཟད་པ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བར་འགྱུར་

@140B རོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། བ་ལང་པགས་པ་བཀྲུས་པ་ལ་སྟོག་ཆགས་གཞན་གྱིས་ཟོས་པ་དང་། མཛོ་ཅན་ལུས་ཆོས་པ་ལྟག་གིས་བྲབས་པ་ན་སྡུག་བསྔལ་དག་པོ་སྐྱོང་བ་བཞིན་དུ།

བཙོས་མ་ཐག་པ་དེ་པང་དུ་བླངས་པ་སོགས་

དང་ཚ་བ་དང་གྲང་བས་རེག་པ་ན་ཡང་སྡུག་བསྔལ་དུག་པོ་རྩྭ་པ་མི་བཟད་པ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་རྣོང་བར་གསུངས་སོ། །སྡུག་བསྔལ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་དང་པོ་འདི་དང་ཐ་མ་ལན་ན་ཆེར་བྱས་ཏེ་བསྟོམ་དགོས་པས་སྔར་བཤད་པ་

ལྟར་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་དཔྱད་དེ་བསྟོམ་པར་བྱའོ། །རྐ་བའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་ལ་ལྟ་ལས། གཟུགས་བཟང་པོ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་ནི། ཤིད་པ་གཞུ་ལྟར་དུ་དགྱུ་བ་དང་མགོ་སྐྱ་བའི་མེ་

ཏོག་ལྟར་དཀར་བ་དང་དཔྱལ་བ་དྲས་གདན་ལྟར་གཉིར་མས་ཁེབས་པ་སོགས་ཀྱིས་ལང་ཚོ་ཉམས་ནས་མི་སྡུག་པར་འགྱུར་བའོ། །མཐུ་སྟོབས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་ནི། འདུག་ན་ས་སྐྱེ་ཐག་པ་ཆད་པ་འདྲ་བ་དང་ལངས་ན་ཤིང་རྩ་གནམ་

དུ་འདོན་པ་འདྲ་བ་དང་སྐྱ་ན་ལྷི་བ་ཅིང་འགྲོ་ན་འབྱུབ་པ་སོགས་བྱེད་པའོ། །དབང་པོ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་ནི། མིག་ལ་སོགས་པས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་གསལ་བར་མི་མཐོང་བ་དང་བརྗེད་

ངས་ཆེ་བ་ལ་སོགས་པས་དྲན་པ་ལ་

སོགས་པའི་མཐུ་བྱི་བའོ། །ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་ནི། བཟའ་བཏུང་ལ་སོགས་པ་འཚུ་དཀའ་ཞིང་གཞན་ཡང་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ལ་ལོངས་སྤྱད་པར་མི་ནུས་པའོ། །ཆོ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་

@141A ཞེས། །སྨྲག་བསྟལ་ནི། ཆོ་ཕལ་ཆེར་ཟད་པས་སྐྱར་དུ་འཆི་བ་ལ་ཕྱོགས་པ་སྟེ། དེ་རྣམས་ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་པའོ། །རྒྱུ་ཆེར་རོལ་པ་ལས་ཀྱང་། ཏ་བས་ཏ་བྱས་ན་ཆོད་ཡོལ་བྱར་ན། །སྡོང་པོ་གནམ་ལྟགས་ཀྱིས་

ནི་བཅོམ་པ་བཞིན། །ཏ་བས་འཁོགས་ན་འཇིགས་བཅས་ཁང་སྟུལ་འདུ། །ཏ་ལས་འབྱུང་བ་ཐུབ་པ་སྐྱར་དུ་སྨོས། །བྱད་མེད་སྐྱེས་པའི་ཆོགས་རྣམས་ཏ་བས་སྐེམས། །འཁྲིལ་ཤིང་སྤྲ་ལའི་ནགས་ལ་རླུང་དམར་བཞིན། །ཏ་

བས་བསྙེན་འགྱས་རྩལ་དང་ཤུགས་འཕྲོག་སྟེ། །དེཝིར་ན་སྐྱེས་བུ་འདམ་དུ་བྱིང་བ་བཞིན། །ཏ་བས་གཟུགས་སྤུག་གཟུགས་ནི་མི་སྤུག་བྱེད། །ཏ་བས་གཟི་བརྗིད་འཕྲོག་ཅིང་མཐུ་སྟོབས་

འཕྲོག །ཆུ་བས་བདེ་བ་འཕྲོག་ཅིང་

བརླས་པར་བྱེད། །ཆུ་བས་འཆི་བྱེད་ཆུ་བས་མདངས་ཀྱང་འཕྲོག །ཅེས་གསུངས་སོ། །སྨྲས་སྟེའི་ཞལ་ནས་འཆི་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཐུབ་སྟེ་ཡུན་ཐུང་། ཆགས་པ་འདི་གཅིག་གསུངས་དོ། །ཀ་མ་བའི་ཞལ་ནས། ཆགས་པ་ཁད་ཀྱིས་

ཁད་ཀྱིས་འོང་བས་དྲག །དུས་གཅིག་ལ་འོང་ན་བསྲན་ཐབས་མེད་གསུངས་དོ། །ན་བའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་ལ་ཡང་ལྷ་ལས། ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན་འགྱུར་བ་ནི། ལུས་ཀྱི་ཤ་ཞ་ཞུ་པགས་པ་བསྐམས་པ་སོགས་སོ། །

སྡུག་བསྔལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་འཕེལ་ཞིང་། དེ་ལ་ཤས་ཆེར་གནས་པ་ནི། ལུས་ཀྱི་ཆུ་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་རྣམས་ཆ་མི་མཉམ་པར་ཤས་ཆེ་ཆུང་ངུ་འབྲུགས་པས་ལུས་ལ་གདུང་བ་བསྐྱེད་ཅིང་དེས་སེམས་ལ་མི་བདེ་བ་

@141B བསྐྱེད་པས་ཉིན་མཚན་འདའ་དགོས་པའོ། །ཡུལ་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཡིད་ངུ་འོང་བ་མི་འདོད་པ་ནི། ཡིད་ངུ་འོང་བའི་ཡུལ་རྣམས་ལ་ནད་ལ་གཅོད་ཟེར་ནས་འདོད་བཞིན་ངུ་སྤྱད་དབང་

མེད་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་སྤྲོད་ལམ་ཡང་གང་

འདོད་པ་རྣམས་བྱར་མེད་པའོ། །ཡུལ་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ལ། མི་འདོད་བཞིན་དུ་སྤྱད་དགོས་པ་ནི། སྨན་དང་བཟའ་བཀུང་སོགས་ཡི་གར་མི་འོང་བ་ནན་གྱིས་སྤྱད་དགོས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་མེས་བསྲེག་པ་

དང་མཆོན་གྱིས་འབུགས་པ་སོགས་ཀྱི་དཔུང་རྩྭ་པོ་རྣམས་བསྟེན་དགོས་པའོ། །སྲོག་གི་དབང་པོ་དང་འབྲལ་བར་འགྱུར་བ་ནི། ནད་མི་འཆོ་བར་མཐོང་ནས་སྨན་བསྟུན་བསྐྱེད་པ་སྟེ། དེ་རྣམས་ལ་ཞིབ་ཏུ་སེམས་པའོ། །

རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས་ཀྱང་། ནད་བརྒྱ་མང་དང་ནད་ཐིབས་སྨན་བསྟུན་བསྐལ་བྱིས། །འགྲོ་བ་གཅོས་ཏེ་མི་ཡིས་རི་དྭགས་བཞིན། །རྐ་དང་ན་བས་བཅོམ་པའི་འགྲོ་ལྟོས་ལ། །སྨན་བསྐལ་ལས་ནི་འབྱུང་བ་སྐྱེ་ཤོད་ཅིག །དེའིར་ན་

དགྱན་སྐད་རྒྱང་དང་ཁ་བ་ཆེ། །རྩྭ་ཤིང་གེལ་པ་ནགས་སྐན་མདངས་ཀྱང་འཕྲོག །དེ་ལྟར་ནད་འདིས་འགྲོ་བའི་མདངས་འཕྲོག་ཅིང་། །དབང་པོ་གཟུགས་དང་སྟོབས་ནི་ཉམས་པར་

བྱེད། །ཧོར་འབྲུ་ནོར་ཆེན་ཐ་མར་ཟད་པར་

བྱེད།། །ཁད་ནི་རྟག་ཏུ་འགྲོ་བ་བརྟན་པར་བྱེད། །གཞོད་པ་བྱེད་ཅིང་སྡུག་ལ་སྡང་བར་བྱེད། །ཡོངས་སུ་གདུང་བྱེད་མཁའ་ལས་ཉི་མ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཆི་བའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་ལ་ཡང་ལྷ་སྟེ། ལོངས་སྤྱོད་

@142A ཀ།། །སྡུག་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་འབྲལ་བ་དང་། རྒ་འཇིང་སྡུག་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་འབྲལ་བ་དང་། འཆི་སྡུག་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་འབྲལ་བ་དང་། ལུས་སྡུག་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་

འབྲལ་བ་དང་། འཆི་བའི་ཚེ་སྡུག་བསྔལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བྲག་པོ་མྱོང་བ་སྟེ། དེ་རྣམས་ལ་ཡིད་སྐྱོ་བར་མ་གྱུར་གྱི་བར་དུ་ཡང་དང་ཡང་སེམས་པའོ། །སྔ་མ་བཞི་སྡུག་བསྔལ་དུ་འགྱོ་ཚུལ་ནི། ཕུན་ཚོགས་བཞི་པོ་དེ་དག་དང་

འབྲལ་བར་མཐོང་ནས་སྡུག་བསྔལ་བའོ། །རྒྱུ་ཆེར་རོལ་པ་ལས་ཀྱང་། འཆི་དང་འཕོ་དང་འཆི་འཕོ་དུས་བྱེད་པ། །ཞར་ཤིང་སྡུག་པའི་སྐྱེ་བོ་རྟག་ཏུ་འབྲལ། །ཕྱིར་མི་འོང་ཞིང་ཕྱད་པར་

འགྱུར་མ་ཡིན། །ཤིང་ལས་ལོ་འབྲལ་

འདྲ་ཞིང་གླུང་རྒྱུན་མཚུངས། །འཆི་བ་དབང་ཡོད་པ་དག་དབང་མེད་བྱེད། །འཆི་བས་འཕྲོག་བྱེད་ཆུ་བོས་ཤིང་དེད་བཞིན། །མི་ནི་གཉིས་མིན་གྲོགས་མེད་གཅིག་པུར་འགྲོ། །རང་ལས་འབྲས་བུ་ལྡན་པས་དབང་ཡང་མེད། །

འཆི་བས་སྲོག་ཆགས་བརྒྱ་ཕྲག་མང་འཛིན་ཏེ། །འབྱུང་པོའི་ཚོགས་ལ་རྒྱ་མཚོའི་ཆུ་སྲིན་བཞིན། །གླུ་ལ་མཁའ་ལྡིང་གྲང་ཆེན་སེང་གེ་འདྲ། །རྟ་ཤིང་འབྱུང་པོའི་ཚོགས་ལ་མེ་དང་མཚུངས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མི་སྡུག་པ་

དང་ཕྲད་པའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་ལ་ཡང་ལྟ་སྟེ། དགྲ་ལྟ་བུ་དང་ཕྲད་པ་ཙམ་གྱིས་སྡུག་བསྔལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་སྐྱེ་བ་དང་། དེས་ཆད་པས་གཅོད་པའི་འཇིགས་པའི་གནས་སུ་བྱུང་པ་དང་། ཚོགས་སུ་བཅད་པ་མེད་པ་

@142B སྟེ་གཉམ་ངན་པས་འཇིགས་པ་དང་། ཉམ་ང་བཞིན་དུ་འཆི་བས་འཇིགས་པ་དང་། ཆོས་ལས་འགལ་བས་ཤི་བའི་འོག་ཏུ་ངན་སོང་གིས་དོགས་ནས་འཇིགས་པ་སྟེ། དེ་དག་ལ་

སེམས་པའོ། །སྡུག་པ་དང་བྲལ་བའི་སྡུག

བསྟལ་བསམ་པ་ཡང་ལྟ་སྟེ། ཆེས་ཞངས་པའི་གཉེན་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་བ་ནི་དེས་སེམས་ལ་སྙུང་ངུ་སྐྱེ་བ་དང་། ངག་ཏུ་སྨྲ་སྟངས་འདོན་པ་དང་། ལུས་ལ་གཉེད་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། ཡུལ་དེའི་ཡོན་ཏན་བྲན་ཞིང་འདོད་པས་ཡིད་

གདུང་བ་དང་། དེའི་ལོངས་སྤྱོད་མཚང་བ་སྟེ་དེ་རྣམས་ལ་སེམས་པའོ། །འདོད་པ་བཙལ་ཏེ་མ་རྙེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་ཡང་ལྟ་སྟེ། སྡུག་པ་དང་བྲལ་བ་དང་འབྲེལ། །འདོད་པ་བཙལ་ཏེ་མ་རྙེད་པ་ནི་སོ་ནམ་བྱས་ཀྱང་སྟོན་

ཐོག་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཚོང་བྱས་ཀྱང་ཁེ་སྤྲོགས་མ་ཐོན་པ་སོགས་ཏེ། གང་ལ་རེ་བ་དེ་འབད་ནས་བཙལ་ཡང་མ་རྙེད་པས་ཡི་ཆད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ལོ། །མདོར་ན་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་སྡུག་བསྔལ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་བསམ་པ་

ཡང་ལྟ་སྟེ། མདོན་པར་འགྲུབ་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྟོང་དང་། མདོན་པར་གྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྟོང་དང་། སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྟོང་དང་། འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་

ཀྱི་སྟོང་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྲུལ

བསྟལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། དེ་དག་ལ་ཡང་ཡང་སེམས་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་འདི་ཟློང་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ཕན་ཆད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྟལ་རྣམས་འབྱེན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་ཕུང་པོ་གླུབ་ཟིན་པ་ལ་

@143A ཞེས། །བརྟེན་པའི་ན་ཚ་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའོ། །གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་ནི་སྤྲུག་བསྟལ་གཉིས་པོ་དེའི་གནས་ངན་ལེན་རྣོས་སུ་འབྱེལ་བས་དེ་གཉིས་བསྟེད་པའོ། །སྤྱི་པ་ནི་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་གླུབ་ཙམ་གྱིས་

འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྟལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་སྐྱེ་སྟེ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་སྤྱ་མའི་གཞན་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་པའི་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྟལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཞེས་ཀུ་སྤྲུག་བསྟལ་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་

བཤད་པར་བྱའོ། །ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོའི་རང་བཞིན་གྱི་འཁོར་བ་ལ་སྐྱོ་བ་རྣལ་མ་ཞེག་མ་སྐྱེས་ན་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་སྤྲ་རྣལ་མ་སྐྱེ་ས་མེད་ཅིང་། སེམས་ཅན་འཁོར་བར་འཕྱམས་པ་ལ་

སྐྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡང་སྐྱེ་ཐབས་མེད་པས་

ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གང་དུ་འཇུག་ཀྱང་བསམ་པ་འདི་ཤེན་ཏུ་གལ་ཆེའོ། །དེ་སྐྱེ་བ་ཡང་དྲི་མ་མེད་པའི་གསུང་རབ་དང་དགོངས་འགྲེལ་ཚད་ལྡན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་གོ་བ་རྣམ་དག་བཙལ་ཏེ། དེ་ནས་རིང་དུ་སོ་སོར་རྟོག

པའི་དཔྱད་སྦྱོར་གྱིས་བློའི་འཁྱུར་བ་དག་པོ་འདོན་དགོས་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྡུག་བདེན་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ཤེས་པ་ལ་སྡུག་བསྔལ་བརྒྱད་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་འཕགས་པ་ཐོག་མེད་ཀྱིས་

ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལྟར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཁོ་ཏོ་བའི་ཞལ་ནས་རིགས་དྲུག་གང་དུ་སྐྱེས་ཕན་ཆད་ན་ཚ་དང་འཆི་བ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བ་ནི་ན་རྒྱུ་ཞིག་ན་བ་ཡིན། འཆི་རྒྱུ་ཞིག་འཆི་བ་ཡིན་

@143B གྱི། དེ་ལ་མི་འོས་པ་ཞིག་བློ་བྱང་དུ་བྱུང་བ་མིན་འཁོར་བའི་མཚན་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་ཡིན། འཁོར་བར་གནས་རིང་ལ་དེ་ལས་མ་འདས། རང་ཅག་དེ་ལ་ཡིད་འབྱུང་ན་སྐྱེ་བ་སྟོང་

དགོས། དེ་ལ་རྒྱུ་སྤྲོང་དགོས་གསུང་བ་ལྟར་

སྔར་ཨཱད་པའི་སྐྱེ་རྒ་ན་འཆི་སོགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་དེ་ལྟར་དུ་བསམ་མོ། །གཉིས་པ་སྡུག་བསྔལ་དྲུག་བསམ་པ་ནི། ཨཱཧེས་སྨྲིངས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་བདུན་གསུངས་པའི་ཐ་ནི་སོ་སོའི་ཉེས་དམིགས་ཡིན་པས་

འདིར་དྲུག་བསམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ངེས་པ་མེད་པའི་ཉེས་པ་ནི། འཁོར་བ་ན་འཁོར་བ་ན་ཐ་མ་ལ་སོགས་པ་གཉེན་རྣམས་ཆོ་ཅབས་གཞན་དུ་དགྲ་འགྱུར་ཞིང་དགྲ་རྣམས་གཉེན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཐ་བུར་འགྱུར་ཞིང་བྱ་

ཐར་འགྱུར་བ་དང་མ་ཆུང་མར་འགྱུར་ཞིང་ཆུང་མ་མར་འགྱུར་བ་སོགས་སུ་རིམ་པ་བཞིན་འཕེས་ནས་འགྲོ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཡིད་བརྟན་རྩང་བ་ཡི་མེད་པ་སྟེ། ཨཱཧེས་སྨྲིངས་ལས། ཐ་ནི་བྱ་ཉིད་མ་ནི་ཆུང་མ་ཉིད། །སྐྱེ་བོ་དགྲ་

བྱུང་པ་ཡང་ཨཱཧེས་ཉིད་དང་། །སྡོག་པ་ཉིད་དུ་མཆི་བས་དེ་སྣང་དུ། །འཁོར་བ་དག་ན་ངེས་པ་འགའ་མ་མཆིས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆོ་འདི་ཉིད་ལ་ཡང་དགྲ་མཉེན་ཐན་ཆུན་དུ་འབྱུང་

ནས་འགྲོ་སྟེ། དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པ་

ལས། རེ་ཞིག་ཅིག་ན་འབྲ་ཡང་མཪའ་བོར་འགྱུར། །མཪའ་བོ་ཡང་ནི་དེ་བཞིན་དགྲར་ཡང་འགྱུར། །དེ་བཞིན་ཁ་ཅིག་ཀྱང་ནི་བར་མར་འགྱུར། །བར་མ་དེ་ཉིད་ཀྱང་ནི་དགྲ་བོར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་མཪའ་བལེས་འགྱུར་བར་

@144A ཞེས། །རིག་ནས་ནི། །ཆྭོ་གྲོས་ལྡན་པས་ནམ་ཡང་ཆགས་མི་བྱ། །གཉེན་ལ་དགའ་བའི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་དག །བརྒྱག་ནས་དགེ་ལ་ཅི་བདེར་གཞག་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསྟོམས་ནས། དགྲ་གཉེན་

ལ་རིས་སུ་བཅད་ནས་ཆགས་པ་དང་སྡང་ཕ་སྐྱེ་བ་ཁྱད་སྟེ་འཁོར་བའི་ཚོས་ལ་བློ་གཏད་ས་གང་ཡང་མེད་པར་བལྟས་ལ་སྐྱོ་བར་བྱའོ། །ངོམས་མི་ཤེས་པའི་ཉེས་པ་ནི། རེ་རེས་རྒྱ་མཚོ་བཞི་ལས་ལྷག་པ་ཡི། །འོ་མ་འཐུངས་

ཏེ་དུང་སོ་སོ་ཡི། །སྐྱེ་བོའི་རྣས་སུ་འབྱང་བའི་འཁོར་བ་པས། །དེ་བས་ཆེས་མང་ཉིད་ཅིག་བཏུང་འཚལ་ལོ། །ཞེས་སེམས་ཅན་རེ་རེས་ཀྱང་སྡུང་མའི་ནུ་ཞོ་ཇི་ཙམ་འཐུངས་པ་དང་། དུང་

ཡང་ཐར་པའི་ལམ་ལ་མ་བསླབས་

ན་ཇི་ཙམ་འཐུང་བར་འགྱུར་བ་སེམས་པའོ། །འདི་ནི་མཚོན་པ་ཙམ་སྟེ་འཁོར་བའི་ཕུན་ཚོགས་དང་སྡུག་བསྔལ་ལ་འདི་མ་སྐྱོང་བ་མེད་པའི་ཚུལ་བསམས་ནས་ཡིད་སྐྱོ་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། བདེ་བ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ནི་

ཡིད་ཆོམ་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ན་སྲིད་པའི་བདེ་བ་ནི་ཇི་ཙམ་ལོངས་སྤྱད་ཀྱང་ཆོམ་པ་མེད་པས་ཕྱི་ཕྱིར་སྲིད་པ་འཕེལ་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེས་ཀྱང་འཁོར་བར་རིང་དུ་འཁྱམས་ཏེ། བདེ་བ་དེ་དག་གིས་ཆ་ཙམ་དུ་ཡང་མི་ཚོད་

པའི་སྡུག་བསྔལ་ཤིན་ཏུ་བཟོད་བཀའ་བ་རྣམས་དུས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་སྐྱོང་བར་འགྱུར་རོ། །འཕེས་སྤྲིངས་ལས། ཇི་ལྟར་མཐོ་ཅན་སྲིན་བུས་ཉིན་ཞག་ཕྱེད་པ་ནི། །བདེ་བའི་དོན་དུ་མི་ལ་ཀུན་བསྟེན་ཀྱང་། །ཉེ་བར་མི་འགྱུར་

@144B དེ་ཉིད་འདྲ་བར་ནི། །འདོད་པ་རྣམས་ལ་ཆགས་པའང་མཁྱེན་པར་མཛོད། །ཅེས་དང་། ཞར་ཕྱིན་བསྡུས་པ་ལས་ཀྱང་། འདོད་པ་དེ་དག་ཐོབ་པ་དང་། །ཉིན་གཅིག་བཞིན་དུ་བསྟེན་

པ་དང་། །མང་དུ་བསགས་པས་མི་

དོམས་ནི། །དེ་ལས་ནད་ཆེ་གང་ཞིག་ཡོད། །ཅེས་དང་། སྨོན་སྨྲིངས་ལས་ཀྱང་། འགྲོ་བར་ལན་བརྒྱར་མ་སོན་འགྲོ་དེ་གང་ཞིག་ཡོད། །སྡོམ་ཚད་ལན་མང་མ་སྐྱོང་བདེ་བ་དེ་གང་ཞིག །རྫ་ཡབ་དཀར་མཛེས་ལྟ་བུའི་དཔལ་གང་མ་

ཐོབ་པ། །དེ་ཡང་གང་ཞིག་ཡོད་ན་འོན་ཀྱང་འདོད་ཆགས་འཕེལ། །སྡོམ་ཚད་ལན་མང་མ་སྐྱོང་སྤྱག་བསྟལ་དེ་ཡོད་མིན། །འགྲོ་བར་གང་གིས་ཆོམ་འགྱུར་འདོད་པ་དེ་དག་མེད། །གང་གི་ལྷོར་མ་ཉལ་བའི་སེམས་ཅན་དེ་མེད་ན། །འོན་ཀྱང་

ཇི་ལྟར་འཚོར་བ་པ་ལ་ཆགས་བྱལ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསམ་མོ། །གཞན་ཡང་མྱ་ངན་བསལ་བ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་བསམས་ན་ནི་ཤིན་ཏུ་སྐྱོ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཡང་དང་ཡང་དུ་དམྱལ་བ་ན། །ཟངས་ཞུན་བསྐོལ་བ་གང་

འཐུངས་པ། །རྒྱ་མཚོའི་ནང་གི་ཆུ་ལ་ཡང་། །དེ་ཡི་ཚད་ཙམ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཁྱིད་ཐག་ཏུ་གྱུར་པ་ན། །མི་གཙང་བ་ནི་གང་ཟེར་པ། །རི་ཡི་རྒྱལ་པོ་ལྷུན་པོ་ཡི། །ཚད་ལས་ཤིན་ཏུ་ལྷག་

པར་འགྱུར། །མཛོད་བཞེས་རབ་ཏུ་བྱལ་བ་

ཡིས། །འཛོར་བའི་གནས་སུ་གང་དུས་པ། །མིག་གི་མཆི་མའི་ཐིགས་པ་ཡི། །སྣོད་དུ་རྒྱུ་མཆོ་རྩང་མ་ཡིན། །ཕན་ཚུན་དགའ་ཏུ་རྩོད་པའི་ཕྱིར། །མགོ་བོ་བཅད་པ་གང་ཡིན་པ། །སྤྲུངས་ན་དེ་ལྟར་མཐོ་བ་ནི། །ཚངས་པའི་འཇིག

@145A ཀ། །རྐེན་ལས་ཀྱང་ཐལ། །སྲིན་བུར་གྱུར་ཅིང་རབ་བཀྲེས་པས། །ས་ལྷུད་ཟོས་པ་གང་ཡིན་པ། །འོ་མའི་རྒྱ་མཆོ་ཆེ་ནང་དུ། །དེ་ཡིས་བཀང་ན་ཤིན་ཏུ་འགེང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་སྟོང་པོ་བཀོད་པ་

ལས། །ཁྱོད་ཀྱིས་འདོད་རྒྱུས་དོན་མེད་ཆུད་གཟན་པའི། །ལུས་ཀྱི་སྟོན་གྱི་མཐའ་གང་དུན་བྱས་ཏེ། །དེ་རིང་བྱང་ཆུབ་ཡོངས་ཚོལ་བརྟུལ་ཞུགས་དང་། །བཅས་འདིར་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱིས་ནི་འདོད་པ་ཆོམ། །ཁྱོད་ཀྱིས་འདོད་རྒྱུས་དོན་

མེད་ཆུད་གཟན་པའི། །ལུས་ཀྱི་སྟོན་གྱི་མཐའ་གང་དུན་བྱས་ཏེ། །གཏྨའི་བྱེ་སྨེད་མཉེས་པར་མ་བྱས་ཤིང་། །འདི་འདུའི་གསུང་གང་སངས་རྒྱས་ལས་མ་ཐོས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།

སྲིད་པའི་ཕུན་ཚོགས་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཐོབ་

ཀྱང་བསྟས་པ་དང་དོན་མེད་པའི་སྤྲུག་བསྔལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྐྱོང་ནས་སྡུར་ལྡར་ལུས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཆུད་ཟོས་པ་དྲན་པར་བྱ། དུད་ཡང་མ་འབད་ན་དེ་ལྡར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་བསམས་ལ་སྐྱོ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །སྤྱན་སྔའི་ཞལ་

ནས། ཇོ་བོ་སྟོན་པ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཅི་འདྲའི་ལུས་ཤིག་བླངས་པ་ལ། དཀར་བཞིན་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་བྱེད་མ་སྐྱོང་བས་འབྱང་དགོས་གསུང་བ་དང་། གསང་ཕུ་བའི་ཞལ་ནས། འཁོར་བ་འདིར་གན་བྱབ་མང་པོ་ཞིག་བྱེད་དགོས་པ་

འདི་ཉམས་ལ་རེ་མ་བབ་གསུང་བ་ལྟ་བུའི་བློ་སྣ་མ་སྐྱེས་ཀྱི་བར་དུ་བསམ་དགོས་ཤིང་། སྐྱེས་ནས་ཀྱང་རྒྱུན་ལྡན་དུ་བསྒྲུབ་དགོས་སོ། །ལུས་ཡང་དང་ཡང་དུ་འདོར་བའི་ཉེས་པ་ནི། རེ་རེའི་བདག་ཉིད་རྩས་པའི་ཕུང་པོ་ནི། །སྟོན་པོ་

@145B མཉམ་པ་སྟེང་ཅིག་འདས་བྱུང་ཀ། །ཞེས་གསུངས་ཀ། སེམས་ཅན་རེ་རེའི་ལུས་བླངས་ནས་དོར་བའི་རྩས་པ་མ་གོད་ན་ལྷུན་པོ་ལས་ཀྱང་མང་བའོ། །ཡང་དང་ཡང་དུ་ཉིད་མཚམས་

སྟོང་བའི་ཉེས་པ་ནི། མ་ཡི་ཐུག་མཐའ་རྒྱ་

ཤུག་ཆོ་གྲུ་ཙམ། །རི་ལུས་བགྲངས་ཀྱང་ས་ཡིས་ལང་མི་འགྱུར། །ཞེས་པའོ། །འདི་སྐྱ་མ་རྣམས་སེམས་ཅན་གཅིག་གིས་མ་བྱས་པའི་གྲངས་ལ་སྟོང་བ་ནི་དོན་མིན་ཏེ། འདིའི་འགྲེལ་པར་མདོ་དྲངས་པ་ལས། དགེ་སློང་དག

དཔེར་ན་སྐྱེས་བུ་འགའ་ཞིག་གིས་ས་ཆེན་པོ་འདི་ལས་རྒྱ་ཤུག་གི་ཆོག་གྲུ་ཙམ་གྱི་རི་ལུ་ཐོགས་ཏེ། འདི་ནི་བདག་གི་མའོ། །འདི་ནི་བདག་གི་མ་དེའི་ཡང་མའོ་ཞེས་འདོར་བར་བྱེད་ན། དགེ་སློང་དག་ས་ཆེན་པོ་འདིའི་འཇིམ་པ་ནི་

ཆེས་སྐར་འཛད་པར་འགྱུར་གྱི། མི་རྣམས་ཀྱི་མ་བརྒྱད་པ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རང་གི་མ་ནས་དེའི་མ་ལ་སོགས་པའི་མ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བརྒྱད་པ་སྟོན་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞུང་ལས་ཀྱང་མའི་ཐུག་མཐའ་ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་སྐྱོ་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་ལུགས་ནི། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། གང་ཚེ་འབྲས་བུ་གཅིག་གི་ཡང་། །ཐོག་མའི་རྒྱུ་ནི་སྣང་མིན་པ། །དེ་ཚེ་གཅིག་ལ་ཡང་རྒྱས་པར། །མཐོང་

ནས་གང་ལ་འཇིགས་མི་འབྱུང་། །ཞེས་

གསུངས་པ་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར་ཡང་། འདིས་ནི་རྒྱུན་དཔག་གིས་མི་ལང་བའི་ཚང་ཆོང་གིས་ཆེས་རྒྱུ་བར་དཀའ་བའི་འཁོར་བའི་འབྲོག་དགོན་པ་ཆེན་པོ་ལ་རྟག་ཏུ་སྐྱོ་བ་དང་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཚུལ་བཞིན་ཀྱི་རྣམ་པ་བསྟོམ་

@146A ྱ།། །།པར་རིགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་དང་ཡང་དུ་མཐོ་དམན་དུ་འགྱུར་བའི་ཉེས་པ་ནི། བརྒྱ་བྱིན་འཇིག་རྟེན་མཆོད་འོས་གྱུར་ནས་ནི། །ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ཕྱིར་ཡང་ས་

སྟེང་ལྟུང་། །འཁོར་ལོས་བསྐྱུར་བ་ཉིད་དུ་གྱུར་ནས་ཀྱང་། །འཁོར་བ་དག་ཏུ་ཡང་བྲན་ཉིད་དུ་འགྱུར། །མཐོ་རིས་བུ་མོའི་ནུ་མ་ཤིད་པ་ལ། །རེག་པས་བདེ་བ་ཡུན་རིང་རྒྱོང་ནས་སླར། །དམྱལ་བར་འཐག་གཅོད་དབྱད་པའི་

འབྲེལ་འཁོར་གྱི། །རེག་བ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་བསྟེན་འཚལ་ལོ། །ཤིང་པའི་རེག་པས་ནེམས་པར་བདེ་བཟོད་པ། །ལྷུན་པོའི་སྤོ་ལ་ཡུན་རིང་གནས་ནས་ནི། །སྨར་ཡང་མེ་སྐུར་རོ་སྐྱག་རྒྱུ་

བ་ཡིས། །སྟུག་བསྔལ་མི་བཟོད་

ཕོག་སྐམ་བགྱིད་འཚལ་ལོ། །མཐོ་རིས་བྱ་མོས་འབྲོངས་ཤིང་དགའ་བ་དང་། །རྣམ་པར་མཛེས་ཚལ་སོན་པར་བརྩེས་ནས་སྐྱར། །འདབ་མ་རལ་གྲི་འདྲ་ཚལ་གནས་རྣམས་ཀྱིས། །ཤིང་ལག་རྣ་བ་སྣ་གཅོད་འཐོབ་པར་

འབྱུར། །དལ་གྱིས་འབབ་པར་ལྷ་ཡི་བྱ་མོ་ནི། །གདོང་མཛེས་གསེར་གྱི་པདྨ་ལྡན་ཞགས་ནས། །སྐར་ཡང་དམྱལ་བའི་ཆུ་ཏོ་རབས་མེད་པ། །ཚ་ཆོས་བཟོད་བྱགས་ཆུ་ཚན་འཇུག་འཚལ་ལོ། །ལྷ་ཡུལ་འདོད་བདེ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་

དང་། །ཚངས་ཉིད་ཆགས་བྲལ་བདེ་བ་ཐོབ་ནས་སྐར། །མནར་མེད་མེ་ཡི་བྱད་ཤིང་གྱུར་པ་ཡིས། །སྟུག་བསྔལ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་བསྟེན་འཚལ་ལོ། །ཉི་མ་རྒྱ་བ་ཉིད་ཐོབ་རང་ལུས་ཀྱི། །འོད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དག་སྣང་བྱས་ཏེ། །

@146B སྐར་ཡང་སྡུན་གནག་སྐྱག་ཏུ་ཕྱིན་གྱུར་ནས། །རང་གི་ལག་པ་བརྒྱངས་པའང་མི་མཐོང་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཐག་པ་ལ་སོགས་པའི་འཁྲུལ་འཁོར་གསུམ་ནི་རིམ་པ་

ལྷར་བསྡུས་འཇོམས་དང་ཐིག་ནག་དང་ཚ་བ་གསུམ་

ན་ཡོད་དོ། །མཐོ་རིས་བྱ་མོས་འབྲོངས་པ་ནི་ལྷའི་བྱ་མོས་བསྐེན་པའོ། །ལྷ་ཡུལ་འདོད་བདེ་ཞེས་པ་ནི་སྐམ་ཆུ་རྩ་གསུམ་ཡན་ཆད་ཀྱི་འདོད་ལྷའི་འོ། །ཉི་མ་དང་ཟླ་བའི་འོད་ནི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་བར་འཇིག་རྟེན་ན་བྱགས་པ་

ལྷར་ཟཱཊ་པ་སྟེ། ཕྱི་ན་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཞལ་མེད་ཁང་གི་འོད་དོ། །འདི་དག་གིས་མཚོན་ནས་མཐོ་ནས་དམའ་སར་འགྲོ་བའི་ཚུལ་ཐམས་ཅད་ཁམས་ནས་སྤྲིད་པ་ལ་སྐྱོ་བར་བྱ་སྟེ། སྤྲིད་པའི་ཕུན་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་

མཐའ་རྒྱད་པས་སྡུད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་འདུལ་བ་ལུང་ལས། བསགས་པ་ཀུན་གྱི་མཐའ་འཛད་ཅིང་། །མཐོན་པོ་རྣམས་ཀྱི་མཐའ་ལྷུང་འགྱུར། །ཕྲད་པའི་མཐའ་ནི་འབྲལ་བ་སྟེ། །གསོན་པའི་མཐའ་ནི་འཆི་བ་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བྱོགས་མེད་པའི་ཉེས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ནོངས་པར་འགྱུར་འཚལ་བསོད་ནམས་ནི། །རྣམ་གསུམ་མར་མེའི་སྣང་བ་རབ་བཞེས་ཤིག །གཅིག་པུ་ཉི་མ་ཟླ་བས་མི་བསྟི་

བའི། །སྒྲུབ་གནག

མཐའ་ཡས་ནང་དུ་འཇུག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའོ། །ཤོར་བར་འགྱུར་བ་འཚལ་བ་ནི་གོང་དུ་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་འཆི་དགོས་པ་མཁྱེན་པར་མཛོད་ལ། བསོད་ནམས་ཀྱི་སྣང་བ་བཞེས་ཤིག་ཅེས་པའོ། །བསོད་

@147A ཞེས། །ནམས་གསུམ་ནི་སྔོ་གསུམ་གྱི་དགེ་བའམ་སྨིན་པ་ལས་བྱང་བ་སོགས་གཞི་གསུམ་མོ། །སྒྲུབ་གནག་མཐའ་ཡས་པ་ནི་མ་རིག་པའི་སྒྲུབ་པའོ། །ཐོགས་མེད་པར་འཇུག་པ་ནི། སྟོང་འཇུག

ལས། ལུས་འདི་གཅིག་པུ་བྱང་བ་ཡང་། །ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཤ་རྩས་དག །ཞེག་སྟེ་སོ་སོར་འགྲོས་འགྱུར་ན། །མཛའ་བ་གཞན་ལྟ་ཅི་ཞེག་སྟོས། །སྐྱེ་ན་གཅིག་པུ་སྐྱེ་འགྱུར་ཞེང་། །འཆི་ནའང་དེ་ཉིད་གཅིག་འཆི་སྟེ། །སྡུག

བསྟལ་སྐལ་གཞན་མི་ལེན་ན། །གེགས་བྱེད་མཛའ་བས་ཅི་ཞེག་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་དྲུག་ནི་གསུམ་དུ་འདུ་སྟེ། འཁོར་བ་ལ་ཡིད་བརྟན་བྱ་སམེད་པ་དང་། དེའི་བདེ་བ་

ལ་ཇི་ཙམ་སྨྲད་ཀྱང་ངོམས་པའི་མཐའ་

མེད་པ་དང་། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཞུགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། ལུས་ཐོབ་པ་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་རྩང་བ་ནི། ཡང་དང་ཡང་དུ་ལུས་འདོར་བའོ། །ཕན་གནོད་བྱེད་པ་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་རྩང་བ་ནི། ངེས་པ་མེད་པའོ། །ཕྱོགས་

ཆོག་ཐོབ་པ་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་རྩང་བ་ནི། མཐོ་དམན་དུ་འགྱུར་བའོ། །འགྲོགས་པ་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་རྩང་བ་ནི། བྱོགས་མེད་པར་འགྲོ་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཡང་ཡང་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་སྟེ། སྐྱེ་བ་བརྒྱད་པའི་མཐའ་

མི་མངོན་པའོ། །དེ་ལྟར་བསྟན་ནས་ཀྱང་བསམ་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་སྟྲུག་བསྟལ་གསུམ་བསྒོམ་པ་ནི། དཔེར་ན། ཙོལ་མིག་གམ་འབྲས་ཤིན་ཏུ་ཚ་བ་དེ་ལ་ཆུ་བསིལ་བ་བཏབ་ན་བདེ་བར་

སྣང་བ་ལྟ་བུ་ནི། འཁོར་བ་པ་

@147B རྣམས་ཀྱི་ཆོར་བ་བདེ་བ་སྟེ། འདི་ནི་ནམ་ཞིག་པ་ན་ཡང་སྟྲུག་བསྟལ་བསྒྲིད་པས་འགྱུར་བའི་སྟྲུག་བསྟལ་ལོ། །དེ་ཡང་ཆོར་བ་དེ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་གྱི། དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པའི་

སེམས་སེམས་བྱུང་གཞན་རྣམས་དང་། གང་ལ་

དམིགས་ནས་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་ཟག་བཅས་རྣམས་ཀྱང་འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལོ། །འབྲས་ཚ་བས་གདུངས་པ་དེ་ཚ་ཆུ་ལ་སོགས་པའི་འགྱུར་བྱེད་ཀྱི་རེག་པ་དང་ཕྲད་པ་ན་ཆེས་སྡུག་བསྔལ་བ་བཞིན་དུ། ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་ཤེས་པར་བྱ་

སྟེ། ནམ་སྐྱེས་པ་ཙམ་ནས་ལུས་སེམས་གདུང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཏེ། མ་ཁའ་མའི་ཟླག་གཟེར་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཚོར་བ་གཅིག་པུ་མིན་པ་ན་སྟར་ལྟར་རོ། །རེག་པ་དེ་གཉིས་ཀ་དང་མ་ཕྲད་པའི་དུས་

ཀྱི་འབྲས་ཚ་བ་ལྟ་བུ་ནི། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་ཏེ། གནས་ངན་ལེན་རྣམས་སུ་འབྱེལ་བས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ལོ། །འདི་ཡང་ཚོར་བ་གཅིག་པུ་ལ་མི་བྱ་བ་ནི་སྟར་ལྟར་རོ། །འདི་ནི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་སྟ་

མའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་ཅིང་། སྡུག་བསྔལ་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཕྱི་མ་རྣམས་སྐྱེ་བའི་ས་བོན་རྣམས་སུ་འབྱེལ་བས་ན་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་གནས་ངན་ལེན་དང་ལྡན་པའོ། །དེ་ལྟར་ཚོར་བ་བདེ་བ་

སྐྱེས་པ་ན་ཆགས་པ་རྒྱས་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་

སྐྱེས་པ་ན་ཁོང་ཁྲོ་འཕེལ་བ་དང་། བདེ་སྡུག་གང་ཡང་མིན་པའི་གནས་ངན་ལེན་དུ་གཏོགས་པའི་ལུས་ལ་མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པ་སོགས་སུ་འཛིན་པས་གཏི་མུག་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ནི་ཕྱི་མར་འགྲོ་བ་ལྟར་སྐྱེ་

@148A ཞེས། །བ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་ལ། ཞེ་སྡང་གིས་ནི་འདིར་མྱ་ངན་སོགས་དང་ཕྱི་མར་ངན་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་ཅིང་། གཏི་མུག་གིས་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་གཉིས་

ཀ་མི་གཏོང་བའི་ཕྱིར་ཞུགས་པའོ། །དེས་ན་ཆོར་བ་བདེ་བ་ལ་སྡུག་བསྔལ་དུ་བལྟས་ལ་འདོད་ཆགས་དགག །ཆོར་བ་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཕྱང་པོ་འདི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུའི་ཆོགས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལས་ཟློག་ཏུ་ལྟར་བྱང་བར་བསམས་ལ་

ཞེ་སྡང་དགག །ཆོར་བ་བཏང་སྙོམས་ལ་ནི་མི་རྟག་པ་དང་ཟད་ཅིང་འགོག་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་བལྟས་ལ་གཏི་མུག་དགག་སྟེ། ཆོར་བ་གསུམ་དུག་གསུམ་གྱི་རྒྱུར་མི་གཏོང་བའོ། །དེ་དག་

ནི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་སა་དང་རྣམ་

པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྟུབའི་དགོངས་པ་བཞིན་དུ་ཟཱཊ་པའོ། །དེའང་ན། ཁྱོད་ཆེན་པོ་ཁྱེར་བ་ནི་ཁྱོད་དེ་ཇི་ཙམ་འཁྱོད་དགོས་པ་དེ་ཙམ་དུ་བདེ་བ་མེད་པ་བཞིན་དུ། ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོའི་ཁྱོད་ཡང་ཇི་སྲིད་

བརྟུད་དགོས་པ་དེ་སྲིད་དུ་སྡུག་བསྔལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཕུང་པོ་འདི་ལ་སྡུག་བསྔལ་དང་ཉེན་མོངས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་བརྟན་ཆགས་པར་ཡོད་པས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དེ་ཡོད་ན། ཚོར་

བའི་སྡུག་བསྔལ་ད་ལྟ་མེད་

པའི་སྐབས་རེ་བྱང་ཡང་དེ་མ་ཐག་ཡང་སྐོ་སྟ་ཚོགས་ནས་སྡུག་བསྔལ་དུ་མ་བསྒྲེད་པས་ན། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་གཞན་གཉིས་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་པས་འདི་ལ་

@148B སྐྱོ་བ་མང་དུ་བསྐྱེམ་མོ། །གཞན་ཡང་ཚགས་པ་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའི་དལ་ཕྱའི་ཚོར་བ་བདེ་བ་ནི་ཞལ་མོ་ཆེ་སྡུག་བསྔལ་ཕྱིར་བཅོས་པ་ལ་བདེ་བའི་བློ་སྐྱེས་པ་ཡིན་གྱི། སྡུག་བསྔལ་

བསལ་བ་ལ་མ་བལྟོས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་

བདེ་བ་ནི་མེད་དེ། དཔེར་ན། འགྲོ་བ་དྲག་པས་སྡུག་བསྔལ་བ་ན་བསྲད་པས་བདེ་བའི་ཟློ་འབྱུང་བ་དེ་སྔ་མའི་སྡུག་བསྔལ་ཆེ་རིམ་ནས་འགགས་པའི་ཚེ། བདེ་བ་རིམ་གྱིས་སྐྱེས་པར་སྣང་བ་ཡིན་གྱི། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བདེ་བ་

ནི་མིན་ཏེ། སྣར་ཡང་བསྲད་དྲག་ན་སྔ་མ་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བདེ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ན་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ཇི་ལྟར་བསྟེན་པ་ཙམ་གྱིས་སྡུག་བསྔལ་ཇེ་འཕེལ་དུ་འགྲོ་བ་བཞིན་དུ། འགྲོ་འདུག

དང་ཉལ་བ་དང་བཟའ་བཏུང་དང་ཉི་མ་དང་གྲིབ་མ་བསྟེན་པ་སོགས་ཀྱང་ཇི་ཙམ་རིང་དུ་བསྟེན་པ་དེ་ཙམ་དུ་བདེ་བ་ཇེ་འཕེལ་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་ལ། རིང་དྲག་ན་སྡུག་བསྔལ་འབའ་ཞིག་བསྐྱེད་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་

ཡང་མངལ་དུ་འཇུག་པ་ལས། དགའ་བོ་འཆག་པ་དང་འདུག་པ་དང་འགྲེང་བ་དང་ཉལ་བའི་སྟོང་ལམ་དག་ཀྱང་སོ་སོ་སོ་སོར་སྡུག་བསྔལ་བར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། བསམ་གཏན་པས་སྟོང་ལམ་

དེ་དང་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་

བརྟགས་ན། གལ་ཏེ་འཚག་པས་ཉི་མ་འདའ་བར་བྱེད་ཅིང་འགྲེང་བར་མི་བྱེད་འདུག་པར་མི་བྱེད་ཉལ་བར་མི་བྱེད་ན། དེས་འཚག་པ་དེ་ལ་སྡུག་བསྔལ་ཁོ་ན་སོ་སོར་རྟོང་བར་འགྱུར་ཞིང་དྲག་པ་ཉིད་དང་རྩུབ་པ་ཉིད་དང་མི་

@149A ཞེས། །བཟང་པ་ཉིད་དང་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ཉིད་སོ་སོར་རྟོང་བར་འགྱུར་གྱི། འཚག་པ་དེ་ལ་བདེ་བའི་འདུ་ཤེས་འབྱུང་བར་ནི་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྟོང་ལམ་གཞན་གསུམ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་

གསུངས་ནས། དགའ་བོ། འོན་ཀྱང་སྟོང་ལམ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དེ་དང་དེ་རྒྱུན་བཅད་པའི་ཕྱིར་སྡུག་བསྔལ་གསར་པ་གཞན་དང་གཞན་འབྱུང་བ་ལ་བདེ་བའི་འདུ་ཤེས་འབྱུང་སྟེ། དགའ་བོ། འབྱུང་བ་ན་ཡང་སྡུག་བསྔལ་འདི་ཁོ་ན་

འབྱུང་ལ། འགག་པ་ན་ཡང་སྡུག་བསྔལ་ཁོ་ན་འགག །འབྱུང་བ་ན་ཡང་འདུ་བྱེད་དག་ཉིད་འབྱུང་ལ། འགག་པ་ན་ཡང་འདུ་བྱེད་དག་ཉིད་འགག་གོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། བཞི་བརྒྱ་པ་

ལས་ཀྱང་། འཕེལ་བཞིན་པ་ཡི་བདེ་

བ་ལ། རྗེ་ལྟར་བརྒྱོག་པ་མཐོང་ཐྱུང་པ། ཏེ་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་འཕེལ་བཞིན་ལ། བརྒྱོག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། གཉིས་པ་སོ་སོའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་ལ་དྲུག་ཡོད་པ་ལས། ངན་སོང་གསུམ་

གྱི་སྡུག་བསྔལ་ནི་ཚའང་ཟེན་ཏོ། ཞི་ཡི་སྡུག་བསྔལ་ནི། བཀྲེས་ཤིང་སྐོམ་པ་དང་ཚ་གྲང་གི་རེག་པ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་དང་ཆོལ་ཀྱོད་དང་ངལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་གཞན་ཡང་སྐྱེ་རྒ་ན་འཆི་སོགས་བདུན་ནི་སྔར་ཚའང་པས་

ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་ཆོགས་ཀྱི་གཏམ་ལས། ངན་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་མ་ལུས་པ། ཞི་རྣམས་ལ་ཡང་ཡོད་པར་སྣང་། སྡུག་བསྔལ་གཟིར་བས་དམྱལ་བ་མཆུངས། ཁདུག་བས་གཡིན་རྗེའི་འཇིག

@149B རྟེན་པ། ཞའི་ཡི་དྭང་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་ཡང་། མཐུ་ལྡན་སྟོབས་ཀྱིས་མཐུ་མེད་པ། རྣམ་པར་གཏེན་ཞིང་འཆི་བ་དག ཆུ་བོ་ལྟ་བུ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་དབུལ་བ་ལས་གྱུར་

དང་། །གཞན་དག་ཆོག་མི་ཤེས་ལས་བྱུང་། །

ཡོངས་ཚོལ་སྤྱག་བསྟལ་མི་བཟད་དང་། །ཐམས་ཅད་འཁྲུ་ཞིང་གསོད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། མཆོག་ལ་ཡིད་ཀྱི་སྤྱག་བསྟལ་ཏེ། །ཐ་མལ་རྣམས་ལ་ལུས་སྐྱེས་སོ། །སྤྱག་བསྟལ་གཉིས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་འདི།།

ཉིན་རེ་ཉིན་རེ་འཇོམས་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལྷ་མ་ཡིན་ཀྱི་སྤྱག་བསྟལ་ནི། བཤེས་སྦྱིངས་ལས། ལྷ་མིན་དག་ནའང་རང་བཞིན་གྱིས་ལྷ་ཡི། །དཔལ་ལ་སྣང་ཕྱིར་ཡིད་ཀྱི་སྤྱག་བསྟལ་ཆེ། །དེ་

དག་བློ་དང་ལྡན་ན་འང་འགྲོ་བ་ཡི། །སྒྲིབ་པས་བདེན་པ་མཐོང་བ་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་མི་བཟོད་པའི་ཕྲག་དོག་གིས་ཡིད་གདུང་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་དང་

འཐབ་པ་ན་ལུས་བཙད་པ་དང་དུལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱག་བསྟལ་དུ་མ་སྐྱོང་བ་དང་། དེ་རྣམས་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་ཡང་རྣམ་སྨིན་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཅན་ཡིན་པས་རྟེན་དེ་ལ་བདེན་པ་མཐོང་དུ་མི་རུང་

ངོ། །འདི་དྲན་པ་ཉིར་གཞག

ལས་དྲུག་འགྲོར་གསུངས་ལ། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་ས་ལས་ལྷའི་འགྲོ་བར་ཟཁད་དོ། །ལྷའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་ལ་གཉིས་ལས། འདོད་ལྷ་ལ་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་སྟེ། འཆི་འཕོ་བ་དང་ལྷུང་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་།

@150A ཞེས། །སྤྲུལ་གོང་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། བཅད་པ་དང་དྲལ་བ་དང་གསོད་པ་དང་སྐྱུག་པའི་སྡུག་བསྔལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། འཆི་འཕོ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ནི། མཐོ་རིས་ན་ཡང་བདེ་ཆེན་དེ་དག་གི།

འཆི་འཕོའི་སྡུག་བསྔལ་ཉིད་ནི་དེ་བས་ཆེ། །དེ་ལྟར་བསམས་ནས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །ཟད་འགྱུར་མཐོ་རིས་སྐད་དུ་སྙེད་མི་བགྱི། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྔར་ལྷའི་འདོད་པ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་ལས་འཆི་

འཕོ་བའི་ཚེ། འཆི་ལྟས་ལྔ་མཐོང་བ་ན་དེ་ལས་བྱུང་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཆེས་ཆེ་བ་འབྱུང་དོ། །འཆི་ལྟས་ལྔ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། ལུས་ཀྱི་ཁ་དོག་མི་སྡུག་འགྱུར་བ་དང་། །སྤྲན་ལ་མི་དགའ་མེ་ཏོག

ཕྱིང་རྒྱིངས་དང་། །གཏོས་ལ་དྲི་མ་

ཚགས་དང་ལུས་ལ་ནི། །སྟོན་ཚད་མེད་པའི་རྣལ་འབྱུང་ཞེས་བཀྱི་བ། །མཐོ་རིས་འཆི་འཕོ་སྣོན་བྱེད་འཆི་ལྟས་སྐྱ། །ལྟ་ཡུལ་གནས་པའི་ལྟ་རྣམས་ལ་འབྱུང་སྟེ། །ས་སྟེང་མི་རྣམས་འཆི་བར་འགྱུར་བ་དག །སྣོན་པར་བྱེད་པའི་

འཆི་ལྟས་རྣམས་དང་འདྲ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གནས་འོག་མར་ལྟང་བའི་སྐྱག་བསྡལ་ནི། ལྟ་ཡི་འཇིག་རྟེན་དག་ནས་འཕོས་པ་ལ། །གལ་ཏེ་དགེ་བའི་ལྟག་མ་འགའ་མེད་ན། །དེ་ནས་དབང་མེད་དུད་འགྲོ་ཡི་དྭགས་དང་། །

དམྱལ་བར་གནས་པ་གང་ཡང་རུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྐྱ་གོང་བ་ནི། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཆས་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་ལྟ་རྣམས་ལ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཆས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་འབྱུང་ལ། དེ་ལྟའི་བྱ་

@150B བསོད་ནམས་ཆུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་བ་ན་སྐྱ་གོང་བར་འགྱུར་ཞིང་། གཞི་དེ་ལས་སྡུག་བསྔལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་ཆེན་པོ་སྐྱོང་བའོ། །བཅད་ཅིང་དུལ་ལ་གསོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ནི།

ལྷ་རྣམས་ལྷ་མ་ཡིན་དང་འཐབ་པ་ན་ཡན་

ལག་དང་ཉིད་ལག་འཆད་པ་དང་ལུས་དྲལ་བ་དང་གསོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་སྐྱོང་སྟེ། མགོ་བཅད་ན་ནི་འཆི་ལ་ཡན་ལག་ལྷག་མ་བཅད་ཅིང་དྲལ་བ་རྣམས་ཕྱིར་སྐྱེ་ཞིང་འཆོའོ། །སྡུགས་པ་ནི། ལྷ་ཆེས་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་

རྣམས་འབྲུགས་ན་ལྷའི་བུ་ཆེས་མཐུ་ཆུང་བ་རྣམས་རང་གི་གནས་ནས་སྐྲོད་པར་བྱེད་པའོ། །གཞན་ཡང་། ཆོགས་ཀྱི་གཏམ་ལས། འདོད་སྤྱོད་ལྷ་ནི་གང་ཡིན་པ། །དེ་ལའང་བདེ་བའི་སེམས་མེད་དེ། །འདོད་པའི་འདོད་

ཆགས་རིམ་བཏབ་པའི། །ནང་གི་མེ་ཡིས་བསྲེགས་བྱུར་པ། །གང་ཞིག་སེམས་གཡེངས་བྱུར་པ་དག །དེ་ལ་བདེ་བ་གཅིག་ཀྱང་། །གཡེང་མེད་སེམས་ལ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་། །དབང་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་པས། །རྣམ་གཡེང་དཀྲུགས་

པའི་བདག་ཉིད་ཅན། །ཤམ་ཡང་ཞི་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། །རྟུང་བཅས་འབར་བས་ཁྲབ་པ་ཡི། །མེ་ནི་ཤིང་དང་བཅས་དང་མཚུངས། །ཞེས་དང་། ནད་གསོས་ཡུན་རིང་མ་ལོན་པའི། །ནད་

པས་མི་འཕྲོད་ཟེས་དང་མཚུངས། །ཞེས་

གསུངས་སོ། །ཁམས་གོང་མ་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ལ་སྡུག་བསྔལ་དེ་དག་མེད་ལ། འོན་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལྡན་ཞིང་སྐྱེ་བ་དང་བཅས་ལ་འཆི་འཕོ་བ་དང་། གནས་པ་ལ་རང་དབང་མེད་པས་དེ་

@151A ཞེས། །དག་ཀྱང་གནས་ངན་ལེན་གྱིས་ནི་སྡུག་བསྔལ་བའོ། །གཞན་ཡང་། ཚོགས་ཀྱི་གཏམ་ལས། གང་ཞིག་གཟུགས་ཅན་གཟུགས་མེད་པའི། །སྡུག་བསྔལ་སྡུག་བསྔལ་ལས་འདས་ཤིང་། །ཉིང་འཛིན་བདེ་བའི་བདག

ཉིད་ཅན། །བསྐལ་པར་གཡོ་བ་མེད་པར་གནས། །དེ་ཡང་ཤིན་ཏུ་དེས་གྲོལ་མིན། །དེ་ལས་སྨར་ཡང་ལྟུང་བར་འགྱུར། །ངན་གྲོའི་སྡུག་བསྔལ་ཟ་ཐུབ་ལས། །འདས་པ་ལྟ་བུར་བྱུང་བྱུར་ལ། །འབད་ཀྱང་ཇི་ལྟར་རིང་མི་གནས། །མཁའ་

ལ་ལྗིང་བའི་བྱ་དང་མཚུངས། །བྱིས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མདའ་འཕངས་ལྟར། །དེ་ནི་ལྟུང་བའི་མཐའ་ཅན་ཡིན། །མར་མེ་རིང་དུ་འབར་བ་དག །སྐད་ཅིག་རེ་རེར་འཇིག་པ་ལྟར། །འདུ་བྱེད་

ཡོངས་འབྱུང་ཞེས་པ་ཡི། །སྡུག་བསྔལ་དག་གིས་

ཉེ་བར་གཅོས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་རིགས་ལྡན་དྲུག་གི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིབ་དང་སོ་སོའི་སྡུག་བསྔལ་བསམས་ནས། འཕོར་བ་ལས་ཡིད་འབྱུང་བར་བྱས་ན་དེ་ལྟར་འཕོར་བའི་རྒྱུ་གང་གིས་བྱས་སྙམ་དུ་རྒྱུ་ལ་རྟོག་པ་འབྱུང་

བས། གཉིས་པ་ཀུན་འབྱུང་གི་སྐོན་ནས་འཕོར་བའི་འཇུག་རིམ་བསམ་པ་ལ་གསུམ། ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱེ་ཚུལ། དེས་ལས་གསོག་ཚུལ། འཆི་འཕོ་བ་དང་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འཕོར་བ་འགྲུབ་

པའི་རྒྱུ་ལ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་གཉིས་དགོས་ཀྱང་། ཉོན་མོངས་པ་གཅོ་བོ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་མེད་ན་སྡུང་བསགས་ཀྱི་ལས་བགྲང་ལས་འདས་པ་ཡོད་ཀྱང་རྣྭན་དང་ས་ལ་སོགས་པ་མེད་པའི་ས་བོན་གྱིས་སྡུ་གུ་མི་

@151B འགྲུབ་པ་བཞིན་དུ། ལས་ལ་སྡུག་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་མེད་པས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུ་གུ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉོན་མོངས་ཡོད་ན་ལས་སྡུང་བསགས་མེད་ཀྱང་དེ་མ་ཐག་གསང་དུ་

བསགས་ནས་ཕུང་པོ་ཕྱི་མ་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྤྲིད་པའི་སྤྲིད་ལས་རྣམ་བརྒལ་བའི། །ལས་གཞན་འཕེན་ནུས་མ་ཡིན་ཏེ། །ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་ཟད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། སྤྲིད་པ་ནི། །ཡོད་ན་སྣང་ཡང་འབྱུང་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་བསྟེན་པ་གལ་ཆེ་ལ། དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་ཤེས་པ་ལ་རབ་ལས་པས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ལ་མཐས་པར་བྱའོ། །འདི་ལ་བཞི། ཉོན་མོངས་ངོས་བཟུང་བ་དང་། ཇི་ལྟར་

སྤྱི་བའི་རིམ་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་དམིགས་སོ། །དང་པོ་ལ་ཉོན་མོངས་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ནི། ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། ཚོས་གང་འབྱུང་བ་ན་རབ་ཏུ་མ་ཞེ་བའི་ མཚན་ཉིད་དུ་འབྱུང་སྟེ། དེ་བྱུང་

བས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་རབ་ཏུ་མ་ཞེ་བར་འབྱུང་བ་དེ་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གང་སྤྱོས་པ་ན་སེམས་རྒྱུད་རབ་ཏུ་མ་ཞེ་བར་བྱེད་པའོ། །སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ལ་

ཉོན་མོངས་བཅུ་ལས། འདོད་ཆགས་

ནི། ཕྱིའམ་ནང་གི་ཡུལ་སྣུག་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་དམིགས་ནས་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་རས་ལ་སྣུམ་ཞུགས་པ་དབྱང་དཀའ་བ་བཞིན་དུ། འདི་ཡང་རང་གི་དམིགས་པ་ལ་ཞེན་ཅིང་མཆེད་པ་ནི་དམིགས་པ་དེ་དང་

@152A ཞེའོ། །དབྱལ་དཀའ་བའོ། །ཁོང་ཁྲོ་བ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་དང་སྡུག་བསྔལ་དང་མཚོན་དང་ཆོར་མ་སོགས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་གནས་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་པ་སེམས་

རྒྱབ་མོ་ཡུལ་དེ་རྣམས་ལ་གནོད་པ་བྱ་བར་སེམས་པའོ། །ང་རྒྱལ་ནི། འཇིག་ལྟ་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཕྱིའམ་ནང་གི་མཐོ་དམན་དང་བཟང་ངན་ལ་དམིགས་ནས་སེམས་ཁེངས་པ་སྟེ། མཐོ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འཛིན་པའོ། །མ་རིག

པ་ནི། བདེན་བཞི་དང་ལས་འབྲས་དང་དཀོན་མཆོག་གི་རང་བཞིན་ལ་བློ་མི་གསལ་བས་མི་ཤེས་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །ཐེ་ཚོམ་ནི། བདེན་པ་སོགས་གསུམ་ལ་དམིགས་ནས་ཡོད་དམ་

མེད་ཡིན་ནམ་མིན་སྟམ་པའོ། །

འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ནི། ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་ང་དང་ངའི་ཞེས་བདག་དང་བདག་གིར་ལྟ་བའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །དེ་ལ་འཇིག་པ་ནི་མི་རྟག་པ་དང་ཚོགས་པ་ནི་དུ་མ་ཡིན་པས་འདིས་གང་

ལ་ལྟ་བའི་གཞི་ནི་མི་རྟག་པ་དང་དུ་མའི་ཚོས་ཅམ་ཡིན་གྱི། རྟག་པ་དང་གཅིག་པུའི་གང་ཟག་ནི་མེད་དོ། །ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ཞེས་མིང་བཏགས་སོ། །མཐར་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་ནི། འཇིག

ལྟས་གང་བཟུང་བའི་བདག་དེ་ལ་དམིགས་ནས་རྟག་པ་ཐེར་ཟུག་པའམ་འདི་ནས་ཕྱི་མར་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་མེད་པའི་ཚད་པར་ལྟ་བའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །ལྟ་བ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་ནི། འཇིག་ལྟ་དང་མཐར་ལྟ་

@152B དང་ལོག་ལྟ་གསུམ་གང་རུང་དང་དེ་དག་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་ལྟ་བ་ཡོའི་ཕུང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་དང་

བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་ནི། འཆལ་ཚུལ་སྦོང་

བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ཆ་བྱད་དང་ཚུལ་དང་ལུས་དང་ངག་གི་འཇུག་པ་ངེས་པར་བྱེད་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་དང་། གང་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་དག་འབྱུང་བའི་ཕུང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་སྤྲིག་པ་འདུག་པ་དང་ཉོན་མོངས་ལས་བྱོལ་བ་དང་

འཁོར་བ་ལས་ངེས་པར་འབྱིན་པར་ལྟ་བའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །ལོག་པར་ལྟ་བ་ནི། ཚོ་སྟ་ཕྱི་དང་ལས་འབྲས་སོགས་མེད་ཅེས་སྨྲར་པ་འདེབས་པ་དང་། དབང་ཕྱུག་དང་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་འབྱོ་བའི་རྒྱུར་འཛིན་པའི་

ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །ཉོན་མོངས་བརྒྱ་པོ་དེ་དག་ནི་ཀུན་ལས་བཏུས་དང་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་ས་དང་ཕུང་པོ་ལྔའི་རབ་བྱེད་ཀྱི་བཤད་པ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་བཤད་པའོ། །གཉིས་པ་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་ནི། འཇིག་ལྟ་དང་

མ་རིག་པ་སོ་སོར་འདོད་པ་ལྟར་ན། དཔེར་ན། ཐག་པ་བསྡོགས་པ་ལ་སྐུན་པ་ཙུང་ཟད་བབ་སྟེ་ཐག་པའི་གནས་ལུགས་མི་གསལ་བ་ན་དེ་ལ་སྣུལ་དུ་འཛིན་པའི་བློ་སྐྱེ་བ་ལྟར། ཕུང་པོའི་གནས་

ལུགས་གསལ་བ་ལ་སྦྱིན་པའི་

མ་རིག་པའི་སྐུན་པ་ལས་ཕུང་པོ་ལ་བདག་ཏུ་འཛུལ་བ་སྐྱེ་ལ། དེ་ལས་ཉོན་མོངས་གཞན་རྣམས་སྐྱེའོ། །དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ལྟར་ན་འཇིག་ལྟ་ཉིད་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྩ་བའོ། །དེ་ཡང་འཇིག་ལྟས་བདག་ཏུ་བརྩད་བ་

@153A ཞེས། །ན་རང་གཞན་སོ་སོ་བར་རིས་སུ་གཅོད་པར་བྱེད་ལ། དེ་ལྟར་བཅད་ནས་རང་གི་ཕྱོགས་ལ་ཆགས་པ་དང་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་ལ་ཞེ་སྡང་འབྱུང་ཞིང་བདག་ལ་དམིགས་ནས་ཁེངས་པ་ཡང་སྐྱེ་ལ། བདག་དེ་

ཉིད་ལ་རྟག་ཆད་དུ་འཛིན་ཅིང་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་སོགས་དང་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་སྲོད་པ་ངན་པ་ལ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་སྐྱེའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བདག་མེད་པ་སྟོན་པའི་སྟོན་པ་དང་དེས་བསྟན་པའི་ལས་འབྲས་དང་བདེན་བཞི་དང་དཀོན་

མཆོག་སོགས་ལ་དེ་དག་མེད་དོ་ཞེས་པའི་ལོག་ལྟའམ། ཡང་ན་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་དམ་མེད་ཡིན་ནམ་མིན་སྙམ་དུ་ཐེ་ཚོམ་བསྐྱེད་དེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། བདག་ཡོད་ན་ནི་གཞན་དུ་ཤེས། །བདག་

གཞན་ཆ་ལས་འཛིན་དང་

སྔང་། ཁའདི་དག་དང་ནི་ཡོངས་འབྲེལ་ལས། །ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ཉོན་མོངས་པ་སྤྱི་བའི་རྒྱུ་ནི་དྲུག་ལས། རྟེན་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ལ་ཉལ་ལོ། །དམིགས་པ་ནི་

ཉོན་མོངས་པ་སྤྱི་བ་དང་མཐུན་པའི་ཡུལ་རྣམས་སྣང་བའོ། །འདུ་འཛི་ནི། སྤྱིས་བུ་དམ་པ་མ་ཡིན་པ་བྱོགས་ངན་པའི་རྩེས་སུ་སློབ་པའོ། །ཡང་པ་ནི་ཆོས་ལོག་པ་མཉན་པའོ། །གོམས་པ་

ནི་སྟོན་ཉོན་མོངས་པ་འདྲིས་པའོ་

སྟོབས་བསྒྲིད་པའོ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་སྡུག་མི་སྡུག་གི་མཚན་མ་སྦྱོ་འདོགས་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པར་འཛིན་པ་སོགས་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་དོ། །བཞི་པ་ཉེས་དམིགས་ནི། ཉོན་མོངས་

སྤྱིས་པ་ན་དང་པོར་སེམས་ཀྱན་ནས་

@153B ཉོན་མོངས་བར་བྱེད་པ་དང་དམིགས་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། བག་ལ་ཉལ་བརྟན་པར་བྱེད་པ་དང་། རིགས་མཐུན་གྱི་ཉོན་མོངས་མི་འཆད་པར་བྱེད་པ་དང་། རང་དང་གཞན་

དང་གཉིས་ཀ་ལ་གནོད་པ་དང་། ཆོ་འདི་

དང་ཕྱི་མ་དང་གཉིས་ཀ་ལ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་བསྒྲིད་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་མྱོང་བ་དང་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པ་དང་། རྒྱང་འདས་ལས་རིང་དུ་དང་། དགེ་བ་ལས་ཉམས་པར་བྱེད་པ་དང་

ལོངས་སྤྱོད་ལས་ཉམས་པ་དང་འཚོར་བྱེད་དུ་སོང་བ་ན་ཡིད་ཞུམ་པ་དང་དགའ་བ་དང་མི་འཇིགས་པ་མེད་པ་དང་། ཕྱོགས་མཚམས་ཀུན་ཏུ་མི་སྣང་པ་འཕེལ་བ་དང་། སྟོན་པ་དང་སྡུང་མ་སོགས་དམ་པས་སྨོད་པ་དང་། འགྲོ་

བཞིན་དུ་འཆི་ལ་ཤི་ནས་ཀྱང་ངན་འགྲོར་སྐྱེ་ཞིང་རང་གི་དོན་མི་འཐོབ་པའོ། །མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱིས་བདག་འཇོམས་སེམས་ཅན་འཇོམས་ཤིང་ཚུལ་ཁྲིམས་འཇོམས། །ཉམས་བཅས་རྣིང་པས་དམན་

ཞིང་སྡུང་དང་དེ་བཞིན་སྟོན་པས་སྨད། །རྩོད་པ་མི་སྣན་དེ་ནི་གཞན་དུ་མི་ཁོམ་གནས་སུ་སྐྱེ། །ཐོབ་དང་མ་ཐོབ་ཉམས་པས་ཡིད་ལ་སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོ་འཐོབ། །ཅེས་གསུངས་སོ། །སྤྱོད་

འཇུག་ལས་ཀྱང་། ཞེ་སྡང་སྤྲིད་སོགས་

དབྱ་རྣམས་ནི། །ཤར་ལཀ་ལ་སོགས་ཡོད་མིན་ལ། །དཔའ་མཛངས་མིན་ཡང་ཅི་ཞིག་ལྟར། །དེ་དག་གིས་བདག་བྱན་བཞིན་བྱས། །བདག་གི་སེམས་ལ་གནས་བཞིན་དུ། །དགའ་མགྱར་བདག་ལ་གནོད་བྱེད་པ། །དེ་ལ་མི་ཁྲོ་བཟོད་

@154A ཀྱི། །པ་ནི། །གནས་མིན་བཟོད་པ་སྣང་པའི་གནས། །གལ་ཏེ་ལྟ་དང་ལྟ་མིན་རྣམས། །ཐམས་ཅད་བདག་ལ་དགྲར་ལངས་ཀྱང་། །དེ་དག་གིས་ཀྱང་མནར་མེད་པའི། །མེ་ནང་ཁྲིད་ཅིང་འཇུག་མི་ནུས། །ཉོན་མོངས་སྤྲོངས།

ཅན་དབྱ་འདིས་ནི། །གང་དང་ཕྲད་ན་རི་རབ་ཀྱང་། །ཐལ་བ་ཡང་ནི་མི་ལུས་པ། །དེར་བདག་སྣང་ཅིག་གཅིག་ལ་འདོར། །བདག་གི་ཉོན་མོངས་དབྱ་བོ་གང་། །དུས་རིང་ཐོག་མཐའ་མེད་པ་ལྟར། །དབྱ་གཞན་ཀུན་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུར། །ཡུན་རིང་

ཐུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །མཐུན་པར་རིམ་གྱི་བསྟེན་བྱས་ན། །ཐམས་ཅད་ཕན་དང་བདེ་བྱེད་ན། །ཉོན་མོངས་རྣམས་ནི་བསྟེན་བྱས་ན། །ཕྱིར་ཞིང་སྡུག་བསྔལ་གནོད་པ་བྱེད། །ཅིས་གསུངས་

པའི་ཉེས་དམིགས་རྣམས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དགོན་པ་བའི་ཞལ་ནས། ཉོན་མོངས་སྤྲོང་བ་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་མཚན་ཉིད་དང་གཉེན་པོ་དང་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་རྣམས་ཤེས་དགོས། ཉེས་དམིགས་ཤེས་པར་བྱས་ནས་སྐྱོན་དུ་བལྟ། དགྲར་བརྩང་། ཉེས་

དམིགས་མ་ཤེས་ན་དགྲར་མི་གོ་བས། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་དང་། སྤྲིད་འཇུག་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་སེམས་པ་ཡིན་གསུངས་བ་དང་། ཉོན་མོངས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པ་ལ་ཡང་ཆོས་མངོན་པ་མཉན། མ་མཐའ་ནའང་ཕྱང་པོ་

ལྟའི་རབ་བྱེད་མཉན་ལ། རྩ་བ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་ངོ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་ཆགས་སྡང་ལ་སོགས་པ་གང་རུང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ཙ་ན། འདི་དེ་ཡིན་ཞང་ཁོ་བྱང་ངོ་སྐམ་དུ་ངོས་བཟུང་གིན་ཉོན་མོངས་དང་འཐབ་པ་ཡིན་

@154B ནོ་གསུང་བ་སྟར་གོ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེས་ལས་གསོག་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། བསག་པར་བྱ་བའི་ལས་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་ཇི་སྟར་གསོག་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི་

གཉིས་ཀྱི། སེམས་པའི་ལས་དང་།

བསམས་པའི་ལས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། སེམས་པ་གང་ཞེན་སེམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཏེ། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་རྣམས་ལ་སེམས་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་

ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་ཡུལ་རྣམས་ལ་གཡོ་ཞིང་སྐྱེ་བར་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་ཡིད་ཀྱི་ལས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སེམས་པ་དེས་ཀུན་ནས་བསྒྲུབས་པའི་ལུས་ངག

གི་ལས་ཏེ། མཇོད་ལས། ལས་ནི་སེམས་པ་དང་དེས་བྱས། །སེམས་པ་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཡིན་ཏེ། །དེས་བསྟེད་ལུས་དང་ངག་གི་ལས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུས་ངག་གི་ལས་ལ་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་

གཉིས་སུ་བྱས་ནས་གཟུགས་ཅན་ཁོ་ནར་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་འདོད་པ་ལ། སྒོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་བཀག་ནས། ལུས་ངག་གི་རིག་བྱེད་དང་མཉམ་དུ་འཇུག་པའི་སེམས་པ་ལ་བཞེད་པས་

ལས་གཉིས་ཀ་སེམས་པར་

བཤད་དོ། །སྤྲིན་ལས་ལ་དགེ་མི་དགེ་ལྔང་མ་བསྟན་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་དང་པོ་གཉིས་སོ། །དགེ་བའི་ལས་ལ་ཡང་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་ལས། འདིར་ཟག་བཅས་དང་དེ་ལ་ཡང་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་

@155A ཞེས། །ཡོད་པ་དང་སོ་སོར་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་གཉིས་ལས་འདིར་ཕྱི་མའོ། །དེ་ལ་མི་དགེ་བའི་ལས་ནི་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་ཡིན་ལ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་ནི་འདོད་པ་ཁམས་ཀྱིས་བསྡུས་

པའི་དགེ་བའི་ལས་སོ། །མི་གཡོ་བའི་ལས་ནི་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སས་བསྡུས་པའི་དགེ་བ་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ལས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མཇོད་ལས། བསོད་ནམས་འདོད་ཁམས་དགེ་བའི་ལས། །མི་གཡོ་

གོང་མ་ལས་སྐྱེས་པའི། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་མི་གཡོ་བའི་ལས་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་འདོད་པ་ཁམས་ན་ལྷའི་རྟེན་ལ་སྨིན་རྒྱུའི་ལས་ཁ་ཅིག་མི་དང་དུད་འགྲོ་དང་ཡི་དྭགས་ཀྱི་

རྟེན་ལ་སྨིན་པ་ནི་འབྲས་བུ་གཡོ་

བ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཁམས་གོང་མར་ས་གཞན་དུ་སྨིན་རྒྱུའི་ལས། ས་དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་སྨིན་པས་མི་གཡོ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མངོ་ལས། གང་ཕྱིར་ས་ནི་དེ་དག་ཏུ། །ལས་རྣམས་སྨིན་ཕྱིར་མི་གཡོའི་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་གསོག་པའི་ཚུལ་ནི། སྤྱིར་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་དགེ་བའི་ལས་བསྒྲིད་ཅིང་གསོག་པ་ཡོད་ལ། མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱང་རྒྱུན་ཞུགས་དང་ཕྱིར་འོང་གིས་གསོག་པ་ཡོད་ཀྱང་། དན་འགྲོ་

དང་བདེ་འགྲོའི་འཁོར་བར་འཕེན་པའི་ལས་ནི་འཕགས་པས་གསོག་པ་མི་སྲིད་དེ། དབུ་མ་རྩ་བ་ལས། འཁོར་བའི་རྩ་བ་འདུ་བྱེད་དེ། །དེ་ཕྱིར་མཁས་རྣམས་འདུ་མི་བྱེད། །དེ་ཕྱིར་མི་མཁས་བྱེད་པོ་ཡིན། །མཁས་

@155B མིན་དེ་ཉིད་མཐོང་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་ཀྱང་། བདེན་པ་མཐོང་ལ་འཕེན་པ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཇི་སྲིད་དུ་རང་

ཉིད་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་

དབང་དུ་འགྱོ་བ་དེ་སྲིད་དུ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསོག་ལ། བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ནས་ནི་ལས་ཉོན་ཀྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ཡོད་ཀྱང་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསར་དུ་མི་གསོག་སྟེ། མི་སྟོབས་

ལྡན་ཀྱིས་སྟོབས་ཆུང་ངུ་བརྟུང་བ་ལྟར། རྒྱུན་ཞུགས་དང་ཕྱིར་འོང་གིས་ཀྱང་བདག་འཛིན་དང་དུ་མི་ལེན་ཅིང་། སྲོང་བར་རྟོལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་ས་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འཁོར་བར་འཕེན་པར་བྱེད་པའི་ལས་

གསོག་པ་པོ་ནི་ཟག་ཅན་ཀྱི་སྤྱོར་ལམ་ཚོས་མཚོག་ཅན་པོ་ལ་གནས་པ་མན་ཆོད་ཀྱི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་དོ། །དེ་ལྟར་ཉོན་མོངས་ཅན་ཀྱི་མ་རིག་པ་དང་འཇིག་ལྟའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པ་དེས་སྟོ་གསུམ་པོས་སྡིག་གཅོད་

སོགས་མི་དགེ་བ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་ན་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་གསོག་ལ། འདོད་ཁམས་ཀྱི་དགེ་བ་སྤྱིན་པ་གཉོང་བ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུང་བ་སོགས་འདུ་བྱེད་ན་བསོད་ནམས་ཀྱི་

ལས་དང་བསམ་གཏན་དང་

གཟུགས་མེད་པའི་སས་བསྡུས་པའི་ཞི་གནས་སོགས་བསྟོམ་ན་མི་གཡོ་བའི་ལས་གསོག་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་སྲིད་པའི་ཕུན་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་བལྟས་ནས་ཐར་པ་འདོད་པའི་འདུན་པས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ་

@156A ཞེས། །དགེ་བའི་ལས་དུ་མ་བསྒྲུབ་པ་དང་། གཞན་ཡང་བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་དཔྱོད་པའི་ཤེས་རབ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་པ་དགེ་བའི་ལས་རྣམས་འཁོར་བའི་རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་ཡིན་

ནམ་མིན་ཞེ་ན། སྤྱིར་ཚོགས་ལམ་པ་དང་སྦྱོར་ལམ་པས་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་རང་དགའ་བ་གསོག་པ་ཡོད་ཀྱང་། བསམ་པ་དེ་ལྟ་བུས་ཀུན་ནས་བསླངས་པ་དང་བདག་མེད་པ་ལ་དཔྱོད་པའི་ཤེས་རབ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་དགེ་

བའི་ལས་རྣམས་ནི་སྲིད་པ་ཕྱི་མ་ལ་སྲིད་པའི་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཡིན་ཅིང་། འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་དང་དམིགས་རྣམ་འགལ་བར་འཇུག་པས་འཕེན་བྱེད་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་རང་

དགའ་བ་དངོས་མ་ཡིན་ཀྱང་། ཡང་སྲིད་

ཕྱི་མ་བསྒྲིད་པའི་ཀུན་འབྱུང་དངོས་དང་རྟེས་སུ་མཐུན་པས་ཀུན་འབྱུང་གིས་བསྡུས་བར་བཞག་གོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྡུ་བ་ལས། འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་གང་དག་ཡང་འབྱུང་བའི་སྲེད་པ་སྤུན་འབྱིན་ཞིང་དེ་ལ་མི་

ཕྱོགས་བར་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་སྒྲིད་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་ཅིའི་ཕྱིར་ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པས་བསྡུས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་དག་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡང་འབྱུང་བའི་སྲིད་པ་ལ་མི་ཕྱོགས་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཡང་

འབྱུང་བའི་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱིས་ལེགས་པར་སྤྱད་པ་དང་རྟེས་སུ་མཐུན་བ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པས་བསྡུས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ལེགས་པར་

@156B བསམས་ནས། དེ་ལས་ཡིད་འབྱུང་བའི་བསམ་པས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་དགེ་བའི་ལས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་སྒྲིད་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ཀུན་འབྱུང་རྟེས་མཐུན་པར་

གསུངས་པས་བསམ་པ་འདི་དང་བདག་མེད་པའི་

ཤེས་རབ་བསྒྲིད་པ་ལ་འབད་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་འཕོར་བ་ལ་རྣམ་གྲངས་དུ་མར་ཉེས་དམིགས་སུ་བརྟགས་ཏེ་བསྒོམས་པས་འཕོར་བའི་ཕུན་ཚོགས་ལ་སྡེད་པ་སུན་འབྱིན་པའི་གཉེན་པོ་ཡང་མ་རྟེད། བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་སོ་

སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡང་མ་དཔྱད། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་ལ་གོམས་པར་བྱེད་པ་དང་བྲལ་བའི་དགེ་སྦྱོར་རྣམས་ནི་ཞིང་གི་མཐུ་ལ་བརྟེན་པ་འགའ་རེ་མ་གཏོགས་པ་ཀུན་འབྱུང་རང་དགའ་བར་འགྱོ་

བས་འཕོར་བའི་འཕོར་ལོ་བསྒོར་བ་ཡིན་ནོ། །ལས་གསོག་པ་དེ་ཡང་གཉིས་ཏེ། ཚོར་བ་བདེ་བའི་དོན་དུ་གསོག་པ་དང་། ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་ཕྱིར་གསོག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཟུགས་སྐྱ་ལ་སོགས་པའི་

འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་སྤྱད་པ་ལས་བྱང་བའི་བདེ་བ་དང་ཁ་ཕྱིར་བལྟའི་བདེ་བ་དེ་ལ་ཆགས་པ་ལོག་ནས། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་ཚོར་བའི་བདེ་བའི་དོན་དུ་ལས་གསོག་པའོ། །དེ་ལ་དང་

པོ་ལ་གཉིས་ལས། གཙོ་བོར་མ་ཤི་

ཙམ་ཆུན་ཆོད་ཀྱི་ཆོ་འདིའི་བདེ་བའི་ཕྱིར་དུ་དམིགས་ན་ནི་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་གསོག་ལ། འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མའི་འདོད་པའི་བདེ་བ་ལ་གཙོ་བོར་དམིགས་ན་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་གསོག་གོ། །ཀྱིང་ངེ་འཛིན་ལས་

@157A ཞེས། །སྐྱེས་པའི་ཚོར་བའི་བདེ་བ་ལ་གཙོ་བོར་དམིགས་ན་ནི། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་མན་ཆད་ནས་དང་པོའི་བར་དུ་སྐྱེ་བའི་མི་གཡོ་བའི་ལས་གསོག་ལ། འདོད་པ་ལ་ཡང་ཆགས་པ་ལོག་ཅིང་ཚོར་བའི་བདེ་བས་

ཀུང་ཡིད་སྡུན་ནས་ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་པའི་དོན་དུ་ལས་འདུ་བྱེད་ན་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ནས་སྤྱིད་ཀྱི་བར་དུ་སྐྱེ་བའི་མི་གཡོ་བའི་ལས་གསོག་སྟེ། སྒོམ་དགོན་དབྱིག་གཉིན་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་རིགས་པས་

སྤྱིད་པ་མཐའ་དག་ལ་ཞེན་པ་ལོག་ནས་ཐར་པའི་ཕྱིར་དུ་སྒོ་གསུམ་དག་བ་ལ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་ན་འཕོར་བ་ལ་ཇི་རིང་དང་ཐར་པ་ལ་ཇི་ཉེར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་འཆི་འཕོ་བ་དང་།

ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་ཚུལ་ལ་ལྟ།

འཆི་བའི་རྒྱུན། འཆི་བའི་སེམས། དོད་གང་ནས་སྡུད་པ། ཤི་ནས་བར་དོ་འགྲུབ་ལུགས། དེ་ནས་སྐྱེ་སྲིད་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཆོ་ཅད་པས་འཆི་བ་ནི། སྟོན་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་འཕངས་པའི་ཚེ་ཐམས་

ཅད་ཟད་ནས་འཆི་བ་སྟེ་དུས་ལ་བབ་ནས་འཆི་བའོ། །བསོད་ནམས་ཟད་ནས་འཆི་བ་ནི། ཡོ་བྱད་མེད་ནས་འཆི་བ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་བ་མ་སྤྱངས་པས་འཆི་བ་ནི། ཆོ་མ་ཟད་པར་འཆི་བའི་རྒྱུ་

རྐྱེན་དགུ་མདོ་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ།

ཁ་ཟས་ཆོོད་མི་ཟེན་པར་ཟ་བ་དང་། མི་འཕྲོད་པ་ཟ་བ་དང་། སྐྱ་མ་མ་ཞུ་བར་ཟ་བ་དང་། མ་ཞུ་བ་ལྟོར་བསགས་པ་འབྱིན་པར་མི་བྱེད་པ་དང་། སྨིན་པ་བསྐྱགས་པ་དང་། སྨན་སོ་སོར་མི་བསྟེན་

པ་དང་། གོམས་པ་དང་

@157B མ་གོམས་པ་མི་ཤེས་པ་དང་། དུས་མ་ཡིན་པར་འགྲོ་བ་དང་། མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པའོ། །གཉིས་པ་འཆི་བའི་སེམས་ནི་གསུམ་ལས། དགེ་བའི་སེམས་དང་ལྡན་པར་འཆི་བ་ནི། རང་

གཞི་དྲན་པའམ་གཞན་གྱིས་དྲན་དུ་བཅུག

པ་ཡང་རྩང་སྟེ་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བའི་ཚོས་འདུ་ཤེས་རགས་པ་འབྱུང་བའི་བར་དུ་སེམས་ལ་ཀུན་ཏུ་སློང་པའོ། །དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་བྱེད་པའི་གང་ཟག་འཆི་བ་ནི། རང་གིས་དྲན་པའམ་གཞན་གྱིས་དྲན་པར་བྱེད་

ཀྱང་རུང་སྟེ། སྔོན་གང་ལན་མང་དུ་གོམས་པར་བྱས་པ་དེ་ཚེས་སྟོངས་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེས་སེམས་དེ་ལ་གཞོལ་བར་འགྱུར་ལ་གཞན་ནི་བརྗེད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་ཀ་ལ་མཚུངས་པར་གོམས་ན་ནི་དང་པོར་གང་

དྲན་པ་དེ་ལས་ལྷོག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་སེམས་གཞན་དུ་མི་འཇུག་གོ། །དགེ་བ་བྱེད་པ་ནི། སྐན་ཁྲོད་ནས་སྣང་བར་འགྱོ་བ་དང་འདྲ་ལ། འཆི་བའི་དུས་ན་དེ་ལ་རྨི་ལམ་ལྟ་བུའི་གཟུགས་མི་སྡུག་པ་མ་ཡིན་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་སྣ་

ཚོགས་འབྱུང་བ་དང་། བདེ་བར་འཆི་བར་འགྱུར་ཏེ་འཆི་ཁར་དེའི་ལུས་ལ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཚོར་བ་དྲག་པོ་མི་འབྱུང་ངོ། །ལས་ལེགས་པར་བྱེད་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི་གནད་གཅོད་ཤིན་ཏུ་ཚབས་

ཆུང་བ་ཡིན་ནོ། །མི་དགེ་

བའི་སེམས་དང་ལྡན་པར་འཆི་བ་ནི། རང་གིས་དྲན་པའམ་གཞན་གྱིས་དྲན་དུ་བཅུག་ཀྱང་རུང་སྟེ། ཆགས་སེགས་ཀྱི་མི་དགེ་བ་དྲན་པ་རྣམས་འདུ་ཤེས་རགས་པ་རྒྱུ་བའི་བར་དུ་འབྱུང་ཞིང་། འཆི་ཁར་དེའི་ལུས་ལ་སྡུག

@158A ཅ།། །བསྟལ་གྱི་ཚོར་བ་དྲག་པོ་སྐྱོང་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་བྱེད་བྱེད་པ་འཆི་བའི་ཚེ་ནི། མི་དགེ་བ་སྟར་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུའི་སྣ་ལྟས་རྣམས་འདིར་སྐྱོང་སྟེ། རྒྱ་ལས་བཞིན་དུ་གཟུགས་མི་

སྡུག་པ་དུ་མ་དེ་ལ་སྣང་བར་འགྱུར་ཏེ། སྣང་བ་ནས་མུན་ཁྲོད་དུ་འགྲོ་བ་དང་འདྲའོ། །མི་དགེ་བ་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་རྣམས་ནི། མཚན་མ་མི་སྡུག་པ་དེ་དག་མཐོང་བས་ལུས་ལ་སྡུག་བསྟལ་འབྱུང་ཞིང་སྣ་ཟིང་ཞེས་བྱེད་པ་དང་།

ཤད་ལག་གཡོབ་པ་དང་ཨཞང་གཅེ་འབྱུང་བ་དང་ནམ་མཁའ་ལ་རྐྱེབ་པ་དང་མིག་ལྷོག་པ་དང་ཁ་ནས་དབྱ་བ་འབྱུང་བ་དང་དེ་འདྲ་བ་རྣམས་འབྱུང་ངོ། །གལ་ཏེ་མི་དགེ་བ་འབྲིང་བྱེད་པ་ཡིན་

ན་དེ་དག་ལས་ཁ་ཅིག་འབྱུང་

ལ། ཁ་ཅིག་མི་འབྱུང་བས་རྫོགས་པར་མི་འབྱུང་དོ། །ལས་ཉེས་པ་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་གནད་གཅོད་ཤིན་ཏུ་ཚབས་ཆེའོ། །གནད་གཅོད་ནི་ལྷ་དང་དམྱལ་བ་མ་གཏོགས་པའི་སྐྱེ་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་དོ། །ཐམས་ཅད་

ཀུང་འཆི་བའི་ཚེ་ན་འདུ་ཤེས་མི་གསལ་བ་ལ་མ་སྐྱེབ་པའི་བར་དུ་ཡུན་རིང་མོ་ནས་གོམས་པའི་བདག་ལ་ཆགས་པ་འབྱུང་དོ། །དེའི་འོག་ཏུ་བདག་ལ་ཆགས་པའི་དབང་གིས་བདག་ནི་མེད་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ནས་ལུས་ལ་

དགའ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་བར་དོ་འགྲུབ་པའི་རྒྱུའོ། །དེ་ལ་རྒྱུན་ཞུགས་དང་ཕྱིར་འོང་ལ་ཡང་བདག་ལ་ཆགས་པ་འབྱུང་མོད་ཀྱི། ཤེས་རབ་ཀྱིས་བརྟགས་ནས་སྤོང་གི་དང་དུ་མི་ལེན་ཏེ། དེས་ན། མི་སྡུག་པས་ལྡན་ཀྱིས་

@158B སྡུག་ཆུང་ངུ་བརྗོད་བ་དང་འདྲའོ། །ཕྱིར་མི་འོང་རྣམས་ལ་ནི་བདག་ལ་ཆགས་པ་དེ་མི་འབྱུང་དོ། །ལྷུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་དང་ལྡན་པར་འཆི་བ་ནི། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་བྱེད་

བྱེད་པའམ་དེ་མ་བྱས་ཀྱང་རུང་སྟེ། རང་གིས་

དེ་གཉིས་མ་དྲན་ལ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་དྲན་པར་མ་བྱས་པའོ། །དེ་ནི་འཆི་བའི་ཚེ་བདེ་སྡུག་གཉིས་ཀ་དང་མི་ལྡན་ནོ། །དགེ་བའི་སེམས་ཀྱིས་འཆི་བ་ནི་འདུ་ཤེས་རབ་པ་ཡོད་པའི་བར་ལ་ཡིན་གྱི། འདུ་ཤེས་ཆ་ཤུ་མོ་རྒྱུ་བའི་ཚེ་

ནི་དགེ་བའི་སེམས་ལྡོག་ཅིང་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་སུ་འགྱུར་ཏེ། དེས་དེའི་ཚེ་སྟོན་གོམས་པར་བྱས་པའི་དགེ་བ་ལ་ཡང་བརྩལ་བར་མི་ནུས་ལ། གཞན་གྱིས་ཀྱང་དྲན་པར་བྱེད་མི་ནུས་སོ། །མི་དགེ་བ་ལ་ཡང་དེ་དང་

འདྲ་བས་འདུ་ཤེས་ཤུ་མོ་རྒྱུ་བ་ན་འཆི་སེམས་ཐམས་ཅད་ལུང་མ་བསྟན་ནོ། །མཛོད་འགྲེལ་ལས། དགེ་མི་དགེའི་སེམས་ནི་རྣམ་པ་གསལ་བས་འཆི་སེམས་འཆད་པར་འགྱུར་བ་དང་མི་མཐུན་པར་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་དྲོད་

གང་ནས་སྡུད་པ་ནི། མི་དགེ་བ་བྱེད་བྱེད་པ་ནི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ངོ་སྤྲོད་ནས་ལུས་འདོར་བར་བྱེད་དེ་དང་པོར་ངོ་སྤྲོད་གང་མོར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱིང་གা་ལ་ཐུགཔའི་བར་དུ་འདོར་ལ། དགེ་བ་བྱེད་བྱེད་

པ་ནི་སྣང་ནས་འདོར་ཞིང་གྱང་

བར་འགྱུར་ཏེ། གཉིས་ཀ་ཡང་སྣོང་གა་ནས་རྣམ་ཤེས་འཕོའོ། །དང་པོ་ཁུ་ཁྲག་གི་དབུས་སུ་རྣམ་ཤེས་གང་ཞུགས་པ་དེ་ལུས་ཀྱི་སྣོང་གར་འགྱུར་ཞིང་། ཐ་མར་ཕྱོགས་གང་ནས་འཕོ་བ་དེ་ཉིད་དུ་ཐོག་མར་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །

@159A ཞེས། །དེ་ལྟར་ན་ལུས་ཀྱི་དོད་ཐོག་མར་སྟོད་ནས་སྣོང་གཉམ་སྣད་ནས་སྣོང་གར་བསྡུས་ནས། དེ་ནས་སྣད་དམ་སྟོད་ནས་དེ་བར་དུ་སྡུད་པ་ནི་མ་གསུངས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །བཞི་པ་ཤི་ནས་བར་དོ་འགྱུར་

ལུགས་ནི། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རྣམ་ཤེས་གང་ནས་འཕོས་པའི་ཕྱོགས་དེ་ནས་བར་མ་ཆད་པར་སྲང་མདའི་མཐོ་དམན་བཞིན་དུ་ཤི་བ་དང་བར་དོ་འགྱུབ་སྟེ། རྒྱུ་ནི་ལུས་ལ་ཆགས་པ་སྐྱེས་པ་དང་སྟོན་སྤྲོས་པ་ལ་དགའ་

བས་ཡོངས་སུ་བསྐོས་པ་དང་། དགེ་མི་དགེ་གང་རུང་གི་ལས་ཏེ་གཉིས་པོ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སོ། །བར་དོ་དེ་ཡང་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ཚང་བ་འབྱོ་བ་གང་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་

དེའི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་སྐྱེ་བ་མ་

བླངས་ཀྱི་བར་དུ་མིག་ནི་ལྷའི་མིག་ལྟར་ཐོགས་པ་མེད་ཅིང་ལུས་ཀྱང་རྩུ་འཕྲུལ་དང་ལྡན་པ་བཞིན་དུ་ཐོགས་པ་མེད་དོ། །མངོན་ལས་ཀྱང་། སྟོན་དུས་སྲིད་འབྱུང་ཤ་ཚུགས་ཅན། །དེ་ནི་འཆི་བའི་སྟོན་རེལ་ཏེ། །སྐྱེ་བའི་སྐད་

ཅིག་ཕན་ཆད་དོ། །རིས་མཐུན་ལྷ་མིག་དག་པས་མཐོང་། །ལས་ཀྱི་རྩུ་འཕྲུལ་ཤུགས་དང་ལྡན། །དབང་པོ་ཀུན་ཚང་ཐོགས་མེད་ལྡན། །མི་སྡུག་དེ་ནི་དྲི་ཟའོ། །ཞེས་བར་དོ་རིས་མཐུན་དང་བསྟོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷའི་

མིག་སྐྱོན་དང་བྲལ་བས་མཐོང་ལ། འགྲོ་བ་གང་ཡིན་པའི་བར་དོ་བྱེད་ན་དེ་ནས་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་བརྗོག་ཏུ་མེད་པར་གསུངས་མོད། ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་སྟོག་པ་ཡང་བཤད་དོ། །སྟོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ་ནི་སྲིད་པ་བཞི་སྟེ་ཞེ།

@159B ནས་སྐྱེ་བ་མ་བླངས་བར་ནི་བར་སྲིད་དང་། སྐྱེ་བ་བླངས་པའི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ནི་སྐྱེ་སྲིད་དང་། དེའི་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ནས་འཆི་སྲིད་སྐད་ཅིག་མ་ཐ་མའི་སྟོན་རེལ་ནི་སྟོན་དུས་ཀྱི་

སྲིད་པ་དང་། འཆི་བའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་

ནི་འཆི་སྲིད་དུ་མཇོད་ལས་གསུངས་པས། དཀའ་ཐུབ་སྐྱེ་བ་བླངས་པའི་དུས་ཀྱི་འཆི་སྲིད་ལ་བལྟོས་པའི་སྟོན་རོལ་ཡིན་པ་ལ། དེ་ལ་འཁྲུལ་ནས་སྐྱེ་བ་སྟ་མའི་ལུས་དབྱིབས་ཅན་དུ་འདོད་པ་དང་། ཡང་ཕྱི་མའི་ལུས་དབྱིབས་སུ་བཞག་

པ་ཡང་མཐོང་ནས་ཞག་ཕྱེད་དང་བཞི་སྐྱེ་བ་སྟ་མ་དང་ཕྱེད་དང་བཞི་ཕྱི་མའི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འདོད་པ་ནི་ཁྲངས་རྣམ་དག་གང་ཡང་མེད་པས་སྐྲོ་བཏགས་ཁོ་ནའོ། །རྣམ་ཤེས་མི་གནས་པས་སྟོན་གྱི་ལུས་ལ་འདོད་པ་མི་འབྱུང་

བར་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་སར་གསུངས་པས། སྟོན་གྱི་ལུས་མཐོང་ནས་ཡིད་མི་བདེ་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་ཡང་སྐྲོ་བཏགས་སོ། །མི་དགེ་བ་བྱེད་པའི་བར་སྲིད་ནི། ཕུར་བ་ནག་པོའམ་མཚན་མོ་སྐན་ནག་ཏུ་སྣང་བ་ལྟ་བུའོ། །དགེ་

བ་བྱེད་པའི་བར་སྲིད་ནི། སྣམ་བུ་དཀར་པོའམ་ཟླ་བའི་འོད་དང་བཅས་པའི་མཚན་མོའི་སྣང་བ་ལྟ་བུའོ། །རང་དང་རིགས་མཐུན་གྱི་བར་དོ་དང་དེ་དག་དང་རང་གི་སྐྱེ་གནས་ཀྱང་མཐོང་

དོ། །མངལ་དུ་འཇུག་པ་ལས། དམྱལ་

བའི་བར་དོའི་སྡུང་དུ་མ་ཆོག་པ་ལྟ་བུ་དང་། དུད་འགྲོའི་བར་དོའི་དུ་བ་ལྟ་བུ་དང་། ཡི་དྭགས་ཀྱི་བར་དོའི་ཆུ་ལྟ་བུ་དང་། འདོད་པའི་ལྷ་དང་མིའི་བར་དོའི་གསེར་ལྟ་བུ་དང་། གཟུགས་ཁམས་པའི་བར་དོའི་དཀར་པོར་གསུངས་ཏེ་

@160A ཞེས། །ཁ་དོག་གི་ཁྱད་པར་རོ། །གཟུགས་མེད་ནས་ཁམས་འོག་མ་གཉིས་སུ་སྐྱེ་ན་བར་དོ་ཡོད་ལ། དེ་གཉིས་ནས་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་ན་གང་དུ་ཤི་བ་དེར་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་འགྲུབ་ཀྱི་བར་དོ་མེད་དོ། །

གཞུང་ཁྱངས་མ་རྣམས་ནས་བར་དོ་མེད་པའི་དམིགས་བསལ་འདི་ལས་མ་ཟཱད་པས། ཡར་དང་མར་གྱི་མཚམས་མེད་ལ་བར་དོ་མེད་པར་འདོད་པ་ཡང་མི་རིགས་སོ། །ལྷའི་བར་དོའི་ཐྱོན་དུའོ། །མིའི་བར་དོའི་ཐད་

ཀར་འགྲོའོ། །ཉེས་པའི་ལས་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་བར་དོའི་མིག་ཐྱར་དུ་བྱས་ཏེ་སྲིད་ཟུངས་གསལ་སྣ་འགྲོ་བར་གསུངས་ཏེ། ངན་སོང་གསུམ་གཱ་ལ་དགོངས་པ་འདྲའོ། །མཛོད་འགྲེལ་ལས། མི་དང་

ཡི་དྭགས་དང་དུད་འགྲོ་གསུམ་

རང་རང་ཇི་འདྲ་བ་དེ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བར་བཤད་དོ། །ཚེ་ཚད་ནི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་མ་རྫོགས། རེ་ལྟར་ཐོག་ནའང་ཞག་བདུན་དུ་གནས་སོ། །རྒྱུན་རྫོགས་ནི་རིས་པ་མེད་དོ། །མ་རྫོགས་ཡང་ལུས་བརྟེས་ནས་ཞག་བདུན་ཕྱག་བདུན་

ཚུན་ཆད་དུ་གནས་ཀྱི། དེ་ཚུན་ཆད་དུ་དེས་པར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་རྫོགས་པས་དེ་ཕན་ཆད་མི་གནས་སོ། །གཞུང་ཁྲངས་མ་གང་ནས་ཀྱང་དེ་ལས་རིང་བ་མ་བཤད་པས། དེ་ལས་རིང་བ་གནས་པར་འདོད་པ་ནི་མི་རིགས་སོ། །ལྷའི་

བར་དོ་ལྟ་བུ་དེ་ཞག་བདུན་གྱིས་ཤི་འཕོས་ནས་ལྷའི་བར་དོ་དེའམ། ཡང་ན་མི་ལ་སོགས་པའི་བར་དོ་འགྲུབ་སྟེ། ལས་གཞན་གྱི་བྱ་བ་འགྱུར་བས་བར་དོའི་ས་བོན་འགྱུར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་

@160B རོ། །ལྷ་པ་དེ་ནས་སྐྱེ་སྲིད་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་ཚུལ་ནི། མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ན་ནི་བར་སྲིད་དེས་སྐྱེ་བའི་གནས་སུ་རང་དང་རིགས་མཐུན་པའི་སེམས་ཅན་མཁོང་ནས་དེ་དག་ལ་བལྟ་

བ་དང་རྩེ་བ་སོགས་བྱ་བར་འདོད་ནས་སྐྱེ་

བའི་གནས་སུ་འགྲོ་འདོད་པར་འགྱུར་ལ། ཞ་མའི་ཁུ་ཁྲག་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མཐོང་བ་སྐྱེ་སྟེ། དེའི་ཚེ་ཞ་མ་གཉིས་ཉལ་པོ་བྱེད་པ་མེད་བཞིན་དུ་ཉལ་པོ་བྱེད་པ་སྐྱུ་མ་བཞིན་དུ་མཐོང་སྟེ། དེ་ལ་ཆགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་

ཡང་མོར་སྐྱེ་ན་བུད་མེད་དང་འབྲལ་བར་འདོད་ཅིང་སྐྱེས་པ་ལ་ཆགས་ཏེ་ཉལ་བར་འདོད་དེ། །ཕོར་སྐྱེ་ན་ནི་སྐྱེས་པ་དང་འབྲལ་འདོད་ཅིང་བུད་མེད་ལ་ཆགས་ནས་ཉལ་བར་འདོད་དོ། །དེ་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་སར་ནི་ཞམ་ཤ

དངོས་མཐོང་བ་མིན་པར་ཁུ་ཁྲག་ལ་འཁྱལ་ནས་ཉལ་པོ་བྱེད་པར་མཐོང་བར་བཤད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་འདོད་པ་སྐྱེས་ནས་ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་ཉི་པ་དང་བུད་མེད་དེའི་ཡན་ལག་གཞན་གང་ཡང་མི་སྣང་

བར་ཕོ་མོའི་མཚན་མ་གཉིས་ཙམ་ཞིག་མཐོང་ངོ། །དེ་ལ་ཁྲོས་ནས་བར་སྲིད་དེ་འཆི་འཕོ་ཞིང་སྐྱེའོ། །དེ་ཡང་ཞ་མ་གཉིས་ཆགས་པར་གྱུར་ཏེ་འདོད་ཆགས་དག་པོའི་སྣབས་སུ་བབ་པ་ན་

འཇུག་ཁོ་ནར་ཁྱབ་བསྒྲགས་འབྱུང་ལ།

དེའི་རྟེས་ལ་གཉིས་ཀ་ལས་ཁྱུ་ཁྲག་གི་ཐིགས་པ་གཉིས་གདོན་མི་ཟ་བར་འབྱུང་སྟེ། དེ་གཉིས་མའི་སྐྱེ་གནས་སུ་འདེས་ནས། དཔེར་ན། འོ་མ་བསྐོལ་བ་བྱངས་པའི་སྨིས་མ་བཞིན་དུ། ཆགས་པར་བྱུར་པ་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་

@161A ཞེས། །བར་སྲིད་དེ་འགག་པར་འགྱུར་ལ། དེ་འགགས་པ་དང་དུས་གཅིག་ཏུ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་མཐུས་དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་པོའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ཞ་བ་དང་འདྲེས་པ་དེ་དང་མཐུན་

པའི་ཁྱུ་ཁྲག་འདུས་པ་དབང་པོ་དང་བཅས་པ་གཞན་འབྱུང་སྟེ། དེའི་དུས་སུ་རྣམ་ཤེས་ཞུགས་པ་ནི་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཀུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་པ་རྣམས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བར་འདོད་དོ། །

དེ་ལ་བསོད་ནམས་ཆུང་ངུ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་རིགས་དམའ་བར་སྐྱེ་སྟེ། འཕོ་བ་དང་འཇུག་པའི་ཚེ་ཀུ་ཅོའི་སྐུ་དང་འདམ་བུ་དང་ནགས་ཐིགས་པོ་ལ་སོགས་པའི་ནང་དུ་འགྲོ་བའི་སྣང་བ་འབྱུང་ལ།

ལེགས་པའི་ལས་བྱེད་བྱེད་པ་ཞིག

ན་རིགས་མཐོན་པོར་སྐྱེ་སྟེ། ཞི་བ་དང་སྣུན་པའི་སྒྲ་འབྱུང་ཞིང་ཁང་བཟང་དང་གཞལ་མེད་ཁང་ལ་སོགས་པའི་གནས་སུ་འགྲོ་བའི་སྣང་བ་འབྱུང་དོ། །མངལ་ན་གནས་པ་དེ་ཡང་ཞག་བདུན་ཕྱག་སོ་བརྒྱད་ཀྱིས་མངལ་དུ་ཡན་

ལག་དང་ཉིང་ལག་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་ཞག་བཞི་ལོན་ནས་བཙའ་སྟེ། མངལ་དུ་འཇུག་པ་ལས། དེ་ན་ཟླ་བ་དགུའམ་དེ་ལས་འདས་ན་ཤིན་ཏུ་སྡུག་པར་འགྱུར་རོ། །ཟླ་བ་བརྒྱད་ཀྱིས་ནི་སྡུག་

མོད་ཀྱི་ཤིན་ཏུ་སྡུག་པ་མིན་ནོ། །ཟླ་བ་དྲུག་གམ་བདུན་གྱིས་ནི་མི་སྡུག་ཏེ་ཡན་ལག་མཚང་བར་ཡང་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་དག་རྒྱས་པར་མངལ་འཇུག་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྐྱེ་གནས་སུ་འགྲོ་འདོད་མེད་

@161B ན་མི་འགྲོ་ལམ་སོང་ན་དེར་མི་སྐྱེ་བས་དམྱལ་བར་སྐྱེ་བའི་ལས་བྱས་ཤིང་བསགས་པ། ལུག་གསོད་པའམ་བྱ་པའམ་ཕག་འཚོང་ལ་སོགས་པའི་སྡོམ་མིན་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བར་སྲིད་ན་

སྐྱེ་གནས་སུ་ལུག་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་རྣམ་ལམ་

བཞིན་དུ་མཐོང་ནས་སྡོན་གོམས་པའི་དགའ་བས་དེར་བརྒྱུག་གོ། །དེ་ནས་སྐྱེ་གནས་ཀྱི་གཟུགས་དེ་ལ་ཁྲོས་ནས་བར་སྲིད་འགག་ཅིང་སྐྱེ་སྲིད་དུ་སྐྱེ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་དམྱལ་བ་དང་འདྲ་བའི་ཡི་དྭགས་ལྟ་བ་ཅན་ལ་སོགས་

པར་སྐྱེ་བ་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ། །དུད་འགྲོ་དང་ཡི་དྭགས་དང་མི་དང་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པ་དང་གཟུགས་ན་སྤྱོད་པའི་ལྷའི་རིས་རྣམས་སུ་སྐྱེ་ན། སྐྱེ་བའི་གནས་སུ་རང་དང་རིགས་མཐུན་པ་དགའ་བར་འགྱུར་བའི་སེམས་ཅན་

མཐོང་ཞིང་། དེ་ནས་དེར་དགའ་བ་དང་འདོད་པ་བསྐྱེད་དེ་སོང་བ་དང་སྐྱེ་བའི་གནས་ལ་ཁྲོས་ནས་བར་སྲིད་འགག་ཅིང་། སྐྱེ་སྲིད་དུ་སྐྱེ་བར་རྟག་འགྲོར་སྤྱོད་པའི་སར་གསུངས་ཏེ། སྡོམ་མིན་ཅན་བྱ་བ་དང་ཕག་འཚོང་སོགས་མིན་

པའི་དམྱལ་བར་སྐྱེ་ཚུལ་ཡང་འདི་དག་དང་འདྲ་བར་བྱའོ། །མཛོད་དུ། དེ་དང་གནས་ལ་མངོན་འདོད་གཞན། །ཞེས་དྲོད་གཤེར་ལས་སྐྱེ་ན་དེ་འདོད་པ་དང་། བརྟུལ་ཏེ་སྐྱེ་གནས་འདོད་

ནས་སྐྱེ་བར་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་ཚ་དམྱལ་དུ་

སྐྱེན་དྲོ་བ་འདོད་པ་དང་། གྲང་དམྱལ་དུ་སྐྱེ་ན་བསིལ་བ་འདོད་ནས་བར་སྲིད་འགྲོ་བར་འགྱེལ་པ་ལས་བཤད་དོ། །སྟོང་སྐྱེས་ཀྱང་མངལ་སྐྱེས་དང་འདྲ་བར་མཛོད་འགྱེལ་ལས་བཤད་དོ། །འཆི་འཕོ་བ་དང་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་ཚུལ་རྣམས་ནི་

@162A ཞེས། །དམིགས་བསལ་མེད་པ་རྣམས་སའི་དངོས་གཞི་ལྟར་བཤད་པའོ། །གཉིས་པ་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་བསམ་པ་ལ་བཞི། ཡན་ལག་གི་དབྱེ་བ་དང་། ཡན་ལག་གི་བསྟན་བ་དང་

ཚོ་དུ་ལ་རྫོགས་པ་དང་། དེ་དག་གི་དོན་བསྟུ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ལས། མ་རིག་པ་ནི། མཛོད་ལས། མ་རིག་མི་མཐུན་བརྫུན་སོགས་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་

ལྟར་ཏེ། དེ་ཡང་མི་མཐུན་བ་དང་བརྫུན་ནི་མཐུན་བཞམ་བདེན་པ་བཀག་ཙམ་མམ་དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པ་ཙམ་ལ་མི་བྱེད་ཀྱི། མཐུན་བ་དང་བདེན་ཚོག་གི་འགལ་ཟླར་བྱུར་པའི་མི་མཐུན་

ཕྱོགས་ལ་བྱེད་པ་ལྟར། མ་རིག་པ་

ཡང་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་རིག་པ་བཀག་ཙམ་དང་དེ་ལས་གཞན་པ་ཙམ་ལ་མི་བྱེད་ཀྱི། རིག་པའི་འགལ་རྐྱེན་གྱུར་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སོ། །དེ་ལ་འདིར་གཉེན་པོ་རིག་པ་ནི་ཡང་དག་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའི་དོན་རིག་པ་ཡིན་

པས་དེའི་འགལ་རྐྱེན་གང་ཟག་ཀུ་འཛོན་པའི་འཇིག་ལྟའོ། །ཞེས་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་བཞེད་ལ། སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་ནི། ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཀུ་འཛོན་པ་དང་ཡང་དག་པའི་དོན་

ལ་རྟོངས་པ་ཙམ་གཉེས་ལས་ཕྱི་མར་བཞེད་དེ། མདོར་ན་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་མ་རྟོགས་པའི་བློ་གཉེས་ལས་མ་རྟོགས་པའི་བློའོ། །འོན་ཀྱང་དེའི་ལྟོག་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོའི་གཙོ་བོ་ནི་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་

@162B བཞེད་པར་འདྲའོ། །རྟོངས་པ་དེ་ལ་ཕྱི་ན། ལས་འབྲས་ལ་རྟོངས་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་རྟོངས་པ་གཉེས་ཡོད་དེ། དང་པོས་ནི་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བའི་འདུ་བྱེད་གསོག་ལ།

གཉིས་པས་ནི་བདེ་འགྲོར་འགྲོ་བའི་

འདུ་བྱེད་གསོག་པར་ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་གསུངས་སོ། །འདུ་བྱེད་ནི་ལས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དན་འགྲོ་འཕེན་པའི་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་དང་། བདེ་འགྲོ་འཕེན་པའི་ལས་སོ། །ཕྱི་མ་ལའང་གཉིས་ཏེ། འདོད་

ཁམས་ཀྱི་བདེ་འགྲོ་འཕེན་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་དང་། ཁམས་གོང་མའི་བདེ་འགྲོ་འཕེན་པའི་མི་གཡོ་བའི་ལས་སོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི། མདོ་ལས། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་ལ་གསུངས་ཀྱང་། འདིར་གཅོ་

བོ་ནི་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་པ་རྣམས་ལྟར་ན་ཀུན་གཞི་ཡིན་ལ། ཁས་མི་ལེན་པ་རྣམས་ལྟར་ན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་སོ། །དེ་ཡང་ལས་མི་དགེ་བ་ལས་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བ་ལ་རྟོངས་པས་ན། མི་དགེ་

བའི་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་ཅིང་གསོག་ལ། ལས་དེའི་བག་ཆགས་བསྟོས་པའི་ཚེ་འདིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་རྒྱུའི་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མ་འོངས་པ་ན་ངན་འགྲོའི་

སྐྱེ་གནས་སུ་ཉིང་མཚམས་

སྡོུང་བའི་རྣམ་ཤེས་ནི་འབྲས་བུའི་དུས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྟོངས་པའི་དབང་གིས། བདེ་འགྲོ་རྣམས་ཀྱང་ཡང་དག་པར་སྤྱོག་བསྟལ་བ་ལ་དེ་ལྟར་མ་ཤེས་པར་བདེ་

@163A ཞེས་ཀ། །བར་བཟུང་བས་བསོད་ནམས་དང་མི་གཡོ་བའི་ལས་གསོག་པའི་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ནི་རྒྱུ་དུས་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་པ་དང་ཁམས་གོང་མའི་བདེ་འགྲོར་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་བའི་རྣམ་ཤེས་

ནི་འབྲས་དུས་ཀྱིའོ། །མིང་དང་གཟུགས་ལ། མིང་ནི་ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕུང་པོ་བཞིའོ། །གཟུགས་ནི་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་ན། གཟུགས་ཀྱི་ས་བོན་ཙམ་

ཡོད་ཀྱི་གཟུགས་མེད་ལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་སྐབས་སུ་ནི་མེར་མེར་པོ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་སྣང་རོ། །སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ནི། མངལ་ལས་སྐྱེ་ན། དང་པོར་རྣམ་ཤེས་

ཞུགས་པའི་ལུ་ཁྲག་གི་མིར་མིར་པོ་

དང་མིང་རྣམས་འཕེལ་བས་མིག་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་མཆེད་བཞི་གྲུབ་པ་སྟེ། ལུས་དང་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ནི་མིར་མིར་པོའི་དུས་ནས་ཡོད་དོ། །བརྒྱས་ཏེ་སྐྱེན་ནི་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་བའི་ཚེ་དབང་པོ་རྣམས་ཅིག་ཅར་དུ་འགྲུབ་

པས་རིམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་མེད་ལ། སྒོང་སྐྱེས་དང་དོད་གཉེར་སྐྱེས་ལ་ནི་མངལ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་དེ་དང་འདྲ་བར་སའི་དངོས་གཞི་ལས་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་མིང་གཟུགས་གྲུབ་པ་ན་ལུས་ཀྱི་ངོ་བོ་འཐོབ་ལ། སྐྱེ་

མཆེད་དྲུག་གྲུབ་པ་ན་ལུས་ཀྱི་ཁྲད་པར་གྲུབ་པས་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོར་གྲུབ་པའོ། །སྐྱེ་མཆེད་གཟུགས་ཅན་ལྔ་ནི་གཟུགས་མེད་ན་མེད་དོ། །རེག་པ་ནི། ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་འདུས་ནས་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་བར་མ་

@163B གསུམ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་སྟེ། སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་རྒྱུན་གྱིས་ཞེས་གསུངས་པས་ནི་ཡུལ་དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་མཚོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཚོར་བ་ནི། རེག་པས་ཡུལ་གསུམ་བཅད་པ་དང་རྗེས་

སྙ་མཐུན་པར་ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་

གསུམ་སྐྱེས་པའོ། །སྲིད་པ་ནི། ཚོར་བ་བདེ་བ་ལ་མི་འབྲལ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་ལ་འབྲལ་བར་སྲེད་པའོ། །ཚོར་བའི་རྒྱུན་གྱིས་སྲིད་པ་སྐྱེ་བར་གསུངས་པ་ནི་མ་རིག་པའི་འདུས་ཏེ་རིག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་སྲིད་པ་བསྐྱེད་ཀྱི། མ་རིག

པ་མེད་ན་ནི་ཚོར་བ་ཡོད་ཀྱང་སྲིད་པ་མི་སྐྱེའོ། །དེ་ལྟར་ན་རིག་པ་ནི་ཡུལ་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་དང་། ཚོར་བ་ནི་སྐྱེ་བཞམ་རྣམ་སྨིན་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་རྫོགས་པ་ན་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྲིད་པ་

གསུམ་ཡོད་དོ། །ལེན་པ་ནི། ཡུལ་རྣམ་པ་བཞི་ལ་འདུན་ཞིང་ཆགས་པ་བཞི་སྟེ། འདི་ལྟར་གཟུགས་སྣ་ལ་སོགས་པའི་འདོད་ཡོན་དང་། འཇིག་ལྟ་མ་གཏོགས་པའི་ལྟ་བ་ངན་པ་རྣམས་དང་། ལྟ་ངན་དང་འབྲེལ་བའི་

ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་ངན་པ་དང་། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ལ་འདུན་ཞིང་ཆགས་པའི་འདོད་པ་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་། ལྟ་བ་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་ཉེ་བར་

ལེན་པ་དང་། བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་ཉི་

བར་ལེན་པའོ། །སྲིད་པ་ནི། སྐར་གྱི་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་ལ་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་བསྐོས་པ་སྲིད་ལེན་གྱིས་གསོས་བཏབ་པས་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་འཕེན་པ་ལ་མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། རྒྱུ་ལ་འབྲས་བུའི་མིང་གིས་བཏགས་པའོ། །

@164A ཞེས། །སྐྱེ་བ་ནི། སྐྱེ་གནས་བཞི་པོར་དང་པོར་རྣམ་ཤེས་ཉིད་མཚམས་སྦྱར་བའོ། །རྣ་ཤི་ལ། རྣ་བ་ནི། ཕུང་པོ་སྣོམ་ཅིང་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། ཤི་བ་ནི་ཕུང་པོའི་རིས་མཐུན་དོར་བའོ། །གཉིས་པ་ཡན་

ལག་མདོར་བསྡུ་བ་ནི། ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། ཡན་ལག་མདོར་བསྡུ་བས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འཕེན་པའི་ཡན་ལག་དང་འཕངས་པའི་ཡན་ལག་དང་མངོན་པར་འགྱུབ་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་དང་མངོན་པར་གྱུབ་པའི་ཡན་ལག

གོ་ཞེ་ན་འཕེན་པའི་ཡན་ལག་གང་ཞེ་ན། མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །འཕངས་པའི་ཡན་ལག་གང་ཞེ་ན། མིང་དང་གཟུགས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་དང་རེག་པ་དང་ཚོར་

བའོ། །མངོན་པར་འགྱུར་པར་བྱེད་པའི་

ཡན་ལག་གང་ཞེ་ན། སྲེད་པ་དང་ལེན་པ་དང་སྲིད་པའོ། །མངོན་པར་གྱུར་པའི་ཡན་ལག་གང་ཞེ་ན། སྐྱེ་བ་དང་རྒ་ཤི་འོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འོ་ན་འཕེན་པ་དང་འགྱུར་པའི་རྒྱུ་འབྲས་ཚན་པ་གཉིས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་

གཅིག་གིས་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱུ་འབྲས་ཚར་གཅིག་སྟོན་ནམ་ཚར་གཉིས་སྟོན། དང་པོ་ལྟར་ན་འབྲས་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ནས་ཚོར་བའི་བར་གྱུར་པའི་རྟེས་སུ་སྲེད་པ་སོགས་སྐྱེ་བར་བཤད་པ་མི་

རིགས་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་རྒྱུ་

འབྲས་སྐོར་ཕྱི་མ་ལ་མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་དང་རྒྱུ་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་མེད་པར་འགྱུར་ལ། རྒྱུ་འབྲས་སྐོར་སྔ་མ་ལ་སྲེད་ལེན་དང་སྲིད་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། སྐྱོན་མེད་དེ། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་

རྒྱུས་གང་འཕངས་པ་དེ་ཉིད་

@164B འགྱུར་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུས་བསྟན་ཅིང་འཕངས་པ་དེ་གྱུར་པ་ན་དེ་ཉིད་ལ་སྐྱེ་བ་དང་རྒ་ཤི་འཇོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་རྒྱུ་འབྲས་སྐོར་གཉིས་སུ་བཤད་པས་ཅི་བྱ་ཞེན། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་འབྲས་བུའི་

སྡུག་བདེན་དང་འབྲེལ་བྱེད་ཀྱི་འབྲས་

བྱའི་སྡུག་བདེན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྔ་མ་ནི་འཕངས་པའི་དུས་ན་ས་བོན་དུ་གནས་ཀྱི། རང་གི་ངོ་བོ་མ་གྲུབ་པས་མ་འོངས་པ་ན་སྡུག་བསྔལ་བར་འགྱུར་ལ། ཕྱི་མ་ནི་སྡུག་བསྔལ་དེ་གྲུབ་པའི་སྐབས་

ཡིན་པས་ཆོ་འདི་ལ་སྡུག་བསྔལ་བའོ། །གཞན་ཡང་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ལ་འཕེན་པའི་རྒྱུ་དང་། དེས་འཕངས་པ་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་གཉིས་ཡོད་པ་ངོས་བཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་རྒྱུ་འབྲས་སྐོར་གཉིས་སུ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། སའི་དངོས་

གཞིར། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ནས་ཚོར་བ་ལ་ཐུགས་པ་དག་དང་། སྐྱེ་བ་དང་རྒ་ཤི་རྣམས་འདྲེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ན་ཅིའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་བསྟན་ཅེ་ན། སྡུག་བསྔལ་བའི་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་

བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། འཕེན་པ་དང་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་བ་ཡོངས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། ཡན་ལག་རྣམས་ལས་དུ་ཞེག་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པས་བསྡུས་ལ་ཚེ་

འདིའི་སྡུག་བསྔལ་དུ་འགྱུར་

ཞེ་ན། གཉིས་ཏེ། སྐྱེ་བ་དང་རྒ་ཤིའོ། །དུ་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པས་བསྡུས་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ལ་སྡུག་བསྔལ་ཁོ་ནར་འགྱུར་ཞེ་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནས་ཚོར་བ་ལ་ཐུག་པ་ས་བོན་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་

@165A ཞེས། །པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་སྡེད་པ་དང་དེ་བསྟེད་པའི་ཚོར་བ་གཉིས་ནི་རྟེན་འབྲེལ་ཚར་མི་གཅིག་པས། སྡེད་པ་བསྟེད་པའི་ཚོར་བ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་ཚར་གཞན་ཞིག་གི་འབྲས་བུའི་

སྐབས་ཡིན་ནོ། །འཕེན་བྱེད་དང་འཕངས་པ་ནི་བཞིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གང་འཕངས་ན་འབྲས་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ནས་ཚོར་བའི་བར་ཡན་ལག་ཕྱེད་དང་ལྡའོ། །གང་གིས་འཕངས་ན་མ་རིག་པ་ལ་བརྟེན་པའི་འདུ་

བྱེད་ཀྱིས་སོ། །ཇི་ལྟར་འཕངས་ན་རྒྱུ་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་བསྐྱེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །འཕངས་པའི་དོན་ནི་སྡེད་པ་སོགས་ཀྱི་འགྲུབ་བྱེད་ཡོད་ན་འབྲས་བུ་དེ་དག་འགྲུབ་

རྟང་དུ་བྱས་པའོ། །འགྲུབ་

བྱེད་དང་གྲུབ་པ་ནི་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གང་གིས་འགྲུབ་པར་བྱེད་ན་སྒེད་པའི་རྒྱུན་ཅན་གྱི་ལེན་པས་སོ། །གང་འགྲུབ་པར་བྱེད་ན་སྐྱེ་བ་དང་རྒ་ཤིའོ། །ཇི་ལྟར་འགྲུབ་པར་བྱེད་ན་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་ལ་

བསྒོས་པའི་ཡས་ཀྱི་བག་ཆགས་དེ་རྒྱས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་བྱས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །རྐེན་འབྲེལ་མདོ་འགྲེལ་དུ་སྐྱེ་བ་གཅིག་པུ་གྲུབ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བྱས་ནས་རྒ་ཤི་དེ་དག་གི་ཉེས་དམིགས་སུ་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ལས་

འབྲས་ལ་རྟོངས་པའི་མ་རིག་པས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་མི་དགེ་བའི་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་ལ་ལས་ངན་པའི་བག་ཆགས་བཞག་པ། ངན་སོང་གསུམ་གྱི་འབྲས་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ནས་ཚོར་བའི་བར་འགྲུབ་རྟང་དུ་བྱས་

@165B པ་དེ། སྒེད་ལེན་གཉིས་ཀྱིས་ཡང་ཡང་གསོས་བཏབ་པས་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་ནས་ཕྱི་མ་ངན་འགྲོར་སྐྱེ་རྒ་སོགས་འགྲུབ་ལ། ཡང་བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་རྟོངས་

པའི་མ་རིག་པས་ཀུན་ནས་བསླངས་

པའི་འདོད་ཁམས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཚུལ་ཁྱིམས་སོགས་བསོད་ནམས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་དང་། ཁམས་གོང་མས་བསྡུས་པའི་ཞི་གནས་བསྒོམ་པ་སོགས་མི་གཡོ་བའི་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་ལས་བཟང་པོའི་བག

ཆགས་བཞག་ནས། འདོད་པའི་བདེ་འབྲོད་ཁམས་གོང་མའི་ལྷའི་འབྲས་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ནས་ཆོད་བའི་བར་འགྲུབ་རྟང་དུ་བྱས་པ་དེ། སྲིད་ལེན་གྱིས་ཡང་ཡང་གསོས་པས་ལས་ཀྱི་བག ཆགས་མཐུ་ཅན་དུ་

སོང་ནས་ཕྱི་མར་བདེ་འབྲོ་དག་ཏུ་སྐྱེ་བ་སོགས་འགྲུབ་བོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་དང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ལམ་གསུམ་དུ་འདུ་སྟེ། སྲོག་དཔོན་ཀུ་སྐྱབ་ཀྱིས། དང་པོ་བརྒྱད་པ་

དགུ་ཉོན་མོངས། །གཉིས་དང་བཅུ་པ་ལས་ཡིན་ཏེ། །ལྷག་མ་བདུན་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །སྤྲུལ་ལུང་སྔང་བའི་མདོ་ལས་ནི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སྡུད་པའི་རྒྱུ་

བཞི་གསུངས་ཏེ། མ་རིག་པའི་

འདེབས་པ་པོས་ལས་ཀྱི་ཞིང་ལ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ས་བོན་བཏབ་པ་དེ་སྲིད་པའི་ཆུས་བརླན་པར་བྱས་ན་མའི་མངལ་དུ་མིང་གཟུགས་ཀྱི་སྣུ་གུ་འགྱུབ་པར་བཤད་དོ། །གསུམ་པ་ཆོ་དུ་ལ་རྟོགས་པ་

ནི། འཕེན་བྱེད་དང་འཕངས་

@166A ཞེས། །པའི་ཡན་ལག་གི་བར་དུ་བསྐལ་པ་བཟང་ལས་འདས་པས་ཆོད་པ་ཡོད་པའང་སྲིད་ལ། ཆོ་གཞན་གྱིས་བར་མཆོད་བར་སྐྱེ་བ་གཉིས་པ་ལ་འགྱུབ་པའང་སྲིད་དོ། །འགྱུབ་

བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་གྱུབ་

པའི་ཡན་ལག་གཉིས་ནི་བར་མ་ཆད་དུ་འོང་བས་སྐྱར་ན་ཆོ་གཉིས་ལ་རྟོགས་པ་ཞིག་འོང་སྟེ། དཔེར་ན། ཆོ་འདི་འདྲ་བ་ཞིག་ལ་སྔར་སྐྱེས་ནས་རྒྱོང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་གསར་དུ་བསགས་ན། དེའི་ཚེ་མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་

དང་རྒྱུ་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི། ཡན་ལག་ཕྱེད་དང་གསུམ་དང་འཆི་ཁ་ཚུན་ཆད་དུ་སྲིད་ལེན་སྲིད་པ་གསུམ་རྟོགས་ལ། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལ་འཕངས་པའི་ཡན་ལག་ཕྱེད་དང་ལྡ་དང་གྱུབ་པའི་ཡན་

ལག་གཉིས་རྩོགས་པའི་

ཕྱིར་རོ། །ཡུན་རིང་ན་ཡང་ཆོ་གསུམ་ལས་མི་འཕྲང་སྟེ། འགྲུབ་བྱེད་དང་གྲུབ་པ་གཉིས་དང་འཕེན་བྱེད་གསུམ་ལ་ཆོ་ཅི་ཅི་དགོས་ལ། འཕངས་པའི་ཡན་ལག་རྣམས་གྲུབ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་དང་།

འཕེན་བྱེད་དང་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་བར་དུ་ཆོ་དུ་མས་ཆོད་ཀྱང་རྟེན་འབྲེལ་གཞན་གྱི་ཆོ་ཡིན་གྱི། རྟེན་འབྲེལ་དེའི་ཆོ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་ལ་བར་དོའི་ཆོ་ཟུར་དུ་མ་བརྩི་སོ། །དེ་ལྟར་འབྲས་བུའི་ཡན་ལག་དེ་རྣམས་གྲུབ

པའི་ཆོ་ན་ཡང་ལས་གསོག་པ་པོ་དང་འབྲས་བུ་སྤྱོད་བ་པོའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཆོས་ཙམ་གྱི་རྒྱུའི་ཡན་ལག་ལས། ཆོས་ཙམ་གྱི་འབྲས་བུའི་ཡན་ལག་དེ་རྣམས་འབྱུང་ཞིང་འགོར་བའི་ཚུལ་

@166B མ་ཤེས་པར་དེ་ལ་རྟོངས་ནས་བདག་ཏུ་བརྩིང་ཞིང་། བདག་བདེ་བར་འདོད་ནས་དེའི་ཕྱིར་དུ་སྐྱོ་གསུམ་དག་ཏ་དང་མི་དག་ཏ་ལ་མངོན་པར་འདུ་བྱས་པས་སྨྲར་ཡང་འགོར་བས་ན།

ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་ལས་ལས་གཉིས་དང་དེ་ལས་

སྡུག་བསྔལ་བདུན་འབྱུང་ཞིང་། བདུན་པོ་ལས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་དང་དེ་ལས་ཀྱང་སྐར་ལྔར་འཁོར་བས་སྲིད་པའི་འཁོར་ལོ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་འཁོར་ཏེ། སྒོབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས། གསུམ་པོ་དག་ལས་གཉིས་འབྱུང་སྟེ། ।

གཉིས་ལས་བདུན་འབྱུང་བདུན་ལས་ཀྱང་། །གསུམ་འབྱུང་སྲིད་པའི་འཁོར་ལོ་དེ། །ཉིད་ནི་ཡང་དང་ཡང་དུ་འཁོར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་འཁོར་བར་འཕྲལས་པ་བསམས་ན་ནི་སྐྱོ་བའི་ཐབས་མཆོག་ཏུ་

འབྱུང་ལ། བསྐལ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ནས་དག་མི་དགེའི་ལས་བསགས་པའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་རྣམ་སྨིན་མ་ཕྱུང་ཞིང་གཉིན་པོས་མ་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱང་། ད་ལྟའི་སྲིད་ལེན་གྱིས་གསོས་བཏབ་ན་དེའི་དབང་གིས་བདེ་

འགྲོ་དང་ངན་འགྲོར་འཕྲལ་པ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་སྟོན་སོ་སྐྱེའི་དུས་སུ་བསགས་པའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་བགྲང་ལས་འདས་པ་ཡོད་ཀྱང་། ཉོན་མོངས་མེད་པས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་

ཚུལ་ལ་ངེས་པ་བརྟན་པོ་རྣེད་ན་ཉོན་

མོངས་ལ་དབང་བརྙེང་ནས་འགོག་པ་ལ་བརྩོན་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལ་ཉལེས་གཉིན་ཆེན་པོ་ཕུ་ཚུང་བ་ནི། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་ཉིད་ལ་བློ་སྦྱོང་མཛད་ཅིང་། ལམ་རིམ་ཡང་དེའི་

@167A ཞེས། །ལྷོག་འཇུག་སེམས་པ་རང་ལ་མཛད་དོ། །དེ་ཡང་ངན་འགྲོའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ལྷོག་འཇུག་སེམས་པ་ནི་སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུའི་སྐོར་ཡིན་ལ། དེ་ནས་བདེ་འགྲོ་གཉིས་ཀྱི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་

ཀྱི་ལྷོག་འཇུག་སེམས་པ་ནི་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་སྐོར་རོ། །དེ་ལྟར་རང་གི་ཉམས་ལ་དཔག་ནས་མར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྡུག་ནས་འཁོར་བར་འཁྱམས་པ་ལ་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་

བསྒྲིད་དེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ལ་ཐོབ་འདོད་སྨྲོང་བ་དང་དེའི་ལམ་ལ་སློབ་པ་ནི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་སྐོར་དུ་འཆད་དོ། །བཞི་པ་དེ་དག་གི་དོན་བསྡུ་བ་ནི། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཀུན་

འབྲུང་ལས་དང་ཉོན་མོངས་

པའི་དབང་གིས་འཁོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་འགྲུབ་ཚུལ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྐོར་ནས་སྤྲིད་པའི་འཁོར་ལོ་འཁོར་ཚུལ་རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་པར་བྱས་ནས་དེ་ལ་གོམས་པར་བྱེད་པ་ནི། རྒྱད་པ་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་རྨོངས་པའི་སྐུན་པ་མི་བཟད་པ་འཇོམས་པར་བྱེད་པ། རྒྱུ་མེད་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ལས། ཕྱི་ནང་གི་འདུ་བྱེད་རྣམས་འབྱུང་བར་འཛིན་པའི་ལོག་པར་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་སེལ་བ། རྒྱལ་བའི་གསུང་

གི་མཛོད་ཀྱི་གཅེས་པའི་ནོར་སྦྱིལ་བ་འཁོར་བའི་མཚན་ཉིད་ལྟ་བ་བཞིན་རིག་ནས་སྐྱོ་ཤས་དྲག་པོས་ཐར་པའི་ལམ་ལ་ཡིད་བསྐྱེལ་བ། སྔར་དེ་ལྟར་གོམས་པ་རྣམས་ལ་འཕགས་པའི་གོ་འཕང་འཐོབ་པའི་བག་ཆགས་

@167B སད་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་དམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དཔྱད་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་རྒྱུད་ལས། གཉི་སྣག་ལ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་ལམ་གྱིས་སོ། །ཞེས་དང་། སྤྲ་ལྷ་ལྷང་པ་ལས་རྟེན་

འབྲེལ་ལེགས་པར་མཐོང་ན་སྟོན་དང་ཕྱི་མའི་

མཐའ་དང་དུ་ལྡར་བ་ལ་དམིགས་པའི་ལྟ་བ་ངན་པ་ཐམས་ཅད་བརྒྱག་པར་གསུངས་པ་དང་། སྟོབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་འདི་རྒྱལ་བ་ཡི། །གསུང་གི་མཛོད་ཀྱི་གཅེས་པ་ཟབ་མོ་སྟེ། །ཞེས་པ་

དང་། འདུལ་བ་ལུང་ལས། མཆོག་ཟུང་གཅིག་གི་ཀུན་སྤྱོད་ནི་དུས་དུས་སུ་འབྱོ་བ་ལྟར་རྒྱུ་བ་ཡིན་པས། དེ་དག་བརྒྱས་ནས་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་གཤེགས་ཏེ། འཁོར་བཞི་པོ་ལ་དེ་དག་གི་སྤྱུག་བསྔལ་རྣམས་བརྗོད་པར་མཛད་

དོ། །ཤིང་ལ་ལའི་ལྷན་ཅིག་གནས་པ་དང་ཉེ་གནས་ཚངས་སྤྱོད་ལ་མི་དགའ་བ་དེ་དག་དེས་ཁྱིད་དེ་མཆོག་ཟུང་གཅིག་འདོམས་སུ་འཆོལ་བར་བྱེད་ཅིང་། དེ་གཉིས་ཀྱང་དེ་དག་ལ་འདོམས་སོ། །གདམས་པ་ན་ཚངས་སྤྱོད་ལ་དགའ་

ཞིང་གོང་དུ་ཁྱད་པར་ཡང་རྟོགས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་སྟོན་པས་གཟིགས་ནས། ཀུན་དགའ་བོ་ལ་དྲིས་པས་རྒྱ་མཚན་རྣམས་གསོལ་པ་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་མཆོག་ཟུང་གཅིག་ལྟ་བུ་དག་མི་

འབྱུང་བས་སྐོ་ཁང་དུ་འཚོར་བའི་འཚོར་ལོ་

ཆ་ལུ་པ་ཁོར་ཡུག་ཀུ་རྐེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ལུགས་འབྱུང་དང་ལུགས་ལྡོག་ཀྱང་བྱེས་ཤེག་གསུངས་ནས། དེ་ནས་སྤྱིད་པའི་འཚོར་ལོ་བྱེས་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་ཞུ་ཐ་ཡ་ན་ལ་བྱེས་སྐུ་བསྐྱངས་བ་ན། འོག་ཀུ་རྐེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་

@168A ཞེས། །ལུགས་འབྱུང་དང་ལུགས་ལྡོག་བྱེས་ནས་བསྐྱངས་བ་རྒྱལ་པོས་བཟུང་ནས་ནམ་ལངས་པའི་ཚེ་སྐྱིལ་མོ་ཀྲུང་བཅས་ཀྱི་ལུས་དྲང་ཐོར་དྲན་པ་ཕྱོགས་པར་བཞག་སྟེ། རྐེན་འབྲེལ་གྱི་ཚུལ་གཉིས་ལ་རྣམ་

པར་བལྟས་པས་འཕགས་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་བསམ་པ་དེ་སྐྱེས་པའི་ཚད་ནི། དེ་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་དང་ཀུན་འབྱུང་གཉིས་དང་རྐེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྐོར་ནས་འཚོར་བའི་མཚན་ཉིད་

ཞིབ་ཏུ་ཤེས་པར་བྱས་པ་ན། དེ་དག་འདོར་བར་འདོད་པ་དང་དེ་རྣམས་ཉེ་བར་ཞི་བ་ལ་ཐོབ་འདོད་བྱུང་བ་ཙམ་ནས་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་ཙམ་ཡིན་མོད་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པས།

རིགས་པ་བྱུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། ས་

གསུམ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་མེ་རབ་ཏུ་འབར་བ་ན་འདུག་པ་ནི། ཁྱིམ་རབ་ཏུ་འབར་བའི་ནང་དུ་ཆུང་པ་བཞིན་དུ་རེས་པར་དེ་ལས་འདའ་བར་འདོད་ཅིང་། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཇི་ལྟར་བཅོམ་ཞི་བཅོམ་ར་ལས། །ཞེས་སོགས་

སྔར་བྱངས་པ་ལྟར་མེ་འབར་བའི་ཁྱིམ་དུ་ཆུང་པ་དང་། བཅོམ་རར་ཆུང་པའི་བཅོམ་གནས་དེ་དག་ལ་མི་འདོད་ཅིང་། དེ་དག་ནས་ཐར་བར་འདོད་པའི་བློ་ཇི་ཙམ་སྐྱེ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་བློའི་ཚོད་ཙམ་དུ་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞིང་།

དེ་ནས་ཀྱང་ཇེ་འཕེལ་དུ་བཏང་དགོས་སོ། །བསམ་པ་འདི་ཤ་ར་བ་གསུང་བ་ལྟར། སེང་སྒེ་ལ་བཏབ་པའི་ཕྱེ་བཞིན་ཁ་ན་ཐར་ཡམ་མེ་བ་ཞེག་ལས་མི་འདུག་ན། འགོར་བའི་རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་ལ་མི་འདོད་པར་བལྟ་བ་ཡང་དེ་

@168B འདྲ་ཞིག་ལས་མི་འོང་། དེ་ལྟར་ན་སྡུག་ཀུན་འགགས་པའི་འགོག་པ་ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཡང་དེ་དང་འདྲ། དེའི་ཕྱིར་ཐར་པའི་ལམ་ལ་སྐྱབ་པ་བྱེད་པར་འདོད་པ་ཡང་ཚོག་ཙམ་དུ་

འབྲོ་ཞིང་། སེམས་ཅན་གཞན་འཚོར་

བར་འཁྲམས་པའི་སྡུག་བསྔལ་མི་བཟོད་པའི་སྙིང་རྗེ་ཡང་འོང་ས་མེད་ལ། ཐུབ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མ་བཅོས་པ་ཡིད་སྐྱེལ་བར་བྱེད་ནུས་པའི་ཤུགས་ཅན་ཡང་མི་སྐྱེ་བས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡང་ཆོག་རྗེས་འབྲངས་

པའི་ཚོ་བ་ཙམ་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འབྲིང་གི་ཆོས་སྐོར་འདི་དག་གདམས་པའི་མཐེལ་དུ་བརྩང་ནས་སྨྲོང་དགོས་སོ། །གསུམ་པ་དེ་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་བ་ནི། གལ་ཏེ་འཚོར་བས་ཡིད་ཤིན་ཏུ་འབྱུང་ཞིང་སྐྱོ་བ་བསྟེམས་ན་

ཉན་ཐོས་ལྟར། འཚོར་བར་ཞུགས་པ་ལ་མི་དགའ་བའི་ཕྱིར་ཞི་བའི་མཐར་ལྷུང་བས་སྐྱོ་བ་བསྟེམ་པ་ནི་ཐེག་དམན་ལ་མངོས་ཀྱི། བྱང་ཆུབ་དཔའ་ལ་ནི་དེ་བསྟེམ་པ་མི་རིགས་ཏེ། གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་

མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་ཉིད་ཉེ་བར་བརྩང་ནས། འཚོར་བ་ལ་ཕན་ཡོན་དུ་བལྟ་བ་དེ་ལྟར་ནི་ཡོངས་སུ་འདས་པ་ཆེན་པོ་ལ་མ་ལགས་

སོ། །ཞེས་དང་། གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའ་འཁོར་བའི་སྡུག་ཡལ་ལ་སྐྲག་ན་ནི་སྡུག་ཡལ་མ་ལགས་པར་ལྟུང་ངོ། །ཞེས་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉན་ཐོས་རྣམས་ནི་འཁོར་བའི་སྡུག་ཡལ་ལ་སྐྲག་པར་འགྱུར་ལགས་ཀྱི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་སྨྲས་

@169A ཨཱ། །འཁོར་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་ལགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན། འདི་ནི་མདོའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བརྟད་བའི་ཚོར་བ་ཆེན་པོ་སྟེ། འདི་ལྟར་འཁོར་བ་ལ་སྐྱོ་

བར་མི་བྱ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་སྲིད་པར་འཕྱམས་པའི་སྐྱེ་རྒ་ན་འཆི་སོགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཡིད་འབྱུང་མི་བྱ་བར་སྟོན་པ་མིན་གྱི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་འཁོར་བའི་མཐའི་

བར་དུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡུག་པ་ལ་སློབ་པར་གོ་ཆ་བགོས་པ་ན། འགྲོ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་བསྡོམས་པ་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་ལུས་དང་སེམས་ལ་བབ་ཀྱང་། དེ་དག་གིས་ཡིད་སྐྱོ་ཞིང་བྱེད་པ་

མེད་པར་སྨྲོད་པ་རྣབས་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་

སྤྲོ་བའི་བརྩེན་འགྱུས་རྩོམ་པ་ལ་འཚོང་བ་ལ་མི་སྐྱོ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སློབ་དཔོན་རྒྱ་བ་གྲགས་པས། འབྲོ་བའི་སྡུག་བསྔལ་མ་ལུས་པ་ལྟགས་པ་འཚོང་བའི་བར་དུ་སྐད་ཅིག་དང་སྐད་ཅིག་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་དུ་

ལུས་དང་སེམས་ལ་གནོད་པ་དག་གིས་ཀྱང་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་ལ། འབྲོ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཅིག་ཅར་ལྟགས་པ་དག་གིས་འཚོང་བའི་བར་དུ་སྤྲོ་བར་བྱས་པའི་བརྩེན་འགྱུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ནི་འབྲོ་བ་མཐའ་དག་གི་རྣམ་པ་

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ནོར་བུ་ཆོགས་མཐའ་ཡས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་རིག་པར་བྱས་ནས། སྣར་ཡང་སྲིད་པ་བརྒྱ་ཕྲག་བྱང་བར་རིགས་ཏེ། ཞེས་དེའི་ཞེས་བྱེད་དུ་མདོ་དེ་རྣམས་དྲངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྲིད་པ་ལ་ཕན་ཡོན་དུ་བལྟ་བའི་

@169B རྒྱུ་མཚན་དུ་ཡང་། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། བྱང་སེམས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་བརྩོན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཇི་ལྟར་བརྩོན་པ་དེ་ལྟར་ཐུགས་བདེ་བར་འགྱུར་བར་གསུངས་པས། སྲིད་པ་ལ་མི་སྐྱོ་

བའི་དོན་འཁོར་བར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་

ལ་མི་སྐྱོ་ཞིང་། དེ་དག་ལ་དགའ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་འཕྲལ་ན་སྡུག་བསྔལ་དུ་མས་མནར་ནས། རང་གི་དོན་ཡང་མི་རྒྱས་ན་གཞན་གྱི་དོན་ལྟ་ཅི་སྨོས། དེ་ནི་རྒྱད་པ་ཀུན་

གྱི་སྐོ་ཡིན་པས་ཐེག་དམན་ལས་ཆེས་ཤིན་ཏུ་སྐྱོ་བར་བྱས་ལ་དགག་དགོས་ཤིང་། སྨོན་ལམ་དང་སྨོང་རྗེ་ལ་སོགས་པའི་དབང་གིས་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་འཛིན་པ་ལ་ནི་དགའ་བར་བྱ་དགོས་པས་དེ་

གཉིས་མི་གཅིག་གོ། །དེ་ལྟར་མ་ཕྱིད་པར་སྟར་

ལྟར་སྨན་ནི་སྨན་བཏོ་དེ་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡོད་ན་ཉེས་བྱས་ཉོན་མོངས་ཅན་ཞིག་བསྐྱེད་པར་བྱང་ས་ལས་གསུངས་ཏེ། ཚོག་མངས་སུ་དོགས་པས་མ་བྱིས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་སྲིད་པའི་སྐྱོན་མཐའ་དག་པར་མཐོང་ནས། ཤིན་ཏུ་ཡིད་འབྱུང་

ཡང་། སྨིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཡིད་དྲངས་པས་སྲིད་པ་མི་སྤོང་བ་ནི་ངོ་མཚར་བ་ཡིན་གྱི། སྲིད་པའི་ཕུན་ཚོགས་ལ་གཞལ་མེད་ཁང་ལྟར་མཐོང་བའི་སྲིད་པ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་ཁ་མ་བྱི་བར་གཞན་དོན་ལ་

སྣང་བཏགས་ནས། ཁོ་བོ་ཅག་འཁོར་

བ་མི་སྡུང་བྱས་ཀྱང་མཁས་པ་མགུ་བར་གა་ལ་འགྱུར། དབུ་མའི་སྐྱེང་པོ་ལས་ཀྱང་། སྐྱོན་མཐོང་ཕྱིར་ནི་སྲིད་པར་མིན། །བརྩེ་ཕྱིར་མྱ་ངན་འདས་མི་གནས། །གཞན་དོན་བསྒྲུབ་ཕྱིར་བརྩལ་ཞུགས་ཅན། །སྲིད་པ་ན་ཡང་གནས་པར་

@170A ཞེས། །བྱེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་སེམས་ཅན་མཐའ་དག་ལ་སྐྱེང་རྩེ་ཆེན་པོ་བསྒྲེད་པའི་རྒྱུར་བྱང་ས་ནས་བཞད་པ་ལྟར་སྣང་བསྟལ་བརྒྱ་རྩ་བཅུ་ལྔ་བྱའི་སྣུག་བསྟལ་མཐའ་ཡས་པ་མཐོང་

ནས། ཐུགས་ལ་མི་བཟོད་པ་ཤུགས་དྲག་ལ་རྒྱུན་རིང་བ་བསྒྲེད་དགོས་པ་དང་། འཁོར་བ་ལ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མི་སྡུག་ཞེས་པ་ནི་ཆེས་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །འཁོར་བ་ལ་ཡིད་ལེགས་པར་འབྱུང་བར་བྱས་ཏེ། དེ་ནས་སེམས་ཅན་

དེ་རྣམས་རང་གི་གཉེན་དུ་མཐོང་ནས་དེ་དག་གི་དོན་དུ་སྲིད་མཆོར་འཇུག་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པའི་ཡང་དགོངས་པ་ཡིན་ཞིང་། སྤྱོད་

དཔོན་ཆེན་པོ་རྒྱ་བ་གྲགས་པས་ཀྱང་དེའི་

འགྲེལ་པར་གསལ་བར་མཛད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ཟཕད་པས་ཡིད་སྐྲག་ཅིང་གྲོལ་བར་འདོད་པ་རྣམས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ངེས་པར་སྦྱར་བར་བྱ་བའི་དོན་ནོ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགེ་སློང་དག་ཡུན་རིང་པོར་

འཁོར་བར་འཁོར་བ་རྣམས་ལ། གང་ལ་ཞའམ་མའམ་བྱའམ་བྱ་མོའམ་ཉེ་དུའམ་སྨག་གི་གཉེན་མཚམས་གང་ཡང་རུང་བའི་གནས་དང་འདྲ་བར་མི་སྣང་བ་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་རིས་ན་སེམས་ཅན་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་

གསུངས་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གསུང་རིག་པར་བྱས་ནས་འཁོར་བ་བརྒྱད་པ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཕ་དང་མ་ལ་སོགས་པའི་རྟ་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་འགྲོ་བ་

བྱ་ཞིང་མགོན་མེད་པ་མཐའ་དག་ཐེག་པ་

@170B ཆེན་པོའི་ཚུལ་གྱི་གཟིར་གྱིས་བསྐུལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མཆོད་པར་བཟོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚུལ་དེ་ནི་གསང་སྔགས་ཐ་ན་མེད་པ་ལ་ཡང་དགོས་ཏེ། སྤྱོད་པ་

བསྟན་པའི་སྒོན་མེ་ལས། རིམ་པ་འདིས་ཤིན་

ཏུ་སྤྲོས་པ་མེད་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ། །དེའི་རིམ་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དང་པོ་ཁོ་ནར་སྣུབ་པ་པོས་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ཅན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དུན་པར་བྱས་ལ་སྙིང་རྗེ་ལས་

འདས་པའི་བདེ་བ་འདོད་པས་འདུ་འཛི་

ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བྱ་ཞིང་། ཐ་ན་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་ལ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་འདུ་ཤེས་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་འཕགས་པ་ལྷས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ཐར་པར་

བགྱོད་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་

པ་ནི། ཤྲི་ཪ་གུ་མི་ཏྲས། སྡུག་བསྔལ་རྒྱ་མཚོ་གཏིང་མཐའ་མེད། །སྲིད་པའི་ཀློང་དུ་བྱིང་གྱུར་ཀྱང་། །སྐྱོད་མེད་འཇིགས་མེད་དགའ་དང་ཏོད། །བདག་ཅག་སྐྱེང་ལ་ཅི་ཞེག་

མཆིས། །ཕོངས་དང་བཙལ་དཀའ་བསྡུང་དང་བཏྲག །འབྲལ་དང་ན་

ཏ་ཏྲུད་པ་ཡིས། །རྟག་ཏུ་འབར་བའི་མེར་ཞུགས་ཀྱང་། །བདེར་རྟོམ་སྤྱོད་པ་ལགས་པ་སྨམ། །ཞེས་དང་། ཀྱི་རྟུད་འཇིག་རྟེན་མིག་བཅས་ལོང་། །མངོན་སུམ་རྟག་ཏུ་ངེས་མཐོང་

ཡང་། །དུ་དུང་ཆུང་ཟད་མི་སེམས་པ། །ཁྱོད་སྐྱིང་རྡོ་རྗེར་གྱུར་

ཏམ་ཅི། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་ལ་རང་གིས་བསྐུལ་ཞིང་འཚོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསྟོམས་པས། གཞོན་ནུ་མ་བདུན་གྱི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་ལས། འཇིག་རྟེན་གནས་པ་ཆུ་ནང་སོང་བའི་རླུ་བའི་གཟུགས་བཞིན་གཡོ་བར་

@171A ཞེས། །མཐོང་། །འདོད་པ་ཁྲོས་པའི་སྨྲ་གྱི་ལུས་བསྒྱིལ་གདེངས་ཀའི་གྲིབ་མ་ལྟ་བུར་མཐོང་། །འགྲོ་བ་འདི་དག་སྡུག་བསྔལ་མེ་ཡིས་ཀུན་ཏུ་འབར་བར་མཐོང་བས་ན། །རྒྱལ་པོ་བདག་ཅག་ངེས་པར་འབྱུང་ལ་མངོན་

དགའ་དུར་ཁྲོད་དག་ཏུ་མཆི། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྟོད་བཅུད་ཀྱི་འཚོར་བ་རླུང་གིས་བསྐྱོད་པའི་ཆུ་ཟླ་ལྟར་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་སྡོད་པར་འཇིག་པའི་མི་རྟག་པ་དང་། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་མནར་གཅིང་ལ་ཉེན་ཅི་བ་སྣུལ་གདུག་པའི་ལུས་ཀྱི་

གྲིབ་མ་དང་འདྲ་བ་དང་། འགྲོ་བ་ལྟ་པོ་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་གྱི་མི་རབ་ཏུ་འབར་བས་ཀུན་ཏུ་གདུངས་པར་མཐོང་ནས། སྲིད་པ་ལ་ཞེན་པ་གཏིང་ནས་ལོག་པ་བྱང་པའི་བྱིས་པའི་བློ་སྟ་ལྟ་

བྱ་ཞིག་སྐྱེས་ན། དེས་པར་འབྱུང་བ་

ཐར་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བའི་ཐོབ་འདོད་འབྱུང་དོ། །བྱང་པའི་བྱེས་པ་ནི་བྱང་ན་རྩམ་པ་དགེ་ཚུལ་པས་ཉང་མ་ཉི་ཚེ་ཟ་བས་བྱེས་པ་ཞིག་བཀྲེས་ཏེ་རྩམ་པ་ཟ་འདོད་ནས། མ་ལ་ཟས་བསྐྱངས་པ་ལ་མ་ལ་རྩམ་པ་མེད་པས་ཉང་གཤེར་

ཞིག་བྱིན་པས་དེ་མི་འདོད་ཟེར། དེ་ནས་ཉང་མ་སྐྱམ་པོ་ཞིག་བྱིན་པས་མི་འདོད་ཟེར། དེ་ནས་ཉང་མ་ཕོ་ཤ་ཞིག་བྱིན་པ་ལ་ཡང་ང་མི་འདོད་ཟེར། དེ་ནས་ཉང་མ་བཙོས་འཁེངས་ཞིག་བྱིན་པས་དེ་ཡང་ང་མི་འདོད་ཟེར་ཞིང་ཁོ་མ་

མགུ་ནས་དེ་ཡོ་ཉང་མ་ཡིན་ཟེར་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་རང་ཅག་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་གྱི་བདེ་བ་གང་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་དང་དྲན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ཡིན། དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ཡིན། དེ་ཡོ་སྡུག་བསྔལ་ཡིན། ཅིས་ཀྱང་བྱར་མེད་

@171B སྣམ་ནས་སྐྱེ་ཀྱིང་ཀྱིང་བ་དགོས་གསུང་བ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་སྔར་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འཁོར་བར་འཁྱམས་པ་བསམས་པས་ནི་སྡུག་ཞིང་ཡིད་འབྱུང་བ་དང་། དཀོད་འཁྱམ་དགོས་

པ་བསམས་པས་ནི་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་པའི་བློ་ཆོག་ཙམ་

དུ་མ་སོང་བ་སྐྱེས་པ་དེས། བཤེས་སྦྱིངས་ལས། འཁོར་བ་དེ་འདྲ་ལགས་པས་ལྷ་མི་དང་། །དམྱལ་བ་ཡི་དྭགས་དུད་འགྲོའི་གནས་དག་ཏུ། །སྐྱེ་བ་བཟང་པོ་མ་ལགས་སྐྱེ་བ་ནི། །གཅིད་པ་དུ་མའི་སྡོད་འཇུང་ལགས་མཁྱེན་མངོད། །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཅིད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་བཟློག་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་རྒྱུ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་གཉིས་བཟློག་པ་ལ་ལྟོས་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་མེད་ན་ལས་ཅི་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་ལ།

ཉོན་མོངས་ཡོད་ན་ལས་སྤང་བསགས་མེད་དུ་ཆུག་ཀྱང་འཕྲལ་འཕྲལ་དུ་གསོག་པར་འགྱུར་བས་ཉོན་མོངས་གཞོམ་པར་བྱའོ། །དེ་འཇོམས་པ་ཡང་ལམ་མ་ནོར་ཞིང་ཚང་བ་བསྒོམ་པ་ལ་རབ་ལས་སོ། །འདི་ལ་གཉིས། རྟེན་ཇི་ལྟ་

བུས་འཁོར་བ་བཟློག་པ་དང་། ལམ་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་བསྒོམས་པས་བཟློག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བཤེས་སྦྱིངས་ལས། ལོག་པར་ལྟ་བ་འཇིན་དང་དུད་འགྲོ་ཉི། །ཡི་དྭགས་ཉིད་དང་དམྱལ་བར་

སྐྱེ་བ་དང་། །རྒྱལ་བའི་བཀའ་

མེད་པ་དང་མཐའ་འཁོབ་ཏུ། །ཀློང་སྐྱེ་སྐྱེ་དང་ཐྲེན་ཞིང་ཤུགས་པ་ཉིད། །ཚེ་རིང་ལྡེ་ཉིད་གང་ཡང་རུང་བར་ནི། །སྐྱེ་ཞེས་བགྱི་མི་ཁོམ་སྐྱེན་བརྒྱད་པོ། །དེ་དག་དང་བྲལ་ཁོམ་པ་རྣེད་ནས་ནི། །སྐྱེ་བ་བརྙེག་པའི་སྒྲུབ་དུ་འབད་

@172A ྱ།། །།པར་མཛོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། དལ་འབྱོར་ཐོབ་པའི་དུས་འདིར་བརྙེག་དགོས་ཏེ། མི་ཁོམ་པར་ནི་བརྙེག་པའི་སྐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་སྟར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས་དེ་རེས་

ཕྱུགས་ལས་བྱེ་བྲག་འབྱེད་པའི་དུས་ཡིན་ནོ་གསུང་། པོ་ཏི་བའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་སྟར་དེ་ཙམ་ཞིག་འཁྱམས་པ་ལ་རང་ལོག་མ་བྱུང་ཙ་ན། དཔང་རང་ལོག་མི་འོང་བས་བརྙེག་དགོས། བརྙེག་པའི་དུས་ཀྱང་དེ་རེས་དལ་འབྱོར་ཐོབ་

པའི་དུས་འདིར་ཡིན་གསུང་ངོ། །དེ་ལས་ཀྱང་ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་ཆོས་བསྟུབ་པའི་བར་ཆད་མང་ཞིང་ཉེས་པ་དུ་མའི་སྐྱོན་ཆགས་ལ། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་དེ་ལས་ལྡོག་པས་ན་འཁོར་བ་བརྙེག་

པའི་རྟེན་ནི་རབ་བྱུང་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པས་

མཁས་པས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བར་བྱའོ། །ཁྱིམ་པའི་སྐྱོན་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་ཡང་ཡང་སེམས་པ་ནི། སྔར་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་ནི་བསམ་པ་བརྟན་པར་འགྱུར་ལ། རབ་ཏུ་མ་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་

ནི་བཟང་པོའི་བག་ཆགས་འཇོག་ཅིང་སད་བར་འགྱུར་བས་དེའི་ཚུལ་ཟུང་ཟད་བརྟེན་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཁྱིམ་པ་ནི། འབྱོར་ན་དེ་བསྲུང་བའི་འབད་པས་སྡུག་བསྔལ་ལ། དབུལ་ན་ནི་འཚོལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཤ་ཐང་བས་བདེ་བ་

མེད་པ་ལ། རྩོངས་ནས་བདེ་བར་འཛོམ་པ་ནི་ལས་ངན་པའི་འབྲས་བུར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སྐྱེས་རབས་ལས། བཙོན་ར་འདྲ་བའི་ཁྱིམ་ལ་ནི། །ཤམ་ཡང་བདེ་བར་མ་སེམས་ཤིག །ཕྱུག་གམ་ཡང་ན་དབུལ་ཡང་རུང་། །ཁྱིམ་ན་གནས་

@172B པ་ནད་དུ་ཆེ། །གཅིག་ནི་བསྲུང་བས་ཉོན་མོངས་ལ། །གཉིས་པ་འཚོལ་བས་ཤ་ཐང་དོ། །ཕྱུག་གམ་ཡང་ན་དབུལ་བ་ཡང་། །གང་ན་བདེ་བ་མེད་གྱུར་པ། །དེ་ལ་དགའ་བ་རྩོངས་

བ་ནི། །སྟོག་པའི་འབྲས་བུ་སྨིན་པ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་

སོ། ཇི་ལྟ་བྱིན་ཡོ་བྱད་མང་པོ་འཛོན་པ་དང་ཚོག་མི་ཤེས་པར་ཆོལ་བ་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཁྱིམ་པ་དང་ཁྱད་མེད་པར་འགྱུར་བས་སོ། །གཞན་ཡང་ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་ཆོས་དང་འགལ་བས་དེར་ཆོས་བསྟུབ་

པར་དགའ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ཁྱིམ་གྱི་སོ་ནམ་བྱས་ན་ནི། །བརྟུན་དུ་མི་སྣང་མི་རུང་ཞིང་། །ཕ་རོལ་ཉེས་པ་བྱེད་པ་ལ། །ནན་ཏུར་མི་བྱར་མི་རུང་དོ། །གལ་ཏེ་ཆོས་སྤྱོད་ཁྱིམ་གྱི་སོ་ནམ་འཆོར། །ཁྱིམ་ལ་ཕྱོགས་ན་ཆོས་ཀྱང་གལ་འགྱུབ། །

ཆོས་ཀྱི་ལས་ནི་རབ་ཏུ་ཞི་བ་ཡིན། །ཁྱིམ་གྱི་དོན་ནི་དྲག་ཤུལ་ཅན་གྱིས་འགྱུབ། །དེ་བས་ཆོས་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་ཕྱིར། །བདག་ལ་ཕན་འདོད་སུ་ཞེག་ཁྱིམ་ན་གནས། །ཞེས་དང་། དྲེགས་དང་ང་རྒྱལ་གཏི་མུག་སྤྱལ་གྱི་ཚང་། །

རབ་ཏུ་ཞི་བ་དགའ་བའི་བདེ་འཇིག་པ། །སྡུག་བསྔལ་མི་བཟད་མང་པོའི་གནས་གྱུར་ཁྱིམ། །ཁྱང་དང་འབྲ་བར་སུ་ཞེག་གནས་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ཁྱིམ་

ན་གཤས་པའི་སྐྱོན་ཡང་ཡང་བསམས་ལ།

རབ་ཏུ་བྱང་བ་ལ་སློབ་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཆོས་གོས་དང་ལྡུང་བཟེད་དན་དོན་དང་བསོད་སྙོམས་ཀྱིས་ཆོག་ཤེས་ཤིང་དབེན་པར་རང་གི་ཉོན་མོངས་པ་སྤྱངས་ནས། གཞན་ཀྱི་ཡོན་གཤས་བྱེད་པ་ལ་སློབ་པ་ནི། གཞོན་ནུ་མ་བདུན་

@173A ཞེས། །གྲི་རྩེགས་བརྩེད་ལས། སྐུ་རྣམས་བཟགས་པར་གྱུར་ནས་ནི། །ཕྱག་དར་ཁྲོད་ཀྱི་གོས་འཆང་ཞིང་། །དགོན་པ་ཡུལ་དུ་འདོད་པར་ནི། །ནམ་ཞིག་དེ་ལྟར་འགྱུར་ཞིག་གུ། །གཤེའུ་ཤིང་གང་ཙམ་རྣམ་

བལྟ་ཞིང་། །ས་ཡི་ལྷུང་བཟེད་ལག་ཐོགས་ནས། །དཔྱས་མེད་ཁྱིམ་ནས་ཁྱིམ་དུ་ནི། །ནམ་ཞིག་སྐོངས་མོ་སྦྱོད་པར་འགྱུར། །རྟེན་དང་བཀུར་སྟི་ཆགས་མེད་ཅིང་། །ཉོན་མོངས་ཚོར་མའི་འདམ་ཤུབ་དག །སྤྲོང་བར་བྱེད་ཅིང་བྱོང་

ཁྱིར་ཀྱི། །སྤྲིན་པའི་གནས་སུ་མ་ཞིག་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །མལ་སྟན་རྩ་ལས་བྱས་པ་ལ་བློ་གབ་མེད་པར་ཉལ་བས། གོས་བ་མོས་ལྷི་བ་དང་བཟའ་བཏུང་དན་དོན་ཀྱིས་

ཆོག་ཤེས་པ་དང་། གནས་མལ་

ཤིང་བྱང་དུ་རྩྭ་འཇམ་པོ་ལ་ཆོས་ཀྱི་དགའ་བ་དེས་འཚོ་ཞིང་ཉལ་བ་ལ་སྨོན་པ་ནི། རྩྭ་ཡི་ཆོགས་ལས་ལངས་ནས་ནི། །བ་མོས་ལྷི་བའི་གོས་དགུ་དང་། །ཟས་སྐོམ་ངན་ངོན་ཙམ་གྱིས་ནི། །ནམ་ཞིག་ལུས་ལ་ཆགས་མེད་འགྱུར། །

ཤིང་བྱང་ནེ་ཅོ་ལྷར་ལྷང་བའི། །དུར་བ་འཇམ་པོའི་གོས་ཅན་དུ། །མཐོང་ཆོས་བདེ་བའི་དགའ་སྟོན་དང་། །ནམ་ཞིག་བདག་ནི་ཉལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྷར་རོ། །པོ་ཏེ་བ་མ་ཁར་ཐོག་ཏུ་བ་འཆགས་ནས་དོ་ནུབ་

ནི་གཞོན་ནུ་མ་བདུན་གྱི་རྐོགས་བརྩོད་ནས་བཤད་པ་དང་འདུ་བ་ཞིག་བྱུང་བས་དགའ་བ་ཞིག་བྱུང་། དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཉམས་སུ་བླང་འདོད་པ་མིན་པ་གཞན་མེད་གསུང་དོ། །སྨན་ལྷོངས་དང་ཆུ་བའི་ངོགས་སུ་གནས་ནས་ཆུ་རླབས་

@173B སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པ་དང་རང་གི་ལུས་སྲོག་གཉིས་འདུ་བར་སེམས་པ་དང་། སྲིད་པའི་རྩ་བ་ལྟ་ངན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེད་བྱེད་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འགོག་

ཅིང་། སྲིད་པའི་དགའ་བདེ་ལ་ཞེན་པ་ལོག་པ་

དང་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་རྣམས་སྐྱུ་མ་སོགས་དང་འདྲ་བར་ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་པ་ལ་སྐྱོན་པ་ནི། ནམ་ཞིག་ཚུ་དོགས་སྨན་ལྷོངས་སུ། །གནས་ནས་ཆུ་རྒྱབས་འབྱུང་འཇིག་དང་། །འཆོ་བའི་འཇིག་རྟེན་གནས་འདྲ་བར། །ཡང་དང་

ཡང་དུ་བལྟ་བར་འགྱུར། །ལྟ་བ་ཀུན་ཀྱི་མར་གྱུར་པའི། །འཇིག་ཚོགས་ལྟ་བ་འབྱིན་པ་དང་། །སྲིད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་མི་འདོད་པར། །བདག་ནི་ནམ་ཞིག་འགྱུར་ཞིག་གུ། །རྨི་ལམ་སྐྱིག་རྒྱུ་སྐྱུ་མ་སྨིན། །དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་མཆུངས་པར་ནི། །རྒྱུ་དང་

མི་རྒྱའི་འཇིག་རྟེན་དག །ནམ་ཞིག་རྩོགས་པར་བྱེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྟེན་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་བྱས་ནས་བྱ་བ་དེ་དག་བྱེད་པ་ལ་སྐྱོན་པ་བྱེད་པའོ། །མཆད་ཀ་བའི་ཞལ་ནས། དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་རི་སུལ་དུ་དྲང་སྲོང་གི་

སྣོད་ཚུལ་གྱིས་གནས་པ་ཞིག་བྱུང་ན། དཀའ་རྩོད་ཕས་བུ་གསོས་བྱ་བ་ཡིན་གསུང་བ་དང་། ཤར་བའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། ཁྱིམ་པ་ལས་ཀས་བྱེལ་བའི་དུས་སུ་གོས་བཟང་བཟང་གྱོན་ལ་དེ་ན་ཕར་

སོང་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཞེ་སྒྲིད་སྣམ་

ནས། མ་འོངས་པ་ན་རབ་བྱུང་གི་བག་ཚགས་འཇོག་གསུང་དོ། །དྲག་ཤུལ་ཅན་གྱིས་ཞུས་པ་ལས་ཀྱང་། བདག་ཀྱང་སྨྲག་བསྟལ་གྱི་གནས་ཁྱིམ་གྱི་གནས་ནས་མངོན་པར་བྱང་སྟེ། ནམ་ཞིག་ན་འདི་ལྟ་བུ་སྟོང་པར་འགྱུར། བདག་ཀྱང་

@174A ཞེས། །ནམ་ཞིག་ན་དགེ་འདུན་གྱི་ལས་དང་གསོ་སྦྱོང་གི་ལས་དང་དགག་དབྱེའི་ལས་དང་འདུད་པའི་ལས་དེ་ལ་གནས་པར་འགྱུར་སྣམ་ནས། དེས་འདི་ལྟར་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་སེམས་ལ་དགའ་བར་བྱའོ། །ཞེས་བྱང་

ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱིམ་ན་གནས་པས་དེ་ལྟར་སྨོན་པ་བྱ་བར་གསུངས་ཏེ། འདིས་ནི་གཅོ་བོར་བསྟེན་པར་རྟོགས་པ་ལ་སྨོན་པར་གསུངས་སོ། །མདོ་སྡེའི་རྒྱུན་ལས་ཀྱང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཕྱོགས་དག་ནི། །ཡོན་ཏན་ཚད་མེད་རྣམས་

དང་ལྡན། །དེ་ལྟས་སྡོམ་བརྩོན་ཁྱིམ་པ་ཡི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་ཁྱད་འཕགས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བའི་རྣམ་གྲོལ་བསྒྲུབ་པ་ལ་རྟེན་རབ་ཏུ་བྱུང་

བ་བསྟན་པར་མ་ཟད། ཚ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པ་དང་གསང་

སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པའི་སྐོ་ནས་རྣམ་མཁྱེན་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཡང་རབ་ཀུ་བྱུང་བརྟེན་མཆོག་ཀུ་གསུངས་ལ། རབ་ཀུ་བྱུང་བའི་སྟོམ་པ་ནི་སྟོམ་པ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་སོ་སོར་ཐར་པ་ཉིད་ཡིན་པས་བསྟན་པའི་རྩ་བ་སོ་སོར་ཐར་པ་ལ་གྲུས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལམ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེག་བསྟོམས་པས་བརྟེག་པ་ནི། ཉན་ཐས་སྨྱིངས་ལས། མགོ་འམ་གོས་ལ་གློ་བུར་མེ་ཤོར་ན། །དེ་དག་ཕྱིར་བརྟེག་བགྱི་བ་བཏང་ནས་ཀྱང་། །ཡང་སྲིད་མེད་པར་བགྱི་སྟད་འབད་འཚལ་ཏེ། །འདི་ལས་ཆེས་

མཆོག་དགོས་པ་གཞན་མ་མཆིས། །ཚུལ་ཁྲིམས་དག་དང་ཤེས་རབ་བསམ་གཏན་གྱིས། །སྡུ་དན་འདས་ཞེ་དུལ་བ་དྲི་མེད་པའི། །གོ་འཕང་མི་རྟ་མི་འཆི་ཟད་མི་འཚལ། །ས་ཆུ་མེ་རླུང་ཉི་ཟླ་བྱལ་ཐོབ་མཛོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལམ་

@174B བསྒྲུབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་སྒོམ་དགོས་སོ། །དེ་ལ་བསྒྲུབ་པ་གསུམ་གྱི་ཐུང་ངེས་པ་ནི་གསུམ་ལས། དང་པོ་སེམས་འདུལ་བའི་རིམ་པ་ལ་ལྟོས་པའི་ཐུང་ངེས་ནི།

སེམས་རྣམ་པར་གཡེངས་པ་གཡེང་བ་མེད་པར་

བྱེད་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་། སེམས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་མཉམ་པར་འཇོག་པ་ལ་ཉེ་འཁོར་དེ་འཁོན་ནམ་སེམས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་། སེམས་མ་བྱོལ་བ་བྱོལ་བར་བྱེད་པ་ལ་ཞེས་རབ་ཀྱི་བསྟན་པ་སྟེ། དེ་གསུམ་

གྱིས་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲས་བུ་ལ་ལྷོས་པའི་གྲངས་ངེས་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་མ་ཉམས་པའི་འབྲས་བུ་ནི་འདོད་པའི་བདེ་འབྱོ་གཉིས་ཡིན་ལ། ཉམས་པའི་འབྲས་བུ་ནི་ངན་

འབྱོའོ། །སེམས་ཀྱི་བསྟན་པའི་འབྲས་བུ་ཁམས་གོང་མའི་བདེ་འབྱོ་གཉིས་སོ། །ཞེས་རབ་ཀྱི་བསྟན་པའི་འབྲས་བུ་ཐར་པ་སྟེ། མདོར་ན་བསྟན་བྱ་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་གཉིས་དང་། སྐྱ་མ་ལ་ཁམས་གོང་འོག་གི་བདེ་འབྱོ་

གཉིས་ཡོད་པས་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱང་གསུམ་མོ། །དེ་གཉིས་ནི་སའི་དངོས་གཞིར་གསུངས་སོ། །གོང་མ་རྣམས་ནི་སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་ལ་ལྷོས་ནས་ཀྱང་གསུམ་དུ་བཞེད་དེ། ཉོན་མོངས་སྤྱན་

འབྱིན་པ་དང་མངོན་གྱུར་འགོ་གནོན་པ་དང་ས་བོན་

རྩད་ནས་སྤོང་བ་ལ་བསླབ་པ་གསུམ་མོ། །གོ་རིམ་ངེས་པ་ནི། ཚངས་པས་ཞུས་པ་སའི་དངོས་གཞིར་དྲངས་པ་ལས། རྩ་བ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་དང་། །ཞི་བའི་སེམས་ལ་དགའ་བ་དང་། །འཕགས་པའི་ལྷ་དང་སྤྲིག་པའི་ལྷ། །ལྡན་པར་བྱ་ཞིང་

@175A ྅། །བྱལ་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་རྩ་བ་སྟེ། གཞན་གཉིས་དེ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་ནི་གཉིས་

པའོ། །སེམས་མཉམ་པར་བཞག་པས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཐོང་བའི་ཕྱིར་འཕགས་པའི་ལྷ་བ་དང་ལྡན་ཞིང་སྤྲིག་པའི་ལྷ་བ་དང་བྲལ་བ་ནི་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་ནི། ཚངས་པས་ཞུས་པ་ལས། ཡན་ལག་བྱུག་དང་

ལྡན་པ་དང་། །གནས་བཞི་བའི་དང་ལྡན་པ་དང་། །བཞི་པོ་ཡི་ནི་རྣམ་པ་བཞི། །རྟག་ཏུ་ཡེ་ཤེས་དག་པ་ཡིན། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་ནི་ཡན་ལག་བྱུག་

དང་ལྡན་པ་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་དང་སོ་

སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པས་བསྡམས་པ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་ཐར་པར་ངེས་པར་འབྱིན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པ་བསྟན་ཏོ། །ཆོ་ག་དང་སྦྱོད་ཡུལ་དང་ལྡན་པ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་མ་སྨད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པ་བསྟན་ཏོ། །ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཕྱ་རབ་ལ་ཡང་འཇིགས་

པར་ལྟ་བས་ནི་མ་ཉམས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པ་བསྟན་ཏོ། །བསླབ་པའི་གཞི་རྣམས་ཡང་དག་པར་ཟློང་ཏེ་སྐྱོན་ཆེ་མ་ལོག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པ་བསྟན་ཏོ། །སེམས་ཀྱི་གནས་བཞི་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་

ཚོ་འདི་ལ་བདེ་བར་གནས་པས་ན་བདེ་བ་དང་ལྡན་པ་སྟེ་སེམས་ཀྱི་བསླབ་པའོ། །བཞི་པོ་ནི་བདེན་པ་བཞི་ཡིན་ལ། དེའི་རྣམ་པ་བཞི་ནི་སྡུག་བསྔལ་ལ་མི་རྟག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་དོ། །ཀུན་འབྱུང་ལ་

@175B རྒྱུ་དང་ཀུན་འབྱུང་དང་རབ་སྦྱི་དང་རྒྱུན་ནོ། །འགོག་བདེན་ལ་འགོག་པ་དང་ཞི་བ་དང་གྲུ་རྣོམ་དང་ངེས་འབྱུང་ངོ། །ལམ་བདེན་ལ་ལམ་དང་རིགས་པ་དང་སྒྲུབ་པ་དང་ངེས་འབྱིན་

ཏེ། བཙུ་བྱག་པོ་དེ་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་བཙུ་བྱག་ནི་ཤེས་

རབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་པའོ། །འདིར་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་ལམ་རང་དགའ་བ་ལ་འཇུག་ན། བསྒྲུབ་པ་གསུམ་ལ་འཇུག་ལུགས་རྒྱས་པར་དགོས་ནའང་། དེ་མིན་པས་ཤེས་རབ་ལྷག་མཐོང་དང་སེམས་ཀྱི་བསྒྲུབ་པ་ཞི་གནས་བསྒྱིད་ལུགས་ནི།

སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་སྐབས་སུ་རྒྱས་པར་འཆད་པར་འགྱུར་བས་འདིར་དེ་ཙམ་ལས་མི་སྟོན་ཏེ། །དེས་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བསྒྲུབ་ཚུལ་མདོར་བསྡུས་ཤིག་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཐོག་མར་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ཡང་དང་ཡང་དུ་

བསམས་ནས་སྣོད་ཐག་པ་ནས་སྟོལ་ཤུགས་འཕེལ་བར་བྱ་སྟེ། སྡུ་དན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་དགེ་བའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐེམ་སྐས་སོ། །ཤིང་ལ་སོགས་པའི་རྩ་བས་ཡིན་པ་ལྟར་རྩ་བའོ། །ཚོང་དཔོན་ཚོང་པ་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོག་མར་འགྲོ་བ་ལྟར་དགེ་བའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོག་མར་འགྲོ་བའོ། །བརྒྱ་བྱིན་གྱི་རྒྱལ་མཚན་བསྒྲིང་བ་ལྟར་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ནོ། །སྟྲིག་པ་ཐམས་ཅད་དང་

ངན་སོང་གི་ལམ་གཏན་གཅོད་པའོ། །སྟིག་པའི་

ནད་ཐམས་ཅད་གསོ་བས་སྨན་གྱི་སྟོང་པོ་ལྟ་བུའོ། །སྲིད་པའི་ལམ་ཉམ་ང་བའི་བརྒྱགས་ཆོགས་སོ། །ཉོན་མོངས་པའི་དགྲ་འཇོམས་པའི་གོ་མཆོག་ནོ། །ཉོན་མོངས་པའི་སྨུལ་གདུག་པ་སེལ་བའི་རིག་སྔགས་སོ། །སྟིག་པའི་ཆུ་ལས་སྐྱོལ་བའི་ཟམ་

@176A ཨཱཿ། །པའོ། །ཞེས་པ་དང་། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཀྱང་། ཁྱིམས་ནི་རྒྱུ་དང་མི་རྒྱའི་ས་བཞིན་དུ། །ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞི་རྟེན་ལགས་པར་གསུངས། །ཞེས་པ་དང་། དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་།

ཇི་ལྟར་ལོ་ཏོག་ཐམས་ཅད་ས་ལ་ནི། །བརྟེན་ནས་སྐྱོན་མེད་པར་ནི་སྐྱེ་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟེན་ནས་ཆོས་དཀར་མཆོག །སྙིང་རྗེའི་ཆུས་བརླན་པས་ནི་རྣམ་པར་སྐྱེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསམ་མོ། །ཁས་བླངས་ནས་མ་བསྲུངས་

ན་ཉེས་དམིགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། དགེ་སློང་ལ་རབ་ཏུ་གཅེས་པའི་མདོ་ལས། ལ་ལའི་ཚུལ་ཁྲིམས་བདེ་བ་སྟེ། །ལ་ལའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སྡུག་བསྔལ་ཡིན། །ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན་པ་བདེ་བ་

སྟེ། །ཚུལ་ཁྲིམས་འཚལ་བ་སྨྲག་བསྟལ་ལོ། །ཞེས་

བསྟབ་པ་ཁས་བླངས་པ་དེ་ཕན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་གཉིས་ཀའི་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་བར་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཉེས་དམིགས་རྣམས་ཀྱང་ལེགས་པར་བསམས་ལ་བསྟབ་པ་ལ་རབ་ཏུ་གྱུས་པར་བྱའོ། །ཇི་ལྟར་བསྟབ་པའི་ཚུལ་ནི། ལྟུང་

བ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་བཞི་ལས། མི་ཤེས་པའི་གཉེན་པོར་ནི། བསྟབ་བྱ་རྣམས་མཉན་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །བག་མེད་པའི་གཉེན་པོར་ནི། ཐུང་དོར་གྱི་དམིགས་རྣམ་མ་བརྗེད་པའི་དྲན་པ་དང་འཕྲལ་འཕྲལ་དུ་སྐོ་གསུམ་ལ་སོ་སོར་རྟོག

ཅིང་། ལེགས་ཉེས་གང་ལ་འཇུག་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་བཞིན་དང་། བདག་གམ་ཚོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཉེས་པ་ལ་འཇོམ་པའི་ངོ་ཚ་ཤེས་པ་དང་། གཞན་གྱིས་སྨད་དུ་འོང་སྐམ་ནས་འཇོམ་པའི་ཁྲེལ་ཡོད་དང་། ཉེས་སྤྱོད་

@176B ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ལ་འཇིགས་ནས་བག་འཁྱམས་པ་སོགས་ལ་བསྟབ་བོ། །མ་གྱུས་པའི་གཉེན་པོར་ནི། སྟོན་པ་དང་དེའི་བཅས་པ་དང་ཚངས་པ་མཆུངས་པར་སྤྱོད་པ་རྣམས་ལ་གུས་པར་

བྱའོ། །ཉོན་མོངས་མང་བའི་གཉེན་པོར་ནི། རྒྱུད་ལ་

བརྟགས་ཏེ་ཉོན་མོངས་གང་ཤས་ཆེ་བ་ལ་གཉེན་པོ་འབད་ནས་བསྟེན་ནོ། །དེ་ལྟར་མི་འབད་པར་འདི་ཙམ་ལས་འགལ་ཡང་སྐྱོན་ཆུང་ངོ་སྨོས་དུ་བསམས་ནས། བཅས་པ་རྣམས་ལ་བག་ཡངས་སུ་འཇུག་པ་ནི་སྤྱིག་བསྟལ་འབའ་ཞིག་འཐོབ་

སྟེ། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། གང་ཞིག་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེའི་བསྟན་པ་ལ། །ཡང་བར་སེམས་ཤིང་ཆུང་ཟད་འདའ་བྱེད་པ། །དེ་ནི་དེ་ལས་སྤྱིག་བསྟལ་གཞན་དབང་འཐོབ། །སྨྲིག་ཚལ་བྱེགས་པས་ཞ་སྨའི་ཚལ་ཉམས་བཞིན། །འདི་ན་ལ་

ལས་རྒྱལ་པོའི་ཆོག་ཆེན་ཡང་། །འདས་ན་ལན་འགའ་ཚད་པ་འཐོབ་མི་འགྱུར། །ཐུབ་པའི་བཀའ་ལུང་ཚུལ་མིན་འདས་བྱས་ན། །ངུད་འགོར་འགོ་འགྱུར་ཞེ་ལའི་འདབ་གྲུ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་ཉེས་ལྟུང་གིས་མ་གོས་

པ་ལ་འབད་ཅིང་། བརྒྱ་ལ་གོས་ན་ཡང་ཇི་མི་སྣམ་པར་མི་འཇོག་པར་ལྟུང་བ་དང་སྦྱིག་པའི་ཕྱིར་བཅོས་ལ་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར་འབད་པར་བྱའོ། །ཚངས་པས་ཞུས་པ་ལས། བསྐྱབ་པ་ལ་

ནི་བརྟེན་པར་བྱ། །དེ་ལ་སྐྱོང་ནས་ནན་ཏན་བྱ། ।

ཕྱིར་ནི་སྣང་བར་མི་བྱ་ཞིང་། །སྲོག་གི་ཕྱིར་ཡང་བཤིག་མི་བྱ། །རྒག་ཏུ་ནན་ཏན་གནས་པར་བྱ། །འདུལ་བ་ལ་ནི་འཇུག་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་པར་ལྡན་པའི་མདོ་ལས། དགེ་སློང་དག་སྲོག་དང་བལ་ཞིང་ཤི་བ་ནི་བླ་ཡི།

@177A ཞེས། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་ཤིང་ཞིག་པ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྲོག་དང་བལ་ཞིང་ཤི་བས་ནི་སྐྱེ་བ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་ཟད་པར་འགྱུར་གྱི། ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་ཤིང་ཞིག་པས་ནི་སྐྱེ་བ་འབུམ་ཕྲག་བརྒྱའི་

བར་དུ་རིགས་དང་བལ་ཞིང་བདེ་བ་སྣང་ས་ཀ། རྣམ་པར་ལྟུང་བ་ཆེན་པོ་ཉམས་སུ་ལེན་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གཏན་ཚིགས་དང་བཅས་ཏེ་བཀའ་སྩལ་པ་ལྟར། སྲོག་དང་བསྟོས་ཏེ་བསྟུང་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་བདག་སྐྲ་བྲེགས་ཤིང་

གོས་དྲུར་སྨིག་བགོས་པ་ནི་དོན་མེད་དོ་སྙམ་དུ་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལས། སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་འདི་ལ་རབ་བྱུང་ནས། །སྡིག་པའི་ལས་རྣམས་ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་པར་

བྱེད། །ཧོར་དང་འབྲུ་ལ་སྐྱིང་པོར་འདུ་ཞེས་

ཤིང་། །བཞེན་དང་བ་གླང་ཤིང་རྟ་རྣམས་ལ་ཆགས། །གང་ལ་བསླབ་པའི་ནན་ཏན་མེད་པ་རྣམས། །དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཅི་ཕྱིར་མགོ་བོ་བྱེགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདུས་བྱས་འཁོར་བ་ལས་འབྱོས་པར་འདོད་ནས་ཐར་

པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་འགྲོ་བ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཤུང་པ་ཉམས་ན་ནི་འགྲོ་མི་རྣུས་པར་མ་ཟད། འཁོར་བར་སྣང་འཁོར་ཞིང་སྡུག་བསྔལ་རྣམས་ཀྱིས་འཇོམས་པ་དཔེ་དང་བཅས་ཏེ། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལས། མི་ཞིག་ཆོམ་རྐུན་མང་

པོས་རབ་གཅོས་ནས། །འཚོ་བར་འདོད་པས་བྱོས་ཤིང་འགྲོར་བསྡུ་ལ་ན། །དེ་ནི་ཤར་པ་འགྲོ་ཞིང་རྒྱུ་མི་རྣུས། །ཆོམ་རྐུན་དག་གིས་དེ་བཟུང་བཅོམ་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པ་རྣོངས་པའི་མི། །འདུས་བྱས་དག་ལས་འབྱོས་

@177B པར་འདོད་མོད་ཀྱི། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པས་དེ་ཡང་འབྱོས་མི་རྣུས། །ན་རྐ་འཆི་བ་དག་གིས་ཤིན་ཏུ་འཇོམས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་མདོ་དེ་ལས། ཁྱིམ་པ་སྐྱེ་བོའི་གོས་

བྱོན་ལ། །ངས་ནི་བསྟན་པ་གང་བཤད་པ། །དེ་ཙོ་

དགེ་སློང་དེ་དག་ལ། །བསྟན་པ་དེ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དགེ་བསྙེན་ལ་གསུངས་པའི་བསྟན་པའི་གཞི་ལྟ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བསྟུང་བ་དགེ་སློང་ལ་ཡང་མེད་པར་གསུངས་པའི་དུས་འདིར་བསྟན་པ་ལ་

བཙོན་པ་ནི། ལྷག་པར་ཡང་འབྲས་བུ་ཆེ་བས་འབད་པར་བྱ་སྟེ། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། བསྐལ་པ་བྱེ་བ་གང་གླེ་བྱེ་སྙེད་དུ། །དང་བའི་སེམས་ཀྱིས་ཟས་དང་སྐོམ་རྣམས་དང་། །གདུགས་དང་བ་དན་མར་མེའི་ཕྲེང་བ་ཡིས། །སངས་

རྒྱས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་རིམ་གྱི་བྱས། །གང་གིས་དམ་ཚོས་རབ་ཏུ་འཛིག་པ་དང་། །བདེར་གཤེགས་བསྟན་པ་འགག་པར་འགྱུར་བའི་ཚེ། །ཉིན་མཚན་དུ་ནི་བསྟན་པ་གཅིག་སྟོང་པ། །བསོད་ནམས་འདི་ནི་དེ་བས་བྱེ་བྲག་འཕགས། །ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ལྷུང་བ་བྱུང་ཡང་བཤགས་པས་ཚོག་སྨམ་ནས་ཕྱིན་ཆད་མི་བྱེད་པའི་སྡོམ་སེམས་མེད་པར་འཇུག་པ་ནི། ཕྱིས་བཙོས་པས་ཚོག་ཟེར་ནས་དུག་ཟ་བ་དང་

འདུ་སྟེ། བྱམས་པ་སེང་གེ་སྒྲའི་མདོ་

ལས།ཅ བྱམས་པ། ཕྱི་མའི་ཚེ་ཕྱི་མའི་དུས་ལྟ་བརྒྱ་པ་ཐ་མ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱིམ་ན་གནས་པ་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཁ་ཅིག་དེ་དག་འདི་སྐད་ཅེས། སྟོག་པའི་ལས་ནི་ཉེས་པ་ཟཁགས་པས་མ་ལུས་པར་འཛོད་པར་འགྱུར་

@178A ྈ།། །རོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། དེ་དག་སྟོག་པ་མདོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མངོན་པར་འདུས་བྱས་ནས་ཡང་ཟཁགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་ལྟང་བ་ལྟག་པར་འབྱིན་པར་བྱེད་ཅིང་། ཕྱིས་སྡོམ་པ་འཛོད་པར་ནི་མི་བྱེད་པ་

དག་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ནི་འཆི་བའི་ལས་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ང་སྨྲ་སྟེ། འཆི་བ་ཡང་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། དུག་ཟ་བའི་མི་དེ་དང་འདྲ་བར་འཆི་བའི་དུས་བྱས་ནས་འོག་པར་ལྟང་བ་རྣམས་སུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་བ་

ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། བྱམས་པ། འཕགས་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་འདི་ལ་དུག་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ནི། འདི་ལྟ་སྟེ། བསྟན་པའི་གཞི་ཇི་ལྟར་བཅས་པ་དག་ལས་འདའ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ཁྱེད་ཅག་

གིས་ནི་དུག་བཟའ་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟུང་བ་ནི་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་ལྡན་ཡིན་ན་གསང་སྔགས་ལ་ཡང་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་རྒྱུད་ལས། རྒྱལ་བ་དས་གསུངས་སོ་སོར་ཐར་པ་ཡི། །ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་

དག་འདུལ་བ་མ་ལུས་ལས། །སྔགས་པ་ཁྱིམ་པས་རྟགས་དང་ཆོ་གར་སྦྱང་། །ལྷག་མ་རྣམས་ནི་ཉམས་སུ་ལྡང་བར་བྱ། །ཞེས་སྔགས་པ་ཁྱིམ་པས་ཀྱང་རབ་བྱུང་གི་རྟགས་ཀྱི་སྐོར་དང་ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་དང་བཅས་པ་རྒྱུད་པའི་ཆ་འགའ་

ཞིག་མ་གཏོགས་པ་འདུལ་བ་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་བྱ་དགོས་པར་གསུངས་ན། སྔགས་པ་རབ་བྱུང་ལ་སློས་ཅི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྔགས་འགྲུབ་པའི་རྩ་བ་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་ཏེ། དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པ་ལས།

@178B སྔགས་ཀྱི་རྩ་བ་དང་པོར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཏེ། །དེ་ནས་བརྩོན་འགྲུས་དང་ནི་བཟོད་པ་དང་། །རྒྱལ་བ་ལ་ནི་དད་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས། །གསང་སྔགས་དང་ནི་ལེ་ལོ་མེད་པའོ། །ཇི་སྐད་

མི་དབང་རིན་ཆེན་བདུན་ལྡན་པ། །སྐྱོ་བ་མེད་པར་སྐྱེ་དགུ་

འདུལ་བར་བྱེད། །དེ་བཞིན་སྟྲགས་པ་ཡན་ལག་འདི་བདུན་དང་། །ལྡན་པར་གྱུར་ན་སྟོག་པ་འདུལ་བར་བྱེད། །ཅེས་དང་། འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། རྒྱོས་པ་འདི་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས། །དེ་ལ་བྱང་པ་མཆོག་མེད་

ཅིང་། ཐག་པ་འབྲིང་ཡང་ཡོད་མེད་དེ། །གྱང་པ་ཐ་མའང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་ལ་ཐུབ་དབང་གིས། །སྟྲགས་འགྱུར་པར་ནི་མ་གསུངས་ཏེ། །སྡུ་དན་འདས་གྲོང་འགྲོ་བ་

ཡི། །ཡུལ་དང་ཕྱོགས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །

བྱེས་པ་ངན་པ་འདི་ལ་ནི། །སྟྲགས་འགྱུར་པ་ནི་གཅལ་ཡོད། །སྐྱེ་བོ་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་འདི་ལ། །དེ་ལ་བདེ་འགྲོ་གཅལ་ཡོད། །མཐོ་རིས་སུ་ཡང་མི་འགྱུར་ཞིང་། །བདེ་བ་མཆོག་ཏུ་འང་མི་

འགྱུར་ན། །རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་

སྟྲགས་རྣམས་ནི། །འགྱུར་པར་འགྱུར་བ་སྨོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁམ་ལུང་པའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། སུ་གེ་བྱང་ཙ་ན་ཐམས་ཅད་ནས་ཀྱི་སྟྲིང་དུ་འོང་། དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་

ཅད་ཆུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཀོད་

ཀོར་འོང་བས་འདི་ལ་འཕྲུངས་ཤིག །ཆུལ་ཁྲིམས་དག་པའང་ལས་འབྲས་མ་བསམས་པ་ལ་མི་འོང་བས་དེས་ན་འདི་སེམས་པ་མན་ངག་ཡིན་གསུང་བ་དང་། ཤ་ར་བའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། སྒྲིབ་ལེགས་ཉེས་ཅི་བྱུང་ཡང་ཆོས་ལ་

@179A ཞེས། །བརྟེན་པ་དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་འདུལ་བ་ནས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ན་བལྟ་བ་ཀྱང་མི་དགོས་པ་ཞེ་གཙང་བ་བརྟག་ཐུབ་པ་ཉམས་དགའ་བ་མཐའ་བཟང་བ་ཡིན་གསུང་བ་དང་། དགེ་བཤེས་སྟོན་

པའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། ཚན་ཅེག་གིས་འདུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྡུགས་ཅ་འབྱིད། སྡུགས་ལ་བརྟེན་ནས་འདུལ་བ་ཅ་འབྱེད་དེ། འདུལ་བ་སྡུགས་ཀྱི་ཐོག་ནས། སྡུགས་འདུལ་བའི་ཐོག་ནས་སུ་སོང་བ་

ངའི་བློ་མའི་བཀའ་བརྒྱུད་མིན་པ་

མེད་གསུང་བ་དང་། ཇོ་བོའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། ངེད་རྒྱ་གར་ན་དོ་གལ་ཆེན་པོའམ་བྱ་བ་ཁྱོ་བུར་བ་བྱུང་ན་སྟེ་སྟོད་འཛིན་པ་རྣམས་འཚོགས་ནས། སྟེ་སྟོད་གསུམ་ནས་མ་བཀག་གམ་སྟེ་སྟོད་

གསུམ་དང་མི་འགལ་ལམ་ཞེས་གཏན་ལ་

ཕབ་ནས་དེའི་སྟེང་དུ་འཛོག་པ་ཡིན། དེད་དགྲ་ཀ་ལ་ཧྥེ་ལ་བ་ལ་དེའི་སྟེང་དུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ནས་མ་བཀག་གམ་དེ་དང་མི་འགལ་ལམ་བྱ་བཞིག་ཡོད་ལ། འདྲན་མའི་ཞབས་འདུལ་བ་འཛིན་པས་འཇུག་པ་ཡིན་གསུང་

དོ་ཇ་ཏེ་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པར་བྱེད་པ་ལ་ཡང་། སྟེའུ་རྒྱར་པའི་ཞལ་ནས། དཀྱིན་ན་ཁེན་མོངས་པ་དང་འཐབ་པ་འདི་ཁོ་ན་གལ་ཆེ་སྟེ། ཁེན་མོངས་དང་མ་འཐབས་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པ་མི་འོང་། དེ་ཙ་ན་ཁེན་མོངས་མཚོ་

གཞོན་པ་དང་རྩད་ནས་སྤོང་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྟན་པ་མི་འོང་བས་འཚོར་བར་གཏན་དུ་འཕྲོམ་དགོས་གསུང་བ་ལྟར་ཡིན་པས། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཁེན་མོངས་ངོས་ཟིན་པར་བྱས་ལ་དེ་དག་གི་ཉེས་དམིགས་

@179B དང་དེ་དག་དང་བྲལ་བའི་ཕན་ཡོན་བསམས་ནས་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱི་སོ་བཟུང་ཉེ་བར་བྱའོ། ཁེན་མོངས་པ་གང་མཚོ་འབྱུར་འབྱུར་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་མདུང་བྱ་འདེབས་དགོས། དེ་

ཡང་ཉོན་མོངས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་

ཉུག་གིས་བྱུང་མ་ཐག་ཉིད་དུ་དེ་ལ་དགྲ་བཤལ་ནས་འཐབ་དགོས། དེ་ལྟར་མིན་པར་དང་པོར་བྱུང་ཙ་ན་དང་དུ་ལེན། ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་གསོས་འདེབས་པར་སོང་ན་འཐབ་རྒྱ་མེད་པར་ཁོ་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྲོ་གསུང་དོ། །དེ་ལྟར་འབད་

པས་མ་བརྒྱགས་ན་ཡང་རྒྱུན་མི་འཕྱད་པར་མོད་ལ་ལྷོག་པ་ཆུ་ལ་རི་མོ་བྱེས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས་ཀྱི། རྟོ་ལ་རི་མོ་བྱེས་པ་ལྟར་མི་བྱ་སྟེ། བཞེས་སྦྱིངས་ལས། སེམས་ནི་ཆུ་དང་ས་དང་རྩོ་བ་ལ། །རི་མོ་བྱེས་པ་དེ་འདྲར་རིག་པར་བགྱི། །དེ་ནང་ཉོན་

མོངས་ཅན་ལ་དང་པོ་ནི། །མཆོག་སྟེ་ཆོས་འདོད་རྣམས་ལ་ཐ་མ་ལགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་ནི་དེ་ལས་བརྒྱག་པར་བྱའོ། །སྟྱོད་འཇུག་ལས་ཀྱང་། འདི་ལ་བདག་གིས་ཞེན་བྱ་ཞིང་། །ཁོན་དུ་བཟུང་ནས་

གཡུལ་སྣང་དེ། །རྣམ་པ་དེ་འདྲའི་ཉོན་མོངས་པ། །ཉོན་མོངས་འཇོམས་བྱེད་མ་གཏོགས་སོ། །བདག་ནི་བསྲེགས་ཏེ་བསམ་བྱང་ཀམ། །བདག་གི་མགོ་བོ་བཅད་ཀྱང་བླ། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་

ཉོན་མོངས་པའི། །དགྲ་ལ་འདུད་པར་

མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དགེ་བཤེས་ཕུ་ཆུང་བའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། ང་ནི་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་ལྡར་གྱིས་མནན་ཡང་མ་ཐང་འོག་ནས་སོ་ཆོགས་བྱེད་གསུང་བ། པོ་ཏི་བས་གསན་པས། དེ་ཙུག་སོང་ན་མོད་ལ་ལྷོག་གསུང་ངོ། །ཐ་

@180A ཞེས། །མལ་པའི་དགྲ་ནི་ལན་ཅིག་བཏེག་ཡང་ཡུལ་གཞན་བཟུང་ནས་སྟོབས་ཆེད་པ་ན་སྐར་ཚོལ་དུ་འོང་བ་དང་ཉོན་མོངས་གཉིས་མི་འདུ་སྟེ། ཉོན་མོངས་རྒྱུད་ལ་ལན་ཅིག་རྩ་བ་ནས་འདོན་ཐུབ་ན་ཡུལ་

གཞན་དུ་འགྲོ་བ་ཡང་མེད་ལ་སྐར་ལོག་ནས་ཀྱང་མི་འོང་ངོ། །འོན་ཀྱང་བདག་ཅག་ཉོན་མོངས་གཞོམ་པ་ལ་བརྩོན་པ་མེད་པས་ལན་ཏེ། སྟོང་འཛུག་ལས། ཐ་མལ་དགྲ་བོ་ཡུལ་ནས་ཕྱུང་ཡང་ནི། །ཡུལ་གཞན་དག་ཏུ་གནས་

ཤིང་ཡོངས་བཟུང་ནས། །ནུས་པ་བཏུས་ནས་དེ་ནས་ཕྱིར་ལྷོག་གི། །ཉོན་མོངས་དགྲ་ཚུལ་དེ་དང་འདྲ་མ་ཡིན། །ཉོན་མོངས་ཉོན་མོངས་ཤེས་རབ་མིག་གིས་སྣང་། །བདག་ཡིད་ལས་

བསལ་གང་དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར། །གང་དུ་གནས་

ནས་བདག་གནོད་བྱ་ཕྱིར་འོང་། །ཆོ་ཉན་བདག་ལ་བརྩེ་བ་མེད་པར་ཟད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །བསྟུག་རྒམ་པའི་ཞལ་ནས། ཉོན་མོངས་པ་སྤྱག་གིས་བྱང་ཙ་ན་ལེ་ལོ་མི་བྱ་བར་མོད་ལ་གཉེན་པོས་བཟློག །བཟློག་མ་ནུས་ན་

ལངས་ལ་མཆྱལ་དང་མཆོད་པ་བཞཱམ། བླ་མ་དང་ཡི་དམ་ལ་ཕྱལ་ལ་གསོལ་བ་གདབ། དེ་ལ་དམིགས་ནས་ཁྲོ་བོའི་བརླས་པ་བྱས་པས་ཉལ་གྱིས་འགྲོ་གསུང་བ་དང་། བླང་རི་ཐང་པའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། འདུག་ས་སྲོས་པ་དང་སྐི་

ཐུ་ཐུ་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་ཉལ་གྱིས་འགྲོ་གསུང་སྟེ། ཁོང་རང་ཉོན་མོངས་དང་འཐབས་པར་སྣང་གསུང་ངོ། །དེ་ཡང་དགེན་པ་བའི་ཞལ་ནས། ཉེན་མཚན་དུ་རང་གི་སེམས་ལ་བྱ་ར་བྱ་བ་ལས་གཞན་རེ་ཡོད་གསུང་བ་ལྟར་བྱེད་པ་ཞིག་ལ་

@180B འོང་ཚོད་དུ་གདའ། ཇོ་བོ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་ཉི་མ་གཅིག་ལ་ལན་དུ་ཕྱད་ཀྱང་། དེའི་རིང་ལ་སེམས་བཟང་པོ་བྱུང་ངམ་གསུངས་ནས་འདི་སྐད། ཉོན་མོངས་དེ་དག་ཇི་ལྟར་སྤོང་བ་ནི། ཁ་

ན་མ་ཐོ་བ་ཆེ་ལ་དབྱལ་བར་དཀའ་ཞིང་། ཉོན་

མོངས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པ་ནི་གཏི་མུག་ཡིན་པས། དེའི་གཉེན་པོར་རྟེན་འབྲེལ་མང་དུ་བསྒོམས་ལ། འཁོར་བའི་འཇུག་ལྡོག་ལ་མཁས་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལ་གོམས་ན་ནི་ལྷ་བ་ལྟ་ལ་སོགས་པའི་ལྷང་ངན་ཐམས་ཅད་

ཀྱང་མི་འབྱུང་ངོ། །འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀར་སྨྲག་བསྟལ་སྟེར་ཞིང་དགེ་རྩ་བསགས་པ་རྣམས་འཇོམས་པའི་དབྱ་ནི་ཞེ་སྡང་ཡིན་ཏེ། སྡུག་འཇུག་ལས། ཞེ་སྡང་ལྟ་བུའི་སྡིག་པ་མེད། །ཅེས་

གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤང་བས་

མི་དབྱེ་བར་བཟོད་པ་ལ་འབད་དོ། །འདི་མ་བྱུང་ན་ཆོ་འཕྲིད་ལ་ཡང་ཆེས་ཤིན་ཏུ་བདེ་སྟེ། གང་ཞིག་བསྒྲིམས་ཏེ་ཁྲོ་འཇོམས་པ། །དེ་ནི་འདི་དང་གཞན་དུ་བདེ། །ཞེས་སྡུག་འཇུག་ལས་

གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དགེ་མི་དགེའི་ལས་སྐར་བསགས་ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་

འགྲུབ་པ་ལ་མཐུ་ཅན་དུ་བྱེད་ཅིང་ནུས་པ་ཇི་རྒྱས་སུ་གཏོང་བ་ནི་འདོད་ཆགས་སྤེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འདོད་ཁམས་པ་རྣམས་ལ་ནི། ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་རིག་པའི་རྒྱུན་ཆོོར་བའི་

རོ་སྐྱངས་པ་ལས་འབྱུང་བས། ཕྱི་དང་ནང་གི་མི་སྡུག་པ་

དང་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པའི་ཉེས་དམིགས་མང་དུ་བསྟོམས་ལ་བརྩོན་པར་བྱ་སྟེ། སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དབྱིག་གཉེན་གྱིས། རི་དྭགས་གླང་པོ་ཕྱེ་མ་ལེབ་དང་ཉ། །སྤྲང་མ་ལྟ་པོ་ལྟ་ཡིས་བཅོམ་ལྡན་ཏེ། །གཅིག་གིས་འཇོམས་ན་གང་ཞེག

@181A ཞེས། །ལྟ་རྣམས་ནི། །རྟག་ཏུ་བསྟེན་པ་ཅི་ཕྱིར་འཇོམས་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་འབྱུང་ཉེ་ལ་དབལ་བར་དཀའ་བ་རྣེད་པ་དང་གྲགས་པ་དང་བསྟོད་པ་དང་བདེ་བ་བཞི་ལ་སྦེད་ཅིང་། དེ་

དག་གི་ལྷོག་ཕྱོགས་བཞི་ལ་ཡིད་མི་དགའ་བའི་གཉེན་པོ་ལ་འབད་དེ། དེ་ཡང་སྤྱི་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསྟོམ་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་འཆི་བ་དྲན་པ་གནད་དུ་སོང་ན་ལྷོག་པར་འགྱུར་རོ། །ང་རྒྱལ་ནི་འདིར་ཡམ་སྐྱེ་བའི་

གེགས་ཀྱི་མཆོག་ཕྱི་མར་བྱན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་སྤང་སྟེ། སྤོང་ཚུལ་ནི། བཤེས་སྤྱིར་ལས། ན་ཏ་འཆི་སྡུག་བྱལ་དང་དེ་བཞིན་དུ། །ལས་རྣམས་བདག་གིར་བྱ་ལས་མ་འདས་

ཞེས། །དེ་ལྟར་ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་པ་

ནི། ཇི་ཡི་གཉེན་པོའི་སྐོར་ནས་རྒྱས་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བདེན་པ་དང་དཀོན་མཆོག་དང་ལས་འབྲས་ལ་དེས་པ་རྣེད་ན་ནི་ཐོ་ཚམ་གྱི་ཕྱ་རྒྱས་མི་འབྱུང་རོ། །གཞན་ཡང་གཉིད་དང་རྨུགས་པ་དང་རྟོད་པ་དང་ལེ་ལོ་དང་

བག་མེད་པ་དང་ངོ་ཚ་མེད་ཅིང་ཁྲེལ་མེད་པ་དང་བརྗེད་ངས་དང་ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ནི་དག་བའི་ཕྱོགས་ལ་སྦྱོར་བའི་བར་དུ་གཅོད་པ་འབྱུང་ཉེ་བ་རྣམས་ཡིན་པས། ཉེས་དམིགས་རིག་པར་བྱས་ལ་

གཉེན་པོ་བསྟེན་ནས་འཕྲལ་འཕྲལ་དུ་མཐུ་རྩེ་ཆུང་ངུ་གཉེར་བ་ལ་གོམས་པར་བྱའོ། །ཉེས་དམིགས་ནི། བཤེས་སྦྱིངས་ལས། རྟོད་དང་འགྱོད་དང་གནོད་སེམས་རྒྱུགས་པ་དང་། །གཉིད་དང་འདོད་ལ་འདུན་དང་ཐེ་ཚོམ་སྟེ། །སྦྱིབ་པ་ལྔ་

@181B པོ་འདི་དག་དག་གི་བའི་ནོར། །འཕྲོག་པའི་ཆོམ་རྐུན་ལགས་པར་རིག་པར་མཛོད། །ཅེས་དང་། ལྷག་པའི་བསམ་པ་བསྐུལ་བ་ལས་ཀྱང་། གང་ཞིག་གཉིད་དང་རྒྱུགས་ལ་དགའ་

འགྱུར་བ། །བད་ཀན་རློང་དང་དེ་བཞིན་མཁྲིས་པ་རྣམས། །

དེ་དག་དེ་ཡི་ལུས་ལ་ཤས་ཆེར་འབྱུང་། །དེ་ཡི་ཁམས་རྣམས་རབ་ཏུ་འཕྲུག་པར་འགྱུར། །གང་ཞིག་རྨུགས་དང་གཉིད་ལ་དག་འགྱུར་བ། །ཁ་ཟས་ཉེས་པས་ལྷོ་ནི་མ་དག་ཅིང་། །ལུས་ཀྱང་ལྷི་ལ་ཟོ་མདོག་བདེ་མ་ཡིན། །དེ་ཡི་ཚོག་ཀྱང་གསལ་

བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། གང་ཞིག་རྨུགས་དང་གཉིད་ལ་དག་འགྱུར་བ། །དེ་ནི་རྩོངས་ཤིང་ཆོས་ལ་འདུན་པ་ཉམས། །བྱིས་པ་ཡོན་ཏན་ཀུན་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས། །དཀར་པོ་ཉམས་ཤིང་སྐུན་པར་འགྱོ་བར་འགྱུར། །ཞེས་ཉེས་

དམིགས་མང་དུ་གསུངས་པ་དང་། དྲན་པ་ཉིར་གཞག་ལས། ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱི་གཞི་གཅིག་ནི། །ལེ་ལོ་ཡིན་ཏེ་གང་ལ་ཡོད། །གང་ལ་ལེ་ལོ་གཅིག་ཡོད་པ། །དེ་ལ་ཆོས་ཀུན་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཆོམས་ལས། བག་མེད་པ་ལ་སྡུད་

བྱེད་པ། །སྐྱེ་བོ་བྱིས་པ་བསམ་བརྟག་ཡིན། །ཆོང་དཔོན་ནོར་རྣམས་བསྡུད་བ་ལྟར། །མཁས་པས་བག་དང་ལྡན་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། སྐྱེས་རབས་ལས། ལྷ་དབང་ཕྱིར་ཡང་ངོ་ཚ་བོར་ནས་

ནི། །ཡིད་ལ་ཆོས་དང་འགལ་བ་བྱེད་པ་བས། །

བྱོ་མོའི་སྙོད་ཐོགས་གོས་ངན་ཐོན་ནས་ནི། །དག་བོའི་ཁྱིམ་དུ་འབྱོར་པ་མཐོང་ཡང་བླ། །ཞེས་དང་། བཤེས་སྦྱིངས་ལས། དབང་ཕྱུག་ལུས་གཉོགས་དྲན་པ་བདེར་གཤེགས་ཀྱི། །བསྒོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་དུ་ཉེ་བར་

@182A ྱྀ། །བསྟན། །དེ་ནི་བསྒོམས་ནས་མངོན་པར་བསྟང་བཀྱི་སྟེ། །དེན་པ་ཉམས་པས་ཆོས་ཀུན་འཇིག་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས། ཐོས་ལྡན་དད་པ་ཅན་དེ། །བརྩོན་པ་ལྷུར་ལེན་དུ་མ་

ཡང་། རྣེས་བཞིན་མེད་པའི་སྐྱོན་ཆགས་པས། ལྷུང་བའི་རྟོག་དང་བཅས་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་དགག་པར་མ་ནུས་ཀྱང་། ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཁ་མི་སྐྱོར་ཕྱོགས་

མི་འཇིན་པར་དགྲར་ལྟ་བ་ཞིག་ད་ལྟ་མེད་དུ་མི་རུང་བས་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་བརྟུང་ལ་ཉོན་མོངས་སུན་འབྱིན་པ་ལ་འབད་ནས། རང་གིས་གང་ཁས་བླངས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་དག་

པར་བྱའོ། །རྗེ་བོ་ཆེན་པོའི་སྐྱོབ་མ་དཔལ་

ལྷན་དགོན་པ་བའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། སྟེའུ་རྩེར་པ་ལ། ཡེ་འབར་སང་གནངས་ཙ་ན་ཁྲིད་ཀྱི་དགེ་བཤེས་པ་དེ་ཀུན་མན་ངག་གི་མཐིལ་གང་ལ་བྱེད་ཟེར་ནས་འདུག། མངོན་པར་ཤེས་པའམ་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་ཞལ་མཐོང་བ་ལ་བྱེད་བྱས་པར་

འོང་ངོ། །ལས་རྒྱུ་འབྲས་ལ་རྟེ་རེས་རྟེ་རེས་སོང་ནས་ཇི་ལྟར་ཁས་བླངས་པའི་སྡོམ་པ་དག་པར་བསྲུང་བ་ཞིག་ལ་བྱེད་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ་གསུང་། དེས་ན་བསྐོམས་པའི་དངོས་གྲུབ་ཀྱང་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་རྟེ་ཆུང་ངུ་སོང་བ་

ལ་བྱ་གསུང་བ་ལྟར་གོ་དགོས་སོ། །ཚེ་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀར་སྡིག་དང་སྡུག་བསྔལ་འབའ་ཞིག་བསྒྲིད་པའི་གཞན་དང་འབྲུག་པ་ལ་ཡང་། དེའི་རིང་གི་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་སྡོག་དང་བསྡོས་ནས་བཟོད་པར་བྱེད་ཅིང་། རྒྱས་

@182B པའི་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་ཡང་འདི་དེའི་ཚེ་བྱང་བ་ཡིན་ཟེར་ནས་ངོམ་པར་བྱེད་ན། ཉོན་མོངས་གཞོམ་པ་ལ་བསྒོམ་པའི་དུས་སུ་དཀའ་སྡུག་བཟོད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡང་རིགས་ཏེ། སྡུག་འཕྲུག

ལས། དོན་མེད་དག་ཡིས་རྣ་སྡོལ་བཏོད་པ་ཡང་། །

ལུས་ལ་རྒྱན་དང་འདྲ་བར་སྤེལ་བྱེད་ན། །དོན་ཆེན་བསྟན་ཕྱིར་ཡང་དག་བརྟེན་ཐུབ་པ། །བདག་ལ་སྡུག་བསྔལ་ཅི་ཕྱིར་གཞོད་བྱེད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པའི་དག་ལ་འཐབས་ནས་རྒྱལ་བ་ལ་དཔའ་བོ་ཞེས་བྱ་ཡི།

དག་གཞན་ལ་འཐབ་པ་ནི་མ་བསད་ཀྱང་ངང་གིས་འཆི་བ་ལ་རྟོལ་བས་རོ་ལ་གསོད་པ་དང་འདྲ་སྟེ། སྡུག་འཕྲུག་ལས། སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ཁྱད་བསད་ནས། །ཞེས་སྡང་ལ་སོགས་དག་འཇོམས་པ། །དེ་དག་རྒྱལ་བྱེད་དཔའ་བོ་སྟེ། །

ལྷག་མ་རོ་ལ་གསོད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་ལས། ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཁྲོད་གནས་ན། །རྣམ་པ་སྣོང་དུ་བསྒྲུབ་གཟུགས་སྟེ། །ཐ་ལ་སོགས་པས་སེང་གེ་བཞིན། །ཉོན་མོངས་ཚོགས་ཀྱིས་མི་ཚུགས་བྱ། །ཞེས་

གསུངས་པ་ལྟར། ལམ་གྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀུན་གྱིས་ཚུར་ལ་མི་ཚུགས་ཤིང་དེ་དག་ལས་རྒྱལ་བར་བྱའོ། །སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བཞད་ཟིན་ཏོ།། ༥ །།རྗེ་

བཙུན་དམ་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་

དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་ལ་གྱས་པས་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །དེ་ལྟར་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་སྐོ་སྣ་ཚོགས་ནས་རྒྱུན་རིང་དུ་བསྐོམས་པ་ལས་སྤྲིད་པ་ཐམས་ཅད་འབར་བའི་རླུང་ལྟར་ལྟྱང་མཐོང་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་ཉེ་

@183A ཞིང་། །བར་ཞི་བའི་ཐར་པ་ལ་ཐོབ་འདོད་ཀྱིས་ཡིད་ཀུན་ཏུ་གདུངས་པ་དེས། ལམ་བསྒྲབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་ལ་བསྒྲབས་ན་འཁོར་བ་ལས་བྱོལ་བའི་ཐར་པ་འཐོབ་ཅིང་། དེ་ཡང་མཐོ་རིས་ཀྱི་དཔལ་ལྟར་སྣང་ལྡོག་པ་

ཡང་མ་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་སྐྱོན་ཟད་པ་དང་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་ཕྱོགས་རེ་བ་ཡིན་པས་རང་གི་དོན་མ་རྫོགས་ལ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་གཞན་གྱི་དོན་ཡང་ཉེ་བར་ཟད་ཅིང་། མཐར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྟུལ་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་འཇུག་དགོས་

པས་ན། བློ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཐོག་མ་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་འཇུག་པར་རིགས་ཏེ། ཚར་ཕྱིན་བསྟས་པ་ལས། འཇིག་རྟེན་དོན་སྤྱད་ཚུལ་ལ་མཐུ་མེད་པའི། །ཐེག་པ་གཉིས་པོ་གང་ཉན་དུ་

སྣང་བྱས་ཤིང་། །ཐུབ་རྒྱལ་ཐེག་པ་སྟིང་

རྗེས་བསྟན་པ་ལ། །གཞན་ཕན་རོ་གཅིག་རང་བཞིན་དེ་དག་འཇུག །ཅེས་དང་། བདེ་དང་མི་བདེ་རྨི་ལམ་འདྲར་བཀང་ཤིང་། །གཏི་མུག་སྐྱོན་གྱིས་དམའ་བའི་འགྲོ་མཐོང་ན། །ལས་ཀྱི་དམ་པ་གཞན་དོན་དག་འབོར་ཞིང་། །རང་གི་དོན་ལ་

དེ་ཀོ་ཅི་སྟེ་བརྩོན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་རང་ཉིད་སྲིད་པའི་མཚོར་ལྷུང་བ་དང་འབྲས་བུར་བཀོད་པ་རྣམས་ཀྱང་བློང་དོར་འབྱེད་པའི་ཞེས་རབ་ཀྱི་མིག་ཟུམ་པས་ཉམ་ང་བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱོགས་སུ་བཀོད་མི་ནུས་པར་གོམ་འཕོས་

འཁྲོར་བ་མཐོང་ན། རྒྱལ་བའི་རིགས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་གཞན་ལ་བརྩེ་བ་མེད་པ་དང་དེ་དག་གི་དོན་དུ་མི་བརྩོན་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཞེས་རབ་མིག་ཟུམ་འཕོས་འཁྲོར་གྱུར་པ་ལ། །འཇིག་རྟེན་དོན་སྒྲུབ་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་རིགས་ན། །

@183B སྟིང་རྗེ་མི་བསྐྱེད་སྐྱེས་བུ་གང་ཞིག་ཡོད། །དེ་དག་རྨོངས་བས་ལ་བརྩོན་འགྱུས་སུ་མི་རྩོམ། །ཞེས་སོ། །འདི་ན་སྐྱེས་བུ་རྣམས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་བཅིད་བག་དང་སྐྱེས་བུའི་རྩལ་ནི་

གཞན་གྱི་དོན་ལྟར་དུ་འཕྲིར་བ་ལ་བྱ་བར་རིགས་ཏེ། རང་གི་དོན་

ཙམ་ལ་དམིགས་པ་ནི་དུད་འགྲོ་རྣམས་དང་ཡང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ངང་ཚུལ་ནི་གཞན་གྱི་ཕན་བདེ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་གཞོལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྒོབ་མ་ལ་སྤྲིངས་པ་ལས། ཤིན་ཏུ་རྣེད་སྤྲའི་རྟ་ཁམ་

འགའ་ལྟ་ཕྱུགས་ཀྱང་རང་ཉིད། །ཤིན་ཏུ་སྐོམ་པས་གདུངས་པའང་ཆུ་ཞིག་རྣེད་ན་དགའ་མཁུར་འཐུང་། །འདི་ན་སྐྱེས་བུ་གཞན་དོན་བྱེད་པར་བརྩོན་པ་གང་ཡིན་པ། །དེ་འདིའི་བརྗེད་བག་ཡིན་ཏེ་དེ་བདེ་སྐྱེས་བུའི་རྩལ་དེ་འཕགས། །

ཉེ་མ་རྨྱབས་ཆེན་རྟ་ཞོན་རྒྱུ་བ་སྣང་བྱེད་གང་ཡིན་དང་། །ཁྱོད་ལ་མི་རྩེགས་ཡིས་འཇིག་རྟེན་འདེགས་པ་གང་ཡིན་དེ། །རང་དོན་འགའ་མེད་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་འདྲ་སྟེ། །དེ་དག་འཇིག་རྟེན་ཕན་དང་བདེ་བའི་རོ་ལ་གཅིག་ཏུ་གཞོལ། །

ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་འགྲོ་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཀུན་ཏུ་གདུངས་པར་མཐོང་ནས་དེ་དག་གི་དོན་དུ་བྱེལ་བ་ལ་སྐྱེས་བུ་ཞེས་བྱ་ལ་མཁས་པ་ཞེས་ཀྱང་དེ་ལ་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། འཇིག་རྟེན་མ་རིག་

དུད་སྤྲིན་འཁྲིགས་པས་འགྲོ་བ་འཕྲུགས་གྱུར་པ། །

སྡུག་བསྔལ་མེ་རབ་འབར་བའི་ནང་དུ་དབང་མེད་ལྷུང་མཐོང་ནས། །ཐོད་ལ་མེ་མཆེད་འབར་བ་ལྟ་བུར་ཡིད་བེལ་བརྩེ་ན་པ་གང་། །འདི་ན་དེ་དག་སྐྱེས་བུ་ཡིན་ཏེ་མཁས་པའང་དེ་དག་ཡིན། །ཞེས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་གཞན་གྱི་ལེགས་པ་

@184A ཞེས། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས། རྒྱུད་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་བའི་སྨན། མཁས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱིས་བགྲོད་པའི་ལམ་ཆེན་པོ། མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་དང་དྲན་པ་དང་རིག་པས་ཀྱང་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་གསོས་སུ་འགྱུར་

བ། གཞན་གྱི་དོན་དུ་ཞུགས་པས་རང་གི་དོན་མཚང་བ་མེད་པར་ཞར་ལ་འགྲུབ་པའི་ཐབས་མཁས་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་ཏུ་ཡོད་པ་ནི། ཀྱེ་མའོ་བདག་གིས་རྣེད་པ་ལེགས་པར་རྣེད་དོ་སྙམ་དུ་བསམས་

ལ། སྐྱེས་བུའི་རྩལ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་ཐེག་པའི་མཆོག་འདིར་འཇུག་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཕར་ཕྱིན་བསྡུས་པ་ལས། ཤེས་རབ་རྣམ་དག་མངོན་སྤྱད་ཐེག་པའི་མཆོག །ཐུབ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་

དེ་ལས་འབྱུང་། །དེ་ནི་

འཇིག་རྟེན་རྣམས་ཀྱི་མིག་བཞིན་ཏེ། །འོད་ལྡན་ཉི་མ་ཤར་བའི་འོད་དང་འདྲ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྐོ་སྦྲ་ཚོགས་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བས་ཡིད་དྲངས་པའི་གུས་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་ནས་འཇུག་པར་བྱའོ། །དེ་

ལྟར་ན་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ཡམ་ཀྱི་རིམ་པ་ལ་བློ་སྦྱང་བ་ལ་གསུམ། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་འཇུག་སྐོ་སེམས་བསྐྱེད་ཁོ་ནར་བསྟན་པ་དང་། སེམས་དེ་ཇི་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྦྱོད་པ་ལ་སློབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དེ་

ལྟར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་དགོས་ན་འཇུག་པའི་སྐོ་གང་ནས་ཡིན་སྟམ་ན། དེ་ལ་རྒྱལ་བས་ཐ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གཉིས་གསུངས་ཀྱི། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་

@184B མེད་དོ། །དེ་གཉིས་གང་གི་སྐོར་འཇུག་ཀྱང་འཇུག་སྐོ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེ་རྒྱུད་ལ་ནམ་སྐྱེས་པ་ན་གཞན་གང་ཡང་མ་སྐྱེས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་པར་འཇོག་པ་ཡིན་ལ།

དེ་དང་ནམ་བཟལ་བ་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་

ཏན་ཅི་ཡོད་ཀྱང་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་སར་ལྷུང་ཞིང་། ཐེག་ཆེན་ལས་ཉམས་པ་ཡིན་པར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པའི་གཞུང་དུ་མ་ལས་གསུངས་ཤིང་རིགས་པས་ཀྱང་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་

དང་པོར་ཐེག་ཆེན་པར་ཆུད་པ་ཡང་། སེམས་དེ་བསྒྲིད་

པ་ཙམ་གྱིས་འཇོག་ལ། ཕྱིས་ཐེག་ཆེན་པའི་ནང་ནས་འཕོན་པའང་དེ་དང་བཟལ་བ་ཙམ་གྱིས་འཇོག་པས་ན་ཐེག་ཆེན་པ་ནི་སེམས་དེ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྩེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྟོང་

འཛུག་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་སྐྱེས་བྱུར་ན་སྐད་ཅིག

གིས། །འཁོར་བའི་བཙོན་རར་བསྡམས་པའི་ཉམ་ཐག་རྣམས། །བདེར་གཤེགས་རྣམས་ཀྱི་སྲས་ཞེས་བརྗོད་བྱ་ཞིང་། །ཞེས་དང་། དེ་རིང་སངས་རྒྱས་རིགས་སུ་སྐྱེས། །སངས་རྒྱས་སྲས་སུ་དབྱར་ཏོ། །ཞེས་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་ཏུ་

རྒྱལ་སྲས་སུ་འགྱོ་བར་གསུངས་ལ། འཕགས་པ་བྱམས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལས་ཀྱང་། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། རྗེ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་ཆག་ཀྱང་གསེར་གྱི་རྒྱན་ཁྲད་པར་དུ་འཕགས་པ་

ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཞིང་རྡོ་རྗེ་རིན་

པོ་ཆེའི་མིང་ཡང་མི་འདོར་ལ་དབུལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་པར་བརྒྱོག་གོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་བཞིན་དུ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྡོ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ནན་ཏན་དང་བྲལ་ཡང་

ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་

@185A ཞེས། །གསེར་གྱི་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཞིང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མིང་ཡང་མི་འདོར་ལ་འཁོར་བའི་དབུལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་པར་བརྒྱོག་གོ། །ཞེས་སྨྲོས་པ་

ལ་མ་བསླབས་ཀྱང་སེམས་དེ་

ཡོད་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་གསུངས་པ་དང་། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཀྱང་། བདག་ཉིད་དང་ནི་འཇིག་རྟེན་འདིས། །བློ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་འདོད་ན། །དེ་ཡི་རྩ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས། །ཅེ་དབང་རྒྱལ་པོ་ལྟར་བརྟན་དང་། །ཞེས་དང་།

ལག་ན་རྡོ་རྗེ་དབང་བསྐུར་བའི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གཟུངས་སྔགས་ཆེན་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བ་འདི་དང་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པ་འདི་དང་གཏིང་དཔག་དཀའ་བ་

དང་གསང་བ་བས་ཀྱང་ཆེས་གསང་བ་

སེམས་ཅན་སྲིག་ཅན་རྣམས་ལ་བསྟན་དུ་མི་རུང་བ་འདི་ནི་ལག་ན་རྡོ་རྗེ་ཁྲོད་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་དགོན་པ་ཞེག་སྟེས་ཏེ། འདི་ནི་སྟོན་མ་ཐོས་ན་འདི་སེམས་ཅན་ཇི་ལྟ་བུ་དག་ལ་བཤད་པར་བྱ། ལག་ན་རྡོ་རྗེས་སྨོས་པ། འཇམ་

དཔལ་གང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐོམ་པ་ལ་ཞུགས་པ་དང་གང་གི་ཚེ་དེ་དག་གི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གྱུབ་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ། འཇམ་དཔལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་གསང་སྔགས་ཀྱི་སྐོ་སྦྱོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དང་འདི་དག་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོར་དབང་བསྐུར་བའི་གཟུངས་སྔགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གཞུག་པར་བྱ་ཡི། གང་དག་གི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྫོགས་པར་མ་གྱུར་པ་དེ་དག་ནི་གཞུག་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡང་

@185B བསྟར་མི་གཞུག་གོ། །དེ་དག་ལ་ནི་ཕྱག་རྒྱ་དང་གསང་སྔགས་ཀྱང་བསྟན་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཆོས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཡིན་པས་མི་ཆོག་གི། གང་ཟག་དེ་

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བར་ཚུད་པ་ཞིག་གལ་ཆེའོ། །

ཐེག་ཆེན་པར་བྱེད་པའང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཉིད་ལ་རག་ལས་པས་ན། སེམས་དེ་གོ་བ་ཙམ་ལས་མེད་ན་ཐེག་ཆེན་པའང་དེ་དང་འདྲ་ལ། སེམས་དེ་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ཞིག་ཡོད་ན་ཐེག་ཆེན་པའང་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་འོང་བས་

འདི་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །འདི་ལ་སྟོང་པོ་བཀོད་པ་ལས། རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་ངེས་པ་རྣམ་དགོས་པས་དེ་ཉག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཆུ་དང་

ལུད་དང་དྲོད་དང་ས་ལ་སོགས་པ་ནི་འབྲས་ཀྱི་ས་བོན་དང་ཚོགས་ན་འབྲས་ཀྱི་མྱུ་གུའི་རྒྱུ་བྱེད་ལ། གོང་དང་སྦན་མ་ལ་སོགས་པའི་ས་བོན་དང་ཚོགས་ནའང་དེ་དག་གི་མྱུ་གུའི་རྒྱུ་བྱེད་པས་དེ་དག་ནི་རྒྱུ་ཐུན་མོང་པ་ཡིན་ནོ། །ཤས་ཀྱི་ས་བོན་ནི་རྒྱུ་

སྣ་དང་ཚོགས་ཀྱང་འབྲས་ལ་སོགས་པའི་མྱུ་གུའི་རྒྱུར་མི་རྟང་བས། ཤས་ཀྱི་མྱུ་གུའི་རྒྱུ་ཐུང་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ལ་དེས་ཐིན་པའི་ཆུ་ལུད་ལ་སོགས་པའང་ཤས་ཀྱི་མྱུ་གུའི་རྒྱུར་འགྱུར་པ་དེ་

བཞིན་དུ། བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་

སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གྱའི་རྒྱའི་ནང་ནས་ས་བོན་ལྟ་བུ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ལ། སྟོང་ཉིད་ཏྲེགས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་ཆུ་ལུད་ལ་སོགས་པ་དང་འདྲ་བར་བྱང་ཆུབ་གསུམ་གའི་རྒྱུ་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རྒྱུད་བླ་མ་ལས་ཀྱང་། ཐེག་མཆོག་ལ་མོས་ས་བོན་ཤེས་

@186A ཞེས། །རབ་ནི། །སངས་རྒྱས་ཆོས་བསྟྲེད་མ་དང་། ཞེས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་ཕའི་ས་བོན་དང་བདག་མེད་ཏྲེགས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་མ་ལྷ་བུར་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན། ཕ་བོད་ལ་ནི་བུ་རྒྱུ་དང་ཅོར་ལ་སོགས་པ་

སྐྱེ་མི་སྲིད་པས་ཕ་ནི་བུའི་རིགས་ངེས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ལ། མ་བོད་ལས་ནི་བུ་སྐྱ་ཆོགས་པ་སྐྱེ་བས་ཐུན་མོང་གི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་། །ཉན་ཐོས་

རྣམས་ཀྱིས་ངེས་བསྟེན་པའི། །ཐར་པའི་ལམ་ནི་གཅིག་ཏུ་ཁྲོད། །གཞན་དག་མེད་ཅེས་བྱ་བར་ངེས། །ཞེས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བསྟོད་པས་ཉན་རང་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལ་བརྟེན་ལ། དེས་ན་ཤེར་ཕྱིན་

ལ་ཡུམ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་པས་

ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀའི་སྒས་ཀྱི་ཡུམ་ཡིན་པས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་འབྲེད་པ་མིན་གྱི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་སྦྱོར་པ་རྣམས་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འབྲེད་པ་ཡིན་ཏེ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་

བ་ལས། ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་དེ་ལས་ནི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་ལམ་དང་། །སྦྱོད་པ་ཡོངས་བསྟོམ་བཟཱད་དེས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་གཅེར་བུར། །ཞེས་ལྟ་བས་མ་ཕྱེ་ཞིང་སྦྱོད་པས་ཕྱེ་བར་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་ན་དེ་ལས་གཞན་པའི་ལམ་རྣམས་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གདམས་པའི་མཐིལ་དུ་

@186B བཟུང་ནས་སྦྱོང་བ་མེད་ཅིང་ཐུན་འགོ་ལ་ཆོག་ཙམ་ཞིག་དྲན་པར་བྱས་ནས་ལམ་གྱི་ཆ་ཤས་ཕྱ་མོ་ཉེ་ལ་ནན་ཏན་དུ་མས་འབད་པ་ནི་ཆོས་རྒྱས་ཤིན་ཏུ་ཆུང་བར་གསལ་ལོ། །སྤྱིར་བྱ་

སྐྱེད་པ་ལ་ཕ་མ་གཉིས་ཆར་དགོས་པ་

ལྟར། ལམ་ཆ་ཚང་བ་ལ་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཚང་བ་དགོས་ཤིང་ཁྱད་པར་དུ་ཐབས་ཀྱི་གཙོ་བོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་གཙོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་དགོས་ལ། གལ་ཏེ་རེ་ཞིག་ལས་མི་བསྒོམ་ན་

འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ཙམ་དོན་དུ་གཉེར་ན་ནི་ཞི་གནས་ལ་ལྷག་མཐོང་དུ་མ་འབྱུང་བར་བྱས་ནས་བདག་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་བསྒོམ་དགོས་ནའང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པར་ཕས་འཆེ་ན་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སྣང་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ།

རྟེ་བསྟོན་བྱམས་པས། ཤེས་པས་སྲིད་ལ་མི་གནས་ཤིང་། །སྙིང་རྗེས་ཞི་ལ་མི་གནས་དང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཤེས་རབ་ཀྱིས་འཁོར་བའི་མཐར་ལྟུང་བ་འགོག་ལ། སྙིང་རྗེས་ཞི་བའི་མཐར་ལྟུང་བ་འགོག་དགོས་པས་

ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཞི་བར་ལྟུང་བ་མི་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྲིད་པའི་མཐར་མ་ལྟུང་བ་ཐེག་དམན་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་གྱི་དགག་བྱའི་གཙོ་བོ་ཞི་བའི་མཐར་ལྟུང་བ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྒྱལ་བའི་

དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ་ཚད་མར་གྱུར་པའི་རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ནི། རིན་པོ་ཆེའི་སེམས་འདི་ཉིད་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ན་འདི་འདྲ་བའི་རྣམ་དུ་བྱུང་བའི་ལམ་སྐྱེས་སོ་ཞེས་ཡ་མཚན་པར་འཛིན་ཀྱི། བྱེས་པ་མགུ་བའི་ཡོན་ཏན་ཕུལ་མེ་རེ་རྒྱུད་

@187A ྱྀ། །ལ་སྐྱེས་པ་ལ་དེ་ཙམ་དུ་མི་འཛིན་ཏེ། སྤྲོད་འཇུག་ལས། གཞན་དག་རང་གི་དོན་དུ་ཡང་། །མི་འབྱུང་སེམས་ཅན་དོན་སེམས་གང་། །སེམས་ཀྱི་རིན་ཆེན་ཁྲད་པར་འདི། །སྟོན་མེད་པའི་རྣམ་ཅིག

འཕྲུལ། །ཞེས་དང་། དེ་དང་དག་མཚུངས་གལ་ལོད། །དེ་འདྲའི་བཞེས་ཀྱང་གལ་ལོད། །བསོད་ནམས་དེ་འདྲ་གལ་ལོད། །ཅེས་དང་། གང་ལ་སེམས་ཀྱི་དམ་པ་རིན་ཆེན་དེ། །སྐྱེས་པ་དེ་ཡི་སྐུ་ལ་ཕུག་འཚལ་ཞིང་། །ཞེས་

གསུངས་པ་དང་། དམ་ཚོས་འོ་མ་བསྟུབས་པ་ལས། །མར་གྱི་ཉིད་ཁུ་ཕྱུང་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུང་རབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཕྱུང་བའི་གདམས་པའི་མཚོག་ཏུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དཔལ་

ལྷན་ཐ་ཏི་ཤ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་འཛིན་ཅིང་

གསེར་གྲིང་པ་སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་གྱི་ལྟ་བ་འཛིན་པ་ཡིན་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཁོང་ལ་བརྟེན་ནས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡང་ཁས་ལེན་ཤེས་པ་ཞིག་གིས་བལྟས་ན་

ལམ་གྱི་གནད་ལ་གོ་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ཡོད་དོ། །འདི་ལ་འབད་ནས་བཙོས་མ་མིན་པ་ཞིག་སྐྱེ་རྒྱུ་བྱང་ན་དེས་ཟིན་པའི་བྱ་རོག་ལ་ཟན་ཉང་ཟད་ཅིག་བྱིན་པའང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་སུ་འགྲོ་ཡི། དེ་མེད་ན་སྤྱོང་གསུམ་རིན་

པོ་ཆེས་བཀང་སྟེ་བྱིན་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པར་མི་ཚུད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བར་དང་ལྡན་བསྒོམ་པ་དང་རྩ་རྒྱུད་ཐིག་ལེ་སོགས་བསྒོམ་པའང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པར་མི་ཚུད་དོ། །འཇིག་རྟེན་

@187B ན་རྫ་ད་བདང་ཟོར་བ་བརྟར་བའི་དཔེ་བརྗོད་པ་ལྟར། རིན་པོ་ཆེའི་སེམས་འདི་གནད་དུ་མ་སོང་བར་ཡུན་ཇི་ཙམ་དགེ་སྤྱོར་ལ་འབད་ལེ་བྱས་ཀྱང་ཟོར་བ་ཤིན་ཏུ་རྨུལ་བས་རྫ་ད་བདང་

འདྲ་སྟེ་ས་བཅད་པ་ཅི་ཡང་མེད་ལ། སེམས་འདི་

གཤད་དུ་ཞིག་སོང་ན་རེ་ཞིག་ལ་མི་རྟ་བར་ཟོར་བ་བརྟར་ནས་རྟོན་པོར་བྱས་ཏེ་དེ་ནས་བརྟས་པས་ཆུང་ཟད་ཙམ་ལའང་མང་དུ་བརྟས་ཟིན་པ་དང་འདྲ་སྟེ། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་སྒྲིབ་པ་སྤྱོང་བ་དང་ཚོགས་སྡུད་པ་བདེ་བླག་ཏུ་ནུས་ཤིང་དགེ་

བ་ཆུང་བ་དང་བར་སྐབས་སུ་འཛད་པ་རྣམས་ཀྱང་རུང་ཆེ་བ་དང་མི་ཟད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། སྲིག་པ་སྤྱོས་ཆེན་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་པ། །དེ་ནི་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་མིན་པ། །དགེ་གཞན་གང་གིས་ཟིལ་གྱིས་

གནོན་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། དེས་ནི་དུས་མཐའི་མེ་བཞིན་སྲིག་ཆེན་རྣམས། །སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་ངེས་པར་སྲེག་པར་བྱེད། །ཅེས་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཙམ། །བསལ་ལོ་སྨོམ་དུ་བསམས་ན་ཡང་། །ཕན་འདོགས་

བསམ་པ་དང་ལྡན་ཏེ། །བསོད་ནམས་དཔག་མེད་ལྡན་གྱུར་ན། །སེམས་ཅན་རེ་རེའི་མི་བདེ་བ། །དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསལ་འདོད་ཅིང་། །རེ་རེའང་ཡོན་ཏན་དཔག་མེད་དུ། །བསྟུབ་པར་

འདོད་པ་སྤོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་དང་། དགེ་བ་

གཞན་ཀུན་ཆུ་ཤིང་བཞིན་དུ་ནི། །འབྲས་བུ་བསྒྲིད་ནས་ཟད་པར་འགྱུར་བ་ཉིད། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ལྷོ་ཤིང་རྟག་པར་ཡང་། །འབྲས་བུ་འབྱིན་པས་མི་ཟད་འཕེལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་སེམས་དེ་ཇི་ལྟར་བསྒྲིད་

@188A ཨཱཿ། །པའི་ཚུལ་ལ་བཞི། རྒྱུ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཇི་ལྟར་སྒྲུ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྤྱང་བའི་རིམ་པ་དང་། སྒྲུས་པའི་ཚད་དང་། ཆོ་གས་བརྒྱང་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས་ཏྲྀན་བཞི་

ལས་སྒྲུ་ཚུལ་ནི། སངས་རྒྱས་སམ་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་རང་གིས་མཐོང་བཞམ་ཡིད་ཆེས་པ་ལས་ཐོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ལ་གནས་པ་དང་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དེ་ནི་མཐུ་ཆེའོ་སྙམ་ནས་སེམས་བསྒྲིད་པ་དང་།

དེ་ལྟ་བུའི་མཐོང་ཐོས་མེད་ཀྱང་བློ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་བརྩམས་པའི་སྡེ་སྣོད་མཉན་པ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་མོས་ནས་སེམས་བསྒྲིད་པ་དང་། ཆོས་མ་ཐོས་ཀྱང་བྱང་སེམས་ཀྱི་

དམ་ཚོས་སྐབ་ཀྱ་ཉེ་བ་མཐོང་བ་

ན།། ཆོས་དེ་ལྟ་བུ་གནས་པ་ནི་སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་སེལ་བར་བྱེད་པས་བདག་གིས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཆོས་རིང་དུ་གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ངེས་པར་སེམས་བསྐྱེད་དོ་སྣམ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་།

ཆོས་སྐབ་པར་མ་མཐོང་ཡང་དུས་དན་པ་གཏི་མུག་དང་ངོ་ཚ་དང་ཁྲེལ་མེད་དང་ཕྲག་དོག་དང་སེར་སྣ་སོགས་ཤས་ཆེ་བའི་དུས་འདིར་ནི་ཉན་རང་གི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའང་རྣ་བར་དཀའ་ན། བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་

པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། རེ་ཞིག་བདག་གིས་སེམས་བསྐྱེད་ན་གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་འབྱུར་རོ་སྙམ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་དཀའ་བར་མཐོང་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་སྟེ་བཞིའོ། །སེམས་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་སེམས་སྐྱེད་པར་

@188B བྱེད་ཅེས་གསུངས་པས་བྱང་ཆུབ་ལ་ཐོབ་འདོད་སྐྱེས་པའོ། །རྒྱུན་གང་གིས་བྱས་པ་ལ། དང་པོ་ནི་ཆོ་འཕྲུལ་དོ་མཚར་བ་རྣམས་མཐོང་ངམ་ཐོས་ནས་ཡ་མཚན་སྐྱེས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་

ཆུབ་དེ་བདག་གིས་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྙམ་ནས་ཡིན་ལ།

གཉིས་པ་ནི་ཆོས་སྨྲ་བ་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཉན་པས་དང་ཡོར་དད་པ་སྐྱེས། དེ་ནས་དེ་དག་ལ་ཐོབ་འདོད་སྐྱེས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྟན་པ་རྒྱབ་པར་འགྱུར་བ་མ་བཟོད་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཐོབ་འདོད་སྐྱེས་

པ་སྟེ། འདི་ལ་བསྟན་པ་མ་རྙབ་ན་སེམས་ཅན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་བཟློག་པར་མཐོང་བ་ཡོད་པས་སྡུག་བསྔལ་བས་ལ་བའི་ཕྱིར་དུ་དམིགས་པའང་ཡོད་མོད་ཀྱང་། སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུན་གྱི་གཙོ་བོ་བསྟན་པ་རྙབ་པ་ལ་མ་བཟོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་

མ་ཡིན་ན་འོག་ཏུ་སྨོང་རྗེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བར་བཤད་པ་དང་བླྗོས་སོ། །བཞི་པ་ནི་དོན་ཆེ་བའི་སེམས་དེ་དཀོན་པར་མཐོང་ནས་གཙོ་བོར་དེས་བསྐུལ་ནས་སངས་རྒྱས་ལ་ཐོབ་འདོད་སྐྱེས་པ་སྟེ། སེམས་བསྐྱེད་པ་འདི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཐོབ་འདོད་སྐྱེས་པའི་སྒོ་

ནས་བཞག་གི། ཆེད་དུ་བྱ་བའི་སྒོ་ནས་མ་བཞག་པར་སྣང་ངོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་དད་པ་སྤྱངས་པའི་སྒོ་ནས་སངས་རྒྱས་ལ་ཐོབ་འདོད་མེད་ན་རང་གི་དོན་འགྲུབ་པ་ལ་ཞི་བ་རྒྱང་

པས་ཆོག་པར་འཛིན་པའི་བློ་མི་ལྡོག་སྟེ། བྱམས་པ་

དང་སྙིང་རྗེ་སྒྲུབས་པའི་སྐོ་ནས་གཞན་དོན་ལ་དགོས་པར་མཐོང་ནས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ནི་གཞན་དོན་འགྲུབ་པ་ལ་ཞི་བ་རྒྱང་པས་ཆོག་པར་འཛིན་པ་ལྡོག་ཀྱས་ཀྱི། ཆོག་འཛིན་སྔ་མ་བཟློག་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་དེ་འགོག་བྱེད་གཞན་

@189A ྱ།། །ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་དོན་འགྲུབ་པ་ལ་ཞི་བ་རྒྱང་པས་ཆོག་པར་འཛིན་པའི་བློ་བཟློག་མི་དགོས་པཌང་མིན་ཏེ། འཁོར་བ་ལས་བྱོལ་བ་ཙམ་གྱི་ཐེག་དམན་ལ་སྤང་ས་དང་རྟོགས་པ་ཕྱོགས་རེ་བ་

ལས་མེད་པས་རང་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་སྤྲིད་པའི་རྒྱུད་པ་ལས་ཐར་ཡང་ཞི་བའི་རྒྱུད་པ་ལས་མ་བྱོལ་བའི་ཕྱིར་དང་། རང་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་དད་པ་སྒྲུབས་ནས་གཞན་དོན་ལྷ་ཞོག །རང་གི་དོན་འགྲུབ་པ་ལའང་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་མེད་མི་རྟུང་དུ་མཐོང་ན་ནི་ཐེག་དམན་དུ་མི་ལྡོག་པའི་ཏྲིན་ཆེན་

པོར་འགྱུར་རོ། །སྟང་ཝཱད་པའི་སེམས་བསྒྲིད་པ་དང་

པོ་གཉིས་ལ་ནི་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེས་དྲངས་པ་མི་སྣང་ལ། གསུང་རབ་དང་བསྟན་བཅོས་གཉན་ལས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་དངས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་ལ་སེམས་

བསྒྲིད་དུ་ཝཱད་པ་མང་པོ་སྣང་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ལ་འགོད་པར་ཡི་དམ་བཅས་པའང་སེམས་བསྒྲིད་དུ་གསུངས་པ་སྣང་བས་དེ་གཉིས་རེ་རེ་ཡང་སེམས་བསྒྲིད་པ་ཙམ་གྱི་གྲངས་སུ་བབྱང་དགོས་ལ།

མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སེམས་བསྒྲིད་ལ་ནི་གཞན་དོན་ལ་དགོས་པར་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་དྲངས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པས། རང་དོན་ལའང་སངས་རྒྱས་མེད་དུ་མི་རུང་བར་མཐོང་བའི་

@189B ཐོབ་འདོད་དང་དེ་ཡང་གཞན་གྱི་དོན་ཡལ་བར་བཞག་པ་མིན་པར་གཞན་གྱི་ཕྱིར་དུའང་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཞེག་དགོས་ཏེ། མདོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། སེམས་བསྒྲིད་པ་ནི་གཞན་དོན་

ཕྱིར། །ཡང་དག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད། །

ཅེས་བྱང་ཆུབ་དང་གཞན་དོན་དོན་གཉིར་གཉིས་ཀ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་བཞི་ལས་སྐྱེ་བ་ནི། རིགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དགེ་བཤེས་ཀྱིས་ཟིན་པ་སེམས་ཅན་ལ་སྙིང་བརྩེ་བ་འཁོར་བའི་དཀའ་སྡུག་ལ་མི་སྐྱོ་བ་བཞི་ལ་བརྟེན་

ནས་སེམས་བསྐྱེད་པའོ། །སྟོབས་བཞི་ལས་སྐྱེ་བ་ནི། རང་གི་མཐུས་རྫོགས་བྱང་འདོད་པ་རང་གི་སྟོབས་དང་། གཞན་གྱི་མཐུས་རྫོགས་བྱང་འདོད་པ་གཞན་གྱི་སྟོབས་དང་། སྔོན་ཐེག་ཆེན་ལ་གོམས་པ་དེ་ལྟར་སངས་

རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་རྒྱུའི་སྟོབས་དང་། འདིར་དམ་པ་བསྟེན་ཅིང་ཚོས་ཉན་ལ་སེམས་པ་སོགས་ཀྱི་དགེ་བ་ལ་རིང་དུ་གོམས་པ་སྤྱོད་བའི་སྟོབས་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེའོ། །དེ་ཡང་རྒྱུ་

རྐྱེན་བརྒྱད་པོ་སོ་སོ་བའམ་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་དང་རྒྱུའི་སྟོབས་ལས་སྐྱེས་ན་བརྟན་ལ། རྒྱུ་རྐྱེན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་དང་སྤྱོད་བའི་སྟོབས་ལས་སྐྱེས་ན་མི་བརྟན་པར་བྱང་ས་

ལས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་

བསྟན་པ་སྤྱི་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བསྟན་པ་རྒྱབ་ཏུ་ཉེ་ཞིང་། སྐྱེགས་མ་ལས་ཀྱང་ཆེས་སྐྱེགས་མར་ལྷུར་པའི་དུས་འདིར་ལེགས་པར་གོ་ནས་སྐྱིང་ཐག་རྙེད་པ་ཤིན་ཏུ་དགོན་པར་རིག་པར་བྱས་ལ་དམ་པའི་

@190A ཞེས། །བཞེས་ལ་བརྟེན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་སྣོད་ཉན་པ་དང་སེམས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒོར་བ་ལ་འབད་ཅིང་གཞན་ཀྱི་དགའ་བ་བསྐུལ་བ་དང་གཡམ་ལ་རྒྱགས་དང་སྦོལ་ཀ་སོགས་

ཀྱིས་མི་བྱ་བར་རང་གི་སྒོབས་ཀྱིས་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྩ་བ་ཆུགས་པར་བྱ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་འདི་ལ་བརྟེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྟྲུང་

བའི་རིམ་པ་ནི། ཇོ་བོ་ཆེན་པོ་ནས་བརྒྱུད་པ་ལ་མན་ངག་རྒྱུ་འབྲས་བདུན་མ་དང་། རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷའི་གཞུང་ནས་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱོད་བ་གཉིས་སྣང་དོ། །རྒྱུ་འབྲས་བདུན་ནི་ཇོ་གས་

པའི་སངས་རྒྱས་བྱང་

ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལས་འབྱུང་ལ། སེམས་དེ་ལྷག་བསམ་ལས་དང་། བསམ་པ་དེ་སྐྱེ་རྒྱ་བསམ་ལས་དང་། སྐྱེ་རྒྱ་བྱམས་པ་ལས་དང་། བྱམས་པ་དྲིན་དུ་གཟོ་བ་ལས་དང་། དྲིན་དུ་གཟོ་བ་དྲིན་དན་པ་ལས་དང་། དྲིན་དན་

པ་ནི་མར་མཐོང་བ་ལས་འབྱུང་བ་སྟེ་བདུན་ནོ། །འདི་ལ་གཉིས། རིམ་པ་ལ་ངེས་པ་བསྟེད་པ་དང་། རིམ་ཅན་དུ་སྦྱང་བ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གྱི་རྩ་བ་སྐྱེ་རྒྱས་པ་དང་། རྒྱུ་འབྲས་གཞན་

རྣམས་དེའི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུར་འགྱུར་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། ཐོག་མར་གལ་ཆེ་བ་ནི། སྐྱེ་རྒྱ་ཆེན་པོས་ཡིད་བསྐྱེད་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་ལས་གདོན་པའི་ཕྱིར་

ངེས་པར་དམ་འཆའ་བར་འགྱུར་ལ། སྐྱེ་རྒྱ་

@190B དམན་ན་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་མི་འོང་བས་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་སྐྱོལ་བའི་ཁུར་འཕྲིར་བ་ནི་དེ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁུར་དེ་མི་འཛིན་ན་ཐེག་ཆེན་པར་མི་ཆུད་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་རྒྱ་ཐོག་

མར་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་

ལས། བསྒོམ་པ་ཤྲ་དྲ་ཀྱིའི་བྱ། གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱིང་རྡེ་ཆེན་པོ་མི་ཟད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བསྒོམ་པ་ཤྲ་དྲ་ཀྱིའི་བྱ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། དབུགས་ཕྱི་ནང་དུ་རྒྱུ་བ་ནི་མིའི་སྲོག་གི་

དབང་པོའི་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱིང་རྡེ་ཆེན་པོ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པའི་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། གླ་ཡ་གོ་རི་ལས་ཀྱང་། འཇམ་དཔལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་

རྩོམ་པ་ནི་ཅི། གནས་ནི་གང་། འཇམ་དཔལ་གྱིས་སྨྲས་པ། ལྷའི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་རྩོམ་པ་ནི་སྐྱིང་རྡེ་ཆེན་པོའོ། །གནས་ནི་སེམས་ཅན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་དམ་བཅས་པ་དེ་ཡང་ཆོགས་གཉིས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་མ་ཡེ་ བསྟབས་ན་མི་

འགྲུབ་པར་མཐོང་ནས་བྱ་དཀའ་བའི་ཆོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་པས་ན་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཏེའོ་ནོ། །བར་དུ་གལ་ཆེ་བ་ནི། དེ་ལྟར་ལན་ཅིག་སེམས་དེ་ལྟ་བུ་སྐྱེས་ནས་ཞུགས་ཀྱང་སེམས་

ཅན་གྱངས་མང་ཞིང་བྱེད་ངན་པ་དང་བསྟབ་པར་བྱ་བའང་ཡིན་

ཀུ་བྱ་དཀའ་ཞིང་མཐའ་ཡས་པ་དང་དུས་ཀྱང་དཔག་ཀུ་མེད་པ་དགོས་པར་མཐོང་བ་ན་ཞུམ་ནས་ཐེག་པ་དམན་པར་ལྟུང་བ་ལ། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལན་ཅིག་བསྒྲིད་པ་ཙམ་མིན་པར་ཇེ་འཕེལ་དུ་གོམས་པར་བྱས་པས་རང་གི་བདེ་སྡུག་ལ་མི་ལྟ་ཞིང་གཞན་ཀྱི་

@191A ཞེས། །དོན་ལ་མི་སྐྱོ་བས་ཚོགས་ཐམས་ཅད་བདེ་བླག་ཀུ་རྩོགས་པར་བྱེད་དེ། སྐོམ་རིམ་དང་པོ་ལས། དེ་ལྟར་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་བསྒྲིད་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་བདག་ཉིད་ལ་མི་ལྟ་བར་གཞན་ལ་ཡིན་

ཀུ་ཕན་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཕྱིར་ཚོགས་བསགས་པ་ཡིན་ཀུ་བྱ་དཀའ་ཞིང་ཡུན་རིང་ལ་དུབ་པར་འགྱུར་བ་ལ་འཇུག་གོ། །འཕགས་པ་དད་པའི་སྟོབས་བསྒྲིད་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་

སུ་སྨིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །དེས་བདེ་བའི་སྐྱེ་བ་མི་འདོར་བ་ཅི་ཡང་མེད་དོ་ཞེའོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་བ་ལ་ཞུགས་ན་རིང་པོར་མི་ཐོགས་

པར་ཚོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་སོ། །གཏོན་མི་ཟ་བར་

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ནི་སྨིང་རྗེ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །ཐ་མར་གལ་ཆེ་བ་ནི། སངས་རྒྱས་རྣམས་འབྲས་བུ་བསྟེན་པའི་ཚེ་ཡང་ཐེག་དམན་བཞིན་ཞི་བར་མི་

གནས་པར་ནམ་མཁའ་ཇི་སྲིད་དུ་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་པའང་སྨིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་མཐུ་སྟེ། དེ་མེད་ན་ཉན་ཐོས་ལྟར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒོམ་རིམ་པར་པ་ལས། སྨིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པས་ན་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་

རང་གི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མཐའ་དག་བསྟེས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཀྱི་ཁམས་མཐར་ཐུག་གི་བར་དུ་བཞུགས་པར་མཛད་དོ། །ཞེས་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་བའི་རྒྱུ་ནི་སྨིང་རྗེ་ཆེན་པོ་

@191B དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དཔེར་ན། ལོ་ཏོག་ལ་ཐོག་མར་ས་བོན་དང་བར་དུ་ཆུ་དང་ཐ་མར་སྨིན་པ་གལ་ཆེ་བ་ལྟར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལོ་ཏོག་ལའང་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གལ་

ཆེ་བ་སྟོང་རྗེ་ཡིན་པར་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་

བྱགས་པས་གསུངས་ཏེ། གང་ཕྱིར་བརྩེ་ཉིད་རྒྱལ་བའི་ལོ་ཏོག་ཕུན་ཚོགས་འདིའི། །ས་བོན་དང་ནི་སྤྲེལ་ལ་ཆུ་འདྲ་ཡུན་རིང་དུ། །ལོངས་སྤྱོད་གནས་ལ་སྨིན་པ་ལྟ་བུར་འདོད་བྱར་པ། །དེ་ཕྱིར་བདག་གིས་ཐོག་མར་སྟོང་རྗེ་

བསྟོད་པར་བགྱི། །ཞེས་སོ། །དོན་གྱི་དབང་འདི་གཟིགས་ནས་ཚོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པ་ལས་ཀྱང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཆོས་རབ་ཏུ་མང་པོ་ལ་བསྟབ་པར་མི་

བགྱིའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔས་ཆོས་གཅིག་རབ་ཏུ་བརྟུང་ཞིང་རབ་ཏུ་རྟོགས་པར་བགྱིས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེའི་ལག་མཐིལ་ན་མཆིས་པ་ལགས་སོ། །ཆོས་གཅིག་པུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་སྟོང་

རྗེ་ཆེན་པོས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལག་མཐིལ་དུ་མཆིས་པ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔེར་བགྱི་ན་འཁོར་ལོས་བསྒྲུར་བའི་རྒྱལ་པོའི་

འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་གང་དུ་མཆིས་པ་དེར་དཔྱང་གི་

ཚོགས་ཐམས་ཅད་མཆིའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱིང་རྡེ་ཆེན་པོ་གང་དུ་མཆིས་བ་དེར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་མཆིའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔེར་བཀྱི་ན་སྡོག་གི་དབང་པོ་མཆིས་ན་དབང་པོ་

@192A ཞེས། །གཞན་རྣམས་ཀྱང་མཆིས་པར་འགྱུར་རོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱིང་རྡེ་ཆེན་པོ་མཆིས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ལམ་གྱི་གནད་

དམ་པ་ལུང་མཐའ་ཡས་པ་དང་རིགས་པས་གྲུབ་པ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་ངེས་པ་རྣེད་ན་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྩ་བ་སྐྱིང་རྡེ་དང་བཅས་པའི་ཚོས་སྐོར་ལ་གདམས་པའི་མཚོག་ཏུ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འཛོག། དེས་ན་ཞང་སྣ་ཚུང་སྟོན་པས་ཇོ་བོ་ལ་

གདམས་ངག་ཞུས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་བློས་ཐོངས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐོམས་བྱ་བ་ཞིག་ལས་མི་འོང་བྱས་པ་ལ། དག་བཞེས་སྟོན་པས་ཁྱེལ་ནས་དེ་ཇོ་བོའི་གདམས་ངག་གི་མཐིལ་ཕྱུང་བ་ལ་

གསུང་སྟེ་ཆོས་ཀྱི་གནད་མཁྱེན་པ་ཡིན་ནོ། །

ངེས་པ་རྣེད་པའང་འདི་ཁོ་ན་དཀའ་བས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསགས་སྡུང་དང་སྡུང་པོ་བཀོད་པ་སོགས་ཀྱི་གསུང་རབ་དང་དགོངས་འགྲེལ་རྣམས་བལྟས་ནས་ངེས་པ་བརྟན་པོ་བཙལ་དགོས་ཏེ། དཔལ་ལྡན་མ་ཁོལ་བྱིས། ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་ནི་རིན་པོ་

ཆེ། །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ས་བོན་དེ། །དཔའ་ཁྱོད་ཁོ་ནས་སྐྱིང་པོར་མཁྱེན། །དེ་གཞན་སྐྱེ་བོས་འོལ་མི་དབྱེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་རྒྱུ་འབྲས་གཞན་རྣམས་དེའི་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་ལ། མར་ཤེས་ནས་བྱམས་

པའི་བར་རྒྱུར་འགྱུར་ཚུལ་ནི། སྤྱིར་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་འདོད་ཙམ་ཞེག་ནི་སེམས་ཅན་དེའི་སྡུག་བསྔལ་ཡང་ཡང་བསམས་ན་སྐྱེ་མོད་ཀྱང་། བློ་དེ་སྐྱེ་སྣ་ བ་དང་ཤུགས་དྲག་པ་དང་བརྟན་པོར་སྐྱེ་བ་ལ་ནི་སྔོན་དུ་སེམས་ཅན་དེ་ཡིད་དུ་འོང་

@192B ཞིང་གཅེས་ལ་ཞངས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཞེག་དགོས་ཏེ། གཉེན་ལ་སྡུག་བསྔལ་བྱུང་ན་མི་བཟོད་ལ་དབྱ་ལ་སྡུག་བསྔལ་བྱུང་ན་དགའ་ཞིང་དབྱ་གཉེན་བར་མ་ལ་སྡུག་བསྔལ་བྱུང་ན་

ཞལ་ཆེར་ཡལ་བར་འདོར་བའི་བཏང་སྙོམས་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་ནི་ཡིད་དུ་སྡུག་པ་ཡོད་པས་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་ཇི་ཙམ་གཅེས་པ་དེ་ཙམ་དུ་སྡུག་བསྔལ་ལ་མི་བཟོད་པའང་དེ་ཙམ་སྐྱེ་སྟེ། གཅེས་པ་ཆུང་བ་དང་འབྲིང་ལ་མི་བཟོད་པ་ཞས་ཆུང་ལ་ཤིན་ཏུ་གཅེས་ན་སྡུག་བསྔལ་ཐུབ་མོ་ལའང་མི་བཟོད་པ་

ཆེན་པོ་སྐྱེ་བར་སྣང་བས་སོ། །དབྱ་ལ་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་ན་འབྲལ་འདོད་མི་སྐྱེ་བར་མ་ཟད་ད་དུང་དེ་ལས་ཆེ་བ་དང་དེ་དང་མ་བྲལ་ན་སྣ་མ་པ་སྐྱེ་བ་ནི་ཡིད་དུ་མི་འོང་བས་ལན་ལ། དེ་ཡང་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ཞས་ཆེ་ཆུང་གིས་སྡུག་བསྔལ་བྱུང་

བ་ལ་དགའ་བ་ཞས་ཆེ་ཆུང་དུ་འགྱུར་རོ། །དབྱ་གཉིན་བར་མའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་མི་བཟོད་པའང་མེད་ལ་དགའ་བའང་མེད་པ་ནི་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་གང་ཡང་མེད་པས་ལན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་སེམས་ཅན་གཉིན་དུ་བསྐོམ་པ་ནི་

ཡིད་འོང་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་ཡིན་ལ། གཉིན་གྱི་མཐར་ཐུག་ནི་མ་ཡིན་པས་མར་བསྐོམ་པ་དང་དེའི་དྲིན་དྲན་པ་དང་དྲིན་ལན་གཟོ་བ་གསུམ་ནི་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་གཅེས་པ་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ལ།

སེམས་ཅན་ལ་བྱ་གཅིག་པུ་ལྟར་སྣོང་དུ་སྟུག

བར་འཛིན་པའི་བྱམས་པ་ནི་དེ་གསུམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ་དེས་སྣོང་རྟེ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །བདེ་བ་དང་ཕྲད་འདོད་ཀྱི་བྱམས་པ་དང་སྣོང་རྟེ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ངེས་པ་མི་སྣང་དོ། །དེས་ན་མར་ཤེས་པ་སོགས་ཀྱི་དམིགས་པ་གསུམ་

@193A ཞེས། །ནི་བདེ་བ་དང་ཕྲད་འདོད་ཀྱི་བྱམས་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་སྣོང་རྟེ་གཉིས་ཀའི་གཞིར་སྣང་བས་འདི་ལ་འབད་དགོས་སོ། །སེམས་བསྐྱེད་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་སེམས་ཅན་རྣམས་གཉེན་དུ་བསྒོམ་

པ་འདི་ནི། སྟོབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པ་དང་བཙུན་པ་ཟླ་བ་དང་སྟོབ་དཔོན་ཀླ་མ་ལ་ཕྱི་ལ་རྣམས་ཀྱིས་བཞད་དོ། །ལྷག་བསམ་དང་སེམས་བསྐྱེད་འབྲས་བུར་འཇུར་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་བློ་རིམ་གྱིས་སྦྱངས་པས་སྣོང་རྟེ་སྐྱེས་པ་ན་

སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ལ་ཐོབ་འདོད་སྐྱེ་བས་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་མོད། བར་དེར་ལྷག་བསམ་བཟུག་པས་ཅི་བྱ་སྙམ་ན། སེམས་ཅན་བདེ་བ་དང་ཕྲད་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་ན་

སྣམ་པའི་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་ཚད་

མེད་པ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ལའང་ཡོད་ཀྱང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་བ་བསྒྲུབ་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་སེལ་བ་རང་གི་ཁྱད་དུ་བཞེས་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་པ་མིན་པ་ལ་མེད་པས་ སྙིང་སྟོབས་ཀྱི་བསམ་པ་ལྷག་པའི་ལྷག

བསམ་བསྒྲིད་དགོས་སོ། །དེས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་ཕྲད་ན་སྣམ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་ན་སྣམ་པས་མི་ཆོག་གི། རང་གིས་དེ་དག་བསྒྲུབ་པའི་ཁྱད་སྙིང་ཐག་པ་ནས་ འཁྲིར་དགོས་པས་ཁྱད་པར་

རྣམས་ཕྱེད་པར་བྱ་སྟེ། བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པ་ལས། བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་དཔེར་ན། ཚོང་དཔོན་ནམ་ཁྱིམ་བདག་ཅིག་ལ་བྱ་གཅིག་ཕྱ་འདོད་པ་སྡུག་པ་ཕོངས་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་མཐོང་ན་མི་ མཐུན་པ་མེད་པ་ཞེག་ཡོད་ལ།

@193B ཁྱེའུ་དེ་ཡང་བྱིས་པར་གྱུར་པས་གར་བྱེད་པས་མི་གཙང་བའི་དོད་དུ་ལྷུང་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་ཁྱེའུ་དེའི་མ་དང་གཉེན་གྱིས་ཁྱེའུ་དེ་མི་གཙང་བའི་དོད་དུ་ལྷུང་བ་དེ་མཐོང་ལ། མཐོང་

ནས་ཀྱང་ཆོ་དེ་ཆེན་པོས་འདེབས་ཤིང་སྐྱ་ངན་

བྱེད་ལ་སྣྲེ་སྟབས་འདོན་ཏེ་མི་གཙང་བའི་དོང་དེར་ཞུགས་ནས་ཁྱེའུ་དེ་འདོན་པར་ནི་མི་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་ཁྱེའུ་དེའི་ཕ་ཕྱོགས་དེར་སོང་སྟེ་དེས་བྱ་གཅིག་ཕྱ་དེ་མི་གཙང་བའི་དོང་དེར་ལྷུང་བར་མཐོང་དོ། །མཐོང་ནས་ཀྱང་རིངས་པར་རིངས་

པར་བརྟེབས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བྱ་གཅིག་ཕྱ་དེ་འདོན་པའི་བློས་སྲེད་པར་བྱས་ཏེ་སྐྱུགས་བྲོ་བ་མེད་པར་མི་གཙང་བའི་དོང་དེར་བབས་ཏེ་བྱ་གཅིག་ཕྱ་ཕྱུང་བར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་ཁམས་གསུམ་པོ་ནི་མི་གཙང་བའི་དོང་དང་། བྱ་གཅིག་ཕྱ་ནི་སེམས་

ཅན་རྣམས་དང་། མ་དང་གཉེན་ནི་སེམས་ཅན་འཁོར་བར་ལྷུང་བ་མཐོང་ནས་སྐྱ་ངན་དང་སྣྲེ་སྟབས་འདོན་གྱི། གདོན་པར་རྒྱས་པ་མེད་པ་ཉན་རང་དང་། ཚོང་དཔོན་དང་ཁྱིམ་བདག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་དཔེ་དོན་དུ་སྟྲུར་ནས་

གསུངས་ཏེ་བྱ་གཅིག་ཕྱ་གཅེས་པ་མི་གཙང་བའི་དོང་དུ་ལྷུང་བ་ལ་དེའི་མ་སྐྱིང་རྡེ་སྐྱེ་བ་འདུ་བ་ཞིག་ཉན་རང་ལ་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་སྐྱིང་རྡེ་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲོ་བ་སྟོལ་བའི་ཁུར་

འཁྲིར་བའི་ལྷག་བསམ་བསྒྲིད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་

སྣོལ་བའི་བློ་སྐྱེས་པ་ན་རང་གི་གནས་སྐབས་འདི་ལྟ་བུས་ནི་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་དོན་རྫོགས་པའང་བྱ་བར་མི་ནུས་ལ། དེར་མ་ཟད་དབྱ་བཅོམ་པ་གཉིས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཉུང་ཟད་ཅི་དང་དེའི་དོན་ཡང་ཐར་པ་ཙམ་བསྒྲུབ་པར་ནུས་ཀྱི།

@194A ཞེས། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་དགོད་མི་ནུས་པས་སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པ་དང་དེ་དག་གི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་སྩལ་ཞེག་གིས་ནུས་སྨོས་དུ་བསམས་པ་ན། སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་ལ་

ནུས་པ་དེ་ཡོད་བར་ཤེས་ནས་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པ་བསྒྲིད་དོ། །གཉིས་པ་རིམ་ཅན་དུ་སྨྲ་བ་དངོས་ལ་གསུམ། གཞན་དོན་དོན་དུ་གཉེར་བའི་བློ་སྨྲ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་བློ་སྨྲ་བ་དང་། སྨྲངས་

པའི་འབྲས་བུ་སེམས་བསྒྲིད་པ་ངོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བློ་དེ་སྐྱེ་བའི་གཞི་བསྟན་པ་དང་། བློ་དེ་བསྒྲིད་པ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སེམས་ཅན་ལ་སེམས་སྐྱོམས་པ་

བསླབ་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ཡིད་འོང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་

བསླབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྔར་སྐྱེས་བུ་ཆུང་འབྲིང་གི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར། སྟོན་འགྲོ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་པ་རྣམས་འདིར་ཡང་བླངས་ལ་བསྟུང་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཐོག་མར་སེམས་ཅན་ཁ་ཅིག་ལ་ཆགས་ཤིང་ཁ་ཅིག་ལ་སྡང་བའི་

ཕྱོགས་རིས་སུ་གཅོད་པ་བཀག་ནས་སེམས་སྙོམས་པ་མ་བསླབས་ན་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་གང་སྐྱེ་བ་དེ་ཕྱོགས་རིས་ཅན་དུ་སྐྱེ་ཡི། ཕྱོགས་རིས་མེད་པ་ལ་དམིགས་ནས་མི་སྐྱེ་བས་བཏང་སྙོམས་བསློམ་པར་བྱའོ། །བཏང་སྙོམས་ལ་འདུ་བྱེད་

བཏང་སྙོམས་དང་ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་དང་ཚད་མེད་བཏང་སྙོམས་གསུམ་ལས་འདིར་ནི་ཐ་མ་ཡིན་ལ། དེ་ལའང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆགས་སྡང་ལ་སོགས་པའི་ཉེན་མོངས་མེད་པ་བསྟུབ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཞིག་དང་། རང་ཉིད་སེམས་ཅན་ལ་

@194B ཆགས་སྡང་དང་བྲལ་ནས་སེམས་སྙོམས་པ་གཉིས་གསུངས་པ་ལས་འདིར་ཕྱི་མའོ། །འདི་བསྒོམ་པའི་གོ་རིམ་ནི་སྐྱེ་སྣ་བས་ཐོག་མར་ཕན་ཡང་མ་བཏགས་གཅིག་པའང་མ་བྱས་

པའི་བར་མ་ཞིག་ལ་དམིགས་རྟེན་བྱས་ནས་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་ཁོང་

ཁྲོ་བ་བསལ་ཏེ་སེམས་སྟོམས་པ་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་སེམས་སྟོམས་པ་གྱུབ་ན་དེ་ནས་མཇའ་བཞིས་ལ་སེམས་སྟོམས་པ་བསྒྲུབ་སྟེ་དེ་ལ་སེམས་མ་སྟོམས་པ་ནི་ཆགས་སྡང་གིས་རིས་སུ་གཅོད་པའམ་ཆགས་པ་ཆེ་ཆུང་གིས་མ་སྟོམས་པའོ། །

དེ་ལ་སྟོམས་ནས་དབྱ་ལ་སེམས་སྟོམས་པ་བསྟོམ་སྟེ་ལ་མ་སྟོམས་པ་ནི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མི་མཐུན་པར་བལྟས་ནས་ཞེ་སྡང་བའོ། །དེ་ལ་སྟོམས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་སྟོམས་པ་བསྟོམ་མོ། །འོན་དེ་དག་ལ་ཅི་ཞིག་བསྟོམས་པས་

ཆགས་སྡང་སྤོང་ཞེ་ན་གཉིས་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་ངོས་ནས་ནི་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་འདོད་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་པར་མཚུངས་པས་ན་ཁ་ཅིག་ལ་ཉེ་བར་བརྟུང་ནས་ཕན་འདོགས་ཤིང་ཁ་ཅིག་ལ་རིང་བར་བརྟུང་ནས་གནོད་པ་བྱེད་པའམ་ཕན་

པ་མི་བྱེད་པ་མི་རིགས་སོ་སྙམ་པ་དང་། རང་གི་ངོས་ནས་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འཁོར་བ་ན་སེམས་ཅན་གང་ལན་བརྒྱར་བདག་གི་གཉེན་དུ་མ་གྱུར་པ་ནི་གང་ཡང་མེད་པས་གང་ལ་ནི་

ཆགས་པར་བྱ་ལ་གང་ལ་ནི་སྟང་བར་བྱ་སྟེམ་དུ་སེམས་པའོ་ཞེས་སྦོམ་རིམ་

བར་པ་ལས་གསུངས་སོ། །ཡང་གཉེན་ལ་ཆགས་པ་ལ་ནི། བྱ་མོ་རྨྱ་བ་མཆོག་གིས་ཞུས་པ་ལས། བདག་གིས་སྡོན་ཆད་ཁྲིད་རྣམས་ཐམས་ཅད་བསད། །བདག་ཀྱང་ཁྲིད་ཀྱིས་སྡོན་ཆད་ བཤགས་ཤིང་གཏུབས། །ཀུན་ཀྱང་ཕན་ཚུན་དགྲ་དང་

@195A ཞེས། །གསོད་པ་ཡིན། །ཁྲིད་ཅག་ཇི་ལྟར་འདོད་ཆགས་སེམས་ཀྱང་སྐྱེ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སྔར་ངེས་མེད་ཀྱི་ཉེས་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་དགྲ་གཉེན་ཐམས་ཅད་ སྡུར་དུ་འགྱུར་ནས་འགྲོ་བའི་ཚུལ་

བསམ་པར་བྱ་སྟེ། དེས་ནི་ཁྲོ་ཆགས་གཉེས་ཀ་བརྒྱུག་གོ། །འདི་དགྲའམ་གཉེན་ཁྱད་པར་གྱི་གཞིར་བཞུང་ནས་བྱེད་དགོས་པས་དགྲ་གཉེན་གྱི་ཁྲོ་ལྡོག་མི་དགོས་ཀྱི། དགྲ་གཉེན་ཡིན་པ་རྐྱེ་ མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཆགས་སྡང་གིས་རིས་སུ་གཅོད་

བའི་ཐྲོ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཐམས་ཅད་ཡིད་འོང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བསྒྱུར་བ་ནི། སྟོམ་རིམ་བར་པ་ལས། བྱམས་པའི་ཚུལ་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་བརྟན་ཏེ་སེར་ཡོད་པའི་ས་བཞིན་དུ་བྱས་ལ་སྐྱིང་རྡེའི་

ས་བོན་བཏབ་ན་བདེ་བླག་ཏུ་ཤིན་ཏུ་ཡོངས་སུ་

རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་བྱམས་པས་བསྒོམས་ནས་སྙིང་རྗེ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱམས་པ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱ་སྤྱད་བཟང་མཐོང་བའི་ཡིད་འོང་གི་རྣམ་པ་ཅན་ཏེ། བཏང་སྙོམས་བསྒོམས་པས་ཆགས་

སྡང་གིས་མ་སྟོམས་པའི་རང་རོང་རྣམས་ཞི་སྟེ། ཞིང་ས་ལེགས་པར་དུལ་བ་ལྟར་གྱུར་པ་ལ་ཡིད་འོང་དུ་མཐོང་བའི་བྱམས་པའི་ཆུ་ཡིས་བརླན་པར་བྱས་ནས་སྙིང་རྗེའི་ས་བོན་གྱང་པོ་བཏབ་ན་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བདེ་བླག་ཏུ་སྐྱེ་བར་གསུངས་པ་འདི་

གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་རྟོགས་སོ། །འདི་ལ་གསུམ་ལས། མར་བསྒོམ་པ་ནི། འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མ་མེད་པས་རང་གི་སྐྱེ་བ་ལའང་ཐོག་མ་མེད་པས་ན་སྐྱེ་བ་དང་ཤི་བ་བརྒྱུད་མར་བྱས་ཏེ། འཁོར་བ་ན་ལུས་འདི་མ་བླངས་བྱ་བ་དང་ཕྱོགས་འདིར་མ་

@195B སྐྱེས་བྱ་བ་ནི་ཡི་མེད་ལ། མ་ལ་སོགས་པའི་གཉེན་དུའང་མ་བྱུང་པ་མེད་དེ། སའི་དངོས་གཞིར་བྱངས་པ་ལས། སྟོན་ཡུན་རིང་པོ་འདས་པ་ནས་གང་དུ་ཕྱིད། མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་སོང་

བ་དང་མ་ཤི་བའི་ས་ཕྱོགས་དེ་ནི་ངས་མཐོང་བར་དཀའོ། །

ཡུན་རིང་པོ་འདས་པ་ནས་སེམས་ཅན་གང་ཞིད་ཀྱི་ཕའམ་མའམ་ཕུ་རྒྱའམ་སྲིང་མོའམ་སྐྱེབ་དཔོན་ནམ་མ་ཁན་པོའམ་བླ་མའམ་བླ་མའི་གནས་ལྟ་བུར་མ་གྱུར་པ་དེ་ནི་ངས་མཐོང་བར་དཀའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་སྟར། མ་བྱས་

བར་མ་ཟད་མ་འོངས་པ་ནའང་མ་བྱེད་པར་འགྱུར་བའང་མཐའ་ཡས་པས་དེ་ལྟར་བསམས་ལ་རང་གི་མ་བྱས་པ་ལ་ངེས་པ་བརྟན་པོ་བཙལ་བར་བྱ་སྟེ། འདི་སྐྱེས་ན་དེ་ནས་དེའི་དྲིན་དྲན་པ་སོགས་སྐྱེ་བར་སྣུ་ལ། མ་སྐྱེས་ན་དྲིན་དྲན་པ་སོགས་ཀྱི་

གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དྲིན་དྲན་པ་བསྟོམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མར་བསྟོམས་པའི་འོག་ཏུ་ཐོག་མར་ཚེ་འདིའི་མ་ལ་བསྟོམས་ན་སྐྱེ་སྡུར་བར་བོ་ཏོབ་བཞེད་པ་ལྟར་བསྟོམ་པར་བྱ་སྟེ། མདུན་དུ་མ་རྣམ་པ་གསལ་པོ་ཞིག་བསམས་

ལ་བལྟར་དུ་མ་ཟད་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འདིས་བདག་གི་མ་བབྱང་ལས་འདས་པ་བྱེད་བྱེད་པ་ཡིན་སྐམ་དུ་ལན་འགའ་ཞིག་བསམ་མོ། །དེ་ལྟར་དེས་མ་བྱས་པའི་དུས་སུ་གནོད་པ་

ཐམས་ཅད་ལས་བསྐྱབས། ཕན་བདེ་ཐམས་ཅད་

བསྐྱབས། ཁྱད་པར་དུ་ཆོ་འདིར་ཡང་དང་པོ་མང་ལ་དུ་ཡུན་རིང་པོར་བཟུང་། དེ་ནས་བཙས་པའི་དུས་སུ་སྐུ་སེར་ཟིང་ངེ་བཞིག་ཤའི་དོད་ལ་བཅར། སོར་མོ་བཅུའི་ཁ་ལ་གཡེངས། ནུ་ཞོ་བསྐྱེན། རོམ་བུ་ཁས་བསྡོད། སྐབས་

@196A ྱ།། །ལུད་ཁས་ཕྱེས། མི་གཙང་བ་ལག་པས་ཕྱེས་ཀྱིན་ཐབས་སྐ་ཆོགས་ཀྱིས་སྐྱོང་ལ་མེད་པར་གསོས། དེ་ཡང་བཀྲེས་སྐོམ་གྱི་དུས་སུ་བཟའ་བཏུང་དང་འཁྲུགས་པའི་དུས་སུ་གོས་དང་ཕོངས་པའི་དུས་སུ་

རོར་རང་གིས་སྐྱེད་མི་བྱ་བ་རྣམས་བྱེན། ཡོ་བྱད་དེ་རྣམས་ཀྱང་བདེ་བླག་ཏུ་རྟེད་ནས་མིན་གྱི། སྲིག་དང་སྡུག་དང་གཏམ་ངན་དང་བསྲེས་ཀྱིན་ཤ་ཐང་ཐང་དུ་བཙལ་ནས་བྱེན་པ་ཡིན། བྱ་ལ་ན་ཚ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་བྱང་ན། བྱ་འཆི་བ་བས་རང་

འཆི་བ་དང་བྱ་ན་བས་རང་ན་བ་དང་བྱ་སྡུག་པ་བས་རང་སྡུག་པ་ལ་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་འདམ་ཞིང་སྲོར་བས་དེ་བསལ་བའི་ཐབས་བྱེད་པ་ཡིན། མདོར་ན་རང་གིས་ཤེས་ཚད་དང་རྣས་

ཚད་ཀྱིས་ཕན་བདེ་གང་ཡིན་བསྟན། གནོད་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་

སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཚུལ་རྣམས་ལ་རྟེ་གཅིག་ཀྱུ་སེམས་པའོ། །དེ་ལྟར་བསྟོམས་པས་དེན་དན་པའི་བློ་ཆོག་ཙམ་མིན་པ་ཞེག་སྟེས་པ་ན། དེ་ནས་ཕ་ལ་སོགས་པའི་མཛའ་བཤེས་གཞན་ལའང་མར་ཤེས་པར་བྱས་ལ་དེ་ལྟར་བསྟོམ། དེ་ནས་བར་

མ་རྣམས་ཀྱང་མར་ཤེས་པར་བྱས་ལ་བསྟོམ། དེ་ལ་མཛའ་བཤེས་འདྲ་བའི་བློ་སྐྱེས་པ་ན་དགྲ་རྣམས་ཀྱང་མར་ཤེས་པར་བྱས་ལ་བསྟོམ། དེ་ལ་མ་དང་འདྲ་བའི་བློ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་ཕྱོགས་བཅུའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མར་ཤེས་པ་སྟོན་དུ་བཏང་

ལ་རིམ་གྱིས་རྒྱུ་ཇེ་ཆེར་བཏང་ལ་བསྟོམ་མོ། །དྲིན་དུ་གཟོ་བ་བསྟོམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྐྱེ་ཤི་འཕོས་པས་ངོ་མ་ཤེས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་པ་བདག་གི་མ་དྲིན་ཅན་སྡུག་བསྔལ་ཞིང་སྐྱབས་མེད་པ་དེ་རྣམས་རྩེས་མེད་དུ་དོར་ནས་རང་ཉིད་འཁོར་བ་ལས་ཅི་ཐར་བྱེད་

@196B ན་དེ་ལས་ཁྲེལ་ཆུང་བ་མེད་དེ། སློབ་མ་ལ་སྦྱིངས་པ་ལས། ཉེ་དུ་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོའི་ཁོངས་སུ་ཆུད་གྱུར་པ། །ཟློང་གི་ནང་དུ་ལྷུང་བ་ལྟ་བུར་སྣང་ཞིན་དུ། །སྐྱེ་ཤི་འཕོས་པས་ངོ་

མ་ཤེས་པ་དེ་བོར་ནས། །གལ་ཏེ་གཅིག་ཐར་བྱེད་ན་དེ་ལས་

ཁྲལ་བོར་མེད། །ཅེས་སོ། །དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་དྲིན་ཅན་འདོར་བ་ནི་མ་རབས་རྣམས་ལའང་མི་རིགས་ན་བདག་གི་ཚུལ་དང་གཡ་མཐུན་སྐམ་དུ་བསམས་ནས་དྲིན་ལན་བསྒོར་བའི་ཁུར་བཟུང་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། བྱིས་པ་ཡང་ན་བཙའ་བ་ཅི་ཡང་མི་

རུས་པས། །གང་གི་ཀུ་ཞོ་བྱམས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་གཟགས་འཐུངས་པ། །ངལ་བ་མང་བསྟེན་བྱམས་ལ་བརྟེན་པ་དེ་དག་འདིར། །ཕིན་ཏུ་མ་རབས་ཤིག་ནའང་སྤོང་བར་སུ་ཞིག་སྤྲོ། །གང་གི་ཁོང་ན་འདི་སྐབས་རྣེད་ནས་གནས་བྱས་ཤིང་། །གང་

གིས་བརྩེ་བའི་སེམས་ཀྱིས་ཟོན་བཅས་འདི་བླངས་པ། །ཉོན་མོངས་དེ་དག་སྤྱག་བསྔལ་སྐྱབས་མེད་འདིར་བོར་ནས། །འགྲོ་བ་མ་རབས་ཐ་ཤལ་ཞིག་ནའང་སུ་ཞིག་སྤྲོ། །ཞེས་དང་། ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པར་བསྟོད་པ་ལས་ཀྱང་། སེམས་

ཅན་གང་དག་མ་རིག་ལྷོངས་བས་བསམ་པ་རྒྱུད་བའི་བློ་གོས་ཅན། །ཞ་དང་བྲལ་གྱུར་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱམས་པས་ཕན་བཏགས་པ། །དེ་དག་བཏང་ནས་གཅིག་ཏུ་ཐར

བར་བྱེད་པ་བདག་གི་ཚུལ་མིན་ཞེས། །དེ་སྐད་

ཁྱོད་ཀྱིས་འགྲོ་བ་མགོན་མེད་ངེས་ཐར་བགྱིད་སྐད་སྨོན་ལམ་བཏབ། །ཅེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་ཕན་ལན་བྱེད་པ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱ་སྟམ་ན། མ་རང་གིས་ཀྱང་འཁོར་བའི་བདེ་འབྱོར་ཅི་ཙམ་ཞིག་ཐོབ་སྟེ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་

@197A ཉམ། །བསྟས་པ་མེད། དེས་ན་བདག་གིས་སྡོན་ཆད་ཉོན་མོངས་པའི་གདོན་གྱིས་བརླམས་པའི་དབང་གིས་རྨས་ནས་རྨ་དག་པོ་བྱུང་ཟིན་པ་ལ། བ་ཚྭ་ལ་སོགས་པའི་འགྱུར་བྱེད་འདེབས་པ་དང་འདྲ་བར། རང་

བཞིན་གྱིས་སྤྱག་བསྔལ་བར་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་སྙར་ཡང་སྤྱག་བསྔལ་སྟ་ཚོགས་བསྒྲིད་པ་དང་། བྱམས་པས་ཕན་བཏགས་པ་དེ་རྣམས་ནི་ཐར་པ་རྒྱ་དན་ལས་འདས་པའི་བདེ་བ་ལ་དགོད་བར་བྱའོ་སྙམ་དུ་ཕན་ལན་བྱ་དགོས་ཏེ། དབྱ་

མའི་སྐྱིང་པོ་ལས། གཞན་ཡང་སྡོན་ཆད་ཉོན་མོངས་པའི། །གདོན་གྱིས་བརླམས་པ་བདག་གིས་ནི། །རྣམ་ལ་འགྱུར་བྱེད་འདེབས་པ་བཞིན། །སྤྱག་བསྔལ་ནད་པ་གང་སྤྱག་བྱས། །སྐྱེ་བ་

གཞན་དུ་གང་དག་གིས། །བྱམས་དང་བསྟེན་བཀུར་

ཕན་པ་བྱས། །དེ་ལ་ལན་དུ་ཕན་གདགས་པ། །སྡུ་དན་འདས་ལས་གཞན་ཅི་ཡོད། །ཅེས་སོ། །རྒྱ་མཚོ་རི་རབ་དང་བཅས་བའི་ཁྱར་ལས། བྱས་པ་མི་གཟོ་བ་ཁྱར་ཆེ་བ་དང་། བྱས་པ་གཟོ་བ་ནི་མཁས་པས་བསྟགས་པའི་གནས་སུ་

གསུངས་ཏེ། ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་རྣ་སྔའི་ཆོགས་བཅད་ལས། རྒྱ་མཚོ་དང་ནི་རི་རབ་དང་། །ས་རྣམས་བདག་གི་ཁྱར་མིན་གྱི། །བྱས་པ་མི་གཟོ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་བདག་གི་ཁྱར་ཆེན་ཡིན། །མི་གང་སེམས་ནི་མི་རྟོད་ཅིང་། །བྱས་པ་གཟོ་

དང་བྱས་པ་ཚོར། །བྱས་བ་ཆུད་གཟོན་མི་བྱེད་པ། །དེ་དག་མཁས་པས་རབ་ཏུ་བསྟགས། །ཞེས་སོ། །མདོར་བསྡུ་ན་རང་གི་མ། དན་པ་རྣལ་དུ་མི་གནས་པར་སྨྲོ་ཞིང་མིག་ལོང་བ་ལོང་ཁྲིད་མེད་པ་ཞིག་གོམ་པ་རེ་རེ་ནས་བརྒྱ་འཆའ་

@197B ཞིང་གཡང་ཁ་འཇིགས་སུ་རྩང་བ་ལ་མངོན་པར་ཕྱོགས་ནས་འགྲོ། མ་དེས་ཀྱང་བུ་ལ་མི་རེ་ན་སུ་ལ་རེ། བུ་དེ་ཡའང་མ་དེ་འཇིགས་པ་དེ་ལས་སྐྲོལ་བ་མི་འབབ་ན་སུ་ལ་འབབ་པས་

དེ་ལས་སྒོལ་དགོས། དེ་བཞིན་དུ་མར་བྱུང་

པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པའི་གདོན་གྱིས་སེམས་རྣལ་དུ་གནས་པ་དཀྱགས་པས་ནི་ཤེས་པ་ལ་རང་དབང་མ་ཐོབ་པས་སྟེ། མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ལམ་ལྟ་བའི་མིག་དང་ནི་བྲལ། ཡང་དག་པའི་བཤེས་ཀྱི་ལོང་འཁྲིད་ནི་

མེད།། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་བཞིན་ཉེས་སྤྱོད་ཀྱིས་དབྱེན་བཅོས་པས་ནི་བརྟེག་འཆའ། སྤྱིར་འཁོར་བ་དང་ཞུད་པར་དུ་ངན་འགྲོའི་གཡང་ཁ་འགྱེམ་པ་མཐོང་ན། མ་དེ་ཡང་བྱ་ལ་རེ་དགོས་ལ། བྱ་ལའང་མ་དེ་འདོན་པ་འབབ་པས་དེ་ལྟར་བསམས་ནས་འཁོར་

བ་ལས་ངེས་པར་གདོན་པའི་དྲིན་གཟོ་བྱ་སྟེ། བསླབ་བཏུས་ལས། ཉོན་མོངས་ཀྱིས་སྤྱོ་གཏི་མུག་ལྡོངས། །གཡང་ས་མང་པོའི་ལམ་དུ་ནི། །གོམ་པ་རེ་རེ་བརྟེག་འཆའ་བ། །བདག་དང་གཞན་རྒྱ་མྱ་ངན་གཞི། །འགྲོ་བ་རྣམས་ནི་སྡུག་བསྔལ་

མཚུངས། །ཞེས་དེ་ལྟར་བལྟས་ནས་གཞན་ལ་སྐྱོན་བཙལ་བར་མི་རིགས་ཤིང་ཡོན་ཏན་སྤྲ་རེ་མཐོང་ན་ངོ་མཚར་བར་བརྩང་ཞེས་གསུངས་མོད་ཀྱང་འདིར་ཡང་ཉམ་ཐག་པའི་ཚུལ་སྤྱིར་དུ་

རྒང་བ་ཡིན་ནོ། །ཀཱཀ་པ་ཏྲོ་དེ་བསྒྲིད་པ་དངོས་ལ་གསུམ་

ལས། བྱམས་བ་བསྒོམ་པ་ལ་བྱམས་བའི་དམིགས་པ་ནི། བདེ་བ་དང་མི་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་ནོ། །རྣམ་པ་ནི་བདེ་བ་དང་ཕྲད་ན་ཅི་མ་རྒྱང་སྐམ་པ་དང་བདེ་བ་དང་ཕྲད་པར་གྱུར་ཅིག་སྐམ་པ་དང་བདེ་བ་དང་ཕྲད་པར་བྱའོ་

@198A ཞེས། །སྐམ་པའོ། །ཕན་ཡོན་ནི་ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། བྱ་བ་ཁྲག་ཁྱིག་དཀྱིགས་པའི་ཞིང་དག་ན། །མཆོད་པ་རྣམ་མང་དབག་མེད་ཇི་སྙེད་པ། །སྐྱེས་མཆོག་རྣམས་ལ་དེ་ཡིས་རྟག་མཆོད་

བས། །བྱམས་པའི་སེམས་ཀྱི་གྲངས་དང་ཚར་མི་ཕོད། །ཅེས་དངོས་པོ་ཤེན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བས་ཡུལ་མཐར་ཐུག་པའི་ཞིང་ལ་དུས་རྟག་ཏུ་མཆོད་པ་བྱེད་པ་ལས་བསོད་ནམས་ཆེས་ཆེ་བར་གསུངས་པ་དང་། འཇམ་དཔལ་གྱི་ཞིང་བཀོད་ལས་ཀྱང་།

བྱང་ཤར་གྱི་མཚམས་ནས་སངས་རྒྱས་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སྟོང་གིས་བརྒྱན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ན་དག་སྟོང་འགོག་པ་ལ་ཞུགས་པའི་བདེ་བ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་

རྣམས་ཀྱང་བདེ་བ་དང་ལྡན་ནོ། །དེར་ལོ་བྱེ་བ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་

ཚངས་སྤྱོད་སྤྱད་པས་ནི་ཞིང་འདིར་ཐ་ན་སེ་གོལ་གཏོགས་པའི་ཡུན་ཙམ་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་པའི་སེམས་བསྒོམ་ནས་ལས་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་བསྒྲུབ་ན་ཉིན་མཚན་དུ་གནས་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཞེས་བཤད་པ་དང་། རིན་

ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང་། རྩེའུ་ཆོས་སྡུམ་བརྒྱའི་ཁ་ཟས་དག །ཉིན་རེ་དུས་གསུམ་སྦྱིན་པས་ཀྱང་། །བྱམས་པ་ཡུད་ཙམ་ཐང་གཅིག་གི། །བསོད་ནམས་དག་ལ་ཆར་མི་ཕོད། །ལྟ་མི་བྱམས་པར་འགྱུར་བ་དང་། །དེ་དག་ཀྱང་ནི་

བསྟུང་བ་དང་། །ཡིད་བདེ་བ་དང་བདེ་མང་དང་། །དུག་དང་མཆོག་གྱིས་གཞོད་མེད་དང་། །འབད་པ་མེད་པར་དོན་འཐོབ་དང་། །ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་སྐྱེ་འགྱུར་ཏེ། །གལ་ཏེ་གོལ་བར་མ་གྱུར་ཀྱང་། །བྱམས་ཆོས་ཡོན་ཏན་

@198B བརྒྱད་འཐོབ་བོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྱམས་པ་ཡོད་ན་ལྟ་མི་བྱམས་ཤིང་ངོས་འདུ་བ་དང་། རྒྱལ་བས་ཀྱང་བདུད་སྡེ་བྱམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཕམ་པར་མཛད་པས་བསྟུང་བའི་

མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བ་སོགས་སོ། །དེས་

ན་སྐྱེ་བར་དཀའ་ཡང་འབད་དགོས་ཏེ། བསྟན་བཅུས་ལས། གསེར་འོད་དམ་པ་ལས་འབྱུང་བའི་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་བསྒོམ་པ་སྟོན་པའི་ཚིགས་བཅད་རྣམས་ལ་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསམས་ཏེ་ཐ་ན་ཚོག་ཏུ་ཡང་བཏེན་

ནས་བསྒོམ་པར་གསུངས་སོ། །ཚིག་དེ་ནི། གསེར་འོད་དམ་པའི་ཇ་ཚེན་སྒྲ་ཡིས་ནི། །སྟོང་གསུམ་འཇིག་རྟེན་འཇིག་རྟེན་གསུམ་འདི་ན། །ངན་སོང་སྡུག་བསྔལ་གཉིན་རྗེའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། །དབུལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་སྡུག

བསྔལ་ཞེ་བར་ཤོག །ཅེས་སོགས་སོ། །བྱམས་པ་བསྒོམ་པའི་རིམ་པ་ནི། ཐོག་མར་མཛའ་བཤེས་ལ་བསྒོམ། དེ་ནས་བར་མ་དང་དེ་ནས་དགྲ་ལ་བསྒོམ་པར་བྱ་ཞེང་དེ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསྒོམ་མོ། །བསྒོམ་

བའི་ཚུལ་ནི་ཇི་ལྟར་སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་བས་སྡུག་བསྔལ་བའི་ཚུལ་ཡང་ཡང་བསམས་ན་སྙིང་རྗེ་སྐྱེ་བ་ལྟར། སེམས་ཅན་ལ་ཟག་བཅས་དང་ཟག་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་མེད་ཅིང་བདེ་བས་

ཞོངས་ལུགས་རྣམས་ཡང་ཡང་བསམ་པར་

བྱ་སྟེ། དེ་གོམས་པ་ན་བདེ་བ་དང་ཕྲད་འདོད་དང་གིས་འབྱུང་ལ། དེ་ཡང་བདེ་བ་སྣ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཡིད་ལ་བྱས་ནས་དེ་དག་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བསྟབ་པར་བྱའོ། །སྐྱིང་རྡེ་བསྒོམ་པ་ལ་སྐྱིང་རྡེའི་དམིགས་པ་ནི། སྟུག་བསྔལ་

@199A ཞེས། །གསུམ་གྱིས་ཅི་རིགས་པར་སྟུག་བསྔལ་བའི་སེམས་ཅན་ནོ། །རྣམ་པ་ནི་སྟུག་བསྔལ་དེ་དག་དང་བྲལ་ན་སྐམ་པ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ཅིག་སྐམ་པ་དང་བྲལ་བར་བྱའོ་སྐམ་པའོ། །བསྒོམ་པའི་གོ་རིམ་ནི།

ཐོག་མར་མཛའ་བཤེས་དང་དེ་ནས་བར་མ་དང་དེ་ནས་དགྲ་ལ་བསྒོམ་སྟེ། མཛའ་བཤེས་དང་འབྲེལ་བར་དགྲ་ལའང་སེམས་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་ཚེ། རིམ་གྱིས་ཕྱོགས་བཅུའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལའང་བསྒོམ་མོ། །དེ་ལྟར་བཏང་

སྙོམས་དང་བྱམས་པ་དང་སྐྱིང་རྡེ་ལ་ཡུལ་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་རིམ་ཅན་དུ་བསྒོམ་པ་དེ་ནི། ཚོར་མངོན་པའི་མདོའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་སྒོབ་དཔོན་ཀླུ་མ་ལ་ཕྱི་ལས་མཛད་པ་ཡིན་ལ་དེ་ནི་གནད་

ཀིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། ས་སོར་མ་ཕྱེ་བར་དང་པོ་ནས་

སྤྱི་ལ་དམིགས་ནས་སྨྲངས་པ་ལ་སྐྱེ་བ་ལྟར་སྣང་ཡང་རེ་རེ་ནས་བསམས་ན་གང་ལའང་མི་སྐྱེ་བར་སྣང་ལ། རེ་རེ་ནས་ཡིད་འཐྲུར་བའི་ཚོར་བ་སྟར་བཞད་པ་ལྟར་བཏོན་ནས་ཇེ་མང་དུ་བཏང་སྙོམ་མཐར་སྤྱི་ལ་དམིགས་ནས་བསྒྲུབས་ན་

ཚོགས་པ་དང་སོ་སོ་བ་གང་ལ་དམིགས་ཀྱང་རྣམ་དག་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བསྒོམ་པའི་ཚུལ་ནི། མར་གྱུར་བའི་ཤ སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་འཁོར་བར་ལྷུང་ནས་སྤྱི་དང་སོ་སོའི་སྡུག་བསྔལ་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་ཚོང་བ་རྣམས་སེམས་པ་སྙེ་སྟུག

བསྔལ་རྣམས་ནི་སྔར་བཞད་ཟིན་ཏོ། །དེ་ཡང་སྔར་སྐྱེས་བྱ་འབྱིང་གི་ལམ་སྦྱངས་པས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ན་རང་གི་ཉམས་ལ་དཔགས་ཏེ་བསྒོམས་པས་སྐྱེ་སྨྲ་བར་འགྱུར་རོ། །རང་གི་སྟེང་དུ་དེ་དག་བསམས་ན་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་སྐྱེ་

@199B བའི་རྒྱུར་འགྱུར་ལ། གཞན་སྟེང་དུ་བསམས་པས་སྐྱིང་རྡེ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་རོ། །འོན་ཀྱང་རང་སྟེང་དུ་སེམས་པ་སྔོན་དུ་མ་སོང་ན་གནད་དུ་འགྱོ་བ་མི་སྐྱེའོ། །དེ་དག་ནི་མཚོན་བ་

ཙོམ་སྟེ། རྒྱས་པར་སྣོང་རྟེའི་དམིགས་པའི་སྡུག

བསྟལ་བརྒྱ་རྩ་བཅུ་བྱང་སར་གསུངས་པ་ལ་བློའི་མཐུ་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་སྡུག་བསྟལ་གྱི་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་མཐར་ཐུག་པ་སྐྱོ་བའི་སེམས་ཀྱིས་སྡུག་བསྟལ་མཐོང་བ་ལས། བྱང་

ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྣོང་རྟེ་བསྒོམ་པས་སྡུག་བསྟལ་སེམས་པ་མང་བར་གསུངས་སོ། །བདེ་བ་མེད་པ་དང་སྡུག་བསྟལ་བའི་ཚུལ་སྒོ་མཐའ་ཡས་པ་ནས་བསམས་ན་བྱམས་པ་དང་སྣོང་རྟེ་ཡང་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་སྐྱེ་ལ། རྒྱུན་རིང་བར་

བསམས་ན་ཤུགས་དྲག་ལ་བརྟན་པ་སྐྱེ་བས་གདམས་ངག་ཟུང་ཟད་རེས་ཆོམ་ནས་གཞུང་ཆེ་བ་ནས་བཤད་པ་རྣམས་ལ་བསྒོམ་པ་དོར་ན་སྟོབས་ཤིན་ཏུ་ཆུང་དོ། །དེ་ཡང་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཐེག་ཆེན་གྱི་འཇུག་སྒོ་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་

ལུགས་དང་སྣོང་རྟེ་ཙ་བར་འབྱོ་ལུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་ཚེགས་པར་ཕྱེད་ནས། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱད་ཅིང་བསྒྲུབས་པའི་མཐར་སྐྱེས་པའི་སྙོང་བ་དགོས་ཀྱི།

གོ་བས་ལེགས་པར་དམིགས་མ་ཕྱེད་པར་ཕྱར་

ཚུགས་རེ་ལ་འབད་བའི་རྩོང་བ་ཐམ་ཐོམ་གྱིས་གར་ཡང་མི་ཕྱིན་ཏེ། ཉམས་ལེན་གྱི་སྐབས་གཞན་དུའང་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་སྟིང་རྗེ་སྐྱེས་པའི་ཚད་ནི། སྒོམ་རིམ་དང་པོ་ལས། གང་གི་ཚེ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་བྱ་མི་བདེ་བ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་

@200A ྱྱ། །ཐམས་ཅད་ལའང་སྡུག་བསྔལ་གཏན་ནས་བྱང་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པའི་སྟིང་རྗེ་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མཚུངས་པར་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཚེ་དེ་རྗོགས་པ་ཡིན་པས་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་

མིང་འཐོབ་སྟེ། ཞེས་བྱ་ཆུང་ངུས་སྟིང་དུ་ཆེས་སྡུག་པ་སྡུག་བསྔལ་བར་གྱུར་པ་ལམ་ཡ་ དེ་སྟིང་རྗེ་ཇི་ཙམ་སྐྱེ་བ་དེ་ཙམ་པའི་བློའི་ཚོད་ཅིག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྟིང་རྗེ་རང་གི་ངང་གིས་སྐྱེ་བ་ན་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་མཚན་ཉིད་ཚང་བར་གསུངས་སོ། །

འདིས་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་པའི་ཚད་ཀྱང་རིག་པར་བྱའོ། །ཡང་ལྟང་དེའི་འཕྲོས་ཉིད་ནས། དེ་ལྟར་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་མ་ལུས་པ་དྲང་བར་དམ་བཅས་ནས་

བློ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་

ཏུ་སྨོན་པའི་རང་བཞིན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེམ་མི་དགོས་པར་སྐྱེ་སྟེ། ཞེས་སྨོན་སེམས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་སྡུར་བཤད་པའི་སྣོང་རྩེ་ཆེན་པོ་དེ་དགོས་པར་གསུངས་ཏེ། འདིས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེས་པའི་ཚད་

ཀྱང་ཞེས་པར་བྱའོ། །འདི་ཡང་ལམ་མཐོན་པོར་སོང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་མིན་གྱི། ལས་དང་པོ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་དེ་ལྟར་གསུངས་ལ། ཐེག་བསྡུས་ལས་ཀྱང་། བཟང་དང་སྨོན་པའི་སྟོབས་ཅན་དང་། །འདྲན་

བརྟན་ཁྱད་པར་འགྲོ་བ་ནི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གྲངས་མེད་གསུམ། །ཀུན་ཏུ་རྩོམ་པར་མཛད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས། གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་འགོ་རྩོམ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལའང་སེམས་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་སྐྱེ

@200B དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འདི་དག་གི་ཕྱོགས་དང་ཡུལ་ཅམ་ནའང་མེད་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་དོན་དུ་བདག་གིས་དག་བ་འདི་བྱའོ་

སྐམ་དུ་བསམ་པ་བསྒྲིད་པ་ཙམ་ལ་ཆེས་ཆེར་འབྲལ་ནས་མ་

ཐོབ་པར་ཐོབ་བོ་སྐམ་པའི་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་བརྟན་པར་བྱས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གདམས་ངག་གི་མཐིལ་དུ་བཟུང་ནས་མི་སྡུང་བར་གཞན་ཞིག་ནས་འཚོལ་ཞིང་འབད་པས་ས་མང་པོ་ཞིག་བཅད་པར་འདོད་པ་ཁོ་ན་སྣང་བ་ལ། ཐེག་པ་

ཆེན་པོའི་གནད་ཤེས་པས་བལྟས་ན་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སུ་སྣང་སྟེ། རྒྱལ་སྲས་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐལ་པ་དུ་མར་ཐུགས་དམ་གྱི་མཐིལ་དུ་བཟུང་ནས་སྡུང་བར་གཞུང་དུ་མ་ལས་འབྱུང་ན་གོ་བ་ཙམ་ལས་མེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལྟ་ཅི་སྟོས་པའི་

ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ལམ་གཞན་བསྟོམ་དུ་མི་རུང་ཟེར་བ་མིན་གྱི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྡུང་བའི་སྐོར་ལའང་གདམས་པའི་མཐིལ་དུ་བཟུང་ནས་བསྐྱང་དགོས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ། །སྤྱིར་སྔར་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་རྒྱུད་བ་མ་སྐྱེས་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་

བསྟན་པར་བྱ་བ་རྣམས་ཤེས་ཤིང་ཐེག་ཆེན་ལ་མོས་པ་བརྟན་ན་སྔོན་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་སྔོམ་པ་ཆོ་གས་བཟུང་ནས་དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྡུང་བའང་ཡོད་དེ། སྤྱོད་འཇུག་ཏུ་སྔོན་ལ་

སྟོམ་པ་དང་སེམས་བརྟང་ནས་དེའི་བསླབ་བྱ་ཕྱིན་

དུག་གི་བསམ་གཏན་གྱི་སྐབས་སུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྤྲོང་ལུགས་རྣམས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །འོན་ཀྱང་དེ་དག་གི་སྣོད་རྩང་དུ་བསླབ་པ་ལའང་སྟོན་དུ་ཆུག་མང་པོ་ཞིག་སྤྲོང་དགོས་པ་སྟང་སྟེ། ཞན་ཡོན་སེམས་པ་དང་ཡན་

@201A ྱ།། །ལག་བདུན་པ་དང་སྐྱབས་འགྲོས་རྒྱུད་སྤྲོང་བ་དང་བསླབ་བྱ་རྣམས་ཤེས་པར་བྱས་ནས་བསྡུང་འདོད་བསྐྱེད་པའོ། །དེས་ན་ལམ་བགྲོད་པ་ལ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྤྲུངས་ནས་ཇི་རྒྱས་སུ་འགྲོ་

དགོས་པ་ལ་མིང་ཙམ་ཞིག་སྟང་ཡང་། དེ་དང་འདྲ་བར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱང་ལེགས་པར་བསྒྲུབས་ནས་གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་ཞུགས་པར་སོང་ནས་ལམ་བགྲོད་དགོས་པ་ལ་མིང་ཙམ་ཡང་མི་སྟང་དོ། །འདི་ནི་རྒྱལ་བ་

ཀུན་གྱི་བགྲོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་ཞ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་ནས་སེམས་བསྒྲེད་པ་ཉིད་གཉིས་གསུངས་པ་ལ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་དག་གིས་ལམ་བགྲོད་ཚུལ་

བཤད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ལྷག་བསམ་བསྒོམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་བསྒོམས་པའི་མཐར་ཀྱི་མ་བདག་ལ་སྡུག་ཅིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་སེམས་ཅན་འདི་དག་འདི་ལྟར་བདེ་བས་ཡོངས་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་ན། འདི་

དག་ཇི་ལྟར་བདེ་བ་དང་ཕྲད་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་ལས་ཐར་བར་བྱ་སྙམ་དུ་སེམས་ཤིང་དེ་དག་སྐྱོལ་བའི་ཁྱར་འཕྲིར་བ་ལ་ཐ་ན་ཚོག་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་ཟློ་སྦྱོང་བའོ། །འདི་ཏྲིན་ལན་གཅིག་བའི་སྐབས་སུ་ཡང་ཅུང་ཟད་བྱུང་མོད་ཀྱང་

འདིར་བསྟན་པ་ནི་བདེ་བ་དང་ཕྲད་ན་དང་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་ན་སྙམ་པའི་བྱམས་སྙིང་རྗེས་མི་ཚོག་གི། སེམས་ཅན་ལ་བདག་གིས་ཕན་བདེ་བསྒྲུབ་བོ་སྙམ་པའི་བསམ་པ་འདྲེན་རྒྱས་པའི་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་བསྒྲིད་དགོས་

@201B པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་ཀྱང་ཐུན་ཀྱི་ངོ་བོ་ཙམ་ལ་མིན་གྱི། ཐུན་རྗེས་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་དན་པར་བྱས་ནས་རྒྱུན་ལྡན་དུ་བསྒྲུངས་ན་བོགས་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ།

སྒོམ་རིམ་བར་པ་ལས། སྒོང་རྩེ་

དེ་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་འདུག་ཀྱང་རྟུང་སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དུའང་རྟུང་སྟེ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བསྒོམ་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་ལ། སྒོང་རྩེ་ནི་མཆོད་པ་ཙམ་སྟེ་དམིགས་རྣམ་གང་སྐྱོང་ཐམས་ཅད་

ལ་འདྲའོ། །སྤྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཙཱན་ཏི་མིས་ཀྱང་། སེམས་ཀྱི་ཤིང་ནི་ཐོག་མ་མེད་དུས་ཅན། །ཉོན་མོངས་ཁ་བའི་ཁུ་བས་རྒྱན་བསྒོས་པ། །རོ་ཞེམ་དངོས་པོར་བཀྱེ་བར་མི་རུས་ལ། །ཡོན་ཏན་ཆུ་ཡི་ཐིགས་པས་ཅི་རྙ་འགྱུར། །ཞེས་

རོ་ཤེན་ཀུ་ཁ་བའི་ཏིག་ཏའི་སྟོང་པོ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་ཞེག་ལ་བུར་ཁུ་ལྟ་བུའི་ཐིགས་པ་རེ་རེ་ཙམ་བླུགས་པས་མངར་པོར་བྱ་མི་རུས་པ་ལྟར། ཉོན་མོངས་པའི་རོ་ཁ་བས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བསྒོས་པའི་སེམས་རྒྱུད་ལ་བྱམས་པའམ་སྒོང་རྩེ་ལ་

སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བསྒོམ་པ་ཡུན་ཐུང་ཐུང་རེས་ཅིར་ཡང་མི་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་རྒྱུན་སྟོན་དུ་སྤྱོར་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་བྱང་ཆུབ་དོན་དུ་གཉིར་བའི་བློ་སྤྱད་བ་ནི། སྔར་

བཤའད་པའི་རིམ་པས་བདས་ནས་གཞན་དོན་ལ་བྱང་ཆུབ་

དགོས་པར་མཐོང་ནས་དེ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་བསྟེད་པའང་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་དེ་ཙམ་བྱིས་མི་ཆོག་པས་སྔར་སྐྱབས་འགྲོའི་སྐབས་སུ་བཤའད་པ་ལྟར་སྐུ་གསུང་ཐུགས་དང་འཕྲིན་ལས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་བསམས་པའི་སྒོ་ནས་ཐོག་མར་དད་པ་ཅི་

@202A ཞེས། །འཕེལ་བྱ། དེ་ནས་དང་པས་འདུན་པའི་རྟེན་བྱེད་པར་གསུངས་པས་ཡོན་ཏན་དེ་དག་ལ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་ཐོབ་འདོད་བསྟེད་དེ་རང་གི་དོན་ལའང་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་པ་མེད་བྱ་མི་རྩད་བ་ལ་ངེས་པ་དང་ངོ། །

སེམས་བསྐྱེད་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མང་ཡང་སྙིང་རྗེས་ནོན་ཏེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ནི་ཁྱད་པར་ཆེ་བར་ཡེ་ཤེས་ཕུག་རྒྱའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་བཀའ་སྩལ་བར་སྣོམ་རིམ་དང་པོ་ལས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་སྦྱངས་པའི་འབྲས་བུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ངོས་

བཟུང་བ་ནི། །སྤྱི་མཚན་ཉིད་ནི་སྔར་དྲངས་པའི་མདོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་ལུང་དོན་བཞིན་ཡིན་ལ། དབྱེ་བ་ནི་སྟོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས། སྟོང་འཇུག་ལས། འགྲོ་བར་

འདོད་དང་འགྲོ་བ་ཡི། །བྱེ་བྲག་ཇི་ལྟར་ཤེས་པ་ལྟར། །དེ་

བཞིན་མཁས་པས་འདི་གཉིས་ཀྱི། །བྱེ་བྲག་རིམ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་སྨོན་འཇུག་གཉིས་སུ་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་མི་མཐུན་པ་མང་དུ་སྣང་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་སུ་ བྱུང་ཅིག་སྨམ་པའམ་སངས་རྒྱས་སུ་

འགྱུར་བར་བྱའོ་སྨམ་དུ་སྨོན་ལ། སྨིན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་ཀྱང་རུང་མི་སློབ་ཀྱང་རུང་ཇི་སྲིད་དུ་སྡོམ་པ་མ་བརྙེད་བ་དེ་སྲིད་དུ་སྨོན་པའི་སེམས་ཡིན་ལ། སྡོམ་པ་བརྙེད་བ་ནས་ སེམས་དེ་འཇུག་པའི་སེམས་སུ་ཤེས་པར་

བྱ་སྟེ། སྨོན་རིམ་དང་པོ་ལས། དེ་ལ་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་གང་ཐོག་མར་དོན་དུ་གཉེར་བ་དེ་ནི་སྨོན་པའི་སེམས་སོ། །གང་ཕན་ཆད་སྡོམ་པ་ བརྙེད་སྟེ་ཚོགས་རྣམས་ལ་ཞུགས་པ་དེ་ནི་

@202B ཞུགས་པའི་སེམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་བརྒལ་ལན་མང་དུ་སྣང་ཡང་མ་སྤྲོས་སོ། །གཉིས་པ་ཞི་བ་ལྷའི་གཞུང་ལ་བཏེན་ནས་སྤྲུང་བ་ལ་གསུམ་ལས།

བདག་གཞན་བརྩེ་བའི་ཕན་ཡོན་དང་མ་བརྩེས་པའི་ཉེས་

དམིགས་བསམ་པ་ནི། སྙོད་འཇུག་ལས། གང་ཞིག་བདག་དང་གཞན་རྣམས་ནི། །སྡུང་དུ་བསྒྲུབ་པར་འདོད་པ་དེས། །བདག་དང་གཞན་དུ་བརྩེ་བྱ་བ། །གསང་བའི་དམ་པ་སྤྱད་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། འཇིག་རྟེན་བདེ་བ་ཇི་སྙེད་པ། ।

དེ་ཀུན་གཞན་བདེ་འདོད་ལས་བྱུང་། །འཇིག་རྟེན་སྡུག་བསྔལ་ཇི་སྙེད་པ། །དེ་ཀུན་བདག་བདེ་འདོད་ལས་བྱུང་། །མང་དུ་ཐའད་ལྟ་ཅི་དགོས་ཏེ། །བྱིས་པ་རང་གི་དོན་བྱེད་དང་། །ཐུབ་པ་གཞན་གྱི་དོན་མཛད་པ། །འདི་གཉིས་ཀྱི་ནི་ཁྱད་པར་

ལྟོས། །བདག་བདེ་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དག །ཡང་དག་བརྩེ་བར་མ་བྱས་ན། །སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་མི་འགྱུབ་ཅིང་། །འཁོར་བ་ན་ཡང་བདེ་བ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། བདག་གཅེས་པར་འཛིན་པ་རྣུད་པ་ཀུན་གྱི་སྟོང་དང་།

གཞན་གཅེས་པར་འཛིན་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་སུ་བསམ་མོ། །བདག་གཞན་བརྩེ་བའི་བསམ་པ་གོམས་ན་བསྒྲིད་པར་རུས་པ་ནི། སྔར་རང་གི་དབྱུ་བྱེད་པ་མིང་ཐོས་

ནའང་འཇིགས་པ་སྐྱེ་བ་ཞིག་ཕྱིས་མཐུན་

པར་བྱས་ནས་མཛའ་བ་ན་དེ་མེད་ན་མི་དགའ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བ་ལྟར། བློ་གོམས་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པས་ན་བདག་ལ་གཞན་བཞིན་དང་གཞན་ལ་བདག་བཞིན་དུ་བལྟ་བའང་གོམས་ན་སྐྱེ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། དཀའ་ལས་ཕྱིར་ལྡོག་མི་བྱ་སྟེ། ।

@203A ཞེས། །འདི་ལྟར་གོམས་པའི་མཐུ་ཡིས་ནི། །གང་གི་མིང་ཐོས་འཇིགས་པ་ཡང་། །དེ་ཉིད་མེད་ན་མི་དགར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། བདག་གི་ལུས་ནི་གཞན་དག་ཏུ། །བཞག་པ་དེ་ལྟར་དཀའ་བ་མེད། །ཅེས་སོ། ।

གལ་ཏེ་གཞན་གྱི་ལུས་བདག་གི་ལུས་མིན་པས་དེ་ལ་རང་གི་བློ་འདྲ་བ་ཇི་ལྟར་བསྒྲིད་དུ་རུང་སྙམ་ན། ལུས་འདི་ཡང་ཕ་མའི་ཁུ་ཁྲག་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཞིང་གཞན་གྱི་ལུས་ཀྱི་ཚ་ཤས་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཀྱང་སྟོན་གོམས་པའི་དབང་གིས་

ངར་འཛིན་པ་སྐྱེ་བ་ལྟར། གཞན་ལུས་ལའང་རང་གི་བཞིན་གཅེས་པར་འཛིན་པ་གོམས་པར་བྱས་ན་སྐྱེ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་བས་ཇི་ལྟར་གཞན་དག་གི། །ཁུ་བ་ཁྲག་གི་ཐིགས་པ་ལ། །ཁྲོད་

ཀྱིས་ངར་འཛིན་བྱས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་

གཞན་ལ་གོམས་པར་བྱིས། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཕན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་ལེགས་པར་བསམས་པས་ནི་སྐྱིང་ཐག་པ་ནས་དེ་བསྒོམ་པ་ལ་སྤྲོ་ཤུགས་སྐྱེ་ལ་གོམས་པར་བྱས་ན་བསྐྱེད་རྫས་པར་ཡང་མཐོང་བ་དེས། བདག

གཞན་བརྩེ་བའི་ཚུལ་བསྒོམ་པའི་རིམ་པ་ནི། བདག་གཞན་བརྩེ་ཞེས་པ་དང་བདག་གཞན་དུ་བྱ་ཞིང་གཞན་བདག་ཏུ་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་གཞན་ལ་ངའོ་སྙམ་དུ་དང་དེའི་མིག་ལ་སོགས་པ་ལ་ངའིའོ་སྙམ་པའི་བློ་སྤྱོང་བ་མིན་གྱི།

རང་ལ་གཅེས་པར་འཛིན་པ་དང་གཞན་ཡལ་བར་འདོར་བའི་བློ་གཉིས་གོས་བརྩེས་ཏེ་གཞན་ལ་རང་ལྟར་གཅེས་པར་འཛིན་ཅིང་རང་ལ་གཞན་ལྟར་ཡལ་བར་འདོར་བའི་བློ་བསྐྱེད་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་བདག་གི་བདེ་བ་དང་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་

@203B བརྩེ་བར་གསུངས་པའང་བདག་གཅེས་འཛིན་ལ་དབྱར་བལྟས་ནས་བདག་གི་བདེ་བ་ལ་ཆེད་ཆེར་བྱེད་པ་འགོག་ཅིང་། གཞན་གཅེས་འཛིན་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་བལྟས་ནས་གཞན་གྱི་སྡུག་

བསྟལ་ཡལ་བར་འདོར་བ་བཀག་ནས་དེ་སེལ་བ་ལ་ཆེད་

ཆེར་བྱེད་པ་སྟེ། མདོར་ན་རང་གི་བདེ་བ་ལ་མི་བལྟ་བར་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་བསལ་བའི་དོན་དུ་འཇུག་པའོ། །ཐུབ་དེ་སྙོང་བ་ན་གེགས་ནི་གཉིས་ཏེ། རང་དང་གཞན་གྱི་བདེ་སྡུག་གི་རྟེན་བདག་དང་གཞན་གཉིས་སྟོ་སེར་ལྟར་སོ་སོར་བར་རིས་

སྡུ་བཅད་ནས་བླུབ་པར་འཛིན་ཅིང་། དེ་ནས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་བདེ་སྡུག་ལའང་འདི་ནི་འཛི་ཡིན་པས་བསླུབ་པའམ་བསལ་བར་བྱའོ། །འདི་ནི་གཞན་གྱི་ཡིན་པས་སྣམ་ནས་ཡལ་བར་འདོར་བས་དེའི་གཉེན་པོར་ནི་བདག་དང་གཞན་ངོ་བོ་

ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོར་རིས་སུ་ཆད་པ་མེད་དེ། ཕན་ཚུན་ལྷོས་ནས་བདག་ལའང་གཞན་གྱི་ཐྲོ་སྐྱེ་ལ་གཞན་ལའང་བདག་གི་ཐྲོ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ་ཕ་རོ་ཚུ་རི་བཞིན་ནོ། །དཔེར་ན་ཕ་རི་ལ་འདི་ངོས་ནས་ཕ་རིའི་ཐྲོ་སྐྱེ་ཡང་ཕ་རིར་ཕྱིན་ན་ཚུ་རིའི་ཐྲོ་སྐྱེ་

བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སྟོན་པོ་ཁ་དོག་སུ་ལྷོས་ཀྱང་སྟོན་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཐྲོ་སྐྱེ་ཡི། ཁ་དོག་གཞན་གྱི་ཐྲོ་མི་སྐྱེ་བ་དང་མི་འདྲའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བསྟན་བཀྲས་ལས། བདག་གཞན་མཉམ་ཉིད་

གོམས་བྱས་པས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་

བརྟན་པར་འགྱུར། །བདག་དང་གཞན་ཉིད་ལྷོས་པ་སྟེ། །ཞ་རོལ་ཚུ་རོལ་ཇི་བཞིན་བརྗུན། །ངོགས་ཏེ་རང་གིས་ཞ་རོལ་མིན། །གང་ལ་ལྷོས་ན་ཚུ་རོལ་འགྱུར། །བདག་ཉིད་རང་གིས་མ་བྱབ་ན། །གང་ལ་ལྷོས་ཏེ་གཞན་དུ་འགྱུར། །ཞེས་བལྷོས་ས་ལ་

@204A ཞེས། །ལྷོས་ནས་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། རང་གི་ངོ་བོས་བྱུབ་པ་མེད་པར་གསུངས་སོ། །ཡང་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་བདག་ལ་མི་གནོད་པས་དེ་སེལ་བའི་དོན་དུ་མི་འབད་དོ་སྙམ་པའི་གེགས་བསལ་བ་

ནི།ཞ དེ་ལྟ་ན་ཆས་པའི་ཚེ་སྡུག་བསྔལ་བར་དོགས་ནས་གཞོན་པའི་ཚེ་ནོར་གསོག་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཆུས་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་གཞོན་པ་ལ་མི་གནོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཤང་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཡང་ལག་པས་མི་སེལ་བར་འགྱུར་

ཏེ་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆུན་གཞོན་དང་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་མཚོན་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། ཉི་མ་སྔ་རྩིང་ངམ་སྔ་དྲོ་དང་ཕྱི་དྲོ་སོགས་ལའང་སྣང་རོ། །གལ་ཏེ་ཆུན་གཞོན་ཆྱུད་

གཅིག་ཡིན་ལ་ཤད་ལག་ཆོགས་པ་གཅིག་ཡིན་པས་རང་ཞེན་

གཉིས་དང་མི་འདྲའོ་སྙམ་ན། རྒྱུན་དང་ཆོགས་པ་ནི་སྐད་ཅིག་མང་པོ་དང་ཆོགས་པ་ཅན་མང་པོ་ལ་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི་རང་རྐྱ་བའི་ངོ་བོ་མེད་ལ། རང་གི་བདག་དང་གཞན་གྱི་བདག་ཀྱང་ཆོགས་རྒྱུན་དེ་ལ་འཇོག་དགོས་པས་བདག

དང་གཞན་ལྷོས་ནས་བཞག་པ་ཙམ་མིན་པའི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་དོ། །འོན་ཀྱང་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གཅེས་འཛིན་གོམས་པའི་དབང་གིས་རང་གི་སྡུག་བསྔལ་བྱང་བ་ལ་མི་བཟོད་པ་ཡིན་པས་གཞན་ལའང་གཅེས་འཛིན་

གོམས་ན་དེའི་སྡུག་བསྔལ་ལའང་མི་བཟོད་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བདག་གཞན་བརྩེ་བའི་གེགས་བསལ་ནས་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་དངོས་ནི། བདག་ལ་ཆགས་པའི་དབང་གིས་རང་གཅེས་པར་བརྟུང་བ་འདིས་འཁོར་བ་ཐོག་མེད་

@204B ནས་ད་བར་དུ་མི་འདོད་པ་སྣ་ཚོགས་བསྐྱེད་ལ། རང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞིག་བྱེད་པར་འདོད་ཀྱང་རང་གི་དོན་གཙོ་བོར་བཟུང་སྟེ་ཐབས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཞུགས་པས་བསྒལ་པ་བགྱང་

ལས་འདས་པ་སོང་ཡང་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་གང་

ཡང་མ་གྲུབ། མ་གྲུབ་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་སྨྲ་བསྟལ་འབའ་ཞིག་གིས་མནར་བར་བྱུར། རང་དོན་གྱི་བསམ་པ་དེ་གཞན་ལ་སྤོས་ནས་ཞུགས་ན་ཆེས་ཤིན་ཏུ་སྡུ་བར་སངས་རྒྱས་ནས་རང་གཞན་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་

པར་འགྱུར་བ་གདོན་མི་ཟ་བ་ལ་དེ་ལྟར་མ་བྱས་པས་དཀའ་ལ་དོན་མེད་པས་དུས་འདས་སོ། །དེ་ནི་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱས་ལ་དགྲའི་མཚོག་བདག་གཅེས་པར་འཛིན་པ་འདི་ཟུན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་བསྟེན་ནས་འབད་པ་དུ་མས་མ་སྐྱེས་

པ་མི་སྐྱེ་བ་དང་སྐྱེས་པ་རྒྱུན་འཕྱད་དུ་མི་གཞུག་གོ་སྟམ་པའི་ངེས་པ་བརྟན་པར་བྱས་ནས་ལན་དུ་མར་འགོག་པར་བྱེད་པ་སྟེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། འདི་ཡིས་བརྒྱ་ཕྲག་ཐམས་ཅད་དུ། །འཚོར་བར་བདག་ལ་གནོད་

པ་བྱས། །ཡིད་ཚྱོད་རང་དོན་བྱེད་འདོད་པས། །བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་འདས་བྱུར་ཀྱང་། །ངལ་བ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟ་བུས། །ཚྱོད་ཀྱིས་སྨྲ་བསྟལ་འབའ་ཞིག་བསྒྲུབས། །ཞེས་དང་། གལ་ཏེ་

ཁྲོད་ཀྱིས་སྡུག་

སུ། ཁལས་འདི་བྱས་པར་གྱུར་ན་ནི། །སངས་རྒྱས་ཕུན་སུམ་བདེ་མིན་པ། །གནས་སྐབས་འདི་འདྲར་འགྱུར་མི་སྲིད། །ཅེས་སོ། །དེ་ལྟར་རང་གི་ཁ་མི་འཛོག་ཕྱོགས་མི་སྐྱོར་བར་རང་གི་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དགེ་རྩ་

@205A ྱི། །རྣམས་ལྷོས་པ་མེད་པར་སེམས་ཅན་ལ་གཏེར་བའི་ཐྲོ་ཡང་ཡང་སྣང་བ་དང་གང་ལ་བཏང་བ་དེའི་དོན་བྱ་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་ལོག་པར་བསྟུབ་པ་མི་རིགས་པས་ལུས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ལ་རང་གི་

དོན་དུ་དམིགས་པའི་ཐྲོ་དགག་པར་བྱ་སྟེ། བདག་ནི་གཞན་གྱི་དབང་གྱུར་ཅེས། །ཡིད་ཁྲོད་ངེས་པར་ཤེས་གྱིས་ལ། །སེམས་ཅན་ཀུན་དོན་མ་གཏོགས་པར། །དེ་ནི་ཁྲོད་ཀྱིས་གཞན་མི་བསམ། །གཞན་དབང་མིག་ལ་སོགས་

པ་ཡིས། །རང་དོན་བསྟུབ་པར་རིགས་མ་ཡིན། །དེ་དོན་མིག་ལ་སོགས་པ་ཡིས། །དེ་ལ་ལོག་པར་བྱ་མི་རིགས། །ཞེས་སོ། །ལུས་ལ་སོགས་པ་ལ་གཞན་དོན་དུ་དམིགས་པ་ཤོར་ཏེ་རང་

གི་དོན་ལ་དམིགས་པའམ་ལུས་ངག་དང་

ཡིད་ཀྱིས་གཞན་ལ་གནོད་པའི་ཆེད་བྱེད་པར་སྣང་ན་འདིས་སྡུར་ཡང་མཐའ་མེད་པའི་གནོད་པ་ལ་སྣུར། དུ་དུང་ཡང་ཕན་པ་ལྟར་བཅོས་པ་ལ་འཁྱལ་ནས་དེའི་དབང་དུ་སོང་ན་སྡུག་བསྔལ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་པ་བསྒྱིད་དོ་སྙམ་

ནས་དགག་པར་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཁོ་བོ་གར་བརྟག་པའི། །སྡོན་གྱི་དུས་དེ་གཞན་ཡིན་ཏེ། །ངས་མཐོང་ཁྱོད་ད་གང་དུ་འགྲོ། །ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་པ་ཀུན་གཞོམ་བྱ། །དུ་དུང་བདག་ལ་རང་གི་དོན། །ཡོད་སྙམ་སེམས་པ་དེ་དོར་ཞིག །

བདག་གིས་གཞན་ལ་ཁྱོད་བཅོངས་ཀྱིས། །སྐྱོ་བར་མ་སེམས་ཞེ་ཤ་ཕྱལ། །གལ་ཏེ་བག་མེད་བྱུར་ནས་ཁྱོད། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མ་བྱིན་ན། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཁོ་བོ་དམྱལ་བ་ཡི། །སྡུང་མ་རྣམས་ལ་བྱིན་དུ་ངེས། །

@205B དེ་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་རེ་ལྟ་ཞིག །ཁོ་བོ་བྱིན་པས་ཡུན་རིང་སྡུག །ད་ནི་ཁོན་རྣམས་དྲན་བྱས་ཏེ། །ཁྱོད་ཀྱིས་རང་དོན་སེམས་པ་གཞོམ། །ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ལ་གཅེས་པར་

འཛིན་པའི་ཕན་ཡོན་ཡང་ཡང་བསམས་ནས་སྐྱིང་

ཐག་པའི་སྤྲོ་ཤུགས་བསྐྱེད་དེ་གཞན་ཡལ་བར་འདོར་བའི་ཚོར་མ་སྐྱེས་པ་མི་བསྐྱེད་པ་དང་སྐྱེས་པ་རྒྱུན་འཕྱད་དུ་མི་གཞུག་ཅིང་། གཞན་ལ་ཕངས་པ་དང་སྡུག་པ་དང་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཅི་སྐྱེའི་སྐོར་ནས་སྟོར་རང་ལ་གཅེས་པར་འཛིན་པ་བཞིན་

གཞན་ལ་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་ཚོར་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། གཞན་རྣམས་བདག་བཞིན་གཟུང་བར་བྱ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་གཅེས་པར་འཛིན་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་ནི་དེའི་དྲིན་དུན་བཞམ་དེས་རང་ལ་ཕན་འདོགས་པར་མཐོང་བ་དགོས་ལ།

དེ་ཡང་ས་བོན་བླུང་པོ་བཏབ་པ་ལས་སྟོན་ཐོག་མང་ཞིང་བཟང་བ་འབྱུང་བར་མཐོང་ན་ཞིང་ས་གཤིན་པོ་ལ་གཅེས་སྤྱས་སུ་འཛིན་པ་སྐྱེ་བ་ལྟར། སེམས་ཅན་གྱི་ཞིང་ལས་ཀྱང་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ས་བོན་བཏབ་པ་ལས་གནས་

སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པ་ལ་ངེས་པ་རྣེད་ན་གཅེས་པར་འཛིན་པ་སྐྱེ་བས་དེ་དག་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་དང་རྒྱལ་བ་

ལས། །སངས་རྒྱས་ཆོས་འགྲེབ་འདྲ་བ་ལ། །རྒྱལ་ལ་གྱས་

བྱེད་དེ་བཞིན་དུ། །སེམས་ཅན་ལ་མིན་ཅི་ཡི་ཚུལ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་སྲོག་བཅད་ན་དན་འགྲོ་གསུམ་དུ་འཁྲིད་ཅིང་། སྲོག་གཅོད་པ་ཐར་བར་བྱས་ན་བདེ་འགྲོ་དང་དེར་ཡང་ཚེ་རིང་བ་དང་། དེ་ལ་མ་བྱིན་པར་བླངས་པ་དང་ལོངས་སྤྱོད་བྱིན་པ་དང་

@206A ཞེས། །ཞི་སྡང་བསྒྲིད་པ་དང་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་བསྒོམས་པ་ལས་ཀྱང་ངན་འགྲོ་དང་བདེ་འགྲོར་འཁྲིད་པ་སོགས་དང་། ཁྱད་པར་དུ་དེ་དག་ལ་དམིགས་ནས་སེམས་བསྒྲིད་པ་དང་དེ་དག་གི་དོན་དུ་སྤྱོད་པ་རྣམས་བསྟན་པས་སངས་

རྒྱས་ཀྱང་དེ་ལ་རབ་ལས་ཤེད། སེམས་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་སྙིན་པ་སོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སེམས་ཅན་མཀྱ་བར་བྱ་བའི་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་བསམ་པར་

བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་།

འཇིག་རྟེན་བདེ་འགྲོར་ན་འགྲོ་ཡི། །འདོད་དང་མི་འདོད་འབྲས་བུ་དེ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་པ་དང་། །གནོད་པ་ལས་ནི་འབྱུང་བར་འགྱུར། །སེམས་ཅན་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་

ཀྱི། །གཏོ་འཕང་བློ་མེད་རྟེད་འགྱུར་ན། །ལྷ་དང་

མི་ཡི་ལོངས་སྤྱོད་གང་། །ཚངས་དང་དབང་པོ་དྲག་པོ་དང་། །འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བས་བསྟེན་དེ་དག །སེམས་ཅན་ཕན་པ་ཙམ་ཞིག་གིས། །མ་དྲངས་པ་ནི་འགྲོ་གསུམ་འདིར། །འགའ་ཡང་མེད་ལ་མཚར་ཅི་ཡོད། །སེམས་དམྱལ་དྲུད་འགྲོ་ཡི་

དྭགས་སུ། །སྡུག་བསྔལ་རྣམ་པ་དུ་མའི་དངོས། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་མྱོང་བ་གང་། །དེ་ནི་སེམས་ཅན་གཅེད་ལས་བྱུང་། །བཀྲེས་སྐོམ་ཕན་ཚུན་བརྟེག་པ་དང་། །གཟིར་བ་ཡི་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཉིད། །བརྒྱོག་པར་དཀའ་ཞིང་ཟད་མེད་དེ། །སེམས་

ཅན་གཅེད་པའི་འབྲས་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཉན་ཐོས་རྣམས་འབྲས་བུ་དམན་པ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཆེད་ཆེར་མ་བྱས་པ་ལས་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་རྣམས་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་པ་བརྙེས་པ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་ཆེད་ཆེར་བྱས་པ་

@206B ལས་བྱུང་བས་ཚུལ་དེ་བསམས་ནས་རང་གི་དོན་ལ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་ཆགས་པར་མི་བྱ་བར་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆགས་བྱལ་བ། །དུག་བཞིན་འབད་པས་

སྣང་བར་བྱ། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ནི་ཆགས་བྲལ་བས། །བྱང་

ཆུབ་དམན་པ་ཐོབ་མིན་ནམ། །སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་མ་དོར་བས། །རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ། །དེ་ལྟར་ཕན་དང་མི་ཕན་པའི། །འབྲས་བུ་འབྱུང་བར་བཅད་པ་ན། །དེ་དག་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཀྱང་ནི། །རང་དོན་ཆགས་ཤིང་ཇི་ལྟར་

གནས། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་གཞན་གྱི་དོན་ལ་གཅིག་ཏུ་གཞོལ་བ་དང་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་མྱུ་གུ་ལས་འབྱུང་བར་ཤེས་ཤིང་དེའི་རྟ་བ་ནི་སྟིང་རྗེར་གཟིགས་ནས་རྒྱལ་སྲས་རྣམས་དེ་བསྟོམ་པ་ལྟར་ལེན་ལ། ཆེས་གོམས་པས་

དེ་དག་བརྟན་པར་གྱུར་པ་ན་ཤིན་ཏུ་བ་ཀའང་བའི་རྟུབས་ཆེན་པོའི་སྟོང་པ་ལ་རང་དབང་མེད་པར་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། སྟིང་རྗེ་བརྟན་པའི་རྟ་བ་ཅན། །བྱང་སེམས་མྱུ་གུ་ལས་བྱུང་བ། །གཞན་དོན་གཅིག་འབྲས་བྱང་

ཆུབ་ནི། །རྒྱལ་བའི་སྲས་རྣམས་སྟོམ་པར་བྱེད། །གང་ཞིག་གོམས་པས་བརྟན་པ་ནི། །གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་བྱེད་རྣམས། །བསམ་གཏན་བདེ་བ་དོར་ནས་ཀྱང་། །མནར་མེད་པར་

ཡང་འཇུག་པར་བྱེད། །འདི་ནི་ངོ་མཚར་

འདི་བསྟན་འོས། །འདི་ནི་དམ་པའི་ཚུལ་ལུགས་མཆོག །ཅེས་སོ། །ད་ནི་ཚུལ་དེ་དག་ལ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་སྒྲོས་ཀྱིས་ཀྱང་ངེས་པ་བསྟེད་པར་བྱ་སྟེ། ཇོ་བོའི་ཞལ་ནས། བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་སྒོམ་མི་ཤེས་པའི་བྱང་ཆུབ་

@207A ཀཱ། །སེམས་དཔའ་བོད་ཀྱིས་ཤེས་པ་གསུང་། འོ་ན་ཅི་ཙམ་བྱེད་ན་དང་པོ་ནས་གོ་རིམ་དུ་བསླབས་ནས་བྱེད་པ་ཞིག་དགོས་གསུང་། གླང་རི་ཐང་པའི་ཞལ་ནས། ཤ་བོ་བ་དང་ངེད་གཉིས་ལ་མི་ཐབས་བཅོ་བརྒྱད་ཏུ་

ཐབས་གཅིག་དང་བཅུ་དགུ་ཡོད། མི་ཐབས་ནི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྒྲིད་ནས་ཅི་བྱེད་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སྨོན་པ་དེ་ཡིན། ཏུ་ཐབས་ནི་བྱང་སེམས་མ་སྐྱེས་པ་མི་སྐྱེ་སྐྱེས་པ་མི་གནས་ཤིང་འཕེལ་དུ་མི་སྟེར་བ་བདག་གཅེས་

འཛིན་ཡིན་པས་འདི་ལ་ཟུར་བསྟན་ནས་ཅི་གནོད་དུ་སྟོང་། སེམས་ཅན་ལ་མཐིལ་བསྟན་ནས་ཅི་ཕན་དུ་སྟོང་བ་ཡིན་གསུང་། དགེ་བཤེས་སྟོན་པ་ལ་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོས་ཁོ་བོ་ལ་སྨྲང་

མཉམ་འཇུག་ལ་སོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་

འདི་དང་འདི་ཡོད་བྱས་པས། ཁྱོད་ལ་རྣ་རྩར་ཐ་པོ་ཆེ་བརྟུངས་ཀྱང་མི་ཤེགས་པའི་སྒོམ་ཡོད་ཀྱང་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མེད་ན་ཉིན་མཚན་དུ་བཞག་པ་བྱ་དགོས་པའི་སར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ་གསུང་སྟེ། གཟུགས་

མེད་ཀྱི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལ་སོགས་པ་མི་ཁོམ་པའི་གནས་སུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་འགྱོ་ས་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་པར་སྣང་ངོ། །ཁམ་ལུང་པའི་ཞལ་ནས། རང་ཅག་གིས་ཇོ་བོ་སེམས་ཅན་ལ་ཡོ་ལེ་ཕྱོད་དེ་བྱས་པས་སེམས་ཅན་

གྱིས་ཀྱང་འོ་ཅག་ལ་དེ་ལྟར་འོང་གསུང་ངོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་བ་ཚུགས་མི་ཚུགས་དང་ཐེག་ཆེན་པའི་གསེབ་ཏུ་བཅོས་མ་མིན་པར་ཚུད་ཐམས་ཅད་འདི་ལ་ཐུག་འདུག་པས་དུས་ཐམས་ཅད་

དུ་འདི་ལ་བློ་སྐྱེད་ཅེ་བྱང་བལྟས་ལ་སྐྱེས་

@207B ན་ནི་ལེགས། མ་སྐྱེས་ནའང་དེ་ལྟར་མི་བསྟད་པར་དེ་ལྟ་བུ་སྟོན་པའི་དགེ་བཤེས་ལ་རྟག་ཏུ་བརྟེན། དེ་ལྟར་བློ་སྦྱོང་བའི་གོགས་དང་རྟག་ཏུ་འགོགས། དེ་ལྟ་བུ་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་

དང་དགོངས་འགྲེལ་ལ་བལྟ། དེའི་རྒྱུར་ཆོགས་

གསོག །དེའི་གེགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྤྱོང་། རང་ཡང་དེ་ལྟར་དུ་བློ་སྤྱངས་ན་ས་བོན་ཚང་བར་ཐེབས་ངེས་པས་ལས་དོན་མི་ཆུང་ཞིང་དགའ་བར་རིགས་ཏེ། ཇོ་བོ་ཆེན་པོས། ཐེག་ཆེན་ཆོས་སྒོར་འཇུག་འདོད་པས། །སྡུན་སེལ་གདུང་བ་ཞི་བྱེད་

པ། ཁྱི་ཟླ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་སེམས། །བསྐལ་པར་འབད་པས་སྒྲུ་ཡང་རྩང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སེམས་དེ་སྐྱེས་པའི་ཚད་ནི་སྟར་བཞག་ཟིན་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །བཞི་པ་ཆོགས་བཟང་བ་ནི། ཇོ་བོ་ཆེན་པོས། དེ་བསྐྱེད་སྤྱོང་བར་

འདོད་པ་ཡིས། །བྱམས་སོགས་ཚངས་པའི་གནས་བཞི་པོ། །འབད་པས་རིང་དུ་བསྒོམས་བྱས་པས། །ཚགས་དང་ཕྲག་དོག་བསལ་བྱ་ཞིང་། །ཡང་དག་ཆོ་ག་བྱས་པས་སྐྱེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བློ་སྦྱངས་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་

ངེས་པ་བརྟན་པ་ན་དེ་བཟང་བའི་ཆོ་ག་བྱའོ། །འདི་ལ་གསུམ། མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ། ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་བསྲུང་བ། ཉམས་ན་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཐབས་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། གང་ལ་

བློང་བའི་ཡུལ། གང་གིས་ལེན་པའི་རྟེན། ཇི་

ལྟར་བློང་བའི་ཚོ་གའོ། །དང་པོ་ནི། བློ་མའི་བྱ་བའི་རིམ་པ་ལས། མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་སྒོབ་དཔོན། ཞེས་པ་ལས་ཇོ་བོས་གསལ་ཁ་མ་མཇད་ལ། གོང་མ་རྣམས་སྒོམ་སེམས་དང་ལྡན་ཞིང་དེའི་བསྟན་བྱ་ལ་གནས་པས་མི་ཚེགས་གི། འཇུག

@208A ཀྱི། །སྟོམ་དང་ལྡན་པ་དགོས་པར་བཞེད་དེ། དབྱ་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོམ་པ་དང་ལྡན་པའི་ཐད་ཀྱ་སོང་ནས། ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པར་སྣང་ངོ། །ཚོས་བཅུ

པར་གཞན་གྱིས་འཛིན་ཏུ་བཅུག་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་ཉན་ཐོས་བཞད་པ་ནི་དེས་བསྐུལ་ཞིང་སྐྱོ་བར་བྱས་ནས་འཛིན་ཏུ་བཅུག་པ་ལ་གསུངས་པས་དེས་ཚོ་གའུས་པར་མི་སྣང་ངོ། །ལེན་པའི་རྟེན་ནི། སྤྱིར་ཇོ་ཉིད། རིགས་

ཀྱི་བྱའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་རྟེན་དང་བསམ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལྷ་དང་ཀླུ་ལ་སོགས་པ་ལུས་དང་བསམ་པའི་སྤྲོ་ནས་སྨོན་སེམས་སྐྱེ་རུང་བ་ཐམས་

ཅད་འདིའི་རྒྱུ་རྟུང་ཡང་།

འདིར་ནི་ལམ་སྟོན་འགྲེལ་པ་ལས། འཁོར་བས་ཡིད་འབྱུང་ལ་འཆི་བ་དྲན་པ་ཤེས་རབ་དང་སྙིང་རྗེ་ཆེ་བ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་བྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་བློ་སྦྱངས་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་ཡིད་འབྱུང་བའི་

ཉམས་ལྡོང་ཐུང་ཟད་རྣེད་པ་ཞིག་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ལེན་པའི་ཚོ་གা་ལ་གསུམ་ལས། སྟོར་བའི་ཚོ་གা་ལ་གསུམ། སྐྱབས་འགྲོ་ཁྲད་པར་ཅན་བྱ་བ་དང་། ཚོགས་བསགས་པ་དང་། བསམ་པ་སྦྱང་བའོ། །དང་པོ་ལོ་

གསུམ། གནས་བརྒྱན་ཅིང་རྒྱན་བཀྲམ་ནས་མཆོད་རྫས་བཞམ་པ་དང་། གསོལ་བ་གདབ་ཅིང་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་བསླབ་བྱ་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོག་པ་ཅན་གྱི་སྐྱེ་བོས་དབེན་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་

@208B ས་གཞི་ལེགས་པར་བྱས་ཤིང་གཙང་བ་དེར། བ་བྱང་ལྤས་བསྐྱང་ནུལ་དང་བྱུག་པ་བྱས་ལ་ཙནྡན་ལ་སོགས་པའི་དྲི་ཆུ་ཕུལ་དུ་བྱང་བས་ཀྱང་བྱུག་ཅིང་དྲི་ཞིམ་པོའི་མེ་ཏོག་སིལ་མ་

གཏེར་ལ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་གཟུགས་

བསྟན་ལུགས་མ་ལ་སོགས་པ་དང་པོ་ཉི་ལ་སོགས་པ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐུ་གཟུགས་རྣམས་ཁྲིལམ་ཁྲིའུམ་སྟེགས་བུ་བཟང་པོ་ལ་བཞུགས་སུ་གཞུག །ཟླ་རེ་ལ་སོགས་པ་དང་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་པའི་

ཡོ་བྱད་ཀྱི་ལྟར་འབྱོར་པ་དང་རོལ་མོ་དང་ཞལ་ཟས་བས་དང་ཆུན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྟ་གོན་བྱ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བཞུགས་པའི་གདན་ཁྲི་མེ་ཏོག་གིས་བརྒྱན་པའང་བཤམ་མོ། །གོང་མ་རྣམས་ནི་སྟོན་དུ་དགེ་འདུན་གྱི་བསྟེན་

བཀུང་དང་འབྱུང་པོའི་གཏེར་མ་བཏང་བའི་སྐོ་ནས་ཚོགས་གསོག་པ་དང་། མཆོད་པའང་མེད་ན་བསྐལ་བཟང་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རས་ཀྱི་ཁ་ཚར་ཕུལ་བ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་འགྲུབ་ལ། ཡོད་ན་གཡོ་མེད་པར་ནན་ཏན་ཆེན་པོས་

བཅོལ་ནས་གྲོགས་པོའི་བློར་མི་ཤོང་བ་ཙམ་བཤམ་དགོས་ཏེ། རྗེ་བོ་ལ་བོད་སྟོན་རྣམས་ཀྱིས་མང་ཡུལ་དང་བསམ་ཡས་སུ་སེམས་བསྐྱེད་ཞུས་དུས་སུ་མཆོད་པ་ངན་པས་མི་སྐྱེ་གསུང་སྐད།

རྟེན་ཡང་བསྟན་པའི་གཙོ་བོའི་སྐུ་རབ་གནས་ཅན་ཞེག

མེད་ཐབས་མེད་བློགས་བམ་ཡང་སྡུད་པ་ཡན་ཆད་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བྱ་གསུང་དོ། །དེ་ནས་བླ་མའི་བྱ་བའི་རིམ་པ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་འཕགས་པའི་ཚོགས་སྡུན་དྲངས་ཤིང་མཆོད་པའི་སྤྲིན་གྱི་གཟུངས་ཚར་གསུམ་གདོན་ཞིང་བསྟོད་པ་བྱའོ། །དེ་

@209A ཞེས། །ནས་སྤྲོབ་མས་ཁྲུས་བྱས་གོས་བཟང་པོ་བགོས་ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་ལ། བླ་མས་ཆོགས་ཀྱི་ཞིང་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་དང་བ་བསྒྲེད་དུ་བཅུག་ལ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རེ་རེའི་མདུན་ན་

རང་ཉིད་འདུག་པར་བསམས་ནས་དལ་བུས་ཡན་ལག་བདུན་པ་བྱེད་དུ་གཞུག་གོ། །དེ་ལ་སྔ་མ་ཕལ་མོ་ཆེ་ཀླུ་སྒྲུབ་དང་ཞི་བ་ལྷ་ནས་བརྒྱད་པ་ལ་ཡན་ལག་བདུན་པ་དང་བྱམས་པ་དང་ཐོགས་མེད་ནས་བརྒྱད་པ་ལ་ཕྱག་དང་མཆོད་

པ་གཉིས་ཙམ་བྱའོ། །དེ་ཡང་སྨིག་པ་བཤགས་པ་བྱེད་ན་འཇིག་དགོས་པས་ཡིད་མི་དགའ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡིད་དགའ་སྤྲོ་དང་ལྡན་པ་ལ་སྐྱེ་དགོས་པས་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཇོ་བོ་

ཆེན་པོས་སེམས་བསྐྱེད་དང་སྟོམ་པའི་

ཆོ་གར་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་མཆོད་པའི་ཆོག་ལ་སོགས་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྡུས་ལ། བླ་མའི་བྱ་བའི་རིམ་པ་ལས་ཡན་ལག་བདུན་ཀ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྟོན་དུ་བྱ་བར་གསལ་པོར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་རྒྱུ་མཚན་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་

ནི་ཀླུ་སྒྲུབ་དང་ཞི་བ་ལྷའི་ལུགས་ལའང་མི་སྐྱེ་བར་ཁས་བླང་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་བླ་མ་ལ་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་བཞག་དགོས་པར་གསུངས་པས་སངས་རྒྱས་སྤྱི་མོས་པ་བྱས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཏེ་ཡོན་དང་མཉན་ཕྱལ་ལ་པུས་མོ་

གཡས་པའི་ལྟ་ང་ས་ལ་བཙུགས་ནས་ཐལ་མོ་སྤྱི་ར་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དོན་དུ་གསོལ་བ་གདབ་བོ། །ཇི་ལྟར་སྟོན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་

@209B ས་ཆེན་པོ་ལ་བཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དང་པོར་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྤྱན་བསྐྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བའང་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་བླ་ན་

མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་

བསྒྲིད་དུ་གསོལ། ཞེས་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་བརྗོད་དོ། །དེ་ནས་སྐྱབས་འགྲོ་ལྟད་པར་ཅན་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཡུལ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་ཆོས་ཐེག་ཆེན་གྱི་འགོག་པ་གཅོ་བོར་བྱས་པའི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དང་དགེ་

འདུན་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ལ། དུས་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་སྐྱེ་བོ་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་གྱི་བར་དུ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སྟོན་པ་དང་ཆོས་ལ་སྐྱབས་དངོས་དང་དགེ་འདུན་ལ་

སྐྱབས་སྐྱབ་པའི་ཚོགས་ཀྱི་སྐྱམ་པའི་བསམ་པ་སྤྱི་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ལམ་སྤྲོན་ལས། མི་ལྡོག་པ་ཡི་སེམས་དག་གིས། །ཞེས་གསུངས་པས། དེ་ལྟ་བུའི་བསམ་པ་ལས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་མི་ལྡོག་པར་བྱའོ་སྐྱམ་པའི་འདུན་པ་

དག་པོ་བྱས་ལ་སྤྱོད་ལམ་སྐར་བཞད་པ་དང་འདྲ་བས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་བྱ་སྟེ། སྤྲོ་བ་དཔོན་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་དུས་འདི་ནས་བཟུང་ནས་ཇི་སྲིད་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོ་

ལ་མཆིས་ཀྱི་བར་དུ་ཤུང་གཉིས་རྣམས་ཀྱི་

མཆོག་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །སྒོམ་དཔོན་དགེ་འདུན་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་དུས་འདི་ནས་བཟུང་ནས་ཇི་སྲིད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ལ་མཆིས་ཀྱི་བར་དུ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཞི་བ་འདོད་ཆགས་དང་

@210A ཞེས། །བྱལ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །སྒོམ་དཔོན་དགེ་འདུན་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་དུས་འདི་ནས་བཟུང་ནས་ཇི་སྲིད་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོ་ལ་མཆིས་ཀྱི་བར་དུ་ཆོགས་རྣམས་ཀྱི་

མཆོག་འཕགས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་དོ། །དཀོན་མཆོག་རི་རིའི་སྐྱབས་འགྲོ་ལ་དགོངས་གསོལ་རི་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱབས་འགྲོའི་

ཚོགས་གཞན་དང་མི་འདྲ་ཡང་ཇོ་བོས་མཛད་པའི་ཆོ་ག་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡིན་ནོ། །སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་བསླབ་བྱ་ནི། སྔར་སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུའི་སྐབས་སུ་ཉཱག་པའི་བསླབ་བྱ་རྣམས་འདིར་ཡང་སྒྲོབ་

དཔེན་ཐྱིས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །

ཆོག་བསག་པ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཆོ་གར་སྐབས་འདིར་ཡང་ཕྱག་དང་མཆོད་པ་སོགས་བྱེད་པར་བཤད་ཅིང་། འགྲེལ་པ་ལས། ཡན་ལག་བདུན་པ་དང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་སྟོན་དང་ད་ལྟར་ཐྱི་

བཤེས་གཉེན་རྣམས་ཡིད་ལ་དྲན་པར་བྱས་ནས་བྱེད་པར་བཤད་པ་ལྟར་བྱ་སྟེ། ཐུ་མ་རྣམས་ལ་མཆོད་པ་ནི་མཆོད་པ་སྔ་མའི་དུས་སུའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡན་ལག་བདུན་པ་ནི། བཟང་སྤྱོད་དང་སྤྱོད་འཇུག་གི་གཞུང་གང་རུང་

གིས་བྱའོ། །སེམས་སྤྱང་བ་ནི། ལམ་སྤྲོན་ནས་བྱམས་པའི་སེམས་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་བ་ལ་བལྟས་ཏེ་སེམས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པས་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེའི་དམིགས་

@210B རྣམ་གསལ་གདབ་བོ། །དངོས་གཞིའི་ཆོ་ག་ནི། སྤྱོད་དཔོན་གྱི་མདུན་དུ་པུས་མོ་གཡས་པའི་ལྟ་ང་ས་ལ་བཙུགས་པའམ་ཙོག་པུའང་རུང་བས་འདུག་ལ་ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས་སེམས་

བསྒྲིང་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ལམ་སྒོམ་ལས།

ལྟོག་པ་མེད་པར་དམ་འཆའ་བའི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་བསྒྲིང་པར་བྱ། །ཞེས་པ་དང་། ཆོ་གा་ལས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོའི་བར་དུ་ཞེས་གསུངས་པས། གཞན་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་སེམས་བསྒྲིང་པ་ཙམ་

མིན་གྱི། སེམས་དེ་བསྒྲིང་པ་ལ་དམིགས་ནས་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་མི་གཏང་ངོ་སྙམ་དུ་དམ་འཆའ་བ་ཡིན་པས་དེའི་བསམ་པ་ཆོ་གा་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒྲིང་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུ་ནི་སྨོན་སེམས་ཀྱི་བསྟན་བྱ་ལ་སློབ་པར་

མི་རྟག་ན་མི་བྱ་ལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བདག་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བར་བྱའོ་སྙམ་པ་ཙམ་ཆོ་གས་བསྒྲིད་ན་ནི་སེམས་བསྒྲིད་ཀྱི་བསྟན་བྱ་ལ་སློབ་པར་རྟག་མི་རྟག་ཐམས་ཅད་ལ་བྱས་པས་ཆོག་གོ །སྨོན་སེམས་

ལ་དེ་ལྟར་གཉིས་རྣང་གི་འཇུག་སེམས་ཆོ་གས་ལེན་པ་ལ་བསྟན་བྱ་ལ་ཡི་སྨོན་པ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱར་མི་རྣང་བས་ཀུ་སྟན་དང་ཐོགས་མེད་ནས་བརྒྱུད་པ་ལ་སྟོམ་པའི་ཆོ་གས་ཉ

པོ་ལ་བྱར་རྒྱང་བ་དང་མི་རྒྱང་བའི་

ཁྱད་པར་འདོད་པ་ནི་མ་གོ་བ་ཆེན་པོའོ། །གཞན་ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་ལས་དང་པོ་པའི་ཚེས་སྨྱོད་ཀྱ་འཕྲུག་སྟོམ་འཛིན་པའི་ཚེ་གས་ཡང་ཡང་འཛིན་པར་བཤད་ནས་བསྒབ་བྱ་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་དུ་རྟ་ལྟུང་ཡེ་མི་ཤེས་པས་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་ཁྱད་

@211A ྱྀ། །པར་མ་བསྟན་པ་ནི་དོན་མ་ཡིན་པ་ཆེན་པོ་ལ་སྨྱོར་བ་ཡིན་ནོ། །གསལ་རྒྱལ་ལ་གདམས་པ་ལས་ཀྱང་། སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་བསྒབ་བྱ་ལ་བསྒབ་པར་མི་རྟུས་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཙམ་བསྒྲིད་པ་

ལའང་བསོད་ནམས་མང་པོ་འགྲུབ་པར་གསུངས་པ་ཁྱངས་སུ་མཛོད་ནས། གང་ཞ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་སྨོན་མི་རྟུས་པ་དེས་ཀྱང་འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་ཐབས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པར་བྱང་

ཆུབ་ཀུ་སེམས་བསྒྲིད་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་སྨོས་རིམ་དང་པོ་ལས་གསུངས་པས། སྤྱིན་སོགས་ཀྱི་བསྒབ་བྱ་ལ་མི་སྨོད་པ་ལ་སེམས་བསྒྲིད་བྱར་རྒྱང་བ་དང་སྟོམ་པ་བརྒྱང་དུ་མི་རྒྱང་བར་ཆེས་

གསལ་བ་ཡིན་ནོ། །སེམས་

བརྒྱང་བའི་ཚོགས་ནི། ཕྱོགས་བཅུ་རྣམས་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། སྒོ་བ་དཔོན་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་སྐྱེ་

བ་འདི་དང་སྐྱེ་བ་གཞན་དང་གཞན་དག་ཏུ་སྨིན་པའི་རང་བཞིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་བསྒོམས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་བདག་གིས་བགྱིས་པ་དང་བགྱིད་དུ་བསྟུལ་བ་དང་བགྱིད་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་

བའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེས། ཇི་ལྟར་སྡོམ་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་ས་ཆེན་པོ་ལ་རབ་ཏུ་བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བླ་ན་མེད་

@211B པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད་པར་མཛད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་ཀྱང་དུས་འདི་ནས་བརྩང་ནས་ཇི་སྲིད་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོ་ལ་མཆིས་ཀྱི་

བར་དུ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་

བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བགྱིའོ། །སེམས་ཅན་མ་བསྒྲལ་བ་རྣམས་བསྒྲལ་བར་བགྱིའོ། །མ་བྱོལ་བ་རྣམས་བྱོལ་བར་བགྱིའོ། །དབྱགས་མ་ཕྱིན་པ་རྣམས་དབྱགས་དབྱང་བར་བགྱིའོ། །ཡོངས་སུ་སྨྱ་ངན་

ལས་མ་འདས་པ་རྣམས་སྨྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་བགྱིའོ། །ཞེས་པ་སྟེ་ལན་གསུམ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །སྐྱབས་འགྲོའི་ཚོ་གา་དང་འདི་གཉིས་ལ་སློབ་དཔོན་གྱི་རྗེས་སུ་བཟུང་དགོས་པའི་གསལ་ཁ་མ་བྱུང་ཡང་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་དག་ནི་སློབ་དཔོན་ཡོད་པའི་ལུགས་ཡིན་ལ་སློབ་དཔོན་མ་རྙེད་ན་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཚོ་གོ་ཐོས་མཛད་པ་ལས། དེ་ལྟར་སློབ་དཔོན་མེད་ཀྱང་བདག་ཉིད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཚོ་གའི། དེ་བཞིན་

གཤེགས་པ་ལྷག་སྤྱད་པ་དང་ཕྱོགས་བཅུའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡིད་ལ་བསམས་ཏེ་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་མཆོད་པའི་ཚོ་ག་ལ་སོགས་པ་བྱས་ནས། གསོལ་བ་གདབ་པ་དང་སློབ་

དཔེན་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་སྦྱངས་པའི་

སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་གོ་རིམ་གོང་མ་བཞིན་དུ་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱའོ། །མཇུག་གི་ཚོ་གནི། སྒོ་བ་དཔེན་གྱིས་སྒོའི་སེམས་ཀྱི་བསྒྲབ་བྱ་རྣམས་སྒོ་མ་ལ་བརྟེད་པར་བྱ་བའོ། །གཉིས་པ་ཐོབ་པ་མི་

@212A ཞེས། །ཉམས་པར་བསྲུང་བ་ལ་བསྒྲབ་བྱ་ཞེས་པར་བྱ་དགོས་པས་དེ་ཉའད་པར་བྱའོ། །འདི་ལ་གཉིས། ཚ་འདིར་སེམས་བསྐྱེད་མི་ཉམས་པའི་རྒྱུ་ལ་བསྒྲབ་པ་དང་། སྐྱེ་བ་གཞན་དུའང་དེ་དང་མི་འབྲལ་

བའི་རྒྱུ་ལ་བསྒྲབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། སེམས་བསྐྱེད་ལ་སྤྲོ་ཤུགས་འཕེལ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཕན་ཡོན་དྲན་པ་ལ་བསྒྲབ་པ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་དངོས་འཕེལ་བའི་ཕྱིར་དུ་ལན་དྲུག་ཏུ་བསྐྱེད་པ་ལ་བསྒྲབ་པ་དང་། གང་གི་

དོན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སེམས་ཅན་བློས་མི་སྤང་བ་ལ་བསྒྲབ་པ་དང་། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་པ་ལ་བསྒྲབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། མདོ་སྡེ་བཤད་བཅམ་ལྡན་མ་ལས་མཉན་ཏེ་

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་

རྣམས་སེམས་པ་སྟེ། སྔོང་པོ་བཀོད་པ་ལས་རྒྱས་པར་གསུངས་པས་དེར་བལྟ་དགོས་ཤིང་། དེ་ལས་ཀྱང་སྡུར་དྲངས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་ལྟ་བུར་གསུངས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་དང་སྦྱོན་ལམ་

ཐམས་ཅད་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་མདོར་བསྟན་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་མདོར་བསྟན་དུ་ཐམས་ཅད་འདུས་པས་མདོར་བསྟན་དེ་དེའི་སྤྱོམ་ཡིན་པ་ལྟར་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་བསྡུས་

པའི་སྤྱོམ་དུ་གསུངས་སོ། །བྱང་སྡ་ལས་ཕན་ཡོན་གསུངས་པ་ནི་སྦྱོན་སེམས་ཀྱི་ཡིན་པས་དེ་ལས་དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྟན་པོ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཕན་ཡོན་གཉིས་གསུངས་ཏེ། ཞིང་དམ་པར་འགྱུར་བ་དང་གཞོད་པ་མེད་པའི་བསོད་

@212B ནམས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཇིག་རྟེན་ལྷ་མིར་བཅས་པས་ཕྱག་བྱར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོན་

གཤས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག

ནས་དབུ་བཅོམ་པ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱང་རིགས་ཀྱི་སྐོར་ནས་ཟེལ་གྱིས་གནོན་པར་གསུངས་པ་ལྟར་བླ་མའམ་གོང་མར་འགྱུར་བ་དང་། བསོད་ནམས་བྱ་བ་ཆུང་ངུ་ཞེག་བྱས་ཀྱང་འབྲས་བུ་མཐའ་ཡས་པ་འབྱིན་པས་བསོད་

ནམས་ཀྱི་ཞིང་དང་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་བརྟེན་པས་ས་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྐྱེ་དགུ་རྣམས་ཀྱི་ཕ་དང་འབྲ་བར་འགྱུར་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། འཁོར་ལོས་བསྐྱུར་རྒྱལ་བསྟུང་བའི་སྡུང་མ་ཉིས་འགྱུར་གྱིས་རྟག་ཏུ་བསྟུང་

བས། གཉིད་ལོག་གམ་རྨོས་སམ་བག་མེད་པར་གྱུར་པ་ནའང་གཞོད་སྤྱིན་ནམ་མི་མ་ཡིན་གཉུག་མར་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཅོ་མི་རུས་པའོ། །གསང་སྔགས་དང་རིག་སྔགས་ཀྱི་ཚོག །ཡམས་དང་གཞོད་པ་དང་ནད་འགོ་བ་ཞི་

བར་བྱེད་པ་སེམས་ཅན་གྱི་ལག་ན་འདུག་པ་མ་གྲུབ་པ་རྣམས་ཀྱང་འདིའི་ལག་ཏུ་འོངས་ནས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ན་གྲུབ་པ་དག་ལྟ་ཅི་སྨོས། འདིས་ནི་ཞི་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་ཚོགས་ཀྱང་

སེམས་བསྐྱེད་བརྟན་ན་འགྱུར་སྟ་བར་

བསྟན་པས་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་བསྟུབ་པ་ལའང་འདི་ཡོད་ན་སྨྲས་བའོ། །གནས་གང་ན་གནས་པ་དེར་ཡང་འཇིགས་པ་དང་འཇིགས་པར་འགྱུར་བ་དང་སྐུ་གི་དང་མི་མ་ཡིན་གྱི་གནོད་པ་མ་བྱུང་བ་རྣམས་མི་འབྱུང་ཞིང་བྱུང་བ་རྣམས་ཞི་བར་

@213A ཞེས། །འགྱུར་རོ། །ཚེ་འཕོས་པའི་འོག་ཏུ་ཡང་གནོད་པ་ཉུང་ཞིང་རང་བཞིན་གྱིས་ནད་མེད་པ་དང་གནོད་པ་བྱུང་ནའང་ཡུན་རིང་པོ་དང་དྲག་པོས་མི་འདེབས་པ་དང་། ཆོས་སྟོན་པ་སོགས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་

ལ་འཇུག་པ་ན་ལུས་མི་ངལ་ཞིང་བརྩེད་དས་པ་དང་སེམས་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །བྱང་སེམས་རིགས་ལ་གནས་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཀྱང་གནས་ངན་ལེན་ཉུང་བ་ཡིན་ལ་སེམས་བསྐྱེད་ན་ནི་ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་

ལེན་ཤིན་ཏུ་ཆུང་བར་འགྱུར་རོ། །བཟོད་པ་དང་དེས་པ་དང་ལྡན་པས་ཚུར་གནོད་པ་བྱས་པ་བཟོད་ཅིང་ཕར་གནོད་པ་མི་བྱེད་ལ་གཞན་གྱིས་གཞན་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་མཐོང་ནའང་ཤིན་ཏུ་མི་

དགའ་བ་དང་། ཁོང་ཁྲོ་བ་དང་ཕྲག་དོག་དང་གཡོ་དང་

འཚབ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་རེས་འགའ་ཙམ་ལས་མི་སྐྱེ་ཞིང་སྐྱེས་ནའང་ཤུགས་མི་དྲག་ལ་རིང་དུ་མི་གནས་པར་སྐྱར་དུ་འབྱལ་བར་འགྱུར་རོ། །དན་སོང་དུའང་སྐྱེ་དགའ་ཞིང་སྐྱེས་ནའང་སྐྱར་དུ་ཐར་བ་དང་དེར་ཡང་སྤྱན་བསྟལ་ཆུང་

བ་དང་དེས་རྒྱུན་བྱས་ནས་འཁོར་བ་ལ་ཡིན་ཏུ་སྐྱོ་བ་དང་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལའང་སྙིང་རྗེ་སྐྱེའོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་གཟུགས་ཅན་དུ་གྱུར་ན་ནམ་མཁར་ཡང་མི་ཤོང་བ་དང་སངས་རྒྱས་ཟང་ཟིང་གིས་མཆོད་པས་ཆ་

ཙམ་དུའང་མི་ཆོག་པ་ནི། དཔའ་བྱིན་གྱིས་ཞུས་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་གང་། །དེ་ལ་གལ་ཏེ་གཟུགས་མཆེས་ན། །ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་ཀུན་བཀང་སྟེ། །དེ་ནི་དེ་བས་ལྷག་པར་འགྱུར། །

@213B གཏྲའི་བྱེ་མའི་གྲངས་སྙེད་ཀྱི། །སངས་རྒྱས་ཞིང་རྣམས་མི་གང་གིས། །རིན་ཆེན་དག་གིས་ཀུན་བཀང་སྟེ། །འཇིག་རྟེན་མགོན་ལ་ཕུལ་བ་བས། །གང་གིས་ཐལ་མོ་སྦྱར་བགྱིས་

ཀེ། །བྱང་ཆུབ་ཀུ་ནི་སེམས་བཀུད་ན། །མཆོད་པ་འདི་ནི་

ཁྱད་པར་འཕགས། །དེ་ལ་མཐའ་ནི་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་སོ། །རྗེ་བོ་ཆེན་པོ་རྡོ་རྗེ་གདན་ལ་སྐོར་བ་མཛད་ནས་ཇི་ལྟར་བྱས་ན་སྡུར་དུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་སྙམ་དུ་དགོངས་པ་ན་སྐུ་གཟུགས་ཆུང་བ་རྣམས་བཞིངས་ནས་ཆེ་བ་རྣམས་

ལ་སྡུར་དུ་འཚང་རྒྱ་བར་འདོད་པས་གང་ལ་བསྟན་པར་བྱ་ཞེས་དྲིས་པ་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བསྟན་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་དང་། གན་ད་ལྟ་ལའི་སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་བྱད་མེད་ཏག་པ་ཞིག་ལ་གཞོན་པ་ཞིག་གིས་དྲིས་པ་

ལའང་ལན་སྔར་ལྟར་མཛད་པ་གསན་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་ཐུགས་ངེས་ཆེ་བར་སོང་སྐད། དེ་ལྟར་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་བསྡུས་པ་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཏེར་ཆེན་པོ་ཐེག་དམན་ལས་འབྱེད་

པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་རྒྱལ་སྲས་རྣམས་སྤྱོད་པ་རྣབས་པོ་ཆེ་ལ་བསྐུལ་པའི་རྒེན་དམ་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སུ་ཤེས་པར་བྱས་ལ་དེ་བསྒོམ་པ་ལ་སྤྱོ་ཤུགས་ཇེ་འཕེལ་དུ་བཏང་ནས་

སྐོམ་པས་ཆུའི་གཏམ་ཐོས་

པ་ལྟར་བྱ་སྟེ། བསྐལ་པ་དུ་མའི་བར་དུ་རྣད་དུ་བྱུང་བའི་མཁྲེན་རབ་ཀྱིས་ཆེས་ཕྲ་བར་བྱས་ཏེ་ལམ་རྣམས་ལ་དཔྱད་པ་ན་འདི་ཉིད་འཚང་རྒྱའི་ཐབས་དམ་པར་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ཀྱིས་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་

@214A ཞེས། །ཡང་སྨྲོད་འཇུག་ལས། བསྐལ་པ་དུ་མར་རབ་དགོངས་མཛད་པ་ཡི། །ཐུབ་དབང་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ཉིད་ཕན་བར་གཟིགས། །ཞེས་སོ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་དངོས་འཕེལ་བའི་ཕྱིར་དུ་ལན་དྲུག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་

བསླབ་པ་ལ་གཉིས། སྨོན་སེམས་བསྐྱེད་པ་མི་གཏོང་བ་དང་། སྦྱིན་བ་ལ་བསླབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་དང་འཕེལ་གཉིན་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་དེའི་སྤྱན་སྔར་སེམས་ཅན་མ་བརྒལ་བ་རྣམས་བསླུལ་བ་

སོགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་བ་བྱས་ནས། སེམས་ཅན་གྲངས་མང་ཞིང་བྱེད་དན་པའམ་བསྐལ་པ་དུ་མར་འབད་དགོས་པའི་དུས་རིང་བའམ་ཚོགས་གཉིས་མཐའ་ཡས་ཤིང་བྱ་དཀའ་བ་རྣམས་ལ་

སློབ་དགོས་པར་མཐོང་བས་ཞུམ་པའི་ཐུན་བྱས་

ནས་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཁུར་བཞག ༥ ན། སོ་ཐར་གྱི་ཕམ་པ་ལས་ཀྱང་སྡིག་ཆེ་སྟེ། སྡུད་པ་ལས། གལ་ཏེ་བསྐལ་པ་བྱེ་བར་དག་བའི་ལས་ལམ་བཅུ། །སྤྲོད་ཀྱང་རང་རྒྱལ་དབྱ་བཅོམ་ཉིད་ལ་འདོད་བསྐྱེད་ན། །དེ་ཆོ་ཚུལ་ཁྲིམས་

སྐྱོན་བྱུང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པ་ཡིན། །སེམས་བསྐྱེད་དེ་ནི་ཕས་ཕམ་པས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ལྷི། །ཞེས་བྱང་སེམས་དེའི་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བར་གསུངས་ཏེ། ཉན་རང་གི་ཡིད་བྱེད་སྤོམ་པ་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་

མཆོག་ཡིན་པས་དེ་ཉམས་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་རལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་མ་དོར་ན་འདོད་ཡོན་ལ་འཛོམ་མེད་དུ་སྤྱོད་ཀྱང་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤོམ་སེམས་མ་རལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ལས། གལ་

@214B ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདོད་ཡོན་ལྷ་སྤྱོད་ཀྱང་། །སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་སྐྱབས་སོང་སྟེ། །སངས་རྒྱས་འགྲོ་བ་སྨན་དུ་ཀུན་མཁྱེན་ཡིད་བྱེད་

ན། །མཁས་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཞར་ཡོན་ཕྱིན་གནས་རིག་པར་

བྱ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཁས་བླངས་པའི་སེམས་དོར་ན་ངན་འགྲོར་རིང་དུ་འཁྱམ་དགོས་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། དངོས་པོ་ཕལ་པ་རྣང་ཟད་ལ། །ཡིད་ཀྱིས་སྤྲུལ་པར་བསམས་བྱས་ནས། །མི་གང་སྤྲུལ་པར་མི་

བྱེད་པ། །དེ་ཡང་ཡི་དྭགས་རྒྱུར་གསུངས་ན། །ཟན་མེད་པའི་བདེ་བ་ལ། །བསམ་པ་ཐག་པས་མགྲོན་གཉེར་ནས། །འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་བྱས་ན། །བདེ་འགྲོར་ཅི་གཅ ཕ་ འགྲོ་འགྱུར་རམ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་དེ་ཉིད་ལས།

ལོང་བས་ཕྱག་དར་ཕྱང་པོ་ལས། །ཇི་ལྟར་རིན་ཆེན་རྣོན་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཇི་ཞིག་ལྟར་སྟེས་ནས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་བདག་ལ་སྐྱེས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འདི་འདྲ་བ་བདག་གིས་རྣོན་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡ་མཚན་ཏོ་སྙམ་དུ་བསམས་

ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་བཏང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་དེ་ཉིད་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དམིགས་ནས་སྣང་ཚེགས་ཀྱང་མི་འདོར་བའི་ཞེ་དམ་མང་དུ་བྱ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་མ་བཏང་བ་ཙམ་གྱིས་མི་

ཆོག་པས་ཉིན་ལན་གསུམ་མཚན་ལན་

གསུམ་དུ་འབད་པ་ཆེན་པོས་སྤེལ་བར་བྱའོ། །དེ་ཡང་སྟར་བཞིད་པའི་ཆོ་ག་རྒྱས་པ་གྱུབ་ན་དེ་ལྟར་བྱ། མ་གྱུབ་ན་ཚོགས་ཀྱི་ཞིང་གསལ་གདབ་ལ་མཆོད་པ་ཕུལ་ནས་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་སོགས་སྒྲུབས་ཏེ་ལན་དྲུག་གཟུང་བར་

@215A ྱ།། །།བྱའོ། །དེའི་ཆོ་ག་ནི། སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་ཚོགས་ཀྱི་མཆོག་རྣམས་ལ། །བྱང་ཆུབ་བར་དུ་བདག་ནི་སྐྱབས་སུ་མཆི། །བདག་གིས་སྦྱིན་སོགས་བགྱིས་པ་འདི་དག་གིས། །འགྲོ་ལ་ཕན་ཕྱིར་སངས་

རྒྱས་འགྱུབ་པར་ཤོག །ཅེས་པ་སྟེ་ལན་གསུམ་གསུམ་མོ། །སེམས་ཅན་བློས་མི་སྤང་བ་ལ་བསྒྲུབ་པ་ནི། ལམ་སྦྱོན་དང་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཆོ་གའི་བསྒྲུབ་བྱའི་སྐབས་སུ་ལྡུང་ཡང་། ལམ་སྦྱོན་འགྲེལ་པ་ལས། དེ་ལྟར་སེམས་

ཅན་རྣོས་སུ་གཟུང་བར་བྱ་ཞིང་མི་བཏང་བས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དམིགས་པ་དང་དེའི་ཕན་ཡོན་དང་དེ་བསྐྱེད་པའི་ཆོ་ག་དང་ཐུན་མོང་གི་སྤེལ་བ་དང་མི་བརྗེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྟུང་བ།

ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་བཀྲངས་བྱུང་ལ། རྩ་བའི་

དགོངས་པ་དང་ཡང་མི་འགལ་བར་སྣང་བས་དེ་ལའང་བསླབ་བོ། །ཆྭོས་སྦྱངས་པའི་ཚད་ནི། མི་འཐད་པ་བྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་འགའ་ཞིག་འགལ་ཞེན་ནས་དེ་ནི་དུས་ནམ་དུའང་འདིའི་དོན་མི་བྱའོ་སྙམ་པ་སྐྱེས་པའོ། །ཚོགས་

གཉིས་བསགས་པ་ལ་བསླབ་པ་ནི། སྒོམ་སེམས་ཆོ་གས་བཟུང་བ་ནས་ཞག་རེ་རེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འཕེལ་བའི་རྒྱུར་དགོན་མཆོག་མཆོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་གསོག་པ་ལ་འབད་པའོ། །འདི་གོང་མ་རྣམས་གསུང་

བ་མ་གཏོགས་པ་ཁྱངས་དག་པོ་ནི་མ་མཐོང་མོད། འོན་ཀྱང་ཕན་ཆེ་བར་སྣང་དོ། །གཉིས་པ་སྐྱེ་བ་གཞན་དུའང་དེ་དང་མི་འབྲལ་བའི་རྒྱུ་ལ་བསླབ་པ་ལ་གཉིས། ཉམས་པར་བྱེད་པ་རྣག་པོའི་ཆོས་བཞི་སྤང་བ་དང་། མི་ཉམས་

@215B པར་བྱེད་པ་དཀར་པོའི་ཆོས་བཞི་བླང་བ་ལ་བསླབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དགོན་མཆོག་བརྩེགས་པའི་འོད་སྲུངས་ཀྱི་ལེའུ་ལས་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་བརྩེད་པཉམ་མདོན་དུ་མི་

འགྲུར་བ་ལ་ཆོས་བཞི་དང་། བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་

དུ་བར་མ་དོར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་བརྗེད་པའམ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ལ་ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་པ་གསུངས་པ་དེ་སྨོན་སེམས་ཀྱི་བསྟན་བྱར་མཛད་པའོ། །དེ་ལ་ནག་པོའི་ཆོས་བཞི་ལས། མ་ཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་དང་བླ་མ་དང་སྦྱིན་

གནས་ལ་བསྟུ་བ་ནི་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཡུལ་ནི་མཁན་སློབ་གོ་སྟ་ལ་བླ་མ་ནི་ཕན་པར་འདོད་པ་དང་སྦྱིན་གནས་ནི་བྱངས་སུ་གཏོགས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའོ། །ཞེས་འོད་སྲུངས་ལེའུའི་འགྲེལ་པ་ལས་བཤད་དོ། །

ཡུལ་དེ་ལ་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་བྱས་ན་ནག་པོའི་ཆོས་སུ་འགྱོ་སྟམ་ན། ཡུལ་དེ་དག་གང་རུང་ལ་རང་གིས་ཤེས་བཞིན་དུ་བསྟུས་ན་ནག་པོའི་ཆོས་སོ། །བསྟུ་ལུགས་ནི་ཡུལ་དེ་དག་གིས་སྐྱིང་བསྐྱེ་བས་ལྷུང་བ་སྐྱེངས་པ་ན་བརྗུན་གྱི་ཚོགས་གིས་མགོ་

རྟོངས་པར་བྱེད་པ་ལ་འགྲེལ་པས་བཤད་ལ། བླ་མ་རྣམས་ནི་བསྟུ་བའི་སེམས་ཀྱིས་དབུ་བསྐོར་ཐབས་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མཛད་དོ། །འོན་ཀྱང་བརྗུན་མིན་པའི་གཡོ་སྒྱུ་ནི་འོག་ཏུ་སྟོན་པས་

བརྟུན་བྱས་ནས་དབུ་བསྐོར་བ་

ཞིག་དགོས་ཏེ། བསྒྲབ་བཏུས་སུ་ནག་པོའི་ཆོས་རྣམས་སྤོང་བ་དཀར་པོའི་ཆོས་ཡིན་པར་གསུངས་ལ། འདིའི་གཉེན་པོ་ནི་དཀར་ཆོས་བཞིའི་དང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་བླ་མ་ལ་བྱོས་གཞན་ཞིག་ཀྱི། ཡོད

@216A ཨཱཿ། །ཏུ་བྱོས་གཞན་ཞིག་བྱས་ནས་དགེ་བཤེས་ཀྱིས་གསན་དུ་འོང་ངོ་ཟེར་ཏེ། སྤྲོབ་མ་སྐྱིང་རགས་མས་བླ་མའི་དབུ་གཡོག་གསུང་། གཞན་འགྱོད་པ་མེད་པ་ལ་འགྱོད་པ་ཉེ་བར་བསྒྲུབ་པ་ལའང་གཉིས་

ལས། ཡུལ་ནི་གང་ཟག་གཞན་དག་བཟོད་པ་འགྱོད་པ་དང་མི་ལྡན་པའོ། །དེ་ལ་ཅི་ཞིག་བྱས་པ་ནི། འགྱོད་དུ་གཞུག་པའི་བསམ་པས་འགྱོད་པའི་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་འགྱོད་པ་བསྐྱེད་པའོ། །འགྲེལ་པས་ཚངས་པ་མཚུངས་

པར་སྤྱོད་པ་ཡང་དག་པའི་བསྒྲབ་པ་ལ་གནས་པ་རྣམས་གཡོ་སྒྱུས་བསྒྲབ་ཆོག་ལ་མགོ་རྩོངས་པར་བྱེད་པ་ལ་བཤད་དོ། །དེ་གཉིས་ལ་བསྒྲུབ་མ་ཐུབ་དང་འགྱོད་པ་སྐྱེས་མ་སྐྱེས་འདྲ་བར་

བཞེད་དེ་འགྲེལ་པ་དང་ཡང་མཐུན་པར་སྣང་དོ། །

འོན་ཀྱང་འགྲེལ་པས་ཕྱི་མ་ཡང་མགོ་རྩོངས་པར་བྱེད་པ་ལ་བྱས་སོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མི་བསྟུགས་པ་སོགས་སྨྲ་བ་ལ། ཡུལ་ནི་ཆོ་གས་སེམས་བསྒྲིད་བཟུང་ནས་ལྡན་པ་ལ་

ཁ་ཅིག་བཞེད། ཁ་ཅིག་སྟར་སེམས་བསྒྲིད་ན་དལ་མི་ལྡན་ཡང་འདྲ་བར་འདོད་དེ། དེ་ནི་མདོ་དང་འགལ་བས་མི་འཐད་དོ། །འགྲེལ་པ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་པ་ཙམ་ལས་གསལ་ཁ་མ་བྱུང་དོ། །སྐབས་གཞན་

དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་ལྡན་བསླབ་པ་ལ་སློབ་པ་ལ་ཐེག་ཆེན་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པར་ཟཁད་པ་མང་པོ་སྣང་ནའང་སེམས་བསྒྲིད་པ་དང་ལྡན་པ་ནས་བཟུང་དགོས་སམ་སྙམ་མོ། །དེ་ལ་ཅི་ཞེག་བྱས་པ་ནི། མི་

@216B བསྟུགས་པ་སོགས་སྨྲས་པའོ། །ཞེ་སྡང་གིས་ཀུན་ནས་བསླངས་ནས་བརྡེད་པ་དགོས་པར་བཞེད་པ་ནི་འགྲེལ་པ་དང་མཐུན་ནོ། །ཡུལ་གང་ལ་སྨྲས་པ་ལ་བྱང་སེམས་ལ་ཆོས་དོན་དུ་

གཉེར་བ་རྣམས་ཐེག་ཆེན་ལ་མོས་པའམ་བསྒྲུབ་པར་འདོད་

པ་བརྗོག་པའི་ཕྱིར་དུ་དེ་དག་ལ་སྣས་པ་ལ་འབྱེལ་བས་བཤད་ཀྱང་དོན་གོ་བ་ཞིག་གིས་ཆོག་པ་འདྲའོ། །དེ་ལ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་སྒྲ་ནི་ངང་ཚུལ་ངན་པ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་ཉེས་པའི་དམིགས་མ་ཕྱེ་བར་བརྗོད་པའོ། །མི་སྨན་

པའི་སྒྲ་ནི་མི་ཚངས་པར་སྤྱད་དོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དམིགས་ཀྱིས་ཕྱེ་ནས་བརྗོད་པའོ། །བརྗོད་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་རྣམ་པ་འདི་དང་འདིས་མི་ཚངས་པར་སྤྱད་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་རྣམ་པར་ཕྱེ་ནས་བརྗོད་པ་དང་ཚིགས་བཅད་མ་ཡིན་པ་སྟེ་མ་གསུམ་གྱི་

མཐར་སྤྱར་ཏེ་འབྱེལ་པ་ལས་བཤད་དོ། །འདི་རང་ཅག་ལ་འབྱུང་ཡང་ཉེ་ཉེས་དམིགས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ་སྟར་མདོར་བསྡུས་བརྗོད་ཟིན་ལ། གཞན་ཡང་བྱང་སེམས་ལ་བརྟས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནའང་དེ་སྙིད་ཀྱི་

བསྐལ་པར་བྱང་སེམས་དེ་དམྱལ་བར་གནས་དགོས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སྐུར་པ་བཏབ་པ་མ་གཏོགས་པར་ལས་གཞན་གང་གིས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ངན་འགྲོར་ལྷུང་

མི་ནུས་པར་རབ་ཏུ་ཞི་བ་རྣམ་

པར་དེས་པའི་ཚེ་འཕྲལ་གྱི་མདོ་ལས་གསུངས་ལ། སྡུད་པ་ལས་ཀྱང་། ལུང་བསྟན་མ་ཐོབ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་གིས། །ལུང་བསྟན་ཐོབ་ལ་སེམས་ཁྲོས་རྩོད་པ་རྩོམ་བྱེད་ན། །ཐ་སྙོམ་ལྡན་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག

@217A ཞེས། །ཇི་སྐད་པ། །དེ་སྐད་བསྟལ་པར་གཞི་ནས་གོ་ཆ་བགོ་དགོས་སོ། །ཞེས་དེ་ལྟ་བུའི་ཁོང་ཁྲོའི་བསམ་པ་ཅི་ཙམ་སྐྱེས་པ་དེ་ཙམ་གྱི་བསྟལ་པར་གཞི་ནས་ལམ་བགྲོད་དགོས་པར་གསུངས་ཏེ་བྱང་ཆུབ

ལས་ཤིན་ཏུ་རིང་བར་འགྱུར་བའོ། །དེའི་ཕྱིར་ཁོང་ཁྲོ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དགག་པ་དང་བྱང་ནའང་དེ་མ་ཐག་བཞགས་པ་དང་སྡོམ་པ་ལ་འབད་དགོས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། སེམས་འདི་བཟང་བ་མིན་སྟམ་དུན་པ་སྐྱེད་བྱེད་ཅིང་། །

སོ་སོར་འཆགས་པར་བྱེད་ཅིང་ཕྱིས་ཀྱང་སྡོམ་བྱེད་ལ། །དགའ་བར་མི་བྱེད་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཆོས་འདིར་སློབ། །ཅེས་སོ། །ཞི་སྡང་ལ་སྐབས་ཕྱེ་ན་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་སྡང་ཡོད་མཐུ་ཆུང་

དུ་འགྲོ་ཞིང་རིང་དུ་སྐྱངས་ཀྱང་སྟར་མེད་གསར་དུ་

བསྐྱེད་དཀའ་བར་འགྲོ་བས་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་རྩ་བ་འཆད་ལ། འགལ་རྐྱེན་ཞི་སྡང་སྐྱེས་བཞད་པ་ལྟར་སྐྱངས་ན་ཇི་བས་ཇི་ཆེར་འཕེལ་ནས་ཚད་མེད་པར་འགྲོ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་

གནོད་མེད་ན། །སེམས་ལ་དེ་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་དང་། གང་ཕྱིར་རིགས་མཐུན་སྟ་མ་ཡི། །ས་བོན་ལས་ནི་འཕེལ་བ་ཅན། །བརྩེ་བ་ལ་སོགས་བློ་དེ་དག །གོམས་པར་གྱུར་ན་གང་ན་གནས། །ཞེས་གསུངས་

སོ་ཞ །སྐྱེ་དང་གཡོས་གཞན་ལ་ཉེ་བར་སྤྱོད་ཀྱི་ལྷག་པའི་བསམ་པས་མ་ཡིན་པ་ལ། ཡུལ་ནི་སེམས་ཅན་གཞན་གང་ཡང་རུང་བའོ། །དེ་ལ་ཅི་ཞིག་བྱས་པ་ནི་གཡོ་སྐྱེས་སྤྱོད་པའོ། །ལྷག་བསམ་ནི་བསམ་པ་རང་བཞིན་

@217B པ་ལ་འགྲེལ་པས་བཞད་དོ། །གཡོ་སྐྱེ་ནི་བྱེ་སྡང་ལ་སྐྱེ་བྱེད་པ་སོགས་དང་། རྒྱལ་བ་ཡི་འབྱུང་གིས་རབ་མར་གཏོང་བ་ལ་སྦྱོན་ལ་སྟོད་ལུང་སུ་གཏོང་བྱས་ནས་ཕྱིས་རབ་མ་ཅི་

བདེར་ཁས་བླངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་གསུང་དོ། །ཀུན་

ལས་བཏུས་ལས་ནི་གཉིས་ཀ་རྣེད་བཀུར་ལ་ཚགས་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་དང་འདོད་ཆགས་དང་གཏི་མུག་གང་རུང་གི་ཚར་གཅོགས་པར་འདུ་བ་ལ། སྐྱུ་ནི་ཡོན་ཏན་མེད་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ལྟར་སྟོན་པ་དང་གཡོ་ནི་རང་གི་ཉེས་པ་སྐྱོང་བ་

ལ་གསུངས་ཏེ། སྐྱོང་བ་ནི་རང་གི་ཉེས་པ་ཐབས་ཀྱིས་མི་མངོན་པར་བྱེད་པའོ། །དཀར་ཡོའི་ཚོས་བཞི་ལས། དཀར་ཆོས་དང་ཡོའི་ཡུལ་ནི་སེམས་ཅན་ཡིན་ནོ་ཅོག་གོ། །བྱ་བ་ནི་དེ་ལ་སྦྱོག་གམ་ཐབ་བཞད་གད་ཀྱི་ཕྱིར་ཡང་ཤེས་བཞིན་

དུ་བརྩེན་སྨྲ་བ་སྟོང་བ་སྟེ་ལྟར་བྱས་ན་རང་གི་མཁན་སློབ་སོགས་ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་བརྩེན་ཀྱིས་མགོ་བསྐོར་བ་མི་འབྱུང་དོ། །དཀར་ཆོས་གཉིས་པའི་ཡུལ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དོ། །བྱ་བ་ནི་དེ་ལ་གཡོ་སྐྱུ་མེད་པར་ལྟག

པའི་བསམ་པས་གནས་པ་སྟེ་བསམ་པ་དྲང་པོས་གནས་པའོ། །འདི་ནི་ནག་ཆོས་བཞི་པའི་གཉེན་པོའོ། །དཀར་ཆོས་གསུམ་པའི་ཡུལ་ནི་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་དོ། །བྱ་བ་ནི་སྟོན་པ་དང་

འདྲ་བའི་འདུ་ཤེས་བསྒྲིད་ཅིང་དེ་དག་གི་

དོན་གནས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཕྱོགས་བཞིར་བརྗོད་པའོ། །འོ་སྐོལ་དགེ་བ་འདྲ་བ་བྱད་བྱད་བྱེད་པར་འདུག་ཀྱང་འཕེལ་རྒྱས་མེད་པར་ཟད་རྒྱས་མང་བ་དེ་བྱང་སེམས་དང་བྲོག་ལ་ཞེ་སྡང་དང་བརྐས་པ་བྱས་ཤིང་རྣ་ཕྱུང་བས་ཟད།

@218A ཞེས། །དེས་ན་འདི་དང་བྱང་སེམས་ལ་རྣ་འབྱེན་པ་སྟོང་བ་གཉིས་ཐུབ་ན་བསྟབ་བཏུས་ནས་གང་ཟག་ལ་བརྟེན་པའི་གནོད་འགྱུར་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་མི་འོང་གསུང་སྟེ། བྱང་སེམས་གང་ན་ཡོད་མི་ཤེས་པས་

འོད་སྲུངས་ཀྱིས་ཞུས་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་སྡོན་པའི་འདུ་ཤེས་བསྒྲིད་ནས་དག་སྣང་སྟོང་བའི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའང་ཉན་པ་པོ་སྣབས་ལ་བབ་པ་ན་ཡིན་གྱི། ཕྱོགས་བཞིར་སོང་ནས་མ་བརྗོད་ན་ཉེས་པར་

འགྱུར་བ་ནི་མིན་ནོ། །འདི་ནི་ནག་ཚོས་གསུམ་པའི་གཉེན་པོའོ། །དཀར་ཚོས་བཞི་པའི་ཡུལ་ནི་རང་གིས་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་སེམས་ཅན་ནོ། །དེ་ལ་བྱ་བ་ནི་ཉི་ཚེ་བའི་ཐེག་པ་མི་འདོད་པར་

རྩོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འཇོམ་དུ་འཇུག

པའོ། ཅེ་ཡང་རང་གི་ངོས་ནས་གདུལ་བྱ་དེ་ལ་སྣང་བ་དགོས་ཀྱི། གདུལ་བྱ་དེ་ལ་བསམ་པ་དེ་མ་སྐྱེས་ན་ཉེས་པར་འགྱོ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བསླུབ་པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་ནག་ཆོས་གཉིས་པ་སྤོང་སྟེ། གཞན་བདེ་

བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་ལ་སློབ་ཐག་པ་ནས་འཛིག་འདོད་ཡོད་ན། གཞན་ལ་ཡིད་མི་བདེ་བའི་འགྱོད་པ་ཙམ་ཞིག་བསྐྱེད་པའི་ཚེད་དུ་ཡིད་མི་བདེ་བསྐྱེད་པའི་སྤྱོར་བ་ཆེད་དུ་མི་བསླུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེང་གེས་ཞུས་པ་

ལས་ཀྱང་། སྐྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་བྱང་ཆུབ་སེམས། །རྨི་ལམ་ན་ཡང་སེམས་འདི་ནི། །འདོར་མི་འགྱུར་ནམ་ཉལ་ཆོ། །སྤྱོས་ཅི་འཚལ་བར་གང་གིས་འགྱུར། །བཀའ་སྩལ་པ། གྲོང་ངམ་གྲོང་ཁྱེར་རྣམས་སུ་འམ། །གང་དུ་གནས་པའི་ཡུལ་

@218B རྣམས་སུ། །བྱང་ཆུབ་ལ་ནི་ཡང་དག་འཇུག། །དེས་ན་སེམས་འདོར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་ང་རྒྱལ་བཅོམ་པ་དང་ཕྲག་དོག་དང་སེར་སྣ་སྤངས་བ་དང་

གཞན་གྱི་འབྲོར་པ་མཐོང་ན་ཡིད་དགའ་བ་བཞི་དང་ལྡན་ན་སྨོན་ལམ་མི་

འདོར་བར་འཇམ་དཔལ་ཞིང་བཀོད་ལས་གསུངས་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལས། སྤྲུལ་ལམ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྤྲོང་བ་དང་དགེ་བ་ཅི་བྱེད་ཀྱི་སྟོན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཏོང་བ་བྱས་ན་སྐྱེ་བ་གཞན་དུའང་སེམས་

རིན་པོ་ཆེ་དང་མི་འབྲལ་བ་ནི། ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་མང་དུ་མིས་བརྟགས་ན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གསལ་བར་བསྟན་ཏོ། །གསུམ་པ་ཉམས་ན་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཚུལ་ལ། ནག་པོའི་ཆོས་བཞི་དང་སེམས་ཅན་བློས་སྤོང་དང་ལྡའམ། ངས་

སངས་རྒྱས་བསྟུབ་པར་མི་ནུས་སྙམ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་དོར་བ་དང་དྲུག་ལ་ཐུན་ཚོད་འདས་ན་སྨོན་སེམས་གཏོང་ལ། ཐུན་ཚོད་ཀྱི་ནང་དུ་འགྱོད་པས་སློབ་ན་ཉམས་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་ཞིང་། ལན་དྲུག་ལེན་པ་དང་ཆོགས་གཉིས་ལ་སློབ་པ་

ཉམས་ནའང་ཉམས་པ་ཙམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས་གཏོང་རྒྱུ་བྱང་ན་སྨོན་སེམས་ལེན་པའི་ཆ་གས་སྐྱེར་ལ། ཉམས་རྒྱུ་ཙམ་ལ་ནི་ཆ་གས་བསྐྱར་མི་དགོས་བཞག་པས་ཆོག་གོ་ཞེས་མང་པོ་དེ་སྐད་དུ་

སྣོད། །དེ་ལ་ངས་སངས་རྒྱས་བསྟན་པར་མི་

ནུས་སྙམ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་བཞག་ན་དེ་ལ་ནི་དེ་མ་ཐག་ནས་གཏེར་གྱི་ཐུན་ཚོད་ལ་བལྟོས་གཏན་ནས་མི་དགོས་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་འཐད་དོ། །ནག་པོའི་ཆོས་བཞི་ནི་ཆ་འདིར་

སེམས་བསྐྱེད་གཏེར་བའི་རྒྱུ་མིན་གྱི། སྐྱེ་

@219A ཞེས། །བ་གཞན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་མངོན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་ཆོ་འདིར་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། ལམ་སྟོན་ལས། འདི་ནི་སྐྱེ་བ་གཞན་དུའང་དན་དོན་དུ། །ཇི་སྐད་བཤད་པའི་

བསྟན་པ་ཡོངས་སུ་བསྲུང་། །ཞེས་

གསུངས་ཏེ། ཇི་སྐད་བཤད་པ་ནི་འོད་སྲུངས་ཀྱིས་ཞུས་པ་ལས་ཇི་སྐད་བཤད་པའོ། །མདོ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཡང་དེ་ཡིན་ཏེ། འོད་སྲུངས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་བཞིད་དང་ལྡན་པ་སྐྱེ་བ་ཐམས་

ཅད་དུ་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མངོན་

དུ་འགྱུར་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ལ་འདུག་གི་བར་དུ་བར་མ་དོར་བརྗེད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་དཀར་ཆོས་བཞིའི་སྐབས་སུ་གསལ་བར་གསུངས་པས། ནག་ཆོས་བཞིའི་སྐབས་སུ་ཆོ་འདི་ཕྱིའི་

གསལ་ཁ་མེད་ཀྱང་ཕྱི་མའི་དབང་

དུ་བྱས་པར་ཤེས་སོ། །འོན་ཀྱང་ཆོ་འདིར་ཡང་ནག་ཆོས་རྣམས་བསྟེན་ན་སེམས་བསྐྱེད་མཐུ་ཆུང་དུ་འགྱོར་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་ལྡན་གྱིས་བཞད་གད་ཀྱི་ཕྱིར་བརྩུན་ཟུང་ཟད་སྨྲས་པ་དང་སེམས་

ཅན་ལ་གཡོ་སྒྱུ་ཟུང་ཟད་བགྱིས་པ་དང་། བྱང་སེམས་ལ་ཞེ་སྡང་གིས་ངན་སྨྲས་ཟུང་ཟད་བརྗོད་པ་དང་གཞན་གྱི་དགེ་རྩ་བྱས་པ་ལ་འགྱོད་པ་ཟུང་ཟད་བསྐྱེད་ནས་འགྱོད་པ་མེད་པར་ཐུན་ཚོད་འདས་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་

པ་གཏོང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་གིས་སྨོན་སེམས་གཏོང་ལ་སྨོན་སེམས་བཏང་ནས་སྡོམ་པ་གཏོང་བར་བྱང་ས་དང་བསྟབ་བཏུས་གཉིས་ཀ་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་འདོད་ན་ནི་དེ་དག་ཀྱང་རྩ་ལྟུང་དུ་བཞག་དགོས་ན་དེ་འདྲ་བ་ནི་

@219B གང་ནས་ཀྱང་མ་ཞཱད་ལ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཐུན་ཚོད་བརྩེ་བ་ནི་ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས་ཞུས་པ་ལ་བརྟེན་པར་སྣང་ན་དེ་ནི་མདོའི་དོན་གཏན་མ་ཡིན་པར་ཚུལ་ཁྲིམས་

ལེའུའི་རྣམ་ཚཊད་ལས་བདག་གིས་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་

ཞབ་ཟིན་པས་འདིར་ཡང་མི་ཚཊད་དོ། །སེམས་ཅན་བློས་སྟོང་བ་ནི་སེམས་ཅན་སྲིད་ལ་དམིགས་ནས་སེམས་ཅན་འདི་ཙམ་གྱི་དོན་བདག་གིས་མི་ནུས་སོ་སྙམ་ནས་བློས་སྟོང་ན་ནི་སྙིན་སེམས་བཏང་བ་ཉིད་དུ་གསལ་ལ། སེམས་ཅན་བྱེ་བྲག་པ་ལ་

དམིགས་ནས་འདིའི་དོན་དུས་ནམ་ཡང་མི་བྱའོ་སྙམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ན་ནི་ཡ་བྱལ་ཞིག་ན་ཆོགས་པ་འཇིག་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཡིན་ནོ་ཅོག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་འཇིག་སྟེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་སེམས་ཅན་གཉིས་པ་དང་

གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་སོགས་དུ་མ་ཞིག་དོར་ཞིང་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བསླབ་བྱ་འདི་ལ་ལམ་སྟོན་འགྲེལ་པ་ནས་རྒྱལ་

པོ་ཞི་རྟྭ་བྷ་ཏི་དང་ཀླུ་སྒྲུབ་དང་ཐོགས་མེད་དང་དཔའ་བོ་དང་ཞི་བ་ལྷ་དང་ཙནྡྲ་གོ་མི་དང་ཞི་བ་འཚོ་ལ་སོགས་པ་ལུགས་ཐ་དད་པར་བྱུང་ཀེ། ཁ་ཅིག་ནི། སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་དང་སྦྱོད་པ་ལ་

ཞུགས་པ་གཉིས་ཀྱི་བསྟབ་བྱ་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་

རྣམས་སོ་ཞེས་བཞེད་དོ། །ལ་ལས་ནི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་བསྡུ་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཞེད་དོ། །ལ་ལས་ནི་ཆོགས་ལམ་པའི་བསྟབ་བྱ་ཇི་སྙེད་ཡོད་པའོ་ཞེས་བཞེད་དོ། །གཞན་དག་ནི་བསྟབ་པ་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུའོ་ཞེས་མི་བཞེད་

@220A ཞེས། །དོ། །ཁ་ཅིག་ནི་སྐྱབས་འགྲོའི་བསྟབ་བྱའི་སྟེང་དུ་སེམས་མི་བརྟེད་པ་དང་བརྟེད་པར་འགྱུར་བའི་ཚོར་བརྒྱད་བསྡུ་བར་བྱའོ་ཞེས་བཀོད་ནས། སྟོབ་དཔོན་དེ་དག་གི་ལུགས་དེ་མདོ་ནས་ཀྱང་གསུངས་པས་

རང་རང་གི་བློ་མས་གང་གནང་བའི་ལུགས་གཟུང་བར་བྱའོ་ཞེས་བདག་གི་བློ་མ་གསུང་ངོ་ཞེས་འཆད་ཅིང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མདོའི་དོན་ཡིན་པར་འདོད་པར་སྣང་ངོ། །སྤྱིར་འགྲེལ་པ་འདི་དག་བཤེས་སྟོན་པ་ནས་བརྒྱུད་པའི་བཤེས་གཉེན་

ཆེན་པོ་རྣམས་ཇོ་བོའི་འགྲེལ་པར་མི་མཛད་ལ། ནག་ཚོ་ནས་བརྒྱུད་པ་རྣམས་ཇོ་བོས་མཛད་པར་བཞེད་ཅིང་ནག་ཚོའི་སྒྲས་ཆོས་སུ་འདོད་དོ། །འོན་ཀྱང་སྤྱ་མ་རྣམས་ལ་གྲགས་པ་ལ་པུ་རངས་

སྙ་འབྱེལ་པ་བསྟུས་པ་ཞིག་མཛད། དེ་ནས་

བསམ་ཡས་སུ་ཕེབས་པ་ན་དེ་ལ་ལོ་སྟོང་བས་སྨོན་པ་ཞུས་ནས་རྒྱས་སུ་བཏང་ཟེར་བ་འདུག་པས་ཇོ་བོས་འབྱེལ་པ་བསྟུས་པ་ཞིག་མཛད་པ་ལ། གསུང་སྒོས་ལ་གཞི་བློངས་པའི་ཚལ་ཅིག་བསྟན་པའི་རིགས་སུ་འདུག

པས་ནོར་བར་མངོན་པ་འགའ་ཟུང་སྣང་ཞིང་གཞུང་གི་དོན་ལེགས་པོར་ཤེད་པཁང་མང་པོ་སྣང་བས། བདག་གིས་ཀྱང་མ་ནོར་བ་རྣམས་སྐབས་གཞན་དང་ལམ་རིམ་དུ་དབས་ནས་བཤད་དོ། །འདིའི་བསླབ་བྱ་སྟར་བཤད་པ་

རྣམས་ལ་ནི་ཡིད་བརྟན་མི་སྣང་སྟེ་སེམས་བསྒྱིད་པ་ཞེས་པ་འཇུག་སེམས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་ལ་བྱེད་ན་ནི་སྐྱབས་འགྲོའི་བསླབ་བྱའི་སྟེང་དུ་ཀར་ནག་གི་ཆོས་བརྒྱད་ལ་འཇུག་ལྷོག་བྱེད་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པ་མི་སྲིད་བས་མི་འཐད་ལ།

@220B སློོན་སེམས་ཀྱང་པ་ལ་བྱེད་ན་ནི་དེའི་བསླབ་བྱ་ལ་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་དང་སྦྱོད་པ་ལ་ཞུགས་པ་མན་ཚད་ཀྱི་བསླབ་བྱ་སློབ་པ་མི་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་སྡོམ་པའི་

བསླབ་བྱ་དང་ཤུལ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྟར་ཚགས་

པའི་བསླབ་བྱ་གཉིས་མ་གཏོགས་པའི་བསླབ་བྱ་ནི་ལམ་སྒོམ་དང་སེམས་བསྒྲིད་པའི་ཚོ་གཡར་ཡིན་ལ། ཚོས་བདུན་པའི་མདོ་ལ་བསླབ་པར་གསུངས་པ་ནི་མངོན་ཤེས་སྡུར་བར་འདོད་པས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པས། སེམས་བསྒྲིད་ཀྱི་སྒོས་

ཀྱི་བསླབ་བྱར་མི་སྣང་བས་མ་བྱིས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་རང་གི་ལུགས་ནི། སྟོན་སེམས་མི་གཏོང་བ་དང་སེམས་ཅན་ཐྲོས་མི་གཏོང་བ་མ་གཏོགས་པའི་བསླབ་བྱ་རྣམས་དང་འགལ་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོམ་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་བར་དུ་བྱང་

སེམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ལྟུང་བ་མེད་ཀྱང་བར་མ་དག་བ་ཁས་ླངས་པའི་བསླབ་བྱ་དང་འགལ་བ་ཡོད་པས་ཉེས་སྤྱོད་དུ་འགྱུར་བས་སྟོབས་བཞིས་བཤགས་པར་བྱའོ། །བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོམ་པ་ཐོབ་ནས་ནི་སྟོམ་པའི་བསླབ་བྱ་དང་

འགལ་བའི་ལྟུང་བར་འགྱུར་བས་ལྟུང་བའི་ཕྱིར་བཅོས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར་བྱས་པས་ཆོག་པས་འཇུག་སེམས་ཀྱི་བསླབ་བྱའི་ནང་དུ་འདུས་ཀྱི་དེ་ལས་གཞན་དུ་མེད་དོ། །འོན་ཀྱང་ལན་

དུག་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་སྨོན་པའི་བསྟབ་

བྱ་ཐུན་མོང་མིན་པའོ། །གསུམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་ཚུལ་ལ་གསུམ། སེམས་བསྐྱེད་ནས་བསྟབ་པ་ལ་སློབ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན། ཐབས་ཤེས་རེ་རེ་བ་ལ་བསྟབས་པས་ སངས་རྒྱས་མི་འགྱུབ་པར་བསྟན་པ།

@221A ཞེས། །བསྟབ་པ་ལ་སློབ་པའི་རིམ་པ་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སྨོན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་བསྟབ་པར་བྱ་བ་ལ་མི་སློབ་པ་དེ་ཡང་བྱམས་པའི་ སྣམ་པར་ཐར་པའི་ལུང་

སྔར་དྲངས་པ་ལྟར་ཕན་ཡོན་ཆེ་མོད་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྟབ་པ་ལ་སྦྱིན་པ་སྟེང་པོར་མ་བྱས་ན་འཚང་རྒྱ་བ་མི་སྲིད་པས་སྤྱོད་པ་ལ་བསྟབ་པར་བྱ་སྟེ། གླ་ཡ་གོོ་རེ་ལས། བྱང་ཆུབ་ སེམས་པ་སྟེང་པོར་བྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཡིན་གྱི། ལོག་པར་སྤྱད་པ་སྟེང་པོར་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། དེ་བས་ན་སྤྱད་པ་སྟེང་པོར་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་

ཀ། གཞོན་ནུ། སྐྱབ་པ་སྟིང་པོར་

བྱེད་པ་ལ་བློ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་རྟེད་དཀའ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྐྱབ་པ་ནི་སངས་རྒྱས་བསྐྱབ་པའི་ཐབས་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་སློབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོན་རིམ་དང་པོ་

ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདག་མ་དུལ་བར་གཞན་མི་འདུལ་བར་ཞེས་ནས་བདག་ཉིད་སྨིན་པ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱབ་པ་ལ་རབ་ཏུ་སློབ་རོ། །སྐྱབ་པ་མེད་པར་བྱང་ཆུབ་མི་འཐོབ་བོ། །ཞེས་དང་།

རྣམ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། བརྩེ་ལྡན་སྡུག་བསྔལ་གཙོམ་པའི་ཕྱིར། །ཐབས་རྣམས་ལ་ནི་མངོན་སྤྱོད་མཛད། །ཐབས་བྱང་དེ་རྒྱུ་ལྷག་བྱང་བས། །དེ་འཚང་པ་ནི་དཀའ་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཞན་ལ་བརྩེ་

@221B བ་ཆེན་པོ་ཡོད་ན་ནི་དེའི་སྡུག་བསྔལ་བསལ་དགོས་ལ། དེ་སེལ་བ་ལ་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་ན་སྣམ་པའི་སེམས་བཟང་བས་མི་ཆོག་གི། དེའི་ཐབས་ལ་འཇུག་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་

སྟོན་དུ་རང་ཉིད་ཐབས་དེ་ལ་མ་ཞུགས་པར་ནི་

གཞན་སྐྱོལ་བར་མི་རྣམ་པས་གཞན་ཀྱི་དོན་བསྒྲུབ་པར་འདོད་པས་སྟོན་དུ་རང་ཉིད་གདུལ་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་ནི་སྐྱབ་པ་སྐྱེང་པོར་བྱ་དགོས་པར་གསུངས་ཤིང་སྐྱབ་པའང་སྟོམ་པ་བཟུང་ནས་དེའི་བསྒྲབ་པ་ལ་སློབ་པར་

གསུངས་པས་སྐྱབ་པ་སྐྱེང་པོར་བྱེད་པའི་བྱེད་ས་མ་འཕྲུགས་པ་གལ་ཆེའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པས་མི་ཚེགཀ་གི་སངས་རྒྱས་བསྒྲུབ་པའི་ཐབས་ལ་འཇུག་པ་དེ་ཡང་ཐབས་མ་ནོར་བ་ཞིག་དགོས་

ཏེ། ནོར་བའི་ལམ་ལ་ཅི་ཙམ་འབད་ཀྱང་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་སྟེ་འོ་མ་བཞོ་བར་འདོད་ནས་རྭ་ལ་འཐེན་པ་བཞིན་ནོ། །མ་ནོར་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཆ་མ་ཚང་ན་འབད་ཀྱང་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་སྟེ། ས་བོན་དང་ཆུ་དང་ས་ལ་སོགས་པ་གང་

རུང་ཞིག་མ་ཚང་ན་སྐྱུགས་མི་སྐྲུ་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སྟོམ་རིམ་པར་པ་ལས། རྒྱུ་ནོར་བ་ལ་ནན་ཏན་བྱས་ན་ཡུན་ཤིན་ཏུ་རིང་མོ་ཞིག་གིས་ཀྱང་འདོད་པའི་འབྲས་བུ་འཐོབ་པ་མེད་དེ། དཔེར་ན་

ཎ་ལས་འོ་མ་བཞོ་བ་བཞིན་ནོ། །རྒྱུ་མཐའ་

དག་མ་སྨྱད་པ་ལས་ཀྱང་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་མེད་དེ་ས་བོན་ལ་སོགས་པ་གང་ཡང་རྟུང་བ་ཞིག་མེད་ན་སྨུག་གུ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་འབྲས་བུ་དེ་ལ་འདོད་པས་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་མ་ནོར་བ་དང་མཐའ་དག

@222A ྈ། །ལ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །འོ་ན་རྒྱུ་རྐྱེན་ཚང་ལ་མ་ནོར་བ་གང་ཞེ་ན། རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་ལས། གསང་བ་པའི་བདག་པོ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་སྐྱིང་རྗེའི་རྩ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཐབས་ཀྱིས་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་སྐྱིང་རྗེ་ཉམད་ཟེན་ཏེ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་དང་ཐབས་ནི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་

པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཀླ་མ་ལ་ཤྲི་ལས་བཤད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྟོག་པ་རྒྱུན་ཆུ་ཤད་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་ཆད་

ངན་རྟོག་ཡིན་ན་ལྟ་ཅི་

སྣོས་ཏེ་བཟང་རྟོག་ཡིན་ནའང་འཁོར་བར་འཆིང་བས་དེའི་འབྲས་བུ་འཁོར་བ་ལས་མི་འདའ་སྟེ། གསེར་སྒྲོག་དང་ཐག་སྒྲོག་གིས་བཅིངས་པ་དང་། སྤྲིན་དཀར་ནག་གཉིས་ཀས་ནམ་མཁའ་ལ་བསྒྲིབས་པ་དང་། ཞེ་

དཀར་ནག་གང་གིས་ཕྱག་བྱེད་བསྟལ་བསྒྲིད་པ་དང་འདྲའོ། །དེས་ན་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པར་བཞག་པ་ཉིད་འཚང་རྒྱ་བའི་ལམ་ཡིན་ལ། སྤྲིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུང་བ་སོགས་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་ངེས་དོན་བསྟོན་པར་

མི་ནུས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཟླུན་པོའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་པས། ངས་དོན་དེ་ཇེད་ནས་སྨྲོད་པ་དེ་དག་ལ་འཇུག་པ་ནི་རྒྱལ་པོ་དམངས་ཀྱི་སར་བབ་པའམ། ཁྱང་པོ་ཇེད་ནས་ཁྱང་པོའི་རྩེས་ཆོལ་བ་དང་འབྲ་བར་སྣའོ། །དེ་ལ་ཉ་ཤང་གིས་

@222B ནི་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པ་ལ་བསྟགས་པ་མཛད་པའི་མདོའི་ཁྲུངས་བརྒྱད་ཅུ་དྲུངས་ནས་བསྡུབས་སོ། །འདིས་ནི་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་རྣལ་མ་མིན་ནོ་ཞེས་ཀུན་

རྩོབ་ལ་སྐྱར་པ་ཆེན་པོ་བཏབ་ཅིང་། རྒྱལ་བའི་བསྟན་

པའི་སྐྱིང་པོ་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱོད་པ་བཀག་པས་དོན་དམ་པའི་ཚུལ་རྒྱང་རིང་དུ་སྣང་ན། ཇི་ལྟར་ཁྱད་ཞུགས་ཀྱང་ཞི་གནས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཙམ་དུ་བསྟར་རུང་བའི་སེམས་ཅོོམ་འཇོག

ཅིག་ལ་ལམ་གྱི་དམ་པར་བརྟུང་བའི་ལོག་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་ཐ་ཚད་འདི་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཀླ་མ་ལ་ཕྱི་ལས་ལྷང་དང་རིགས་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་ཆོོག་ཀྱིས་ལེགས་པར་བཀག་ནས་རྒྱལ་བ་དགྱེས་པའི་ལམ་

བཟང་པོ་རྒྱས་པར་མཛད་མོད། འོན་ཀྱང་བསྟན་པ་ནུབ་པ་ལ་ཉེ་བར་སྐྲིབ་པ་དང་ལམ་གྱི་གནད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ངེས་པའི་དོན་གྱི་ལྷང་དང་དྲི་མ་མེད་པའི་རིགས་པས་མཐའ་ཆོད་པར་ངེས་པའི་དམ་པ་རྣམས་ཟད་པ་དང་།

སེམས་ཅན་བསོད་ནམས་ཤིན་ཏུ་དམན་ཞིང་ཆོས་ལ་དད་པ་ཆུང་ཟད་ཡོད་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཤིན་ཏུ་ཆུང་བ་མངས་པས། དཀྱུད་ཡང་ཁ་ཅིག་ནི་བསྙུང་སྡོམ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་ཕྱོགས་

རྣམས་ཁྱད་དུ་བསད་ནས་ལམ་

བསྒོམ་པའི་ཚེ་དེ་དག་འདོར་བ་ལ་སོགས་པ་ཉ་ཤད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བྱེད་ཅིང་། ལ་ལ་ནི་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ལ་སྐུར་བ་དེ་མ་གཏོགས་པ་ལྟ་བའི་གོ་ལྟུགས་ཉ་ཤད་གཞི་དེ་ལེགས་པར་འདོད་ལ། གཞན་དག་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་དོར་ནས་ཅི་

@223A ཞེས། །ཡང་མི་སེམས་པའི་ཉ་ཤད་གི་སྒོམ་དེ་ལེགས་པར་འདོད་པར་སྣང་ངོ་ །དེ་དག་གི་ལམ་དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་བསྒོམ་པའི་ཕྱོགས་དང་ཡུལ་ནའང་མི་སྣང་མོད། གལ་ཏེ་སྟོང་པ་ཉིད་བསྒོམ་པ་ཡིན་དུ་ཆུག

ཀྱང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་རྟེན་ནས་བསྒོམ་ལུགས་མ་ནོར་བར་བསྒོམ་པའི་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོ་ན་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། སྤྲོད་ཕྱོགས་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཡུལ་ཅན་རྣམས་མི་བསྒོམ་ཞེས་པའམ་

ཡང་ན་དེ་རྣམས་མཐིལ་དུ་བཟུང་ནས་སྒོ་དུ་མ་ནས་འབད་མི་དགོས་སོ་ཞེས་སྨྲ་ན་ནི་གསུང་རབ་མཐའ་དག་དང་འགལ་ཞིང་རིགས་པའི་ལམ་ལས་འདས་པ་ཁོ་ནར་སྣང་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་

པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ནི་མི་གནས་པའི་

སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་འཁོར་བ་ལ་མི་གནས་པ་ནི་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་དོན་དམ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དང་ཟབ་མོའི་ལམ་ཞེས་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་

ཚོགས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚ་ཞེས་པ་

རྣམས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ལ། ཞི་བ་སྐྱང་འདས་ལ་མི་གནས་པ་ནི་ཇི་སྙེད་པ་རིག་པའི་ཤེས་རབ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་དང་བསོད་ནམས་

ཀྱི་ཚོགས་དང་ཐབས་ཀྱི་ཚ་ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་

བསྒྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་མདོ་ལས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤོང་བར་འགྱུར་བ་ལགས་སོ། །བསོད་ནམས་ཀྱི་

ཚོགས་ཀྱིས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་འཆི་

@223B བར་འགྱུར་བ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལྟ་ལགས་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་བརྩོན་པར་བགྱིའོ། །ཞེས་

དང་། འཕགས་པ་ནམ་མཁའི་མཛོད་ལས་

ཀྱང་། དེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཤེས་པས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་འདོར་རོ། །ཐབས་ཀྱི་ཤེས་པས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་ངོ། །ཞེས་དང་། འཕགས་པ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་

གྱི་དོན་ལ་ཤིན་ཏུ་མི་ཕྱོགས་པ་དང་འདྲ་བྱེད་མངོན་པར་འདྲ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཤིན་ཏུ་མི་ཕྱོགས་པ་ནི་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་དམ་བསྒྲགས་ཏེ། །ཞེས་སོ། །དེ་མ་མེད་པར་བཀའ་བས་བསྒྲགས་

པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་འཆིང་བ་ནི་གང་། ཐར་པ་ནི་གང་ཞེ་ན། ཐབས་མེད་པར་སྡིད་པར་འགྲོ་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འཆིང་བའོ། །ཐབས་ཀྱིས་སྡིད་པའི་

འགྲོ་བར་འགྲོ་བ་ནི་ཐར་པའོ། །ཤེས་རབ་མེད་པར་སྡིད་པར་འགྲོ་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འཆིང་བའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྡིད་པའི་འགྲོ་བ་ནི་ཐར་པའོ། །ཐབས་ཀྱིས་

མ་ཟིན་པའི་ཤེས་རབ་ནི་

འཆིང་བའོ། །ཐབས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཤེས་རབ་ནི་ཐར་པའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་མ་ཟིན་པའི་ཐབས་ནི་འཆིང་བའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཐབས་ནི་ཐར་པའོ། །ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་འདོད་

@224A ཞེས། །ཕྱིན་ཆད་ལམ་བྱི་ཚོ་ན་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་ཆར་ལ་བརྟེན་དགོས་ཀྱི་ཡ་བྲལ་བྱིས་མི་འགྲུབ་སྟེ། གླ་ཡ་གོོ་རེ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ནི་མདོར་བསྡུ་ན་འདི་གཉིས་ཏེ།

གཉིས་གང་ཞེན་འདི་ལྟ་སྟེ། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་བོ། །ཞེས་པ་དང་། དཔལ་མཆོག་དང་པོ་ལས་ཀྱང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཐབས་ལ་མཁས་པ་ནི་ཕ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། འོད་སྲུངས་ཀྱིས་ཞུས་པ་

ལས་ཀྱང་། འོད་སྲུངས། འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། བློན་པོས་ཟིན་པའི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་དགོས་པ་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཤེས་རབ་ཐབས་མཁས་པས་ཡོངས་སུ་ཟིན་

པཱའང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་ཐམས་

ཅད་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་སྨིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་ཀྱི་ཚ་ཐམས་ཅད་ཆང་བའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་བསྒོམ་པར་བྱ་ཡི། སྟོང་པ་རྒྱང་

པས་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གང་ཡང་

མི་ཕྱིན་ཏེ། གཙུག་ན་རིན་པོ་ཆེའི་མདོ་ལས། དེ་བྱམས་པའི་གོ་ཆ་བགོས་ཤིང་སྐྱིང་རྡེ་ཆེན་པོའི་གནས་ལ་གནས་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་མངོན་པར་

བསྒྲུབས་པ་བསམ་གཏན་དུ་བྱེད་

དོ། ཥདེ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆག་དང་ལྡན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། གང་སྨིན་པ་དང་མ་བྱལ་བ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་མ་བྱལ་བ་དང་བཟོད་པ་དང་མ་བྱལ་བ་བརྩོན་འགྲུས་དང་མ་

བྱལ་བ་བསམ་གཏན་དང་མ་བྱལ་བ་ཤེས་

@224B རབ་དང་མ་བྱལ་བ་ཐབས་དང་མ་བྱལ་བ། ཞེས་རྒྱས་པར་བཀའ་སྩལ་ཞིང་། དེའི་དོན་རྒྱུད་ཐ་མར་ཡང་། དེ་རྣམས་འདྲི་བྱེད་གང་དག་ཡིན། །སྨིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་ལ་

སོགས། །རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ལྡན་པ། །སྟོང་

པ་ཉིད་ནི་གཟུགས་སུ་བརྗོད། །ཅེས་ཁ་ཅིག་གིས་མགོ་འདྲི་ཤེས་ཀྱི་གཞན་མི་ཤེས། ཁ་ཅིག་གིས་ལག་པ་ཤེས་ཀྱི་གཞན་མི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་རི་མོ་མཁན་མང་པོ་འཆོགས་ནས་རྒྱལ་པོའི་གཟུགས་འདྲི་ན། རི་མོ་མཁན་གཅིག་མ་

ཚང་ན་འང་ཡོངས་སུ་མི་རྫོགས་པ་དཔེར་བྱས་ནས་རྒྱལ་པོའི་གཟུགས་ནི་སྟོང་ཉིད་དང་རི་མོ་མཁན་རྣམས་ནི་སྨྲེན་སོགས་དང་འདྲ་བར་གསུངས་ཏེ། སྨྲེན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་རྣམས་མ་ཚང་ན་མགོ་རྟུམ་དང་ལག་རྟུམ་ལ་སོགས་པའི་

གཟུགས་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་སྟོང་པ་ཙམ་ལ་བསྟོམ་རྒྱུ་བཟུང་ནས་གཞན་བསྟོམ་མི་དགོས་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱོགས་སྡུམ་བློངས་ནས་བཀག་ཅིང་། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་

དུས་སུ་བསྐལ་པ་དུ་མར་སྨྲེན་པ་བཏང་བ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུངས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་དེས་དོན་མ་གོ་བའི་ཤེས་རབ་འཆལ་བར་གསུངས་ཏེ། རྣམ་པར་འཐག་པ་བསྟུས་པ་ལས།

བྱམས་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

རྣམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ཡང་དག་པར་བསྒྲུབ་པ་འདི་ནི་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱིར་ཡིན་ན། དེ་ལ་མི་བླུན་པོ་དེ་དག་འདི་སྐད་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པ་ཁོ་ན་ལ་བསླབ་པར་བྱ་ཡི། ཕ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་

@225A ཞེས། །པ་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཅི་ཞེག་བྱ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་དེ་དག་ཕ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པ་གཞན་དག་ལ་སྙན་འབྱིན་པར་སེམས་སོ། །མ་ཕམ་པ། འདི་ཇི་སྙམ་དུ་སེམས། ཀ་ཤིའི་རྒྱལ་པོར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་

དེས་ཕུག་རོན་གྱི་ཕྱིར་རང་གི་ཤ་ཁྲ་ལ་བྱིན་པ་དེ་ཤེས་རབ་འཆལ་བ་ཡིན་ནམ། བྱམས་པས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། བྱམས་པ་ང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་སྤྱོད་

པ་ན་ཕ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་དང་ལྡན་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་གང་དག་བསགས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་གིས་ང་ལ་གནོད་པར་བྱར་ཅམ། བྱམས་པས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་མ་

ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་

བཀའ་སྩལ་པ། མ་ཕམ་པ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་བསྐལ་པ་དྲུག་ཅུར་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པ་ཡང་དག་པར་བསྒྲུབས། བསྐལ་པ་དྲུག་ཅུར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པ། བསྐལ་པ་དྲུག་ཅུར་བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པ།

བསྐལ་པ་དྲུག་ཅུར་བརྩོན་འགྲུབས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པ། བསྐལ་པ་དྲུག་ཅུར་བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པ། བསྐལ་པ་དྲུག་ཅུར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པ་ཡང་དག་པར་བསྒྲུབས་ན། དེ་ལ་མི་བླུན་པོ་དེ་དག

འདི་སྐད་དུ། ཚུལ་གཅིག་ཁོ་ནས་བྱང་ཆུབ་སྟེ་འདི་ལྟ་སྟེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་སོ་ཟེར་ཏེ་དེ་དག་ནི་སྤྱོད་པ་ཡོངས་སུ་མ་དག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཡོད་ན་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ལ་འབད་པ་ཆེན་པོས་

@225B བསྒོམ་མི་དགོས་སོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི། རང་གི་སྟོན་པའི་སྟོན་གྱི་སྐྱེས་རབས་བཟང་པོ་རྣམས་ལ་དེ་དག་ནི་ངེས་དོན་མ་གོ་བའི་དུས་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྐྱར་པ་འདེབས་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྤྱིན་

པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་པ་རྣམས་ལ་སློབ་སྦྱངས་

ཤས་བསྒྲུབ་པ་ནི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་བརྟན་པོ་མེད་ན་ཡིན་གྱི། ཡོད་ན་དེས་ཆོག་གོ་སྣམ་པའང་འོག་ལྟ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་ཡང་དག་པ་ཡིན་ན་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་

ཐོབ་པའི་ས་ཆེན་པོར་ཆུད་པའི་ཚུལ་སྣས་རྣམས་དང་། ཁྱད་པར་དུ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་ས་བརྒྱད་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་སྤྱོད་པ་མི་དགོས་པར་འགྱུར་ན་དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ས་བཅུ་པོ་རེ་རེ་ལའང་

སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་གཅོ་ཐོར་གྱུར་པ་རེ་རེ་ཡིན་ཀྱང་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་མི་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ས་བཅུ་པ་ལས་གསུངས་པས་ས་རེ་རེ་ན་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་དྲུག་གམ་བཅུ་སྤྱོད་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་དག་གི་དོན་ཇི་བཞིན་མ་ཕམ་

པ་དང་ལྡན་སྟབས་དང་ཐོགས་མེད་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཀླ་བས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་དང་བར་མི་རྙས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱད་པར་དུ་ས་བརྒྱད་པའི་སྐབས་སུ་ནི་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཟད་པས་

སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བའི་དོན་དམ་པ་ལ་

གནས་པའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་འདི་ཙམ་གྱིས་ནི་འཚང་རྒྱ་བར་མི་ནུས་ཏེ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་འདི་ཐོབ་པས་སོ། །དེད་ཀྱི་སྐྱེ་དང་ཡེ་ཤེས་དང་ཞིང་ལ་

@226A ྱྱ། །སོགས་པ་ཚད་མེད་པ་འདི་དག་ལ་ལྟོས་ཤིག །དེད་ཀྱི་སྟོབས་ལ་སོགས་པའང་ཁྱེད་ལ་མེད་ཀྱི། དེའི་ཕྱིར་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམས་ཤིག །སེམས་ཅན་མ་ཞི་བ་ཉོན་མོངས་སྤྱོད་ཚོགས་ཀྱིས་དཀྲུགས་པ་ལ་སོམས་ཤིག །

བཟོད་པ་འདི་ཡང་མ་འདོར་ཞིག་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་བསྐུལ་ནས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་དགོས་པར་བཤད་ན། ཉིང་ངེ་འཛིན་ཕྱ་མོ་རེས་ཚོག་ཤེས་བྱས་ནས་གཞན་རྣམས་འཇོག་པ་ནི་མ་ཁས་པའི་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་ས་བཅུ་

པ་ལས། ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་མི་གཡོ་བ་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་སྟོན་ཀྱི་སྨོན་ལམ་ཀྱི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་དང་ཚོས་ཀྱི་སྐོའི་རྒྱུན་དེ་ལ་གནས་པ་དེ་

ལ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་དེ་བཞིན་

གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉེ་བར་སྒྲུབ་པར་མཛད་དོ། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ལ་འདི་ནི་དོན་དམ་པའི་བཟོད་པའང་ཡིན་ན་འོན་ཀྱང་ངེད་ཀྱི་

སྟོབས་བཅུ་དང་མི་འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དེ་ཁྱེད་ལ་མེད་ཀྱི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དེ་ཡོངས་སུ་བཙལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམས་ཤིག །བཟོད་པའི་སྒོ་འདི་

ཉིད་ཀྱང་མ་འདོར་ཞིག །རིགས་ཀྱི་བུ་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཞི་བ་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཐོབ་ཀྱང་བྱེ་མ་ཞི་བ་ཉོན་མོངས་པ་སྤྲུལ་པོ་མ་ཞི་བ་ཉོན་མོངས་པ་སྤྲུལ་ཏོ་ཞེས་ཀྱང་དབྱེ་ན་སྤྱོ་བ་འདི་དག་ལ་སོམས་ཤིག །

@226B ཡང་རིགས་ཀྱི་བུ་སྟོན་གྱི་སྤོས་ལམ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཐོབ་པར་བྱ་བ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྲོ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དྲན་པར་གྱིས་ཤིག །ཡང་རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་

ཉིད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱུང་ཡང་

རྒང་མ་བྱུང་ཡང་རྒང་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་འདི་ནི་གནས་པ་ཉིད་དེ་འདི་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་དམིགས་སུ་མེད་པའོ། །འདིས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཉི་ཚེ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ།

ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཆོས་ཉིད་འདི་འཐོབ་བོ། །ཡང་རིགས་ཀྱི་བུ་དེད་ཀྱི་སྐུ་ཚད་མེད་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ཚད་མེད་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཚད་མེད་པ་དང་ཡེ་ཤེས་མངོན་པར་

བསྒྲུབ་པ་ཚད་མེད་པ་དང་འོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཚད་མེད་པ་དང་དབྱངས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམ་པར་དག་པ་ཚད་མེད་པ་ལ་ལྟོས་ལ་ཞུགས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བསྒྲུབ་པ་སྐྱེད་ཅིག །ཅེས་སོ། །ཡང་དཔེར་ན། བླ་བོ་ཆེ་ནི་རྒྱ་མཚོར་

ཞུགས་ནས་མཐུན་པའི་རླུང་གིས་བསྐྱོད་ནས་འགྲོ་བའི་ཚེ་ཉི་མ་གཅིག་ལ་ཇི་ཙམ་མཚོར་མ་ཞུགས་པའི་སྟོན་དུ་ཆེད་དུ་འབད་ནས་བསྐྱོད་དགོས་པའི་ཚེ། ལོ་བརྒྱར་ཡང་མི་ཆོད་པ་

བཞིན་དུ། ས་བརྒྱད་པར་སྦྱིབ་ནས་

འབད་པ་ཆེན་པོ་ལ་མི་ལྷོས་པར་ཡུད་ཙམ་ཞིག་ལ་ཐམས་ཅད་ཁྱེན་པའི་ལམ་ཇི་ཙམ་གཅོད་པ་དེ་ཙམ་ནི། ས་དེ་མ་ཐོབ་པའི་སྟོན་དུ་བསྒལ་པ་འབྱམ་དུ་ལམ་ལ་འབད་པས་ཀྱང་མི་ནུས་པར་ས་བཅུ་པ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་མྱུར་

@227A ཞེས། །ལམ་ཡོད་པ་སྐད་ཅིར་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་མི་སློབ་པ་ནི་རང་གིས་རང་བསྟུ་བའོ། །གལ་ཏེ་སྨིན་པ་ལ་སོགས་པ་མི་དགོས་པར་མི་འདོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཅིར་ཡང་མི་སེམས་པ་དེ་ལ་

དེ་དག་ཚང་སྟེ་སྨིན་བྱ་སྨིན་བྱེད་དང་སྨིན་ཐུས་སུ་མི་ཞེན་པས་དམིགས་མེད་ཀྱི་སྨིན་པ་ཚང་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་ཚང་ཞིང་མདོ་ལས་ཀྱང་རེ་རེའི་ནང་དུ་དྲུག་དྲུག་འདུས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་སྙམ་ན། དེ་ཙམ་

བྱིས་ཚང་བར་འགྱུར་ན་སྐུ་སྟེགས་ཅན་བྱི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཞི་གནས་རྣམས་ལའང་མཉམ་པར་བཞག་པའི་དུས་ན་དེ་ལྟར་དུ་ཞེན་པ་མེད་པས་ཕར་ཕྱིན་ཐམས་ཅད་ཚང་བར་འགྱུར་ལ།

ཁྲུད་པར་དུ་སྔར་དྲངས་པ་ལྟར་

ཉན་རང་ལའང་ཆོས་ཉིད་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཚེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ཚང་བར་འགྱུར་བས་ཐེག་ཆེན་པར་འགྱུར་རོ། །རེ་རེའི་ནང་དུ་དྲུག་དྲུག་འདུས་པར་གསུངས་པས་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་འདོད་ན་འོ་ན་

མཉན་འབྱལ་བ་ལའང་། བ་ཡི་ལྷི་བ་ཆུར་བཅས་སྤྱིན་པ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དྲུག་ཀ་ཡོད་པར་གསུངས་པས་དེ་ཁོ་ན་བྱ་བར་རིགས་སོ། །དེས་ན་ལྟ་བས་ཟིན་པའི་སྤྱོད་པ་དང་ཐབས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཤེས་

རབ་ནི། དཔེར་ན། བུ་སྡུག་པ་ཤི་བའི་མྱ་ངན་གྱིས་མནར་བའི་མ་དེ་གཞན་དང་སྨྲ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཚེ་ཟློ་ཅེ་སྐྱེས་ཀྱང་མྱ་ངན་གྱི་ཤུགས་དེས་མ་བཏང་ཡང་ཟློ་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་མྱ་ངན་གྱི་ཟློ་

@227B ཡིན་མི་དགོས་པ་བཞིན་དུ། སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཤུགས་དྲག་ན་སྤྱིན་པ་གཏོང་བ་དང་ཕྱག་དང་སྐོར་བ་དང་བཟློས་རྗོད་བྱེད་པའི་ཚེ་དེ་དག་ལ་དམིགས་པའི་ཟློ་དེ་རྣམས་

སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་

ཀུང་དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཤཱཀྱས་དང་ལྡན་པར་འཇུག་པ་མི་འགལ་ལ། ཐུན་འགོ་ལྟ་བུ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཤཱཀྱས་དབག་པ་སྟོན་དུ་བཏང་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བཞག་པའི་ཚེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་དངོས་སུ་མེད་ཀུང་དེའི་རྒྱུས་

ཟིན་པ་མི་འགལ་ལོ། །དེས་ན་དེ་འདྲ་བ་ལ་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྨྲེན་པ་ཞེས་བྱ་ཡི། གཏོང་བའི་སེམས་པ་གཏན་མེད་པ་ལ་སྨྲེན་པ་མི་བཏུབ་ལ་དེ་བཞིན་དུ་ལྷག་མ་ལའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཐབས་ཤེས་མ་བྱལ་བའི་ཚུལ་ཡང་དེ་ལྟར་

ཤེས་པར་བྱའོ། །བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འཕོར་བའི་ལུས་དང་འོངས་སྡུག་དང་ཆོ་རིང་བ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་ལའང་འབྲུལ་བར་མི་བྱ་སྟེ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་ཤེས་རབ་དང་བྱལ་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་

དེ་དག་གིས་ཟིན་ན་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྒྱུར་ཤེན་ཏུ་རྩང་སྟེ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་ནི་མདོར་བསྡུ་ན། །རྒྱལ་པོ་བསོད་ནམས་ཚོགས་ལས་འབྱུངས། །ཞེས་

གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ་ལུང་མཐའ་

ཡས་སོ། །གཞན་ཡང་ཁྱེད། རེས་འགའ་ནི་ངན་འགྲོའི་རྒྱུར་འགྱོ་བའི་ཉེས་སྤྱོད་དང་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་བསྒྲུར་ནུས་པར་སྣང་ལ། རེས་འགའ་ནི་མངོན་མཐོའི་རྒྱུར་འགྱུར་བའི་སྤྱིན་པ་དང་

@228A ཞེས། །ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བ་རྣམས་ཀྱང་འཁོར་བའི་རྒྱུ་ཡིན་གྱི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུར་མི་འགྱུར་ཟེར་བ་སྟང་བས་སེམས་རྣལ་དུ་ཞོག་ལ་སྟོས་ཤིག། ཡང་མདོ་ལས། སྤྱིན་སོགས་བྱུག་ལ་

མངོན་པར་ཞེན་པ་བདུད་ཀྱི་ལས་སོ། ཞེས་པ་དང་། ཕུང་པོ་གསུམ་པ་ལས། དམིགས་པར་ལྷུང་བས་སྤྱིན་པ་བྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་མཆོག་འཛིན་གྱིས་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུངས་པ་སོགས་ལ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སོ་སོར་བཤགས་

པར་བགྱིའོ། །ཞེས་བཤད་པ་དང་། ཚང་པས་ཞུས་པ་ལས། དཔྱོད་པ་ཇི་སྙེད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་རྟོག་པའོ། །ཡོངས་སུ་མི་རྟོག་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་བོ། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ལའང་འཁྲུལ་

བར་མི་བྱ་སྟེ། དང་པོའི་དོན་

ནི་བདག་གཉིས་སུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞེས་པས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་སྒྲིབ་སོགས་ནི་མ་དག་པས་བདུད་ཀྱི་ལས་སུ་བཞག་ཀྱི། སྒྲིབ་སོགས་བདུད་ལས་སུ་སྟོན་པ་མིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་བྱག་ཀ་ལ་གསུངས་པས་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་

རབ་ཀྱང་བདུད་ལས་སུ་འདོད་པར་གྱིས་ཤིག །ལུང་གཉིས་པའི་དོན་ཡང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པས་ཀུན་ནས་བསླངས་པས་མ་དག་པ་ལ་དེ་ལྟར་བཞག་ཀྱི། སྒྲིབ་སོགས་རྣམས་མི་བསྟེན་པར་སྟོན་པ་མིན་ཏེ། དེ་ལྟ་

མ་ཡིན་ན་དམིགས་པར་ལྷུང་ནས་སྒྲིབ་པ་བསྟལ་བ་ཞེས་དམིགས་པར་ལྷུང་བ་མི་དགོས་པར་སྒྲིར་སྒྲིབ་པ་བཏང་བ་བཞག་སོ། །ཞེས་གསུང་རིགས་པ་ལས་དེ་ལྟར་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒོམ་རིམ་ཐ་མ་ནས་

@228B ལན་འདེབས་ཚུལ་འདི་ལྟར་མཛད་པ་འདི་གནད་ཤེན་ཏུ་ཆེ་སྟེ་འདི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གོ་ནས་སྤྲོད་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་གམ་ཆོས་ཀྱི་བདག་གི་མཚན་འཛིན་དུ་བྱས་ནས་མཚན་

བཅས་སུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྗེས་

འདི་གཉང་ངོ་སྐྱམ་པའི་གཉོང་སེམས་དང་ཉེས་སྤྱོད་འདི་བསྟམ་མོ་སྐྱམ་པའི་སྡོམ་སེམས་དང་དེ་འདྲ་བའི་དགེ་བའི་རྩོག་པ་ཐམས་ཅད་འཕོར་གསུམ་དུ་འཛིན་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་ན། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ལྟ་

བསྟེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞེ་སྡང་དང་ང་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དགག་པར་རིགས་ཀྱི། དེ་ཆེད་དུ་བྱས་ལ་བསྟེན་དུ་མི་རུང་ངོ། །འདི་འདིའོ་སྐྱམ་པའི་རྩོག་པ་ཐམས་ཅད་འཕོར་གསུམ་དུ་རྟོག་པའི་

ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་བྱས་ན། བཞེས་གཉེན་གྱི་ཡོན་ཏན་སེམས་པ་དང་དལ་འབྱོར་དང་འཆི་བ་དང་ངན་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་སེམས་པ་དང་སྐྱབས་འགྲོ་དང་ལས་འདི་ལས་འབྲས་བུ་འདི་འབྱུང་དང་། བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་

དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྤྱོད་བ་དང་འཇུག་སེམས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་ལ་སྤྱོད་བ་ཐམས་ཅད་ལ་འདི་ནི་འདིའོ་འདི་ལས་འདི་འབྱུང་ངོ་འདི་ལ་ཡོན་ཏན་དང་ཉེས་དམིགས་འདི་ཡོད་སྙམ་དུ་བསམས་

ནས་ངེས་པ་དྲང་དགོས་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་

པས། དེ་དག་ལ་ཇི་ལྟར་ངེས་པ་ཆེ་བ་ཙམ་དུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཇེ་འཕེལ་དུ་འགྱོ་ལ། ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལ་ངེས་པ་ཇི་ཙམ་ཆེ་བར་བསྟུངས་པ་དེ་ཙམ་དུ་ལམ་དེ་དག་གི་ངེས་པ་ཇེ་ཆུང་དུ་འགྱོ་བས། སྟོང་པ་དང་

@229A ཞེས། །ལྟ་བའི་ཕྱོགས་གཉིས་ཚ་གང་ལྟར་འགལ་འདུར་སོང་ནས་གཉིས་ཀ་ལ་ངེས་ཤེས་ཤུགས་དྲག་ལ་རྒྱུན་དང་བ་བསྟེད་ས་མེད་པར་འགྱོའོ། །དེའི་ཕྱིར་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་ན་ཆོས་སྐུ་ཐོབ་

བྱར་འཛོག་པ་དང་གཟུགས་སྐུ་ཐོབ་བྱར་བྱེད་པ་གཉིས་མི་འགལ་བ་ལྟར། ལམ་གྱི་ཚེ་ཡང་བདག་གཉིས་སུ་མཚན་མར་འཛིན་པའི་དམིགས་གཏད་རྟུལ་ཙམ་ཡང་མ་ལུས་པའི་སྟོས་བྱལ་ལའང་ངེས་ཤེས་འདྲེན་པ་

དང་། འདི་ལས་འདི་འབྱུང་དང་འདི་ལ་སྐྱོན་ཡོན་འདི་ཡོད་ལའང་ངེས་ཤེས་འདྲེན་པ་གཉིས་མི་འགལ་བ་ཞིག་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་གཞིའི་ལྟ་བ་བདེན་གཉིས་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་ལ་རབ་

ལས་པས། ལུང་དང་རིགས་པས་འཛིར་

འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རང་གི་སྡོད་ལུགས་སམ་ཡིན་ཚུལ་ལ་རང་བཞིན་རྟུལ་ཙམ་ཡང་མ་གྲུབ་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་དོན་དམ་པ་རྣམ་པར་འཇོག་པའི་ཚད་མ་དང་། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་ཆོས་རྣམ་པར་ཤེར་མ་འཆོལ་བར་སོ་སོར་

རིས་པའི་རྒྱུ་འབྲས་རྣམ་པར་འཇོག་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ཕན་ཚུན་དུ་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་དུ་འགྲོ་བ་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཏེ། གཅིག་གཅིག་གི་ངོགས་སུ་འགྱུར་བ་ལ་རིས་པ་རྣེད་ན་དེ་ནས་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པ་དང་རྒྱལ་

བའི་དགོངས་པ་རྣེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་འདི་ནི་ལྷག་མཐོང་གི་སྐབས་སུ་ཟཕད་པར་བྱའོ། །ལུང་གསུམ་པའི་དོན་ནི། མདོ་དེའི་སྐབས་དེ་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་སྨྲིན་པ་ལ་སོགས་

@229B པ་དེ་ཁོ་ནར་མ་སྐྱེས་པར་སྡོན་པ་ལ་རྟོག་པའོ་ཞེས་རྟོག་པས་བཀགས་པ་ཙམ་དུ་སྡོན་ཀྱི། དེ་དག་མི་བསྡོན་པར་དོར་བྱར་སྡོན་པ་མིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སངས་མ་རྒྱས་ཀྱི་བར་དུ་སྨྲོད་པ་དེ་

རྣམས་ལ་སློབ་མི་དགོས་པའི་སྐབས་མེད་པས། ཞ་རོལ་

ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་པ་རྣམས་ལ་བསླབ་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་དལ་སྦྱོང་ཐག་པ་ནས་འབད་ནས་བསྒྲུབས་ན་འགྲུབ་པ་རྣམས་འབད་པས་བསྒྲུབ། རེ་ཞིག་ལ་བྱང་མི་ནུས་པ་རྣམས་ཀྱང་སྤྱོན་པའི་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་དེ་དག་ཉམས་

སུ་ལེན་ནུས་པའི་ཆྱུར་ཆོགས་གསོག་སྤྲིན་པ་སྤྱོང་སྤྱོན་ལམ་མང་དུ་བྱས་ན་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་ཉམས་སུ་ལོངས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་མི་བྱེད་པར་རང་གིས་མི་ཤེས་པ་དང་མི་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་བཟུང་ནས་དེ་དག་ལ་བསླབ་མི་དགོས་

སོ་ཞེས་སྨྲ་ན་ནི། རང་ཡང་ཕྱང་ལ་གཞན་ཡང་ཕྱང་བར་བྱེད་ཅིང་བསྟན་པ་རྒྱབ་པའི་ཡང་རྒྱུན་དུ་འགྲོ་བས་མི་བྱ་སྟེ། མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལས། འདུས་མ་བྱས་ལའང་སོ་སོར་རྟོག་ལ་འདུས་བྱས་ཀྱི་དག་བས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་སྤྱོ་བ་

ནི་བདུད་ཀྱི་ལས་སོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་ཡང་རབ་ཏུ་ཞེས་ལ་ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལམ་ཡང་ཡོངས་སུ་མི་ཚོལ་ན་བདུད་ཀྱི་ལས་སོ། །ཞེས་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་བྲལ་བའི་བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔས་ཆོས་ཟད་མོ་ཉིད་ལ་མངོན་པར་

བཙོན་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་དང་། གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ལས། རིགས་བྱ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། མི་ནི་རྒྱུ་ལས་འབར་ཏེ་རྒྱུ་མེད་ན་ཞི་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དམིགས་པ་ལས་སེམས་འབར་གྱི། དམིགས་པ་མེད་

@230A ཅིའི། །ན་སེམས་ཞི་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པས་དམིགས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བར་ཡང་ཤེས་ལ། དགེ་བའི་རྩ་བ་ལ་དམིགས་

པའང་ཉེ་བར་ཞི་བར་མི་བྱེད། ཉོན་མོངས་ལ་དམིགས་པའང་འབྱུང་བར་མི་བྱེད་ལ། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དམིགས་པ་ལའང་འཇོག་པར་བྱེད། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དམིགས་པ་ལའང་སོ་སོར་རྟོག་ལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྙིང་རྗེ་

ཆེན་པོས་དམིགས་པ་ལའང་བལྟའོ། །ཞེས་དམིགས་པ་མེད་ལུགས་དང་དམིགས་པ་ཡོད་ལུགས་སོ་སོར་གསུངས་པ་རྣམས་ཕྱེད་དགོས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པ་དང་མཚན་མར་

འཛིན་པའི་འཆིང་བ་ལྷོད་དགོས་ལ་བསྟབ་

པའི་ཐག་པས་དམ་དུ་བསྟམ་དགོས་པ་དང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་གཉིས་ཞིག་དགོས་ལ་དགེ་བའི་བྱ་བ་རྣམས་མ་ཞིག་དགོས་པས། བསྟབ་པས་བསྟམས་པ་དང་མཚན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པ་གཉིས་མི་གཅིག་ཅིང་།

བསྡུང་སྡོམ་ལྷོད་པ་དང་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་འཆིང་བ་ལྷོད་པ་གཉིས་ཀྱང་མི་གཅིག་གོ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ནི་རྒྱུ་མ་ལས་འབྱུང་པ་ཡིན་གྱི། རེ་རེ་བས་མི་ཆོག་པས་བྱ་བརྒྱ་འཁྲུ་དོ་གཅིག་གིས་འདེད་པ་སྐད་ཟིར་ནས་

དལ་བའི་རྟེན་བཟང་པོ་ཐོབ་ནས་སྐོ་སྒོ་ཆོགས་ནས་སྣོང་པོ་བླངས་པས་ཆོག་པ་ལ་ལམ་གྱི་ཚ་ཤས་རེ་རེ་ལས་གཞན་ལ་མི་སྡུང་བ་ནི་ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་སྐོ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་མི་དག་བའི་བཤེས་སུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་

@230B ཡང་ཉམས་ལེན་གྱི་དུས་སུ་ཆོགས་མཐའ་ཡས་པ་ལ་སློབ་མི་སློབ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཉི་ཚེ་བའི་ཐེག་པ་དང་ཐེག་པ་ཆུང་ངུ་གཉིས་མིང་གི་རྣམས་བྱངས་ཡིན་ལ་ཉི་ཚེ་བའི་དོན་ནི་ཡྱོགས་རེ་

བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔལ་ཀྱི་འབྲས་བུ་

དམན་པ་བཟའ་བཀྲང་སོགས་ལའང་རྒྱུ་རྐྱེན་དུ་མ་ཞིག་གིས་བསླུབ་དགོས་པར་སྣང་ན། སྐྱེས་བུའི་དོན་ཀྱི་མཆོག་སངས་རྒྱས་བསླུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་རེས་ཆོག་པར་འཛིན་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། འབྲས་བུ་རྒྱུའི་རྟེས་སུ་བྱེད་པ་རྣེན་འབྱེལ་

ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་དགོངས་ནས་སློང་རྟེ་པན་དཀར་པོ་ལས་ཀྱང་ཉི་ཚེ་བས་ཉི་ཚེ་བ་འབྱུབ་པ་དང་མཐའ་དག་པས་མཐའ་དག་པ་འབྱུབ་པར་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐྱེ་བ་འབྱུང་བའི་མདོ་ལས་

ཀྱང་། གང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་འབྱུང་བ་དེ་ནི་རྒྱུ་གཅིག་པུས་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཀྱི་རྒྱལ་བའི་སྲས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ནི་ཡང་དག་པར་འབྱུབ་པའི་རྒྱུ་ཚད་མེད་པ་འབྱམ་ཕྲག་བཅུས་ཡང་

དག་པར་འབྱུབ་སྟེ། བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཚད་མེད་པས་མི་ངོམས་པ་ཡང་དང་པའི་རྒྱུ་དང་། ཞེས་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་དང་། དེ་མ་མེད་པར་བྱགས་

པས་བསྟན་པ་ལས་ཀྱང་། ཀྱི་བྱོགས་

པོ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་ནི་བསོད་ནམས་བརྒྱ་ལས་ངེས་པར་སྐྱེས་པའོ། །དགེ་བའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལས་ངེས་པར་སྐྱེས་པའོ། །དགེ་བའི་ལམ་ཚད་མེད་པ་ལས་ངེས་པར་སྐྱེས་པའོ། །ཞེས་རྒྱས་པར་བཤད་དོ། །མགོན་

@231A ཨཱཿ། །པོ་ཏྲ་སྟྭབ་ཀྱིས་ཀྱང་། གང་ཚེ་སངས་རྒྱས་གཟུགས་སྐུ་ཡི། །རྒྱུ་ཡང་དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་བཞིན། །གཞལ་མེད་དེ་ཚེ་ཚོས་སྐུ་ཡི། །རྒྱུ་ལྟ་ཇི་ལྟར་གཞལ་དུ་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །འདི་ལྟ་བུའི་

ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་གིས་བསྡུས་པ་ལ་སློབ་པ་ནི་སྟར་བཞད་པ་ལྟར་སྟག་གའི་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ཏེ། སྟག་སྐྱི་གཞུང་ཆེ་བ་དུ་མ་ནས་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་ལྷའི་བཀོད་པ་ཇི་

སྣོད་ཅིག་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་བཞད་པའི་ཚེ། ཕྱིན་དྲུག་དང་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་དང་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་ལ་སོགས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལམ་ཡོངས་སུ་

རྩོགས་པ་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་

རོ། ཇིས་ན་གང་ཟག་གི་ཁྱད་པར་འཛིག་ལ་འདོད་ཡོན་ལམ་དུ་བྱེད་པ་སོགས་ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནས་བཤད་པ་འགའ་ཞིག་གི་འདོར་ལེན་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་ཐུན་མོང་བ་ཁོ་ནར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གོང་དུ་བཤད་པ་ལ་ས་

བོན་བྱས་ཏེ་ལེགས་པར་བསམས་ནས་ལམ་ཕྱོགས་རེ་བ་མིན་པའི་ཚ་ཚང་བ་ལ་ངེས་པ་མ་རྟེད་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྟེའི་ལམ་གྱི་ཤུང་མི་ཟིན་པར་སྣང་བས། ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལ་ངེས་པ་བརྟན་པོ་བསྒྲིད་ལ་

སྒོ་དུ་མ་ནས་ཐེག་པ་མཆོག་གི་རིགས་ཀྱི་ནུས་པ་ཇི་རྒྱས་སུ་གཏང་བར་བྱའོ། །གསུམ་པ་བསླབ་པ་ལ་སློབ་པའི་རིམ་པ་ཉིད་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྟེ་ལ་བསླབ་ཚུལ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་རྫོ་རྗེའི་ཐེག་པ་ལ་སློབ་པའི་

@231B ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། བྱང་སེམས་ཀྱི་བསླབ་པ་ལ་སློབ་འདོད་སྤྱང་བ་དང་། སྤྱངས་ནས་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྡོམ་པ་གཟུང་བ་དང་། བཟུང་ནས་ཇི་ལྟར་བསླབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་

པོ་ནི། འདུལ་བ་དང་སྡེགས་གཉིས་

ལ་དང་པོ་རང་རང་གི་སྡོམ་པ་མ་བཟུང་བར་བསླབ་བྱ་རྣམས་མཉན་དུ་མི་རུང་ཡང་འདི་ནི་དེ་དག་དང་མི་འདྲ་སྟེ་སྡོན་དུ་བསླབ་བྱ་རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་པར་བྱས། རྒྱུད་སྨྱངས་ནས་དེ་ནས་འཇོག་པར་སྨོ་བ་ན་སྡོམ་པ་འབོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

རོ། ཞེ་ལྔར་ཡང་བྱང་ས་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་བླང་བར་འདོད་པ་ལ་སྐབས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད་ཀྱི་མ་མོ་འདི་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསླབ་པའི་གཞི་དང་

ཉེས་པའི་གནས་གང་དག་བསྟན་པ་དེ་དག་བསླབ་པར་བྱ་སྟེ། གལ་ཏེ་སློང་ནས་བརྟགས་ཤིང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཙོ་ཙོར་བརྟགས་ནས་སྤྲོ་བར་གྱུར་ལ་ཕ་རོལ་གྱིས་ཡང་དག་པར་འཇོམས་དུ་བཅུག་པའི་ཕྱིར་ཡང་མ་ཡིན་ཕ་རོལ་

དང་འགྲན་པའི་ཕྱིར་ཡང་མ་ཡིན་ན་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བརྟན་པོ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་ཟློ་བ་འདི་ཙོ་ག་བཞིན་དུ་དེས་ཀྱང་ནོད་པར་བྱ་ཞིང་དེ་

ལ་དབོག་པར་ཡང་བྱའོ། །

ཞེས་སོ། །དེས་ན་བསྒབ་བྱ་རྣམས་ཤེས་པར་བྱས་ནས་ཡིད་ཡུལ་དུ་བྱས་ཏེ་དེ་དག་ལ་སྐྱེ་ཐག་ལ་སྐྱོང་སྐྱབས་འདོད་སྐྱབས་སྟོམ་པ་བླངས་ན་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པར་འགྱུར་བས་འདི་ནི་ཐབས་བཟང་ངོ། །དེ་ཡང་སྐབས་

@232A ཞེས། །འདི་དང་འོག་གཉིས་ཀར་ཁཊད་ན་ཚོག་གི་ཁྱར་ཆེས་པར་འགྱུར་བས་འོག་ཏུ་བསྟན་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་ལེའུའི་འགྲེལ་པར་དང་པོ་ཇི་ལྟར་ལེན་ལུགས་དང་དེ་མ་ཐག

ནས་རྩ་ལྟུང་དང་ཉེས་བྱས་ཀྱི་ལྟུང་བ་རྣམས་བསྡུང་ཚུལ་དང་ཉམས་ན་ཕྱིར་བཅོས་ལུགས་རྣམས་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ཟིན་པས་སྟོམ་པ་ལེན་པའི་སྡུ་རོལ་ཏུ་ངེས་པར་བལྟ་དགོས་པས་དེར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ།

གང་ལ་བསྒབ་པའི་གཞི་དང་། དེར་བསྒབ་པ་རྣམས་འདུས་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་ཇི་ལྟར་བསྒབ་པའི་རིམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་ཀྱང་རིགས་བསྡུ་ན་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་

དྲུག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསླབ་བྱ་རྣམས་

འདུ་བས་ཕྱིན་དྲུག་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་གྱི་གནད་མཐའ་དག་བསྡུས་པའི་སྡོམ་ཚེན་ཏོའོ། །བསྟུ་བ་བཞི་ཡང་དེར་འདུ་སྟེ་སྦྱིན་པ་འདུ་བ་ནི་སྨ་ལ། ཚོགས་སྣན་པ་ནི་ཕྱིན་དྲུག་ལས་བརྩམས་ཏེ་གདུལ་བྱ་ལ་འདོམས་པ་ཡིན་ཞིང་། དོན་སྤྱོད་པ་

ནི་གདམས་པའི་དོན་དེ་ལ་གཞན་བཀོད་པ་ཡིན་ལ། དོན་མཐུན་པ་ནི་རང་གིས་ཀྱང་གདུལ་བྱ་དང་འདྲ་བར་བསྟུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཚོགས་གཉིས་དང་བསླབ་པ་གསུམ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་

བསྡུས་མོད་ཀྱང་ཕྱིན་དྲུག་གིས་གོ་བ་བསྟེད་པ་ལྟར་སྡུད་བྱེད་གཞན་གྱིས་དེ་ལྟར་མི་རུས་པས་ཕྱིན་དྲུག་ལ་བསྡུ་བའི་གཞི་བྱེད་པ་མཚོག་ཡིན་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་གྱངས་དེས་པ་དང་། ཞར་ལ་གོ་རིམ་དེས་པ་བསྟན་

@232B པའོ། །དེང་པོ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཕྱིན་དྲུག་གི་སྡོམ་ཙམ་མཛད་པ་ལ་རྒྱལ་ཚབ་དམ་པས་དེ་ལྟར་མཛད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཀྱི་གནད་རྣམས་དགོངས་པ་བཞིན་བཀླལ་ནས་དེས་

ཤེས་བསྒྲེད་པ་ནི་གྲངས་ངེས་ཚུལ་འདི་རྣམས་ཡིན་

པས།་ འདི་དག་ལ་ཡིད་འཕྲོག་པའི་ངེས་པ་རྟེན་ན་ཕྱིན་དྲུག་གི་ཉམས་ལེན་ལ་གདམས་པའི་མཚོག་ཏུ་འཛིན་པ་འབྱུང་བས་ངེས་པ་རྟེན་པར་བྱའོ། །འདི་ལ་དྲུག་ལས། མངོན་མཐོ་ལ་ལྷོས་པའི་གྲངས་ངེས་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་

པ་རྣབས་ཆེ་བ་རྣམས་རྫོགས་པ་ལ་ཚོར་རབས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བརྒྱད་དགོས་ལ། དེར་ཡང་ལམ་གྱི་ས་ཚོད་འོང་བ་ལ་རྟེན་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་རེ་མེད་པར་དལ་ལྷའི་རྟེན་འདི་འདྲ་བ་ཚེ་རེ་ཙམ་ཡོད་པས་བསྟྲབས་ཀྱང་བོགས་ཅི་

ཡང་མི་ཐོན་པས་རྟེན་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞིག་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་གང་ལ་སྙོད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་དང་གང་གིས་སྤྱོད་པའི་ལུས་དང་གང་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྤྱོད་པའི་འཁོར་དང་ལས་ཀྱི་མཐའ་གང་བརྩམས་པ་རྣམས་

འབྲུབ་པའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བཞི་ལྡན་ཞིག་དགོས་སོ། །དེ་དག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུན་དུ་འགྲོ་བ་མང་བས་དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་དུ་མི་འགྲོ་བ་དང་།

དེས་ཀྱང་མི་ཚེགས་པས་བླང་དོར་གྱི་

གནས་རྣམས་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཇུག་ཅིང་ལྡོག་པའི་དམིགས་ལེགས་པར་ཕྱེད་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་སྣོག་མ་དང་ཆུ་ཤིང་རང་གི་འབྲས་བུ་ཆགས་པ་དང་བྲེའུ་མོ་སྨྲམ་པས་བརླག་པ་ལྟར་ཕུན་ཚོགས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་

@233A ཞེས། །བརླག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་རབ་ཡོད་ན་སྡུག་གི་བཟང་པོའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུར་ཤེས་ནས་སྣར་ཡང་ཆུ་རྣམས་ལ་འབད་དེ་ཇེ་འཕེལ་དུ་འགྱོ་ལ། ཤེས་རབ་མེད་ན་སྡུག་བསྔགས་ཀྱི་

འབྲས་བུ་ལ་ལོངས་སྤྱད་པས་ནི་ཟད། གསར་དུ་ནི་མི་སྲིལ་བས་ཕྱི་མ་ལ་སྡུག་བསྔལ་བའི་འགོ་ཚུགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་དེ་དུག་འབྱུང་བའང་ཆུ་མེད་དང་མི་མཐུན་པའི་ཆུ་ལས་མི་འབྱུང་ཞིང་རྗེས་རྟེས་སུ་མཐུན་པའི་

ཆུ་ཡང་ཕྱིན་དུག་ཏུ་དེས་པས་ཆེ་འདིར་ཕྱིན་དུག་ཀུན་ཏུ་བསྟེན་གོམས་ལན་མང་དུ་བྱ་སྟེ། ཆུ་ལ་ཅི་ཙམ་ཞེད་ཞུགས་པ་དེ་ཙམ་དུ་འབྲས་བུ་ལ་ཞེད་པར་རྣམས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་ནི་

གནས་སྐབས་ཀྱི་མངོན་མཐོ་ཡིན་ལ་

ལུས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སོགས་མཐར་ཕྱིན་པའི་མངོན་མཐོ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེའི་རྒྱུན་ལས། ལོངས་སྤྱོད་དང་ལུས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། །འཕོར་རྩོམ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མངོན་མཐོ་

དང་། །རྟག་ཏུ་ཉོན་མོངས་དབང་ཉིད་མི་འགྱོ་དང་། །བྱ་བ་རྣམས་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་རྟེན་དེ་ལྟ་བུས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་པ་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་བྱ་བའི་གཉིས་སུ་ཟད་དེ་རང་གི་དོན་དང་

གཞན་གྱི་དོན་བསྒྲུབ་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་དོན་གཉིས་བསྒྲུབ་པ་ལ་ལྷོས་པའི་གྲངས་ངེས་ནི། དེ་ལ་གཞན་གྱི་དོན་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཐོག་མར་ཟང་ཟིང་གིས་ཕན་གདགས་དགོས་ལ་དེ་ཡང་སེམས་ཅན་ལ་གནོད་འཚེ་དང་བཅས་

@233B པའི་སྤྱིན་པས་ཅིར་ཡང་མི་འགྱུར་བས། གཞན་གནོད་གཞི་དང་བཅས་པ་ལས་ལེགས་པར་སྤོང་བ་ཉིད་གཞན་དོན་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་དགོས་སོ། །དེ་མཐར་འབྱིན་པ་

ལའང་ཚུར་གནོད་མ་བཟོད་པར་གཅིག

ལན་དང་གཉིས་ལན་བྱས་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པོ་མི་འོང་བས་ཚུར་གནོད་ལ་ཇི་མི་སྣམ་པའི་བཟོད་པ་དགོས་སོ། །འདིས་ལན་མ་བྱས་པས་གཞན་གྱིས་སྡིག་གསོག་པ་དུ་མ་ཁེགས་ཤིང་དེས་འདྲུན་ནས་དགེ་བ་ལ་སྨྲར་དུ་

ཡོད་པས་གཞན་དོན་ཆེན་པོའོ། །རང་གི་དོན་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཐུས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་བདེ་བ་ཐོབ་པ་ཡིན་ན་དེ་ཡང་སེམས་རྣམ་པར་གཡེངས་པ་ལ་མི་འོང་བས་བསམ་གཏན་གྱིས་སེམས་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ་དམིགས་

པ་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་འདོད་དུ་གནས་པའི་ལས་རྩང་ཐོབ་པ་དགོས། དེ་ལེ་ལོ་ཅན་ལ་མི་སྐྱེ་བས་ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་མི་ངལ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་དགོས་པས་དེ་ནི་དེ་དག་གི་གཞིའོ། །དེས་ན་དོན་གཉིས་པོ་དེ་བསྒྲུབ་པ་ལ་

ཕྱིན་བྱག་ཏུ་ངེས་ཏེ། སེམས་ཅན་དོན་ལ་རབ་བརྩོན་པ། །གཏོང་དང་མི་གནོད་བཟོད་པས་བྱེད། །གནས་དང་གྲོལ་བ་གཞིར་བཅས་པས། །རང་དོན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ། །ཅེས་ཏེ། འདི་

ལ་གཞན་དོན་རྣམ་པ་ཐམས་

ཅད་པ་མེད་དོ། །གནས་དང་བྱོལ་བ་ཞེས་སེམས་དམིགས་པ་ལ་གནས་པ་བསམ་གཏན་གྱི་ལག་རྩེས་དང་འཚོང་བ་ལས་བྱོལ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལག་རྩེས་སུ་གསུངས་པ་འདི་གཉིས་སོ་སོར་ཕྱིད་ན་ཞི་གནས་ལ་ལྷག་མཐོང་དུ་མི་

@234A ཟླ། །འཁྲུལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ན་སེམས་འཇིན་ཟབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱང་འདིའི་བསམ་གཏན་གྱི་ཚ་ཤས་རེར་འགྱུར་བས་ཕྱིན་དྲུག་གི་ལུས་རྫོགས་པ་ལ་ངེས་པ་རྣེད་དགོས་སོ། །གཞན་དོན་རྣམ་པ་

ཐམས་ཅད་པ་རྫོགས་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་ལྷོས་པའི་གྲངས་ངེས་ནི། ཐོག་མར་ཟང་ཟིང་བཏང་བས་དེའི་ཕོངས་པ་སེལ། དེ་ནས་སེམས་ཅན་གང་ལའང་ཕན་གནོད་མི་བྱེད། དེར་མ་ཟད་ཚུར་གནོད་བཟོད་པར་བྱས། ཁོའི་གྲོགས་བྱས་

པས་མི་སྐྱོ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་བསྐམས་ཤིང་། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་རྫུ་འཕྲུལ་སོགས་ཀྱིས་ཡིད་འདུན་པར་བྱས་ཏེ། སྣོད་རྟུང་དུ་སོང་བ་ན་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་ལེགས་པར་ཚལ་དེ་

ཐེ་ཚོམ་བཅད་པས་བློལ་བར་

བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཕྱིན་དྲུག་ཏུ་ངེས་ཏེ། མི་ཕོངས་པ་དང་རྣམ་པར་མི་འཚེ་དང་། །རྣམ་འཚེ་བཟོད་དང་བྲལ་བས་མི་སྐྱོ་དང་། །དགའ་བྱེད་ལེགས་པར་བརྗོད་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། །གཞན་གྱི་དོན་ནི་རང་གི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེ་གཉིས་ཀྱིས་

ནི་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལ་ཕྱིན་དྲུག་ལ་མི་བརྟེན་ཏུ་མི་རུང་བར་གསུངས་ཏེ། རང་གཞན་གྱི་དོན་རྣམས་དེ་ལས་འགྲུབ་ལྷགས་ལ་ངེས་པ་རྣེད་ན་དེ་བསྟུབ་པ་ལ་གུས་པར་འགྱུར་རོ། །ཐེག་ཆེན་ཐམས་ཅད་སྟུད་པ་ལ་

ལྟོས་པའི་གྲངས་ངེས་ནི། འདི་ལྟར་ལོངས་སྤྱོད་རྣེད་པ་ལ་མི་ཚགས་ཤིང་མ་རྣེད་པ་དོན་དུ་མི་གཉེར་བས་ལོངས་སྤྱོད་ལ་མི་བལྟ་བ་དང་། དེ་ཡོད་ན་བསྟབ་པ་བསྟུང་བར་ནུས་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལེན་ཅིང་དེ་ལ་གུས་པ་དང་། སེམས་

@234B ཅན་དང་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་བཟོད་པས་མི་སྐྱོ་བ་དང་། དགེ་བའི་བྱ་བ་ཇི་འདྲ་བ་ལ་སྤྱོར་ཡང་སྤྱོ་བས་དེས་མི་སྐྱོ་བ་དང་། ཞི་གནས་ཀྱི་རྣལ་

འབྲོར་མི་རྟོག་པ་དང་། ལྷག་མཐོང་གི་རྣལ་འབྱོར་

མི་རྟོག་པ་བསྒོམ་པ་དྲུག་གིས་ནི་འདིས་འགྲོ་བའི་ཐེག་ཆེན་ཐམས་ཅད་བསྡུས་ལ་དེ་དག་ཀྱང་ཕྱིན་དྲུག་གིས་རིམ་པར་བསྒྲུབ་ཅིང་དེ་ལས་མང་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལོངས་སྤྱོད་མངོན་པར་མི་དགའ་དང་། །རབ་ཀྱས་གཉིས་ལ་མི་སྐྱོ་དང་། །

རྣལ་འབྱོར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ། །ཐེག་ཆེན་མཐའ་དག་འདིར་ཟད་དོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཐེག་ཆེན་ལ་འཇུག་པར་འདོད་པ་དང་ཕྱིན་དྲུག་ཉམས་སུ་མི་ལེན་པར་འདོར་བ་ནི་འགལ་བའོ། །ལམ་མམ་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་

དབང་དུ་མཛད་པའི་གྲངས་ངེས་ནི། ཐོབ་ཟིན་པའི་ཡུལ་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་མ་ཆགས་པའི་ལམ་མམ་ཐབས་ནི་སྦྱིན་པ་སྟེ་གཉིས་བ་ལ་གོམས་པས་དེ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡུལ་མ་ཐོབ་པ་དེ་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་རྩོལ་

བའི་རྣམ་གཡེང་སྤོངས་པའི་ཐབས་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཏེ་དག་སྒོང་གི་སྤོངས་པ་ལ་གནས་པ་ལ་ལས་ཀྱི་མཐའི་རྣམ་གཡེང་ཐམས་ཅད་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་ཅན་མི་གཏོང་བའི་ཐབས་ནི་

བཟོད་པ་སྟེ་གཉེད་པ་བྱེད་པའི་སྤྱན་བསྟལ་

ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡིད་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེགེ་བ་འཕེལ་བའི་ཐབས་ནི་བརྩེན་འགྱུས་ཏེ་བརྩེན་འགྱུས་བརྩམས་པ་ལས་དེ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་སྦྱོང་བའི་ཐབས་ནི་ཕར་ཕྱིན་ཐ་མ་གཉིས་

@235A ྱྱ། །ཏེ་ བསམ་གཏན་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཤེས་སྒྲིབ་རྣམ་པར་སྦྱོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཕྱིན་དྲུག་ཏུ་དེས་ཏེ། ཡུལ་རྣམས་ལ་ནི་མ་ཚགས་ལམ། །དེ་ཐོབ་རྣམ་གཡེང་སྟོམ་པ་

གཉན། །སེམས་ཅན་མི་གཏོང་འཕེལ་བ་དང་། །སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་སྦྱོང་བ་གཉན། །ཞེས་སོ། །འདོད་ཡོན་ཀྱི་རྣམ་གཡེང་བྱང་བའི་དབང་དུ་མི་འགྲོ་བ་ལ་མ་ཚགས་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་། སྔར་མ་བྱང་བ་འགོག་པ་ལ་དོན་མེད་པ་དང་

དོན་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་གཡེང་སྟོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། སེམས་ཅན་བྱེད་ངན་པ་གྲངས་མང་ཞིང་འབྱུང་ཉེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་དོན་ལས་ཕྱིར་ལྷོག་པའི་གཉེན་པོར་ནི་བཟོད་པ་ལ་གོམས་པ་

སྟོབས་ཅན་དང་། དགེ་བ་གྲངས་

མང་ཞིང་དུས་རིང་པོར་བསྒྲུབས་པའི་སྟོབ་ནས་འཕེལ་བ་ལ་དེ་དག་གི་ཕན་ཡོན་སོགས་བསམས་པའི་སྟོབ་ནས་སྤྲོ་བ་དྲག་ལ་རིང་བའི་བརྩོན་པ་དང་། ཉོན་མོངས་མགོ་གནོན་པ་ལ་བསམ་གཏན་དང་། དེའི་ས་བོན་དང་ཤེས་སྒྲིབ་འཇོམས་

པ་ལ་ཤེས་རབ་དགོས་པར་བསྟན་པ་འདིས་ནི་ཕྱིན་དྲུག་ལ་ངེས་པ་ཆེན་པོ་སྟེར་རོ། །བསླབ་པ་གསུམ་ལ་ལྷོས་པའི་གྲངས་ངེས་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པའི་ངོ་བོ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་ལོངས་སྤྱོད་ལ་མི་བལྟ་བའི་སྒྲིན་པ་

ཡོད་ན་ཡང་དག་པར་ལེན་པས་དེ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཚོགས་སོ། །ཡང་དག་པར་བླངས་པའང་གཞེ་བ་ལ་སྣང་མི་གཞེ་བ་ལ་སོགས་པའི་བཟོད་པས་བསྡུད་བས་དེ་ནི་དེའི་འཁོར་རོ། །བསམ་གཏན་ནི་སེམས་ཀྱི་བསླབ་པ་ཡིན་ལ། ཤེས་

@235B རབ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་ཡིན་ནོ།།བརྩོན་འགྲུས་ནི་བསླབ་པ་གསུམ་གཉིས་པས་ཕྱིན་དྲུག་ཏུ་ངེས་པ། བསླབ་གསུམ་དབང་དུ་མཛད་ནས་ནི། །རྒྱལ་བས་ཐེའུ་ཕྱིན་པ་

དྲུག །ཡང་དག་ལཱཊ་དེ་དང་པོ་གསུམ། །ཐ་མ་གཉིས་ཀྱི་

རྣམ་པ་གཉིས། །གཅིག་ནི་གསུམ་ཆར་ལ་ཡང་གཏོགས། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་རྟེན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་གིས་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་ཐེག་པ་གང་ལ་གནས་ནས་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཇི་སྙེད་དང་

ལྡན་པས། བསྒྲུབ་པ་གང་བསྒྲུབ་པའི་རྟེན་དང་དོན་དང་ཐེག་ཆེན་དང་ཐབས་དང་བསྒྲུབ་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་སྡུད་པར་བྱེད་པ་ནི་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ཉིས་པར་བྱས་ལ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོམ་

ཡིན་པ་ལ་ངེས་པ་ཆེན་པོ་མ་རྙེད་ཀྱི་བར་དུ་བསམ་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་དང་པོ་ནས་འཁོར་བ་ལས་མི་འདའ་བའམ་མི་འཕགས་པའི་རྒྱུ་ནི་གཉིས་ཏེ། ལོངས་སྤྱོད་ལ་ཆགས་པ་དང་ཁྲིམ་ལ་ཆགས་པའོ། །དེའི་གཉེན་པོར་ནི་སྦྱིན་པ་

དང་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ། །ལན་ཅིག་འཕགས་ཀྱང་མཐར་མི་ཕྱིན་པར་སྣང་ལྡོག་པའི་རྒྱུ་ནི་གཉིས་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་ལོག་སྤྱད་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་དགེ་ཚོགས་ལ་ཡུན་རིང་པོར་སྤྱོད་བས་

ཡོངས་སུ་སྐྱོ་བའོ། །དེའི་

གཉེན་པོར་ནི་བཟོད་པ་དང་བསྟེན་འགྱུར་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་དང་གཅོད་པ་ལ་ཇི་མི་སྣམ་པ་དང་དུས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལའང་ཉི་མ་གཅིག་ལྟ་བུར་བལྟ་བའི་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱོང་ཚུལ་ཤེས་ནས་སྤྲོ་བ་མ་མན་སྟུངས་ན་ལྷོག་པའི་

@236A ཞེས། །རྒྱུའི་གཉེན་པོ་བྱེད་ཀྱས་པའི་བཟོད་པ་དང་བསྟེན་འགྱུར་སྐྱེ་བས་གནད་དུ་ཆེའོ། །དེ་ཙམ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པར་མ་ཟད་ད་ལྟའི་དུས་ཀྱི་དགེ་སྤྱོར་ལའང་དཀའ་སྟུད་ཐན་ཐུན་ལ་བཟོད་བསྟན་

ཆུང་བ་དང་། གང་བསྟོམ་པའི་ལམ་ལ་སྤྱོ་ལྷུགས་ཆུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དང་པོར་ཞུགས་པ་མང་ཡང་བར་དུ་མ་ལོག་པ་ཆེན་པོ་མི་འོང་བར་སྣང་སྟེ། བཟོད་པ་དང་བསྟེན་འགྱུས་ཀྱི་མན་ངག་ལ་མ་སྟུངས་པས་ལན་ནོ། །བར་དུ་མ་ལོག

ཀྱང་ཆུང་ཟད་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་གཉིས་ཏེ། སེམས་དཔའ་བའི་དམིགས་པ་ལ་མི་གནས་པའི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་ཤེས་རབ་འཆལ་བའོ། །དེའི་གཉེན་པོར་ནི་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་སྟེ། སེམས་

གཞན་དུ་གཡེངས་བའི་བརྒྱས་

བརྩོད་སོགས་ཀྱང་དོན་མེད་པར་གསུངས་ཤིང་ནང་རིགা་པའི་སྲོ་སྙོད་ཀྱི་དོན་ལ་རབ་ཏུ་རྟམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་མ་རྒྱས་ན་འཇུག་ལྟོག་གི་གནས་རགས་པ་ལའང་འབྱུལ་ནས་ལོག་པར་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་མི་མཐུན་པའི་

ཕྱོགས་སྤོང་བའི་གཉེན་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གྲངས་ངེས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་འགྱུབ་པའི་གཞིའི་གནས་ཀྱི་གྲངས་ངེས་ནི། ཕར་ཕྱིན་དང་པོ་བཞི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཚོགས་སུ་འགྱུར་བས་དེ་བཞི་

ཀས་མི་གཡེང་བའི་ཕར་ཕྱིན་བསམ་གཏན་འགྱུབ་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་བསྒོམས་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་ཅན་སྨིན་བ་དང་རྟེས་སུ་མཐུན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གྲངས་ངེས་ནི།

@236B སྟར་བཤད་པའི་གསུམ་པ་དང་དོན་འདྲའོ། །འདི་ནི་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་བཞེད་པ་སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོས་བཀོད་པ་ལྟར་བཤད་པ་སྟེ་ཕྱི་དྲུག་ལ་ངེས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་གནད་

ཆེ་བར་སྣང་དོ། །གཉིས་པ་ཞར་ལ་གོ་རིམ་ངེས་

པ་ལ་གསུམ་ལས། སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་ནི། ལོངས་སྤྱོད་ལ་མི་བལྟ་ཞིང་མ་ཆགས་པའི་སྒོན་པ་ཡོད་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་ལེན་པར་བྱེད་ལ། ཉེས་སྤྱོད་ལེགས་པར་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་ན་གནོད་པ་ལ་བཟོད་པར་འགྱུར་དོ། །དཀའ་

སྤྱད་ལ་མི་སྐྱོ་བའི་བཟོད་པ་ཡོད་ན་ལྷོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམ་བསྒོམ་འགྲུབ་པར་ནུས་སོ། །ཉིན་མཚན་དུ་བསྒོམ་འགྱུས་བརྩམས་ན་སེམས་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་བཀོལ་བ་ལ་ལས་སུ་རུང་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེའོ། །སེམས་

མཉམ་པར་བཞག་ན་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྟོགས་པ་འབྱུང་དོ། །དམན་མཚོག་གི་རིམ་པ་ནི། སྔ་མ་སྔ་མ་དམན་ལ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་མཚོག་གོ། །རགས་ཕྱའི་རིམ་པ་ནི། སྔ་མ་རྣམས་ཕྱི་མ་རྣམས་ལས་འཇུག་པ་དང་བྱ་སྟེ་

བས་རགས་ལ་ཕྱི་མ་རྣམས་སྔ་མ་རྣམས་ལས་འཇུག་པ་དང་བྱ་བར་དཀའ་བས་རང་རང་གི་སྔ་མ་ལས་ཕྱ་བ་སྟེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱུན་ལས། སྔ་མ་ལ་བརྟེན་ཕྱི་མ་སྐྱེ། །དམན་དང་མཚོག་ཏུ་གནས་

ཕྱིར་དང་། །རཏྣ་པ་དང་ནི་ཕྲ་བའི་ཕྱིར། །

དེ་དག་རིམ་པར་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་དེ་ལ་སྦྱོར་པའི་རིམ་པ་ལ་གཉིས། སྤྱོད་པ་སྤྱི་ལ་སྦྱོར་པའི་ཚུལ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ཕར་ཕྱིན་ཐ་མ་གཉིས་ལ་བསླབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྨིན་པར་བྱེད་པ་

@237A ཞེས། །ཕར་ཕྱིན་དང་། གཞན་གྱི་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱེད་པ་བསྟུ་བ་བཞི་ལ་བསླབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་དྲུག །སྨིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བཟོད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། བསམ་གཏན་དང་། ཤེས་རབ་

ལ་བསླབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། སྨིན་པའི་ངོ་བོ། དེ་བསྟེད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས། སྨིན་པའི་རབ་ཏུ་བྱེ་བ། དེ་དག་གི་དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་སེམས། སྨིན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་དང་རང་གི་ལུས་ལ་

མི་བལྟ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མ་ཚགས་པ་དང་ལྡན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སེམས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་དེས་ཀུན་ནས་བསླངས་པ་སྨིན་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བའི་ལུས་དང་ངག་

གི་ལས་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཏོང་

བའི་སེམས་པ་དགེ་བ་དང་དེས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་ལུས་ངག་གི་ལས་སོ། །དེ་ལ་སྤྲིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་རྫོགས་པ་ནི་སྤྲིན་བྱའི་རྗེས་གཞན་ལ་བཏང་བས་འབྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དབུལ་བ་བོར་བ་ལ་

མི་བལྟོས་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་

དུ་དུང་འབྲོ་བ་བཀྲེན་པོ་དུ་མ་ཡོད་པས་སྟར་བྱོན་པའི་རྒྱལ་བ་རྣམས་སྤྲིན་པ་མཐར་མ་ཕྱིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ལུས་དང་ངག་མི་གཙོ་ཡི། སེམས་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་སྟེ་འདི་ལྟར་རང་ལ་

བདོག་པའི་ལུས་དང་ལོགས་སྤྱོད་དགེ་

རྩ་ཐམས་ཅད་ལ་སེར་སྣའི་འཇིན་པ་བཅོམ་ནས་གཞན་ལ་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་གཏོང་ཞེང་། དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་བཏང་བའི་འབྲས་བུ་རྣམས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ལ་བདར་བའི་བློ་གོམས་པ་ཡོངས་

སུ་རྫོགས་པ་ལས་སྤྲིན་པའི་

@237B ཕར་ཕྱིན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས། གལ་ཏེ་འབྲོ་བ་དབུལ་བོར་བ། །སྤྲིན་པའི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ཡིན་ན། །དུ་དུང་འབྲོ་བཀྲེན་ཡོད་ན་སྟོན། །སྐྱོབ་པ་ཇི་

ལྷར་ཕ་རོལ་ཕྱིན། །བདོག་པ་ཐམས་ཅད་འབྲས་

བཅས་ཏེ། །སྐྱེ་བོ་ཀུན་ལ་བཏང་སོམས་ཀྱིས། །སྨྲིན་པའི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་གསུངས་ཏེ། །དེ་ལྟས་དེ་ནི་སེམས་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་སྨྲིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ནི། དངོས་སུ་རྫས་གཞན་ལ་གཏོང་བ་མེད་ཀྱང་གཏོང་བའི་སེམས་

པ་སྟོང་དུ་མ་ནས་བསྐྱེད་ཅིང་ཇེ་འཕེལ་དུ་གཏོང་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་ལ་སེར་སྣ་མ་ལུས་པར་བཅོམ་པ་ཙམ་གྱིས་ནི་སྨྲིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། སེར་སྣ་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་པ་ཡིན་པས་ཐེག

དམན་གྱི་དགྲ་བཅོམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་ས་བོན་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གཏོང་བའི་གེགས་སེར་སྣའི་ཀུན་ཏུ་འཇོམ་པ་བསལ་བ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་གཉེན་ལ་གཏོང་བའི་བསམ་པ་སྟིང་ཐག

པ་ནས་བསྐྱེད་དགོས་སོ། །དེ་ལ་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་བཏང་བའི་ཕན་ཡོན་བསྟོམ་དགོས་པས་དེ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །སྤྲུ་བ་སྤྲོན་མ་ལས། རྒྱལ་བར་གྱུར་པའི་ལུས་འདི་

དང་། །སྲོག་ཀྱང་གཡོ་བ་དབང་མེད་ཅིང་། །རྣམ་ལམ་སྒྲུ་

མ་འདྲ་བ་ལ། །བྱིས་པ་འདི་དག་ཆགས་པས་ན། །ཤིན་ཏུ་མ་རྟོགས་ལས་བྱས་ཏེ། །སྡིག་པའི་དབང་དུ་སོང་བ་དང་། །མི་མཐས་འཆི་བདག་བཞོན་པས་སོང་། །དེ་དག་མི་བཟད་སེམས་དམྱལ་འགྲོ། །ཞེས་ལུས་མི་གཙང་བ་དང་སྡུག་རི་

@238A ྱྀ། །གཟར་གྱི་ཆུ་ལྟར་གཡོ་བ་དང་ལུས་སྲོག་གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པས་རང་དབང་བའི་བདག་མེད་པ་དང་། རྣ་ལམ་དང་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་བརྫུན་པར་བལྟས་ནས་དེ་ལ་ཆགས་པ་དག་དགོས་ཏེ། དེ་

མ་ལོག་ན་ཆགས་པའི་དབང་དུ་སོང་སྟེ་ཉེས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་རྣམས་བསགས་ནས་དན་འགྲོར་འགྲོ་བར་གསུངས་པ་དང་། སྐོ་མཐའ་ཡས་པ་སྣུབ་པའི་གཟུངས་ལས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་གང་དག་ཁ་ཅིག་རྩོད་འགྱུར་བ། །དེ་ཡི་གཞི་རྩ་

ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་སྟེ། །དེ་ལྟས་གང་ལ་སྲེད་པར་འགྱུར་བ་སྤོངས། །སྲེད་པ་སྤང་བ་བྱས་ན་གཟུངས་སུ་འགྱུར། །ཞེས་དང་། བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་། འདི་ལྟར་བདག་གི་ལུས་དང་

སེམས། །སྐད་ཅིག་རེ་རེས་འགྲོ་བ་ཉིད། །གལ་ཏེ་མི་

རྟག་དྲི་འབབ་པའི། །ལུས་ཀྱིས་རྟག་ཅིང་དྲི་མེད་ཀྱི། །བྱང་ཆུབ་འཐོབ་པར་འགྱུར་ན་ནི། །དེ་ནི་རིན་མེད་རྣེད་མིན་ནམ། །ཞེས་དང་། སྐྱེས་རབས་ལས་ཀྱང་། བདག་མེད་འཇིག་ལ་སྣོང་པོ་མེད་པའི་ལུས། །སྨྲག་བསྟལ་དྲིན་མེད་

རྟག་ཏུ་མི་གཙང་བའི། །ལུས་ཀྱིས་གཞན་ལ་ཕན་ཐོགས་འགྱུར་བ་ལ། །དགའ་བར་མི་འགྱུར་དེ་ནི་མ་ཁམས་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འབད་པ་དུ་མས་བསྡུངས་ཀྱང་རིས་པར་འདོར་དགོས་པའི་སྣོང་པོ་མེད་པའི་ལུས་

གཞན་ལ་བསམ་པས་བཏང་བས་རང་གཞན་གྱི་དོན་མང་པོ་འགྲུབ་པ་ལ་དེ་ལྟར་བློ་མི་སྡུག་བ་ནི་བདག་ཏུ་ཞེན་པའོ་སྐྱེས་བུ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཅི་སྐྱེ་བྱའོ། །སྡུག་འཛུགས་ལས་ཀྱང་། ཐམས་ཅད་

@238B བཏང་བས་སྡུང་ན་འདུལ། །བདག་བློ་སྡུང་ན་འདས་པ་སྨྲབ། །ཐམས་ཅད་གཏོང་བར་ཆབས་གཅིག་ལ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བཏང་བ་མཆོག །ཅེས་སོ། །ཞར་ཕྱིན་བསྡུས་པ་

ལས་ཀྱང་། ལོངས་སྤྱོད་རྣམ་པ་མི་རྟག

མཐོང་ལྟུང་ཅིང་། །སྣོང་རྩེ་ཆེན་པོ་རང་གི་ངང་ལྟུང་ན། །བྱིན་པ་བདག་གི་ཁྱིམ་བཞག་གཞན་གྱི་བར། །ཤིན་ཏུ་རིགས་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་རྟོགས་པར་འགྱུར། །གང་བྱིན་དེ་ལས་འཇིགས་པ་སྐྱེ་མི་འགྱུར། །ཁྱིམ་ན་གང་བཞག་དེ་ལས་

འཇིགས་པ་འབྱུང་། །མི་ཚོག་ཐུན་མོང་རྟག་ཏུ་བསྡུང་དགོས་ཏེ། །བྱིན་ན་ཉེས་པ་དེ་དག་གཅོད་མི་འགྱུར། །བྱིན་པས་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་བདེ་བ་འགྲུབ། །མ་བྱིན་ཚེ་འདི་ཉིད་ལའང་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད། །མི་ཡི་ནོར་རྣམས་སྐར་མདའི་རང་

བཞིན་ལྟར། །ཡོངས་སུ་མཁང་དེ་དག་མེད་པར་འགྱུར། །མ་བྱིན་ནོར་རྣམས་མི་རྟག་མེད་འགྱུར་ཏེ། །བྱིན་པས་དེ་དག་ཡོད་པའི་གཏེར་དུ་འགྱོ། །སེམས་ཅན་ཕན་པར་གཞོལ་བས་གང་བྱིན་པའི། །ནོར་རྣམས་སྣོང་པོ་མེད་པའང་ཡོད་པར་

འགྱུར། །གང་ཞིག་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་མཁས་པས་བསྟགས། །སྐྱེ་བོ་བྱིས་པ་དེ་དག་གསོག་ལ་དགའ། །ཡོངས་སུ་བཟུང་བས་མི་འབྱལ་གང་ཡང་མེད། །བྱིན་པས་རྟག་ཏུ་ཕུན་སུམ་

ཆོག་པ་འབྱུང་། །བཏང་བས་ཉེན་མེད་སྟེ་

ཡོངས་སུ་འཛིན་མི་འགྱུར། །འཇུངས་པ་འཕགས་པའི་ལམ་མིན་ཉེན་མེད་བསྟེན། །གང་ཞིག་བྱིན་པ་དེ་ནི་ལམ་གྱི་མཆོག །དེ་ལས་གཞན་གྱུར་འཕགས་པས་ལམ་ངན་གསུངས། །ཞེས་སོ། །དགེ་བའི་རྩ་བའང་ཆེ་ཆུང་གང་བྱས་

@239A ཀ།། །།ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ལ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་ཏུ་ཕན་བདེ་རྒྱ་ཆེན་འགྲུབ་པའི་དོན་དུ་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་བསྟོས་ཤིང་སྨོན་པར་བཏང་ན་སེམས་ཅན་རེ་རེ་ལ་བརྟེན་པའི་བསོད་ནམས་

དེ་སྙེད་འཕོབ་པས་ཚོགས་བདེ་བླག་ཏུ་རྫོགས་ཏེ། རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བ་ལས། དེ་སྐད་བརྗོད་པའི་བསོད་ནམས་གང་། གལ་ཏེ་དེ་ནི་གཟུགས་ཅན་གྱུར། གངྒཱའི་བྱེ་མ་སྙེད་ཀྱི་ནི། །འཇིག་རྟེན་ཁམས་སུ་ཤོང་མི་འགྱུར། །དེ་ནི་

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས། །གཏན་ཚིགས་ཀྱང་ནི་འདི་ལ་སྣང་། །སེམས་ཅན་ཁམས་ནི་ཚད་མེད་ལ། །ཕན་འདོད་དེ་ནི་དེ་འདྲའོ། །ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་གཏོང་བ་འཕེལ་བ་ལ་

བར་དུ་གཅོད་པ་དང་སེར་སྣ་འཕེལ་བ་

དང་གཉོང་སེམས་མ་སྐྱེས་པ་མི་སྐྱེ་བ་དང་སྐྱེས་པ་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་འཁོར་དང་ཡོ་བྱད་རྣམས་སྤར་ཡོད་མི་གཟུང་ཞིང་གཞན་གྱིས་བྱིན་ནའང་བླང་བར་མི་བྱ་སྟེ། ཞར་ཕྱིན་བསྡུས་པ་ལས། སེར་སྣའི་སྐྱོན་ནི་གང་གིས་

འཕེལ་འགྱུར་རམ། །ཡོངས་སུ་གཉོང་སེམས་འཕེལ་བར་མི་འགྱུར་བའི། །ཡོངས་འཛིན་གེགས་སུ་འགྱུར་བའི་བསྟུ་བ་དག །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་མ་ལུས་ཡོངས་སུ་སྤང་། །གང་ཞིག་

གཉོང་སེམས་གཉེན་པོར་

འགྱུར་བ་དག །ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ལམ་ལ་སྦྱིབ་བྱེད་ན། །དེ་འདྲའི་ནོར་རམ་རིན་ཆེན་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བླང་བར་འོས་པ་མིན། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་ཚེ་

སེར་སྣས་ཡོ་བྱད་ལ་ཆགས་པར་གྱུར་

@239B ནི། ཐུབ་པས་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་བཏང་ནས་བྱང་ཆུབ་བསྒྲུབས་པ་དང་། བདག་ཀྱང་དེའི་རྗེས་སུ་སློབ་པར་དམ་བཅས་པ་དེན་པར་བྱས་ཏེ་བདག་གིས་སྤར་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་དགེ་བ་

ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ལ་བཏང་ནས། དེ་ཡང་

ལོངས་སྤྱོད་ལ་ཆགས་པར་བྱེད་ན་བདག་གི་སྤྱོད་པ་ནི། ཁྱང་པོ་ཆེ་ཉི་མས་གདུངས་པ་ན་ཆུར་ཞུགས་ནས་ཁྲུས་བྱེད་ཅིང་སྐམ་ལ་སྤྲེབ་པ་ན་ས་ལ་འགྲེ་ལྟོག་བྱས་པས་ལུས་ལ་སས་གོས་པ་མཐོང་ནས་སྐར་ཡང་ཆུར་འཇུག་དེ་

ནས་ཡང་སྔར་བཞིན་བྱེད་པ་དང་འདྲའོ་སྟམ་དུ་བསམས་ནས་མ་ཆགས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ཐུབ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་མཆོག་དེན་བྱས་ཤིང་། །དེ་གཞོལ་རང་གི་དམ་བཅས་བསམ་བྱ་སྟེ། །ཡོངས་འཛིན་ཆགས་པ་

རྣམ་པར་བསལ་བའི་ཕྱིར། །སེམས་ལ་རྟོག་པའི་དམ་པ་འདི་དག་རྟོགས། །འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་བདག་གིས་ལུས་བཏང་སྟེ། །དེ་བཏང་ཚོར་ཀྱང་བདག་གིས་སྤངས་བྱས་ན། །ཕྱི་རོལ་དངོས་ལ་བདག་གིས་ཆགས་བྱ་བ། །ཁྱང་པོའི་

ཁྲུས་བཞིན་བདག་ལ་རིགས་པ་མིན། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་བཏང་བའི་ཕན་ཡོན་མང་དུ་བསམ་ནས་བྱོད་པ་ཆེན་པོ་དང་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམས་པའི་སྒོ་ནས་འཇིགས་པ་

ཆེན་པོ་བསྒྲིད་ནུས་ན་གཏོང་བའི་

བློ་ངང་གིས་སྐྱེའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་སྤྱང་བ་དང་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལ་སོགས་པ་བསམས་པའི་མཐར་ཡང་གཏོང་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །བསྐྱེད་ཚུལ་ནི་སྤྱོད་འཇུག་ལས། ལུས་དང་

@240A ཞེས། །དེ་བཞིན་ལོངས་སྤྱོད་དང་། །དུས་གསུམ་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་ཕྱིར། །ཞར་བས་པ་མེད་པར་གཏང་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལུས་ལོངས་སྤྱོད་

དགེ་རྩ་གསུམ་དམིགས་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བསམ་པས་གཏོང་བའོ། །དེ་ལྟར་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་གིར་འཛིན་པའི་སྲིད་པ་བརླག་ནས་གཞན་ལ་གཏོང་བའི་ སེམས་པ་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྦྱོང་བ་

ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞར་ཕྱིན་བསྡུས་པ་ལས། འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཁྱེད་ཀྱི་དངོས་ཡིན་ཏེ། །འདི་ལ་བདག་གི་ང་རྒྱལ་བདག་ལ་མེད། །དེ་འདྲ་རྣད་བྱང་རྣམ་རྟོག་ཡང་

དང་ཡང་། །རྩོགས་པའི་སངས་

རྒྱས་ཡོན་ཏན་རྣོས་འབྱང་བ། །གང་ལ་ཡོད་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས། །སངས་རྒྱས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་སྐྱེས་མཆོག་གསུང་། །ཞེས་སོ། །དཔལ་མོས་པ་མ་སྨིན་ཅིང་སྟོབས་ཆུང་བས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བསམ་པས་

ལུས་བྱིན་ཟིན་ཀྱང་ཤ་ལ་སོགས་པ་དངོས་སུ་མི་སྟེར་མོད། འོན་ཀྱང་ལུས་སྲོག་གཏོང་བའི་བསམ་པ་མ་སྤྱངས་ན་གོམས་པ་མེད་པས་དཀོན་ཀྱང་ལུས་སྲོག་གཏོང་མི་ནུས་པར་བསྟན་བཀྲས་ལས་གསུངས་པས་དལ་ཉམ་བསམ་

པ་སྤྱང་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་སེམས་ཅན་ལ་བཀང་བའི་ཟས་གོས་དང་གནས་ཁང་སོགས་ལ་སྦྱོར་པ་ན་གཞན་དོན་དུ་འདི་དག་སྤྱད་པར་བྱའོ་སྙམ་པའི་བསམ་པ་བརྗེད་ནས་རང་དོན་དུ་སྤེད་པས་སྦྱོར་ན་

@240B ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ལྟུང་བ་དང་། སྤེད་པ་ནི་མེད་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁམས་ཀྱང་ལ་དམིགས་པའི་འདུ་ཤེས་འཇོག་པ་བརྗེད་པའམ་སེམས་ཅན་གཞན་ཞིག་གི་ཕྱིར་ཚགས་ན་ནི་ཉོན་མོངས་

ཅན་མ་ཡིན་པའི་ལྟོང་བའོ། །གཞན་ལ་

བསྟོས་པ་དེ་དག་ལ་གཞན་གྱི་རྫས་སུ་འདུ་ཤེས་ནས་རང་གི་ཕྱིར་སྦྱིན་ན་མ་བྱིན་ལེན་དུ་འགྱུར་ཞིང་རིན་ཐང་ཚང་ན་སོ་ཐར་གྱི་ཕམ་པར་འགྱུར་བར་བསླབ་བཏུས་ལས་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅན་ལ་བསྟོས་པ་ཡིན་

པས་སེམས་ཅན་གཅིག་ལ་རིན་ཐང་ཚང་བ་མི་སྲིད་པས་ཕམ་པ་མི་འོང་ཞེས་འདོད་ལ། གཞན་དག་སེམས་ཅན་རེ་རེ་ལའང་ཡོ་བྱད་རིལ་པོ་བསྟོས་པས་དེ་མི་འཐད་པར་སྣང་ཞིང་། ལ་ལ་གཞན་ལ་བསྟོས་ཀྱང་དེས་བདག་ཏུ་བཟུང་

བ་མེད་པས་ཕམ་པ་མེད་དོ་ཞེས་སྨྲའོ། །དགོངས་པ་ནི་མིའི་འགྲོ་བ་ལ་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་བསྟོས་ཤིང་དེས་ཀྱང་དེ་རིག་ནས་བདག་ཏུ་བཟུང་བའི་སྐབས་སུ་གཞན་གྱི་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་ནས་རང་དོན་དུ་ལེན་པ་ལ་རིན་ཐང་ཚང་ན་

ཕམ་པ་འོང་བས་དེ་ལ་དགོངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་སྟེ་པ་གཞན་གྱི་ལུགས་སུ་སྨྲ་བའང་མི་འཐད་དོ། །སེམས་ཅན་ཁོ་རང་གི་ལོངས་སྤྱོད་སྤྱད་ལ་ཁའི་དོན་བྱའོ་སྙམ་ནས་སྤྱོད་ན་ཉེས་པ་མེད་དེ།

བསྒབ་བཏུས་ལས། བདག་པོ་དང་བཅས་

པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱིས་བདག་པོ་དང་བཅས་པའི་ལུས་བསྲུང་ངོ་སྣམ་པས་སྤྱད་ན་ཉེས་པ་མེད་དེ། བན་རྒྱ་ཏུ་རྩེ་བོའི་ལས་བྱེད་པ་གང་གིས་འཚོ་བ་བདག་གི་རྫས་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་

ནོ། །ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་ཡོ་བྱད་དེ་སེམས་ཅན་

@241A ཞེས། །ལ་བསྟོས་ཟིན་པས་དེས་མ་གནང་བར་སྤྱད་ན་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ་སྣམ་ན་དེའི་སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། ཤིན་ཏུ་རྩེ་བོའི་དོན་ལ་བརྩོན་པའི་བྱན་གྱིས་རྩེ་བོ་ན་བ་ལ་སོགས་

པས་རྟུ་བའི་བློ་ཅན་

གྱིས་གནང་བ་མེད་པར་སྤྱད་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །དངོས་སུ་སེམས་ཅན་ལ་ཐམས་ཅད་མི་སྡེར་ན་བློས་བཏང་བ་དེ་བརྫུན་དུ་སྣང་བས་དེ་འདྲ་བ་ལ་སྐྱིང་པོ་མེད་དོ་སྣམ་དུ་མ་དང་

པར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལྟར་སྤྱོད་པའི་བྱང་

ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐད་དུ་འགལ་ཞིག་གིས་དེ་ཁོ་ན་མ་རིག་པར་མ་དད་པར་བྱ་བར་ནི་མི་རིགས་ཏེ། གཏོང་བའི་སེམས་ངོ་མཚར་ཆེན་པོ་ཅན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚུལ་འདི་ལ་ནི་

འགའ་ཞིག་གིས་ཐེ་ཚོམ་བྱ་བར་མི་རིགས་སོ། །

ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་སྨྲིན་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ། རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། རྟེན་སོ་སོ་ལ་ལྟོས་པའི་རབ་དབྱེ་དང་། སྨྲིན་པ་རང་གི་ངོ་བོའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་དམ་པ་དྲུག་ལྡན་དུ་བྱ་བའི་རྟེན་དམ་པ་ནི།

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ་དེས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ནས་བྱེད་པའོ། །དངོས་པོ་དམ་པ་ནི། སྨྲིན་སྨྲིན་པའི་དངོས་པོ་མ་ལུས་པ་སྟོང་པ་ཡིན་ལ་ཁྱད་པར་རྣམས་ལ་འཇུག་པ་ནའང་དེའི་བསམ་པ་མ་དོར་བ་ཡོད་དོ། །ཚེད་དུ་བྱ་བ་དམ་

པ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་འཕྲལ་དུ་བདེ་བ་དང་ཕུགས་སུ་ཐན་པའི་ཕྱིར་དུ་གཏོང་བའོ། །ཐབས་མཁས་པ་དམ་པ་ནི། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཟིན་པ་ལ་གསུངས་ཏེ་ལས་དང་པོ་པས་ནི་ཚོས་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་

@241B ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པ་ལ་བྱའོ། །བསྟོད་བ་དམ་པ་ནི། བཏང་བའི་དགེ་བ་རྣོ་བས་བྱང་ངུ་བསྟོད་བའོ། །རྣམ་པར་དག་པ་དམ་པ་ནི། ཉོན་མོངས་དང་ཤེས་སྒྲིབ་འགོག་པ་སྟེ་ཐེག་པ་ཆེན་

པོ་བསྡུས་པ་ལས་བཤད་དོ། །ཞར་ཕྱིན་དྲུག་ལྡན་

དུ་བྱ་བ་ནི། ཆོས་སྨྲིན་ལྟ་བུ་ཞེག་བྱེད་པ་ན་ཉན་རང་གི་ཡིད་བྱེད་སྤོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། རྣམ་མཁྱེན་ཀྱི་ཆོས་ལ་མོས་ཤིང་བཟོད་ལ་གཞན་ཀྱིས་གཤེ་བ་བཟོད་པ་དང་། དེ་ཉིད་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་ཕྱིར་འདུན་པ་བསྐྱེད་པའི་

བརྩོན་འགྲུས་དང་། ཐེག་དམན་དང་མ་འདྲེས་པའི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པས་དགེ་བ་དེ་རྗེགས་བྱང་དུ་བསྟོ་བའི་བསམ་གཏན་དང་། སྨྲིན་བྱ་སྨྲིན་བྱེད་ལེན་པ་པོ་རྣམས་ལ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ་དྲུག་ཚང་བར་བྱས་ན་ཞིན་

ཏུ་སྟོབས་ཆེ་སྟེ། དེ་དག་ནི་བརྒྱད་སྟོང་པའི་འགྲེལ་ཆེན་ལས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤྱིར་ཟང་ཟིང་གི་སྨྲིན་པ་ཁྱིམ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་བྱེད་ལ་བྱང་སེམས་རབ་བྱུང་གིས་ཆོས་ཀྱི་སྨྲིན་པ་བྱ་བར་གསུངས་ཏེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་

སོ་སོར་ཐར་པ་ལས། ཤྲཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཁྱིམ་པ་གང་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཏྲྭའི་ཀུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་དག་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱིས་རབ་ཏུ་བགེགས་སྟེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་

དབྱ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་

སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་དབུལ་བ་ཕུལ་བ་ལས། ཤྲཱ་རིའི་བུ་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་གྱུར་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་གིས་ཆོག་བཞི་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ཞིག་བསྟན་ན་འདི་ནི་དེ་བས་ཆེས་བསོད་ནམས་མང་དུ་བསྐྱེད་དེ། ཤྲཱ་

@242A ཞེས། །རིའི་བུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་ནི་ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པ་བྱ་བར་མ་གནང་ངོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པའི་བར་གཅོད་དུ་འགྱུར་བ་ལ་དགོངས་པར་བསྟན་བཏུས་སུ་གསུངས་ཏེ་རབ་

བྱང་གིས་ཟང་ཟིང་ཆེད་དུ་བསྟྭས་ནས་སྦྱིན་གཏོང་བྱེད་པ་བཀག་གི། རང་གི་དགེ་བའི་བྱ་བ་ལ་མི་གནོད་པར་སྔོན་གྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུས་མང་དུ་རྟེན་ན་ཟང་ཟིང་གཏོང་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །ཤིན་བའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། ངས་ནི་ཁྱེད་

ལ་གཏོང་བའི་ཕན་ཡོན་མི་བརྗོད་ཀྱི་འཕོན་པའི་ཉེས་དམིགས་བརྗོད་པ་ཡིན་གསུང་སྟེ། རབ་བྱང་གིས་ཤ་ཐང་ཐང་དུ་ནོར་བཙལ་ཞིང་བསགས་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་རྣ་མང་དུ་ཕྱུང་སྟེ་སྦྱིན་པ་

གཏོང་བ་ལ་མ་དབྱེལ་པའི་གཏམ་མོ། །སྒྲིན་

པའི་ངོ་བོའི་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ་ལས། ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་པ་ནི། དམ་པའི་ཆོས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པ་དང་བཟོ་ལ་སོགས་པ་འཇིག་རྟེན་ཀྱི་ལས་ཀྱི་མཐའ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་སློབ་པ་རིགས་པར་སྟོན་པ་དང་བསླབ་པའི་གཞི་འཛིན་

དུ་འཛུག་པའོ། །མི་འཇིགས་པའི་སྒྲིན་པ་ནི། རྒྱལ་པོ་དང་ཆོམ་རྐུན་ལ་སོགས་པ་མིའི་འཇིགས་པ་དང་། སེང་གེ་དང་སྡུག་དང་ཆུ་སྲིན་ལ་སོགས་པ་མི་མ་ཡིན་པའི་འཇིགས་པ་དང་། ཆུ་དང་མེ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བའི་

འཇིགས་པ་ལས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྐྱོབ་པའོ། །ཟང་ཟིང་གི་སྒྲིན་པ་ལ་གཉིས། ཟང་ཟིང་དངོས་སུ་གཏོང་བའི་སྒྲིན་པ་དང་། བསམ་པ་ཙམ་གྱི་སྒྲིན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཟང་ཟིང་གཏོང་བའི་ཚུལ། གཏོང་

@242B བར་མ་རྣམ་ན་ཏེ་ལྟར་བྱ་བ། སྒྲིན་པའི་གེགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བསྟེན་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། གང་ལ་གཏོང་བའི་ཞིང་། གང་གིས་གཏོང་བའི་བསམ་པ། ཇི་ལྟར་གཏོང་བའི་སྒོར་བ། གང་

གཏོང་བའི་དངོས་པོའོ། །དང་པོ་ནི་བཅུ་

སྟེ། རང་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་མཛའ་བཤེས་དང་གཅིག་པ་བྱེད་པའི་དགྲ་བོ་དང་ཕན་གནོད་གང་ཡང་མི་བྱེད་པའི་ཐ་མལ་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཅན་ཚུལ་འཆལ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་ཅན་དང་རང་ལས་དམའ་

བ་དང་རང་དང་མཉམ་པ་དང་རང་ལས་ལྷག་པ་དང་འབྲེལ་ཞིང་སྐྱེད་པ་དང་སྦྱག་ཅིང་ཕོངས་པའོ། །བསམ་པ་ལ་གཉིས་ལས། བསམ་པ་ཇི་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པ་དགོས་པ་ནི། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཆོག་

སྨྲིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་རྫོགས་པར་བྱའོ་སྙམ་པ་དགོས་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། དང་པོ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ལ་བཀྲང་ཟིན་པས་བཅོལ་བ་ལེན་པ་ལྟར་

གཏང་བར་བྱ་བའི་རང་གི་རྣས་ལ་གཞན་

ཀྱི་ཡིན་ནོ་སྙམ་པ་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པ་དང་། སྤྱོང་བ་དང་མི་སྤྱོང་བའི་ཞེང་རྣམས་ལ་འདི་དག་བདག་གི་སྨྲིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་རྣས་པར་བྱེད་པས་བདག་གི་དག་བའི་བཤེས་སོ་སྙམ་པ་ཞེང་

ལ་དམིགས་པ་སྟེ་བསམ་པ་གསུམ་

དང་ལྡན་པ་དགོས་ཏེ། ཚར་ཕྱིན་བསྟན་པ་ལས། སློང་བ་མངོན་དུ་འོངས་ན་རྒྱལ་སྲས་དེས། །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཚོགས་ནི་སྤེལ་བའི་ཕྱིར། །དེས་གཞན་འདུ་ཤེས་བདག་ལ་བཞག་བྱས་ཤིང་། །དགེ་བའི་ཉེས་

@243A ཞེས། །གཉེན་འདུ་ཤེས་དེ་ལ་བསྟེད། །ཅེས་སོ། །དངོས་པོ་རེ་རེ་གཏོང་བ་ལ་དགོས་པ་འདི་དང་འདིའི་ཕྱིར་གཏང་བར་བྱའོ་སྙམ་པའི་དགོས་པ་ལ་དམིགས་པའི་བསམ་པ་རྒྱས་པར་ནི་ལག་བཟང་གིས་ཞུས་པ་

དང་ཚར་ཕྱིན་བསྟས་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྟར་ཟཱཊ་པའི་ཞིང་ལ་དམིགས་པའི་བསམ་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་བྱ་དགོས་པས་སྤྱིའི་བསམ་པ་ཡིན་ལ། བསམ་པ་བྱེ་བྲག་པ་ནི་གཅོད་པ་བྱེད་པ་ལ་བྱམས་པའི་སེམས་དང་སྦྱག

བསྟལ་བ་ལ་སྐྱིང་རྗེའི་བསམ་པ་དང་ཡོན་ཏན་ལ་དགའ་བའི་བསམ་པ་དང་ཚན་འདོགས་པ་རྣམས་ལ་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་བསམ་པ་བཞག་ནས་སྤྱིན་པར་བྱ་བའོ། །ཞིང་རྣམས་ལའང་

སེམས་སྟོམས་པར་བྱ་དགོས་ཤིང་

སྨིན་པ་བཏང་བའི་དགེ་བའི་འབྲས་བུ་ཡང་སློང་བ་པོ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་གཉེར་བ་དང་ཁྲད་པར་དུ་སྨྲག་བསྟལ་བའི་ཞིང་ལ་བརྩེ་བར་བྱ་སྟེ། རྒྱ་བ་གྲགས་པས། སྨྲིན་གང་སེར་སྣ་དང་བྲལ་བ། །སྟོང་དམ་སྟོང་མིན་དེ་

དག་ལ། །མཉམ་པར་སེམས་སྟོམས་པས་གཉེར་བའི། །སྨྲིན་དེ་སྨྲིན་པ་པོ་ལས་དག །བརྩེ་བས་སྨྲིན་དང་སྨྲིན་པའི་འབྲས། །གཉིས་ཀའང་ཅིག་ཅར་དོན་གཉིར་ལ། །གཉེར་བའི་སྨྲིན་གང་སེར་སྣ་མེད། །དེ་ནི་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་

བསྟགས། །ཞེས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པར་བསྟོད་པ་ལས་ཀྱང་། གང་ཞིག་སྐྱེ་བ་དམན་དང་ཕོངས་པ་རེ་བའི་བསམ་ལྡན་མཐོང་ན་ཡང་། །བརྩེ་མེད་འབྲས་བུ་འདོད་པས་སྟོང་གཞན་ཡོན་ཏན་དག་དང་ལྡན་འཚོལ་བ། །བསམ་

@243B བརླག་དེ་ནི་སྨྲིན་པ་བྱེད་ཀྱང་སློང་བདག་དང་མཚུངས་སོ་ཞེས། །དེ་སླད་ཁྱོད་ནི་ཐུགས་རྗེས་སློང་བ་རྣམས་ལ་སྨྲིན་པར་བཞེད་ལ་ཞུགས། །ཞེས་སོ། །བསམ་པ་ཅི་འདྲ་བ་སྣང་བ་

དགོས་པ་ལ། ལྷ་ངན་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའི་བསམ་པ་

མེད་པ་ནི། སྨིན་པ་ལ་འབྲས་བུ་མེད་དོ་སྙམ་པ་དང་གཅོད་འཚོའི་སྨིན་པས་ཆོས་སུ་འགྱུར་རོ་སྙམ་པ་དང་དགེ་མཚན་དང་བཀྲ་ཤིས་དང་སྡུར་ཏེ་སྨིན་པ་དང་སྨིན་པ་རྫོགས་པ་ཙམ་གྱིས་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆགས་

བྱལ་དུ་འགྱུར་རོ་སྙམ་ནས་མི་སྨིན་པའོ། །ཁེངས་པའི་བསམ་པ་མེད་པ་ནི། སྟོང་བ་པོ་ལ་བརྟས་པ་དང་གཞན་ལ་འབྱན་པ་དང་བྱིན་ནས་ཀྱང་བདག་ནི་གཏོང་ཕོད་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་ནི་དེ་ལྟ་མིན་ནོ་ཞེས་རྟོོམ་སེམས་སུ་མི་བྱེད་པའོ། །ལས་

ཀྱི་སྨྲིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་སྨིན་པ་གཏོང་བའི་ཚེ་སེར་སྣ་ཅན་རྣམས་ལ་མི་དད་པར་བྱེད་ཅིང་དེས་ཀྱང་ཁོང་ཁྲོ་བསྐྱེད་ནས་དམྱལ་བར་འགྲོ་བས་སྨིན་པ་ལ་སྨྲིབ་པར་གསུངས་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུང་

བའི་ཚེ་ཡང་ཚུལ་འཆལ་ལ་མི་སྣན་པ་སྨས་པས་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་མི་དད་པར་བྱེད་ཅིང་མ་དད་པ་དེས་དན་འགྲོར་ལྟུང་བ་དང་། བཟོད་པ་སོགས་ལ་གནས་ནས་དེ་དག་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་

གནས་པ་ལ་མི་བསྟགས་པ་བརྗོད་པའི་ཚུལ་ཁྱིམས་

ལ་སོགས་པ་སྤྲིབ་པའོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །དེས་ན་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པར་བསྟོད་པ་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཐོས་དང་བློ་གྲོས་ཆེ་བའི་ཚེ་ན་བདག་བསྟོད་མ་མཛད་ལ། །འགྲོ་བ་ཡོན་ཏན་ཆུང་བ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་ནི་

@244A ཞེས། །མཐོན་པོར་བཀྲང་བར་བྱུར། །ཡོན་ཏན་ཚོགས་ལ་གནས་ཚེ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིས་པ་ཆུང་ངུའང་བརྙང་། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །རྟེན་པའི་བསམ་པ་མེད་པ་ནི། སྐན་བཀས་འོང་དུ་རེ་ནས་སྨིན་པ་མིན་པའོ།།

ཞུམ་པའི་བསམ་པ་མེད་པ་ནི། སྟེར་བའི་སྦྱོན་ནས་ཀྱང་ཡིད་དགའ་ཞིང་སྨིན་པའི་ཚེ་དྭང་བར་བྱེད་ལ་བྱིན་ནས་ཀྱང་འཚོད་པ་མེད་པ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྨིན་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བ་རྣམས་ཐོས་ནའང་ཡིད་ཞུམ་པར་མི་བྱེད་ཅིང་

བདག་ལ་ཁྱད་དུ་གསོད་པར་མི་བྱེད་པར་སྤྲོ་བ་སྟེལ་བའོ། །རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པའི་བསམ་པ་མེད་པ་ནི། དབྱ་གཉེན་ཐ་མལ་པ་རྣམས་ལ་ཕྱོགས་རིས་མེད་པར་སྣོམས་པའི་སྐྱིང་རྗེས་སྤྱིན་

པའོ། །ལན་ལ་བལྟ་བའི་བསམ་པ་མེད་པ་ནི། ཞ་

རོལ་པོས་ཕན་འདོགས་སུ་རུས་གཏོང་བ་མིན་པ་སྟེ། སྐྱེ་བོ་རྣམས་བདེ་བས་ཕོངས་པ་དང་སྡུག་པའི་མེས་ཆོག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་སེལ་བའི་མཐུ་མེད་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་སྡུག་བསྔལ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་སྨིན་ལ་བལྟ་བའི་

བསམ་པ་མེད་པ་ནི། ཕྱི་མ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་དང་ལུས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྣམ་སྨིན་ལ་རེ་བ་མེད་དེ། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ནི་སྐྱིང་པོ་མེད་པ་དང་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཕན་ཡོན་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གནས་སྐབས་

སུ་འབྲས་བུ་དེ་དག་ལ་རེ་བ་འགོག་པ་མིན་གྱི། སྲིད་པའི་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཙམ་ལ་ཐོབ་བྱར་འཛིན་པ་འགོག་པའོ། །གཞན་ཡང་སྨྲེན་པ་བཏང་ན་རྒྱལ་པོ་སོགས་ཀྱིས་གཏེར་ཕོད་ཅན་དུ་ཤེས་ནས་བཀུར་སྟི་བྱུང་ན་སྣང་མ་

@244B དུ་ལོག་འཚོའི་བསམ་པ་མེད་པ་དང་། དབུལ་པོར་འགྱུར་དུ་དོགས་ནས་མི་སྨྲེན་པ་དང་། སྤོང་བ་པོ་ལ་བསྟུ་བའི་བསམ་པ་དང་ཡིད་མི་དགའ་བ་དང་ཁྲོས་པ་དང་སེམས་རྣམ་པར་

གཡེངས་པ་མེད་པ་དང་། སློང་བ་པོའི་ལོག

སྒྲུབ་སྟ་ཆོགས་ཀྱིས་སྐྱོ་བ་མེད་པ་དང་རང་བསྒུ་བ་ལ་སོགས་པའི་སློང་བ་པོའི་སྐྱེན་མཐོང་ཡང་གཞན་ལ་སྒོག་པའི་བསམ་པ་མེད་པ་དང་། གཞན་ཀྱིས་ཁ་དྲང་ཀྱི་ཐུབ་པར་སྨྲེན་པ་སོ་སོ་ལས་འབྲས་བུ་སོ་སོ་འབྱུང་བར་ཡིད་ཆེས་ནས་སྨྲེན་

པའོ། །ཇི་ལྟར་གཏོང་བའི་སྦྱིན་བ་ལ་གཉིས་ལས། སྦྱིན་བ་ཇི་འདྲ་བས་མི་གཏོང་བ་ནི། སྡུར་པོར་མི་སྐྱེར་བར་བསྒངས་ཏེ་སྐྱེར་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པར་བྱས་ནས་དེ་ནས་སྐྱེར་བ་དང་། ཆོས་སམ་འཇིག་རྟེན་ཀྱི་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པའི་

ལས་བྱེད་དུ་བཅུག་ནས་སྐྱེར་བ་དང་། སྔར་འདི་ཙམ་སྐྱེར་རོ་ཞེས་དམ་བཅས་པ་ལས་ཕྱི་ནས་ངན་པའམ་ཉུང་ཀྱུ་སྐྱེར་བ་དང་། དྲིན་བཟང་གི་ན་སྐྱེར་བ་དང་། དུས་གཅིག་ཏུ་བྱིན་པས་ཆོག་པ་ལ་བསྒོས་ཏེ་ཉུང་དུ་ནས་སྐྱེར་བ་

དང་། རྒྱལ་པོར་གྱུར་པ་ན་གཞན་གྱི་བུ་དང་ཆུང་མ་ཕྲོགས་ཏེ་སྐྱེར་བ་དང་། ཕ་མ་དང་བྲན་ལ་སོགས་པའི་ཡོ་བྱད་ནན་གྱིས་བླངས་ཏེ་གཞན་ལ་སྐྱེར་བ་དང་། གཞན་ལ་གནོད་པར་འགྱུར་བའི་

ཐབས་ཀྱིས་སྒྲིན་པ་གཏོང་

པ་དང་། རང་ཉིད་སྐོམ་ལས་སུ་བསྟད་དེ་གཞན་ལ་བྱིད་དུ་འཇུག་པ་དང་། སློང་བ་ལ་སྦྱིད་པས་འཕྲ་བ་དང་ཟུར་ཀྱིས་སྦྱིད་པའི་བསྟིང་བ་དང་ངག་རྩུབ་པོས་སྨུ་བཀོད་བར་བྱས་ནས་སྟིར་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བཅས་པའི་བསླབ་

@245A ཞེས། །པ་དང་འགལ་བར་བྱས་ཏེ་སྟིར་བ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་འཕྲལ་ལ་ཇི་ལྟར་བྱང་བ་བཞིན་དུ་མི་གཏོང་བར་ཡུན་རིང་པོར་བསགས་ནས་སྟིར་བ་ནི་སྨད་བར་བྱ་བའི་སྤྱོར་བ་ཡིན་པས་དེ་དག་འདོར་

པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་བྱང་སེམས་ཀྱིས་བསགས་པའི་སྒྲིན་པ་ནི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པ་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཇེ་ལྟར་བྱང་བ་བཞིན་དུ་སྒྲིན་པ་ནི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པར་མཐོང་སྟེ་འདི་ལྟར་བསགས་ནས་དུས་གཅིག་ཏུ་གཏོང་བ་ལ་

བསོད་ནམས་ལྷག་པ་མེད་པ་དང་། གསོག་པའི་རིང་ལ་ཡོ་བྱད་སྤྱོང་བ་དུ་མ་ཞིག་ཕྱིར་བཟློག་སྟེ་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་བསྐྱེད་ནས་དགོད་མ་བླངས་པ་ཁ་ཅིག་ལ་སྟིར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་

ལྷར་བྱང་སར་གསུངས་པ་འདི་གལ་ཏེ་དེའི་རིང་

ལ་སེར་སྣ་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་དུ་མ་བསྐྱེད་པ་དང་བསྡུང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་དགེ་བའི་བྱ་བ་མང་པོའི་བར་གཅོད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། ཕལ་ཆེར་བར་སྐབས་སུ་བརླག་པར་འགྱུར་བས་མཐའི་སྨིན་པའང་མི་འགྱུབ་པར་

མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱོར་བ་ཇི་ལྟ་བུས་བཏང་བ་ནི། བཞིན་གྱི་མདངས་གསལ་ཞིང་འཕྲོམ་པ་སྟར་བྱེད་ལ་གསོང་པོར་སྣ་བ་དང་ལྡན་པས་ཞིང་ཆེ་འདྲ་ཞིག་ལའང་གུས་པ་དང་རང་གི་ལག་གིས་དང་དུས་སུ་དང་གཞན་ལ་མི་

གནོད་པ་དང་དཀའ་སྤྱད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་བསྲན་ནས་སྨིན་པའོ། །དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་ནི། བདེན་པ་པོའི་ལེའུ་ལས། རིམ་གྱིར་བཀྲིས་ཏེ་བསྟལ་བས་ནི་གཉེན་ལ་སོགས་པས་རིམ་གྱི་བཀྲིད་པར་འགྱུར། ལག་བདར་ཏེ་བསྟལ་

@245B བས་ནི་རིམ་གྱི་བཞིན་པར་འགྱུར། དུས་སུ་བསྟལ་བས་ནི་དོན་རྣམས་དུས་སུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར། ཞེས་དང་། གཞན་ལ་མི་གནོད་པར་བསྟལ་བས་ནི་ལོངས་སྤྱོད་བཏུན་པ་དག་འཐོབ་

པར་འགྱུར། མི་བདེ་བ་བཟོད་པས་བསྣལ་

བས་ནི་འཚོར་སྐྱེང་ཉེ་བར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །མཛོད་ལས་ལག་བདར་ཏེ་བྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྟེད་པར་གསུངས་སོ། །ལོངས་སྤྱོད་བརྟན་པས་ནི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་གཞན་གྱིས་བར་དུ་མི་ཆོད་ཅིང་མེ་ལ་སོགས་

པས་མེད་པར་མི་འགྱུར་བར་མཛོད་འཇིལ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །གཞན་ཡང་གཞན་གྱི་སྤྱིན་པའི་ཐོགས་བྱེད་པའི་སྤྱོར་བ་ནི། རང་ལ་ཡོ་བྱད་ཡོད་ན་སེར་སྣ་ཅན་ལན་འགའ་ཡང་སྤྱིན་པ་གཏོང་མ་མྱོང་བ་རྣམས་ཀྱི་ཁྱིམ་དུ་སོང་ནས་

མགུ་ཞིང་བགེགས་པར་བྱས་ཏེ། འདི་སྐད་དུ་འཁོན་ན་ཡོ་བྱད་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོད་དེང་སྤྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་དུ་སློང་བ་པོ་འདོད་པས། ཁྱིད་སློང་བ་དང་ཕྲད་ན་བཟློག་སྟེ་མ་གཏོང་བར་ཡང་ན་ངའི་ནོར་ལས་ལོངས་ལ་

དེ་དག་ལ་བྱིན་ཅིག །ཡང་ན་དེ་ངའི་ཐད་དུ་ཁྱིད་དེ་ཤོག་ཅིག །ངའི་སྤྱིན་པ་ལ་ཡི་རང་བཞང་གྱིས་ཤིག་ཅེས་བསྒོའོ། །དེས་ཀྱང་ནོར་གོད་པ་མེད་ཅིང་དག་བས་དེ་བཞིན་དུ་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་

ན་དེ་དག་ལ་སེར་སྣའི་དྲི་མ་བསལ་བའི་སེ་

བོན་བཏབ་པ་ཡིན་ཏེ། རིམ་གྱིས་གོམས་པ་ལས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ནོར་ཉུང་དུ་སྐྱེར་ཞིང་མ་ཚགས་པ་ཆུང་ངུ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲིང་དང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆེན་པོ་འཐོབ་བོ། །དེ་བཞིན་དུ་རང་གི་མཁན་སློབ་དང་སློབ་མ་དང་བྱོགས་

@246A ཞེས། །བཤམ་ཚགས་ཅན་གཏོང་མི་རུས་པའམ་དེ་མིན་ཀྱང་ཡོ་བྱད་མེད་པ་རྣམས་ལ་ཡོ་བྱད་བྱིན་ཏེ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྦྱིན་པ་བྱེད་ཀུ་འཕྲིག་ཅིང་རང་ཉིད་མི་བྱེད་དོ། །འདིས་ནི་རང་གི་བསོད་ནམས་

ཤིན་ཏུ་མང་པོ་བསྒྲུབ་ལ་གཞན་ཁ་ཅིག་གི་ཉོན་མོངས་བཏུལ་བ་དང་ཁ་ཅིག་གི་ཚོས་འདོད་པ་རྫོགས་པར་བྱས་པ་དང་སྨིན་པར་བྱས་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རང་ལ་ཡོ་བྱད་མེད་ན་བཟོ་དང་ལས་ཀྱི་

གནས་ཀྱིས་ནོར་བསྒྲུབས་ཏེ་སྐྱེར་བ་དང་། ཡང་ན་དབུལ་པོ་དང་སེར་སྣ་ཅན་རྣམས་ཀྱང་སྨིན་འདོད་པའི་ཚོས་ཀྱི་གཏམ་གཞན་ལ་བྱེད་དོ། །ཡང་ན་སློང་བ་བྱུང་བ་རྣམས་དང་པ་ཅན་འབྱོར་པ་

དང་ལྡན་པའི་ཁྱིམ་དུ་གཏོང་བ་དང་རང་

ཡང་དེར་སོང་ནས་ཅི་ནུས་ཀྱིས་སྨིན་པ་གཏོང་བའི་བྱོགས་བྱེད་དོ། །གཞན་ཡང་སྨིན་བྱའི་ཇས་རྣམས་ལ་འདམས་ཏེ་བཟང་རིམ་ནས་སྟེར་བ་དང་སྨིན་པར་བྱ་བའི་ཇས་བཞམས་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སྨིན་པར་བྱེད་དོ། །

དངོས་པོ་ལ་གཉིས། གཏོང་བ་དང་མི་གཏོང་བའི་དངོས་པོ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་གང་བཏང་བ་དེས་འཕྲལ་དུ་དན་འགྲོའི་རྒྱུ་དང་བྲལ་བའི་ཚོར་བ་བདེ་བ་བསྐྱེད་ལ་ཕྱགས་སུ་

ཕན་པ་སྟོག་སྟོང་བའམ་དགེ་བ་ལ་འགོད་པ་དང་འཕྲལ་དུ་བདེ་བར་མི་འགྱུར་ཡང་ཕྱགས་སུ་ཕན་ན་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་གཞན་ལ་གཏང་བར་བྱ་ལ། གང་བཏང་བ་དེས་འཕྲལ་དུ་གདུང་བ་བསྐྱེད་ལ་ཕྱགས་སུ་གནོད་པར་འགྱུར་

@246B བ་དང་འཕྲལ་བདེ་ཡང་ཕྱགས་སུ་གནོད་ན་གཞན་ལ་གཏང་བར་མི་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ། ནང་གི་དངོས་པོ་གཏོང་མི་གཏོང་དང་། ཕྱིའི་དངོས་པོ་གཏོང་མི་གཏོང་རྒྱས་པར་བཤད་

པའོ། །དང་པོ་ནི། ནང་གི་དངོས་པོ་མི་གཏོང་བའི་

ཚུལ་ཤེས་ན་དེ་ལས་ལྡོག་པ་རྣམས་གཏང་བྱར་ཤེས་པས་ཐོག་མར་མི་གཏོང་བའི་ཚུལ་བཤད་པར་བྱའོ། །འདི་ལ་གསུམ་ལས། དུས་ཀྱི་སྐོར་ནས་གཏང་དུ་མི་རུང་བ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱིས་དང་པོ་ནས་ལུས་ལ་སོགས་པ་སེམས་ཅན་ལ་

བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་བཏང་མོད་ཀྱང་། ལུས་ཀྱི་ཤ་ལ་སོགས་པ་སྤྲོང་བའི་དཀའ་སྡུག་ཀྱིས་ཡིད་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་བའི་སྐྱིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་བསམ་པ་མ་རྒྱས་ཀྱི་བར་དུ་སྤྲོང་ཡང་གཏང་བར་མི་བྱ་སྟེ། བསླབ་བཏུས་ལས། གང་

གིས་སྐྱོ་བར་འགྱུར་བའི་བརྩོན་འགྲུས་དེ་ཅི་འདྲ་བ་ཞེག་ཡིན་ཞེ་ན། གང་འདི་སྟོབས་ཆུང་བ་ལས་ལྷི་བའམ་དུས་ཡུན་རིང་པོར་རྩོམ་པའམ་མོས་པ་ཡོངས་སུ་མ་སྨིན་པ་རྣམས་བྱ་དཀའ་བའི་ལས་རྣམས་རྩོམ་པ་སྟེ། དཔེར་ན།

རང་གི་ཤ་སྨིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ལུས་བྱིན་ཟིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་དུས་མ་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་སྨྱོད་པ་ལས་ལྡོག་པར་ཟད་དེ། གཞན་དུ་ན་སེམས་ཅན་དེ་

དག་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའ་སྐྱེ་བར་གྱུར་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ས་བོན་ཆུང་ཟ་བའི་ཕྱིར་འབྲས་བུའི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་ཆུང་ཟ་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འཕགས་པ་ནམ་མཁའི་མཛོད་ཀྱི་མདོ་ལས། དུས་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ནི་བདུད་ཀྱི་ལས་

@247A ཞེས་བྱ། །སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས་ཀྱང་། སྐྱེ་རྒྱའི་བསམ་པ་མ་དག་པར། །ལུས་ནི་གཏང་བར་མི་བྱ་སྟེ། །ཅི་ནས་འདི་དང་གཞན་དག་ཏུ། །དོན་ཆེན་བསྒྲུབ་པའི་རྒྱུར་བཏང་ངོ། །

ཞེས་སོ། །དགོས་པའི་སྐོན་ནས་གཏང་དུ་མི་རུང་བ་ནི། དགོས་པ་ཕྲན་ཚེགས་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་ལུས་མི་གཏང་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། དམ་པའི་ཆོས་ནི་སྤྱོད་པའི་ལུས། །ཕྲན་ཚོགས་ཆེད་དུ་གཅོད་མི་བྱ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་སེམས་ཅན་ཀྱི། །

བསམ་པ་སྐྱེད་དུ་རྫོགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །རང་ངོས་ནས་སེར་སྣ་ལ་སོགས་པ་སྤྱིན་པའི་གེགས་དང་བྲལ་ཞིང་གཞན་ངོས་ནས་ལུས་མ་བཏང་ན་སེམས་ཅན་མང་པོའི་དོན་འགྲུབ་པའི་

དགོས་པ་ཆེ་བའི་ཚོ། ཡན་ལག

ལ་སོགས་པ་སྣོང་ཡང་མི་སྨྲིན་ལ། སྡོག་གཅོད་སོགས་གཞན་དང་རང་ལ་གནོད་པའི་ཉེས་སྤྱོད་བྱེད་དུ་གཞུག་པའི་ཕྱིར་དུ་སྣོང་ན་ནི་རེག་ཅམ་ཡང་རང་ཉིད་གཞན་ལ་སྨྲིན་པར་མི་བྱའོ། །སྣོང་བ་པོའི་སྐོན་སྨྲིན་དུ་

མི་རྟག་བ་ནི། བདུད་རིས་ཀྱི་ལྷ་དང་དེས་བརླམས་པའི་སེམས་ཅན་ཐོག་མཐོ་འཚམས་པའི་བསམ་པས་ཡན་ལག་ལ་སོགས་པ་སྣོང་ན་མི་སྨྲིན་ཏེ། དེ་དག་ཉིད་ལ་གནོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱོན་པ་དང་སེམས་འབྲུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་

སྣོང་ནའང་མི་སྟེར་ཏེ། འདི་དག་ནི་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་སྣོང་བ་མ་ཡིན་གྱི། ཏླ་བརྟེལ་ཅམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་ནི་མ་བྱིན་ན་ལྟུང་བ་མེད་པར་མ་ཟད་ཀྱི། བྱིན་ན་ལྟུང་བར་འགྱུར་བའོ། །དེ་དག་མ་གཏོགས་པའི་སྐབས་སུ་ལུས་

@247B སྣོང་བ་ལ་སྨྲིན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཡན་ལག་ལ་སོགས་པ་གསེས་ནས་གཏན་དུ་སྨྲིན་པ་དང་གཞན་གྱི་ཆོས་ལྡན་གྱི་དགོས་པ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་བྱན་དུ་འགྲོ་བ་སོགས་གནས་སྐབས་

དབང་བྱར་སྨིན་པ་གཉིས་སོ། །ཕྱི་དངོས་པོ་གཏོང་མི་

གཏོང་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཕྱི་དངོས་པོ་མི་གཏོང་བའི་ཚུལ་དང་། ཕྱི་དངོས་པོ་གཏོང་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་ལྟ་ལས་དུས་ཀྱི་སྐོར་ནས་སྨིན་དུ་མི་རུང་བ་ནི། དཔེར་ན། རབ་བྱུང་དང་བསྟེན་གནས་ཅན་ལ་ཕྱི་དེའི་ཁ་ཟས་

སྟེར་བ་ལྟ་བུའོ། །སྨིན་བྱའི་ཡུལ་གྱི་སྐོར་སྨིན་དུ་མི་རུང་བ་ནི། སྟོམ་བཙོན་ཅན་ལ་ཟས་སྐོམ་ལྟག་མར་གྱུར་པ་སྟེར་བ་དང་། བཤད་གཅི་དང་མཆིལ་སྦྱབས་དང་སྐྱག་པ་དང་རྟག་ཏུག་གིས་ འབགས་ཤིང་གོས་པའི་

བཟའ་བཏུང་སྟེར་བ་དང་། སྐོག་བཙོང་དང་ཤ་མི་ཟ་ཞིང་ཚང་མི་འཐུང་བ་དང་དེ་དག་ལ་བཟའ་བཏུང་བྱེད་པར་འདོད་ཀྱང་དེ་དག་ལ་ལོངས་སྤྱོད་དུ་མི་རུང་བའི་སྟོམ་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་སྐོག་པ་ལ་སོགས་པ་དང་དེ་དག་གིས་

འབགས་པ་སྟེར་བ་དང་། གཏོང་བ་ལ་ལེགས་པར་བརྟན་ཅིང་དག་བར་གྱུར་ཀྱང་མི་མཛའ་བ་དང་གཅོད་སྨིན་དང་སྲིན་པོ་རྣམས་དང་དྲག་ཤུལ་གྱིས་གཅེན་པའམ་བྱས་པ་མི་གཅོད་བ་

བརྟེད་ངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྨོང་བ་ལ་བྱ་དང་བྲན་

ལ་སོགས་པ་སྟེར་བ་དང་། བཟའ་བཀྲུ་མི་འཕྲོད་པ་དང་འཕྲོད་ཀྱང་ཚོད་མི་ཟིན་པར་སྨོང་བའི་ནད་པ་ལ་དེ་དག་སྟེར་བ་དང་། ཤ་ཅང་སྲེད་པ་ཆེ་ཞིང་འབྲངས་པས་ཁ་ཟས་བསོད་པ་སྨོང་བ་ལ་དེ་དག་སྟེར་བ་དང་། སྐུ་སྟེགས་ཅན་གྱན་

@248A ཞེས། །ཀ་ཆོལ་བ་དང་གྲེགས་བམ་གྱི་དོན་ཞེས་པར་འདོད་པ་མ་ཡིན་པ་ནོར་གྱི་འདུ་ཤེས་ཅན་གྱིས་སྨོང་བ་ལ་གྲེགས་བམ་སྟེར་བ་ལྟ་བུའོ། །བྱང་སར་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་འདི་རྒྱས་པར་བྱང་སའི་རྣམ་

པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྟུ་བ་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། གལ་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་གྲེགས་བམ་བྱིས་ཟིན་པ་སྨོང་མོ་པ་བྱིས་པའི་ཤེས་རབ་ཅན་རྣམས་ལ་སྨྱིན་པར་བྱེད་ན་ཁ་

ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་

པར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་ལ་སྨྱིན་པའི་ཕྱིར་གཞན་དག་ལ་སྨོང་བར་བྱེད་ན་ཡང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་བདག་གིས་འདི་ཚོས་ཟབ་མོ་རྣམས་འཛིན་དུ་གཞུག་པ་དང་

མོས་པར་བྱ་ནུས་སོ་སྐྱམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་

ཁོ་ནའི་སེམས་ཀྱིས་སྤྲིན་པར་བྱེད་ན་ནི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་དམ་པའི་ཆོས་ལྟར་བཅོས་པའི་བློགས་བམ་མམ་སྐུ་སྟེགས་ཅན་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བློགས་བམ་ལ་དད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་ཡི་གེར་འབྲིར་བཞུག

ན་སམ། བྱིས་ཅིན་པ་ལག་ན་བདོག་པ་སྤྲིན་པར་བྱེད་དམ་གཞན་ལས་བསླངས་ཏེ་སྤྲིན་པར་བྱེད་ན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བློགས་བམ་བྱིས་ཅིན་པ་ལག་ན་བདོག་པ་དེ་ཡང་

ཕྱིས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་ཡི་གེར་འབྲིར་གཞུག་པའམ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་སྐྱིང་ཐོ་མེད་པ་ཁོ་ནར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་གཞན་དག་ལའང་ལེགས་པ་ཁོ་ནར་བསྟན་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་བློགས་བམ་མ་བྱིས་པ་སྐྱོང་

@248B བ་ཞིག་འོངས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་དེ་ལ་འདིས་ཁྱོད་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་ཡོངས་སུ་དྲི་བར་བྱ་སྟེ་གལ་ཏེ་བཙོངས་ལ་ཡོངས་སུ་ལོངས་སྤྱད་པར་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔས་གལ་ཏེ་བླ་གས་བམ་དེ་ཚོས་

ཀྱི་སྐྱ་གོན་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་དེ་ལ་སྦྱིན་པར་མི་བྱ་བར་རིན་བདོག་ན་རིན་སྦྱིན་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་རིན་མི་བདོག་ན་གཉིས་ཀ་མ་བྱིན་ཀྱང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་དོན་དུ་སྐྱ་གོན་བྱས་པ་མ་ཡིན་ན་ནི་ཅི་ནས་ཀྱང་

དེ་བདེ་བར་ཡོངས་སུ་ལོངས་སྤྱོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བླ་གས་བམ་དེ་ཉིད་སྦྱིན་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་གལ་ཏེ་གཞུང་ཤིན་ཏུ་ངན་པ་འབྱི་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་སློང་བ་ལ་མ་བྱིན་ཀྱང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་དོ། །གཞུང་ཤིན་ཏུ་ངན་པ་འབྱི་

བར་འདོད་པ་ལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གཞུང་འབྱིང་འབྱི་བར་འདོད་པ་ལའང་དེ་བཞིན་ནོ། །གཞུང་ཁྲད་པར་དུ་འཕགས་པ་འབྱི་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་སློང་བ་ལ་མ་བྱིན་ན་ནི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །རྒྱན་གྱི་

སྐོ་ནས་སྦྱིན་དུ་མི་རུང་བ་ནི། རང་ཉིད་གྲྭགས་བམ་གྱི་དགོས་པ་བསྒྲུབས་ཟིན་པའང་མིན་ལ་དེ་ལ་སེར་སྣའི་དྲི་མ་ཡང་མེད་པའི་ཚོ་ཤེས་པར་འདོད་ནས་སློང་བ་ལ་གྲྭགས་བམ་སྦྱིར་བ་ལྟ་

བྱའོ། །འདི་སྙིན་དུ་མི་རུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་ཆོས་

ཀྱི་སྙིན་པ་འདི་ལྟ་བུ་སྙིན་པ་ནི་དགོས་པ་གསུམ་གང་རུང་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ན་མ་བྱིན་པ་ལ་དགོས་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་ལྷག་པོ་ཡོད་ཀྱི། བྱིན་པ་ལ་ལྷག་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་དགོས་པ་དང་པོ་བསྒྲུབ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་

@249A ཞེས། །ལྟར་རང་ལ་སེར་སྣའི་དྲི་མ་མེད་པས་སེར་སྣའི་ཉོན་མོངས་བསལ་མི་དགོས་པ་དང་མ་བྱིན་ན་ཡི་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་མང་དུ་མཐོང་ལ་བྱིན་ན་ཆེན་པོར་མི་འགྱུར་བ་དང་། མ་བྱིན་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་

ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་ཕྱིར་ཡི་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་བསྒྲུབས་པས་སེམས་ཅན་འདི་དང་སེམས་ཅན་གཞན་ཐམས་ཅད་དགའ་བར་བྱེད་རྒྱས་ཀྱི། བྱིན་ན་འདི་གཅིག་པུ་དགའ་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་སར་དགོས་པ་ཆེ་

ཆུང་དེ་ལྟར་གསུངས་ཤིང་། སྦྱོད་འཇུག་ལས་ཀྱང་། ཆུང་ངུའི་ཕྱིར་དུ་ཆེ་མི་བཏང་། །ཞེས་གསུངས་པས་མ་བྱིན་ན་ཉེས་པ་མེད་པ་ཙམ་མ་ཡིན་ནོ། །མི་སྙིན་པའི་ཆུལ་ནི། འདི་ཁྱོད་ལ་མི་

སྒོན་ནོ་ཞེས་ཆོག་བརྟང་པོས་བྱེད་པ་མ་ཡིན་

གྱི། ཐབས་མཁས་པས་བརྟ་སྤྲད་ནས་གཏོང་བའོ། །ཐབས་མཁས་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་ཀྱིས་དང་པོ་ནས་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ལ་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་བསམ་པ་དག་པས་བསྟོས་ཏེ། དཔེར་ན། དགེ་

སློང་གིས་མཁན་སློབ་ལ་ཆོས་གོས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་བརྟགས་བྱས་ནས་བསྟོས་ཏེ་འཆང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བསྟོས་པས་ཡོ་བྱད་བསགས་པ་ཡིན་ཀྱང་འཕགས་པའི་རིགས་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཞེས་བྱ་སྟེ་བསོད་

ནམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཕེལ་ལོ། །དེས་ཡོ་བྱད་དེ་དག་ཀྱང་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་བཅོལ་བ་དང་འདྲ་བར་འཆང་ངོ། །གལ་ཏེ་སློང་བ་པོ་འོངས་ཤིང་ཡོ་བྱད་དེ་ཡང་དེ་ལ་སྒྲིན་པར་འོས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་སངས་

@249B རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ལ་མ་བཏང་བའི་ཡོ་བྱད་གང་ཡང་མེད་དོ་སྙམ་དུ་བྱས་ནས་སྟེར་ལ། འོས་པ་མ་ཡིན་ན་ནི་རྣམ་བཏགས་ཀྱིས་ཆོ་ག་བཞིན་དུ་དེ་དག་ལ་བསྟོས་པ་ལ་

བརྟེན་ནས་བཞིན་བཟང་། འདི་ནི་གཞན་གྱི་ཡིན་

ཏེ། ཁྱེད་ལ་ངས་སྨིན་དུ་མེད་དོ་ཞེས་ཆོག་འཇམ་པོས་གོ་བར་བྱེད་དོ། །ཡང་ན་བློགས་བམ་དེའི་རིན་ཉིས་འགྱུར་རམ་སུམ་འགྱུར་དུ་སྨིན་ཏེ་ཅི་ནས་ཀྱང་དེས་བྱང་སེམས་ལ་འདི་སྙེད་པ་ཆེ་ནས་མི་སྨིན་པ་མ་ཡིན་གྱི། བློགས་བམ་འདི་སྨིན་

པའི་དབང་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ངེས་སྣམ་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་སྟེ་ཤེས་རབ་ཅན་གྱི་སྨིན་པའོ། །དངོས་པོའི་སྐོ་ནས་སྨིན་དུ་མི་རུང་བ་ནི། རང་གི་ཕ་མ་དང་སྲོག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་བཟའ་བཏུང་དང་། བརྟ་མ་སྨད་པ་དང་སྨད་ཀྱང་སྟེར་

བ་ལ་མི་མོས་པའི་བྱ་དང་ཆུང་མ་དང་བྲན་ལ་སོགས་པ་དང་བྱ་དང་ཆུང་མ་སྐྱེད་ལོབས་ཅན་གྱི་རིགས་ཀྱི་མི་ལྟ་བུའོ། །འདི་བྲན་གྱི་དོན་དུ་མི་སྟེར་བ་ལ་གསུངས་ཀྱང་དངོས་པོ་གཙོ་ཆེ་བར་སྣང་བས་དངོས་པོའི་ནང་དུ་བགྲངས་སོ། །བྱང་སའི་

གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྟུབར་ནི། ཆོས་གོས་གསུམ་དང་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཡོ་བྱད་ལྷག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་གནང་བ་རྣམས་ལ་སེར་སྣའི་བསམ་པ་མེད་ཅིང་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་ཉེ་

བར་མཁོ་བ་ཡིན་ན་སློང་བ་ལ་མ་

བྱིན་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་པར་གསུངས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་ཆོས་གོས་གསུམ་མ་གཏོགས་པ་ཡོ་བྱད་ལྷག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་གནང་བ་ལྟས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་དང་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་གནས་

@250A ཞེས། །པའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་འགྱུར་བ་དག་གལ་ཏེ་སློངས་མོ་པ་འདོད་པ་རྣམས་ལ་སོ་སོར་བརྟགས་ཏེ་སྦྱིན་པར་བྱེད་ན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་ལྷོས་པའི་ཕྱིར་ཡིན་

ཀྱི། འདོད་པའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་པས་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་ན་འང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སོ་སོར་ཐར་པ་ལས་ནི། ཤྲ་རིའི་བུ་གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་གོས་

གསུམ་ཡོངས་སུ་བཏང་སྟེ་སློང་བ་པོ་གཅོ་བོར་བྱེད་པར་གྱུར་ན་དེས་འདོད་པ་ཆུང་བ་བསྟེན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས། ཆོས་གོས་གསུམ་བྱིན་ན་ནི་བྱང་སེམས་རབ་བྱུང་ལ་སྐྱང་

བར་འགྱུར་རོ། །དགོས་པའི་སྐོ་ནས་སྦྱིན་དུ་

མི་རྟག་བ་ནི། རང་བཞིན་གཞན་ལ་གནོད་པའི་ཕྱིར་དུ་སློང་བ་ལ་དུག་དང་མཚོན་དང་མེ་དང་ཆང་སྟེན་བ་དང་དན་འགྲོ་བ་ལའོ། །ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །ཞེས་བཀའ་སྩལ་པ་དང་།

རྒྱུ་དང་ས་མདའ་ལ་སོགས་པ་སེམས་ཅན་ལ་གནོད་པའི་ཕྱིར་དུ་སློབ་པ་དང་སློང་བ་ལ་དེ་དག་སློབ་པ་དང་སྦྱིན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། འདིས་ནི་སྡོག་ཆགས་ཀྱི་ལུས་སྡོག་དང་ལོངས་སྤྱོད་ལ་གནོད་པ་བསྐྱལ་བའི་ཕྱིར་དུ་དེ་དག་གི་མན་ངག་སློབ་པའང་

མི་རྟག་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་སྐམ་མམ་གཤེར་ལ་གནས་པའི་སྡོག་ཆགས་ལ་གནོད་པ་བསྐྱལ་བའི་ཕྱིར་དུ་ས་ཕྱོགས་དང་ཆུ་སློང་བ་ལ་དེ་དག་སྦྱིན་པ་དང་ཡུལ་མི་དེའམ་གཞན་ལ་གནོད་པ་བསྐྱལ་བའི་ཕྱིར་

@250B དུ་རྒྱལ་སྲིད་སློང་བ་ལ་དེ་དག་སྦྱིན་པ་དང་མི་མཛའ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སློང་བ་ལ་དེའི་དབྱ་སྟེན་བ་ལྟ་བུའོ། །ཕྱིའི་དངོས་པོ་གཏེར་བའི་ཚུལ་ནི། རྟེན་དེ་ལ་སྟོན་པས་མ་བཀག་པའི་དུས་

དང་གང་ཟག་དེ་ལ་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་གཏོང་བ་

དེ་མི་འོས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་དེ་དང་འཚམ་པ་ཡིན་ན་སྟེར་དགོས་པ་དང་། རྟེན་ཡང་སྐྱར་བཤད་པ་ལས་ལྡོག་པ་བླིགས་བམ་ལ་སེར་སྣ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ན་བླིགས་བམ་བྱི་བྱ་བྱས་མ་ཟིན་ཀྱང་སློང་བ་པོ་ཤེས་འདོད་ཅན་

ལ་སྦྱིན་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་དཔེ་གཉིས་པ་ཡོད་ན་དེ་སྟེར་དགོས་ལ་མེད་ན་དཔེ་འབྲི་བའི་རིན་སྟེར་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་མེད་ན་བདག་གིས། འདི་བྱིན་པས་ཆོ་འདི་ལ་ཕྱུགས་བར་གྱུར་ཀྱང་བླ་ཡི། སེར་སྣ་དང་དྲྭབ་བར་མི་བྱའོ་སྙམ་

དྲྭབས་ལ་རིས་པར་སྦྱིན་ནོ། །དངོས་པོ་ཡང་སྐྱར་བཤད་པ་ལས་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་དང་རྒྱལ་པོ་བྱེད་པའི་ཚེ་གཞན་གྱི་བྱ་དང་ཆུང་མ་ལ་སོགས་པ་བདག་པོ་དང་ཁ་ཐུལ་ནས་སྦྱིན་དུ་མི་རུང་ཡང་བྱོང་ལ་སོགས་པ་དང་བཅས་

ཏེ་སློང་བ་ལ་སྦྱིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་དན་འགྲེའི་རྒྱུར་མི་འགྱུར་བའི་དགའ་རྩེད་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་གཞན་ལ་མི་གནོད་པའི་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་དང་། སྡོག་ཆགས་ལ་མི་གནོད་ན་སྡོག་ཆགས་གནས་

པའི་སྐྱམ་དང་གཉེར་བྱི་ས་ཕྱོགས་

དང་སྲོག་ཆགས་མེད་པའི་བཟའ་བཏུང་རྣམས་སྤྲོང་བ་ལ་སྦྱིན་དགོས་ལ། རང་ངམ་གཞན་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་དུ་སྤྲོང་ན་དུག་དང་མཆོག་དང་མེ་དང་ཆང་ཡང་སྦྱིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཟང་ཟིང་སྦྱིན་པའི་ཚེ་སྤྲོང་བ་པོ་བཀྲེན་པ་དང་འབྲོར་པ་ཅན་

@251A ཞེས། །གཉིས་བྱུང་ན་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེན། འདི་ལ་དང་པོ་ནས་སྤྲོང་བ་པོ་དེ་གཉིས་བྱུང་ན་གཉིས་ཀའི་འདོད་པ་རྫོགས་པར་རྟོགས་ཀའི་འདོད་པ་བསྐང་བར་བྱ་ལ་མ་རྟོགས་ན་ནི་བཀྲེན་པའི་འདོད་པ་རྫོགས་པར་

བྱའོ་སྙམ་པ་སྟོན་དུ་བཀང་ནས་བྱེད་པ་ཡིན་པས་གཉིས་ཀའི་འདོད་པ་སྐོང་མ་རྟོགས་པའི་ཚེ། བཞིན་བཟང་། ངས་ཡོ་བྱད་འདི་དང་པོ་ནས་བཀྲེན་པ་འདི་ལ་བསྟོས་ཟིན་པས་ཁྱོད་དོ་བརྗོག་གོ་སྙམ་དུ་མ་སེམས་ཤིག་ཅེས་ཆོག་འཇམ་པོས་

གོ་བར་བྱས་ནས་འབྲོར་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་འདོད་པ་རྫོགས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྦྱིན་པ་ལ་སློབ་ཚུལ་འདི་དག་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོམ་པ་བརྟུང་བའི་ལས་དང་པོ་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བར་

སྣང་བས་བྱིས་པ་སྟེ་དམིགས་བསལ་

མེད་པ་རྣམས་ནི་བྱང་སའི་དགོངས་པ་བཞིན་དུ་བཤད་པའོ། །གཉིས་པ་གཏེར་བར་མ་རྙེས་ན་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ནི། སྒོང་བ་པོས་བསླངས་པའི་ཚེ་སེར་སྣས་ནོན་ན་འདི་སྙམ་དུ་དངོས་པོ་འདི་དང་བདག་གདོན་མི་ཟ་བར་འབྱལ་

ཏེ་འདིས་ཀྱང་བདག་འདོར་བདག་གིས་ཀྱང་འདི་འདོར་རོ། །དེས་ན་འདི་བཏང་ལ་ཡིད་དགའ་བ་དང་སྐྱིང་པོ་བླངས་ཏེ་འཆི་བའི་དུས་བྱའོ། །འདི་བཏང་ན་འཆི་བའི་དུས་ཀྱི་ཚེ་ནོར་ལ་ཆགས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་འགྲོད་པ་མེད་ལ་

དགའ་ཞིང་རངས་པ་སྐྱེའོ་སྙམ་དུ་བསམ་མོ། །དེ་ལྟར་བསམས་ཀྱང་གཏེར་མ་རྙེས་ན་བདག་ནི་དུང་མཐུ་ཆུང་ཞིང་དགེ་རྩ་མ་སྨིན་ཏེ་ཐེག་ཆེན་ལ་ལས་དང་པོ་བ་དང་མི་གཏེར་བའི་སེམས་ཀྱི་དབང་དུ་གྱུར་པ་དང་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ལྟ་

@251B བ་དང་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་ལ་གནས་པ་ལགས་ཀྱིས། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་བཟོད་པར་མཛད་ཅིང་གདུང་བར་མི་མཛད་དུ་གསོལ། ཇི་ལྟར་ཁྲོད་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་

བསམ་པ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་

དེ་ལྟར་བདག་གིས་བཀྲིའོ་ཞེས་སྨོང་བ་པོ་ལ་གོ་བར་བྱ་བ་གསུམ་ཀྱིས་གོ་བར་བྱ་བར་དྲག་ཤུལ་ཅན་ཀྱིས་ཞུས་པ་ལས་གསུངས་སོ། །འདི་ནི་ཕན་ཚུན་དུ་མ་དང་པའི་ཉེས་པ་གཞན་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ཀྱི། སེར་སྣའི་ཉེས་པ་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་

ཏེ།། བྱང་སེམས་ལ་སེར་སྣ་སྤངས་བསྟན་བཀྲས་ལས་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་འདི་ལྟར་བྱས་ན་སེར་སྣས་ཆོས་ནོར་མི་སྤྱིར་བའི་ཕམ་པ་ཁེགས་པ་འདྲའོ། །ཕར་ཕྱིན་བསྟུས་པ་ལས་ཀྱང་། ཇི་སྲིད་སྨོང་བ་མངོན་དུ་འོངས་གྱུར་ཀྱང་། །

ཤིན་ཏུ་མཐུ་ཆུང་སྨྲིན་པར་མ་རྟོགས་ན། །ཅི་ནས་སྨོང་བ་དམའ་བའི་མ་གྱུར་པར། །འཇམ་པའི་ཚིགས་གོས་དེ་ཡི་ཡིད་ཀྱང་བཞེ། །ཕྱིན་ཆད་སྨོང་བ་དྲུང་དུ་འོངས་གྱུར་ན། །ཅི་ནས་ཡི་ཆད་དམའ་བར་མི་འགྱུར་བར། །འཇྲུངས་པའི་

སྐྱོན་རྣམས་རྣམ་པར་བསལ་བར་བྱ། །སྲིད་པ་ཡོངས་སུ་སྤང་ཕྱིར་ནན་ཏན་བྱ། །ཞེས་སོ། །སྨྲིན་པའི་གེགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བསྟེན་པ་ལ། གེགས་ནི་བསྟུ་བ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་བཞི་སྟེ། མ་

གོམས་པ་དང་། རྒྱུད་པ་དང་།

ཚགས་པ་དང་། འབྲས་བུ་མ་མཐོང་བའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། སྒྲིན་པར་བྱ་བའི་ཐུས་ཡོད་བཞིན་དུ་སྒོང་བ་པོ་ལ་སྒྲིན་མི་འདོད་པ་སྟེ། དེའི་གཉེན་པོར་ནི་ཉེས་པ་འདི་ནི་བདག་སྟོན་སྒྲིན་པ་ལ་གོམས་པར་མ་བྱས་པས་ལན་པར་

@252A ཞེས། །དེས་སོ་སྐམ་དུ་སྨྲར་བར་རིག་པར་བྱས་ནས། དེ་ཡང་སྒྲིན་པ་མ་བཏང་ན་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལའང་སྒྲིན་པ་ལ་མི་དགའ་བར་འགྱུར་རོ་སྐམ་དུ་སོ་སོར་བརྟགས་ཏེ་སྒྲིན་པར་བྱེད་ཀྱི། མ་གོམས་པའི་ཉེས་པའི་

དབང་དུ་མི་གཏོང་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། ལོངས་སྤྱོད་ཤ་ཅང་ཆུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་གཏོང་བའི་སེམས་མི་སྐྱེ་བ་སྟེ། དེའི་གཉེན་པོར་ནི་འདི་སྐམ་དུ་བདག་འཛིར་བ་ན་འཛིར་བའི་(CSE)་ཕ་རོལ་ལ་ཕན་མ་བཏགས་པར་སྟོན་ཀྱི་ལས་

སམ་གཞན་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་པས་བཀྲེས་སྐོམ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་བཟོད་དཀའ་བ་མང་པོ་སྤྱོང་ན། གལ་ཏེ་གཞན་ལ་ཕན་བཏགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་ཚེ་འདིའི་སྡུག་བསྔལ་

དེས་བདག་འཆི་ཡང་བདག་ལ་ནི་སྨྲེན་པ་

ཁོ་ན་ལེགས་ཀྱི། སྤྲོང་བ་པོ་ཕྱིར་བཟློག་པ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། ལོངས་སྤྱོད་དེ་མེད་ཀྱང་སྟོང་རྟག་ཅིང་ངང་བ་ཙམ་གྱིས་འཆོའོ་སྙམ་དུ་བསམས་ནས་ཕོངས་པའི་སྡུག་བསྔལ་དེ་དང་དུ་བླངས་ཏེ་སྨྲེན་པར་བྱེད་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། སྨྲེན་བྱའི་

རྩས་ཤིན་ཏུ་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་མཆོག་ཏུ་བྱར་པ་ལ་ཆགས་ནས་སྤྲོང་བ་ལ་གཏོང་བའི་སེམས་མི་སྐྱེ་བར། དེའི་གཉེན་པོར་ནི་ཆགས་པའི་ཉེས་པ་དེ་སྤྱར་བར་རིག་པར་བྱས་ནས་བདག་སྡུག་བསྔལ་བ་ལ་བདེའོ་སྙམ་དུ་འདུ་ཤེས་

ཕྱིན་ཅི་ཕོག་ཏུ་འཛིན་པ་འདི་ཞི་མ་ལ་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་ཤེས་ནས་དེ་སྤངས་ཏེ་དངོས་པོ་དེ་སྨྲེན་པར་བྱེད་པའོ། །བཞི་པ་ནི། སྨྲེན་པ་བཏང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འབྱུང་བའི་ཕན་ཡོན་མ་

@252B མཐོང་བར་འོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོའི་ཕན་ཡོན་ལ་བལྟས་ནས་གཏོང་བའི་སེམས་སྐྱེ་བར། དེའི་གཉེན་པོར་ནི་ཉེས་པ་དེ་སྤྱར་བར་རིག་ནས་སྤྱིར་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་རེ་

རེ་ནས་འཛིག་པ་དང་ཁྲུད་པར་དུ་ལོངས་སྤྱོད་

འཛིག་ཅིང་འབྱུལ་བར་བལྟས་ནས་སྨིན་པ་གང་གཏོང་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བར་བྱེད་པའོ། །ལོངས་སྤྱོད་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་སྨིན་ཙམ་ལ་བལྟ་བ་ནི། རིན་ཀྱི་ཕྱིར་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་ཕངས་པ་མེད་

པར་གཞན་ལ་གཏོང་བའི་ཚོང་པ་ལ་ཁེ་ཙམ་ཐོབ་ཀྱི། བསོད་ནམས་མི་འཐོབ་པ་བཞིན་དུ། ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་ཐོབ་ཀྱི། ཐར་པ་ནི་མི་འཐོབ་སྟེ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། འདིར་བྱིན་པ་ཡི་སྨིན་པ་ལ། །འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་འབྱུང་

འགྱུར་ཞེས། །ལེན་དང་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་ནི། །ཚོང་སྤྲོགས་བཞིན་དུ་སྨད་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་བསམ་པ་ཙམ་གྱི་སྨིན་པ་ནི། དབེན་པར་སོང་སྟེ་ཡིད་ནང་དུ་བསྡུས་ནས་བསམ་པ་དག་ཅིང་སྐྱིང་ཐག་པ་ནས་དང་བས་སྨིན་པར་

བྱ་བའི་ཚོས་སྐ་ཚོགས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྟོག་པས་སྤྱལ་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱིན་པར་མོས་པ་བྱེད་པའོ། །དེས་ཆོགས་ཆུང་ངུས་བསོད་ནམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཕེལ་བ་

དང་དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤེས་

རབ་ཅན་གྱི་སྨིན་པར་བྱངས་ལས་གསུངས་སོ། །འབྱོར་པ་ཅ་ དང་མི་ལྡན་པས་འདི་བྱ་བར་ལག་བཟང་གིས་ཞུས་པ་ལས་གསུངས་ཀྱང་། འབྱོར་ལྡན་གྱིས་ཀྱང་བྱར་མི་རུང་བ་མ་ཡིན་

ནོ། །ལོངས་སྤྱོད་མེད་པའི་ཚེ་སྨིན་པ་ཇི་ལྟར་

@253A ཞེས། །བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཅན་གྱི་སྨིན་པ་རྣམས་ནི། ལྷག་བསམ་རྣམ་པར་དག་པའི་ས་ས་དང་པོ་མཐོང་བར་དུ་ཡིན་གྱི། ས་དེ་ཐོབ་ནས་ནི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་ཁོངས་པ་མི་སྲིད་དེ། བྱང་ས་ལས། དེ་ལྟར་ན་

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཇི་སྲིད་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ལོངས་སྤྱོད་དེ་དག་མེད་དེ་མི་བདོག་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་ཅན་གྱི་སྨིན་པ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྟག་པའི་བསམ་པ་དག་པ་ནི་ཇི་ལྟ་

བུས་ངན་སོང་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུར་ཚེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་ལོངས་སྤྱོད་ཟད་མི་ཤེས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །བཞི་པ་དེ་དག་གི་

དོན་བསྡུ་བ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་

བཟུང་ནས་ས་མཐོན་པོའི་སྨིན་པ་ལ་སློབ་ཚུལ་རྣམས་སློན་པའི་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་སྡོང་བ་དང་སྟར་བཞད་པ་ལྟ་བུའི་སྨིན་གཅོང་ལ་ད་ལྟ་ནས་འཇུག་པ་རྣམས་ཀྱི་གནང་བཀག་ཤེས་པར་བྱས་ནས་སློབ་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ལུས་

དང་ལོངས་སྤྱོད་དང་དགེ་རྩ་ལ་སེར་སྣའི་གཉེན་པོ་བསྟེན་ཞིང་གཅོང་བའི་ཐྲོ་ཇི་རྒྱས་སུ་གཅོད་བ་ལ་འབད་པར་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་དགའ་བ་བསྒོམ་པ་དང་ཐྲོ་དེ་ལྟར་མ་སྐྱངས་པ་ལ་ཡིད་གདུང་བ་བསྐྱེད་དགོས་

ཉ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ལག་བཟང་གིས་ཞུས་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆེ་རབས་གཉན་དུ་ཆོགས་ཆུང་ངུས་སྨིན་པའི་ཚར་ཕྱིན་རྫོགས་པར་བྱེད་རྒྱས་ཀྱི། དེ་དག་ཐམས་ཅད་དོར་ནས་བཞག་ན་ནི་ཆོ་འདིར་ཡང་ཉེས་པ་ཤིན་ཏུ་ཕྱི་བ་

@253B རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུན་དུ་གོས་པར་འགྱུར་ལ་ཆོ་རབས་གཉན་དུའང་འཇུག་སྐྱིང་མི་འདོད་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ཤིན་ཏུ་ཀའང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉན་

ཡང་ཞར་ཕྱིན་བསྡུས་པ་ལས། སྒྲིན་པ་

དེ་འདྲའི་རྣ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས། །དེ་འདྲའི་སྒྲིན་པ་གཏོར་འདོད་དེ་མི་བཏང་། །འཇིག་རྟེན་ནང་ན་གཏོར་འདོད་སེམས་ལྡན་པ། །གཏོར་བའི་ནང་ན་མཆོག་ཅེས་རྒྱལ་བས་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྒོང་པའི་རྟེན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྗེས་

སུ་དན་ཅིང་བསྒོམ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀུ་སྐོན་ཞིང་སྐོན་ལམ་འདེབས་པ་ནི་གཏོར་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་དང་གཏོར་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་པས་དེ་ལ་འབད་པར་བྱ་སྟེ་འདི་ནི་ལག་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་དོན་བསྡུས་པའི་གནད་དམ་པའོ། །

གཉིས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལ་ལྟ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ངོ་བོ། དེ་བསྒོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རབ་ཀྱི་དབྱེ་བ། དེ་དག་བསླབ་པའི་ཚེ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ། དེ་དག་གི་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་ལ་གནོད་པ་གཉི་

དང་བཅས་པ་ལས་ཡིད་ཕྱིར་ལོག་པའི་སྡོང་སེམས་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་པས་སེམས་དེའི་གོམས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་

གྱི། ཕྱི་རོལ་ཀུ་སེམས་ཅན་གཅེད་འཆོ་

མ་ལུས་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་བཀོད་པའི་སྐོ་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་དཀྱུང་སེམས་ཅན་རྣམས་གཅེད་འཆོ་དང་མ་བྲལ་བས་སྡུར་བྱོན་པའི་ཚུལ་བ་རྣམས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་

@254A ཞེས། །ཕྱིན་མ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། སེམས་ཅན་དེ་དག་ཀྱང་གཅེད་འཆོ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱོགས་སུ་བཀྲི་བར་མི་རྟུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཕྱི་རོལ་ཀུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གཅེད་འཆོ་དང་བྲལ་ལམ་

མ་བྲལ་ཡང་བླ་ཡི། རང་གི་རྒྱུད་སྟེང་དུ་དེ་དག་ལ་གཅེད་པ་ལས་ལྡོག་པའི་སྒོང་སེམས་གོམས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཡིན་ཏེ། སྒོང་འཇུག་ལས། ཉ་ལ་སོགས་པ་གང་ཞིག་ཀུ། །དེ་དག་གསོད་མི་འགྱུར་བར་

བསྒྲད། །སྒོང་བའི་སེམས་ནི་ཐོབ་པ་ལས། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པར་ཟཱཊ། །ཅེས་སོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གསུམ་དུ་ཡོད་མོད་ཀྱི་འདིར་གཅོ་བོ་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་

ནས་སྤོང་བའི་སེམས་སུ་ཟཁའ་དེ། དེ་

ཡང་ཀུན་སྤོང་དང་བཅས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་མི་དགེ་བཅུ་སྤོང་བའི་སྤོང་བ་བཅུ་ཡིན་ལ། རང་གི་ངོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་མི་དགེ་བ་བདུན་སྤོང་བའི་ལུས་ངག་གི་ལས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཀྱི་སྤོང་བ་བདུན་ཡིན་ཏེ། འཇུག་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་

ཉོན་མོངས་པ་དང་དུ་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་དང་སྨིག་པ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་སེམས་ལ་ཡིད་གཅགས་པའི་མེ་ཞི་བས་བསིལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རམ་བདེ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དམ་པ་དག་གིས་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཚུལ་

ཁྲིམས་ཏེ། དེ་ཡང་སྤོང་བ་བདུན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། །ཚོས་གསུམ་པོ་མ་ཚགས་པ་དང་ཞེ་སྡང་མེད་པ་དང་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ནི་དེ་དག་ཀུན་ནས་སྤོང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཀུན་ནས་སྤོང་བར་བྱེད་པ་དང་བཅས་པའི་

@254B ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལས་ཀྱི་ལམ་བཅུ་རྣམ་པར་ཟཁའ་དོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་སེམས་བསྒྲིད་ནས་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་པར་ཁས་བླངས་པ་དེས་ནི་སེམས་ཅན་

ཐམས་ཅད་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་

ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྒྱུན་དང་ལྡན་པར་བསྟུབ་པར་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་པས་དེའི་དོན་བསྟུབ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་སྟོན་དུ་རང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་དགོས་ཏེ་རང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་མ་དག་པ་དང་ཉམས་ན་ངན་

འགྲོར་ལྷུང་བས་གཞན་གྱི་དོན་ལྟ་ཞོག་རང་གི་དོན་ཡང་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་དོན་ལ་བརྩོན་པས་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གཅེས་སྤྲས་བྱ་བ་ལ་ལྷོད་པར་མི་བྱ་བར་བསྡུང་སྟོམ་ལ་ཤིན་ཏུ་གྲིམས་དགོས་ཏེ། ཞར་ཕྱིན་

བསྟུས་པ་ལས། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱུན་ལྡན་པར། །འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་བསྟུབ་དོན་གང་བསྒྲུབ་པས། །རང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཐོག་མར་ཡོངས་སུ་སྦྱང་། །ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པའི་མཐུ་ཡི་སྟོབས་ཀྱང་བསྐྱེད། །ཅེས་དང་།

ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པས་རང་དོན་མི་རྒྱས་ན། །གཞན་དོན་ཚུལ་ལ་མཐུ་ཡོད་གা་ལས་འོང་། །དེ་ཕྱིར་གཞན་དོན་ལེགས་པར་བསྒྲུབ་པ་ཡིས། །འདི་ལ་རིམ་གྱི་གྲོད་པར་རིགས་པ་

མིན། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་

སུ་དག་པའང་འཇུག་ལྡོག་གི་གནས་རྣམས་ཇི་ལྟར་བཅས་པ་ལྟར་ལག་ཏུ་ལེན་པ་ལ་རག་ལས་ལ། དེ་ཡང་བསྡུད་བར་འདོད་པའི་བློ་ཤུགས་དྲག་ཅིང་བརྟན་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པས་མ་བསྡུངས་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་

@255A ཞེས། །བསྡུངས་པའི་ཕན་ཡོན་རིང་དུ་བསྟོན་པའི་སྐོ་ནས་བསྡུད་འདོད་བསྟེད་པར་བྱའོ། །དང་པོ་ནི་དེ་ཉིད་ལས། དེ་བས་མི་བཟད་འཇིགས་པ་མཐོང་བྱ་ཞེང་། །སྡུང་འོས་ཚུང་ཡང་རྣམ་པར་སྤང་བར་གྱིས།།

ཞེས་པ་ལྟར། ཉེས་དམིགས་ཀྱིས་འཇིགས་ནས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཆུང་ངུའང་འབད་པས་སྤོང་བ་སྟེ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་རགས་ཤོས་མི་དགེ་བཅུའི་ཉེས་དམིགས་རྣམས་སྡུད་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་བསམ་

མོ། །ཕན་ཡོན་ནི། སྡུད་ཡང་བཤད་ཅིང་། དཔལ་ལྡན་དཔའ་བོས་གསུངས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། ལྟ་རྩས་དགའ་རྒྱུ་མི་ཡི་ལོངས་སྤྱོད་དང་། །བདེ་མཆོག་རོ་མཆོག་ལྟ་ཡི་ཕུན་སུམ་

ཆོག། །ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱས་

བྱང་ཅི་ཞིག་ངོ་མཚར་ཆེ། །སངས་རྒྱས་ཆོས་རྣམས་དེ་ལས་བྱང་བ་ལྟོས། །ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུད་གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་བ་དང་སྐྱེ་རྟེའི་ངང་ཅན་ལེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་བསྟབ་པ་མཚུངས་

པར་འགྱུར་བ་དང་ཉེས་སྤྱོད་ཀྱི་ས་བོན་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཙང་མ་འཐོབ་པ་དང་། རྒྱུན་གཞན་ནི་ཉ་ཅང་གཞོན་པ་དང་ཉ་ཅང་རྐན་པ་ལ་བཏགས་ན་འཕྲུས་ཀྱི་གནས་སུ་འགྱུར་བས་མི་མཛེས་ཀྱང་། ཚུལ་

ཁྲིམས་ཀྱི་རྒྱུན་ནི་རྐན་གཞོན་བར་མ་སུ་ལ་སྡུན་ཀྱང་ཐམས་ཅད་དགའ་བ་བསྐྱེད་པས་རྒྱུན་གྱི་མཆོག་དང་། དེ་བཟང་པོ་གཞན་ནི་རྗེ་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་ཡང་རྗེ་ཕྱོགས་མ་ཡིན་པར་མི་འགྲོ་བས་ཕྱོགས་རེ་བ་ཡིན་ལ། ཚུལ་ཁྲིམས་

@255B ཀྱི་བྱགས་པའི་དྲི་ནི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བ་དང་། ཚ་གདུང་སེལ་བའི་ཙཕྟན་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་གུའི་བྱུག་པ་ནི་རབ་བྱང་ལ་འགལ་ཡང་། ཉོན་མོངས་པའི་ཚ་གདུང་སྐྱོབ་པའི་

བྱུག་པ་ནི་རབ་བྱུང་ལ་མི་འགལ་ཞིང་

མཐུན་པ་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་རྒྱས་ཙམ་ལྡན་པར་འདུ་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ནོར་དང་ལྡན་པ་ནི་གཞན་ལས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་ནི་ཁྱད་པར་ཐོབ་པའི་ལམ། །སྐྱེ་རྒྱའི་ངང་ཅན་རྣམས་དང་མཉམ་

པར་བསྟབ། །ཡི་ཤེས་གཙང་མ་ཕུལ་གྱི་རང་བཞིན་ཏེ། །སྟོན་བྱལ་རྒྱན་དུ་འགྱུར་བའི་མཆོག་ཅེས་བྱ། །ཁམས་གསུམ་ཀུན་ཏུ་ཡིད་འོང་དྲི་བསུང་སྟེ། །རབ་ཏུ་བྱུང་དང་མི་འགལ་བྱུག་པ་ཡིན། །ཆ་ལུགས་མཐུན་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་

ལྡན་གྱུར་ན། །མི་ཡི་ནང་ན་དེ་ནི་འཕགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་གཅམ་གསག་གི་ཆོག་མ་བརྗོད་ཅིང་འབད་རྩོལ་གྱིས་ཆོགས་ཀྱིས་མ་བསྐྲབས་ཀྱང་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ལོངས་སྤྱོད་ངང་གིས་འདུ་བ་དང་དྲག་པོའི་ལས་

ཀྱིས་བསྡིགས་པ་མེད་ཀྱང་སྐྱེ་བོ་ཀུན་འདུད་པ་དང་རང་གི་གཉེན་ལ་སོགས་པའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་སུ་མེད་པ་དང་། སྔར་ཕན་མ་བཏགས་པ་དང་ངོ་མི་ཤེས་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱང་ངང་གིས་

བྱམས་པ་དང་ཤང་པའི་རྟེས་ཀྱི་ཤ་རྟུལ་

ཡང་ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་བོས་གཏུག་ཅིང་ཐོབ་པ་རྣམས་མཆོད་པའི་ཞིང་དུ་འཕྲོར་བར་བྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་རྣམས་ཀྱང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་འབྱུང་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ཆོག་ཏུ་མ་བརྟོད་ཆོགས་སུ་མ་བྱུང་ཀྱང་། །ཉམས་

@256A ྋ། །སུ་མཁོ་བའི་ལོངས་སྤྱོད་རིམ་གྱི་འདུ། །བསྟོགས་པ་མེད་པར་འཇིག་རྟེན་ཀུན་འདུད་དེ། །ཆོགས་མེད་མ་བསྟུབས་དབང་ཕྱུག་འཐོབ་པར་འགྱུར། །བརྟོད་དུ་མ་འོས་རིགས་སུ་འབྱུང་བ་དང་། །

ཕན་ཞིང་དབེན་པ་གང་ཡང་མ་བྱས་ཤིང་། །སྟོན་ཚད་མི་བཞེས་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན་པའི་སྐྱེ་བོ་དེ་ལ་འདུད། །ཤར་པས་བཀུ་ཤེས་གྱུར་པའི་རྟུལ་དག་ཀྱང་། །སྤྱི་གཙུག་དམ་པས་བླངས་ཤིང་ལྷ་དང་མི། །ཕུག

འཚལ་མགོས་གཏུགས་ཐོབ་པ་ཀུན་ཏུ་འཕྲེར། །དེ་ཕྱིར་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་རིགས་མཆོག་ཡིན། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཕན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་ལེགས་པར་བསམས་པའི་མཁས་པས།

དེ་ཉིད་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔས་བསྟང་འོས་ཚུལ་ཁྱིམས་དག །རང་གི་བདེ་ལ་བརྩམ་པས་དྲལ་མི་བྱ། །ཞེས་དང་། རང་དབང་གྱུར་པས་ཉམས་སུ་བདེ་བ་དང་། །མ་ཁས་པས་བསྟོགས་པའི་རྒྱུན་སྡུན་ཚུལ་ཁྱིམས་བསྟུངས། །བསླབ་པའི་གནས་རྣམས་ཚང་

བར་ཡོངས་རྫོགས་པས། །ཀུན་རྫོགས་བསྟེམས་མེད་ཚུལ་ཁྱིམས་ཡང་དག་བསྟེན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསྟུང་དགོས་ལ། དེ་ཡང་རང་ངན་སོང་གིས་འཇིགས་པ་ཙམ་དང་ལྟ་དང་མིའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཙམ་ལ་སྨོན་

པ་བསལ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་དགོད་པའི་ཕྱིར་དུ་བསྟུང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། གང་ཞིག་འཇིགས་རྟེན་དཔག་ཡས་སེམས་ཅན་དག །མཐའ་དག་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་ལ་

དགོད་མོས་ཤིང་། །འཇིག་རྟེན་

@256B ཕན་ཕྱིར་ཚུལ་ཁྲིམས་སྟེན་བྱེད་པ། །དེ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པར་གསུངས། །དེ་བས་ངན་སོང་འཇིགས་དང་རྒྱལ་སྲིད་དང་། །མཐོ་རིས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་ལ་སྨོན་བསལ་

ཏེ། །ཚུལ་ཁྲིམས་དྲི་མེད་ཡང་དག་བསྟུང་བྱ་ཞིང་།།

འཇིག་རྟེན་དོན་ལ་བརྩོན་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟེན། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི་གསུམ་སྟེ། སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། དགེ་བའི་ཆོས་སྡུད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ། །དེ་

ལ་དང་པོ་ནི། བྱང་སར་སོ་སོར་ཐར་པ་རིས་བདུན་ལ་གསུངས་བས་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་ལྡན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ན་ནི། ཁྱིམ་པའམ་རབ་བྱུང་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་དངོས་དང་དེ་དག་དང་ཐུན་མོང་བའི་

སྤྱོང་སྡོམ་ནི་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་ལ། སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པའི་རྟེན་དུ་མི་རུང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་ལྡན་ཡིན་ན་སོ་ཐར་དང་ཐུན་མོང་བའི་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཅི་རིགས་པར་སྤྱོང་བའི་སྤྱོང་

སྡོམ་ནི་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ། །དགེ་བ་ཆོས་སྡུད་ནི། ཕྱིན་དྲུག་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བ་ལ་དམིགས་ནས་རང་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་པ་བསྐྱེད་ཅིང་སྐྱེས་ཟིན་མི་ཉམས་པ་དང་གོང་ནས་གོང་དུ་

སྟེལ་བར་བྱེད་པའོ། །སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་

ནི།། སེམས་ཅན་རྣམ་པ་བཅུ་གཅིག་གི་དོན་ལ་དམིགས་ནས་དེ་དག་གི་འདི་དང་ཕྱི་མའི་དོན་རྣམས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པར་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་བསྒྲུབ་པ་སྟེ། འདི་རྣམས་རྒྱས་པར་ཚུལ་ཁྲིམས་ལེའུའི་རྣམ་བཤད་དུ་བདག་གིས་

@257A ཞེས། །གཏན་ལ་ཕབ་ཟིན་པས་དེ་ཇི་པར་ཡང་དང་ཡང་དུ་བལྟ་དགོས་སོ། །དེས་ན་སོ་སོར་ཐར་པའི་བཅས་པ་རྣམས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོམ་ལྡན་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་བསླབ་བྱའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཡིན་

པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསླབ་བྱ་ལས་རྒྱར་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཀྱང་སྤྱོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ་ཐར་གྱི་བཅས་པ་དངོས་སམ་དེ་དང་ཐུན་མོང་བ་ལ་འཇུག་ལྟོག་བྱེད་པ་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

ལའང་ཐོག་མར་གལ་ཆེ་བས་དེ་ཉིད་ལ་བསླབ་པར་བྱ་སྟེ། བྱང་སའི་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྟུ་བ་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ལས་འདི་ལྟ་སྟེ་སྤྱོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་འདི་ནི་སྟུང་

པར་བྱེད་པ་དང་འབྲོར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་

ཏེ། དེ་བསྟམས་ཤིང་བསྲུངས་ན་དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ཀྱང་བསྟམ་ཞིང་བསྲུང་བར་འགྱུར་ལ། དེ་མ་བསྟམས་ཤིང་མ་བསྲུངས་ན་དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ཀྱང་མི་བསྟམ་ཞིང་མི་བསྲུང་བར་འགྱུར་བས། དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའི་སྤྱོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་ན་སྤྱོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཉམས་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྤྱོམ་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཡིན་ནོ་སྟམ་དུ་བརྟང་ནས་དེའི་འཇུག་ལྟོག་གི་

བཅས་པ་རྣམས་དོར་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསླབ་བྱ་གཞན་ཞིག་ལ་སློབ་རྒྱུ་ཡིན་པ་སྐད་ཅར་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པའི་གནད་མ་ཟིན་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕྱི་མ་

@257B གཉིས་ཀྱི་གཞི་དང་གནས་སུ་ལན་དུ་མར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡང་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་རྣམས་སྤྱོང་བ་ཡིན་ལ། རང་བཞིན་རྣམས་ཀྱི་

ཡང་ཉེས་དམིགས་ཆེ་བའི་གནད་རྣམས་བསྟན་པ་

ནི་ཐེག་པ་གོང་འོག་ཐམས་ཅད་ཀུ་གསུངས་པའི་མི་དགེ་བཅུ་སྤོང་ཡིན་པས་དེ་དག་ལ་ཀུན་སློང་ཙམ་ཡང་མི་རུང་བའི་སྐོན་སྐོ་གསུམ་ཡང་དག་པར་སྡོམ་དགོས་ཏེ། ཞར་ཕྱིན་བསྟན་པ་ལས། མཐོ་རིས་ཐར་པའི་བདེ་ལམ་བྱུང་

པ་སྟེ། །ལས་ལམ་བཅུ་པོ་འདི་ལས་ཉམས་མི་བྱ། །འདི་ལ་གནས་པས་འགྲོ་ལ་ཕན་བསམས་པའི། །བསམ་པའི་ཁྱད་པར་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་འགྱུར། །ངག་ལུས་ཡིད་རྣམས་ཡང་དག་བསྡམ་བྱ་བ། །མདོར་བསྟན་ཚུལ་ཁྲིམས་

ཡིན་ཞེས་རྒྱལ་བས་གསུངས། །ཚུལ་ཁྲིམས་མ་ལུས་འདུ་བའི་གཞི་ཡིན་པས། །དེ་ཕྱིར་འདི་དག་རྣམ་པར་སྦྱང་བར་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྒོ་ད་དེབ་ཆུ་བ་བྱགས་པས་ཀྱང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཞར་ཕྱིན་གྱི་སྐབས་སུ་མི་

དག་བཅུ་སྤོང་ལ་བཤད་ལ། ས་བཅུ་པ་ལ་སོགས་པའི་མདོ་སྡེ་དུ་མར་ཡང་དེ་ལྟར་འབྱུང་པས་ཐོག་མར་འདི་ལ་སྦར་ལྟར་སྡོམ་སེམས་སྦྱངས་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་བདེ་བླག་ཏུ་

འགྲེབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་ཇི་ལྟར་

བསྒྲུབ་པ་ནི། དམ་པ་དྲུག་ལྡན་དང་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ལྡན་དུ་བསྒྲུབ་པ་སྟེ་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ལྡན་དུ་བསྒྲུབ་པའི་ཚེ་རང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གནས་ནས་གཞན་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་འགོད་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྤྱིན་པ་ཡིན་ལ་ལྟག་མ་རྣམས་ནི་སྟར་

@258A ཞེས། །བཞིན་ནོ། །ལྟ་པ་དེ་དག་གི་དོན་བསྡུ་བ་ནི། སྤྱོད་པའི་རྟེན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་ཉམས་ཤིང་ཇེ་འཕེལ་དུ་གཏོང་བ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་བ་ཡིན་ཞིང་སེམས་ཅན་

ཐམས་ཅད་ལ་གནོད་པ་ལས་ལྡོག་པའི་ཡང་མཆོག་ཡིན་ལ། ས་མཐོན་པོའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་རྣམས་སྤྱོན་པའི་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་སྤྱོད་བ་དང་ལས་དང་པོ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་བརྒྱས་པའི་འཇུག་ལྡོག་གི་གནས་

རྣམས་ལ་བསམ་པ་ཐག་པས་ད་ལྟ་ནས་སྤྱོད་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་མི་དགེ་བཅུ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་དང་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་གང་ཞེས་པ་ལ་ཉི་མ་རེ་རེ་བཞིན་སྟོམ་སེམས་མང་དུ་

བཀང་ཞིང་། དེ་དག་གི་ནང་ནས་ཀྱང་

སྟོམ་པ་གང་ཁས་བླངས་པའི་རྩ་ལྟུང་རྣམས་ལ་སྟོམ་སེམས་ཡང་དང་ཡང་དུ་གཏོང་བ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་བྱེད་པ་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུས་སྐྱེ་བ་གཞན་དུའང་ཆོགས་ཆུང་དུ་དང་སྡུག་བསྔལ་ཆུང་ངུས་བྱང་ཆུབ

སེམས་དཔའི་བསླབ་པ་རྣམས་རྫོགས་པར་བྱེད་ནུས་ཀྱི། ད་ལྟ་དེ་རྣམས་ཡལ་བར་དོར་ན་ནི་ཤིན་ཏུ་ལྷི་བའི་ཉེས་ལྟུང་དུ་གོས་པར་འགྱུར་ཞིང་སྐྱེ་བ་དུ་མར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསླབ་པ་ལ་སློབ་མི་ནུས་པར་འགྱུར་

བས་ད་ལྟ་ནས་འབད་པར་བྱའོ། །བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལ་ལྟ། བཟོད་པའི་ངོ་བོ། དེ་བསྟོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས། བཟོད་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ། དེ་བསྟུབ་པའི་ཚེ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ། དེ་དག་གི་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་གནོད་པ་

@258B བྱེད་པ་ལ་ཇི་མི་སྐྱམ་པ་དང་། རང་གི་རྒྱུད་ལ་སྡུག་བསྔལ་བྱེད་བ་ལ་དང་དུ་ལེན་པ་དང་། ཆོས་ལ་ངེས་པར་སེམས་བ་ལ་མོས་པ་ཤིན་ཏུ་གནས་པའོ། །དེ་དག་གི་མི་མཐུན་པའི་

ཕྱོགས་ཀྱང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི་ཞེ་

སྡང་དང་། གཉིས་པ་ནི་ཞེ་སྡང་དང་ཞུམ་ནས་སྐོ་ཕེ་བ་དང་། གསུམ་པ་ནི་མ་མོས་ཤིང་མི་འདོད་པའོ། །དེ་ལ་བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིར་རྟོགས་པ་ནི་རང་གི་ཁྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་འགོག་པའི་སེམས་ཀྱི་གོམས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་

ཙམ་ཡིན་གྱི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མི་བསྡུན་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་ལྷོས་མི་དགོས་ཏེ། བསྟུབ་པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་དང་རང་གི་སེམས་བཏུལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་དགོས་པ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོང་འཇུག་ལས།

སེམས་ཅན་མི་བསྡུན་ནམ་མཁའ་བཞིན། །དེ་དག་གཞོམ་གྱིས་ཡོངས་མི་ལང་། །ཁྲོ་བའི་སེམས་འདི་གཅིག་བཅོམ་ན། །དགྲ་དེ་ཐམས་ཅད་ཆོམས་དང་འདྲ། །ས་སྟེང་འདི་དག་ཀོས་གཡོག་ཏུ། །དེ་སྐྱེད་ཀོ་བས་གུ་ལ་

ལང་། །ལྷམ་མཐིལ་ཙམ་གྱི་ཀོ་བས་ནི། །ས་སྟེང་ཐམས་ཅད་གཡོགས་དང་འདྲ། །དེ་བཞིན་ཕྱི་རོལ་དངོས་པོ་ཡང་། །བདག་གིས་ཕྱིར་བཟློག་མི་ལང་གིས། །བདག་གི་སེམས་འདི་ཕྱིར་

བརྒྱ་བྱའི། །གཞན་རྣམས་བརྒྱ

གོ་ཅི་ཞིག་དགོས། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་དེ་བསྟོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་ནི། སྟོ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་རེ་ཞིག་བཟོད་པའི་ཕན་ཡོན་དང་མི་བཟོད་པའི་ཉེས་དམིགས་བསྟོམ་པ་ཉཊ་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཕན་ཡོན་ནི། །བྱང་ས་ལས། བྱང་ཆུབ

@259A ྋ། །སེམས་དཔའ་ནི་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་བཟོད་བ་ལ་ཕན་ཡོན་དུ་བལྟ་བ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་བཟོད་པ་ཅན་ནི་ཕྱི་མ་ལ་དགྲ་མང་བར་མི་འགྱུར་བ་དང་འབྲེ་བ་མང་བར་མི་འགྱུར་བ་དང་། བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་

མང་བར་འགྱུར་བ་དང་འགྲོད་པ་མེད་པར་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་དང་ལུས་ཞེག་ནས་ཀྱང་བདེ་འགྲོ་མཐོ་རིས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ་སྙམ་སྟེ། དེ་དེ་སྐད་ཕན་ཡོན་དུ་བལྟ་བས་བདག་ཉིད་ཀྱིས་

ཀྱང་བཟོད་ཅིང་གཞན་ཡང་བཟོད་པ་ཡང་དག་པར་འཇོམ་དུ་འཇུག་ལ་བཟོད་པའི་བསྟན་པའང་བརྗོད་ཅིང་གང་ཟག་བཟོད་པ་ཅན་མཐོང་ན་ཡིད་དགའ་ཞིང་ཀུན་ཏུ་དགའ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་

ནོ། །ཞེས་དང་། ཚར་ཕྱིན་བསྟུས་པ་

ལས་ཀྱང་། གཞན་དོན་འདོར་བའི་ཡིད་དང་ལྡན་པ་ལ། །ཚུལ་གྱི་དམ་པ་བཟོད་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས། །འཇིག་རྟེན་ལེགས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དག །ཁྲོ་བའི་སྐྱོན་ལ་བཟོད་པས་ཡོངས་སུ་སྤྱོད། །མཐུ་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱན་

གྱི་དམ་པ་སྟེ། །དཀའ་ཐུབ་ཚུལ་འཆང་རྣམས་ལ་སྟོབས་ཀྱི་ཕུལ། །གནོད་སེམས་འབྲོག་གི་མེ་ལ་ཆུ་ཡི་རྒྱུན། །འདི་དང་གཞན་ལ་གནོད་དགུ་བཟོད་པས་སེལ། །སྐྱེ་བོ་མཆོག་གི་བཟོད་པའི་ཞོ་ཆ་ལ། །མི་བསྡུན་སྐྱེ་བོའི་

ཚོག་གི་མདའ་རྒྱས་པས། །དེ་དག་བསྟོད་པའི་མེ་ཏོག་བཟང་ཐུར་ཅིང་། །གྲགས་པའི་ཕྲེང་བ་ཡིད་དུ་འོང་བར་འཐུར། །ཞེས་དང་། ཡོན་ཏན་མཛེས་ལྡན་མཚན་རབ་བརྒྱན་པ་

ཡི། །གཟུགས་སྐྱབ་བཟོ་ཡི་གནས་ཀྱང་བཟོད་

@259B པ་ཡིན། །ཞེས་སེམས་ཅན་ཀྱི་ལོག་སྐྱབ་ཀྱིས་གཞན་དོན་ལས་མི་ལྡོག་པ་དང་དགེ་རྩ་དུ་མ་འཛོམས་པའི་ཁྲོ་བའི་དབུ་ལས་སྐྱོབ་པ་དང་གནོད་བྱེད་མཐུ་ཆུང་དུ་ལའང་བཟོད་པས་

ཡིད་འཕྲོག་པའི་རྒྱུན་དང་། ཉོན་མོངས་གདུང་བར་

བྱེད་པའི་དཀའ་ཐུབ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟོབས་དམ་པ་དང་གཞོད་ཤེམས་ཀྱི་མེ་ཆེན་པོ་འཇོམས་པའི་ཆུའི་རྒྱུན་དང་མི་བསྡུན་པ་རྣམས་ཀྱི་ལོག་སྨྲ་ཀྱི་མདོག་མི་ཕིག་པའི་གོ་ཆ་དང་། གཤེར་གྱི་མདོག་ཅན་འབྲོ་བའི་མིག་དང་ཡིད་འཕྲོག

པའི་གཟུགས་བཟང་པོ་སྣུབ་པའི་བཟོ་ཅོ་མ་ཁས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕན་ཡོན་དུ་མའི་སྐོ་ནས་བསྟན་པའོ། །སྟོང་འཇུག་ལས་ཀྱང་། གང་ཞིག་བསྒྲིམས་ཏེ་ཁྲོ་འཇོམས་པ། །དེ་ནི་འདི་དང་གཞན་དུ་བའི། །ཞེས་གསུངས་པ་

ལྟར། བཟོད་པ་རྒྱུན་ལྡན་དུ་བསྟེན་ན་ནི་ཡིད་ཀྱི་དགའ་བ་མི་ཉམས་པས་ཆོ་འདིར་ཡང་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་བདེ་ལ། ཕྱི་མ་ལ་ངན་འགྲོ་འགོག་ཅིང་བདེ་འགྲོ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་མཐར་ངེས་ལེགས་སྟེར་བས་འདི་ཕྱི་ཀུན་ཏུ་བདེ་བའོ། །

དེ་དག་ལ་སོགས་པའི་ཕན་ཡོན་རྣམས་བཟོད་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ལ་ངེས་པ་ཤཱཀྱས་དག་ལ་བརྟན་པ་མ་རྙེད་ཀྱི་བར་དུ་བསྟོམ་པར་བྱའོ། །ཁྲོ་བའི་ཉེས་དམིགས་ལས་

མཐོང་བའི་ཉེས་དམིགས་ནི། སྤྲོད་འཇུག

ལས། བསྒལ་པ་སྟོང་དུ་བསགས་པ་ཡི། །སྤྲིན་དང་བདེར་གཤེགས་མཆོད་ལ་སོགས། །ལེགས་སྤྱད་གང་ཡིན་དེ་ཀུན་ཀྱང་། །ཁོང་ཁྲོ་གཅིག་གིས་འཇོམས་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་སྟེ། འདི་ནི་འཕགས་པ་དཔའ་བོས་མཛད་

@260A ྱི། །པ་ཌི་ལྷ་བ་བཞིན་སྤྲོད་འཇུག་ཏུ་བཀོད་པར་སྣང་ངོ། །འཇམ་དཔལ་རྟམ་པར་རོལ་པའི་མདོ་ལས་ནི་བསྒལ་པ་བརྒྱར་བསགས་པའི་དགེ་བ་འཇོགས་པར་གསུངས་ལ། འཇུག་པར་ཡང་བསྒལ་པ་

བརྒྱར་བསགས་པའི་སྤྲིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལ་གོམས་པར་བྱས་པའི་དགེ་བ་རྣམས་ཁོང་ཁྲོའི་བསམ་པ་སྐད་ཅིག་ཙམ་ཞིག་སྤྱིས་པས་ཀྱང་འཇོམས་པར་གསུངས་སོ། །ཡུལ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ལ་ཁྲོས་པ་དགོས་པ་ནི། ཁ་ཅིག

བྱང་སེམས་དགོས་པར་འཆད་ལ། ཁ་ཅིག་ཡུལ་སྤྱི་ལ་བཞིད་པའི་སྡུ་མ་ནི། འཇུག་པ་ལས། གང་ཕྱིར་རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ལ་ཁྲོས་པ་ཡིས། །སྤྲིན་དང་ཁྲིམས་བྱང་དགེ་བ་བསྒལ་པ་

བརྒྱུད། །བསགས་པ་སྣང་ཚེགེ

གཞི་འཇོམས། ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པར་སྣང་ངོ། །ཁོང་ཁྲོ་སྐྱེ་བའི་རྒེན་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཁྲོས་ནའང་དགེ་རྩ་འཇོམས་ན་བྱང་སེམས་མ་ཡིན་པས་བྱང་སེམས་ལ་ཁྲོས་ན་ལྟ་ཅི་སྨོས་པར་འཇུག་འགྲེལ་ལས་གསུངས་ཤིང་།

ཡུལ་དེ་བྱང་སེམས་སུ་ངེས་མ་ངེས་དང་ཁྲོ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱི་སྐྱོན་མཐོང་བ་བདེན་མི་བདེན་ནི་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་དགེ་བ་འཇོམས་པ་ལ་བྱང་སེམས་ལ་ཁྲོས་པ་མི་དགོས་

ཏེ། བསླབ་བཏུས་ལས། འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བའི་གཞུང་ལས་ཀྱང་། དགེ་སློང་དག་དགེ་སློང་གིས་འདི་ལྟར་སྐྲ་དང་སེན་མོའི་མཆོད་རྟེན་ལ་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕྱག་འཚལ་ཏེ་སེམས་དང་བར་བྱེད་པ་

@260B ལ་ལྷོས། བཙུན་པ་དེ་ལྟར་ལགས་སོ། །དགེ་སློང་དག་འདིས་ས་ཪི་ཙམ་ཞིག་ནོན་པའི་འོག་དཔག་ཚད་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ན་གསེར་གྱི་འཕོར་ལོ་རྣམས་ལ་ཐུག་པའི་བར་ན་བྱེ་མ་ཪི་

སྐེད་ཡོད་པ་དེ་སྐེད་དུ་དག་སྲོང་

འདིས་འཚང་ལོས་བསྒྲུབ་བའི་རྒྱལ་སྲིད་སྟོང་འཇུར་དུ་ལོངས་སྤྱོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཉེ་བར་འཚང་རྒྱས་གཅིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གཉ་ལ་དེར་ལོགས་སུ་ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་བཏུད་དེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་

འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏེ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགེ་སློང་གི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་ལྟ་བུར་ཆེ་བར་གསུངས་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་གང་དུ་ཟད་པ་དང་བསྲབས་པ་དང་ཡོངས་སུ་བྱང་བ་དང་ཡོངས་སུ་ཟད་པར་འགྱུར།

ཉེ་བར་འཚེ་ལྟར་ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་ལ་རྣ་ཕྱུང་བ་དང་སྨས་པར་བྱས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ངས་མ་མཐོང་སྟེ། ཉེ་བར་འཚེ་དེས་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཆེན་པོ་འདི་དག་བསྲབས་པ་དང་ཡོངས་སུ་བྱང་བ་དང་ཡོངས་སུ་ཟད་པར་འགྱུར་

རོ། །ཉེ་བར་འཚེ་དེ་ལྟ་བས་ན་ཅི་ནས་འགལ་པ་ལའང་སེམས་ཀྱིས་གནོད་པར་མི་བྱ་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་བཅས་པའི་ལུས་ལ་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཞེས་འདོན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དགེ་

རྩ་བཅོམ་པའི་དོན་ནི་སྟར་གྱི་

དག་བ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྐྱར་དུ་བསྒྲིད་པའི་ནུས་པ་བཅོམ་ནས་འབྲས་བུ་འབྱིན་པ་རྒྱང་བསྲིངས་ཏེ་སྟོན་ལ་ཞེ་སྡང་ལྟ་བུ་དེའི་འབྲས་བུ་འབྱིན་པ་ཡིན་གྱི། དཀོད་རྒྱན་དང་ཕྲད་ན་རང་རང་གི་འབྲས་བུ་མི་འབྱིན་

@261A ཞེས། །པ་མིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གང་གིས་ཀྱང་སྤང་བྱའི་ས་བོན་སྟོང་མི་ནུས་ན་ཉོན་མོངས་པས་ས་བོན་སྟོང་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་མ་ཁས་པ་འགའ་ཞིག་གསུང་དོ། །རྒྱུ་མཚན་དེ་ནི་མ་ངེས་པར་སྣང་སྟེ། སོ་

སོ་སྐྱེ་བོས་གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞེས་མི་དག་བ་སྤྱངས་པའི་དག་པའང་ས་བོན་སྤངས་པ་མིན་ཀྱང་དེ་གཅོད་རྒྱན་དང་ཕྲད་ཀྱང་རྣམ་སྨིན་འབྱིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་རང་གི་རྣམ་སྨིན་ཕུང་ནས་ཟད་པའི་ལས་དག་མི་དག་ཡང་ས་བོན་སྤངས་པ་མིན་

ཀྱང་ཕྱིན་ཆད་རྒྱན་དང་ཕྲད་ཀྱང་རྣམ་སྨིན་དེ་འབྱུང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱོར་ལམ་རྩེ་མོ་དང་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་ཚེ་ལོག་ལྟ་དང་ངན་འགྲོའི་རྒྱུ་བྱང་པའི་མི་དག་བའི་ས་བོན་མ་སྤངས་ཀྱང་

རྒྱུན་དང་ཕྲད་ནའང་འོག་ལྟ་དང་བན་འགྲོར་སྐྱེ་བ་མི་

སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་སྟར་དྲངས་པའི་ལས་ཀྱིས་འཁོར་བར་ལྷུ་གང་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དགེ་མི་དགེའི་ལས་གང་སྟོན་ལ་སྨིན་པ་དེས་རེག་ལ་ལས་གཞན་དེ་སྨིན་པའི་

གོ་སྐབས་བཀག་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་དགེ་

བའམ་མི་དགེ་བ་འཇོམས་པར་བཞག་མི་ནུས་ཤིང་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རེ་ཞིག་རྣམ་སྨིན་རྒྱུང་བསྡིམས་པ་ཙམ་དགེ་རྩ་བཅོམ་པའི་དོན་དུ་མི་རྩང་སྟེ། གཞན་དུ་ན་མི་དགེ་བའི་ལས་སྟོབས་

ལྡན་ཐམས་ཅད་དགེ་རྩ་འཇོམས་བྱེད་དུ་

གསུང་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་འདི་ལ་སྨོད་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་ནི་སྐར་བཤད་པ་ལྟར་མི་དགེ་བ་སྟོབས་བཞིས་སྦྱངས་པ་དང་ལོག་ལྟ་དང་གནོད་སེམས་ཀྱིས་དགེ་རྩ་

བཅོམ་པ་གཉིས་ཀ་ཡས་བོན་ཉམས་པ་

@261B རྒྱུན་དང་ཕྲད་ཀྱང་མྱུ་གུ་མི་འབྱུང་བ་ལྟར་དགོངས་རྒྱུན་དང་ཕྲད་ཀྱང་འབྲས་བུ་འབྱིན་མི་ནུས་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་སྐར་བཤད་པ་ལྟར་སྲིག་པ་བསགས་པ་སྟོབས་བཞིས་

སྣང་བས་འདག་ཀྱང་ལམ་གོང་མ་སྐྱེ་བ་བྱལ་དུ་སོང་བ་མི་

འགལ་བ་ལྟར། ཁ་ཅིག་ལ་སྣོན་པ་བཏང་བ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུངས་པའི་འབྲས་བུ་ལོངས་སྤྱོད་དང་ལུས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་བཅོམ་ཡང་གཏོང་བ་དང་སྤྲོང་སེམས་ལ་གོམས་པའི་བྱེད་པ་རྒྱུ་མཐུན་གྱིས་

སྐར་ཡང་སྣོན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དགེ་རྩ་སྐྱེ་སྐྲ་བ་འཇོམས་མི་ནུས་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ལ་ནང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པ་རྒྱུ་མཐུན་རིགས་འདྲ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བ་བཅོམ་ནས་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་སོགས་ཕུན་

སུམ་ཚོགས་པ་འབྱུང་བ་མི་འཇོམས་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ལ་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ལུང་བསྟན་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ལ་ཁོང་ཁྲོ་མ་སྐྱེས་ན་བསྐལ་བ་གཅིག་གིས་རྫོགས་པར་བགྲོད་རྒྱས་པའི་ལམ་གྱི་རྐྱེགས་པ་འགའ་ཞིག་ཁོང་

ཁྲོའི་བསམ་པ་གཅིག་སྐྱེས་ན་ལམ་དེ་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་མ་བཏང་ཡང་བསྐལ་པ་གཅིག་གི་ཡུན་གྱིས་ལམ་བགྲོད་པ་བྱལ་དུ་སོང་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། མདོར་ན་མི་དགེ་བ་འདག་པ་ལའང་དེའི་བྱེད་པ་

གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་འདུག་མི་

དགོས་པ་དང་འབྲ་བར་དགེ་བ་བཅོམ་ཐ་ལའང་དེའི་བྱེད་པ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་འཇོམས་མི་དགོས་སམ་སྟམ་མོ། །འོན་ཀྱང་འདི་ལགā་ཆེ་ཞིང་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་གི་ལུང་དང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དཔྱད་དགོས་

@262A ཞེས། །པ་ཁོ་ནར་སྣང་བས་ལེགས་པར་གསུང་རབ་བཤད་ལ་དཔྱད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་རང་གི་རྣམ་སྨིན་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ཆེས་དྲག་པ་འཕེན་པ་དང་། གཞན་གྱི་རྣམ་སྨིན་ཆེས་ཡིད་དུ་འོང་བ་འབྱིན་པ་དཔག་ཏུ་

མེད་པ་འགོག་པ་ནི་མ་མཐོང་བའི་ཉེས་དམིགས་སོ། །མཐོང་ཆོས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་ནི། ཡིད་ཞི་ཞིང་ངེས་པ་ཉམས་སུ་མི་མྱོང་བ་དང་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་སྤང་ཡོད་འཇིག་ཅིང་ཕྱི་མ་མི་འཐོབ་པ་དང་གཉིད་མི་ཕེབས་ཤིང་སེམས་རྣལ་དུ་

གནས་པའི་བརྟན་པ་ཉམས་པ་དང་། ཞི་སྡང་ཆེན་སྤང་དྲིན་གྱིས་བསྐྱངས་པས་ཀྱང་དྲིན་བཟེད་ནས་གསོད་པ་དང་མཛའ་བཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་སུན་ནས་སྡོང་བ་དང་སྨྱིན་པས་བསྡུས་ཀྱང་མི་སྡོད་

པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས།

ཞེ་སྡང་ཟུག་རྔུའི་སེམས་འཚང་ན། །ཡིད་ནི་ཞི་བ་ཉམས་མི་སྡུང་། །དགའ་དང་བདེ་བའང་མི་འཐོབ་ལ། །གཉིད་མི་འོང་ཞིང་བརྟན་མི་འགྱུར། །གང་དག་ནོར་དང་གཡུང་སྟི་ཡིས། །དེན་བྱིན་དེ་ལ་བརྟེན་གྱུར་པ། །དེ་དག་ཀྱང་ནི་སྡང་

ལྡན་པའི། །རྡེ་དཔོན་དེ་ལ་གསོད་པར་ཆོལ། །དེ་ཡིས་མཛའ་འཁེས་སྤྱོ་བར་འགྱུར། །སྤྲིན་པས་བསྣུས་ཀྱང་སྟེན་མི་བྱེད། །མདོར་ན་ཁྲོ་བ་བདེར་གནས་པ། །དེ་ནི་འགའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །སྐྱེས་རབས་ལས་ཀྱང་། ཁྲོ་

བའི་མེ་ཡིས་བཞིན་མདོག་ཉམས་གྱུར་ན། །རྒྱུན་གྱིས་བརྒྱུན་ཡང་བཟང་པོར་ཡོང་མི་སྣང་། །མལ་སྟན་བཟང་པོ་དག་ལ་ཉལ་གྱུར་ཀྱང་། །ཁྲོ་བའི་ཟུག་རྔུས་སེམས་ནི་སྡུག་བསྔལ་འགྱུར། །བདག་ལ་ཕན་པའི་དོན་འགྲུབ་བརྗེད་འགྱུར་

@262B ཏི། །ཁྲོ་བས་གདུངས་ནས་ལམ་ངན་འགྲོ་བར་བྱེད། །གྲགས་དང་དོན་གྲུབ་པ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར། །ཟླ་བ་མར་གྱི་ངོ་བཞིན་དཔལ་ཡང་ཉམས། །མཛའ་བཤེས་དག་གིས་རབ་

ཏུ་གཅུགས་གྱུར་ཀྱང་། །ཁྱོ་བས་མི་རིགས་གཡང་སར་

ལྟུང་བར་འགྱུར། །ཕན་དང་གནོད་པར་སེམས་ལ་བློ་ཉམས་ནས། །ཕལ་ཆེར་འགལ་ཞིང་སེམས་ནི་རྩོངས་པར་འགྱུར། །ཁྱོ་བས་སྨིག་པའི་ལས་ནི་གོམས་བྱས་པས། །ངན་སོང་དག་ཏུ་ལོ་བརྒྱར་སྡུག་བསྔལ་སྐྱོང་། །གཞོན་པ་ཆེན་པོ་

བྱས་པས་ཞར་གཉེར་བའི། །དགྲས་ཀྱང་དེ་ལས་ལྷག་པ་ཅི་བྱར་ཡོད། །ཁྱོ་བ་འདི་ནི་ནང་གི་དགྲ། །བདག་གིས་དེ་ལྟར་ཞེས་ནས་ནི། །དེ་ཡི་མཐུ་ནི་འཕྲོ་བ་དག །སྐྱེས་བུ་སུ་ཞིག་བཟོད་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་ལ་སོགས་

པའི་ཉེས་དམིགས་རྣམས་ཁྱོ་བ་ལས་འབྱུང་བ་ལ་ངེས་པ་བརྟན་པོ་རྣེད་རྣེད་དུ་བསྟོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་སྟོང་འཇུག་ལས། ཞེ་སྡང་ལྟ་བུའི་སྤྱིག་པ་མེད། །བཟོད་པ་ལྟ་བུའི་དཀའ་ཐུབ་མེད། །དེ་བས་བཟོད་ལ་ནན་ཏན་དུ། །སྟ་ཚོགས་ཚུལ་

བྱིས་བསྟོམ་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཕན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་མཐོང་བ་སྟོན་དུ་བཏང་ལ་སྟོང་དུ་མ་ནས་བཟོད་པ་བསྟོམ་པ་ལ་འབད་དོ། །ཤར་བ་དང་པོའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། འཇུག་

འབྱེལ་ལས། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་ཆུའི་ཚད་སྣང་བྱངས་ཀྱིས་

ངེས་པར་མི་རྟག་པ་ལྟར་དེར་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་མཚམས་ངེས་པར་མི་རྟག་སོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་འཕེན་པ་དང་དགེ་བ་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པའི་སྤྲིག་པ་ནི་མི་བཟོད་པ་ལས་གཞན་མཆོག་ཏུ་བྱང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་

@263A ཞེས། །གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། རྣམ་སྨིན་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ཆེས་ཆེ་བ་འབྱིན་ཀྱང་དགེ་རྩ་མི་འཇོམས་ན་དེ་ཙམ་དུ་སྤྲིག་ཆེ་བ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་རྣམ་སྨིན་ཚབས་ཆེ་བ་འབྱིན་པ་དང་དགེ་རྩ་འཇོམས་པ་

གཉིས་ཀ་ཚོགས་པའི་ཉེས་སྤྱོད་ནི་ཞེ་སྡང་ལས་གཞན་པའང་མང་སྟེ། རྒྱུ་འབྲས་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པའི་ལོག་ལྟ་དང་དམ་པའི་ཆོས་སྤོང་བ་དང་བྲང་སེམས་དང་བླ་མ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཆེས་ཆེར་ཁྲོ་དུ་གསོད་ཅིང་ང་རྒྱལ་བསྐྱེད་པ་སོགས་

ཏེ་བསྒྲབ་བཏུས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །བཟོད་པའི་རབ་དབྱེ་ལ་གསུམ། གནོད་བྱེད་ལ་ཇི་མི་སྐམ་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་དང་དུ་ལེན་པ་དང་། ཆོས་ལ་ངེས་སེམས་ཀྱི་བཟོད་པའོ། །དང་པོ་

གཞོད་བྱེད་ལ་ཇི་མི་སྣམ་པའི་

བཟོད་པ་བསྒྲེད་པ་ལ་གཉིས། གཞོད་བྱེད་ཀྱིས་གཞོད་པ་བྱས་པ་ལ་མི་བཟོད་པ་དགག་པ་དང་། གཞོད་བྱེད་འབྱོར་པ་ལ་མི་དགའ་ཞིང་རྒྱད་པ་ལ་དགའ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདེ་བའི་གེགས་བྱས་པ་དང་

སྡུག་བསྔལ་བར་བྱས་པ་ལ་མི་བཟོད་པ་དགག་པ་དང་། བཀུར་བ་སོགས་ཀྱི་གེགས་བྱས་པ་དང་བརྙས་པ་སོགས་གསུམ་བྱེད་པ་ལ་མི་བཟོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཁྲོ་བར་བྱ་བ་མི་རིགས་པར་བསྟན་པ་དང་།

བརྩེ་བར་བྱ་བ་རིགས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཡུལ་དང་། ཡུལ་ཅན་དང་། རྟེན་ལ་བརྟགས་ན་མི་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ལ། རང་དབང་ཡོད་མེད་བརྟགས་ན་མི་རིགས་པ་ནི། གཞོད་བྱེད་ལ་ཁྲོ་བར་རིགས་པའི་

@263B རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན་སྣམ་དུ་བརྟག་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བརྟགས་པ་ན་དེས་རང་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་སྡུག་བསྔལ་བས་རང་གི་བདེ་བ་བཀག་པའམ་ལུས་དང་

སེམས་ལ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་སྡུག་བསྔལ་བསྒྲིད་

པས་སོ་སྐྱམ་ན། གལ་ཏེ་དེས་རང་ལ་གནོད་པ་མི་བྱེད་པ་ལ་རང་དབང་ཡོད་བཞིན་དུ་གནོད་པ་བསྒྲུལ་བས་ཁྲོ་བ་ཡིན་ནམ་དེ་ལ་རང་དབང་གཏན་མེད་དེ་གཞན་གྱིས་དབང་མེད་དུ་བསྒྲུལ་ནས་གནོད་པ་བྱས་པ་ཡིན་པས་ཁྲོ་བ་ཡིན། དང་པོ་

ལྟར་ན་ཁྲོ་བར་མི་རིགས་ཏེ་དེས་གནོད་པ་བྱེད་པ་དེ་ལ་རང་ལ་རང་དབང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་སྔོན་གོམས་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་ཡོད་པ་དང་ཡུལ་ཉེ་བ་དང་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་རྣམས་ཚོགས་

པ་ན་གནོད་པའི་སེམས་དེ་བསྒྲེད་དོ་སྙམ་དུ་མ་བསམས་ཀྱང་རྒྱུ་རྐྱེན་དེ་དག་གིས་བསྒྲེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུ་རྐྱེན་དེ་དག་མ་ཚང་ན་བསྒྲེད་དོ་སྙམ་དུ་བསམས་ཀྱང་གཏན་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་རྒྱུ་རྐྱེན་དེ་དག་གིས་གནོད་པ་

བྱེད་འདོད་བསྒྲེད་ལ་དེས་ཀྱང་གནོད་པ་བྱེད་པའི་སྡུག་བ་རྣམས་བསྒྲེད་ཅིང་དེས་གཞན་ལ་སྡུག་བསྔལ་བསྒྲེད་པའི་ཕྱིར་ན་གང་ཟག་དེ་ལ་རང་དབང་ཞུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །ཁོ་ན་ཀྱང་ཉོན་

མོངས་པའི་གཞན་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་པས་དེའི་བྱན་

ལྷར་སོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རང་ལ་རང་དབང་གཏན་མེད་པར་གཞན་གྱིས་དབང་མེད་དུ་བསྐུལ་ནས་གཅོད་པ་བྱས་པ་ཡིན་ན་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡང་ཁྲོ་བར་མི་རིགས་ཏེ། དཔེར་ན། གདོན་གྱིས་བརླམས་ནས་དེའི་དབང་དུ་སོང་བ་འགའ་ཞིག

@264A ཞེས། །རང་དེ་ལས་ཐར་བར་བྱེད་པའི་ཕན་འདོགས་མཁན་ལ་གཅོད་པ་བྱེད་འདོད་ཅིང་བརྟག་པ་སོགས་བྱེད་ཀྱང་། འདི་ནི་གདོན་གྱིས་རང་དབང་མེད་པར་བྱས་པས་དེ་ལྷར་བྱེད་དོ་སྣམ་ནས་དེ་ལ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མི་

ཁྲོ་བར་གདོན་དང་ཅི་ཕྲལ་ཕྲལ་ལ་འབད་པ་བཞིན་དུ། བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཀྱང་གཅོད་བྱེད་ཀྱིས་གཅོད་པ་བྱེད་པ་ན་འདི་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་གདོན་གྱིས་རང་དབང་མེད་པར་བྱས་པས་དེ་ལྷར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་སྣམ་དུ་བསམས་ནས། གང་ཟག

དེ་ལ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མི་ཁྲོ་བར་འདི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དང་དབྱལ་བའི་ཕྱིར་དུ་བདག་གིས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡུག་པ་ལ་འབད་དོ་སྣམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས།

ཁྲོ་ཡང་འབྱུང་པོས་བཟུང་བ་ལས། །སྨན་པ་

འབྲུག་པ་མིན་དེ་སྐར། །ཐུབ་པས་ཉེན་མོངས་དག་གཟིགས་ཀྱི། །ཉེན་མོངས་དང་འབྲེལ་གང་ཟགས་མིན། །ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་ཀྱང་། འདི་འདིར་སེམས་ཅན་སྐྱོན་མིན་གྱི། །འདི་ནི་ཉོན་མོངས་རྣམས་

སྐྱོན་ཞེས། །རྣམ་པར་དཔྱད་ནས་མ་ཁས་པ་རྣམས། །སེམས་ཅན་དག་ལ་འབྲུག་མི་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྤྲོད་འཇུག་ནས་རིགས་པ་མང་དུ་གསུངས་ཀྱང་འདི་ཉིད་ངེས་པ་སྐྱེ་སླ་ཞིང་ཁྲོ་བའི་གཉེན་པོར་འགྱུར་

ཚབས་ཆེ་བར་སྣང་ལ། བྱང་སར་ཡང་ཆོས་ཙམ་གྱི་འདུ་ཤེས་བསྒོམས་ནས་གནོད་པ་བཟོད་པར་གསུངས་པའང་འདི་དང་དོན་གཅིག་པས་འདི་ལ་ངེས་པ་རྣེད་རྣེད་དུ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་

@264B རང་དབང་ཡོད་ན་ནི་འགའ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་དེ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་དེ་ལའང་རང་དབང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་དེ་དག་ཉོན་མོངས་དྲག་པོ་

བསྒོད་པ་ན་ཆེས་ཤིན་ཏུ་སྨྲག་ཅིང་ཕངས་པའི་རང་

ལའང་འགག་པ་དང་གཡང་དུ་མཆོང་པ་དང་། ཚོར་མ་དང་མཆོག་ལ་སོགས་པས་གནོད་པ་བྱེད་ཅིང་ཁ་ཟས་གཅོད་པ་སོགས་བྱེད་ན་གཞན་ལ་གནོད་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས་སྐལ་དུ་བསམས་ནས་ཀྱང་ཁྲོ་བ་དགག་པར་བྱའོ། །སྨྲོད་འཇུག

ལས། དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་གཞན་གྱི་དབང་། །དེ་ཡི་དབང་གིས་དེ་དབང་མེད། །དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་སྨྲལ་ལྟ་བུའི། །དངོས་པོ་ཀུན་ལ་ཁྲོ་མི་འགྱུར། །ཞེས་དང་། དེ་བས་དབུ་འམ་མཛའ་ཡང་རུང་། །མི་རིགས་བྱེད་པ་མཐོང་བྱུར་

ན། །འདི་འདྲའི་རྒྱུན་ལས་བྱུང་ངོ་ཞེས། །དེ་ལྟར་སོམས་ཏེ་བདེ་བར་མནོས། །གལ་ཏེ་རང་དགས་འགྱུབ་འགྱུར་ན། །འགའ་ཡང་སྨྲག་བསྟལ་མི་འདོད་པས། །ལུས་ཅན་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །སྡུ་ལའང་སྨྲག་བསྟལ་

འབྱུང་མི་འགྱུར། །ཞེས་དང་། གང་ཚེ་ཉོན་མོངས་དབང་བྱུར་པས། །བདག་སྨྲག་ཉིད་ཀྱང་གསོད་བྱེད་པ། །དེ་ཚེ་དེ་དག་གཞན་ལུས་ལས། །གནོད་མི་བྱེད་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར། །ཞེས་

གསུངས་སོ། །ཐོག་བྱང་བ་དང་རང་བཞིན་གང་

ཡིན་བརྟགས་ན་མི་རིགས་པ་ནི། གཞན་ལ་འཆོ་བ་བྱེད་པའི་སྐྱོན་དེ་སེམས་ཅན་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་མིན་གཉིས་ལས་མི་འདའ་བས་རང་བཞིན་ཡིན་ན་ནི་ཁྱོད་མི་རིགས་ཏེ་མེ་ཚ་ཞིང་བསྲེག་པ་ལ་ཁྱོད་རང་མི་རིགས་པ་བཞིན་ནོ། །འོན་

@265A ཞེས། །ཏེ་ཐོག་བྱང་བ་ཡིན་ནའང་ཁྱོད་མི་རིགས་ཏེ་དུ་བ་ལ་སོགས་པ་ནམ་མཁའ་ལ་སྣང་བ་ན་དེའི་སྐྱོན་གྱི་དབང་གིས་ནམ་མཁའ་ལ་ཁྱོད་མི་རིགས་པ་བཞིན་ནོ་སྙམ་དུ་བསམས་ལ་ཁྱོད་དགག་སྟེ།

སྤྱོད་འཇུག་ལས། གལ་ཏེ་གཞན་ལ་འཆོ་བྱེད་པ། །བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ན། །དེ་ལ་ཁྱོད་མི་རིགས་ཏེ། །བསྲེག་པའི་རང་བཞིན་མེ་བཞིན་འདྲ། །འོན་ཏེ་སྐྱོན་དེ་ཐོག་བྱང་ལ། །སེམས་ཅན་རང་བཞིན་ངེས་པ་ན། །

འོན་ནའང་ཁྱོད་མི་རིགས་ཏེ། །མཁའ་ལ་དུད་འཕྲུལ་བཞིན་པ་བཞིན། །ཞེས་སོ། །དངོས་དང་བརྗུད་པ་གང་གིས་གནོད་པ་ལ་བརྟགས་ན་མི་རིགས་པ་ནི། དངོས་སུ་གནོད་པ་བསྟེད་པའི་

གཞོད་བྷིད་ལ་ཁྲོན་ནི་དབྱུག་པ་སོགས་

ལ་གང་ཟག་བཞིན་དུ་ཁྲོད་དགོས་ལ། བརྒྱུད་ནས་གཞོད་པ་སྐྱེལ་བའི་གཞོད་བྷིད་ལ་ཁྲོན་ནི་དབྱུག་པ་སོགས་སྐྱེས་བུས་ཟད་པ་བཞིན་དུ་སྐྱེས་བུ་ཡང་གཞོད་པ་བྷིད་པ་ལ་ཞེ་སྡང་གིས་ཟད་པས་ཞེས་སྡང་ལ་ཁྲོད་དགོས་ཏེ།

དབྱུག་པ་ལ་སོགས་དངོས་བཀོལ་ཏེ། །གལ་ཏེ་འཕེན་པ་ལ་ཁྲོན། །དེ་ཡང་ཞེ་སྡང་གིས་ཟད་པས། །ཉེས་ན་ཞེ་སྡང་ལ་ཁྲོ་རིགས། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་དབྱུག་པ་ལ་མི་ཁྲོན་འཕེན་མཁན་ལའང་ཁྲོ་བར་མི་རིགས་ལ་

འཕེན་མཁན་ལ་ཁྲོན་ཞེ་སྡང་ལའང་ཁྲོ་བར་རིགས་པ་ལ་དེ་ལྟར་མི་འཛོན་པ་ནི། ཐྲོ་མི་རིགས་པའི་ལམ་དུ་སོང་བ་ཡིན་པས་རིགས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཚུངས་པ་ལ་ངེས་པ་དང་ལ་དབྱུག་པ་ལྟར་གང་ཟག

@265B ལའང་མི་ཁྲོ་བར་བྱ་བའི་ཕྱོགས་སུ་ཡིད་དང་སྟེ། འདི་ལའང་དབྱུག་པ་དང་འཕེན་པ་པོ་ལ་གཞོད་སེམས་ཡོང་མེད་ཀྱིས་མི་ཕྱེད་པ་ནི་སྡུར་བསྟན་པའི་རང་དབང་འགོག་པའི་རིགས་

པས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞོན་བྱེད་

བསྒྲུལ་བའི་རྒྱུ་ལ་བརྟགས་ན་ཁྲོ་བར་མི་རིགས་པ་ནི། གཞོན་བྱེད་ཀྱིས་བསྒྲེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་སྐྱོང་བ་ནི་རྒྱུ་མེད་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ལས་མི་འབྱུང་བས་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྟོན་ཀྱི་མི་དགེ་བའི་

ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་རང་གི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་གཞོན་བྱེད་རང་དབང་མེད་པར་བསྒྲུལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་གིས་ལན་པ་ལ་གཞན་ལ་ཁྲོ་བར་མི་རིགས་སོ་སྙམ་དུ་རང་ལ་ལེ་ལན་དེད་ནས་ཁྲོ་བ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དགག

པར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན། སེམས་ཅན་དམྱལ་བའི་སྡུང་མ་རྣམས་རང་གི་ལས་ངན་གྱིས་བསྒྲེད་ནས་རང་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པ་བཞིན་ཏེ། བདག་གིས་སྟོན་ཆད་སེམས་ཅན་ལ། །འདི་འདྲ་བ་ཡི་གཞོད་པ་བྱས། །དེ་བས་སེམས་

ཅན་འཚོ་བྱེད་པ། །བདག་ལ་གཞོད་པ་འདི་འབྱུང་རིགས། །ཞེས་དང་། བྱེས་པ་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་ཅིང་། །སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་ལ་བརྩམ་པས་ན། །རང་གི་ཉེས་པས་གཞོད་འགྱུར་

ན། །གཞན་ལ་བཀོན་དུ་ཅི་ཞིག་ཡོད། །དེའིར་ན་

དམྱལ་བའི་སྡང་མ་དང་། །རལ་གྲི་ལོ་མའི་ནགས་ཚལ་ལྟར། །རང་གི་ལས་ཀྱིས་འདི་བསྒྲིད་ན། །གང་ཞིག་ལ་ནི་ཁྲོ་བར་བྱ། །བདག་གི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱལ་བྱས་ནས། །བདག་ལ་གནོད་བྱེད་རྣམས་འབྱུང་སྟེ། །དེ་ཡིས་སེམས་

@266A ཞེས། །ཅན་དམྱལ་འདོད་ན། །བདག་གིས་དེ་དག་མ་བརླག་གམ། །ཞེས་སོ། །ཤྭ་བ་བའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། ངས་མ་ཡན་ཟེར་ཙོན་དོན་དུ་ན་ཚོས་ཀྱི་བག་ཞད་ཀྱང་མེད་བྱ་བར་བསྟན་གསུང་ལོ། །ཡུལ་ཅན་ལ་བརྟགས་

ན་ཁྲོ་བར་མི་རིགས་པ་ནི། གནོད་བྱེད་ལ་ཁྲོ་བ་བསྒྲིད་པ་ནི་སྡུག་བསྔལ་མ་བཟོད་པས་ཡིན་ན་དེ་ནི་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། ད་ལྟའི་སྡུག་བསྔལ་ཕྱ་མོ་ཞེག་ལ་མི་བཟོད་ནས་ངན་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་རྒྱུ་ནན་གྱིས་བསྒྲིད་

པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བདག་ནི་ཤེན་ཏུ་བླུན་པའོ་སྙམ་དུ་རང་གིས་རང་ལ་ཁྲལ་དེད་དེ་ཁྲོ་བ་མ་ཤོར་བ་ལ་འཕད་པར་བྱ་སྟེ། ད་ལྟའི་སྡུག་བསྔལ་འདི་ཙམ་ལའང་། །བདག་གིས་བཟོད་པར་མི་

ནུས་ན། །དེས་ན་དམྱལ་

བའི་སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ། །ཁྲོ་བ་ཅི་སྟེ་རྒྱོག་མི་བྱེད། །ཅེས་སོ། །དེ་ལ་གཅིག་པས་བསྒྲིད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ནི་སྔོན་བྱི་ལས་ངན་ཐྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་དེ་རྒྱོང་བས་ནི་སྔོན་བྱི་ལས་ངན་འཕངས་ལ་བཟོད་པར་བྱས་ན་ནི། སྟིག་གསར་

དུ་མི་གསོག་ཅིང་བསོད་ནམས་མང་པོ་འཕེལ་བས་ཁོ་རང་གི་ཚེས་ཉམས་པ་ལའང་མི་བལྟ་བར་རང་གི་སྟིག་པ་སྦྱང་བའི་ཕྱིར་དུ་ཞུགས་པ་འབྲ་བའི་གཅིག་བྱེད་ལ་དེན་དུ་བལྟ་དགོས་ཏེ། སྐྱེས་རབས་ལས། གང་ཞིག་རང་གི་

ཚེས་ཉམས་མི་སེམས་པར། །བདག་གི་སྟིག་སྦྱང་ཕྱིར་ནི་ཞུགས་འབྲ་ལ། །འདི་ལའང་བདག་གིས་བཟོད་པར་མི་བྱེད་ན། །དེ་ལས་གཞན་པ་དེན་མེད་ཅི་འབྲ་ཞིག །ཅེས་དང་། འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། སྟོན་བྱས་

@266B པ་ཡི་མི་དགེའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གང་། །ཟད་པར་བྱེད་པར་བརྗོད་པར་འདོད་པ་དེ་ཉིད་ཀོ། །གཞན་ལ་གཅོད་པ་དང་ནི་ཁོ་བས་སྡུག་བསྔལ་ཕྱིར། །ས་བོན་ཉིད་དུ་ཇི་ལྟ་བུར་ན་

འཕྲིད་པར་བྱེད། །ཅེས་སོ། །དེས་ན་ནད་ཆེན་

པོ་གསོ་བའི་ཐབས་སྙ་གཉར་སྲེག་བྱེད་པ་ལ་བཅོད་པ་ལྟར་སྨྲག་བསྟལ་ཆེན་པོ་བརྒྱག་པའི་ཕྱིར་དུ་སྨྲག་བསྟལ་ཆུང་ངུ་ལ་བཅོད་པར་ཤེན་ཏུ་རིགས་སོ། །རྒྱན་ལ་བརྟགས་ན་ཁྲོ་བར་མི་རིགས་པ་ལ། གནོད་པའི་རྒྱུ་དང་

སྐྱོན་ཅན་སྐྱོན་མེད་ལ་བརྟག་པ་ནི། དེ་ཡི་མཚོན་དང་བདག་གི་ལུས། །གཉིས་ཀ་སྨྲག་བསྟལ་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། །དེས་མཚོན་བདག་གིས་ལུས་ཕྱུང་ན། །གང་ཞིག་ལ་ནི་ཁྲོ་བར་བྱེད། །ཤུ་བ་མི་ཡི་གཟུགས་འདྲ་བ། །རེག

ཏུ་མི་བཅོད་སྨྲག་བསྟལ་ཅན། །སྲིད་མདོར་བདག་གིས་བཟུང་བྱར་ན། །དེ་ལ་གནོད་པ་སྤུ་ལ་ཁྲོ། །ཞེས་དང་། ལ་ལ་རྩོངས་པས་གནོད་པ་བྱེད། །ལ་ལ་རྩོངས་ཏེ་ཁྲོ་བྱར་བྱུང་ན། །དེ་ལ་སྐྱོན་མེད་གང་གིས་བྱ། །སྐྱོན་དང་བཅས་

དེ་གང་ཞིག་ཡིན། །ཞེས་སོ། །རང་གིས་ཁས་བླངས་པ་ལ་བརྟག་པ་ནི། ཉན་ཐོས་བདག་གཅིག་པུའི་དོན་དུ་ཞུགས་པ་ལའང་མི་བཅོད་པར་ཁྲོ་བར་མི་རིགས་ན། བདག་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་

དུས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕན་བདེ་

བསྒྲབ་པར་ཁས་བླངས་ཤིང་གཞན་གྱི་དོན་དུ་ཞུགས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་ལ་ལྟ་ཅི་སྨོས་སྐྱམ་དུ་བསམས་ནས་བཟོད་པའི་བསྟན་བསྒྲིད་པའོ། །ཕོ་ཉ་བའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་སྦྱིན་མི་

@267A ཞེས། །བྱིད་པ་ཡིན་ཏེ། གཞོད་པ་བག་ཙམ་བྱང་ན་བཟོད་པ་མི་བསྒོམ་པར་འདོས་བསྟན་པ་རྙ་བ་ནས་བཤིག་ཟིར་བྱེད་བྱེད། དེས་ནི་སྡོམ་པ་གཉེར་བ་ཡིན། བསྟན་པ་རྙ་བ་ནས་དེས་བཤིག་པ་ཡིན་སྨྱིའི་

བསྟན་པ་འོ་ཅག་ལ་མེད་རང་གི་སྡོམ་པ་ཤོར་ན་སྐོས་ནུབ་ཡིན་གསུང་བ་དང་། སྐྱ་བོག་པའི་གཡག་གིས་མཆུག་མ་བསྡམས་ནས་འཕགས་པས་སྐས་ཤོང་པ་བརྟུང་ལ། གློད་ན་རྐེད་ལྷུང་ནས་བདེ་བ་ལྟར་གཞོད་བྱེད་ལ་མ་གློད་པར་

དེའི་རྒྱུ་བྱས་པས་ཇི་མི་བདེར་འགྲོ་གསུང་དོ། །གཉིས་པ་བརྩེ་བར་བྱ་བར་རིགས་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འཁོར་བ་ན་རང་གི་ཕ་མ་ལ་སོགས་པའི་གཉེན་དང་མཛའ་

བོར་མ་བྱུར་པ་མེད་པ་དང་མི་རྟག་ཅིང་སྲོག

དང་འབྲལ་ལ་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་གྱིས་སྡུག་བསྔལ་པར་བྱུར་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་གདོན་གྱིས་སྐྱོ་ནས་རང་གི་འདི་དང་ཕྱི་མའི་དོན་རྣམས་ཀྱང་འཇིག་པར་བྱེད་པ་ལ་བདག་བརྩེ་བ་བསྐྱེད་དགོས་ཀྱི། ཁྲོ་བ་དང་གནོད་ལན་

བྱེད་དུ་གཉ་རྩང་སྨམ་དུ་སྨིང་ཐག་པ་ནས་སེམས་པའོ། །བཀུར་བ་སོགས་ཀྱི་གེགས་བྱས་པ་དང་བརྟས་པ་སོགས་གསུམ་བྱེད་པ་ལ་མི་བཟོད་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས། བསྟོད་པ་སོགས་གསུམ་གྱི་གེགས་བྱས་པ་ལ་མི་བཟོད་པ་

དགག་པ་ལ་གསུམ། བསྟོད་པ་སོགས་ལ་ཡོན་ཏན་མེད་པའི་ཚུལ་བསམ་པ་དང་། སྐྱོན་ཡོད་ཚུལ་བསམ་པ་དང་། དེས་ན་དེ་དག་འགོག་པ་ལ་དགའ་བར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་གྱིས་རང་ལ་བསྟོད་པ་དང་རང་གི་གྲགས་པ་

@267B རྒྱས་པ་ལ་ཆོ་རིང་བ་དང་ནད་མེད་པ་སོགས་ཆོ་འདི་དང་བསོད་ནམས་འཕེལ་པ་སོགས་སྐྱེ་བ་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་པོ་གང་ཡང་མེད་པས་དེ་དག་ཉམས་པ་ལ་མི་དགའ་བ་ནི། གནས་

ཁང་གི་དགོས་པ་གང་ཡང་མི་འགྲུབ་པའི་བྱེ་མའི་

ཁང་བུ་རྡིབ་པ་ན་བྱིས་པ་ཆུང་དུ་རྣམས་དུ་བ་དང་བདག་ཅག་གཉིས་ཁྱད་མེད་དོ་སྣམ་དུ་རང་ལ་སྣང་ནས་ཆགས་པར་མི་བྱ་སྟེ། བསྟོད་དང་གྲགས་པའི་རིམ་གྱི་ནི། །བསོད་ནམས་མི་འགྱུར་ཚོར་མི་འགྱུར། །བདག་སྟོབས་མི་འགྱུར་ནད་

མེད་མིན། །ལུས་བདེ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །བདག་ནི་རང་དོན་ཤེས་གྱུར་ན། །དེ་ལ་རང་དོན་ཅི་ཞེག་ཡོད། །ཅེས་དང་། བྱ་མའི་ཁང་བུ་རྡིབ་གྱུར་ན། །བྱིས་པ་རྣམས་ནི་གা་ཆད་དུ། །དེ་བཞིན་བསྟོད་དང་གྲགས་ཉམས་ན། །རང་གི་སེམས་

ནི་བྱིས་པ་བཞིན། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བསྟོད་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་སེམས་དོན་མ་ཡིན་པ་ལ་གཡེང་བ་དང་སྐྱོ་ཤས་འཇིག་པ་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་ཕྲག་དོག་བསྐྱེད་པ་དང་དགེ་བའི་བྱ་བ་རྣམས་ཉམས་པར་བྱེད་དོ་སྣམ་དུ་བསམས་ནས་

དེ་དག་ལ་ཡིད་འབྱུང་བ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། བསྟོད་སོགས་བདག་ནི་གཡེང་བར་བྱེད། །དེས་ནི་སྐྱོ་བའང་འཇིག་པར་བྱེད། །ཡོན་ཏན་ལྡན་ལ་ཕྲག་དོག་དང་། །ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའང་འཇིག་

པར་བྱེད། །ཅེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་

ན་བདག་གི་བསྟོད་པ་དང་བྱགས་སྐན་དང་རྟེད་བཀུར་ཉམས་པར་བྱེད་པ་ནི་བདག་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བ་སྡུང་བྱེད་དང་ཚགས་བའི་འཆིང་བ་གཅོད་བྱེད་དང་སྡུག་བསྔལ་ལ་འཇུག་པར་འདོད་

པའི་སྐོ་འགེགས་བྱེད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་ལྟ་བུང་

@268A ཞེས། །བྱང་པ་ཡིན་ནོ་སྐམ་དུ་བསམས་ནས་སྨིང་ཐག་པ་ནས་ཁྲོ་བདག་གཅིང་དགའ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཕྱིར་བདག་གི་བསྟོད་སོགས་ནི། །གཞིག་ཕྱིར་གང་དག་ཉིར་གནས་

པ། །དེ་དག་བདག་ནི་ངན་སོང་དུ། ।

ལྟང་བ་བསྲུང་ཕྱིར་ཞུགས་མིན་ནམ། །བདག་ནི་བྱོལ་བ་དོན་གཉིར་ལ། །རྟེད་དང་བཀུར་སྟེའི་འཆིང་མི་དགོས། །གང་དག་བདག་བཅིངས་བྱོལ་བྱེད་པ། །དེ་ལ་བདག་ནི་ཇི་ལྟར་

ཁྲོ། །བདག་ནི་སྡུག་བསྔལ་འཇུག་འདོད་ལ། །སངས་རྒྱས་

ཀྱིས་ནི་བྱིན་བརླབས་བཞིན། །མི་གཏོང་སྐོ་འཕར་ཉིད་བྱུང་པ། །དེ་ལ་བདག་ནི་ཇི་ལྟར་ཁྲོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་བརྟགས་པ་སོགས་གསུམ་བྱེད་པ་ལ་མི་བཟོད་པ་དགག་པ་ནི། སེམས་ནི་

ལུས་ཅན་མིན་པས་དངོས་སུ་

གཞན་གྱིས་གནོད་པ་བྱ་བར་མི་རུས་ལ་ལུས་ལ་དངོས་སུ་གནོད་པ་ལས་བརྒྱད་ནས་སེམས་ལ་གནོད་པ་ཡིན་ན། བརྟན་པ་ལ་སོགས་པས་ནི་ལུས་ལའང་གནོད་པར་མི་རུས་པས་ལུས་སེམས་གཉིས་ཀ་ལ་མི་གནོད་པས་དགའ་

བར་བྱའོ་སྐྱམ་དུ་བསམས་ནས་ཡིད་མི་བདེ་དགག་སྟེ། དེ་ཁེགས་ན་ཞེ་སྡང་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཡིད་ནི་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པས། །སུས་ཀྱང་གང་དུའང་གཞོམ་མི་

རུས། །ལུས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས་ན། །ལུས་ནི་

སྡུག་བསྔལ་དག་གིས་གནོད། །བརྟན་དང་ཚོག་རྩུབ་སྨྲ་བ་དང་། །མི་སྐན་པ་ཡི་ཚོག་དེ་ཡིས། །ལུས་ལ་གནོད་པར་མི་འགྱུར་ན། །སེམས་ཁྲོད་ཅི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་ཁྲོ། །ཞེས་སོ། །ཤར་བའི་

ཞལ་ནས། ཁམ་ལྷུངས་པ། སྨྲེའུ་ཟུར་པ། བྱབ་པ་

@268B གསུམ་ལ་སྐན་དུ་ཅི་ཙམ་གསོལ་ཡང་ས་རྟོལ་སྨྲ་བ་དང་ཁྲུ་མེད་པས་བདེ་བར་བྱུང་། ཕྱི་མ་ཀུན་སྐན་ཁྲང་སྐབ་པས་མ་བདེ་བར་བྱུང་གསུང་བ་དང་། གཞན་སྟོན་ལ་འདི་འདི་སྐད་

ཅེས་ཟེར་བྱས་ན། ལྷོ་གུ་ཁ་བཙད་པོ་ལའང་གཏོང་བྱ་བ་

ཡིན་ཁྱོད་རང་ཕྱ་མ་བྱས་པའི་བཞག་པ་གྱིས་གསུང་བ་དང་། རྣལ་འབྱོར་པ་ཤེས་རབ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཏེ། འོ་སྐོལ་ལ་འགག་མ་ཡང་གྲགས་ཟེར་ནས་མིས་སྨྲ་ཡིན་འདུག་བྱས་པས། ལགས་མིའི་སྨྲ་གཞི་མི་ལ་བྱེད་པ་ལས་འོན་ཅི་ལ་བྱེད་གསུངས་པས།

དེ་ནས་ཕྱ་མ་སྐྱེལ་འཕྲོ་རྣད་ཀྱིས་ཆོད་གསུང་། གལ་ཏེ་བརྟན་པ་སོགས་བྱས་པ་ན་གང་ཟག་གཞན་རང་ལ་མི་དགའ་བས་དེའི་ཕྱིར་མི་དགའོ་སྟེམ་ན། གཞན་བདག་ལ་མི་དགའ་བས་བདག་ལ་གནོད་ན་བདེན་དུ་ཆུག་ཀྱང་། དེས་ནི་རང་ལ་

ཅིར་ཡང་མི་འགྱུར་བས་མི་དགའ་བ་སྤང་སྟེ། གཞན་དག་བདག་ལ་མི་དགའ་བ། །དེས་ནི་ཆོ་འདིའམ་ཆོ་གཞན་ལ། །བདག་ལ་ཟ་བར་མི་བྱེད་ན། །བདག་ནི་ཅི་ཕྱིར་དེ་མི་འདོད། །ཅེས་སོ། །མི་དགའ་བས་བདག་ལ་མི་གནོད་མོད་འོན་

ཀྱང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་དག་ལས་རྣེད་པ་འཕོབ་པའི་བར་ཚད་བྱེད་པས་བརྟས་པ་དང་སྨད་པ་དང་མི་སྐན་པ་སྨ་བ་ལ་ཁྲོའོ་སྙམ་ན། རྣེད་པ་ཕོབ་ཀྱང་འདིར་བཞག་དགོས་ལ་དེ་ལ་ཁྲོས་བའི་

སྲིག་པ་རྣམ་སྣ་འབྱང་བས་རྣེད་པ་མེད་པར་སྐྱེར་དུ་

ཤེ་བ་དང་ལོག་འཛིས་རིང་དུ་གསོན་པ་གཉིས་སྡུ་མ་བཟང་ངོ། །རྣེད་པ་ཐོབ་སྟེ་རིང་དུ་གནས་ཀྱང་འཆི་བ་ལས་མི་ཐར་བས་འཆི་དགོས་ལ། འཆི་བའི་ཚེ་ན་སྡུར་ལོ་བརྒྱར་བདེ་བ་སྐྱེད་པ་དང་ལོ་གཅིག་ཙམ་བདེ་བ་སྐྱེད་པ་གཉིས་འདྲ་སྟེ་

@269A ཞེས། །གཉིས་ཀ་དྲན་པའི་ཡུལ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི་དེའི་ཚེ་བདེ་སྡུག་གི་ཁྱད་པར་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ངོ། །དཔེར་ན། རྨི་ལམ་དུ་ལོ་བརྒྱར་བདེ་བ་སྐྱོང་བ་དང་ཡུད་ཙམ་ཞིག་བདེ་བ་སྐྱོང་བ་གཉིས་སད་པའི་ཚེ་བདེ་མི་

བདེ་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡང་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བསམས་ལ་རྣེད་བཀུར་ལ་ཆགས་པ་ལྷོག་ན་བརྣས་པ་དང་མི་སྣན་པ་སྤྲོགས་པ་སོགས་ལ་ཡིད་མི་བདེ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། གཞན་གྱི་ངོར་རང་ཉིད་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་གྱུབ་པ་ལ་དོན་གཉིར་

མེད་པས་མ་གྱུབ་ཀྱང་ཡིད་བདེ་བ་མི་ལྷོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། རྣེད་པའི་བར་ཆད་བྱེད་པའི་ཕྱིར། །གལ་ཏེ་འདི་བདག་མི་འདོད་ན། །བདག་གི་རྣེད་པ་འདིར་འདོར་གྱི། །སྲིག་པ་

དག་ནི་བརྟན་པར་གནས། །བདག་ཉིད་དེང་

ནི་ཤེ་ཡང་བློའི། །འོག་འཚོས་ཡུན་རིང་གསོན་མི་རུང་། །བདག་ལྟ་ཡུན་རིང་གནས་གྱུར་ཀྱང་། །འཆི་བའི་སྡུག་བསྔལ་དེ་ཉིད་ཡིན། །རྨི་ལམ་འོ་བརྒྱར་བདེ་སྐྱོང་ནས། །སད་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་དང་། །གཞན་ཞིག་ཡུད་ཙམ་བའི་

སྐྱོང་ནས། །སད་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ། །སད་པ་དེ་དག་གཉིས་ཀ་ལའང་། །བདེ་བ་དེ་ནི་ཕྱིར་འོང་མེད། །ཆོ་རིང་ཆོ་ཐུང་གཉིས་ཀ་ཡང་། །འཆི་བའི་དུས་སུ་དེ་འདྲར་ཟད། །རྣིད་པ་མང་པོ་ཐོབ་གྱུར་ཏེ། །ཡུན་རིང་དུས་སུ་བདེ་སྐྱོད་

ཀྱང་། །ཆོས་པོས་ཕྱོགས་པ་ཇི་བཞིན་དུ། །སྐྱེན་མོ་ལག་པ་སྟོང་པར་འགྱོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་དབུ་འབྱོར་པ་ལ་མི་དགའ་ཞིང་རྒྱད་པ་ལ་དགའ་བ་དགག་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཀུ་ཕན་བདེ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀུ་སེམས་

@269B བསྒྲིད་ནས་སེམས་ཅན་ཁོ་རང་གིས་བདེ་བ་རྣེད་པ་ལ་ཁྲོ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཚང་རྒྱ་བར་འདོད་ཟེར་ནས་དེ་དག་ལ་རྣེད་བཀུར་དམན་པ་ཙམ་བྱུང་བ་ལ་ཡིད་མི་བདེ་བ་

ནི་ཤིན་ཏུ་འགལ་འོ་སྙམ་ནས་གཞན་ཅི་འདྲ་ཞེག

གི་འབྱོར་པ་ལའང་ཕྱག་དོག་སྣང་ཤ་ཟ་བ་བསྒྲིད་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་བདེ་བསྒྲུབ་པ་རྣམས་མིང་ཙམ་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་

བདེར་འདོད་པས། །བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་སེམས་བསྒྲིད་ནས། །སེམས་ཅན་རང་གིས་བདེ་རྣེད་ན། །དེ་ཀོ་ཅི་སྟེ་ཁྲོ་བར་བྱེད། །འཇིག་རྟེན་གསུམ་མཚོད་འཚང་རྒྱ་བར། །སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་

འདོད་ཅེ་ན། །བསྟེན་བཀུར་ངན་དོན་ཙམ་

མཐོང་ནས། །ཅི་ཕྱིར་དེ་ལ་གདུང་བར་བྱེད། །གསོ་བྱ་གང་ཞེག་ཁྱོད་གསོ་བ། །ཁྱོད་ཉིད་ཀྱིས་ནི་སྟེན་བྱ་སྟེ། །གཉེན་ཀྱིས་འཚོ་བ་རྣེད་བྱར་ན། །དགར་མི་འབྱར་བར་སྣང་ཁྲོ་འམ། །དེ་ཅི་

འགྲོ་ལ་མི་འདོད་ན། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་འདོད་

གང་ཡིན། །གང་ཞེག་གཞན་འབྱོར་ཁྲོ་དེ་ལ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དེ་གལ་ཡོད། །གལ་ཏེ་དེས་དེ་ལས་རྣེད་དམ། །སྟེན་བདག་ཁྱིམ་ན་གནས་བྱར་པ། །ཀུན་ཏུ་དེ་ཁྱོད་ལ་མེད་ན། །ཇི་

མ་བྱིན་རྟང་དེས་ཅི་བྱ། །ཞེས་སོ། །དབྱ་རྒྱད་པ་ལ་

དགའ་བ་དང་བརྩེ་ན་སྣེམ་པའི་བསམ་པ་ངན་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་དགྲ་ལ་མི་གནོད་པས་རང་སྡུག་བསྔལ་བ་ཙམ་དུ་ཟད་ལ་གནོད་ནའང་རང་གཞན་ཕུང་བར་འགྱུར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམས་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དགག

@270A ཞེས། །པར་བྱ་སྟེ། གལ་ཏེ་དགྲ་ཞིག་མི་དགའ་ན། །དེ་ལ་ཁྲོད་དགར་ཅི་ཞིག་ཡོད། །ཁྲོད་ཀྱི་ཡིད་སྐྱེན་ཙམ་གྱིས་ནི། །དེ་ལ་གནོད་པའི་རྒྱུ་མི་འགྱུར། །ཁྲོད་ཀྱི་འདོད་པས་སྡུག་བསྔལ་དེ། །གླུབ་ནའང་ཁྲོད་

དགར་ཅི་ཞིག་ཡོད། །གལ་ཏེ་འཆོངས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། །དེ་ལས་ཕུང་བའང་གཞན་ཅི་ཡོད། །ཉོན་མོངས་ཉ་པས་བཏབ་པ་ཡི། །མཆེལ་བ་འདི་ནི་མི་བཟད་གཟེབ། །དེས་བརྒྱང་སེམས་དམྱལ་བྱམ་པར་ཡང་། །དམྱལ་བའི་སྡུང་མས་

བདག་འཆོད་ངེས། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་རང་དང་རང་གི་གཉེན་བཤེས་ཀྱི་འདོད་པའི་གེགས་བྱེད་པ་དང་མི་འདོད་པའི་ཕྱོགས་བསྟུབ་པ་དང་རང་གི་དགྲའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་མཐའ་

གཅིག་ཏུ་མི་འདོད་པའི་རྣམ་པར་བལྟས་

ན་དེ་ལས་ཡིད་མི་བདེ་སྐྱེ་ལ། དེ་འཕེལ་ན་ཞེ་སྡང་བསྐྱེད་ཅིང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མི་དགའ་བ་ལོག་ན་ཡིད་མི་བདེ་ལྡོག་ལ། དེ་ལོག་ན་ཞེ་སྡང་མི་སྐྱེ་བས་སྡུང་བསྡུན་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་དག་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མི་དགའ་

བརྟམ་པར་བརྗོག་ལ་སྨོ་དུ་མ་ནས་ཁོང་ཁྲོ་དགག་པར་བྱ་སྟེ། ཉེས་དམིགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འགོག་པའི་གདམས་ངག་ཀྱང་སྡུང་བསྡུན་པའི་རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་རིགས་པ་རང་གི་ཉོན་མོངས་པ་དང་བརྒལ་ལན་བྱས་ནས་

ཁ་ནང་དུ་ལོག་སྟེ་དགྲའི་མཆོག་ཁོང་ཁྲོ་འཇོམས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་འདི་དག་ཡིན་པས། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ལེགས་པར་དཔྱད་ནས་རིགས་པའི་སྨོ་དུ་མ་ནས་བཀག་ན་ཁོང་ཁྲོའི་ནང་ཚན་ཀྱི་རིགས་དུ་མ་ཁེགས་ཤིང་བཟོད་

@270B པ་སྨོ་དུ་མ་ནས་སྐྱེ་ལ། ཡང་དག་པའི་ལུང་གི་དོན་དྲི་མ་མེད་པའི་རིགས་པས་རྟེད་པའི་གོ་བ་གཉིང་ཆུགས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་མྱོང་བ་ཡིན་པས་བག་ཆགས་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་ཡིན་

ནོ། །སོ་སོང་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱད་སྤྱོམ་འདོར་བ་

རྣམས་ནི་འདི་དག་ལ་སོགས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་རྣ་བས་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་དོར་བ་ཡིན་པས། རང་དང་གཞན་རྣམས་ཀྱི་དལ་བའི་རྟེན་ལ་སྙིང་པོ་ལོན་པའི་གེགས་བླ་ན་མེད་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱས་ལ་དུག་བཞིན་དུ་སྤང་

བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་སྤྱག་བསྟལ་དང་དུ་ལེན་པའི་བཟོད་པ་བསྒྲིད་པ་ལ་གསུམ། སྤྱག་བསྟལ་དང་ལེན་ངེས་པར་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། དེ་བསྒྲིད་པའི་ཐབས་དང་། གཞི་ཡི་སྤོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱོད་

འཇུག་ལས། བདེ་བའི་རྒྱུ་ནི་རེས་འགའ་ཞིག །སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་ནི་ཕྱིན་ཅི་མང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་ཅག་ལ་སྡུག་བསྔལ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་རྒྱུན་དུ་འབྱུང་བས་དེ་ལམ་དུ་འཁྱེར་ཤེས་པ་ཞིག་མེད་དུ་མི་རུང་སྟེ། དེ་ལྟ་མ་

ཡིན་ན་དེས་བསྒྲབ་བཏུས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར་ཡང་ན་ཞེ་སྡང་བསྒྲིད་ལ་ཡང་ན་ལམ་བསྒོམ་པ་ལ་སྤོ་ཤི་བའི་ཞུམ་པ་བསྒྲིད་ནས་དགེ་བ་ལ་སྤྱོར་བའི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་

སྡུག་བསྔལ་ཁ་ཅིག་ནི་གཞན་གྱིས་བྱས་པའང་

ཡོད།། ཁ་ཅིག་ནི་ལམ་ལ་བརྩོན་པར་བྱས་མ་བྱས་གང་ལའང་སྟོན་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་བསྒྲིད་པའང་ཡོད། ཁ་ཅིག་ནི་འོག་ནས་འཆད་པ་ལྟར་དགེ་བའི་བྱ་བ་དེ་ལ་ཞུགས་ན་འབྱུང་ལམ་ཞུགས་ན་མི་འབྱུང་བའང་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་སྟོན་ཀྱི་

@271A ཞེས། །ལས་དང་འཕྲལ་གྱི་རྒྱུན་གྱི་དབང་གིས་ངེས་པར་སྐྱེ་བ་དེ་དག་ནི་རེ་ཞིག་བརྒྱ་མི་རྣམས་ཀྱི། བྱང་ཡང་དེ་ལ་དང་དུ་ལེན་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དེ་མེད་ན་སྡུག་བསྔལ་གཉུག་མ་དེའི་སྟེང་དུ་རང་གི་རྟོག་པས་བསྒྲེད་

པའི་སེམས་ཁྲལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་བསྟན་ནས་ཤིན་ཏུ་བཟོད་དཀའ་བར་འགྱུར་ལ། དང་ལེན་ཡོད་ན་སྡུག་བསྔལ་གཞི་བཞག་དེ་མ་ལོག་ཀྱང་དེ་ལ་དམིགས་ནས་ཡིད་མི་བདེ་བྱེད་པའི་སེམས་ཁྲལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དེ་གཏན་མི་

འབྱུང་ལ། སྡུག་བསྔལ་གཞན་དེ་ལའང་ལམ་དུ་འཕྲིར་ཐབས་བྱས་པས་སྡུག་བསྔལ་ཆེས་ཆུང་བར་འགྱུར་བས་བཟོད་པར་རྣམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྡུག་བསྔལ་དང་ལེན་གྱི་བཟོད་པ་

བསྐྱེད་པ་གནད་ཆེའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྨྲ་

བསྟལ་བྱང་བ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མི་དགའ་བར་འཛིན་པ་དགག་པ་དང་། སྨྲ་བསྟལ་དེ་དང་དུ་ཟློང་བར་འོས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྨྲ་བསྟལ་བྱང་བ་དེ་སྣར་བཅོས་སུ་འདུག་ན་ནི་ཡིད་མི་དགའ་བ་བྱ་མི་དགོས་ལ། བཅོས་སུ་

མི་རྟག་ན་ནི་མི་དགའ་བ་བྱས་ཀྱང་ཕན་པ་མེད་པས་དགོས་ཀྱས་མེད་ཅིང་ཉེས་དམིགས་ཀྱང་ཡོད་དེ། བཟེ་རེ་ཆེ་ན་སྨྲ་བསྟལ་ཕྱ་མོ་ཤིན་ཏུ་བཟོད་དཀའ་ལ། བཟེ་རེ་ཆུང་ན་སྨྲ་བསྟལ་ཆེན་པོ་ཡང་བསྟན་ཀྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གལ་ཏེ་

བཅོས་སུ་ཡོད་ན་ནི། །དེ་ལ་མི་དགའ་ཅི་ཞིག་ཡོད། །གལ་ཏེ་བཅོས་སུ་མེད་ན་ཡང་། །དེ་ལ་མི་དགར་བྱས་ཅི་ཕན། །ཞེས་དང་། ཚ་གྲང་ཆར་དང་རླུང་ཆོགས་དང་། །ནད་དང་འཆིང་དང་བཟོག་སོགས་ལ། །བདག་གིས་བཟེ་རེ་མི་བྱ་སྟེ། །དེ་

@271B ལྟར་བྱས་ན་གནོད་པ་འཕེལ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སྨྲ་བསྟལ་རང་གི་ཡོན་ཏན་བསམ་པ་དང་། སྨྲ་བསྟལ་གྱི་དགའ་སྤྲུད་བཟོད་པའི་ཡོན་ཏན་བསམ་པ་དང་། ཆུང་

རིམ་ནས་གོམས་ན་མི་དཀའ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།

ཡོན་ཏན་ལྡན་སྟེ། འདི་ལྟར་སྤྲུལ་བསྟལ་མེད་ན་དེ་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་འདོད་མི་སྐྱེ་བས་ཐར་པ་ལ་ཡིད་བསྐྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། སྤྲུལ་བསྟལ་གྱིས་ཞེབས་པ་ན་རྟོམ་པས་མཐོ་བ་འཇིག་པས་ དྲེགས་པ་སེལ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། སྤྲུལ

བསྟལ་གྱི་ཚོར་བ་དྲག་པོ་སྐྱོང་བ་ན་དེ་མི་དགེ་བ་ལས་བྱང་བས་འབྲས་བུ་དེ་མི་འདོད་ན་རྒྱུ་ལས་ལྡོག་དགོས་པས་སྡིག་ལ་འཇེམ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། སྤྲུལ་བསྟལ་གྱིས་གདུངས་པ་ནི་བདེ་བ་ འདོད་པས་དེ་དགོས་ན་རྒྱུ་དགེ་བ་བསྒྲུབ་དགོས་

པས་དགེ་བ་བསྒྲུབ་པ་ལ་དགའ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། རང་གི་ཉམས་ལ་དཔགས་ནས་སེམས་ཅན་གཞན་ཡང་འདི་ལྟར་སྤྲུལ་བསྟལ་འོ་སྐམ་ནས་འཁོར་བ་ན་འཁྱམ་པ་རྣམས་ལ་སྙིང་རྗེ་སྐྱེ་ བའོ། །དེ་དག་དང་དེས་མཆོད་ནས་རང་གིས་

ཀུང་ཡོན་ཏན་གཞན་ཞེས་པར་བྱས་ལ་སྤྲུལ་བསྟལ་འདི་ནི་འདོད་པའི་གནས་སོ་སྐམ་དུ་ཆྭོ་ཡང་ཡང་སྤྱང་སྟེ། སྤྲུལ་བསྟལ་མེད་པར་ངེས་འབྱུང་མེད། །དེ་བས་སེམས་ཁྱོད་བརྟན་པར་

མཉེས། །ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་

སྡུག་བསྔལ་ཡོན་ཏན་ནི། །སྐྱོ་བས་དེགས་པ་སེལ་བར་བྱེད། །འཁོར་བ་པ་ལ་སྨིང་རྗེ་སྐྱེ། །སྲིག་ལ་འཇེམ་ཞིང་དགེ་ལ་དགའ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཐར་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཆེ་བའི་ཕན་ཡོན་བསམ་པ་

@272A ཞེས། །དང་། སྡུག་བསྔལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལྡོག་པའི་ཕན་ཡོན་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་སྟོན་འཁོར་བ་ན་འཁོར་བའི་ཚེ་དགོས་པ་དམན་པ་འདོད་པ་ཆུང་ཟད་རེའི་ཕྱིར་དུ་ སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བར་

ཤེས་ཀྱང་། སྡུག་བསྔལ་དུ་མ་ཁྱད་དུ་བསད་ནས་ཕྱི་མ་ལ་སྡུག་བསྔལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མྱོང་བའི་རྒྱུ་ཚོགས་པའི་དོན་མེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་དུ་མ་དྲང་དུ་བླངས་ན། དེ་ནི་བདག་རང་གཞན་གྱི་ཕན་བདེ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསྒྲུབ་པའི་

དགེ་བ་ལ་ཞུགས་པར་ཤེས་བཞིན་དུ་སྡུ་མ་ལས་བྱེ་བ་ཕྲག་འབུམ་འགྱུར་དུ་སྡུག་བསྔལ་དང་དུ་བླང་བར་རིགས་ན་དེ་བས་ཆུང་བ་ལ་ལྟ་ཅི་སྨོས་སྙམ་དུ་ཡང་ཡང་བློ་བརྟན་པར་བྱའོ། །སྨྲོད་

འཇུག་ལས་ཀྱང་། འདོད་པའི་དོན་དུ་བསྟེག

ལ་སོགས། །དམྱལ་བར་སྐྱེང་ཐུག་སྡུང་ཀྱང་། །བདག་གིས་རང་གི་དོན་དང་ནི། །གཞན་གྱི་དོན་ཡང་མ་བྱས་སོ། །འདི་ནི་དེ་ཙམ་གནོད་མིན་ལ། །དོན་ཆེན་དག་ཀྱང་འགྲུབ་འགྱུར་བས། །འགྲོ་བའི་གནོད་སེལ་སྟུག

བསྟལ་ལ། །དགའ་བ་འབའ་ཞིག་འདིར་བྱ་རིགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྔར་རང་གཞན་གྱི་དོན་གང་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་དཀའ་སྤྱད་དེ་ཙམ་བྱས་པ་ལ་བསམས་ནས་དེ་དོན་ཆེན་པོ་འགྲུབ་པའི་སྟུག་བསྟལ་

ཅིའི་ཕྱིར་མི་བཟོད། དེས་ན་སྟུག་བསྟལ་ཡོད་ཀྱང་འདི་ལྟ་བུ་བྱར་ཡོད་པ་ནི་བདག་གིས་ལེགས་པ་རྣེད་དོ་སྙམ་དུ་སེམས་འཕངས་མཐོ་བ་བསྐྱེད་པའོ། །གཞན་ཡང་བཞེས་གཉེན་དན་པས་བསླུས་ནས་དོན་མེད་པའི་

@272B ལམ་ངན་པ་ལའང་མདུང་རྩེ་གསུམ་ལ་མཆོང་བ་དང་མེ་ལྟ་བསྐེན་པ་སོགས་ཀྱི་དཀའ་སྤྱད་བཟོད་པར་བྱེད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་དགོས་པ་དམན་པའི་ཆེད་དུ་ཞིང་ལས་དང་ཚོང་

དང་གཡུལ་འགྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་སྡུག

བསྟལ་དུ་མ་ལ་བསྣན་འཇུགས་པ་རྣམས་བསམས་ལ་དཀའ་སྡུད་ཀྱིས་མི་འཇིགས་པ་བསྒྲིད་པར་བྱའོ། །སྡུག་བསྔལ་དཔག་མེད་ལྡོག་པའི་ཕན་ཡོན་བསམ་པ་ནི། གསོད་པའི་མི་ཞིག་ལག་པའི་སོར་མོ་ཙམ་བཅད་ནས་

གསོད་པ་ལས་ཐར་ན་དགའ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བ་ལྟར། མིའི་དཀའ་སྡུད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཕྲ་མོ་འདི་འདྲས་སྤྲིར་འཁོར་བ་མཐའ་མེད་དང་ཁྱད་པར་དུ་དམྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ངན་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་གཏན་བཟློག་ནུས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་

ལེགས་སོ་སྙམ་དུ་འཕྲལ་དང་ཡུན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་ལེགས་པར་བསམས་ན་དཀའ་སྡུད་ལ་མི་འཇིགས་པའི་སྙིང་སྟོབས་སྐྱེ་སྟེ། གསོད་པའི་མི་ཞིག་ལག་བཅད་དེ། །གལ་ཏེ་ཐར་ན་ཅིས་མ་ལེགས། །

གལ་ཏེ་མི་ཡི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས། །དམྱལ་བ་བྱལ་ན་ཅིས་མ་ལེགས། །ཞེས་སོ། །ཆུང་རིམ་ནས་གོམས་ན་མི་དཀའ་བ་ནི། གོམས་ན་སྣ་བར་མི་འགྱུར་བའི། །དངོས་དེ་གང་ཡང་ཡོད་མ་

ཡིན། །དེ་བས་གནོད་པ་ཆུང་བསྟོམས་

པས། །གནོད་པ་ཆེན་པོའང་བཟོད་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། །སྡུག་བསྔལ་དང་དུ་ལེན་པའི་བསམ་པའི་གོ་ཆ་བཟུང་ནས་སྡུག་བསྔལ་ཆུང་རིམ་དང་བསྟེས་ཀྱིན་བྱས་ན་སྡུག་བསྔལ་དང་དུ་ལེན་པ་སྟོབས་ཇེ་ཆུས་སུ་

@273A ཞེས། །འགྲུར་རོ། །བསླབ་བཏུས་ལས་ཀྱང་། དེ་ལ་སྡུག་བསྔལ་ཆུང་དུ་ལ་གོམས་པ་སྟོན་དུ་བཏང་ན་དཀའ་བ་དང་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བ་ལ་གོམས་པ་འགྲུབ་སྟེ། དཔེར་ན། གོམས་པའི་དབང་གིས་སིམས་ཅན་

ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་ལ་བདེ་བར་འདུ་ཤེས་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྡུག་བསྔལ་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་བར་འདུ་ཤེས་ཉེ་བར་བཞག་པ་གོམས་པས་བདེ་བའི་འདུ་ཤེས་ཉིད་དུ་ཉེ་བར་གནས་པར་འགྲུར་རོ། །ཞེས་སོ། །དེ་དག

འོང་བ་ཡང་དག་ཤུལ་ཅན་གྱིས་ཞུས་པ་ལས། ཤིང་བལ་གྱི་འདབ་མ་ལྟ་བུའི་སེམས་དང་བལ་བར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། སྟོང་པོ་བཀོད་པ་ལས་ཀྱང་། བུ་མོ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་

གཞོམ་པའི་ཕྱིར་ཐུབ་པར་དཀའ་

བའི་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སེམས་ཤིན་ཏུ་བརྟན་ཚུགས་པའི་སྨོན་སྤྲོབས་དབོས་ཀྱི་སེམས་སྲབ་མོས་མི་འོང་ངོ། །དེས་ན་དང་པོ་ནས་སྨོན་སྤྲོབས་མ་ཚུངས་པར་བསྐྱེད་ན་སྦྱག་བསྟལ་ཆེན་པོ་ཡང་

ཐོགས་སུ་འགྲོ་སྟེ། དཔེར་ན། དཔའ་བོ་འགའ་ཞིག་གཡུལ་དུ་ཞུགས་པ་ན་རང་གི་ཁྲག་བོ་བ་མཐོང་ན་དེས་སྨིན་སྤྲོབས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །དང་པོ་ནས་འདི་ལྟ་བུ་མ་ཐོས་ཤིང་ཐོས་ཀྱང་ངས་དེ་འདྲ་བ་མི་འོང་ཟེར་ནས་རང་

ཁྲད་དུ་བསད་ན་ནི་སྦྱག་བསྟལ་ཆུང་ངུས་ཀྱང་ཡམ་ལས་ལྷོག་པའི་རྒྱུན་དུ་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན། སྔར་མ་འགའ་ཞིག་གཞན་གྱི་ཁྲག་མཐོང་ནའང་བོག་ནས་འགྱེལ་འགྲོ་བ་བཞིན་ཏེ། ལ་ལ་བདག་གི་ཁྲག་མཐོང་ན། །དཔའ་

@273B བཏང་སྙོག་པར་སྐྱེ་འགྱུར་ཡོད། །ལ་ལ་གཞན་གྱི་ཁྲག་མཐོང་ཡང་། །བོག་ཅིང་བརྒྱལ་བར་འགྱུར་བ་ཡོད། །དེ་ནི་སེམས་ཀྱི་དང་བཏང་དང་། །སྔར་མའི་ཚུལ་ལས་བྱུར་པ་

ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཞིའི་སྒོ་ནས་

རྒྱས་པར་ཟཱའད་པ་ནི། སྡུག་བསྔལ་བྱང་བ་དང་དུ་ལེན་དགོས་ན། ཇི་འདྲ་བ་ལས་བྱང་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་དུ་བླང་སྐལ་ན། འདི་ལ་བརྩུབ་ལས། གནས་ལ་བརྟེན་པ་ནི། ཆོས་གོས་དང་བསོད་སྙོམས་དང་མལ་ཆ་དང་སྐྱན་དང་

ན་བའི་གསོས་སྨན་དང་ཡོ་བྱད་དེ་དག་ནི་ཚངས་སྤྱོད་འཕེལ་བའི་གནས་སོ། །དེ་རྣམས་ངན་པ་དང་ཉང་བ་རྣེད་པ་དང་ཕ་རོལ་པོས་མ་གྲུས་པ་དང་ཡུན་རིང་དུ་བསྙངས་ནས་བྱིན་པ་ལ་མི་དགའ་བ་དང་ཡི་ཆད་པ་མེད་ཅིང་དེ་དག་ལས་བྱང་བའི་

སྡུག་བསྔལ་དང་དུ་ལེན་པའོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་ལ་བརྟེན་པ་ནི། མ་རྣེད་པ་དང་མི་སྐན་པ་དང་སྨད་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་འཇིག་པ་ཟད་པ་རྒ་བ་ན་བ་འཆི་བའི་ཆོས་ཅན་རྣམས་འཇིག་པ་ནས་འཆི་བ་སྟེ་དགྲ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་

ཆོས་ཡིན་ལ། དེ་ཐམས་ཅད་དམ་རི་རི་ལ་བརྟེན་པའི་སྡུག་བསྔལ་རྣམས་ལ་སོ་སོར་བརྟགས་ནས་དང་དུ་ལེན་པའོ། །སྤྱོད་ལམ་ལ་བརྟེན་པ་ནི། འཆག་པ་དང་འགྲེང་བ་དང་འདུག་པ་དང་

ཉལ་བ་ནི་སྨྱོད་ལམ་བཞི་ཡིན་ལ། དེའི་དང་

པོ་དང་གསུམ་པས་སྒྲིབ་པ་རྣམས་ལས་ཉིན་མཚན་དུ་སེམས་སྨྱོང་བ་ན་དེ་ལས་བྱང་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་དུ་ལེན་གྱི། དུས་མ་ཡིན་པར་ཁྲིམ་ཁྲིའམ་རྫ་བཏིང་བཅམ་ལོ་མ་བཏིང་བ་ལ་

ཟློས་འབེབས་པར་མི་བྱེད་པའོ། །ཚེས་

@274A ྈ།། །།ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལ་བརྟེན་པ་ནི། དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་མཆོད་ཅིང་རིམ་གྱི་བྱེད་པ་དང་། བླ་མ་ལ་མཆོད་ཅིང་རིམ་གྱི་བྱེད་པ་དང་། ཚེས་རྣམས་བརྒྱད་བ་དང་། བརྒྱད་བ་རྣམས་གཞན་ལ་རྒྱ་ཆེར་སྨོན་པ་དང་། གསངས་

བསྟོད་དེ་ཁ་ཏོན་དུ་བྱ་བ་དང་། གཅིག་པུ་དབེན་པར་གནས་ཏེ་ཡང་དག་པར་སེམས་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཟིན་པའི་ཞེན་པ་བསྒོམ་པ་སྟེ་ཚེས་འཛིན་པ་བདུན་ནོ། །དེ་དག་ལ་

རྩོལ་བ་ན་སྡུག་བསྔལ་བྱང་བ་དེ་དྲང་

དུ་ལེན་པའི། །སྒོང་མོས་འཚོ་བ་ལ་བརྟེན་པ་ནི། སྐྲ་དང་ཁ་སྤུ་བྲེགས་པ་ལ་སོགས་པས་གཟུགས་མི་སྡུག་པ་ཉམས་སུ་བླང་བ་དང་། གོས་དུས་པ་དང་ཁ་དོག་ངན་པ་ཉམས་སུ་བླང་བ་དང་།

འཇིག་རྟེན་པའི་སྤྱོད་པ་ཐམས་

ཅད་ལས་བསྟམས་ནས་གནས་པས་ཚུལ་གཞན་བྱ་བ་དང་། ཞིང་ལ་སོགས་པ་སྤྲངས་ཏེ་གཞན་ལས་ལྕེད་པས་འཚོ་བས་གཞན་ལ་རག་ལས་པའི་འཚོ་བ་ཅན་དང་། ལྟེད་པ་རྣམས་གསོག་ཅིང་མི་སྤྱོད་པས་ཇི་སྲིད་འཚོ་བའི་

བར་དུ་གཞན་ལས་ཆོས་གོས་ལ་སོགས་པ་འཚོལ་བ་དང་། མི་ཚངས་སྤྱོད་སྤངས་པས་མ་ཤིའི་བར་དུ་མིའི་འདོད་པ་རྣམས་ལས་ལྡོག་པར་བྱ་བ་དང་། གང་དང་བཞད་གད་སོགས་སྤངས་

པས་མཛའ་པོ་དང་སྐྱིང་དུ་སྤྲུག

པ་དང་ཆུང་པོ་གྲོགས་ལ་སོགས་པ་དང་དགའ་མགུར་སྤྱད་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་མ་ཤིའི་བར་དུ་མིའི་དགའ་རྩེད་ལས་ལྡོག་པ་སྤྲ་སྤོངས་མོས་འཚོ་བ་བདུན་ནོ། །དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲུག་

བསྔལ་བྱེད་བ་དང་དུ་ལེན་པའོ། །མངོན་པར་

@274B བརྩེན་པས་དུབ་པ་ལ་བརྟེན་པ་ནི། དགེ་ཕྱོགས་ལ་བརྩེན་པ་ལ་ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་དུབ་པ་དང་འབྲུག་པ་ངལ་བའི་གཞི་ལས་བྱེད་བའི་སྤྲུག་བསྔལ་རྣམས་དང་དུ་ལེན་པའོ། །སེམས་

ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་པ་ནི། དོན་

བྱ་བ་བཅུ་གཅིག་སྟེ། དེ་ལས་སྨྲག་བསྟལ་བྱང་བཞང་དང་དུ་ལེན་པའོ། །འཕྲལ་གྱི་བྱ་བ་ལ་བརྟེན་པ་ནི། ལྷུང་བཟེད་དང་ཆོས་གོས་ཀྱི་ལས་ལ་སོགས་པ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པའི་ཞིང་ལས་དང་ཚོང་དང་རྒྱལ་

པོ་ལ་ཞོ་ཤས་འཆོ་བ་ལ་སོགས་པ་ཁྱིམ་པའི་འཕྲལ་གྱི་བྱ་བ་སྟེ་དེ་ལས་བྱང་བའི་སྨྲག་བསྟལ་དང་དུ་ལེན་པའོ། །དེ་ལྟར་གཞི་བརྒྱད་ལས་བྱང་བའི་སྨྲག་བསྟལ་གང་ཡང་རུང་བས་ཐེབས་ཀྱང་སོ་སོའི་བརྩོན་འགྲུས་མི་གཏོང་ཞིང་

བྱང་ཆུབ་ལ་འདུག་པ་དང་ཞུགས་ནས་བརྒྱོག་པའི་གེགས་སུ་མི་འགྱུར་ལ་ཡིད་མི་དགའ་བ་མེད་པར་འདུག་གོ། །གསུམ་པ་ཆོས་ལ་ངེས་པར་སེམས་པ་ལ་མོས་པའི་བཟོད་པ་བསྒྲིད་པ་ལ་མོས་པའི་ཡུལ་ནི་བརྒྱད་དེ། དང་བའི་

ཡུལ་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ནོ། །མངོན་དུ་བྱ་བའི་ཡུལ་ནི། བདག་མེད་པ་གཉིས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ། །འདིད་པའི་ཡུལ་ནི། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་

མཐུ་ཆེན་པོ་སྟེ་དེ་ཡང་མངོན་པར་

ཤེས་པའི་མཐུ་དང་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་གི་མཐུ་དང་ལྡན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་མཐུ་གསུམ་མོ། །བྱང་དོར་ཀྱི་ཡུལ་ན། ལེགས་པར་སྦྱིད་པ་དང་ཉེས་པར་སྦྱིད་པའི་རྒྱུ་དང་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པ་སྟེ་འདི་གཉིས་སུ་

@275A ཞེས། །བྱའོ། །བདག་པའི་ཡུལ་ན། ཐོབ་བྱའི་དོན་བྱང་ཆུབ་དང་དེ་ཐོབ་པའི་ཐབས་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྟན་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་དེ་འདི་ཡང་གཉིས་སུ་བྱའོ། །ཐོས་བསམ་གྱིས་རྗེས་སུ་བསྟན་པའི་ཡུལ་ན།

ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་ཡུལ་དེ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་གྲོལ་ལུང་པ་བཞེད་དོ། །སྒྲིབས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་ལེའུར་ནི་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་དམ་པའི་ཆོས་ལ་བརྩུད་པར་གསུངས་པས་དེ་བཞིན་དུ་བྱ་དགོས་སམ་སྟམ་

མོ། །མོས་པའི་ཚུལ་ན། ཡུལ་དེ་དག་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་ལ་ངེས་པ་རྣམ་དག་མི་མཐུན་པ་མེད་པར་འཛིན་ཅིང་ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་པའོ། །སྤྲུག་བསྔལ་དང་ལེན་དང་ཆོས་ལ་ངེས་སེམས་

བརྒྱད་ཚན་གཉིས་ནི། བྱང་ས་ལས་

གསུངས་པ་བཀོད་པ་སྟེ།ཁྲད་པར་དུ་ཆོས་ལ་ངེས་སེམས་འདི་རྒྱས་པར་སྣང་ངོ་ །དེ་དག་བསྟན་པའི་ཚེ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ནི། བཟོད་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་བསྟན་པ་ནའང་དམ་པ་དུག་དང་ལྡན་པ་དང་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ཚང་བར་བྱས་ནས་

བསྟན་པ་སྟེ། གཞན་བཟོད་པ་ལ་འགོད་པ་བཟོད་པའི་སྒྲིན་པ་ཡིན་པ་མ་གཏོགས་པ་སྟངས་ཉའད་པ་དང་འདྲའོ་ །ལྟ་པ་དེ་དག་གི་དོན་བསྟུ་བ་ནི། སྟོང་པའི་རྟེན་སེམས་བསྒྲིད་པ་རྣོས་སུ་དན་ཞིང་བསྟོམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་

ཅད་ཟག་པ་ཟད་པའི་བཟོད་པ་ལ་འགོད་པར་འདོད་པའི་རྩ་བ་ཡིན་པས། དེ་ཇི་འཕེལ་དུ་བཏང་ནས་ས་མཐོན་པོའི་བཟོད་པ་རྣམས་ཀྱང་སྟོན་པའི་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་སྟོང་བ་དང་། ལས་དང་པོ་པའི་བཟོད་པའི་བསྟན་བྱ་རྣམས་

@275B དམིགས་ཡྱེད་པར་བྱས་ནས་ཚུལ་བཞིན་དུ་དེ་ལ་སྟོབ་པ་དང་། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་མཚམས་ལས་འདས་ནའང་ཕྱིར་འཆོས་པ་ལ་བརྩོན་པ་དགོས་ཀྱི། དེ་དག་ཉམས་ལེན་གྱི་ཆོ་ཡལ་

བར་དོར་ན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཆེན་པོ་དུ་མས་རྒྱུན་དུ་གོས་

པར་འགྱུར་ཞིང་། སྐྱེ་བ་གཞན་དུའང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྨོན་པ་རྣད་དུ་བྱུང་བ་རྣམས་ལ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བར་འགྱུར་ལ། ལམ་གྱི་གནད་དམ་པར་བལྟས་ནས་ནུས་པ་རྣམས་ད་ལྟ་ནས་བསྒྲུབ་ཅིང་མི་ནུས་པ་རྣམས་

ལའང་བསམ་པ་སྤྱངས་ན། ལག་བཟང་གིས་ཞུས་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆོགས་ཆུང་ངུ་དང་སྤྱག་བསྟལ་ཚུང་ངུས་བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལ་བསླབ་པ་ལ་ལྟ། བརྩོན་

འགྲུས་ཀྱི་ངོ་བོ། དེ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ། བསྒྲུབ་པའི་ཚེ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ། དེ་དག་གི་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དམིགས་པ་དག་བ་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་མངོན་པར་སྤྱོད་པ་སྟེ།

སྨོན་འཇུག་ལས། བརྩོན་གང་དག་ལ་སྤྱོད་འོ། །ཞེས་སོ། །བྱང་ས་ལས་ནི་དག་བ་བསྡུ་བ་དང་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སེམས་མངོན་པར་སྤྱོད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་དེས་

བསྒང་པའི་སྐོ་གསུམ་གྱི་ལས་གཡོ་བ་ལ་ཟཕ་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། བསྡོན་འགྲུས་བརྩམས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་མ་བརྩམས་པའི་ཉེས་དམིགས་མང་དུ་སེམས་པ་སྟེ་དེ་ལ་གོམས་ན་བསྡོན་འགྲུས་བསྒྲིད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཕན་ཡོན་ནི། ལྷག་བསམ་བསྐུལ་བ་ལས། སྡུག་བསྔལ་

@276A ཞེས། །ཀུན་དང་མྱན་པ་སེལ་བྱེད་ཅིང་། །ངན་སོང་ཡོངས་སུ་སྤོང་བའི་གཞིར་གྱུར་པ། །སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱིས་བསྔགས་པའི་བསྡོན་འགྲུས་འཕགས། །གང་ཡིན་དེ་ནི་རྣག་ཏུ་བརྟེན་པར་གྱིས། །འཇིག་རྟེན་འདི་ན་

བཟོ་གང་ཅི་ཡོད་དང་། །འཇིག་རྟེན་འདས་བཟོ་གང་དག་ཅི་ཡོད་པ། །བསྡོན་འགྲུས་བརྩམས་ལ་རྣེད་པར་མི་དཀའ་ན། །མཁས་པ་སུ་དག་བསྡོན་འགྲུས་སྤྲོས་གྱིས་སྐྱོ། །གང་དག་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་ཞུགས་གྱུར་པ། །དེ་དག་རྣམས་

གཉིད་སྐྱོན་རྣམས་མཐོང་ནས་ནི། །རྣག་ཏུ་བསྡོན་འགྲུས་རྩོམ་ལ་གནས་པར་བྱེད། །འདི་ནི་ང་ཡིས་དེ་དག་བསྐུལ་བྱས་ཡིན། །ཞེས་དང་། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། དག་བའི་ཚོགས་ཀྱི་

ནང་ན་བརྩེན་འགྲུས་མཆོག །འདི་ལྟར་དེ་ལ་

བཏེན་ནས་དེ་རྗེས་འཐོབ། །བརྩེན་འགྲུས་ཀྱིས་ནི་མོད་ལ་བདེ་གནས་མཆོག །དངོས་གྲུབ་འཇིག་རྟེན་འདས་དང་འཇིག་རྟེན་གཉིས། །བརྩེན་འགྲུས་ཀྱིས་ནི་སྲིད་སྡུག་འདོད་པ་
འཐོབ། །བརྩེན་འགྲུས་ཀྱིས་ནི་དགེ་པ་རབ་འབྱུང་ལྟན། །

བརྩེན་འགྲུས་ཀྱིས་ནི་འཇིག་ཚོགས་འདས་ནས་བྱོལ། །བརྩེན་འགྲུས་ཀྱིས་ནི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་སངས་རྒྱས། །ཞེས་དང་། བརྩེན་འགྲུས་ལྟན་པ་འོངས་སྡུག་ཀྱིས་ཐམ་མེད། །བརྩེན་འགྲུས་
ལྟན་པ་ཉེན་མོངས་ཀྱིས་ཐམ་མེད། །བརྩེན་འགྲུས་

ལྟན་པ་སྐྱོ་བས་ཐམ་པ་མེད། །བརྩེན་འགྲུས་ལྟན་པ་ཐོབ་པས་ཐམ་པ་མེད། །ཅེས་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱང་། གང་གི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་བའི་ཚོས་དེ་ལྟར་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་
པར་བྱ་བའི་ཆྱུའི་གཙོ་བོ་དང་མཆོག་ནི་བརྩེན་འགྲུས་

@276B ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། གཞན་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། བརྩེན་འགྲུས་ནི་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའོ་ཞེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བསྟན་པས་

སྟོན་པ་མཛད་དོ། །ཞེས་དང་། ཚར་ཕྱིན་བསྟན་པ་

ལས་ཀྱང་། ཡོངས་སུ་སྐྱོ་མེད་བརྩོན་འགྲུས་ཆེ་ལྡན་ན། །མི་འཐོབ་མི་འགྲུབ་རྣམ་པ་གང་ཡང་མེད། །ཅེས་དང་། མི་མིན་ཀུན་ཀྱང་དེ་ལ་ཚན་པར་དགའ། །ཉིང་འཛིན་རྣམ་པ་ཀུན་ཀྱང་འཐོབ་པར་འགྱུར། །ཉིན་མཚན་དུས་རྣམས་འབྲས་བུ་

ཡོད་པར་འདའ། །ཡོན་ཏན་ཚོགས་ཀྱིས་དམའ་བར་འགྱུར་བ་མེད། །མི་ཡི་ཚེས་ལས་འཕགས་པའི་དོན་རྣམས་ཀྱིས། །མེ་ཏོག་ཕྲུག་ལ་བཞིན་རྣམ་པར་འཕེལ། །ཞེས་སོ། །ཉེས་དམིགས་ནི། བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པ་ལས། ལེ་ལོ་ཅན་ལ་ནི་

བྱང་ཆུབ་ཤིན་ཏུ་རིང་ཞིང་རྣམ་པར་རིང་དོ། །ལེ་ལོ་ཅན་རྣམས་ལ་ནི་སྨྲེ་པ་མེད་པ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བར་དུ་མེད་དོ། །ལེ་ལོ་ཅན་ལ་ནི་གཞན་གྱི་དོན་མེད་དོ། །ཞེས་དང་། དེན་པ་ཉིད་གཞག་ལས་ཀྱང་། ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱི་གཞི་གཅིག་ནི། །ལེ་

ལོ་ཡིན་ཏེ་གང་ལ་ཡོད། །གང་ལ་ལེ་ལོ་གཅིག་ཡོད་པ། །དེ་ལ་ཆོས་ཀུན་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བརྩོན་འགྲུས་མེད་ན་ལེ་ལོའི་དབང་དུ་སོང་ནས་དཀར་ཆོས་ཀུན་ཀྱིས་

ཕོངས་པར་འབྱུང་བས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་སྐྱེས་བུའི་

དོན་ཐམས་ཅད་ལས་ཉམས་པར་འབྱུང་རོ། །བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་ལ་གཉིས། རབ་དབྱེ་དངོས་དང་། བརྩོན་འགྲུས་བསྟེན་པའི་ཐབས་སོ། །དང་པོ་ནི་གསུམ་སྟེ། གོ་ཆའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། དགེ་བའི་ཆོས་སྡུད་ཀྱི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། སེམས་

@277A ཅི། །ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་བརྩོན་འགྲུས་སོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་སེམས་རྣམས་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་ན་སྡུང་བའི་སྡུ་རོལ་ནས་སེམས་ཀྱི་སྒྲུབ་སྟོན་དུ་འགྱོ་བའི་བསམ་པའི་གོ་ཆ་འདི་ལྟ་བུ་གྱོན་པར་བྱེད་དེ། བདག་ནི་བསྐལ་པ་

ཆེན་པོ་སྟོང་དང་ཡུན་མཉམ་པའི་ཉིན་ཞག་བསགས་པའི་བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་བྱེ་བ་ཕྲག་འབུམ་འབྱུང་གྱིས་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་སྡུག་བསྔལ་བསལ་བའི་ཕྱིར་དུ། སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་ཁོ་ནར་གནས་ནས་

སངས་རྒྱས་འཕེབ་པར་འབྱུང་ནའང་སྤྱོད་བྱེད་དེ་རྫོགས་བྱང་གི་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་པར་བྱེད་ལ་བརྩོན་འགྲུས་ལ་ཞུགས་པའང་མི་གཏོང་ན། དུས་ཀྱི་ཡུན་དེ་ལས་ཐུང་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་ཆེས་

ཆུང་བས་ལྟ་ཅི་སློས་སྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་གོ་ཆའི་

བརྩོན་འགྲུས་སོ། །བྱང་སེམས་གང་བརྩོན་འགྲུས་དེ་འདྲ་བ་ལ་མོས་པ་ཙམ་དང་དད་པ་ཙམ་བསྒྲིད་པ་དེ་ཡང་བརྟན་པོ་ཡིན་ཏེ། ཐ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་རྒྱུ་རྟས་པར་བྱེད་ན་བརྩོན་འགྲུས་དེ་

དང་ལྡན་པ་ལྟ་ཅི་སློས། དེ་ལ་ནི་བྱང་ཆུབ་དང་གཞན་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་ལས་གང་ལ་སེམས་ཤུམ་པའམ་དཀའ་བ་སྤྱད་དགོས་པའི་བྱ་དཀའ་བ་ཅི་ཡང་མེད་པར་བྱང་ས་ལས་གསུངས་ཏེ། འདི་འདྲ་བའི་བསམ་པ་ལ་གོམས་པར་བྱས་ན་ཐེག་པ་

ཆེན་པོའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱས་པ་སད་ངེས་པའི་རྒྱུར་འགྲོ་བས་སྤྱང་བར་བྱའོ། །ཞར་ཕྱིན་བསྟུས་པ་ལས་ཀྱང་། སྔ་ཕྱིར་འཁོར་བའི་མཐའ་དང་མཉམ་ཙམ་དུ། །རྒྱ་ཆེ་རིང་བའི་ཉིན་དང་མཚན་གྱུར་ལ། །དེ་འདྲ་བསགས་པས་ལོར་བྱུར་

@277B དུས་རིང་བའི། །བསྐལ་པ་རྒྱ་མཚོའི་ཆུ་ཐིགས་བྱངས་སྐེད་ཀྱིས། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་སེམས་ཤེགས་སྐྱེ་འབྱུར་ལ། །དེ་འདྲའི་རྣམ་པས་ཚོགས་གཞན་རེ་རེ་ཞིང་། །བསྟུབ་དགོས་

བྱང་ཀུང་སྐྱིང་རྡེས་སྐྱོ་བ་མེད། །བྱང་ཆུབ་དམ་པ་སྐྱིད་

ལུག་མེད་པར་བསྐྱབ། །འཁོར་ཚེ་རང་གི་སྡུག་བསྔལ་སེམས་བཏང་ཞིང་། །གོ་ཆ་བརྟན་པ་དཔག་ཡས་དེ་བསྐྱེད་ན། །བརྟུལ་ཞུགས་དཔའ་བོ་སྐྱེ་རྡེའི་ངང་ཅན་ལ། །ཡང་དག་ཟློང་པ་དང་པོ་ཡིན་པར་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་པའང་གོ་ཆའི་

བསྟོན་འགྱས་སོ། །གཞན་ཡང་འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ནས་ད་ལྟ་ཡན་ཆད་ལ་ཞག་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་ཞག་སུམ་ཅུ་ལ་ཟླ་བ་དང་དེ་བཅུ་གཉིས་ལ་ལོར་བྱས་པའི་ལོ་འབུམ་སོང་བ་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཅིག་སྐྱེ་ཞིང་། སངས་རྒྱས་གཅིག

མཐོང་ལ་དེ་འདྲ་བ་གཟྱེའི་ཀུང་གི་བྱེ་མའི་གྲངས་དང་མཉམ་པ་གཅིག་གིས་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་སེམས་དང་སྦྱོད་པ་ཤེས་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་དང་སྦྱོད་པ་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་ཀྱང་མི་ཞུམ་པའི་

གོ་ཆ་ལ་གོ་ཆ་མི་ཟད་པར་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་ཞུས་པ་ལས་གསུངས་ཏེ་གོང་ན་མེད་པའི་གོ་ཆའི་བསྟོན་འགྱས་སོ། །མདོར་ན་འདི་འདྲ་བའི་བསམ་པ་རེ་བསྐྱེད་ནུས་ན་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པ་

བདེ་བླག་ཏུ་རྫོགས་ཤིང་སྒྲིབ་པ་དཔག་ཏུ་

མེད་པ་འདག་ལ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྒྱུ་མཚོག་ཏུ་འགྱུར་ཞིང་། ཡུན་རིང་ལྟར་རིང་བ་ལ་དགའ་བ་དེ་ཙམ་དུ་སྣང་དུ་འཚང་རྒྱ་ལ། སྟོང་པ་མཐའ་ཡས་པ་དང་དུས་ཆེས་རིང་བ་སོགས་ལ་སྟོང་ཅི་ཡང་མེད་པར་དུས་ཐུང་ངུས་འཚང་རྒྱ་

@278A ཞེས། །བར་འདོད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ལ་ཆེས་རིང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་སྨིང་སྟོབས་རྣོ་དུ་བྱང་བ་སྐྱེ་བ་ལ་གེགས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གོ་ཆ་གྲོན་ནས་གང་གི་དོན་དུ་བརྩོན་

འགྲུས་རྩོམ་པ་ལ་གཉིས་ལས། དགེ་བའི་ཚོས་སྡུད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ནི། ཕྱིན་ངྒག་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་སྟོར་བའོ། །སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ནི། དོན་བྱ་བ་བཟུ་གཅིག་ལ་ཇི་ལྟར་རིགས་

པར་སྟོར་བའི་བརྩོན་འགྲུས་སོ། །གཉིས་པ་བརྩོན་འགྲུས་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་ནི། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་དཀར་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་དང་གནས་པ་དང་འཕེལ་བ་འདི་ལ་རག་

ལས་པས་འདི་བསྒྱིད་པའི་ཉམས་ལེན་ནི་ཤིན་ཏུ་

གལ་ཆེའོ། །དེ་ཡང་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྷའི་གཞུང་ཉིད་གོ་སྐྱ་ཞིང་སྐྱོང་བདེ་ལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མཐོང་བས་དེའི་ལུགས་བརྟོད་པར་བྱའོ། །འདི་ལ་བཞི། བསྟོན་འགྲུས་ཀྱི་གེགས་འགལ་ཆུབ་སྤང་བ་དང་། མཐུན་ཆུབ་དཔུང་གི་ཚོགས་བསགས་པ་དང་།

དེ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་ལྟར་བླང་བ་དང་། དེ་ལས་ལུས་དང་སེམས་ལས་སུ་རུང་བར་བྱ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མི་མཐུན་ཕྱོགས་དོས་བཟློང་བ་དང་། དེ་སྤོང་བའི་ཐབས་བསྟེན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལམ་ལ་མི་འཇུག་པ་ལ་

གཉིས་ཀ། སྐྱབ་རྒྱས་པར་མཐོང་ཡང་མི་འཇུག་པ་དང་བདག་གིས་དེ་འདྲ་བ་སྐྱབ་གཏ་ལ་རྒྱས་སྨན་སྟེ་ཞུམ་ནས་མི་འཇུག་པའོ། །སྐྱབ་རྒྱས་མི་རྒྱས་ལ་བློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་ནས་མི་བསྐྱབ་པའང་ཡོད་མེད་ཀྱི། འདིར་ནི་བྱོལ་བ་དོན་གཉིར་ལ་འཆད་པས་

@278B སྐབས་མིན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། ད་དུང་ལོང་ཡོད་སྨམ་ནས་ཕྱི་བཞོལ་བྱེད་པའི་ལེ་ལོ་ཅན་དང་། དེ་མིན་ཀྱང་བྱ་བ་དམན་པ་ཐ་མལ་པའི་བྱ་བ་རྣམས་ལ་ཆགས་པས་ཟིལ་

ཀྱིས་ནོན་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྤྱོད་འཇུག་ལས། དེ་ཡི་

མི་མཐུན་ཕྱོགས་བཤད་བྱ། །ལེ་ལོ་ངན་ལ་ཞེན་པ་དང་། །སྐྱེད་ལུག་བདག་ཉིད་བརླས་པའོ། །ཞེས་སོ། །ལེ་ལོ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ནི། སྙོམ་ལས་དང་བདེ་བ་དམན་པའི་རོ་ལ་ཆགས་པ་དང་གཉིད་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་སྙེད་པ་དང་འཕོར་བ་ལ་སྐྱོ་ཤས་མེད་པ་

རྣམས་ཏེ། སྙོམ་ལས་བདེ་བའི་རོ་སྲུང་དང་། །གཉིད་ལ་བརྟེན་པའི་སྙེད་པ་ཡིས། །འཕོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་མི་སྐྱོ་ལས། །ལེ་ལོ་ཉེ་བར་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །ཁ་ཅིག་ཤིང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་པ་ཇི་ལྟར་དུ་སྐྱེ་བ་བསྟན་པར་འདོད་དོ། ।

དེ་སྲུང་བའི་ཐབས་བསྟེན་པ་ལ་གསུམ་ལས། ཕྱི་བ་ཤེལ་ཀྱི་ལེ་ལོ་འགོག་པ་ལ་གསུམ། ལུས་ཐོབ་པ་འདི་སྡུང་དུ་འཇིག་པ། ཤི་བའི་འོག་ཏུ་ངན་འགྲོར་ལྟུང་བ། སྨར་ཡང་རྟེན་བཟང་པོ་འདི་རྙེད་དཀའ་བ་གསུམ་བསྒོམས་ནས་ལོང་ཡོད་དུ་འཛིན་

པའི་ལེ་ལོ་བཀག་ནས་ལོང་མེད་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པའོ། །དེ་གསུམ་ནི་སྔར་སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །བྱ་བ་ངན་པ་ལ་ཆགས་པ་དགག་པ་ནི། དམ་པའི་ཆོས་ནི་འདི་ཕྱིར་

དགའ་བ་མཐའ་ཡས་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དང་། དོན་མེད་པའི་ཅལ་

ཅོལ་སྨྲ་བ་དང་རྣོད་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཡེང་རྣམས་འདིའི་དོན་ཆེན་པོ་ཉམས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཕྱི་མར་དོན་མ་ཡིན་པ་སྨྲག་བསྟལ་དུ་མ་བསྒྲེད་པའི་གནས་སུ་མཐོང་ནས་བསྒོམས་ལ་དགག་པར་བྱ་སྟེ། དགའ་བའི་རྒྱུ་ནི་མཐའ་ཡས་པའི། །

@279A ཞེས། །དམ་ཚོས་དགའ་བའི་མཆོག་སྟྲངས་ནས། །སྨྲག་བསྟལ་རྒྱུ་ནི་རྣམ་གཡེང་དང་། །རྣོད་སོགས་ལ་ཁྱོད་ཅི་ཕྱིར་དགའ། །ཞེས་སོ། །སྒྲིག་ལུག་པའམ་བདག་ཉིད་བརྟས་པ་དགག་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཕྱི་བཞོལ་དང་བྱ་བ་

ངན་ཞེན་བ་གག་ནས་དམ་པའི་ཚོས་ལ་སྤྲོ་བ་བྱུང་ཡང་དེ་ཙམ་གྱིས་མི་ཚོག་གི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་སྤྲོང་དགོས་པས་དེ་ལ་བདག་འདྲ་བས་བསྒྲུབ་མི་རུས་སོ་སྙམ་དུ་ཞུམ་ན་དེ་བས་ལ་བར་བྱའོ། །འདི་ལ་གསུམ། ཐོབ་བྱ་ལ་སྒྲིད་ལུག་པ་དགག་པ་དང་། གང་དུ་གནས་ནས་བསྒྲུབ་པའི་གནས་ལ་ཞུམ་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐོབ་བྱ་སངས་རྒྱས་ནི་སྒྲིན་མཐའ་དག་ཟད་པ་དང་ཡོན་ཏན་

མཐའ་དག་རྫོགས་པ་ཡིན་ན། བདག་གིས་ནི་ཡོན་ཏན་སྣ་རེ་

བསྟན་པ་དང་སྐྱོན་སྣ་རེ་འགོག་པའང་ཆེས་དཀའ་བར་སྣང་བས་བདག་འདྲ་བས་ནི་འབྲས་བུ་དེ་འདྲ་བ་ཐོབ་པར་གྱ་ལ་རྒྱས་སྨན་པའི་ཞུམ་པ་དངོས་སུ་བྱང་ན་ནི་སེམས་བསྐྱེད་གཏོང་བས་ཉེས་དམིགས་ཆེ་ལ། མ་བྱང་ཡང་དང་པོ་ནས་དེའི་མཐའ་

དགག་དགོས་སོ། །འགོག་ཚུལ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་བདེན་པ་དང་ཡང་དག་པ་གསུང་གི། བརྒྱན་དང་ལོག་པ་མི་གསུང་བའི་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུ་དེས་སྨྲ་བུ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་གསུངས་ན། བདག་ནི་མིར་སྐྱེས་

པས་རྟེན་བཟང་ལ། བླང་དོར་ལ་དཔྱོད་པའི་བློའི་མཐུ་ཡོད་པས་བདག་གིས་བརྩོན་པ་མ་བཏང་ན་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འཐོབ་སྙམ་དུ་གཟེངས་བསྟོད་དེ། བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་གཅིག་ལ་ཞེས། །སྐྱེད་ལུག་པར་ནི་མི་བྱ་སྟེ། །འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་

@279B གཤེགས་པ་ནི། །བདེན་པ་གསུང་བས་བདེན་འདི་གསུངས། །སྨྲ་བྱ་ཤ་སྨྲ་བྱང་བ་དང་། །དེ་བཞིན་སྲིན་བྱར་གང་ལྷུར་པ། །དེས་ཀྱང་བརྩོན་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་ན། །བྱང་ཆུབ་

འཐོབ་དཀའ་བླ་མེད་འཐོབ། །བདག་ལྟ་རིགས་

ཀྱི་མིར་སྐྱེས་ལ། །ཕན་དང་གནོད་པ་ངོ་ཤེས་ནས། །བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པ་མ་བཏང་ན། །བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཅེས་མི་འཐོབ། །ཅེས་སོ། །གཞན་ཡང་སྟོན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཞུགས་པ་དང་མ་འོངས་པ་

ན་འཚང་རྒྱ་བ་དེ་དག་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཟིན་ཞིག་གིས་ལམ་བསྟུབས་པ་མིན་གྱི། བདག་ཅག་འདྲ་བ་ཞིག་ཁོ་ན་ཡར་ལ་ཇེ་མཐོར་གཤེགས་ནས་སངས་རྒྱས་པ་དང་རྒྱ་བའོ་སྙམ་དུ་བསམས་ནས་ཞུམ་པ་དགག་སྟེ། དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་

ལས།ཅ བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ནི་འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དབྱ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གང་དག་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་དེ་དག་དང་། གང་དག་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བ་དེ་དག་དང་། གང་དག

མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ཀྱང་། ཚུལ་འདི་འདྲ་བ་དང་ལམ་འདི་འདྲ་བ་དང་བརྩེན་འགྱུས་འདི་འདྲ་བས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས། མངོན་པར་རྫོགས་

པར་འཚང་རྒྱ། མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་

བར་འགྱུར། ཞེས་བྱ་བ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་དག་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་གྱུར་པ་ཤ་སྟག་ལས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་གྱི། བདག་ཀྱང་ཅི་ནས་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་

@280A ཞེས། །ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་བར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་གི་བརྩེ་འགྲུས་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་བརྩེ་འགྲུས་ཀྱིས་བདག་གིས་ཀྱང་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་བཙལ་

ལོ་འབད་དོ། །ཞེས་དང་། ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པར་བསྟོད་པ་ལས་ཀྱང་། གང་སྤུ་ལ་ལ་དག་གིས་བདེར་གཤེགས་གོ་འཕང་བརྙེས་པ་དེ་དག་ཀྱང་། །འདི་བས་ཤེན་ཏུ་སྣང་པའི་གནས་སྐབས་དག་ཏུ་ལྷུང་བ་བྱུང་ངོ་ཞེས། །དེ་སྐད་

ཁྱོད་ཀྱིས་ཉམ་ངར་ལྷུང་བའི་ཚེ་ཡང་བདག་ཉིད་སྣང་མ་མཛད། །བདག་ལ་སྣོད་པ་མི་རྩང་སྐྱེས་བུ་དར་བཞུམ་པར་བགྱིད་པ་ལགས། །ཞེས་སོ། །ཞུམ་པ་སྐྱེ་བ་དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་

མཐའ་ཡས་ཤིང་འབྲས་བུ་རྒྱུའི་རྩེས་སུ་

བྱེད་པས་ལམ་གྱི་ཚོ་ཡོན་ཏན་སྒོ་མཐའ་ཡས་པ་ནས་བསྒྲུབ་པ་དང་། སྒོན་སྒོ་མཐའ་ཡས་པ་ནས་དགེ་དགོས་པར་ལེགས་པོར་གོ་ནས་དེ་ནས་རང་སྟེང་དུ་བལྟས་པ་ན་ཞུམ་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི། སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པ་དེ་ཉམས་

ལེན་གྱི་དུས་སུ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་ཤུ་མོ་རེ་ལ་རྒྱང་འདེད་དང་ཕུར་ཚུགས་བྱས་པས་འགྲུབ་སྟམ་དུ་ལམ་གྱི་གོ་བཞིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སོང་ན་དལ་ལྟའི་དུས་བཞིན་དུ་ཞུམ་པ་གཏན་མི་སྐྱེའོ། །འོན་ཀྱང་དེ་བཟང་རྟགས་མིན་གྱི། ལམ་གྱི་འགྲོ་ཚུལ་ལ་

ངེས་པ་མ་རྟེད་པའམ་གོ་བཞར་ཐོང་ཀྱང་རང་གིས་ལག་ཏུ་མ་བླངས་པས་སྐུ་སྐུ་འདྲ་བ་ཞིག་གིས་བསྒྲིབས་པས་ལན་པ་ཡིན་ཏེ། ཉམས་ལེན་ལ་གཏུགས་པ་ན་ལམ་གྱི་འགོ་མཇུག་རང་རིམ་བསྒྲིགས་པའི་ལུས་ཚང་བ་ཙམ་

@280B རེ་བསྟན་པ་ནའང་དེ་ཙམ་དགོས་ན་སུས་རྩུས་ཟེར་ནས་ལེགས་པར་སྒོང་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཤ་ར་བའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། ལག་ལེན་ལ་མ་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་

པ་ཀུན་མདའ་འཕེན་མིག་ལ་སྣ་བར་སོང་ནས་ཞུམ་པ་

ཙམ་མི་འོང་ད་ལྟ་ཆོས་ལེགས་པོར་ཚང་བ་རང་མེད་པས་ཞུམ་པ་དང་རང་ཁྲད་དུ་གསོད་པའི་སར་ཕྱིན་པར་མི་འདུག་སྟེ། ལེགས་པར་ཚང་ན་ཞུམ་པ་དང་ཁྲད་གསོད་འབྱུང་ཉེན་ཆེ་གསུང་སྟེ་ཤིན་ཏུ་མད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཐོབ་པའི་ཐབས་ལ་

ཞུམ་པ་དགག་པ་ནི། སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ལ་རྣད་ལག་ལ་སོགས་པ་བཏང་དགོས་ལ། དེ་འདྲ་བ་བདག་གིས་མི་རྣམ་སོ་སྐམ་ན་དེ་ཙམ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ནི་བཟོད་དགོས་ཏེ། སྡུད་པ་རྣམས་ལ་མ་ཞུགས་པར་རང་དགར་བསྡད་པ་ལའང་འཚོར་

བར་འཚོར་བ་ན་ལུས་བཙད་པ་དང་དྲལ་བ་དང་ཕུག་པ་དང་བསྡེགས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་བརྟེད་ལས་འདས་པ་རྣོང་ལ་དེར་ཡང་རང་གི་དོན་མ་གྲུབ་ཅིང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་དཀའ་བ་སྤྱོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་ནི་སྡུག

བསྔལ་སྔ་མའི་ཚ་ཙམ་ཡང་མེད་ལ། རང་གཞན་གྱི་དོན་འགྲུབ་པའི་དགོས་པའང་ཆེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འོན་ཏེ་ཤད་ལག་ལ་སོགས་པ། །གཏང་དགོས་བདག་ནི་འཇིགས་ཤེ་ན། །ལྷི་དང་ཡང་བ་

མ་དཔྱད་པར། །རྟོངས་པས་བདག་ནི་

འཇིགས་པར་ཟད། །བསྐལ་པ་བྱེ་བ་གྲངས་མེད་དུ། །ལན་གྲངས་དུ་མར་བཅད་པ་དང་། །དབུགཏ་དང་བསྲེག་དང་གཞེག་འགྱུར་གྱིས། །བྱང་ཆུབ་འཐོབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །བདག་གི་བྱང་ཆུབ་བསྒྲུབ་པ་ཡི། །སྨྲག་བསྟལ་འདི་ནི་ཚོད་

@281A ཞེས། །ཡོད་དེ། །ཟུག་རྔུ་ཁོང་བརླག་གཅོད་བསལ་ཕྱིར། །ལུས་རྣ་བའི་སྨྲག་བསྟལ་བཞིན། །སྣན་པ་ཀུན་ཀྱང་གསོར་བྱེད་ཀྱི། །མི་བདེ་བ་ཡིས་ནད་མེད་བྱེད། །དེ་བས་སྨྲག་བསྟལ་མང་པོ་དག །གཞོམ་ཕྱིར་

མི་བདེ་ཆུང་བཟོད་བྱ། །ཞེས་སོ། །ལུས་གཅོད་བ་ནི་དང་པོ་ནས་འཇིགས་པའི་ཚེ་མི་གཅོད་གི། སྦྱིན་པ་ལ་རིམ་གྱིས་བསླབས་པས་རང་ལུས་ལ་ཆགས་པ་ལོག་ཅིང་། སྐྱེ་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྟོབས་རྒྱས་པའི་ཚེ་དོན་ཆེན་པོར་འགྱུར་ན་གཅོད་བས་

གཅོད་བའི་དུས་སུ་ནི་དཀའ་བ་མེད་དེ། གསོ་དཔྱད་ཕལ་པ་འདི་འདྲ་བའང་། །སྣན་པ་མཆོག་གིས་མ་མཛད་དེ། །ཚོ་གཞིན་ཏུ་འཇམ་པོ་ཡིས། །ཤད་ཆེན་དཔག་མེད་གསོ་བར་

མཛད། །ཆོོད་མ་ལ་སོགས་སྨིན་པ་ལའང་། །འདྲེན་པས་ཐོག་མར་

སྨོོན་བར་མཛད། །དེ་ལ་གོམས་ནས་ཕྱིས་ནས་ནི། །རིམ་གྱིས་རང་གི་ཤ་ཡང་གཏོོང་། །གང་ཆོོ་རང་གི་ལུས་ལ་ནི། །ཆོོད་སོགས་ལྟ་བུའི་ཟློོ་སྐྱེས་པ། །དེ་ཆོོ་ཤ་ལ་སོགས་གཏོོང་བ། །དེ་ལ་དཀའ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོོད། །ཅེས་སོ། །དེས་ན་ཁ་ཅིག་ཕ

རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་པས་ལུས་སྤོོག་གཏོོང་དགོོས་པས་གདུང་བ་བསྐྱེད་ཅིང་། བྱ་དཀའ་བའི་ལམ་མོོ་ཟེར་བ་ནི་གཞུང་འདིས་ལེགས་པར་བཀག་སྟང་སྟེ། བྱ་དཀའ་བའི་འདུ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་རིང་ལ་མི་གཏོོང་ལ། ཆོོད་མ་སོགས་སྟེར་བ་དང་འདྲ་བར་

ཤིན་ཏུ་སྐྱ་བའི་ཆོ་གཏོོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་དུ་གནས་ནས་ལམ་བསྒྲུབ་པའི་གནས་ལ་ཞུམ་པ་དགག་པ་ནི། སངས་རྒྱས་བསྒྲུབ་པ་ནི་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པ་བླངས་ནས་བྱེད་དགོོས་ལ། དེའི་ཚེ་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་གནོོད་

@281B པས་དེ་ལྟ་བུ་དེ་མི་རྣམ་སོོ་སྐྱམ་ན། བྱང་སེམས་ཀྱིས་སྙིག་སྦྱངས་པས་རྒྱུ་ལོག་པས་འབྲས་བུ་ཆོོར་བ་སྡུག་བསྔལ་མི་འབྱུང་ལ། འཁོར་བ་རང་བཞིན་མེད་པ་སྐྱུ་མ་ལྟར་རྟོོགས་པ་

བརྟན་པས་སེམས་ལ་སྦྱིན་བསྟལ་མེད་ཅིང་ལུས་སེམས་བདེ་བས་

རྒྱས་ན་འཚོང་བར་སྔོད་ཀྱང་སྐྱོ་དོན་མེད་པས་དེ་ལྟར་བསམ་སྟེ། སྲིག་པ་སྤྱངས་ཕྱིར་སྦྱིན་བསྟལ་མེད། །མཁས་པའི་ཕྱིར་ན་མི་དགའ་མེད། །འདི་ལྟར་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་། །སྲིག་པས་སེམས་དང་ལུས་ལ་གནོད། །བསོད་ནམས་ཀྱིས་ནི་

ལུས་བདེ་ལ། །མཁས་པ་ཡིས་ནི་སེམས་བདེ་ན། །གཞན་དོན་འཚོང་བར་གནས་ཀྱང་ནི། །སྣོང་རྟེ་ཅན་དག་ཅི་སྟེ་སྐྱོ། །ཞེས་དང་། དེ་བས་སྐྱོ་ངལ་ཀུན་སེལ་བའི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་ཞོན་ནས། །བདེ་ནས་བདེ་བར་འགྲོ་བ་ལ། །སེམས་ཤེས་སུ་

ཞིག་སྟྲིད་ལུག་འབྱུར། །ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་དུས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འགོར་བས་ཀྱང་ཡིད་ཞུམ་པར་མི་བྱ་སྟེ་དུས་རིང་བ་ཙམ་སྐྱོ་བའི་རྒྱུ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་སྦྱིན་བསྟལ་ཚབས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ན་དུས་ཐུང་ཡང་སྐྱོ་ལ། སྦྱིན་བསྟལ་མེད་ཅིང་

བདེ་ན་དུས་རིང་བ་ཡང་མི་སྐྱོ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། སྦྱིན་བསྟལ་བ་ལ་དུས་ཐུང་ཡང་། །བཟོད་དཀའ་ཡུན་རིང་སྨོས་ཅི་དགོས། །སྦྱིན་བསྟལ་མེད་ཅིང་བདེ་བ་ལ། །མཐའ་

ཡས་དུས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་གནོད། །དེ་ལ་ལུས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་

མེད། །ཡིད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གཅིག་ཡོད། །དེ་ནི་སྐྱིང་རྡེས་འཇིག་རྟེན་སྡུག །དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ཡུན་རིང་གནས། །དེ་བས་སངས་རྒྱས་རིང་ཐོགས་ཞེས། །བློ་དང་ལྡན་པ་སྐྱིད་མི་ལུག །ཉེས་ཟད་ཡོན་ཏན་དོན་དུ་ནི། །འདི་ལ་རྟག་ཏུ་འབད་པར་བྱ། ।

@282A ཞེས། །ཞེས་སོ། །ཡང་འཚང་རྒྱ་ལ་ཆོགས་མཐའ་ཡས་པ་རྫོགས་དགོས་ལ། དེ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བས་མི་རྟུས་སོ་སྙམ་དུ་ཞུམ་པར་མི་བྱ་སྟེ། ཆེད་དུ་བྱ་བ་སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་དུ་ཐོབ་བྱ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་

ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ། དུས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་གནས་པ་ལ་དམིགས་ནས་ཆོགས་མཐའ་ཡས་པ་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ་སྙམ་ནས་སྟོམ་པ་བརྟུང་བ་ན། གཉིད་ལོག་མ་ལོག་དང་སེམས་གཞན་དུ་

གཡེངས་མ་གཡེངས་ཐམས་ཅད་དུ་བསོད་ནམས་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་སྟོམ་པ་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་རྟག་ཏུ་གསོག་པས་ཆོགས་མཐའ་ཡས་པ་རྫོགས་པར་མི་དཀའ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་

ལས། ཕྱོགས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་ནམ་མཁའ་དང་། །

ས་དང་ཆུ་དང་མེ་དང་རླུང་། །རྗེ་ལྟར་མཐའ་ཡས་དེ་བཞིན་དུ། །སྟུག་བསྔལ་སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་འདོད། །སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་དེ་དག་ནི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྣོང་བརྩེ་བས། །སྟུག་བསྔལ་དག་ལས་བྱངས་བྱས་ཏེ། །སངས་

རྒྱས་ཉིད་ལ་དགོད་པར་འོས། །དེ་ལྟར་བརྟན་པར་གནས་དེ་ནི། །མི་ཤུལ་བའམ་ཤུལ་ཡང་རུང་། །ཡང་དག་ཟློངས་པ་ནས་བརྒྱང་སྟེ། །བག་མེད་གྱུར་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས། །མཐའ་

ཡས་ཕྱིར་ན་སེམས་ཅན་བཞིན། །བསོད་ནམས་མཐའ་

ཡས་རྣམ་གསོག་འགྱུར། །མཐའ་ཡས་དེས་ན་སངས་རྒྱས་ཉིད། །མཐའ་ཡས་འཕྲིན་མི་དཀའ་ཞེས་བྱ། །གང་ཞིག་དཔག་མེད་དུས་གནས་ཏེ། །ལུས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་དོན་དུ། །བྱང་

ཆུབ་དཔག་ཏུ་མེད་འདོད་ཅིང་། །དཀྱེ་བ་དཔག་ཏུ་

@282B མེད་བྱེད་པ། །དེས་ཀོ་བྱང་ཆུབ་དཔག་མེད་ཀྱང་། །དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྣམ་བཞི་ཡིས། །ཚོགས་ཀྱིས་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར། །རྗེ་ལྟ་བུར་ན་འཕྲིན་མི་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་

བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཅེས་ཤེན་

ཏུ་ཤུགས་དྲག་ནས་ཡིད་བསྐྱོད་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་དུས་ཐུང་དུ་ཞིག་ལ་ཐོབ་ན་སྣམ་པ་ཡིན་ན་ཤེན་ཏུ་ངོ་མཚར་ཡང་། དེ་དག་གི་ཕྱོགས་ན་མེད་པའི་ཚེ་དུས་ཤིན་ཏུ་རིང་བ་དང་སྤྱོད་པ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་སྤྱོད་དགོས་

པ་དང་དཀའ་སྤྱད་མང་དུ་དགོས་པ་རྣམས་མཐོང་བ་ན། དེ་ལྟར་སོང་ན་སུས་ཀྱས་སྣམ་ནས་ཉེ་ལམ་འཚོལ་བ་སྐད་བྱེད་ན་ནི་སྤྱོན་སེམས་ལ་བརྩུད་ནས་གནོད་ཅིང་། འཇུག་སེམས་ལ་དངོས་སུ་གནོད་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཀྱི་

ནུས་པ་ཇི་དམན་དུ་སོང་ནས་འཚང་རྒྱ་ལ་ཆེས་རིང་དུ་འགྱོ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྟོབས་ཆེས་ཆེར་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ། རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་ཀློ་སྒྲོན་དང་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དང་ལེགས་པར་འགལ་བའི་

ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཞུམ་ནས་བསྡད་པས་ནི་ཅི་ལ་ཡང་མི་ཕན་ཞིང་ཇི་ཞུམ་དུ་འགྱོ་བས་བྱང་ཆུབ་བསྒྲུབ་པའི་ཐབས་རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་པར་བྱས་ནས་བློ་གཟིངས་བསྟོད་ན་དོན་རྣམས་

འགྲུབ་པ་ལགས་ན་ཡོད་པ་དང་འདྲ་སྟེ། སྐྱེས་

རབས་ལས། ཞུམ་པས་ཕོངས་ལས་ཐར་ལ་མི་ཕན་ཀྱི། །དེ་བས་སྙུ་ངན་གདུང་བར་མ་བྱེད་པར། །དགོས་པའི་དོན་བསྒྲུབ་མཁས་ལ་བརྟེན་བྱས་ན། །རབ་ཏུ་དཀའ་བའང་སྒྲ་བས་ཐར་བར་འགྱུར། །དེ་བས་འཇིགས་ཤིང་མི་དགའ་མ་བྱེད་པར། །

@283A ྱྱ། །ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་ཐབས་ཀྱིས་དགོས་པ་སྒྲུབས། །མཁས་པའི་གཟི་བརྗིད་བརྟན་པས་གཟིར་བསྟོད་ན། །དོན་རྣམས་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པ་ལགས་ན་ཡོད། །ཅེས་སོ། །འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་རྒྱ་ཆེན་

པོ་ལ་སྒོབ་ཆུལ་རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་ཀྱང་ཞུམ་པ་མེད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་དན་དོན་ཙམ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་མི་བྱེད་པ་གཉིས་དང་ལྡན་པ་ཞིག་དགོས་པར་ཡང་ཡང་གསུངས་པ་ལ། དལ་ལྡེ་ཡོན་ཏན་ལྟར་སྣང་རེའམ་ཡོན་ཏན་

མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཀྱང་ཕྱོགས་གཅིག་ཙམ་ཞིག་སྐྱེས་ན་ལམ་གྱི་ས་ཆེན་པོ་ཞིག་བཅད་དོ་སྟམ་ཞིང་དེ་ཀ་གོམས་པས་ཆོག་པར་འཛིན་ལ། ལམ་གྱི་གནད་ལ་མཁས་པ་ཞིག་གིས་ལུང་རིགས་

ཀྱི་རྒྱ་བར་ནས་བཏོན་ནས་དེ་ཡང་ཡོན་

ཏན་ཆ་གཅིག་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་གང་ཡང་མི་ཕྱིན་ནོ་ཞེས་བརྡ་སྦྱད་དེ་གོ་རྒྱུ་ཞིག་བྱུང་ན་ཡིད་ཤིན་ཏུ་ཞུམ་ནས་འགྲོ་བར་སྣང་བས་ཡོན་ཏན་ཕྱོགས་རེས་ཆོག་པར་མི་འཛིན་པར་གོང་མའི་ཁྲུད་པར་འཆོལ་བ་དང་།

བསྟན་བྱ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་སྨོད་དགོས་ཀྱང་ཞུམ་པ་མེད་པ་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པར་སྣང་ངོ་། །གཉིས་པ་མཐུན་རྐྱེན་དཔྱང་གི་ཚོགས་བསགས་པ་ལ་བཞི། མོས་པ་དང་། བརྟན་པ་དང་། དགའ་བའི་སྟོབས་བསྒྲིད་པ་དང་། དོར་བའི་སྟོབས་

སོ། །དང་པོ་ནི། འདུན་པས་བསྒོན་འགྱས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པར་གསུངས་པས་འདིར་མོས་པ་ནི་འདུན་པའོ། །དེ་བསྒྲིད་དགོས་པ་ནི། བདག་ནི་སྟོན་དང་དུ་ལྡར་ཡང་། །ཚོས་ལ་མོས་དང་བྲལ་བ་ཡིས། །ཕོངས་པ་འདི་འདྲ་བྱུང་བར་གྱུར།།

@283B སྙ་ཞིག་ཆོས་ལ་མོས་པ་གཏོང་། །དག་བའི་ཕྱོགས་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །རྩ་བ་མོས་པར་ཐུབ་པས་གསུངས། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །མོས་པ་ཇི་ལྟར་བསྒྲིད་པ་ནི། དེའི་ཡང་རྩ་བ་རྟག་ཏུ་

ནི། །རྣམ་སྨིན་འབྲས་བུ་བསྒོམས་པས་སོ། །ཞེས་

དཀར་གནག་གི་ལས་ལས་འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་འབྱུང་བའི་ཚུལ་བསྟོམ་པ་ལ་བཤད་དེ། དད་པས་འདུན་པའི་རྟེན་བྱེད་པར་གསུངས་པས་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱང་བ་དང་བྱང་བར་འདོད་པ་གཉིས་བསྟེད་པའི་ཕྱིར་

རོ། ཅི་ཡང་ལས་འབྲས་སྨྱེ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་དང་། དེ་དག་ལས་འདས་པའི་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་སེམས་པ་ཡིན་ཏེ་སྐབས་ཀྱིས་ཤེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཐེག་ཆེན་ལ་མོས་ནས་དེའི་སྤོར་ཞུགས་པ་

ནི་རང་གཞན་གྱི་ཉེས་པ་མཐའ་དག་བསལ་བ་དང་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་བསྒྲུབ་པར་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་ལ། ཉེས་པ་རེ་རེ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་དག་པར་བྱེད་པ་དང་ཡོན་ཏན་རེ་རེ་མཐར་ཐུག་པར་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ལ་བསྐལ་པ་དུ་མ་

ཞེག་གོམས་དགོས་ན། བདག་ལ་ནི་དེ་དག་སེལ་བ་དང་བསྒྲུབ་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཚ་ཞས་རེ་ཡང་མི་སྣང་བས་བདག་གིས་དལ་བ་དོན་མེད་དུ་བཏང་འདུག་གོ་སྣམ་དུ་བསམས་ནས་རང་

ལ་རང་གིས་བསྒྲུལ་དགོས་ཏེ། བདག་དང་གཞན་

བྱི་ཉེས་པ་ནི། ངལཝ་མེད་བདག་གིས་གཞོམ་བྱ་སྟེ། གང་དུ་ཉེས་པ་རེ་རེ་ལའང་། བསྐལ་པ་རྒྱ་མཚོར་ཟད་གྱུར་པ། ཉེས་ཟད་རྩོམ་པ་དེ་ཡི་ནི། ཆ་ཡང་བདག་ལ་མ་མཐོང་ན། སྡུག་བསྔལ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་གནས། བདག་ཀོ་ཅིས་ཏེ་སྨིང་

@284A ཞེས། མ་གས། བདག་དང་གཞན་བྱི་ཡོན་ཏན་ནི། མང་པོ་བདག་གིས་བསྒྲབ་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ཡོན་ཏན་རེ་རེ་ལའང་། བསྐལ་པ་རྒྱ་མཚོར་གོམས་འགྱུར་བ། བདག་ནི་ཡོན་ཏན་ཆ་ཙམ་ལའང་། གོམས་པ་ནམ་ཡང་

མ་སྐྱེས་ཏེ། ཅི་ཞིག་ལྟར་རྟེན་སྐྱེ་བ་ནི། བདག་གིས་དོན་མེད་བྱས་པ་མཚར། ཞེས་སོ། བཅུན་པའི་སྟོབས་ནི། གང་ལ་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པ་དེ་ལས་མི་ལྡོག་པར་མཐར་འབྱིན་པའོ། དེ་ཡང་དང་པོ་ཅི་རྙང་རྙང་དུ་མི་འཛུག་པར་ལེགས་

པར་བཅགས་ལ་རྣས་པ་ལྟ་ན་འཛུག་ལ། མི་རྣས་ན་མི་འཛུག་པ་དང་ཞུགས་ནས་བར་སྐབས་སུ་འདོར་བ་ལས་དང་པོ་ནས་མི་རྩོམ་པ་མཆོག་ཡིན་ནོ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། དམ་བཅས་པ་བར་

མ་དོར་འདོར་བ་ལ་གོམས་ན་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་

ཡང་དེའི་རྒྱུ་མཐུན་གྱིས་བསླབ་པ་ཁས་བླངས་པ་སོགས་འདོར་བས་ཆོ་དེར་སྡིག་འཕེལ་བ་དང་། སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་དེའི་འབྲས་བུ་སྨྱག་བསྟལ་འཕེལ་བ་དང་སྔ་མ་དེ་བྱ་བར་བསམས་པས་དགེ་བ་གཞན་མི་འགྱུབ་པ་དང་། སྔ་མ་དེ་ལས་ལོག

པས་དེའི་འབྲས་བུ་དམན་པ་དང་སྔ་མ་དེ་ཉིད་ཀྱང་མཐར་མ་ཕྱིན་པས་རྫོགས་པར་མི་འགྱུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོར་ན་གང་བྱ་བར་ཡི་དམ་བཅས་པ་དེ་ཡང་མགོ་མི་ཐོན་ལ་གཞན་འགྱུབ་པའི་ཡང་གེགས་སུ་འགྱུར་ཞིང་རྒྱུ་མཐུན་གྱིས་སྟོམ་པ་

ཁས་བླངས་པའི་དམ་བཅའ་ཡང་མི་བརྟན་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དང་པོ་སྟོར་བ་བརྟགས་ནས་ནི། །བརྩམ་མམ་ཡང་ན་མི་བརྩམ་བྱ། །མ་བརྩམས་པ་ནི་མཆོག་ཡིན་གྱི། །བརྩམས་ནས་སྟོག་པར་མི་བྱའོ། །སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་དེ་གོམས་ཤིང་། །སྡིག

@284B དང་སྨྱག་བསྟལ་འཕེལ་འགྱུར་ཏེ། །གཞན་དང་འབྲས་བུའི་དུས་ཀྱང་ནི། །དམན་གྱུར་དེ་ཡང་འགྱུབ་མི་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་དམ་བཅའ་མཐར་ཕྱིན་པར་འདོད་པས་ང་རྒྱལ་

གསུམ་བསྡོམ་པར་བྱ་སྟེ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་

རྣམ་པ་སྟེ། །གསུམ་པོ་དག་ལ་ང་རྒྱལ་བྱ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ལས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་ནི། གཞན་སུ་ལ་ཡང་རང་གི་ལམ་བསྟུབ་པའི་བྱོགས་ཀྱི་བལྟོས་པ་མི་འཆའ་བར་རང་ཁོ་ནས་བསྟུབ་པ་སྟེ། བདག་ཉིད་གཅིག་པུས་བྱའོ་ཞེས། །འདི་ནི་ལས་ཀྱི་

ང་རྒྱལ་ཉིད། །ཅེས་དང་། བཤེས་སྦྱིངས་ལས་ཀྱང་། ཐར་པ་བདག་ལ་རག་ལས་འདི་ལ་ནི། །གཞན་གྱིས་བྱོགས་བགྱིར་ཅི་ཡང་མ་མཆིས་ཀྱི། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །འདི་ནི་གཞན་ལ་མི་རེ་བར་བདག་གཅིག་པུས་བསྟུབ་བོ་སྟམ་པ་ལ་ང་

རྒྱལ་དང་འདྲ་བ་ཡོད་པས་དེར་བཏགས་པའོ། །རྒྱས་པའི་ང་རྒྱལ་ནི། འབྱོ་བ་རྣམས་ནི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་དུ་གྱུར་པས་རང་གི་དོན་ཡང་བསྟུབ་པར་མི་རྒྱས་ན་གཞན་གྱི་དོན་ལྟ་ཅི་སྨོས། བདག་གིས་ནི་རང་གཞན་གྱི་དོན་བསྟུབ་པར་རྒྱས་སོ་

སྟམ་ནས་བསྟུབ་པ་སྟེ། ཉོན་མོངས་དབང་མེད་འཇིག་རྟེན་འདིས། །རང་དོན་བསྟུབ་པར་མི་རྒྱས་པས། །འབྱོ་བས་བདག་གིས་འདི་བྱའོ། །ཞེས་

སོ། །གཞན་ཡང་འདི་དག་ཀྱང་དམན་པའི་ལས་ལ་རྟོལ་བ་མི་གཅོད་

ན་བདག་འབྲས་བུ་ཀུ་ནོམ་པ་བསྒྲུབ་པའི་ལས་ཅིའི་ཕྱིར་མི་བྱེད་སྙམ་དུ་བསམས་ནས་བསྒྲུབ་པ་སྟེ། གཞན་དག་དམན་པའི་ལས་བྱེད་ན། །བདག་ཉིད་ཀྱང་ནི་ཇི་ལྟར་འདྲུག །ཅེས་སོ། །འོན་ཀྱང་དེ་གཉིས་བསྒྲུབ་པ་ན་གཞན་ཁྱད་དུ་བསད་ནས་རང་

@285A ཞེས། །ལ་སྤྲོམ་པས་བསྒྲུབ་པ་མིན་གྱི། བརྩེ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བལྟས་ནས་ང་རྒྱལ་དང་མ་འབྲེས་པར་བྱ་སྟེ། ང་རྒྱལ་གྱིས་འདི་མི་བྱེད་དེ། །བདག་ལ་ང་རྒྱལ་མེད་པ་མཆོག །ཅེས་སོ། །གཞན་གྱིས་མི་ནུས་

པ་བདག་གིས་ནུས་སྙམ་པ་ཡང་ང་རྒྱལ་དང་ཆོས་མཐུན་པས་ང་རྒྱལ་དུ་བཏགས་སོ། །ཉོན་མོངས་པའི་ང་རྒྱལ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱད་དུ་བསད་ནས་བདག་འདི་དག་ལས་རྒྱལ་བར་བྱ་ཡི། འདི་དག

བདག་ལས་ནམ་ཡང་རྒྱལ་བར་མི་བྱའོ་སྙམ་དུ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་འཛོམས་པ་ལ་བློའི་དཔའ་བསྟེད་ནས་བརྩམ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། བདག་གིས་ཀུན་ལས་རྒྱལ་བྱ་སྟེ། །བདག་ལས་སུ་ཡང་

རྒྱལ་མི་བྱ། །རྒྱལ་བ་སེང་གེའི་སྒས་དག་པས། །

ང་རྒྱལ་འདི་ལ་གནས་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་མ་བྱས་པར་སྲོག་ཤིན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཆུང་དུས་ཀྱང་གནོད་པར་རྒྱས་པ་ནི། ཤི་བའི་སྡུག་དང་ཕྲད་ཀྱང་ན། །ཁ་ཡང་མཁའ་ལྡིང་ལྟ་བུང་སྟོང་། །གལ་ཏེ་བདག་ཉིད་ཉམ་ཆུང་ན། །ལྟུང་བ་

ཆུང་དུའང་གནོད་པར་བྱེད། །ཁྱམ་བཅས་རྩོལ་ལ་བ་དོར་བ་ལ། །ཕོངས་ལས་ཐར་བ་ཡོད་དམ་ཅི། །ཞེས་སོ། །ཤ་ར་བའི་ཞལ་ནས། ཆོས་བོར་བའི་བདེ་བ་ལ་སྐར་གྱི་བདེ་བ་ལས་ལྷག་པ་ཡང་མེད་ལ། འདིར་ཆོས་བོར་ན་ཕྱི་མ་ཕན་ཆད་

དུ་སྡུག་བསྔལ་སྐུ་མཐའ་མེད་པ་ཉམས་སུ་བླང་དགོས་པ་ཡང་བསམ། རང་གིས་རྩོལ་བ་མ་བྱས་ན་ཉོན་མོངས་པས་ཀྱང་སྐྱེང་རྩེ་མི་བལྟ། གཉེན་པོ་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་བསྒོམ་མི་རྒྱས་པས་དེད་རང་རྩོགས་པར་བྱེད་ཟེར་ནས་མི་འོང་། སངས་

@285B རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དག་གིས་ཀྱང་བསྐྱབ་པར་མི་རྒྱས་གསུང་ངོ་། །སྔ་མ་ལྟ་བུའི་ང་རྒྱལ་བྱས་ན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཆེན་པོས་ཀྱང་བར་དུ་གཅོད་མི་རྒྱས་པས། དེས་ན་ང་

རྒྱལ་དེ་བསྒྲེད་དགོས་པ་ནི། ང་རྒྱལ་རྩེལ་བ་བསྒྲེད་པས་

ནི། །ཆེན་པོ་ཡིས་ཀྱང་ཐུབ་པར་དཀའ། །དེ་བས་སེམས་ནི་བརྟན་པོ་ཡིས། །ལྷུང་བ་རྣམས་ནི་གཞོམ་བྱ་སྟེ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་སྣྲུབ་པ་པོ་ལྷུང་བས་ཕམ་པར་བྱས་ན་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་ལས་རྒྱལ་བར་འདོད་པ་ནི་

མཁས་པས་ཁྲེལ་བའི་གནས་ཡིན་ཏེ། བདག་ནི་ལྷུང་བས་ཕམ་བྱས་ན། །ཁམས་གསུམ་རྒྱལ་འདོད་བཞད་གད་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །དེ་ནི་ཉོན་མོངས་ལ་ཁྲད་གསོད་བྱས་ནས་འཇོམས་པར་འདོད་པས་ཉོན་མོངས་པའི་ང་རྒྱལ་ཞེས་བཏགས་

སོ། །རྣམ་ཐཱར་མཛད་པ་རྣམས་དེ་དང་མི་འདྲ་བར་འཆད་མོད། གཞུང་ལ་སྐབས་འགྲིག་གམ་སྣམ་མོ། །དེ་ལྟར་ན་གཞན་ལ་རེ་བ་བཀག་ནས་རང་གཅིག་པུས་བྱེད་པར་གོ་བགོ། དེ་ཡང་གཞན་གྱིས་རང་ལྟར་བྱ་བར་མི་རུས་ཀྱི། རང་གིས་

ནུས་སོ་སྣམ་དུ་གདེང་འཆའ། དེ་ལྟར་མཐོང་ནས་བསྒྲུབ་པའི་ཚེ་ཡང་ཉོན་མོངས་ཕར་ལ་གཞོམ་གྱི། དེས་ཚུར་ལ་ནམ་ཡང་འཇོམས་མི་ནུས་པར་བྱེད་པའི་བློའི་བརྟན་པ་བསྒྲེད་ཅིང་དམ་བཅའ་

བར་སྐབས་སུ་འདོར་བའི་ཉེས་དམིགས་

བསམས་ལ། ལེགས་པར་བརྟགས་ནས་གང་བྱ་བར་ཡི་དམ་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མཐར་འབྱིན་འདོད་ཀྱི་བློ་བརྟན་པོ་མ་རྙེད་ཀྱི་བར་དུ་སྦྱང་བར་བྱའོ། །དགའ་བའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་ནི། དེ་ལྟར་འདུན་པ་དྲག་པོའི་མོས་པའི་སྟོབས་

@286A ཞེས། །ཀྱིས་བརྩེོན་འགྲུས་མ་སྐྱེས་པ་བསྐྱེད་ཅིང་སྐྱེས་ཟིན་མི་བྱེད་པའི་ཆུར་བརྟན་པའི་སྟོབས་སམ་ང་རྒྱལ་གྱི་སྟོབས་བསྐྱབས་ནས་དང་པོར་འཇུག་པའི་ཚེ་ཡང་དགའ་བཞིན་དུ་འཇུག་པ་དང་། ཞུགས་པའི་ཚེ་

ཡང་ལས་དེའི་འཕྲོ་གཅོད་པར་མི་འདོད་པས་མི་ངོམས་པའི་བསམ་པ་ནི་དགའ་བའི་སྟོབས་ཡིན་པས་དེ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་མི་ངོམས་པའི་ཚུལ་ཇི་འདྲ་བ་ཞེག་བསྟེན་པ་ནི། རྩེད་མོའི་བདེ་འབྱས་འདོད་པ་ལྟར། །འདི་ཡིས་བྱ་

བའི་ལས་གང་ཡིན། །ལས་དེ་ལ་ནི་ཞེན་བྱ་སྟེ། །ལས་དེས་མི་ངོམས་དགའ་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བྱིས་པ་རྣམས་རྩེད་མོའི་ལས་ལ་ངོམས་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་དང་འབྲས་བའི་

ཟླ་སྒྲིས་སྒྲིས་སུ་འབད་པའོ། །དེ་ཡང་འབྲས་བུ་

བདེ་བས་མི་ངོམས་པ་བཞིན་དུ་དེའི་རྒྱུའི་ལས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་ངོམས་དགོས་ཏེ། ཐ་མལ་པ་རྣམས་འབྲས་བུ་བདེ་བ་འཐོབ་མི་འཐོབ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ལ་ཡང་འབད་རྩལ་འཇུག་ན། ལས་གང་སྨྱད་ན་འབྲས་བུ་བདེ་བ་འབྱུང་བར་ངེས་པ་ལ་སྐྱོས་སུ་

མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེ་བའི་དོན་དུ་ལས་བྱས་ཀྱང་། །བདེ་འགྲུར་མི་འགྲུར་གཏེ་ལ་མེད་ཀྱི། །གང་གི་ལས་ཉིད་བདེ་འགྲུར་བ། །དེ་ལས་མི་བྱེད་ཇི་ལྟར་བདེ། །ཞེས་སོ། །རྒྱུ་མཚན་འདིས་ཀྱང་ངོམས་པར་མི་རིགས་ཏེ། སྨྲ་བྱིའི་སོར་ཆགས་

སྨྲང་རྩི་ལྟའི། །འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་ངོམས་ན། །རྣམ་སྨིན་བདེ་ལ་ཞེ་བ་ཡི། །བསོད་ནམས་ཀྱིས་ལྟ་ཅི་སྟེ་ངོམས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མངར་བའི་ངོ་རྩང་ཟད་མྱང་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་བལྟགས་ན་ལྷེ་གཡོག་པའི་སྨྲ་བྱི་རྣོན་པའི་སོ་

@286B ལ་ཆགས་པའི་སྨྲང་རྩི་དང་འབྲ་བར་འཕྲལ་བདེ་རྩང་ཟད་ཡོད་ཀྱང་། འདི་ཕྱིར་སྤྱག་བསྟལ་ཚབས་ཆེ་བ་སྟེར་བའི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིད་དུ་འོང་བ་སྨྱད་པ་ལ་ཡང་ངོམས་པ་མི་སྣང་

ན། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པའི་འཕྲལ་དང་ཡུན་

གྱི་བདེ་བ་མཐའ་ཡས་པ་སྟེར་བའི་ཚོགས་ཀྱིས་ཅི་སྟེ་ངོམས་པར་རིགས་སྣམ་དུ་བསམས་ལ་མི་ངོམས་པའི་བསམ་པ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དེས་ན་གང་ལ་འཇུག་པའི་དགེ་བའི་ལས་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་དག

ལ་འཇུག་པ་ན་ཉི་མས་གདུངས་པའི་གླང་ཆེན་ཉི་མ་ཕྱེད་ཀྱི་དུས་སུ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་པད་མཚོར་འཇུག་པ་ལྟ་བུའི་ཟླ་མ་སྐྱེས་ཀྱི་བར་དུ་སྟུང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟའི་ལས་ཚར་ཕྱིན་བྱའི་ཕྱིར། །ཉི་མ་ཕྱེད་དུས་གདུངས་པ་ཡི། །གླང་ཆེན་

མཚོར་ཕྱད་མཚོར་འཇུག་ལྟར། །ལས་དེ་ལ་ཡང་འཇུག་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །དོར་བའི་སྟོབས་ནི། བཙོན་འགྲུས་བརྩམས་པས་ལུས་སེམས་དུབ་ན་རེ་ཞིག་ངལ་བསོ་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཤིན་ཏུ་སྐྱོ་ཞིང་སུན་པས་ཕྱིས་བཙོན་

པའི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ངལ་སོས་མ་ཐག་ཡང་བཙོན་འགྲུས་བརྩམ་ཞིང་སྤྱ་མ་ལེགས་པར་མཐར་ཐོན་ན་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་མི་བྱ་བར་གོང་མ་གཞན་ཞིག་བྱ་བ་ལ་བཙོན་

འབྲས་བརྩམ་དགོས་ཏེ། སྟོབས་ཉམས་པ་དང་

རྣེས་འབྲེལ་ན། །སྐར་བྱའི་དོན་དུ་དོར་བར་བྱ། །ལེགས་པར་ཟིན་ན་ཕྱི་མ་དང་། །ཕྱི་མ་འདོད་པས་དེ་སྣང་བྱ། །ཞེས་སོ། །ཕྱི་མ་འདི་གལ་ཆེ་སྟེ། ཡོན་ཏན་སྔ་མ་རེས་ཆོག་ཤེས་བྱས་ན་ཁྱད་པར་གོང་མ་མང་པོ་འཐོབ་པ་ལ་གེགས་ཆེན་

@287A ཞེས། །པོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་ནི་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་ལྷགས་བསྟན་ཏེ་ཏ་ཅང་བརྟུན་ངས་ཏེ་རྩོལ་བ་དྲག་པ་དང་ཏ་ཅང་ལྷོད་པ་གཉིས་ཀ་སྤངས་ནས་ཆུ་བོའི་རྒྱུན་བཞིན་དུ་ན་རེ་བ་ཞེག་དགོས་ཏེ། དཔལ་

ལྟན་མ་ཁོལ་གྱིས། ཁྱད་པར་འཕགས་པར་བཀྱེ་བ་ལ། །ཁྱོད་ལ་ཐང་ལྷོད་འགའ་མ་བྱུང་། །དེ་སྐད་ཁྱོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྣམས། །ཐོག་བྱང་རིམ་པ་དབྱེར་མ་མཆེས། །ཞེས་སོ། །པོ་ཏ་བའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། ས་མོ་གླུ་པའི་ར་མདའ་ལྟ་བུས་མི་

འོང་། བྱང་པའི་ར་མདའ་དང་པོ་སོས་བདལ་ནས་ཐག་པ་མ་སྐྱེབ་བར་དུ་འདེད། དེ་བཞིན་དུ་སོས་བདལ་ཡུན་བསྲིངས་ནས་བྱེད་དགོས། དཔེར་ན། ཤིག་གིས་སོས་བདལ་ནས་མ་བསྟད་པར་

ཕྱིན་པས་སྐྱུར་དུ་ཕྱིན། ལྷོ་བས་ཐེབས་རེ་

མཆོངས་ཤིང་བསྡད་པས་མ་ཕྱིན་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུང་རོ། །དེ་ལྟར་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་འགལ་རྐྱེན་གསུམ་དོས་བཟུང་ནས་གཉེན་པོ་བསྟེན་ཏེ་ཉམས་སྐྱད་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བའི་མཐུན་རྐྱེན་མོས་པ་དང་ཞུགས་ཟིན་མི་ལྡོག་པའི་རྒྱུ་བརྟན་

པ་དང་ལས་དེ་ལ་འཇུག་པ་ན་ཡང་འཕྲོ་གཅོད་པར་མི་འདོད་པ་དགའ་བའི་སྟོབས་བསྐྱེད་ཅིང་། དོར་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་ལུགས་ལ་མཁས་པ་ན། བརྩོན་འགྲུས་ལ་ལྷུར་ཟླང་བའི་སྟོབས་བསྐྱེད་དགོས་པས་དེ་

བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་སྤང་བྱ་སྤོང་བའི་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པའི་ཚེ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ནི། འཐབ་རྩིང་དགྲ་དང་ལྡན་ཅིག་ཀུ། །གཡུལ་ངོར་རལ་གར་ལྷགས་པ་བཞིན། །ཉོན་མོངས་མཚོན་ལས་བཟློར་བྱ་ཞིང་། །ཉོན་མོངས་དགྲ་རྣམས་འཇིགས་

@287B པར་བཀང་། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། དཔེར་ན། འཐབ་མོ་བ་རྩིང་པ། ལས་དེ་ལ་གོམས་པའི་མཁས་པ་ནི་དགྲ་དང་རལ་ག་སོགས་འགྱེད་པའི་ཚ་ཐ་རོལ་འཇོམས་པ་གཅིག་པུའི་རྩེས་

མི་བྱེད་ཀྱི། རང་ལ་ཚུར་མཚོན་གྱི་གནོད་པ་

འབབ་པ་ལས་བཟུང་བ་ལ་མ་ཁས་པ་དང་། ཞར་ལ་འཛོམས་པ་གཉིས་ཀའི་ལས་བསྒྲུབ་པ་བཞིན་དུ། སྒྲུབ་པ་པོ་ཡང་ཉོན་མོངས་དང་འཐབ་པའི་ཚེ་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་ཚུར་སེམས་ལ་རྣ་འབྱིན་པ་ལ་ཟོན་བྱེད་ཅིང་བཟུང་བ་དང་། ཞར་ལ་གཉིན་པོ་

བསྟེན་ནས་འཛོམས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་ཁས་པར་བྱས་ནས་བརྩེ་བ་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཉོན་མོངས་ཆ་གཅིག་གི་བྱེད་པ་ཞིག་གི་ཐུབ་ཉོན་མོངས་གཞན་ཞིག་གིས་ཀྱང་དགེ་བའི་ཆ་འགའ་ཞིག་འཕྲོག

པའམ། ཡང་ན་སེམས་ལ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཆེ་བ་ཞིག་བསྒྱིད་པས་གཉིས་ཀ་མཉམ་པོར་སོང་ནས་དགེ་སྦྱོར་ལ་སྒྱིད་འོང་བར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་དཔེར་བརྗོད་ན་ཆོས་བྱེད་པ་ལ་ཤེས་པ་གལ་ཆེ་བར་འདུག་སྟམ་ནས་ཤེས་པ་ཙམ་ལ་སྣིང་པོར་

བཟུང་ནས་རྟུད་བཅད་པ་ན་མི་ཤེས་པའི་རྟོངས་པ་ཐོས་པས་བསལ་ཡང་ཉོན་མོངས་གཞན་ལ་ཟོན་མ་བྱས་པས་དེའི་རིང་ལ་ཉེས་སྤྱོད་དུ་མས་གོས་ནས་རྒྱུད་ཆེས་མ་རུངས་པར་འགྱུར་བ་

དང་། ཤེས་པ་ལས་ཀྱང་རྒྱུད་འདུལ་བ་གལ་ཆེ་

བར་འདུག་སྣམ་ནས་བསྒོམ་པ་གཅོ་བོར་བྱས་ཏེ། རྟོངས་པའི་དགྲ་ལ་ཟོན་བྱེད་པ་དོར་ནས་ཆོས་མ་ཉན་ཅིང་མ་བསླབས་པས་རང་གིས་ཁས་བླངས་པའི་སྡོམ་པ་རྣམས་ཀྱི་བཅས་པའི་འཇུག་ལྟོག་ལ་ཆེས་རྩོངས་ནས་རྒྱུན་དུ་ལྷུང་བས་འཇོམས་པ་

@288A ཞེས། །ལྷུ་བུའོ། །དེ་ལྟར་ཉོན་མོངས་དང་འཐབ་པའི་ཚེ་ཡང་གཡུལ་འཕྲོད་པའི་དུས་སུ་ལག་ནས་རལ་གྲི་ལྷུང་ན་བསད་ཀྱིས་དོགས་པའི་འཇིགས་པས་ལོང་ཡོད་མི་བྱེད་པར་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ལེན་པ་ལྟར། སྒང་བླང་

གི་འཇུག་ལྟོག་གི་དམིགས་རྣམ་མ་བཟེད་པའི་དྲན་པའི་མཚོན་ཤོར་ན་ངན་འགྲོར་ལྷུང་བའི་འཇིགས་པས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་དྲུབ་ཀྱང་བྱང་ན། །འཇིགས་པས་སྐྱེར་དུ་ལེན་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་དྲན་

པའི་མཚོན་ཤོར་ན། །དམྱལ་བའི་འཇིགས་དྲན་སྐྱེར་དུ་བླང་། །ཞེས་སོ། །དྲན་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བ་འདི་མཁོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། དབང་ཕྱུག་ལུས་གཏེགས་དྲན་པ་བདེར་

གཤེགས་ཀྱིས། །བགྲོད་པ་གཅིག་པའི་

ལམ་དུ་ཉེ་བར་བསྟན། །དེ་ནི་བསྒོམས་ནས་མངོན་པར་བསྟང་བཀྱི་སྟེ། །དྲན་པ་ཉམས་པས་ཚོས་ཀུན་འཇིག་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །གང་ལ་དྲན་པ་བསྟེན་པའི་ཡུལ་ལ་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ལེགས་པར་ཕྱེ་བ་ཞིག་དྲན་པས་འཛིན་པ་ཡིན་

གྱི། དྲན་པ་ལ་རང་དབང་དུ་ཡུལ་འབྱེད་རུ་མེད་དོ། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཕྱེ་བ་དགོས་ན་སྤྲིར་གསུང་རབ་ནས་བཤད་པའི་འཇུག་ལྡོག་གི་གནས་ཐམས་ཅད་དང་ཁྱད་པར་དུ་རང་རང་གིས་ཁས་གང་བླངས་པའི་སྡོམ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྣང་

བླང་རྣམས་ཡིན་པས་དེ་དག་ལ་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་བསྟེན་ན་ཉམས་ལེན་རྫོགས་པར་འགྱུར་གྱི། སེམས་དམིགས་པ་ལ་འདོགས་པ་གཅིག་པུ་ལ་དྲན་ཤེས་བསྟེན་པ་ཙམ་ཀྱིས་ནི་གང་ཡང་མི་ཕྱིན་ནོ། །དེ་ཡང་གཡུལ་དུ་རལ་གྲི་དང་

@288B པོ་ནས་མ་ཤོར་བ་ལ་འབད་པ་དང་། བརྒྱ་ལ་ཤོར་ན་ཡང་དེ་མ་ཐག་ལེན་པ་ནི་བསད་ཀྱིས་དོགས་པའི་འཇིགས་པ་ཆོག་ཙམ་མིན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ལ་ཐུག་པ་ལྟར། ལམ་བསྒོམ་པ་པོས་

ཀུང་དང་པོ་ནས་སྣང་བྲྙང་མ་བརྙེད་པའི་དན་པ་ཤོར་

དོགས་བྱེད་པ་དང་། ཤོར་ན་ཡང་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བསྟེན་པ་ནི་དན་པ་ཉམས་པའི་ཚེ་ཉེས་ལྟུང་གིས་གོས་པའི་འབྲས་བུ་ངན་སོང་དུ་ལྟུང་བ་ལ་འཇིགས་པ་ཆོག་ཙམ་མ་ཡིན་པར་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ལ་ཐུག་གོ། །དེ་ཡང་ལས་འབྲས་ལ་

མཐིལ་དུ་བྱས་ནས་སྐྱོང་བ་ལ་རག་ལས་པས་འོ་སྐོལ་དེ་དག་ལ་གདམས་པ་ཟབ་མོ་ཡིན་སྟམ་པའི་བློ་མི་སྐྱེ་བ་རྣམས་ལ་ལམ་གྱི་ཤད་དམ་པ་མ་ཁས་པ་མགུ་བའི་སྐྱབ་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱི་རྩ་བ་ཆད་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཏེཉོན་ཐུང་ངུ་ཙམ་

ལ་ཡང་འཇིགས་པར་བལྟས་ནས་རྒྱུན་འཕྲད་དུ་མི་འཇུག་པར་དེ་མ་ཐག་ནས་དགག་དགོས་པ་ཅི་ཡིན་སྟམ་ན། དཔེར་ན། དུག་མདས་ལུས་ལ་རྨ་ཟུང་ཟད་ཅིག་བཏོད་ན་དེ་ལ་བཅེན་ནས་རང་པོར་མི་ཐོགས་པར་ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་དུག་རྒྱས་

པར་འགྱུར་བས་རྨ་དེ་བཅད་ནས་འབོར་དགོས་པ་ལྟར། ཉེས་སྤྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་སེམས་ལ་རྨ་ཟུང་ཟད་ཅིག་ལས་མ་བཏོད་ཀྱང་དེ་ཡལ་བར་དོར་ན་སྡུར་དུ་སེམས་ལ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པས་ཆུང་ངུར་

མི་འབྱུར་གྱི། ཆེན་པོར་འབྱུར་བས་དང་པོ་ནས་མི་

འབྱུང་བར་འགོག་པ་དང་གལ་ཏེ་བྱང་ན་ཡང་དེ་མ་ཐག་ཏུ་རྒྱུན་བཅད་དགོས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཁྲག་ལ་བརྟེན་བཅས་ནས། །དུག་ནི་ལུས་ལ་ཁྱབ་འབྱུང་བ། །དེ་བཞིན་བླག་ནི་རྟེད་གྱུར་ན། །ཉེས་པས་སེམས་ལ་ཁྱབ་པར་འབྱུར། །ཞེས་སོ། །

@289A ཞེས། །འོ་ན་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བར་འདོད་པས་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་ཇི་ལྟར་བསྟེན་སྐྱམ་ན། ཉངས་མར་བཀང་བའི་སྣོད་བསྐྱར་ལ། །རལ་གྲི་ཐོགས་པས་དྲུང་བསྡད་དེ། །བོན་གསོད་བསྟིགས་

འཇིགས་པ་ལྟར། །བརྐུལ་ཞུགས་ཅན་གྱིས་དེ་བཞིན་བསྒྲིམ། །ཞེས་པ་ལྟར་བསྒྲིམ་དགོས་ཏེ། འདི་ཀླ་ཀློ་ཡ་ནའི་བྱང་བའི་མཐའ། ལུང་ནས་གསུངས་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བསྒྲིམས་པའི་ཚེ་སྒྲིབ་ཉེས་སྤྱོད་དང་

ཁྲོད་པར་དུ་གཉིད་ལ་སོགས་པ་ལེ་ལོའི་རྒྱུ་འོང་བར་སྣང་ན་དང་དུ་མི་ལེན་པར་གདོང་ནས་བཟློག་དགོས་ཏེ། དེ་བས་པང་དུ་སྤྱལ་འོང་ས། །ཇི་ལྟར་རིངས་སུ་སྡང་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་

གཉིད་དང་སྐོམ་འོངས་ན། །སྡུང་དུ་དེ་དག

བརྟོག་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་འཕྲོ་གཅོད་པ་ཙམ་མིན་གྱི། ཉེས་པ་བྱང་བ་དེ་ལ་ཡིད་མི་དགའ་བ་བསྐྱེད་དགོས་པས། བདག་སྟོན་ཡང་འདི་ལྟར་སོང་བས་དང་བར་དུ་འཁོར་བར་འཁྱམས། ཁྱད་པར་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོམ་

པ་བརྒྱང་ནས་དེའི་བསྣབ་བྱའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་གནས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྣང་བའི་གནས་སོ་སྐྱམ་དུ་བསམ་པ་དང་། ད་ཕྱིན་ཆད་ཉེས་པ་འདི་ཡི་མི་འབྱུང་བ་ཞིག་བྱའོ་སྐྱམ་དུ་ཕྱིན་ཆད་སྤྱོམ་པའི་

འཕེན་པ་གཉིས་ཀ་མང་དུ་གཏང་སྟེ། ཉེས་

པ་བྱུང་བ་རེ་རེ་བཞིན། །བདག་ལ་སྣང་ནས་ཅི་ནས་ཀྱང་། །བདག་ལ་ཕྱིས་འདི་མི་འབྱུང་བ། །དེ་ལྟར་བྱ་ཞེས་ཡུན་རིང་བསམ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྩ་བ་དྲན་པ་སྟོབས་ལྡན་རྒྱུན་ཆགས་

སུ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་གང་ཟག་པ་ལ་འབད་པར་བྱ་

@289B སྟེ། དམ་པའི་ཆཉེས་དང་དམ་པའི་བྱོགས་དང་འབྱོགས་པ་དང་། དེའི་རྒྱུ་མང་དུ་ཐོས་པ་སོགས་ཀྱི་ལས་ལ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཇི་ལྟར་གནས་སྐབས་འདི་དག་

ལ། །དྲན་པ་གོམས་པ་ཉིད་འགྱུར་ཞེས། །རྒྱུ་འདི་

ཡིས་ནི་ཕྲད་པའམ། །རིགས་པའི་ལས་ནི་འདོད་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་མདོར་བསྡུ་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསླབ་པའི་སྡུང་བླང་ལེགས་པར་དམིགས་ཕྱེད་པའི་ཐོས་པ་བྱས་ནས། ཤེས་པའི་དོན་དེ་རྣམས་ལ་སྦྱོད་ལམ་

ཐམས་ཅད་དུ་དྲན་པ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་བསྟེན་པ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་དགོས་པས་བརྩོན་ས་མ་འཕྱུགས་པ་གལ་ཆེའོ། །བཞི་པ་དེ་ལས་ལྷས་སེམས་ལས་སུ་རུང་བར་བྱ་བའི་ཚུལ་ནི། དབང་དུ་བྱར་པའི་སྟོབས་ཏེ། དེ་ཡང་བག་ཡོད་ལེའུ་

ནས་བཞད་པ་ལྟར་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་ལ་བསླབ་དགོས་པའི་དགོས་ལྷགས་དང་། ཁས་བླངས་ནས་མ་བསླབས་ན་ཉེས་དམིགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་དང་ཉོན་མོངས་ལ་དབྱར་བལྟ་ལྷགས་དང་། དེའི་ཚོ་དཀའ་སྡུག་ལ་ཁྱར་དུ་མི་འཛིན་པར་

རྒྱུན་དུ་བལྟ་བའི་སེམས་ཀྱི་སྟོབས་བསྐྱེད་ཚུལ་རྣམས་ལས་དེ་ལ་འཇུག་པའི་སྟོན་དུ་བསྟོམས་ནས་ལྷས་སེམས་དགེ་བ་ལ་བགོལ་དུ་མི་རུང་བའི་མཚོར་སྣང་ཐམས་ཅད་བརྟེག་ནས། བྱང་

ཞེམས་ཀྱི་སྤྲོད་པ་ལ་སློབ་པ་ལ་ལྟང་བ་ཡང་བར་

བྱ་སྟེ། ཅི་ནས་ལས་བྱང་སྟོན་རོལ་ནས། །ཐམས་ཅད་ལ་ནི་མཐུ་ཡོད་པ། །དེ་ལྟར་བཀা་ཡོད་གཏམ་དུན་ཏེ། །བདག་ཉིད་ལྟང་བ་ཡང་བར་བྱ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་འབད་པས་བརྩོན་འགྲུས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་སྟམ་ན། ཤིང་བལ་གྱི་འདབ་

@290A ྱ།། །མ་ཕར་ལ་འགྲོ་བ་དང་ཚུར་ལ་འོང་བ་ལ་རྟུང་གིས་དབང་བསྒྱུར་བ་བཞིན་དུ། རང་གི་ལུས་སེམས་ལ་དགེ་བ་ལ་སྤྲོ་བའི་སྤྲོ་ཤུགས་ཀྱིས་དབང་བསྒྱུར་ཞིང་། དེའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ན་བརྩོན་འགྲུས་ལེགས་པར་བྱའ

པ་ཡིན་ལ། དེ་སྐྱེས་ན་དེ་ནས་ཚོགས་ཐམས་ཅད་བྱའི་བྱ་ཁུ་འགྱུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་ལྟར་རྟུང་ནི་འགྲོ་བ་དང་། །འོང་བས་ཤིང་བལ་དབང་བསྒྱུར་བ། །དེ་བཞིན་སྤྲོ་བས་དབང་བསྒྱུར་ཏེ། །དེ་ལྟ་ན་ནི་འགྱུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་

བུ་རྣམས་བྱ་དཀའ་ཡང་དོར་དུ་མི་རུང་གི་འབད་དགོས་ཏེ། དཔལ་ལྡན་མ་ཁོལ་ཀྱིས། དཀའ་སྤྱད་ལས་ནི་མ་བཀྱིས་པར། །གོ་འཕང་རྣེད་དཀའ་མི་འཐོབ་ཅེས། །དེ་སྐད་ཉིད་ལའང་མ་

གཟིགས་པར། །ཁྱོད་ཀྱིས་བརྩོན་འགྲུས་ལེགས་

པར་སྩལ། །ཞེས་སོ། །དེ་དག་བསྐྱབ་པའི་ཚེ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ནི། བརྩོན་འགྲུས་གང་རྩོམ་ཡང་དམ་པ་དྲུག་ལྡན་དུ་བྱ་བ་དང་ཕྱིན་དྲུག་དང་འབྲེལ་བར་བསྐྱབ་དགོས་ཏེ། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་སྤྱིན་པ་ནི་རང་དེ་ལ་གནས་ནས་གཞན་དེ་ལ་འགོད་པ་

ཡིན་ལ། ལྷག་མ་རྣམས་སྔར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །ལྟ་པ་དེ་དག་གི་དོན་བསྟུ་བ་ནི། སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྩེས་སུ་དན་ཅིང་བསྒོམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བརྩོན་འགྲུས་ལ་འགོད་པའི་དོན་དུ་སྤྱོད་པ་ལ་སྐུལ་

བྱེད་ཡིན་པས། དེ་ཇི་འཕེལ་དུ་གཏོང་ཞིང་དེ་ནས་ས་མཐོག་པོའི་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་ལུགས་རྣམས་སྒོམ་པའི་ཡུལ་དུ་བྱས་ཏེ་སྤྱོད་ལ། ལས་དང་པོ་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ལ་བསྒོམ་ལུགས་རྣམས་ལ་ཡང་རྟོག་པ་དང་བསྟུན་ནས་འབད་པ་

@290B དང་། ཁྱད་པར་དུ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་སྒང་བྱ་ཞུམ་པ་རྣམས་ལེགས་པར་འགོག་པ་དང་། ཐོག་བྱ་བྱང་ཆུབ་དང་ཆེད་དུ་བྱ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདེ་སྐྱག་

བསྟན་ཅིང་སེལ་བ་དང་། དུས་ཆེས་རིང་བ་དང་ཚོགས་

མཐའ་ཡས་པ་དང་དཀའ་སྤྱད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་སྤོ་བའི་གོ་ཆའི་བརྩེན་འགྲུས་བསམ་པས་བྱོན་པ་ལ་ནི། དེ་འདྲ་བའི་བསམ་པ་ཤིན་ཏུ་རྣབས་ཆེ་བ་བསྟེད་པ་ཙམ་གྱིས་བསོད་ནམས་རྣབས་ཆེ་བ་གསོག་པར་ལག་བཟང་གིས་ཞུས་པ་

ལས་གསུངས་པས་འབད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་རིགས་ཀྱི་ནུས་པ་གཏན་མི་རྒྱས་ཤིང་ཉེས་སྤྱོད་དུ་མས་ཀྱང་རྒྱུ་གོས་ལ་ཆོ་ཅབས་གཞན་དུའང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་པ་ཆེས་དཀའ་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུ་རྣམས་

ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་ལྟ་བ་བཞིན་ཉམས་སུ་མ་ལོན་ཀྱང་བློས་དེའི་ཕྱོགས་བཟུང་ནས་ཅི་ནུས་པའི་བརྩེན་འགྲུས་བརྩམས་ན་ལག་བཟང་གིས་ཞུས་པ་ནས་གསུངས་པ་ལྟར། སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་ཆོགས་ཆུང་དུས་སྟུག་བསྟལ་མེད་པར་

སྡུར་དུ་བརྩེན་འགྲུས་ཀྱི་ཧ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྫོགས་པར་བྱེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསམ་གཏན་གྱི་ཕར་ཕྱིན་ལ་བསྟན་པ་ལ་ལྟ། བསམ་གཏན་གྱི་ངོ་བོ། དེ་བསྟོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་

ཐབས། བསམ་གཏན་གྱི་རབ་དབྱེ།

བསྒྲབ་པའི་ཚེ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ། དེ་དག་གི་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དམིགས་པ་ལས་གཞན་དུ་མི་གཡེང་བར་གནས་པའི་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏ་དག་བསྟེ། བྱང་ས་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱི་སྤྱོད་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་སྟོན་དུ་

@291A ཞེས། །འབྱོ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་དག་ཏ་སེམས་གནས་པ། ཞི་གནས་ཀྱི་ཕྱོགས་སམ་ལྷག་མཐོང་གི་ཕྱོགས་སམ་རྒྱང་དུ་འབྱེལ་

བར་འཇུག་པའི་ལམ་དེ་གཉིས་ཀའི་ཕྱོགས་གང་ཡིན་པ་སྟེ། འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱི་ངོ་བོཉིད་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། སྒོམ་འཇུག་ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་བརྩོན་འགྲུས་བསྐྱེད་ནས་ནི། །ཡིད་

ནི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་བཞག །ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བསམ་གཏན་བསྒོམས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་མ་བསྒོམས་པའི་ཉེས་དམིགས་སེམས་པ་སྟེ་ཞི་གནས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་འབྱུང་

རོ། །རབ་དབྱེ་ནི། སྡུར་དྲངས་པ་ལྟར་ངོ་བོའི་སྟོ་

ནས་ཕྱེན་འཛིག་རྟེན་པ་དང་དེ་ལས་འདས་པ་གཉིས་དང་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐོ་ནས་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་། བྱེད་ལས་ཀྱིས་ཕྱེན་ཆ་འདི་ལ་ལུས་སེམས་བདེ་བར་གནས་པར་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་དང་། ཡོན་ཏན་མངོན་པར་བསྒྲུབ་པའི་བསམ་

གཏན་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་ནོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། གང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ན་ལུས་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་བསྒྲེད་པའི་བསམ་གཏན་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། མངོན་ཤེས་དང་རྣམ་ཐར་

དང་ཟད་པར་དང་ཟེལ་གནོན་སོགས་ཉན་ཐོས་དང་ཐུན་མོང་བའི་ཡོན་ཏན་བསྒྲུབ་པའི་བསམ་གཏན་རྣམས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དོན་བྱ་བ་བཅུ་གཅིག་གི་དོན་རྣམས་བསྒྲུབ་པའི་བསམ་གཏན་

ནོ། །ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ནི། ཏིང་ངེ་འཛིན་དག་

@291B བ་ཇི་འདྲ་ཞིག་བསྒྲབ་པ་ནའང་དམ་པ་དྲུག་ལྡན་དུ་བསྒྲབ་པ་དང་ཚར་ཕྱིན་དྲུག་དང་འབྲེལ་བར་བསྒྲུབ་པ་སྟེ། རང་བསམ་གཏན་ལ་གནས་ནས་གཞན་དེ་ལ་འགོད་པ་ནི་བསམ་གཏན་

ཀྱི་སྤྱིན་པ་ཡིན་ལ། དེ་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་སྟང་

བཤད་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དོན་བསྡུ་བ་ནི། སྤྱོད་པའི་རྟེན་སེམས་བསྐྱེད་རྣེས་སུ་དྲན་ཞིང་བསྒོམ་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསམ་གཏན་ལ་འཞོད་པའི་ཕྱིར་དུ་སྤྲོ་བ་ལ་སྐྱལ་བྱེད་ཡིན་པས། དེ་བཏུན་པར་སྤྲོལ་

ནས་བསམ་གཏན་གོང་མ་རྣམས་ཀྱང་སྤྲོན་པའི་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་སྤྲོང་བ་དང་། བསམ་གཏན་རྩོགས་པ་བསྒྲུབ་མ་ནུས་ནའང་དུས་དུས་སུ་སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཅི་ནུས་སུ་སྤྲོབ་པའི་བརྩོན་པ་མི་གཏོང་བ་ལ་འབད་དགོས་ཏེ།

དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་བསྒྲབ་བྱ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པས་རྒྱུན་དུ་གོས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཚོ་རབས་གཞན་དུ་ཡང་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒོ་དུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་བསྒྲབ་བྱ་ལ་སྦྱོར་བར་ཆེས་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བར་འགྱུར་ལ་

དེ་ལྟར་བྱས་ན་ནི་ཚེ་འདིར་ཡང་སེམས་གཞན་དུ་གཡེང་བ་ཇི་ཙུང་དུ་འབྱོ་བས་དགེ་བ་བསགས་པ་རྣམས་མཐུ་ཆེ་ཞིང་ཕྱི་མར་ཡང་ལག་བཟང་གིས་ཞུས་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། ལུས་

སེམས་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་དང་ལྡན་

པས་བསམ་གཏན་གྱི་ཕར་ཕྱིན་རྫོགས་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཤེན་ཏུ་རྒྱས་པར་ཞི་གནས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་བས་འདིར་མ་སྤྲོས་སོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལ་བསླབ་པ་ལ་

ལྟ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོ། དེ་བསྟེད་

@292A ྱོ། །པ་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས། ཤེས་རབ་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ། བསྒྲུབ་པའི་ཚེ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ། དེ་དག་གི་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིར་ཤེས་རབ་ནི་བརྟགས་པའི་དངོས་པོ་ལ་ཆོས་

རབ་ཏུ་རྟོག་པར་འབྱེད་པར་

བྱེད་པ་ཡིན་ལ། སྐབས་འདིར་ནི་རིག་པའི་གནས་ལྔ་ལ་མ་ཁས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ། བྱང་ས་ལས། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པ་དང་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཞུགས་པ་ཆོས་རབ་

ཏུ་རྟོག་པར་འབྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་

རིག་པའི་གནས་ལྔ་པོ་ནང་གི་རིག་པ་དང་། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རིག་པ་དང་གསོ་བའི་རིག་པ་དང་སྒྲའི་རིག་པ་དང་བཟོ་དང་ལས་ཀྱི་གནས་ཀྱི་རིག་པ་ལ་དམིགས་ནས་འཇུག་པ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པར་

རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་འཇུག་པའི་ཤེས་རབ་ནི་ས་མ་ཐོབ་པའི་གོང་གི་ཡིན་ལ་ཞུགས་པ་ནི་ས་ཐོབ་ནས་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཤེས་རབ་བསྒྲིད་པའི་ཕན་ཡོན་དང་མ་བསྒྲིད་པའི་ཉེས་དམིགས་སེམས་

པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཇི་ལྟ་བ་བདག་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཕན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་ནི་ལྷག་མཐོང་གི་སྐབས་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་བས་འདིར་མི་སྨྲོ་ལ་ལྷག་མ་ཙམ་ཟད་བརྗོད་

པར་བྱའོ། །ཐོག་མར་ཕན་ཡོན་

སྟོན་པ་ལ། འདི་དང་ཕྱི་མའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་པ་ནི། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས། མཐོང་དང་མ་མཐོང་ཡོན་ཏན་འདི། །ཀུན་གྱི་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཡིན། །དེ་ལྟར་གཉིས་ཀ་བསྟན་

པའི་ཕྱིར། །ཤེས་རབ་ཡོངས་སུ་གཟུང་

@292B བར་བྱ། །ཚོས་དོན་འདོད་དང་ཐར་པ་ཡི། །འབྱུང་གནས་ཆེན་པོ་རིག་པ་ཡིན། །དེ་ལྟར་དང་པོ་ཀུས་པ་ཡིས། །ཤེས་རབ་ཡུམ་ཆེན་གཟུང་བར་བྱ། །ཞེས་སོ། །ཤེས་རབ་སྒྱིན་

སོགས་སྤའི་མིག་དང་འདྲ་བ་ནི། སྣུད་པ་ལས།

གང་ཚེ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཡོངས་སུ་ཟིན་གྱུར་པ། །དེ་ཚེ་མིག་རྟེན་གྱུར་ཅིང་འདི་ཡི་མིང་འཐོབ་བོ། །དཔེར་ན་རི་མོའི་ལས་ནི་ཡོངས་ཟིན་མིག་མེད་པ། །ཇི་སྲིད་མིག་མ་བྱིས་པར་རྟོག་པ་མི་འཐོབ་བཞིན། །ཞེས་སོ། །ཡོན་ཏན་

གཞན་ལ་དགོས་ཚུལ་ནི། དཔེར་ན། གསེར་བཟང་པོ་ལས་བསྒྲུབས་པའི་རྒྱན་ལྟད་པར་དུ་འཕགས་པ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་ཞི(N+DRA) སྙི་ལ་ལ་སོགས་པའི་འཕྲས་སྒྲས་ན་སྟོན་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཡིད་འཕྲོག་པ་བཞིན་དུ། སྨིན་པ་ནས་བསམ་

གཏན་གྱི་བར་ལྟ་པོའི་གསེར་གྱི་རྒྱན་ཡང་རིགས་པ་དང་མི་རིགས་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་ཀྱས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་འཕྲ་དང་འབྲེལ་ན་ཤིན་ཏུ་རྣམ་དུ་བྱང་བར་འགྱུར་ཏེ། འདིས་སྨིན་སོགས་ལྟ་པོ་ཆེས་རྣམ་པར་དག་པར་སྣང་པར་བྱེད་

པའི་ཕྱིར་ཏེ། མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ལྟའི་ཡུལ་ལ་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པས་སྐྱོན་ཡོན་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་འཇུག་ལྟོག་བྱེད་པ་དང་འདྲའོ། །དེ་ཡང་དཔལ་ལྡན་དཔའ་བོས། སྨིན་ལ་སོགས་པའི་

བསོད་ནམས་འདི་དག་ནི། །ཞེས་རབ་

མགོན་བཅས་ལྷག་པར་མཐུ་ལྡན་འགྱུར། །གསེར་གྱི་རྒྱུན་བཟང་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ལ། །རིན་ཆེན་འཕྲ་བགོད་འོད་ཀྱིས་གསལ་བ་བཞིན། །སོ་སོའི་དོན་ལ་དེ་དག་ཡོན་ཏན་མཐུ། །ཞེས་རབ་འདི་ནི་རྒྱ་ཆེན་སྐྱབ་པར་བྱེད། །དབང་པོ་རང་རང་

@293A ཞལ། །ཡུལ་གྱི་བྱེ་བྲག་ལ། །མཐུ་གཞན་ཡིད་ཀྱིས་གསལ་བར་བསྟན་པ་བཞིན། །ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་དད་སོགས་ཀྱི་དབང་པོ་གཞན་རྣམས་ལའང་ཞེས་རབ་ཉིད་གཅོད་ཡིན་ལ། ཞེས་རབ་ཀྱི་མགོན་ཡོད་ན་

སྨྲེན་པ་དང་དད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སེར་སྣ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་དང་ཡོན་ཏན་ལེགས་པར་ཞེས་ནས་ཉོན་མོངས་ཟད་པ་དང་ཡོན་ཏན་འཕེལ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པར་འགྱུར་ཏེ། དད་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོའི་རྣམ་པ་

ཡང་། ཁབང་པོ་གཞན་ལ་བློ་བཞིན་ཞེས་རབ་གཅོ། །དེ་ཡི་མགོན་ལྡན་ཡོན་ཏན་སྐྱོན་ཞེས་པས། །ཉོན་མོངས་ཟད་པའི་ཚུལ་ལ་མཁས་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་

སློང་བ་པོ་ལ་ཤ་བྱིན་ཀྱང་སྨན་གྱི་

སྡོང་པོ་ལས་བླངས་པ་ལྟར་ང་རྒྱལ་དང་ཞུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་རྟོག་གིས་མི་འགྱུར་བ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ལས་ཡིན་ལ། སྲིད་ཞིའི་རྒྱད་པ་མཐོང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཚུལ་ཁྲིམས་གཞན་གྱི་དོན་

དུ་བསྒྲུབས་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པར་བྱེད་པ་དང་། མི་བཟོད་པ་དང་བཟོད་པའི་སྟོན་ཡོན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྟོགས་ནས་སེམས་བཏུལ་བས་འོག་སྒྲུབ་དང་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མི་འཕྲོག་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་གང་ལ་བརྩེ་ན་

འགྲུས་རྩོམ་པའི་གཞི་ལེགས་པར་ཤེས་ནས་དེ་ལ་བརྩེ་ན་བས་ལམ་གྱི་ཚོད་ཆེ་བ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་གནས་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་དགའ་བདེ་མཆོག་ནི་རིགས་པའི་ཚུལ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པས་

@293B སྒྱིན་སོགས་ལྟ་པོ་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱེད་པ་ནི་ཤེས་རབ་ལ་རག་ལས་ཏེ། ཤེས་རབ་མིག་གསལ་རྣམ་པར་ཕྱེ་བྱུང་ན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་རང་གི་ཤ་བྱིན་ཀྱང་། །སྨན་གྱི་ཤིང་

ལྷར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར། །མཐོ་འམ་དམའ་

པར་འགྱུར་བ་དེ་ལ་མེད། །ཅེས་དང་། རང་གི་དོན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་མི་བསྲུབ་ན། །ཆོ་ལྷན་སྲིད་པའི་བཙོན་རའི་སྐྱོན་མཐོང་ཞིང་། །དེ་ནས་འཇིག་རྟེན་མ་ལུས་གདོན་མོས་པ། །སྲིད་པའི་དོན་དུ་མི་བསྲུབ་སྟེས་ཅི་དགོས། །ཞེས་དང་།

ཤེས་རབ་ལྷན་པ་རྣམས་ལ་གནོད་པ་དག །བཟོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པས་གནོད་མི་འགྱུར། །ཤིན་ཏུ་དུལ་བའི་གླང་པོའི་མཆོག་རྣམས་ལ། །ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྣམ་མང་བཟོད་པ་བཞིན། །བཙོན་འགྲུས་གཅིག་པུ་བྱས་པ་ངལ་བའི་མཐའ། །

ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཀྱིས་བསྒྲུབས་ན་དོན་ཆེན་འགྲུབ། །ཅེས་དང་། དེ་འདྲའི་བསམ་གཏན་བདེ་དགའ་མཆོག་ལྷན་པ། །སྐྱོན་བསགས་ཉེས་པ་ཆེན་པོས་སྨགས་གྱུར་པའི། །ལམ་གོལ་རིགས་པའི་ཚུལ་ལ་བརྟེན་པ་ཡི། །སྐྱེ་བོ་མ་རབས་ཡིད་

ལ་ཇི་ལྟར་འགྱུབ། །ཅེས་སོ། །འགལ་བར་སྣང་བའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པས་མི་འགལ་བར་བསྲུབ་པ་ནི། བྱང་སེམས་གྲོང་བཞིལ་དབང་བའི་འཁོར་བསྒྲུར་གྱི་རྒྱལ་པོར་

བྱུར་པ་ན། འདོད་ཡོན་གྱི་དབང་དུ་མི་འགྲོ་བ་ནི་

ཤེས་རབ་ཀྱི་བློན་པོ་དང་ལྡན་པའི་མཐུ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཡིད་འོང་དུ་མཐོང་བའི་བྱམས་པ་ཤུགས་དྲག་ཀྱང་འདོད་ཆགས་རྒྱང་རྐྱང་མི་འདྲེ་བ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ལ་མི་བཟོད་པའི་སྙིང་རྗེ་ཤུགས་

@294A ཞེས། །དྲག་ལ་རྒྱུན་རིང་བ་ཡོད་ཀྱང་སྙ་དན་གྱིས་ནོན་ནས་དགེ་བ་ལ་མི་སྤྲོ་བའི་ལེ་ལོ་མེད་པ་དང་། དགའ་བ་ཚད་མེད་པ་དང་ལྡན་ཡང་སེམས་དམིགས་པ་ལས་གཡེང་བའི་ཡ་ཡོ་མེད་པ་དང་། བཏང་སྙོམས་

ཆེན་པོ་དང་རྒྱུན་དུ་ལྡན་ཡང་འགྲོ་བའི་དོན་ལ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་གཡེལ་བ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བྱེད་དེ། དེ་དག་སྟོབས་མཚུངས་སྙ་བསྒྲུབ་པའི་གེགས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འགོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དབང་པོའི་ཡུལ་རྣམས་ལྷ་རྫས་འདྲ་

བདོག་པའི། །རྒྱལ་སྲིད་ཆེ་ལྡན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དག །རང་བཞིན་ཚུལ་མིན་འགྱུར་བ་མེད་པ་ཡང་། །ཤེས་རབ་ཡོན་ཏན་བློན་པོ་ལྡན་པའི་མཐུ། །གཞན་ལ་ཕན་བྱེད་རོ་གཅིག་

བྱམས་པ་ལ། །འདོད་ཆགས་འགོ་བ་ཡོངས་

སུ་སྤངས་པ་དང་། །གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་མི་བཟོད་སྙིང་རྗེ་ལ། །སྡུ་ངན་ཁྲང་གྱིས་ལེ་ལོས་མི་དམའ་དང་། །དགའ་མཆོག་དང་ལྡན་ཡང་དག་གཡེང་མེད་དང་། །འགྲོ་དོན་མི་གཡེལ་བཏང་སྙོམས་ཆེན་པོ་དང་། །ཡོན་ཏན་དེ་དང་དེ་

དག་གཉེན་པོའི་ལམ། །ཤེས་རབ་ཆེན་པོས་བཀག་པས་རྣམ་པར་མཐོས། །ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་། བསྔགས་འོས་བསྔགས་བསྟོད་ལས། ཆོས་ཉིད་འདོད་བར་མི་མཛད་ལ། །ཀུན་རྫོབ་དང་ཡང་རྗེས་སུ་མཐུན། །ཞེས་གསུངས་པ་

ལྟར། མཚན་མར་འཛིན་པའི་དམིགས་གཏད་བྱས་རྣམས་རྟུལ་ཙམ་ཡང་མ་བླུབ་པ་ལ་ངེས་པ་ཆེན་པོ་རྣེད་པའི་ཆོས་ཉིད་འདོད་མི་དགོས་པ་དང་། ཕྱི་ནང་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས། འབྲས་བུ་སོ་སོར་འབྱུང་བ་ལ་ངེས་པ་གཏིང་ཐག་པ་

@294B ནས་རྣེད་པའི་ཀུན་རྫོབ་པ་དང་ཡང་མི་འགལ་ཞིང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ། གཞན་ལ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་འགལ་བའང་ཤེས་རབ་ཅན་ལ་མི་འགལ་ཞིང་མཐུན་པ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གནང་བ་

དང་ནི་བཀག་པ་ལ། །ཁྱོད་བཀའ་ལ་ལང་

གཅིག་ཏུ་དེས། །ལ་ལར་དེས་པ་མ་ལགས་ལ། །ཕན་ཚུན་འགལ་བའང་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐེག་པ་གོང་འོག་དང་མདོ་སྡེགས་གཉིས་ལ་གནང་བཀག་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་ཡོད་པ་དང་། དེ་རྣམས་གང་ཟག་གཅིག་གིས་

ཉམས་སུ་ལེན་པ་གཉིས་གསུང་རབ་རབ་འབྱམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཆོལ་བ་ལ་བློའི་མཐུ་མེད་པའི་རྟོངས་པ་ལ་འགལ་ཡང་མཁས་པ་ལ་མི་འགལ་བའང་ཞེས་རབ་ཀྱིས་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཞེས་རབ་མེད་པ་ལ་འགལ་བ་ཞེས་རབ་

ཅན་ལ་མི་འགལ་བ་མཐའ་ཡས་ཀྱང་། བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་གསུང་རབ་ཕན་ཚུན་ལ་གནང་བཀག་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་དགོངས་པ་མི་འགལ་བར་ཞེས་རབ་ཀྱིས་འབྱེད་པ་འདི་ནི་ཞེས་རབ་ཀྱི་བསྟན་པ་བློ་ན་མེད་པ་ཡིན་

ནོ། །མདོར་ན་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཞེས་རབ་ལས་འབྱུང་བ་ནི། བྱ་ལ་བྱམས་པའི་མ་འདྲ་ཞེས་རབ་ལས། །དེ་འདྲའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་འབྱུང་ཅི་མཚར་གྱི། །བདེར་གཤེགས་སྟོབས་བཅུ་

སྟོབས་ཀྱི་ཕུལ་བྱུང་བ། །མཆུངས་མེད་

མཆོག་ཏུ་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་དང་། །ཡོན་ཏན་ཚོགས་གཞན་མ་ལུས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །དེ་འདྲའི་ཤེས་རབ་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ཅིང་འབྱུང་། །འཇིག་རྟེན་དག་ན་རྒྱུ་རྐྱལ་གཏེར་མཆོག་

དང་། །གཙུག་ལག་མིག་འདྲ་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་དང་། །ཡོངས་

@295A ཀཱ། །སྤུ་སྐྱོབ་བྱེད་བློ་དང་སྡུགས་ལ་སོགས། །རྣམ་བཀོད་ཚོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཐ་དད་དང་། །རྣམ་གྲངས་རྣམ་མང་རྣམ་ཐར་སྟོ་དག་དང་། །འཇིག་རྟེན་ཕན་པའི་རྣམ་པ་དེ་དང་

དེས། །རྒྱལ་སྲས་མཐུ་ཆེན་རྣམ་

པར་སྟོན་བྱེད་པ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཤེས་རབ་མཐུ་ལས་འབྱུང་། །ཞེས་སོ། །ཤེས་རབ་མེད་པའི་ཉེས་དམིགས་ལ། ཤེས་རབ་མེད་ན་སྟོན་སོགས་རྣམས་མིག་དང་བྲལ་བ་ལྟར་འགྱུར་བ

ནི། སྡུད་པ་ལས། དམྱས་ལོང་དམིགས་བུ

མེད་པ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྱིག་རྣམས། །ལམ་ཡང་མི་ཤེས་བློང་ཁྱེར་འཕྲུག་པར་གཅལ་འགྱུར། །ཤེས་རབ་མེད་ན་མིག་མེད་ཐ་རོལ་ཕྱིན་ལྟ་འདི། །དམིགས་བུ་མེད་པས་བྱང་ཆུབ་རིག་པར་རྟུས་མ་

ཡིན། །ཞེས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་སྨྲེན་སོགས་

རྣམས་དག་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཡང་མི་རྟེད་དེ། ཤེས་རབ་མེད་ན་འབྲས་བུ་དོན་གཉེར་ལ། །སྨྲེན་པ་བདག་ཉིད་རྣམ་པར་དག་མི་འགྱུར། །གཞན་དོན་བཏང་བ་སྨྲེན་པའི་མཆོག་ཅེས་གསུངས། །ལྟག་མ་ནོར་

སྟེལ་དོན་གྱི་སྨྲོར་བ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཤེས་རབ་སྣག་བས་མྱན་པ་མ་བསལ་ན། །ཚུལ་ཁྲིམས་དག་དང་ལྡན་པར་དེ་མི་འགྱུར། །ཞལ་ཆེར་ཤེས་རབ་མེད་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་དག །ཤེས་པའི་སྐྱོན་གྱིས་ཉོན་མོངས་རྣོག

བཅས་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ཤེས་རབ་ཡོག་པའི་སྐྱོན་གྱིས་སེམས་བརྣོགས་ན། །བཟོད་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་ལ་གནས་མི་མོས། །ལེགས་ཉེས་རྟོག་ལ་མི་དགའི་ཚུལ་འཆང་ཞིང་། །ཡོན་ཏན་མེད་པའི་རྒྱལ་ལ་བྱགས་

@295B པ་བཞིན། །ཞེས་དང་། མཁས་པ་རྣམས་ལ་ཕུལ་དུ་བསྟོགས་བྱུང་ཅིང་། །དེ་ལས་ཕྱི་ཞིང་ཟབ་པ་གཞན་མེད་པ། །འདོད་པའི་སྐྱོན་གྱིས་ཡོངས་སུ་མ་བསྒྲིགས་པའི། །ཡིད་ལམ་

དང་པོར་ཤེས་རབ་མེད་མི་འགྱོ། །ཞེས་དང་།

ཤེས་རབ་ཚུལ་ལ་བརྟེན་མེད་བློ་འཆང་ན། །དེ་ཡི་ལྟ་བ་ཡོངས་སུ་དག་མི་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་རྒྱལ་ལ་གྲགས་པ་ནི། ཡོན་ཏན་མེད་པའི་རྒྱལ་པོ་ལ་གྲགས་པ་ལན་ཅིག་བྱུང་ཡང་ཉམས་ནས་འགྱོ་བའོ། །དེ་ལྟར་ན་

གཉི་སུག་རྩོངས་པའི་སུན་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་འོད་ཆེན་མ་ཤར་བར་དུ་མི་ལྡོག་ལ། དེ་ནམ་ཤར་བ་ན་ལྡོག་པས་ཤེས་རབ་བསྒྲེད་པ་ལ་རྩས་པ་དང་མཐུ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་འབད་དགོས་ཏེ། ཉི་མ་འོད་ཆེན་ཤར་བར་བྱུང་བཞིན་

དུ། །འགྱོ་བའི་རྒྱུད་རྣམས་སུན་ནག་གང་འགེགས་པ། །ཤེས་རབ་འོད་ཀྱི་མཐུན་ཆེན་འབྱུང་བས་ན། །ཐམས་ཅད་པས་ལ་འགྱུར་མིང་ཙམ་འབའ་ཞིག་ལུས། །ཞེས་དང་། དེ་བས་རང་གི་མཐུ་རྣམས་ཀུན་གཏུགས་ཏེ། །དེ་

འདྲའི་ཤེས་རབ་ཚུལ་ལ་བརྟེན་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །རྩོངས་པའི་རྒྱུ་ནི། བྱོགས་ངན་པ་བསྟེན་པ་དང་ལེ་ལོ་དང་སྐྱོམས་ལས་བྱང་གཉིད་ཆེ་བ་དང་སོ་སོར་རྟོག་ཅིང་དཔྱོད་པ་ལ་མི་དགའ་བ་

དང་རྒྱ་ཆོན་པོ་ལ་མི་མོས་པ་དང་། མི་ཤེས་

བཞིན་དུ་ཤེས་སོ་སྐམ་པའི་ང་རྒྱལ་དང་ལོག་ལྟ་ཆེ་བ་དང་བདག་འཛུ་བས་མི་རྟུས་སྐམ་དུ་ཞུམ་ནས་མཁས་པ་བསྟེན་པ་ལ་མི་དགའ་བ་ཡིན་ཏེ། ལེ་ལོ་སྐྱེམ་དང་བསྟེན་ངན་བསྟེན་པ་དང་། །གཉིད་ཀྱི་དབང་གྱུར་མི་རྟོག་དང་ཚུལ་

@296A ྋ། །དང་། །ཐུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་མཆོག་ལ་མོས་མེད་དང་། །ལོག་པའི་ང་རྒྱལ་རྣོན་པས་དོན་འདྲེ་དང་། །དམའ་སེམས་བདག་ལ་ཞེན་པས་བྱང་བའི་རྒྱུས། །མཁས་པའི་སྐྱེ་བོ་བསྟེན་པར་མ་དད་དང་། །ལོག་པའི་

རྣམ་རྟོག་དུག་ཆེ་ལོག་ལྟ་དག །གཏི་མུག་རྒྱུ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན། བསྟེན་འོས་བླ་མ་རིམ་གྲོ་བསྟེན་བཀྱད་ཀྱི། །ཤེས་རབ་བསྒྲུབ་ཕྱིར་ཐོས་པ་བཙལ་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མཁས་པ་བསྟེན་ནས་རྟུས་པ་

དང་བསྟུན་པའི་ཐོས་པ་རེ་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་མེད་ན་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་བསམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་མི་སྐྱེ་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཅི་ཞིག་བསྒོམ་པ་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐོས་པ་བྱས་ན་དེའི་

དོན་བསམས་པས་བསམ་བྱུང་གི་

ཤེས་རབ་སྐྱེ་ལ། དེ་ལས་བསྒོམས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཡངས་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་། དཔལ་ལྡན་དཔའ་བོས། ཐོས་ཉང་དམྱས་ལོང་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་མི་ཤེས། །དེ་མེད་དེས་ཀོ་ཅེ་ཞིག་བསམ་པར་བྱ། །དེ་བས་ཐོས་

ལ་བརྟེན་བྱ་དེ་རྒྱུ་ལས། །བསམས་བཞིན་བསྒོམས་པས་ཤེས་རབ་ཡངས་པ་འབྱུང་། །ཞེས་སོ། །རྗེ་བཙུན་བྱམས་པས་ཀྱང་། འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དག །དེ་ནི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པར་འདོད། །སེར་སྣ་ལ་སོགས་རྣམ་

རྟོག་གང་། །དེ་ནི་ཉོན་མོངས་སྒྲིབ་པར་འདོད། །ཤེས་རབ་ལས་གཞན་འདི་དག་ནི། །སྤོང་རྒྱུ་གཞན་མེད་དེ་ཡི་ཕྱིར། །ཤེས་རབ་མཆོག་ཡིན་དེ་གཞི་ནི། །ཐོས་པ་དེ་ཕྱིར་ཐོས་པ་

མཆོག །ཅེས་གསུངས་སོ། །བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་།

@296B བཟོད་བྱ་ཐོས་པ་བཙལ་བར་བྱ། །དེ་ནས་ནགས་སུ་གནས་པར་བྱ། །མཉམ་པར་བཞག་ལ་བརྟེན་བྱ་ཞེང་། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། མི་བཟོད་པ་ནི་སྐྱོ་བ་ན་

སྲོན་མི་རྣམ་པའི་ཕྱིར་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་

བརྩོན་པ་ཉམས་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཐོས་པ་དང་མི་ལྡན་པས་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་ཐབས་དང་ཉེན་མོངས་པ་རྣམ་པར་སྤྱོང་བའི་ཐབས་ཀྱང་མི་ཤེས་ཏེ། དེ་བས་ན་སྐྱོ་བ་མེད་པར་ཐོས་པ་བཙལ་བར་བྱ། ཞེས་དང་། སྲེད་མེད་ཀྱི་བྱས་ཞུས་པ་

ལས་ཀྱང་། འདི་ལྟར་རིགས་ཀྱི་བུ་ཐོས་པ་དང་ལྡན་ན་ཤེས་རབ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཤེས་རབ་དང་ལྡན་ན་ཉོན་མོངས་པ་རབ་ཏུ་ཞི་བར་འགྱུར་རོ། །ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ལ་བདུད་ཀྱིས་བླགས་མི་རྟེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཚེས་

ཚུལ་བཞིན་དུ་བསླབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་ལ་ལམ་གྱི་སྲོག་དམ་པ་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་བསྟེད་པའི་རྒྱུ་བློ་ན་མེད་པ། དྲི་མ་མེད་པའི་གསུང་རབ་དང་བསྟུན་བཅོས་ལ་མང་དུ་ཐོས་པ་དགོས་སོ། །ཞེས་ལུང་དང་རིགས་པས་

བསྟྲབས་ཀྱང་། དེ་དགོས་པར་འདུག་སྟམ་དུ་མི་འགྱབ་པ་འདི་ནི། ཉམས་ལེན་གྱི་ཆོ་ག་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དཔུང་སྟོམ་དགོས་པ་ལ་ངེས་པ་མ་རྟེད་ཅིང་། མི་དགོས་པར་འདུག་སྟམ་

པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ངེས་པ་རྣེད་པ་འབའ་

ཞིག་གི་སྐྱོན་ཡིན་པས། བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པས་ནི་དེ་འདྲ་བ་དེ་དུག་བཞིན་དུ་སྤང་བར་བྱའོ། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས། ཇོ་བོ་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཁྱེན་པའི་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ལ། པོ་ཏི་མཛོ་ཁལ་ཙམ་པ་ལ་བྱ་བ་མ་

@297A ཨོཾ། །བྱས་པར་ལག་མཐིལ་ཙམ་པ་ཞིག་སྟོན་པ་ཙུག །སྒེད་པ་ཙུག་བྱས་པས་གར་ཡང་མི་ཕྱིན་གསུང་། ཕུ་ཆུང་བ་བཀའ་པོད་ཞལ་ཕྱེ་བ་སྟས་ན་བཞག་ནས། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་སྒོབ་པ་བྱ་བ་ཡིན་པས་བལྟ་བ་མ་

བྱང་ཡང་འདི་ཀུན་ལ་ཞེ་བསྟགས་བྱེད་ལགས། ཆོས་མི་ཤེས་པར་བྱེད་ཟེར་ན་ཇི་ལྟར་བྱེད་དམ་གསུང་སྐད། སྤྱན་སྟའི་གླ་པས་པོ་ཏི་བ་ལ་སྐྱེལ་ཐུང་བྱས་པའི་དུས་སུ། ཁྱེད་སྐྱིད་ཅེས་ལན་གསུམ་གསུངས་ནས། ངའི་དགེ་བཤེས་གནམ་ཀྱིས་

ས་བཀབ་པ་འདུ་བ་ལ་བརྟེན་དུ་ཡོད་པས་གཞན་ལ་ནི་འཐམ་ཆུ་མི་ལྟང་། རྫ་འགྲེལ་དམར་ཤེགས་ཤེགས་པ་བལྟ་མི་དགོས་པས་ནི་ལས་ཆུང་། རྒྱུ་འབྲས་མ་བསམས་པས་ནི་བློ་བདེ། སྟབས་ཀྱི་

འདིས་ལས་འདི་འགྲུབ་མང་

པོས་ནི་ཞེ་འབྲངས་གསུང་། ཤ་ར་བའི་ཞལ་ནས། འཚང་མ་རྒྱས་བར་དུ་སྨོན་གཉིར་ལ་ཚར་བ་མེད་སངས་རྒྱས་ཙོ་ན་ཚར་བ་ཡིན་གསུང་། ཀ་མ་བའི་ཞལ་ནས། ཆོས་བྱེད་ན་ཤེས་ཅི་དགོས་བྱས་ན་རང་ཉིད་ཉམས་ནས་འགྲོ་བ་

འདི་ངེད་ཙོས་ཆུང་ལ་འབྱུང་ཉེ། ནན་ཏུར་བྱས་ན་ཤེས་ཅི་དགོས་ཟེར་ཉེན་ཆེ། ཆོས་ནན་ཏུར་བྱེད་ན་ཤེས་དགོས་ཏེ་ཆོ་ཐུང་འདི་ལ་མི་རྟོགས་པས་དལ་འབྱོར་གྱི་ཞང་ཀ་མ་འཁྲུགས་པར་བྱས་ལ་ཙོས་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་དུ་བྱ་སྟེམ་དུ་བསམ།

སྒོམ་པ་པོ་ལ་མི་དགོས་ཁཞད་པ་པོ་ལ་དགོས་སྟེམ་སྟེ། འཆད་པ་པོ་ལ་སྨིག་ཏུ་འགྱོ་བའི་ཉེན་ཆེ། སྒོམ་པ་པོ་ཁོ་ན་ལ་དགོས་གསུང་དོ། །དེ་ལྟར་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཤེས་རབ་དང་དེའི་རྒྱུར་ཙོས་པ་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ལ་ངེས་པ་ཆེན་པོ་

@297B རྟེད་དགོས་ཏེ། འདི་ཡང་ཉམས་ལེན་གྱི་དུས་སུ་དཔྱད་སྒོམ་དགོས་པ་ལ་ངེས་པ་མ་རྟེད་ན་ཤེས་ཏུ་འོང་དཀའ། དབག་པར་འདོད་པའི་སྤྲེ་སྒོད་འཛིན་པ་ཞིག་གིས་ཀྱང་ཉམས་ལེན་གྱི་

སྟོན་འགྲོ་ཙམ་མམ། གཏམས་པ་དངོས་སུ་མི་

འགྲོ་བར་རྒྱབ་རི་འདྲ་བ་ཞིག་ཀུ་གོ་ནས་འོང་། དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རང་སྡུར་དུ་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་སྣྲུབ་པ་དགོས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་ཐོས་པ་དགོས་ཞེས་བསྟན་པ་ལ་ཕན་པ་དང་། སྒྲུབ་པ་བྱེད་པ་གཉིས་སོ་སོར་འཛིན་པའི་ཚལ་

ཅོལ་ཆེན་པོའི་འགལ་འདུ་སྣ་སྟེ། བསྟན་པ་ལ་ལུང་གི་བསྟན་པ་དང་། སྒྲུབ་པའི་བསྟན་པ་གཉིས་ལས་མེད་ལ། སྔ་མ་ནི་སྒྲུབ་པ་བྱེད་ལུགས་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞིང་། ཕྱི་མ་ནི་ཤེས་ནས་ལག་ལེན་ལ་བཀོལ་བ་ཡིན་པས་

སྒྲུབ་པ་མ་ནོར་བ་ཞིག་བྱེད་ན་དེ་ཉིད་བསྟན་འཛིན་གྱི་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲུབ་པའི་བསྟན་པ་མ་ནོར་བར་འཛིན་པ་ལུང་གི་བསྟན་པ་མནོར་བར་གོ་བ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྔར་ཆོས་མང་དུ་ཤེས་ན་ཉམས་

ལེན་གྱི་ཚེ་དེ་དག་གི་དོན་ཉིད་བསྒྲུབ་དགོས་པས་བརྗེད་དུ་གཞུག་ཀུ་མི་རུང་ལ། དང་པོ་ནས་མི་ཤེས་ན་ཡང་ཞུམ་པར་མི་བྱ་བར་བློ་དང་བསྟུན་པའི་ཐོས་པ་ཆེ་ཆུང་གང་འཐད་རེ་ལ་འབད། དེ་

ཡང་ཐོས་པ་ལོགས་སུ་བྱེད་སྒྲུབ་པ་ལོགས་

ཤིག་ལ་བྱེད་པ་མིན་གྱི། གང་ལ་བསྒྲུབ་པའི་གནས་དེ་ཉིད་ལ་ཐོས་བསམ་བྱ་དགོས་པས་ཕྱོགས་རེ་བར་མ་སོང་བའི་ལམ་གྱི་ཚ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་པའི་ཉམས་ལེན་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རེ་ལ་ངེས་པར་བརྟེན་དགོས་

@298A ཞེས། །ལ། བློའི་མཐུ་ཆུང་ན་དེ་ཙམ་ལ་གོམས་སུ་གཞུག །བློའི་མཐུ་ཆེ་བཅམ། དང་པོ་ཆུང་ཡང་གོམས་པས་ཆེ་བར་སོང་བའི་ཚེ། ལམ་གྱི་རིམ་པ་དེ་ཉིད་ཇི་རྒྱས་སུ་བཏང་བས་གསུང་རབ་དང་དགོངས་

འགྲེལ་དྲི་མེད་ཐམས་ཅད་འབྲེལ་ནས་འགྲོ་བས་རྒྱུར་དུ་ཐོས་པ་བཙལ་མི་དགོས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་གདམས་པ་མ་ནོར་བའི་ཆ་ཚང་ཞིག་ཡིན་ན། མདོར་བསྡུས་ཀྱང་མདོ་སྡེགས་དང་ཐེག་པ་གོང་འོག་གི་ལམ་གྱི་འགག་ཐམས་ཅད་

ཚང་བ་ལ་རྒྱས་པར་བཀླ་ན། བསྟན་པ་མཐའ་དག་ལ་འགྲོ་ཐུབ་པ་ཞིག་དགོས་པས་དེ་འདྲ་ཞིག་མ་རྟེད་པར་དུ་ཉམས་ལེན་གྱི་ཕྱོགས་རེ་ཙམ་ལ་བྱོད་པ་རྟེད་པ་སྲིད་ཀྱི། བསྟན་པའི་ལུས་

ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཉམས་ལེན་གྱི་

གནད་ལ་ངེས་པ་རྣེད་མི་སྲིད་པས་དམ་པའི་ཞལ་དང་བྱོགས་ལ་བརྟེན། ཁས་བླངས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དགེ་པ་གཞིར་བཟུང་གདམས་པ་ཡང་དང་ཡང་དུ་མཉན་ནས་ཐུན་བཞིན་བཅད་དེ་དམིགས་རྣམ་བསྒྲུང་། ལྷ་དང་བླ་མ་ལ་

གསོལ་བ་དྲག་ཏུ་བཏབ་ནས་ཆོགས་བསགས་པ་དང་སྤྱིབ་པ་སྡུང་བའི་སྡོ་དུ་མ་ནས་འཕྲིག་པའི་རྒྱུ་ཆ་ཚང་རེ་ལ་འབད་ན། དེ་ནས་བློ་ལ་ཁྱད་པར་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་ངེས་པ་གཏིང་ཚུགས་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དམ་པ་སྐྱ་མ་རྣམས་

ཀྱི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། སྐར་ཐོས་པའི་ཆོས་རྣམས་བློ་ལ་རྟག་གི་ཡོད་པར་བྱས་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་པར་བྱེད་འཛལ་བར་བྱེད་རྩོལ་པར་བྱེད་དགོས། ཆོས་བརྗེད་དུ་བཅུག་ནས་སེམས་འཕྲོ་རྒྱང་པ་རེ་ལ་སློབ་པ་དེ་ལ་བྱོག

@298B མེད།ཅེས་ སློམ་ཆེན་རབ་ལ་སྟོན་པ་རབ། སློམ་ཆེན་འབྱིང་ལ་སྟོན་པ་འབྱིང་འོང་བ་ཡིན། ཇི་ཙམ་བསྒོམས་པ་དེ་ཙམ་དུ་ཆོས་ཤེས་པ་ཇི་ཆེར་འབྱོ་བ་ཞིག་དགོས། དེ་ལྟར་བསམས་པས་

ངེས་ཤེས་བརྟན་ན་དགེ་མི་དགེའི་བསམ་

པ་ཐམས་ཅད་རྟོག་པ་ཡིན་པས་སྣང་བྱ་ཡིན་ཞེས་སྨིག་གྲོགས་ཀྱིས་ཟེར་བ་ན། ཆོས་ནས་དེ་ལྟར་མ་གསུངས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡང་དེ་ལྟར་མི་བཞེད་སྙམ་ནས་ཁོའི་ཁ་ལ་མི་ཉན་པ་ཞིག་འོང་། དེ་མེད་ན་དད་པ་ནི་བཀ་རེ་ཡོད་

ཤེས་རབ་མེད་པ་དེ་ལ་དུ་བའི་ཁ་ལ་བལྟས་ན་དུ་བྱོ། ཚོད་པའི་ཁ་ལ་བལྟས་ན་ཚོད་བྱོ། ཆུ་སྣ་བཞིན་དུ་ཅི་ཟེར་ལ་བདེན་སྙམ་ནས་གང་ཁྱེད་སར་འགྲོ་གསུང་ངོ་ །གསུམ་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་གསུམ་སྟེ། དོན་དམ་རྟོགས་པ་

དང་། ཀུན་རྫོབ་རྟོགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བོ་ །དང་པོ་ནི། བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོན་སྤྱིའི་སྒོ་ནས་འཇལ་བ་དང་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སྒོ་ནས་འཇལ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། རིག་པའི་གནས་ལྔ་ལ་

མ་ཁས་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱུན་ལས། རིག་པའི་གནས་ལྔ་དག་ལ་བརྩེན་པར་མ་བྱས་པར། །འཕགས་མཆོག་གིས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་མི་འགྱུར་ཏེ། །དེ་ལྟ་བས་ན་གཞན་

དག་ཚར་གཅད་རྫོས་གཟུང་དང་། །བདག

ཉིད་ཀུན་ཤེས་བྱ་ཕྱིར་དེ་ལ་དེ་བརྩོན་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བསྟན་པ་ལ་མི་མོས་པ་རྣམས་ཚར་བཅད་པའི་ཕྱིར་སྨྲ་དང་གཏན་ཚིགས་རིག་པ་དང་། མོས་པ་རྣམས་ལ་ཕན་གདགས་པའི་ཕྱིར་བཟོ་དང་གསོ་བ་རིག་པ་དང་།

@299A ཞེས། །རང་ཉིད་ཀུན་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ནང་རིག་པ་ཚོལ་བ་ནི་དགོས་པ་བྱེ་བྲག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་ཚོལ་བ་ནི་བྱེ་བྲག་མེད་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་

རྣམས་ཀྱི་འདི་དང་ཕྱི་མའི་དོན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ཤེས་པའོ། །བསྒྲུབ་པའི་ཚེ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ནི། ཤེས་རབ་དེ་གསུམ་བསྟེད་པའི་ཚེ་ན་དམ་པ་རྣག་ལྟན་དུ་བྱ་བ་དང་ཕྱིན་དྲུག་དང་འབྲེལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ།

རང་དེ་ལ་གནས་ནས་གཞན་ཤེས་རབ་ལ་འགོད་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ལ་གཞན་སྡུར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །ལྟ་པ་དེ་དག་གི་དོན་བསྟུ་བ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་མངོན་དུ་བྱུར་པའི་ཤེས་རབ་

ཡོད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་

མེད་ན་དེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པར་མི་འགྱུར་བས་སྤྱོད་པའི་རྗེན་སེམས་བསྒྲེད་ཇེ་འཕེལ་དུ་བཏང་ནས། ས་མཐོན་པོའི་ཞེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་རྣམས་ཀྱང་སྒོམ་པའི་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་སྤྱོད་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་

ཆེན་པོ་གོང་ན་མེད་པ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཤེས་རབ་གསུམ་བསྒྲེད་པ་ལ་དཀྱུ་ནས་འབད་ཅིང་ཐོས་པ་ཚོལ་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་བསླབ་བྱའི་གཙོ་བོ་དང་འགལ་ནས་ཉེས་ལྟུང་གིས་འཇོམས་པ་དང་། ཚེ་རབས་

གཞན་དུའང་མང་དུ་ཐོས་པ་ལ་མི་དགའ་བས་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་རྣམས་ལ་སྐྱོབ་པར་མི་རུས་ལ། ཚེ་འདིར་ཤེས་རབ་བསྒྲེད་པའི་ཐབས་རྣམས་ལ་འབད་ན་འདིར་མ་བསླབས་པའི་ལྟུང་བ་ཁེགས་ཤིང་། ཚེ་གཞན་དུ་

@299B ཡང་ལག་བཟང་གིས་ཞུས་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་བདེ་བླག་ཏུ་རྫོགས་པར་བྱེད་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་མདོ་སྡེགས་གཉིས་ཀའི་ལམ་གྱི་གཞུང་ཤིང་ཕར་

ཕྱིན་དྲུག་ལ་བསམ་གཏན་ལ་ཉམས་ལེན་གྱི་

རིམ་པ་ཆུང་ཟད་སྣང་ལ། གཞན་ལྟ་ལ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རིམ་པ་ནུབ་སྣང་བས་དེ་དག་གི་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་བསྟུས་པ་དང་ངེས་ཤེས་བསྒྲིད་པའི་ཐབས་ཆུང་ཟད་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་

ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ལྷག་མཐོང་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་བླང་བའི་རིམ་པ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་ངོ་བོ་ཞི་གནས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རིམ་པ་གཞུང་ཆེ་བ་རྣམས་ནས་འབྱུང་བའི་དོན་རྒྱས་པར་ནི་འོག་ནས་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའ་འཚང་གོང་རྒྱ་ཐམས་ཅད་ཕྱིན་དྲུག་ལ་བརྟེན་ནས་འཚང་རྒྱ་བར། བྱང་སེམས་ཕྱིན་དྲུག་རེ་རེའི་མཐར་ནན་ཏན་དུ་གསུངས་པས། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བསྟོད་

པ་གཅིག་པའི་ལམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། འདི་དྲུག་དཀའ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་སྡོམ་བླ་ན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་

པོ་འདི་དག་གིས་བླ་ན་མེད་པ་

ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཡང་དག་པར་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་དཀར་པོའི་ཆོས་ཀྱི་ཆུ་ཆེན་པོ་དང་དཀར་པོའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་མཆོ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་

@300A ཞེས། །ཅད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱུ་རིན་པོ་ཆེ་ཆེན་པོ་སྤྲིན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དེ་དག་གིས་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དེའི་འབྲས་བུ་ཇི་ལྟར་བླ་ན་མེད་པ་

ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དང་མཐུན་པ་ལྟ་བུ་གཞན་ནི་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་གཞན་གྱི་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱེད་པ་བསྟུ་བ་བཞི་ལ་ལྟ། བསྟུ་བཞིའི་ངོ་བོ། བཞིར་བཞག་པའི་རྒྱུ་མཚན། བསྟུ་བཞིའི་བྱེད་ལས།

འཁོར་སྡུད་པས་དེ་ལ་བརྟེན་དགོས་པ། ཇུང་ཟད་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྨིན་པ་ནི་སྐྱེ་ཕར་ཕྱིན་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་དང་འདྲ་ལ། སྐྱན་པར་སྨྲ་བ་ནི་གདུལ་བྱ་ལ་ཕར་ཕྱིན་

རྣམས་སྟོན་པའོ། །དོན་སྡུད་པ་ནི་

ཇི་ལྟར་བསྟན་པའི་དོན་དེ་རྣམས་ལ་གདུལ་བྱ་སྨོད་དུ་འཇུག་པའམ་ཡང་དག་པར་ལེན་དུ་འཇུག་པའོ། །དོན་མཐུན་པ་ནི་གཞན་རྣམས་དོན་གང་ལ་སྣང་བ་དེ་ལ་རང་ཡང་གནས་ནས་དེ་དང་མཐུན་པར་སྨོད་པ་སྟེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱུན་

ལས།ཅ སྨིན་མཚུངས་དེ་སྟོན་ལེན་འཇུག་དང་། །བདག་ཉིད་རྗེས་སུ་འཇུག་རྣམས་ཀྱིས། །སྐན་པར་སྣང་དང་དོན་སྨོད་དང་། །དོན་མཐུན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་བསྟུ་བ་བཞིར་ངེས་ཤེ་ན། འཁོར་

དག་བ་ལ་སྣང་བའི་ཕྱིར་སྟུད་པ་ལ་ནི་ཐོག་མར་དེ་དག་འགོས་ལ། དེ་ཡང་ཟང་ཟིང་གི་སྨིན་པ་བྱེད་ནས་ལུས་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ལ་ལྷོས་སོ། །དེ་ལྟར་དག་འནས་ལམ་ལ་སྨོར་བ་ལ་ཐོག་མར་དེས་ཇི་ལྟར་བྱ་ཚུལ་ཤེས་དགོས་ལ།

@300B དེ་ཡང་སྐན་པར་སྣ་བས་ཆོས་བཤད་པས་མི་ཤེས་པ་དང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དོར་ནས་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཛིན་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་པ་ན་དོན་སྨོད་པས་དག་བ་བསྟུབ་

པ་ལ་འཛུག་པར་བྱེད་ལ། དེ་ཡང་རང་གིས་

མ་བསྒྲུབས་ན་གཞན་ལ་འཛུག་ལྷོག་འདི་ལྟར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་བཤད་པ་ན། ཁྱོད་རང་ཡང་དོན་དེ་མི་བསྒྲུབ་ན་གཞན་ལ་དེ་སྒྲུབས་ཞེས་ཅིའི་ཕྱིར་སྨྲ། ཁྱོད་ཀྱང་དུད་གཞན་གྱིས་བཅོས་དགོས་སོ་ཞེས་ཟེར་ནས་བསྒྲུབ་ཏུ་མི་ཉན་ལ།

རང་གིས་བསྒྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན་ན། བདག་ཅག་གང་ལ་བཙུད་པའི་དགེ་བ་དེ་ལ་ཁོང་རང་ཡང་གནས་པར་བྱེད་པས་ན་འདི་བསྒྲུབས་ན་བདག་ཅག་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བར་འགྱུར་ངེས་སྨོམ་ནས། གསར་དུ་འཛུག་ཅིང་ཞུགས་ཟིན་པ་རྣམས་

ཀྱང་མི་ལྷོག་པར་བརྟན་པར་འགྱུར་བས་དེ་ལ་ནི་དོན་མཐུན་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕན་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་དང་ནི། །འཇོག་པར་བྱེད་དང་འཛུག་བྱེད་དང་། །དེ་བཞིན་རྟེས་སུ་འཛུག་བྱེད་པ། །བསྟུ་བའི་དངོས་པོ་བཞིར་ཤེས་བྱ། །ཞེས་

སོ་ཞ །གསུམ་པ་ནི། བསྟུ་བ་བཞི་པོ་འདིས་གདུལ་བྱ་ལ་ཅི་ཞིག་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། སྒྲིགས་པས་ནི་ཆོས་ཉན་པའི་སྟོང་དུ་རྩང་བར་བྱེད་དེ། འཚད་པ་པོ་ལ་དགའ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱན་སྐྱས་

ནི་བསྟན་བྱའི་ཚོས་དེ་ལ་མོས་པར་བྱེད་དེ།

དོན་དེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱེད་ཅིང་ཐ་ཚིམ་གཅོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་སྤྱོད་པས་ནི་བསྟན་པ་བཞིན་སྤྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །དོན་མཐུན་པས་ནི་ཞུགས་པ་དེ་མི་ལྡོག་པར་ཡུན་རིང་པོར་སྤྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དང་པོས་སྟོང་འཛུད་

@301A ཞེས། །དངོས་པོ་སྟེ། །གཉིས་པ་ཡིས་ནི་མོས་པ་ཡིན། །གསུམ་པ་ཡིས་ནི་སྤྲུབ་པ་སྟེ། །བཞི་པས་རྣམ་པར་སྤྱོང་བའོ། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ནི། གདུལ་བྱ་ཀུན་གྱི་དོན་ཀུན་འགྲུབ་པ་དང་ཐབས་བཟང་པོར་སངས་རྒྱས་

རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པས་ན། འཁོར་སྡུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ལ་བརྟེན་དགོས་ཏེ། འཁོར་སྡུད་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས། །ཚུལ་འདི་ལ་ནི་ཡང་དག་བསྟེན། །ཀུན་གྱི་དོན་ཀུན་འགྲུབ་བྱེད་ཅིང་། །ཐབས་བཟང་ཡིན་པར་རབ་ཏུ་བསྟན་ཏོ། །

ཞེས་སོ། །ལྟ་པ་ནི། སྐྱན་སྨྲ་ལ་གཉིས་ལས། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚུལ་དང་ལྡན་པའི་སྐྱན་སྨྲ་ནི། ཁོ་གཉིར་མེད་ཅིང་བཞིན་གྱི་མདངས་གསལ་བར་འཛུམ་པ་སྟོན་དུ་བཏང་སྟེ། ཁམས་འདྲི་བ་ལ་

སོགས་པ་འཇིག་རྟེན་ཀྱི་ཚུལ་ཀྱིས་

སེམས་ཅན་རྣམས་དགའ་བར་བྱེད་པའོ། །ཡང་དག་པའི་ཆོས་བསྟན་པ་དང་ལྡན་པའི་སྐན་སྨྲ་ནི། དད་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཐོས་པ་དང་གཏོང་བ་དང་ཤེས་རབ་བསྟེད་པ་སོགས་ལས་བརྩམས་ནས། ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་ཕྱིར་

ངུ་སེམས་ཅན་ལ་ཆོས་སྟོན་པའོ། །རང་གསོད་པའི་དགྲ་ལ་སྐྱོན་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཕན་པའི་ཆོག་བརྗོད་པ་དང་། དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་རྣུལ་བ་ལ་ཡི་ཆད་པ་མེད་པར་སྐྱོ་བ་དང་ངུ་བླངས་ནས་ཆོས་ཀྱི་གཏམ་བརྗོད་ཅིང་དགེ་

བ་འཛིན་ངུ་འཁྲག་པ་དང་། སེམས་ཅན་གཡོ་སྒྱུ་ཅན་མཁན་སློབ་སོགས་ལ་བསླུ་ཞིང་ལོག་ཞུགས་བྱེད་པ་ལ་ཞེ་སྡང་བར་ཕན་པའི་ཆོག་བརྗོད་པའི་སྐན་པར་སྨྲ་བ་ཆེས་དཀའ་བ་རྣམས་ལ་ཡང་སློབ་པ་དང་། རྒྱུད་

@301B མ་སྨིན་པ་ལ་སྨིན་པ་སྤང་བ་དང་བདེ་འགྲོར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ངུ་སྐ་རོལ་ཏུ་བྱ་བའི་ཆོས་སྨྲིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་གཏམ་བྱེད་པ་དང་། རྒྱུད་སྨིན་པ་སྨིན་པ་དང་བྲལ་ཞིང་སེམས་ཉམས་

བདེ་བ་དང་ལྡན་པ་ལ། ཡང་དག་ཕྱལ་གྱི་ཆོས་འཕགས་

པའི་བདེན་པ་བཞི་སྟོན་པ་དང་། ཁྱིམ་པ་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་བཀা་མེད་པ་རྣམས་བཀা་ཡོད་ལ་དགོད་པའི་ཕྱིར་བསྐུལ་བ་དང་ཐེ་ཚོམ་བྱང་བ་རྣམས་བསལ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཆོས་འཆད་ཅིང་འཚལ་གཏམ་བྱེད་པ་ནི་སྣན་པར་སྨྲ་བའི་སྐོའོ། །

དོན་སྦྱོད་ནི་མ་སྨིན་པ་སྨིན་བར་བྱེད་པ་དང་། སྨིན་པ་རྣམས་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་གཉིས་སོ། །དེ་གསུམ་ལས་ཆོ་འཕྲིའི་དོན་འཛིན་དུ་འཇུག་པ་ནི། ལོངས་སྤྱོད་རྣམས་བསྐྱབ་པ་དང་བསྡུད་བ་དང་སྤེལ་བའི་ཐབས་ཆོས་དང་མཐུན་པས་བྱེད་

དུ་འཇུག་པའོ། །ཆོ་ཕྲེ་མའི་དོན་འཛིན་དུ་འཇུག་པ་ནི། ལོངས་སྤྱོད་སྤྱངས་ནས་སྤྲོང་མོས་འཆོ་བའི་རབ་བྱུང་ལ་འགོད་པ་སྟེ། འདིས་ཕྲེ་མ་ལ་བདེ་བར་ངེས་ཀྱང་འདིར་མ་ངེས་སོ། །ཆོ་འདི་ཕྲེ་གཉིས་ཀའི་དོན་འཛིན་དུ་འཇུག

པ་ནི། ཁྱིམ་པའམ་རབ་བྱུང་ལ་འཛིག་རྟེན་པ་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཚགས་བྲལ་འཛིན་དུ་འཇུག་པ་སྟེ། འདིས་ཆེ་འདི་ལ་ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་བསྟེད་ལ། ཕྲེ་མ་རྣམ་པར་

དག་པའི་ལྷ་དང་སྲུ་ངན་ལས་

འདས་པ་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་སྦྱོད་པ་ཆེས་དཀའ་བ་ལའང་འཇུག་སྟེ། སྟོན་དགེ་རྩམ་བསགས་པ་ལ་དགེ་བ་འཛིན་དུ་འཇུག་དཀའ་བ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་ཕུན་ཚོགས་ཆེན་པོ་ཅན་རྣམས་ནི་བག་མེད་པའི་གཞི་ཆེན་པོ་ལ་

@302A ཞེས། །གཉན་པས་དེ་དག་ལ་དོན་སྦྱོད་པ་དཀའ་བ་དང་། སུ་སྟེགས་ཀྱི་ལྟ་བ་ལ་གོམས་གོམས་པ་རྣམས་ནི་བསྟན་པ་འདི་ལ་སྡང་ཞིང་བླུན་པས་རིགས་པ་མི་གོ་བས་དེ་དག་ལ་དོན་སྦྱོད་པ་དཀའ་བའོ། །

དོན་སྦྱོད་པའི་རིམ་པ་ཡང་བྱེས་པའི་ཤེས་རབ་ཅན་རྣམས་ཐོག་མར་སྐུ་བའི་གདམས་ངག་ལ་འཇུག །དེ་ནས་བློ་འབྱིང་དུ་སོང་བ་ན་འབྱིང་གི་གདམས་ངག་དང་། ཤེས་རབ་རྩུ་ཆེན་པོར་སོང་བ་ན་ཆོས་ཟབ་མོ་དང་གདམས་

ངག་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། །དོན་མཐུན་པ་ནི། ཕ་རོལ་གང་ལ་དགོད་པ་དེ་དང་མཚུངས་པའམ་ལྷག་པ་ལ་རང་གནས་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཐོག་མར་ཅི་བྱེད་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་

ལ་དམིགས་ནས། བསམ་པ་གཞན་དོན་དང་མ་བྲལ་

བ་དགོས་ཀྱང་སྤྲོར་བས་རང་འདྲལ་དགོས་ཏེ། ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པར་བསྟོད་པ་ལས། འགའ་ཞིག་རང་ཉིད་མ་དྲལ་བཞིན་དུ་རིགས་པར་ལྡན་པའི་ཆོག་སྨྲ་ཡང་། །རང་གི་ཆོག་དང་འགལ་བར་བྱེད་པས་གཞན་དག་གདུལ་བར་མི་ནུས་

ཞེས། །ཁྱོད་ཀྱིས་དགོངས་ནས་དེ་སྐད་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ཐུགས་ལ་བཞག་མཛད་ནས། །རེ་ཞིག་བདག་ཉིད་མ་དྲལ་བ་ཉིད་འདྲལ་བར་མཛད་ཕྱིར་བརྩེ་བ་ལགས། །ཞེས་སོ། །བསྟོ་བ་བཞི་ཡང་ཟང་ཟིང་གིས་བསྟུ་བ་དང་། ཚོས་ཀྱིས་

བསྟུ་བ་གཉིས་སུ་འདྲུ་སྟེ། ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པ་ནི་དང་པོ་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་གསུམ་ནི་ཚོས་ཀྱི་བསྟུ་བས་བསྟུས་པས་སོ། །དེ་ཡང་དམིགས་པའི་ཚོས་དང་སྐྱབ་པའི་ཚོས་དང་དེ་རྣམ་པར་སྤྲོང་བའི་ཚོས་ཏེ། ཟང་ཟིང་དང་ནི་ཚོས་ཀྱིས་

@302B ཏེ། །དམིགས་པའི་ཚོས་ལ་སོགས་པ་ཡིས། །བསྟུ་བ་གཉིས་ཀྱི་སྐོ་ནས་ནི། །བསྟུ་བའི་དངོས་པོ་བཞིར་འདོད་དོ། །ཞེས་སོ། །འདི་ཡང་དུས་གསུམ་གྱི་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་

གཞན་དོན་མཛད་ཚུལ་ཡིན་པས་བསྟོད་པ་གཅིག

པའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། བསྟས་དང་སྟད་པར་འགྱུར་བ་དང་། །གང་དག་དཔལ་སྟད་བྱེད་པ། །དེ་ཀུན་དེ་འདྲ་དེ་ལྟ་བས། །འདི་ནི་སེམས་ཅན་སྨིན་བྱེད་ལམ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་སྨྲིར་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་མཐའ་ཡས་

ཀྱང་སྡོམ་ཚེ་བ་ནི་ཕར་ཕྱིན་དང་བསྟུ་བཞི་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་ལ་རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་ཚོགས་སྨིན་པར་བྱ་བ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱ་བ་གཉིས་ལས་མེད་ལ། དེ་གཉིས་ཕར་ཕྱིན་དང་བསྟུ་བས་བསྡུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ས་ལས། ཞ་

རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བདག་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚེས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་དོ། །བསྟུ་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་དེ། མདོར་བསྟུ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བའི་ཚོས་

རྣམས་ཀྱི་ལས་ནི་དེ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་འདིར་ཡང་དེ་གཉིས་བཀོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱས་པར་ཤེས་པར་འདོད་ན་བྱང་ས་ལས་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་དག་ལ་མཉམ་

རྗེས་སུ་ཇི་ལྟར་བསྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ནི། ཇོ་བོ་ཆེན་

པོས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ནི། །རྒྱབས་ཆེན་ཕ་རོལ་ཕྱིན་དྲུག་སོགས། །མཉམ་གཞག་ལངས་པའི་རྣལ་འབྱོར་བྱིས། །ཆོགས་ཀྱི་ལམ་འདི་བཏུན་པར་བསྒྲུབ། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྤྱོམ་པ་བཟུང་བའི་

@303A ཚུལ། །བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་ཆོགས་ཀྱི་ལམ་ལ་གནས་པ་དེས་མཉམ་རྗེས་གཉིས་གང་བྱེད་ཀྱང་ཕྱིན་དྲུག་ལས་མི་འདའ་བས་ཕྱིན་དྲུག་ལ་ལ་མཉམ་གཞག་ཏུ་བསྒྲུངས་ཤིང་། ལ་ལ་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་བསྒྲུངས་སྟེ།

བསམ་གཏན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གནས་དང་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ལྷག་མཐོང་འགའ་ཞིག་མཉམ་གཞག་ཏུ་བསྒོམ་ལ། ཕར་ཕྱིན་དང་པོ་གསུམ་དང་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚ་འགའ་ཞིག་རྗེས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་བསྒྲུངས་དོ། །བརྩོན་འགྲུས་

ནི་མཉམ་རྗེས་གཉིས་ཀར་འོང་ལ། བཟོད་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཆོས་ཟད་མོ་ལ་ངེས་པར་སེམས་པ་འགའ་ཞིག་ནི་མཉམ་གཞག་ཏུ་ཡང་འབྱུང་དོ། །ཇོ་བོ་ཆེན་པོས། མཉམ་གཞག་ལངས་པའི་

དུས་དག་ཏུ། །སྒྲུ་མའི་དཔེ་བརྒྱད་ལྟ་

བུར་ནི། །ཚོས་ཀུན་ལྟ་བ་གོམས་བྱས་པས། །རྗེས་ཀྱི་རྟོག་པ་སྣུང་བ་དང་། །ཐབས་ལ་སློབ་པ་གཙོ་བོར་བྱ། །མཉམ་པར་བཞག་པའི་དུས་དག་ཏུ། །ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་ཆ་མཉམ་

ཞིང་། །དེ་རྒྱུན་རྟག་ཏུ་གོམས་པར་བྱ། །ཞེས་སོ།།

དེ་ལྟ་བུའི་སྤྲོད་པ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་དུ་བྱང་བ་བྱ་དཀའ་བ་ཐོབ་པ་སྣང་བས་ཐོས་པ་ན་ཡིད་ལ་གདུང་བ་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ནི། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དང་པོ་ནས་ཉམས་སུ་བཞེས་མི་ནུས་ཀྱང་

ཤེས་པར་བྱས་ནས་སྤྲོན་པའི་ཡུལ་

ཚུན་ཆོད་དུ་གོམས་པར་བྱས་པ་ན། ཕྱིས་ནས་ནི་འབད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་རང་ངང་གིས་འཇུག་པ་འོང་བས་གོམས་པ་གལ་ཆེ་སྟེ། དངོས་སུ་འཇུག་མི་ནུས་པར་མཐོང་ནས་དེ་དག་ལ་བློ་

སྤྲོང་བའི་གོམས་པའང་དོར་ན། ལམ་

@303B རྣམ་པར་དག་པ་ལས་ཆེས་ཤིན་ཏུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པར་བསྟོད་པ་ལས། གང་ཞིག་ཐོས་པར་བྱུང་ནའང་འཇིག་རྟེན་འདི་ལ་གནོད་པ་སྐྱེ་འབྱུར་དང་། །གང་

ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་ཡུན་རིང་སྐུ་ཉམས་བཞེས་

པར་མི་སྣོད་པའི། །སྤྱོད་པ་དེ་དག་ཁྱོད་ལ་གོམས་པས་དུས་སུ་རང་གི་ངང་ཉིད་གྱུར། །དེ་སྣང་ཡོན་ཏན་དག་ནི་ཡོངས་གོམས་མ་བཏྱེས་སྟེལ་བར་དཀའ་བ་ལགས། །ཞེས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོམ་པ་བཟུང་བ་རྣམས་

ཀྱིས་སྤྱོད་པ་ལ་མི་སློབ་པའི་ཐབས་མེད་ལ། འཇུག་སེམས་ཆོགས་མ་བཟུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སློབ་འདོད་སྤྱོང་བ་ལ་འབད་ནས་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་པའི་སྤྱི་ཤུགས་འཕེལ་བ་ན། སྤྱོམ་པ་བཟུང་ན་ཡིན་ཏུ་བརྟན་པར་འགྱུར་བས་འབད་

པར་བྱའོ། །སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལས། སློབ་སེམས་སྤྱང་བ་དང་ཆུལ་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱི་ལ་བསླབ་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། ༈ །།རྗེ་བཙུན་དམ་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་

ལ་གུས་པས་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཁྱད་པར་དུ་ཕར་ཕྱིན་ཐ་མ་གཉིས་ལ་བསླབ་པ་ནི། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་ཏེ། དེ་གཉིས་རིམ་པ་ལྟར་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་

ཕྱིན་གྱིས་བསྟས་པའི་

ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་དྲུག །ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་བསྒོམས་པའི་ཕན་ཡོན། དེ་གཉིས་ཀྱང་ངེས་འཛིན་གྱི་སྡུད་བྱེད་དུ་བསྟན་པ། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་ངོ་བོ། གཉིས་ཀ་བསྒོམ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན། གོ

@304A ྱ།། །རིམ་ངེས་པའི་ཚུལ། སོ་སོའི་བསླབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཡོན་ཏན་འཛིག་རྟེན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ།

འཕགས་པ་དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་ལས། བྱམས་པ། ཡང་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིའམ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིའམ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བའི་ཚོས་འཛིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་

ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ནི་བསྒོམས་བྱང་ཐོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་

ནམ། ཡོན་ཏན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་

དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུར་ཇི་ལྟར་འཐད་སྣམ་ན། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་དངོས་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལྟར་བསྒོམས་བྱུང་ཐོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་

མ་ཡིན་ཀྱང་། དག་བའི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམས་ཞི་གནས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་འདུ་ལ། ཇི་ལྟ་བཞིན་ཇི་སྙེད་པའི་དོན་སོ་སོར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་དག་ཏུ་རྣམས་ལྷག་མཐོང་གི་ཕྱོགས་

སུ་འདུ་བས། དེ་ལ་དགོངས་ནས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཞི་ལྷག་གི་འབྲས་བུར་གསུངས་པས་འགལ་བ་མེད་དོ། །དེ་ལ་དགོངས་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་དད་པ་བསྒོམས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་།

@304B རིགས་ཀྱི་བུ་རྣམ་གྲངས་འདིས་ཀྱང་འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་དད་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་འབྱུང་བ་གང་ཅི་ཡང་རུང་། དེ་ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་པར་མ་

གཡེངས་པའི་སེམས་ཀྱིས་དོན་དང་

ཆོས་ཡང་དག་པར་བསམས་པ་ལས་བྱང་བར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། མ་གཡེངས་པའི་སེམས་ནི་ཞི་གནས་ཀྱི་ཕྱོགས་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཡིན་ལ། དོན་དང་ཆོས་ཡང་དག་པར་སེམས་པ་ནི་ལྷག

མཐོང་གི་ཕྱོགས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་བོ། །དེས་ན་ཐེག་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱད་ནས་སྤྱོད་བ་དང་། དམིགས་པ་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་དགོས་

པ་ཡིན་གྱི། འཇོག་སྤོམ་དང་དཔྱད་སྤོམ་ཕྱོགས་རེ་བས་བསྒྲུབ་པ་མིན་ནོ། །ཡང་དགོངས་འགྲེལ་ལས། སྐྱེ་བ་པོ་ཡིས་ལྷག་མཐོང་དང་། །ཞི་གནས་གོམས་པར་བྱས་ན་ནི། །གནས་དན་ལེན་གྱི་འཆིང་བ་དང་། མཚན་མའི་

འཆིང་ལས་རྣམ་གྲོལ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་གནས་དན་ལེན་ནི། ཡུལ་ཅན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གོང་ནས་གོང་དུ་བསྒྲེད་པའི་ནུས་པ་སེམས་རྒྱུད་ལ་གནས་པའི་བག་ཆགས་དང་

མཚན་མ་ནི་ཡུལ་ཕྱིན་ཅི་འོག་ལ་མངོན་

པར་ཞེན་པ་སྟ་ཕྱིར་འབྱུང་བ་བག་ཚགས་དེ་གསོ་བ་དང་། སྟ་མ་ལྷག་མཐོང་གིས་སྤོང་ལ། ཕྱི་མ་ཞི་གནས་ཀྱིས་སྤོང་བར་ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག་ཏུ་ཟཁད་དོ། །དེ་དག་ནི་ཞི་ལྷག་གི་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་ཕན་ཡོན་ཡིན་ཀྱི།

@305A ཞེས། །ཞི་ལྷག་གི་ཐ་སྙད་མ་བཏགས་ཀྱང་དོན་འདྲ་བ་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕན་ཡོན་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། དཔེར་ན། ཤིང་སྟོང་པོ་

ལ་ཡལ་གა་དང་འདབ་མ་དང་མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུ་མཐའ་ཡས་པ་ཞེག་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དག་གང་ལ་འདུས་པའི་གནད་ནི་རྩ་བ་ཡིན་པ་ལྟར། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མཐའ་ཡས་པ་ཞེག་བཀའ་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། གང་

དུ་འདུས་པའི་གནད་དམ་པ་ནི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ཡིན་ཏེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས། ངས་ཉན་ཐོས་རྣམས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་

འཛོན་རྣམ་པ་དུ་མ་བསྟན་པ་གང་ཡིན་

པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གིས་བསྡུས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་དོན་དུ་གཉིར་བ་རྣམས་ཀྱིས་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པ་རྟོད་བཅད་པར་མི་རྟུས་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཀུན་ཀྱི་

སྤྱི་ཆིངས་ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོང་ཚུལ་ལེགས་པར་རྟོད་བཅད་ལ་དུས་ཀུན་ཏུ་བསྟེན་པར་བྱ་སྟེ། སྒོམ་རིམ་ཐ་མ་ལས། དེ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐ་དད་པ་ཚད་མེད་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་

ལ་སོགས་པ་བསྟན་དུ་ཟིན་ཀྱང་། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གཉིས་ཀྱིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པས་ན། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བར་འཇུག་པའི་ལམ་དེ་ཉིད་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་དང་། སྒོམ་རིམ་

@305B བར་པ་ལས། དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་རྣལ་འབྱོར་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ངེས་པར་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་བསྟེན་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་

གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་ཞི་གནས་

ཀྱི་ངོ་བོ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས། དེ་གཅིག་པུ་དབེན་པར་འདུག་སྟེ། ཧང་དུ་ཡང་དག་བཞག་ནས་ཇི་ལྟར་ལེགས་པར་བསམས་པའི་ཚོར་དེ་དག་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་། སེམས་གང་གིས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སེམས་དེ་ནང་དུ་རྒྱུན་ཆགས་

སུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཡིད་ལ་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཞུགས་ཤིང་དེ་ལ་ལན་མང་དུ་གནས་པ་དེ་ལ་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཞི་གནས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞི་

གནས་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེའི་དོན་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དོན་གང་ངེས་པར་བྱས་པ་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་དོན་གང་ཡང་རུང་བ་ཞི་གནས་ཞེས་བྱ་བ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་ཀྱང་ངེས་པར་བཤད་པ་ལ་

དམིགས་པའི་སེམས་དེ་གཞན་དུ་མི་གཡེང་བར་དྲན་ཤེས་ཀྱིས་རྒྱུན་ཆགས་སུ་དམིགས་པ་དེ་ལ་བཏགས་པས་སེམས་དམིགས་པ་ལ་རང་གི་ངང་གིས་གནས་ཏེ། ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་

པའི་དགའ་བའེ་སྐྱེས་པ་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་

དེ་ཞི་གནས་སུ་འགྱུར་ཏེ། འདི་ནི་སེམས་དམིགས་པ་ལས་མི་གཡེང་བར་ནང་དུ་བཟུང་བ་ཙམ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་གྱི། དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལ་མི་ལྟོས་སོ། །ལྷག་མཐོང་གི་ངོ་བོ་ནི། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལྟས་

@306A ཞེས། །ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དེ་ཐོབ་ནས་དེ་ཉིད་ལ་གནས་ཏེ་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྣང་ནས། ཇི་ལྟར་བསམས་པའི་ཚོས་དེ་དག་ཉིད་ནང་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་གཟུགས་བརྙན་

དུ་སོ་སོར་རྟོག་པར་བྱེད་མོས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་གཟུགས་བརྙན་དེ་དག་ལ་ཤེས་བྱའི་དོན་དེ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་དང་ཡོངས་སུ་དཔྱོད་པ་དང་།

བཟོད་པ་དང་འདོད་པ་དང་བྱེ་བྲག་འབྱེད་པ་དང་ལྡ་བ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལྷག་མཐོང་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྷག་མཐོང་ལ་མཁས་པ་ཡིན་

ནོ། །ཞེས་གསུངས་པར་ལྟར་རོ། །མདོ་

འདིས་ལྷག་མཐོང་ས་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ལ་བསྟོན་ས་མེད་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཤད་པ་འདི་མཐོང་ནས། རྒྱ་ནག་གི་མཁན་པོ་ཧྭ་ཤང་གིས་འདི་མདོ་སྡེ་ཞེ་ཡིན་མི་ཤེས་ཞེས་སྨྲས་ནས་ཤིང་པས་དྲིལ་ཞེས་བྱགས་

ཏེ། དེས་ནི་རྟོག་པ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་ཆོས་འཛིན་དུ་བཟུང་ནས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་དོར་ཏེ་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ཟབ་མོའི་དོན་བསྒོམ་པར་འདོད་པ་དང་མ་མཐུན་པས་དེ་ལྟར་བྱས་པའོ། །ལུགས་འདི་ཡི་རྟེས་

སུ་འབྲང་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་མང་བར་སྣང་ངོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ནི་སྟེང་པ་འབྱེད་པའོ། །རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ནི་ལྟ་བ་འབྱེད་པའོ། །ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པའི་ཡིད་བྱེད་རྟོག་པ་དང་བཅས་པས་མཚན་མར་འཛིན་

@306B པའི་ཚེ་ནི་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་དང་། ཡང་དག་པར་རྟོག་པའི་ཚེ་ནི་ཡོངས་སུ་དཔྱོད་པ་ཡིན་པར་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་བཤད་དེ། རྟོག་པ་ནི་རྩིང་བར་རྟོག་པ་ཡིན་ལ། དཔྱོད་པ་ནི་

ཞིབ་པར་དཔྱོད་པའོ། །མཚན་མར་འཛིན་པ་

ནི་བདེན་འཛིན་མ་ཡིན་གྱི། ཡུལ་གྱི་སྣུ་རིས་འབྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་འབྱེད་པ་རེ་རེ་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་དོ། །དགོངས་འགྲེལ་དང་མཐུན་པར། འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལས་

ཀྱང་། ཞི་གནས་ནི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པའོ། །ལྷག་མཐོང་ནི་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པའོ། །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །རྗེ་བཙུན་བྱམས་པས་ཀྱང་མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། ཆོས་ཀྱི་མིང་ནི་བསྟོམས་པའང་འདི། །ཞི་གནས་

ལམ་དུ་ཞེས་པར་བྱ། །ལྷག་མཐོང་ལམ་ནི་དེ་དོན་རྣམས། །རྣམ་པར་དཔྱོད་པར་ཞེས་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། ཡང་དག་གནས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། །སེམས་ལ་སེམས་ནི་འཇོག་ཕྱིར་དང་། །ཆོས་རབ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཕྱིར། །

ཞི་གནས་དང་ནི་ལྷག་མཐོང་ཡིན། །ཞེས་ཡང་དག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་འཇོག་པ་ཞི་གནས་དང་། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཞེས་རབ་ལ་ལྷག་མཐོང་དུ་གསུངས་

ཏེ། མདོ་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་

དགོངས་པ་དེ་བཞིན་དུ་བཀླ་བས་མདོ་སྡེའི་དོན་གཞན་དུ་དང་དུ་མི་རུང་བར་མཛད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལས་ཀྱང་། བརྩོད་དུ་མེད་པའི་དངོས་པོ་ཙམ་དང་དོན་ཙམ་གྱི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་ངེས་པར་གཏད་ནས།

@307A ཞེས། །སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་བྱལ་བ་དང་། སེམས་ཡོངས་སུ་གཡེང་བ་ཐམས་ཅད་བྱལ་བའི་འདུ་ཤེས་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མོས་པ་ན། ནང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཚན་མ་རྣམས་

ལ་སེམས་འཇོག་པ་དང་བསྟུས་ཏེ་འཇོག་པ་ནས་རྒྱས་པར་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་བྱེད་པའི་བར་འདི་ནི་ཞི་གནས་ཞེས་བྱའོ། །ལྷག་མཐོང་གང་ཞེ་ན། ཞི་གནས་ཡོངས་སུ་བསྒོམས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་

ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བསམས་པའི་ཚོས་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་མཚན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་འབྱེད་པ་དང་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་ཚོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ནས་རྒྱས་པར་མཐས་པ་དང་ཤེས་རབ་

ཀྱིས་འཇུག་པའི་བར་གང་ཡིན་པ་

འདི་ནི་ལྷག་མཐོང་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སྐྱ་མ་རྣམས་དང་མཐུན་པར་གསུངས་ཏེ། འདིས་ནི་མདོ་དང་རྗེ་བཙུན་གཉིས་ཀའི་དགོངས་པ་སྟར་བཞིན་བཀླ་ནས་སྟར་ཀྱི་ཞི་ལྷག་གི་ངོས་འཛིན་ལ་ངེས་པ་བརྟན་པར་མཛད་དོ། །

སྒོམ་རིམ་བར་པ་ལས་ཀྱང་། ཕྱི་རོལ་ཀྱི་ཡུལ་ལ་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཞི་ནས། ནང་དུ་དམིགས་པ་ལ་རྒྱུན་དུ་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པ་ལ་དགའ་བ་དང་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཉིད་ལ་གནས་པ་ནི་

ཞི་གནས་ཞེས་བྱའོ། །ཞི་གནས་དེ་ཉིད་ལ་གནས་པའི་ཚེ་དེ་ཁོ་ན་ལ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལྷག་མཐོང་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་དང་། ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག་ལས་ཀྱང་། དེ་ལ་ཇི་སྙེད་ཡོད་པར་གྱུར་པ་དང་། ཇི་

@307B ལྷ་བ་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྙན་དུ་གྱུར་པ་ནི་ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པའོ། །ཇི་སྙེད་ཡོད་པར་གྱུར་པ་དང་ཇི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་ལ་རྟོག་པ་དང་བཅས་

པའི་གཟུགས་བརྙན་དུ་བྱུང་པ་ནི་ལྟག

མཐོང་གི་དམིགས་པའོ། །ཞེས་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པའི་དོན་ལ་མི་རྟོག་པར་འཇོག་པ་ནི་ཞི་གནས་དང་། ཡུལ་དེ་གཉིས་ལ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་ནི་ལྷག་མཐོང་དུ་གསུངས་ཏེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་

དུ་ཞིག་ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལགས། བཀའ་སྩལ་པ་གཅིག་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྙན་ནོ། །དུ་ཞིག་ལྷག་མཐོང་གི་དམིགས་པ་ལགས། བཀའ་སྩལ་པ་གཅིག་ཁོ་ན་སྟེ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་

དང་བཅས་པའི་གཟུགས་བརྙན་ནོ། །དུ་ཞིག་དེ་གཉིས་ཀའི་དམིགས་པ་ལགས། བཀའ་སྩལ་པ་གཉིས་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དངོས་པོའི་མཐའ་དང་དགོས་པ་ཡོངས་སུ་བྱུབ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་

ནོ། །ཀུན་ལས་བཏུས་ལས་དངོས་པོའི་མཐའ་ལ་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པ་གཉིས་སུ་གསུངས་པས། ཤ་སྟག་པས་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་རེ་རེ་ལའང་ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་གཉིས་ཀ་

ལ་དམིགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་

ཞི་ལྷག་གཉིས་དམིགས་ཡུལ་གྱི་སྐོར་ནས་སོ་སོར་མི་ཕྱེད་ཅིང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཞི་གནས་ཀྱང་ཡོད་ལ། སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་ཡང་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་སེམས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་རྒྱུག་པ་ཞི་ནས་ནང་དུ་

@308A ཞེས། །དམིགས་པ་ལ་གནས་པས་ན་ཞི་གནས་ཞེས་བྱ་ལ། ལྷག་པ་སྟེ་ཁྱད་པར་དུ་མཐོང་བས་ན་ལྷག་མཐོང་ཞེས་བྱའོ། །གང་དག་སེམས་མི་རྟོག་པར་གནས་པ་རིག་པའི་གསལ་ཆའི་ངར་མེད་པ་ཞི་

གནས་དང་། གསལ་ཆའི་ངར་ཡོད་པ་ལྷག་མཐོང་དུ་འདོད་པ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་རྒྱལ་ཚབ་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་དང་། ཐོགས་མེད་ཀྱི་གཞུང་དང་། བསྟོམ་པའི་རིམ་པ་ལ་སོགས་པའི་གཞུང་ཞི་གནས་དང་

ལྷག་མཐོང་གི་མཚན་ཉིད་རྒྱ་ཆེར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་རྣམས་ལས་སེམས་དམིགས་པ་ལ་རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཞི་གནས་དང་། ཤེས་བྱའི་དོན་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་འབྱེད་པའི་

ཤེས་རབ་ལ་ལྷག་མཐོང་དུ་གསུངས་

པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱད་པར་དུ་སེམས་མི་རྟོག་པ་རིག་པའི་གསལ་ཆའི་ངར་ཡོད་མེད་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བྱིང་བ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་གྱི། ཞི་ལྷག་གི་ཁྱད་པར་དུ་གཏན་ནས་མི་རིགས་ཏེ། ཞི་གནས་

ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ལའང་བྱིང་བ་སངས་པ་ངེས་པར་དགོས་ལ། བྱིང་བ་དང་བྲལ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་ཀྱི་དྭངས་ཆ་ངེས་པར་འོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཇི་ལྟ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་

ཤེས་རབ་ནི་ཡུལ་བདག་མེད་པ་གཉིས་གང་ཡང་རུང་བ་ཚོར་རྟོགས་མ་རྟོགས་ཀྱི་སྟོན་ནས་ངོས་གཟུང་བར་བྱ་ཡི། སེམས་བདེ་གསལ་དང་བཅས་པའི་མི་རྟོག་པར་གནས་མི་གནས་ཀྱི་སྟོན་ནས་ངོས་ཟིན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ།

@308B ཡུལ་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཚོར་ཐ་མ་ཕྱོགས་པའི་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་ཡིན་ལུགས་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་མ་རྣེད་

ཀུང་སེམས་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པར་བཟུང་བས་

ཆོག་པ་མངོན་སུམ་བྱིས་འགྲུབ་པས་སྟོང་ཉིད་མ་གཏོ་ཡང་མི་རྟོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེ་བ་ལ་འགལ་བ་ཆུང་ཟད་ཀུང་མེད་ལ། དེའི་སྐོན་སེམས་རིང་དུ་ཟིན་ན་སེམས་ཟིན་པའི་མཐུས་བླུང་ལས་སུ་རུང་བ་སྐྱེ་ལ། དེ་སྐྱེས་

པ་ན་ལུས་དང་སེམས་ལ་དགའ་བའི་སྐྱེ་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་བདེ་བ་སྐྱེ་བ་མི་འགལ་ཞིང་། དེ་སྐྱེས་པ་ན་དགའ་བདེའི་ཚོར་བ་རྣམ་པ་གསལ་བའི་མཐུས་སེམས་ལ་གསལ་ཆ་འོང་བས་ན། བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པའི་

ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཤེས་བྱེད་ཡང་དག་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །དེས་ན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལའང་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པ་འོང་ལ་སྟོང་ཉིད་ལ་བློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལའང་

བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པ་འབྱུང་བ་ཆེས་མང་བས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཕྱེད་དགོས་སོ། །བཞི་པ་ཞི་སྒྲུབ་གཉིས་ཀ་བསྒོམ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་ཞི་གནས་དང་སྒྲུབ་མཐོང་རེ་རེ་

བསྟོམས་པས་མི་ཚེགས་པར་གཉིས་ཀ་བསྟོམ་དགོས་

པ་ཡིན་སྟམ་ན། ཨཞད་པར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན། མཚན་མོ་ལོགས་རིས་བལྟ་བའི་དོན་དུ་མར་མེ་སྣར་བ་ན། མར་མེ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་དང་རྒྱང་གིས་མི་གཡོ་བ་གཉིས་དང་ལྡན་ན་བྱིས་སྐྱུ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་མཐོང་ལ། མར་

@309A ཞེས། །མེ་མི་གསལ་བཞམ་གསལ་ཡང་རྒྱང་གིས་བསྒྲིད་ན་གཟུགས་རྣམས་གསལ་པོར་མི་མཐོང་བ་བཞིན་དུ། ཟབ་མོའི་དོན་ལྟ་བ་ལཉང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ངེས་པའི་ཤེས་རབ་དང་

སེམས་དམིགས་པ་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་གནས་པའི་མི་གཡོ་བ་གཉིས་དང་ལྡན་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བར་མཐོང་གི། སེམས་གཞན་དུ་མི་འཕྲོ་བར་གནས་པའི་མི་རྟོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡོད་ཀྱང་ཡིན་ལུགས་རྟོགས་

པའི་ཤེས་རབ་མེད་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལྟ་བའི་མིག་དང་བྲལ་བས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཇི་ཙམ་གོམས་ཀྱང་ཡིན་ལུགས་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་ལ། བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ལྟ་བ་ཡོད་

ཀུང་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་

གནས་པ་བརྟན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མེད་ན། རང་དབང་མེད་པར་གཡོ་བའི་རྣམ་རྟོག་གི་ཆུང་གིས་དཀྱུགས་པས་ཡིན་ལུགས་ཀྱི་དོན་གསལ་བར་མཐོང་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ།

སྒོམ་རིམ་བར་པ་ལས། ཞི་གནས་དང་བྲལ་བའི་ལྷག་མཐོང་འབའ་ཞིག་གིས་ནི་རྣལ་འབྱོར་པའི་སེམས་ཡུལ་ལ་རྣམ་པར་གཡེང་བར་འགྱུར་གྱི། ཆུང་གི་ནང་ན་འདུག་པའི་མར་མེ་བཞིན་དུ་བརྟན་པར་མི་འགྱུར་

རོ། ཇི་བས་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་མི་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལྟ་བས་ན་གཉིས་ཀ་འདྲ་བར་བསྟེན་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་འཕགས་པ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་

@309B ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་མ་མཐོང་སྟེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཤས་ཆེ་བའི་ཕྱིར་དང་ཤེས་རབ་ཆུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མཐོང་མོད་ཀྱི། མི་གསལ་ཏེ་

ཞེས་རབ་ཀྱིས་ཤས་ཆེ་བའི་ཕྱིར་དང་ཉིང་དེ་

འཛིན་ཆུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ནི་ཐམས་ཅད་གཟིགས་ཏེ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏེ། ཞི་གནས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི་མར་མེ་རླུང་མེད་པར་བཞག་པ་བཞིན་དུ་

རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རླུང་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་གཡོ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ལྷག་མཐོང་གིས་ནི་ལྟ་བ་ངན་པའི་དྲྭ་མཐའ་དག་སྤངས་པས་གཞན་དག་གིས་མི་ཕྱེད་དེ། རྒྱ་བ་སྟོན་མའི་མདོ་ལས། ཇི་སྐད་དུ། ཞི་གནས་སྟོབས་ཀྱིས་

གཡོ་བ་མེད་པར་འགྱུར། །ལྷག་མཐོང་གིས་ནི་རི་དང་འདྲ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་སེམས་དམིགས་པ་ལས་མི་གཡེང་བར་གར་བཞག་ཏུ་ལྷན་ལྷན་སྟོད་པ་ནི་ཞི་གནས་ཀྱི་ལག་ཇེས་ཡིན་ལ།

བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་ནས་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལྟ་བ་ངན་པ་རྣམས་སྤངས་ཏེ་ཕས་ཀྱི་ཆོལ་བས་བསྒྲུལ་མི་རུས་པའི་རི་དང་འདྲ་བ་ནི་ལྷག་མཐོང་གི་ལག་ཇེས་ཡིན་པས་

དེ་རྣམས་སོ་སོར་ཕྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེ་

གནས་མ་གྲུབ་པའི་སྟོན་དུ་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་དཔྱད་ཀྱང་རྒྱང་ནད་ནང་གི་མར་མེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཤ་ཅང་གཡོ་བས་བདག་མེད་པའི་དོན་ཀྱི་སྒྲིལ་ཡང་གསལ་བར་མི་འབྱུར་ལ། གང་གི་ཚེ་ཞི་གནས་

@310A ཞེས། །གྲུབ་པའི་ཚེ་དཔྱད་ན་ནི་ཤ་ཅང་གཡོ་བའི་སྐྱོན་ལྡོག་པས་བདག་མེད་པའི་དོན་སྒྲིལ་གསལ་བར་འབྱུར་བས་ལྷག་མཐོང་གི་སེམས་མི་གཡོ་བའི་ཚ་མི་རྟོག་པའི་ཞི་གནས་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཀྱི། ཡིན་

ལུགས་རྟོགས་པའི་ཚ་ཞི་གནས་ལས་སྐྱེ་བ་མིན་ཏེ། དཔེར་ན། མར་མེའི་གཟུགས་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཚ་སྟོང་བུ་དང་མེ་སྣ་མ་ལས་སྐྱེ་ཡི། རླུང་སྐྱོབ་པའི་ཡོལ་བ་སོགས་ལས་མི་སྐྱེ་ཡང་མར་མེ་མི་གཡོ་བའི་

བརྟན་པའི་ཚ་དེ་ཡོལ་བ་སོགས་ལས་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སེམས་བྱིང་རྟོད་ཀྱིས་མི་མཉམ་པ་མེད་པའི་ཞི་གནས་ཀྱི་མཉམ་གཞག་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བརྟགས་ན་ཡང་དག་པའི་

དོན་ཤེས་པར་

འཇུང་བ་ལ་དགོངས་ནས། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པ་ལས། སེམས་མཉམ་པར་བཞག་ན་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཤེས་པར་འཇུང་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྒོམ་རིམ་དང་པོ་ལས། སེམས་ཆུ་བཞིན་དུ་གསོ་

བའི་ཕྱིར་ཞི་གནས་ཀྱི་གཞི་མེད་པར་གནས་པ་མེད་དེ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་ཀྱིས་ནི་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་མི་རྟོག་ཅེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་མཉམ་པར་བཞག་པས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་

བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །ཞེས་སོ། །ཞི་གནས་གྲུབ་ན་བདག་མེད་པ་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་དཔྱོད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་གཡོ་བའི་སྐྱོན་ལྡོག་པར་མ་ཟད་མི་རྟག་པ་དང་ལས་

འབྲས་དང་འཁོར་བའི་ཉེས་

@310B དམིགས་དང་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྤྱོང་བ་ལ་སོགས་པའི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱད་སྒོམ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། དམིགས་པ་ལ་གཡེང་བའི་

སྐྱོན་ལོག་ནས་རང་རང་གི་དམིགས་པ་གང་

ཡིན་ལ་གཞན་དུ་མི་གཡེང་བར་འཇུག་པས་དགེ་བ་གང་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་ཆེ་ལ། ཞི་གནས་མ་རྙེད་པའི་སྔོན་དུ་ནི་ཤས་ཆེར་དམིགས་པ་གཞན་ལ་གཡེང་བས་དགེ་སྦྱོར་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་སྟོབས་ཆུང་སྟེ། སྦྱོད་འཇུག

ལས།ཅ སེམས་ནི་རྣམ་པར་གཡེངས་པའི་མི། །ཉོན་མོངས་མཆེ་བའི་ཕྱག་ན་གནས། །ཞེས་དང་། བརྒྱས་བརྩོད་དང་ནི་དཀའ་ཐུབ་སོགས། །ཡུན་རིང་དུས་སུ་སྤྱད་བྱས་ཀྱང་། །སེམས་གཞན་གཡེངས་པས་བྱས་པ་ནི། །དེ་ཉིད་རིག་པས་

དོན་མེད་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་སེམས་གཞན་དུ་མི་གཡེང་བར་མི་རྟག་པར་འཛིག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་བསྒྲུབས་པའི་དགོས་པ་ནི་སེམས་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་འདོད་དུ་

བཀོལ་དུ་རུང་བའི་ལས་རུང་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སེམས་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་བཏགས་ནའང་སྟོད་ཐུབ་ལ། བཏང་ནའང་ཡུར་བ་བདེ་མོ་ལ་ཆུ་དྲངས་པ་ལྟར་དགེ་བའི་དམིགས་

པ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་ལྟར་འགྲོ་བ་

ཞེག་ཡིན་པས། ཞི་གནས་བྱུབ་ནས་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པའི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་གཉིད་བའི་སེམས་དང་སྟོམ་སེམས་དང་བཟོད་པ་དང་བསྟེན་འགྱུས་དང་དད་པ་དང་སྐྱེ་ཞས་ལ་སོགས་པ་མཐའ་ཡས་པའི་དགེ་བ་སྟུད་པ་

@311A ཞེས། །དང་མཐའ་ཡས་པའི་སྐྱེན་བརྒྱུད་པའི་དམིགས་རྣམ་སྐྱོང་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། དུས་རྒྱུན་དུ་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་བཏགས་ནས་འཇོག་པས་ནི་ཞི་གནས་བསྒྲུབས་པའི་དགོས་པ་མ་ཤེས་པས་དགེ་སྦྱོར་ལ་

བོགས་ཆེན་པོ་མི་འབྱུང་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སྦྱོད་ཚུལ་གསོགས་དང་། ལྟ་བའི་ཚུལ་ཀྱི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱད་སྣོམ་དོར་ན་སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམ་པ་ཤིན་ཏུ་བོགས་ཆུང་ལ། ཁྱད་པར་དུ་

བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་ངེས་པ་ཤུགས་དྲག་ལ་རྒྱུན་རིང་བ་བསྒྲིད་པའི་ཐབས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱད་ནས་སྐྱོང་བའི་ཇི་ལྟ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་མེད་ན། ཞི་གནས་ལ་

ཡུན་ཇི་ཙམ་གོམས་པར་བྱས་ཀྱང་

ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་འགོ་གཅེན་པ་ཙམ་སྲིད་ཀྱི། དེའི་ས་བོན་རྩད་ནས་སྤྲོང་བ་མི་སྲིད་པས་ཞི་གནས་ཙམ་བསྒོམ་པར་མི་བྱ་ཡི། ལྷག་མཐོང་ཡང་བསྒོམ་དགོས་ཏེ། སྒོམ་རིམ་བར་པ་ལས། ཞི་གནས་ཙམ་འབའ་ཞིག་གོམས་

པར་བྱས་པས་ནི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ནི་མི་སྤོང་ས་ཀྱི། རེ་ཞིག་ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་གཅེན་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྣང་བ་བྱང་བ་མེད་པར་བག་ལ་ཉལ་ལེགས་པར་ཆོམས་

པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་

བས་ན་འཕགས་པ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བ་དེ་ཉིད་ལས། བསམས་གཏན་གྱིས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པར་གཅེན་ནོ། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་བག་ལ་ཉལ་ལེགས་པར་འཇོམས་པར་བྱེད་

དོ། །ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །

@311B འཕགས་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་སྒོམ་པར་བྱེད་མོད་ཀྱི། །དེས་ནི་བདག་ཏུ་འདུ་ཤེས་འཇིག་མི་བྱེད། །དེ་ཡི་ཉོན་མོངས་ཕྱིར་ཞིང་རབ་འཕྲུག་

སྟེ། །ལྷག་སྤྱོད་འདི་ན་ཏིང་འཛིན་བསྒོམ་པ་བཞིན། །

གལ་ཏེ་ཆོས་ལ་བདག་མེད་སོ་སོར་རྟོག །སོ་སོར་དེ་བརྟགས་གལ་ཏེ་བསྒོམ་པ་ནི། །དེ་ནི་སྙིང་ངན་འདས་ཐོབ་འབྲས་བུའི་རྒྱུ། །རྒྱུ་གཞན་གང་ཡིན་དེས་ནི་ཞིར་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད་

ལས་ཀྱང་། གང་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་མཐོས། འཕགས་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་མ་ཐོས་པར་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་འཛིན་པ་ཐོབ་པ་ནི་རྒྱལ་གྱི་དབང་གིས་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་དུ་ལྷུང་ཞིང་།

སྐྱེ་བ་དང་རྒ་བ་དང་ན་བ་དང་འཆི་བ་དང་མྱ་ངན་དང་སྨྱོ་སྐགས་འདོན་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་འབྲུག་པ་ལས་ཡོངས་སུ་མི་གྲོལ། འགྲོ་བ་དྲུག་གི་འཁོར་བ་ལས་ཡོངས་སུ་མི་གྲོལ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་

ལས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་མི་གྲོལ་ཏེ། དེ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་བཞིན་གཞེགས་པས་འདི་སྐད་ཅེས་གཞན་ལས་རྣོས་སུ་མཐུན་པ་ཐོས་པ་ནི་རྒྱ་ཁྱི་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །ཞེས་

གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་སྒྲིབ་པ་

མཐའ་དག་སྤངས་ནས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བར་འདོད་པས་ཞི་གནས་ལ་གནས་ནས་ཤེས་རབ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །དེ་སྐད་དུ་འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པ་ལས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ཏེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ནི་

@312A ཞེས། །གནས་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་འཐོབ་སྟེ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་ནས་ཀྱང་ཤེས་རབ་སྒོམ་པར་བྱེད། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་པ་འཐོབ། །ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕུན་

སུམ་ཚོགས། །ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །འཕགས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་དད་པ་བསྒོམ་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། རིགས་ཀྱི་བུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་དད་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་

ལ་ཇི་ལྟར་ཡང་འབྱུང་བར་ང་མི་སྨྲའོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གོ་རིམ་ངེས་པའི་ཚུལ་ནི། སྒོམ་འཇུག་ལས། ཞི་གནས་རབ་ཏུ་སྦྱན་པའི་ལྷག་མཐོང་གིས། །ཉོན་

མོངས་རྒམ་པར་འཇོམས་པར་

ཤེས་བྱས་ནས། །ཐོག་མར་ཞི་གནས་བཙལ་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྟོན་ལ་ཞི་གནས་བསྒྲུབས་ནས་དེ་ནས་དེ་ལ་བརྟེན་ཏེ་ལྷག་མཐོང་བསྒོམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འདི་སྐམ་དུ་སྒོམ་རིམ་དང་པོ་ལས། དེའི་དམིགས་

པ་ལ་ངེས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་ངེས་པ་མེད་པར་གསུངས་ཤིང་། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་ཚོས་ཅན་དང་ཚོས་ཉིད་གཉིས་ཡོད་པས་དང་པོ་བདག་མེད་པའི་དོན་གོ་བར་

བྱས་ནས་དེ་ལ་དམིགས་ཏེ་བསྒོམས་པས། སེམས་གཞན་དུ་མི་གཡེང་བའི་ཞི་གནས་དང་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་གཉིས་ཀ་དུས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲུབ་པས་ཚོག་མོད། ཅིའི་ཕྱིར་སྟོན་ལ་ཞི་གནས་བཙལ་ནས་

@312B དེ་ནས་ལྷག་མཐོང་སྒོམ་པར་བྱེད་ཅེ་ན། དེ་ལ་ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་གི་སྟོན་དུ་འགྲོ་ལུགས་ནི། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བའི་གོ་བ་སྒྲུབ་ལ་ཞི་གནས་སྟོན་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་ཏེ། ཞི་

གནས་མེད་པ་ལའང་ལྟ་བ་སྐྱེ་བར་མཐོང་

པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྟ་བ་དེ་ལ་ཡིད་འཐུང་བའི་རྣོང་བ་སྐྱེ་བ་ལའང་ཞི་གནས་སྟོན་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་ཏེ། ཞི་གནས་མེད་ཀྱང་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡང་ཡང་དཔྱད་དེ་གོམས་པར་བྱས་པས་ཡིད་འཐུང་བ་སྐྱེ་བར་མི་

འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འགལ་ན་མི་རྟག་པ་དང་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྤྲོང་བ་ལའང་ཡིད་འཐུང་བའི་རྣོང་བ་སྐྱེ་བ་ཞི་གནས་ལ་རག་ལས་པར་ཤ་ཅང་ཐལ་བར་

འགྱུར་ཏེ་རྒྱུ་མཚན་ཀུན་ནས་མཆུངས་

པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་ལ་དགོས་ལུགས་དེ་གང་ཡིན་སྨོས་ན། འདི་ལ་དགོངས་འགྲེལ་ནས། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་

འབྱེད་པའི་བསྒོམ་པ་དེ་ཇི་སྲིད་དུ་

ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་བསྒྱིད་པར་མི་རུས་པ་དེ་སྲིད་དུ་ལྷག་མཐོང་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཡིད་བྱེད་ཡིན་ལ། དེ་ལས་ཤིན་སྦྱངས་སྐྱེས་པ་ན་ལྷག་མཐོང་དུ་གསུངས་པས། ཞི་གནས་

མཐོང་ན་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་

རབ་ཀྱིས་དཔྱད་སྤྱོམ་ཇི་ཙམ་བྱས་ཀྱང་དེས་མཐར་ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྣང་བའི་དགའ་བདེ་བསྐྱེད་པར་མི་ནུས་ལ། ཞི་གནས་ཐོབ་ནས་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དཔྱད་སྤྱོམ་གྱིས་ཀྱང་རང་གི་མཐར་ཤིན་སྣང་ངས་

@313A ཞེས། །སྐྱེད་པར་བྱེད་པས་དེ་ལ་ཞི་གནས་རྒྱུར་དགོས་ཏེ་འོག་ཏུ་ཟཁད་པར་བྱའོ། །དེས་ན་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་མ་བཞག་པར་དཔྱད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཤིན་སྣང་ངས་

བསྒྲིད་རྒྱས་པ་ན་ལྷག་མཐོང་དུ་འགྱུར་བས། ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་ཀྱང་སེམས་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་བཞག་པའི་དབང་གིས་ཤིན་སྣང་བསྒྲིད་པ་ནི་ཞི་གནས་བསྒྲུབ་ལུགས་ལས་མི་འདའ་བས་དེ་ཙམ་གྱིས་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པར་མི་

འཇོག་སྟེ། འདི་ལྟར་དང་པོར་བདག་མེད་པའི་གོ་བ་བཙལ་ནས་དེའི་དོན་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་དཔྱོད་པར་བྱེད་ན་ནི་སྟོན་དུ་ཞི་གནས་མ་གྲུབ་པས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་གནས་འགྲུབ་མི་སྲིད་ལ།

མི་དཔྱོད་པར་འཛོག་སྟོམ་བྱེད་ན་ནི་དེ་ལ་བརྟེན་

ནས་ཞི་གནས་འགྲུབ་ཀྱང་ཞི་གནས་ཀྱི་སྐྱོང་ཚུལ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་གི་སྐྱོང་ཚུལ་མེད་པས་ཕྱི་ནས་ལྷག་མཐོང་བཟློག་དགོས་པས། ཞི་གནས་སྦྱོན་དུ་བཟློག་ནས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་བསྒོམ་པའི་རིམ་པ་ལས་

མ་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ལྷག་མཐོང་བསྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་དཔྱད་སྒོམ་གྱིས་ཤིན་སྦྱངས་བསྒྲུབ་པ་ལ་མི་བྱེད་ན་ཞི་གནས་སྦྱོན་དུ་བཟློག་ནས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་བསྒོམ་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དག

ཟུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ལ། རིམ་པ་དེ་ལྟར་སྒོམ་པར་མི་བྱེད་ན་འང་ཆེས་མི་རིགས་ཏེ། དགོངས་འགྲེལ་ནས། ཞི་གནས་ཐོབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་བསྒོམ་པར་སྣང་དང་པ་ལྟར་གསུངས་ཤིང་། སྐབས་ལ་བརྟེན་ཕྱི་མ་སྐྱེ། །ཞེས་

@313B ཕྱིན་དྲུག་གི་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་རིམ་པ་དང་ལྷག་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསྒྲབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྒྲབ་པ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་རྣམས་ཞི་གནས་སྦྱོན་ལ་

བསྒོམས་ནས་ལྷག་མཐོང་ཕྱིས་བསྒོམ་པའི་རིམ་པ་

ཡིན་ལ། སྔར་བྱངས་དྲངས་པ་ལྟར་དང་། ཉན་ས་ལས་ཀྱང་ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་བསྒོམ་པར་གསུངས་ཤིང་། དབུ་མ་སྣིང་པོ་དང་སྡུད་འཛུག་དང་སྒོམ་རིམ་གསུམ་དང་ཡི་ཤེས་གྲགས་པ་དང་ཎྜཱི་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་

དུ་ཞི་གནས་བཙལ་ནས་ལྷག་མཐོང་བསྒོམ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྒྱུ་གང་བའི་སྟོབ་དཔོན་ཁ་ཅིག་ཞི་གནས་རྒྱར་དུ་མི་འཆོལ་བར་དང་པོ་ནས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱད་པ་ལས་ལྷག་མཐོང་བསྒྲིད་པར་བཞེད་

པ་ནི། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་དང་འགལ་བས་བློ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡིད་བརྟན་པའི་གནས་སུ་མི་རུང་ངོ། །ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་གོ་རིམ་དེ་ཡང་དང་པོར་གསར་དུ་བསྒྲིད་པའི་ཚེ་དེ་ལྟར་བྱེད་ཀྱི། ཕྱིས་ནི་ལྷག་མཐོང་

སྟོན་དུ་བསྒོམས་ནས་ཞི་གནས་སྒོམ་པའང་བྱེད་པས་གོ་རིམ་འེས་པ་མེད་དོ། །འོ་ན་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། ལ་ལ་ནི་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་ཡིན་གྱི། ཞི་གནས་ནི་མ་ཐོབ་སྟེ། དེ་ལྷག་མཐོང་ལ་

བརྟེན་ནས་ཞི་གནས་ལ་བརྩོན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་

གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཞི་གནས་མ་ཐོབ་པ་མིན་གྱི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཞི་གནས་མ་ཐོབ་པ་སྟེ། དེ་ཡང་བདེན་པ་བཞི་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་

@314A ཞེས། །ནས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཞི་གནས་བསྒྲུབ་པ་སྟེ། སའི་དངོས་གཞི་ལས། གཞན་ཡང་སྡུག་བསྔལ་ནས་ལམ་གྱི་བར་དུ་འང་ཡང་དག་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་ལ་བསམ་གཏན་

དང་པོ་ལ་སོགས་པ་ནི་མ་ཐོབ་སྟེ། དེ་འདུག་མ་ཐག་ཏུ་སེམས་འཇོག་སྟེ་ཚོས་རྣམ་པར་འབྱེད་པར་མི་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟག་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟག་པའི་སེམས་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྦྱོར་བ་སྟོང་

ཐོར་ཡངས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སེམས་དགུ་ལ་ཞི་གནས་དང་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་སོགས་བཞི་ལ་ལྟག་མཐོང་དུ་གསུངས་པ་ཡོད་ཀྱང་ཞི་ལྟག་དངོས་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལྟར། ཤིན་སྦྱངས་

སྐྱེས་པ་ནས་བཞག་དགོས་སོ། །སོ་སོའི་བསྟབ་

ཚུལ་ལ་གསུམ། ཞི་གནས་ལ་བསླབ་ཚུལ། ལྷག་མཐོང་ལ་བསླབ་ཚུལ། དེ་གཉིས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཞི་གནས་ཀྱི་ཚོགས་བསྟེན་པ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་གནས་བསྒོམ་པའི་ཚུལ། བསྒོམས་པས་ཞི་གནས་

གྱུབ་པའི་ཚད་དོ། །དང་པོ་ནི་རྣལ་འབྱོར་པས་ཐོག་མར་བདེ་ཞིང་སྡུང་ཞི་གནས་འགྱུབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞི་གནས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །འདི་ལ་དྲུག་ལས། མཐུན་པའི་ཡུལ་ན་

གནས་པ་ནི། ཡོན་ཏན་ལྡན་དང་ལྡན་པའི་ཡུལ་

ཏེ། ཟས་གོས་ལ་སོགས་པ་ཆོགས་མེད་པར་རྟེད་པས་རྟེད་སྐུ་བ་དང་། གཅན་གཟན་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་བོ་མི་བསྡུན་པ་དང་དབྱ་ལ་སོགས་པ་མི་གནས་པས་གནས་བཟང་བ་དང་། ནད་མི་

བསྐྱེད་པའི་ས་ཡིན་པས་ས་བཟང་བ་དང་། ཚུལ་

@314B ཁྱིམས་དང་ལྡ་བ་མཚུངས་པའི་གྲོགས་དང་ལྡན་པས་གྲོགས་བཟང་བ་དང་། ཉེན་མོ་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་མེད་ཅིང་མཚན་མོ་སྐུ་ཆུང་བས་ལེགས་པར་ལྡན་པའོ། །མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས་ཀྱང་།

ཟླ་ལྡན་གང་དུ་བསྒྲུབ་པའི་ཡུལ། །ལེགས་པར་རྟེད་དང་

གནས་བཟང་དང་། །ས་བཟང་བ་དང་བྲོགས་བཟང་དང་། །རྣལ་འབྱོར་བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་ལྡན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདོད་པ་ཆུང་བ་ནི། ཆོས་གོས་ལ་སོགས་པ་བཟང་ཡོའམ་མང་པོ་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པ་མེད་པའོ། །ཆོག་ཤེས་པ་ནི།

ཆོས་གོས་ལ་སོགས་པ་ངན་ངོན་ཙམ་རྙེད་པས་རྟག་ཏུ་ཆོག་ཤེས་པའོ། །བྱ་བ་མང་པོ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་ནི། ཉོ་ཚོང་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་ངན་པ་དང་ཁྱིམ་པ་དང་རབ་བྱུང་རྣམས་དང་ཉ་ཅང་འདྲིས་བཤེས་བྱེད་པ་དང་སྨན་བྱེད་པ་དང་

སྐར་མ་བརྩི་བ་སོགས་ཡོངས་སུ་སྤངས་པའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི། སོ་ཐར་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་རང་བཞིན་དང་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་བསླབ་བྱའི་གཞི་མི་འདྲལ་བ་དང་བགེ་མེད་པས་རལ་

ནའང་སྐྱེན་པར་འགྱོད་པས་ཆོས་བཞིན་དུ་ཕྱིར་འཆོས་པར་བྱེད་པའོ། །འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་རྟོག་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་ནི། འདོད་པ་རྣམས་ལ་གསོད་པ་དང་འཆིང་བ་ལ་སོགས་པ་ཆོ་

འདིའི་ཉེས་དམིགས་དང་ངན་འགྲོར་

འགྲོ་བ་སོགས་ཕྱི་མའི་ཉེས་དམིགས་བསྟོམས་ནས་སམ། ཡང་ན་འཁོར་བའི་དངོས་པོ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་ཐམས་ཅད་ནི་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་མི་རྟག་པ་སྟེ་ངེས་པར་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དང་བདག་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་འབྱལ་

@315A ཞེས། །བར་འགྱུར་ན་བདག་དེ་ལ་ཅི་ཞིག་ལྟག་པར་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་སྙམ་དུ་བསྟོམས་ལ་འདོད་པའི་རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་སྤང་བར་བྱའོ། །འདི་དག་ནི་སྟོམ་རིམ་བར་པའི་དགོངས་པ་ལྟར་བཤད་

པ་སྟེ། རྒྱས་པར་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་དྲུག་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཟང་པོ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་དང་སྐྱེས་ཟིན་པ་མི་ཉམས་པར་གནས་པ་དང་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་གནད་བསྟན་པ་སྟེ། ཁྲུད་པར་

དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པ་དང་འདོད་པ་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་བལྟ་བ་དང་མཐུན་པའི་ཡུལ་ན་གནས་པ་གཅོ་བོ་ཡིན་ནོ། །དགེ་བཤེས་སྟོན་པའི་ཞལ་ནས། རང་ཅག་མན་ངག་ཁོ་ནས་ལན་སྣམ་

ཡིན་མན་ངག་ཁོ་ན་བཙལ་བས་ཏིང་ངེ་

འཛིན་སྐྱེར་མི་འདོད་པ་དེ་ཚོགས་ལ་གནས་པ་མེད་པས་ལན་པ་ཡིན་གསུང་སྟེ། ཚོགས་ནི་སྔར་བཤད་པ་བྱུག་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉན་ཡང་ཕར་ཕྱིན་དང་པོ་བཞི་ནི་ལྷ་པ་བསམ་གཏན་གྱི་ཚོགས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ཏེ།

སྒོམ་རིམ་དང་པོ་ལས། ཞི་གནས་ནི་རྟེན་པ་ལ་སོགས་པ་འདོད་པ་ལ་མི་བལྟ་ཞིང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ལེགས་པར་གནས་ལ་སྦྱག་བསྟལ་ལ་སོགས་པ་དང་དུ་ལེན་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་དུ་གྱུར་ལ་བརྟེན་འགྱུས་བརྩམས་ན་སྐྱར་དུ་

འགྲུབ་བོ། །དེ་བས་ན་འཕགས་པ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཀྱང་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་གོང་མ་གོང་མའི་རྒྱུ་ཉིད་ཡིན་པར་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ལམ་སྒྲོན་ལས་ཀྱང་། ཞི་གནས་ཡིན་

@315B ལག་རྣམ་ཉམས་པས། །རབ་ཏུ་འབད་དེ་བསྒོམས་བྱས་ཀྱང་། །ལོ་ནི་སྟོང་ཕྲག་དག་གིས་ཀྱང་། །ཏིང་འཛིན་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས། ཞི་ལྷག་གི་ཏིང་ངེ་

འཛིན་སྐྱིང་ཐག་པ་ནས་བསྒྲུབ་པར་འདོད་པ་

རྣམས་ཀྱིས་ཞི་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་གམ་ཚོགས་ཉན་ས་ནས་གསུངས་པའི་བཀུ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ལ་འབད་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་གནས་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། སྒོར་བ་དང་། དངོས་གཞིའོ། །

དང་པོ་ནི། སྔར་�couldད་པའི་སྒོར་བའི་ཆོས་དྲུག་དང་ཁྱད་པར་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིང་དུ་བསྒོམ་ཞིང་དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་སྐྱེས་བུ་ཆུང་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་དམིགས་པའི་ངོ་བོ་རྣམས་ཀྱང་སྟུང་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལུས་

ཀྱི་སྡུག་ལམ་ཇི་འདྲ་བས་བསྒོམ་པ་དང་། བསྒོམ་པའི་རིམ་པ་ཉིད་�couldད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒོམ་རིམ་པར་པ་དང་ཐ་མ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟན་ཤིན་ཏུ་འཇམ་པོ་བདེ་བ་ལ་ལུས་ཀྱི་ཀུན་སྡུད་ཚོས་བརྒྱད་དང་ལྡན་པར་

བྱའོ། །དེ་ལ་ཤད་པ་ནི་རྗེ་བཙུན་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱི་སྐྱིལ་མོ་ཀྲུང་ལྟ་བུ་སྐྱིལ་མོ་ཀྲུང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའམ་ཡང་ན་སྐྱིལ་ཀྲུང་ཕྱེད་པའང་རུང་སྟེ་ལྟར་བྱའོ། །མིག་ནི་ཤ་ཅང་ཡང་མི་

དབྱེ་ཤ་ཅང་ཡང་མི་རྒྱམ་པར་སྣའི་རྩེ་མོར་

གཤདདོ། །ལུས་ནི་ཤ་ཅང་ཡང་རྒྱབ་ཀྱི་ཤ་ཅང་ཡང་མདུན་དུ་མི་དགུ་བར་དྲང་པོར་བསྲངས་ལ་དྲན་པ་ནང་དུ་བཞག་སྟེ་འདུག་པར་བྱའོ། །ཕྲག་པའི་ཐད་ཀར་མཉམ་པར་བཞག་གོ། །མགོ་ནི་མི་མཐོ་མི་དམའ་ཞིང་ཕྱོགས་

@316A ཞེས། །གཅིག་ཏུ་མ་ཡོ་བར་བཞག་སྟེ་སྣ་ནས་ཕྱི་བར་དྲང་པོར་བཞག་གོ། །སོ་དང་མཚུ་ནི་རང་ལུགས་སུ་ཐ་མལ་པར་བཞག་གོ། །ལྟེ་ནི་ཡ་སོའི་དྲུང་དུ་གཞར་རོ། །དབུགས་ནི་ཕྱི་ནང་དུ་རྒྱུ་བ་སྐྲ་ཅན་དང་རྣམས་པ་དང་ཚོད།

བག་ཅན་དུ་མི་བཏང་གི། །ཅི་ནས་ཀྱང་ཕར་རྒྱུ་ཚུར་རྒྱུ་མི་ཚོར་བར་དལ་བུ་དལ་བུས་འབད་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་དེ་ལྟར་བྱའོ། །ཉན་ས་ས་ངས་རྒྱས་ཀྱིས་གནང་བའི་ཁྲིམ་ཁྲིའུམ་རྣྭ་བཏིང་བའི་སྟེང་དུ་སྐྱིལ་མོ་ཀྱང་བཅས་ཏེ་འདུག

པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ལྟ་གསུངས་ཏེ། ལུས་ལེགས་པར་བསྒྲིམས་ན་སྤྱོད་ལམ་དེ་ཤིན་ཏུ་སྤྲུངས་པ་སྐྱེ་བ་དང་རྟེས་སུ་མཐུན་པས་མྱུར་བ་མྱུར་བར་ཤིན་ཏུ་སྤྲུངས་པ་སྐྱེ་བ་དང་། འདུག་པས་དུས་ཡུན་

རིང་པོ་འདའ་བར་བྱེད་རྒྱས་ཤིང་སྨྱོད་

ལམ་དེས་དེའི་ལུས་ཤིན་ཏུ་ངལ་བར་མི་འགྱུར་བ་དང་། སྨྱོད་ལམ་དེ་སྐུ་སྟེགས་དང་ཕས་ཀྱི་ཆོལ་བ་དག་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་། གཞན་གྱིས་སྨྱོད་ལམ་དེས་འདུག་པ་མཐོང་ན་ཤིན་ཏུ་དང་བ་སྐྱེ་བ་དང་། སྨྱོད་ལམ་དེ་

སངས་རྒྱས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་གནང་ཞིང་བསྟེན་པ་སྟེ་རྒྱུ་མཚན་དེ་ལྟ་མཐོང་ནས་སྐྱིལ་མོ་ཀྲུང་བཅས་ཏེ་གནས་པར་གསུངས་སོ། །ལུས་དྲང་པོར་བསྲང་བ་ནི་རྟུགས་པ་དང་གཉིད་མི་འབྱུང་བའི་དོན་དུ་གསུངས་

སོ།། །།དེ་ལྟར་ན་ཐོག་མར་ལུས་ཀྱི་ཀུན་སྨྱོད་བརྒྱད་དང་ཁྲད་པར་དུ་རྣུང་ཚམ་ལ་དབབ་པ་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་བཞིན་བསྟྲུབ་པར་བྱའོ། །བསྟོམ་པའི་རིམ་པ་ཉིད་བཤད་པ་ནི། ལམ་རིམ་ཕལ་མོ་ཆེར་དབུས་མཐའ་ནས་གསུངས་

@316B པའི་ཉེས་པ་ལྟ་སྨོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་ཀྱི་སྐོ་ནས་ཞི་གནས་བསྟྲུབ་པར་གསུངས་ལ། དགེ་བཤེས་ལགས་སོར་པ་ནས་བརྒྱུད་པའི་གདམས་ངག་རྣམས་ལས་དེའི་སྟེང་དུ་ཉན་ས་ནས་

ཨཞང་པའི་སྟོབས་བྱཱ་དང་ཡིད་བྱེད་བཞི་

དང་སེམས་དགྲས་བསྟྭབ་དགོས་པར་ཨཞང་ཅིང་། མཁས་པ་ཡོན་ཏན་གྲགས་ཀྱིས་ནི་སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བཞིར་བསྡུས་པ་དང་། ཉེས་པ་བྱཱ་དང་དེའི་གཉེན་པོ་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་པོ་འདི་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐབས་ཡིན་པར། མདོ་སྡེ་དུ་མ་དང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་དང་དབུས་མཐའ་དང་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་ས་སྡེ་དང་དབུ་མ་སྒོམ་ལ་སོགས་པ་བསམ་གཏན་གྱི་ཐབས་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་ལས་མཐུན་པར་

གསུངས་ཏེ། དང་པོ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཚོགས་ལ་གནས་པས་ཐབས་འདི་དག་གིས་འབད་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་ངེས་པར་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེང་སང་བསམ་གཏན་གྱི་མན་ངག་ཟབ་པར་གྲགས་པ་དག་ལ་ཐབས་འདི་དག་གི་མིང་

ཙམ་ཡང་མི་སྙང་སྟེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཚོགས་དང་མི་ལྡན་པ་དང་ཐབས་འདི་དག་མེད་པར་ནི་ཡུན་རིང་པོར་འབད་ཀྱང་ཏིང་ངེ་འཛིན་འགྲུབ་པར་མ་གསུངས་སོ་ཞེས་རང་གི་ལམ་རིམ་ལས་

འཆད་དེ། འདི་ནི་གཞུང་ཆེན་མོ་

རྣམས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་བསྒྲུབ་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་རྣེད་པའི་གཏམ་དུ་སྣང་ངོ། །དེ་ལ་སྤྱིར་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་འབྲིད་ཚུལ་རྣམས་ནི་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ས་སྡེ་ལྔར་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་

@317A ཞེས། །པས་ཉམས་ལེན་སྟོན་པའི་གཞུང་ནི་དེ་ཤེན་ཏུ་རྒྱས་སོ། །དེར་ཡང་གཞུང་གཅིག་ཏུ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཞུང་གཞན་དུ་རྒྱས་པར་མི་འཆད་པས་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གཉིས་ནི་

གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྟུ་བ་ལས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལས་ཤེས་དགོས་པར་གསུངས་པས་ཉན་ས་ཤེན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཡིན་ནོ། །རྗེ་བཙུན་བྱམས་པས་ཀྱང་མདོ་སྡེའི་རྒྱུན་དང་དབུས་མཐར་སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུ་དང་སྦྱོང་

བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་གསུངས་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་སྒོམ་རིམ་པའི་ཚེ་བཟང་པོ་དང་ཀླུ་མ་ལ་ཕྱི་ལ་དང་ཤཱནྟི་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་གང་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཉིང་དེ་

འཛོན་བསྒྲུབ་པའི་རིམ་པ་མང་དུ་མཛད་

དེ། ལྷ་སྐུ་དང་ཐིག་ལེ་དང་ཡི་གེ་སོགས་ལ་དམིགས་པའི་དམིགས་པ་མི་འདྲ་བ་མ་གཏོགས་པ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྤྱིའི་ཁོག་རྣམས་ནི་སྔར་གྱི་གཞུང་ཆེན་མོ་དེ་དག་ནས་བཤད་པ་དང་སྦགས་ནས་བཤད་པ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་མཐུན་ལ།

ཁྲད་པར་དུ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཉེས་པ་ལྟ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་རྣམས་དང་དེ་རྣམས་ཇི་ལྟར་སེལ་བའི་ཚུལ་རྣམས་ནི་མདོ་སྡེའི་ཡོ་གས་རྣམས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་སྣང་དོ། །འོན་ཀྱང་གཞུང་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་ཤེས་པ་ཉིན་མོའི་

སྐར་མ་ལྟར་སྣང་བས་རང་གི་བློ་སྐྱོན་གྱི་དྲི་མ་གཞུང་དེ་དག་ལ་བཀལ་ནས་དེ་རྣམས་ཕྱིའི་གོ་རྒྱ་གཅོད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་སྣིང་པོའི་དོན་སྟོན་པའི་གདམས་ངག་ཟུར་དུ་ཡོད་པར་བཟུང་ནས་དེ་དག་ནས་བཤད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་བསྒྲུབ་པའི་རིམ་

@317B པ་ལ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚེ་ན་ཇི་ལྟར་ཡིན་གྱི་ཐེ་ཚོམ་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་སྣང་དོ། །གདམས་ངག་འདི་ནི་དབུ་ཞབས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཐམས་ཅད་གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་ནས་འབྱུང་བ་ཁོ་ན་

ལ་རྩིགས་སུ་བྱེད་པས་འདིར་ཡང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཀྱི་བསྟན་ཚུལ་རྣམས་

གཞུང་ཆེ་བ་རྣམས་ནས་བློངས་ཏེ་ཉཁད་པར་བྱའོ། །འདི་ལ་གཉིས། ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱོན་མེད་བསྒྲིད་པའི་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་གནས་སྐྱེ་བའི་རིམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སེམས་དམིགས་པ་ལ་གཏོད་པའི་སྟོན་དུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་དང་།

དམིགས་པ་ལ་གཏོད་པའི་དུས་སུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། དམིགས་པ་ལ་གཏད་པའི་འོག་ཏུ་ཇི་ལྟར་བྱའོ་བའི་ལེ་ལོ་འགོག་མ་ནུས་ན་དང་པོ་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་འཇུག་ཏུ་མི་སྟེར་

ཞིང་ལན་ཅིག་ཐོབ་ཀྱང་རྒྱུན་འཕྲད་མི་ནུས་པས་སྐྱར་དུ་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐོག་མར་ལེ་ལོ་འགོག་པ་གནད་དུ་ཆེའོ། །དེ་ལ་ལུས་དང་སེམས་དགའ་བདེས་རྒྱས་པའི་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཐོབ་ན་ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་དགེ་བ་ལ་སྦྱོར་བ་ལ་སྐྱོ་དུབ་མི་

འབྱུང་བས་ལེ་ལོ་ལྡོག་གོ། །དེ་བསྒྲིད་པ་ལ་ཤིན་སྦྱངས་བསྒྲིད་པའི་རྒྱུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྩེན་འབྱུས་རྒྱུན་ལྡན་དུ་རྩེམ་ནུས་པ་དགོས་སོ། །དེ་བསྒྲིད་པ་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་

འདུན་པ་དག་པོ་རྒྱུན་ལྡན་པ་དགོས་སོ། །དེའི་རྒྱུ་ནི་ཉིང་ངེ་འཛིན་

གྱི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བས་ཡིད་འཕྲོག་པའི་དད་པ་བརྟན་པོ་དགོས་པས་ཐོག་མར་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་སེམས་པའི་དད་པ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །འདི་དག་གི་གོ་རིམ་ནི་

ཉམས་སུ་བླངས་ནས་བལྟས་ན་ཆེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་ངེས་

@318A ྱྀ། །པས་གནད་དམ་པར་བཟུང་སྟེ། དབུས་མཐའ་ལས། གནས་ དང་དེ་ལ་གནས་པ་དང་། །རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ཉིད་དུའོ། །ཞེས་ གསུངས་སོ། །དེ་ལ་གནས་ནི་འདུན་པ་སྟེ་

རྩོལ་བའི་གནས་སོ། །གནས་པ་ནི་

རྩོལ་བའམ་བརྩོན་འགྲུས་སོ། །འདུན་པའི་རྒྱུ་ནི་ཡོན་ཏན་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པའོ། །རྩོལ་བའི་འབྲས་བུ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པའོ། །འདིར་བསྒོམ་པར་བྱ་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་ནི། ཞི་གནས་གྲུབ་ན་སེམས་ལ་དགའ་བ་

དང་ལུས་ལ་བདེ་བ་རྒྱུས་པས་མཐོང་ཚོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་དང་ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་རྣམ་པས་སེམས་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་གང་འདོད་དུ་བཀོལ་དུ་རུང་བ་དང་། རང་དབང་

མེད་པར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཡུལ་ལ་གཡེང་བ་ཞི་

བས་ཉེས་སྤྱོད་མང་པོ་མི་འབྱུང་ཞིང་དགེ་བ་གང་བྱེད་སྟོབས་ཆེ་བ་དང་ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་ཤེས་དང་རྫུ་འཕྲུལ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་བསྒྲུབ་ནུས་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཇི་ལྟ་བ་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་གི་རྟོགས་

པ་སྐྱེ་བས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་སྲིད་དུ་གཅོད་ནུས་པ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གང་བསམས་ན་ཉིང་ངེ་འཛིན་བསྟེམ་པ་ལ་སྦྱོར་ཤུགས་འཕེལ་བར་འབྱུང་བ་རྣམས་ཤེས་པར་བྱས་ལ་བསྟེམ་སྟེ། འདི་སྐྱེས་ན་ནང་ནས་ཉིང་ངེ་འཛིན་བསྟེམ་པ་ལ་

རྒྱུན་དུ་བསྐུལ་བས་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པར་སྣང་ཞིང་ཐོབ་ཟིན་ནས་ཀྱང་ཡང་ཡང་བསྟེམ་པ་ལ་འཇུག་པས་ཉམས་པར་དཀའ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སེམས་གང་ལ་འཇོག་པའི་གཞི་དམིགས་པ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་

@318B ལ་སེམས་ཇི་ལྟར་གཏོད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དམིགས་པ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། སྐབས་སུ་བབ་པའི་དམིགས་པ་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ།

དམིགས་པ་དངོས་བསྟན་པ་དང་། གང་ཟག

གང་གིས་གང་ལ་དམིགས་པར་བྱ་བ་བསྟན་པ་དང་། དམིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྣལ་འབྱོར་བའི་དམིགས་པ་བཞི་གསུངས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཁྱབ་པའི་དམིགས་པ་དང་། སྣུབ་

པ་རྣམ་པར་སྤྱོང་བའི་དམིགས་པ་དང་། མཁས་པའི་དམིགས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པར་སྤྱོང་བའི་དམིགས་པའོ། །དེ་ལ་ཁྱབ་པའི་དམིགས་པ་ལ་ནི་བཞི་ཡོད་དེ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་བརྙན་དང་། རྣམ་

པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་གཟུགས་བརྙན་དང་། དངོས་པོའི་མཐའ་དང་། དགོས་པ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའོ། །དེ་ལ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཞག་པ་ནི་གཟུགས་བརྙན་གཉིས་ཏེ། དང་པོ་ནི་ལྷག་མཐོང་གི་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། གཉིས་

པ་ནི་ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པའོ། །གཟུགས་བརྙན་ནི་གང་ལ་དམིགས་པའི་དམིགས་པ་རང་མཚན་པ་དེ་དངོས་མིན་པར་དེའི་རྣམ་པ་བློ་ལ་སྣང་བའོ། །དེ་ལ་དམིགས་ནས་དཔྱོད་པར་བྱེད་

པའི་ཚོ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་ཡོད་པས་རྣམ་

རྟོག་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་བརྙན་ནོ། །ཡང་དེ་ལ་དམིགས་ནས་མི་དཔྱོད་པར་སེམས་འཇོག་པའི་ཚོ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་མེད་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྙན་ཞེས་བྱའོ། །གཟུགས་བརྙན་དེ་དམིགས་པ་གང་གི་གཟུགས་

@319A ཞེས། །བརྙན་ཡིན་སྐམ་ན། སྣུད་པ་རྣམ་སྨྲོང་གི་དམིགས་པ་ལྟ་དང་མཁས་པའི་དམིགས་པ་ལྟ་དང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པར་སྨྲོང་བའི་དམིགས་པ་གཉིས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་ནམ་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། །དམིགས་བྱ་

ཡུལ་གྱི་སྣོ་ནས་བཞག་པ་ནི་དངོས་པོའི་མཐའ་ཡིན་ཏེ། འདི་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི་འདི་ལས་གཞན་པ་མེད་དོ་ཞེས་པའི་ཇི་སྙེད་པའི་དངོས་པོའི་མཐའ་དང་། འདི་ཁོ་ན་ལྟར་གནས་ཀྱི་གཞན་དུ་མི་གནས་སོ་ཞེས་པའི་ཇི་ལྟ་བའི་དངོས་པོའི་

མཐའ་གཉིས་སོ། །དེ་ལ་ཇི་སྙེད་པ་ནི་ཕུང་པོ་ལྔར་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་བཅོ་བརྒྱད་དང་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་སུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་བདེན་བཞིར་ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་ཐམས་

ཅང་འདུས་ཀྱི། དེ་ཡན་ཆད་དུ་གཞན་མེད་པའོ། །ཇི་

ལྟ་བ་ནི་དམིགས་པ་དེ་དག་གི་ཡང་དག་པ་ཉིད་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་རིགས་པས་གྲུབ་པའི་དོན་ནོ། །འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས་བཞག་པ་ནི་དགོས་པ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་སྟེ། དམིགས་པ་དེ་དག་གི་གཟུགས་བརྙན་ལ་ཞི་ལྟག་གིས་དམིགས་པའི་ཡིད་

ལ་བྱེད་པ་དེ་ཀུན་ཏུ་བསྟེན། གོམས་པར་བྱས། ཡན་མང་དུ་བྱས་པའི་མཐུས་རང་རང་གི་གནས་ངན་ལེན་དང་བྲལ་ནས་གནས་གྱུར་པའོ། །སྣུད་པ་རྣམ་པར་སྦྱོང་བ་ནི། འདོད་ཆགས་སོགས་ལ་ཤས་ཆེར་སྤྱད་པ་རྣམ་པར་སྦྱོང་བའི་

དམིགས་པ་སྟེ། མི་སྡུག་པ་དང་བྱམས་པ་དང་རྟེན་འབྲེལ་དང་ཁམས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་དང་དབུགས་འབྱུང་རྟུབ་ཙམ་སྟེ་སྡུག་བསྔལ་བ་ལ་དམིགས་པ་ནི། སྐྱ་དང་སྤྱ་ལ་སོགས་པ་སོ་སྐྱ་ནི་ནང་གི་མི་སྡུག་པ་དང་རྣམ་པར་སྤྲོས་པ་ལ་

@319B སོགས་པ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་མི་སྡུག་པ་སྟེ་མི་གཙང་བའི་མི་སྡུག་པའི་རྣམ་པ་བློ་ལ་ཤར་བ་ལ་སེམས་འཛིན་པའོ། །མཛའ་བོ་དང་དགྲ་བོ་དང་བར་མ་གསུམ་ལ་དམིགས་ནས་མཉམ་པར་

བཞག་པའི་ས་པའི་ཕན་བདེ་སྐྱབ་པའི་

བསམ་པ་ནི་བྱམས་པ་སྟེ། བྱམས་པའི་འཇོམ་སྡུངས་དེའི་སྐོར་ནས་སེམས་དམིགས་པ་དེ་དག་ལ་འཇོམ་པ་ལ་བྱམས་པ་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་ལ་བྱམས་པར་གསུངས་པའོ། །རྟེན་འབྲེལ་

ལ་དམིགས་པ་ནི། དུས་གསུམ་དུ་འབྱུང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་ཙམ་གྱི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི། དེ་དག་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ལས་བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲས་བུ་ཉམས་སུ་ལྡོང་བ་པོ་མེད་

པའི་དོན་ལ་དེ་ལྟར་དམིགས་ཏེ་སེམས་འཇོམ་པའོ། །ཁམས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་ལ་དམིགས་པ་ནི། ས་དང་ཆུ་དང་མེ་དང་རླུང་དང་ནམ་མཁའ་དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་དྲུག་གི་ཚ་རྣམས་སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་དེ་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས་སེམས་

འཇོམ་པའོ། །དབུགས་འབྱུང་རྟག་ཏུ་ལ་དམིགས་པ་ནི། རླུང་ཕྱི་ནང་དབྱེ་བ་ལ་བབྱང་བ་དང་ལྟ་བའི་སྐོར་ནས་སེམས་གཞན་དུ་མི་གཡེང་བར་དམིགས་པའོ། །མཁས་པའི་དམིགས་པའང་

ལྷ་སྟེ། ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་

མཆེད་དང་རྟེན་འབྲེལ་དང་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་མཁས་པའོ། །དེ་ལ་ཕུང་པོ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་སོགས་ལྔ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་མཁས་པ་ནི་ཕུང་པོ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་བདག་དང་བདག་གི་བ་མེད་པར་ཤེས་པའོ། །

@320A ཞེས། །ཁམས་ནི་མིག་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ཡིན་ལ། དེ་ལ་མཁས་པ་ནི་ཁམས་དེ་རྣམས་རང་རང་གི་ས་བོན་ལས་འབྱུང་བའི་རྒྱུའི་རྐྱེན་ཤེས་པའོ། །སྐྱེ་མཆེད་ནི་མིག་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་

གཉིས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་མཁས་པ་ནི་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ནི་རྣམ་ཤེས་དྲུག་གི་བདག་པོའི་རྐྱེན་དང་ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ནི་དམིགས་པའི་རྐྱེན་དང་འགགས་མ་ཐག་པའི་ཡིད་ནི་དེ་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན་དུ་ཤེས་པའོ། །རྟེན་འབྲེལ་ནི་ཡན་ལག

བཅུ་གཉིས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་མཁས་པ་ནི་དེ་དག་ལ་མི་རྟག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་བདག་མེད་པར་ཤེས་པའོ། །གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ནི་དག་བ་ལས་རྣམ་སྨིན་ཡིད་དུ་འོང་བ་འབྱུང་

བ་གནས་ཡིན་ལ། མི་དགེ་བ་ལས་

རྣམ་སྨིན་ཡིད་འོང་འབྱུང་བ་གནས་མིན་པ་སོགས་ཡིན་ལ་དེ་ལ་མཁས་པ་ནི་དེ་ལྟར་ཤེས་པའོ། །འདི་ནི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་མཁས་པའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ཏེ་ཁྱད་པར་ནི་འདིས་མི་འདྲ་བའི་ཆུ་རྣམས་ཤེས་པར་བྱེད་དོ། །འདི་དག་ཞི་གནས་

ཀྱི་དམིགས་པར་བྱེད་པའི་ཚོ་ནི་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གང་དུ་འས་པའི་འཇིག་སྟངས་གཅིག་གི་སྐོ་ནས་སེམས་འཇིག་པའོ། །ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པར་སྦྱོང་བ་ནི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་ཉམས་སྤོང་པར་བྱེད་པ་ཙམ་དང་ས་བོན་རྩད་

ནས་སྤོང་བ་སྟེ། དང་པོའི་དམིགས་པ་ནི་འདོད་པའི་ས་ནས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བར་གྱི་ས་འོག་མའི་རབས་པ་དང་གོང་མའི་ཞི་བ་ཡིན་ལ། གཉིས་པའི་དམིགས་པ་ནི་བདེན་པ་བཞིའི་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་དྲུག་གོ། །

@320B འདི་དག་ཀྱང་ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པར་བྱེད་པའི་ཚོ་ནི་མི་དཔྱོད་པར་ཡུལ་དེ་དག་གི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ལ་སེམས་ཀྱི་འེས་པ་གང་ཡང་རྟང་བ་ཞི་གི་སྐོ་ནས་སེམས་འཇོག་པའོ། །སྐོམ་

རིམ་བར་པ་ལས་དམིགས་པ་གསུམ་གསུངས་

ཏེ། གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་གཞོལ་བ་དང་འབབ་པ་དང་བབ་པའོ་ཞེས་ཐམས་ཅད་བསྡུས་ཏེ་དེ་ལ་སེམས་འཇོག་པ་དང་། ཇི་ཙམ་བྱིས་ཆོས་རྣམས་བསྡུས་པར་འགྱུར་བའི་ཕུང་པོ་སོགས་

ལ་དམིགས་པ་དང་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གཟུགས་ལ་སེམས་འཇོག་པའོ། །ཕུང་པོ་སོགས་ལ་འཇོག་ཚུལ་ནི་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ཕུང་པོ་ལྔར་འདུ་ལུགས་ཤེས་པར་བྱས་ལ་དེ་ནས་དེ་དག་གི་ནང་དུ་རིམ་གྱིས་

བསྡུས་ཟིན་པ་དང་དེ་ལ་དམིགས་ནས་སེམས་འཇིན་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་སོ་སོར་འབྱེད་པ་ལ་གོམས་ན་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་སྐྱེ་བ་ལྟར་སྡུད་པ་ལ་གོམས་པར་བྱས་ནའང་ཡུལ་གཞན་ལ་མི་འཕྲོ་བར་དམིགས་པ་ལ་སེམས་སྡུད་པའི་ཏིང་ངེ་

འཇིན་སྐྱེའོ། །འདི་ནི་ཆོས་མངོན་པའི་མན་ངག་གོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དུ་འདུ་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱས་ལ་དེར་བསྡུས་ཟིན་པ་དང་སེམས་འཇིན་པའོ། །དེ་ལ་

སྒྲུབ་པ་རྣམ་སྦྱོང་གི་དམིགས་པ་རྣམས་ནི་

འཚང་པ་ལྟར་ཆགས་སེགས་ལྷག་པར་སྒྲུབ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆགས་སེགས་ལྡོག་སྟེ་ཞི་བ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་འཐོབ་པར་སྟེ་བས་དམིགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་ལ། མ་ཁས་པའི་དམིགས་པ་རྣམས་ནི་ཆོས་དེ་དག་ལས་

@321A ཞེས། །མ་གཏོགས་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་འགོག་པས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་སྐྱེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པས་ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཤིན་ཏུ་བཟང་ཞིང་། ཉོན་མོངས་སྤྱོང་བའི་དམིགས་པ་

རྣམས་ནི་ཉོན་མོངས་སྤྱིའི་གཉེན་པོར་འགྱོ་བས་དོན་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཁྱབ་པའི་དམིགས་པ་ནི་དམིགས་པ་སྟ་མ་དེ་དག་ལས་ཟུར་ན་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཏིང་ངེ་

འཛིན་བསྒྲབ་དགོས་པ་ཡིན་པས། གང་དག་རྟེའུ་དང་ཤིང་བུ་སོགས་ལ་དམིགས་རྟེན་བྱས་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒྲབ་པ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དམིགས་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་མི་ཤེས་པ་ཡིན་

པར་གསལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་དམིགས་

པའི་གཏད་སོ་བྱས་ནས་དེ་ལ་སེམས་བརྟང་ན་མཚན་འཛིན་དུ་འགྱོ་སྟམ་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་དམིགས་པའི་ཡུལ་ལ་མི་གཏོད་པར་རྟེན་མེད་དུ་འཇོག་པ་ཉིད་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པར་འདོད་པ་ནི་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་ཚུལ་གཏན་མ་གོ་བའི་རྣམ་འགྱུར་

ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དེའི་ཚེ་ཤེས་པ་མེད་ན་ནི་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ལ། ཡོད་ན་ནི་ཅི་ཞིག་ཤེས་པས་ཤེས་པར་འཇོག་པའི་ཤེས་བྱ་འདོད་དགོས་སོ། །ཤེས་བྱ་ཡོད་ན་ནི་དེ་ཉིད་ཟློ་དེའི་

དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ་ཡུལ་དང་དམིགས་པ་དང་ཤེས་བྱ་རྣམས་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཡང་མཚན་འཛིན་དུ་འདོད་དགོས་པས་ལུགས་དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་

ནོ། །གཞན་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒོམ་དུ་

@321B འགྲོ་མི་འགྲོ་ནི་ཡིན་ལུགས་རྟོགས་པའི་ལྟ་བའི་ཐོག་ཏུ་བཞག་ནས་བསྒོམ་མི་བསྒོམ་གྱིས་འཇོག་པ་ཡིན་གྱི། ཡུལ་ལ་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པ་དང་རྟོག་པའི་སྒོ་ནས་འཇོག་པ་མིན་ཏེ་རྒྱས་

པར་འོག་ནས་སྟོན་ནོ། །དམིགས་ཡུལ་མེད་པར་

འཇོག་པར་འདོད་པ་དེས་ཀྱང་རང་གི་སེམས་འདི་ཅི་ནས་ཀྱང་ཡུལ་གང་ལའང་མི་འཛིན་བཟུང་ངོ་སྣུམ་པ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་སེམས་འཇིན་དགོས་པས། དམིགས་པ་སེམས་ཙམ་ཞིག་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་གང་དུའང་མི་

འཛིན་བར་འཇིན་པ་ངེས་པར་བྱ་དགོས་པས་དམིགས་པ་མེད་པར་འདོད་པ་རང་གི་སྙོང་བ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒྲུབ་པའི་གཞུང་ཆེ་བ་རྣམས་ནས་དམིགས་པ་མང་དུ་

བཤད་ལ་དེ་དག་གི་དགོས་པའང་སྔར་བཤད་པ་

ལྟར་ཡིན་པས་སེམས་འཇོག་པའི་དམིགས་རྟེན་ལ་མཁས་པར་བྱའོ། །སྒོམ་རིམ་ལས། ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་ངེས་པ་མེད་པར་བཤད་པ་དང་། ལམ་སྟོན་ལས། དམིགས་པ་གང་རུང་གཅིག་དག་ལ། །ཞེས་གསུངས་པ་

ནི་དམིགས་པ་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་ངེས་གཟུང་དུ་མི་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། དམིགས་པ་གང་འདུག་ཚད་ལ་བྱ་བར་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །གང་ཟག་གང་གིས་གང་ལ་དམིགས་པར་བྱ་བ་བསྟན་

པ་ནི། འདོད་ཆགས་ཞས་ཆེ་བ་ནས་རྣམ་རྟོག

ཞས་ཆེ་བའི་བར་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན་ནི། ནམ་གྱུས་ཁྱུས་པ་ཉན་ས་ངར་དྲངས་པ་ལས། ནམ་གྱུ་གལ་ཏེ་དགེ་སློང་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་དེ་འདོད་ཆགས་སྤྱད་པ་ཁོ་ན་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་དམིགས་པ་མི་སྤྱག་པ་ལ་སེམས་ཉེ་བར་གཏོད་

@322A ཞེས། །པར་བྱེད་དོ། །ཞི་སྡང་སྤྱད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་བྱམས་པ་ལའོ། །གཏི་སྡུག་སྤྱད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་རྒྱན་འདི་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལའོ། །ང་རྒྱལ་སྤྱད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་ཁམས་ཀྱི་རང་ཀུ་དབྱེ་

བ་ལ་སེམས་ཉེ་བར་གཏོད་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤྱད་པ་ཁོ་ན་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་དབུགས་རྩུབ་པ་དང་དབུགས་འབྱུང་བ་དབན་པ་ལ་སེམས་ཉེ་བར་གཏོད་པར་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་ན་དེ་རྟེས་སུ་མཐུན་པའི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་

ཉེ་བར་གཏོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཉན་ས་ལས་ཀྱང་། དེ་ལ་གང་ཟག་གང་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་སྡུག་དང་ང་རྒྱལ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤྱད་པ་དེ་དག་

གིས་ནི་རེ་ཞིག་དང་པོ་ཁོ་ནར་སྣང་པ་རྣམ་པར་

སྟོང་བའི་དམིགས་པ་ལ་སྣང་པ་རྣམ་པར་སྣང་བར་བྱ་སྟེ། དེའི་འོག་ཏུ་སེམས་གནས་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞིང་དེ་དག་གི་དམིགས་པ་དེ་ཡང་སོ་སོར་ངེས་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་བས་ན་དེ་དག་གིས་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་དམིགས་པ་དེས་བརྩོན་པར་བྱའོ། །

ཞེས་གསུངས་པས་ངེས་པར་དམིགས་པ་དེ་དག་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ། །ཚ་མཉམ་པར་སྣང་པ་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཆུང་བའི་གང་ཟག་ཡི་ན་ནི་སྟར་བཤད་པའི་དམིགས་པ་དེ་དག་ལས་གང་ལ་དག་འབར་འགྱུར་བ་ཞིག་ལ་སེམས་བརྟུང་བས་

ཚོག་གི། ངེས་པ་ཅན་མི་དགོས་ཏེ། ཉན་ས་ལས། ཚ་མཉམ་པར་སྣང་པ་དེས་ནི་སེམས་གནས་པ་ཉི་ཚེ་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་གང་ལ་དག་འབར་འགྱུར་བ་དེ་ལ་བརྩོན་པར་བྱ་ཡི། སྣང་པ་རྣམ་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཚ་མཉམ་

@322B པར་སྣང་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པ་ཆུང་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ཆགས་སོགས་ལྟ་ཤས་ཆེ་བ་ནི་སྐྱེ་བ་སྔ་མར་ཆགས་སོགས་ལྟ་ཀུན་ཏུ་

བསྟེན། གོམས་པར་བྱས། ལན་མང་དུ་བྱས་པས་ཆགས་

སོགས་ལྷའི་ཡུལ་ཆུང་ངུ་ལའང་ཆགས་སོགས་ལྷ་དྲག་པོ་དང་ཐྲུན་རིང་སྐྱེ་བའོ། །ཆ་མཉམ་པར་སྦྱོང་པ་ནི་སྐྱེ་བ་སྔ་མ་རྣམས་སུ་ཆགས་སོགས་ཀྱན་ཏུ་མ་བསྟེན། གོམས་པར་མ་བྱས། ལན་མང་དུ་མ་བྱས་ཀྱང་དེ་དག་ལ་ཉེས་དམིགས་

སུ་མ་བལྟས། སུན་མ་ཕྱུང་བས་དེ་དག་གི་ཡུལ་ལ་ཆགས་སོགས་ཤས་ཆེན་པོ་དང་ཐྲུན་རིང་མི་སྐྱེ་ཡང་ཆགས་སོགས་ལྷ་མི་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པའོ། །ཉོན་མོངས་པ་ཆུང་བ་ནི་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་ཆགས་སོགས་ཀྱན་ཏུ་བསྟེན་པ་སོགས་མ་

བྱས་ཤིང་ཉེས་དམིགས་སུ་བལྟ་བ་སོགས་བྱས་པས་ཆགས་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་ཆེན་པོ་དང་མང་པོ་དང་ལྡན་པ་ལ་ཆགས་སོགས་བྱལ་བར་སྐྱེ་ལ་ཡུལ་འབྲིང་དང་ཆུང་ངུ་ལ་གཏན་མི་སྐྱེ་བའོ། །དེ་ཡང་ཆགས་སོགས་ལྷ་ཤས་ཆེ་བས་ནི་ཡུན་རིང་པོ་

དང་། ཆ་མཉམ་པར་སྦྱོང་པས་ནི་ཉ་ཅང་ཡུན་རིང་པོ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཆུང་བས་ནི་སྨྱར་བ་སྨྱར་བར་སེམས་གནས་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །མཁས་པའི་དམིགས་པ་ལ་གང་

ཟག་གང་གིས་བརྩོན་པའང་། ནམ་གྱུས་ཁྱས་པ་

ལས། ནམ་གྱུ་གལ་ཏེ་དགེ་སློང་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་དེ་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའམ་བདག་དང་སེམས་ཅན་དང་སྲོག་དང་སྐྱེ་བ་པོ་དང་གསོ་བ་དང་གང་ཟག་གི་དངོས་པོ་ལ་ཀུན་ཏུ་རྟོག

@323A ཀྱི། །པ་ཁེག་ཡིན་ན་ནི་ཕྱང་པོ་ལ་མཁས་པ་ལ་སེམས་ཉེ་བར་གཏོད་པར་བྱེད་དོ། །རྒྱུ་ལ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ཁེག་ཡིན་ན་ནི་ཁམས་ལ་མཁས་པ་ལའོ། །རྐྱེན་ལ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ཁེག་ཡིན་ན་ནི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་མཁས་པ་ལའོ། །

མི་རྟག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་བདག་མེད་པ་ལ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ཁེག་ཡིན་ན་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་མཁས་པ་དང་། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་སེམས་ཉེ་བར་གཏོད་པར་བྱེད་དོ། །ཁེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ།

དམིགས་པ་འདི་ལྟ་ཀས་གཅོ་བོར་རྟོག་པ་བློག་པར་བྱེད་དོ། །ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པར་སྤྱོང་བའི་དམིགས་པ་ལ་གང་ཟག་གི་སེམས་གཏོད་པའང་། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། འདོད་པའི་

ཁམས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་འབྲལ་བར་

འདོད་པ་ཞེག་ཡིན་ན་ནི་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒས་པ་ཉིད་དང་གཟུགས་རྣམས་ཀྱི་ཞི་ཉིད་ལའོ། །གཟུགས་རྣམས་ལས་འདོད་ཆགས་དང་འབྲལ་བར་འདོད་པ་ཞེག་ཡིན་ན་ནི་གཟུགས་རྣམས་ཀྱི་རྒས་པ་ཉིད་དང་གཟུགས་མེད་པ་རྣམས་

ཀྱི་ཞི་ཉིད་ལ་སེམས་ཉེ་བར་གཏོད་པར་བྱེད་དོ། །འཇིག་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ལས་སེམས་སྐྱོ་བར་འདོད་ཅིང་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འདོད་པ་ཞེག་ཡིན་ན་ནི་བདེན་པ་སྡུག་བསྔལ་དང་བདེན་པ་ཀུན་འབྱུང་དང་བདེན་པ་འགོག་པ་དང་

བདེན་པ་ལམ་ལ་སེམས་ཉེ་བར་གཏོད་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དམིགས་པ་འདི་རྣམས་ནི་ལྷག་མཐོང་གིས་དཔྱད་སྤྲོམ་བྱེད་པ་དང་ཞི་གནས་ཀྱིས་འཇོག་སྤྲོམ་བྱེད་པ་གཉིས་ཀའི་དམིགས་པར་འགྲོ་བས་ཞི་གནས་ཁོ་ནའི་དམིགས་པ་

@323B མ་ཡིན་ཀྱང་། ཁ་ཅིག་ནི་ཞི་གནས་གསར་དུ་བསྒྲུབ་པའི་དམིགས་པར་རྟུང་ལ། ཁ་ཅིག་ནི་ཞི་གནས་བྱུང་ཟིན་ཏོ་བྱེད་པའི་དམིགས་པར་འགྱུར་བས་ཞི་གནས་ཀྱི་

དམིགས་པའི་སྐབས་སུ་ཟཁད་པ་ཡིན་ནོ། །དམིགས་པའི་རྣམ་

གྲངས་བསྟན་པ་ནི། གང་ལ་སེམས་བཟུང་བའི་གཞི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དམིགས་རྟེན་སྟར་ཟཁད་པའི་དམིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་ཤམ་རྣམ་པ་བློ་ལ་སྣང་བ་དེའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ནི། ཉན་ས་ལས། གཟུགས་བརྙན་དེ་ཡང་གཟུགས་

བརྙན་ཞེས་ཀྱང་བྱ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཚན་མ་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་ཡུལ་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཐབས་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྐོར་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རྟེན་དང་ཤར་ཏེ་གཅིག་པའི་ལུས་དང་སྣང་བརྙན་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ནི་

ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་དང་མཐུན་པའི་གཟུགས་བརྙན་དེའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྐབས་སུ་བབ་པའི་དམིགས་པ་ངོས་བཟུང་བ་ནི། འོན་དམིགས་པ་དུ་མ་ཟཁད་པ་དེ་དག་ལས་འདིར་

དམིགས་པ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་གནས་བསྒྲུབ་སྟེམ་ན། དེ་ནི་སྔར་བྱངས་པའི་མདོ་སྡེ་ལྟར་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་ཏེ་གང་ཟག་གི་བྱེ་བྲག་གིས་དམིགས་བ་སོ་སོ་ལ་བྱ་དགོས་ལ། ཁྱད་པར་དུ་ཞི་

གནས་མ་མཐའ་ཞིག་ངེས་པར་བསྟན་ན་འདོད་ཚགས་

ཤས་ཆེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ན་ནི་དམིགས་པ་ངེས་པ་ཅན་ལ་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་མ་བྱས་ན་ཞི་གནས་རྣེས་མཐུན་པའི་ཏིང་ངེ་ཟིན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲུབ་པ་རྣམ་སྦྱོང་གི་དམིགས་པ་ལ་སྒྲུབས་ཀྱང་ཡུན་

@324A ཞེས། །ཤིན་ཏུ་རིང་པོ་མ་གཏོགས་པར་ཞི་གནས་མི་འགྱུབ་པར་གསུངས་ན་སྒྲུབ་པ་རྣམ་སྦྱོང་གི་དམིགས་པ་དོར་བས་མི་འགྱུབ་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱད་པར་དུ་རྣམ་རྟོག་ཤས་ཆེ་བས་ནི་རིས་པར་རྟུང་བསྟེམ་

པར་བྱ་དགོས་སོ། །གང་ཟག་ཆ་མཉམ་པར་སྒྲུབ་པའམ་ཉོན་མོངས་ཆུང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་ནི་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་དམིགས་པ་སྔར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཡིད་གང་སྤྲོ་བ་ལ་དམིགས་རྟེན་བྱའོ། །གཞན་ཡང་ད་ལྟར་ཀྱི་

སངས་རྒྱས་མངོན་སུམ་དུ་བཞུགས་པའི་ཏིང་ངེ་ཟིན་དང་ཏིང་ངེ་ཟིན་གྱི་རྒྱལ་པོའི་རྟེས་སུ་འབྲངས་ནས། སྐོམ་རིམ་བར་པ་དང་ཐ་མ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་ལ་དམིགས་ནས་

ཀིང་ངེ་འཛིན་བསྒྲུབ་པ་གསུངས་ལ།

སྒོབ་དཔོན་བྱང་ཆུབ་བཟང་པོས་ཀྱང་། འདིར་ཞི་གནས་ནི་གཉིས་ཀ་ཁ་ནང་དུ་བལྟས་པས་འཐོབ་པ་དང་ཁ་ཕྱིར་བསྟས་པ་ལ་དམིགས་པའོ། །དེ་ལ་ཁ་ནང་དུ་བལྟས་པ་ལའང་གཉིས་ཀ་ལུས་ལ་དམིགས་པ་དང་ལུས་ལ་བརྟེན་

པ་ལ་དམིགས་པའོ། །དེ་ལ་ལུས་ལ་དམིགས་པ་ལའང་གསུམ་སྟེ། ལུས་ཉིད་ལ་ལྷའི་རྣམ་པར་དམིགས་པ་དང་། ཀོང་རྟུས་ལ་སོགས་པ་མི་སྡུག་པར་དམིགས་པ་དང་། ཁ་(tR'Am)་གཅོད་ལ་སོགས་པ་མཚན་མ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་

དམིགས་པའོ། །ལུས་ལ་བརྟེན་པ་ལའང་ལྟ་སྟེ། དབུགས་ལ་དམིགས་པ་དང་མཚན་མ་ཕྱ་མོ་ལ་དམིགས་པ་དང་ཐིག་ལེ་ལ་དམིགས་པ་དང་འོད་ཟེར་གྱི་ཡན་ལག་ལ་དམིགས་པ་དང་

དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ལ་དམིགས་པའོ། །

@324B ཁ་ཕྱིར་བལྟས་པ་ལ་དམིགས་པ་ལ་གཉིས་ཀ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ཕལ་པའོ། །དེ་ལ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་གཉིས་ཀ་སྐུ་ལ་དམིགས་པ་དང་གསུང་ལ་དམིགས་པའོ། །ཞེས་མང་པོ་ཞེག་

བཤད་དེ། ལམ་སྟོན་འགྲེལ་བར་ཡང་དེ་དྲངས་སོ། །

དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ལ་སེམས་འཛིན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་རྟེས་སུ་དྲན་པ་ཡིན་པས་བསོད་ནམས་མཐའ་ཡས་པ་སྐྱེ་བ་དང་། སྐུ་དེ་རྣམ་པ་གསལ་ཞིང་བཏུན་ན་ཕྱག་དང་མཆོད་པ་དང་སྟོན་ལམ་ལ་སོགས་པ་ཆོགས་གསོག་པའི་ཞིང་

དང་བཤགས་བསྡམ་ལ་སོགས་པ་སྤྱིབ་པ་སྟོང་བའི་ཞིང་དམིགས་པར་བྱེད་པ་ལ་ཁྲད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་དང་། སྔར་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོའི་མདོ་དྲངས་པ་ལྟར་འཆི་བའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་རྟེས་སུ་དྲན་པ་ལས་མི་ཉམས་པ་ལ་སོགས་

པའི་ཡོན་ཏན་དང་། གསང་སྔགས་ཀྱི་ལམ་བསྒོམ་ན་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ཤིན་ཏུ་ཁྲད་ཆེ་བ་ལ་སོགས་པའི་དགོས་པ་མང་པོ་སྟང་སྟེ། འདིའི་ཕན་ཡོན་དང་སངས་རྒྱས་ཡིད་ལ་བྱ་ཚུལ་རྒྱས་པར་དུ་ལྟར་གྱི་སངས་རྒྱས་མངོན་སུམ་དུ་བཞུགས་

པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མདོ་ན་ཆེས་གསལ་བར་བཞུགས་པས། སྒོམ་རིམ་ཐ་མ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ངེས་པར་དེར་ཤེས་པར་བྱ་ཡི། འདིར་ནི་ཆོག་མངས་སུ་དོགས་ནས་མ་བྱིས་སོ། །དེས་ན་

ཀིང་ངེ་འཛིན་ཡང་འགྱུབ་ལ་དགོས་པ་

ཁྱད་པར་ཅན་གཞན་ཡང་ཞར་ལ་འཐོབ་པའི་དམིགས་རྟེན་འཆོལ་བ་ནི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་ལ་དམིགས་པའི་རྟེན་བྱེད་ཅེ་ན། སྒོམ་རིམ་ཐ་མ་ལས། དེ་ལ་རྣལ་འབྱོར་པས་ཐོག

@325A ཞེས། །མར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་གཟུགས་ཇི་ལྟར་མཐོང་བ་དང་ཇི་ལྟར་ཐོས་པ་ལ་སེམས་བཞག་ནས་ཞི་གནས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་གཟུགས་དེ་ཡང་གསེར་བཙོ་

མའི་མདོག་བཞིན་དུ་སེར་ལ་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་ཡོས་བརྒྱན་པ་འཁོར་གྱི་ནང་ན་བཞུགས་ཤིང་ཐབས་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པར་རྒྱུན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས། དེའི་ཡོན་ཏན་ལ་འདོད་པ་བསྐྱེད་ཅིང་བྱེད་བ་དང་ཆོད་པ་

ལ་སོགས་པ་ཞི་བར་བྱས་ལ་ཇི་སྲིད་དུ་དེ་མདུན་ན་བཞུགས་པ་བཞིན་དུ་གསལ་བར་མཐོང་བར་གྱུར་པ་དེ་སྲིད་དུ་བསམ་གཏན་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཀིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱང་།

གསེར་གྱི་ཁ་དོག་ལྟ་བུའི་སྐུ་ལུས་ཀྱིས། །

འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་ཀུན་ཏུ་མཛོས་པ་སྟེ། །དམིགས་པ་དེ་ལ་གང་གི་སེམས་འཇུག་པ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་མཉམ་བཞག་ཅེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ལ་དམིགས་པའི་རྟེན་བྱའོ། །དེ་ཡང་གསར་དུ་བློས་བསྒྲིད་པ་དང་

རང་བཞིན་གྱིས་བཞུགས་པ་གསལ་འདེབས་པ་གཉིས་ལས། ཕྱི་མ་ནི་དད་པ་སྐྱེ་བ་ལ་ཁྱད་ཆེ་ཞིང་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བའི་སྐབས་དང་ཡང་མཐུན་པས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ཟིན་གསལ་འདེབས་པའི་རྣམ་པར་བྱའོ། །སྟོན་དུ་སེམས་

གང་ལ་འཛིན་པའི་གཞི་དམིགས་རྟེན་ཚོལ་བ་ན་བྱིས་སྐྱུ་དང་ལྡན་མ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་པའི་སྐུ་ཤེན་ཏུ་ལེགས་པ་ཞིག་བཙལ་ལ་ཡང་ཡང་བལྟ་ཞིང་དེའི་མཚན་མ་བཟུང་ནས་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་ལ་གོམས་སུ་གཞུག །ཡང་

@325B ན་བླ་མས་ལེགས་པར་བརྟུད་པ་ཐོས་པའི་དོན་བསམ་ཞིང་ཡིད་ངོར་འཆར་དུ་གཞུག་ལ་དམིགས་རྟེན་བཙལ་བར་བྱའོ། །དམིགས་རྟེན་ཡང་བྱིས་སྐྱུ་དང་ལྡན་མ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་

པ་མི་བྱ་བར་སངས་རྒྱས་དངོས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་

འཚར་བ་ལ་བསླབ་བོ། །ཁ་ཅིག་སྐྱེ་གཟུགས་མདུན་དུ་བཞག་པ་ལ་མིག་གིས་བལྟས་ནས་ཤར་སྒོམ་བྱེད་པ། སྒོབ་དཔོན་ཡི་ཤེས་སྟེས་བཀག་པ་ནི་ཤེན་ཏུ་ལེགས་ཏེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ལ་མི་བསླབ་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་

ཤེས་པ་ལ་བསླབ་པ་ཡིན་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དངོས་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པའི་དངོས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པས་དེ་ལ་སེམས་བརྟང་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་དམིགས་ཡུལ་དངོས་ཀྱི་དོན་སྤྱིའམ་

གཟུགས་བརྙན་ཤར་བ་ལ་དམིགས་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེ་ཚ་ཕྲ་རགས་གཉིས་ཀྱང་དང་པོར་རགས་པ་ལ་དམིགས་ནས་དེ་ལ་བརྟན་པ་ན་ཕྱིས་ཕྲ་བ་ལ་དམིགས་དགོས་པར་ཕྱོགས་གཞན་ནས་གསུངས་ཤིང་མྱོང་བ་

ལའང་རགས་པ་ཤེན་ཏུ་འཚར་སྣ་བས་སྐྱེ་རགས་རིམ་ནས་དམིགས་རྟེན་བྱ་དགོས་ལ། ཁྱད་པར་དུ་གལ་ཆེ་བ་ནི་འཚད་པ་ལྟར་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་འདོད་འདྲ་ཞིག་མ་གྲུབ་པར་དུ་དམིགས་པ་

རིགས་མི་མཐུན་མང་པོ་ལ་སྦྱོས་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་

བྱེད་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་རྟུང་སྟེ། དམིགས་པ་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ལ་འཕོས་ཀྱིན་ཐ ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམས་ན་ཞི་གནས་འགྲུབ་པའི་གེགས་ཆེན་པོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒྲུབ་པའི་གཞུང་ཚད་ལྡན་ས་སྟེ་དང་སྒོམ་རིམ་གསུམ་

@326A ཞེས། །ལ་སོགས་པར་ཐོག་མར་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒྲུབ་པའི་ཚེ་དམིགས་པ་གཅིག་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བསྒྲུབ་པར་བཞད་ཀྱི། དམིགས་པ་མང་པོ་ལ་སྦྱོང་མ་གསུངས་སོ། །འཕགས་པ་དཔའ་བོས་ཀྱང་

གསལ་བར་གསུངས་ཏེ། དམིགས་པ་གཅིག་ལ་བརྟན་ཚུལ་དུ། །ཡིད་ཀྱི་བསམ་པ་བརྟན་པར་བྱ། །དམིགས་པ་མང་པོ་བརྗུད་པ་ལས། །ཡིད་ནི་ཉོན་མོངས་འཕྲུག་པར་འགྱུར། །ཞེས་བསམ་གཏན་བསྒྲུབ་པའི་སྐབས་སུ་

གསུངས་ལ། ལམ་སྦྲོན་ལས་ཀྱང་། དམིགས་པ་གང་རུང་གཅིག་དག་ལ། །ཡིད་ནི་དགེ་ལ་བཞག་པར་བྱ། །ཞེས་གཅིག་དག་ལ་ཞེས་གསུངས་པའི་ངེས་བརྡར་གི་ཚོགས་གིས་གསུངས་

སོ། །དེས་ན་དང་པོ་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་དམིགས་

ནས་ཞི་གནས་རྣེད་ནས་ཕྱིས་ནི་མང་པོ་ལ་ཡང་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོམ་རིམ་དང་པོ་ལས། གང་གི་ཚེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཁྲུགས་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཚེ་ཕྱང་པོ་དང་ཁམས་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྒྱས་པར་དམིགས་པར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་སྟེ།

དེ་སྐད་དུ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཀྱང་། རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་བཅོ་བརྒྱད་ལ་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་མང་དུ་བཀའ་སྩལ་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་ཐོག་མར་སེམས་གང་ལ་འཇོག་པའི་དམིགས་རྟེན་རྣེད་པའི་ཚད་ནི། དབུ་དང་ཕྱག་གཉིས་དང་སྐུའི་ཁོག་གཉན་དང་ཞབས་གཉིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ལན་འགའ་རྩང་གསལ་གདབ་ལ། དེའི་མཐར་སྐུའི་སྤྱི་ཙྪ་ཡིད་

@326B ལ་བྱས་པ་ན་ཡིད་ངོར་ཡན་ལག་རབས་པ་རྣམས་ཆ་ཕྲེད་ཙམ་ཞིག་འཆར་ཐུབ་པ་བྱུང་ན་འོད་དང་བཅས་པའི་གསལ་པོ་མ་བྱུང་ཡང་དེ་ཙམ་ཞིག་གིས་ཆོག་ཤེས་བྱས་ནས་དེ་ལ་

སེམས་བརྩང་དགོས་སོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་འདི་

ལྟར་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་བྱས་ནས་སེམས་མི་འཛིན་པར་དེ་ལས་ཀྱང་གསལ་བ་ཞིག་འདོད་ནས་ཡང་ཡང་གསལ་བཏབ་ན་དམིགས་པ་རྩུང་ཟད་གསལ་དུ་འགྲོ་ཡང་སེམས་གནས་ཆའི་ཀྱིང་ངེ་འཛིན་མི་རྟེད་པར་

མ་ཟད་རྟེད་པའི་གེགས་སུ་འགྱུར་ལ། དམིགས་པ་ཆེར་མི་གསལ་ཡང་ཆ་ཕྱེད་ཙམ་གྱི་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་སེམས་བརྩང་ན་ཀྱིང་ངེ་འཛིན་སྐྱར་དུ་རྟེད་ཅིང་། དེ་ནས་གསལ་བ་ལ་ཡོགས་བཏོན་པས་གསལ་ཆ་བའོ་

བླག་ཏུ་འགྱུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་སྒོམ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྡེའི་གདམས་པ་ལས་འབྱུང་སྟེ་གལ་ཆེ་བར་སྣང་ངོ། །དམིགས་རྟེན་འཆར་ལུགས་ལ་མྱ་བཞི་ཚན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མཛད་པ་སྣང་མོད་ཀྱང་གང་ཟག་གི་

རིགས་ཀྱིས་རྣམ་པ་འཆར་དཀའ་སྣ་དང་ཤེར་བ་ལ་ཡང་གསལ་མི་གསལ་དང་དེ་གཉིས་ཀྱང་བརྟན་མི་བརྟན་སྣ་ཚོགས་པ་ཞིག་སྣང་བས་ངེས་པ་མེད་དོ། །གསང་སྔགས་ཀྱི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་

བསླབ་པའི་སྐབས་ཡིན་ན་ལྟའི་

རྣམ་པ་གསལ་པོ་ངེས་པར་བསླབ་དགོས་པས་དེ་མ་ཤེར་གྱི་བར་དུ་ཐབས་དུ་མ་ནས་དེ་བསྒྲིད་པའི་ཐབས་བྱ་དགོས་ཀྱི། འདིར་ནི་ལྟའི་རྣམ་པ་ཆེས་འཆར་བར་དཀའ་ན་སྟར་བསྟན་པའི་དམིགས་པ་གང་རུང་གཅིག་ལ་བྱས་

@327A ཞེས། །ནས་སེམས་བརྩེར་བས་ཆོག་སྟེ། ཞི་གནས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཙམ་ཞིག་བྱག་པ་དགོས་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་ཡང་ལྟ་སྐུ་ལ་དམིགས་ནས་བསླབ་ན་ནི་དེའི་རྣམ་པ་མ་ཤེར་ཡང་སེམས་

བརྩེར་ན་འདོད་དོན་མི་འགྱུབ་པས་རྣམ་པ་ཤེར་བའི་སྟེང་དུ་སེམས་བརྩེར་དགོས་ལ། དེ་ཡང་བྱུང་ཚད་ཀྱིས་སྐྱེའི་སྤྱི་ལ་བརྩེར་ཞེང་སྐུ་དེའི་ཚ་ཤས་འགའ་ཞིག་ཆེས་གསལ་བར་སྣང་ན་དེ་ལ་བརྩེར། དེ་མི་གསལ་བར་སོང་ན་ཡང་

སྤྱི་ལ་བརྩེར་ངོ། །དེའི་ཚེ་སེར་པོ་བསྒོམ་འདོད་པ་ལ་དམར་པོ་ཤར་བ་ལྟ་བུའི་ཁ་དོག་མ་ངེས་པ་དང་། བཞུགས་པའི་དབྱིབས་ཅན་བསྒོམ་འདོད་པ་ལ་བཞེངས་པའི་དབྱིབས་ཤར་བ་ལྟ་བུའི་

དབྱིབས་མ་ངེས་པ་དང་། གཅིག

བསྒོམ་པར་འདོད་པ་ལ་གཉིས་ཤར་བ་ལྟ་བུའི་གྲངས་མ་ངེས་པ་དང་། ཆ་ཏ་བསྒོམ་པར་འདོད་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་ཆུང་བ་ཤར་བ་ལྟ་བུའི་ཆེ་ཆུང་མ་ངེས་པ་བྱུང་ན། དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་དུ་ཡེ་མི་རུང་བས་རྟ་བའི་དམིགས་པ་གང་

ཡིན་པ་དེ་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་རྟེན་བྱ་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་སེམས་ཇི་ལྟར་གཏོད་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ། སྐྱོན་མེད་པའི་ལུགས་བཞག་པ་དང་། སྐྱོན་དང་བཅས་པའི་ལུགས་བསལ་བ་དང་། ཐུན་ཀྱི་ཚད་བསྟན་

པའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་ཁྱད་པར་གཉིས་དང་ལྡན་པ་ཞེག་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སེམས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་གསལ་ཆའི་ངར་དང་ལྡན་པ་དང་དམིགས་པ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་

@327B མི་རྟོག་པའི་གནས་ཆ་དང་ལྡན་པའོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་བདེ་བ་བསྟན་ནས་གསུམ་དུ་བྱེད་ལ། གཞན་དག་དྭངས་པ་ཡང་བསྟན་ནས་བཞིར་བྱེད་ཀྱང་དྭངས་པ་ནི་ཁྱད་པར་དང་པོར་

འདུས་པས་ཟུར་དུ་སྦྱོས་མི་དགོས་ལ། ཚོར་བ་

སིམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་དགའ་བའེ་ནི་སྐབས་འདིར་བསྟུབ་པར་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་འཇུང་ཡང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་མི་འབྱུང་ཞིང་། ཐེག

པ་གསུམ་གའི་ཡོན་ཏན་བསྟུབ་པའི་རྟེན་ལ་མཆོག་ཏུ་གསུངས་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཀྱང་ལུས་བའེ་དང་སེམས་བའེ་གང་དང་ཡང་མཚུངས་ལྡན་དུ་མི་འབྱུང་བས་འདིར་མ་བབྱངས་སོ། །གསལ་ཆའི་ངར་ཆེ་

བ་ཡང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སས་བསྟུས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་འགའ་ཞིག་ལ་མེད་ཀྱང་། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། གཟུགས་མེད་སྒྲངས་པའི་བསམ་གཏན་དང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བྱང་སེམས་དབང་ཐོབ་པ་འགའ་ཞིག་མ་གཏོགས་

པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་བསམ་གཏན་ཀྱི་སས་བསྟུས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོན་ཏན་བསྟུབ་པར་གསུངས་པས་གསལ་བའི་ཁྱད་པར་ཅཕད་པ་ལ་སྐྱོན་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གསལ་

ཚའི་ངར་ཐོན་པ་ལ་ནི་བྱིང་བས་བར་དུ་

གཅོད་ལ། རྩེ་གཅིག་པའི་མི་རྟོག་པ་ལ་ནི་ཏོད་པས་བར་དུ་གཅོད་པས། བྱིང་ཏོད་གཉིས་ཀིང་ངེ་འཛིན་རྣམ་དག་འགྲུབ་པའི་གེགས་ཀྱི་གཙོ་བོར་འདོད་བའི་ཆུ་མཚན་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བྱིང་ཏོད་ཕྱ་རགས་རྣམས་ལེགས་པར་

@328A ཞི། །དོས་ཟིན་པ་ཞིག་དང་དོས་ཟིན་ནས་དེ་གཉིས་འགོག་པར་བྱེད་པའི་ཀིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྐྱོང་ལུགས་རྣམ་དག་ཅིག་མི་ཤེས་ན། ལྷག་མཐོང་ལྡ་ཅི་སྟོས་ཏེ་ཞི་གནས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པས་ཀིང་ངེ་འཛིན་དོན་དུ་

གཉིར་བའི་བློ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་ཚུལ་དེ་ལ་མཁས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་བྱིང་ཏོད་ནི་ཞི་གནས་འགྲུབ་པའི་འགལ་རྐྱེན་ཡིན་ཞིང་། འགལ་རྐྱེན་དོས་འཛིན་པ་དང་འགོག་ཚུལ་དངོས་ནི་འགའ་ཏུ་སྟོན་པས་འདིར་ནི་ཞི་གནས་

འགྲུབ་པའི་མཐུན་རྐྱེན་ཀིང་ངེ་འཛིན་བསྐྱེད་ཚུལ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །འདི་ལ་ཀིང་ངེ་འཛིན་ནི་སེམས་དམིགས་པ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་ཆ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་དམིགས་པ་ལ་ཆུམ་ལྡན་དུ་སྟོང་

པ་ཞིག་དགོས་སོ། །དེ་ལ་ནི་སེམས་རྩ་

བའི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལས་གཡེང་བར་མི་བྱེད་པའི་ཐབས་གཅིག་དང་། གཡེངས་མ་གཡེངས་དང་གཡེང་བར་འགྱུར་མི་འགྱུར་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཤེས་པ་གཉིས་དགོས་པའི་དང་པོ་ནི་

དྲན་པ་དང་གཉིས་པ་ནི་ཤེས་བཞིན་ཡིན་ཏེ།

མདོ་སྡེའི་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་ལས། དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་ནི་ཉེ་བར་གཏོད་པར་བྱེད་པ་སྟེ་གཅིག་གིས་སེམས་དམིགས་པ་ལས་མི་འཕྲོ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཉིས་པས་སེམས་འཕྲོ་བ་

རབ་ཏུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་

གསུངས་སོ། །དྲན་པ་ཉམས་ནས་དམིགས་པ་བརྗེད་ན་ཡེངས་ནས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་དམིགས་པ་སྟོར་བར་འགྱུར་བས་དམིགས་པ་མ་བརྗེད་པའི་དྲན་པ་རྩ་བ་ཡིན་ནོ། །དྲན་པ་དེས་སེམས་

དམིགས་པ་ལ་ཉེ་བར་གཏོད་ཚུལ་ནི་

@328B སྟར་བཤད་པ་ལྟར་དམིགས་རྟེན་གསལ་བཏབ་ནས་མ་མཐའ་ཞིག་ཤར་བྱུང་བ་ན་དེ་ཤེས་པས་ཆོར་གྱིས་བཟུང་བའི་འཛིན་སྟངས་ཤུགས་ཅན་ཞིག་བསྒྲིད་ལ། སེམས་ཀྱི་འཕངས་མཐོ་

བར་བྱས་ཏེ་གསར་དུ་གང་ལ་ཡང་མི་དཔྱོད་

པར་འཛོག་པའོ། །དྲན་པ་ནི་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། དན་པ་གང་ཞེ་ན་འདྲིས་པའི་དངོས་པོ་ལ་སེམས་ཀྱི་བརྗེད་པ་མེད་པ་སྟེ་རྣམ་པར་མི་གཡེང་བའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་བྱད་པར་གསུམ་དང་ལྡན་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་

དམིགས་པ་ཡུལ་གྱི་བྱད་པར་ནི། སྔར་མ་འདྲིས་པའི་ཡུལ་ལ་དྲན་པ་མི་སྐྱེ་བས་འདྲིས་པའི་དངོས་པོ་ལ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྐབས་འདིར་ནི་སྔར་ངེས་པར་བྱས་པའི་དམིགས་རྟེན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའོ། །རྣམ་པཉམ་འཇོག

སྤྱངས་ཀྱི་བྱད་པར་ནི། སེམས་ཀྱི་བརྗེད་པ་མེད་པ་ཞེས་པ་ཡུལ་དེ་སེམས་ཀྱིས་མ་བརྗེད་པའི་ཚ་སྟེ། སྐབས་འདིར་ནི་དམིགས་རྟེན་མ་བརྗེད་པའོ། །མ་བརྗེད་པའི་ཚུལ་ནི་གཞན་གྱིས་དྲིས་པ་དང་རང་གིས་དེ་ལ་རྟོག་པ་བཅུག

པ་ན་དམིགས་རྟེན་དེ་ནི་འདི་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བློ་མས་བསྟན་པ་དྲན་ཐུབ་པ་ཙམ་ལ་མི་ཟེར་གྱི། སེམས་དམིགས་པ་ལ་བཏགས་པ་དེ་ཐུབ་རེ་དྲན་ནས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་ཡེངས་པ་སྟེ།

ཡིངས་ན་ནམ་དེ་བྱུང་ཙམ་གྱིས་དྲན་པ་སྟོར་བ་ཡིན་

ནོ།། །དེས་ན་སེམས་དམིགས་རྟེན་ལ་སྟང་ལྟར་བཞག་ཟིན་པ་དང་འདི་ལྟར་དུ་དམིགས་པ་ལ་བཏགས་སོ་སྣམ་པ་ཞིག་བསྒྲིད་ལ། དེ་ནས་གསར་དུ་མི་རྟོག་པར་བློ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཤུགས་མ་ཚད་པར་རྒྱུན་སྐྱོང་བ་ནི་དྲན་པ་བསྟེན་ཚུལ་གྱི་གནད་དམ་པ་

@329A ཞེས། །ཡིན་ནོ། །བྱེད་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། དམིགས་པ་ལས་སེམས་གཞན་དུ་མི་གཡེང་བར་བྱ་བའོ། །དེ་ལྟར་སེམས་དམིགས་པ་ལ་བཏགས་ཏེ་འདུལ་བ་ནི་བློ་ཆེ་འདུལ་བའི་དཔེས་གསུངས་ཏེ། དཔེར་

ན།། སྟོང་པོའམ་ཀ་བ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་ལ་ཞགས་ཐག་ཤིན་ཏུ་སྦ་བ་དུ་མས་མི་བསྡུན་པའི་བློ་ཡི་བཏགས་ཏེ་བློ་རྩོལ་ཇི་ལྟར་བསྒྲུབས་པ་ལྟར་བྱེད་ན་ལེགས། མི་བྱེད་ན་ལྷགས་ཀྱུརྐོན་པོས་ཡང་ཡང་བཏབ་ནས་ཚར་བཅད་དེ་

འདུལ་བ་ལྟར། སེམས་བློ་ཆེ་མ་དུལ་བ་དང་འབྲ་བ་འདི་ཡང་སྟར་བཞག་པའི་དམིགས་པའི་ཀ་བ་བརྟན་པོ་ལ་དྲན་པའི་ཐག་པས་བཅིང་ཞིང་། དེ་ལ་སྟོང་དུ་མ་བཏུབ་ན་ཤེས་བཞིན་གྱི་

ལྷགས་ཀྱས་གཅགས་ནས་ཁད་

ཀྱིས་ཁད་ཀྱིས་དབང་དུ་བྱ་སྟེ། དབུ་མ་སྐྱེང་པོ་ལས། ཡིད་ཀྱི་གླང་པོ་ལོག་འགྲོ་བ། །དམིགས་པའི་ཀ་བ་བརྟན་པོ་ལ། །དྲན་པའི་ཐག་པས་ངེས་བཅིངས་ནས། །ཤེས་རབ་ལྷགས་ཀྱས་རིམ་དབང་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྐོམ་རིམ་

བར་པ་ལས་ཀྱང་། དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱི་ཐག་པས་ཡིད་ཀྱི་གླང་པོ་ཆེ་དམིགས་པའི་སྟོང་པོ་དེ་ཉིད་ལ་གདགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ལུང་སྡུ་མ་ལས་ཤེས་བཞིན་ལྷགས་ཀྱ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་ལ། ལུང་ཕྱི་

མས་ཐག་པ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་པ་ནི་མི་འགལ་ཏེ། སེམས་དམིགས་པ་ལ་རྒྱུན་ལྡན་དུ་འདོགས་པ་དང་ས་ཡིན་ལ། ཤེས་བཞིན་ཡང་བརྒྱད་ནས་སེམས་དམིགས་པ་ལ་གཏོད་བྱེད་ཡིན་ཏེ། བྱིང་བ་དང་རྟོད་པ་

@329B དངོས་སམ་བྱིང་རྟོད་དུ་འགྱུར་བ་ཤེས་བཞིན་གྱིས་རིག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་དག་གི་དབང་དུ་མི་གཏོང་བར་རྩ་བའི་དམིགས་པ་ལ་འཇོག་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐར་དྲངས་པ་ལྟར་སྟོབ་

དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་ཀྱང་། དན་ཤེས་གཉིས་ཀ་

དམིགས་པ་ལ་ཉེ་བར་གཏོད་བྱེད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱིང་ངེས་པར་གསུངས་པ་དང་། དན་པ་ཐག་པ་དང་འདྲ་བར་སེམས་དངོས་སུ་དམིགས་པ་ལ་རྒྱུན་ལྡན་དུ་འདོགས་བྱེད་དུ་གསུངས་

པས། ཀིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོའི་སྒྲོང་ཚུལ་ནི་དན་པའི་སྒྲོང་ཚུལ་ཡིན་ལ། དན་པ་ཡང་ངེས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་འཛིན་སྟངས་ཅན་ཡིན་པས་ཀིང་ངེ་འཛིན་སྒྲོང་བ་ན་ངེས་ཤེས་ཀྱི་

འཛིན་སྟངས་དམ་པོ་མེད་པར་ཤད་དེ་

འཇོག་པ་ལ་སེམས་དྲངས་པའི་གསལ་ཚ་འོང་ཡང་། ངེས་ཤེས་ཀྱི་ངར་ཐོན་པའི་གསལ་ཚ་མི་ཐོན་པས་དྲན་པ་སྟོབས་ཅན་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་ལ། དེའི་ཕྱིར་བྱིང་བ་ཕྱ་མོ་ཡང་མི་ཞེགས་པས་

ཀིང་ངེ་འཛིན་སྒྲོན་ཅན་ཁོ་ནར་འགྱུར་

རོ། །ལྟ་སྐྱ་ལ་སོགས་པའི་དམིགས་རྟེན་གཞན་མི་འཇོག་པར་སེམས་མི་རྟོག་པ་ཙམ་སྒྲོང་བས་ཀྱང་སེམས་ཡུལ་གང་ལ་ཡང་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པར་གཞག་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་གདམས་

ངག་བྷན་ནས་དེ་ནས་སེམས་མི་འཕྲོ་

བ་ལ་མ་ཡིངས་པར་བྱ་དགོས་ལ། མ་ཡིངས་པ་དེ་ཡང་དམིགས་པ་ལ་བརྟེད་པའི་བྷན་པ་དང་དོན་གཅིག་ཡིན་པས་བྷན་པའི་སྐྱོང་ཚུལ་ལས་མ་འདས་པས་དེ་ལྟར་བསྒོམ་པ་དེས་ཀྱང་ངེས་ཤེས་ཀྱི་ཤུགས་ཐོབ་པའི་བྷན་པ་བསྟེན་

@330A ཞེས། །དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །སྐྱོན་དང་བཅས་པའི་ལུགས་བསལ་བ་ལ། བསལ་བྱའི་ལོག་རྟོག་འདི་ལྟ་བུ་ཡོད་དེ། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཤེས་པ་འཕངས་ལེགས་པར་བསྟོད་དེ་བསྒྲིམས་ནས་མི་རྟོག་པར་

བཞག་པ་ན་བྱིང་བའི་སྐྱོན་ཟུང་ཟད་ཀྱང་མེད་མོད་ཀྱི། ཏིང་ཤས་ཆེ་བས་གནས་ཆ་རྒྱུན་འཕྱད་ཐུབ་པ་མི་འོང་བ་མཐོང་ནས་རིག་པའི་གཟིངས་ཀྱང་སྣང་། ལེགས་པར་བསྒྲིམ་པ་ཡང་བློད་པས་གནས་ཆ་སྐྱར་པོར་སྐྱེ་བ་མཐོང་ནས་ཐབས་

དེ་ནི་གདམས་ངག་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་ངེས་པ་རྣེད་ནས་བློད་པ་རབ་ལ་སྒོམ་རབ་ཅེས་སྐད་གསངས་མཐོན་པོས་སྒོག་པར་སྣང་ངོ། །འདི་ནི་བྱིང་བ་སྐྱེས་པ་དང་སྒོམ་སྐྱེས་པ་གཉིས་མ་ཡིན་

པའི་གཏམ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཏིང་

ངེ་འཛིན་སྐྱོན་མེད་ནི་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཁྱད་པར་གཉིས་དང་ལྡན་པ་དགོས་ཀྱི། སེམས་མི་རྟོག་པའི་གནས་ཆ་བརྟན་པ་གཅིག་ཡུས་མི་ཆོག་གོ། །གལ་ཏེ་དེ་འདྲ་བ་དེ་ལ་སེམས་ཉོག་ཉོག་པོར་སོང་བའི་འཐིབས་པ་ཡོད་ན་

བྱིང་བ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་མེད་པར་སེམས་དྲངས་པའི་གསལ་ཆ་ཡོད་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱོན་མེད་ཡིན་ནོ་སྟམ་ན། དེ་ནི་རྨུགས་པ་དང་བྱིང་བ་གཉིས་མ་ཕྱེད་པའི་གཏམ་དུ་སྣང་བས་འདི་རྣམས་རྒྱས་པར་འོག་ཏུ་བསྟན་པར་བྱའོ། །

དེས་ན་བསྒོམས་དགས་པའི་རིག་པ་ངར་ལྡན་དུ་བྱས་པ་ན་གསལ་ཆ་ཡོད་ཀྱང་རྟོད་ཤས་ཆེ་བས་གནས་ཆ་སྐྱེ་དཀའ་ལ། དེ་ཏ་ཅང་གློད་ནས་བསྒྲངས་པ་ན་གནས་ཆ་ཡོད་ཀྱང་བྱིང་ཤས་ཆེ་བས་ངར་ཐོན་པའི་གསལ་བ་མེད་དོ། །

@330B གྲིམས་དགས་པ་དང་ལྷོད་དགས་པ་གང་དུ་ཡང་མ་སོང་བའི་དམ་ལྷོད་རན་པའི་མཚམས་ཀྱང་ཤེན་ཏུ་ཟེན་དཀའ་བའི་ཕྱིར། བྱིང་རྟོད་དང་བྲལ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེ་དཀའ་བ་ལ་

དགོངས་ནས། སྒོབ་དཔོན་ཙཏྟ་ཀཱི་མིས། བརྩེན་པ་

བསྟེན་ན་ཆོད་པ་འབྱུང་འགྱུར་ཞིང་། ། དེ་སྣང་ས་ནི་ཞུམ་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། ། འདི་ཡི་རིགས་པར་མཉམ་འཇུག་རྣེད་དཀའ་ན། ། བདག་གིས་སེམས་དཀྲུགས་པས་ནི་ཅི་ཞིག་བགྱི། ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། བརྩེན་པ་བསྟེན་པ་ནི་བསྒྲིམས་དྲགས་པ་

སྟེ་དེ་བྱས་ན་ནི་ཆོད་པ་འབྱུང་ལ། བསྒྲིམ་པ་དེ་སྣང་ཤིང་གློད་དྲགས་ན་སེམས་ནང་དུ་སྡོད་པའི་ཞུམ་པ་སྐྱེ་བར་སྣང་བས་བྱིང་ཆོད་དང་བྲལ་ནས་ཆ་མཉམ་པར་གནས་པའི་སེམས་རིགས་པར་མཉམ་དུ་འཇུག་པ་རྣེད་དགའོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། ། །

འབྱུར། །འདི་ཡི་དབུ་མར་བསྟན་པའང་རྣེད་དཀའ་ན། །བདག

གི་སེམས་དཀྱགས་པས་ནི་ཅི་ཞེག་བགྱི། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་འགྲེལ་པར་ཡང་། ཤིན་ཏུ་འབད་པས་བསྒོམས་ཏེ་ཐུག་ཅིང་རྩོལ་བ་ན་ནི་སེམས་དེ་ཆོད་ཅིང་གཡེང་བ་འབྱུང་བར་འབྱུང་བས་བཅོམ་པས་རྩོལ་བ་ལས་ཀྱང་

@331A ཞེས། །སེམས་གནས་པ་མི་རྣེད་ལ། དེ་ལྟར་དེ་ཉེས་པ་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་འབད་པས་ཐུག་པའི་སེམས་དེ་བློད་ཅིང་རྩོལ་བ་བཏང་བར་གྱུར་ན་ནི་དམིགས་པའི་ཡུལ་བརྗེད་པ་ལ་སོགས་པའི་

སྐྱོན་གྱིས་སེམས་ནང་དུ་ཞུམ་ཞིང་བྱིང་བ་སྐྱེ་ཞིང་འབྱུང་བར་འགྱུར་བས། ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་བྱིང་ཆོད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དབུ་མར་བསྟྲབ་པའམ་རིགས་པར་མཉམ་འཇུག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣེད་

དཀའོ་ཞེས་གསུངས་པས། བློད་པ་རབ་ཤ བྱས་པས་ཆོག་ན་དཀའ་རྒྱུ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་དེ་ལས་བྱིང་བ་སྐྱེ་བར་གསུངས་པས་ཚུལ་དེས་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྟྲབ་པ་མི་རིགས་པར་གསལ་

ལོ། །ཤིན་ཏུ་ཐུབ་པའི་སེམས་དྲངས་པ་ཙམ་

གྱི་གསལ་ཆས་མི་ཆོག་པར་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཐྱིམས་ཆ་དགོས་པར་ནི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས། དེ་ལ་འཇོག་པར་བྱེད་པ་དང་ཡང་དག་པར་འཇོག་པར་བྱེད་པ་ལ་ནི་བསྟོམས་ཏེ་འཇུག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡོད་དོ། །ཞེས་

སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུའི་སེམས་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དེ་ལྟར་གསུངས་ཤིང་། སྒོམ་རིམ་དང་པོ་ལས་ཀྱང་། བྱིང་བ་བསལ་ལ་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་དམ་དུ་བརྟང་ངོ། །ཞེས་དང་། སྒོམ་རིམ་བར་པ་ལས་ཀྱང་།

དེ་ནས་བྱིང་བ་ཞི་བར་བྱས་ནས་ཅི་ནས་ཀྱང་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་སེམས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སེམས་ཀྱིས་གསལ་བར་མཐོང་བ་ཞེས་གསུངས་བས་ཡུལ་གསལ་

@331B བ་ཙམ་ལ་མི་ཟེར་གྱི། བློའི་འཛིན་སྟངས་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཞིང་དམ་པ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ། །དྲན་པའི་བསྟེན་ལུགས་འདི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ། འདི་མ་ཤེས་པར་བསྒྲུབས་པའི་རྟགས་སུ་

སྒོམ་ཇི་ཙམ་མང་དུ་བྱས་པ་ཙམ་དུ་བརྟེད་ངས་ཆེ་རྒྱ་འགྲོ་

བ་དང་ཆོས་རྣམས་སོ་སོར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་རྣལ་འབྱོར་བ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཞིན་ཏུ་མང་པོ་འདུག་པ་ལ། ཀིང་ངེ་འཛིན་བརྟན་པོ་ཡོད་པར་ཟློམ་པ་བྱེད་པར་སྣང་ངོ། །དེ་ལྟར་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་བྱན་པས་སེམས་དམིགས་པ་ལ་བཏགས་

པ་དེའི་ཚེ་དམིགས་པ་ལེགས་པར་འཛིན་ནམ་མི་འཛིན་ཀྱི་བྱར་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་བསྐྱེད་དུ་རུང་ངམ་སྣམ་ན། འདི་ནི་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། སྒོམ་རིམ་བར་པ་ལས། དེ་ལྟར་གང་ལ་འདོད་པའི་དམིགས་པ་དེ་ལ་སེམས་བཞག་ནས་དེ་

ཉིད་ལ་ཕྱིར་བཞིན་རྒྱུན་དུ་སེམས་གཞག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཉེ་བར་བཞག་ནས་སེམས་ལ་འདི་ལྟར་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ་ཅི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་ལེགས་པར་འཛིན་ཏམ་འོན་ཏེ་བྱིང་ངམ་འོན་ཏེ་ཕྱི་རོལ་ཀྱི་ཡུལ་ལ་རྣམ་པར་འཆར་བས་རྣམ་པར་

གཡེངས་སམ་སྣམ་དུ་བརྟག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཡང་ཀིང་ངེ་འཛིན་བཏང་ནས་དེ་ལྟར་བལྟ་མིན་ཀྱི། ཀིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་བཞིན་པའི་ངང་ནས་རྟ་བའི་

དམིགས་པ་ལ་སྤང་བཞག་པ་ལྟར་གནས་མི་གནས་དང་

མི་གནས་ན་བྱིང་རྟོད་གང་དུ་སོང་བལྟ་ཙམ་བྱེད་པ་སྟེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བཞག་ནས་ཏ་ཅང་ཐུང་བའི་དུས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏ་ཅང་རིང་བ་ཡང་མ་ཡིན་པར་བར་བར་དུ་བྱ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་སྐབས་ཤིན་དང་ངར་མ་ཟད་ཙམ་ནས་འདི་བྱས་

@332A ཞེས། །པ་ན་བྷ་དེའི་ངར་སྐྱེས་ནས་ངར་ལྡན་ལ་གནས་པའི་ཡུན་རིང་དུ་འབྱོ་བ་དང་བྱིང་བ་དང་རྟོད་པ་སྐྱར་དུ་རྟོགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་བར་བར་དུ་དམིགས་པ་སྐབས་མ་དྲན་ཙམ་དྲན་ཙམ་བྱས་ནས་

སྐྱོང་བ་ལ་ཡང་དྲན་པ་སྟོབས་ཆེ་བ་དང་ཆུབ་ལྡན་དུ་འཇུག་པའི་ཆུང་དགོས་པས་དྲན་པའི་སྐྱོང་ཚུལ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ས་ལས། དེ་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། སྐྱས་པ། ཡང་དང་ཡང་དུ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་ཆ་མཐུན་པ་ལ་

དམིགས་པ་དང་ཆུབ་དང་ལྡན་པ་དང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་དང་དགའ་བ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཀྱི་ཆུབ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཅེས་ཀྱང་བྱ། དགེ་བའི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཉིད་ཅེས་

ཀུང་བྱའོ། །དེ་ལ་ཅི་ཞིག་ཡང་དང་ཡང་དུ་

རྩེས་སུ་དན་པར་བྱེད་ཅེ་ན། སྨྲས་པ། ཚོས་གང་དག་བརྟུང་ཞིང་མཉན་པ་དང་བླ་མ་དག་ལས་གདམས་ཤིང་རྩེས་སུ་བསྟན་པ་ཐོབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་པའི་མཚན་མ་མངོན་དུ་བྱ་

སྟེ། དམིགས་པ་དེ་ལ་རྒྱུན་དང་ལྡན་པའི་དན་པས་རྩེས་སུ་འཇུག་པར་བྱེད་ཅིང་ཉེ་བར་གཏོད་པར་བྱ་བའོ། །ཞེས་དང་། དབུས་མཐའི་འགྲེལ་བཤད་ལས་ཀྱང་། དན་པ་ནི་དམིགས་པ་མ་བརྗེད་པའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་གནས་

པར་བྱ་བའི་གདམས་ངག་ཡིད་ཀྱིས་བརྗོད་ཅེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པས། དན་པ་བསྟེན་པ་ནི་དམིགས་པ་ལས་གཡེང་བའི་བརྗེད་ངས་འགོག་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པས་དེ་འགོག་པའི་དམིགས་པ་མ་བརྗེད་པ་ནི་ཡིད་

@332B ཀྱིས་དམིགས་པ་བརྗོད་པ་སྟེ། ཡང་ཡང་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །དཔེར་ན། ཤེས་པའི་དོན་འགའ་ཞིག་བརྗེད་ཀྱིས་དོགས་པ་ན། ཡང་ཡང་ཡིད་ལ་དན་པར་བྱས་ན་བརྗེད་

དཀའ་བ་དང་འདྲའོ། །དེས་ན་དམིགས་པ་བར་བར་

དུ་དན་པར་བྱེད་པ་ནི་དན་པ་སྟོབས་ལྡན་སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་ལ། སེམས་དམིགས་པ་ལས་གཞན་དུ་མི་གཡེང་བར་ཚོར་རེ་བཟུང་ནས་བྱ་ར་བྱེད་པ་ནི་བྱིང་རྩོད་རྐྱེགས་པའི་ཞེས་བཞིན་མཐུ་ལྡན་དུ་འགྲོ་བའི་ཐབས་ཡིན་པས།

དེ་འདྲ་བ་དེ་ལ་ཡང་རྟོག་པ་ཡིན་སྨམ་ནས་བཀག་ན་དན་པ་དང་ཞེས་བཞིན་སྟོབས་ལྡན་སྐྱེ་བར་ཤེས་ཀྱང་བར་ཞེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ཐུན་ཀྱི་ཚད་བསྟན་པ་ནི། འོ་ན་དན་པས་སེམས་དམིགས་པ་ལ་བཏགས་

པ་དེ་ལ་འདི་ཙམ་བར་དུ་འཇོག་ཅེས་པའི་ཐུན་ཚད་ངེས་པ་ཡོད་དམ་མེད་ཅེ་ན། འདི་ལ་བོད་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་ཙོ་ཙོའི་བློ་མ་གོང་མ་ཐམས་ཅད་ཐུན་ཆུང་ལ་བྱངས་མང་བར་བྱ་དགོས་གསུང་

ངོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ།

ཐུན་ཆུང་ངེ་བའི་སྒོམ་དང་བཟང་གྲིས་བྱས་ན་རྟེང་མ་རེས་ཀྱང་བསྒོམ་པ་ལ་བྱོད་ལ་ཐུན་རིངས་ན་སྐུན་པར་འགྱུར་བར་འདོད་ཅིང་། གཞན་དག་ནི་ཐུན་རིངས་ན་བྱིང་རྩོད་ཀྱི་དབང་དུ་འགྲོ་སྟ

བས་ཀྱང་དེ་འཛིན་སྐྱོན་མེད་སྐྱེ་

དཀའ་བར་བཞེད་དོ། །ཉན་ས་ལ་སོགས་པའི་གཞུང་ཆེ་བ་རྣམས་ནས་ཐུན་ཀྱི་ཚད་གསལ་བར་བཟུང་བ་མི་སྣང་ཡང་། སྒོམ་རིམ་ཐ་མ་ལས། དེ་ལྟ་བུའི་རིམ་པ་འདིས་ཆུ་ཚོད་གཅིག་གམ་མེལ་ཆོ་ཐུན་ཕྱེད་དམ་ཐུན་གཅིག

@333A ྱ།། །།གམ་ཇི་སྲིད་ནུས་པ་དེ་སྲིད་དུ་འཇུག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། འདི་ཞི་གནས་གྲུབ་ཟིན་ནས་ལྷག་མཐོང་བསྒོམ་པའི་དུས་ཀྱི་ཐུན་ཚད་ཀྱི་སྐབས་སུ་གསུངས་སྣང་ཡང་། ཐོག་མར་ཞི་གནས་བསྒྲུབ་པའི་

སྐབས་སུ་ཡང་འབྲས་མངོན་པས་དེ་ལྟར་བྱའོ། །དེ་ཡང་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཀྱི་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱི་སྐྱོང་ལུགས་དམིགས་པ་དྲན་པ་དང་བྱ་ར་བྱེད་པའི་ལྟ་རྟོག་བར་བར་དུ་བྱེད་ན་ཐུན་རྫོང་རིང་ཡང་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་

མོད། འོན་ཀྱང་ལས་དང་པོ་པ་ཕལ་ཆེ་བ་ལ་ཐུན་རིངས་ན། ཡང་ན་བརྟེད་ངས་སྐྱེས་ནས་ཡིངས་ནས་འགྲོ་ཞིང་དེའི་ཚེ་སེམས་བྱིང་བའམ་རྟོད་པ་གང་བྱུང་ཡང་ཡུན་རིང་པོ་ཞེག་ནས་ངོ་ཤེས་

པ་ཙམ་མ་གཏོགས་པ་སྣུར་པོར་ངོས་

མི་ཟིན་ལ། ཡང་ན་དུན་པ་མ་བརྗེད་ཀྱང་བྱིང་རྩོད་ཀྱི་དབང་དུ་འགྲོ་སླ་ཞིང་བྱིང་རྩོད་བྱུང་བ་རྣམས་སྣུར་པོར་ངོས་མི་ཟིན་པར་སྣང་ངོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་སྔ་མས་ནི་དུན་པ་སྟོབས་ལྡན་སྐྱེ་བ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པར་འགྱུར་ལ། ཕྱི་མས་ནི་ཤེས་

བཞིན་སྟོབས་ལྡན་སྐྱེ་བ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པས་བྱིང་རྩོད་གཅོད་པ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བར་འགྱུར་རོ། །ཁྱད་པར་དུ་དམིགས་པ་བརྗེད་ནས་ཡིངས་ཏེ་བྱིང་རྩོད་བྱུང་བ་ངོས་མི་ཟིན་པ་ནི། དམིགས་པ་

མ་བརྗེད་པའི་ངང་ནས་བྱིང་རྩོད་སྣུར་པོར་

ངོས་མི་ཟིན་པ་ལས་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ངན་པ་ཡིན་པས་ཡིངས་ནས་འགྲོ་བའི་དྲན་པ་ཉམས་པ་འགོག་པའི་གཉེན་པོ་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་བྱི་དྲན་པ་སྐྱོང་ཚུལ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཡིངས་ནས་འགྲོ་

བའི་བརྗེད་ངས་ཆེ་བ་དང་བྱིང་རྩོད་སྣུར་པོར་ངོས་

@333B མི་ཟིན་པའི་ཤེས་བཞིན་མཐུ་ཆུང་ན་ཐུན་ཆུང་དུ་བགོས་ལ། བརྗེད་ངས་སྐྱེ་དཀའ་ཞིང་བྱིང་རྩོད་སྣུར་དུ་ཉོགས་ནུས་པར་སྣང་ན། ཐུན་ཆུང་རིང་ཡང་སྐྱོན་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་ཆུ་ཚོད་

གཅིག་ལ་སོགས་པའི་ཡུན་ཚད་མ་ངེས་པར་གསུངས་ཤིང་།

མདོར་ན་རང་གི་བློའི་ནུས་པ་དང་བསྟུན་དགོས་པས་ཇི་སྲིད་ནུས་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ལུས་དང་སེམས་ལ་བློ་བྱང་བའི་གནོད་པ་མ་བྱུང་ན་མཉམ་པར་འཇོག་ལ། བྱང་ན་ཡུལ་ཚུགས་བྱས་ཏེ་མི་བསྒོམ་པར་དེ་མ་

ཐག་བཞག་ནས་ཁམས་ཀྱི་བར་ཆད་བསལ་ཏེ་བསྒོམ་པ་ནི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བྱེད་པའང་ཐུགས་ཇེ་ཙམ་གྱི་བར་དུ་བསྒོམ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཤེས་པར་

བྱའོ། །གསུམ་པ་དམིགས་པ་ལ་གཏད་པའི་འོག་ཏུ་ཇི་ལྟར་

བྱ་བ་ལ་གཉིས། བྱིང་རྟོག་བྱང་བའི་དུས་སུ་ཇི་བྱ་བ་དང་། བྱིང་རྟོག་དང་བྲལ་བའི་དུས་སུ་ཇི་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བྱིང་རྟོག་ངོས་མི་ཟིན་པའི་གཉེན་པོ་བསྟེན་པ་དང་། ངོས་ཟིན་ཀྱང་དེ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་དུ་མི་རྟོག་བའི་གཉེན་པོ་བསྟེན་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། བྱིང་རྟོག་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། བསྒོམ་པའི་དུས་སུ་དེ་རྟོགས་པའི་ཤེས་བཞིན་བསྒྲིད་པའི་ཐབས་སོ། །དང་པོ་ལ་རྟོད་པ་ནི། ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། རྟོད་

པ་གང་ཞེ་ན་སྨྲག་པའི་མཚན་མའི་རྟེས་སུ་འཇུག

པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་པའི་སེམས་རྣམ་པར་མ་ཞི་བ་སྟེ་ཞི་གནས་ཀྱི་བར་དུ་གཅོད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། འདི་ལ་གསུམ་ལས། དམིགས་པ་ནི། ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་སྨྲག་པའོ། །རྣམ་

@334A ཞི། །པ་ནི། སེམས་རྣམ་པར་མ་ཞི་ཞིང་ཕྱིར་ལ་འཕྲོ་བ་སྟེ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཅིག་ཡིན་པས་ཡུལ་ལ་སྲེད་པའི་རྣམ་པས་འཇུག་པའོ། །བྱེད་ལས་ནི། སེམས་དམིགས་པ་ལ་གནས་པའི་བར་གཅོད་བྱེད་

པའོ། །སེམས་ནང་དུ་དམིགས་པ་ལ་བཏགས་པ་ན་གཟུགས་སྐྲ་སོགས་ལ་ཆགས་པའི་རྟོག་པས་དབང་མེད་དུ་ཡུལ་དེ་དག་ལ་སེམས་འཇིན་ཞིང་གཡེང་བར་བྱེད་དེ། བཤགས་བསྟོད་ལས། ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་ཞི་གནས་ལ་དམིགས་ཤིང་། །

དེ་དང་དེར་ཡིད་ཡང་ཡང་གཏད་པ་ན། །དེ་དང་དེ་ལས་ཉོན་མོངས་ཞགས་པ་ནི། །ཡུལ་ལ་ཆགས་པའི་ཐག་པས་དབང་མེད་དུངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འོ་ན་ཉོན་མོངས་གཞན་

གྱི་སྒོ་ནས་སེམས་དམིགས་པ་ལས་གཞན་དུ་གཡེང་བར་

བྱེད་པའི་འཕྲོ་བ་དང་དེ་བཞིན་དུ་དགེ་བའི་དམིགས་པ་གཞན་ལ་འཕྲོ་བ་དེ་ཆོད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཆོད་པ་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཅིག་ཡིན་པས་ཉོན་མོངས་གཞན་གྱི་སྒོ་ནས་གཡེང་བ་ནི་

ཆོད་པ་མིན་གྱི། ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུའི་ནང་ཚན་

གྱི་སེམས་བྱུང་རྣམ་གཡེང་ཡིན་ནོ། །དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་འཕྲོ་བ་ནི་དགེ་བའི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཅི་རིགས་སུ་འགྲོ་བས་འཕྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཆོད་པ་མིན་ནོ། །བྱིང་བ་ནི། འགྱུར་མང་

པོ་ལས་ཞུམ་པ་ཞེས་པར་ཡང་བསྟན་

ཏེ། ཡི་ཤེ་བའི་ཞུམ་པ་དང་ནི་མི་གཅིག་གོ། །དེའི་མཚན་ཉིད་ལ་གང་རིའི་ཁྲོད་ཀྱི་བསམ་གཏན་པ་ཕལ་མོ་ཆེ་རྣམས་ནི། ཡུལ་གཞན་ལ་འཕྲོ་བ་མེད་པར་གནས་ཤིང་གསལ་དྭངས་ནི་མེད་

པའི་སེམས་རྒྱུགས་པ་ཞིག་ལ་

@334B བྱིང་བར་འདོད་པར་སྣང་ངོ། །འདི་ནི་རིགས་ཏེ། རྒྱུགས་པ་ནི་བྱིང་བའི་རྒྱུར་གསུངས་པས་དེ་གཉིས་སོ་སོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒོམ་རིམ་བར་པ་ལས། དེ་ལ་གལ་ཏེ་རྒྱུགས་པ་དང་

གཉིད་ཀྱིས་ནོན་ནས་སེམས་བྱིང་ངམ་བྱིང་དུ་དོགས་

པར་མཐོང་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་རྨུགས་པ་དང་གཉིད་ཀྱིས་བྱིང་བའམ་སྐྱེམས་པར་འཇུག་པའི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་གང་ཡང་རུང་བས་ཉོན་མོངས་པར་གྱུར་ན་དེ་ནི་ནང་དུ་སེམས་རྣམ་

པར་གཡེང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རྨུགས་པ་དང་གཉིད་ཀྱི་མཐུས་སེམས་བྱིང་ན་ནང་གི་རྣམ་གཡེང་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་ལས་བཏུས་ལས་ཀྱང་། བྱིང་བ་ཉེ་ཉོན་གྱི་རྣམ་གཡེང་གི་སྐབས་སུ་བཤད་མོད་ཀྱང་། དེར་བཤད་པའི་

རྣམ་གཡེང་ལ་དག་བ་ཡང་བྱུང་བས་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་མ་ངེས་སོ། །དེས་ན་རྨུགས་པ་ནི། ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། རྨུགས་པ་གང་ཞེ་ན། གཏི་མུག་གི་ཆར་གཏོགས་པའི་སེམས་ལས་སུ་མི་རུང་བ་ཉིད་དེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་

ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚོགས་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས། གཏི་མུག་གི་ཆ་ཤས་ལུས་དང་སེམས་ལྡི་ཞིང་ལས་སུ་མི་རུང་བ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་འགྲེལ་ལས། རྨུགས་པ་

གང་ཞེ་ན། ལུས་ལྷོ་བ་ཉིད་དང་སེམས་ལྷོ་བ་ཉིད་དེ་ལུས་

ལས་སུ་མི་རུང་བ་ཉིད་དང་སེམས་ལས་སུ་མི་རུང་བ་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱིང་བ་ནི། སེམས་ཀྱིས་དམིགས་པ་འཇོག་པའི་འཇོག་སྟངས་ལྷོད་ནས་དམིགས་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའམ་དམ་པར་མི་འཇོག་པ་ཡིན་པས་དྲངས་ཚ་ཡོད་ཀྱང་

@335A ཞེས། །དམིགས་པའི་འཇོག་སྟངས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་མེད་ན་བྱིང་བར་འགྱོ་སྟེ། སྐོམ་རིམ་བར་པ་ལས། གང་གི་ཚེ་དམུས་ལོང་ལྟ་བུའམ། མི་མྱན་པར་ཞུགས་པ་ལྟ་བུའམ། མིག་བསྡམས་པ་ལྟ་བུར་སེམས་ཀྱིས་

དམིགས་པ་གསལ་བར་མི་མཐོང་བ་དེའི་ཚེ་བྱིང་བར་གྱུར་བར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞུང་ཚེ་བ་གཞན་ནས་བྱིང་བའི་མཚན་ཉིད་གསལ་བར་བརྟུང་བ་མ་མཐོང་དོ། །བྱིང་བ་ལ་ནི་དགེ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་

གཉིས་ཡོད་ལ། རྒྱགས་པ་ནི་མི་དགེ་བ་དང་བསྦྱིབས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་གང་རུང་དང་གཏི་མུག་གི་ཚ་ཞས་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །གཞུང་ཚེ་བ་རྣམས་ནས་ཀྱང་། བྱིང་བ་སེལ་བ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི

སྐུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དགའ་བའི་ཡུལ་ཡིད་

ལ་བྱ་བ་དང་སྣང་བ་བསྒོམས་ནས་སེམས་གཟིངས་བསྟོད་དགོས་པར་གསུངས་པས་སེམས་ལ་སྨན་པ་བབ་པ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་མི་གསལ་བ་དང་བློའི་འཛིན་སྣངས་འཕངས་དམའ་རུ་སོང་བ་རྣམས་བཀག་ནས། དམིགས་པ་གསལ་བ་

དང་འཛིན་སྣངས་ཀྱི་གྲིམས་ཆ་གཉིས་ཆར་དགོས་ཀྱི། ཡུལ་གསལ་བ་ཙམ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་དྲངས་ཆ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་གོ། །ཚོད་པ་རིག་པར་སྣ་ལ། བྱིང་བ་ཁྲངས་ཐུབ་པའི་གཞུང་ཆེ་བ་རྣམས་ནས་གསལ་བར་ངོས་མ་བཟུང་

བས་ཤེས་དཀའ་བར་སྣང་ཞིང་ཤིན་ཏུ་གལ་ཡང་ཆེ་བར་སྣང་སྟེ། འདི་ལ་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྐྱོན་མེད་དུ་འཁྲུལ་ས་ཆེ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་བློ་ཞིབ་མོས་ཉམས་སྐྱོང་གི་སྟེང་ནས་སྒོམ་རིམ་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་ལེགས་པར་བརྟགས་

@335B ལ་ངོས་ཟིན་པར་བྱའོ། །བྱིང་ཚོད་རྟོགས་པའི་ཤེས་བཞིན་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་ནི་བྱིང་ཚོད་ཀྱི་གོ་བ་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་གི། བསྒོམས་པའི་ཚེ་ན་བྱིང་ཚོད་བྱུང་མ་བྱུང་ཇི་ལྟ་བ་

བཞིན་ཤེས་པའི་ཤེས་བཞིན་བསྒྲིད་ཐུབ་པ་ཞིག

དགོས་སོ། །དེ་ཡང་ཤེས་བཞིན་སྟོབས་ལྡན་རིམ་གྱིས་བསྒྲིད་པས་བྱིང་རྩོད་བྱུང་བའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་དེ་དོས་ཟིན་པའི་ཤེས་བཞིན་སྐྱེ་ཐུབ་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཏེ། དངོས་སུ་མ་སྐྱེས་པར་སྐྱེ་བའི་བྱབས་བྱེད་པ་ནས་རིག་པའི་ཤེས་བཞིན་སྐྱེ་དགོས་

ཏེ། སྐོམ་རིམ་ཕྱི་མ་གཉིས་ལས། སེམས་བྱིང་ངམ་བྱིང་དུ་དོགས་པར་མཐོང་ན། ཞེས་པ་དང་། སེམས་རྩོད་པའམ་རྩོད་དུ་དགོས་པར་མཐོང་བ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་བཞིན་ཞིག་མ་སྐྱེས་ཀྱི་བར་དུ་འདི་ནས་འདིའི་བར་ལ་

བྱིང་རྩོད་མེད་པའི་སྐོམ་སྟོན་མེད་བྱུང་ངོ་ཞེས་ཐག་བཅད་ཀྱང་སྟེང་དུ་མི་འགྲོ་སྟེ། བྱིང་རྩོད་བྱུང་ཡང་ངེས་པར་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ཤེས་བཞིན་སྟོབས་ལྡན་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དབུས་མཐའ་ལས། བྱིང་དང་རྩོད་པ་རྟོགས་པ་དང་། །

ཞེས་བྱིང་རྩོད་རྟོགས་པ་ལ་ཤེས་བཞིན་དགོས་པར་གསུངས་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་བྱིང་རྩོད་བྱུང་ན་མི་རིག་པ་མི་སྲིད་པའི་ཤེས་བཞིན་མ་སྐྱེས་ན་དུས་རིང་བོར་བསྐོམ་ལོ་བྱས་ཀྱང་བྱིང་

ཆོད་བྱང་བཞིན་དུ་མི་ཚོར་བར་བྱིང་ཆོད་ཐུ་མོས་དུས་

འདའ་བ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཤེས་བཞིན་དེ་ཇི་ལྟར་བསྒྲིད་སྐམ་ན་འདི་ལ་སྟར་བསྟན་པའི་དོན་གཅིའི་སྐྱོང་ལུགས་དེ་རྒྱུ་གལ་ཆེ་ཤོས་ཅིག་ཡིན་ཏེ། །འདི་ལྟར་དོན་པ་རྒྱུན་ལྡན་པ་དེ་བསྒྲིད་ནུས་ན་དམིགས་པ་བརྗོད་ནས་ཡིངས་ཏེ་འགྲོ་བ་དགག་པར་

@336A ཞེས། །ནུས་པས་བྱིང་ཆོད་སྒྲིས་པ་ཡུན་རིང་ཡོར་མི་ཚོར་བ་ལྷོག་པས་བྱིང་ཆོད་རྟོགས་སྣ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་པ་ཉམས་པའི་དུས་ཀྱི་བྱིང་ཆོད་རིག་པའི་དུས་རིང་ཐུང་ཉིས་

མྱོང་བ་ལ་བསྐོར་ནས་བལྟས་ན་ཆེས་གསལ་ལོ། །དེ་ལ་དགོངས་ནས་སྨྲོད་འཇུག་ལས་ཀྱང་། གང་ཚོ་དོན་པ་ཡིད་སྐོ་ནས། །བསྡུད་བའི་དོན་དུ་གནས་བྱུར་པ། །དེ་ཚོ་ཤེས་བཞིན་འོང་འབྱུར་ཞིང་། །ཞེས་པ་དང་། དབུས་མཐའི་འགྲེལ་

བཤད་ལས་ཀྱང་། ཤེས་བཞིན་ནི་དོན་པ་མ་བརྗེད་པར་བྱུར་ན་བྱིང་བ་དང་ཆོད་པ་རྟོགས་པའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐུབ་པ་ཉིད་བཀའ་སྩལ་པ་འཕགས་པ་ཤེས་བཞིན་དང་ལྡན་པར་འབྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དོན་པ་

མ་བརྟེད་པར་གྱུར་ན་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། ཞེས་

གསུངས་སོ། །རྒྱུ་གཅིག་ནི་ཤེས་བཞིན་གྱི་སྐྱོང་ལུགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་སེམས་ལྟ་སྐུ་སོགས་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་ལ་དམིགས་པའམ་སྡུང་བ་རིག་ཙམ་གསལ་ཙམ་སོགས་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ལ་དམིགས་ནས་

སྔར་ཝཱད་པ་བཞིན་དུན་པ་བསྟེན་པའི་ངང་ནས། དེ་ལས་གཞན་དུ་འཕྲོ་མི་འཕྲོ་ལ་བྱ་ར་ཐུབ་ནས་སེམས་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ་འདི་ནི་ཤེས་བཞིན་སྐྱོང་བའི་གནད་དུ་བཟུང་ངོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྡུད་འཇུག་ལས། ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་གནས་

སྐབས་ལ། །ཡང་དང་ཡང་དུ་བརྟག་བྱ་བ། །དེ་དེ་ཁོ་ན་མདོར་ན་ནི། །ཤེས་བཞིན་བསྟུང་བའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་འདིས་ནི་བྱིང་རྟོད་སྐྱེ་བའི་གྲབས་བྱེད་པ་ནས་རིག་པའི་ཤེས་བཞིན་བསྒྲིད་ལ། དྲན་པ་བསྟེན་

@336B ཚུལ་གྱིས་ནི་ཡིངས་ནས་འགྲོ་བའི་བརྟེད་ངས་འགོག་པ་ཡིན་པས་ལེགས་པར་དམིགས་ཕྱེད་པ་ཞིག་དགོས་སོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་བློ་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་ནས་

དམིགས་ཕྱེད་པའི་གོ་བ་མེད་པར་དེང་སང་སྐྱོང་བ་བཞིན་དུ་

བསྐྱངས་ན། རྒྱུ་ཐམ་ཐོམ་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་འབྲས་བུ་ཉིད་ངེ་འཛིན་ཀྱང་དེ་འབྲ་ཞིག་བྱུང་དུ་དོགས་སོ། །དེས་ན་གཞུང་ཁྲངས་ཐུབ་ཆེན་མོ་རེ་དང་བསྟུན་ཏེ་ཤིན་ཏུ་ཞིབ་པའི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱིས་དཔྱད་ནས་ཉམས་ལེན་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་

ཞིག་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་ཡི། སྨིང་རྩས་ཙམ་ལ་རེ་བར་མི་བྱ་སྟེ། ཕར་ཕྱིན་བསྟུས་པ་ལས། བརྩེ་འབྲས་གཅིག་པུ་བྱས་པ་ངལ་བའི་མཐའ། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཀྱིས་བསྐྱངས་ན་དོན་ཆེན་འབྲས། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ངོས་

ཟེན་ཀྱང་དེ་སྤྲོང་བའི་ཕྱིར་དུ་མི་རྩོལ་བའི་གཉེན་པོ་བསྟེན་པ་ནི། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱི་སྐྱོང་ལུགས་ལེགས་པར་བྱས་པས་དྲན་ཤེས་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་སྐྱེས་ཏེ། བྱིང་རྟོད་ཤིན་ཏུ་ཞུ་བཞང་ཤེས་

བཞིན་གྱིས་རིག་པར་རྒྱས་པས་བྱིང་རྟོད་བྱུང་བ་ངོས་མི་ཟིན་པའི་སྐྱོན་མེད་ཀྱང་། དེ་གཉིས་བྱུང་མ་ཐག་ནས་འགོག་པའི་རྩོལ་བ་མི་བསྟེན་པར་དང་དུ་ལེན་པའི་མི་རྩོལ་བཞམ་འདུ་མི་བྱེད་པ་

ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྐྱོན་ཞིན་ཀུ་ཆེ་བ་

ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཚེ་ལང་དུ་སོང་ནས་བྱིང་རྒོད་དང་བྲལ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒྲིད་པར་ཞིན་ཀུ་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བྱིང་རྒོད་བྱང་བ་སྤོང་བ་ལ་འདུ་མི་བྱེད་པའི་གཉེན་པོར་འདུ་བྱེད་པའམ་རྩོལ་བ་ཞེས་བཏགས་པའི་

@337A ཞེས། །སེམས་པ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །འདི་ལ་གཉིས། སེམས་པ་ངོས་བཟུང་ཞིང་བྱིང་རྒོད་འགོག་པའི་ཚུལ་དང་། གང་ལ་བརྟེན་ནས་བྱིང་རྒོད་སྤྱི་བའི་རྒྱུ་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། སེམས་

པ་གང་ཞེན། སེམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཏེ། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་རྣམས་ལ་སེམས་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤིས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་དཔེར་ན་རྡོ་ཁབ་

ལེན་གྱི་དབང་གིས་ལྷགས་རང་དབང་མེད་པར་གཡོ་བ་ལྟར། སེམས་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་པོ་གང་རུང་ལ་གཡོ་ཞིང་སྐུལ་བར་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་ནི་སེམས་པ་ཡིན་པས།

འདིར་ནི་བྱིང་རྩོད་གང་རུང་བྱུང་བ་ན་དེ་སྤོང་བ་ལ་

སེམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་སེམས་པ་བརྒྱད་དོ། །འོ་ན་དེ་ལྟར་བྱིང་རྩོད་སྤོང་བ་ལ་སེམས་མངོན་པར་བསྒྲུལ་ནས་བྱིང་རྩོད་འགོག་ཚུལ་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་བྱེད་ཅེན། འདི་ལ་སེམས་བྱིང་བ་ནི་ཉ་ཅང་ནང་དུ་བསྡུས་དྲགས་ནས་

དམིགས་པའི་འཇིན་སྟངས་ཤོར་བ་ཡིན་པས་དེ་ལ་ནི་སེམས་ཕྱིར་ལ་འཕྲོ་བའི་རྒྱུ་བྱུང་པ་དགའ་བའི་དངོས་པོ་ཡིད་ལ་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ཤིན་ཏུ་མཇེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཀྱི། ཉོན་མོངས་སྤྱི་བའི་དགའ་བ་མིན་ནོ། །

ཡང་ན་ཉི་འོད་ལ་སོགས་པའི་སྣང་བའི་མཚན་མ་ཡིད་ལ་བྱས་ལ་བྱིང་བ་སངས་པ་ན་དེ་མ་ཐག་ནས་དམིགས་པའི་འཇིན་སྟངས་དམ་པར་བྱས་ལ་བསྒྲུང་སྟེ། སྒོམ་རིམ་དང་པོ་ལས། ཇི་སྟེ་གང་གི་ཚེ་རྣུགས་པ་དང་གཉིད་ཀྱིས་

@337B ནོན་ཏེ་དམིགས་པ་འཇིན་པ་ལ་མི་གསལ་ཞིང་སེམས་བྱིང་བར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ། སྣང་བའི་འདུ་ཤེས་བསྒོམ་པའམ་མཚོག་ཏུ་དགའ་བའི་དངོས་པོ་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་

ཡིད་ལ་བྱེད་པས་བྱིང་བ་བསལ་ལ་དམིགས་པ་དེ་

ཉིད་དམ་དུ་བཟུང་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འདི་ལ་སྐྱོ་བའི་དམིགས་པ་བསྒོམ་པར་མི་བྱ་སྟེ། སྐྱོ་ཤས་ནི་སེམས་ནང་དུ་སྡུད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གང་ལ་དཔྱོད་པར་འདོད་པའི་ཡུལ་ལ་

དཔྱད་ནས་སྤྲོས་ནའང་བྱིང་བ་ལྡོག་སྟེ། ཚར་ཕྱིན་བསྟན་པ་ལས། ལྷག་མཐོང་བཟོད་པའི་སྟོབས་ཀྱི་མཐུས། །ཞུམ་པར་གྱུར་ན་གཟེངས་ཀྱང་བསྟོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱིང་བའམ་ཞུམ་པ་ནི་དམིགས་པའི་འཇིག་སྟངས་

འཕངས་དམའ་རྩོང་བས་བྱིང་བ་དང་ཉ་ཅང་ནད་དུ་བསྟན་པས་ན་ཞུམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པས། འཇིག་སྟངས་བསྟོད་པ་དང་དམིགས་པ་རྒྱུ་བསྐྱེད་ནས་སྤྲོས་པས་ལྡོག་པ་ཡིན་ཏེ། དབྱ་མ་སྣོང་པོ་ལས། ཞུམ་པ་དམིགས་པ་རྒྱ་ཆེན་དག །

བསྒོམས་པས་ཡངས་པ་ཉིད་དུ་བྱ། །ཞེས་དང་། ཞུམ་པ་ཡང་ནི་བརྟོན་འགྲུས་ཀྱི། །ཕན་ཡོན་མཐོང་བས་གཟེངས་བསྟོད་བྱ། །ཞེས་དང་། བསླབ་བཏུས་ལས་ཀྱང་། དེ་ལ་ཡིད་ཞུམ་ན་

དགའ་བ་བསྟོམས་ནས་གཟིངས་བསྟོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་

མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་མཐུན་པར་གསུངས་པས་བྱིང་བ་འགོག་པའི་གཉེན་པོ་གལ་ཆེ་ཤོས་ནི། དགོན་མཆོག་གསུམ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་དང་དལ་བ་ཐོབ་པ་དོན་ཆེ་བ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསམས་པ་ན། གཉིད་ཡུར་

@338A ཞེས། །བའི་གདོང་དུ་ཆུ་གང་མོ་བཏབ་ན་རིག་པ་སིང་ཡེར་གྱིས་འགྲོ་བ་ལྟར་འགྲོ་ཐུབ་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། འདི་ནི་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡོ་གས་རྣམས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་དཔྱད་སྟོམ་གྱིས་སྦྱོང་བ་ཐོན་པ་ལ་རབ་ལས་སོ། །གང་ལ་བརྟེན་

ནས་བྱིང་བ་སྤྱི་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་རྐྱེགས་པ་དང་གཉིད་དང་དེ་གཉིས་འདྲེན་པའི་ཚོས་སེམས་སྐྱེ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྣང་བ་གོམས་པའི་གཉེན་པོ་བསྟེན་ནའང་དེ་དག་ལ་བརྟེན་པའི་བྱིང་བ་མི་སྤྱི་ཞིང་སྤྱིས་པ་ལྡོག་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལ་སྦྱོང་

ལམ་ནི་འཆག་པ་དང་སྣང་བའི་མཚན་མ་ལེགས་པར་ཡིད་ལ་བཟུང་ནས་ཡང་དང་ཡང་དུ་གོམས་པར་བྱེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་གཏོང་བ་དང་

ལྷ་རྩེས་སུ་དན་པ་དྲུག་གང་རུང་ངམ། དེ་ལས་

གཞན་པའི་དང་བར་འགྱུར་བའི་དམིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཡང་དག་པར་གཟེངས་བསྟོད་པ་དང་། རྒྱགས་གཉིད་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་སྟོན་པའི་ཚོས་རྣམས་ཁ་ཅོན་དུ་འདོན་པ་དང་ཕྱོགས་རྣམས་དང་རྒྱ་སྐར་ལ་བལྟ་བ་དང་གདོང་ཆུས་

འཁྲུ་བ་སོགས་བྱ་བར་ཉན་ས་ལས་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་བྱིང་བ་ཤིན་ཏུ་སྲབ་པ་དང་ལན་རེ་ཙམ་ལས་མི་འོང་ན་སེམས་ཀྱི་འཛིན་སྐད་གྱིས་བཤོམ་པར་བྱ་ལ། བྱིང་བ་འཕྲུག་པ་དང་ཡང་ཡང་འོང་བར་སྣང་ན་ཏིང་ངེ་

འཛིན་བསྒོམ་པའི་འཕྲོ་བཞོལ་ལ་གཉེན་པོ་དེ་རྣམས་ཅི་རིགས་པར་བསྟེན་ནས་བྱིང་བ་སངས་པ་དང་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །སེམས་གང་ལ་བརྟང་བའི་ཁ་ནང་བལྟ་དང་ཕྱིར་བལྟའི་དམིགས་པ་མི་གསལ་བར་སེམས་ལ་སྙུན་པ་བབ་པ་ལྟ་

@338B བྱའི་རྣམ་པ་སྣབ་འཕྲུག་གང་རུང་སྣང་ན་དེ་མ་བསལ་བར་བསྒོམས་ན་བྱིང་བ་བཙད་དཀའ་བས་དེའི་གཉེན་པོར་འོད་ཀྱི་སྣང་བ་ཡང་ཡང་བསྒོམ་པར་བྱ་སྟེ། ཉན་ས་ལས། སྣང་བ་དང་

ལྷན་པ་དང་འོད་དང་ལྷན་པ་དང་འོད་གསལ་བ་དང་སྤྲུན་

པ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ཡང་དག་པར་སྒོམས་ཤིག །ཁྱོད་དེ་ལྟར་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་ལམ་ལ་སྐང་བའི་འདུ་ཤེས་བསྒོམ་པ་ན། གལ་ཏེ་དང་པོ་ཉིད་ནས་དམིགས་པ་ལ་མོས་པ་རྣམ་པར་མི་

གསལ་ཞིང་སྐང་བ་ཆུང་བར་གྱུར་ན་ཡང་བསྒོམ་པ་གོམས་པར་བྱས་པའི་རྒྱུ་དེ་དང་རྐྱེན་དེས་དམིགས་པ་དེ་ལ་མོས་པ་རྣམ་པར་གསལ་བ་དང་སྐང་བ་ཆེན་པོ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་དང་པོ་ཉིད་ནས་རྣམ་པར་གསལ་བ་དང་

སྐང་བ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་ཡིན་ན་ནི། དེ་ཕྱིར་ཞིང་རྒྱ་ཆེར་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་གསལ་བ་དང་ཤིན་ཏུ་སྐང་བ་ཆེན་པོ་ཉིད་དུ་ཡང་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཐོག་མ་ནས་དམིགས་པ་གསལ་ནའང་བསྒོམ་པར་བྱ་བར་གསུངས་ན་མི་གསལ་ན་ལྟ་

ཅི་སྨོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐང་བའི་མཚན་མ་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་བརྗོད་བ་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། མར་མེའི་འོད་ལས་སམ་མེའི་ཕུང་པོའི་འོད་ལས་སམ་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལས་སྐང་བའི་མཚན་མ་

རྒྱངས་ཤིག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྣང་

བའི་མཚན་མ་བསྒོམ་པ་འདི་ནི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དུས་ཁོ་ནར་མ་ཟད་པས་གཞན་དུ་ཡང་བྱའོ། །ཆོད་པ་ནི་ཆགས་པའི་སྐོན་ནས་གཟུགས་སྐུ་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་སེམས་རྒྱུག་པ་ཡིན་པས། དེ་ལ་ནི་ཡིད་ནང་དུ་སྡུད་པའི་ཆུ་ཡིད་འབྱུང་

@339A ཞི། །བའི་དངོས་པོ་ཡིད་ལ་བྱ་ལ། དེས་ཆོད་པ་ཞི་མ་ཐག་སྟར་གྱི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ། སྐོམ་རིམ་དང་པོ་ལས། གང་གི་ཚེ་སྟོན་ཆོད་པ་དང་རྩེས་པ་ལ་སོགས་པ་དྲན་ཞིང་བར་

བར་དུ་སེམས་ཆོད་པར་མཐོང་བ་དེའི་ཚེ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིད་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་དངོས་པོ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཆོད་པ་ཞི་བར་བྱའོ། །དེ་ནས་ཡང་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་སེམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་

ལ་འབད་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དབུ་མ་སྣིང་པོ་ལས་ཀྱང་། ཆོད་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཞི་བར་བྱ། །ཞེས་དང་། གཡེངས་པ་གཡེངས་པའི་མཚན་མ་ལ། །ཉེས་

དམིགས་བལྟ་བས་བསྟུ་བར་བྱ། །ཞེས་དང་། བསྟན་

བཀུས་ལས་ཀྱང་། ཆོད་པར་གྱུར་ན་མི་རྟག་པ་ཡིད་ལ་བྱ་བས་རབ་ཀུ་ཞི་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས། ཆོད་པ་ཤུགས་དག་པའམ་རྒྱུན་རིང་བ་བྱང་ན་རེ་ཞིག་ལ་བསྒོམ་པ་གློད་ལ་སྐྱོ་ཤས་བསྒོམ་པ་གནད་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་གྱི།

སེམས་འཕྲོས་རེས་ཀྱིས་བཀག་ཅིང་འཇོག་པ་མིན་ནོ། །ཆོད་པ་དེ་ཙམ་དུ་ཤས་མི་ཆེ་བ་ལ་ནི་འཕྲོས་པ་དེ་བཀག་ནས་དམིགས་པ་ལ་གདགས་པར་བྱ་སྟེ། ཞར་ཕྱིན་བསྟན་པ་ལས། ཆོད་པར་གང་ཚེ་བྱར་པའི་ཡིད། །ཞི་གནས་

ཚུལ་གྱིས་བཟློག་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། མདོ་ལས་སེམས་རབ་ཀུ་འཇོག་གོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཆོད་པའི་གཉེན་པོར་ས་སྟེ་ལས་གསུངས་པས་སོ། །སྒྲི་ཙམ་ནས་སེམས་ཆོད་ན་དམིགས་པ་ལ་རབ་ཀུ་འཇོག་པ་དང་སེམས་བྱིང་ན་དགའ་

@339B བའི་ཡུལ་ལ་རབ་ཀུ་འཛིན་པ་གཉིས་གསུངས་ཏེ། ཉན་ས་ལས། དེ་ལྟར་སེམས་ནང་དུ་མངོན་པར་བསྟས་པ་ན་དེ་ཞུམ་པར་གྱུར་པའམ་ཞུམ་པར་དོགས་པར་མཐོང་བ་དེའི་ཚེ་ན་རབ་ཀུ་

འཛིན་པའི་མཚན་མ་དང་བར་འགྱུར་བ་གང་

ཡང་རུང་བས་རབ་ཏུ་འཛིན་པར་བྱེད་ཅིང་རབ་ཏུ་དགའ་བར་བྱེད་པ་སྟེ་དེ་ནི་སེམས་རབ་ཏུ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་རབ་ཏུ་འཇོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན་རབ་ཏུ་འཛིན་པའི་དུས་ན་སེམས་ཆོད་པའམ་ཆོད་པར་དོགས་པར་མཐོང་

བ་དེའི་ཚེ་ནའང་སེམས་ནང་ཏུ་མངོན་པར་སྡུད་པར་བྱེད་ཅིང་ཞི་གནས་ལ་རབ་ཏུ་འཇོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སེམས་ཆོད་པ་ལ་ནི་དང་ཞིང་དགའ་བའི་ཡུལ་ཡིད་ལ་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གཡེང་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར་རོ། །བྱིང་ཆོད་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ངོས་བཟུང་བ་ནི། སའི་དངོས་གཞི་ལས། བྱིང་བའི་མཚན་མ་གང་ཞེན། དབང་པོའི་སྒོ་མ་བསྡུངས་པ་དང་ཁ་ཟས་ཀྱི་ཚོད་མ་ཟིན་པ་དང་ནམ་ཀྱི་ཆ་སྟོད་དང་ནམ་ཀྱི་ཆ་སྨད་ལ་མི་ཉལ་བའི་སྤྱོད་བ་ལ་མི་བརྩེ་

པ་དང་ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པར་གནས་པ་དང་། གཉི་སྐུག་སྤྱོད་པ་དང་གཉིད་ཆེ་བ་དང་ཐབས་མི་ཤེས་པ་དང་ལེ་ལོ་དང་ལྡན་པའི་འདུན་པ་དང་བརྩེ་ན་བསྒྲུབ་དང་སེམས་དང་དཔྱོད་པ་དང་ཞི་

གནས་ལ་གོམས་པ་དང་། ཞི་གནས་ཡོངས་

སུ་བྱང་བར་མ་བྱས་པའི་ཞི་གནས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་སེམས་མྱུན་པ་ལྟ་བུར་འདུག་པ་དང་དམིགས་པ་ལ་གཏོད་པར་མི་དགའ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྱིང་བའི་མཚན་མ་ནི་འདིར་བྱིང་བའི་རྒྱུ་ལ་གོ་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་ལེ་ལོ་

@340A ྅། །དང་ལྡན་པ་ཞེས་པ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་དང་སེམས་དང་དཔྱོད་པ་གསུམ་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། རྟོག་པའི་མཚན་མ་གང་ཞེན། སྔ་མ་བཞིན་དུ་དབང་པོའི་སྒོ་མ་བསྡུངས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་དང་།

འདོད་ཆགས་ལ་སྤྱོད་པ་དང་ཉེ་བར་མ་ཞི་བའི་ཚུལ་ཅན་དང་སེམས་སྐྱོ་བ་མེད་པ་དང་ཐབས་མི་ཤེས་པ་དང་། སྔ་མ་བཞིན་དུ་ཏ་ཅང་རབ་ཏུ་འཇོན་པ་དང་ལྡན་པའི་འདུན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། བརྩོན་པ་ལ་མ་གོམས་པ་དང་རབ་

ཏུ་འཇོན་པ་ལ་བྱང་བར་མ་བྱས་པའི་དེའི་ཕྱོགས་གཅིག་བསྒོམས་པ་དང་། ཉེ་དུ་ལ་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པ་རྟོག་པ་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་གང་ཡང་རུང་བས་སེམས་རྣམ་པར་གཡེངས་

པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆོད་པའི་མཚན་མ་ནི་

ཆོད་པའི་ཆུའོ། །ཏ་ཅང་རབ་ཏུ་འཛིན་པ་ནི་དགའ་བའི་ཡུལ་ལ་སེམས་བཟུང་དྲགས་པ་སྟེ། དེ་དང་ལྡན་པའི་འདུན་པ་སོགས་སྟར་བཤད་པ་བཞིའོ། །དེ་ལྟར་ན་སྟར་ཐུན་མཚམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་གྱི་སྐབས་སུ་བསྟན་པའི་དབང་ཡིའི་

སྒོ་སྟོམ་པ་སོགས་བཞི་ནི་བྱིང་ཆོད་གཉིས་ཀ་འགོག་པ་ལ་གལ་ཆེ་ཞིང་། གཞན་ཡང་ཆུ་དེ་རྣམས་ཤེས་པར་བྱས་ནས་དེ་དག་འགོག་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱས་ན་བྱིང་ཆོད་གཅོད་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་ཕན་ཆེ་བར་གསལ་ལོ། །དེས་ན་བྱིང་ཆོད་

ཆ་ཤུ་མོ་ཡང་ཤེས་བཞིན་གྱིས་རིག་པར་བྱ་ལ་དེ་གཉིས་ཀི་འདུ་ཞེག་ཡིན་ཀྱང་དང་དུ་མི་བླང་བར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དགག་དགོས་ཏེ། དེ་མ་བྱས་ན་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པ་ཞེས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྐྱོན་ཡིན་པར་དབྱས་མཐའ་

@340B ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཆོད་པ་དང་རྣམ་པར་གཡེང་བ་སོགས་ཤུ་མོ་རྣམས་ཐོག་མའི་དུས་སུ་བཅད་ཀྱང་མི་ཆོད་པས་གཅད་པར་མི་བྱའོ་སྙམ་ནས་ཡལ་བར་འདོར་བ་

དང་། དེ་རྣམས་ཤ་ཀྲག་དྲག་པ་དང་རྔ་ཅང་རླུང་རིང་བའི་

ལུ་གུ་རླུང་མེད་ན། ཤ་ཀྲག་ཞན་པ་དང་རླུང་ཐུང་ངེ་བས་ནི་ལས་མི་གསོག་པས་བཅད་མི་དགོས་སོ་སྙམ་ནས། དེ་དག་སྤྲོང་བའི་ཕྱིར་དུ་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པ་དེ་དག་གིས་ནི་ཉིང་ངེ་འཛིན་རྣམ་དག་བསྒྲུབ་པའི་ཚུལ་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་

ཤེས་པར་བཅོས་ནས་ཉིང་ངེ་འཛིན་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་བསྟུ་བ་ཡིན་ཏེ། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པས་ཉིང་ངེ་འཛིན་བསྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ལུགས་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་བྱུང་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བྱིང་ཚོད་འགོག

པ་ལ་ཡང་ཕལ་ཆེ་བ་ལ་ཐོག་མར་ཚོད་པ་དང་རྣམ་པར་གཡེང་བས་བར་དུ་གཅོད་པས་དེ་གཅོད་པ་ལ་འབད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་འབད་པས་ཚོད་པ་དང་གཡེང་བ་རགས་པ་ཞིག་ལོག་པ་ན་གནས་ཆ་ཙུང་ཟད་རྙེད་པར་འགྱུར་ཞིང་དེའི་ཚེ་

ནི་བྱིང་བའི་ཟོན་བྱ་བ་ལ་འབད་དོ། །རིག་པ་ལ་ཤ་ཀྲག་བཏོན་ནས་བྱིང་ཟོན་བྱས་པ་ན་སྐར་ཡང་ཚོད་པ་སྟར་ལས་ཕྱ་བ་ཞིག་གིས་གནས་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པར་འགྱུར་བས། དེ་གཅོད་པ་ལ་

འབད་རྩིང་དེ་ལོག་པ་ན་གནས་ཆ་ཆེ་རུ་འགྲོ་ལ།

དེའི་ཚོ་ཡང་བྱིང་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བས་བྱིང་བ་གཅོད་པ་ལ་འབད་དོ། །མདོར་ན་འཕྲོ་རྒོད་ལས་སེམས་བློན་ཏེ། ནང་དུ་དམིགས་པ་ལ་གདགས་ལ་གནས་ཆ་བཙལ། གནས་ཆ་ནམ་བྱུང་རེས་ཀྱིས་བྱིང་རེན་ཆེན་པོ་བྱས་ཏེ་གསལ་

@341A ྱ།། །བའི་ངར་གདོན། དེ་གཉིས་རེ་མོས་སུ་བྱས་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱོན་མེད་བསྒྲུབ་པར་བྱ་ཡི། འཛིན་སྐྱངས་ཀྱི་ངར་དང་ལྡན་པའི་གསལ་ཆ་མེད་པའི་དྭངས་པ་ཙམ་གྱིས་གནས་ཆ་ལ་རེ་བར་མི་བྱའོ། །

གཉིས་པ་བྱིང་རྒོད་དང་བྲལ་བའི་དུས་སུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ནི། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་བྱིང་རྒོད་ཕྱོགས་མོ་ཡང་བཙད་དེ་བསྒོམས་པས་ཡང་ན་བྱིང་བ་དང་ཡང་ན་རྒོད་པར་འགྱུར་བའི་མི་མཉམ་པ་མེད་པར་སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་འཇུག་པར་འགྱུར་

བའི་ཚོ། འདུ་བྱེད་པའམ་རྩོལ་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྐྱོན་ཡིན་པས་དེའི་གཉེན་པོར་བཏང་སྙོམས་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྒོམ་རིམ་བར་པ་ལས། གང་གི་ཚེ་བྱིང་བ་དང་རྒོད་པ་མེད་པར་

བྱང་ཀ་དམིགས་པ་དེ་ལ་སེམས་

རྣལ་དུ་འདུག་པར་མཐོང་བ་དེའི་ཚེ་རྩོལ་བ་གློད་ལ་བཏང་སྙོམས་སུ་བྱ་ཞིང་དེའི་ཚེ་ཇི་སྲིད་འདོད་ཀྱི་བར་དུ་འདུག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །འོན་འདུ་བྱེད་པའམ་རྩོལ་བ་བྱས་པས་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་ལུགས་དེ་ཇི་འདྲ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ནི་

སེམས་རྣོད་ན་ནང་དུ་འགྱུགས་པ་དང་བྱིང་ན་གཟེངས་བསྟོད་དེ་བསྒོམས་པས་ཐུན་འཚམ་པ་རེ་ལ་བྱིང་རྣོད་མི་འབྱུང་བའི་གདེང་ཐོབ་པའི་དུས་སུ་ཐོག་མའི་དུས་བཞིན་དུ་བྱིང་ཟེན་དང་རྣོད་པའི་ཟེན་ཆེན་པོ་བྱས་ཤིང་སྐྱོང་བ་ཡིན་ཏེ།

དེ་ལྟར་བྱས་ན་སྒོམ་རིམ་ཕྱི་མ་གཉིས་ལས། གལ་ཏེ་སེམས་མཉམ་པར་ཞུགས་པ་ལ་རྩོལ་བ་བྱས་ན་དེའི་ཚེ་སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཡེང་བར་འགྱུར་བས་དེའི་ཚེ་གློད་ཤེས་དགོས་སོ། །

@341B དེ་ཡང་རྩོལ་བ་གློད་པ་ཡིན་གྱི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ངར་གཏོང་བ་མིན་ནོ། །དེས་ན་བཏང་སྙོམས་བསྒོམ་པ་འདི་བྱིང་རྣོད་མ་བྱུང་བའི་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱེད་པ་མིན་གྱི་བྱིང་རྣོད་ཀྱི་

དབལ་ཆོགས་པ་ནས་ཡིན་གྱི། བྱིང་ཆོད་ཀྱི་དབལ་མ་ཆོགས་

པའི་དུས་སུ་བཏང་སྙོམས་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་བཏང་སྙོམས་དེ་ཇི་འདྲ་ཞེག་ཡིན་སྙམ་ན། སྤྱིར་བཏང་སྙོམས་ལ་ཆོར་བ་བཏང་སྙོམས་དང་ཚད་མེད་བཞིའི་ཡ་བྱལ་གྱི་བཏང་སྙོམས་དང་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་བཏང་སྙོམས་གསུམ་གསུངས་

པ་ལས་འདི་ནི་འདྲ་བྱེད་བཏང་སྙོམས་ཡིན་ལ། དེའི་ངོ་བོ་ནི་ཉན་ས་ལས། དེ་ལ་བཏང་སྙོམས་གང་ཞེ་ན། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་དང་

རྣལ་དུ་འབབ་པ་དང་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པ་དང་སེམས་ཉམས་བདེ་བ་དང་སེམས་ལས་སུ་རུང་བའི་རྗེས་སུ་རྟོལ་བ་མེད་པའི་བྱ་བས་གཏོང་བ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་འདྲ་བའི་བཏང་སྙོམས་

ཐོབ་པའི་ཚེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམ་པ་ན་བྱིང་ཆོད་མ་བྱུང་བའི་སྐབས་སུ་བཏང་སྙོམས་དེ་མངོན་དུ་བྱས་ལ་རྟོལ་བ་མི་དྲག་པར་གཞག་པར་བྱའོ། །འདིའི་དམིགས་པའི་མཚན་མ་ནི། དེ་ཉིད་

ལས། དེ་ལ་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་མཚན་མ་

གང་ཞེ་ན། དམིགས་པ་གང་གིས་སེམས་བཏང་སྙོམས་སུ་བྱེད་པ་དང་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་བརྩེན་འགྲུས་ཏ་ཅང་ལྷག་པར་རྩོམ་པར་མི་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བཏང་སྙོམས་བསྒོམ་པའི་དུས་ཀྱང་།

@342A ཞེས། །དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་དུས་གང་ཞེ་ན། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་ཕྱོགས་ལ་སེམས་བྱིང་བ་དང་རྩོད་པ་མེད་པའི་ཚེ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ཏིང་ངེ་འཛིན་

སྐྱོན་མེད་བསྒྲུབ་བའི་ཚུལ་ཁཁད་པ་དེ་རྣམས་ནི་དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལས་རྟེ་བཙུན་བྱམས་པས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དེར་གནས་ལས་སུ་རུང་བ་ཉིད། །དོན་རྣམས་ཐམས་ཅད་འབྱོར་པར་འགྱུར། །ཉེས་

པ་ལྟ་སྟོང་འདུ་བྱེད་བརྒྱད། །བསྟེན་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའོ། །ལེ་ལོ་དང་ནི་གདམས་ངག་རྣམས། །བརྟེད་དང་བྱིང་དང་རྩོད་པ་དང་། །འདུ་མི་བྱེད་དང་འདུ་བྱེད་དེ། །འདི་དག་ཉེས་པ་

ལྷར་འདོད་དོ། །གནས་དང་དེ་ལ་གནས་པ་དང་། །རྒྱུ་དང་

འབྲས་བུ་ཉིད་དུའོ། །དམིགས་པ་བརྗེད་པར་མ་གྱུར་དང་། །བྱིང་དང་རྟོད་པ་རྣོགས་པ་དང་། །དེ་སྤོང་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དང་། །ཞི་ཚོ་རྣལ་དུ་འཇུག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་དེར་གནས་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བསལ་བའི་དོན་དུ་

བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་དེར་གནས་པ་སྟེ་དེ་ལ་སེམས་ལས་སུ་རུང་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེའོ། །དེ་ཡང་མངོན་ཞེས་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱུ་འཕྲལ་གྱི་ཤུང་པའམ་གནས་ཡིན་པས་དོན་རྣམས་ཐམས་ཅད་བྱོར་

བར་བྱེད་པའོ། །དེ་འདྲ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཇི་ལྟར་བྱས་པས་བསྒྲུབ་ན། ཉེས་པ་ལྷ་སྟོང་བའི་ཕྱིར་དུ་འདུ་བྱེད་པའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་བསྟེན་པའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེའོ། །ཉེས་པ་ལྷ་ནི། སྟོང་བའི་ཚོ་ན་ལེ་ལོ་ཉེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མི་སྟོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

@342B ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྩོན་པའི་ཚོ་ན་གདམས་པ་བརྗེད་པ་ཉེས་པ་སྟེ། དམིགས་པ་བརྗེད་ན་སེམས་དམིགས་པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཉམ་པར་བཞག་པ་ལ་བྱིང་

ཆོད་ཉེས་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་སེམས་ལས་སུ་རྩང་བ་མེད་

བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱིང་ཆོད་བྱུང་བའི་ཚེ་མི་རྟོག་བ་ཉེས་པ་སྟེ། དེས་དེ་གཉིས་ཞི་བར་མི་བྱེད་པས་སོ། །བྱིང་ཆོད་དང་བྲལ་བའི་ཚེ་འདུ་བྱེད་པའི་སེམས་པ་ཉེས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱིང་ཆོད་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱས་ན་ལྟ་ཡིན་ལ་སོ་སོར་

ཕྱེ་ནས་ཉེས་པ་དྲུག་ཏུ་ཡང་སྟོམ་རིམ་རྣམས་ནས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་སྦྱོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་ལས་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོར་བཞི་སྟེ། དད་པ་དང་འདུན་པ་དང་རྩོལ་བ་དང་ཤེན་སྦྱང་སོ། །དེ་ནས་བརྗེད་ངས་དང་བྱིང་ཆོད་

དང་འདུ་མི་བྱེད་པ་དང་འདུ་བྱེད་པའི་གཉེན་པོར་ནི་རིམ་པ་ལྟར་དྲན་པ་དང་བྱིང་ཆོད་རྟོགས་པའི་ཤེས་བཞིན་དང་འདུ་བྱེད་པའི་སེམས་པ་དང་རྣལ་དུ་འཇོག་པའི་བཏང་སྙོམས་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་སྟར་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །འདི་

དག་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒྲུབ་པའི་གདམས་པ་མཆོག་ཡིན་པས། སྒོམ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཀླ་མ་ལ་ཧྭ་ལའི་སྐོམ་རིམ་གསུམ་དང་གཞན་ཡང་རྒྱུ་གང་གྱི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་

བསྒྲུབ་པའི་སྐབས་དུ་མར་ཚའོ་ཅིང་།

ལམ་སྟོན་གྱི་འགྲེལ་པར་ཡང་ཞི་གནས་བསྒྲུབ་པའི་སྐབས་སུ་ཚའོ་པས། ལམ་རིམ་པའི་བླ་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རགས་རིམ་རེ་ཚའོ་སྣང་ནའང་བསམ་གཏན་བསྒོམ་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བྱེད་མི་ཤེས་པར་སྣང་

@343A ཞེས། །བས་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱིས་བྱིང་རྟོད་དང་བྲལ་བར་བྱས་ཏེ་སྐྱོང་བའི་གདམས་ངག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་

པས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པའི་སྐོས་ཆོས་ཡིན་གྱི། སྤྱགས་ལ་མི་དགོས་སོ་སྙམ་དུ་གཟུང་བར་མི་བྱ་སྟེ། རྣལ་འབྱོར་བློ་ན་མེད་པའི་རྒྱུད་སྤྱིར་ཡང་གསུངས་པས་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། དཔལ་སཀྱ་ཤྲཱིའི་

བརྒྱ་པ་དང་པོའི་རབ་བྱེད་གཉིས་པ་ལས། འདུན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྟོང་བའི་འདུ་བྱེད་དང་ལྡན་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་དབེན་པ་ལ་གནས་པ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལ་གནས་པ་

འབོག་པ་ལ་གནས་པ་ཡང་དག་པར་སྦྱོང་

བས་ཡོངས་སུ་བསྒྲུབ་བ་སྟེ། འདུན་པ་དེས་ཤིན་ཏུ་ཞུམ་པ་དང་གཟེངས་མཐོ་མ་ཡིན་པར་བསྒོམ་པ་དང་། ཞེས་བཙོན་འགྲས་དང་དཔྱོད་པ་དང་སེམས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་གསུངས་སོ། །སྟར་བཤད་པའི་ཏིང་ངེ་

འཛིན་ལས་སུ་རུང་བ་དེ་ཉིད་ཇུ་འཕྲལ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བསྒྲུབ་པའི་གཞིར་གྱུར་པས་ཤར་པ་དང་འབྲ་བས་ཇུ་འཕྲལ་གྱི་ཤར་པ་ཡིན་ལ། དེ་འགྲུབ་པ་ལ་སྒོ་བཞི་སྟེ་འདུན་པ་དྲག་པོས་ཐོབ་པ་དང་བཙོན་འགྲས་རྒྱུན་རིང་པོས་ཐོབ་པ་

དང་དམིགས་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པ་ལ་འདུན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནས་བཙོན་འགྲས་དང་དཔྱོད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེར་ལ། སྟོན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ས་བོན་སེམས་ལ་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་རྩེ་གཅིག

@343B པ་ཐོབ་པ་ལ་སེམས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བྱ་བར་དབུས་མཐའི་འགྲེལ་བཤད་སོགས་ལས་བཤད་དོ། །ཤིན་ཏུ་ཞུམ་པ་ནི་གློད་དྲགས་པ་ཡིན་ལ། ཤིན་ཏུ་གཟེངས་མཐོ་བ་ཞེས་སྨྲ་བ་

ནི་བསྒྲིམས་དྲགས་པ་སྟེ་དེ་གཉིས་དང་བྲལ་

བར་བསྒྲུང་དགོས་པའི་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་གནས་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་ལ་གསུམ། སེམས་གནས་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་དངོས། དེ་སྟོངས་དྲུག་གིས་འགྲུབ་ལུགས། དེ་ལ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བཞི་ཡོད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་སེམས་

དགྱུ་ལས། དེ་དང་དེ་ལ་སེམས་འཇོག་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་སེམས་ཡང་དག་པར་བསྡུས་ཏེ་ནང་དུ་དམིགས་པ་ལ་གཏོད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱུན་ལས། དམིགས་པ་ལ་ནི་སེམས་གཏད་ནས། །ཞེས་

གསུངས་སོ། །རྒྱུན་དུ་འཇོག་པ་ནི། དང་པོར་གཏད་པའི་སེམས་དེ་ཉིད་གཞན་དུ་མི་གཡེང་བར་དམིགས་པ་དེ་ལ་རྒྱུན་དུ་འཇོག་པ་སྟེ། དེའི་རྒྱུན་རྣམ་པར་གཡེང་མི་བྱ། །ཞེས་སོ། །བློན་ཏེ་འཇོག་པ་ནི། བརྟེད་དས་ཀྱིས་ཡིངས་ཏེ་

ཕྱི་རོལ་དུ་གཡེངས་ན་དེ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་སླར་ཡང་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་འདོགས་པ་སྟེ། རྣམ་གཡེང་སྐྱུར་དུ་ཉོགས་བྱས་ནས། །དེ་ལ་སློར་ནི་བློན་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །ཉེ་བར་འཇོག་པ་

ནི། སྒོམ་རིམ་དང་པོ་ལས། སེམས་སྟམ་

གཡེང་བ་ཞེས་ནས་སྤྲོང་བ་དང་སེམས་འདི་རྣམ་གཡེང་སྤྲངས་ནས་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་འབད་པས་འཇོག་པ་ལ་ཟཱཏ་ལ། ཞེར་ཕྱིན་མན་ངག་ལས། སེམས་རང་བཞིན་བྱིས་རྒྱུ་ཆེ་བ་ལས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྟུས་ཏེ་ཕྱ་བར་བྱས་ནས་

@344A ཞེས། །གོང་ནས་གོང་དུ་འཇོག་པ་ལ་ཟཱཏ་དེ། ཐོ་ལྡན་གོང་ནས་གོང་དུ་ཡང་། །སེམས་ནི་ནང་དུ་བསྟུ་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་ནོ། །ཉན་ས་ལས། དང་པོར་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་སྟེ་སེམས་ཕྱི་རོལ་

ཏུ་མི་གཡོ་བ་ལ་ཟཱཏ་དེ། དྲན་པའི་སྟོབས་བསྒྲིད་ནས་བརྗེད་ངས་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གཡེང་བར་མི་བྱེད་པའོ། །དུལ་བར་བྱེད་པ་ནི། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་བསམས་ནས་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་དགའ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ནས་ཡོན་ཏན་

མཐོང་བའི་ཕྱིར། །ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་སེམས་འདུལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཉན་ས་ལས་ནི་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་ལྔ་དང་དུགཱ་གསུམ་དང་སྐྱེས་པ་དང་བྲལ་མེད་ཀྱི་མཚན་མ་གང་རུང་

གིས་སེམས་གཡེངས་ན་དང་པོ་ནས་དེ་དག

ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་བརྩང་ནས་མཚན་མ་བཟུ་པོ་དེ་དག་གིས་སེམས་འཕྲོ་མི་སྡེར་བ་ལ་བཞག་དོ། །ཞི་བར་བྱེད་པ་ནི། རྣམ་གཡེང་ལ་སྐྱོན་དུ་བལྟས་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མི་དགའ་བ་ཞི་བར་བྱེད་པ་སྟེ། རྣམ་གཡེང་ཉེས་པ་

མཐོང་བའི་ཕྱིར། །དེ་ལ་མི་དགའ་ཞི་བར་བྱ། །ཞེས་སོ། །ཉན་ས་ལས་ནི་འདོད་པའི་རྣམ་རྟོག་པ་སོགས་པའི་རྣམ་རྟོག་དང་འདོད་པ་ལ་འདུན་པའི་སྐྱོན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉ་བའི་ཚེའོ་མོངས་ཀྱིས་སེམས་འཁྲུགས་ན། དང་པོ་ནས་

དེ་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་བརྩང་ནས་རྣམ་རྟོག་དང་ཉེ་ཚེའོ་ནི་དག་ལ་སེམས་འཕྲོ་མི་སྡེར་བ་ལ་བཞག་དོ། །རྣམ་པར་ཞི་བར་བྱེད་པ་ནི། ཚགས་སེམས་དང་ཡིད་མི་བདེ་དང་རྒྱགས་པ་དང་གཉིད་ལ་སོགས་པ་བྱུང་བ་རྣམས་ཉེ་བར་

@344B ཞི་བར་བྱེད་པ་སྟེ། ཚགས་སེམས་ཡིད་མི་བདེ་ལ་སོགས། །ལངས་པ་དེ་བཞིན་ཞི་བར་བྱ། །ཞེས་སོ། །ཉན་ས་ལས་ནི་བརྗེད་ངས་སྐྱེས་ནས་སྤང་བཞག་པའི་རྣམ་རྟོག་དང་ཉེ་ཚེའོ་

བྱུང་ན་བྱུང་དོ་ཅོག་དང་དུ་མི་ལེན་པར་སྤོང་བ་ལ་ཉཱད་དོ། །

རྟེ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་ནི། འབད་མེད་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དུ་འབད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ནས་སྟོམ་བརྩེན་ཅན་གྱིས་ནི། །སེམས་ལ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་བཅས། །རང་གི་ངང་གིས་འབྱུང་བ་འཐོབ། །ཅེས་སོ། །དེ་ཡང་ཉན་ས་ལས་མངོན་

པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པས་བར་དུ་ཆད་པ་མེད་པ་དང་། རྒྱུན་ཆགས་པར་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱུན་ལ་འཇོག་པར་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་ན་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། སེམས་བརྒྱད་

པའི་མིང་འདོགས་ཀྱང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། མིང་གིས་དོན་གོ་སླ་བར་སྣང་ངོ་། །མཉམ་པར་འཇོག་པ་ནི། སེམས་མཉམ་པར་གྱུར་པ་ན་བཏང་སྙོམས་སུ་བྱེད་པ་ལ་སྤོམ་རིམ་ནས་གསུངས་ལ། རྒྱུད་གཅིག

ཏུ་བྱེད་པ་གོམས་པས་ལྷུན་གྱུབ་ཏུ་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་ཅིང་རང་དབང་ཐོབ་པ་ལ་ཞེས་ཕྱིན་མན་ངག་ལས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་གོམས་པ་ལས་འདུ་མི་བྱེད། །ཅེས་སོ། །ཉན་

སངར་ཀྱིང་དེ་འཛོམ་དུ་བྱེད་པ་ཞེས་གསུངས་

ཤིང་། དེའི་དོན་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཀུན་ཏུ་བསྟེན་ཅིང་གོམས་པར་བྱས་ལན་མང་དུ་བྱས་པའི་རྒྱུས་ལྡུན་གྱིས་གྱུབ་པར་འཇུག་པ་དང་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པའི་ལམ་ཐོབ་ཅིང་། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པ་དང་ལྡུན་གྱིས་གྱུབ་

@345A ཞེས། །བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེའི་སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱུན་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །སེམས་དཔྱའི་མིང་

འདོགས་དེ་དག་ནི། སྒོམ་རིམ་དང་པོ་ལས། ཞི་གནས་ཀྱི་ལམ་འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་བཤད་དེ། ཞེས་སོགས་དྲངས་པ་ལྟར་བྱས་པའོ། །དེ་སྟོབས་བྱུགས་གིས་འབྱུང་ལུགས་ནི། སྟོབས་ནི་བྱུག་སྟེ། ཐོས་

པའི་སྟོབས་དང་བསམ་པའི་སྟོབས་དང་དྲན་པའི་སྟོབས་དང་ཤེས་བཞིན་གྱི་སྟོབས་དང་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་སྟོབས་དང་ཡོངས་སུ་འདྲིས་པའི་སྟོབས་སོ། །དེ་དག་གིས་སེམས་གང་འབྱུང་བའི་

ཚུལ་ནི། ཐོས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི་འཇོག་པའི་

སེམས་འབྱུང་སྟེ། སེམས་དམིགས་པ་ལ་འཇོག་པའི་གདམས་ངག་ཞན་གཅིག་ལ་ཐོས་པ་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་དང་པོར་དམིགས་པ་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། རང་གིས་ཡང་ཡང་བསམས་ནས་གོམས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བསམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི་རྒྱུན་དུ་འཇོག་པའི་སེམས་འབྱུང་སྟེ། དང་པོར་དམིགས་པ་ལ་བཏགས་པ་དེའི་རྒྱུན་ཡང་ཡང་བསམས་ནས་བསྒྲུབས་པ་ལས། རྒྱུན་ཆུང་ཟད་འཕྱད་པར་ནུས་པ་ཐོག་མར་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི་བློན་ཏེ་འཇོག

པའི་སེམས་དང་ཉེ་བར་འཇོག་པའི་སེམས་གཉིས་འབྱུང་སྟེ། དམིགས་པ་ལས་ཡིངས་ནས་གཡེངས་པ་ན་སྔར་གྱི་དམིགས་པ་དྲན་ནས་ནང་དུ་སྡུད་པ་དང་། དང་པོ་ནས་དྲན་པའི་ཤུགས་བསྐྱེད་དེ་དམིགས་པ་ལས་གཡེང་བར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་

@345B རོ། །ཉོས་བཞིན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི་དུལ་བར་བྱེད་པའི་སེམས་དང་ཞི་བར་བྱེད་པའི་སེམས་གཉིས་འབྱུང་སྟེ། རྣམ་རྟོག་དང་ཉེ་ཉོན་གྱི་མཚན་མ་ལ་འཕྲོ་བའི་ཉེས་དམིགས་ཤེས་བཞིན་

བྱིས་རིག་ནས་ཉེས་དམིགས་སུ་བལྟས་པས་དེ་གཉིས་ལ་འཕྲོད་

མི་སྡེར་བའི་ཕྱིར་རོ། །བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པར་ཞེ་བཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པའི་སེམས་གཉིས་འགྲུབ་སྟེ། རྣམ་རྟོག་དང་ཉེ་ཉོན་བྱུང་བ་ཕུ་མོ་ཡང་རྩོལ་བས་སྤོང་བས་དང་དུ་མི་ལེན་ཅིང་། དེ་ལྟར་བྱས་པས་བྱིང་རྟོད་ལ་

སོགས་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བར་བཅད་པར་མི་ནུས་པར་རྒྱུན་ཆགས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདྲིས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི་མཉམ་པར་འཇོག་པའི་སེམས་འགྲུབ་སྟེ། སྔ་མ་རྣམས་ལ་གོམས་པ་ཆེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འབད་མེད་དུ་ངང་

གིས་འཇུག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་ནི་ཉན་སའི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡིན་པས། དེ་ལས་གཞན་དུ་འཆད་པ་སྣང་ཡང་ཡིད་བརྟན་པར་མི་བྱའོ། །དེ་ལ་སེམས་དགྱུ་པ་ཐོབ་ན་ནི་དཔེར་ན་གཞུང་ལ་སོགས་པ་འདོན་པ་ལ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་གོམས་

ན་དང་པོར་འདོན་པའི་ཀུན་སློང་བྱུང་ནས་བཏོན་ན་བར་སྐབས་སུ་སེམས་གཞན་དུ་གཡེངས་ཀྱང་། ཁ་ཏོན་དེ་ཉིད་མི་འཆད་པར་རྩོལ་མེད་དུ་འོང་བ་ལྟར། དང་པོར་སེམས་དམིགས་པ་ལ་

གཉོད་པའི་དུན་པས་ལན་ཅིག་མཉམ་པར་བཞག་ན་དེ་ནས་དུན་ཤེས་ན་རེ་

རྒྱུན་ལྡན་དུ་བསྟེན་པ་མ་བྱུང་ཡང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དེ་འཕྲོ་མི་འཆད་པར་རྒྱུན་ཆགས་སུ་རྒྱུན་རིང་པོར་འཇུག་ཐུབ་པ་ཞིག་འབྱུང་དོ། །དེན་ཤེས་རྒྱུན་ལྡན་ན་རེ་བསྟེན་པའི་རྩོལ་བ་མི་དགོས་པས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའམ་འབད་རྩོལ་མེད་པ་ཞེས་བརོ་

@346A ཞེས། །ཡིན་ནོ། །དེ་སྐྱེ་བ་ལ་སྡོམ་དུ་དན་ཤེས་བཞིན་རྩོལ་བས་ན་རེ་བསྟེན་ན། བྱིང་རྟོད་སོགས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་བར་གཅོད་མི་ནུས་པར་ཐུན་རིང་པོ་འཁྱོངས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་སྐྱེ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་སེམས་

བརྒྱད་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་དང་དགུ་པ་གཉིས་བྱིང་རྟོད་ལ་སོགས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་བར་གཅོད་མི་ནུས་པར་འབྱ་ཡང་། འདི་ལ་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་བར་མ་ཆད་དུ་བསྟེན་དགོས་པས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའམ་འབད་རྩོལ་དང་

བཅས་པ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐྱེ་བ་ལ་བྱིང་རྟོད་སོགས་ཕྱ་མོ་ཡང་སྐྱེས་ཙམ་ནས་དང་དུ་མི་ལེན་པར་འགོག་པ་ཞེས་དགོས་པས་སེམས་བདུན་པ་དགོས་སོ། །དེ་སྐྱེ་བ་ལ་རྣམ་རྟོག་དང་

ཉེ་ཉོན་གྱིས་གཡེང་བ་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་ཤེས་ནས་དེ་དག་ལ་མི་

འཕྲོ་བར་བྱ་ར་བྱེད་པའི་ཤེས་བཞིན་སྟོབས་ལྡན་དགོས་པས་སེམས་ལྟ་པ་དང་དྲུག་པ་དགོས་ཏེ། དེ་གཉིས་ནི་ཤེས་བཞིན་སྟོབས་སུ་གྱུར་པས་བསྒྲུབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འདྲ་བ་དེ་སྐྱེ་བ་ལ་

ཡང་དམིགས་པ་ལ་ཡིངས་ནའང་མྱུར་དུ་དམིགས་

པ་དྲན་པ་དང་དང་པོ་ནས་དམིགས་པ་ཡས་གཡེང་བར་མི་བྱེད་པའི་དྲན་པ་དགོས་པས་སེམས་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་དགོས་ཏེ། དེ་གཉིས་ནི་དྲན་པ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་བསྒྲུབས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐྱེ་བ་ལ་ཡང་ཐོག་མར་སེམས་དམིགས་པ་ལ་

འདོགས་པ་དང་། བཏགས་པ་དེའི་རྒྱུན་མི་གཡེང་བ་དགོས་པས་སེམས་དང་པོ་གཉིས་སྟོན་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་རོ། །དེ་ལྟར་ན་མདོར་བསྡུ་ན་དང་པོར་གདམས་ངག་ཐོས་པའི་རྗེས་སུ་འབྱངས་ལ་

སེམས་མཉམ་པར་འཇོག་ཚུལ་ལེགས་པར་

@346B བྱ། དེ་ནས་དེ་ལྟར་བཞག་པ་དེ་ཡང་ཡང་བསམས་ལ་རྒྱུན་ཆུང་ཟད་འཐུད་ཐུབ་པའི་སྐོར་ནས་རྒྱུན་བསྐྱང་། དེ་ནས་དྲན་པ་ཉམས་ནས་གཡེངས་ན་སྐྱུར་དུ་བསྡུ་ལ་དམིགས་པ་བརྗེད་པ་

སྒྲུར་དུ་དན་པ་དང་། དེ་ནས་ཀྱང་དན་པ་ལྷགས་ཅན་བསྟེད་ལ་

དང་པོ་ནས་དམིགས་པ་ལས་མི་ཡེངས་པའི་ཏན་པའི་སྟོབས་བསྟེད། ཏན་པ་སྟོབས་ཅན་གྱུབ་པ་དང་དམིགས་པ་ལས་གཞན་དུ་གཡེང་བའི་བྱིང་རྟེད་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་མཐོང་བའི་སྤོ་ནས་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཤེས་བཞིན་དུགཔོ་བསྟེད། དེ་ནས་

བརྟེད་ངས་ཐུ་མོས་གཡེངས་ནའང་དེ་མ་ཐག་རིག་ནས་རྒྱུན་གཅོད་པ་དང་བཅད་ནས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་བར་མ་བཅད་པའི་རྒྱུན་ཇི་རིང་དུ་གཏོང་བའི་རྩོལ་བའི་སྟོབས་བསྟེད། དེ་སྐྱེས་པ་ན་འབད་ནས་བསྒོམས་པས་གོམས་པ་ཟློང་དུ་

གྱུར་ནས་འབད་རྩོལ་མེད་པར་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་འགྲོ་བའི་སེམས་དགུ་པ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སེམས་དགུ་པ་མ་ཐོབ་པའི་གོང་ཡན་ཆད་དུ་རྣལ་འབྱོར་པས་སེམས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་འཇོག་པའི་རྩོལ་བ་ཕར་བྱ་དགོས་ལ་སེམས་དགུ་པ་ཐོབ་ནས་ཆེད་དུ་

མཉམ་པར་འཇོག་པའི་རྩོལ་བ་མ་བྱས་ཀྱང་སེམས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་རྟོལ་རྟོལ་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་དགུ་པ་འདི་ཐོབ་ཀྱང་ཤིན་སྦྱངས་མ་ཐོབ་ན་འོག་ནས་འཆད་པ་ལྟར་དུ་

དུང་ཞི་གནས་ཐོབ་པར་ཡང་མི་འཇོག་ན་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་

པ་ལྷ་ཅི་སྙོས། འོན་ཀྱང་འདི་འདྲའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པས་བརྒྱན་པ་ཞི་གནས་ཀྱི་དང་རྗེས་ཐོབ་འབྲས་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པར་འདོད་ཅིང། ཁྱད་པར་དུ་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ནས་བཤད་པའི་སེམས་

@347A ཞེས། །དགུ་པ་འདི་ལ་རྣལ་འབྱོར་བྱ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཐམས་སུ་རྫོགས་པ་བྱུང་བར་འདོད་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བར་སྣང་སྟེ་འོག་ཏུ་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཡིད་བྱེད་བཞི་ཡོད་པའི་ཚུལ་ནི། ཉན་ས་ལས། དེ་ལ་སེམས་གནས་པ་

དགུ་པོ་དེ་དག་ལ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བཞི་ཡོད་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། བསྒོམས་ཏེ་འཇུག་པ་དང་བར་དུ་ཆད་ཅིང་འཇུག་པ་དང་སྐབས་སུ་ཆད་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་དང་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇུག་པའོ། །དེ་ལ་འཇོག་པར་བྱེད་པ་དང་ཡང་དག་

འཇོག་པར་བྱེད་པ་ལ་ནི་བསྒོམས་ཏེ་འཇུག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡོད་དོ། །བསྒོམ་ཏེ་འཇོག་པར་བྱེད་པ་དང་ཉེ་བར་འཇོག་པར་བྱེད་པ་དང་དུལ་བར་བྱེད་པ་དང་ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་ཉེ་བར་ཞི་

བར་བྱེད་པ་ལ་ནི་སྐབས་སུ་ཆད་ཅིང་འཇུག་པའི་

ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡོད་དོ། །རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་ལ་ནི་སྐབས་སུ་ཆད་པ་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡོད་དོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་བྱེད་པ་ལ་ནི་རྟོག་པ་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡོད་དོ། །ཞེས་སེམས་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དུས་སུ་

ནི་འབད་པས་བསྒྲིམ་དགོས་པས་བསྒྲིམས་ཏེ་འཇུག་པ་དང་། དེ་ནས་སེམས་ལྷའི་སྐབས་སུ་ནི་བྱིང་རྟོད་ཀྱིས་བར་དུ་བཅད་ནས་ཐུན་རིང་པོ་སྒྲོང་མི་ནུས་པས་སྐབས་སུ་ཆད་ཅིང་འཇུག་པ་དང་། དེ་ནས་སེམས་བརྒྱད་པ་ལ་ནི་

བྱིང་རྟོད་ཀྱིས་བར་གཅོད་མི་ནུས་པར་ཐུན་རིང་པོ་སྒྲོང་ཐུབ་པས་སྐབས་སུ་ཆད་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་དང་། དེ་ནས་སེམས་དགུ་པ་ལ་ནི་བར་ཡང་མི་ཆད་ཅིང་རྩོལ་བ་ཡང་རྒྱུན་པར་བསྟེན་མི་དགོས་པས་རྩོལ་བ་མེད་པར་

@347B འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་འཇོག་གོ། །འོ་ན་སེམས་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཆད་ཅིང་འཇུག་པ་ཡོད་ལ། སེམས་བར་པ་ལྷའི་སྐབས་སུ་ཡང་བསྒྲིམ་དགོས་པ་ཡོད་པ་ལ་དང་པོ་གཉིས་

ལ་ཆད་ཅིང་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་ཡོད་པར་མི་

འཆད་པ་དང་། བར་པ་ལྟ་ལ་བསྒོམས་ཏེ་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་ཡོད་པར་མི་འཆད་པ་ཅི་ཞེ་ན། སེམས་དང་པོ་གཉིས་ལ་ནི་སེམས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་འགྲོ་བ་དང་དེར་མི་འགྲོ་བ་གཉིས། ཕྱི་མ་ཆེས་རིང་ལ་བར་པ་ལྟ་ལ་ནི་ཏིང་ངེ་

འཛིན་ལ་གནས་པ་ཆེས་རིང་བས་ཕྱི་མ་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བར་བཅད་བའི་ཐ་སྙད་མཛད་ལ་སྟ་མ་ལ་མ་མཛད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་བསྒོམས་ཏེ་འཇུག་པ་ཡོད་པར་ནི་འདུ་མོད་ཀྱང་སྐབས་སུ་ཆད་ཅིང་འཇུག་པ་ཡོད་མེད་མི་འདྲ་བས་

བསྒོམས་ཏེ་འཇུག་པ་ཡོད་པའི་ཡིད་བྱེད་དུ་སེམས་ལྟ་ཡོ་དེ་མ་བཞག་གོ། །དེ་ལྟར་ན་སྟར་བཤད་པའི་ཚོགས་ལ་གནས་པར་བྱས་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒྲུབ་པའི་བརྩོན་འགྲུས་རྒྱུན་ལྟར་དུ་བསྟེན་ན་ཞི་གནས་འགྲུབ་ཀྱི། ཡན་ཏེ་ཅི་གཉིས་

གཉིས་ཙམ་བསྒྲུབས་ནས་སྣར་ཡང་སྒོར་བ་དོར་ན་མི་འགྲུབ་པར་གསུངས་ཏེ། ཞར་ཕྱིན་བསྟུས་པ་ལས། རྒྱུ་མི་འཆད་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས། །བསམ་གཏན་བསྒྲུབ་ལ་བརྩོན་པར་

བྱ། །ཡང་དང་ཡང་ཞིང་ངལ་བསོ་ན། །གཅུབས་པས་མི་ཕྱིན་མི་

འགྱུར་ཏེ། །རྣལ་འབྱོར་ཚུལ་ལའང་དེ་བཞིན་དུ། །ཁྱད་པར་མ་ཐོབ་གཏང་མི་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བསྟོམས་པས་ཞི་གནས་གྲུབ་པའི་ཚད་ལ་གསུམ། ཞི་གནས་གྲུབ་པ་དང་མ་གྲུབ་པའི་ས་མཚམས་བསྟན་པ་དང་། ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་

@348A ཞེས། །ནས་ལམ་བགྲོད་ཚུལ་སྨོས་བསྟན་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་བགྲོད་ཚུལ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་བསྟན་པ་དང་། ཡིད་བྱེད་དང་ལྡན་པའི་རྣགས་དོགས་གཅོད་དང་བཅས་

པའོ། །དང་པོ་ནི། སྔར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ཏེ་འཇོག་སྐྱོང་ཚུལ་ལེགས་པར་ཤེས་ནས་བསྒྲུབས་པས་སེམས་དགྲ་རིམ་པ་བཞིན་སྐྱེས་ཏེ་སེམས་དགྲ་པ་བྱེད་ཟོད་ཕྱ་མོ་དང་བྲལ་བར་ཐུབ་རིང་པོ་སྐྱོང་ནུས་ཤིང་། དེ་ཡང་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་

རྒྱུན་ལྡན་དུ་བསྟེན་པའི་འབད་རྩོལ་ལ་མི་བཟློས་པའི་ལྷུན་གྱིབ་ཏུ་འཇུག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་ན་ཞི་གནས་ཐོབ་པ་ཡིན་ནམ་མིན་སྟམ་ན། བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་འདི་ཐོབ་པ་ལ་ཤིན་

ཀུ་སྒྲུངས་པ་ཐོབ་པ་དང་མ་ཐོབ་པ་གཉིས་སུ་

ཡོད་པས་གལ་ཏེ་ཤིན་སྒྲུངས་མ་ཐོབ་ན་ཞི་གནས་རྟོགས་མཐུན་པ་ཡིན་གྱི། ཞི་གནས་དངོས་མིན་པས་ཞི་གནས་དང་རྟོགས་སུ་མཐུན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཇི་སྲིད་དུ་སེམས་

ལ་དམིགས་པའི་སེམས་ནང་དུ་ཡིད་ལ་བགྱིད་པ་ན་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྒྲུངས་པ་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྒྲུངས་པ་མ་ཐོབ་པ་དེའི་བར་དུ་ཡིད་ལ་བགྱིད་པ་དེ་ལ་ཅི་ཞེས་བགྱི། བྱམས་པ། ཞི་གནས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཞི་གནས་ཀྱི་རྟེས་སུ་མཐུན་པའི་མོས་པ་དང་

མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་ཤིང་། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། དེ་གོམས་པ་ལས་འདུ་མི་བྱེད། །དེ་ནས་དེ་ཡི་ལུས་དང་སེམས། །ཤིན་ཏུ་སྒྲུངས་པ་ཆེ་ཐོབ་ནས། །ཡིད་ལ་བྱེད་དང་བཅས་ཞེས་

@348B བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་སྐབས་འདིར་ཞི་གནས་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ས་ནས་གསུངས་པ་འོག་ཏུ་འཆད་པ་ལྟར་རོ། །སྒོམ་རིམ་བར་པ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་ཞི་

གནས་གོམས་པར་བྱས་པ་དེའི་ལུས་དང་སེམས་གང་གི་ཚོ་ཤིན་ཏུ་

སྣང་པར་གྱུར་པ་དང་རྗེ་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་དམིགས་པ་ལ་སེམས་དབང་དུ་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་དེའི་ཞི་གནས་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་དམིགས་པ་ལ་གནས་པ་ལ་རང་དབང་ཐོབ་པ་དང་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་གཉིས་དགོས་པར་

གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་སྒོམ་རིམ་དང་པོ་ལས། གང་གི་ཚེ་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་རྗེས་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཚེ་ཞི་གནས་རྫོགས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་

གསུངས་པ་ཡང་ཤིན་སྦྱངས་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། སྒོམ་རིམ་བར་པ་ལས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉན་ཡང་དབུས་མཐའ་ཉེས་སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་བཤད་པའི་བཅང་སྐྱོམས་ནི་འདིའི་སེམས་དབུ་

པ་དང་གནད་གཅིག་ཡིན་ལ། དེ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་དེ་ལས་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱང་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག་ལས་ཀྱང་། འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཅིག་པུ་དབེན་པར་

གནས་བཅས་ལ་ཇི་ལྟར་བསམས་པའི་

དོན་ཡིད་ལ་བྱ་སྟེ། ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་པ་སྤངས་ནས་སེམས་ཤིད་དེ་ལྟར་སྣང་བ་ལ་ལན་མང་དུ་ཡིད་ལ་བྱས་ཏེ། ཇི་སྲིད་དུ་ལུས་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་མ་སྐྱེས་ཀྱི་བར་དུ་ཞི་གནས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། གང་

@349A ཞེས། །གཅི་ཚེ་སྐྱེས་པ་དེའི་ཚེ་ཞི་གནས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དོན་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ། །འོན་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་མ་སྐྱེས་པའི་གོང་གི་

ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ས་གང་གིས་བསྟུས་པ་ཡིན་ཞེན། ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ནི་འདོད་པ་ཁམས་ཀྱི་ས་ས་བསྟུས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁམས་གསུམ་གྱི་ས་དགུ་གང་རུང་གིས་བསྟུས་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྡོགས་ཡན་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

ཉེར་བསྡོགས་ཐོབ་ན་ཞི་གནས་ངེས་པར་ཐོབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་པའི་ས་ལ་དེ་འདྲ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡོད་ཀྱང་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་ས་ཡིན་གྱི། མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་ཞེས་

མི་འཛོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། འགྱོད་པ་མེད་

པ་དང་དགའ་བའི་མཆོག་དང་ཤིན་ཏུ་སྣང་བས་མ་བསྟུབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སའི་དངོས་གཞི་ལས། ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་ཞེས་བྱ་ལ་གང་འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་རྟེ་གཅིག་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཞེ་ན།

འདི་ལྟར་ཉིང་ངེ་འཛིན་དེ་ནི་འགྱོད་པ་མེད་པ་དང་མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་དང་ཤིན་ཏུ་སྣང་བ་དང་བདེ་བས་མངོན་པར་བསྟུབས་པ་ཡིན་ལ། འདོད་པ་ན་སྤྲོད་པ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ་འདོད་པའི་ཁམས་ན་ཡང་དག་པའི་ཚོས་ཉེ་བར་སེམས་པ་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་

ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཤིན་ཏུ་སྣང་བ་མ་ཐོབ་ན་དྲན་པ་ནར་མར་མ་བསྟེན་ཡང་སེམས་མི་རྟོག་པར་རང་ཤུགས་ཀྱིས་འགྲོ་ཞིང་། དེ་ཡང་འགྲོ་འཆག་ཉལ་འདུག་གི་སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དང་འདྲི་བ་ལྟར་སྣང་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ནི་

@349B འདོད་སེམས་རྟེ་གཅིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། ཞི་གནས་དངོས་སུ་འཇོག་ཏུ་མི་རུང་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འོ་ན་ཤིན་ཏུ་སྣང་བ་ཐོབ་ལུགས་དེ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན། དེ་ཐོབ་ནས་ཞི་

གནས་སུ་འགྲོ་ལུགས་ཀྱང་ཇི་འདྲ་ཡིན་སྨམ་ན། དེ་ལ་ཤིན་

ཏུ་སྦྱངས་པ་ནི། ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་གང་ཞེ་ན། ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུན་གཅོད་པའི་ཕྱིར་ལུས་དང་སེམས་ལས་སུ་རྟུང་བ་ཉིད་དེ་སྤྲིབ་པ་

ཐམས་ཅད་སེལ་བའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་

གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ནི་ལུས་དང་སེམས་དག་བའི་བྱ་བ་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་ལྟར་དུ་བཀོལ་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་ལ། དེའི་གཉེན་པོ་

ལུས་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ནི་ལུས་

སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་གཉིས་དང་བྲལ་བས་ལུས་དང་སེམས་དག་བའི་བྱ་བ་ལ་བཀོལ་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་ལས་སུ་རུང་བའོ། །དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་སྤྲོང་བ་ལ་དགའ་བ་ལ་བར་དུ་གཅོད་ཅིང་

ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་ལུས་ཀྱི་

གནས་ངན་ལེན་ཉོན་མོངས་སྤྲོང་བ་ལ་རྩོལ་བ་ན། ལུས་ལྷི་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་སུ་མི་རུང་བ་དང་བྲལ་ནས་ལུས་ལྟང་བ་ཡང་བ་ནི་ལུས་ལས་སུ་རུང་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་སྤྲོང་

བ་ལ་དགའ་བ་ལ་བར་དུ་གཅོད་བྱེད་ཉོན་མོངས་

ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ཉོན་མོངས་སྤྲོང་བའི་ཕྱིར་དུ་རྩོལ་བ་ན། དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་གཉེད་པ་ལ་དགའ་མགུར་འཇུག་ཏུ་མི་རུང་བ་དང་བྲལ་ནས་སེམས་དམིགས་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་ནི་

@350A ཞེས། །སེམས་ལས་སུ་རུང་བའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྤྲོབ་དཔོན་ཆྭ་བཏུན་གྱིས། དེ་ལ་ལུས་ལས་སུ་རུང་བ་ནི་ལུས་ཀྱི་རང་གི་བྱ་བ་རྣམས་ལ་ལྡང་བ་ཡང་བ་གང་ལས་འབྱུང་བའོ། །སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་ནི་ཡང་དག་པར་

ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་ཞུགས་པའི་སེམས་ཀྱི་སིམ་པ་དང་ཡང་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་དང་ལྡན་ན་དམིགས་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་པས་དེའི་ཕྱིར་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་ཞེས་

བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། མདོར་ན་ཤིན་སྦྱངས་ཐོབ་ན་ཉོན་མོངས་སྤྲོང་བ་ལ་རྩོལ་བར་འདོད་ཀྱང་། ལས་ལ་ངན་རང་གི་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པ་ལྟར་མཆོར་སྐང་གིས་འཇུག་པར་དཀའ་བའི་ལུས་

སེམས་ལས་སྙམ་རྩང་བ་འོག་ནས།

ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་བཀོལ་བདེ་བ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ལུས་དང་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དེ་ཡང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོག་མ་རྣམ་པ་ནས་ཆ་ཤས་མེ་རེ་འབྱུང་བས་དེ་ཇི་ཚེར་སོང་བ་ལས་མཐར་ཤིན་ཏུ་སྣང་

པ་དང་རྩེ་གཅིག་པའི་ཞི་གནས་སུ་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་དང་པོ་ཤྭ་བས་རིག་དཀའ་ཞིང་ཕྱིས་ནས་ནི་རིག་པར་སླ་བ་འབྱུང་སྟེ། ཉན་ས་ལས། དེའི་དང་པོ་ཁོ་ནར་ཡང་དག་པའི་སྒོར་བ་ལ་རྩོམ་པའི་ཚེ་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྣང་པ་དང་ལུས་ཤིན་

ཏུ་སྣང་པ་དང་སེམས་དང་ལུས་ལས་སུ་རུང་བ་འབྱུང་བ་ནི་ཤྭ་བ་སྟེ་བརྟག་པར་དཀའ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དེའི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཉིད་དང་སེམས་དང་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྣང་པ་དེ་ཉིད་མངོན་པར་འཕེལ་བ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། རྒྱུ་གཅིག

@350B ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱད་དེ་ལེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་རགས་ཤིང་བརྟག་པར་སྣང་བའི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཉིད་དང་སེམས་དང་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྣང་པ་འདྲེན་པར་བྱེད་དེ། ཞེས་གསུངས་

སོ། །མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཤིང་བརྟག་པར་སྣ་

བའི་ཤེན་སྦྱངས་དེ་སྐྱེ་བའི་སྡུ་ལྟས་ནི། ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམ་པ་ལ་བརྩོན་པའི་གང་ཟག་དེའི་ཀུན་པ་ལྷོ་བེམ་པ་སྣམ་བྱེད་པ་སྐྱེ་སྟེ། མི་བདེ་བའི་ལྷོ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་ཉོན་མོངས་སྤྱོང་བ་ལ་དཀའ་བའི་བར་གཅོད་བྱེད་

པའི་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེའི་གཉེན་པོ་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་སྟོན་ལ་སྐྱེ་སྟེ། ཉན་ཐ་ལས། ཇི་ཙམ་ན་དེའི་རགས་ཤིང་བརྟག་པར་སྣ་བའི་སེམས་རྩེ་

གཅིག་པ་ཉིད་དང་སེམས་དང་ལྡན་ཤིན་

ཏུ་སྦྱངས་པ་རིང་པོ་མི་ཐོགས་པར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་སྡུ་ལྟས་སུ་དེའི་ཀུད་པ་ལྷོ་བར་སྣང་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་གཞོད་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་སྤྱོང་བ་ལ་

དཀའ་བའི་བར་གཅོད་བྱེད་པ་ཉོན་མོངས་པ་

རྣམས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པ་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་གང་ཡིན་པ་དེ་སྤྱོང་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེའི་གཉེན་པོ་སེམས་ལས་སུ་རྟང་བ་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཡང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་

གསུངས་སོ། །དེ་ནས་སེམས་ལས་སུ་

རང་བའི་ཤེས་ཀྱི་སྣོད་བའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་ཤེས་ཀྱི་སྣོད་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ལྟུང་བའི་རྟུང་ལུས་ལ་རྒྱུ་བར་འགྱུར་རོ། །རྟུང་དེ་ལུས་ཀྱི་ཆ་རྣམས་ལ་ཁྱབ་པར་བརྒྱུས་པ་ན། ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་བྲལ་བར་

@351A ཞེས། །འགྱུར་ཞིང་ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་གཉེན་པོ་ལུས་ཤེས་ཀྱི་སྣོད་སྟེ། དེ་ཡང་ལུས་ཐམས་ཅད་རྒྱས་ནས་ལས་སུ་རུང་བའི་རྟུང་གི་མཐུས་གང་བ་བཞིན་དུ་སྣང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཉན་ས་ལས། དེ་

སྐྱེས་པས་ལུས་ཤེས་ཀྱི་སྣོད་བ་དང་མཐུན་པ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོའི་རྟུང་དག་ལུས་ལ་རྒྱུ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་རྒྱུ་བའི་དུས་ན་སྦོང་བ་ལ་དག་བའི་བར་གཅོད་བྱེད་པ་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་སུ་བྱང་པ་ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་

གང་ཡིན་པ་དེ་དང་འབྲལ་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེའི་གཉེན་པོ་ལུས་ཤེས་ཀྱི་སྣོད་པ་ལུས་ཐམས་ཅད་རྒྱས་ཏེ་གང་བ་བཞིན་དུ་སྣང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ལུས་ཤེས་ཀྱི་

སྣང་བ་ནི་ལུས་ཀྱི་ནང་གི་རིག་བྱ་ཆེས་

ཡིད་དུ་འོང་བ་ཞིག་ཡིན་ཀྱི་སེམས་བྱུང་ནི་མིན་ཏེ། སྐོབ་དཔོན་ཟླ་བརྟན་གྱིས། ལུས་ཀྱི་རིག་བྱའི་ཁྱད་པར་དགའ་བས་ཟིན་ན་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྣང་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཡིད་དགའ་ན་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྣང་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་

མདོ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ལུས་ཤིན་སྣང་ཐོག་མར་སྐྱེས་པའི་ཚོ་ན་རླུང་གི་མཐུས་ལུས་ལ་བདེ་བའི་ཉམས་ཆེན་པོ་སྐྱེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ལ་ཡང་དགའ་བདེའི་ཉམས་ཆེས་ཕྱལ་དུ་

བྱུང་བ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་རྗེས་སུ་ཤིན་སྣང་ཐོག་མར་སྐྱེས་པའི་ཤུགས་དེ་རིམ་གྱིས་ཆུང་དུ་འགྲོ་སྟེ། དེ་ཡང་ཤིན་སྣང་ཟད་ནས་འགྲོ་བ་མིན་གྱི། རགས་པ་དེས་སེམས་ཉ་ཅང་གཡོ་བས་དེ་ལོག་ནས་གྲིབ་མ་ལྟར་

@351B སྐབ་པའི་ཤིན་ཏུ་སྣང་པ་མི་གཡོ་བ་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་མཐུན་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །སེམས་དགའ་ཡལ་ཡལ་བ་དེ་ཡང་ལོག་ནས། དེ་ནས་སེམས་དམིགས་པ་ལ་བརྟན་པར་གནས་

ཤིང་དགའ་བ་ཆེན་པོས་བསྐྱོད་པའི་མ་ཞི་བ་དང་བྲལ་

བའི་ཞི་གནས་འཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ས་ལས། དང་པོར་དེ་སྐྱེས་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་ན་སེམས་དགའ་བ་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་ཉམས་བདེ་བ་དང་སེམས་མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་དང་ལྡན་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་མངོན་པར་དགའ་བ་དང་

བཅས་པར་ཡང་སྣང་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ཤིན་ཏུ་སྣང་ས་པའི་ཤུགས་དང་པོ་སྐྱེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཁད་ཀྱིས་ཁད་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་ཕྱ་བར་འགྱུར་ཞིང་། ལུས་ལ་ཤིན་ཏུ་སྣང་ས་གྲིབ་མ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། །སེམས་དགའ་

བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་སྤོང་བར་འགྱུར་ཞིང་སེམས་ཞི་གནས་ཀྱིས་ཉེ་བར་བརྟན་ཅིང་རབ་ཏུ་ཞི་བའི་རྣམ་པས་དམིགས་པ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུ་བྱང་ཆས་ཞི་གནས་ཐོབ་པའམ། ཡིད་ལ་བྱེད་དང་

བཅས་ཞེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཐོབ་པ་ཞེས་པའི་གྲངས་སུ་ཆུད་པར་འགྱུར་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཞི་གནས་ཐོབ་པས་མཉམ་པར་

བཞག་པའི་ས་པའི་ཡིད་བྱེད་ཆུང་ཤོས་

ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཉན་ས་ལས། དེའི་འོག་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་པ་ལས་དང་པོ་པ་དེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་སུ་འགྲོའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། དེས་དང་པོར་

@352A ྱོ། །གཟུགས་ན་སྤྱོད་པ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཆུང་ངུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་ནི་ཁམས་གོང་མ་

གཉིས་ཀྱི་སའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་ཡིད་བྱེད་དང་ལྡན་པའི་རྟགས་ནི། གང་དང་ལྡན་ན་ཡིད་བྱེད་ཐོབ་པའོ། །ཞེས་རང་དང་གཞན་གྱིས་རིག་པར་བྱ་བའི་རྟགས་དང་མཚན་མ་ནི་དེ་ལྟ་བུ་ཐོབ་པ་དེས་གཟུགས་ཀྱི་

ས་ས་བསྡུས་པའི་སེམས་དང་ལུས་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་བཞི་པོ་ཆུང་ངུ་ཐོབ་པ་དང་། ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ནམ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་གྱིས་ཉོན་

མོངས་པ་རྣམ་པར་སྤྱོང་བ་ལ་རྟོག་པ་

དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཤང་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ན་སྙུར་བ་སྙུར་བར་ལུས་སེམས་ཤིན་སྦྱངས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིབ་པ་ལྟ་ཕལ་ཆེར་མི་འབྱུང་བ་དང་། མཉམ་གཞག་ལས་ལངས་པའི་ཚེ་ཡང་

ལུས་སེམས་ཤིན་སྦྱངས་འགའ་རེ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཉན་ས་ལས། ལས་དང་པོ་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པ་དེའི་རྟགས་ནི་འདི་དག་ཡིན་ཏེ། དེས་གཟུགས་ན་སྤྱོད་པའི་སེམས་ཆུང་ངུ་ཐོབ་པ་དང་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་

དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཆུང་ངུ་ཐོབ་པ་དང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་པར་སྤྱོང་བའི་དམིགས་པ་ལ་སྤྱོར་བའི་སྐལ་བ་ཅ་ཙམ་ཡོད་ཅིང་། ཆུས་པ་དང་དེའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་འཇམ་པར་འགྱུར་བ་དང་ཞི་གནས་ཀྱིས་ཉེ་བར་

@352B དཀྱིས་པ་དང་། ཞེས་དང་། དེ་ནང་ངུ་ཡང་དག་འཇོག་ལ་འདུག་སྟེ། སེམས་གཏོད་པར་བྱེད་པ་ན་སྙུར་བ་སྙུར་བར་སེམས་དང་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ལུས་ཀྱི་

གནས་ངན་ལེན་དག་གིས་ཤིན་ཏུ་གནོད་པར་མི་འགྱུར་བ་

དང་སྒྲིབ་པ་རྣམས་ཤས་ཆེར་ཀུན་ཏུ་མི་རྟུག་པ་དང་། ཞེས་པ་དང་། ལངས་ཏེ་རྟུག་ན་ཡང་ལུས་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཁ་ཅིག་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བ་དང་དེ་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་པ་དག་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པའི་རྣག་དང་མཚན་

མ་ཡོངས་སུ་བྱང་བ་དག་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་རྣག་དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་ཡིད་བྱེད་དེ་ཐོབ་ནས་ནི་ཞི་གནས་ཀྱི་ལམ་ཡོངས་སུ་དག་པར་འགྱུར་བ་ཆེས་སྦྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཞི་གནས་

ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཐུག་ཏུ་སྙོར་བོར་ལུས་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་འདྲེན་པར་རྟགས་པས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་འཕེལ་བར་འགྱུར་ལ། ཤིན་སྦྱངས་ཇི་ཙམ་འཕེལ་བ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་རྩེ་གཅིག་པའི་ཞི་གནས་འཕེལ་བས་ཕན་

ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་སྤེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཉན་ས་ལས། ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་དེའི་ལུས་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་དམིགས་པ་ལ་སེམས་རྩེ་

གཅིག་པ་ཉིད་རྣམ་པར་འཕེལ་བར་

འབྱུར་ལ། ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཉིད་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་ལུས་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཡང་རྣམ་པར་འཕེལ་བར་འབྱུར་ཏེ། ཆོས་གཉིས་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཉིད་དང་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་

@353A ཞེས་བྱ། །པ་དེ་དག་ནི་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་པ་དང་གཅིག་ལ་གཅིག་རག་ལས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མདོར་ན་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་ན་རླུང་སེམས་འཇུག་པ་

གཅིག་ཏུ་སོང་བས་རླུང་ལས་སུ་རུང་

བར་འབྱུར་ལ། དེའི་ཚེ་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་འབྱུང་ཞིང་། དེ་བྱང་བ་ན་སེམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེ་བ་དང་། དེས་ཀྱང་རླུང་ལས་སུ་རུང་བ་ཁྱད་པར་

ཅན་དུ་བསྒྲུབས་པས་ལུས་དང་

སེམས་ཤིན་སྦྱངས་འདྲེན་པ་སྟེ་སྔར་ཝཱཡུ་པ་ལྟར་རོ། །དོགས་པ་བཅད་པ་ནི། དེ་ལྟར་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་ལ་རྒྱུན་པའི་འབད་རྩོལ་མ་བྱས་ཀྱང་། སེམས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་འགྲོ་བའི་མི་

རྟོག་པའི་སེམས་དགུ་པའི་སྐབས་

སྡུ་བཞད་པ་དང་། དེ་ཡང་བྱིང་བ་ཞ ཕྱ་མོ་ནས་ཀྱང་བཀག་པའི་གསལ་ཆའི་ངར་དང་ལྡན་པ་དང་སྣར་ལྷས་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཞད་པ་ལྟར་རྒྱང་ལས་སུ་རྩང་བའི་མཐུས་ལུས་དང་སེམས་ལ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་བདེ་བ་སྟེར་

བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྣར་རྟགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཞད་པ་ལྟར། འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་སོགས་ཀྱི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱང་ཕལ་ཆར་མི་རྒྱུ་བ་དང་མཉམ་གཞག་ལས་ལངས་པའི་ཚེ་ཡང་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་མི་

འབྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་དེ་སྐྱེས་པ་ན་ལམ་ལྟའི་སྐབས་གང་དུ་འཇོག་ཅེ་ན། འདི་འདྲ་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེས་ན་ནི་སྦྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་འཇོག་ཅིང་། ཁྱད་པར་དུ་ཤིན་སྦྱངས་སྐྱེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་

@353B པའི་རྒྱང་གིས་ལུས་ཐམས་ཅད་བདེ་བས་གང་བ་ལྟར་སྣང་བ་ལ་བཏེན་པའི་ལུས་དང་སེམས་ལ་བདེ་ཉམས་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བ་དང་དེ་ཡང་མི་རྟོག་པ་དང་ཆེས་གསལ་བའི་ཁྱད་པར་དང་

ལྷན་པར་མཐོང་ནས་རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་ཀྱི་

རྩོགས་རིམ་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་དུ་འདོད་པ་སྟོན་དང་ད་ལྟར་བྱི་དུས་ན་ཤིན་ཏུ་མང་བར་བྱུང་ཞིང་སྣང་དོ། །འོན་ཀྱང་རྗེ་བཙུན་མ་ཐམ་པ་དང་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ལ་སོགས་པའི་གཞུང་ཆེ་བ་དང་། དབུ་

མའི་སློབ་རིམ་ལ་སོགས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་བྱི་རིམ་པ་གསལ་བར་སྟོན་པའི་ཚད་ལྡན་བྱི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་དཔྱད་ན་ནི་འདི་འདྲ་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལྟ་ཅི་སློས། ཐེག་པ་

དམན་པའི་ལམ་དུ་ཡང་བཞག་པར་

མི་རྟུས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལས། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་བསྟུབ་པའི་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ལྟ་བའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་རྣམས་ཀྱང་ཉིང་ངེ་འཛིན་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟུབ་

པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་

ཕྱི་རོལ་པའི་དྲང་སྲོང་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཅི་ཡང་མེད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ས་འོག་མ་ལ་ཆགས་པ་དང་འབྲལ་བར་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་གོང་མར་བགྲོད་དགོས་

པས་ཕྱི་པ་དང་ནང་པ་གཉིས་ཀའི་

ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ཡང་བདག་མེད་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དང་སྤྱད་པ་མཐའ་དག་གི་སྐྱོན་ལེགས་པར་རྟོགས་ནས་འཁོར་བ་ལ་ཡིད་འབྱུང་ཞིང་ཐར་པ་དོན་གཉེར་བྱེད་འབྱུང་གི་

@354A ཞེས། །བསམ་པས་ཟིན་ན་ཐར་པའི་ལམ་དུ་འགྱུར་ཞིང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕེམས་རིན་པོ་ཆེས་ཟིན་ན་ནི་ཐག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་ཡང་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན། དུད་འགྲོ་ལ་ཟས་ཆངས་གཅིག་སྟེར་བའི་སྨིན་པ་དང་ཚུལ་

ཁྲིམས་སྡུ་གཅིག་བསྡུངས་པ་ཡང་བསམ་པ་དེ་དག་གིས་ཟིན་ན་རིམ་པ་ལྟར་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་གྱི་ཚོགས་སུ་འགྱུར་བ་དང་འདྲའོ། །འོན་ཀྱང་འདིར་ནི་ལམ་གཉན་ཞིག་གིས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་ཐར་པ་དང་ཐམས་

ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་དུ་འགྲོ་མི་འགྲོ་དཔྱོད་པ་མིན་གྱི། ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་ལམ་གང་དུ་འགྲོ་དཔྱོད་པ་ཡིན་ནོ། །དབུ་མ་པ་དང་སེམས་ཙམ་པ་ཡང་སྐྱག་མཐོང་གི་ལྟ་བའི་

ཡུལ་ཇི་ལྟར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་མི་མཐུན་པ་ཡོད་

ཀྱང་། སྤྱིར་ཞི་ལྷག་གི་ངོས་འཛིན་དང་དེ་དག་གི་རྟོགས་པ་རྒྱུད་ལ་བསྒྲིད་ལུགས་ཀྱི་སྤྱི་ལ་མི་མཐུན་པ་མེད་དོ། །དེས་ན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་བྱང་ས་དང་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྟུ་བ་དང་ཀུན་ལས་བཏུས་དང་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་

རྣམས་སུ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གཉིས་སོ་སོར་བྱས་པའི་ནང་ནས་ཞི་གནས་བསྟུབ་པ་ན་སེམས་དཀྱུའི་རིམ་པས་བསྟུབ་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སར་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཡིན་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་དག

ལྷག་མཐོང་གི་སྒྲུབ་ལུགས་སུ་མི་བཞེད་དེ། གཞུང་དེ་དག་ཏུ་ལྷག་མཐོང་སེམས་དཀྱུ་ལས་ལོག་ས་ཅཚད་ཅིང་དེའི་སྒྲུབ་ལུགས་ཀྱང་ཉན་སར་རྒྱུ་ཅཚད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དབུ་མའི་སྒོམ་རིམ་རྣམས་དང་ཤེར་ཕྱིན་

@354B མན་ངག་ལས་ཀྱང་། སེམས་དཀྱུ་ཞི་གནས་ཀྱི་ལམ་དང་ལྷག་མཐོང་གི་ལམ་རྒྱུ་བ་སུངས་ལ། བྱམས་ཆོས་ནས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་བཀླ་པ་ལས་ལོག་

ན་མེད་པས་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་འདི་ལ་

དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་སྣང་དོ། །གལ་ཏེ་ཉན་ས་ནས་བཤད་པ་དེ་ལ་བདེ་བ་དང་གསལ་བ་འོང་དུ་ཆུག་ཀྱང་། མི་རྟོག་པ་ཟབ་མོ་མེད་པས་ཞི་གནས་ཙམ་ཡིན་ལ། མི་རྟོག་པ་ཡོད་ན་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་འགྱུར་རོ་སྙམ་

ན། མི་རྟོག་པ་ཟབ་མོ་ཞེས་པའི་ཟབ་མོའི་དོན་གང་ཡིན་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ལྟ་བའི་ཕྱུ་ཐག་བཅད་ནས། དེ་ནས་དེའི་སྟེང་དུ་མི་རྟོག་པར་བཞག་པ་ལ་བྱེད་དམ་གང་དུ་ཡང་མི་རྟོག་མི་དཔྱོད་པར་བཞག་པ་ཙམ་ལ་བྱེད།

དང་པོ་ལྟར་ན་དེ་འདྲ་བ་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་འདོད་དོ། །ཁྱེད་དེ་ལྟར་འདོད་ན་ནི་ཡིན་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བའི་གོ་བ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་སོ་སོར་ཕྱེ་ལ། ལྟ་བ་ཡོད་པའི་གང་ཟག་ལྟ་ཐོག་ཏུ་བཞག་ནས་མི་རྟོག་བསྒོང་

བ་རྣམས་ནི་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམ་པ་ཡིན་ནོ། །ལྟ་བའི་གོ་བ་མེད་པའི་གང་ཟག་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པར་བསྒོམ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒོམ་ནི་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་བསྒོམ་པ་མ་ཡིན་ནོ་

ཞེས་སོ་སོང་ཕྱེ་ནས་སྦྲོག་པར་རིགས་ཀྱི། ཅི་

ཡང་མི་སེམས་པར་བསྒོམ་ཚད་ཐམས་ཅད་ཟད་དམིགས་མེད་དམ་མཚན་མེད་དམ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བསམ་གཏན་པའོ་ཞེས་སྨྲ་བར་མི་བྱའོ། །གལ་ཏེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ལྟ་བ་ཡོད་དམ་མེད་ཀྱང་སྨྲ་ཡི། སེམས་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་ཅིར་ཡང་

@355A ཞེས། །མི་དཔྱོད་པར་འཛེག་པའི་སྒོམ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་འདོད་ན་ནི། སྔར་བཤད་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སངས་གསུངས་པའི་ཞི་གནས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་འདི་རྣམས་ཀྱང་མི་འདོད་བཞིན་དུ་སྟོང་པ་

ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་ཁས་བླང་དགོས་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བཞག་པའི་ཚེ་ན་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་མཐུ་ཆུང་དུ་སོང་ན་བྱ་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་འགའ་ཞིག་མ་གཏོགས་པ་འདི་ནི་འདི་ཡིན་ནོ་འདི་ནི་འདི་མིན་ནོ། །

ཞེས་ཟུང་ཟད་ཙམ་ཡང་མི་རྟོག་པར་སྐྱོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཞི་གནས་བསྒྲུབ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་གཟུགས་བརྙན་ལ་དམིགས་པར་དགོངས་འགྲེལ་

ལས་གསུངས་སོ། །ཉན་ས་ལས་

ཀྱང་། དེ་དེའི་ཚོ་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པས་གཟུགས་བརྙེས་དེ་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་དམིགས་པ་དེ་ལ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏོ་ནས་དྲན་པ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་འཇོག་པར་བྱེད་ཀྱི། རྣམ་པར་ལྟ་བར་མི་བྱེད་ཅིང་རྣམ་པར་

འབྱེད་པར་མི་བྱེད་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པར་མི་བྱེད་ཡོངས་སུ་རྟོག་པར་མི་བྱེད་ཡོངས་སུ་དཔྱོད་པར་མི་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཞི་གནས་ལ་དེ་ལྟར་བཞག་པའི་

ཕྱིར་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས་

དེ་ལྟར་ཞི་གནས་ཀྱི་སེམས་ཐོབ་པ་དང་གལ་ཏེ་བརྟེད་ངས་པ་དང་མ་གོམས་པའི་ཉེས་པས་མཚན་མ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དག་གིས་སྣང་བར་འགྱུར་སྐྱོ་སྡུག་པར་

འགྱུར་དམིགས་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་ན། དེ་

@355B བྱང་ངོ་ཅོག་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཉེས་དམིགས་སྔར་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་དྲན་པ་མེད་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པར་བྱས་ཏེ། དེ་ལྟར་དྲན་པ་མེད་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་

པས་དམིགས་པ་དེ་རྣམ་པར་བཞིག་ཅིང་། རྣམ་

པར་བསལ་ན་སྣང་བ་མེད་པ་ཉིད་ལ་ཉེ་བར་བཞག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ནི་ཞི་གནས་ཙམ་ཞིག་བསྒྲུབ་པའི་སྐབས་སུ་གསུངས་ལ། ཞི་གནས་བསྒྲུབ་པའི་སྐབས་སུ་ནི་དཔྱད་ནས་སྐྱོང་བ་མེད་པར་འཇོག་པའི་སྒོམ་ཉིད་

དུ་གཞུང་ཚད་ལྡན་རྣམས་ནས་གསུངས་པས་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པའི་སྒོམ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་བསྒོམ་པའི་ཉམས་ལེན་དུ་འདོད་པ་ནི་མ་ཁས་པའི་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་ཡིན་ལ། ཁྱད་པར་དུ་

དྲན་པ་མེད་ཅིང་ཡིད་ལ་བྱ་བ་མེད་པའི་

སྒོམ་དུ་གསུངས་པ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པར་འདོད་པའང་། ཉན་ཐའི་ལུང་དེས་ལེགས་པར་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་སྒོམ་རིམ་དང་པོ་ལས། ཞི་གནས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་

ནི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འདི་ནི་ཞི་གནས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང་། ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག་ལས་ཀྱང་། སྣ་ཚོགས་སྣང་བའི་སེམས་དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་ཡིད་ཀྱི་བརྩོན་པ་སྤྲངས་ལ་ཞི་

གནས་བསྟོམ་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་ཏེ།

ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་པ་ནི་འདི་ནི་འདིའོ་ཞེས་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །གཞན་ཡང་སྡུར་དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལས། ཞི་གནས་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཉིད་ལ་བཞག་པ་ལ་སོགས་པ་མདོ་དང་ཤིང་ཏ་ཆེན་པོའི་གཞུང་མང་དུ་དངས་ནས་ཞི་གནས་ནི་ཅིར་

@356A ཞེས། །ཡང་མི་རྟོག་པ་ལ་ལན་མང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏེ། །དེས་ན་སྟོང་པ་ཉིད་བསྟོམ་པའི་མི་རྟོག་པ་ཞིག་དང་སྟོང་པ་ཉིད་རྩུང་ཟད་ཀྱང་མ་རྟོགས་པའི་མི་རྟོག་པ་གཉིས་ཡོད་པས། བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པ་བྱུང་ཚད་ཐམས་

ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོམ་དུ་གཟུང་བར་མི་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་འདི་རྣམས་ཀྱང་ཕྱོགས་ཙམ་བསྟན་པ་སྟེ། ལེགས་པར་འབད་ནས་བྱམས་པ་དང་ཐོགས་མེད་ལ་སོགས་པས་བཀལ་བའི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་སྒྲུབ་ལུགས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ།

དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་ཞི་གནས་སུ་ཡང་མ་སྒྲིབ་པའི་མི་རྟོག་པར་འཛོག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་འགའ་ཞིག་ལ་སྙིད་པའི་རྟ་བ་གཅོད་པའི་ལྷག་མཐོང་དུ་འབྱུང་ནས། དེ་ལ་དམིགས་མེད་དུ་རྟོམ་ནས་

དུས་རྣམས་འདས་པས་རང་གཞན་བསྟུ་བར་གདོན་མི་

ཟའོ། །མ་ཁས་གྱུབ་ཚད་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་ནས་ཞི་གནས་གསར་དུ་བསྟབ་པ་ན་འཇོག་སྟོམ་མི་རྟོག་པར་འཇོག་པ་ཁོ་ན་དང་། ལྷག་མཐོང་དང་པོར་བསྟབ་པ་ན་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་དཔྱད་དེ་བསྒོམ་པར་གསུངས་སྟང་

བ་ལ། རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་བདེན་འཛིན་དུ་བཟུང་ནས་དེ་ཐམས་ཅད་དོར་ཏེ། གཞུང་ཚད་ལྡན་རྣམས་ལས་ལེགས་པར་གོ་བརྟེག་ནས་བདག་མེད་པའི་ལྟ་བ་མ་རེར་བ་མ་རྣེད་ཀྱང་། ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པ་ལྟག་མཐོང་ཟབ་མོའི་དོན་སྒོམ་པར་བྱེད་པ་ནི།

རྒྱ་ནག་གི་མཁན་པོ་ཧྭ་ཤང་གི་ལུགས་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པ་ཁོ་ནར་སྟང་སྟེ། སྒོམ་རིམ་གསུམ་ཞེའ་ཏུ་ལྟོས་ཤིག་དང་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་བགྲོད་པའི་ཚུལ་སྟོན་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྟར་བཤད་

@356B བའི་མི་རྟོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཐོབ་པ་དེས་གསལ་བ་དང་། མི་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་ཅན་ཀྱི་མི་རྟོག་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་བསྒྲུང་བར་བྱའམ་ཞེ་ན། འདི་འདྲ་བའི་

ཀྱང་དེ་འཛིན་རྒྱུད་ལ་བསྒྲིད་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་འཇོམས་

པའི་ལྷག་མཐོང་བསྒྲིད་པའི་ཕྱིར་ཡིན་པས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་མ་བསྒྲིད་ན་ཀྱང་དེ་འཛིན་དེ་ལ་ཅི་ཙམ་གོམས་པར་བྱས་ཀྱང་། འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱང་སྤྲོང་བར་མི་ནུས་ན་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤྲོང་བ་ལྟ་

སྤྲོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། དེའི་ཕྱིར་ལྷག་མཐོང་བསྒོམ་པར་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་སྤྲོང་བའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་བཟློད་པའི་ལྷག་མཐོང་དང་། ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་རྩ་བ་ནས་སྤྲོང་བའི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་

གྱིས་བཟློད་པའི་ལྷག་མཐོང་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་ལམ་གོང་དུ་བཟློད་ཐབས་མེད་དེ། ཉན་ས་ལས། དེ་ལྟར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཐོབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་སྤྲོང་བའི་དགའ་བ་ཆུང་ངུ་ལ་ཞུགས་པ་དེའི་གོང་དུ་བཟློད་པར་བྱ་བ་ནི་གཞན་མེད་དེ།

གཉིས་ཁོ་ནར་ཟད་དོ། །གཉིས་གང་ཞེ་ན་འདི་ལྟ་སྟེ་འཇིག་རྟེན་པའི་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའིའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཞི་གནས་སམ་ཡིད་བྱེད་ཐོབ་པ་དེས་འཇིག་རྟེན་པའི་

ལམ་གྱི་ལྷག་མཐོང་ངམ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་

པའི་ལམ་གྱིས་འགྲོ་བའི་ལྷག་མཐོང་གང་བསྒོམ་ཡང་དེ་བསྒོམ་འདོད་པ་དེས། སྟར་ཐོབ་པའི་ཞི་གནས་དེ་ལ་ལན་མང་དུ་སྒོམ་པར་བྱེད་ལ། དེ་ལྟར་བསྒོམས་པ་ན་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་ སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་དེ་ཤིན་ཏུ་འཕེལ་ཞིང་ཞི་གནས་དེ་ཡང་

@357A ཞེས། །ཤིན་ཏུ་བརྟན་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་ཞི་ལྷག་གི་མཚན་མ་རྣམས་ལ་ཡང་མཁས་པར་བྱེད་ལ། དེའི་འོག་ཏུ་ལམ་གཉིས་གང་ཡང་རུང་བས་འགྲོ་འདོད་པ་དེ་ལ་རྩོམ་ པར་བྱེད་དེ། ཉན་ས་ལས། དེ་ལ་

ལས་དང་པོ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པ་དེ་ནི་བདག་འཛིག་རྟེན་པའམ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བགྲོད་པས་འགྲོ་བར་བྱའོ་སྙམ་ནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་ལ་ལན་མང་ དུ་བྱེད་དོ། །ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་ལན་མང་དུ་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་

དེ་ལྟར་ཉིན་མཚན་དེ་དང་དེ་དག་འདས་པས་དེའི་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཉིད་དེ་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པ་དང་ཡངས་པར་འགྱུར་རོ། །གང་གི་ཚེ་དེ་ཡི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དམ་ཞིང་

བརྟན་ལ་སྣ་བ་དང་དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་

ལ་མོས་པ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་དང་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་མ་རྣམས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་ཟིན་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་ན། དེ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་མམ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གང་གིས་འགྲོ་བར་འདོད་པ་དེ་

ལ་སྤྲོད་བ་རྣམ་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷག་མཐོང་ནི་ས་འོག་མ་ལ་རབ་པ་དང་། ས་གོང་མ་ལ་ཞི་བར་ལྟ་བའི་ཞི་རབ་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཀྱི་རྟོག་མོ། །འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལྷག་མཐོང་ཉན་

སར་གསུངས་པ་ནི་བདེན་བཞི་ལ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་དྲུག་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བལྟ་བའི་སྒོམ་སྟེ། གཅོད་པོ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བའོ། །དེ་ལྟར་སྟར་བཤད་པའི་ཞི་གནས་ཀྱི་ཡིད་བྱེད་དེ་ཐོབ་པ་ཚོ་དེ་ལ་འཇིག

@357B རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་མི་འགྲོ་ལ། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་འགྲོ་བའི་གང་ཟག་ཇི་འདྲ་ཡོད་པ་ནི། ཉན་ས་ལས། དེ་ལ་གང་དག་ཚེ་འདི་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ཁོ་ནས་

འབྲོ་བར་འགྲུར་ཞིང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་

གྱིས་མ་ཡིན་པའི་གང་ཟག་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། སྣུས་པ། བཞི་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་པ་ཐམས་ཅད་དང་ཆོས་འདི་པ་ཡིན་ཀྱང་། སྟོན་ཞི་གནས་སྒྲོད་སྒྲོད་པ་དབང་པོ་རྣུལ་པོ་དང་དེ་བཞིན་དུ་དབང་པོ་རྣོ་ཡང་དག་བའི་རྟ་བ་ཡོངས་

སུ་མ་སྨིན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཕྱི་མ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཐོག་བར་འདོད་ཅིང་ཆོ་འདི་ལ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལ་ཕྱི་རོལ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་སྟར་བཤད་པའི་ཞི་གནས་ཐོག་པ་ཐམས་ཅད་ནི་གང་ཟག་གི་

བདག་མེད་པ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱད་ནས་སྤྱོད་བ་མེད་དེ། དེ་དག་བདག་མེད་པ་ལ་མི་མོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡང་ན་ཞི་གནས་མི་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་ཙམ་ཞིག་སྤྱོད་ལ། ཡང་ན་ཞི་རབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལྷག་མཐོང་

བསྒོམ་པ་ཙམ་བྱེད་པས་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ཁོ་ནས་འབྱོ་བའོ། །ཆོས་འདི་པ་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་ཀྱང་སྟོན་ཞི་གནས་ཀྱི་འཇོག་སྒོམ་ཙམ་ཞིག་ལ་གོམས་པ་ཤས་ཆེར་བསྟེན་བསྟེན་པའི་

དབང་པོ་རྣལ་པོ་ཡིན་ན་ནི། སོ་སོར་

རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་དབྱད་ཅིང་ ནས་བསྒོམ་པ་ལ་མི་དགའ་བའམ། དགའ་ཡང་བདག་མེད་པའི་དོན་གོ་མི་ནུས་པས་ཆོ་དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ཁོ་ནས་འགྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། ཡང་ན་གནས་ཆ་དེ་ཁོ་ན་སྟོང་བར་

@358A ཞེས། །བྱེད་ལ། ཡང་ན་ནི་ཞི་རབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལྷག་མཐོང་ཙམ་ཞིག་བསྒོམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤང་པ་སངས་རྒྱས་པ་དབང་རྟོན་བདག་མེད་པའི་དོན་ཁོང་དུ་ཆུད་ཀྱང་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་

པའི་དགེ་རྩ་མ་སྨིན་པ་ཡིན་ནའང་ཆོ་དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་འཕགས་ལམ་བསྒྲུབ་མི་ནུས་པས་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ཁོ་ནས་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་ཡི། བདག་མེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་བསྒོམ་པར་མི་ནུས་

པ་མིན་ནོ། །བྱང་སེམས་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོག་པ་ཐ་མ་པ་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མའི་དུས་དེར་སྤྱོད་ལམ་ནས་བརྒྱང་སྟེ་ལམ་བཞི་རྒྱུད་ལ་བསྒྲུབ་ཀྱི། སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་

ཐོག་པའི་དུས་སུ་འཕགས་ལམ་མི་བསྒྲིད་

པས་ཆོ་དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་ཡི། བདག་མེད་པའི་དོན་མ་རྟོགས་པ་མིན་ནོ། །འདི་ནི་མཛོད་ལས། སྟོན་དང་བས་ཏུ་བྱང་ཆུབ་པ། །བསམ་གཏན་མཐའ་རྟེན་གཅིག་ལ་ཀུན། །དེ་ཡི་སྟོན་དུ་ཐར་ཚ་

མཐུན། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་གཞུང་གི་འཚང་རྒྱ་ཚུལ་ཡིན་གྱི། སྒོ་དཔོན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་རང་གི་བཞེད་པ་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཕྱི་རོལ་པ་ཞི་བཅས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་བསྒོམས་ནས་

ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་སྤོང་བ་དང་། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་བདག་མེད་པའི་དོན་བསྒོམས་ནས་ཉོན་མོངས་རྩ་བ་ནས་སྤོང་བ་གང་ཡིན་ཀྱང་ཐོག་མར་སྡུར་བཞག་པའི་ཞི་གནས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཐོབ་དགོས་པས་སྡུར་བཞག་

@358B པའི་ཞི་གནས་དེ་ནི་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀའི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་སྤོང་བའི་གཞིར་དགོས་ལ། དེར་མ་ཟད་ཐེག་ཆེན་པ་དང་ཐེག་དམན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་གང་གིས་

ཀུང་ཀིང་ངེ་འཛིན་དེ་བསྒྲུབ་དགོས་ཤིང་། ཐེག

ཆེན་པ་ལའང་སྟབས་དང་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀུང་ཞི་གནས་བསྒྲུབ་དགོས་པས་ཞི་གནས་འདི་ནི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལམ་བགྲོད་པའི་གཞིར་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ། །སྟབས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ནས་

བཤད་པའི་ཞི་གནས་ཀུང་ལྟའི་སྐུ་ལ་དམིགས་པའམ་ཕྱག་མཚན་ནམ་ཡི་གེ་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་ནས་སྟོང་ཐ་ལ་སོགས་པ་དམིགས་པའི་ཁྱད་པར་དང་བསྟུན་པའི་ཐབས་འགའ་ཞིག་གི་ཁྱད་པར་མ་གཏོགས་པ་ཀིང་ངེ་འཛིན་

གྱི་སྐྱོན་ལེ་ལོ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་སྤྱོང་དགོས་པ་དང་། དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་ལ་སོགས་པ་བསྟེན་ཚུལ་དང་། དེ་ནས་སེམས་དབུག་པ་འཐོབ་པ་དང་དེ་ལས་ཤིན་སྦྱངས་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་

པས་ཀིང་ངེ་འཛིན་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དགོངས་ནས་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཀིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ཞི་སྒོག་གི་ཀིང་ངེ་འཛིན་དུ་འདུ་བར་

གསུངས་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཁས་པར་འདོད་

པས་ཞི་ལྷག་གཉིས་ལ་མཁས་པར་བྱའོ། །དེ་འདྲ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞི་གནས་ཀྱི་ཡིད་བྱེད་དེ་བསྒྲིད་པའི་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་མང་ཡང་གཅོ་བོའི་དགོས་པ་ནི་ལྷག་མཐོང་གི་རྟོགས་པ་བསྒྲིད་པའི་ཆེད་ཡིན་ལ། ལྷག་མཐོང་ལ་ཡང་ཉོན་

@359A ཞེས། །མོངས་མངོན་གྱུར་ཙམ་ཞིག་སྤོང་བའི་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཕྱི་རོལ་པ་དང་ནང་པ་ཐུན་མོང་བ་དང་ནང་པའི་ཡང་ཐེག་པ་ཆ་ཚུང་ཐུན་མོང་བའི་ལྷག་མཐོང་ཞིག་དང་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་གཉན་ནས་

སྤོང་བའི་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལྷག་མཐོང་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་ཁོ་ནའི་ཁྲད་ཆོས་སུ་གྱུར་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། སྟ་མ་ནི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་གྱི་མེད་མི་རྟང་མིན་ལ། ཕྱི་མ་ནི་མེད་དུ་མི་རུང་

བའི་ཡན་ལག་ཡིན་པས་རྣམ་གྲོལ་དོན་དུ་གཉེར་བས་ནི་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ལྷག་མཐོང་བསྒྲིད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར་སྟར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཞི་གནས་བསམ་

གཏན་དང་པོའི་ཉིར་བསྟོགས་ཀྱི་སས་བསྟུས་པ་

ཞིག་ཐོབ་ན་དེ་ཡན་ཆད་ཀྱི་བསམ་གཏན་ནམ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཞི་གནས་མ་ཐོབ་ཀྱང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་བསྒོམས་པས་འཁོར་བའི་འཆིང་བ་མཐའ་དག་ལས་གྲོལ་བའི་ཐར་པ་འཐོབ་པར་ནུས་ལ། བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་

ཉིད་མ་རྟོགས་ཤིང་མ་བསྒོམས་ན་སྐར་བཞད་པའི་ཞི་གནས་དང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷག་མཐོང་གིས་ཅི་ཡང་མེད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་སྒིད་རྩེའི་སེམས་ཐོབ་ཀྱང་འཁོར་བ་

ལས་མི་ཐར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། བསྟན་འོས་བསྟན་བསྟོད་ཀྱི་ལན་མི་ལྡོན་པར་བསྟོད་པ་ལས། ཁྱོད་ཀྱི་ཆོས་ལ་མི་ཕྱོགས་པའི། །སྐྱེ་བོ་གཏི་མུག་གིས་ལྟོངས་པ། །སྒྱིད་རྩེའི་བར་དུ་སོང་ནས་ཀྱང་། །སྡུག

@359B བསྟལ་ཡང་འབྱུང་སྒྱིད་པ་བསྐྱེད། །ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་པའི་རྩེས་འགྲོ་བ། །བསམ་གཏན་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་ཀྱང་། །དཏུད་ཀྱི་མིག་རས་བཙའ་བཞིན་དུ། །སྒྱིད་པ་དག་ནི་བརྟོག་པར་

བགྱིད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་རྒྱུན་ཞུགས་

དང་ཕྱིར་འོང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཕགས་པའི་ལམ་འཐོབ་པའི་ལྷག་མཐོང་གི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཞི་གནས་ནི་སྔར་བཤད་པའི་ཞིག་གནས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཅིག་ཅར་བའི་

དག་བཅོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྔར་བཤད་པའི་ཞི་གནས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་བསྒོམས་པས་དག་བཅོམ་པ་ཐོབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྔར་བཤད་པའི་ཞི་གནས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱུད་ལ་སྟོན་དུ་མ་ཐོབ་ན་ཇི་

ལྟ་བའམ་ཇི་སྙེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་གི་རྣོགས་པ་དངོས་ནི་སྐྱེ་མི་སྲིད་པར་འགག་ཏུ་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རྣལ་འབྱོར་བློ་ན་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་ཀྱང་ཞི་རྣམས་པ་ཅན་གྱི་ཇི་སྙེད་པ་ལ་དམིགས་

པའི་ལྷག་མཐོང་དང་དེས་བསྟུབས་པའི་ཞི་གནས་མི་བསྒྱིད་ཀྱང་ཞི་གནས་ཅིག་བསྒྱིད་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་ཐོག་མར་སྐྱེ་བའི་མཚམས་ནི་བསྒྱིད་པའི་རིམ་པ་དང་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་

རིམ་པ་དང་པོའི་སྐབས་སུ་སྐྱེ་བ་

ཡིན་ནོ། །མདོར་བསྡུ་ན་སྟོན་དུ་ཞི་གནས་ཅིག་བསྒྲིད་ནས་དེ་ནས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལྷག་མཐོང་གིས་སྲིད་རྩེའི་བར་དུ་ལམ་རིམ་ཅན་དུ་བསྒོད་པ་དང་། བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་

@360A ཞེས། །ལྷག་མཐོང་གིས་ཐར་པའམ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་ལྟ་བགྱོད་དགོས་པ་ནི་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་སྤྱིའི་ཕྱག་རྒྱས་བཏབ་པ་ཡིན་པས་རྣལ་འབྱོར་པ་གང་གིས་ཀྱང་འདའ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་གོང་ནས་གོང་དུ་བགྱོད་པའི་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན་པའོ། །གསུམ་པ་ཁྱད་པར་དུ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་བགྱོད་ཚུལ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་བགྱོད་པའི་སྟོན་དུ་

ཞི་གནས་འཕོབ་དགོས་པར་བསྟན་པ་དང་། ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པའི་སྒོ་ནས་ཞི་རགས་ཀྱི་

རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་བསྒོམས་པས་ནི་སྤོན་དུ་

ཞི་གནས་སྔར་བཤད་པ་དེ་ཐོབ་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱུན་ལས། དེ་ཡིས་དེ་ནི་སྟེལ་བྱས་ནས། །འཕེལ་བ་རིང་དུ་འགྲོ་བ་ཡིས། །དངོས་གཞིའི་གནས་པ་དེས་འཐོབ་བོ། །ཞེས་སྔར་བཤད་པའི་སེམས་དགུ་པ་ཤིན་

སྣང་ངང་བཅས་པ་ཐོབ་པ་དེས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་སྟེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་གཞི་བསྒྲུབ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་སེམས་དགུ་པ་ནས་བརྒྱད་སྟེ་ཡིད་བྱེད་མ་ཐོབ་པའི་བར་དུ་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལས་དང་པོ་པ་ཡིན་ལ།

ཡིད་བྱེད་ཐོབ་ནས་ཉོན་མོངས་སྤྱོད་བར་འདོད་པས་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པའི་ཡིད་བྱེད་བསྒོམ་པ་ནི་ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་སྤྱོད་བའི་ལས་དང་པོ་པར་གསུངས་པས། མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་བསྒོམ་པས་སྤོན་དུ་ཡིད་བྱེད་ཐོབ་

@360B པ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ས་ལས། དེ་ལ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལས་དང་པོ་པ་ནི་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བ་ཉིད་ལ་ཇི་སྲིད་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མ་ཐོབ་ཅིང་། སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཉིད་ལ་མ་རེག་གི་བར་དུ་ལས་

དང་པོ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་སྦྱོང་བའི་

ལས་དང་པོ་པ་ནི། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཐོབ་པ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ལས་སེམས་སྦྱོང་བར་འདོད་པའི་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་ལ་བརྩམས་ཤིང་། ལེན་པ་ལ་གཏོར་མས་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་།

རྣལ་འབྱོར་གྱི་གནས་བཞི་པའི་འགོར་ཡང་ཡིད་བྱེད་ཐོབ་ནས་འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཚགས་བྱལ་གྱི་ལམ་བསྒོམ་པར་གསུངས་པས་སོ། །སྔར་བཤད་པའི་ཞི་གནས་དེས་སྟོན་དུ་བསྟུབས་ནས། དེ་ནས་འཇིག་རྟེན་

པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལྷག་མཐོང་བསྟུབས་ནས་ཉོན་མོངས་སྤྲོང་བའི་ཚུལ་ཤེན་ཏུ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་འདི་མངོན་པའི་བསྟན་བཅོས་གཞན་རྣམས་སུ་ཡང་གསལ་བར་མ་བྱུང་བས། སྟོན་གྱི་ཚེས་མངོན་པ་གོང་འོག་ལ་

མཁས་པར་སྣང་བའི་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྩེ་གཅིག་པའི་ཞི་གནས་སྟོན་དུ་བསྟུབ་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་སྤྲོང་བའི་ཚུལ་འདི་གསལ་བར་མ་ཐོན་སྣང་ངོ། །དེས་ན་ཉན་ས་

ནས་ཚའོད་པ་འདི་ལེགས་པར་མ་ངེས་ན། བསམ་

གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ལམ་གྱི་དམའ་ཞོས་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡིད་བྱེད་བྱུག་ཚའོད་པའི་ཐོག་མ་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་ཡིན་པས། ཉེར་བསྟོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་སེམས་ཐོག་མར་སྐྱེ་བ་ནི་

@361A ཞེས། །མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་ཡིན་ནོ་སྟམ་དུ་འཁྲུལ་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་བཟང་ན་ཤེན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། འདི་ལྟར་ཞི་གནས་མ་ཐོབ་པར་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་སྐྱེས་མེད་ལ། ཉེར་

བསྟོགས་དེ་མ་ཐོབ་ན་ཞི་གནས་མི་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་དང་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་དཔྱད་སྒོམ་ཡིན་པས། དེ་བསྒོམས་པས་ཞི་གནས་སྔར་མ་ཐོབ་པ་གསར་དུ་བསྒྲུབ་པར་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྔར་སའི་དངོས་གཞིའི་ལུང་དྲངས་པ་ལྟར་

འདོད་པའི་ཆོ་གཅིག་པ་ལ་ཞིན་སྣུངས་མེད་ལ་ཞིན་སྣུངས་མ་ཐོབ་ན་ཞི་གནས་མ་བྱུབ་པར་དགོངས་འགྲེལ་ལ་སོགས་པ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཉེར་བསྟོགས་དང་པོ་མ་ཐོབ་ན་ཞི་གནས་མི་

འཐོབ་བོ། །དེས་ན་ཉེར་བསྟོགས་དང་པོའི་ཡིད་བྱེད་དྲུག

གི་ཐོག་མ་ནི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ལྷག་མཐོང་བསྒོམ་པའི་འགོ་ཡིན་གྱི། ཉེར་བསྟོགས་དང་པོ་ཙམ་གྱི་ཐོག་མ་མིན་ཏེ། དེའི་གོང་དུ་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཞི་གནས་འགྲོ་དགོས་པས་སོ། །ཉེར་བསྟོགས་དང་པོས་བསྡུས་པའི་

ཏིང་ངེ་འཛིན་མ་ཐོབ་གོང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་འདོད་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས། གཞུང་ཆེ་བ་རྣམས་ནས་བཤད་པ་དང་བསྟུན་ན་ལྷག་མཐོང་ལྟ་ཞེག་ཞི་གནས་འཐོབ་པ་ཡང་ཤིན་ཏུ་ཉུང་བར་སྣང་ངོ། །ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་

འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ནི། སྔར་བཤད་པའི་ཞི་གནས་གསལ་བ་དང་མི་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་དུ་མ་དང་ལྡན་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་ལ་གོམས་པར་བྱས་ནས་ལྷག་མཐོང་གཉིས་གང་ཡང་མ་བསྒོམས་ན།

@361B འདོད་པ་ཁམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མངོན་བྱང་པ་ཡང་རེ་ཞིག་ལ་འགོག་པར་མི་རྟུས་ན་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྤོང་བ་ལྟ་ཅི་སྨོས། དེའི་ཕྱིར་འདོད་པ་ལས་ཆགས་

པ་དང་བྲལ་བའི་བསམ་གཏན་དང་པོ་འཐོབ་པར་འདོད་

ན་ཞི་གནས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །འོན་སྟར་ཞི་གནས་ཙམ་ལ་གོམས་པར་བྱས་ན་ཉོན་མོངས་པ་མངོན་གྱུར་འགོག་མེད་པར་བཤད་པ་དང་ཇི་ལྟར་མི་འགལ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ་སྟར་གྱི་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་

ལྷག་མཐོང་ཞི་གནས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་བསྡུས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། འདིར་ནི་ལྷག་མཐོང་གཉིས་ཀའི་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཉེར་བསྟོགས་དང་པོས་བསྡུས་པའི་ཞི་གནས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚགས་བྲལ་བསྟྲབ་པའི་ལྷག

མཐོང་དེ་ལ་ཡང་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གཉིས་ཀྱིས་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པའི་ཚུལ་གཉིས་ལས་འདིར་ནི་ལམ་ཕྱི་མའི་སྒོ་ནས་ཆགས་བྲལ་བསྟྲབ་ཚུལ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་རྟེན་ནི།

བདག་མེད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱི་རོལ་པ་དང་། ཆོས་འདི་པ་བདག་མེད་པའི་ལྟ་བ་དང་ལྡན་པ་གཉིས་ཀས་བསྒོམ་པ་ཡོད་དོ། །དེས་ལམ་ཇི་འདྲ་ཞིག་བསྒོམས་པས་ཉོན་མོངས་

སྟོང་བ་ནི། ཉན་ས་ལས། དེ་ལ་འདོད་

པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་བསྟོན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྟོས་སུ་འཐོབ་བོ། །བདུན་པོ་དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། སྣུས་པ། མཚན་ཉིད་

@362A ཀུཀ། །སོ་སོར་རིག་པ་དང་མོས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་རབ་ཏུ་དབེན་པ་དང་དགའ་བ་སྟད་པ་དང་དཔྱོད་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་སྟོར་བ་མཐར་ཐུག་པ་དང་སྟོར་བ་མཐར་ཐུག་པའི་འབྲས་བུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །ཞེས་

གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལ་ཐ་མ་ནི་འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ནས་དངོས་གཞི་ལ་ཞུགས་པའི་དུས་ཀྱི་ཡིད་བྱེད་ཡིན་པས་བསྟུབ་བྱ་ཡིན་ལ། སྟ་མ་དུག་ནི་སྟུབ་བྱེད་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་འདིར་བདག་མེད་པའི་དོན་བསྟོམས་ནས་

ཉོན་མོངས་སྟོང་བར་མི་བྱེད་ན་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་གིས་ལ་ཕབ་ནས་དེའི་དོན་བསྟོམས་ཏེ་ཉོན་མོངས་སྟོང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལ་ལམ་འདིས་འདོད་པ་ཁམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མངོན་བྱང་པ་གཞན་

ཡང་སྤྲོང་མོད་ཀྱང་། འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་

དང་བྲལ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་གསུངས་པས་གཙོ་བོར་འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོའི་སྐོ་ནས་སྤྲོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་འདོད་ཆགས་ནི་འདིར་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་ལ་འདུན་ཞིང་ཆགས་པ་ཡིན་པས། དེའི་གཉེན་པོར་འདོད་ཡོན་ལ་

སྐོ་དུ་མ་ནས་ཉེས་དམིགས་སུ་བལྟས་ཏེ། འདོད་ཆགས་དེ་ཡི་འཇིག་སྟངས་ཀྱི་ལྟོག་ཕྱོགས་བརྟང་བའི་སྐོ་ནས་གོམས་པར་བྱས་པས་འདོད་པ་ལས་ཆགས་པ་དང་འབྲལ་བར་བྱེད་པའོ། །འདི་ཡང་འདོད་པའི་སྐྱོན་དང་

བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡོན་ཏན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སོ་སོར་རིག་པ་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པའི་ངེས་པ་བརྟན་པོ་ཡོད་ཀྱང་། སྟོན་དུ་ཞེ་གནས་བླུབ་པ་མེད་ན་སྐྱོན་ཡོན་དེ་གཉིས་དཔྱོད་པ་ལ་ཇི་ཙམ་གོམས་པར་བྱས་

@362B ཀྱང་ཉོན་མོངས་སྤྲོང་མི་རུས་ལ། ཡང་ཞེ་གནས་བླུབ་ཀྱང་སོ་སོར་རིག་པས་དཔྱོད་པ་མ་བྱས་ན་དེ་ལ་ཇི་ཙམ་བསྒོམས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་སྤྲོང་མི་རུས་པས་ཞེ་ལྷག་གཉིས་ཀ་བསྒོམས་

པའི་སྒོ་ནས་སྤང་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་ཉོན་མོངས་

སྤྲོང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །དེ་ལྟར་ནས་གོང་འོག་གི་སྐྱོན་ཡོན་སོ་སོར་འབྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་རབ་ཏུ་རིག་པ་ནི་རེས་འགའ་ཐོས་པ་དང་རེས་འགའ་བསམ་བྱུང་དུ་འགྱུར་བས་ཐོས་བསམ་འདྲེས་མའོ། །དེ་ལྟར་གོམས་

ལས་ཐོས་བསམ་ལས་འདས་ནས་བསྒོམ་པའི་རྣམ་པས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཞི་གནས་ཀྱི་དོན་དེ་ལ་མོས་པར་བྱེད་པ་ནི་མོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡིད་བྱེད་དོ། །འདིར་ཉན་ས་ལས། མཚན་མ་དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་ཞི་གནས་དང་ལྷག

མཐོང་སྒོམ་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཡིད་བྱེད་དྲུག་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་ཞི་ལྷག་བསྒོམ་པར་གསུངས་ལ། ཡིད་བྱེད་དང་པོའི་སྐབས་སུ་དོན་ལ་སོགས་པའི་གཞི་དྲུག་ལ་དམིགས་པར་གསུངས་པ་དེ། སྐབས་གཞན་དུ་ལྷག

མཐོང་དུ་ལན་མང་པོར་གསུངས་པས་འདི་དག་བདག་མེད་པའི་ལྟ་བ་བསྒོམ་པ་མིན་ཡང་ལྷག་མཐོང་དུ་མི་འགལ་ལོ། །དེས་ན་ཡིད་བྱེད་འདི་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་

བསྒོམས་ནས། ཉོན་མོངས་སྤྲོང་བ་ཡིན་པས་དེའི་བསྒོམ་

ཚུལ་ནི། ཞི་རགས་སོ་སོར་ཕྱེ་བའི་དོན་དེ་ཉིད་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་དཔྱོད་པ་ནི་ལྷག་མཐོང་བསྒོམ་པ་ཡིན་ལ། ཡང་དཔྱད་པའི་མཐར་ཞི་རགས་ཀྱི་དོན་དེ་ལ་རྟེ་གཅིག་ཏུ་འཇོག་པ་ནི་ཞི་གནས་བསྒོམ་པའོ། །དེ་ལྟར་བསྒོམ་པའི་ཡིད་བྱེད་གཉིས་པ་

@363A ཞེས། །དང་དང་པོ་ནི་སྡུན་འབྱིན་པའི་གཉེན་པོའོ། །དེ་ལྟར་ཞི་ལྷག་གཉིས་རེ་མོས་སུ་བསྒོམ་པ་གོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་གཉེན་པོ་སྒྲིས་པ་ན་རབ་ཏུ་དབེན་པའི་ཡིད་བྱེད་ཅེས་བྱའོ། །

ཡང་ཞི་ལྷག་སྤྲེལ་མར་བསྒོམས་པས་ཉོན་མོངས་འབྱིང་སྤྲོང་བར་ཆུས་པ་ན་དགའ་བ་སྟུད་པའི་ཡིད་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་དགེ་བ་ལ་སྦྱོར་བ་ལ་གེགས་བྱེད་པའི་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་པ་དང་། དེ་ལས་ལངས་པའི་སྐབས་

སུ་མི་རྟུག་བར་མཐོང་བ་ན་དེ་ཁོ་བོས་ཉོན་མོངས་སྤངས་སོ་སྐྱམ་དུ་རྟོག་པ་རྩིང་པོ་མི་བྱེད་པར་དཔྱོད་པར་བྱེད་དེ། ཅི་བདག་འདོད་པ་ལ་འདུན་པའི་ཚགས་པ་དང་མ་བྲལ་བཞིན་དུ་མི་རྟུག་

ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་ཚགས་པ་དང་བལ་ནས་མི་རྒྱུ་བ་

ཡིན་སྨམ་ནས་དེ་སད་པའི་ཕྱིར་དུ་ཚགས་ཡུལ་ཤིན་ཏུ་སྡུག་པ་ཞིག་ལ་དམིགས་པ་ན་ཚགས་པ་སྐྱེ་བར་མཐོང་ནས། དེ་སྲང་བའི་ཕྱིར་དུ་བསྒོམ་པ་ལ་དགའ་བར་བྱེད་པ་ནི་དཔྱོད་པའི་ཡིད་བྱེད་དོ། །འདིས་ནི་མ་སྲངས་པ་ལ་སྲངས་སོ་སྨམ་པའི་

ང་རྒྱལ་སྤོང་ངོ། །དེ་ནས་ཡང་སྟར་ལྟར་ཞི་རཚས་ཀྱི་དོན་ལ་སོ་སོར་དཔྱོད་པ་དང་དཔྱད་པའི་མཐར་རྩེ་གཅིག་ཏུ་འཇོག་པ་གཉིས་ཀ་བྱས་ཤིང་བསྒོམས་པས། འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཆུང་ངུའི་གཉེན་པོར་སྐྱེས་པ་ན་སྤྲོར་བ་མཐར་

ཐུག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཡིད་བྱེད་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་དང་དྲུག་པ་ནི་ཉོན་མོངས་སྤྲོང་བའི་གཉེན་པོའོ། །དེ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་ཆུང་ངུ་སྣང་བ་ན་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་ཐམས་ཅད་བཅོམ་ནས་རེཞིག་ལ་ཟུང་ཟད་

@363B ཀྱང་མི་རྒྱུ་བར་བྱེད་དེ། ས་བོན་གཏན་བཅོམ་པ་ནི་མིན་ནོ། །ཚུལ་འདིས་ཅི་ཡང་མེད་པ་མན་ཆད་ལ་ཆགས་པ་དང་བལ་བར་བྱེད་ལ། སྲིད་རྩེའི་ཉོན་མོངས་ནི་མངོན་གྱུར་ཀྱང་འགོག་

མི་རྒྱས་པས་འཁོར་བ་ལས་བརྒལ་བར་མི་རྒྱས་སོ། །འོན་

ཀྱང་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྟ་ཡང་འཐོབ་པར་བྱེད་དེ། འདི་དག་ནི་ཆོག་མངས་པས་འཇིགས་པས་མ་བྱིས་ཏེ། རྒྱས་པར་ཉན་ས་ན་བཞུགས་པས་དེར་བལྟ་བར་བྱའོ། །བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པའི་དངོས་གཞི་བསྟན་ཚུལ་འདི་

རྣམས་ད་ལྟ་མེད་པས་དེ་དག་གིས་གོལ་སར་འཁྱེད་ས་མེད་མོད་ཀྱང་། འདི་རྣམས་ལ་ཆོག་སྤྲི་ཙམ་དུ་མ་སོང་བའི་གོ་བསྟེས་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་གཞན་གྱི་གོལ་ས་གཅོད་པ་ལ་ཞིན་ཏུ་ཕན་པར་སྣང་ངོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་བཞིའི་

ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྟ་ནི་ཕྱི་རོལ་པ་དང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པས་དེ་འདྲ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་ཀྱང་། དེ་ཙམ་གྱིས་འཁོར་བ་ལས་མི་གྲོལ་བར་མ་ཟད། དེ་དག་གིས་ཀྱང་འཁོར་བར་འཆིང་བས་ཞི་གནས་ཙམ་གྱིས་

ཆོག་ཤེས་མི་བྱ་བར་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ལྷག་མཐོང་བདག་མེད་པའི་ལྟ་བ་བཙལ་བར་བྱའོ། །བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་གཞི་བསྟན་ལུགས་རྣམས་རྒྱས་པར་མ་ཤེས་ནའང་།

སྔར་ཨཱདྷ་པའི་ཞི་གནས་སམ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་

བ་དེའི་བསྒྲུབ་ལུགས་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པའི་མདོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ནས་སེམས་འཇོག་ཚུལ་དགུ་གསུངས་པ་དབུ་མའི་སྒོམ་རིམ་དུ་བཀོད་པ་སྟར་དྲངས་པ་དང་། དེའི་དགོངས་པ་མདོ་སྡེའི་རྒྱུན་དུ་བཀལ་བ་དང་། འཕགས་པ་

@364A ཞེས། །ཐོགས་མེད་ཀྱིས་བྱང་ས་དང་མངོན་པ་གོང་མ་དང་གཅན་ལ་དབབ་པ་བསྟུབས་མདོར་བསྡུས་ཏེ་གསུངས་ཤིང་། བསྟུབ་བ་ལས་ཞི་ལྷག་གཉིས་ཉན་ས་ལ་ཞུགས་འཕངས་མཛད་པ་ལྟར། ཉན་ས་ན་རྒྱས་པར་བཀལ་

བ་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དབུ་མའི་སྒོམ་རིམ་དང་། ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག་ཏུ་གསུངས་པ་དང་། གཞན་ཡང་དབུས་མཐའ་ཤས་སྦྱོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད། ཉེས་པ་ལྔ་སྦྱོང་ཚུལ་དང་བཅས་པས་ཞི་གནས་བསྒྲུབ་ལུགས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་

སྣོང་པོ་རྣམས་ལེགས་པར་བརྟགས་ཏེ་རང་བཟོ་དང་བྲལ་བར་བསྟེན་པ་ཙམ་རེ་རེས་པར་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། འདི་རྣམས་བསམ་གཏན་པ་ཁ་ཅིག་ལ་ནི་མིང་ཙམ་ཡང་མི་འདུག་ལ། ཁ་ཅིག་

ལ་སྟོན་གཞུང་ཆེ་བ་ལ་སྣང་སར་པའི་

དུས་སུ་ཆོག་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་། དོན་ལེགས་པར་མ་གོ་བས་ཕྱིས་ཉམས་ལེན་གྱི་ཚེ། དགོས་པ་མེད་པར་མཐོང་ནས་རྩེས་མེད་དུ་དོར་ཏེ་བསྒྲུབས་པས། གོ་བ་ལེགས་པར་དམིགས་མ་ཕྱེད་པའི་

རྒྱས་སུ་ཞི་གནས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་བསྡུར་

རུང་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རེ་ཐོབ་པ་ན། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་འཛིན་པར་སྣང་ལ། ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐུན་མོང་བ་སེམས་དགུ་པ་ཙམ་ཞིག་ཐོབ་ན། རྣལ་འབྱོར་བྱ་མེད་ཀྱི་

རྩོགས་རིམ་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་བྱུང་བར་འདོད་

པ་དང་། མཉམ་རྗེས་འདྲེས་ནས་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུན་མི་འཆད་དུ་འདོད་པ་མང་ངོ། །སྔར་བཤད་པ་རྣམས་ལ་ངེས་པ་ལེགས་པར་རྟེད་ན་ནི་དམིགས་མེད་དང་། མཚན་མེད་དང་ངེས་དོན་བསྟོམ་པ་ལ་སོགས་པའི་མིང་སྣན་སྣན་

@364B བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་འགྲུལ་བར། ཉིང་ངེ་འཛིན་དེའི་དོན་གང་དུ་སོང་ཤེས་ནས་ལམ་གྱི་གོལ་ས་དང་མ་གོལ་ས་ཤེས་པར་འགྱུར་བས། གཞུང་ཚད་ལྡན་དེ་དག་ནས་གསུངས་

པའི་ཀིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསྟན་པའི་རིམ་པ་ལ་མཁས་པར་

བྱའོ། །འདིར་སྟེས་པ། མདོ་དང་དགོངས་འགྲེལ་བསྟན་བཅོས་ཆེན་མོ་ལས། །ལེགས་གསུངས་ཀིང་འཛིན་བསྟན་པའི་རིམ་པ་ནི། །རྩོད་བྱེད་བརྒྱི་བས་བློ་གྲོས་ཆུང་རྣམས་ཀྱིས། །ཇི་བཞིན་མ་ཏྲོགས་རང་གི་བློ་ཡི་སྐྱོན། །གཞན་ལ་

བསྒོས་པས་གཞུང་བཟང་དེ་དག་ལ། །མི་རྟོག་སྐྱོང་བའི་གདམས་པ་མེད་སྨམ་ནས། །ཡོད་པའི་གཞུང་དུ་མ་བཙལ་མེད་པའི་སར། །འབད་པ་དུ་མས་ཆོལ་ཞིང་རྟེད་པར་སེམས། །དེ་འདྲས་ཕྱི་རོལ་པ་དང་ནང་པ་ཡི། །ཀིང་འཛིན་རྣམས་

ཀྱང་ཕྱེད་པར་མི་འགྱུར་ན། །ཐེག་པ་མཆོག་དང་ཐེག་པ་དམན་པ་དང་། །རྩ་རྩེའི་ཐེག་དང་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་ཡི། །ཀིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཁྱད་པར་གང་ཡིན་པ། །ཇི་བཞིན་ཕྱེད་པར་འགྱུར་བསྟོས་ཅི་དགོས། །ཚུལ་དེ་མཐོང་ནས་གཞུང་ལུགས་ཆེན་མོ་

ཡི། །ཀིང་འཛིན་སྐྱོང་ཚུལ་གོ་སྟའི་ངག་གིས་བཤད། །གཞུང་ལུགས་ཆེ་ལ་ལོ་མང་སྨྲངས་པ་ཡི། །བྱོགས་དག་རང་གི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ། །དོར་ནས་གཞན་གྱི་མཆིང་བུ་ལེན་

པར། །རང་ལ་རིན་ཆེན་ཡོད་པ་མཐྱེན་པར་མཛོད། །བྱིད་ཀྱིས་སྨྱངས་པའི་

གཞུང་ལས་གདམས་པའི་དོན། །ལོགས་སུ་མེད་པ་གཟིགས་ནས་ཐུབ་དབང་གིས། །མང་དུ་ཐོས་པ་ནགས་ན་བདེ་འོ་ཞེས། །གསུངས་པ་དེ་ཡི་དོན་ལའང་དཔྱོད་པར་རིགས། །ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་འཇོག་པའི་ཞི་གནས་ལམ། །དང་པོར་བསྟུབ་པའི་

@365A ཞེས། །ཚུལ་དང་གྲུབ་པའི་ཚད། །ལེགས་པར་དམིགས་ཕྱེད་གོ་བ་མ་རྟེད་ཀྱང་། །སྟོང་རྩས་ཙམ་ལ་རེ་བའི་བསམ་གཏན་པ། །དེ་དག་གིས་ཀྱང་ད་དུང་མ་ཁས་པ་ལ། །བརྟེན་ནས་སྐྱོང་ཚུལ་ཇི་བཞིན་ཤེས་པར་མཛོད། །དེ་ལྟ་

མིན་ན་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ། །རེ་ཞིག་ངལ་བསོ་བྱས་ན་གནོད་པ་ཆུང་། །དེ་ལྟར་བྱམས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི། །གཞུང་གིས་ཞི་གནས་བསྟུབ་པའི་ཚུལ། །ཡཁད་པ་འདི་ཡང་རྒྱལ་བ་

ཡི། །བསྟན་པ་རིང་དུ་གནས་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་

ཀྱི་རིམ་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་པས། བསམ་གཏན་ཀྱི་ངོ་བོ་ཞི་གནས་ལ་ཇི་ལྟར་བསྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ཡཁད་ཟིན་ཏོ།། ༥ །།དེ་ལྟར་ཡཁད་ཟིན་པ་ལྟར་སེམས་དམིགས་པ་

གཅིག་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་ལྟར་བཞག་པས་

གང་བཞག་ཀུ་སྡོད་པའི་མི་རྟོག་པ་དང་། དེ་ཡང་བྱིང་བ་དང་བྲལ་བའི་གསལ་བ་དང་། ཕན་ཡོན་གྱི་ཁྱད་པར་དགའ་བདེ་དང་བཅས་པའི་ཞི་གནས་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་མི་བྱ་བར། དེ་ཙོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ངེས་པའི་ཤེས་རབ་

བསྒྲིད་ནས་ལྷག་མཐོང་བསྒོམ་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཏིང་ངེ་ཟེའི་དེ་ཙམ་ནི་སྙ་སྟེགས་དང་ཡང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པས་དེ་ཙམ་ལ་གོམས་པར་བྱས་ཀྱང་དེ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་མི་སྤོང་བས་སྲིད་པ་ལས་

གྲོལ་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྒོམ་རིམ་དང་པོ་ལས། དེ་ལྟར་དམིགས་པ་ལ་སེམས་བརྟན་པར་བྱས་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཤེས་པའི་སྣང་བ་བྱུང་བས་ཀུན་ཏུ་རྟོང་པའི་ས་

@365B བོན་ཤིན་ཏུ་སྤོང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་སྙ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་བཞིན་དུ་ཏིང་ངེ་ཟེའི་ཙམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །མདོ་སྡེ་ལས་ཇི་སྐད་དུ། འཇིག་རྟེན་

དག་ནི་ཏིང་འཛིན་སྒོམ་བྱེད་ཀྱང་། །དེ་ནི་བདག་ཏུ་འདུ་ཤེས་

འཇིག་མི་བྱེད། །དེ་ནི་ཉོན་མོངས་ཕྱིར་ཞིང་རབ་འཁྲུག་སྟེ། །ལྷག་སྤྱོད་ཀྱིས་ནི་ཏིང་འཛིན་འདིར་བསྒོམས་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ཏིང་འཛིན་སྒོམ་བྱེད་ཀྱང་ཞེས་པ་ནི་སྔར་བཤད་པའི་མི་རྟོག་པ་དང་གསལ་

བ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནོ། །དེ་བསྒོམས་ཀྱང་བདག་འཛིན་སྤྲོང་མི་ནུས་པ་ནི། དེ་ནི་བདག་ཏུ་འདུ་ཤེས་འཇིག་མི་བྱེད། །ཅེས་པའོ། །བདག་འཛིན་མ་སྤྲངས་པས་དགེའོ་ཡང་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ནི། ཉོན་མོངས་ཕྱིར་

ཡང་རབ་ཏུ་འཁྲུག །ཅེས་པའོ། །འོ་ན་ཇི་འདྲ་ཞིག་བསྒོམས་པས་ཐར་པ་འཐོབ་སྨམ་ན། ལུང་དེའི་འཇུག་དེ་མ་ཐག་ཉིད་དུ་སྟར་དྲངས་པ་ལྟར། གལ་ཏེ་ཆོས་ལ་བདག་མེད་སོ་སོར་

རྟོག །ཅེས་སོགས་ཏེ་གལ་ཏེ་བདག་མེད་པའི་ཆོས་ལ་སོ་སོར་

བརྟགས་ནས་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་གོ་བའི་ཤེས་རབ་བསྒྲུབ་པ་དང་། སོ་སོར་དེ་བརྟགས་གལ་ཏེ་བསྒོམ་པ་ནི། །ཞེས་བདག་མེད་པའི་ལྟ་བ་རྣེད་ནས་ལྟ་བ་དེ་སྒྲུབ་ཞིང་བསྒོམ་པ་ནི། དེ་ནི་སྐྱ་དན་

འདས་ཐོབ་འབྲས་བུའི་རྒྱུ། །ཞེས་སྨྲ་ངན་ལས་འདས་

པའམ། ཐར་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་དེ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ། །འོ་ན་དེ་བསྟོམས་པས་ཐར་པ་འཐོབ་པ་ལྟར། དེ་མེད་པར་གཞན་ཞིག་བསྟོམས་པས་ཀྱང་ཐར་པ་འཐོབ་བམ་སྙམ་ན། རྒྱུ་གཞན་གང་ཡིན་དེས་ནི་ཞེར་མི་འགྱུར། །ཞེས་དེ་ལས་གཞན་པའི་

@366A ཞེ། །ལམ་བསྟོམས་ཀྱང་དེ་མེད་ན་སྤྱག་བསྔལ་དང་ཉོན་མོངས་ཞི་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས། བདག་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ཁོ་ན་སྤོད་པའི་རྩ་བ་གཅོད་བྱེད་དུ་ཤེན་ཏུ་གསལ་བར་བསྟན་པ་འདི་དབུ་མའི་སྐོམ་རིམ་དུའང་། ཀྱ་

ཤང་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་དྲངས་པས་འདི་ལ་ངེས་པ་རྣེད་དགོས་ཏེ། སྐུ་སྤྲེགས་ཀྱི་དྲང་སྲོང་རྣམས་ལའང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་བདག་མེད་པའི་ལྟ་བ་མེད་པས་འཁོར་བ་ལས་ཐྲུང་ངོད་

ཀྱང་བརྒལ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྐར་དྲངས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྲི་སྐྱོད་ལས་ཀྱང་གསུང་རབ་ནས་བཤད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་ཤེས་པར་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཙམ་གྱིས་ཆོག་

ཤེས་བྱས་ནས་དེ་ལ་ཟབ་མོའི་དོན་

བསྒོམ་པའི་ལམ་དུ་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་བྱས་པས་འཁོར་བ་ལས་མི་གྲོལ་བ་དང་། ངས་དེ་ལ་དགོངས་ནས་གཞན་ལས་ཐོས་པ་ནི་རྣ་ཤི་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །ཞེས་སྨོན་པ་རང་གིས་རང་གི་དགོངས་པ་བླངས་

ནས་གསལ་བར་བཤད་དེ། གཞན་ལས་ཐོས་པ་ནི་གཞན་ལས་བདག་མེད་འཚད་པ་ཐོས་པའོ། །དེས་ན་ཕྱི་ནས་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་ལ་བདག་མེད་པའི་དོན་ཉན་པའི་ཐོས་བསམ་མ་བྱས་པར་ནས་སྒྲིའོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པ་དགག

པའི་ཕྱིར་དུ་གཞན་ལས་ཐོས་པ་ནི་ཞེས་སོགས་གསུངས་པར་གདོན་མི་ཟའོ། །སྒྲིས་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ནི་ལ་ལས་དངོས་སུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན། དངོས་སུ་མི་སྟོན་པ་རྣམས་ཀྱང་བརྒྱད་ནས་དེ་ལ་གཞོལ་ཞིང་འབབ་

@366B པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཤེས་པའི་སྣང་བ་མ་བྱུང་བར་དུ་རྣོངས་པའི་སྐན་པ་མི་ལྡོག་ཅིང་། བྱུང་ན་ལྡོག་པས་སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཞི་གནས་ཙམ་གྱིས་ནི་ཡེ་ཤེས་དག་པར་མི་འགྱུར་

ལ། རྟོངས་པའི་སྐྱན་པའང་མི་ལྡོག་གོ ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བདག

མེད་པའི་དོན་ངེས་པའི་ཤེས་རབ་བསྒོམ་བར་བྱའོ་སྟམ་དུ་ཤེས་རབ་གདོན་མི་ཟ་བར་བསྒོམ་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། སྒོམ་རིམ་བར་པ་ལས། དེ་ནས་ཞི་གནས་གྲུབ་ནས་ལྷག་མཐོང་བསྒོམ་པར་བྱ་སྟེ་འདི་སྟམ་དུ་བསམ་པར་བྱའོ། །བཅོམ་ལྡན་

འདས་ཀྱི་བཀའ་ཐམས་ཅད་ནི་ལེགས་པར་གསུངས་པ་སྟེ། མངོན་སུམ་དུའམ། བརྒྱུད་པས་དེ་ཁོ་ན་མངོན་དུ་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་དེ་ཁོ་ན་ལ་གཞོལ་བ་ཉིད་དོ། །དེ་ཁོ་ན་ཤེས་ན་སྣང་བ་བྱུང་བས་སྐྱན་པ་བསལ་བ་བཞིན་དུ་ལྟ་བའི་དྲྭ་

བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞི་གནས་ཙམ་གྱིས་ནི་ཡེ་ཤེས་དག་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། སྒྲིབ་པའི་སྐྱན་པའང་མི་འགྱུར་གྱི། ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ལེགས་པར་བསྒོམས་ན་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར། །དེ་ཁོ་ན་

རྟོགས་པར་འགྱུར། ཤེས་རབ་ཁོ་ནས་སྒྲིབ་པ་ཡང་དག་པར་སྤོང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟ་བས་ན་བདག་གིས་ཞི་གནས་ལ་གནས་ཏེ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཡོངས་སུ་བཙལ་བར་བྱའོ། །ཞི་

གནས་ཙམ་གྱིས་ནི་ཆོག་པར་འཛིན་པར་མི་བྱའོ། །དེ་ཁོ་ན་

ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དོན་དམ་པར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དེ། ཞེས་སོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་ཡང་ཕར་ཕྱིན་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཤེར་ཕྱིན་གྱིས་རྟོགས་པ་ཡིན་གྱི། བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པས་

@367A ཞེས། །རྟོགས་པར་མི་རྒྱས་པས་བསམ་གཏན་ཙམ་ལ་ཤེར་ཕྱིན་དུ་མ་འཐུལ་པར་བྱས་ནས་ཤེས་རབ་བསྒྲུབ་དགོས་ཏེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་

མཆིས་པ་ཉིད་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གང་གིས་འཛིན་པ་ལགས། སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པས་འཛིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་དགོངས་ནས་སྤྱར་དྲངས་པ་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་དང་བ་བསྟོམ་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་།

ཤེས་རབ་མི་གནས་ན་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་ལ་དད་པ་ཐེག་ཆེན་ལ་ཇི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་ངེས་པར་འབྱུང་བ་རང་མི་སྣང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་གཉིས་པ་ལྟག་མཐོང་

ལ་བསྒྲབ་པའི་ཚུལ་ལ་བཞི། ལྷག་མཐོང་

གི་ཆོགས་བསྟེན་པ་དང་། ལྷག་མཐོང་གི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། ལྷག་མཐོང་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་དང་། བསྒོམས་པས་ལྷག་མཐོང་གྲུབ་པའི་ཚད་དོ། །དང་པོ་ནི། གསུང་རབ་ཀྱི་གནད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཁྱེན་པའི་མཁས་པ་

བསྟེན་ནས་དེ་མ་མེད་པའི་གཞུང་ལུགས་མཉན་ཏེ། ཐོས་པ་དང་བསམས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷ་བསྟེད་པ་ནི་ལྷག་མཐོང་གི་རྒྱུའི་ཆོགས་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལ་ཕྱ་ཐག་ཆོད་

པའི་ལྷ་བ་མེད་ན་ཇི་ལྟ་བ་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་གི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འདྲ་བའི་ལྷ་བའང་དྲང་དོན་ལ་མི་རྟོན་ངེས་དོན་ལ་རྟེན་པ་ཞེག་གིས་བཅོལ་དགོས་པས་དྲང་ངེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཤེས་ནས་ངེས་དོན་གྱི་གསུང་

@367B རབ་ཀྱི་དོན་ཁོང་དུ་ཆུད་དགོས་ལ། འདི་ཡང་ཚད་མར་གྱུར་པའི་ཤེང་རྟའི་སྡོལ་འབྱེད་ཆེན་པོ་ཞེག་གིས་དགོངས་པ་བཀླལ་བའི་བསྟན་བཅོས་ལམ་བརྟེན་ན་དམུས་ལོང་ལོང་ཁྱིད་མེད་

པར་ཉམ་ང་བའི་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་བ་དང་འདྲ་བས་དགོངས་

འགྲེལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ལ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་ལ་བརྟེན་པར་བྱ་བའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་པའི་སྐྱེ་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཟབ་མོའི་

དོན་འགྲེལ་བར་མདོ་རྒྱུད་དུ་མ་ནས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་ལུང་བསྟན་པའི་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཅེས་ས་གསུམ་ན་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་དེ་ཡིན་པས། དེའི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་བཙལ་བར་བྱའོ། །འདི་ལ་

གསུམ། དྲང་དོན་དང་ངེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱུང་བ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་གཉན་ལ་འབེབས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་འདོད་པ་

རྣམས་ཀྱིས་ནི་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ལ་བརྟེན་དགོས་ལ། གསུང་རབ་ཀྱང་གདུལ་བྱ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་བསམ་པའི་དབང་གིས་སྣ་ཚོགས་པ་ཡིན་པས་ན་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་ཟབ་མོའི་དོན་

བཙལ་བར་བྱ་སྟམ་ན།

ངེས་པའི་དོན་གྱི་གསུང་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །འོ་ན་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་ངེས་དོན་དང་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་དྲང་དོན་ཡིན་སྟམ་ན། འདི་ནི་བརྗོད་བྱའི་སྐོར་ནས་བཞག་སྟེ། དོན་དམ་པ་སྟོན་པ་ནི་ངེས་

@368A ཞེས། །པའི་དོན་དང་ཀུན་རྫོབ་སྟོན་པ་ནི་དྲང་བའི་དོན་གྱི་གསུང་རབ་ཀུ་བརྒྱད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་ལས། ངེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ནི་གང་དྲང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ནི་གང་ཞེ་

ན། མདོ་སྡེ་གང་དག་ཀུན་རྫོབ་སྐྱབ་པ་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་དྲང་བའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །མདོ་སྡེ་གང་དག་དོན་དམ་པ་སྐྱབ་པ་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་ངེས་པའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །མདོ་སྡེ་གང་དག་ཚིག་དང་ཡི་གེ་སྣ་ཚོགས་བསྟན་

པ་དེ་དག་ནི་དྲང་བའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །མདོ་སྡེ་གང་ཟབ་མོ་བལྟ་དཀའ་བ་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་ངེས་པའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །འོ་ན་ཀུན་རྫོབ་བསྟན་པས་དྲང་

དོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཀུན་རྫོབ་སྟོན་ལུགས་

དེ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ལ། དོན་དམ་བསྟན་པས་དེས་དོན་དུ་འགྲོ་བའི་དོན་དམ་སྟོན་ལུགས་ཀྱང་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་ཞིག་ཡིན་སྣམ་ན། འདི་ཡང་མདོ་དེ་ལས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བསྟན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། མདོ་སྡེ་གང་དག་བདག

དང་སེམས་ཅན་དང་སྲོག་དང་གསོ་བ་དང་སྐྱེས་བུ་དང་གང་ཟག་དང་ཤེད་ལས་སྐྱེས་པ་དང་ཤེད་བུ་དང་བྱེད་པ་པོ་དང་ཚོར་བ་པོ་སྐད་སྙ་ཚོགས་ཀྱིས་བཤད་པར་བྱ་བ་བདག་པོ་མེད་པ་ལ་བདག་པོ་ལྟ་བུར་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་དྲང་བའི་

དོན་ཞེས་བྱའོ། །མདོ་སྡེ་གང་དག་སྟོང་པ་ཉིད་དང་མཚན་མ་མེད་པ་དང་སྨོན་པ་མེད་པ་དང་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པ་དང་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་དང་སེམས་ཅན་མེད་པ་དང་སྲོག་མེད་པ་དང་གང་ཟག་མེད་པ་དང་བདག་པོ་མེད་པ་རྣམ་

@368B པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྟོན་པ་དེ་དག་ནི་དེས་པའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་བདག་མེད་པ་དང་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སོགས་སྤྲོས་པ་རྣམ་པར་བཅད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོན་པ་རྣམས་དེས་དོན་དང་བདག་

ལ་སོགས་པ་སྟོན་པ་དང་དོན་དུ་གསུངས་པས། བདག་མེད་པ་

དང་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སོགས་དོན་དམ་དང་། སྐྱེ་བ་སོགས་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱང་། སྟོང་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པས་བཤད་པ་ལྟར། །དེས་དོན་མདོ་སྡེ་དག་གི་བྱེ་བྲག་ཤེས། །གང་ལས་

སེམས་ཅན་གང་ཟག་སྐྱེས་བུ་བསྟན། །ཆོས་དེ་ཐམས་ཅད་དང་བའི་དོན་དུ་ཤེས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དབུ་མ་སྣང་བ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟ་བས་ན་དོན་དམ་པ་བརྗོད་པ་ཁོ་ན་ངེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། བརྫུན་པ་ནི་དང་བའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་

བྱ་བར་ཁེང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །འཕགས་པ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ཡི་ཤེས་སྣང་བའི་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། ངེས་པའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའང་འཕགས་

པ་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་ལས་ངེས་པའི་དོན་ནོ་ཞེས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལྟ་བས་ན་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཁོ་ན་དོན་དམ་པའོ་ཞེས་བྱ་བར་ངེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་དབུ་མ་

རིགས་པའི་ཚོགས་དགོངས་འགྲེལ་དང་

བཅས་པ་རྣམས་ནི་ངེས་པའི་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་སྟོན་པར་བརྗོད་སྟེ། སྐྱེ་འགག་ལ་སོགས་པའི་སྤྲོས་པའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་དོན་དམ་པ་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་སྟོན་པ་དེ་གཉིས་ལ་

@369A ཞེས། །དྲང་བའི་དོན་དང་ངེས་པའི་དོན་ཞེས་བྱ་སྟམ་ན་འདིའི་དོན་གཞན་དུ་དྲང་བར་མི་རྟོག་པས་ན། ངེས་པའི་དོན་ནམ་དོན་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དོན་དེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཡིན་པས་གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་མཐར་ཐུག་པའི་

ཕྱིར། དེ་ཕན་ཚད་དུ་དྲང་དུ་མེད་པ་དང་དེ་ལས་གཞན་དུ་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་དྲང་མི་རུང་སྟེ་སྐྱབ་བྱེད་ཚད་མ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དབྱུ་མ་སྣང་བ་ལས། ངེས་པའི་དོན་ཡང་གང་ལ་བྱ་ཞེ་ན། ཚད་མ་དང་བཅས་པ་དང་དོན་དམ་

པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་བཅོམ་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ནི་དེ་ལས་ལོག་ཤེ་ཀ་ཀུ་གཞན་གྱིས་གང་དུཤང་དྲང་བར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་ནི་དྲང་

བའི་དོན་ཤེས་པར་རྒྱས་ཏེ། འདིའི་དོན་ཇི་ལྟར་

བསྟན་པ་ལྟར་བརྒྱད་དུ་མི་རྟག་བར་དགོངས་པ་བཤད་ནས་དོན་གཉན་ལ་དྲང་དགོས་པའམ། སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་བརྒྱད་བས་ཆོག་ཀྱང་དེ་ཙམ་ཞིག་ནི་མཐར་ཐུག་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གཉན་དུ་དྲང་དེའི་དེ་ཁོ་ན་

ཉིད་བཙལ་དགོས་པས་ན་དྲང་བའི་དོན་ནམ་དོན་དྲང་དགོས་པའོ། །ངེས་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་རྣམས་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ཡིན་པས་མདོ་སྡེ་དེ་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་གང་ཟག་མེད་པ་སོགས་བྱུང་ན་སྐྱེ་བ་དང་གང་ཟག་ཡེ་མེད་དུ་གཟུང་

དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བས་དྲང་དོན་དུ་ཐལ་ལོ་ཞེས་ཟེར་བའང་འཐད་པར་མི་སྣང་སྟེ། དེ་ལྟར་གསུང་བ་ཡོའི་སྟོན་པས་སྐྱེ་བ་སོགས་འགོག་པ་ན་དོན་

དམ་པའི་ཁྲད་པར་སྣང་བའི་ངེས་དོན་གྱི་

@369B མདོ་སྡེ་དུ་མ་སྣང་ལ། ཁྲད་པར་སྣང་བ་གཅིག་བྱུང་ན། མ་བྱུང་བའི་སྐབས་སུ་ཡང་ཐུན་མོང་གི་ཆོས་ཡིན་པས་སྣང་དགོས་ལ། དེ་ཡང་ཆོས་དེའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་སྟོན་པ་

དེ་ངེས་དོན་མིན་པར་གཅལ་འགྱུར། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་

སྐྱེ་བའི་སྡུག་བསྔལ་པས་ཁྱད་པར་ཆོག་ཀྱང་ཁེགས་དགོས་པས་དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཉིད་ཀྱང་རྣམ་པར་བཞག་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མདོ་འམ་བསྟན་བཅོས་དེའི་སྒྲིའུ་ལུགས་གོང་འོག་ཏུ་སྟོས་པ་མི་སྲོར་བར་

ཆོག་རྩང་ཟད་རེའི་ངོ་གདོང་གི་བསྟན་ཆོད་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་བརྟུང་དུ་མི་རུང་བས་ངེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་ཡིན་པ་མི་འཇིག་ལ། ཆོག་དེའི་བསྟན་ཆོད་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་བརྟུང་དུ་རུང་བས་ཀྱང་དྲང་དོན་མ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་

བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱང་བ་ནི། དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་སོགས་ཅི་ཡང་མེད་པར་སྟོན་པའི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལ་སོགས་

པའི་གསུང་རབ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འགྲེལ་བའི་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་རིམ་པ་ཇི་ལྟར་བྱང་སྐམ་ན། འདི་ལ་འཕགས་པ་ལྷ་ནི་སྤྲོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང་ལེགས་ལྡན་

འབྱེད་དང་རྒྱ་བ་གྲགས་

པ་དང་ཞི་བ་འཆོ་ལ་སོགས་པའི་དབུ་མ་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྨོད་དཔོན་དང་འདྲ་བར་ཚད་མར་མཛད་པས། ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀ་དབུ་མ་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ཁྲུངས་ཡིན་པས་སྤྱ་རབས་པ་རྣམས་དེ་གཉིས་ལ་

@370A ཞེས། །གཞུང་ཕྱི་མོའི་དབུ་མ་པ་ཞེས་དང་། གཞན་རྣམས་ལ་ཡོགས་འཛིན་པའི་དབུ་མ་པ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་སྤྱ་རབས་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཐ་སྙད་འཇོག་ཚུལ་ཀྱི་སྟོ་

ནས་མིང་བཏགས་པའི་དབུ་མ་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་རོལ་ཡོད་པར་འདོད་པ་མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་རོལ་མེད་པར་འདོད་པ་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པའོ། །དོན་དམ་འདོད་ཚུལ་ཀྱི་སྟོ་ནས་

མིང་བཏགས་པའང་གཉིས་ཏེ། སྣང་སྟོང་གཉིས་ཚོགས་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་པ་སྒྱུ་མ་རིགས་བྱད་པ་དང་སྣང་བ་ལ་སྤྱོས་པ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཙམ་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་པ་རབ་ཀུ་

མི་གནས་པར་སྣྭ་བའོ། །དེ་གཉིས་

ཀྱི་སྔ་མ་ནི་སྒོབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོ་དང་ཀླ་མ་ལ་ཤྲི་ལ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པར་འདོད་ལ། སྣྭ་མ་ལྟ་བུ་དང་རབ་ཏུ་མི་གནས་པའི་ཐ་སྙད་ནི་རྒྱུ་གང་བའི་སྒོབ་དཔོན་ཁ་ཅིག་ཀྱང་འདོད་དོ། །སྤྱིར་དབུ་མ་པར་ཁས་འཆེ་བའི་རྒྱུ་བོད་ཀྱི་

སྒོབ་དཔོན་འགའ་རེ་ལྟར་དུ་འདོད་པ་ཡོད་མོད་ཀྱང་། སྒོབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་དབུ་མ་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ཇི་ལྟར་ཡིན་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱ་ཡི། ཕྱ་མོ་རྣམས་སུ་ཞིག་གིས་བཤད་པར་རྣུས། གཞན་ཡང་དོན་

དམ་འདོད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་གཉིས་སུ་བཞག་པ་ནི་རྩོད་པ་དེ་མཚར་བསྟེད་པའི་རྣམ་གཞག་གོ་ཞེས་འོ་སྟོ།། བ་ཆེན་པོ་བློ་ལྡན་ཤེས་རབ་གསུང་བ་ནི་ཤེན།། ཀུ་ཡེགས་ཏེ། དེ་དག་གི་འདོད་པ་ནི་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གིས་གཞལ་བའི་

@370B དོན་ཙམ་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་པར་སྣང་ལ། རིགས་ཤེས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་མཐུན་པས་དོན་དམ་ཞེས་བཏགས་པར་དབུ་མ་རྒྱུན་དང་སྣང་བ་གཉིས་ཀ་ནས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབུ་མ་པ་ཆེན་པོ་

གཞན་རྣམས་ཀྱང་རིགས་པས་སྒྲུབ་པ་བཅད་པའི་དོན་དེ་ཙམ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པར་མི་བཞེད་པས་ལེགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་སྒྲུབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ན་རེ། སྒྲུབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་དབུ་མའི་བསྟན་

བཅོས་མཛད་པ་ལས་ཕྱིའི་དོན་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཚུལ་གསལ་བར་མ་མཛད་ལ། དེའི་འོག་ཏུ་སྒྲུབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་ལུགས་སུན་ཕྱུང་སྟེ། ཐ་སྙད་དུ་ཕྱིའི་དོན་ཡོད་པའི་ལུགས་རྣམ་པར་བཞག་གོ ། །དེ་

ནས་སྒྲུབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོས་རྣལ་འབྱོར་སྒྱུད་པའི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་རོལ་མེད་པ་དང་དོན་དམ་པར་སེམས་རང་བཞིན་མེད་པར་སྟོན་པའི་དབུ་མའི་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཞིག་མཛད་པས་དབུ་མ་པ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་བྱུང་ཞིང་།

སྤྲ་མ་ལ་མདོ་སྡེ་སྒྱུད་པའི་དབུ་མ་པ་ཞེས་པ་དང་ཕྱི་མ་ལ་རྣལ་འབྱོར་སྒྱུད་པའི་དབུ་མ་པ་ཞེས་བཏགས་སོ་ཞེས་འཆད་པ་ནི་བྱང་བའི་རིམ་པ་དེ་ལྟར་དུ་མངོན་ནོ། །འོན་ཀྱང་སྒྲུབ་དཔོན་ཟླ་བ་

བྱགས་པ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་རོལ་ཡོད་པར་བཞེད་

ཀུང་བྱུབ་མཐའ་སྣ་ཚ་གཞན་དང་སྐོ་མི་བསྟུན་པས་མདོ་སྡེ་སྡུད་པ་ཞེས་བྱར་པ་ཞེས་བྱར་མི་རུང་ལ། དེ་བཞིན་དུ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྣ་ཚ་དང་མཐུན་པར་འདོད་པའང་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་སོ། །གང་རིའི་ཁྲོད་ཀྱི་ཕྱི་དར་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་དབུ་མ་པ་ལ་ཐལ་

@371A ཞེས། །འགྲུར་བ་དང་རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཀྱི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ནི་ཆོག་གསལ་དང་མཐུན་པས་རང་བཟོར་མི་བསམ་མོ། །དེས་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་རོལ་འདོད་མི་འདོད་གཉིས་སུ་རིས་ལ་དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་རིས་

བའི་ལུ་བ་རྒྱུད་ལ་བསྒྲིད་ཚུལ་གྱི་སྐོ་ནས་མིང་འདོགས་ནའང་ཐལ་རང་གཉིས་སུ་རིས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་སློབ་དཔོན་དེ་དག་སུ་ཡི་རྟེས་སུ་འབྲངས་ནས་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་འཆོལ་སྐམ་ན། ཇོ་བོ་ཆེན་པོ་སློབ་

དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པའི་ལུགས་ལ་གཙོ་བོར་མཛད་པར་སྣང་བའི་རྟེས་སུ་འབྲངས་ནས་གདམས་ངག་འདིའི་ཟླ་མ་གོང་མ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱང་ལུགས་དེ་ལ་གཙོ་བོར་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །སློབ་

དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་ནི་རྩ་

ཤེའི་འགྲེལ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བཀའ་ཤོག་བར་གྱལ་བར་གཟིགས་ནས། ལུགས་དེ་གཞིར་འཛོག་ཅིང་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིའང་

ལེགས་བཤད་མང་པོ་ཞིག་བློངས་ལ་ཆུང་ཟད་མི་འཐད་པར་སྣང་བ་རྣམས་སུན་ཕྱུང་ནས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བར་མཛད་དོ། །སློབ་དཔོན་འདི་གཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་རྣམས་ནི་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་

འཆད་པ་ལ་ཆེས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བར་མཐོང་བས་ན། འདིར་ནི་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང་དཔལ་ལྡན་བྲ་གྲགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་སྟོང་པ་

@371B ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་ཐོག་པར་བྱ་བའི་དེ་ཁོ་ན་

ཉིད་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་གང་ཡིན། དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་

པའི་ཐབས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པའང་ཇི་འདྲ་ཞིག་གི་སྒོ་ནས་འཇུག་པ་ཡིན་སྟམ་ན། ཕྱི་དང་ནང་གི་ཆོས་སྣ་ཚོགས་པ་དེ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་བཞིན་དུ་དེ་ཁོ་ཉིད་དུ་སྣང་བ་འདི་ཐམས་ཅད་བག་

ཆགས་དང་བཅས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བས་བདག་དང་

བདག་གིར་འཛིན་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཟད་པ་ནི་འདིར་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་སྐུའོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཇི་ལྟར་འཇུག་པའི་རིམ་པ་ནི་དང་པོར་འཁོར་བའི་ཉེས་སྐྱོན་བསམས་

ནས་ཡིད་སྡུག་ཏུ། དེ་ལ་འདོར་འདོད་སྐྱེས་

པ་ཞིག་དགོས། དེ་ནས་དེ་རྒྱུ་མ་ལོག་ན་མི་ལྡོག་པར་མཐོང་ནས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་གང་ཡིན་སྟམ་སྟེ་དེའི་རྩ་བ་རྩད་བཅད་པས། འཇིག་ལྟའམ་མ་རིག་པ་འཁོར་བའི་རྩ་བར་འགྲོ་ལུགས་ལ་

ངེས་པ་གཏིང་ཟག་པ་ནས་འདྲོངས་

ནས་དེ་སྤོང་བར་འདོད་པ་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་སྐྱེས་པ་ཞིག་དགོས། དེ་ནས་འཇིག་ལྟ་ལྡོག་པ་དེ་དེས་བརྒྱང་བའི་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྐྱེ་བ་ལ་རག་ལས་པར་མཐོང་ནས་བདག་

དེ་དགག་དགོས་པར་མཐོང་

སྟེ། བདག་དེ་ཡོད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་དང་མེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དང་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེས་པ་རྣམས་ཤེས་པ་ཞིག་ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་ན་མེད་པའི་ཐབས་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་བདག་དང་བདག་གི་བ་ལ་རང་བཞིན་རྩུང་ཟད་ཀྱང་མེད་

@372A ཞེས། །པར་ངེས་པའི་ལྟ་བ་རྣེད་ནས་དེའི་དོན་གོམས་པར་བྱས་པས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཆོག་གསལ་ལས། གལ་ཏེ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་དང་ལས་དང་ལུས་རྣམས་དང་

བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲས་བུ་རྣམས་ཏེ། འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཁོ་ན་ཉིད་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་ལ་སོགས་པ་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་ཡིན་བཞིན་དུ་བྱེས་པ་རྣམས་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་སྣང་བ་ཡིན་ན། ཡང་འདིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་གང་

ཞེག་ཡིན་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པའང་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། བཙོད་པར་བྱ་སྟེ། ནང་དང་ཕྱིའི་དངོས་པོ་མ་དམིགས་པས་ནང་དང་ཕྱི་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་རྣམ་པ་

ཐམས་ཅད་དུ་ཟད་པ་འདི་ནི་འདིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ། །དེ་ཁོ་ན་

ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ནི། ཉོན་མོངས་སྤྲོས་རྣམས་མ་ལུས་འཇིག་ཚོགས་ལ། །ལྟ་ལས་བྱང་བར་བློ་ཡིས་མཐོང་ཐུབ་ཅིང་། །བདག་ནི་འདི་ཡི་ཡུལ་དུ་རྟོགས་བྱས་ནས། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་

བདག་ནི་འགོག་པར་བྱེད། །ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་

དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས་བཙལ་བར་བྱའོ་ཞེས་པ་དང་། འདི་ན་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པར་འདོད་ཅིང་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྤྲོས་མ་ལུས་པ་རབ་ཏུ་སྤོང་བར་འདོད་པ་ནི་འཁོར་བ་

འདི་ཅིའི་ཕྱིར་ཅན་ཡིན་ཞེས་དེ་ལྟར་ཉེ་བར་རྟོག་པར་

བྱེད་ལ། དེ་དེ་ལྟར་ཉེ་བར་རྟོག་པ་ན་འཁོར་བ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་ཕྱིར་ཅན་ཉིད་དུ་མཐོང་ཞིང་བདག་ནི་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་དེའི་དམིགས་པ་ཡིན་པར་མཐོང་ལ་བདག་མ་དམིགས་

པས་འཇིགས་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་སྤོང་ཞིང་དེ་

@372B སྤང་པས་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྤྲོས་མ་ལུས་པ་ལྡོག་པར་མཐོང་བས། གང་ཞིག་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཡུལ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ཅི་ཞིག་ཅེས་ཆེས་ཐོག་མར་བདག་ཁོ་ན་ལ་ཉེ་བར་རྟོག་

པར་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཚོས་ཅན་སོ་

སོ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་རང་བཞིན་འགོག་པའི་རིགས་པ་དུ་མ་གསུངས་ཀྱང་། རྣལ་འབྱོར་པས་འཇུག་པའི་ཚེ་ནི་མདོར་བསྡུས་ནས་བདག་དང་བདག་གི་བ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་བསྒོམ་པ་འདི་ནི་རྩ་ཤེའི་རབ་བྱེད་

བཅོ་བརྒྱད་པའི་དོན་ཡིན་པར་སྣོད་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྣོད་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྟོན་པ་རྣམས་ཀྱང་རབ་བྱེད་བཅོ་བརྒྱད་པ་ཉིད་

རྒྱས་པར་འཆད་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་འདིར་ནི་ཐེག་ཆེན་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེས་ན་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་ཟད་པ་ཙམ་ནི་ཐོབ་བྱའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མི་རིགས་ཤིང་། བདག་དང་བདག་གི་བ་ལ་རང་བཞིན་

མེད་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཙམ་ལའང་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་ཕབ་པ་མེད་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་ལམ་དུ་མི་རིགས་སོ་སྣམ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཟད་པ་ལ་གཉིས་ལས་ཉོན་

མོངས་སྤྱང་མི་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་གྱིས་གཏན་སྤངས་པ་ནི་ཐེག་དམན་ལའང་ཡོད་མོད་ཀྱང་། ཕྱི་དང་ནང་གི་ཆོས་ཀྱི་སྤྲོས་པའི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་གཏན་མ་དམིགས་པས་སྤངས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་ལ་རང་བཞིན་མེད་

@373A ཀ།། །།པར་ཅོགས་པ་ན་དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕུང་པོ་རྣམས་ལའང་རང་བཞིན་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ལྟོག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤིང་རྟ་ཆིག་ན་འཁོར་ལོ་སོགས་པ་དེའི་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱང་འཆི་གི

པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཆོག་གསལ་ལས། བརྟེན་ནས་བརྟགས་པ་མ་རིག་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་ལྡན་པ་རྣམས་བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་གཞིར་གྱུར་པ་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་འདི་དག་གང་གི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཉིད་དུ་སྣང་བ་འདི་ཅི་ཕུང་པོའི་

མཚན་ཉིད་ཡོད་པ་ཞེག་གམ། འོན་ཏེ་ཕུང་པོའི་མཚན་ཉིད་མེད་པ་ཞེག་ཅེས་ཐར་པ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དཔྱོད་པ་ན་ཐར་པ་འདོད་པ་རྣམས་

ཀྱིས་མ་དམིགས་པ་དེའི་ཕྱིར་དེ་རྣམས་

ལ། བདག་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། །བདག་གི་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། །བདག་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་བདག་ཏུ་གདགས་པའི་གཞི་བདག་གི་བ་ཡང་ཤིན་ཏུ་ཆེས་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཇི་སྐད་ཤིང་རྟ་ཆོག་ན་དེའི་ཡན་

ལག་དག་ཀྱང་ཆོག་པས་མ་དམིགས་པ་དེ་བཞིན་དུ། རྣལ་འབྱོར་པ་དག་གིས་གང་གི་ཚེ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་ཕུང་པོའི་དངོས་པོ་བདག་གི་བ་ཡང་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བདག་ལ་རང་བཞིན་མེད་

པར་རྟོགས་པའི་ཚེ་བདག་གི་བ་ཕུང་པོ་ལའང་བདག་སྟེ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པར་གསུངས་སོ། །འཇུག་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་དམིགས་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་གང་ཟག་གི་

@373B བདག་མེད་པ་རྟོགས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། བདག་ཏུ་གདགས་པའི་གཞི་ཕུང་པོ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་སྐད་དུ། ཇི་སྲིད་ཕུང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ། །དེ་སྲིད་དེ་ལ་ངར་འཛིན་

ཡོད། །ཅེས་ཕྱང་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་མ་རྟོགས་ན་གང་ཟག

གི་བདག་མེད་མི་རྟོགས་པར་གསྱངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་གང་ཟག་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་བློ་དེ་ཉིད་ཀྱིས། ཕུང་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ན་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་པའི་བློ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འཇུར་བའི་སྐྱོན་

ཡོད་དོ། །ཆོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་སོ་སོ་བ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་བློ་གཉིས་ཀྱང་སོ་སོ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བྱམ་པ་དང་ཀ་བ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་བློ་བཞིན་ནོ། །གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་བློ་

དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཕུང་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་མ་རྟོགས་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཚེ། ཕུང་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པར་ཇི་ལྟར་འཇོག་སྙམ་ན། དྲྭ་བ་དང་པོ་ཁས་མི་ལེན་པས་དྲྭ་བ་འོག་མ་བཤད་པར་བྱའོ། །གང་ཟག་རང་

བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་བློ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཕུང་པོ་རང་བཞིན་མེད་དོ་སྙམ་དུ་མི་འཛིན་ཀྱང་བློ་དེས་གཞན་ལ་སྒྲོས་མེད་དུ་ཕུང་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་འདྲེན་རྒྱས་པས་ན་

ཕུང་པོ་ལ་རང་བཞིན་སྤྲོ་འདོགས་པའི་སྤྲོ་འདོགས་

གཅོད་པར་རྒྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཚེ། ཕུང་པོའང་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པར་གསུངས་སོ། །འདི་ཡང་བྱང་ཆུབ་པ་ལི་ཀ་ལས། འདི་ལྟར་བདག་ཅེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་བདག་གི་ཞེས་བྱ་ན།

@374A ཞེས། །བདག་དེ་ཡང་མེད་དེ། དེ་མེད་ན་དེའི་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་ཇི་ལྟར་འཐད་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན། མོ་གཤལ་གྱི་བུ་མི་སྲིད་པར་ངེས་པ་ན་བློ་དེས་དེའི་རྣ་བ་ལ་

སོགས་པ་མེད་དོ་སྙམ་དུ་མི་འཛིན་ཀྱང་དེའི་རྣ་བ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་སྤྲོ་འདོགས་གཅོད་རྒྱས་པ་ལྟར། བདག་དེ་ཁོ་ནར་མེད་པར་ངེས་ན་དེའི་མིག་ལ་སོགས་པ་དེ་ཁོ་ནར་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ལྟོག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་རང་སྟོང་གང་ཟག

བཏགས་ཡོད་དུ་འདོད་པའི་དངོས་པོར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གང་ཟག་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་མི་འདོད་པས་དེ་དག་གིས་ཀྱང་མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པར་

འབྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་མིག་དང་སྐུ་གླུ་ལ་སོགས་པའི་རགས་པ་

རྣམས་དེ་དག་གིས་བཏགས་ཡོད་དུ་འདོད་པས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟའོ་སྙམ་ན། དེ་ལྟར་འདོད་ན་རང་གི་ཁས་བླངས་པ་དང་ཡང་འགལ་ལ། སྐུ་གླུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བདེན་མེད་དུ་བསྒྲུབ་མི་དགོས་པར་འགྱུར་བ་

དང་། དག་མི་དགེའི་ལས་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའང་རྒྱུན་ལ་འཇོག་ཅིང་། རྒྱུན་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པར་འདོད་ན། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་ལས། རྨི་ལམ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་ཡིན་ན་མི་དག་བ་བཅུ་དང་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པས་གཉིད་མ་ལོག

པའི་གནས་སྐབས་ནའང་གཉིད་ལོག་པའི་གནས་སྐབས་བཞིན་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ། ཞེས་དེ་དག་རྨི་ལམ་དང་འདྲ་བའི་བདེན་མེད་དུ་དབུ་མ་པས་སྒྲུབ་པ་ལ་ཆོལ་བའི་དོན་མེད་དོ། །དེས་ན་དངོས་པོར་སྣ་བ་རྣམས་ཀྱི་རང་ལུགས་ཀྱི་དོན་

@374B དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་མ་གྲུབ་དང་དབུ་མ་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་རྣམས་ཆེས་མི་མཐུན་པས། དེ་དག་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་འདོད་པ་རྣམས་དབུ་མ་པས་

གཞལ་ན་དོན་དམ་དུ་གྱུབ་པ་དང་། དེ་དག་གིས་དོན་དམ་

པར་གྱུབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་དབུ་མ་པ་ལྟར་ན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གྱུབ་པར་འགྱུར་བ་ལ་འགལ་བ་ཅི་ཡང་མེད་པས་དེ་རྣམས་ཕྱིད་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་དེ་དག་གི་གང་ཟག་བཏགས་ཡོད་དང་སྟོང་དཔོན་འདིའི་གང་ཟག་བཏགས་ཡོད་གཉིས་

མིང་འདྲ་ཡང་དོན་མི་འདྲ་སྟེ། སྟོང་དཔོན་འདི་ནི་དག་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་མེད་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མི་རྟོགས་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཕྱང་པོ་རྣམས་

ཡོད་ཀྱི་གྱུབ་མཐའ་མ་དོར་བར་དུ་གང་ཟག་ཀྱང་རྣམས་ཡོད་དུ་འཛིན་པར་སྟོང་དཔོན་འདི་བཞེད་པས་དེ་དག་གིས་གང་ཟག་དོན་དམ་པར་མེད་པར་རྟོགས་པ་མིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེ་ཁོ་ན་གཏན་ལ་དབབ་པ་དངོས་ལ་གསུམ། རིགས་

པའི་དགག་བྱ་དོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་འགོག་པ་དེ་ཐལ་རང་གང་གིས་བྱེད་པ་དང་། བྱེད་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟ་བ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དགག་བྱ་ལེགས་པར་

ངོས་ཟིན་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། དགག་བྱ་ངོས་མ་

ཟིན་པར་འགོག་པའི་གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང་། རང་གི་ལུགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དཔེར་ན། གང་ཟག་འདི་མི་འདུག་སྙམ་དུ་ངོས་པ་ལ་མེད་རྒྱུའི་གང་

ཟག་དེ་ཤེས་དགོས་པ་ལྟར། བདག་མེད་པ་

@375A ཞེ། །དང་རང་བཞིན་མེད་པ་ཞེས་པའི་དོན་ངོས་པ་ལ་འང་མེད་རྒྱུའི་བདག་དང་རང་བཞིན་དེ་ལེགས་པར་ངོས་ཟིན་དགོས་ཏེ། དགག་པར་བྱ་བའི་སྒྲིབ་ལེགས་པར་མ་ཤར་ན་དེ་

བཀག་པའང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་

མི་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲོད་འཇུག་ལས། བཏགས་པའི་དངོས་ལ་མ་རེག་པར། །དེ་ཡི་དངོས་མེད་འཛིན་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་དགག་བྱའི་མི་འབྱ་བའི་ཁྱད་པར་ནི་

མཐའ་ཡས་ཀྱང་དགག་བྱ་མདོར་བསྡུས་པའི་རྟ་

བ་ནས་བཀག་ན་དགག་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཁེགས་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ཡང་དགག་བྱའི་གནད་མཐར་གཏུགས་པའི་ཕྱ་བ་ནས་མ་ཁེགས་པར་ལྷག་མ་ལུས་ན་ཡོད་པའི་མཐར་ལྟུང་ཞིང་།

དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པ་བསྟེད་

པས་སྲིད་པ་ལས་གྲོལ་བར་མི་རྣམ་སོ། །ཏ་ཅང་ཐལ་ཆེས་ནས་དགག་པར་བྱ་བའི་ཚོད་མ་ཟིན་པར་བཀག་ན་ནི་རྒྱུ་འབྲས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རིམ་པ་སྲུན་ཕྱིང་བས་ཆད་པའི་མཐར་ལྷུང་ཞིང་ལྷ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ངན་འགྲོར་འཁྲིད་པར་བྱེད་

དོ། །དེའི་ཕྱིར་དགག་བྱ་ལེགས་པར་ངོས་ཟིན་པ་གལ་ཆེ་སྟེ། འདི་ངོས་མ་ཟིན་ན་ཡང་ན་རྟག་ལྟ་དང་ཡང་ན་ཆད་ལྟ་གདོན་མི་ཟ་བར་བསྟེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དགག་བྱ་ངོས་མ་ཟིན་པར་འགོག་པའི་གཞན་ལུགས་

དགག་པ་ལ་གཉིས། དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་ཏ་ཅང་ཁྱབ་ཆེས་པ་དགག་པ་དང་། དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་ཁྱབ་ཆུང་ས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་

@375B ནི། ད་ལྟ་དབུ་མའི་དོན་སྣ་བར་འདོད་པ་ཕལ་མོ་ཆེན་ར། སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གྱུབ་མ་གྱུབ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་ནི་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་

ཅད་ཁེགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་འདྲ་ཞིག་ཁས་བླངས་

པ་ལའང་རིགས་པས་དཔྱད་པ་བྱས་ན་བརྟག་བཟོད་པ་རྣལ་ཙམ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པའི་མུ་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་བཀག་པས་ན་དེར་མ་འདྲས་པའི་ཆོས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟིགས་

པའི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྐྱེ་འགག་དང་བཅིངས་གྲོལ་སོགས་ཅི་ཡང་མེད་པར་གཟིགས་པས་ན་དེས་གཞལ་བ་ལྟར་ཡིན་དགོས་པས་སྐྱེ་བ་སོགས་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་སོགས་འདོད་ན་དེ་ལ་དེ་ཉིད་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་

དཔྱད་བཟོད་དམ་མི་བཟོད། བཟོད་ན་ནི་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡོད་པས་བདེན་དངོས་སུ་འགྱུར་རོ། །དཔྱད་མི་བཟོད་ན་ནི་རིགས་པས་ཁེགས་པའི་དོན་ཡོད་པ་ཇི་ལྟར་འཐད། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པར་འདོད་ན་

ཚད་མས་གྲུབ་བམ་མ་གྲུབ། དང་པོ་ལྟར་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ནི་སྐྱེ་བ་མེད་པར་གཟིགས་པས་དེས་གྲུབ་པར་མི་འཐད་ལ། ཐ་སྙད་པའི་མིག་གི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པས་

གྲུབ་པར་འདོད་ན་ནི་དེ་དག་ཚད་

མ་ཡིན་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མར་མི་འཐད་དེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལས། མིག་དང་རྣ་བ་སྣ་ཡང་ཚད་མ་མིན། །ལྕེ་དང་ལུས་དང་ཡིད་ཀྱང་ཚད་མ་མིན། །གལ་ཏེ་དབང་པོ་འདི་དག་ཚད་ཡིན་ན། །

@376A ཞེས། །འཕགས་པའི་ལམ་བྱིས་སུ་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཞེས་དང་། འཇུག་པར་ཡང་། རྣམ་ཀུན་འཇིག་རྟེན་ཚད་མིན་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚད་མས་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཡོད་པར་འདོད་པ་ནི་རང་ཡང་མི་འདོད་ཅིང་རིགས་

པའང་མིན་པས་མི་འཐད་དོ། །གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་ཁས་ལེན་ན་དོན་དམ་པར་མི་འདོད་པས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཚུལ་ཏུ་འདོད་དགོས་ན་དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། དེ་ཉིད་སྐབས་སུ་རིགས་པ་གང་ཞེག་གིས། །བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་རིགས་

མིན་པའི། །རིགས་དེས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རིགས་མིན་ན། །ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་གང་གིས་ཡིན་པར་འགྱུར། །ཞེས་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པས་ཐ་སྙད་དུ་འཇུག་པར་གསུངས་

པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་བདག་གཞན་ལ་སོགས་

པ་བཞི་པོ་གང་རུང་ལས་མི་སྐྱེ་ཡང་སྐྱེ་བར་འདོད་ན་ནི་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་ལ་སྙུ་བཞིར་བརྟགས་ནས་བཀག་པས་མི་ཁེགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་གང་ཡང་མིན་པའི་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྙུ་བཞི་གང་རུང་ལས་སྐྱེ་ན་གཞན་

གསུམ་མི་འདོད་པས་གཞན་ལས་སྐྱེ་དགོས་ན་དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་མེད། །ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་ལ་དོན་དམ་པའི་ཁྲད་པར་ཡང་སྨྲར་བར་མི་བྱ་སྟེ།

ཚོག་གསལ་ལས་དོན་དམ་པའི་ཁྲད་པར་སྨྲོར་བ་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལའང་ཁ་ཅིག་ནི་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐ་སྙད་དུའང་མི་འདོད་ཅར་ལ། ཁ་ཅིག་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་འདོད་ཅིང་། ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདི་སྐད་དུ་རིགས་

@376B པས་ཆོས་རྣམས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པས་རང་བཞིན་འགོག་པ་ནི་སྨོན་དཔོན་འདི་ཡི་ལུགས་ལ་བསྟོན་དུ་མེད་དེ། བདེན་པ་གཉིས་ཚར་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་

རོ། །དེ་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་ན་དེ་ནས་ཅི་ཞིག

ཡོད།། དེའི་ཕྱིར་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྤྲོར་བ་ནི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ཁོ་ནའི་ལུགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་མཁྱེན་པ་བསལ་ནས་འཆད་པར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་དེ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། ལུགས་དེས་དབུ་མའི་ཐུན་མོང་

མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་བཀག་པར་བསྟན་པ་དང་། གཅོད་བྱེད་བརྗོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་སུན་མི་ཕྱིན་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དབུ་མ་པའི་ཁྱད་ཆོས་ངོས་བཟུང་བ་དང་། ལུགས་དེས་དེ་ཇི་ལྟར་བཀག་པའི་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་དབུ་མ་

པས་ལན་ཇི་ལྟར་བཏབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། དགེ་བ་འདི་ཡིས་སྐྱེ་བོ་ཀུན། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་བསགས་ཏེ། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱུང་བའི། །དམ་པ་གཉིས་ནི་ཐོབ་པར་ཤོག །ཅེས་གསུངས་པ་

ལྟར།། ཐེག་པ་མཆོག་གིས་འབྱོ་བའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་ཆོས་སྐུ་དམ་པ་དང་གཟུགས་སྐུ་དམ་པ་གཉིས་འཐོབ་པ་ནི། ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྤང་བཞད་པ་ལྟར་ཐབས་དང་

ཤེས་རབ་ཡ་མ་བྱལ་བའི་བསོད་ནམས་

དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསགས་པ་ལ་རག་ལས་ལ། དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་པའི་རྒྱུ་འབྲས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་འདི་ལས་ཕན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འདི་དང་འདི་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ལ་ངེས་པ་གཏིང་ཟབ་

@377A ཞེས། །པ་ནས་འདོད་པ་ཇི་སྙེད་པ་ལ་ངེས་པ་ཐོབ་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་རྟུལ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་ངེས་པ་གཏིང་ནས་རྟོག་པའི་ཇི་ལྟ་བ་ལ་ངེས་པ་ཐོབ་པ་ལ་ངེས་པར་ལྟོས་ཏེ། འདི་གཉིས་

ཀ་མེད་ན་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀའི་ལམ་ཆ་ཚང་བ་ལ་སློང་ཐག་པ་ནས་སྒོབ་པ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་སྐུ་གཉིས་འཐོབ་པའི་རྒྱུ་ལམ་གྱི་གནད་མི་འཕྱུག་པ་གཞིའི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་ལ་རག

ལས་པའི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་ནི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འཕགས་པའི་བདེན་གཉིས་ལ་ངེས་པ་རྟེད་པ་འདི་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་དབུ་མ་པ་མ་གཏོགས་པ་གང་ཟག་གཞན་སུའི་ངོར་ཡང་འགལ་བ་

འདུ་བར་མཐོང་ནས་མི་འཁལ་བར་འཚད་མི་

ཤེས་པ་ལ་ཐུབ་ཞིང་མཛངས་ལ་ཤིན་ཏུ་རྒྱུ་ཆེ་བའི་རྣམ་དཔྱོད་དང་ལྡན་པའི་མཁས་པ་དབུ་མ་པ་ཞེས་པ་དེས། བདེན་པ་གཉིས་རྟོགས་པའི་ཐབས་པས་འཁལ་བའི་དྲི་ཙམ་ཡང་མེད་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པའི་

མཐར་ཐུག་པ་རྣེད་དེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་སྟོན་པ་དང་བསྟན་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་གུས་པ་རྣམ་དུ་བྱང་བ་སྐྱེས་པས་དྲངས་པའི་ངག་ཚོག་རྣམ་པར་དག་པས། ཤེས་ལྡན་དག་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ནི་རྟེན་ཅིང་

འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་དོན་ཡིན་གྱི། དོན་བྱེད་པའི་ནུས་པས་སྟོང་པའི་དངོས་པོ་མེད་པའི་དོན་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྐད་གསངས་མཐོན་པོས་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྟོགས་པར་མཛད་དོ། །རང་གི་སྡེ་པ་དངོས་པོར་སྨྲ་བའི་མཁས་པ་རིག་གནས་དུ་མ་ལ་ཆེས་

@377B ཤིན་ཏུ་སྣང་བ་རྣམས་ཀྱང་དབུ་མའི་ལྟ་བ་ཁས་མི་ལེན་ཅིང་དབུ་མ་པ་ལ་རྩོད་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཡིན་ན། བཅིངས་

བྱོལ་སོ་གས་འཚོར་འདས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་

འཇོག་ས་མེད་སྣམ་པ་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། རྫ་ཤེ་ལས། གལ་ཏེ་འདི་དག་ཀུན་སྟོང་ན། །འབྱུང་བ་མེད་ཅིང་འཇིག་པ་མེད། །འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་རྣམས། །ཁྱོད་ལ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་རང་བཞིན་ཀྱིས་སྟོང་ན་སྐྱེ་འཇིག་དང་བདེན་

བཞི་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ཞེས་པ་དང་། རྩོད་ཟློག་ལས། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །རང་བཞིན་ཀུན་ལ་ཡོད་མིན་ན། །ཁྱོད་ཀྱི་ཚིག་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད། །རང་བཞིན་བཟློག་པར་མི་རུས་སོ། །ཞེས་ཚིག་ལ་རང་བཞིན་མེད་ན་རང་བཞིན་འགོག

པ་དང་རང་བཞིན་མེད་པ་བསྒྲུབ་པར་མི་རུས་སོ་ཞེས་རང་བཞིན་མེད་ན་བསྟེད་བྱ་སྟེད་བྱེད་དང་འགོག་པ་དང་བསྒྲུབ་པའི་བྱ་བྱེད་མི་འཐད་དོ་སྙམ་ནས་རྩོད་པ་བྱེད་དེ། འདིས་ནི་རང་བཞིན་འགོག་པའི་རིགས་པས་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་བཀག་པར་གོ་

ནས་རྩོད་པའོ། །དེས་ན་དངོས་པོར་སྣ་ཏང་དབུ་མ་པ་གཉིས་ཀྱང་མཐའ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལ་རྩོད་པ་ན་རང་བཞིན་ཀྱིས་སྟོང་པ་ལ་འཁོར་འདས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་བཞག་ཏུ་རུང་

མི་རྟང་འདི་ཁོ་ན་ལ་རྟོད་པས་ན། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་

རང་བཞིན་རྟུལ་ཙམ་མེད་པ་ལ་བསྒྲིད་བྱ་དང་སྐྱེད་བྱེད་དང་འགོག་པ་དང་བསལ་པ་སོགས་འཁོར་འདས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་ཆུང་ངས་པས་ཆོག་པ་ནི་དབུ་མ་པའི་ཁྲིད་ཆོས་ཡིན་ཏེ། རྩ་ཤེའི་རབ་བྱེད་ཉིར་བཞི་པ་ལས། སྐྱོན་དུ་

@378A ཞེས། །ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ནི། སྟོང་ལ་འཐད་པ་མ་ཡིན་པས། །ཁྱོད་ནི་སྟོང་ཉིད་སྒྲུབ་བྱེད་པ། །གང་དེ་ད་ལ་མི་འཐད་དོ། །གང་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་རུང་བ། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་བར་འགྱུར། །གང་ལ་སྟོང་ཉིད་མི་རུང་བ། །དེ་ལ་

ཐམས་ཅད་མི་རུང་འགྱུར། །ཞེས། གལ་ཏེ་འདི་དག་ཀུན་སྟོང་ན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་རང་བཞིན་མེད་པར་སྣང་བ་ལ་མི་འབྱུང་བར་མ་ཟད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱོགས་ལ་སྐྱེ་འཇིག་སོགས་རུང་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྟོང་པའི་ཕྱོགས་ལ་མི་

རུང་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཚིག་གསལ་ལས། ཁོ་བོ་ཅག་གི་ཕྱོགས་ལ་ནི་ཅི་སྐད་སྨྲས་པའི་སྐྱོན་དུ་ཐལ་བ་མི་འཇུག་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་བདེན་པ་ལ་སོགས་པ་

རྣམ་པར་བཞག་པ་ཐམས་ཅད་ཆེས་ཤིན་ཏུ་འཐད་

པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ། གང་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོག་པ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་བཀོད་ནས་ཁཱད་པ་མཛད་དོ། །དབུ་མ་རྩ་བར་རབ་བྱེད་ཉེར་དྲུག་པས་རྐེན་འབྱེལ་བསྟུ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་འབྱུང་གི་སྐྱེ་རིམ་དང་ལུགས་ལྟོག

གི་འགག་རིམ་བསྟན་ལ། རབ་བྱེད་ཉེར་ལྔས་གཅོ་ཆེར་རང་བཞིན་འགོག་པར་མཛད་དོ། །རབ་བྱེད་ཉེར་བཞི་པ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བརྒྱ་པས་རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྟོང་པ་ལ་འབྱུང་འཇིག་སོགས་འཁོར་འདས་ཀྱི་རྣམ་གཞག

ཐམས་ཅད་མི་རྟག་བའི་ཚུལ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ལ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྟག་བའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་གཉན་ལ་ཕབ་པས་ན། རབ་བྱེད་འདི་རབ་བྱེད་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱིར་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དལ་དབུ

@378B མའི་དོན་སྣ་བར་འདོད་པ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་བསྒྲིད་བྱ་སྒྲིད་བྱེད་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་མི་རྟག་བས་ཁྱབ་པར་སྣ་བ་ནི་དངོས་པོར་སྣ་བའི་ལུགས་ཡིན་པས། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་

ཀྱི་བཞེད་པ་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་འདི་དང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་འདི་དང་འདི་སྐྱེ་བ་དང་

འགག་པའི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དང་དབུ་མའི་ལམ་བཙལ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། རབ་བྱེད་ཉིར་བཞེ་པ་ལས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་། །དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད། །དེ་ནི་བརྟེན་ནས་གདགས་པ་སྟེ། །

དེ་ཉིད་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །གང་ཕྱིར་རྟེན་འབྱུང་མ་ཡིན་པའི། །ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ། །དེ་ཕྱིར་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པའི། །ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རྟེན་འབྱུང་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པས་ཁྱབ་པར་གསུངས་པ་འདི་ལ། རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་

བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་ཁྱབ་བོ་ཞེས་བརྗོད་ནས་མ་སྨྲ་ཞེག །དེ་བཞིན་དུ་རྩོད་རྗོག་ལས་ཀྱང་། གང་ལ་སྟོང་ཉིད་འདི་སྲིད་པ། །དེ་ལ་དོན་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྲིད་དེ། །གང་

ཞིག་སྟོང་དང་རྟེན་འབྱུང་དང་། །དབུ་མའི་ལམ་དུ་དོན་གཅིག་པར། །གསུང་མཆོག་མཐུར་སངས་པ་མེད་པ་ཡི། །སངས་རྒྱས་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་དང་། སྟོང་ཉིད་བདུན་ཐུ་པ་ལས་

ཀུང་། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བཞིན་ཀྱིས། །སྟོང་པ་

ཡིན་པས་དངོས་རྣམས་ཀྱི། །རྟེན་འབྲེང་ཕྱིར་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས། །མཚུངས་པ་མེད་པས་ཉེ་བར་བསྟན། །ཞེས་དང་། རིགས་པ་དྲུག་ཆུ་པ་ལས་ཀྱང་། གང་དག་གིས་ནི་མ་བརྟེན་པར། །བདག་གམ་འཇིག་རྟེན་མངོན་ཞེན་པ། །དེ་དག་ཀྱི་མ་རྟག

@379A ཨཱཿ། །མི་རྟག །ལ་སོགས་ལྔ་བས་འཕྲོག་པ་ཡིན། །གང་དག་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་རྣམས། །དེ་ཉིད་དུ་ནི་གྱུར་འདོད་པ། །དེ་དག་ལ་ཡང་རྟག་སོགས་སྐྱོན། །དེ་དག་ཇི་ལྟར་འབྲུང་མི་འགྱུར། །གང་དག་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་རྣམས། །ཚུ་ཡི་རྒྱ

བ་ལྟ་བུར་ནི། །ཡང་དག་མ་ཡིན་ལོག་མིན་པར། །འདོད་པ་དེ་དག་ལྟས་མི་འཕྲོག །ཅེས་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་བསྟོད་པ་ལས་ཀྱང་། །སྡུག་བསྔལ་རང་གིས་བྱས་པ་དང་། །གཞན་གྱིས་བྱས་དང་གཉིས་ཀས་བྱས། །རྒྱུ་མེད་རྟོག་གེ་པ་ཡིས་

འདོད། །ཁྱོད་ཀྱིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་གསུངས། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་གང་བྱུང་བ། །དེ་ཉིད་ཁྱོད་ནི་སྟོང་པར་བཞེད། །དངོས་པོ་རང་དབང་ཡོད་མིན་ཞེས། །མཉམ་མེད་ཁྱོད་ཀྱི་སེང་

གེའི་སྒྲ། །ཞེས་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་

སྟོང་པ་ཁོ་ནར་གསུངས་ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་དུ་འཆར་བ་འདི་ནི་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །དེས་ན་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་དབུ་མ་པའི་ངོས་ནས་བྱེད་ཅིང་རྟེན་འབྲེལ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་

རྣམ་གཞག་རང་གི་ལུགས་ལ་བྱར་མ་བདེ་ནས་གཞན་ངོ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྐྱེལ་བ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། གང་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་རུང་བ། །དེ་ལ། ཞེས་རང་བཞིན་མེད་པ་གང་གི་ལུགས་ཡིན་པའི་ལུགས་དེ་ལ་འཁོར་འདས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཐམས་ཅད་

འཐད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་སྟོང་ཉིད་འདོད་པའི་ཕྱོགས་ལ་འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་རུང་ལུགས་ཇི་འདྲ་ཡིན་སྣམ་ན། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་སྣང་བས་ནི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་

@379B དེར་སྣང་སྟེ་འདི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་དེ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་འཐད་ལ། དེ་འཐད་ན་སྤྲུལ་བསྟན་ཡང་འཐད་དེ་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ལ་སྤྲུལ་བསྟན་བཞག་དགོས་ཀྱི།

བརྟེན་ནས་མ་བྱུང་བ་ལ་སྨྲག་བསྟལ་མི་རྟང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

སྡུག་བདེན་ཡོད་ན་དེ་གང་ལས་བྱུང་བའི་ཀུན་འབྱུང་དང་སྡུག་བསྔལ་དེ་འགགས་པའི་འགོག་པ་དང་དེར་འགྲོ་བའི་ལམ་འཕད་པས་བདེན་བཞི་ཡོད་དོ། །བདེན་བཞི་ཡོད་ན་དེ་དག་ཤེས་པ་དང་སྤོང་བ་དང་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་དང་ལམ་

བསྒོམ་པ་རྟང་ལ། དེ་དག་ཡོད་ན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་རྟང་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཚོག་གསལ་ལས། གང་ལ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་འདི་རྟང་བ་དེ་ལ་ཇི་སྐད་སྨོས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྟང་

བར་འགྱུར་རོ། །ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་ཁོ་བོ་ཅག་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་སྨྲ་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་གང་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་འདི་རྟང་བ་དེ་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྟང་ལ། གང་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྟང་

བ་དེ་ལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་རྣམས་རིགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན་གང་གི་ཕྱིར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཉིད་སྡུག་བསྔལ་དུ་འགྱུར་གྱི། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་མི་འབྱུང་བ་ནི་

མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་རང་བཞིན་མེད་པས་སྟོང་པར་འགྱུར་རོ། །

སྡུག་བསྔལ་ཡོད་ན་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཀུན་འབྱུང་དང་སྡུག་བསྔལ་འགོག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་འགོག་པར་འགྲོ་བའི་ལམ་རྣང་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྡུག་བསྔལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་ཀུན་འབྱུང་སྤང་བ་དང་། འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱ་བ་

@380A ཞེས། །དང་ལམ་བསྒོམ་པའང་རྣང་ངོ། །སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་ན་ནི་འབྲས་བུ་རྣམས་རྣང་བར་འགྱུར་རོ། །འབྲས་བུ་རྣམས་ཡོད་ན་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་དག་རྣང་ངོ། །

འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་དག་ཡོད་ན་ནི་ཞུགས་པ་དག་རྣང་བར་འགྱུར་རོ། །འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་དང་ཞུགས་པ་དག་ཡོད་ན་ནི་དགེ་འདུན་རྣང་ངོ། །འཕགས་པའི་བདེན་པ་རྣམས་ཡོད་ན་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱང་རྣང་བར་འགྱུར་རོ། །དམ་པའི་ཆོས་

དང་དགེ་འདུན་ཡོད་ན་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱང་རྣང་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཡང་རྣང་བར་འགྱུར་རོ། །འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་

ཅད་ཁྱད་པར་དུ་རྟོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྟང་ལ། ཆོས་དང་

ཆོས་མ་ཡིན་པ་དག་དང་དེའི་འབྲས་བུ་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྟང་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ན། གང་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་རྟང་བ་དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རྟང་བར་འགྱུར་རོ། གང་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་མི་རྟང་བ་དེ་ལ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་

པར་འབྱུང་བ་མེད་པས་ཐམས་ཅད་མི་རྟང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས། རྟང་མི་རྟང་ནི་དེ་དག་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལ་གོ་བར་བྱའོ། །སྟར་དྲངས་པའི་རྩོད་བྱེད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྩོད་པ་དེའི་ལན་དུའང་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་བྱ་བྱེད་འཐད་པའི་ལན་སྨོས་

དཔོན་གྱིས་གསལ་བར་མཛད་དེ། རྩོད་བྱེད་ལས། དངོས་རྣམས་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་གང་། །དེ་ནི་སྟོང་ཉིད་ཅེས་བྱ་དང་། །གང་ཞེག་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་དེ། །རང་བཞིན་མེད་ཉིད་ཡིན་པར་སྨྲ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་

@380B རང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། ཁྱོད་ཀྱིས་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཁོང་དུ་མཆུད་པར་ཁྱོད་ཀྱི་ཆོག་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འགོག་པ་

མི་འཐད་དོ་ཞེས་བླག་ཀ་ཚོལ་བ་སྣ་བར་བྱེད་དེ།

འདིར་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་གང་དག་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་དེ་དག་ནི་རང་བཞིན་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་ནི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་མེད་ཀྱང་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། དེ་ལྟ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་

མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་སྟོང་པའོ་ཞེས་བྱ་བར་འཆད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཆིག་ཀྱང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ་དེའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་མེད་དོ། །རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྟོང་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་བཤམ་པ་

དང་སྦྱམ་བྱ་ལ་སོགས་པ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཡིན་ཀྱང་སྦྱང་རྩི་དང་ཆུ་དང་འོ་ཐུག་འཛིན་པ་དང་ལེན་པ་དང་གྲང་བ་དང་རླུང་དང་ཉི་མ་ཡོངས་

སུ་སྐྱོབ་པར་རྒྱས་པ་དེ་བཞིན་དུ། ངའི་ཚོགས་ཀྱང་རྟེན་

ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་ཀྱང་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་རབ་ཏུ་བསྟན་པར་རྒྱས་པ་ཡིན་པས། དེ་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་ཆོག་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་

@381A ཞེས། །བཞིན་འགོག་པ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨོས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་མི་རྟང་དོ། །ཞེས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་མི་ལྟོས་པ་དང་། རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་ན་རང་བཞིན་མེད་པས་ཁྱབ་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་དང་། རང་

བཞིན་མེད་པའི་ཚོགས་གིས་དགག་སྨྲབ་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་རྒྱས་པར་ཤེན་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཚོས་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་རང་བཞིན་མེད་པ་གཉིས་གཞི་མཐུན་དུ་འདུ་

བ་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཏེ། དེ་འདྲ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་ཉིད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་བློ་ན་མེད་པར་འགྲོ་བ་འདི་ནི་མཁས་པ་དབུ་མ་པ་ཁོ་ནའི་ཁྲུད་ཚོས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་ཡི། བརྟེན་ནས་སྐྱེ་

བ་དང་བརྟེན་ནས་འགག་པ་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་བྲུབ་པས་

ཁྱབ་པར་བརྒྱང་ནས། རང་བཞིན་འགོག་པའི་རིགས་པས་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་བཀག་ན་ནི་ལྷ་བདུད་དུ་བབས་པ་ལྷར་བྱུར་ནས་དབུ་མའི་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྟོད་པའི་གེགས་ཆེན་པོར་འགྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཆོས་རྣམས་ལ་རང་

གི་ངོ་བོས་བྲུབ་པའི་རང་བཞིན་རྟུལ་ཙམ་ཡང་མེད་པའི་ངེས་པ་དྲངས་པ་ན་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ལ་རང་ལུགས་ཀྱི་ངེས་པ་དྲངས་མེད་པར་གཞན་དོ་སོགས་ལ་སྐྱེ་དགོས་ཤིང་། རྒྱུ་འབྲས་ལ་རང་ལུགས་ཀྱི་ངེས་པ་ལེགས་པར་དྲངས་པ་ན་རང་

བཞིན་མེད་པ་ལ་རང་ལུགས་ཀྱིས་ངེས་པ་དྲངས་མེད་པར་སོང་ནས། རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་དགོངས་པ་ལེན་པ་སྐད་བྱེད་ན། ད་དུང་དབུ་མའི་ལྟ་བ་མ་རྟོད་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ལ། ལྟ་བ་རྟོད་པའི་རྒྱུར་ཁས་བླངས་པའི་ཚུལ་ཁྱིམས་

@381B དག་པར་བསྟུང་བ་གཞིར་བཞག་ནས་ཚོགས་བསགས་པ་དང་སྤྱིབ་པ་སྦྱང་བའི་སྐོར་དུ་མ་ལ་འབད་པ་དང་མཁས་པ་བསྟེན་ནས་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ། །དེ་འདྲ་བའི་

སྣང་སྲིད་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་པ་གཉིས་ཚོགས་དེ་སྤྲིད་མཐའ་ཙམ་

དུ་སོང་བས་དབུ་མའི་ལྟ་བ་ཤེན་ཏུ་རྣེད་དཀའ་བ་ལ་དགོངས་ནས། རྩ་ཤེའི་རབ་བྱེད་ཉིར་བཞི་པ་ལས། དེ་ཕྱིར་ཞེན་པས་ཆོས་འདི་ཡི། །གཏིང་རྟོགས་དཀའ་བར་མཁྱེན་བྱྱར་ནས། །ཐུབ་པའི་ཐུགས་ནི་ཆོས་བསྟན་ལས། །རབ་ཏུ་ཡོག

པར་བྱྱར་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང་། རེ་ཞིག་ལུས་འདི་མི་གཙང་ཉིད། །རགས་ཤིང་མངོན་སུམ་སྤྱོད་ཡུལ་བ། །རྒྱ་ཏུ་སྣང་བཞང་གང་གི་ཆོ། །སེམས་ལ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ། །དེ་ཆོ་དམ་ཆོས་གནས་

མེད་པ། །ཕྲ་ཐབ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པ། །ཐབ་མོ་དེ་ཀོ་ཇི་ལྟ་བུར། །སེམས་ལ་བདེ་བླག་འཇུག་པར་འགྱུར། །ཆོས་འདི་ཐབ་ཕྱིར་སྐྱེ་བོ་ཡིས། །ཤེས་པར་དཀའ་བར་ཐུགས་ཆུད་དེ། །དེས་ན་ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་ནས། །ཆོས་བསྟན་པ་

ལས་ལོག་པར་བྱྱར། །ཞེས་བསྟན་བཅོས་དང་གསུང་རབ་རྣམས་ནས་ཤེན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་བར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་གཞུང་ཚད་ལྡན་ཁ་ཅིག་ནས་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་

རང་གི་ཡན་ལག་དང་གཅིག་ཐ་དད་དཔྱོད་པའི་རིགས་

པས་རང་བཞིན་མེད་པ་གཏན་ལ་འབེབས་པར་གསུངས་པའི་དོན་ལ་འཁྲུལ་ནས། བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མཆུ་དང་མཐིན་པ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་ཡན་ལག་གང་ཡིན་དཔྱད་པ་ན་དེ་དག་གང་དུའང་མ་རྙེད་པ་ན་བྱམ་པ་མི་འདུག་གོ་སྟམ་དུ་དེས་

@382A ཞེས། །པ་འདྲེན་ལ། དེ་ནས་དཔྱོད་མཁན་ལའང་དེ་ལྟར་དཔྱད་པ་ན་དཔྱོད་མཁན་ཡང་མི་འདུག་གོ་སྟམ་དུ་དེས་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཚེ་དཔྱོད་མཁན་མི་རྙེད་ན་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་དོ་སྟམ་དུ་སུ་ཞིག་གིས་ཤེས་སྟམ་

ནས། ཡོད་པའང་མ་ཡིན་མེད་པའང་མ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་ལྟར་གྱི་རིགས་པ་ལྟར་སྣང་རེས་འགའ་ཞིག་ཡོ་བྱ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་པ་ལ་ལྟ་བ་རྙེད་པར་འཛོག་ན་འདི་སྐུ་ཤོས་ཅིག་ཁུ་སྣང་དོ། །དེའི་ཕྱིར་བློ་གྲོས་དང་ལྡན་པ་དག་གིས་ནི་རིས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་དང་

དེའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་དབུ་མའི་གཞུང་རྣམ་པར་དག་པ་རྣམས་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་དུ་གསུངས་པ་མཁས་པ་དབུ་མ་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཁྱད་པར་དུ་སྟོན་

དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང་དཔལ་ལྡན་རྒྱ་བ་བྱགས་

པས་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལྷག་མ་མ་ལུས་པར་བཀལ་བའི་ཕྱ་བའི་གནས། རྟེན་འབྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་དེས་པ་སྟེར་ལུགས་དང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འཆར་ཚུལ་ལ་གཞན་

གྱིས་བཀྱི་བར་མི་ནུས་པའི་ངེས་པ་དྲང་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལུགས་དེས་དེ་ཇི་ལྟར་བཀག་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་མགོན་པོ་གླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུགས། ཚོས་རྣམས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་རྟུལ་ཙམ་ཡང་མེད་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་

འཁོར་འདས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་བྱར་མེད་པ་དང་། རྣམ་གཞག་དེ་མི་བྱར་མི་རུང་བས་བཅིངས་གྲོལ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཇིག་པས་ངེས་པར་རང་བཞིན་མེད་པ་ཁས་བླང་དགོས་པ་ལ། ཞེད་ཅག་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་

@382B བྱུང་པའི་རང་བཞིན་མེད་ན་གཞན་ཅི་ཞིག་ཡོད། དེས་ན་བཅིངས་གྲོལ་དང་སྐྱེ་འགག་སོགས་འགོག་པ་ལ་དོན་དམ་པ་སོགས་ཀྱི་ཞུད་པར་སྐྱོར་མི་དགོས་པར་རང་བཞིན་འགོག་པའི་

རིགས་པས་འགོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ན། རང་བཞིན་

མེད་པ་ལ་བཅིངས་གྲོལ་དང་འབྱུང་འཇིག་སོགས་བཞག་པས་ཆོག་པ་ཇི་ལྟར་མ་བཀག་པ་སོགས་ཤིག ।གལ་ཏེ་སྐྱོབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་ནི། བཅིངས་གྲོལ་སོགས་འཁོར་འདས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྣམས་ཐ་སྙད་དུ་ཡིན་ལ། ཁོ་བོས་ཀྱང་ཐ་སྙད་

དུ་དེ་དག་འདོད་བས་སྐྱོན་མེད་དོ་སྙམ་ན། དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྐྱོབ་དཔོན་ཟླ་བའི་བཞེད་པ་ནི། ཐ་སྙད་དུ་འང་ཆོས་རྣམས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་པར་ཁྱེད་ཀྱང་འདོད་ལ། དེ་ལྟར་ན་རང་བཞིན་འགོག་པའི་

རིགས་པས་ཐ་སྙད་དུའང་རང་བཞིན་དེ་དག་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་བཞིན་འགོག་པའི་རིགས་པས་བཅིངས་གྲོལ་སོགས་ཀྱང་འགོག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཐ་སྙད་དུའང་བཅིངས་གྲོལ་སོགས་བཀག་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། ।མདོར་ན་རང་བཞིན་

མེད་པ་དང་བཅིངས་གྲོལ་དང་སྐྱེ་འགག་སོགས་འགལ་བར་འདོད་ན། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ལ་འཁོར་འདས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཐད་པ་བདེན་པ་གཉིས་གང་དུའང་མི་

རྒྱང་བས་དབུ་མ་པའི་ཁྲད་ཆོས་གཅིག་པུ་དེ་ཁྱེད་

ཀྱིས་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་འགལ་བར་མི་འདོད་ན་ནི་རང་བཞིན་འགོག་པའི་རིགས་པས་དགག་བྱ་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡང་སྣང་མི་དགོས་པར་སྐྱེ་འགག་དང་བཅིངས་གྲོལ་སོགས་འགོག་པར་འདོད་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དག་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །དེས་ན་རང་

@383A ཞེས། །བཞིན་འགོག་པའི་རིགས་པས་རྒྱུ་འབྲས་འགོག་ན་ནི་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་འབྱུང་འཇིག་སོགས་མི་རུང་བར་འདོད་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟ་ན། གལ་ཏེ་འདི་དག་ཀུན་སྟོང་ན། །འབྱུང་བ་མེད་ཅིང་འཇིག་པ་མེད། །འཕགས་པའི་

བདེན་པ་བཞི་པོ་རྣམས། །ཁྱོད་ལ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་རང་བྱེད་ཉིར་བཞི་པ་ནས་དངོས་སྨྲའི་རྩོད་པ་བཀོད་པ་དང་། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །རང་བཞིན་ཀུན་ལ་ཡོད་མིན་ན། །ཁྱོད་ཀྱི་ཆོག་ཀྱང་རང་བཞིན་

མེད། །རང་བཞིན་ལྡོག་པར་མི་རུས་སོ། །ཞེས་རྩོད་བློག་པའི་རྩོད་པོར་སྨྲ་བའི་རྩོད་པ་བཀོད་པ་དང་ཁྱད་པར་ཅི་ཡང་མེད་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རང་བཞིན་ཀྱིས་སྟོང་མི་

སྟོང་གཉིས་ཀ་ལ་འབྱུང་འཇིག་སོགས་མི་

རུང་ལ། ཁོ་བོ་ཅག་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་མི་སྟོང་གང་དུའང་ཁས་མི་ལེན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་སྙམ་ན། དེ་ནི་གཞུང་གི་དོན་དུ་གཏན་མི་རུང་སྟེ། འགྲེལ་པ་ཆོག་གསལ་ལས། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་འབྱུང་

འཇིག་སོགས་མི་འཐད་པའི་སྐྱོན་

མེད་པར་མ་ཟད་བདེན་པ་བཞི་ལ་སོགས་པ་འཐད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་ཏེ། རྟ་བར་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱོགས་ལ་དེ་དག་རུང་བ་དང་མི་སྟོང་པའི་ཕྱོགས་ལ་མི་རུང་བར་

ལེགས་པར་ཕྱེ་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དབུ་མ་ལ་

འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། དངོས་པོ་སྟོང་པ་གཟུགས་བརྟན་ལ་སོགས་པ། །ཚོགས་ལ་ལྟོས་རྣམས་མ་གྲུགས་པ་ཡང་མེན། །ཇི་ལྟར་དེར་ནི་གཟུགས་བརྟན་སོགས་སྟོང་ལས། །ཤེས་པ་དེ་ཡི་

རྣམ་པ་སྐྱེ་འགྱུར་ལྟར། །དེ་བཞིན་དངོས་

@383B པོ་ཐམས་ཅད་སྟོང་ན་ཡང་། །སྟོང་ཉིད་དག་ལས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་བཅིངས་གྲོལ་སོགས་རིགས་པས་འགོག་ན་དོན་དམ་དུ་དགག་

པ་བྱེད་བ་མི་རྟང་བས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དགག་དགོས་ལ། དེའི་ཚོ་ཐ་

སྣང་དུ་ཡང་འཛིན་འདས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འགོག་པ་དེ་འདུ་བའི་དབུ་མ་པ་དེ་ནི་སྟོན་མེད་པ་ཞེག་གོ། །གསུམ་པ་དེ་ལ་དབུ་མ་པས་ལན་ཇི་ལྟར་བཏབ་པ་ནི། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ན་འཛིན་འདས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་བཞག་ཏུ་མི་

རུང་བར་རྩོད་པ་འདི་ལ། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ནི་དབུ་མ་པས་ཕར་ལ་འཕང་རྒྱུའི་སྐྱོན་ཚུར་ལ་འཕངས་པ་ཡིན་པས་བཟློག་ནས་སྐྱོན་འཕེན་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྩ་ཤེའི་རབ་བྱེད་ཉིར་བཞི་པ་

ལས། ཁྱོད་ནི་རང་གི་སྐྱོན་རྣམས་ནི། །ང་ལ་

སྐྱོན་དུ་སྨྲར་བྱེད་པ། །རྩ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་བཞིན་དུ། །རྩ་ཉིད་བརྗེད་པར་གྱུར་པ་བཞིན། །གལ་ཏེ་དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་ལས། །ཡོད་པར་རྗེས་སུ་སྤྲ་བྱེད་ན། །དེ་སྤྲ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་

ཀུན། །རྒྱུ་རྐྱེན་མེད་པར་ཁྱོད་ལྟོང་། །ཞེས་དང་།

གལ་ཏེ་འདི་ཀུན་མི་སྟོང་ན། །འབྱུང་བ་མེད་ཅིང་འཇིག་པ་མེད། །འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་རྣམས། །ཁྱོད་ལ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་

རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མེད་ན་

གཞན་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེས་སྨྲ་བ་འདིས་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་སྐྱུ་གུ་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་སྐྱུ་གུ་མེད་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་ཕྱེད་པར་གསལ་ལ། དེའི་ཕྱིར་སྐྱུ་གུ་ཡོད་པ་དང་སྐྱུ་གུ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་གཉིས་ཀྱང་མི་ཕྱེད་པས་ཡོད་ན་རང་

@384A ཞེས། །གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་པར་འདོད་པར་གསལ་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་རིགས་པས་ཡོད་ཙམ་དང་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་ཙམ་ལ་སོགས་

པ་ཅིའི་ཕྱིར་འགེགས་པར་སྨྲ། དེ་ལྟར་ཇི་སྲིད་དུ་སྐྱུ་གུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཡོད་པར་འདོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་ཡོད་པར་སྨྲ་ལ། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་གཏན་མེད་ན་གཏན་མེད་དུ་སྨྲ་ན་ནི་མཐའ་གཉིས་སུ་ལྟུང་བར་གདོན་

མི་ཟ་བས་དངོས་པོར་སྨྲ་བའི་གོ་ལྡོགས་དང་ཁྱད་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། དངོས་པོ་ཡོད་པར་སྨྲ་བའི་ལྟར་ན་ཇི་སྲིད་དུ་དངོས་པོ་དེའི་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་སྲིད་དུ་རང་

གི་ངོ་བོ་ཡང་ཡིན་པ་ཉིད་ལ། གང་གི་ཚེ་རང་

གི་ངོ་བོ་དང་བྲལ་བ་དེའི་ཚེ་དེ་ལ་དངོས་པོ་དེ་རྣམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་བོང་བུའི་རྭ་དང་འདྲ་བས་གཉིས་སུ་སྣང་བ་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར་འདིའི་མངོན་པར་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་འགྲིག་དཀའ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསལ་

བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་བཞིན་ཡོད་མེད་དང་ཡོད་མེད་བཞི་པོ་འདི་དཔལ་ལྡན་རྒྱ་བ་གྲགས་པས་ཕྱེ་བ་འདི་མ་རྟོགས་ཕྱིན་ཆད་གདོན་མི་ཟ་བར་མཐའ་གཉིས་སུ་ལྟུང་བས་མཐའ་བྲལ་དབུ་མའི་དོན་མི་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ།

འདི་ལྟར་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ཡི་མེད་དུ་ནམ་སོང་བ་ན་ཚོས་དེ་ཡི་མེད་དུ་འགྱོལ་དེ་ལྟ་ར་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་བཞག་གཏན་མེད་པས་ཆད་པའི་མཐར་ལྟུང་ལ། ཡང་ཚོས་དེ་ཡོད་པར་འདོད་ཕྱིན་ཆད་

@384B རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པར་ཁས་བླང་དགོས་པར་འགྱུར་ལ་དེ་ལྟ་རྒྱུ་འབྲས་རང་བཞིན་མེད་བཞིན་དུ་དེར་སྣང་བའི་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་བྱས་མི་འོང་བས་རྟག་པའི་མཐར་ལྟུང་བ་ཡིན་

ནོ། །དེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་རྟུལ་ཙམ་ཡང་གདོད་

མ་ནས་མེད་པར་རྟོགས་པས་ཡོད་མཐར་མི་ལྡུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ནའང་སྐྱ་གྲུ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་དོན་བྱེད་པའི་རྒྱུས་པས་སྟོང་བའི་དངོས་མེད་དུ་མི་འགྲོ་བར་རང་རང་གི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ལ་མཐུ་ཡོད་པར་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་འདྲ་ངོ་

ན་མེད་པའི་མཐའ་སྟོང་བ་ཡིན་ནོ། །རང་བཞིན་མེད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་གསལ་བར་འབྱེད་པ། ཚོག་གསལ་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྣམ་པར་བཞག་ན།

འོན་ནི་གང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རང་གི་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ནི་རང་ཉིད་ཀྱིས་མྱོང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཚུལ་འདིས་བསལ་བར་འགྱུར་ལ་ལས་དང་འབྲས་བུ་ལ་སྐུར་པ་བཏབ་

པའི་ཕྱིར་ན་ཁྱོད་མེད་པ་པའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །བརྟེད་པར་བྱ་སྟེ། ཁོ་བོ་ཅག་མེད་པ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་སུ་སྨྲ་བ་བཀག་ནས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་

ལམ་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གོང་ཁྱེར་དུ་འགྲོ་

བ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཁོ་བོ་ཅག་ནི་ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པ་མེད་དོ་ཞེས་སྨྲ་བའང་མ་ཡིན་ཏེ། འོན་ཅི་ཞེ་ན། འདི་དག་རང་བཞིན་མེད་དོ་ཞེས་རྣམ་པར་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་རང་བཞིན་མེད་པ་

@385A ཞེས། །རྣམས་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་སོ་ན་འདུག་པ་ཉིད་དོ་སྨྲམ་ན། དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཁོ་ན་ལ་བྱ་བ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། རང་བཞིན་མེད་པ་རྣམས་ཁོ་ན་ལ་བྱ་

བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་ན་རང་བཞིན་འགོག་པ་དེས་ལས་ལས་རྣམ་སྨིན་འབྱུང་བ་བསལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དངོས་སྨྲ་བས་སྨྲས་པ་ནི་རང་བཞིན་འགོག་པའི་རིགས་པས་རྒྱུ་འབྲས་བཀག་པར་འདོད་པ་

དང་འདོད་པ་ཁྱད་མེད་པར་སོང་བའོ། །རྒྱུ་འབྲས་བཀག་ན་ཆད་ལྟ་བའི་གཙོ་བོར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་ནི་དབུ་མ་པ་དང་དངོས་པོར་སྨྲ་བ་གཉིས་ཀས་འདོད་པར་འབྲ་ཡང་། དབུ་མ་པ་ནི་རྒྱུ་

འབྲས་བཀག་པ་མི་འདོད་ལ། དངོས་སྨྲ་བས་ནི་རང་བཞིན་

འགོག་ན་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱང་ངེས་པར་འགོག་དགོས་སྟམ་ནས་དབུམ་པ་ལ་མེད་པ་པའམ་ཚད་ལྡུ་བ་ཞེས་རེ། །དོད་ཀྱི་དབུ་མ་པར་ཁས་འཆེ་བ་ཕལ་ཆེ་བ་ནི་རང་བཞིན་འགོག་ན་རིགས་པ་དེས་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱང་དག་དགོས་པར་འདོད་པ་དངོས་

སྨྲ་བ་རྣམས་དང་མཐུན་པར་སྣང་ལ། འོན་ཀྱང་རྒྱུ་འབྲས་རིགས་པས་འགོག་པ་དབུ་མའི་ལུགས་སུ་བྱས་ནས་དེ་ལ་མོས་པར་སྣང་རོ། །རྩོད་པ་དེའི་ལན་དུ་ཁོ་བོ་ཅག་ནི་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་སྨྲ་བ་

བསལ་ནས་ཐར་པའི་ལམ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ན་ཡོད་མེད་དུ་སྨྲ་བ་སེལ་ཚུལ་ནི་ལྟག་མས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་ཁོ་བོ་ཅག་ནི་ལས་འབྲས་སོགས་མེད་དོ་ཞེས་མི་སྨྲ་ཞེས་

པས་ནི་མེད་པར་སྨྲ་བ་སེལ་བ་ཡིན་ཏེ།

@385B ལས་འབྲས་སོགས་མེད་པར་འདོད་ན་མེད་པ་པར་འཐྱུར་བ་ལས་ཁོ་བོའི་དེ་མི་འདོད་ཅེས་པའོ། །འོན་ཏེ་སྨྲས་ཞེས་འདྲི་བ་ལ། ལས་འབྲས་སོགས་འདི་དག་རང་བཞིན་མེད་དོ་ཞེས་

འཇོག་པའམ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲས་པས་ནི་ཡོད་

པར་སྨྲ་བ་སེལ་བ་ཡིན་ནོ། །རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་བྱ་བྱེད་མི་འཐད་པས་ཉེས་པ་སོ་ན་འདུག་གོ་ཞེས་པ་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་མེད་པར་མི་སྨྲ་ཡི། རང་བཞིན་མེད་པར་སྨྲའོ་ཞེས་སྨྲས་ཀྱང་སྟོར་བགོད་པའི་སྐྱོན་རང་བཞིན་མེད་ན་རྒྱུ་འབྲས་མི་འཐད་

པ་དུང་སྤྱོང་མི་རུས་ཞེས་དངོས་པོར་སྨྲ་བས་རྟོད་པ་སྟེ། ཁོའི་ལུགས་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་ཁྱད་མེད་པས་དེ་ལྟར་རྟོད་པའོ། །དེའི་ལན་དུ་རྒྱུས་འབྲས་བུ་བསྒྲེད་པ་སོགས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་རྣམས་རང་བཞིན་ཡོད་པ་ལ་མི་རུང་བ་དང་རང་

བཞིན་མེད་པ་ཁོ་ན་ལ་དེ་དག་རུང་བར་གསུངས་སོ། །བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། བདག་ནི་དངོས་པོ་མེད་པར་སྨྲ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་སྨྲ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་ཁྱོད་དངོས་པོར་སྨྲ་བ་ཞིག་གམ་ཞེ་ན།

མ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སྨྲ་བ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱོད་ཅི་སྨྲ་བ་ཞིག་ཅེ་ན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་སྨྲ་བའོ། །ཡང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དོན་གང་ཞིག་

ཅེ་ན། རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་

མ་སྐྱེས་པའི་དོན་དང་སྐྱེ་མ་དང་སྨིག་རྒྱུ་དང་གཟུགས་བརྙན་དང་དྲི་ཟའི་གོང་ཁྱེར་དང་སྤྲུལ་པ་དང་སྨི་ལམ་དང་མཚུངས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བའི་དོན་དང་སྟོང་པ་ཉིད་
དང་བདག་མེད་པའི་དོན་ནོ་ཞེས་རྟེན་འབྲེལ་དུ་འདོད་པས་

@386A ཞེས། །དངོས་པོ་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་སུ་སྣང་བ་སེལ་ཚུལ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ལ་བཞད་པས་ནི་དངོས་པོ་ཡོད་པར་སྣང་བ་སེལ་
ལ། སྐྱེ་མ་ལ་སོགས་པ་དང་འདྲ་བའི་

འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་དུ་བསྟན་པས་ནི་དངོས་པོ་མེད་པར་སྣང་བ་སེལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དངོས་པོ་ནི་རང་བཞིན་ལ་བྱེད་པ་དང་དོན་བྱེད་རྣམ་པ་ལ་བྱེད་པ་གཉིས་ལས།
དངོས་པོ་ཡོད་པར་སྣང་བའི་དངོས་པོ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་

གྲུབ་པ་ཁོན་ལ་བྱ་ལ། དངོས་པོ་མེད་པར་སྣང་བའི་དངོས་པོ་ནི་དོན་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་ལ་བྱ་སྟེ། དེ་གཉིས་སེལ་བ་ན་རང་བཞིན་བཀག་ཅིང་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་འབྲས་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་

རོ། །གཞན་ཡང་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས།

ཡང་ཅི་འདས་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་དྲན་པ་མེད་དམ། མེད་དོ་ཞེས་དེ་སྐད་དུ་སྟུ་སྟེ། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་སེལ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་ནི་རིས་ན། དྲན་པ་ཞེས་བྱ་ལོག་པ་ཡི། །དོན་ལ་ལོག་པ་ཁོ་ན་འབྱུང་། །ཞེས་

སྟོབ་དཔོན་ཉིད་རྣམ་པར་འཇོག་པར་མཛད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དྲན་པའི་དམིགས་པ་ནི་འདས་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ལ་ཏ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་ན་ནི་དེའི་དྲན་པ་དེ་ཡོད་པའི་དོན་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ཞིག་ན་གང་

གི་ཚེ་འདས་པའི་དངོས་པོ་དེ་རང་བཞིན་མེད་པ་དེའི་ཚེ་དེ་ལ་དམིགས་པའི་དྲན་པའང་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ལོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་གྲུབ་བོ། །ལོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་

@386B བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་དོན་གཞན་མ་ཡིན་པ་སྟེ་དངོས་པོ་མེད་པའི་དོན་ནི་ལོག་པའི་དོན་མ་ཡིན་ནོ། །འདས་པའི་དངོས་པོ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དྲན་པར་བྱ་བ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་དང་དེའི་འབྲས་བུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རང་གི་

ངོ་བོས་ཡོད་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་དངོས་སུ་འཇོམ་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་འདས་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ཡི་མེད་ཀྱང་མིན་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའང་མིན་པ་དང་ལོག་པའམ་ཇུན་པའི་དོན་རྟེན་

འབྲེལ་གྱི་དོན་ཡིན་གྱི། དངོས་པོ་མེད་པའི་དོན་མིན་པར་གསུངས་པས། ཆོས་འདི་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པར་འདོད་ན་དངོས་པོར་སྣང་བའམ་ཡོད་པའི་མཐར་ལྷུང་བ་ཡིན་གྱི། དེ་དག་ཡོད་པ་ཙམ་དུ་སྣང་བ་ནི་དངོས་པོར་སྣང་བའམ་

ཡོད་སྣང་བ་མིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་དོན་བྱེད་པའི་ནུས་པས་སྟོང་པའི་དངོས་མེད་དུ་འདོད་ན་དངོས་པོ་མེད་པར་སྣང་བའམ་མེད་མཐར་ལྷུང་བ་ཡིན་གྱི། དེ་དག་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྣང་པས་མེད་མཐར་ལྷུང་བ་མིན་ནོ། །དེ་

ལྷར་ཡེ་མེད་པ་དང་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་དང་ཡོད་པ་ཙམ་གྱི་ཁྱད་མ་ཕྱེད་པར་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐར་ལྷུང་བ་འགེགས་པ་ན་ཁོ་བོ་ཅག་མེད་པར་མི་སྣང་ཡི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་

ཞེས་ཟེར་རོ། །ཡོད་པར་མི་སྣང་ཡི་མེད་པ་མ་ཡིན་

ཞེས་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྣ་བ་ཙམ་ལ་རེ་བས་ནི་འགལ་འདུ་ཤ་སྟག་སྣ་ཞིང་དབུ་མའི་དོན་ཡང་རྩང་ཟད་ཀྱང་མི་ཤོད་དེ། གཞན་ལ་དགག་པ་བྱེད་པའི་ཚེན་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་བརྟག་པ་བྱས་ནས་འགོག་པས་དེ་

@387A ཞེ། །གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཆོད་དགོས་པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་བཞིན་དུ་དེ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་པའི་དོན་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་གཞི་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་བརྟག་པ་

བྱེད་པས་ནི་དེ་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཆོད་པར་འདོད་དགོས་ཏེ། དེར་མ་འདུས་པའི་ཕྱང་གསུམ་ཡོད་ན་རང་བཞིན་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་གང་ཡིན་ཞེས་བརྟག་པ་བྱ་བར་མི་རིགས་ཏེ། དཔེར་ན། ཁ་དོག་ཏུ་ཡོད་ན་སྔོན་པོར་ཡོད་

དམ་སེར་པོར་ཡོད་ཅེས་འདྲི་བ་དང་འདྲའོ། །དེ་ལྟར་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཆོད་པའང་སྨྲིར་ཞེས་བྱ་ལ་ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཆོད་པ་ལ་རག་ལས་ཏེ། དཔེར་ན། བདེན་

པ་ལ་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མའི་ཁ་ཚོན་ཆེད་པ་

སྣོན་གཅིག་དང་དུ་མ་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཆེད་པ་ལ་ལྟོས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཁ་ཚོན་ཆེད་ན་ནི་ཕུང་གསུམ་ལྡོག་དགོས་པས་དེ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་པའི་ཆོས་འདོད་པ་ནི་བབ་ཅོལ་ཏེ། རྩོད་རྟོག་ལས། རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ལོག

ན།། །རང་བཞིན་ཉིད་དུ་རབ་གྲུབ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་འདོད་པ་དེས་ནི་ཆོས་གང་ལའང་ཕུང་གསུམ་ལྡོག་པའི་གྲངས་ངེས་བཟོས་མེད་པས་ཐ་ཆོམ་ཐ་བ་ཁོ་ནར་འགྱུར་ཏེ་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པའི་གཅིག

རྣམ་པར་བཅད་པས་ཅིག་ཤོས་ཡོངས་སུ་མི་གཅོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡིན་མིན་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་ཕུང་གསུམ་མེད་པར་འདོད་ན་ནི་ཡོད་མེད་ལའང་ཀུན་ནས་མཆུངས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འདྲ་བ་དེ་ནི་དབུ་མའི་གཞུང་ལས་

@387B ཡོད་མིན་མེད་མིན་ཞེས་གསུངས་པའི་ཚིག་ཙམ་ལ་འཕྲུལ་བར་སྣང་བས་དེ་འདོད་ན་ནི་ཡོད་པའམ་མེད་པ་ཞེས་སྨྲར་མི་རྟང་བ་བཞིན་དུ། ཡོད་མིན་མེད་མིན་ཡང་སྨྲ་བར་མི་རིགས་

ཏེ་སྐུ་བཞི་ཀ་ལ་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྩ་ཤེ་ལས།

ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་རྟག་པར་འཛིན། །མེད་ཅེས་བྱ་བ་ཆད་པར་ལྟ། །དེ་ཕྱིར་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ལ། །མཁས་པས་གནས་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའང་ཡོད་མེད་ཙམ་ལ་མི་ཟེར་གྱི། དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལྡངས་པ་ལ་རྟག་ཆད་

ཀྱི་ལྟ་བར་འགྱུར་བར་གསལ་བར་གསུངས་ཏེ། ཚོག་གསལ་ལས། གཞུང་སྔ་མའི་ཡོད་མེད་དུ་འཛིན་པ་དངོས་པོ་ཡོད་མེད་དུ་ལྟ་བ་ལ་ཟཁད་ནས་དེའི་འོག་ཏུ། ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པར་ལྟ་བ་ཡོད་ན་རྟག་པ་དང་ཆད་པར་ལྟ་བར་

ཐལ་བར་འགྱུར་ཞེན་འདི་ལྟར། གང་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ། །དེ་ནི་མེད་པ་མིན་པས་རྟག །སྔོན་བྱུང་ད་ལྟར་མེད་ཅེས་པ། །དེས་ན་ཆད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །གང་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་བརྗོད་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་ལ་ལྟོག་པ་མེད་པས་

ནམ་ཡང་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ནའང་རང་བཞིན་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཁས་ལྡངས་པས་རྟག་པར་ལྟ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་ལ། དངོན་གནས་པའི་སྐབས་སུ་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཁས་ལྡངས་ནས་

དཀྱར་དེ་ཕྱིས་ཞིག་པས་མེད་དོ་ཞེས་ཁས་བླངས་པས་ཆད་

པར་ལྟ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཁས་བླངས་པ་ལ་རྟག་ལྟ་དང་སྟར་གྱི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་ཕྱིས་ཞིག་པར་འདོད་ན་མེད་ལྟར་གསུངས་ཀྱི། ཡོད་པ་ཙམ་དང་ཞིག་པ་ཙམ་ལ་མ་གསུངས་སོ། །བྱད་རྟྭ་ཡུ་ལི་ཀ་ལས་ཀྱང་།

@388A ཞེས། །ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་དང་མེད་ཅེས་བྱ་བ་རྟག་ཆད་དུ་ལྟ་བར་བཤད་པ་དེ་དག་ཉིད་གང་ཞེག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྟག་ཆད་དུ་འགྲོ་ལུགས་བསྟན་པར་གསལ་བར་བཤད་དོ། །མདོར་ན་རང་བཞིན་མེད་

པའི་སྟོང་ཉིད་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དམ་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་ཞིང་དེ་འགོག་ན་ཤེར་ཕྱིན་སྣང་པའི་ཚོས་སྟོང་གིས་ངན་འགྲོར་འགྲོ་ལ། རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་མོས་ནའང་རང་བཞིན་མེད་ན་ཅི་ཞེག་ཡོད་སྙམ་ནས་ཚོས་ཐམས་ཅད་གཏན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་

འདོད་ནའང་ཆད་ལྟའི་གཡང་དུ་ལྟུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ལྟ་ཉེས་ན། །ཤེས་རབ་ཆུང་རྣམས་ཕྱང་བར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པ་ཆོག་གསལ་ལས། རེ་ཞིག་

གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་སྟེ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་མ་

ཡིན་ནོ་ཞེས་རྟོག་ན་དེའི་ཚེ་འདི་ལོག་པར་ལྟ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ཆོས་འདི་ལོག་པར་བརྟེད་གྱུར་ན། །མི་མཁས་རྣམས་ནི་ཆུད་ཀྱང་འཛད་ལ། །འདི་ལྟར་མེད་པར་ལྟ་བ་ཡི། །མི་གཙང་དེར་ནི་བྱིང་བར་འགྱུར། །ཞེས་བཤད་དོ། །

ཅི་སྟེ་ཡང་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱེ་པ་འདེགས་པར་མི་འདོད་ན་ནི་དེའི་ཚེ་ཇི་ལྟར་དངོས་པོ་འདི་དག་དམིགས་སུ་ཟིན་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འདི་ངེས་པར་སྟོང་

པ་ཉིད་སྤྲོང་བར་འགྱུར་ཏེ་དེ་ལྟར་སྤྲངས་ནས་ཆོས་ཀྱིས་ཕོངས་པར་འགྱུར་བའི་ལས་ཀྱིས་ངེས་པར་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ། །ཇི་སྐད་དུ། རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བ་ལས། གཞན་ཡང་འདི་ནི་ལོག་བརྟེད་ན། །ཟླུན་པོ་མཁས་པའི་ང་

@388B རྒྱལ་ཅན། །སྤྲོང་བས་མ་རྟུངས་བདག་ཉིད་ཅན། །མནར་མེད་པར་ནི་སྨྱིའུ་ཚུགས་འགྲོ། །ཞེས་བཤད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཁོ་བོ་ཅག་དངོས་པོ་རྣམས་སྟར་ཁས་

བློངས་ནས་ཕྱིས་མེད་པར་ལྟ་ན་མེད་ལྟ་བར་འགྱུར་ཡང་

ཁོ་བོ་ཅག་ནི་གདོད་མ་ནས་དེ་དག་ཡོད་པར་མི་འདོད་པས་ཅི་ཞིག་ཆད་པའི་ཚད་ལྟ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྟོན་བྱེད་ད་ལྟར་མེད་ཅེས་པ། །དེས་ན་ཆད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་དེ་འདྲ་བ་ལ་ཆད་ལྟ་བར་གསུངས་ཤིང་། ཆོག་གསལ་

ལས་ཀྱང་། རྣལ་འབྱོར་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་མི་ཤེས་པ་ཙམ་གྱིས་བསྒྲིད་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་ནས་དེའི་སྟོང་པ་ཉིད་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་རྟོགས་པ་ནི་མཐའ་གཉིས་སུ་ལྟང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། གང་ཞིག་ད་ལྟ་

མེད་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་ན་ནི་ཅི་ཞིག་ཡོད་པར་འགྱུར་ཞེས་དེ་ལྟར་སྟར་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པས་ཕྱིས་ཀྱང་མེད་པ་ཉིད་དུ་མི་རྟོགས་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་སྙམ་ན། དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆད་ལྟ་བ་ལ་གང་

ཆད་རྒྱུའི་དངོས་པོ་སྟར་ཁས་བླངས་པ་དགོས་ན་ནི་འཇིག་རྟེན་རྒྱང་ཕན་པས་ཀྱང་ཆོ་སྦྱི་ཕྱི་དང་ལས་འབྲས་སོགས་སྟར་ཁས་བླངས་ནས་ཕྱིས་མེད་པར་མི་སྣྲ་ཡི། དེ་དག་གདོད་མ་ནས་ཡོད་

པར་མི་འདོད་པས་ཆད་ལྟ་བ་མ་ཡིན་པར་

ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན། སྟོན་བྱེད་ད་ལྟར་མེད་ཅེས་པ། །དེས་ན་ཆད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི། དངོས་པོ་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་འདོད་པའི་དངོས་སྨྲ་བ་ལ་རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་གདོན་མི་ཟ་བར་འབྱུང་བའི་

@389A ཞེས། །དོན་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་དེ་དུས་ཀུན་ཏུ་མི་འགྱུར་བར་འདོད་ན་ནི་རྟག་ལྟར་འགྱུར་ལ། དུས་སྔ་མ་ན་ཡོད་པ་དུས་ཕྱི་མར་ཞིག་པར་འདོད་ན་ནི་ཆད་ལྟར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དུས་སྔ་མར་ཡོད་པའི་

རང་བཞིན་དུས་ཕྱི་མར་ཞིག་པར་འཇིན་པའི་ཆད་ལྟ་མེད་པར་སྟོན་པ་ན་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་རྟུལ་ཙམ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་གྱི། ཆད་ལྟ་ཐམས་ཅད་དེས་སྟོང་བ་མིན་ནོ། །

ལས་འབྲས་མེད་པར་འདོད་པའི་ཆད་ལྟ་བ་དང་མི་འདྲ་བའི་ཚུལ་གཞན་ནི་ཆོག་གསལ་ལས་རྒྱས་པར་གསུངས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཆད་ལྟ་བ་ནི་ལས་འབྲས་དང་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་མེད་པར་འདོད་

ལ་དབུ་མ་པ་ནི་དེ་དག་རང་བཞིན་མེད་པར་

འདོད་པས་དམ་བཅའ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ། །དབུ་མ་པ་ནི་ལས་འབྲས་སོགས་དེ་དག་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱུ་མཚན་གྱིས་རང་བཞིན་མེད་པར་སྣང་ལ། མེད་པ་པས་ནི་ལས་འབྲས་སོགས་དེ་དག་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པར་མི་འདོད་

པས་དེ་ཕྱུ་མཚན་དུ་མི་བྱེད་ཀྱི། ད་ལྟར་གྱི་སེམས་ཅན་འདི་འཇིག་རྟེན་སྔ་མ་ནས་འདིར་འོང་བ་དང་འདི་ནས་ཕྱི་མར་འགྲོ་བ་མ་མཐོང་བ་ཕྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་མེད་པར་སྣང་བས་ཕྱུ་མཚན་ལ་ཁྱད་པར་ཆེ་སྟེ། ཆོག་གསལ་ལས།

འདིར་ཁ་ཅིག་དབུ་མ་པ་ནི་མེད་པ་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲས་བུ་དང་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་སྣང་བ་ཡིན་ལ། མེད་པ་པ་དག

@389B ཀྱང་དེ་དག་མེད་དོ་ཞེས་སྣང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་དབུ་མ་པ་ནི་མེད་པ་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད་དོ་ཞེས་ཆོལ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དབུ་མ་པ་དག་ནི་རྟེན་ཅིང་

འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་སྣ་བཡིན་ལ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་

འབྱུང་བའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་འདི་དང་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་བཞིན་མེད་པར་སྣ་བར་བྱེད་དོ། །མེད་པ་པ་དག་གིས་ནི་ལྟར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐོ་

ནས་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་མེད་པར་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་འདིའི་དངོས་པོའི་རྣམ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་དམིགས་ནས་དེ་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ནས་འདིར་འོང་བ་དང་འཇིག་རྟེན་འདི་ནས་ཕ་

རོལ་ཏུ་འགྲོ་བ་མ་མཐོང་ནས་འཇིག་རྟེན་འདིར་དམིགས་པའི་དངོས་པོ་དང་འདྲ་བའི་དངོས་པོ་གཞན་དག་ལ་སྐྱེ་པ་འདེགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་དབུ་མ་པ་དང་ཚད་ལྡན་གཉིས་རྒྱུ་མཚན་མི་མཚུངས་པ་དེ་ལྟ་

ནའང་ལས་འབྲས་དང་འཇིག་རྟེན་སྤ་ཕྱི་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པར་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་མེད་པའི་ལྟ་བ་འདི་མཚུངས་སོ་སྐྱམ་ན་འདི་ཡང་མི་འདྲ་སྟེ། ཁོ་

ཡིས་རང་བཞིན་མེད་པ་ནི་ཡེ་མེད་དུ་འདོད་པས་བདེན་

གཉིས་གང་དུའང་ཁས་མི་ལེན་ལ། དབུ་མ་པས་ནི་ལས་འབྲས་སོགས་དེ་དག་ཡོད་པར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚོག་གསལ་ལས། གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ནའང་དེ་དག་གིས་དངོས་པོའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལ་མེད་པ་

@390A ཞེས། །ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རེ་ཞིག་ལྟ་བ་འདིའི་སྐོན་ནས་མཚུངས་པ་ཡོད་དོ་ཞེན། མེད་དེ། དབུ་མ་པ་དག་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་ལ་དེ་དག་གིས་ཁས་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར་མི་མཚུངས་

པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ལས་འབྲས་སོགས་ཁས་མི་ལེན་པའི་དབུ་མ་པར་འདོད་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་རྒྱང་ཕན་པ་དང་ལྟ་བ་འབྲ་བར་བསྟན་ཏོ། །འདིར་སློབ་དཔོན་ཀྱིས་ཆད་ལྟ་བ་དང་མི་འབྲ་བའི་རྒྱུ་མཚན་

དུ་དེ་ལ་ཁས་ལེན་ཡོད་ལ་ཁོ་བོ་ལ་མེད་པས་ཞེས་ཀྱང་མ་གསུངས་ལ། དེ་དག་མེད་པར་འདོད་ལ་ཁོ་བོ་ཅག་དེ་ལྟར་མེད་པར་མི་སྣུ་ཡི། ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་འདོད་ཅེས་མི་གསུང་བར་རང་

བཞིན་མེད་པར་སྣོས་པ་དང་དེའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་

རྟེན་འབྲེལ་འགོད་པ་དང་རྣམ་གཞག་དེ་རྣམས་ཡོད་པར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བཞེད་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ལས་འབྲས་སོགས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མེད་པར་ནི་འཐད་ལ། ཚད་ལྡན་བས་ཀྱང་དེ་དག་མེད་པར་

འདོད་པ་ན་དེ་དག་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་འདོད་པས་ན་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཆ་ནས་དབུ་མ་པ་དང་མཚུངས་སོ་སྙམ་ན། འདི་ཡང་ཆེས་ཤིན་ཏུ་མི་འདྲ་སྟེ། དཔེར་ན། ནོར་བརྫུས་པའི་མི་ཞིག་ལ་གཅིག་གིས་ནི་དེས་བརྫུས་

པར་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་འདོས་བརྫུས་སོ་ཞེས་བརྗོན་གྱི་སྐོར་ནས་སྨྲ་ལ། གཅིག་གིས་ནི་ཀུན་མ་དེས་ནོར་བརྫུ་བ་མཐོང་ནས་འདོས་བརྫུས་སོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ན་དེ་གཉིས་ཀས་ནོར་འདི་བརྫུས་སོ་ཞེས་སྨྲས་པ་ལྟར་དུ་ཀུན་མ་དེས་ཀྱང་

@390B བརྫུས་མོད་ཀྱང་། གཅིག་ནི་བརྗོན་སྨྲ་ལ་ཅིག་ཤོས་ནི་བདེན་པར་སྨྲ་བས་མི་མཚུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཆོག་གསལ་ལས། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ཡང་

དངོས་པོ་མ་གྲུབ་པར་མཚུངས་པ་དེ་ལྟ་ཡིན་ནའང་རྟོགས་

པ་པོ་ཐ་དད་པས་མི་མཚུངས་པ་ཉིད་དོ། །དཔེར་ན། བརྫུ་བྱས་པའི་མི་གཅིག་ལ་གཅིག་གིས་ནི་ཡང་དག་པར་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་དེ་དང་མི་མཐའ་བས་སྨྲད་ནས་འདིས་བརྫུས་སོ་ཞེས་དེ་ལ་ལོག་པར་སྨྲ་བར་བྱེད་ལ། གཞན་ནི་དེ་དངོས་སུ་

མཐོང་ནས་སུན་འབྱིན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་དངོས་པོ་ཐ་དད་པ་མེད་པ་དེ་ལྟ་ནའང་རྟོགས་པ་པོ་ཐ་དད་པས་གཅིག་ལ་ནི་དེ་བརྫུན་དུ་སྨྲ་བ་ཞེས་བརྗོད་ལ། གཞན་ལ་ནི་བདེན་པར་སྨྲ་བ་ཞེས་བྱའོ། །གཅིག་ལ་ནི་ཡང་དག་པར་བརྟགས་པ་ན་

གྲགས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བར་འགྱུར་ལ། གཞན་ལ་ནི་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་དངོས་པོའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རིག་པ་རྣམས་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་དང་སྨྲ་བ་ན་མེད་པ་པ་ཡ་ དངོས་པོའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རིག

པ་མ་ཡིན་པ་དག་དང་ལྡན་ཅིག་ཤེས་པ་དང་བརྗོད་པ་དག་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིས་ནི་ཁ་ཅིག་རང་བཞིན་མེད་པར་གོ་བ་ན་ལས་འབྲས་སོགས་རིགས་པས་

བཀག་པར་གོ་ནས་རྒྱུ་འབྲས་རང་ལུགས་ལ་བཞག་ཏུ་མེད་པ་དེ་ཡང་སྣང་

ཕྱོགས་ཀུན་རྫོབ་པ་ལ་འོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ཀྱང་། སྟོང་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྟ་བ་མ་ཧེར་བ་རྣམ་པར་སྤྲུ་བཞང་ལེགས་པར་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྟོང་པ་དོན་བྱེད་རྒྱས་སྟོང་གི་སྟོང་པར་མ་སོང་བར་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྣེན་

@391A ྱྱ། །འབྲེལ་འཇོགས་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། དེ་ལྟར་ན་ཡང་དོན་གང་ཞིག །སྐྱེས་པ་ལ་ནི་འོང་བ་དང་། །དེ་བཞིན་འགགས་ལ་འགྲོ་བ་མེད། །དེ་ལ་ངེས་པར་རང་བཞིན་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་

དེ་ལ་རང་བཞིན་མེད་ན་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། གང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བས་རྒྱུ་བྱས་པའི་ངོ་བོ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་དེ་ཡོད་ལ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདིས་ནི་རང་བཞིན་མེད་ན་དེ་ནས་ཅི་ཞིག་ཡོད་

ཅེས་པའི་ལན་གསལ་བར་མཛད་དོ། །སྒོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་ཀྱང་ཡོད་པ་དང་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་ཁྱད་པར་གསལ་བར་ཕྱེ་ནས་ལན་མཛད་དེ། རབ་བྱེད་ཉི་ཤུ་པའི་འགྲེལ་པ་

ལས། སྨས་པ། གལ་ཏེ་དུས་ཀྱང་མེད་རྒྱུ་

དང་འབྲས་བུ་དང་ཚོགས་པའང་མེད་ན་གཞན་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་ལྟ་བས་ན་དེ་ནི་མེད་པ་པར་སྨྲ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འཕགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཇི་ལྟར་ཁྱོད་དུས་ལ་སོགས་པ་དག་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་ཡོད་པར་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དེ་ལྟར་མི་

འཐད་པར་ཟད་ཀྱི། དེ་དག་བརྟེན་ནས་གདགས་པར་ནི་གྲུབ་བོ་ཞེས་དངོས་པོར་སྨྲ་བ་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་རང་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེས་བཀག་པ་ཡིན་གྱི། བརྟེན་ནས་གདགས་པར་ནི་གྲུབ་བོ་ཞེས་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པར་གསུངས་

པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་དང་ཡོད་མེད་བཞི་པོ་དེ་ཕྱིད་ན་ལོག་རྟོག་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལྟོག་པར་འགྱུར་ཞིང་རང་བཞིན་ཡོད་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ལ་ཡོད་པ་ཙམ་འགོག་པར་འགྲུལ་པ་མི་སྐྱེ་བས། དངོས་

@391B པོར་སྨྲ་བ་མཁས་པ་རྣམས་ལ་དབུ་མ་པས་ལན་འདེབས་པའི་གཙོ་བོ་ནི་གཞི་པོ་དེའི་སྟོབ་ཏུས་ཡིན་པས་ཅུང་ཟད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་གནོད་བྱེད་བརྗོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་སུན་མི་

ཕྱིན་པར་བསྟན་པ་ལ་བཞི། རིགས་པས་དཔྱད་

བཟོད་མི་བཟོད་བརྟགས་ནས་བཀག་པས་སྡུན་འབྱིན་མི་རྣུས་པ་དང་། ཚད་མས་གྲུབ་མ་གྲུབ་བརྟགས་ནས་འགོག་པས་སྡུན་འབྱིན་མི་རྣུས་པ་དང་། སྡུ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་ཡིན་མིན་བརྟགས་ནས་འགོག་པས་སྡུན་འབྱིན་མི་རྣུས་པ་དང་། དངོས་

པོ་ཡོད་མེད་སོགས་ཀྱི་སྡུ་བཞི་ཀ་འགོག་པ་གཅོད་བྱེད་དུ་མི་རུང་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་འདི་དག་དོན་ཡིན་ལུགས་ལ་ཡོད་དམ་མེད་སྐྱེའམ་མི་སྐྱེ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐོར་ནས་ཚུལ་བཞིན་དུ་

དཔྱོད་པ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པ་དང་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། རིགས་པ་དེས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་དཔྱད་བཟོད་པར་ནི་ཁོ་ཐོ་ཙམ་མི་འདོད་པས་བདེན་དངོས་སུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་

དོ། །ཤལ་ཏེ་དེ་དག་རིགས་པས་དཔྱད་མི་བཟོད་ན་རིགས་པས་ཁེགས་པའི་དོན་ཡོད་པར་ཇི་ལྟར་འཐད་སྨམ་ན། འདི་ནི་རིགས་པས་དཔྱད་མི་བཟོད་པ་དང་རིགས་པས་གནོད་པ་གཉིས་

གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་བ་སྟེ་དེ་འདྲ་བ་མང་པོ་ཞིག་ན་རེ།

དེ་ཉིད་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་འགོག་མོད་འོན་ཀྱང་སྐྱེ་བ་སོགས་ཡོད་དོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་བབ་ཅོལ་ཡིན་པས་ཁོ་བོ་ཅག་མི་འདོད་དོ། །རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་མི་བཟོད་ཀྱི་དོན་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པ་དེས་རྟེན་མ་རྟེན་ཡིན་ལ། དེ་

@392A ཞེས། །ཡང་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། ཁོ་བོ་ཅག་གི་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་ནི་རང་བཞིན་ཚོལ་བ་ལྟར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཟུགས་སོགས་ལ་སྐྱེ་འགག་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་

ཡོད་མེད་འཚོལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ག་ཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་འགག་ཡོད་མེད་བཙལ་བ་ཡིན་ཀྱི། རིགས་པ་དེས་སྐྱེ་འགག་ཙམ་ཚོལ་བ་མིན་ནོ། །དེས་ན་རིགས་པ་དེ་ལ་དེ་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་དོ་ཁོ་ན་

ཉིད་དུ་སྐྱེ་འགག་སོགས་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་པ་དེས་དཔྱད་པའམ་བཙལ་བ་ན་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་རྟེན་པ་ལ་དཔྱད་མི་བཟོད་པ་ཞེས་

ཟེར་ལ་རིགས་པ་དེས་མ་རྟེད་པ་ཙམ་གྱིས་ཁེགས་པ་མིན་

གྱི། ཡོད་ན་རིགས་པ་དེས་འགྲུབ་དགོས་པ་ལས་དེས་མ་གྲུབ་ན་ཁེགས་པ་ཡིན་ནོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་འགག་རྣམས་ཀྱང་ཐ་སྙད་པའི་ཞེས་པས་འགྲུབ་པ་ཡིན་གྱི། དེ་དག་ཡོད་ཀྱང་རིགས་ཞེས་ཀྱིས་མི་འགྲུབ་པས་དེས་མ་རྟེད་པས་དེ་

དག་ཇི་ལྟར་ཁེགས་ཏེ། དཔེར་ན། མིག་གི་ཞེས་པས་སྒྲ་མ་རྟེད་ཀྱང་དེས་མི་ཁེགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སྐྱེ་འགག་ལ་སོགས་པ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་བཟམ་དེ་ཁོ་ནར་གྲུབ་ན་རིགས་པ་དེས་དེ་རྟེད་དགོས་ཏེ། རིགས་པ་དེས་གཟུགས་སོགས་

ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་འགག་ཡོད་མེད་ཚུལ་བཞིན་དུ་དཔྱོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུ་དེས་སྐྱེ་བ་སོགས་མ་རྟེད་པས་རང་ངོ་བོས་གྲུབ་པཟམ་དེ་ཁོ་ནར་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་འགག་སོགས་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་ན་དེས་

@392B རྟེད་དགོས་པ་ལས་མ་རྟེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན། ཤར་ཕྱོགས་སུ་བྱམ་པ་ཡོད་ན་རྟེད་པར་ངེས་པའི་འཚོལ་མཁན་གྱིས་ཤར་དུ་བྱམ་པ་བཙལ་བའི་ཚེ་མ་རྟེད་ན་དེས་ཤར་ན་བྱམ་པ་

ཡོད་པ་ཁེགས་པ་ཡིན་གྱི། བྱམ་པ་ཡོད་པ་ཙམ་དེས་ཇི་

ལྟར་ཁེགས། དེ་བཞིན་དུ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བ་ཡོད་ན་རྟེན་པར་ངེས་པའི་དབུ་མ་པའི་རིགས་པས་བཙལ་བ་ན་སྐྱེ་བ་མ་རྟེན་པ་དེས་རང་བཞིན་ནམ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བ་ཁེགས་པ་ཡིན་གྱི། སྐྱེ་བ་ཙམ་ཇི་ལྟར་ཁེགས། དེ་ལྟར་ཡང་

བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ན་དབང་པོ་དང་ཡུལ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ལ་ཡོད་པའི་ངོ་བོ་མེད་པས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་འདི་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པར་

འགྲུར་ན་ནི་དེའི་ཚེ་འཐད་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ན་ཆེས་གསལ་བར་ཇི་ལྟར་གནས་པའི་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་དམིགས་པར་འགྲུར་ན་དམིགས་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བར་གྲུབ་བོ། །ཞེས་

གསལ་བར་གསུངས་སོ། །གཟུགས་སྣུམ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་པ་འདི་རྣམས་ཡོད་དུ་ཆུག་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ལ་དཔྱོད་པའམ་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་གཏན་མི་འགྲུབ་པས་ས་

དེ་དག་ལ་རིགས་པའི་བརྟག་པ་མི་འཇུག་གོ་

ཞེས་སློབ་དཔོན་འདིས་ཡང་ཡང་གསུངས་ཤིང་། རིགས་པའི་དཔྱད་པ་བྱས་ནས་རིགས་པ་དེས་མ་རྟེད་པ་ན་ཀུན་རྫོབ་པ་དེ་དག་འཇིག་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་འཇོག་པ་ལ་མི་མཁས་པ་ཞེས་མང་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རང་བཞིན་ཡོད་

@393A ཨཱ། །མིད་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་འདི་དག་དགག་པར་ནུས་ན་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་པ་འདི་དག་ལ་རིགས་པའི་བརྟག་པ་ཤིན་ཏུ་གཞུག་དགོས་པ་ཡིན་ན། དེ་འདྲ་བ་ནི་སློབ་དཔོན་འདིའི་གཞུང་

ལས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བཀག་པས་ན་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་མ་རྟེད་པའི་དོན་རིགས་པས་གནོད་པའི་དོན་དུ་འདོད་པ་ནི་དབུ་མའི་ཚུལ་ལས་ཆེས་ཆེར་འཕྲོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག

གིས་ཀྱང་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་སྐྱེ་འགག་མ་གཟིགས་པ་ཡིན་གྱི། དེས་སྐྱེ་འགག་སོགས་མེད་པར་གཟིགས་པ་ག་ལ་ཡིན། རང་བཞིན་ཡོད་མེད་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་

མ་རྟེད་པ་ཡིན་གྱི། སྐྱེ་འགག་སོགས་མེད་པར་

འཇལ་བ་མིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རིགས་པས་དཔྱད་མི་བཟོད་པ་དང་རིགས་པས་གཉེད་པ་གཉིས་དང་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྐྱེ་འགག་མ་གཟིགས་པ་དང་མེད་པར་གཟིགས་པ་དང་མེད་པར་གཟིགས་པ་གཉིས་དང་། རང་བཞིན་ཡོད་མེད་དཔྱོད་

པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་སྐྱེ་འགག་མ་རྟེད་པ་དང་སྐྱེ་འགག་མེད་པར་རྟེད་པ་གཉིས་མ་ཕྱེད་པར་གཅིག་ཏུ་བརྟད་བ་འདིས་ད་ལྟ་བ་རྣམས་ལྟ་ཅི་སློས་ཏེ། སྟོན་གྱི་མཁས་པ་འགའ་རེ་ལའང་ འཁྲུལ་པ་བསྐྱེད་སྟང་བས་བློ་གྲོས་དང་ལྡན་པ་

རྣམས་ཀྱིས་ཞིབ་ཏུ་དཔྱོད་ལ་དེ་དག་ཕྱེད་པར་བྱིས་ཤེག། དེ་ལྟར་ན་ཁོ་བོ་ནི་དོན་དམ་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་ལས་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་རྣམས་སྟོབས་ཆེ་བ་དང་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པས་དོན་དམ་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་ལ་གནོད་པར་འདོད་

@393B པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་ཐ་སྙད་པའི་གཟུགས་ཆོར་ལ་སོགས་པ་ལ་དཔྱད་ནས་དེས་མ་རྟེད་པ་ན་རིགས་པ་དེ་དག་གིས་ཁེགས་པར་འདོད་ན་ནི་

དེས་ཕར་ལ་མི་ཁེགས་པར་མ་ཟད་དེ་ལྟར་འགོག་མ་ཐན་ལ་

འཇིག་རྟེན་བྱགས་པའི་ཚོད་མས་གནོད་པ་ཡིན་ཏེ། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལ་འཇིག་རྟེན་མི་གནོད་ན། །འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལྷོས་འདི་ནི་དགག་པར་གྱིས། །ཁྱོད་དང་འཇིག་རྟེན་འདིར་རྩོད་གྱིས་ཤིག་དང་། །ཕྱི་ནས་སྟོབས་ལྡན་བདག

གིས་བསྟེན་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་འགྲེལ་པར་ཡང་། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་བརྫུགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་ཚེགས་ཆེ་བར་གནས་པར་གྱུར་གྱིས་ཁྱོད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་སོལ་ཅིག །གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་

གནོད་པར་མི་འགྱུར་ན་ངས་ཀྱང་ཁྱོད་ལ་སྟོངས་གདབ་པར་བྱའོ། །འཇིག་རྟེན་གྱིས་ནི་གནོད་པཞང་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཁོ་བོ་ཅག་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་བརྫུགས་པའི་ཕྱིར་དུ་ཤེན་ཏུ་ཚོགས་ཆེ་བར་གནས་ཞེས་པ་ནི།

མིག་གི་ཤེས་པར་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་འཁྲུལ་པ་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་གྱི་འཁྲུལ་སྣང་འདི་སྟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་ལམ་ལ་འབད་པ་ལ་ཟེར་བས་དེ་དག་རིགས་པའི་དགག་བྱར་མི་

འདོད་ཀྱི། ལམ་གོམས་པའི་དགག་བྱར་བྱེད་

པའོ། །ཁྱོད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་སོལ་ཅིག་ཅེས་སོགས་ནི། དབུ་མ་པས་གཞན་དབང་རྫས་ཡོད་འགོག་ན་ངས་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་རིགས་པས་དགག་གོ་ཞེས་མགོ་བསྟེ་བྱས་པ་ལ་ཁོ་བོས་གཞན་དབང་གི་རང་བཞིན་འགོག་རྒྱས་པ་

@394A ཞེས། །ལྟར། ཁྱོད་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་རིགས་པས་འགོག་རྒྱས་ན་ཁོ་བོས་ཀྱང་ཁྱོད་ལ་དེའི་ཐོག་བྱུའོ་ཞེས་པ་སྟེ། འདིས་ནི་རིགས་པས་ཞེགས་ན་ཁོ་བོ་འདི་བརྗོག་པའི་ཕྱིར་དུ་ལམ་བསྒོམ་པའི་དཀའ་སྤྱད་མི་

དགོས་པས་འདོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨོན་པས་ན་ཀུན་རྫོབ་པ་རྣམས་རིགས་པས་མི་ཞེགས་པར་བསྟན་ཏོ། །མི་ཞེགས་པར་མ་ཟད་བཀག་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པས་གནོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པས་དེ་འདྲ་བའི་རིགས་པ་ལྟར་སྣང་ལ་ནི་ཐ་སྙད་

པའི་ཤེས་པས་གནོད་པས་དེ་དག་ལས་སྨོན་ཚེ་བཞང་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དངོས་པོར་སྣ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རིགས་པའི་དཔྱད་པ་བཟུག་ནས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་སོགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་

པ་རྣམས་བཀག་པ་ན་རིགས་པ་དེས་མི་རྟེད་པ་

ཡིན་གྱི་ཁེགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་གཟུགས་སོགས་ཐ་སྙད་དུ་མི་འགོག་པའི་དོན་གནག་རྫི་ལ་སོགས་པ་འཇིག་རྟེན་པ་རང་དགའ་བའི་ངོར་མི་འགོག་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་འགོག་པར་སྣང་བ་ནི་

ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། རྟོག་ལྡན་ལ་དེ་ཉིད་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་འགོག་མི་འགོག་ལ་དོགས་པ་ཡོད་ཀྱི། གྲུབ་མཐས་བློ་མ་བསྒྲུངས་བའི་ངོར་མི་འགོག་པ་ལ་དོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཉིད་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་འགོག་ན་

དགག་པ་དེ་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་མི་འགོག་པ་ནི་སྤྲོད་དཔོན་བྲ་བཀགས་པས་ཀྱང་གསལ་བར་གསུངས་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། གལ་ཏེ་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་འདིས་སྐྱེ་

@394B བ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བཀག་པ་ལས་འདུས་བྱས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་བསྟན་པར་འདོད་ན་ནི་དེའི་ཚེ་དེ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་གྱི། མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལ་སོགས་པ་དག་གིས་ཉེ་བར་

གཞལ་བར་འགྱུར་བ་ཞེག་ན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་

བ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་འཇིགས་པས་དེ་དག་དང་བསྟུན་པར་མི་བྱེད་ཀྱི། དེ་དང་མི་འགལ་བ་སྣུ་མ་ལ་སོགས་པ་དག་དང་ནི་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་འདིས་ཞེས་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་

པའི་རིགས་པའོ། །སྐྱེ་བ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བཀག་པ་ཞེས་པ་ནི་དགའ་བྱ་ལ་ཁྱད་པར་མ་སྤྱར་བར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཚད་ཐམས་ཅད་བཀག་ཅེས་པའོ། །མོ་གཤལམ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་བཀག་ན་མོ་གཤལམ་གྱི་བྱ་དང་རི་བོང་གི་རྣ་

ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ། དོན་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོངས་པའི་དངོས་མེད་དུ་འགྱུར་ལ་དེ་ལྟ་ན་རྟེན་འབྲེལ་མེད་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བའི་འཇིགས་པས་དོན་བྱེད་པའི་ནུས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་མོ་གཤལམ་གྱི་བུ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་

པ་དང་མི་འདྲ་ཡི། སྣུ་མ་ལ་སོགས་པ་དང་འདྲ་བས་ན་བདེན་པཉམ་ངང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་འགོག་ཅེས་པའོ། །ཡང་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། གལ་ཏེ་མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མི་སྲིད་

ན་དེའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་

འདི་རྣམས་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་ངོ་བོར་རྣམ་པར་བཞག་ཅེན། ཅི་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་འདི་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་བཀག་གམ། གལ་ཏེ་མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་འགོག་པར་བསྟན་པས་དེ་ཇི་ལྟར་མ་བཀག་ཅེན། ཁོ་བོ་ཅག་གི་

@395A ཞེས། །རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་ནི་རང་བཞིན་ཆོལ་བ་ལྟར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཁོ་བོ་ཅག་ནི་འདིར་དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་འགོག་གི། མིག་ལ་སོགས་པ་བྱས་ཤིང་ཉེན་ཅིང་འབྱེལ་པར་འབྱུང་བའི་

ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཉིད་ནི་མི་འགོག་གོ ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ཡོད་པས་གང་ཞེག་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཉིད་དུ་བསྟད་པ་མིག་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་རིགས་པས་འདི་ཙམ་ཞིག་འགོག་ལ། འདི་ཙམ་ཞིག་མི་འགོག་ཅེས་

ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས་པས་འདི་ལྟར་འབྱེད་པ་ནི་སྐབས་གཅིག་ཏུ་གསུངས་ན། མ་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ལའང་འདུ་བས་ཅི་ནས་ཀྱང་སྨྲར་དགོས་སོ། །དེས་ན་རང་གི་ངོས་ནས་

བཙལ་བ་ཡུལ་སྐྱིང་དུ་ཡོད་པའི་རང་གི་ངོ་

བོས་ཡོད་པ་རིགས་པས་འགོག་ལ། ཡོད་པ་ཙམ་མི་འགོག་པ་ནི་རིགས་པ་རྣམས་རང་བཞིན་ཚོལ་བ་ལྟར་བྱེད་པར་གསུངས་པས། རིགས་པ་ནི་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་འཚོལ་བ་ཡིན་པས་དེས་བཀག་པའང་རང་བཞིན་བཀག་ཅེས་

པའི་དོན་ཡིན་པས་འདི་གཉིས་ཕྱིད་པར་བྱའོ། །དེ་འདྲ་བའི་ལས་འབྲས་རྣམས་མི་འགོག་པར་མ་ཟད་དབུ་མ་པས་དེ་ཁས་བླང་དགོས་པར་གསུངས་ཏེ། ལུང་དེའི་འཕྲོས་ཉིད་ནས། དེའི་ཕྱིར་མཁས་པས་འཇིག་རྟེན་པའི་དོན་ལ་ཇི་

སྐད་བཞིད་པའི་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་མ་བཅུག་པར་ལས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་ཏེ། སྨྱལ་པ་ལས་སྨྱལ་པ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་དུ་འཇིག་རྟེན་པ་

@395B ཐམས་ཅད་ཁས་བླང་བར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་རང་གིས་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བྱས་པའི་དོན་དམ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་པས་ཀུན་རྫོབ་པའི་རྣམ་པར་

བཞག་པ་ལ་གནོད་ན་ནི་བདེན་པ་གཉིས་རྣམ་པར་

འཇོག་པའི་རྣམ་གཞག་ལ་ནང་འགལ་བྱུང་བ་ཡིན་པས། བདེན་པ་གཉིས་རྣམ་པར་འཇོག་པ་ལ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་མཐས་པར་ཇི་ལྟར་རུང་། རྣམ་གཞག་དེ་གཉིས་ལ་ནང་འགལ་རྩུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ན་ནི་དོན་དམ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་

པས་ཀུན་རྫོབ་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་སྣུན་འབྱིན་པ་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། ཆོག་གསལ་ལས་ཀྱང་། ཁྱོད་ནི་དོན་དམ་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་མི་མཐས་པས་ལ་ལར་འཐད་པ་བརྩུག་ནས་རིགས་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་དེ་རྣམ་པར་འཇིག

པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཁོ་བོ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་རྣམ་པར་འཇོག་པ་ལ་མཐས་པའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་པའི་ཕྱོགས་ཉིད་ལ་གནས་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་བས་ལ་བའི་ཕྱིར་བཀོད་པའི་འཐད་པ་གཞན་འཐད་པ་གཞན་གྱིས་རྩོལ་བར་བྱེད་

ཅིང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ཐུན་རབས་ལྟར་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་ལུགས་ལས་ཉམས་པ་ཁྱོད་ཁོ་ན་རྩོལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། ཀུན་རྫོབ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀུན་རྫོབ་ལས་ཉམས་པའི་བློད་མཐའ་སྨྲ་བ་

ཁོ་ན་འབོག་གི། ཀུན་རྫོབ་མི་འབོག་གོ་ཞེས་

གསུངས་ཤིང་། དེ་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པའི་དཔྱད་པ་བཀག་ནས་ཀུན་རྫོབ་པ་རྣམས་འཇིག་པ་ལ་བདེན་གཉིས་འཇོག་པ་ལ་མི་མཁས་པར་གསུངས་པས། ཀུན་རྫོབ་པའི་གཟུགས་སོགས་རིགས་པས་འབོག་པ་ནི་སྐྱོན་

@396A ཞེས། །དཔོན་འདིའི་དགོངས་པ་གཏན་མ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་དབུ་མ་པར་མ་ཟད་རང་སྡེ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བྱེད་པའི་འཕགས་ཡུལ་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ལ། གང་ཟག་གཞན་

གྱིས་ཁོའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་འགལ་འདུ་བསྒྲིགས་པ་ཡོད་མོད་ཀྱང་། ཁོ་རང་གིས་རྣམ་གཞག་བྱས་པའི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་དམ་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རིགས་པས་ཀུན་རྫོབ་པའི་དོན་རྣམས་སུན་འབྱིན་པར་འདོད་པ་ནི་གཅིག

ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁོ་བོ་ཅག་སྨྲའོ། །གཉིས་པ་ཚད་མས་གྲུབ་མ་གྲུབ་བརྟགས་ནས་འགོག་པས་སུན་འབྱིན་མི་རུས་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཁས་ལེན་པ་ནི་ཚད་མས་མ་གྲུབ་

པར་མི་འདོད་ཀྱི་ཚད་མས་བྱུབ་པ་ཡིན་

ནོ།། །འོ་ན། རྣམ་ཀུན་འཇིག་རྟེན་ཚད་མིན་ཞེས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་འཐད་སྙམ་ན། འདིས་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་མིག་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པ་བཀག་གི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པ་བཀག

པ་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། འཇུག་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསམ་པ་ལ་འཕགས་པ་རྣམས་ཁོ་ན་ཚད་མ་ཡིན་གྱི། འཕགས་པ་མ་ཡིན་པ་དག་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གནོད་པ་བརྗོད་པར་འདོད་པས་དེ་ཁོ་

ན་ཉིད་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བའང་ཚད་མར་ཁས་ལེན་ན་དེ་ལྟ་ཡིན་དང་། གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ཚད་མ་ཡིན་ན་ནི། །འཇིག་རྟེན་དེ་ཉིད་མཐོང་བས་འཕགས་གཞན་གྱིས། །ཅི་དགོས་འཕགས་པའི་ལམ་

@396B གྱིས་ཅི་ཞེག་བྱ། །བླུན་པོ་ཚད་མར་རིགས་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་ཕྱི་འགྲེལ་དུ་མིག་ལ་སོགས་པ་དག་ཁོ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་པའི་ཕྱིར་འཕགས་པའི་ལམ་

ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཐོས་པ་དང་

བསམ་པ་དང་བསྟོམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བསླིམ་པ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་དེ་ནི་དེ་ལྟར་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར། རྣམ་ཀུན་འཇིག་རྟེན་ཚད་མིན་དེ་ཡི་ཕྱིར། །དེ་ཉིད་སྐབས་སུ་འཇིག་རྟེན་གནོད་པ་མེད། །ཅེས་

གསུངས་པས་སོ། །རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་ནི་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་གྲུབ་བོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། མིག་དང་རྣ་བ་སྣ་ཡང་ཚད་མ་མིན། །ཞེས་

སོགས་དྲངས་པས་ན་ཡུལ་ཁྲད་པར་ཅན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པ་བཀག་གི་ཡུལ་གཞན་ལ་མ་ཡིན་པ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་སྣང་ངོ། །དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་འབྲེལ་མེད་དུའང་འགྱུར་ཏེ་མིག་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་འདི་དག

ཐ་སྙད་པའི་དོན་གཟུགས་སྐྱ་སོགས་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟ་བའི་ཕྱིར་དུ་འཕགས་ལམ་བཅུལ་མི་དགོས་པར་ཐལ་ལོ་ཞེས་སྨྲ་ན་ནི་མིག་གི་ཤེས་པས་གཟུགས་ཤེས་ན་སྐྱ་ཉན་པ་ལ་

རྣ་བ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་ཞེས་པ་དང་

འདུ་ལ་གཟུགས་སྣ་སོགས་བལྟ་བའི་ཕྱིར་དུ་འཕགས་ལམ་འཚོལ་བ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་ཟེར་ན་ནི་ཤིན་ཏུ་འདོད་པས་དེས་མི་འདོད་པ་ཅི་ཞེག་བསྟེན། འོ་ན་བཞི་བརྒྱ་བའི་འགྲེལ་པ་ལས། གང་ཡང་འདིས་དབང་པོའི་རྣམ་པར་

@397A ཞེས། །ཤེས་པ་འདི་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་སྐྲོ་བཏགས་ནས་གཞན་ཚད་མ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དེ་ཡང་ཆེས་ཤིན་ཏུ་མ་འབྲེལ་བ་ཞེག་གོ །མི་སྣུ་བའི་ཤེས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་ཚད་མ་ཉིད་དུ་མཐོང་ན་

རྣམ་པར་ཤེས་པའང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བརྫུན་པ་བསླུ་བའི་ཚོས་ཅན་དང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་གསུངས་སོ། །གང་ཞེག་བརྫུན་པ་བསླུ་བའི་ཚོས་ཅན་དང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དེ་ནི་མི་སྣུ་བ་མ་

ཡིན་ཏེ་རྣམ་པ་གཞན་དུ་གནས་པའི་དངོས་པོ་ལ་རྣམ་པ་གཞན་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་གྱུར་པ་ནི་ཚད་མ་ཉིད་དུ་བརྟག་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཚད་

མ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་མིག་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་རྣམས་ཚད་མ་ཡིན་པ་སྨྲོས་བཀག་ པ་ཇི་ལྟར་དྲང་སྐྱམ་ན་འདི་ནི། མིག་དང་རྟ་བ་སྣ་ཡང་ཚད་མ་མིན། །ཞེས་སོགས་དང་མི་འདྲ་བར་དོགས་པའི་གནས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་ཞི་བ་ཏུ་ཟཱད་པར་

བྱའོ། །དེ་ལྟར་མིག་གི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་དང་ཚད་མ་ཡིན་པ་བཀག་པ་ནི་རྟོག་གེ་པའི་འདོད་པ་བཀག་པ་ཡིན་པས་ཐོག་མར་དེའི་འདོད་ལུགས་བརྗོད་ན། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས།

རྟོག་གེ་པ་འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་དོན་ལ་གཏན་མ་བྱང་བའི་ཕྱིར་བྱེས་པ་གཞོན་ནུ་ལྟར་ཇེ་དང་པོ་ཁོ་ན་ནས་སྣང་བར་བྱ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་དེ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཁྲོད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གང་ཞེག་ཡིན་ཞེས་

@397B བརྗལ་ཞིང་བརྟག་པར་བྱའོ། །སྨྲས་པ། ཤེས་པ་མངོན་སུམ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་པ་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག །གང་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའོ། །རྟོག་པཉང་ཅི་ཞིག །གང་དོན་ལ་མིང་དང་རིགས་སུ་

ལྷག་པར་སྤོ་འདོགས་པར་ཞུགས་པའི་འདུ་

ཤེས་གཡེར་པོ་སྟེ་དེ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྔ་ནི་ཡུལ་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཙམ་ཞིག་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་གྱི་སྐྱས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྟོག་པ་དང་

བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ནི་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་འདོད་དོ། །དེ་ལ་མ་འཁྲུལ་བ་ནི་ཡུལ་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟར་གནས་པ་ལྟར་འཛིན་པར་བྱེད་པས་དབང་པོའི་ཤེས་པའི་མངོན་སུམ་ལྟ་གས་རང་མཚན་འཛལ་བས་ན་

གཟུགས་སྐྱ་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་མངོན་སུམ་ལྟ་པོ་དེ་དག་གི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པས། དེ་དག་ཚད་མར་འགྲོ་ས་ཡང་ཡུལ་ལྟ་པོ་དེའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །སྐྱོབ་དཔོན་འདི་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལྟར་རང་གི་ངོ་བོས་

གྱུབ་པའམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྱུབ་པ་ནི་ཐ་སྙད་དུའང་མི་བཞེད་པས་དབང་པོའི་ཤེས་པ་དེ་རྣམས་རང་མཚན་ལ་ཚད་མར་ག་ལ་བཞེད། དེས་ན་འདིར་དེ་དག་ཚད་མ་ཡིན་པ་བཀག་པ་ནི་

དེ་རྣམས་ཡུལ་ལྷའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་ཚད་

མར་འདོ་པ་འགོག་པ་ཡིན་ལ། འགོག་ཚུལ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་རྣམས་བརྗུན་པ་བསྟུབར་གསུངས་པ་དེས་འགེགས་སོ། །དེ་ཡང་བསྟུབར་གསུངས་པས་མི་སྟུབ་བ་ཀག་ནས་ཚད་མ་ཡིན་པ་འགོག་སྟེ་མི་སྟུབ་ནི་ཚད་མའི་

@398A ཞེས། །མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་བསྟུ་ལུགས་གང་ཡིན་སྐམ་ན། རྣམ་པ་གཞན་དུ་གནས་པའི་དངོས་པོ་ལ་རྣམ་པ་གཞན་དུ་སྣང་བ་ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ཡིན་ཏེ། དབང་ཤེས་རྣམས་ལ་གཟུགས་སྦྲ་

སོགས་ཡུལ་ལྷ་པོ་དེ་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་སྣང་བས་ན་དེ་དག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་ཚད་མ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་སྟེ། མདོར་ན་དབང་པོའི་ཤེས་པ་དེ་དག་ཡུལ་ལྷའི་རང་མཚན་

ལ་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་ལྷའི་རང་མཚན་སྣང་བ་ལ་ལྷོས་ཏེ་བསྟུབའི་ཕྱིར་ཏེ་ཡུལ་ལྷ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་སས་བཞིན་དུ་རང་མཚན་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཟླ་གཉིས་སྣང་བའི་

ཤེས་པ་བཞིན་སྣམ་དུ་དགོངས་པའོ། །འདི་

ལ་དངོས་པོར་སྣང་བས་ནི་གཟུགས་སྣ་སོགས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མེད་ན་དེ་དག་དོན་བྱེད་པའི་ནུས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་དངོས་མེད་དུ་འདོད་པས། ཡུལ་ལྟའི་རང་མཚན་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མར་མ་

སོང་ན་ཡུལ་ལྟ་ལ་ཚད་མར་འགྲོ་སམེད་ལ། ཡུལ་ལྟ་ལ་ཚད་མར་སོང་ནའང་དེའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་ཚད་མར་འགྲོ་བར་འདོད་དོ། །སྟོབ་དཔོན་འདི་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དམ་ངོས་གྲུབ་ན་བདེན་པར་འཐྱུར་བས་ཡུལ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་

རྣམ་པར་འཇོག་པའི་ཚད་མ་ལ་རང་མཚན་ལ་ཚད་མར་སོང་བ་དགོས་ཀྱང་ཡུལ་ནི་བརྫུན་པ་ཡིན་པས་དེ་རྣམ་པར་འཇོག་པའི་ཚད་མ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་ཚད་མར་སོང་བ་མི་དགོས་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། འཇིག་རྟེན་

@398B པའི་མཐོང་བས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་བསལ་བ་རིགས་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཁོ་ན་ལས་ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་དེས་དམིགས་པའི་དོན་ཡང་བརྫུན་པ་བསྟུབའི་

ཆོས་ཅན་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་

མཚན་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པ་བཀག་པས་ཚད་མ་ཙམ་ཁེགས་མི་དགོས་པས་ན་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་རྣམས་ལ་ཚད་མ་སྨྲོས་འགོག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་མི་སླུ་བའི་ཤེས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་ཚད་མ་ཉིད་དུ་མཐོང་ན་ཞེས་གསུངས་པ་མི་

རིགས་ཏེ། ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་ལ་ཚད་མ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོག་གསལ་ལས་ཀྱང་། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཚད་མ་བཞི་ལས་འཇིག་རྟེན་གྱིས་དོན་རྟོགས་པར་རྣམ་པར་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མདོར་སྡུམ་དང་རྗེས་དཔག་དང་

ལུང་དང་ཉིར་འཇལ་གྱི་ཚད་མའི་རྣམ་གཞག་མཛད་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་ངོ་བོཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་གི། ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་ལྡོག་ནས་བཞག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་མི་འགོག་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་དག་ཀྱང་

ཕན་ཚུན་ལྡོག་པས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ་ཚད་མ་དག་ཡོད་ན་གཞལ་བྱའི་དོན་དག་ཏུ་འགྱུར་ལ་གཞལ་བྱའི་དོན་དག་ཡོད་ན་ཚད་མ་དག་ཏུ་འགྱུར་གྱི། ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་གཉིས་ངོ་བོཉིད་

ཀྱིས་བླུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་རབ་

རིབ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱི་ནང་གི་འཁྲུལ་རྒྱས་བསླད་པའི་གནོད་པ་མེད་ན་མ་རིག་པས་བསླད་པའི་དབང་གིས་དབང་ཤེས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་བཞིན་རང་བཞིན་ཡོད་པའི་ཡུལ་ འཛིན་པར་སྣང་བའི་འཁྲུལ་པས་ནི་ཐ་སྙད་པའི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག

@399A ཞེས། །པ་ལ་མི་གནོད་དོ། །འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། མཐོང་བ་བརྫུན་པའང་རྣམ་པ་གཉིས་འདོད་དེ། །དབང་པོ་གསལ་དང་དབང་པོ་སྐྱོན་ལྡན་ནོ། །སྐྱོན་ལྡན་དབང་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ ཤེས་པ་ནི། །དབང་པོ་ལེགས་གྱུར་ཤེས་ལྟོས་

ལོག་པར་འདོད། །གནོད་པ་མེད་པའི་དབང་པོ་དྲུག་རྣམས་ཀྱིས། །བརྒྱང་བ་གང་ཞེག་འཇིག་རྟེན་གྱིས་རྟོགས་ཏེ། །འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་བདེན་ཡིན་ལྟག་མ་ནི། །འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་ ལོག་པར་རྣམ་པར་བཞག །ཅེས་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་དང་

ཡུལ་ལ་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་གཉིས་གཉིས་སུ་བཞག་གོ །དབང་པོ་ལ་གནོད་པའི་རྒྱུ་རྣ་ན་ཡོད་པ་ནི། འཇུག་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་རབ་རིབ་དང་མིག་སེར་

ལ་སོགས་པ་དང་དྲ་ཐྲེ་ར་ཟོས་པ་ལ་སོགས་པ་

རྣམས་ནི་དབང་པོ་ལ་གནོད་པའི་རྒྱུན་ནང་ན་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཕྱི་རོལ་ན་ཡོད་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། ཉིལ་མར་དང་ཆུ་དང་མེ་ལོང་དང་ཕུག་ལ་སོགས་པ་ནས་བརྟེན་པའི་སྐྱ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ཡུལ་

དང་དུས་ཐུད་པར་ཅན་ཉེ་བར་གྱུར་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི། དབང་པོ་ལ་གནོད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཕྱི་རོལ་ན་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་དབང་པོ་ལ་གནོད་པར་བྱེད་པ་ནང་ན་ཡོད་པ་དག་མེད་པར་གཟུགས་བརྙན་དང་བག་ཆ་དང་སྨིག་རྒྱུ་ལ་ཆུ་ལ་

སོགས་པར་འཛིན་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་མིག་འཕྱུལ་མཁན་ལ་སོགས་པས་རང་ཉུ་སྦྱར་བའི་སྔགས་དང་སྨན་ལ་སོགས་པ་དག་ཀྱང་ཞེས་པར་བྱའོ། །ཡིད་ཀྱི་གནོད་པར་བྱེད་པ་ནི་དེ་དག་དང་། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་བྱས་པའི་གྲུབ་

@399B པའི་མཐའ་ལ་སོགས་པ་དག་དང་རྟེས་སུ་དཔག་པ་ལྟར་སྣང་བ་དག་སྟེ། ཞེས་གྲུབ་མཐའ་དན་པ་དང་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་རྣམས་ཡིད་ཀྱི་ཞེས་པ་སྨོད་པའི་རྒྱུར་གསུངས་ཏེ། རྟེ་

ལམ་ལ་སོགས་པའི་ཡིད་སྤྲོད་པའི་རྒྱུ་གཉིད་ལ་

སོགས་པའང་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་མ་རིག་པའི་འཇིམ་སྤྲངས་ཀྱི་ཡུལ་ནི་འོག་ནས་འཆད་པ་ལྟར་ཐ་སྙད་དུའང་མེད་མོད་ཀྱང་མ་རིག་པས་བསླད་པའི་གཞོད་པ་ནི་འདིར་གཞོད་པའི་རྒྱུར་མི་བཟུང་དོ། །གལ་ཏེ་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ལྟ་པོ་འཐུལ་རྒྱུ་

གཞན་གྱི་གཞོད་པ་མེད་པ་འདི་དག་ཐ་སྙད་དུ་མ་འཐུལ་ན་འདི་དག་ལ་སྣང་བའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་དགོས་ལ། དེ་ཡང་སྤྲོབ་དཔོན་འདི་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འཐུལ་བར་འདོད་དགོས་ལ་དེ་ལྟ་ན་ཤེས་པ་དེ་དག་གཟུགས་སྣ་

སོགས་ཐ་སྙད་དུ་རྣམ་པར་འཇོག་པའི་ཚད་མར་མི་འཐད་དེ། ཐ་སྙད་དུ་གཟུགས་སོགས་ལ་འཐུལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལ་སྤྲོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ནི་གཟུགས་སོགས་ལ་ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་

པའི་ངོ་བོ་ཡོད་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཙམ་པས་ཀུན་བརྟགས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཅི་ཙམ་མེད་པས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་འདོད་པ་འགོག་པ་ན། ཀུན་བརྟགས་ལ་

འདོགས་བྱེད་དང་བཏགས་པ་གཉིས་ཀྱི་བརྟག་པ་བྱས་ནས་ངོ་བོ་

དང་ཐུང་པར་དུ་འདོགས་པའི་སྒྲ་དང་བློ་ལ་ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་འདོད་ན། གཞན་དབང་གི་དངོས་པོ་ལ་སྐྱེ་བ་བཏབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཀག་པས་ན་གཞན་དབང་ལ་ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་བཞེད་པར་

@400A ཞེས། །གསལ་ལོ། །ངེ་ལྟར་ཡང་རབ་བྱེད་ཉེར་ལྔ་པའི་ཤེས་རབ་སྒོམ་མེ་ལས། འདིར་གལ་ཏེ་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བར་ཡིད་ལ་བརྗོད་པ་དང་ཆོག་ཏུ་བརྗོད་པའི་ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་མེད་དོ་ཞེ་ན་ནི་

དངོས་པོ་ལ་སྐྱེ་པ་འདེབས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་ལ་བརྗོད་པ་དང་ཆོག་ཏུ་བརྗོད་པ་ལ་སྐྱེ་པ་འདེབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་འགྲེལ་བཤད་དུ་སྒྲུན་རས་གཟིགས་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱིས་འདིས་ནི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པ་དག་ཀྱན་བརྟགས་

པའི་ངོ་བོཉིད་ནི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ངོ་བོཉིད་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ། གལ་ཏེ་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བར་ངོ་བོཉིད་དང་ཐུང་པར་དུ་ཡིད་ལ་བརྗོད་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་ཆོག་ཏུ་

བརྩོད་པ་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་

པ་དེ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེ་ན་ནི། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གཞན་གྱི་དབང་གི་དངོས་པོ་ལ་སྐྱེ་བ་འདེབས་པ་ཡིན་པས་མི་རྟུང་བར་སྟོན་ཏེ། ཞེས་སྨྲ་དང་བློས་བསྟུས་པའི་གཞན་དབང་ལ་ཐ་སྙད་དུ་མཚན་ཉིད་

ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་འདོད་ན་སྐྱེ་འདེབས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་ཡིན་ལ་སེམས་ཙམ་པས་དེ་མེད་པ་དེ་ཀུན་བརྟགས་ལ་འདོད་ཀྱི། གཞན་

དབང་ལ་མཚན་ཉིད་དེ་ཡོད་པས་རང་བཞིན་ཡོད་ལ། འོན་ཀྱང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བས་རང་ལས་སྐྱེ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །མདོ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བཤད་ནས་ཚོས་

@400B ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དགོངས་པ་ཅན་དུ་གསུངས་པ་ལ། སྒོབ་དཔོན་ཀླ་མ་ལ་ཕྱི་ལས་ནི་མདོ་དེས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་གྱི་དགོངས་པ་བསྟན་པས་དབུ་མའི་ལམ་མཐའ་

གཉིས་དང་བྲལ་བ་རབ་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ངེས་པའི་དོན་

ཁོ་ན་གཞུང་འཛུགས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གཞན་དབང་ལ་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཀུན་བརྟགས་ཡིན་པས་དེ་མེད་པ་དང་ཐ་སྙད་དུ་གཞན་དབང་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པས་སྐྱེ་འདིའམ་མེ་ལ་བས་དབུ་མའི་དོན་

བསྟན་པར་བཞེད་དེ། སྒྲོ་བཏོན་འདི་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པར་བཞེད་པའོ། །འཇུག་འགྲེལ་དུ་ནི། དཔེར་ན། སྨྲ་དེ་ཐག་པ་ལ་ཀུན་བརྟགས་ཡིན་ལ་སྨྲ་དངོས་ལ་ཡོངས་གྲུབ་ཀུ་འགྲོ་བ་དང་འདྲ་བར། རང་བཞིན་ཡང་རྟེན་

འབྲེལ་བྱས་པ་ཅན་གྱི་གཞན་དབང་ལ་ཀུན་བརྟགས་ཡིན་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ནི་ཡོངས་གྲུབ་ཀུ་འཇོག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཞེས་པར་བྱས་ནས་མདོའི་དགོངས་པ་བཞད་པར་བྱའོ་ཞེས། མདོ་གང་དེ་ཉིད་མ་ཡིན་བཞད་དོན་ཅན། །

དང་དོན་གསུངས་པའང་རྟོགས་ནས་དང་བྱ་ཞིང་། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར་གསུངས་པས། མདོ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དང་དོན་དུ་བཞེད་པར་གསལ་ལ། རང་

ལུགས་ཀྱི་ཀུན་བརྟགས་ནི་གཞན་དབང་ལ་རང་བཞིན་

ཡོད་པ་ལ་མཔོད་པས་གཞན་དབང་ལ་ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མི་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཙམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་བརྟགས་མ་གཏོགས་པ་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་མི་འདོད་

@401A ཞེས། །པས་དེ་གཉིས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་འདོད་པ་ནི་མདོ་དགོངས་འགྲེལ་ལ་གཅོ་བོར་བརྟེན་པར་སྣང་ལ། དེའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ལ། སྒོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་

དང་སྒོབ་དཔོན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཡོད་ན་བདེན་པར་གྲུབ་པར་བཞེད་ལ། སྒོབ་དཔོན་ཞེགས་ལྷན་འབྱེད་ལ་སོགས་པས་ནི་དེ་ཙམ་གྱིས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་མི་འགྱུར་བར་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་

སེམས་ཙམ་པས་རྣལ་ཕྱ་རབ་རི་རི་བ་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ། མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང་། དུ་མ་འདུས་པའང་དེའི་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ། ཛ་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཟླ་བ་གཉིས་སུ་སྣང་བ་

བཞིན་ནོ་ཞེས་སྨྲས་པའི་ལན་དུ། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། མ་

བསགས་པའི་ཕྱ་རབ་འབའ་ཞིག་པ་དབང་པོའི་ཡུལ་མིན་པར་བསྒྲུབ་ན་གྱུབ་པ་ལ་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ནས། ཕྱི་མའི་ལན་དུ་ཡང་གལ་ཏེ་རིགས་གཅིག་པའི་རྟེན་ཕྱ་རབ་འདྲུས་པ་ཕྱོགས་སུ་བྱས་ནས་དེ་ནི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཏེ། རྩས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་

ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་ཚིགས་སྨྲ་བར་བྱེད་ན་ནི་གཏན་ཚིགས་གཞན་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གང་འདི་ལྟར་རིགས་གཅིག་པའི་ཕྱ་རབ་ཀྱི་ངོ་བོ་གཞན་དང་གཞན་བྱེས་དེ་ལ་ཕན་བཏགས་པའི་སྟོར་བ་དང་ལྡན་པས་དེ་ཡུལ་བྱི་ངོ་བོའི་ཡན་ལག

ཏུ་བྱས་ནས་རྟལ་ཕྱ་རབ་ཏུ་འདུས་པར་སྣང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བློ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། རིགས་གཅིག་པའི་ཕྱ་རབ་ཏུ་བསགས་པ་ཉིད་ལས་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའང་རྩས་སུ་བདག་ཅཱ་འདོད་དེ་ཕྱ་རབ་བཞིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་ཕྱ་རབ་ཀྱང་རྩས་

@401B བརྒྱད་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་རྩས་ཉིད་དུ་མངོན་པར་འདོད་པ་ལྟར་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའང་རྩས་ཉིད་ཡིན་ཏེ་འབའ་ཞིག་ནི་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་དོ་

ཞེས་རྟུལ་ཕྲ་རབ་བསགས་པའི་རེ་རེ་ནས་དབང་ཤེས་ཀྱི་རླུང་དང་

དེ་ཡང་རྩས་ཡོད་དུ་བཞེད་པ་དང་རྟུལ་ཕྲ་བའི་ཡང་མཐར་ཐུག་པར་ཡང་བཞེད་པར་སྣང་བས་རྟུལ་ཆ་མེད་དམིགས་རྟེན་དུ་བཞེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ཕྱི་ནང་གི་འཕྲལ་རླུང་སྣར་བཤད་པ་ནམས་ཀྱིས་མ་བསྟད་པ་མ་འཕྲལ་བར་བཞེད་

ཅིང་ཐ་སྙད་དུ་མདོ་སྡེ་པ་དང་མཐུན་པའི་དམིགས་རྟེན་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །འཇུག་འགྲེལ་ལས་ནི་ཁ་ཅིག་གིས་མདོ་སྡེ་པ་ནམས་ཀྱི་ལུགས་གང་ཞེག་དོན་དམ་པར་སྣས་པ་དེ་ཉིད་དབུ་མ་པ་ནམས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་དོ་ཞེས་སྣས་པ་གང་

ཡིན་པ་དེ་ནི་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་པར་མི་ཤེས་པ་ཁོ་ནས་སྣས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་གང་དག་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྣ་བ་ནམས་ཀྱིས་གང་དོན་དམ་པར་སྣས་པ་དེ་དབུ་མ་པ་ནམས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ནོ་

སྐྱམ་དུ་སེམས་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པ་ཁོ་ན་སྟེ། འདི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ནམས་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་དང་མཚུངས་པར་མི་

རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུགས་འདི་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ་

ཞེས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པས། སྟེ་པ་དེ་དག་གི་གྲུབ་མཐའ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པས་བཏགས་པའི་གཟུང་འཛིན་ཆ་མེད་སོགས་ཐ་སྙད་དུ་འང་མི་བཞེད་དོ། །བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། བྱེ་བྲག་པ་ལྟར་རང་གི་

@402A ཞེས། །སྟེ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཇས་ཀྱི་རྟུལ་ཕྲ་རབ་ཁས་བླང་བར་མི་རིགས་སོ་ཞེས་རྟུལ་ཆ་མེད་ཁས་མི་བླང་བར་གསུངས་སོ། །སྟེ་པ་གཉིས་ཀྱིས་དོན་དམ་དུ་འདོད་པ་རྣམས་དབུ་མ་པས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན་པ་ནི་ཆ་མེད་ལ་

སོགས་པའི་དངོས་པོ་ལ་བྱ་ཡི། དེ་གཉིས་ཀྱིས་བདེན་པར་གང་འདོད་དབུ་མ་པས་ཀུན་རྫོབ་མི་བླང་བར་སྟོན་པ་མིན་ཏེ། གཟུགས་སྐྲ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གིས་བདེན་པར་འདོད་ཀྱང་དབུ་མ་པས་ཀུན་རྫོབ་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །བཞི་

བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། དབང་པོའི་རྟུལ་ཕྲ་རབ་ཆོགས་པའི་སྐབས་ཀྱི་རེ་རེ་ནས་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུན་འདོད་པ་བཀག་ཅིང་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱང་རྟུལ་ཕྲ་རབ་དང་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་མ་གྲུབ་

པས་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་

རྟེན་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་རྣམས་ཀྱང་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གསུངས་ཤིང་། ཤེས་པ་རྣམས་མངོན་སུམ་བཏགས་པ་བ་དང་ཡུལ་རྣམས་མངོན་སུམ་མཚན་ཉིད་པར་བཞེད་པས་སློབ་དཔོན་

འདི་དང་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་གཉིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་བཞེད་པར་འདུ་ཡང་དབང་པོ་དང་ཡུལ་རྣམས་ཀྱི་འཇོག་ཚུལ་མི་འདྲ་བར་སྣང་དོ། །སྔར་དབང་ཤེས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པ་འགོག་པའི་སྐབས་སུ། རྣམ་པ་

གཞན་དུ་གནས་པའི་དངོས་པོ་ལ་རྣམ་པ་གཞན་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་པས། དབང་པོའི་ཤེས་པ་ལ་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་ལ་སྣང་བ་ལྟར་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་པས་ན་

@402B སློབ་དཔོན་འདི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་འདི་དག་འགྲུལ་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ནའང་དབང་པོའི་ཤེས་པ་རྣམས་ཐ་སྙད་དུ་གཟུགས་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་རྣམས་རྣམ་པར་འཇོག་པའི་

ཚད་མར་མི་འཐད་པ་མེད་དེ། དེ་རྣམས་འཁྲུལ་པར་འཛེག

པའི་རྒྱུ་མཚན་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་མེད་པ་ནི་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་དཔྱོད་པའི་རིགས་པའི་ཤེས་པས་འགྲུབ་པ་ཡིན་གྱི། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་གཏན་མི་འགྲུབ་པས་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་ལ་ལྷོས་ཏེ་འཁྲུལ་པ་མ་

ཡིན་ནོ། །རྫུ་བ་གཉིས་སྣང་དང་གཟུགས་བརྙན་ལ་སོགས་པ་སྣང་བའི་ཤེས་པ་ནི་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་རྫུ་བ་གཉིས་དང་བྱད་བཞིན་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ཉིད་ཀྱིས་རིགས་པའི་ཤེས་པ་ལ་ལྷོས་མེད་དུ་འགྲུབ་པས་ན། དེ་

དག་དང་སྔ་མ་རྣམས་ལ་ཡང་དག་དང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ཡང་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རིགས་པའི་ཤེས་པ་དང་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ལ་བརྟེན་ནས་འཁྲུལ་པར་རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དུ་ཆུག་ཀྱང་བྱད་བཞིན་ལ་སོགས་པར་

སྣང་བའི་དོན་མེད་པ་ལྟར་རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་སྣང་བའི་དོན་ཡང་མེད་ལ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་གཟུགས་སོགས་ཡོད་པ་ལྟར། བྱད་བཞིན་ལ་སོགས་པས་སྟོང་པའི་གཟུགས་

བརྟན་ལ་སོགས་པའང་ཡོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་

ཐ་སྙད་པའི་བྱེ་རང་དགའ་བ་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་གི་ཁྱད་པར་མེད་དོ་སྙམ་ན། འོ་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་དང་བྱད་བཞིན་དུ་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་གཉིས་ཀ་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པར་འདུ་ལ། གཟུགས་སོགས་དང་གཟུགས་

@403A ཞེས། །བརྟན་སོགས་གཉིས་ཀ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་འདུ་བ་ལ། འཇུག་འགྲེལ་ལས། བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་གཟུགས་བརྟན་དང་བྲག་ཆ་ལ་སོགས་པ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ནི་བརྗུན་ཡང་མ་རིག་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་སྣང་ལ།

སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་གཟུགས་དང་སེམས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ནི་བདེན་པར་སྣང་སྟེ། རང་བཞིན་ནི་མ་རིག་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་སྣང་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་དང་གང་ཞེག་ཀྱང་

རྗོད་ཀྱ་ཡང་བརྗུན་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་འཛེག་པ་དང་གཟུགས་བརྟན་སོགས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་མི་འཛེག་པའི་ལྷད་པར་མི་

འཐད་དོ་ཞེས་བརྗོད་ན་ལན་ཅི་

ཡོད།། དེ་གཉིས་ཀ་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་ལ་སྣང་བར་འདུ་ཡང་གཟུགས་བརྙན་ལ་སོགས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བརྫུན་པར་རྟོགས་པས་འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་མི་འཇོག་ལ། སྟོན་པོ་ལ་སོགས་

པ་ནི་བརྫུན་པ་ཡིན་ཀྱང་དེ་བརྫུན་པར་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་མི་ནུས་པས་འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་འཇོག་གོ་སྟམ་ན། དེ་ལྟར་ཡུལ་དེ་གཉིས་ལ་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་བདེན་བརྫུན་

འཐད་པ་བཞིན་དུ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀྱང་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡིན་ན་ཐ་སྙད་དུ་འཁྲུལ་པ་དང་འགལ་ལོ་སྟམ་ན་

@403B ཐ་སྙད་དུ་འཁྲུལ་བའི་འཁྲུལ་སའི་ཐ་སྙད་དང་ཤེས་པ་གང་ལ་ལྟོས་ནས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བཞག་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་གཅིག་ཡིན་ན་འགལ་བ་ཡིན་ཀྱང་ཐ་སྙད་དེ་གཉིས་

ནི་སོ་སོ་བ་ཡིན་པས་ཅི་ཞིག་འགལ། འདི་

ལྟར་གཟུགས་སོགས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་རིགས་པས་འགོག་པ་ནི་དོན་དམ་དུ་མི་རུང་བས་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་དགོས་ལ། དེ་འདྲ་བའི་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་ངོ་དེར་ནི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་རྣམས་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་

གཞན་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་རང་དགའ་བ་རྣམས་ཀྱི་ངོར་ནི་འཁྲུལ་པ་མ་ཡིན་པས་མི་འགལ་ཏེ། དཔེར་ན། འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ལ་མི་ལ་ལ་ཡོད་མི་ལ་ལ་མེད་ཅེས་ཕ་བཞིན་ཏེ། ལ་ལ་ཞེས་པའི་ཚོགས་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་ཡོད་པའི་

ལ་ལ་དང་མེད་པའི་ལ་ལ་གཉིས་དོན་གཅིག་ལ་མི་འཇོག་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་མ་འཁྲུལ་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་རང་དགའ་བ་ལ་ལྷོས་ནས་འཇོག་གི་དབུ་མ་པས་མ་འཁྲུལ་བར་མི་འདོད་དེ། འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་བདེན་ཡིན།

ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དབུ་མ་པས་དེ་དག་འཁྲུལ་པར་འཇོག་ལ་དེ་ལྟ་ནའང་ཡུལ་བརྫུན་པ་འཇོག་པ་མི་འགལ་ཏེ། ཡུལ་བདེན་པ་འཇོག་ན་ནི་ཡུལ་ཅན་འཁྲུལ་པས་

འཇོག་པར་འདོད་པ་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཐ་སྙད་

དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་འདོད་པས་ན་ཐ་སྙད་དུ་བརྗོན་པ་ཡིན་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་འཛིན་པའང་མི་འགལ་ཏེ། མ་རིག་རང་བཞིན་སྤྲིན་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་མ་རིག་པའི་ཀུན་རྫོབ་དེའི་ངོར་བདེན་པ་དང་ཆོས་རྣམས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་

@404A ཞེས། །གྲུབ་པ་འགོག་པ་གང་གི་ངོར་བཞག་པའི་ཀུན་རྫོབ་པ་དེའི་ངོར་བརྗོན་པ་གཉིས་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་བརྗོན་པ་དེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་བརྗོན་པར་

རྟོགས་པ་ལ་བྱ་ཡི། ཐ་སྙད་དུ་བརྗོན་པ་ཡིན་པ་ཙམ་ལ་བྱར་མི་རུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་དབུ་མ་པས་ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་ལུགས་ལ་འཛིན་འདས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མང་པོ་ཞིག་འཆོག་པ་དང་། དངོས་པོར་སྣུ་བ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་འདོད་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པས་

བཏགས་པའི་དོན་རྣམས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་འགོག་ཚུལ་འདི་དག་ཤེན་ཏུ་དཀའ་བས་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པ་སྤྲིད་མཐར་སྣང་ངོ་། །འདི་ལྟར་

དངོས་སྨྲ་བའི་འདོད་པ་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་

འགོག་པ་ན་རིགས་པའི་དཔྱད་པ་བྱས་ནས་དགག་དགོས་ལ། རང་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྐྱེ་འགག་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ་ལའང་རྟོག་ལྡན་གྱིས་ཁས་ལེན་མི་ལེན་ནི་སྐྱབ་བྱེད་ཡོད་མེད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རིགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་

པ་ལ་ལྟོས་སོ་སྐྱམ་ནས་རིགས་པས་དཔྱད་པ་ན་རང་གིས་ཁས་བླངས་པའི་ཀུན་རྫོབ་པ་རྣམས་དང་། དངོས་པོ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་བརྟགས་པ་གཉིས་རིགས་པས་གནོད་ན་གནོད་མཉམ་དང་མི་གནོད་ན་མི་གནོད་མཉམ་དུ་སོང་ནས།

དབང་ཕྱུག་དང་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པར་འདོད་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པའང་མེད་པར་ཁས་བླང་དགོས་པ་དང་། དེ་དག་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ན་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པའང་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་གཉིས་མཚུངས་པར་

@404B མཐོང་སྟེ། ཆོས་གང་ལའང་རང་གི་ལུགས་ཀྱིས་འདི་ཡིན་དང་འདི་མིན་བྱེད་སྐབས་དམ་ཁས་ལེན་ཅི་ཡང་བྱར་མི་རུང་བ་ལ་དབུ་མའི་དེ་ཁོན་ཉིད་རྟོགས་པར་རློམ་ཞིང་དེ་འདྲ་བའི་

གོ་བ་དེ་དང་རྟེས་སུ་མཐུན་པའི་ཅིར་ཡང་མི་འཛོན་པར་འཇོག

པ་ལ་ལྟ་བ་རྣམ་པར་དག་པའི་དོན་བསྟོམ་པར་འདོད་པ་ཤེན་ཏུ་མང་བར་སྣང་ངོ། །འདི་འདྲ་བ་འདི་དག་ནི་མཁས་པ་མགུ་བར་བྱེད་པའི་གཏམ་དུ་མི་སྣང་སྟེ། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རིགས་པའི་དགག་བྱ་ངོས་མ་ཟིན་པར་རང་བཞིན་འགོག་པའི་

རིགས་པས་ཐ་སྙད་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཐམས་ཅད་འཇིག་པར་བྱེད་པས་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་ལོག་པའི་ལྟ་བ་རྣམས་ནོར་ན་ནོར་མཉམ་དང་མ་ནོར་བ་མཉམ་པོར་སོང་བའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལྟ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་འདི་འདྲ་བ་ལ་རིང་དུ་གོམས་ཀྱང་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ལ་ཆུང་ཟད་ཙམ་ཡང་ཉེ་རུ་མི་འགྲོ་བར་མ་ཟད་རིང་དུ་འགྲོ་སྟེ། འཁོར་འདས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཐམས་ཅད་རང་གི་ལུགས་ལ་རྩད་བའི་རྟེན་འབྱུང་གི་ལམ་

དང་ཆེས་ཤིན་ཏུ་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། མི་ཤེས་གཉིད་ཀྱིས་རབ་བསྐྱེད་སྐུ་སྟེགས་ཅན། །རྣམས་ཀྱིས་བདག་ཉིད་ཇི་བཞིན་བཏགས་པ་དང་། །སྐྱེ་

མ་སྨིག་རྒྱུ་སོགས་ལ་བཏགས་པ་གང་། །དེ་དག་འཇིག་རྟེན་

ལས་ཀྱང་ཡོད་མིན་ཏེད། །ཅེས་སྨྲ་སྟེགས་པའི་འདོད་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་སྔར་དྲངས་པ་ལྟར་རང་སྟེ་དངོས་པོར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པས་བཏགས་པ་རྣམས་རང་

གི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་བཞད་པར་བྱའོ།

@405A ཞེས། །དེ་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་འདོད་པ་དང་མེད་པར་འདོད་པ་ནི་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་གི་སྐོ་ནས་འཇོག་པ་ཡིན་སྟམ་ན། ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་ལ་བྱགས་པ་ཡིན་པ་དང་ཇི་ལྟར་བྱགས་

པའི་དོན་དེ་ལ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་

མ་གཞན་གྱིས་གཞོད་པ་མེད་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལའམ་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་ཚུལ་བཞིན་དུ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་གཞོད་པ་མི་འབབ་པ་ཞིག་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་འདོད་ལ། དེ་དག་ལས་

ལྡོག་པ་ནི་མེད་པར་འདོད་དོ། །དེ་ལ་ཐ་

སྙད་པའི་ཤེས་པ་ནི་ཆོས་གང་ལའང་ཇི་ལྟར་གྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། སྣང་བའི་དོན་དེ་བློ་ལ་དེ་ལྟར་སྣང་བ་ཙམ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་དོན་གྱི་ཡིན་ཚུལ་ལ་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་

ཡིན་སྟམ་དུ་མི་དཔྱོད་པའི་ཤེས་པ་མ་

བརྟགས་པར་འཇུག་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ཉིད་ལ་མ་དཔྱད་པའི་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་ཡི། བརྟག་པ་ཡི་མི་བྱེད་པ་ནི་མིན་ནོ། །འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་པའམ་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཇི་ལྟར་སྣང་ཞིང་བྱགས་པ་ལྟར་འཇུག་གི། ཡིན་ལུགས་

ཇི་ལྟར་ཡིན་དཔྱད་ནས་འཇུག་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱགས་པ་ཞེས་བྱ་བའང་ཡིན་པས་འདི་འདྲའི་ཤེས་པ་ནི་བྱད་མཐས་བློ་བསྟྱེར་མ་བསྟྱེར་ཐམས་ཅད་ལ་འོང་བས་ཇི་འདྲ་ཞེག་གི་རྟྱད་ལ་འདྲུག་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་པའི་

བྱགས་པའམ་མ་དཔྱད་པའི་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་ཡི། བྱད་མཐས་བློ་མ་བསྟྱེར་བའི་འཇིག་རྟེན་པ་ཁོ་ནའི་རྟྱད་ལ་ཡོད་པར་མི་བཟྱེད་དོ། །བྱད་མཐས་བློ་བསྟྱེར་བ་ལའང་ཇི་ལྟར་ཐ་སྙད་དུ་བྱགས་པ་ལྟར་རམ་འོན་ཏེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་དེ་ལྟར་

@405B གནས་སམ་ཞེས་དཔྱོད་པའི་བློ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་དེའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཡིན་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་དཔྱོད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་གা་ལ་དགོས། དེས་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱགས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ནི་

འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་པོ་གྲུབ་མཐའ་དང་བལ་བ་ཁོ་ན་ལ་

འདྲི་བ་མ་ཡིན་གྱི། ཆོ་ལ་ཕྱི་ཆོ་ལ་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མ་དཔྱད་པའི་བློའི་འཇུག་ཚུལ་ལ་ཇི་ལྟར་འདུག་བལྟས་པས་ཆོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་པ་དེ་ལ་བྱགས་པ་ནི་སྣང་བཞམ་སྒོང་བའི་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་གཞིར་བྱང་པ་རྣམས་སོ། །ལས་འབྲས་དང་

ས་ལམ་ལ་སོགས་པ་ཕལ་པ་ལམ་བྱགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཐོས་པ་དང་སྒོང་བ་ལ་སོགས་པས་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་ཚེ་ཡིན་ཚུལ་ལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་མི་དཔྱོད་པའི་ཤེས་པ་རང་དགའ་བ་ལའང་སྣང་བ་ཡིན་པས་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱགས་པ་མ་ཡིན་

པའི་སྐྱོན་མེད་དོ། །ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གནོད་པ་ནི། དཔེར་ན། ཐག་པ་ལ་སྨུག་ལོ་སྐམ་པ་དང་སྨིག་རྒྱུ་ལ་ཆུའོ་སྐམ་དུ་འཛོན་པ་ན་ཡིན་ལུགས་ལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་དཔྱོད་པ་མེད་པའི་བློས་བརྟེན་བ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། དེས་བརྟེན་

བའི་དོན་ལ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་གནོད་པས་དེ་དག་ཐ་སྙད་དུ་འང་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །རང་བཞིན་ཡོད་མེད་ཚུལ་བཞིན་དུ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་གནོད་པ་མི་འབབ་པ་མི་ཐ་སྙད་དུ་འཇོག་པའི་

དོན་རྣམས་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་དགོས་

ཀྱང་། རང་བཞིན་ཡོད་མེད་ཚུལ་བཞིན་དུ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པའི་ཤེས་པས་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་གནོད་པ་དེས་པར་དགོས་ཀྱི། རིགས་པ་དེས་ཡོད་པར་གྲུབ་ན་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་ཐ་སྙད་པའི་དོན་ཡིན་པར་འགལ་བ་ཡིན་ནོ།།

@406A ཞེས། །དེའི་ཕྱིར་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་མི་གནོད་པ་དང་དེས་གྲུབ་པ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བརྟད་ནས་ཐ་སྙད་དུ་དགི་སྲིག་ལས་བདེ་སྡུག་འབྱུང་བ་དང་། དབང་ཕྱུག་དང་གཙོ་བོ་ལས་བདེ་སྡུག་འབྱུང་བ་གཉིས་ཡིན་ན་ཡིན་མཉམ་

དང་མིན་ན་མིན་མཉམ་དུ་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་གི་གནས་མེད་དེ། དབང་ཕྱུག་དང་གཙོ་བོས་བདེ་སྡུག་བསྟེད་པ་དང་དགེ་མི་དགེས་བདེ་སྡུག་བསྟེད་པ་གཉིས་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་ཚུལ་བཞིན་དུ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་མི་འགྲུབ་

པར་མཚུངས་ཀྱང་། རིགས་པས་གནོད་མི་གནོད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་རང་གཞན་གྱི་སྲེ་པ་དངོས་པོར་སྣ་བ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པས་ཀུན་

བརྒྱས་པའི་གཟུང་འཛིན་ཆ་མེད་དང་བདག

དང་གཅོ་བོ་དང་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི། དེ་དག་གིས་རྣམ་པར་འཇོག་པ་ན་དེ་འདྲ་བའི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ཡིན་མིན་རིགས་པས་དཔྱད་ནས་དེ་ནས་དེ་ལྟར་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་དོན་དེ་དག་རྟེད་པར་བསམས་ནས་བཞག་པ་

ཡིན་པས། དེ་འདྲ་དེ་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་དཔྱོད་པའི་རིགས་པའི་དཔྱད་པ་གཞན་གྱིས་བྱས་པ་ཁས་བླང་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་དེ་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་དཔྱད་པ་ན་རིགས་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་བརྟག

པའི་ཁུར་བཟོད་པ་མི་འབྱུང་བས་དེ་དག་རིགས་པས་མ་རྟེད་པ་ན་ཁེགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ཡོད་ན་རིགས་པ་དེ་དག་གིས་རྟེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུགས་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་ཕྱི་ནང་གི་འཁྲུལ་རྒྱུའི་གནོད་པ་

@406B མེད་པ་རྣམས་ལ་ཇི་ལྟར་བྱགས་པ་དེ་ལྟར་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། དེ་དག་ལ་ཅི་འདི་དག་ཐ་སྙད་ཙམ་མམ་ཞ འོན་ཏེ་དོན་གྱི་ཡིན་ཚུལ་ལ་དེ་ལྟར་བྱུབ་པ་མ་སྐྱམ་དུ་དཔྱད་རས་དེ་ལྟར་

དཔྱོད་པ་དེས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་རྟེན་པའི་ལུགས་སུ་

བྱས་ནས་ཁས་བླངས་པ་མིན་པས། དེ་དག་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་དཔྱོད་པའི་རིགས་པའི་དཔྱད་པ་བྱར་མེད་དེ། དོན་དེ་དག་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན། འདི་ལུགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲས་པ་ན་འོ་ན་རྟ་ཡིན་ནམ་བློང་ཐོ་ཡིན་ཞེས་

དཔྱོད་དུ་མི་རུང་བ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །འཇིག་རྟེན་ན་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བཀག་པའི་དོན་ཡིན་ཀྱང་རིགས་པས་གཙོད་པས་ན་ཐ་སྙད་དུའང་མེད་པ་ནི་མ་རིག་པས་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་སྒྲུབ་བཏགས་པ་དང་། འཇིག་ལྟས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་ང་

དང་ངཡི་བ་འཛིན་པ་དང་། ཁ་སང་གི་རེ་དེ་རིང་གི་རེ་ཡིན་པར་འཛིན་པ་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་རྣམས་ཡིན་པས་འཇིག་རྟེན་ན་གང་བྱགས་ཐམས་ཅད་དབུ་མ་པས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་པ་མིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་དང་མུ་སྟེགས་ཀྱིས་བཏགས་

པ་རྣམས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་མེད་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་སྐྱ་མ་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱགས་པ་དང་ཕྱི་མ་བྱུབ་མཐའ་སྣ་ཚོགས་སྣ་ནི་རྣམ་པར་མ་ཕྱེད་པ་

ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཐ་སྙད་དུ་གཟུགས་སོགས་

སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་མེད་དགོས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ཡོད་དགོས་པར་འགྱུར་བ་སོགས་མང་ལ། རིགས་པ་དྲུག་ཆུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། དེ་ཡང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ནི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་བདག་ཉིད་

@407A ཞེས། །དེར་དངོས་པོ་དེ་རྣམ་པར་མི་གནས་པ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ནི་སྨྲ་བསྟན་ལ་སོགས་པ་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་སྟེ། དངོས་པོ་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བདག་ཉིད་དེར་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་རྟག་སོགས་བཞི་

པོ་འཇིག་རྟེན་ལ་ཐུན་མོང་དུ་གྲགས་ཀྱང་དེར་འཛིན་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བཤད་ལ། མི་རྟག་སོགས་བཞི་པོ་འཇིག་རྟེན་ཀུན་ལ་མ་གྲུགས་ཀྱང་དེར་འཛིན་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཕུང་པོ་མི་རྟག་སོགས་སུ་འཛིན་པའི་རྟོག

པ་ནི་སྣང་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་ཡང་ངེས་པའི་འཛིན་སྐད་ལ་ཚད་མའི་གནོད་པ་མེད་པས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའམ་མ་འབྲུལ་བ་ཞེས་བྱ་ལ། དབང་པོའི་ཤེས་པ་རྣམས་ནི་སྣང་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་ཞིང་

མ་འབྲེལ་བའི་ཚ་གཞན་ཡང་མེད་པས་མ་

འབྲེལ་བ་ཞེས་མི་བྱའོ། །དབང་ཤེས་རྣམས་སྣང་བ་ལ་འབྲེལ་བར་འདུ་ཡང་འཇིག་རྟེན་པའི་ངོར་སྣང་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་དོན་སྐྱོན་རས་གཟུགས་བརྟན་སོགས་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་རྣམས་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ལ།

དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་ཤེས་གསོད་མེད་རྣམས་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ནོ། །ཕུང་པོ་རྣག་པ་ལ་སོགས་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་འཛིན་སྐྱངས་ཀྱི་ཡུལ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པས་འགོག་པར་རྟོག་ཀྱང་མི་རྣག་པ་ལ་སོགས་པར་འཛིན་པའི་ཡུལ་ནི་

ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པས་རིགས་པས་དགག་པར་མི་རུས་སོ། །དོན་དམ་པར་རམ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རྣག་སོགས་བཞི་མི་སྲིད་པ་བཞིན་དུ་དེ་གཉིས་སུ་གྲུབ་པའི་མི་རྣག་སོགས་བཞི་ཡང་མི་སྲིད་པས་དེ་ཁོ་ན་ལ་ལྷོས་ནས་ནི་དེ་བརྗོད་ཡོད་པར་

@407B འཛིན་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་གི་རྣམ་དབྱེ་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས། གཟུགས་རྣག་མི་རྣག་དང་བདེ་སྡུག་དང་བདག་ཡོད་མེད་གང་ལ་སྐྱོད་ནའང་མཚན་མ་ལ་སྐྱོད་པར་གསུངས་

སོ། །གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་སྟོང་འདོགས་པའི་མ་

རིག་པའི་འཇིན་སྐྱངས་རིགས་པས་སྒྲུབ་འབྱིན་པ་དང་ཐ་སྙད་པའི་དོན་རྣམས་མི་འགོག་པ་གཉིས་འགལ་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། གཏི་མུག་རང་བཞིན་སྤྲིན་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་སྟེ། །དེས་གང་བཅོས་མ་བདེན་པར་སྣང་དེ་ནི། །ཀུན་རྫོབ་བདེན་ཞེས་ཐུབ་པ་

དེས་གསུངས་ཏེ། །ཞེས་གཟུགས་སྐྱ་སོགས་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་འཇོག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན་སྐྱོན་མེད་དེ། གཟུགས་སྐྱ་སོགས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་འཇོག་པའི་བདེན་པ་ནི་བསམ་པའི་དབང་གིས་བདེན་པ་

ཡིན་ལ། བསམ་པ་དེ་ཡང་བདེན་འཛིན་ལ་བྱ་དགོས་པས་རང་བཞིན་སྟོང་འདོགས་པའི་མ་རིག་པའི་ངོར་བདེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་སྤངས་པའི་དགྲ་བཅོམ་གཉིས་དང་ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་ནི་

སྣང་བ་འདི་དག་བཅོས་མའི་རང་བཞིན་ཡིན་གྱི། བདེན་པར་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པར་མངོན་པར་རྟོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བདེན་འཛིན་མེད་པ་རྣམས་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་གསུངས་པའི་

རྒྱུ་མཚན་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གཟུགས་སྣུ་སོགས་

བདེན་པ་དེ་མ་རིག་པའི་ངོར་ཡིན་ཀྱང་གཟུགས་སྣུ་སོགས་མ་རིག་པ་དེས་འཇོག་པ་མིན་ཏེ། དཔེར་ན། ཐག་པ་ལ་སྣུལ་འཛིན་གྱི་ལོག་ཤེས་ཀྱི་ངོར་ན་ཐག་པ་དེ་སྣུལ་ཡིན་ཀྱང་ལོག་ཤེས་དེས་

ཐག་པ་རྣམ་པར་འཇོག་པ་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །གཟུགས་སྣུ་སོགས་

@408A ཞེས། །རྣམ་པར་འཇོག་པའི་བློ་ནི་གཅིག་པ་མེད་པའི་མིག་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་དྲུག་པོ་རྣམས་ཡིན་པས་འདི་དག་གིས་བྱང་པའི་དོན་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པས་རིགས་པས་མི་འགོག་

ལ། མ་རིག་པས་ཇི་ལྟར་བཟུང་བ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་

མེད་དེ། འདི་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་བྱུང་པའི་རང་བཞིན་སྒྲུབ་འདོགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་འདྲ་བའི་རང་བཞིན་ནི་ཐ་སྙད་དུའང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རིགས་པས་ཀྱང་ཐ་སྙད་

དུ་འགོག་སྟེ་འདི་རིགས་པས་མ་ཁེགས་ན་ཐ་སྙད་དུ་དངོས་པོ་རྣམས་

སྣུ་མ་ལྟ་བུར་མི་འགྱུབ་བོ། །གཉི་སྣག་འདིས་སྒྲུབ་བཤགས་པའི་རང་བཞིན་ལ་སྨྲག་མི་སྨྲག་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་རྣམས་སྒྲུབ་བཤགས་ནས་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་བར་

འབྲུར་བས་འདི་དག་གི་འཛོན་སྐངས་ཀྱང་རིགས་པས་སུན་

དབྱུང་བར་ནུས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དག་ཀྱང་གཏི་མུག་གིས་ཀུན་ཏུ་བཏགས་པའི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཁོ་ན་ལ་སྣང་པ་དང་མི་སྣང་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་སྐྱོ་འདོགས་པར་

འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། གཏི་མུག་ལས་ཐ་མི་དད་པར་འཇུག་པར་འགྱུར་ཞིང་གཏི་མུག་ལ་བརྟེན་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ་གཏི་མུག་གཅོད་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཉོན་མོངས་དེ་དག་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཞུགས་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཡིན་

ཀྱང་འཛོན་སྐངས་རིགས་པས་སུན་དབྱུང་བར་ནུས་པས་དེ་དག་གི་ཞེན་ཡུལ་ཐ་སྙད་དུའང་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བློའི་ཡུལ་ལ་རིགས་པས་དགག་ནུས་མི་ནུས་གཉིས་ཡོད་དེ། གཟུགས་སྣ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་རྣམ་པར་འཇོག་པའི་

@408B ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ལྷན་སྐྱེས་འདི་དག་གི་ཡུལ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པས་རིགས་པས་འགོག་པ་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་སྒོང་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང་སྒོང་དཔོན་ཟླ་བ་བྱགས་པའི་

ལུགས་ལ་ཐ་སྙད་དུའང་རང་གི་ངོ་བོས་བྱུབ་པའི་རང་བཞིན་འགོག

པས་ན། ཐ་སྙད་པའི་དོན་རྣམས་རྣམ་པར་འཇོག་པ་ཚེས་དཀའ་བར་སྣང་ཞིང་དེ་དག་གིས་ཤིད་དུ་ལེགས་པར་འཇོག་མི་ཤེས་ན་སྤྲོད་ཕྱོགས་ལ་ངེས་པ་ལེགས་པོར་རྟོད་པ་མི་འོང་བས། ཞལ་ཆེར་སྐྱེ་འདིབས་ཀྱི་ལྟ་བར་འབྱུར་བར་སྣང་

བས་བློ་གྲོས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་རྣམ་པར་འཇོག་ཚུལ་ལ་མཁས་པར་བྱ་སྟེ། འདིར་ནི་ཆོག་མངས་སུ་དོགས་ནས་དེ་ཙམ་ལས་མ་སྤྲོས་སོ། །གསུམ་པ་མུ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་ཡིན་མིན་བརྟགས་ནས་འགོག་པས་

སུན་འབྱིན་མི་རུས་པར་བསྟན་པ་ནི། རང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་དང་རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་བཀག་པས་སྐྱེ་བ་ཁེགས་ན་མུ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་འདི་པའི་ལུགས་ལ་ཐ་སྙད་དུའང་མེད་པས་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་ལ་ཞུད་པར་སྣང་མི་དགོས་ལ། མི་ཁེགས་ན་མུ་

བཞིའི་སྐྱེ་བ་བཀག་པས་དོན་དམ་གྱི་སྐྱེ་བའང་མི་ཁེགས་པར་འབྱུར་རོ་ཞེས་སྨྲ་བའི་སྐྱ་མ་མི་འདོད་པས་ཕྱི་མའི་ལན་བཞད་པར་བྱ་སྟེ། དོན་དམ་གྱི་སྐྱེ་བ་ཁས་ལེན་ན་དེ་ཉིད་དཔྱོད་པའི་རིགས་

པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་འདོད་དགོས་ལ། དེའི་ཚེ་

རིགས་པས་བདག་དང་གཞན་ལ་སོགས་སུ་བཞི་གང་ལས་སྐྱེ་དཔྱད་དགོས་པས་དོན་དམ་གྱི་སྐྱེ་བ་འདོད་པས་སུ་བཞི་གང་རུང་གི་དཔྱད་པ་ངེས་པར་ཁས་ལྷང་དགོས་སོ། །རྒྱུ་དང་རྐྱེན་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་འབྱུང་གི་སྐྱེ་བ་ཙམ་ཞིག་འདོད་པས་ནི་ཏེ་

@409A ཞེས། །ཞའི་སྐྱེ་བ་ཁས་མ་ལྷངས་ལ། དེ་མ་ལྷངས་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་བདག་དང་གཞན་ལ་སོགས་པ་གང་ལས་སྐྱེ་ཞེས་ཇི་ལྟར་དཔྱོད་དེ་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་འདོད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་

ཡང་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སུ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་བརྟེན་ནས་རབ་འབྱུང་བས། །རྟོག་པ་འདི་དག་བརྟག་པར་མི་རྣུས་པ། །དེ་ཕྱིར་རྟེན་འབྱུང་རིགས་པ་འདི་ཡིས་ནི། །ལྟ་ངན་དྲྭ་བ་མཐའ་དག་གཅོད་

པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ་ནི་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་སུ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་འགོག་བྱེད་དུ་བཞེད་ལ། ཁྱེད་ནི་སུ་བཞི་གང་ལས་ཀྱང་མི་སྐྱེ་ན་སྐྱེ་བ་ཙམ་ཡང་མེད་དོ་

ཞེས་འདོད་པས་ཟླ་བགས་གང་བཞེད་པ་ལས་ལྷོག་ནས་སྣ་

བར་སྣང་དོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གང་ཕྱིར་རྒྱུ་མེད་པ་དང་དབང་ཕྱུག་གི། རྒྱུ་ལ་སོགས་དང་བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས། །དངོས་རྟམས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པ། །དེ་ཕྱིར་བརྟེན་ནས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའང་ཁྱེད་ལྟར་ན་

འགལ་བ་སྣས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ནི་མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པས་མཐའ་དང་བྲལ་བ་དེ་མཐའ་བཞིའི་གང་ཡིན་ཞེས་མ་འདྲི་ཞིག །འདི་དག་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་

གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་མ་ཕྱེད་པས་ནོངས་སོ། །འོ་ན། དེ་ཉིད་སྐབས་སུ་རིགས་པ་གང་ཞེག་གིས། །བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་རིགས་མིན་པའི། །རིགས་དེས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རིགས་མིན་ན། །ཞེས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ནི་རྗེས་སུ་

@409B བྱུབ་པའམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པའི་སྐྱེ་བ་ཁས་ལེན་ན་ཐ་སྙད་དུ་འང་རིགས་པ་དེ་དག་གིས་འགོག་པར་སྨྲོན་པ་ཡིན་གྱི། སྐྱེ་བ་ཙམ་འགོག་པ་གཏན་མིན་ཏེ། གཞུང་དེའི་

མཚམས་སྦྱོར་དུ། གང་ཞིག་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་

པར་བྱང་བའི་རྒྱུར་པ་ཇས་ཀྱི་བདག་ཉིད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་སྨྲ་ན། དེ་ལྟ་ནའང་དེ་སྐད་དུ་སྨྲ་བ་ལ་ཆོག་ཙམ་ཞིག་ལྟག་མ་ལུས་པར་འགྱུར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་སྐབས་སུ་ཞེས་སོགས་བྱངས་ནས། དེའི་

འགྲེལ་པར་ཡང་དེའི་ཕྱིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་མི་འདོད་བཞིན་དུའང་ཁས་བླང་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བ་ནི་དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་བ་

ཡིན་པས་དེ་འདོད་ན་ཐ་སྙད་དུ་འདོད་ཀྱང་རུང་སྟེ་དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་ལྟར་དགག་དགོས་པ་ནི་སྤོང་དགོས་པ་དམ་པ་ཡིན་པས་ཐ་སྙད་དུའང་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བ་ཁས་བླང་བར་མི་བྱ་སྟེ། འཇིག་པ་ལས། མོ་

གཤན་བྱ་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས། །སྐྱེ་བ་དེ་ཉིད་དུ་མེད་འཇིག་རྟེན་དུའང་། །ཡོད་མིན་དེ་བཞིན་དངོས་འདི་ཀུན་ངོ་བོ། །ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་དེ་ཉིད་དུ་མ་སྐྱེས། །ཞེས་གསུངས་པས་

སོ། །རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པའམ་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་མེད་པ་

ལ་སྐྱེ་བ་མེད་པས་ཁྱབ་པར་བརྟུང་ནས་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་གཉིས་འགལ་བར་བརྩད་པ་ལ་རྣ་བ་དང་སྨིན་མེད་པ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རང་བཞིན་ཞེས་པ་དེ་མ་ཐོས་པར་མ་སྐྱེས་པར་

@410A ཞེས། །བརྟུང་འདུག་པ་ལ་དགོངས་ནས་རྣ་བ་མེད་པ་དང་། རང་བཞིན་ཞེས་པའི་ཚིག་དེའི་དོན་ལ་གོ་རྒྱུ་མ་བྱུང་བ་ལ་དགོངས་ནས་སྨིན་མེད་པ་ཞེས་གསུངས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རིགས་པ་བྱུག་ཏུ་པའི། བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་མ་

སྐྱེས་པར། །དེ་ཉིད་མཁྱེན་པའི་མཚོག་གིས་གསུངས། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་མཐོང་ན་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་དུ་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། གང་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་དེ་ནི་གཟུགས་བརྙན་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་

གྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྐྱེས་པ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་ནམ་དེ་ཇི་ལྟར་མ་སྐྱེས་པའི་སྐྲས་བརྗོད་པར་བྱ་བར་འགྱུར། ཅི་སྟེ་མ་སྐྱེས་སོ་ཞེས་བརྗོད་ན་འོན་

ཏེ་བརྟེན་ནས་སྐྱེའོ་ཞེས་བརྗོད་པར་མི་བྱའོ། །དེའི་

ཕྱིར་ཕན་ཚུན་འགལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འདི་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། ཀྱེ་མ་ཀྱི་ཏྲུད་རྣ་བ་དང་སྣིང་མེད་པས་ཀྱང་བརྒལ་བར་འགྱུར་བ་འདི་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་དཀའ་བ་ཞིག་བས་བོ། །གང་གི་ཚེ་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་གང་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་དེ་གཟུགས་བརྟན་

བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་སོ་ཞེས་སྨྲས་པ་དེའི་ཚེ་ཆོལ་བའི་གོ་སྐབས་ག་ལ་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པས་ཁྱད་པར་དེ་དག་ཕྱིད་པ་གཅེས་སོ། །མ་དྲོས་པས་ཞུས་པ་ལས་ཀྱང་། གང་ཞིག་ཆུན་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་མ་སྐྱེས། །དེ་ལ་སྐྱེ་བའི་རང་

བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན། །ཆུན་ལ་རག་ལས་གང་དེ་སྟོང་པར་བཤད། །གང་ཞིག་སྟོང་ཉིད་ཤེས་དེ་བག་ཡོད་ཡིན། །ཞེས་ཤང་པ་དང་པོས། ཆུན་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་མ་སྐྱེས། །ཞེས་གསུངས་ནས་མ་སྐྱེས་ལུགས་སྟོན་པ་ནི་ཤང་པ་གཉིས་པས། དེ་ལ་སྐྱེ་

@410B བའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་དགག་བྱ་ལ་ཁྱད་པར་སྣང་བ་སྟེ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པའོ། །དེ་ལྟ་བུ་མི་ཤེས་ཤིང་ཆོག་དེ་དག་ཐོས་པ་འགའ་ཞིག་སྐྱེས་པ་ཁོ་ནས་མ་སྐྱེས་

ལ་བརྟེན་པ་ཁོ་ནས་མ་བརྟེན་པའོ་ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱི་འགལ་འདུ་

འབའ་ཞིག་སྣུ་བའི་སྣུ་ཁམ་གང་ཆེ་ལ་ལྟ་བ་མཐོ་བར་བྱེད་པར་སྣང་དོ། །ཚོག་གསལ་དུ་དྲངས་པའི་ལང་གཤེགས་ལས་ཀྱང་། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ལ་དགོངས་ནས་ངས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པའོ། །ཞེས་

གསུངས་ཞེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །སྐྱེ་བ་སོགས་འགོག་པ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྤྲོར་མི་སྤྲོར་གྱི་ལན་ཡང་དོན་གྱིས་སོང་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་དེ་ལ་དམིགས་ཀྱིས་ཕྱེ་བའི་ལན་

ནི་འོག་ནས་སྤྲོན་ནོ། །དེ་དག་གིས་ནི་སྤུན་འབྱིན་

དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་སོགས་རྣམ་པར་འཇོག་པའི་ཚུལ་སྤུན་འབྱིན་མི་རུས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། སྤྱིར་སྤུན་འབྱིན་ལྟར་སྣང་གི་མཐར་ཐུག་པ་ནི་རང་གིས་ཀ་རོལ་པོ་ལ་དགག་པ་ཇི་ལྟར་བྱས་པའི་

དཔྱད་པ་དེ་དག་སྤུན་འབྱིན་བྱེད་ལའང་ལྟག་མ་མེད་པར་འཇུག་པ་ཞིག་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་པས། ཁྱེད་ཅག་གིས་བཀོད་པ་ནི་སྤུན་འབྱིན་ལྟར་སྣང་གི་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པས་གནོད་མི་

གཞོད་ལ་སོགས་པའི་བརྟག་པ་བྱས་ནས་

གཞན་གྱི་ཕྱོགས་ཇི་ལྟར་འགོག་པ་བཞིན་ཕྱིར་ལ་བརྗོག་ནས་དེ་ལྟར་སྣང་འབྱེན་པའི་རིགས་པའང་དགག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཁྱོད་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པས་དེ་ལ་དཔྱད་པ་དེ་དག་འཇུག་པ་ཡིན་གྱི། ཁོ་བོ་ཅག

@411A ཞེས། །ལ་རང་ལུགས་ཀྱི་ཕྱོགས་མེད་པས་དཔྱད་པ་དེ་དག་མི་འཇུག་གོ་སྟམ་ན། འདིས་སྐྱོན་དེ་དག་སྤོང་མི་ནུས་པ་ནི་ཐལ་འགྱུར་དང་རང་རྒྱུད་གང་གིས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་ནས་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །བཞི་པ་

དངོས་པོ་ཡོད་མེད་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་བཞི་ཀ་འགོག་པ་གཅོད་བྱེད་དུ་མི་རུང་བར་བསྟན་པ་ནི། དབུ་མའི་གཞུང་རྣམས་ནས་དངོས་པོའམ་རང་བཞིན་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དང་གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་ཀ་མིན་པའི་སྒྲ་བཞི་ཐམས་ཅད་བཀག་ལ། དེར་མ་

འདུས་པའི་ཚོས་ཀྱང་མེད་པས་རིགས་པས་ཐམས་ཅད་འགོག་གོ་སྟམ་ན། འདི་ནི་སྔར་བསྟན་པ་ལྟར་དངོས་པོ་ལ་གཉིས་ལས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་གང་དུ་

ཡོད་པར་འདོད་ཀྱང་འགོག་ལ། དོན་བྱེད་ནུས་

པའི་དངོས་པོ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་འགོག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དངོས་པོ་མེད་པའང་འདུས་མ་བྱས་རྣམས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་དངོས་མེད་དུ་འདོད་ན་ནི་འདུ་བའི་དངོས་མེད་ཀྱང་འགོག་གོ། དེ་བཞིན་དུ་དེ་འདྲ་བའི་དངོས་པོ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཚར་

ཡང་འགོག་ལ། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའང་འགོག་པས་སྤྲུལ་བཞི་འགོག་ཚུལ་ཐམས་ཅད་ནི་ལྟར་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་སྟོང་རྒྱུ་མེད་པར་སྤྲུལ་བཞི་ཀ་འགོག་ན་དངོས་པོ་ཡོད་པ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་

འགོག་པའི་ཚེ་དེ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བཀག་ནས། སྟོང་ཡང་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའང་མ་ཡིན་ཞེས་བཀག་ན་ནི་ཁས་བླངས་དངོས་སུ་འགལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་སྟོན་མེད་དོ་ཞེས་བསྟོན་ན་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་བསྟོན་པ་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་མི་

@411B རྩོད་དོ། །གཞན་ཡང་ཕུང་པོ་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ནམ་བདག་བཀག་པ་ན་རང་བཞིན་ནམ་བདག་མེད་དོ་སྟམ་པའི་ཤེས་རབ་སྐྱེ་ལ། ཤེས་རབ་དེའི་ཡུལ་རང་བཞིན་

མེད་པ་དེ་ཡང་འགོག་ན་མི་དབུ་མ་པའི་ལྟ་བ་སྤྱན་འབྱེན་པ་ཡིན་ཏེ།

ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡུལ་སྤྱན་འབྱེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་བཞིན་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་སྤྱན་འབྱེན་པར་འདོད་པ་དེ་ལ་འདི་དྲི་བར་བྱ་སྟེ་ཕུང་པོ་ལ་རང་བཞིན་མེད་དོ་སྙམ་དུ་དེས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡུལ་རང་བཞིན་

མེད་པ་དེ་ཇི་ལྟར་བྱས་པས་སྤྱན་འབྱེན་པ་སྟོས་ཤིག །རྩ་ཤེ་ལས། གལ་ཏེ་སྟོང་མིན་ཟུང་ཟད་ཡོད། །སྟོང་པའང་ཟུང་ཟད་ཡོད་པར་འགྱུར། །མི་སྟོང་ཟུང་ཟད་ཡོད་མིན་ན། །སྟོང་པའང་ཡོད་པར་གཅལ་ལོ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པས། མི་སྟོང་པ་ཅི་ཡང་

མེད་པས་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་པའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན། འདིར་སྟོང་མི་སྟོང་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་མི་སྟོང་ལ་གཞུང་གི་འགོ་མཐུག་ཐམས་ཅད་དུ་མཛད་དོ། །དེ་ལྟ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྟོང་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ།

རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཟུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་སྟོང་པའང་མེད་དོ་ཞེས་སྨྲ་བ་འདི་ལས་བཞད་གད་ཆེ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། གཞན་ཡང་སྐྱ་གུ་ལྟ་བུ་ལ་རང་གི་ངོ་

བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མེད་དོ་སྣམ་དུ་འཛིན་པའི་ངེས་

པ་དེས་ནི་སྡུ་གུ་ལ་རང་བཞིན་མི་འདུག་གོ་སྣམ་དུ་འཛིན་གྱི། རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་འདུག་གོ་ཞེའམ་མི་འདུག་གོ་སྣམ་པ་གཉིས་གང་དུའང་མི་འཛིན་པ་ནི་མིག་ཚུམས་ལ་ཁ་ནང་དུ་ཕྱོགས་པར་གྱིས་ལ་རྟོགས་ཤིག་དང་ཆེས་རིག་པར་སྣུའོ། །དེ་ལྟ་ན་རང་བཞིན་

@412A ཞེས། །མེད་པ་ལ་ཡོད་པར་བརྟུང་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་པས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་བརྟེག་པའི་ཕྱིར་དུ་རིགས་པས་སྟོང་ཉིད་ཡོད་པ་འགོག་པ་དེ་འཐད་པ་ཞེག་ཡིན་ནའང་བློ་གཞན་ཞེག་གིས་རང་བཞིན་མེད་

པ་ཡོད་པར་བརྟུང་བའི་བློ་དེའི་ཡུལ་འགོག་པར་འདོད་དགོས་ཀྱི། སྡུ་གུ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡུལ་འགོག་པ་ནི་ཆེས་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དོ། །ཁོ་བོ་ཅག་ནི་སྡུ་གུ་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་བཀག་པ་

ན་རང་བཞིན་མེད་དོ་སྣམ་དུ་ངེས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ནས་བློ་གཞན་ཞེག་གིས་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཡོད་དོ་སྣམ་དུ་འཛིན་པ་ནམ་དེའི་ཡུལ་རིགས་པས་འགོག་པ་མིན་གྱི། སྟོང་ཉིད་དེ་

རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པར་འདོད་ན་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་

ན་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་དོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པ་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་སྟམ་ན། སྒྱུ་གྲུའི་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་དམིགས་ནས་སྒྱུ་གྲུའི་རང་བཞིན་དུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་སྒྱུ་གྲུ་རང་བཞིན་མེད་པ་དེའི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་དོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པ་སྐྱེ་སྟེ།

དཔེར་ན། བྱམ་པ་མེད་པ་ལ་བྱམ་པ་ཡོད་པར་བདེན་སྙམ་པ་མི་སྐྱེ་ཡང་བྱམ་མེད་དུ་བདེན་སྙམ་པ་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྟོང་པ་ཙང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་སྒྱུ་གྲུའི་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་པ་ལ་ཡང་རང་གི་ངོ་

བོས་གྲུབ་པ་མེད་དོ་ཞེས་བརྗོད་ན་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དག་ཏུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པར་ཡང་། སྟོང་པ་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ཡིན་པར་གསུངས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། གལ་ཏེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་

@412B པ་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་འགྱུར་ན་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། སྟོང་མིན་མེད་པར་སྟོང་པ་ནི། །གང་ལས་འབྱུང་

བ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཇི་ལྟ་བུར་ན་ཅིག་ཤོས་ནི། །མེད་པར་གཉེན་

པོ་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་ཡོད་པ་འགོག་ན་རང་བཞིན་མེད་པ་མེད་པར་འགྱུར་ལ་དེ་ལྟ་ན་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་པར་འགྱུར་པས་རང་བཞིན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་

འགོག་ཏུ་མི་རུང་ངོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། རྩོད་ཟློག་ལས། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་མེད་ཉིད་ཀྱིས། །ཇི་སྟེ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་བཟློག །རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ལོག་ན། །རང་བཞིན་ཉིད་དུ་གྱུར་པར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། ཇི་ལྟར་སྐྱ་མ་འབྱིན་ཞེས་

བྱ་བ་ལྟ་བུ་སྐྱས་སྐྱ་བློག་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་གལ་ཏེ་ཆོག་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པ་རྣམས་ལ་བློག་པར་བྱེད་ན་ནི་དེས་ན་དེ་ཉིད་འཐད་པར་ཡང་འགྱུར་བ་ཞེག་ན། འདི་ནི་ཆོག་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོ་

རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འགོག་པར་བྱེད་དོ། །གལ་ཏེ་ཆོག་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་འགོག་པར་བྱེད་ན་ནི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་བཀག་པ་ཉིད་ཀྱི་

ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་འགྱུར་ལ།

རང་བཞིན་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཤེས་ཀྱ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྔར་རྩ་ཤེའི་ལུང་། སྟོང་པ་ཡོད་པར་གྱ་ལ་འགྱུར། །ཞེས་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད། །ལྟ་ཀུན་ངེས་པར་

@413A ཞེས། །འབྱིན་པར་གསུངས། །གང་དག་སྟོང་པ་ཉིད་ལྟ་བ། །དེ་དག་བསྐྱབ་ཏུ་མེད་པར་གསུངས། །ཞེས་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བལྟ་ཞེས་པའང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ངོ་སྤྲམ་དུ་ལྟ་བ་ལ་མི་ཟེར་གྱི། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་

སྟོང་པ་ལ་བདེན་པར་བརྟུང་བའམ་དངོས་པོར་ལྟ་བ་ལ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱད་རྩྭ་ལྟ་ལ་ཏ་ལས། གང་དག་དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེ་དག་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བརྗོད་པ་རྣེན་ཅིང་

འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་འདིས་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་གྱི་དབང་གིས་དངོས་པོར་གདགས་པ་ཡིན་གྱི། དངོས་པོ་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རབ་

ཀུ་བསྡན་པ་ན་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེ་བརྒྱ།

པར་རྒྱས་ཀྱི། གང་དག་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེ་དག་ལ་ནི་གཞན་གང་གིས་ཀྱང་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེ་བརྒྱ་པར་མི་རྒྱས་ཏེ། དཔེར་ན། ཅི་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་སྨྲས་པ་ན་ཅི་ཡང་མེད་པ་དེ་ཉིད་བྱིན་ཅིག་ཅེས་

ཟེར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་མེད་པ་ཉིད་འཇིག་དུ་གཞུག་པར་ཇི་ལྟར་རྒྱས་པ་བཞིན་ཏེ། ཞེས་དཔེ་དང་བཅས་ཏེ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་དཔེ་ཡང་མི་འགྲིག་སྟེ་ཁ་ཅིག་གིས་འགའ་ཡ་ནོར་བསྒང་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་

ནོར་མེད་ཅེས་བརྗོད་པའི་ཚེ་འདི་ལ་ནོར་མི་འདུག་གོ་སྙམ་དུ་འཇིག་པ་སྐྱེན་མ་ཡིན་ཀྱི། ནོར་མེད་པ་དེ་ལ་ནོར་དུ་བརྟད་ན་དེའི་ཚེ་ནོར་མེད་པར་ངེས་པ་སྐྱེས་མེད་པ་ལྟར་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་འདྲི་བ་ལ་རང་བཞིན་མེད་དོ་

@413B ཞེས་བརྗོད་པ་ན་རང་བཞིན་མེད་དོ་སྙམ་དུ་བརྟད་ན་སྣ་བ་པོས་དེ་བསྒྲིད་པར་འདོད་པས་དེ་སྐྱེན་གཅིག་ཏུ་ཡིན། འོན་ཀྱང་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་ཉིད་ལ་རང་བཞིན་དུ་བརྟད་ན་

སྐྱོན་ཡིན་ནོ། །ཁྱིད་ལྟར་ན་ནོར་མེད་ཅེས་བརྗོད་པའི་ཚེ་ནོར་མེད་སྨྲས་

དུ་བཟུང་ནའང་དགག་དགོས་ཞེས་པར་འགྱུར་པས་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་བརྗོད་པ་ལ་བརྟེན་ན་མཇོས་སོ། །ཚོགཱ་གསལ་དུའང་སྟོང་ཉིད་ལ་དངོས་པོར་ཞེན་པ་ལ་གསུངས་པས་ན་སྟོང་པ་ཉིད་འགོག་པའང་མ་ཡིན་ལ། སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བལྟ་བ་ཙམ་ལ་

སྐྱོན་ཡོད་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྟུང་པ་ལས། ཕུང་འདི་སྟོང་ཞེས་རྟོག་ནའང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི། །མཚན་མ་ལ་སྟོག་སྐྱེ་མེད་གནས་ལ་དད་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང་། བདག་དང་བདག་མེད་བལྟ་བ་དག །དེ་

ཕྱིར་ཐུབ་པ་ཆེན་པོས་བཟློག །ཅེས་གསུངས་ཤེད། གཞན་ཡང་གསུང་རབ་དང་བསྟན་བཅོས་ནས་སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་པར་བལྟ་བ་རྣམས་མི་རྟུང་བར་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཤེས་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་

ན། ཤྲཱི་རིའི་བུས་སྨྲས་རས་གཟིགས་ལ་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་ལ་སློབ་པར་འདོད་པས་ཇི་ལྟར་བསླབ་པར་བྱ་བ་དེས་པའི་ལན་དུ། ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་རྣམ་པར་ཡང་

དག་པར་རྟོས་སུ་བལྟའོ་ཞེས་དང་།

སྡུད་པ་ལས་ཀྱང་། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་བྱུང་པ། །འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་མཆོག་སྟོང་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། འཕྲག་པ་ལས་ཀྱང་། དེ་ཕྱིར་བདག་དང་བདག་གིས་སྟོང་ལྟ་བས། །རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་རྣམ་

@414A ཅེས། །པར་གྱོལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་ཤིན་ཏུ་མང་བས་དེ་དག་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་རྒྱུད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ནི་རང་བཞིན་སྟོང་འདོགས་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་ལ། དེ་

དང་འཇོམ་སྟངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་སྟོ་ནས་དེ་དྲུབས་འབྱེན་པ་ནི་རང་བཞིན་མེད་པའམ་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཉག་གཅིག་ཡིན་ན་དེའི་འཇོམ་སྟངས་སུན་འབྱིན་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་བཀག་པ་ནི་མི་འདོད་

བཞིན་དུའང་ཁས་བླང་དགོས་ཏེ། ཞི་སྟོ་གཉིས་པ་མེད་པ་དང་། །ཞེས་པའི་བཞུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། ཚགས་པ་ཡོངས་སུ་ཟད་པ་ནི་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པ་འཐོབ་པའི་ཐུབ་ཡིན་ལ། རང་

བཞིན་མེད་པར་བལྟ་བ་ལས་མ་གཏོགས་

པར་ཆོས་འགའ་ཞིག་དེ་ལྟར་ཚགས་པ་ཡོངས་སུ་ཟད་པའི་རྒྱུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རང་བཞིན་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཀྱི་བདག་མེད་པ་འདི་ནི་ཞི་བའི་སྒོ་གཉིས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གྲོང་

ཁྱེར་དུ་འཇུག་པར་བྱ་བ་ལ་འདི་གཅིག་པུ་ཁོ་ན་ཟུམ་མེད་པའི་སྒོ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་མཚན་མ་མེད་པ་དང་སྨོན་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་ཡོད་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ནའང་བདག་མེད་པར་བལྟ་བ་ཁོ་ན་གཙོ་བོ་

ཡིན་ཏེ། ཆོས་མ་ལུས་པ་བདག་མེད་པར་རིག་ཅིང་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་པ་མ་ལུས་པར་ཟད་པ་ལ་འགར་ཡང་འགའ་ཞིག་གི་དོན་དུ་གཉིར་བའམ་མཚན་མར་དམིགས་པ་གཅིག་

ཡོད། དེའི་ཕྱིར་བདག་མེད་པ་

@414B འདི་ནི་ཞི་བའི་སྒོ་གཉིས་པ་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཚོགས་ལས། རང་བཞིན་མེད་པས་སྟོང་ལ་སྟོང་པ་ནི། །ཡིན་དང་མཚན་མས་ཅི་ཞིག་བྱེད་པར་

འབྱུར། །མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ལོག་པར་འབྱུར་བའི་ཕྱིར། །མ་ཁས་པས་

ཅི་སྟེ་སྣོན་ལམ་འདེབས་པར་འབྱུར། །ཞེས་བཤད་དོ། །ཞེས་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་བཤད་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་བལྟ་བའི་ལྟ་བ་ཉན་གཅིག་ཐར་པའི་སྒོར་བཤད་པའི་འགལ་བ་སྤྱངས་ནས་ལུང་དང་རིགས་པས་དེ་ཉིད་ཐར་པ་

པའི་སྒོར་བསྟན་ཞེ། །རང་བཞིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཙམ་གྱིས་ཡུལ་དེ་སུན་དབྱུང་ཡང་ཅི་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་དེ་ནི་བདག་གཉིས་སུ་མཚན་མར་འཛིན་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་གྱི། དེ་ལ་མཚན་མར་འཛིན་པའི་དྲི་ཙམ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་

རོ། །འདི་འདྲ་བའི་རྟོག་པ་ལའང་སྐྱོན་དུ་བལྟས་ནས་བཟང་རྟོག་དང་ངན་རྟོག་གང་ཡིན་ཀྱང་འགོག་ན་ནི་རྒྱུ་ནག་གི་མཁན་པོ་ཉ་ཤང་གི་གཞུང་འཛུགས་འདོད་པར་གསལ་བ་ཡིན་

ནོ། །གཉིས་པ་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་ཁྱབ་ཆུངས་པ་དགག་པ་

པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དགག་བྱ་ནི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་ཁྱད་པར་གསུམ་དང་ལྡན་པ་སྟེ་ངོ་བོ་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་གྱིས་མ་བསྒྲིད་པ་དང་གནས་སྐབས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་དང་རྣམ་འཇོག་

གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པའོ། །དེ་ཡང་དབུ་མའི་རྩ་བ་

ལས། རང་བཞིན་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལས་ནི། །འབྱུང་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལས་བྱུང་ན་ནི། །རང་བཞིན་བྱས་པ་ཅན་དུ་འགྱུར། །རང་བཞིན་བྱས་པ་ཅན་ཞེས་བྱར། །རྟེ་ལྟ་བུང་ན་རྟུང་བར་འགྱུར། །རང་བཞིན་དག་ནི་བཅོས་མིན་དང་། །

@415A ཞེས། །གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །སྨྲོས་སྐུ་གླུ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་དེ་འདྲ་བ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པར་འདོད་ན་དབུ་མ་པས་དགག

པར་བྱ་དགོས་མོད་ཀྱང་འདིར་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་པ་ནི། གང་ཞིག་བཀག་ན་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་དབུ་མའི་ལྟ་བ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་དགག་བྱའི་རྩ་བ་དེ་ངོས་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་འདུས་བྱས་རྣམས་རྒྱུ་རྐྱེན་

གྱིས་བསྐྱེད་པ་དང་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ནི་རང་གི་སྟེ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གྲུབ་ཟིན་པས་དེ་དག་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་བསྟུབ་མི་དགོས་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་དག་གིས་ཀྱང་དངོས་པོ་རྣམས་རང་

བཞེན་མེད་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་སོགས་

ཀྱི་སྟོན་ཡོད་པས་དེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དགག་བྱ་ག་ལ་ཡིན། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་ན་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་མི་ལྟོས་པ་དང་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་སོགས་སུ་འགྱུར་དགོས་སོ་ཞེས་འཕངས་པ་ནི་དབུ་མའི་གཞུང་རྣམས་སུ་དུ་མ་

ཞིག་ཡོད་ཀྱང་དེ་དག་ནི་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་ངོས་ནས་སྟོན་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི། དགག་བྱ་རང་གི་ངོ་བོའི་སྟོ་ནས་ངོས་བཟུང་བ་མིན་ནོ། །གཞན་ཡང་དོན་དམ་པར་དང་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་དང་བདེན་པར་གྲུབ་ནའང་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་མ་བསྟེད་པ་སོགས་སུ་འགྱུར་དགོས་

ནའང་དེ་དག་ནི་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་མིན་ཏེ། དཔེར་ན། བུམ་པ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་ཀྱང་མི་རྟག་པ་བུམ་པའི་དོན་དུ་མི་རྟང་གི། ལྟོ་ལྗེར་པ་དེའི་དོན་དུ་བཞག་དགོས་པ་བཞེན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་སོགས་ཡིན་ན་ཚ་མེད་

@415B པའི་དངོས་པོར་འགྱུར་དགོས་ནའང་ཚ་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་འདིར་རྩ་བའི་དགག་བྱར་མི་འདོད་དེ། དེ་ནི་གྲུབ་མཐའ་སྨ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འཛིན་པས་བཏགས་པ་ཙམ་

ཡིན་པས་འཛོན་པ་དེ་ལུས་ཅན་འཁོར་བར་འཆིང་བའི་རྩ་བ་

མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་བསྒོམས་ཀྱང་ཐོག་མ་མེད་པའི་མ་རིག་པའི་འཛོན་པ་ལ་ཅི་ཡང་མི་གནོད་པས་དེ་དག་གི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་ཀྱང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་རྣམས་ལྡོག

པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ལྷ་བས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་དུས་སུ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་མ་རིག་པས་ཇི་ལྟར་བཟུང་བའི་དོན་མེད་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་གཅོ་བོར་བཟུང་ནས། དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་འཛིན་པའི་ཡུལ་རྣམས་

སུན་འབྱིན་པ་མ་ཤེས་པར་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་མ་རིག་པའི་འཛིན་སྟངས་སུན་འབྱིན་པ་དོར་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་པ་ཉ་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་པ་ན་གཟུང་བརྫུལ་ཕྲན་ཚ་མེད་དང་འཛིན་པ་སྐད

ཅིག་ཚ་མེད་དང་རང་བཞིན་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་ལ་སོགས་པ་གྲུབ་མཐའ་སྣ་ཚོགས་པ་རྣམས་འགོག་པ་ནི་རྩུབ་མི་རྩུང་སྟེ། དེ་ལྟ་མིན་ན་ལྟ་བས་གཏན་ལ་

འབེབས་པའི་དུས་སུ་དེ་ཙམ་ཞིག་ལས་གཏན་ལ་མ་ཕབ་

པས་བསྒོམ་པའི་ཚེ་ཡང་དེ་ཙམ་ཞིག་བསྒོམ་དགོས་ཏེ། ལྷ་བས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ནི་བསྒོམ་པའི་དོན་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་བསྒོམས་ནས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དང་གོམས་པ་དེ་མཐར་ཐུག་ནའང་དེ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཟད་ལ། དེ་ལྟར་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་

@416A ཞེས། །འཇིན་པས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་བདག་གཉིས་མེད་པར་མཐོང་བས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་རྣམས་ལྡོག་པར་འདོད་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། བདག་མེད་རྟོགས་ཚེ་རྟག་པའི་བདག་སྒོང་ཞིང་། །འདི་ནི་

ངར་འཛིན་རྩེན་དུའང་མི་འདོད་པ། །དེ་ཕྱིར་བདག་མེད་ཤེས་པས་བདག་ལྟ་བ། །དམྱིས་ཀྱང་འབྱིན་ཞེས་སྨྲ་བ་ཡིན་ཏུ་མཚར། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འཕྲིལ་པ་ལས་ཀྱང་། ཕན་ཚུན་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་དོན་འདི་ཉིད་དཔེའི་སྒོ་ནས་གསལ་

བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཨཱཌ་པ། རང་ཞྱིམ་རྩེགཱ་ཕུགཱ་སྨྲལ་གནས་མཐོང་བཞིན་དུ། །འདི་ན་གྲང་ཆེན་མེད་ཅེས་དོགས་བསལ་ཏེ། །སྨྲལ་གྱི་འཇིགས་པ་སྒོང་བར་བྱེད་པ་ནི། །ཀྱེ་མ་གཞན་གྱི་

གནམ་པོར་འགྱུར་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་གང་

ཟག་གི་བདག་མེད་ལ་གསུངས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལའང་མཚུངས་ཏེ། བདག་མེད་རྟོགས་ཚེ་ཀུན་བརྟགས་བདག་སྟོང་ཞིང་། །འདི་ནི་མ་རིག་རྣིན་དུའང་མི་འདོད་པ། །དེ་ཕྱིར་བདག་མེད་ཤེས་པས་མ་རིག་པ། །དཔྱིས་ཀྱང་འབྱིན་ཞེས་སྨྲ་བ་

ཤིན་ཏུ་མཚར། །ཞེས་སྨྲས་ནོ། །འོ་ན་སྟོང་དཔོན་གྱིས་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་མ་བཅོས་པ་དང་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་རང་བཞིན་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་དེ་བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་གི་སྐོ་ནས་གསུངས་སམ་རང་བཞིན་དེ་འདྲ་བ་ཞིག

ཡོད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཅེས་གསུངས་པ་དེ་ལ་རང་བཞིན་ཞེས་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ་བཅོས་མ་མིན་པ་དང་གཞན་ལ་རག་ལས་པ་མིན་པའོ། །དེ་ནི་ཡོད་དེ། འཇུག་འགྲེལ་ལས། ཁྱད་པར་དུ་མཛད་པ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་

@416B བཞིན་སྟོང་དཔོན་གྱིས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ཞིག་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། གང་གི་དབང་དུ་མཛད་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱང་ཡང་རྒྱང་ཡང་རྒྱང་ཆོས་

རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་འདི་ནི་གནས་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་

ཆོས་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཡོད་དོ། །ཆོས་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་ཅི་ཞེག །མིག་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་གི་རང་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ཡང་གང་ཞེག་ཅེ་ན། དེ་དག་གི་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ་མ་

རིག་པའི་རབ་རིབ་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་པས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་རང་གི་ངོ་བོའོ། །ཇི་དེ་ཡོད་དམ་མེད་དོ་ཞེས་དེ་སྐད་སྙམ་སྟེ། གལ་ཏེ་མེད་ན་ནི་ཅིའི་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལམ་སྟོན་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཆོས་ཉིད་

རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དེ་ལྟར་དཀའ་བ་བརྩུལ་ཞུགས་རྩོམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མདོའི་ཤེས་བྱེད་དང་བཅས་པས་བསྟན་པས་སོ། །འོན་སྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རང་བཞིན་གྱིད་པ་མ་བཀག་གམ་སྟམ་ན། ནང་གི་བློས་བཏགས་པ་

མིན་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྱིད་པའི་རང་བཞིན་ནི་རྟུལ་ཙམ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་ལན་དུ་མར་མ་སྨྲས་སམ། དེས་ན་དེ་འདྲ་བའི་རང་བཞིན་དུ་ནི་ཆོས་གཞན་རྣམས་ལྟ་

ཅི་སྟེས། ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དེ་ཡང་བྱུབ་པ་

ཆུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། ཚོག་གསལ་ལས། དུས་གསུམ་དུའང་མེ་ལ་མི་འཐུལ་བ་གཉུག་མའི་ངོ་བོ་མ་བཅོས་པ་གང་ཞེག་སྟངས་མ་བྱུང་བ་ལས་ཕྱིས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞེག །ཆུའི་ཚ་བའམ་ཆུ་རོལ་དང་ཕ་རོལ་ལམ་རིང་པོ་དང་ཐུང་ངུ་ལྟར་རྒྱུ་དང་རྒྱེན་

@417A ཞེས། །ལ་ལྟོས་པ་དང་བཅས་པར་མ་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་རང་བཞིན་ཡིན་པར་བརྗོད་དོ། །ཅི་མེའི་རང་གི་ངོ་བོ་དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་དེ་ཡོད་དམ་ཞེན་དེ་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པཉང་མ་ཡིན་ལ་མེད་པཉང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་མོད་ཀྱི་

འོན་ཀྱང་ཉན་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུག་པ་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྤྲོ་བཏགས་ནས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་དོ་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པའི་ལུང་ལས་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། །གལ་ཏེ་ཉན་པ་པོའི་སྒྲུག་པ་སྤང་

བའི་ཕྱིར་དུ་སྤྲོ་བཏགས་ནས་བསྟན་པར་གསུངས་པས་ཡོད་པར་མི་བཞེད་དོ་སྙམ་ན་དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར་དུ་བཏགས་ནས་གསུངས་པ་ནི་ཆོས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་ཡིན་

པས་དེ་དག་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གོང་དུ་དྲངས་

པ་ལྟར་དོན་དེ་མེད་ན་ཚངས་སྤྱོད་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བའི་གནོད་པ་བརྗོད་ནས་བསྟན་པས་ཤིང་། ཡང་འཕྲག་འགྲེལ་ལས། རང་བཞིན་འདི་ནི་སྟོབ་དཔོན་ཀྱིས་ཞལ་ཀྱིས་བཞེས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། གཞན་ཡང་དོན་འདི་ཁས་ལེན་དུ་

གཞུག་པར་ནུས་པས་རང་བཞིན་འདི་ནི་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་པ་ཉིད་དུའང་རྣམ་པར་བཞག་གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དུ་ན་དབུ་མ་པའི་ལུགས་ལ་བྱོལ་བ་ཐོབ་པ་མི་སྲིད་པར་འདོད་དགོས་ཏེ། སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པ་ནི་

སྐྱང་འདས་དེ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། སྐྱང་འདས་དེ་ཡང་འགོག་པའི་བདེན་པར་ཟཱད་ཅིང་དེ་ཡང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱང་འདས་ཐོབ་པའི་ཚེ་ནི་དོན་དམ་

@417B པ་འགོག་པའི་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་དགོས་པར་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པར་འབད་པ་དུ་མས་བསྟན་སོ། །དེ་ལྟར་ན་མིག་ལ་སོགས་པའི་འདུས་བྱས་འདི་དག་ནི་རང་གི་

ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་དུའང་མ་གྲུབ་ལ། ཆོས་ཉིད་ལ་

རང་བཞིན་དུ་བཞག་པ་དེར་ཡང་མ་གྲུབ་པས་རང་བཞིན་གང་དུའང་མ་གྲུབ་པ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་ཆོས་ཉིད་ལ་རང་བཞིན་དུ་བཞག་པ་དེར་གྲུབ་ཀྱང་རང་བཞིན་དེར་འཛིག་བྱེད་བཅོས་མ་མིན་པ་དང་། གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པ་ནི་རང་

གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་དེར་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་ཐ་སྙད་དུ་གྲུབ་པ་ཙམ་མོ། །བཅོས་མ་ནི་སྔར་མེད་གསར་དུ་འབྱུང་བའི་བྱས་པ་དང་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་ནི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་པའོ། །གཟུགས་སོགས་རྣམས་རང་བཞིན་གཉིས་གང་

དུའང་མ་གྲུབ་པས་ཆོས་ཉིད་ལ་རང་བཞིན་དུ་བྱས་པའི་རང་བཞིན་དེ་བལྟ་བའི་ཕྱིར་དུ་ལམ་སྟོམ་པས་ན་ཚངས་སྤྱོད་ཀྱང་དོན་མེད་དུ་མི་འགྱུར་བར་གསུངས་ཤིང་། ཆོས་རྣམས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གཏན་མི་འདོད་པ་

དང་གློ་བུར་དུ་རང་བཞིན་ཁས་བླངས་པ་གཉིས་མི་འགལ་བར་བཤད་དེ། འཇུག་འགྲེལ་ལས། ཀྱི་མ་མ་ལ་གང་ཞིག་དངོས་པོ་རྣམ་ཅད་ཀྱང་མི་འདོད་ཅིང་གློ་བུར་དུ་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་དང་

གཞན་ལ་ལྷོས་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཡང་

འདོད་པ་ཁྲོད་ནི་ཕན་ཚུན་འགལ་བའི་དོན་བརྗོད་པ་ཞིག་གོ །བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཁྲོད་ཀྱིས་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོངས་པ་མ་རིག་པ་ཞིག་སྟེ་འདི་ཡི་དགོངས་པ་ནི་གལ་ཏེ་མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་

@418A ཞེས། །བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོས་གཟུང་བར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་ཉིད་དེ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་ནི། རང་བཞིན་དེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པས་ཀྱང་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ན་

གང་གི་ཕྱིར་འདི་ཉིད་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་དེ་བལྟ་བའི་དོན་དུ་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་དོན་དང་བཅས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་བདག་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་ལྷོས་ནས་བཅོས་མ་མིན་པ་དང་གཞན་ལ་མི་ལྷོས་པ་ཉིད་

དུ་བརྗོད་དོ། །གང་ཞིག་བྱིས་པའི་སྐྱེ་བོས་བལྟ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ནི་རང་བཞིན་ཡིན་པར་རིགས་ལ་དེ་ཙམ་གྱིས་དོན་དམ་པ་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ཞིང་དངོས་པོ་མེད་པའང་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་

ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཞི་བ་ཉིད་ཡིན་

བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིར་དངོས་པོ་ཡོད་མེད་ནི་སྟར་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པ་རྟུལ་ཙམ་

ཡང་མེད་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བའི་སྟོང་ཉིད་ནི། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་འདི་དག་ཁྱད་གཞིར་བྱས་པའི་སྟོང་དུ་ཁྱད་ཆོས་སུ་ཡོད་པས་བློ་གཅིག་གི་ཡུལ་ན་དེ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་མི་འགལ་ཞིང་གཉིས་

སྣང་དེ་མ་ལོག་པས་སྟོང་ཉིད་དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་བཏགས་པ་བར་འཛུར་རོ། །གང་གི་ཚེ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དེ་ཉིད་གོམས་པས་དོན་དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ངོར་ནི་རང་བཞིན་མེད་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་དུ་སྣང་བའི་

@418B འཁྲུལ་སྣང་ཐམས་ཅད་ལྷོག་པས་ན་ཆོས་ཉིད་དེ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པའི་ཤེས་པས་ཆོས་ཅན་གཟུགས་སོགས་དེ་མི་དམིགས་པས། དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཉིད་དང་ཆོས་ཅན་གཉིས་སྤྲོ་དེའི་

དོན་མེད་པས་དེ་གཉིས་ཆོས་ཉིད་དང་ཆོས་ཅན་དུ་འཇོག

པ་ནི་ཐ་སྙད་པའི་བློ་གཞན་ཞིག་གི་ངོས་ནས་བཞག་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བའི་སྐྱེ་དུ་རང་བཞིན་མེད་བཞིན་དུ་དེར་སྣང་བའི་འཁྲུལ་སྣང་གི་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་

རྣམ་པར་ལོག་པ་ཙམ་ལ་འཇོག་པས་དེ་ཁས་བླངས་ཀྱང་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཁས་བླང་གི་ན་དགོས། ཚོག་གསལ་ལས་ཀྱང་། དངོས་པོའི་རྣམ་པ་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱི་མཐུས་དམིགས་པ་ནི་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་

གྱིས་བདག་ཉིད་གང་གིས་འཕགས་པ་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་ཏེ་ངོ་བོ་དེ་ཉིད་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་བཞག་གོ། ཞེས་དང་། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དེ་ཡང་ཅི་ཡང་མ་

ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོ་མེད་པ་ཙམ་ཡིན་པས་ངོ་བོ་མེད་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གང་དག་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དག་ག་བྱ་བདག

གཉིས་ལ་སོགས་པའི་སྤྲོས་པ་རྣམ་པར་བཅད་པ་

ཙམ་ལ་མི་འཇོག་པར་སྟོན་ལ་སོགས་པ་ལྟར། ཡིན་ལུགས་རྟོགས་པའི་བློ་མ་འཕྲལ་བའི་ཡུལ་དུ་རང་དབང་དུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཆར་བ་དང་དེ་ལྟར་ཡོད་པར་ངེས་པ་ནི་ཟབ་མོའི་དོན་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་ཡིན་པར་འདོད་ཅིང་། སེམས་

@419A ཉིད། །ཅན་རྣམས་ཀྱིས་གང་ལ་བདག་གཉིས་སུ་ཞེན་པའི་གཞི་ཕྱི་ནང་གི་ཚོས་འདི་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ནི། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བའི་གོལ་སར་འདོད་པ་ནི་ཟག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་གསུང་རབ་ཐམས་

ཅན་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་བྱུང་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བར་འཆིང་བའི་རྩ་བ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལྷོག་དགོས་པར་ནི་འདོད་ལ། དེས་བདག་ཏུ་བརྩད་བའི་གཞི་དེ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པས་དེ་མི་ལྷོག་པར་དེ་དང་

འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ཚོས་གཞན་ཞིག་བདེན་པར་ཡོད་པར་རྟོགས་པས་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལྷོག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་དཔེར་ན། ཤར་ཕྱོགས་ན་སྣུལ་མེད་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་བརྩད་ནས་

སྐྱག་སྡེ་སྡུག་བསྔལ་བར་གྱུར་པའི་སྡུག་བསྔལ་ལྷོག་པ་

ལ་ཞར་ཕྱོགས་སུ་སྣུལ་ཅང་ཟད་ཀྱང་མ་གྲུབ་བོ་སྟམ་དུ་བཟུང་བས་སྣུལ་འཛོན་དེ་མི་ལྷོག་གི། ནུབ་ཕྱོགས་ན་ཤིང་སྟོང་ཡོད་དོ་སྙམ་དུ་ཟུངས་ཤིག་དང་དེས་སྣུལ་འཛོན་དང་སྡུག་བསྔལ་དེ་ལྷོག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་ཁྲད་པར་

ཅི་ཡང་མི་སྣང་དོ། །དེ་ལྟར་ན་བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པ་དག་གིས་ནི་དེ་འདྲ་བ་དེ་རྒྱང་རིང་དུ་སྤངས་ནས་འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་རྒྱད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་མ་རིག་པའི་འཛོན་སྟངས་སུན་འབྱིན་པའི་ཐབས་ངེས་པའི་དོན་གྱི་གསུང་

རབ་དང་། དེའི་དོན་གཞན་དུ་དང་དུ་མི་རྟང་བར་ངེས་པ་གཏིང་ཚུགས་པར་བྱེད་པའི་རེགས་པའི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེ་བ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱིད་པའི་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་ཏུ་འགྲོ་བར་

@419B གྱིས་ཤིག །དགག་བྱ་ལ་ལོག་རྟོག་འགོག་པ་དེ་དག་ནི་དབུ་མའི་ལྟ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་རང་ལུགས་

ཀྱི་དགག་བྱ་ངོས་བཟུང་བ་ལ་གསུམ། དངོས་ཀྱི་དོན་དགག

བྱ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་དགག་བྱ་གཞན་ལ་སྤྲོར་མི་སྤྲོར་གྱི་ཚུལ་དང་། དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྤྲོར་མི་སྤྲོར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིར་དགག་བྱ་ལ་ལམ་གྱི་དགག་བྱ་དང་རིགས་པའི་དགག་བྱ་གཉིས་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་

དབུས་མཐའ་ལས། ཉོན་མོངས་པ་ཡི་སྒྲིབ་པ་དང་། །ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཉིད་དུ་བསྟན། །དེར་ནི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་དེ། །དེ་ཟད་ནས་ནི་ཐོབ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་སོ། །འདི་ནི་ཤེས་

བྱ་ལ་ཡོད་པའི་དགག་བྱ་ཡིན་ཏེ། འདི་མེད་ན་ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་དུ་ཐོབ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་པའི་དགག་བྱ་ནི། རྩོད་བྱེད་ལས། ཡང་ན་ཁ་ཅིག་སྤྲུལ་པ་ཡི། །བྱད་མེད་ལ་ནི་བྱད་མེད་སྣམ། །ལོག་འཛིན་འབྱུང་

བ་སྤྲུལ་པ་ཡིས། །འགོག་བྱེད་འདི་ནི་ཉུ་ཡིན། །ཞེས་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། ཡང་ན་སྐྱེས་བུ་ཁ་ཅིག་སྤྲུལ་པའི་བྱད་མེད་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྲོང་པ་ཡིན་ལ་དོན་དམ་པར་བྱད་མེད་དོ་སྣམ་དུ་

ལོག་པར་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་

ལོག་པར་འཛིན་པ་དེས་འདོད་ཆགས་བསྐྱེད་པ་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའམ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་སྨྲས་པ་ཞིག་སྨྲས་ལ་དེས་དེའི་ལོག་པར་འཛིན་པ་དེ་ཟློག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ངའི་ཚོག་སྟོང་པ་སྨྲས་པ་ལྟ་བུས་

@420A ཞེས། །དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་སྟོང་པ། སྨྲས་པའི་བྱད་མེད་དང་འདྲ་བ་དག་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་པར་འཛིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཟློག་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་འཛིན་པ་ལ་

དག་གི་བྱར་གསུངས་པ་དང་དེས་བཟུང་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་ལ་དག་གི་བྱར་མཛད་པ་གཉིས་ཡོད་དོ། །འོན་ཀྱང་དག་གི་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི་ཕྱི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་ཅན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལྡོག་པ་ལ་དེས་བཟུང་བའི་ཡུལ་ཐོག་མར་དག་གི་དགོས་

པས་སོ། །འདི་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་སྟོང་དུ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་འགོག་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །དག་གི་བྱ་འདི་ནི་ཤེས་བྱ་ལ་མེད་པ་ཞིག་

དགོས་ཏེ། ཡོད་ན་དགག་པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་

ཡིན་ནའང་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་འདོགས་སྐྱེ་བས་དགག་དགོས་ལ། འགོག་པའང་ཐོ་བས་བྱམ་པ་བཤིག་པ་ལྟ་བུ་མིན་གྱི། མེད་པ་ལ་མེད་པར་ངོ་ཤེས་པའི་ངེས་ཤེས་བསྐྱེད་པ་སྟེ་མེད་པར་ངེས་པ་སྐྱེས་ན་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་

འཁྲུལ་ཤེས་ལྡོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་རིགས་པས་བསྒྲུབ་པའང་ས་བོན་གྱིས་སྐྱ་གུ་བསྐྱེད་པ་ལྟར་དོན་སྟར་མེད་ཅིག་གསར་དུ་བསྒྲུབ་པ་མིན་གྱི། ཆོས་དེ་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་ངོ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ངེས་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

རྩོད་རྩོག་ལས་ཀྱང་། ཚོག་མེད་པར་ཡང་མེད་པ་ཡི། །འགོག་པ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཞེས་པ། །དེ་ལ་ཚོག་ནི་མེད་ཅེས་པར། །གོ་བར་བྱེད་ཀྱི་སེལ་བྱེད་མིན། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། ཁྱོད་ཀྱིས་ཚོག་དག་མེད་པར་ཡང་སྟེ། ཚོག་མ་གཏོགས་

@420B པར་ཡང་མེད་པའི་འགོག་པ་འགྲུབ་ན་དེ་ཅི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲས་པའི་ཁྱོད་ཀྱི་ཚོག་དེས་ཅི་ཞིག་བྱེད་ཅེས་སྨྲས་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ལ་ཟཤད་

པར་བྱ་སྟེ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བཞིན་མེད་

པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་འདི་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པའོ་ཞེས་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་

ནོ། །དཔེར་ན། འགའ་ཞིག་ན་རེ་ལྷས་བྱིན་ཁྱིམ་ན་

མེད་བཞིན་དུ་ལྷས་བྱིན་ཁྱིམ་ན་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། དེ་མེད་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་ན་ཆོག་དེས་ལྷས་བྱིན་མེད་པར་མི་བྱེད་ཀྱི། ལྷས་བྱིན་ཁྱིམ་ན་མི་སྡིད་པར་སྟོན་པ་འབའ་

ཞིག་ཏུ་ཟད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་

རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་དེ་ཡང་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པ་སྒྲུབ་མའི་སྐྱེས་བུ་ལྟར་

སྐྱེས་བུ་ཡང་དག་པའི་ངོ་བོ་དང་བྲལ་བ་

རྣམས་ལ་རྟོངས་པའི་ཕྱིར། བྱིས་པ་སྐྱེ་བོ་མ་རིག་པས་རྟོངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་བཞིན་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་སྒྲོ་བཏགས་པ་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས།

དེ་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་ཆོག

མེད་པའང་ཆོག་མ་གཏོགས་པར་ཡང་རང་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ན། རང་བཞིན་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚོག་དེས་ཅི་ཞིག་བྱེད་ཅེས་སྨྲས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་རིགས་པ་མ་ཡིན་རོ་ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

@421A ཞེས། །དེའི་ཕྱིར་ཡོད་ན་འགོག་མི་ནུས་ལ་མེད་ན་དགག་མི་དགོས་པས་དགག་སྨྲས་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པས་དགག་སྨྲས་ཀྱི་རིགས་པའི་དཔྱོད་པ་མང་པོ་བྱེད་པ་ནི། ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚོག་ཙམ་ལ་འབྱམས་པར་འདོད་པ་ནི་རིགས་

པ་དང་ལམ་གྱི་དགག་སྨྲས་གང་ལའང་དོན་སྤྱི་མ་ཤར་བཞིན་དུ་འགལ་འདུའི་བབ་ཙོལ་སྨྲ་བ་ཡིན་ཏེ། རང་གིས་ཡོད་ན་དགག་མི་ནུས་པ་དང་མེད་ན་དགག་མི་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་བསྟན་ནས་ཐ་རོལ་པོ་དགག་སྨྲས་ཀྱི་དཔྱད་པ་བྱེད་པ་འགོག

བཞིན་དུ་དགག་སྨྲས་བྱ་མི་ཉན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུ་མཚན་བཀོད་པ་དེས་ཀྱང་ཐ་རོལ་པོ་དགག་སྨྲས་བྱ་དགོས་པར་འདོད་པ་ལ་དགག་པ་བྱ་བར་མི་རིགས་ཏེ། ཡོད་ན་དགག་མི་ནུས་

ལ་མེད་ན་དགག་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རིགས་པ་དམ་པས་འགོག་པ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་འཁྲུལ་པའི་རྟོག་པ་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། རིགས་པས་བསྒྲུབ་པ་ནི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་དེས་པ་བསྟེན་པའི་ཐབས་ཡིན་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་བློ་སྣ་ལྡོག་པར་འདོད་པ་དང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་

བློ་སྣ་བསྟེན་པར་འདོད་པས་ཀུན་སྒྲབ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པའི་ཚོགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་དགག་སྒྲུབ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་དེས་པའི་བློ་བསྟེན་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འགོག་པ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་འཇིན་སྟངས་སུན་ཕྱུང་བའི་སྐྱོ་

ནས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་དེས་པ་བསྟེན་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ན་བློ་ཇི་འདྲ་ཞིག་གི་འཇིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་རིགས་པས་སུན་འབྱིན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྱིར་དགག་བྱ་འཇིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་ཉེས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བར་བྱང་པའི་

@421B ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལེགས་པར་ངོས་བཟུང་ནས་དེའི་ཞེན་ཡུལ་སུན་དབྱུང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལོག་ན་ཉེས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ལྡོག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་འདོད་

ཆགས་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱི་གཉེན་པོ་གསུངས་

པ་ནི་ཕྱོགས་རེའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ལ་མ་རིག་པའི་གཉེན་པོ་གསུངས་པ་ནི་མཐའ་དག་གི་གཉེན་པོར་འགྱུར་བས་མ་རིག་པ་ནི་ཉེས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་ཡིན་ཏེ། ཚོག་གསལ་ལས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མདོ་ཡི་སྟེ་སོགས་བདེན་པ་

གཉིས་བརྟེན་བསྟན་པ་རྣམ་པ་དག། །འཇིག་རྟེན་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ངོར་རྒྱ་ཆེ་གང་ཞིག་འདིར་ནི་ཡང་དག་བསྟན་གྱུར་པ། །དེར་ནི་འདོད་ཆགས་བསལ་ཕྱིར་གསུངས་པས་ཞེས་ཟད་བར་བྱེད་མི་འགྱུར། །ཞེས་བསལ་བར་བྱ་

ཕྱིར་གསུངས་པས་ཀྱང་ནི་འདོད་ཆགས་ཟད་པར་བྱེད་འགྱུར་མིན། །གང་ཞིག་ང་རྒྱལ་སོགས་ཟད་བྱ་ཕྱིར་གསུངས་པ་དེས་ཀྱང་དྲྭ་མ་གཞན་མི་འཇོམས། །དེ་ཕྱིར་དེ་ནི་ཆེས་ཁྱབ་མ་ཡིན་གསུང་དེ་དག་དང་དེ་དག་དོན་ཆེན་

མིན། །གཉི་སྣག་ཟད་པར་བྱ་ཕྱིར་གསུངས་པ་གང་ཡིན་དེས་ནི་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་འཇོམས། །ཉོན་མོངས་མཐའ་དག་གཉི་སྣག་ལ་ནི་ཡང་དག་བརྟེན་པར་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་

གསུངས། །ཞེས་སོ། །འོ་ན་གཏི་མུག་དེ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་སྙམ་

ན།། ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་རང་བཞིན་སྟོང་འདོགས་པའི་བློ་ནི་འདིར་མ་རིག་པ་སྟེ། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དངོས་པོའི་རང་གི་ངོ་བོས་ལྷག་པར་སྟོང་འདོགས་པར་བྱེད་

@422A ཞེས། །པ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མི་ཤེས་པའི་དབང་གིས་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ཆགས་པ་དང་ལྡན་ཞིང་འཁོར་བར་འཇུག་པའི་ས་བོན་དུ་གྱུར་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འགགས་པ་ལས་འཁོར་བ་ལྡོག་པར་རྣམ་པར་

བཞག་གོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། སྲིད་པའི་ས་བོན་རྣམ་ཤེས་ཏེ། །ཡུལ་རྣམས་དེ་ཡི་སྣོད་ཡུལ་ལོ། །ཡུལ་ལ་བདག་མེད་མཐོང་ན་ནི། །སྲིད་པའི་ས་བོན་འགགས་པར་འགྱུར། །ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡུལ་རང་བཞིན་

མེད་པར་མཐོང་བས་ཆགས་པའི་རྒྱུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྲིད་པའི་ས་བོན་དུ་གྱུར་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ལྡོག་པ་ལས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་འཚོང་བ་

ལྷོག་པར་རྣམ་པར་བཞག་གི། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཉིད་བདེན་འཛིན་ཞེས་པའང་ཡིན་ཏེ། ལུས་ལ་ལུས་དབང་ཇི་བཞིན་དུ། །གཏི་མུག་ཀུན་ལ་གནས་འགྱུར་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །གཏི་མུག་བཅོམ་པས་བཅོམ་

པར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། གཏི་མུག་ནི་དེ་རྣམས་ལ་ཇི་ལྟར་བདེན་པར་རྟོག་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དངོས་པོ་བདེན་པའི་རང་གི་ངོ་བོར་ལྷག་པར་སྐྲ་

འདོགས་པར་རབ་ཏུ་འཇུག་གོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་མ་

རིག་པ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཡིན་ན། འཇུག་པ་དང་ཆོག་གསལ་དུ་འཇིག་ལྟ་འཁོར་བའི་རྩ་བར་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། གཅོ་བོའི་རྒྱུ་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། མ་རིག་པ་དང་འཇིག་ལྟའི་བཞིད་

ཚུལ་སྣོད་དཔོན་གཉན་གྱི་བཞིད་

@422B པ་ནི་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་པས། འདིར་སྣོད་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པའི་བཞིད་པ་ནི་དབུ་མ་པ་གཞན་རྣམས་ཤེས་སྣོད་ཀུ་བཞིད་པའི་དངོས་པོ་བདེན་པར་འཛིན་པ་ནི་མ་

རིག་པར་བཞེད་ལ། དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་

མ་རིག་པར་བཞེད་དེ་སྟར་དྲངས་པ་ལྟར་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་བཤད་ཅིང་། འཇུག་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། འདིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཇི་ལྟར་གནས་པའི་དངོས་པོ་ལྟ་བ་ལ་རྨོངས་པར་བྱེད་པས་ན་གཏི་མུག་སྟེ་མ་རིག

པ་དངོས་པོའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་སྐྱོ་འདོགས་པར་བྱེད་པ་རང་བཞིན་མཐོང་བ་ལ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། །ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་ན་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་གིས་ཡོངས་སུ་བསྡུས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པའི་

དབང་གིས་ཀུན་ཇོང་ཀྱི་བདེན་པ་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །ཞེས་རྒྱན་འབྱེལ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་པོར་བཤད་པས་ན་ཉོན་མོངས་ཡིན་གྱི་ཤེས་སྐྱེ་མེན་ནོ། །འོན་ཀྱང་བྱའི་སྐྱེ་བ་གང་ལ་བྱེད་ཅེ་ན། འདི་ནི་འོག་ཏུ་སྟོན་པར་འགྱུར་

རོ། །དེས་ན་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོའི་མ་རིག་པ་འདི་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཡིན་པ་ལ་འཇིག་ལྟ་ཡང་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཡིན་པར་བཤད་པ་ནི་མ་རིག་པ་སྤྱི་དང་འཇིག་ལྟ་བྱེ་བྲག་ཡིན་པས་

འགལ་བ་མེད་དོ། །དེ་ལ་མ་རིག་པ་ནི་རིག་པའི་

བརྗོག་ཕྱོགས་ཡིན་ལ་རིག་པའང་གང་རུང་རུང་ལ་མི་བྱ་ཡི་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིག་པའི་ཤེས་རབ་བོ། །དེའི་བརྗོག་ཕྱོགས་ནི་ཤེས་རབ་དེ་མེད་པ་ཙམ་དང་དེ་ལས་གཞན་པ་ཙམ་ལ་མི་རུང་བས་དེའི་འགལ་རྐྱ་འཛིན་པའོ། །དེ་ནི་

@423A ཞེས། །བདག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་གཉིས་ཡིན་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དང་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀ་མ་རིག

པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འཇིག་ལྟ་ཉོན་མོངས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བར་བསྟན་པ་ན་མ་རིག་པ་རྩ་བར་མ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ལ། ཇི་སྲིད་ཕུང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ། །དེ་སྲིད་དེ་ལ་ངར་འཛིན་ཡོད། །ཅེས་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་རྟོངས་པའི་

མ་རིག་པ་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་རྟོངས་པའི་རྒྱུར་བསྟན་པ་ན་མ་རིག་པའི་ནང་ཚན་གཉིས་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འགྲོ་ཚུལ་སྟོན་པས་ན། འཇིག་ལྟ་མ་རིག་པ་ལས་གཞན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་

ཀྱི་རྩ་བར་བསྟན་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་

དོ། །སྒོོབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་དེ་ལྟར་བཤད་མི་ཤེས་ན་འཁོར་བའི་རྩ་བ་གཉིས་སུ་བཤད་པའི་འགལ་བ་སྤང་ཤེན་ཏུ་དཀའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་མ་རིག་པ་ངོས་འཛིན་ལུགས་དེ་ནི་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་བཞེད་དཔ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་ཉིད་བདུན་

ཐུ་པ་ལས། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་དངོས་རྣམས། །ཡང་དག་པར་ནི་རྟོག་པ་གང་། །དེ་ནི་སྟོན་པས་མ་རིག་གསུངས། །དེ་ལས་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འབྱུང་། །ཡང་དག་མཐོང་ཕྱིར་དངོས་སྟོང་པར། །ལེགས་ཤེས་མ་རིག་མི་འབྱུང་

བ། །དེ་ནི་མ་རིག་འགག་པ་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ འགག །ཅེས་གསུངས་ཤིང་། རྩ་ཤེའི་རབ་བྱེད་ཉིར་དྲུག་པ་ལས་ ཀྱང་། མ་རིག་འགགས་པར་གྱུར་ན་ནི། །འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀུན་འབྱུང་མི་འགྱུར། །མ་རིག་འགགས་པར་

@423B འགྱུར་བ་ནི། །ཤེས་པས་དེ་ཉིད་བསྒོམས་པས་སོ། །དེ་དང་དེ་ནི་འགགས་བྱུར་པས། །དེ་དང་དེ་ནི་མངོན་མི་འགྱུར། །སྡུག་བསྔལ་ཕུང་པོ་འབའ་ཞིག་པ། །དེ་ནི་དེ་ལྟར་ཡང་དག་

འབག །ཅེས་གསུངས་པ་དང་ཡང་མཐུན་ལ། ཇི་སྲིད་ཕྱང་

པོར་འཛོན་ཡོད་པ། །ཞེས་ཕྱང་པོར་འཛོན་པ་འཁོར་བའི་རྩ་བར་གསུངས་པ་དང་ཤེན་ཀུ་འགྲིག་པ་ཡིན་ནོ། །འཕགས་པ་ལྷའི་བཞེད་པ་ཡིན་པར་ནི། ལུས་ལ་ལུས་དབང་ཇི་བཞིན་དུ། །ཞེས་སོགས་དང་། འཁོར་བའི་རྩ་བ་རྣམ་

ཤེས་ཀྱི། །ཞེས་སོགས་སྟར་དྲངས་པས་གསལ་བར་བསྟན་ཏོ། །སྒོབ་དཔོན་གྱིས་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་སུ་དགག་བྱ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཇི་སྙེད་ཅིག་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཏི་

མུག་གིས་ཆོས་རྣམས་ལ་རང་གི་ངོ་བོར་བོས་གྱུར་

པར་སྒྲོ་བཏགས་པའི་རང་བཞིན་དེ་བཀག་ནས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཡིན་པས། མ་རིག་པའི་འཇིན་སྐྱངས་སུན་དབྱུང་བ་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་རིགས་པ་སྣ་

ཚོགས་པ་གསུངས་པ་ཡིན་པར། བྱད་རྟྭ་ལྟ་ཀ་

ལས། ཅི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། བཤད་པ། སྒོབ་དཔོན་ཐུགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཉེན་

པར་གཟིགས་ནས་དེ་དག་རྣམ་པར་གྲོལ་

བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་ཉིད་རབ་ཏུ་བསྟན་པར་བཞེད་པས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་རྟོས་སུ་བསྟན་པར་བརྩམས་ཏེ། ཡང་དག་མ་ཡིན་མཐོང་བ་འཆིང་། །ཡང་དག་མཐོང་བ་རྣམ་པར་གྲོལ། །

@424A ཞེས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་ཉིད་གང་ཡིན་ཞཱཌ་པ། དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དེ་མི་མཐས་པ་གཏི་མུག་གི་མུན་པས་བློ་གྲོས་ཀྱི་མིག་བསྐྲེས་པ་ནི་དངོས་

པོ་རྣམས་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ན་དེ་དག་ལ་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དག་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །གང་གི་ཚེ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཤེས་པའི་སྣང་གི་མུག་གི་མུན་པ་བས་ལ་ཞིང་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་གིས་དངོས་པོ་

རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་མཐོང་བ་དེའི་ཚེ་ན་གནས་མེད་པ་ལ་དེའི་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དག་མི་སྐྱེའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རབ་བྱེད་ཉིར་ལྔ་པའི་མཚམས་སྦྱོར་ཏུ། འདིར་སྣོས་

པ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཟེགས་པ་ཆེན་པོའི་གཞུང་

ལུགས་ཀྱིས་དོན་དམ་པ་ལ་འཇུག་པ་ནི་བཤད་ཟིན་ན། དཔྱོད་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ཀྱིས་དོན་དམ་པ་ལ་འཇུག་པ་སྟོན་ཅིག །འདིར་བཤད་པ། མ་རིག་བསྒྲིབས་པས་ཡན་(GSRI)ད་ཕྱིར། ।ཞེས་སོགས་གསུངས་ཤིང་། རབ་

བྱེད་ཉིར་བདུན་པའི་མཚམས་སྦྱོར་དུའང་། ।འདིར་སྣུམ་པ། དཔྱོད་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་མཐུན་པའི་མདོ་སྡེའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟ་བའི་རྣམ་པ་མི་སྲིད་པ་སྟོན་ཅིག ।འདིར་བཤད་པ། འདས་པའི་དུས་ན་བྱང་ཞེས་དང་། ।ཞེས་

སོགས་གསུངས་པས་ན། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྟུངས་ཀྱང་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོའི་མ་རིག་པ་དངོས་པོ་ལ་རང་བཞིན་སྤྲོ་འདོགས་པ་ལ་བཞིད་པ་དང་ཉན་ཐང་ལའང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་བཞིད་པར་གསལ་ལོ། ।དེས་

@424B ན་ཉན་རང་ལ་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཆེན་པོ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་མ་རིག་པར་འགྱུར་བ་འདི་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱེས་ཤིག ।བཞི་

བརྒྱ་པ་ལས། རྟོག་པས་མཐོང་བ་འཆིང་བ་སྟེ། །དེ་

ནི་འདི་ཙུ་དགག་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་རྟོག་པའང་རྟོག་པ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཆོས་རྣམས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པར་སྒྲོ་འདོགས་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འགྲེལ་པ་ལས། རྟོག་པ་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་

རང་བཞིན་གྱིས་དོན་སྒྲོ་འདོགས་པ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པར་བཞེད་པས་འདི་འདིའོ་སྙམ་དུ་གང་རྟོག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་རིགས་པས་འགོག་པར་འདོད་པ་

ནི་ཞིན་མོར་ཡེ་མ་བརྟགས་པའོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་

ན་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལྷོག་ཏུ་ལྷུར་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོག་པ་མིན་པས་འཇོམ་པའི་ཐབས་ནི་མེད་ལ། རྟོག་པ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་རིགས་པས་གནོད་ན་ངེས་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལའང་འཁྲུལ་བའི་ལོག་ཤེས་རང་

བཞིན་སྒྲོ་འདོགས་པ་ལྟར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ནི་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་སར་འཁྲིད་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་མེད་པར་འགྱུར་དགོས་པས་དབུ་མའི་གཞུང་རྣམས་ལ་ཐོས་བསམ་ལ་སོགས་

པ་བྱིད་པ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ།

བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། བདག་ནི་སྐྱ་ངན་འདས་འགྱུར་ཞེས། །སྟོང་མིན་སྟོང་ལྡར་མཐོང་མིན་ཏེ། །ལོག་ལྡས་སྐྱ་ངན་མི་འདའ་བར། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །སྟར་བཤད་པའི་མ་རིག་པའི་

@425A ཞེས། །འཇོན་སྟངས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་དེ་ཉིད་གཞིར་བཞག་ནས་རང་དང་གཞན་གྱི་སྡུ་པ་དངོས་པོར་སྣང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་མ་ཞིག་སྣོང་བཏགས་པ་གྲུབ་མཐའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཐམས་ཅད་ནི། མ་རིག་པའི་

འཇོན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་ཉིད་སུན་ཕྱུང་བ་ན་རྟ་བ་ཆད་པའི་ལྷོན་པ་ལྟར་མཐའ་དག་ལྷོག་པར་འགྱུར་པས་རྟ། ཤེས་རབ་ཅན་གྱིས་ནི་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་མ་རིག་པའི་ཞེན་ཡུལ་དགག་བྱའི་རྟ་བར་ཤེས་པར་བྱ་ཡི། ཀུན་བརྟགས་གྲུབ་མཐའ་

སྣ་བ་འབའ་ཞིག་གིས་བཏགས་པ་ཙམ་དགག་པ་ལ་ལྟུར་ཟློང་བར་མི་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་དགག་བྱ་འགོག་པ་ནི་བྱ་བས་ཕོངས་ནས་བྱེད་པ་མིན་གྱི། དགག་བྱ་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ལོག་རྟོག་དེས་

སེམས་ཅན་འཁོར་བར་འཆིང་བར་མཐོང་

ནས་དེའི་ཡུལ་སུན་འབྱིན་པ་ཡིན་ལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བར་འཆིང་བ་ནི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་མ་རིག་པ་ནི་གླག་མཐའ་སྣ་ཚོགས་ལ་ཡོད་པས་འཁོར་བའི་རྩ་བར་མི་

འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་ངེ་སྒྲ་དམིགས་ཕྱེད་པར་རྣེད་པ་ཤེན་ཏུ་གལ་ཆེའོ། །དེ་ལྟར་དགག་བྱ་འཇིན་པའི་ལོག་རྟོག་མཐར་གཏུགས་པ་ནི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་ལ། ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་

དགག་བྱ་རྣམས་ཀྱང་སྤྱ་མ་གཞིར་བྱས་ནས་སྒོ་འདོགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ན་དབང་ཤེས་ལ་སོགས་པ་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པའི་འཇིན་སྟངས་ཐམས་ཅད་ནི་མ་རིག་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རིགས་པས་འཇིན་

@425B སྟངས་སུན་དབྱུང་བར་བྱ་བའི་བློ་ནི་ཡིད་ཤེས་རྟོག་པ་ཁོ་ན་དང་དེ་ཡང་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་གཞིས་སམ་དེ་དག་གིས་བཏགས་པའི་ཡུལ་ལ་ཞུགས་པར་སྒྲོ་འདོགས་པའི་རྟོག་པ་རྣམས་

ཡིན་གྱི། རྟོག་པ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་ལ་མི་བྱའོ།།

འོན་མ་རིག་པ་དེས་རང་བཞིན་སྤྲོ་འདོགས་པའི་ཚུལ་དེ་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡིན་སྟམ་ན། སྤྲིར་སྤྲོབ་དཔོན་འདིའི་གཞུང་ནས་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་བྱུབ་པའི་དོན་རྣམས་ལའང་རང་བཞིན་ནམ་རང་གི་ངོ་བོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་མཛད་པ་

མང་དུ་སྨོང་ནའང་འདིར་ནི་གང་ཟག་གམ་ཆོས་གང་ཡང་རུང་བའི་ཡུལ་རྣམས་ལ་བློའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་ཆོས་དེ་རྣམས་ལ་རང་རང་གི་ངོས་ནས་གནས་ཚུལ་ལམ་སྟོད་ཚུལ་ཅིག་ཡོད་པར་འཛིན་པ་འདི་ཡིན་ལ། དེས་

ཇི་ལྟར་བརྟུང་བའི་ཞེན་ཡུལ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་རང་གི་སྟོད་ལུགས་དེ་ལ་ནི་བདག་གམ་རང་བཞིན་ཞེས་བརྗུག་པ་མཐའ་བརྟུང་གི་སྤྲོ་ནས་ངོས་གཟུང་བར་བྱ་སྟེ། འདི་ཀུན་རང་དབང་མེད་པ་སྟེ། །དེས་ན་བདག་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་

པའི་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། འདི་ན་གང་རང་གི་ངོ་བོ་དང་རང་བཞིན་དང་རང་དབང་དང་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ལ་ནི། ཞེས་དེ་དག་རྣམ་གྲངས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར་

རོ། །དེ་ལ་གཞན་ལ་རབ་མ་ལས་ཞེས་པ་ནི་

རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་རབ་མ་ལས་པ་མ་ཡིན་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་ལ་གཞན་ཞེས་བྱ་སྟེ་དེའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པས་གཞན་ལ་རབ་མ་ལས་པའོ། །དེས་ན་རང་དབང་བཞེས་བྱ་སྟེ་ཡུལ་དེ་དག་གི་རང་རང་གི་གནས་ལུགས་སམ་སྟོང་ལུགས་

@426A ཞེས། །ཐུན་མོང་མིན་པའི་ངོ་བོའོ། །དེ་ཉིད་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་དང་རང་གི་རང་བཞིན་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་དཔེར་ན། ཐག་པ་ལ་སྨུག་དུ་བཏགས་པ་དེ་སྨུག་འཇོག་གྱི་བློའི་ངོས་ནས་ཇི་ལྟར་བཏགས་པ་དེ་བཞག་ནས་སྨུག་

དེ་རང་གི་ངོ་བོའི་སྐོ་ནས་ཇི་ལྟར་ཡིན་དཔྱད་པ་ན་ཡུལ་སྣེང་དུ་སྨུག་ཉིད་མ་གྲུབ་པས་དེའི་ཁྱད་པར་དཔྱད་དུ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཚོས་འདི་རྣམས་ཀྱང་ཐ་སྙད་པའི་བློའི་ངོ་ན་ཇི་ལྟར་སྣང་བའི་སྣང་ཚུལ་ལ་དཔྱད་པ་བཞག་ནས་ཚོས་དེ་

རྣམས་ཀྱི་རང་གི་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་སྣམ་དུ་ཡུལ་སྣེང་དུ་དཔྱད་པ་ན་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པ་ལ། དེ་ལྟར་དུ་མི་འཇིག་པར་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་

ཆོས་དེ་དག་ལ་རང་རང་གི་ངོས་ནས་

གཞལ་བའི་གནས་ལུགས་རེ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་སྟེ། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། རྟོག་པ་ཡོད་པ་ཁོ་ནས་ཡོད་པ་ཉིད་དང་རྟོག་པ་མེད་པར་ཡོད་པ་ཉིད་མེད་པ་དེ་དག་ནི་གོང་མ་ཚག་པར་ཐག་པ་བསྟོགས་པ་ལ་བཏགས་པའི་

སྒྲུབ་ལྟར་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པར་རེས་སོ། །ཞེས་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ནང་གི་བློའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་རང་གི་ངོ་བོའི་སྟོབ་ནས་ཡུལ་གྱི་སྟེང་དུ་གྲུབ་པ་དེ་ལ་བདག་གམ་རང་

བཞིན་ཞེས་ཟེར་ལ། དེ་ཉིད་ལྟར་པར་གྱི་གཞི་གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ་མེད་པ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་། མིག་སྣ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྟེང་དུ་མེད་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དུ་གསུངས་པས། རང་བཞིན་དེ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་

@426B སྟེང་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི་བདག་གཉིས་ཀྱི་འཛིན་པར་ཤུགས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་རྟུས་སོ། །བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། དེ་ལ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གང་ཞེག་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་

གཞན་ལ་རག་ལས་པའི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་ཏེ་དེ་མེད་

པ་ནི་བདག་མེད་པའོ། །དེ་ནི་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བས་གཉིས་སུ་རྟོགས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གལ་ཏེ་གང་ཟག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་དེ་

གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཡིན་པ་མི་རིགས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་གང་ཟག་གཞན་ལ་དམིགས་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པཞང་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་འདོད་ན་ནི་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བར་འགྱུར་

དགོས་ན་དེ་ལ་ནི་ངའོ་སྙམ་དུ་མི་འཛིན་པས་འཇིག་ལྟར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན། གང་ཟག་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི་སྟར་བཤད་པ་ལྟར་གང་ཟག་རང་བཞིན་ཡོད་པ་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་གསུངས་པས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་

དུ་འདོད་དགོས་སོ། །འོན་ཀྱང་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལ་འཇིག་ལྟས་མ་ཁྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་འཇིག་ལྟའི་བདག་འཛིན་ལ་ཇི་འདྲ་ཞིག་དགོས་སྙམ་ན། འཇིག་ལྟ་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་

བདག་འཛིན་ལ་མང་པོས་བཀུར་བའི་སྟེ་པ་འགའ་ཞིག

གིས་ཕུང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལྟར་ངེས་པ་མི་སྣང་ཡང་། འཇིག་ལྟ་ལྟན་སྐྱེས་ནི་འཕྲུག་པར་ཕུང་པོ་དམིགས་པ་ཡིན་པ་བཀག་ཅིང་འགྲེལ་པར་བཏེན་ནས་བཏུགས་པའི་བདག་དམིགས་པར་གསུངས་པས་ཕུང་པོ་ལ་དམིགས་པར་མི་

@427A ཞེས། །བྱེད་ཀྱི། གང་ཟག་ཙམ་ཞིག་དམིགས་པའོ། །དེ་ཡང་ངའོ་སྙམ་པའི་འཛིན་པ་སྐྱེ་བའི་གཞིར་གྱུར་པའི་གང་ཟག་ཅེག་དགོས་པས་རྒྱུད་གཞན་གྱི་གང་ཟག་ནི་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དམིགས་པ་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་

འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ནི། འཕྲུག་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ནི་ང་དང་ང་ཡི་སྙམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་ཞུགས་པ། ཞེས་གསུངས་པས། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་ཙམ་དུ་འཛིན་པ་མིན་གྱི།

ངའོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པ་ཞིག་དགོས་སོ། །ཡང་འཕྲུག་འགྲེལ་ལས། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ཁོན་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བདག་གི་བདག་མེད་པ་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལས་སྤོང་བར་

འབྱུང་བས་ཞེས་དམིགས་པར་བྱུང་པའི་

བདག་དེའི་བདག་མེད་པ་སྟེ་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་པས་འཇིག་སྐྱབས་འགལ་བའི་སྒོ་ནས་སྤོང་བར་གསུངས་པས་ཤེས་རབ་དེའི་ལྷོག་ཕྱོགས་འཇིག་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་གང་ཟག་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་

ཡིན་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ངའོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པའོ། །ང་ཡིར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟ་ཡང་དེས་མཚོན་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ང་དང་ངའི་འོ་སྙམ་དུ་མི་འཛིན་པའི་གང་ཟག་རྫས་སུ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི་གང་ཟག་གི་

བདག་ཏུ་རྟོངས་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་པས་ཉོན་མོངས་མ་ཡིན་པར་མི་འབྱུང་རོ། །དེ་ལྟར་ན་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཙམ་ལ་བདག་ཏུ་འཛིག་པ་དང་འོ་སྙམ་པ་ཙམ་གྱི་བློའི་ཡུལ་ལ་བདག་ཏུ་བྱས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་

@427B རིགས་པའི་དགག་བྱ་ཡིན་ལ་ཕྱི་མ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་འདོད་པས་མི་འགོག་གོ། །དེས་ནི་འཇིག་ལྟ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་པ་མི་འགོག་པར་སྟོན་གྱི་དེའི་རྣམ་པའི་འཛིན་སྤྲངས་ནི་རང་གི་ངོ་

བོས་བླུབ་པའི་ང་ཡིན་པས་དེ་མི་འགོག་པ་མིན་ཏེ། དཔེར་

ན་སྒྲ་རྟག་འཇིན་གྱི་དམིགས་པ་སྒྲ་མི་འགོག་ཀྱང་དེའི་ཞེན་ཡུལ་སྒྲ་རྟག་པ་འགོག་པ་མི་འགལ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་དང་སྒོབ་དཔོན་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་ནས་རང་

བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་དང་། རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་ན་དང་

རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན་དང་། ཇས་སུ་ཡོད་ན་ཞེས་དགག་པ་གསུངས་པའི་རང་བཞིན་ལ་སོགས་པ་ནི་སྔར་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་དུ་རིག་པར་བྱ་ལ། དེ་དག་མེད་པར་སྟོན་པའི་ཚིག་རྣམས་

ཀྱི་དོན་ཡང་མ་རིག་པས་ཞེན་པ་ལྟར་གྱི་

དོན་མེད་པར་སྟོན་པ་དེ་ལྟར་དུ་གོ་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་དེ་དགག་བྱ་གཞན་ལ་སྒྲོར་བ་དང་མི་སྒྲོར་བའི་ཚུལ་ནི། རི་བོང་གི་རྭ་དང་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལ་སོགས་པ་གཏན་མེད་པ་རྣམས་མེད་དོ་

ཞེས་སྒྲ་བ་ན་ཁྱད་པར་དེ་སྒྲོར་མི་དགོས་པ་དེ་བཞིན་དུ།

ཤེས་བྱ་ལ་ཡོད་ཀྱང་ཡུལ་དུས་འགའ་ཞིག་ན་ཡོད་པ་འགའ་ཞིག་ན་མེད་པ་རྣམས་ཀྱང་ཡུལ་དུས་དེ་དང་དེར་མེད་པར་བརྗོད་པ་ནའང་ཁྱད་པར་དེ་སྒྲུབ་མི་དགོས་སོ། །གཞན་ཡང་དབུ་མ་

པས་ཐ་སྙད་དུ་གྱུབ་པར་མི་འདོད་པ་རང་གཞན་

གྱི་སྡེ་པ་དངོས་པོར་སྣྲ་བའི་འདོད་པ་ཐུན་མོང་པས་སྒྲོ་བཏགས་པ་རྣམས་འགོག་པ་ནའང་དེ་དག་ལ་བསམ་ངོ་ན་སྣུར་དགོས་པའི་སྐབས་འགའ་རེ་མ་གཏོགས་པ་དོན་ལ་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཞེས་པའི་ཁྱད་པར་གསར་

@428A ཞེ། །དུ་སྣུར་མི་དགོས་ཏེ། དེ་དག་ལ་དོན་དེ་གྱུབ་མཐའ་སྣུ་བ་དེ་དག་གིས་ཁས་བླངས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་ལས་གཞན་པ་དབུ་མ་པས་ཐ་སྙད་དུ་རྣམ་པར་འཇོག་པའི་དོན་རྣམས་ལ་ནི་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་

དེ་དག་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་ནི་ཁྱད་པར་དེ་མ་སྣུར་ན། འགོག་མཁན་གྱི་རིགས་པ་ཉིད་ལའང་སྐྱོན་མཚུངས་པར་འཇུག་པས་སུན་འབྱིན་ལྟར་སྣང་བས་སྣུར་དགོས་སོ། །གཞན་ཡང་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་དབུ་མ་

པས་ཐ་སྙད་དུ་འཇོག་པའི་དོན་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་དཔྱོད་པའི་རིགས་པ་དང་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་མི་གནོད་པ་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཁས་

མི་ལེན་ལ་གཟུགས་སྣུ་ལ་སོགས་པ་ཁས་

ལེན་པའི་ཁྱད་པར་གཏན་མི་རུང་བས། འདི་འདྲ་བ་ནི་ལམ་ཡིན་ནོ། །འདི་འདྲ་བ་ནི་ལམ་མ་ཡིན་ནོ། །གྲུབ་མཐའ་འདི་ལྟར་དུ་འཐད་དོ། །འདི་ལྟར་དུ་མི་འཐད་དོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་

རྣམ་གཞག་གང་ཡང་བྱེད་ཐབས་མེད་པས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ལ་འཛིན་འདས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཐད་པའི་ཁྱད་ཆོས་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཚད་མས་མི་གནོད་ཀྱང་དེ་ འགོག་པར་འདོད་ན་ནི་མ་ཁས་པའི་བཞད་གད་

ཀྱི་གནས་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དེ་དག་འགོག་པར་གསུངས་པའི་སྐབས་སུ་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་ཁྱད་པར་དེ་སྣུར་བར་བྱའོ། །འདི་ཡང་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་དང་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་ པར་ནི་དགག་བྱ་འགོག་པ་ན་ཁྱད་པར་དེ་སྣུར་བ་

@428B ཆེས་མང་བར་སྣང་ལ། རྩ་ཤེའི་གཞུང་དང་། བྱད་རྟེ་པྲ་ལི་ཀ་དང་། ཆོག་གསལ་དང་། འཇུག་པ་རྩ་འགྲེལ་དུའང་སྣུར་བའི་སྐབས་དུ་མ་སྣང་བས་ཆོག་ཆོགས་ཆེ་བ་ལ་གཟིགས་པ་

དང་མ་སྨྲར་ཡང་སྨྲར་བ་དེ་རྣམས་ཀྱི་གནད་ཀྱིས་རྟོགས་སྟ་

བ་ལ་དགོངས་ནས་མ་སྨྲར་བའི་སྐབས་སུའང་སྨྲར་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལ་སྨྲོར་མི་སྨྲོར་གྱི་ཁྱད་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་ཁྱད་པར་སྨྲར་བའང་མང་དུ་འབྱུང་སྟེ།

དེ་ཡང་སྟར་བཤད་པ་ལྟར་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་ན་ཡིན་ཚུལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་རྟེན་དགོས་པ་ལས་མ་རྟེན་པས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་དོན་མེད་ཅེས་པ་ཡིན་པས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མེད་ཅེས་པ་དང་གནད་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པར་

བྱ་སྟེ། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་འདི་དག་མཐལ་མེའི་འཁོར་ལོ་དང་སྦྱལ་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་བསྟུབས་དངོས་པོ་མེད་པར་མི་འགྱུར་ན་ནི། དེའི་ཚེ་ངེས་པར་འཐད་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ན་ས་ལི་སྦྲམ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་

རང་གི་ངོ་བོ་ཆེས་གསལ་བར་དམིགས་པར་འབྱུར་ན་དེ་དག་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཙམ་གྱི་རྒྱུ་ཅན་ཡིན་པས་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་མེས་བསྟེགས་པ་ན་རང་གི་ངོ་བོ་མེད་པར་མི་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་

ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་དགག་བྱ་ལ་དོན་

དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྤྱོར་མི་སྤྱོར་བཤད་པ་ནི། དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྤྱོར་བ་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ཁོ་ནའི་ལུགས་སུ་སྣང་བ་ནི་ཆེས་མི་རིགས་ཏེ། འཇུག་འགྲེལ་དུ་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་དྲངས་པ་ལས། ཆོ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ཡང་ཅི་ཞེས་

@429A ྅།། །མེད་ཅིང་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མེད་དམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྨྲས་པ། ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཤྲཱི་བྷ་དྲ་ཡི་བྱ་ཞེས་པའང་ཡོད་མངོན་པར་རྟོགས་པའང་ཡོད་མོད་ཀྱི་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཤྲཱི་བྷ་དྲ་ཡི་བྱ་ཞེས་

པ་དང་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡིན་ལ། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་དང་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་དང་ཕྱིར་མི་འོང་བ་དང་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡིན་གྱི། དོན་

དམ་པར་ནི་ཐོབ་པ་མེད་ཅིང་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་ཁས་བླང་དགོས་པར་འཇུག་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་དེ་རང་རྒྱུད་པའི་མདོ་ཡིན་ཞེས་སྨྲའམ། དེ་བཞིན་

དུ་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་རྣམས་ནས་དོན་དམ་པའི་ཐྲུབ་པར་

སྣང་བ་ཞིན་ཏུ་མང་བར་སྣང་ངོ་། །སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ལས་ཀྱང་། གནས་པའམ་སྐྱེ་འཇིག་ཡོད་མེད་དམ། །དམན་པའམ་མཉམ་པའམ་ཐྲུབ་པར་ཅན། །སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་སྣང་དབང་གིས། །གསུངས་ཀྱི་ཡང་དག་དབང་གིས་

མིན།། །ཞེས་དང་། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། བདག་དང་བདག་གིར་ཡོད་ཅེས་པ། །འདི་ནི་དམ་པའི་དོན་དུ་མེད། །ཅེས་པ་དང་། གང་གི་ས་བོན་བརླག་པ་དེའི། །སྐྱེ་བ་བདེན་པ་གა་ལ་ཞིག །ཅེས་དང་། དེ་བཞིན་སྒྱུ་འདྲའི་འཇིག་རྟེན་ལ། །སྐྱེ་དང་

འཇིག་པ་ཉིད་སྣང་ཡང་། །དམ་པའི་དོན་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། །འཇིག་པ་ཉིད་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་དོན་དམ་པ་དང་བདེན་པ་དང་ཡང་དག་པ་དག་གི་བྱ་ལ་སྣང་ནས་གསུངས་པ་མང་ལ། དེ་དག་མ་སྣང་བའི་ཚེ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོ་དང་རང་བཞིན་དང་རང་

@429B གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཐྲུབ་པར་སྣང་བ་ནི་ཞིན་ཏུ་མང་ངོ་། །བྱད་ཙྪ་པྲ་ལི་ཏ་ལས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པ། །བདེན་པ་གཉིས་ལ་ཡང་དག་

བརྟེན། །འཇིག་རྟེན་གྱི་རྩོད་བདེན་པ་དང་། །དམ་པའི་དོན་གྱི་བདེན་པའོ། །

ཞེས་འབྱུང་བས། དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྱི་རྩོད་ཀྱི་བདེན་པ་གང་གིས་བྱམ་པ་ཡོད་དོ་སབ་མ་ཡོད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བྱམ་པ་ཆག་གོ་སབ་མ་ཆོག་གོ་ཞེས་དེ་དག་མི་རྟག་པར་ཡང་བརྗོད་དོ། །གང་གི་ཚོ་དེ་ཁོ་ན་བསམ་པ་བརྩམ་པ་དེའི་ཚོ་ནི་

བྱམ་པ་དང་སབ་མ་དག་བརྟེན་ནས་གདགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་མི་འཐད་ན་དེ་དག་ཆག་པ་དང་ཆོག་པ་ལྟ་འཐད་པར་ག་ལ་འགྱུར། གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའང་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྱི་རྩོད་ཀྱི་དབང་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བགྲེས་

སོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་སོ་ཞེས་མི་རྟག་པར་ཡང་བརྗོད་དོ། །གང་གི་ཚོ་དོན་དམ་པ་བསམ་པ་དེའི་ཚོ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་མི་འཐད་ན་བགྲེས་པ་དང་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དག་ལྟ་འཐད་པར་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ།

ཞེས་གསུངས་སོ། །སྟོབ་དཔོན་རྒྱ་བ་གྲགས་པས་ཀྱང་བདེན་པའི་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་ཡིན་གྱི། སྐྱེ་བ་ཙམ་འགོག་པ་མིན་པར་གསུངས་ཏེ། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། རྣམ་པ་གང་དུ་

གཟུགས་བརྙན་དམིགས་པ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་

པ་བརྫུན་པར་གྱུར་པ་ཁོ་ན་དམིགས་བཞིན་པ་དེ་མ་སྐྱེས་པར་ཁོ་བོ་ཅག་མི་སྣང་ལེ། །འོན་ཀྱང་བདག་ཉིད་གང་དུ་དེ་འབྱུང་བ་མེད་པར་རྣམ་པར་བཞག་པ་དེ་ཉིད་དུ་དེ་མ་སྐྱེས་པར་སྣང་ལེ། །དེ་བདག་ཉིད་གང་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པར་རྣམ་པར་བཞག་ཅེ་

@430A ཞེས། །ན། བདེན་པར་གྱུར་པར་མངོན་པར་འདོད་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཡིན་གྱི། བརྫུན་པའི་ངོ་བོར་མ་ཡིན་ཏེ་ནི་ངོ་བོ་དེར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བར་ཁས་ལྡངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བརྫུན་པ་སྨྲ་མ་ལྟ་བུའི་

སྐྱེ་བ་མི་འགོག་པ་དང་བདེན་པའི་སྐྱེ་བ་འགོག་པས་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་གཉིས་མི་འགལ་བར་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ན་སྐྱེས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་འདི་གཉིས་ཡུལ་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཀྱི་

ཕྱིར་ཕན་ཚུན་འགལ་བར་གལ་འགྱུར། ཞེས་པ་དང་། གང་གི་ཚེ་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་གང་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་དེ་གཟུགས་བརྙན་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་སོ། །ཞེས་སྨྲས་པ་དེའི་ཚེ་ཆོལ་

བའི་གོ་སྐབས་ག་ལ་ཡོད་ཅེས་བརྗེན་

ནས་སྐྱེས་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་འགལ་བར་བསྒྲུབ་པའི་ལན་དུ་གསུངས་སོ། །འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། དེ་ཕྱིར་དེ་ལྟའི་རིམ་པས་དངོས་གདོད་ནས། །དེ་ཉིད་མ་སྐྱེས་འཇིག་རྟེན་སྐྱེས་རིག་བྱ། །ཞེས་མ་སྐྱེས་པ་ལ་དེ་ཁོ་ན་

ཉིད་ཀྱི་ཁྲུད་པར་སྣང་བ་དང་། བྱམ་སོགས་འདི་དག་དེ་ཉིད་དུ་མེད་ཅིང་། །འཇིག་རྟེན་རབ་ཏུ་གཏོགས་པར་ཡོད་ཅི་བཞིན། །དེ་བཞིན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་འགྱུར་བས་ན། །མོ་གཤམ་བྱ་དང་མཚུངས་པར་ཐལ་མི་འགྱུར། །ཞེས་ཕྱི་ནང་

གི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དེ་ཁོ་ནར་མེད་པ་དང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་གསུངས་པས་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྲུད་པར་མ་སྣུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན། དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྲུད་པར་སྣོར་བ་གཏན་མི་འདོད་ན་དོན་དམ་པར་འདི་དང་

@430B འདི་ཡིན་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདི་དང་འདི་འཞེས་པའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་བྱར་མེད་པར་འགྱུར་བས། དེ་འདྲ་བའི་དབུ་མ་པ་ནི་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཞག་པས་ལོག་པར་རྟོག་པ་ཁོ་

ནའོ། །ཆོག་གསལ་ལས། དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་

པར་སྤྲོར་བ་བཀག་པ་ནི་བདག་སྐྱེ་འགོག་པ་ལ་ཡིན་གྱི། སྐྱེ་བ་ཙམ་ལ་མིན་པ་ནི་འཕེལ་པ་དེ་ན་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལ། འཇུག་འཕེལ་ལས་ཀྱང་། སྒོབ་དཔོན་གྱིས་ཁྱད་པར་མ་མཛད་པར། བདག་ལས་མ་ཡིན། ཞེས་སྨྲིར་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་

ཡིན་ནོ། །གང་ཞེག་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་དོན་དམ་པར་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། སེམས་པ་ཅན་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པ་དེའི་དོན་དམ་པར་ཞེས་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་དོན་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་བསམ་པར་བྱའོ་

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དང་ཐལ་འགྱུར་བ་གཉིས་དག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྤྲོར་མི་སྤྲོར་གྱི་སྐོན་མི་ཕྱེད་ཀྱང་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཐ་སྙད་དུ་འགོག་མི་འགོག་གི་ཁྱད་ཡོད་པས། རང་གི་ངོ་བོས་

གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་ལ་འགོག་པ་ན་ཐལ་འགྱུར་བ་ལྟར་ན་དོན་དམ་པར་རམ་ཡང་དག་པར་རང་ལས་འཕེལ་པའི་ཁྱད་པར་གསར་དུ་བསྟན་མི་དགོས་ཏེ། རང་གི་ངོ་

བོས་བླུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་ན་དོན་དམ་པ་

སོགས་སུ་བླུབ་དགོས་པས་སོ། །རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ལྟར་ན་དེ་དག་ལ་དོན་དམ་པར་སོགས་མ་སྨྲོར་ན་དགག་མི་རྟོག་པས་དེན་དམ་པཉམ་ཡང་དག་པཉམ་བདེན་པར་ཞེས་སྨྲོར་བ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་སྐྱེ་འགག་དང་བཅིངས་བྱོལ་སོགས་ལ་

@431A ཞེས། །དོན་དམ་པཉམ་རང་གི་ངོ་བོས་བླུབ་པ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གང་ཡང་མ་སྨྲོར་བར་དགག་རྟོག་པ་ནི་དབུ་མ་པ་གཉིས་ཀ་མི་འདོད་དོ། །འོ་ན་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་དོན་གང་ཡིན་སྨོས་ན། དེ་ལ་དོན་ནི་ཞེས་

བར་བྱ་བའོ། །དམ་པ་ནི་མཆོག་ཅེས་བྱ་བསྟེ་གཉིས་ཀ་གཞི་མཐུན་ནོ། །ཡང་ན་དམ་པ་ནི་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ་དེའི་དོན་ནམ་ཡུལ་ཡིན་པས་དོན་དམ་མོ། །ཡང་ན་དོན་དམ་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་དེ་དང་

རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཤེས་རབ་ལ་དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདིར་ནི་ས་ལ་སོགས་པ་དག །དོན་དམ་པར་ནི་འབྱུང་བ་མིན། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱ་

བ་ལ་དོན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་པར་བྱ་

བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོན་ཏེ་བརྟག་པར་བྱ་བ་དང་གོ་བར་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ ། །དམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཆོག་ཅེས་བྱ་བའི་ཚིག་གི་སྒྲ་ཡིན་ནོ། །དོན་དམ་ཞེས་བསྟུ་བ་ནི་དེ་དོན་ཡང་ཡིན་ལ་དམ་པའང་ཡིན་པས་དོན་དམ་པའོ། །ཡང་

ན་དམ་པའི་དོན་ཏེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་དོན་ཡིན་པས་དམ་པའི་དོན་ནོ། །ཡང་ན་དོན་དམ་པ་དང་མཐུན་པ་སྟེ་དོན་དམ་པ་རྟོགས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཤེས་རབ་ལ་དོན་དམ་པ་དེ་ཡོད་པས་དོན་དམ་པ་དང་

མཐུན་པའོ་ཞེས་གསུངས་ལ། དོན་དམ་པ་དེར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་པའམ་མེད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་དོན་དམ་པ་ནི་ཕྱི་མ་དེ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། འོ་ན་དོན་དམ་པ་ནི་གང་བློ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ་ཡིན་ལ། དངོས་པོའི་

@431B ངོ་བོ་ཉིད་དགག་པ་ནི་ཡི་གེའི་ཡུལ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་དགག་པ་མེད་པར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེན། དོན་དམ་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་ལ་གཅིག་ནི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་

འཇུག་པའི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཟག་པ་མེད་པ་སྟོས་པ་

མེད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པར་འཇུག་པ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་རྟེས་སུ་མཐུན་པ་དག་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་པ་དང་བཅས་པ་སྟེ་འདིར་དེ་དམ་བཅའ་བའི་ཁྱད་པར་ཉིད་དུ་

བརྒྱང་བས་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་དཔྱོད་པའི་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཡན་ཆད་ལ་བརྒྱང་ཀི །འཕགས་པའི་རྟོས་ཐོབ་ཁོ་ན་ལ་མི་བྱའོ། །དབུ་མ་སྣང་བ་ལས་ཀྱང་། གང་ཡང་དོན་དམ་པར་

སྐྱེ་བ་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨྲས་པ་དེ་ལའང་དོན་ནི་འདི་ཡིན་པར་འདོད་དེ། ཡང་དག་པའི་ཐོས་པ་དང་བསམས་པ་དང་བསྒོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་

པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་འདིའི་དོན་དམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མངོན་སུམ་དང་བརྗོད་པས་བྱས་པའི་ཁོད་དེ། དེ་དག་གི་དབང་གིས་དངོས་པོ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ་ཁོ་ནར་ཤེས་

སོ། །དེས་ན་འདི་སྐད་དུ་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་དོ་

ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་དག་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པས་སྐྱེ་བར་མ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པར་སྣང་ངོ། །དབུ་མ་རྩྭ་ཐྱི་དཀའ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། འོ་ན་ཇི་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་སྣམ་པ་ལ་

@432A ཞེས། །ཡང་དག་པར་ན་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ་ཡང་དག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲས་ནི་དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཞུགས་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་བྱ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་དཔྱད་

ན་སྟོང་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ །འདིས་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་དང་དོན་དམ་པར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་བཤད་དོ། །ཡང་ན་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ཡང་དག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲར་བརྗོད་དེ། དེའི་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

རོ། །ཡང་དག་པའི་ཤེས་པའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་གྱི། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཤེས་པའི་དབང་གིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རང་བཞིན་མེད་

པ་ལ་ཡང་དག་པ་སོགས་ཀྱི་ལྷད་པར་སྦྱོར་བ་

ནི།ཞེས་རབ་སྦྱོན་མེ་དང་། རྟོག་གེ་འབར་བ་གཉིས་སུ་ཡང་མང་དུ་གསུངས་ལ། ལྷད་པར་དུ་རབ་བྱེད་བཅོ་ལྔ་པའི་འགྲེལ་པ་ཞེས་རབ་སྦྱོན་མེ་ལས། འདིར་ཡང་གལ་ཏེ་བོ་ཉིད་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ན་ནི་ཇི་ལྟར་དངོས་པོ་ཡིན་ཇི་སྲིད་དངོས་

པོ་ཡིན་ན་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་མ་ཡིན་པས་དམ་བཅས་པ་ལ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་དེ་ལ་སྐྱར་པ་བཏབ་པའི་སྐྱོན་ཡོད་དོ། །ཞེས་དངོས་པོ་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་དམ་བཅས་པ་ལ་རང་གི་ཚིག་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པར་བརྩད་པའི་

ལན་དུ། དེ་ཉིད་ལས། དོན་དམ་པར་དངོས་པོ་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དུ་དམ་མ་བཅས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དམ་བཅས་པའི་དོན་ལ་སྐྱར་པ་མ་བཏབ་པས་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དོན་མ་གྲུབ་

@432B པ་ཉིད་མ་ཡིན་པས་འདི་ལ་སྐྱོན་མེད་དོ། །ཞེས་དངོས་པོ་རྣམས་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པས། སྐྱར་པ་མ་བཏབ་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ན་ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་ངོ་བོས་

གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ན་སྣང་འདིབས་སུ་བཞེད་པར་

གསལ་ལོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དོན་དམ་པར་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དེ་བྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། བརྟེད་པ་ཁྱད་པར་ཅན་བརྟེན་པ་ཉིད་ལ་བལྟོས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྒྱུ་མ་མཁན་གྱིས་སྒྱུལ་པའི་མི་ལ་

སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་རང་བཞིན་འགོག་པ་ལ་དོན་དམ་པའི་ཁྱད་པར་ངེས་པར་སྟོན་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་དོན་དམ་པར་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ནི་ཡིན་ཚུལ་ལ་ཇི་ལྟར་ཡིན། ཚུལ་བཞིན་དུ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་རྟམ་པར་དཔྱད་ན་

དེས་ཡོད་པར་མ་གྲུབ་པ་ལ་བྱེད་པ་ནི་སྟོབ་དཔོན་འདི་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྟོབ་དཔོན་འདིའི་གཞུང་རྣམས་སུའང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་དཔྱད་པ་མ་བཟུག་པར་ཞེས་ཀུན་རྫོབ་འཇོག་པ་ན་དེ་ལྟར་

གསུངས་ལ། རང་བཞིན་འགོག་པའི་ཚེ་རིགས་པས་རྟམ་པར་དཔྱད་པ་ན་མེད་དེ་ཞེས་གསུངས་པ་མང་བས་ན་དེ་དག་དང་སྦྱ་མ་རྣམས་འདྲའོ། །འོན་ཀྱང་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ལ་ཡིན་

ཚུལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་ཁས་

ལེན་དགོས་མི་དགོས་མི་མཐུན་ཏེ། སྒོབ་དཔོན་འདི་གཉིས་ཀྱིས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པས་ན་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པས་ཀྱང་ཁྱབ་པར་བཞེད་དེ་སྟར་མང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །

@433A ཞེས། །དགག་བྱ་འགོག་པ་དེ་ཐལ་རང་གང་གིས་བྱེད་པ་ལ་གཉིས། ཐལ་རང་གི་དོན་དོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་གཉིས་སུའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ལྟ་བ་རྒྱུད་ལ་བསྒྲེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་

འགྲེལ་པར་ཐལ་འགྱུར་དང་རང་རྒྱུད་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས་ཐལ་འགྱུར་མཛད་པའི་གསལ་ཁ་ནི་མེད་ལ། འོན་ཀྱང་། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །གཉིས་ལས་མ་ཡིན་རྒྱུ་མེད་མིན། །དངོས་པོ་གང་དག་གང་ན་ཡང་། །སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་

མ་ཡིན། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པ་མཛད་པ་ན་གཞན་ལུགས་ལ་གནོད་བྱེད་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱེ་བ་བཞི་དགག་པ་མཛད་དོ། །དེ་ལ་སྒོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་རང་ལུགས་བསྒྲུབ་པ་

དང་གཞན་ཕྱོགས་སུན་འབྱིན་པ་གང་གི་ཡང་རྣམ་པ་མེད་

པའི་སྐྱོན་བཀོད་ནས་སུན་ཕྱུང་ངོ་ །དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱོན་དེ་སངས་རྒྱས་བསྟུངས་ཀྱི་ལུགས་ལ་མི་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་རྒྱས་པར་འབྱེལ་པ་ན་སྟོབ་དཔོན་རྒྱ་བ་གྲགས་པས་ཧ་རེལ་པོ་ལ་དབུ་མ་པས་དབུ་མའི་ལྟ་བ་རྒྱུད་ལ་བསྒྲེད་པའི་ཐབས་སུ་ཐལ་

འགྱུར་བྱ་དགོས་ཀྱི། རང་རྒྱུད་མི་འཐད་དོ་ཞེས་དགག་པ་མཛད་ནས་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ཕྱོགས་གསལ་བར་མཛད་དེ། །དེ་འདྲ་བའི་ཐལ་རང་གཉིས་ཀྱི་འཇོག་ཚུལ་ལ་གཉིས། གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང་། རང་གི་ལུགས་བཞག་པའོ། །དང་པོ་

ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐལ་འགྱུར་དང་རང་རྒྱུད་ལ་འཇོག་ཚུལ་དུ་མ་ཞིག་སྣང་མོད། འོན་ཀྱང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སུ་ཞིག་གིས་བཤད་པར་རྣམས། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལས་འགའ་ཞིག་བརྗོད་པར་བྱའོ། །འདི་

@433B ལ་ཇྀ་ཡ་ཡྂ་ནཱ་ནི་འདི་ལྟར་སྨྲ་སྟེ། འཇུག་པའི་འགྲེལ་བཤད་ལས། དེ་ལ་འགའ་ཞིག་ན་རེ་གལ་ཏེ་ཐལ་འགྱུར་གཏན་ཚིགས་སུ་འདོད་ན་དེ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནམ་འོན་ཏེ་མ་གྲུབ་

པ་ཡིན། དེ་ལ་གལ་ཏེ་ཕྱོགས་དང་པོ་ལྟར་ན་དེའི་ཚེ་

གཉིས་ཀ་ལའང་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་གཞན་གྱིས་ཁས་བླངས་པ་ཞེས་ཇི་ལྟར་བརྗོད། ཕྱོགས་གཉིས་པ་ལྟར་ན་གཞན་གྱིས་ཁས་ལེན་པར་མི་འོས་པ་ཉིད་ཡིན་པས་གཞན་གྱིས་ཁས་བླངས་པ་ཞེས་ཇི་ལྟར་བརྗོད་ཅེ་ན། དེ་ལ་ལན་ནི་ཚད་

མས་གྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་དེ་ཉིད་ཁོ་བོས་མི་ཤེས་ཏེ་འདི་ལྟར་ཆོལ་བས་སྨྲས་བྱེད་བགོད་པའི་དུས་ན་གང་གཏན་ཚིགས་འགོད་པ་དེ་ལ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཀྱང་གཞན་ལ་ཚད་མས་གྲུབ་པར་དེས་ཇི་

ལྟར་ཤེས་ཏེ། གཞན་གྱི་སེམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་ཉིད་ལའང་ཚད་མས་གྲུབ་པར་ཇི་ལྟར་ཤེས་ཏེ་འཁྲུལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དུས་རིང་པོ་ནས་བཟུང་བའི་ཕྱིར་བསླུ་བ་ཙམ་ སྲིད་པས་

སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཆོལ་བ་དང་ཕྱིར་ཆོལ་བ་དག་གིས་ཚད་མ་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གཞན་གྱིས་ཁས་བླངས་པའི་སྟོ་

ནས་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་སུན་འབྱིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་

ཟེར་ཏེ། ཕྱི་ཆོལ་ལ་རྟགས་ཚད་མས་གྲུབ་མ་གྲུབ་སྟ་ཆོལ་གྱིས་མི་ཤེས་ཏེ་དེའི་བསམ་པ་ནི་སྟ་ཆོལ་གྱི་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱིས་མི་འགྲུབ་པས་སོ། །རང་གིས་ཀྱང་རྟགས་ཚད་མས་གྲུབ་པར་མི་ཤེས་ཏེ་རང་གིས་ཚད་མས་གྲུབ་པར་ཐག་བཅད་

@434A ྱ།། །།ཀྱང་བསླུ་བ་སྲིད་པས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་གཉིས་ཀ་ལ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་རྟགས་མེད་པས་ཚད་མར་ཁས་ལྡངས་པ་ལ་ཐུག་པས་ན་ཚད་མས་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཁས་ལྡངས་པའི་སྐྱོ་ནས་སུན་འབྱིན་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་འཆད་དོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས་གཞན་ཡང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་གལ་ཏེ་གཏན་ཚིགས་དང་བསྟུན་པར་བྱ་བ་དག་ལ་ཆོད་མས་ཁྱབ་པ་གྲུབ་ན་དེའི་ཚེ་རང་རྒྱུད་སྐྱུབ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་

སྟེ་འདི་ལྟར་ཁྱབ་པ་སྐྱབ་བར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་ནི་མངོན་སུམ་མམ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རེ་ཞིག་མངོན་སུམ་གྱིས་ཁྱབ་པ་མི་འགྲུབ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཚང་མང་དུ་མངོན་སུམ་དང་མི་

དམིགས་པ་དག་གིས་མེ་དང་དུ་བ་དག་ལ་འདི་ཡོད་

ན་འདི་ཡོད་ལ་འདི་མེད་ན་འདི་མེད་དོ་ཞེས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་རྟོགས་ཀྱི། ཡུལ་ཐམས་ཅད་ན་ཡོད་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །རྗེས་སུ་དཔག་པས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཡུལ་ངེས་པ་ཅན་ཡིན་པས་སོ། །འདི་ལྟར་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཡུལ་ནི་

ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་གང་ན་བསྟུབ་པར་བྱ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་རྟགས་ཡོད་པ་དེ་ཁོ་ནར་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། ཡུལ་དང་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་

ཁས་བླངས་པ་ཙམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཁྱབ་པ་གྲུབ་པ་ཡིན་གྱི། ཚད་མས་ནི་མ་ཡིན་པས་ཐལ་འགྱུར་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་སུན་འབྱིན་པ་ཇི་ལྟར་མི་རིགས་ཞེས་པའོ་ཞེས་དུ་བ་ཡོད་པ་ལ་མེ་ཡོད་པ་དང་། བྱས་པ་ལ་མི་རྟག

@434B པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་ན་རང་རྒྱུད་འཐད་ཀྱང་མི་འགྲུབ་སྟེ། ཚད་མས་འགྲུབ་ན་ནི་ཡུལ་དུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དུ་བ་དང་བྱས་པ་ལ་མེ་ཡོད་པ་དང་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་གྲུབ་དགོས་པ་

ལ་ཁྲབ་པ་བསྒྲུབ་པའི་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་གིས་ཚད་མད་

དང་བྱམ་པའི་སྙིང་ཅམ་དུ་འགྱུབ་པས་ན་ཉི་ཚེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཁྲབ་པའང་ཁས་བླངས་པ་ཙམ་གྱིས་འགྱུབ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། འདིས་ནི་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་བྱུབ་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བྱེད་ན་རང་རྒྱུད་དང་། ཚུལ་གསུམ་ཁས་བླངས་

ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་ཙམ་གྱིས་བྱེད་ན་ཐལ་འགྱུར་དུ་འདོད་པར་སྣང་ངོ། །པཎྜི་ཏ་དེའི་སྤྱོད་མ་ལོ་སྟོ་བ་དག་ཀྱང་འདི་སྐད་དུ་དབུ་མ་པ་ལ་གཞན་གྱི་འདོད་པ་འགོག་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་པའི་རང་གི་དམ་བཅའ་བ་མེད་ཅིང་ཆོས་ཅན་ལ་སོགས་པ་གཉིས་

ཀ་ལ་གྲགས་པའི་ཐུན་མོང་བ་མ་གྲུབ་པས་རང་རྒྱུད་མི་འཐད་དོ། །རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་འབྲས་བུ་ཡང་གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་འདོད་བ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་རང་འདོད་མེད་པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་རྣམ་པ་ཐམས་

ཅད་དུ་བརྗོད་པར་མི་བྱའོ། །དེས་ན་ཐལ་འགྱུར་ཁོ་ན་ཡིན་ལ་དེ་ལའང་བསྒྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པས་སྤྱན་འབྱིན་གྱི་ཐལ་བ་ཁོ་ནའོ། །འདི་ཡང་རྟགས་དང་ཁྲབ་པ་

གཉིས་ཁས་བླངས་པའམ་ཁས་བླངས་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་

ཐལ་བ་ཡིན་པས་ཡང་དག་པའི་ཚད་མ་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་གྱི་ཁས་ལེན་ནམ་སྟོན་པ་གཅོད་པ་ནི་བཞིའི་སྐོ་ནས་བྱེད་དེ། དེ་ལ་འགལ་བ་བརྗོད་པའི་ཐལ་འགྱུར་ནི་ཞི་ལོ་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་སུ་འདོད་ཅིང་བདག་སྐྱེ་

@435A ཞེས། །འདོད་པ་ལ་བདག་ལས་སྐྱེ་ན་ཡོད་པ་སྐྱེ་བས་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བས་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་འདོད་པ་མི་རིགས་ལ། དེར་འདོད་ན་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་འདོད་པ་མི་རིགས་སོ་ཞེས་འགལ་འདུ་

བརྗོད་པ་ན་ཞི་ལ་ཡོས་དེར་ཤེས་ནས་བློད་མཐའ་འདོར་བ་ཙམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཅན་ནོ། །གཞན་གྱགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ནི་བདག་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་པའི་སྡུ་གུ་ནི་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གཞན་ལ་

བྱགས་པའི་ཆོས་ཅན་དང་རྟགས་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་ནས་ཞི་ལ་བོ་འགོག་པའོ། །བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ་ཞེས་སྨྲས་ཀྱང་གཞན་གྱི་བདག་སྐྱེ་འགོག་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། རང་གིས་བདག་ལས་

སྐྱེ་བ་མེད་པ་མི་བསྐྱབ་པས་དམ་བཅའ་མེད་དོ། །སྐྱབ་

བྱེད་བསྐྱབ་བྱ་དང་མཚུངས་པ་ནི་ཕ་རོལ་པོས་རང་གི་ཕྱོགས་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ་དཔེ་རྟགས་གང་བཀོད་པ་ཐམས་ཅད་སྟ་མ་དང་འདྲ་བར་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བའོ། །རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་མཐོ་སྐྱེམས་ནི་འདི་ཁས་ལེན་ན་འདི་ཁས་ལེན་ཞེས་རྒྱུ་མཚན་ཁྱད་པར་མེད་

པའི་སྟོ་ནས་མཐོ་སྐྱེམས་པའོ། །འོ་ན་ཁྱོད་ལ་ཕ་རོལ་པོའི་ཁས་ལེན་འགོག་འདོད་ཡོད་དམ་མེད་ཡོད་ན་དེ་ཉིད་དམ་བཅའ་ཡིན་པས་དེ་བསྐྱབ་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །མེད་ན་གཞན་གྱི་ཁས་ལེན་འགོག་པའི་རིགས་པ་བརྗོད་པ་

མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། དོན་དམ་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་སུ་རང་བཞིན་མེད་པའམ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཞེས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་འདོད་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དམ་བཅའ་དང་རྟགས་འདོད་དགོས་པ་ལས་དེ་མི་འདོད་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །འདོད་པ་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་དམ་བཅའ་

@435B ཡོད་ན་ཐམས་ཅད་དུ་དམ་བཅའ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་འཆད་དོ། །འདིས་ནི་རང་ལ་ཕྱོགས་བསྐྱབ་རྒྱུ་མེད་ཀྱང་གཞན་ཕྱོགས་འགོག་པ་ཙམ་དང་འདོད་པ་ཡོད་ཀྱང་དམ་བཅའ་མེད་

པ་དང་རང་ཕྱོགས་མེད་པ་ཡང་དོན་དམ་པ་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་

སྤུ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་དམ་བཅའ་མི་འཇོག་པ་ལ་བྱེད་ཀྱི། ཁས་ལེན་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་མེད་པར་ནི་མི་འདོད་པས་དོན་དམ་པ་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་སྤུ་རང་བཞིན་མེད་པའི་བསྟན་བྱ་ཁས་བླངས་ནས་དེ་རང་ལུགས་སྤུ་བསྟུབ་

པ་ནི་རང་རྒྱུད་པ་དང་། དེ་ལྟར་ཁས་མི་ལེན་པར་གཞན་གྱི་འདོད་པ་འགོག་པ་ཙམ་བྱེད་པ་ནི་ཐལ་འགྱུར་བར་བྱེད་པར་སྣང་ངོ། །ད་ལྟ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བར་འདོད་པ་དག་ནི་དོན་དམ་པ་དང་ཐ་སྙད་པ་གང་ལས་བརྟམས་པའི་ཁས་ལེན་ནི་ཐ་སྙད་

དུ་ཡང་རང་ལུགས་ལ་མེད་དེ། གལ་ཏེ་དེ་འདྲ་བའི་དམ་བཅའ་ཡོད་ན་དེ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་དང་རྟགས་ཀྱང་འདོད་དགོས་ལ་དེ་ལྟར་ན་རང་རྒྱུད་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཐལ་འགྱུར་བ་ལ་རང་ལུགས་གང་ཡང་མེད་དེ། རྩོད་ཟློག་ལས། གལ་ཏེ་ངས་དམ་

བཅས་འགའ་ཡོད། །དེས་ན་ང་ལ་སྐྱོན་དེ་ཡོད། །ང་ལ་དམ་བཅའ་མེད་པས་ན། །ང་ལ་སྐྱོན་མེད་ཁོ་ན་ཡིན། །གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པའི། །དོན་གྱིས་འགའ་ཞིག་དམིགས་ན་

དེ། །བསྟན་པའམ་བརྒྱོག་པར་བྱ་ན་དེ། །མེད་ཕྱིར་ང་ལ་སྐྱན་ཀ་མེད། །

ཅེས་དང་། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས་ཀྱང་། ཆ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་དེ་དག། རྣམས་ལ་ཕྱོགས་མེད་རྟོད་པ་མེད། །གང་རྣམས་ལ་ནི་ཕྱོགས་མེད་པ། །དེ་ལ་གཞན་ཕྱོགས་ག་ལ་ཡོད། །ཅེས་དང་། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང་། ཡོད་དང་མེད་དང་ཡོད་མེད་ཅེས།

@436A ྱ།། །།གང་ལ་ཕྱོགས་ནི་ཡོད་མིན་པ། །དེ་ལ་ཡུན་ནི་རིང་པོ་ནའང་། །སྐན་ཀ་བརྟེད་པར་རྟུས་མ་ཡིན། །ཞེས་དབུ་མ་པ་ལ་ཕྱོགས་དང་དམ་བཅའ་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚོགས་གསལ་ལས། དབུ་མ་པ་ཡིན་ན་ནི་

རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་བྱ་བར་རིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་གཞན་ཁས་བླངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། ཐལ་བར་འགྱུར་བ་བརྒྱོག་པའི་དོན་དང་ཡང་ཕ་རོལ་པོ་ཉིད་འབྱེལ་བ་ཡིན་གྱི། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་རང་ལ་དམ་

བཅའ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། སུན་འབྱིན་པས་སུན་དབྱུང་བྱ་མ་ཕྲད་སུན་ནི་འབྱིན་བྱེད་དམ། །འོན་ཏེ་ཕྲད་ནས་འབྱིན་ཞེས་སྨྲས་ཟིན་ཉེས་པ་འདིར་གང་

ལ། །དེས་པར་ཕྱོགས་ཡོད་དེ་ལ་འགྱུར་གྱི་བདག་ལ་

ཕྱོགས་འདི་ནི། །ཡོད་པ་མིན་པས་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་འདི་ནི་སྲིད་མ་ཡིན། །ཞེས་རང་ལ་ཕྱོགས་མེད་པས་སྐྱོན་མི་འཇུག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྟམ་གཞག་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་དབུ་མ་པས་གཞན་གྱི་ངོར་བྱས་པའི་རྟམ་

གཞག་ཙམ་སྟེ། འཇུག་པ་ལས། ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་དབང་དངོས་འདོད་ལྟར། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་ནི་བདག་གིས་ཁས་མ་བླངས། །འབྲས་ཕྱིར་འདི་དག་མེད་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས། །འཇིག་རྟེན་ངོར་བྱས་བདག་ནི་སྨྲ་བར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་

ལ། རྫོད་ཟློག་ལས་ཀྱང་། དགག་བྱ་ཅི་ཡང་མེད་པས་ན། །ང་ནི་ཅི་ཡང་མི་འགོག་གོ། །དེ་ཕྱིར་འགོག་པར་བྱེད་དོ་ཞེས། །སྐྱེ་པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་བཏབ། །ཅེས་གཞན་ཕྱོགས་བཀག་པ་ཡང་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྨྲ་བར་བྱེད་དོ། །

@436B སྟོན་གྱི་དབུ་མ་པ་སློབ་དཔོན་ཟླ་བའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ནི་ཁྱོད་དབུ་མ་པ་ལ་རང་ལུགས་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་དེ་དག་སྨྲས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པར་འདོད་པའི་

ལུགས་རྣམས་ལེགས་པར་སྩུན་ཕྱུང་ནས། རང་གི་ལུགས་

ནི། རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གཞལ་བྱ་དང་ཚད་མའི་རྣམ་གཞག་ཁས་ལེན་པའི་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་ཚད་མ་མངོན་རྟོག་གཅིག་ཀ་བཀག་ནས། ཐ་སྙད་དུ་མ་དཔྱད་པའི་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་ཚད་མ་དང་

གཞལ་བྱ་ཁས་བླངས་ནས་དབུ་མ་པ་རང་གིས་ཕྱི་རྟོལ་ལ་བསྒྲུབ་པའི་ངག་བཀོད་པའི་སྟོ་ནས་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གིས་བདེན་པར་མེད་པའི་དོན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་རང་རྒྱུད་པར་མི་འགྱུར་བ་ནི་མ་དཔྱད་པའི་འཇིག་རྟེན་གྲགས་

པའི་ཚད་མའི་སྟོ་ནས་འཇོག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་བཞི་ལས། ལུགས་དང་པོ་དགག་པ་ནི། འཇུག་པའི་འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་ལུགས་རྟགས་ཁྱབ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་

དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་རྟགས་རྟོལ་ཕྱི་རྟོལ་གཉིས་ཀས་ཚད་མས་གྲུབ་ཟིན་དགོས་སོ་ཞེས་འདོད་པའི་ལུགས་ལ་ཡང་ཕྱི་རྟོལ་ལ་གྲུབ་པ་སྟ་རྟོལ་གྱིས་མ་ཤེས་ན་རྟགས་སུ་མི་

འདོད་པ་མ་ཡིན་པས་རྒྱུ་མཚན་དེས་ཕྱི་རྟོལ་

ལ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་དགོས་པ་མི་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱི་རྟོལ་གྱི་གཞན་སེམས་མི་ཤེས་པས་གཞན་ལ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་མི་ཤེས་པར་འཇོག་ན་གཞན་གྱིས་དོན་དེ་ཁས་བླངས་པར་ཡང་མི་ཤེས་པས་ཐ་རོལ་པོའི་ཁས་བླངས་ཀྱི་སྐྱོན་ནས་

@437A ཞེས། །འགོག་པ་སོགས་ཀྱང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐ་རོལ་པོས་ཁོ་བོ་འདི་ལྟར་འདོད་དོ། །ཞེས་པའི་ཚིག་མངོན་སུམ་དུ་དེས་ཀྱང་ཇི་ལྟར་སྣང་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་པར་མ་དེས་པའི་ཕྱིར་དང་གཞན་སེམས་མི་ཤེས་

པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཚང་མང་གི་སྟེང་དུ་དུ་ཡོད་ལ་མེ་ཡོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ་པ་ན་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་གཞི་ནི་ཚང་མང་ཡིན་ལ། དེའི་

སྟེང་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་དོན་ནི་དུ་ཡོད་ལ་མེ་

ཡོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། ཚང་མང་གི་དུ་ཡོད་ལ་ཚང་མང་གི་མེ་ཡོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་འཛིན་པ་གཏན་མིན་པས་ཡུལ་དུས་ཕྱོགས་རེ་བའི་ཁྱབ་པ་བརྟུང་བ་ག་ལ་ཡིན། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་དེ་

འདྲ་བའི་ཁྱབ་པ་དེ་ངེས་པའི་གཞི་ཚང་

མང་དུ་མི་རྟང་བས་གཞི་འདིའི་སྟེང་དུ་ངེས་དགོས་པའི་གཞི་བསྟན་དགོས་སོ། །དཔེར་ན། སྒྲའི་སྟེང་དུ་ངེས་པར་བྱ་རྒྱུའི་བསླབ་བྱའི་ཚོས་མི་རྟག་པ་དེ་སྒྲ་བྱམ་གཉིས་ཀ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དགོས་ཀྱི། སྒྲའི་ཆ་ཤས་སུ་བྱུང་པའི་མི་

རྟག་པར་བཞག་ཏུ་མི་རྟང་བ་དང་འདྲའོ། །རིགས་པ་དེས་ཁྱབ་པ་བསླབ་པའི་རྗེས་དཔག་ལའང་ཚད་མ་མེད་པར་འདོད་པ་མི་རིགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པས་ཆོལ་ཕྱི་ཆོལ་གྱིས་ཁས་བླངས་པ་ཙམ་གྱིས་འགྲུབ་པ་ཡིན་

ཞེས་སྨྲ་བ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁས་བླངས་པ་ཙམ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱེད་ན་ཕ་རོལ་པོ་མི་ཁེགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཁས་བླངས་པས་ནི་དོན་དེ་མི་འགྲུབ་པ་ལ་ཚད་མ་ནི་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་ཁས་བླངས་ལ་ཁྱད་པར་ཕྱི་

@437B ནས་འདི་འདྲ་བས་འགྲུབ་ལ་འདིས་མི་འགྲུབ་ཅེས་འབྱེད་ན་ནི་དེ་ལྟར་འབྱེད་པའང་ཁས་བླངས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་འབྱེད་ན་ནི་བསླབ་བྱ་དང་མཚུངས་ལ། ཚད་མ་ཡོད་མེད་ཀྱིས་འབྱེད་

ན་ནི་ཚད་མ་མེད་པར་འདོད་པ་ཉམས་སོ། །ལྷག་གཉིས་པ་དགག

པ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་སུ་རང་བཞིན་མེད་པའི་དམ་བཅའ་ཁས་མི་ལེན་པ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དམ་བཅའ་མི་འཇོག་པའི་དོན་དུ་འདོད་པ་དེ། རང་བཞིན་ཡོད་མེད་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དམ་བཅའ་དེ་མི་འགྲུབ་པས་དམ་བཅའ་དེ་

ཁས་མི་ལེན་པ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་དམ་བཅའ་ཁས་མི་ལེན་པར་འདོད་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་རང་བཞིན་མེད་པར་དམ་བཅས་པའི་དོན་དེ་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་མི་

འགྲུབ་ན་རང་བཞིན་ཡོད་པར་དམ་བཅས་པའི་དོན་དེ་ཡང་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་མི་ཁེགས་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་སུ་རང་བཞིན་ཡོད་པར་དམ་བཅས་པའི་དོན་ཡང་མི་ཁེགས་སོ་

སྣམ་ན་དེ་ནི་ཤེས་ཀུ་མི་རིགས་ཏེ། སྔར་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་དེ་གཞན་ལུགས་འགེགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲས་པའི་ཕྱིར་དང་། མ་དཔྱད་པའི་ཤེས་པས་གཞན་གྱི་ལུགས་

རྣམས་དགག་པར་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དུ་ན་རང་ལུགས་ཀྱི་

དམ་བཅའ་མི་འདོད་ཅེས་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་ཏེ་དགོས་ཏེ། གཞན་ལུགས་འགོག་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ལ་སུན་འབྱིན་པའི་ཐལ་འགྱུར་བྱེད་ན་

ནི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་བཀག་པ་ཉིད་རང་བཞིན་མེད་པ་བསྒྲུབས་

@438A ཞེས། །པ་ཡིན་པར་སྟར་རྩོད་བྱོག་རྩ་འགྲེལ་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་དེ་ལ་ཕྱང་གསུམ་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་མིན་ན་རང་བཞིན་མེད་པ་བསྒྲུབས་པ་ཡིན་གྱི། རང་བཞིན་ཡོད་པ་བཀག་པ་མིན་ནོ་ཞེས་བཞོག་ནས་སྨོས་ན་ལན་

ཅི་ཡོད། རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོངས་སུ་གཅོད་ན་རང་བཞིན་གདོན་མི་ཟ་བར་རྣམ་པར་བཅད་དགོས་པས་སོ་སྐྱེ་ན། དེ་ལྟ་ན་རང་བཞིན་ཡོད་པ་རྣམ་པར་བཅད་ནའང་གདོན་མི་ཟ་བར་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོངས་སུ་གཅོད་དགོས་པ་མཚུངས་པ་ཡིན་

ནོ། །གལ་ཏེ་དེ་ཁོན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་རང་བཞིན་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་དམ་འཆའ་བ་མི་རུང་ངོ་སྨྲས་ན་དེའི་རྒྱུ་མཚན་ད་དུང་སྨོས་ཤིག །ཅེ་སྟེ་དེ་ཁོན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་

པའི་སྐབས་སུ་གྱུབ་ན་ནི་དོན་དམ་པར་གྱུབ་དགོས་པའི་

ཕྱིར་ཁས་མི་ལེན་ནོ་སྟམ་ན་དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་ཀྱང་མི་འདོད་ན་ནི། དབུ་མ་པའི་རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་དུས་མི་སྲིད་པར་འདོད་དགོས་ལ། སྐབས་དེ་འཇོག་ན་ནི་དཔྱོད་པ་པོ་དང་

དཔྱོད་པའི་རིགས་པ་དང་དཔྱོད་པའི་གཞི་དང་གང་དང་ལྡན་ཚེག་དཔྱོད་པའི་ཕྱི་རྟོལ་སོགས་ཀྱང་འེས་པར་འདོད་དགོས་པས་དེའི་སྐབས་སུ་གྱུབ་པ་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་གྱུབ་གା་ལ་དགོས། ཐལ་བཙམ་ནི་གཞན་གྱིས་ཁས་བླངས་པའམ་ཁས་

བླངས་པའི་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པས་ཚད་མ་མེད་ཀྱང་ཐལ་བ་བྱེད་དོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ཡང་ཡིད་ཆོམ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པས་སྔར་ལུགས་དང་པོར་བཀག་པ་བཞིན་དུ་དགག་པར་བྱ་བ་ཡིན་

ནོ། །གཞན་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་སུ་ཁས་

@438B ལེན་མེད་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཁས་ལེན་ཡོད་དོ་ཞེས་རྣམ་པར་འཇོག་ནའང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་ནི་དོན་དམ་དུ་མི་རྟོང་བས་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་དགོས་པས་དེ་ནི་

འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་སུ་མེད་

པ་དོན་དམ་དུ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་ན་དོན་དམ་དུ་ཁས་ལེན་ཡོད་པར་འདོད་པའི་དབུ་མ་པ་སུ་ཡང་མེད་པས་དེ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཁྱད་ཆོས་སུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལུགས་གསུམ་པ་དགག་པ་ནི། དབུ་མ་པ་ལ་ཐ་སྙད་དུའང་ཁས་ལེན་མེད་དོ་ཞེས་

སྨྲ་བ་ནི་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རིགས་པའི་དགག་བྱ་ལེགས་པར་ངོས་མ་ཟིན་པས་རང་བཞིན་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཕར་ལ་བཀག་པ་ན། ཚུར་ལ་བརྒྱོག་པའི་ཚེ་རང་གི་ལུགས་ལའང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཚུངས་པར་འཇུག་པར་མཐོང་

སྟེ། རང་གི་ལུགས་བཞག་ན་སྐྱོན་སྤྲོང་ཡི་མ་ཤེས་པས་འཁོར་འདས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཐམས་ཅད་དབང་ཕྱུག་དང་ཡོད་མེད་འབྲ་བར་སོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ནི་དབུ་མ་པ་ལ་སྐྱེར་པ་འདེབས་ཤིང་ཤིན་ཏུ་ཐ་ཚད་པ་ཡིན་ལ། དེ་དགག་པའང་

སྔར་མང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དབུ་མ་པ་ལ་ཁས་ལེན་ཡོད་མེད་དཔྱོད་པས་ནི་དབུ་མ་ཞེས་པ་གང་དང་ལྡན་ན་དབུ་མ་པར་འཇོག་པ་ཁས་བླང་དགོས་པས་དོན་དམ་པར་རྟུལ་ཙམ་ཡང་མ་གྲུབ་

པ་དང་། ཐ་སྐད་དུ་ཐམས་ཅད་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའི་ཏེན་འབྲེལ་གྱི་

དོན་རྟོགས་པ་འདོད་དགོས་པས་ཁས་བླང་བར་བྱ་བ་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྡོག་ཕྱོགས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དང་ཐ་སྐད་དུ་མེད་པར་འདོད་པའི་སྣ་ཚོགས་པས། དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་

@439A ཞེས། །པ་དང་རང་གིས་རྟོགས་པ་ལྟར་གཞན་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པའི་དབུ་མ་པའི་ངག་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ་ཆོལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་དང་མཐུན་པའི་གླན་ཀ་ཟུང་ཟད་ཀྱང་མེད་

པས་ལུགས་འདི་ནི་ཆེས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་མཁས་པ་དབུ་མ་པའི་སྐྱོན་དང་བྲལ་བའི་ལུགས་རང་གིས་འཇོག་མ་ཤེས་ནའང་དེ་མེད་ཅེས་སྐྱར་པ་མི་གདབ་པར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་རིགས་པ་ཁས་བླངས་པ་ཉིད་

ཀྱིས་ལྟ་ངན་གྱི་དྲྭ་བ་མཐའ་དག་གཅོད་པ་ལ། ཁོངས་གཟོ་བའི་བློ་གྲོས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དབུ་མ་པའི་ལུགས་རྣམ་པར་བཞག་ནས་འགལ་འདུ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་བྱ་ཡི། བསྟོན་

འདིངས་པ་ལ་རེ་བར་མི་བྱའོ། །ཚིག

གསལ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་ཁོ་བོ་ཅག་གི་ཕྱོགས་ཆེས་ཡོངས་སུ་དག་ཅིང་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཐམས་ཅད་དང་མི་འགལ་བར་རྣམ་པར་གནས་པ་ཡིན་དང་རང་གི་ཕྱོགས་རགས་པ་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བ་སྐྱོན་དང་ལྡན་པ་དེ་དག་དང་འགལ་བ་ལ་

ཤིན་ཏུ་བླུན་པས་སྐྱོན་དང་ཡོན་ཏན་རྣེ་ལྟར་གནས་པ་དག་མ་མཐོང་བ། ཁྱོད་ནི་རང་གི་སྐྱོན་རྣམས་ནི། །ཞེས་སོགས་སྔར་དྲངས་པ་ལྟར་གསུངས་པའི་དབུ་མ་པའི་ལུགས་དོན་དམ་པ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཚད་མ་དང་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་

མའི་ལམ་ནས་འོངས་པའི་རྣམ་གཞག་སྐྱོན་གདགས་སུ་མེད་པས་ཆེས་དག་ཅིང་འཁོར་འདས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་བཞག་པས་ཆོག་པ་ལ་ངེས་པ་རྣམ་པ་ལ་རང་གི་ལུགས་མེད་དོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ལ་

@439B སྐྱོན་གདགས་སུ་མེད་ན་ཆོག་སྨྲས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་བརྫུན་གྱི་ཆོག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལ་ཡང་སུན་ཟུང་ཟད་ཀྱང་འབྱིན་པར་མི་རུས་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་ཐམས་

ཅད་ནས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁས་ལེན་མེད་པར་སྣང་བ་ལ་

ཁས་ལེན་ཡོད་པའི་དཔྱད་པ་བྱར་མེད་པས་དའི་ཕྱིར་སྐྱོན་དགག་དུ་མེད་དེ་ཅི་ཡང་ཁས་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཀྱང་སྨྲ་མི་ནུས་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་སྨྲ་བ་ཐམས་ཅད་བརྫུན་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲས་པ་ལའང་ཆོག་ཐམས་ཅད་བརྫུན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྨྲས་

པས་ཆོག་དེ་ཉིད་བདེན་ཆོག་ཡིན་པའི་དཔྱད་པ་བྱར་མེད་པས་རང་ཆོག་གི་འགལ་བ་བསྟན་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་། འཇུག་པ་ལས། གལ་ཏེ་བདག་འགའ་དངོས་པོར་འགྱུབ་འགྱུར་ན། །སེམས་ལྟར་གྱུབ་དངོས་བརྗོད་དུ་མེད་མི་འགྱུར། །

ཞེས་གནས་མ་བུ་པས་ཕུང་པོ་དང་གཅིག་ཐ་དད་གང་དུའང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བདག་ཇུས་ཡོད་ཁས་བླངས་པ་ལ་ཡང་ཇུས་ཡོད་ཡིན་ན་ཕུང་པོ་དང་གཅིག་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་སྨྲ་དགོས་ཀྱི། དེ་དག་ཏུ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་མི་འཐད་ཅེས་སྨན་

འབྱིན་པར་མི་ནུས་ཏེ། ཁོ་བོ་ཅག་གིས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བདག་ཇུས་སུ་ཡོད་ཅེས་སྨྲས་པ་ལ་དེ་ཉིད་དང་གཞན་གང་རུང་དུ་བརྗོད་དུ་ཡོད་དགོས་སོ། །ཞེས་པའི་དཔྱད་པ་

བྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཡན་བཏབ་པས་ཆོག་པའི་

ཕྱིར་རོ། །གང་ཟག་ཇས་སུ་ཡོད་ཅེས་སྨན་ཕྱང་པོ་དང་། དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་མེད་པ་འགལ་བས་དེ་དག་ཏུ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་མི་འཐད་པས་དཔྱད་པ་དེ་འཇུག་གོ་ཞེས་སྨྲ་ན་ནི། ཅི་ཡང་ཁས་མི་ལེན་མེད་དོ་ཞེས་པའང་ཞེ་བས་

@440A ཞེས། །སྨྲ་བ་མི་རྟང་བར་ཀུན་ནས་མཚུངས་སོ། །ཁོ་བོ་ལ་རྟོར་མེད་དོ་ཞེས་སྨྲས་པ་ན་རྟོར་མེད་པའི་རྟོར་དེ་བྱིན་ཅེག་ཅེས་པ་དང་། ཁོ་བོ་ལ་ཁས་ལེན་མེད་དོ་ཞེས་སྨྲས་པ་ན་ཁས་ལེན་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཁས་ལེན་རེ་ཞེས་སྨྲ་བ་

གཉིས་ཀྱང་མཚུངས་སོ་ཟེར་བ་ནི་ཕྱོགས་སྔ་མ་མཚོ་བར་སྨྲ་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཁོ་བོ་ཅག་ཁས་ལེན་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཁས་ལེན་རེ་ཞེས་མི་སྨྲའོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེག་སྨྲས་སྙམ་ན། ཁས་ལེན་མེད་དོ་ཞེས་ཞེ་བས་སྨྲ་བ་དེས་ཁས་ལེན་མེད་པར་ཁས་

བློང་དགོས་སོ། །ཞེས་སྨོན་པ་ཡིན་པས་རང་ཚོག་གི་བསལ་བ་སྨོང་བར་མི་རུས་སོ། །ཁྱོད་ཀྱིས་སྨྲས་པ་དེ་འདྲ་བ་དེ་དབུ་མ་པའི་ལུགས་མིན་ན་ནི་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ལ་སོགས་པའི་ལུང་

དྲངས་ནས་བསྒྲུབ་པ་འགལ་ཞིང་རྒྱ་བྱགས་ཀྱི་ལུགས་

སྙ་ཡང་བཞག་ཏུ་མེད་ལ། སངས་རྒྱས་པ་གཞན་གྱི་ལུགས་སུའང་མི་རྟང་བས་ཆོས་འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འགྲུར་རོ། །དབུ་མ་པ་དང་དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་རྒྱ་བྱགས་པའི་ལུགས་སུ་སྣ་ནི་དེ་དག་ལ་རང་ལུགས་མེད་པ་འགལ་བ་ཡིན་རོ། །དེ་

བཞིན་དུ་ཁས་བླངས་ལས་བྱོལ་དུ་རེ་ནས་རྣམ་གཞག་རྣམས་གཞན་དོ་ཁོ་ནར་འཇོག་པར་སྣ་བའང་མི་རིགས་ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་གཞན་དོ་ཙམ་དུ་ཁས་བླང་དགོས་སོ། །ཞེས་པ་ལ་ཡང་གཟུགས་སོགས་ཡོད་པ་དེས་ཁས་

མི་ལེན་ཀྱང་གཞན་དོར་བཞག་པ་ནི་ཕེན་ཏུ་ཡང་ཁས་བླང་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཁས་བླངས་ལས་བྱོལ་བ་མེད་དོ། །དེའི་ཚེ་གང་གི་དོར་བཞག་པའི་གཞན་དང་འཇོག་བ་པོ་རང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཁས་བླང་དགོས་པས་གཞན་དོ་ཙམ་དུ་ཁས་

@440B བླངས་སོ། །ཞེས་སྨས་པས་ནི་རང་ལུགས་མེད་པ་ལ་མི་ཕན་པར་མ་ཟད་གནོད་པ་ཡང་ཡིན་རོ། །གལ་ཏེ་རང་ལུགས་མེད་པ་དང་གཞན་དོ་ཙམ་དུ་ཁས་བླངས་སོ་ཞེས་པའང་ཁོ་

བོས་དེ་ལྟར་མ་སྨྲས་ཀྱི། ཁྱེད་ཅག་གི་ངོ་ན་སྣང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་

འཇིག་རྟེན་རྒྱང་ཐན་པས་ཀྱང་བསྟོན་པར་མི་ནུས་པའི་མངོན་སུམ་ལ་བསྟོན་ན་ནི་ཁྱེད་རང་གིས་གང་སྨྲས་མི་ཚོར་ལ་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པ་ཁྱེད་ཀྱིས་རིག་པ་དེ་ནི་ངོ་མཚར་རོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཁས་ལེན་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་ཚོག་ངེས་པ་ཅན་

ཅི་ཞིག་བྱ་དགོས་ཏེ་ཇི་འདྲ་ཞིག་སྨྲས་ཀྱང་མཐར་དེ་ལ་བསྟོན་པས་ཆོག་པས་སྐྱོན་དགག་ལ་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཐལ་འགྱུར་ཡང་གཞན་ངོ་ཙམ་དུ་འཛོག་གི། རང་གི་ལུགས་ལ་མི་འདོད་དོ་ཞེས་སྨྲ་ན་ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ལུགས་བཀག་ནས་ཐལ་

འགྱུར་གྱི་གཞུང་འཛུགས་པའི་རྒྱུ་བ་གྲགས་པའི་ལུགས་ལ་དད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། རང་རྒྱུད་རང་ལུགས་ལ་མི་རྟུང་བ་བཞིན་དུ་ཐལ་འགྱུར་ཡང་མི་རྟུང་ལ། ཐལ་འགྱུར་གཞན་ངོར་རྟུང་བ་བཞིན་དུ་རང་རྒྱུད་ཀྱང་དགོས་པའི་དབང་གིས་གཞན་

ངོར་བྱེད་པ་འོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཞིག་སེམས་ཙམ་གཞན་ངོར་འདོད་ཀྱི། རང་ལུགས་ལ་མི་འདོད་པ་དེ་ནི་སེམས་ཙམ་པར་བཞག་ཀྱི་མི་རྟུང་བ་བཞིན་དུ་དབུ་མའི་དོན་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་

གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཐལ་འགྱུར་རང་གི་ལུགས་ལ་

མི་རྟག་ལ། གཞན་དོ་ཙམ་དུ་འཛོག་པ་དེ་ཡང་ཐལ་འགྱུར་བར་མི་རྟག་ཞེང་རང་རྒྱུད་པའང་མིན་པས་ཁོ་བོ་ཅག་ནི་དབུ་མ་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསལ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འབྲས་ཕྱིར་འདི་དག་མེད་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས། །འཇིག་རྟེན་དོར་བྱས་

@441A ཞེས། །བདག་ནི་སྣ་བར་བྱེད། །ཅེས་པའི་དོན་ཡང་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་གཞན་དོར་བྱེད་པའི་ཁྱད་སུ་མི་རྟག་སྟེ། ཆོས་རྣམས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་ནི་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་ཚུལ་བཞིན་དུ་དཔྱོད་

པའི་རིགས་པའི་ཤེས་ངོར་འཛོག་གི། ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་རང་དགའ་བའི་ངོར་མི་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་རང་བཞིན་མེད་པ་འགྲུབ་ན་རིགས་ཤེས་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞུང་ཉིད་ལས་ཀྱང་། ཡོད་དོ་ཞེས། །འཇིག་རྟེན་ངོར་

བྱས་ཞེས་གསུངས་པས། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཡོད་པར་འཛོག་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ངོར་འཛོག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་རྫོབ་ཁས་མ་བླངས་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་སེམས་ཙམ་

པས་གཞན་དབང་ཁས་བླངས་པ་ལྟར་མ་བླངས་ཞེས་

བའི་དོན་ཡིན་གྱི། ཀུན་རྫོབ་དེ་རང་ལུགས་ལ་ཁས་མི་ལེན་ཞེས་པ་མིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་དབང་དངོས་འདོད་ལྟར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞུང་དེའི་མཚམས་སྦྱོར་དུ་

ཡང་། ཁྱོད་ཀྱིས་འཐད་པའམ་རིགས་པས་གཞན་

དབང་སེལ་ན་ཁྱེད་རང་གི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངས་ཀྱང་ཁྱེད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་སེལ་ལོ་ཞེས་བརྩད་པའི་ལན་ཡིན་པས། གཞན་དབང་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་ཀྱི་དངོས་པོར་ཁྱེད་འདོད་པ་ལྟར་

ཀུན་རྫོབ་པ་རྣམས་དེ་ལྟར་ངེད་མི་འདོད་པས་རིགས་པས་

འགོག་རྒྱས་མི་རྒྱས་མི་མཚུངས་སོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ངོར་བྱས་ཞེས་པ་ནི་རང་ལུགས་མིན་པའི་གཞན་ངོ་ལ་ཟེར་བ་མ་ཡིན་གྱི། ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་གནོད་མེད་

རྣམས་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་པའི་དོན་རྣམས་

@441B ཡོད་པར་འཇོག་པ་ཐམས་ཅད་ནི་དེའི་ངོར་བཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། དབུ་མ་པ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡང་ཐ་སྙད་འཇོག་པའི་ཚད་མ་དེ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མེད་ཀྱང་ཞེས་

པ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་ལ་བྱའོ། །རང་གི་མཚན་ཉིད་

ཀྱིས་མེད་ཀྱང་དེར་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། མེད་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས་ནི་བྱར་མི་རུང་སྟེ། འདི་ནི་རང་གི་ཐ་སྙད་པའི་དོན་རྣམས་ཀྱི་འཇོག་ཚུལ་ཡིན་ལ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་དུ་འང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འདིའི་འགྲེལ་པར་དེའི་ཤེས་བྱེད་

དུ་འཇིག་རྟེན་ན་ཡོད་པ་དང་མེད་པར་འདོད་པ་ནི་ཡང་དེ་ལྟར་འདོད་ཅེས་བྱངས་པས་ན་མེད་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དོན་དམ་དུ་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་དོ་ཞེས་མང་དུ་འབྱུང་བ་

ལྟར་ཡིན་པས། མེད་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས་པ་དོན་ཐ་དད་དུ་

སོང་བ་ལ་སྐྱོན་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །འོན་རྟོད་རྒྱོག་ནས། ཕྱོགས་དང་དམ་བཅའ་མེད་པར་བཤད་པའི་དོན་གང་ཡིན་པའང་བཤད་དགོས་ལ། སྒྲུག་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མེད་དོ་ཞེས་དམ་འཆའ་ན་ནི། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་

པའི་གཏན་ཚིགས་དང་། དཔེར་ན་གཟུགས་བརྟན་བཞིན་ཞེས་པའི་དཔེ་ཡང་འདོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ཕྱོགས་ཆོས་དང་ཁྱབ་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དང་དེས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་

བསྒྲབ་བྱ་དང་དེ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྟོར་བའི་

ངག་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་རྟོལ་ལ་བསྒྱེད་པར་འདོད་ན་དེའི་ཚེ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་མིང་ལ་སྦྱང་བ་ཙམ་དུ་ཟད་པས་རང་རྒྱུད་འགོག་པའི་ངལ་བས་ཅི་བྱ་སྣམ་ན། དེ་ལ་དམ་བཅའ་དང་ཕྱོགས་མེད་པར་བཤད་པའང་ཁྱེད་ཅག་གིས་བྱངས་པ་ལྟར་ཡང་ཡོད་ལ།

@442A ཞེས། །ཁས་བླངས་བཞག་དགོས་པ་ཡང་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་ཡོད་པས་དེ་ཙམ་ཞིག་བྱངས་ནས་ཕྱོགས་མེད་པར་བསྒྲུབ་གା་ལ་ནུས། འོན་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་པའི་དམ་བཅའ་ཡོད་ན་རང་རྒྱུད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་

དོགས་པ་སྐྱེ་བ་ནི་ཤེས་ཀྱང་བདེན་པ་ཞིག་སྟེ། འདི་ནི་ཆེས་ཤེས་ཀྱང་ཕྱ་བའི་དཀའ་གནས་སུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཡན་ནི་རང་ལུགས་འཇོག་པའི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་རྩོད་སྤོག་ལས་དམ་བཅའ་མེད་པར་གསུངས་པ་

ནི། དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་དོ་ཞེས་དབུ་མ་པས་སྨྲས་པ་ལ་དངོས་སྨྲ་བས་དེ་ལྟར་དམ་འཆའ་བའི་ཆོག་དེ་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་ན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་མི་འཐད་ལ། རང་

བཞིན་མེད་ན་རང་བཞིན་ཡོད་པ་འགོག

མི་རྟག་སོ་ཞེས་བརྩད་པ་ལས་འཕྲོས་པ་ཡིན་ལ། རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་ཡང་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་བྱ་བྱེད་འཐད་པར་སྟར་རྩོད་རྒྱུ་ལྟེལ་དྲངས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དམ་བཅའ་ཡོད་མེད་ནི་སྤྱིར་ཡོད་མེད་རྩོད་པ་མ་ཡིན་ཀྱི།

དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་བཞིན་མེད་དོ་ཞེས་དམ་བཅས་པའི་ཚིག་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་རྩོད་པ་ཡིན་པས། དེ་འདྲ་བའི་དམ་བཅས་པའི་ཚིག་དེ་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་པར་ཁས་བླངས་ན་ དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་དམ་

བཅས་པ་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་ངེད་ལ་ཡོད་ནའང་། ངེད་དེ་ལྟར་མི་འདོད་པས་སྐྱོན་དེ་ང་ལ་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པས་དམ་བཅའ་མེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་སྟེ། རང་བཞིན་མེད་པ་དང་ མེད་པ་གཉིས་ཁྱད་པར་ཤེན་ཏུ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་

@442B རོ། །གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པའི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པས་འགའ་ཡང་དམིགས་པ་མེད་པར་གསུངས་པའང་། སྐར་ཚིག་གསལ་གྱི་ལུང་དྲངས་པ་

ལྷར་ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་དམིགས་

བྱ་དང་དམིགས་བྱེད་མེད་པར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། རྟེན་འབྲེལ་གི་ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་མེད་པར་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཁོའི་བསམ་པ་ལ་དངོས་པོའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ནས་འགོག་ན་འཐད་ནའང་། དབུ་མ་པས་དངོས་པོ་

ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ན། མངོན་སུམ་དང་དེས་ཡུལ་འཛལ་བ་ཡང་དངོས་པོའི་ནང་ཏུ་འདུས་པས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་མེད་པ་ཡིན་པས་དེས་མི་འགོག་གོ་སྟམ་དུ་བསམས་པ་ཡིན་ཏེ་

གཞུང་དེ་ནི། རྩོད་བྱེད་ཀུན་ལས། རེ་ཞིག་དངོས་པོ་མངོན་སུམ་གྱིས། །དམིགས་ནས་རྗེས་པར་བྱེད་ཡིན་ན། །གང་གིས་དངོས་རྣམས་དམིགས་འགྱུར་བ། །མངོན་སུམ་དེ་ནི་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་དེའི་ལན་ཡིན་ལ། དེའི་འགྲེལ་པར་ཡང་

གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་ནས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པའོ། །ཞེས་རྗེས་པར་བྱེད་ན་ནི་རྟུང་ན་དེ་ཡང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་དངོས་པོ་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་དུ་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མའང་

འདུས་པའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་ཡིན་ལ། དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་སྟོང་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཚད་མས་དམིགས་པ་མེད་དོ། །མི་དམིགས་ན་འགོག་པར་ཡང་མི་འཐད་པས། དེ་ལ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་སྟོང་པའོ། །ཞེས་

@443A ཞེས། །སྟོས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། ཡོད་དང་མེད་དང་ཡོད་མེད་ཅེས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ནི་དེའི་འགྲེལ་པ་ལས། སྟོང་པ་ཉིད་དུ་སྟོ

བ་ལ་ཡུན་རིང་པོས་ཀྱང་སུན་འབྱིན་བརྗོད་མི་ནུས་པར་བསྟན་ལ། ཁྱད་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འང་མི་འདོད་དོ་ཞེས་སྨོ་བས་ན། འདོད་པ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཁྱད་སུ་ཇི་ལྟར་རྟང་། འཇུག་འགྲེལ་ལས། གང་གི་ཕྱིར་བཀག་པར་ཡོད་པར་སྨོ

བ་རྣམས་ལ་གཉིས་སུ་སྨོ་བ་འདི་མི་རིགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་སུན་འབྱིན་པ་དང་ལན་སྨོ་བས་དབུ་མ་པ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གྲུགས་མི་རྟེད་དོ། །ཇི་སྐད་དུ། འཕགས་

པ་ལྷས། ཡོད་དང་མེད་དང་། ཞེས་སོགས་

ཏང་པ་བཞི་དྲངས་སོ། །དེ་ལྟར་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་ཇས་ཡོད་ཁེགས་པའི་བཏགས་ཡོད་དུ་འདོད་པ་རྣམས་ལ་དངོས་པོ་ཡོད་པར་སྣྲ་བ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པར་འདོད་པ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པར་སྣྲ་བ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་

ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཁེགས་པར་འདོད་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱན་མི་ཕྱིན་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་དྲངས་པས་ན་རང་ལུགས་མེད་པའི་ཁྱངས་སུ་མི་རུང་ལ། ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་ཀྱང་གཉིས་སུ་སྣྲ་བའི་ཕྱོགས་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་

ཤིན་ཏུ་གསལ་བས་སྟར་སྐྱ་བཞི་འགོག་པ་དང་ཡོད་མེད་དུ་སྣྲ་བ་སེལ་ཚུལ་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་ཡིན་ནོ། །རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས་གསུངས་པ་ནི་ལུང་དེའི་འགྲེལ་པར། གང་གི་ཚོ་དེ་ལྟར་དངོས་པོ་མེད་པས་བདག་དང་

@443B གཞན་གྱི་ཕྱོགས་མི་སྲིད་པ་དེའི་ཚེ་དེ་ལྟར་མཐོང་བ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ངེས་པར་འགག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཕྱོགས་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་དངོས་པོ་མེད་པ་གསུངས་ལ།

དེ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་ལ་དངོས་པོར་

བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་བྱེད་པ་ལ་བྱས་ན་དེ་མེད་པར་མཐོང་བས་ཉོན་མོངས་འགག་པར་གསྲུངས་པ་དང་འགལ་བས་སོ། །དེས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་དངོས་པོ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱོགས་མེད་པ་ལ་ཕྱོགས་མེད་པར་གསྲུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷང་དེའི་ཚོང་

དུ་རིགས་པ་བྱག་རྩ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། གང་དག་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་ཚོས་ཉིད་འདི་གཏིང་མ་དཔོགས་ཤིང་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྟོག་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་ལ་དངོས་པོར་ཁས་ལེན་ཡོད་ན་ནི། ངེས་

པ་ཁོ་ནར། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་འབྱུང་བ་ཡི། །ལྟ་བ་མི་བཟད་མ་རྟོགས་འཇིག། །དེ་ལས་བྱུང་བའི་རྩོད་པར་འགྱུར། །ཞེས་དངོས་པོ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྒྲོ་འདོགས་པ་ལ་དངོས་པོར་ཁས་ལེན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ལྷང་

དེ་དག་གིས་དབུ་མ་པ་ལ་རང་ལུགས་མེད་པར་སྨོན་པ་མ་ཡིན་པས། རྩོད་ཟློག་དང་བཞི་བརྒྱ་པ་དྲངས་ནས་ཕྱོགས་གཞན་ཁས་བླངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཆོག་གསལ་ལས་གསྲུངས་

པའི་དོན་ནི་དེ་ལྟར་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དགག

བྱ་ཅི་ཡང་མེད་པས་ན། །ང་ནི་ཅི་ཡང་མི་འགོག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་དགག་བྱ་ལ་གཉིས་ལས། རང་བཞིན་ཡོད་པར་སྒྲོ་འདོགས་པའི་ཡུལ་གྱི་དགག་བྱ་ལ་བྱས་ན། དེ་མེད་པ་རྣམ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་མི་འགོག་པར་གསུངས་པ་མི་

@444A ཞེས། །རིགས་པས། ཡུལ་ཅན་གྱི་དགག་བྱ་སྒྲོ་འདོགས་ལ་བྱའོ། །དེའི་འགྲེལ་པར་འགོག་བྱེད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པས་དེ་གཉིས་མེད་པ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དགག་བྱ་

དང་འགོག་བྱེད་མེད་པ་ལ་དེ་ལྟར་ཡོད་པར་བརྟད་ནས་འདིས་འདི་བཀག་གོ། །ཞེས་ཁྱོད་ཀྱིས་སྐྱེ་པ་བཏབ་བོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་གཉིས་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་མི་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྩོད་བྱོག་ལས། སྨྲ་བ་ཡིས་

ནི་སྨྲ་བ་དང་། །སྐྱུ་མ་ཡི་ནི་སྐྱེས་བུ་ཡིས། །སྐྱུ་མས་སྐྱུ་མ་འགོག་བྱེད་ལྟར། །འགོག་པ་འདི་ཡང་དེ་བཞིན་འགྱུར། །ཞེས་དང་། གལ་ཏེ་འཇིག་དེ་རང་བཞིན་ཡོད། །བརྟེན་ནས་འབྱུང་

བར་མི་འབྱུར་རོ། །འཛིན་པ་གང་ཞེག

བརྟེན་ནས་འབྱུང་། །དེ་ཉིད་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ། །གལ་ཏེ་འཛིན་པ་རང་བཞིན་ཡོད། །འཛིན་པ་དེ་ལ་སུ་ཡིས་བརྟེག །ལྷག་མ་རྣམས་ལའང་ཚུལ་དེ་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་སྐྱན་ཀ་དེ་མེད་དོ། །ཞེས་སྨིག་རྒྱུ་ལ་ཆུར་འཛིན་པ་ལ་

རང་བཞིན་ཡོད་ན་རང་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་མི་རུང་བ་དང་། འཛིན་པ་དེ་སུས་ཀྱང་བཟློག་ཏུ་མི་རུང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོག་གསལ་ལས། རང་ལ་དམ་བཅའ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའང་རང་ལུགས་

མེད་པའི་ཁྱངས་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དམ་བཅའ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཇུག་པ་ལས་ཕྱོགས་མེད་པར་གསུངས་པ་ནི། རང་ལུགས་ལ་སྣན་དབྱང་བྱ་དང་འབྲིན་བྱེད་གཉིས་ཀ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པས་

@444B ཁྱེད་རྒྱུ་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ལ་ཕྱད་ནས་སམ། མ་ཕྱད་པར་རྒྱས་འབྲས་བུ་བསྟེད་ཅེས་རིགས་པའི་བརྟག་པ་བྱས་ནས། བཀག་པའི་སྣན་འབྲིན་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་མི་

འཇུག་སྟེ། རིགས་པས་བརྟག་བཟོད་དུ་འདོད་མི་དགོས་

པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། རང་ལུགས་མེད་པ་ནི་གཏན་མ་ཡིན་ཏེ། ལུང་དེའི་འགྲེལ་པ་ལས། ཁོ་བོ་ཅག་གི་ཕྱོགས་ལ་མཚུངས་པར་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཁོ་བོ་ཅག་གི་ཕྱོགས་ལ་ནི་སྐན་འབྱིན་པས་སྐན་

དབྱང་བར་བྱ་བ་ཕྱད་ནས་ཀྱང་སྐན་འབྱིན་པར་མི་བྱེད་པ་ཉིད་ལ་སྐན་འབྱིན་པས་སྐན་དབྱང་བར་བྱ་བ་མ་ཕྱད་པར་ཡང་སྐན་འབྱིན་པར་མི་བྱེད་དེ། སྐན་དབྱང་བ་དང་སྐན་འབྱིན་པ་གཉིས་ཀ་ རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཕྱད་

པ་དང་མ་ཕྱད་པའི་བསམ་པ་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་དངོས་སྨྲ་བས་བཀོད་པའི་རིགས་པའི་བརྟག་པ་མི་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་བཀོད་ཀྱི། ཁས་ལེན་མེད་པ་མ་བཀོད་ པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་ཡུམ་གྱི་མདོ་

དྲངས་པ་ལས། ཤྲཱ་རིའི་བུས་རབ་འབྱོར་ལ་སྐྱེས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པའི་ཆོས་གང་གིས་མ་སྐྱེས་པའི་ཆོས་ཐོབ་པ་འཐོབ་ཅེས་དཔྱད་ནས་དྲིས་པ་ན། དེ་གཉིས་ཀས་འཐོབ་པ་བཀག་པ་ན། ཤྲཱ་རིའི་

བྱས་འོ་ན་ཐོབ་པ་དང་རྟོགས་པ་མེད་དམ་

ཞེས་དྲིས་པ་ན། སྔར་བྱངས་པ་ལྟར་དེ་གཉིས་ཡོད་མོད་ཀྱི་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པར་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་དཔེར་མཛོད་ནས་དེ་ལྟར་ཁས་བླང་བར་གསུངས་ཏེ། འཇུག་འགྲེལ་ལས། འདིས་

@445A ཞེས། །ཇི་ལྟར་གཉིས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་སྐྱེས་པའམ་མ་སྐྱེས་པའི་ཚེས་ཀྱིས་ཐོབ་པ་འཐོབ་པར་བཀག་ཅིང་། གཉིས་ཀྱང་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་མ་བརྟགས་པར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཐོབ་པར་

ཁས་བླངས་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྣོན་དབྱུང་བར་བྱ་བ་དང་སྣོན་འབྱེན་པ་དག་ཀྱང་ཕྱད་པའམ་མ་ཕྱད་པར་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་སྣོན་འབྱེན་པས་སྣོན་དབྱུང་བ་སྣོན་འབྱེན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་ཕྱད་མ་ཕྱད་ཀྱི་

རིགས་པའི་བརྟག་པ་བྱས་ན་དེ་གཉིས་གང་ལ་ཡང་སྣོན་འབྱེན་པ་མེད་ཀྱང་དེས་སྣོན་འབྱེན་པ་ཡོད་པ་མི་ཁེགས་པས་ཐ་སྙད་དུ་གཞན་ཕྱོགས་སྣོན་འབྱེན་པ་ཁས་བླང་དགོས་པར་གསལ་བར་

གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེར་མ་ཟད་གཏན་

ཆོགས་ཀྱིས་བསྟུབ་བྱ་འགྱུབ་པའང་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྔར་དྲངས་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་གཞན་ཡང་། ཇི་ལྟར་ཁྲོད་ཀྱིས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཡོད་ཁྲད་པར་རྣམས། །གཟུགས་བརྙན་ལ་ཡང་གཟས་བཟུང་ལ་སོགས་རྣམས་ཆོ་

མཐོང་འགྱུར་ལ། །ཉི་མ་དང་ནི་གཟུགས་བརྙན་རྣམ་པར་ཕྱད་དང་མ་ཕྱད་པར། །མི་རིགས་མོད་ཀྱི་བརྟེན་ནས་ཐ་སྙད་ཙམ་ཞིག་འབྱུང་འགྱུར་ཞིང་། །མི་བདེན་བཞིན་དུའང་རང་གི་བྱད་བཞིན་མཇོས་པར་བསྟུབ་བྱའི་ཕྱིར། །དེ་ནི་ཡོད་

པ་ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་འདིར་ཡང་ཤེས་རབ་གདོང་། །སྟུང་བར་བྱ་ལ་ནུས་པ་མཐོང་བར་གྱུར་པའི་གཏན་ཚིགས་ནི། །འཐད་པ་དང་བྲལ་ལས་ཀྱང་བསྟུབ་བྱ་རྟོགས་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ། །ཇི་ལྟར་གཟུགས་བརྙན་ཞེས་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་པ་མ་

@445B ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་ཕྱད་པའམ་མ་ཕྱད་པར་སྐྱེ་ཞེས་བྱ་བའི་རྟོག་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་སྲིད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་རྒྱུན་གཟུགས་ཉི་བ་ལས་གཟུགས་བརྙན་དུ་

དམིགས་པ་ན་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་དོན་ངེས་པར་བྱེད་པ་དེ་

བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་སུན་འབྱིན་པས་སུན་དབྱུང་བ་སུན་འབྱིན་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ཞིང་འཐད་པ་དང་བྲལ་བའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ལ། གཉིས་སུ་ཐལ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་བས་རང་གི་ཚིག་ལའང་

ཐལ་བ་མཚུངས་པར་མི་རིགས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་རང་ལ་ཕར་བཏགས་པའི་རིགས་པའི་མཁོ་བསྟེ་མི་འཇུག་པའི་ལན་དེ་ལྟར་གསུངས་ཀྱི། རང་ལུགས་མེད་དོ་ཞེས་མ་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་རྒྱུ་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་

པར་འདོད་པ་ལ་རྒྱུས་ཕྱད་ནས་སམ། མ་ཕྱད་པར་འབྲས་བུ་བསྟེད་ཅེས་བརྗག་པ་བྱས་ནས་བཏགས་པའི་སྐྱོན་རང་ལ་མི་འཇུག་པ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པར་འདོད་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་སྟོང་བ་ཡིན་གྱི། རང་ལུགས་མེད་ཅེས་བྱས་ནས་སྟོང་

བ་མིན་ཏེ། འཇུག་འགྲེལ་ལས། ཁྱོད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་ཞེན། གང་ཕྱིར་འདི་དག་གཉིས་ཆར་ཡང་ནི་སྐྱ་མ་དང་འབྲེ་ཡི་ཕྱིར། །བདག་ལ་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱང་

ཡོད། །གང་གི་ལྟར་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་བསྟེད་

པར་བྱ་བ་ཉིད་དང་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ལ་རྣམ་པར་དཔྱད་པར་འགྱུར་གྱི། གང་གི་ལྟར་ན་དངོས་པོ་རྣམས་ལོག་པར་ཀུན་བརྟགས་པས་བསྟེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱུ་མ་ལྟར་མ་སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཞིང་བཞིན་མེད་ཀྱང་རབ་རིབ་

@446A ཞེས། །ཅན་ཀྱིས་དམིགས་པའི་སྐུ་ཤད་ལ་སོགས་པ་ལྟར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ལ་ནི་བསམ་དུ་མེད་པ་ཉིད་དེ། དེའི་ཕྱིར་བདག་ལ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སྟོན་གྱི་སྐབས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་འཇིག

རྟེན་པའི་དངོས་པོ་མ་བརྟགས་པར་གྱུབ་པ་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་པ་ཡིན་པས་ཐམས་ཅད་འགྱུབ་བོ། །ཞེས་གཞན་ལ་སྟོན་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་རང་མཚན་ཁས་བླངས་པ་བཀོད་ཅིང་རང་ལ་སྟོན་དེ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་འདོད་པ་

གསུངས་པས། དེ་ལྟར་ཞེས་རྣས་དབུ་མའི་ལུགས་སྟོན་དང་བྲལ་བ་འཇོག་ཤེས་པར་ཀྱིས་ཤིག །སྟོར་ངེས་དོན་ཀྱི་གསུང་རབ་དང་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་རྣས་འདི་ནི་འདི་ལྟར་ཡིན་ལ་

འདི་ནི་འདི་ལྟར་མིན་ནོ་འདི་དང་འདི་མེད་དོ་

འདི་དང་འདི་ཡོད་དོ་ཞེས་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་གསུངས་པས། དེ་དག་རྩོམ་པ་པོ་དེ་དག་གི་བཞེད་པ་ཡིན་པ་ལ་དམིགས་བསལ་ཅན་གྱི་ལུང་དྲངས་ནས་བསྟན་གཉིས་ལ་དགོས། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་འདི་ལྟར་འདོད་དོ་ཞེས་ལེན་ནོ་ཞེས་མ་

གསུངས་པའི་གཞུང་དེ་དག་གི་སྐབས་སུ་དེ་དག་གི་དོན་རྣམ་པར་འཆད་པ་ན་འདི་ནི་རྩོམ་པ་པོ་དེའི་ལུགས་སམ་དེའི་བཞེད་པའོ། །འདི་ནི་དེ་ལྟར་མིན་ནོ་ཞེས་རྣམ་པར་དབྱེ་མི་ནུས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་འདོད་ཅེས་པ་དང་ཁས་

བླངས་ཞེས་པ་དང་དམ་བཅའ་བ་ཞེས་པའི་ཚོགས་ཁྲལ་པར་བ་དགོས་ནའང་མང་དུ་གསུངས་ཏེ། རྩོད་རྟོགས་ལས། ཐ་སྙད་ཁས་ནི་མ་བླངས་པར། །དེད་ཅག་འཆད་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་དང་། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས་ཀྱང་། དངོས་པོ་བྱུང་

@446B བ་ཞིག་པ་ལ། །ཇི་ལྟར་འགོག་པར་བཏགས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། །སྐྱུ་མ་བྱས་ལྟའི་འགོག་པ་བཞེད། །ཅེས་དང་། གང་དག་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་

རྣམས། །ཆུ་ཡི་ཟླ་བ་ལྟ་བུར་ནི། །ཡང་དག་མ་ཡིན་ལོག་མིན་པར། །འདོད་པ་

དེ་དག་ལྟས་མི་འཕྲོག །ཅེས་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་བསྟོད་པ་ལས་ཀྱང་། གང་དག་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་རྣམས། །དེ་མེད་པར་ནི་ཡོད་མིན་པས། །གཟུགས་བརྙན་ཉིད་དང་མཚུངས་པ་རྟུ། །གསལ་བར་ཅི་ཡི་ཕྱིར་མི་འདོད། །ཅེས་

དང་། ཚོར་བྱ་མེད་པར་དེ་མེད་པས། །ཚོར་བ་ཉིད་ནི་བདག་མེད་པ། །ཚོར་བ་དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས། །ཡོད་པ་མིན་པར་ཁྱོད་ཀྱིས་བཞེད། །ཅེས་དང་། བྱད་པ་པོ་དང་ལས་ཉིད་ཀྱང་། །ཐ་སྙད་དུ་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་བསྟན། །ཕན་ཚུན་ལྡོག་པ་ཅན་

ཉིད་དུ། །གྲུབ་པར་ཁྱོད་ཀྱིས་བཞེད་པ་ལགས། །ཞེས་དང་། རེ་ཞིག་ཞིག་པའི་རྒྱུ་ལས་ཀྱང་། །འབྲས་བུ་འབྱུང་བར་མི་རིགས་ལ། །མ་ཞིག་ལས་མིན་རྟེ་ལམ་དང་། །འདུ་བའི་སྐྱེ་བ་ཁྱོད་ཉིད་བཞེད། །ཅེས་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་

གང་འབྱུང་བ། །དེ་ཉིད་ཁྱོད་ནི་སྟོང་པར་བཞེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །འཇུག་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། མཁས་པ་དག་གིས་ཕྱོགས་འདི་ནི་སྐྱོན་མེད་ཅིང་ཕན་ཡོན་དང་བཅས་པའོ་སྨམ་དུ་

བསམས་ཏེ་གདོན་མི་ཟ་བར་ཁས་བླང་བར་བྱའོ། །ཞེས་

དང་། དེའི་ཕྱིར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་རྒྱུན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་ཁས་བླངས་པ་ལྟར་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་ཁོ་བོ་ཅག་གི་ཕྱོགས་ལ་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ཆད་པར་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ལ། ཞ་རོལ་པོས་ཀྱང་འདི་ཉིད་ཁས་

@447A ཞེས། །བླང་བར་འོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རིས་པར་ཁས་བླང་དགོས་པར་གསུངས་ཤིང་དེ་འདྲ་བ་གཞན་ཡང་མང་དོ། །ཡང་འཇུག་འགྲེལ་ལས། དམ་བཅའ་བ་བཞི་པོ་དེ་རྣམས་སུ་བརྗོད་ནས་དེ་རིགས་པས་བསྟུབ་

པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། དེ་ཉིད་དེ་ལས་འབྱུང་མིན་གཞན་དག་ལས་ལྟ་གུ་ལ་ཞེག །གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་མ་ཡིན་རྒྱུ་མེད་པར་ནི་གུ་ལ་ཡོད། །ཅེས་དམ་བཅའ་བཞི་བཤད་ལ། ཚོགས་གསལ་ལས་ཀྱང་དེ་དང་འབྲེལ་བར་གསུངས་པས་ན། མགོན་

པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་དང་རྒྱ་བ་གྲགས་པའི་ལུགས་ལ་རང་འདོད་དང་ཁས་ལེན་དང་དམ་བཅའ་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ལུགས་བཞི་པ་དགག་པ་ནི། འདིས་ནི་ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་ཀྱང་རང་

མཚན་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་ཐ་སྙད་དུ་འགོག་པར་སྣང་

བ་མི་ལེགས་པ་ནི་སྔར་བཤད་ཟིན་ལ། དབུ་མ་པས་ཕྱི་རྟོལ་དངོས་པོར་སྣང་བ་ལ་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གིས་བསྒྲུབས་པའི་གཉེན་ཀའི་ལུགས་ལ་བློད་པའི་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྣམས་སྦྱོང་དཔོན་རྒྱ་བ་བྱགས་པའི་ལུགས་སུ་འདོད་པ་ནི་

རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲ་བ་དེ་ལ་ཆོག་གསལ་ནས་དམིགས་ཀྱིས་ཕྱེ་བའི་དགག་པ་མཇད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་འདྲ་དེ་འདོད་ན་དེ་ལ་དངོས་པོ་སྟོང་གས་ཞུགས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་མི་སྒྲུར་དུ་ཆུག་ཀྱང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཡིན་པ་བརྗོག

ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་ནི་དྲུང་ཡང་འཆད་པར་འགྱུར་བས་འདིར་དེ་ཙམ་ལས་མི་སྨྲའོ། །གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་བཞག་པ་ནི། ཐ་འགྱུར་བས་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་སུན་ཕྱུང་ནས་རང་གི་ལུགས་བཞག་པ་ཉིད་བརྗོད་ན་གཉིས་

@447B ཀ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བས་དེ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །འདི་ལ་ཆོག་གསལ་ལས་མང་དུ་གསུངས་ཀྱང་ཆོག་མངས་པས་འཇིགས་ནས་འདིར་ནི་གཅོ་བོ་རྣམས་སྟོན་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་གཉིས།

རང་རྒྱུད་སྡུན་དབྱང་བ་དངོས་དང་། དེ་རང་ལ་མི་མཚུངས་པའི་

ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཞི་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་བསྟན་པ་དང་། སྐྱོན་དེས་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐབས་འདི་

རྣམས་ཆོག་གསལ་ལས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་བར་སྣང་བས་ཆོག་གསལ་གྱི་ཆོག་དྲངས་ཏེ་ཟཧད་ན། ཇི་སྐད་དུ། ཅི་སྟེ་ཇི་ལྟར་སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་

ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གཉིས་སྤྱི་ཉིད་བརྟུང་བ་ཡིན་གྱི་

ཁྱད་པར་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱད་པར་འཇིན་ན་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བའི་ཐ་སྙད་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟར་གལ་ཏེ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་ལས་གྱུར་པའི་སྒྲ་འཇིན་ན་

ནི་དེ་ཕ་རོལ་པོ་ལ་མ་གྲུབ་བོ། །འོན་ཏེ་ནམ་

མཁའི་ཡོན་ཏན་འཇིན་ན་ནི་དེ་རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་པ་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱེ་བྲག་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་དམ་འཆའ་བ་ནའང་བྱས་པའི་སྒྲ་འཇིན་ན་དེ་གཞན་ལ་མ་གྲུབ་བོ། །འོན་

ཏེ་མངོན་པར་གསལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ན་ནི་དེ་རང་ལ་མ་གྲུབ་

པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཅི་རིགས་པར་འཇིག་པའང་གལ་ཏེ་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ན་ནི་དེ་སང་ངས་རྒྱས་པ་རང་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། འོན་ཏེ་རྒྱུ་མེད་པ་ཡིན་ན་ནི་ཐ་རོལ་པོ་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་འདིར་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་སྤྱི་ཙམ་ཞེག

@448A ཟླ། །འཇོན་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་ཁྱད་པར་དོར་བའི་ཆོས་ཅན་ཙམ་ཞེག་འཇོན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཞེས་པའོ། །འདིའི་དོན་ནི་སངས་རྒྱས་པས་བྱེ་བྲག་པ་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་དམ་འཆའ་བ་ན་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་སྒྲ་ཞེས་

ཆོས་ཅན་དུ་བརྗོད་ན་བྱེ་བྲག་པ་ལ་མི་འགྲུབ་ལ། ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྒྲ་ཞེས་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་ན་རང་ལ་མི་འགྲུབ་བོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱེ་བྲག་པས་ཀྱང་གསལ་བྱེད་པ་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་དམ་འཆའ་བ་ན་བྱས་པའི་སྒྲ་ཞེས་ཆོས་ཅན་དུ་བརྗོད་

ན་གསལ་བྱེད་པ་ལ་མི་འགྲུབ་ལ། སྔར་ཡོད་རྟོག་གྱིས་གསལ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲ་ཞེས་ཆོས་ཅན་དུ་བརྗོད་ན་རང་ལ་མི་འགྲུབ་བོ། །དེས་ན་སོ་སོའི་འདོད་པ་ཐུན་མོང་མིན་པ་ཆོས་ཅན་དུ་བརྗོད་

དུ་མི་རུང་སྟེ། ཆོས་ཅན་ནི་ཆོལ་བ་གཉིས་ཀས་ཁྱད་པར་

གྱི་ཆོས་དཔྱོད་པའི་གཞི་ཡིན་པས་གཉིས་ཀའི་མཐུན་སྣང་དུ་གྱུབ་པ་ཞེག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྗེ་ལྟར་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་དུ་གྱུབ་པ་དགོས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་མི་རྟག་པའང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་སྤྱི་ཙམ་ཞེག་གཉིས་ཀས་གྱུབ་དགོས་

ཏེ།། དེ་ཡང་དཔེར་གང་བཀོད་པ་ལ་མཐུན་སྣང་དུ་གྱུབ་པ་ཞེག་བསྟུབ་བྱ་གྱུབ་པའི་སྔོན་དུ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་དབུ་མ་པས་མིག་ལ་སོགས་པ་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དམ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་བདག

ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་གཞན་སྟེ་ལ་སྟུབ་པ་དང་། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་རང་སྟེ་དངོས་པོར་སྣང་བ་ལ་སྟུབ་པ་ན་བདེན་པའི་མིག་ལ་སོགས་པ་ཞེས་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ན་རང་ལ་མི་འགྱུབ་ལ། བརྫུན་པའི་མིག་ལ་སོགས་པ་ཞེས་

@448B ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ན་ཐ་ཙོལ་པོ་ལ་མི་འགྱུབ་པས་ཁྱད་པར་དེ་འདྲ་བ་དོར་ཏེ། མིག་དང་གཟུགས་ཙམ་ཞེག་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིག་སྟེ་དབུ་མ་པ་དང་དངོས་པོར་སྣང་བ་གཉིས་ཀྱིས་བདག

ལས་སྒྲི་བ་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་དཔྱོད་པའི་

གཞི་ཡིན་པས་གཉིས་ཀའི་མཐུན་སྣང་དུ་གྱུར་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ་སྙམ་དུ་བསམས་པའོ། །མཐུན་སྣང་དུ་གྱུར་པའི་དོན་ཡང་ཕྱི་རྟོལ་ལ་ཚད་མ་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་གིས་གྱུར་པའི་ཚད་མ་དེ་འདྲ་བ་ཞིག་གིས་སྟུ་རྟོལ་ལའང་གྱུར་པའོ། །གཉིས་པ་དེ་དགག

པ་ལ་གཉིས། དོན་མི་འཐད་པ་དང་། དཔེ་བཀོད་པ་དང་མི་འདྲ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཚིག་གསལ་ལས། དེ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ་འདི་ལྟར་གང་གི་ཚེ་འདིར་སྒྲི་བ་ཀཁ་པ་བསྟུབ་པར་བྱ་བའི་ཚོས་སུ་འདོད་པ་དེའི་ཚེ་དེ་ཁོ་ནར་དེའི་རྟེན་ཚོས་ཅན་ཡིན་ཏེ

ལོག་ཙམ་གྱིས་བདག་གི་དངོས་པོ་རྟེད་པ་ནི་ཉམས་པར་གྱུར་པར་འདོས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པ་ཉིད་དོ། །ཡིན་ཅི་ལོག་དང་ཡིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དག་ནི་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གང་གི་ཚེ་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་སྐྲ་ཤད་ལ་སོགས་པ་ལྟར་ཡིན་ཅི

ལོག་གིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་དེའི་ཚེ་ནི་ཡོད་པར་གྱུར་པའི་དོན་ཆ་ཙམ་ཡང་དམིགས་པར་གཟ་ལ་འགྱུར། གང་གི་ཚེ་རབ་རིབ་ཅན་མ་ཡིན་པས་སྐྲ་ཤད་ལ་སོགས་པ་ལྟར་

ཕྱིན་ཅི་མ་འོག་པས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་

སྒོ་མི་འདོགས་པ་དེའི་ཚེ་ནའང་གང་གིས་ན་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་དོན་ཆ་ཙམ་ཡང་དམིགས་པ་ཀ་ལ་ཡོད། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྒོ་བ་དཔོན་ཀྱི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱིས། གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པའི། །དོན་ཀྱིས་

@449A ཞེས། །འགའ་ཞིག་དམིགས་ན་ནི། །བསྟུབ་པའམ་བཟློག་པར་བྱ་ན་དེ། །མེད་ཕྱིར་ང་ལ་སྐྱན་ཀ་མེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་འོག་པ་དང་ཕྱིན་ཅི་མ་འོག་པ་དག་ཐ་དད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཕྱིན་ཅི་མ་

འོག་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཕྱིན་ཅི་འོག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། གང་ཞིག་ཆོས་ཅན་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་མིག་ཀུན་རྫོབ་པ་ག་ལ་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་དང་གཞི་མ་

གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྐྱོན་ལྡོག་པ་མེད་པས་འདི་

ལན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པའོ། །འདི་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ནི་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། མདུན་ན་གསལ་བའི་བུམ་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པའི་སྒྲོ་བ་ལ་མཆོན་ན་

རྟོགས་སྤྲ་བས་དེའི་སྟེང་ནས་བཤད་པར་བྱའོ། །ལན་གྱི་

གཞུང་དེ་དག་གིས་ནི་ཚོས་ཅན་མཐུན་སྣང་དུ་མི་འགྲུབ་ལུགས་སྟོན་ལ། དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྐམ་ན། འདིར་ཕྱི་རྟོལ་གང་དང་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པའི་ཚོས་ཅན་མི་འགྲུབ་པའི་མི་འགྲུབ་ལུགས་སྟོན་པའི་ཕྱི་རྟོལ་དེ་ནི་ཆོག་གསལ་ལས་གསུངས་པའི་

སྐབས་འདིར་ནི་བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་ཕྱི་རྟོལ་ཡིན་ཡོད་ཀྱང་། སྐྱེར་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་ཡོད་པར་འདོད་པའི་དངོས་པོར་སྣང་བ་དང་ཐ་སྙད་དུ་དེ་དག་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་པར་འདོད་པའི་

རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ནོ། །དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ལའང་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྣང་བ་ཞེས་ཟེར་ཀྱང་འདིར་ནི་ཚོག་ཚོགས་བསྡུད་བའི་ཕྱིར་དུ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྣང་བ་ཞེས་པ་ནི་ཐལ་འགྱུར་བ་ལ་གོ་བར་བྱ་ལ། རང་བཞིན་ཡོད་པར་སྣང་

@449B བ་ཞེས་པ་ནི་དངོས་པོར་སྣང་བ་དང་རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཀ་ལ་གོ་བར་བྱའོ། །གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཚོས་ཅན་དུ་བཞག་པ་དེ་འགྲུབ་ལུགས་ནི་དེ་འཛིན་པའི་མིག་གི་ཤེས་པའི་མངོན་

སུམ་ཚད་མས་འགྲུབ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་མ་འཁྲུལ་བར་དེ་དག་གིས་

མ་གྲུབ་ན་དོན་བསྒྲུབ་པའི་མངོན་སུམ་དུ་མི་རུང་བས་མ་འཁྲུལ་བ་དགོས་སོ། །རྟོག་མེད་མ་འཁྲུལ་བར་འགྲུབ་པ་ནི་དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་གང་ལ་མ་འཁྲུལ་བར་སོང་ས་དེའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དེ་སྣང་ཞིང་སྣང་བ་ལྟར་ཡོད་པ་ལ་དེས་

པར་ལྟོས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཕྱི་རྟོལ་ལ་ཚད་མ་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་གིས་ཆོས་ཅན་གྲུབ་པའི་ཚད་མ་དེ་ནི་སྔོན་རྟོལ་ལ་མི་རུང་སྟེ། ཆོས་གང་ལའང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཐལ་དུའང་མེད་པས་དེ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་སྐམ་དུ་

སློབ་དཔོན་འདིས་དགོངས་ནས་རང་རྒྱུད་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཞར་ལ་པོ་ལ་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་གསར་དུ་བསྒྲིད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་རང་རྒྱུད་དགོས་པ་འགོག་པའི་ཚུལ་འཆད་པ་ཡིན་གྱི། དབུ་མ་ཐལ་

འགྱུར་བ་ནང་ཚན་ཆུན་དུ་ཇི་སྙེད་པའི་དོན་འགའ་ཞིག་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་བསྒྲིད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་རང་རྒྱུད་དགོས་མི་དགོས་ཀྱི་དཔྱད་པ་ནི་ཇི་ཞིག་བཞག་གོ། །དེ་གཞུང་དང་སྦྱར་ནས་

བཤད་ན། གང་གི་ཚེ་ཞེས་པ་ནས་ཁས་བླངས་པ་ཉིད་

དོ་ཞེས་པའི་དོན་ནི་བསླབ་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་རྣེན་ཚོས་ཅན་མིག་གམ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ནི་དེ་ཁོ་ནར་ཉམས་པར་ཐྱུར་པ་སྟེ་མ་གྲུབ་པར་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་འདིས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཚོས་ཅན་ཇི་འདྲ་བ་སྣམ་ན་མ་རིག

@450A ཞེས། །པས་བསླད་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཙམ་གྱིས་བདག་གི་དངོས་པོ་རྟེད་པ་སྟེ། མིག་གི་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཞེས་པ་ཙམ་གྱིས་བྱུབ་པའི་དོན་ནོ། །ཁས་བླངས་ལུགས་ནི་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་དེ་ཚོས་

ཅན་དེ་དག་ལ་བསླབ་བྱའི་ཚོས་སུ་བརྟེན་པ་དེའི་ཚོ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ་དེ་ཁོ་ནར་བྱུབ་ན་དེ་བརྟེན་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་མོད་དེས་ཅིར་འགྱུར་སྙམ་ན། དེ་ཁོ་ནར་མ་བྱུབ་ཅིང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཡང་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་

ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ནི་མ་འབྱུལ་བའི་ཞེས་པས་རྟེད་དུ་མི་རུང་བས་ཡུལ་ཅན་བརྫུན་པ་འཛིན་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཞེས་པས་རྟེད་པ་ཡིན་པས་དེ་དག་ཀྱང་མ་རིག་པས་བསླད་པའི་འབྱུལ་

པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་མ་འབྲེལ་བས་རྟེད་

པའི་དོན་འབྲེལ་ཞེས་ལ་མི་སྣང་ལ། འབྲེལ་ཞེས་ལ་སྣང་བའི་དོན་མ་འབྲེལ་བའི་ཞེས་པས་རྟེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་འབྲེལ་ཞེས་དང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་མ་འབྲེལ་བའི་ཞེས་པ་གཉིས་ཀང་རང་གི་ཡུལ་ཕན་ཚུན་

སྣང་བའི་སྐོར་ནས་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་ཐ་དད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དག་ནི་ཐ་དད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ཉིད་འཆད་པ་ནི། གང་གི་ཚེ་ཞེས་པ་ནས་དམིགས་པ་ག་ལ་ཡོད་

ཅེས་པའི་བར་རོ། །དེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཅེས་པ་ནི་མིག་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་ཐ་སྙད་པ་མ་རེག་པས་བསླད་པ་རྣམས་སོ། །དེ་དག་གིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་ཞེས་པ་ནི། གཟུགས་སྐྱ་སོགས་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་

@450B བློག་པའི་མཚན་ཉིད་མེད་བཞིན་དུ་དབང་པོའི་ཤེས་པས་ཡོད་པར་བརྟུང་བ་སྟེ། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པས་བརྟུང་བ་ནི་སྣང་བ་ཙམ་ལ་བྱ་དགོས་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་གཟུགས་

སོགས་སྣང་བའོ། །དེའི་ཚེ་ནི་ཡོད་པར་གྱུར་པའི་དོན་ཆ་ཙམ་

ཡང་དམིགས་པར་གཅལ་འགྱུར། ཞེས་པ་ནི་དེ་ལྟར་རང་མཚན་མེད་བཞིན་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་ན་ཤེས་པ་དེ་དག་གིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པའི་དོན་ཐུ་མོ་ཡང་འགྲུབ་པར་གཅལ་འགྱུར་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །རང་གི་མཚན་ཉིད་

ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་མེད་བཞིན་དུ་སྣང་བའི་དཔེ་ནི། སྒྱ་ཤད་ལ་སོགས་པ་ལྟར་ཞེས་པའོ། །དེ་དག་གིས་ནི་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་རྣམས་འཁྲུལ་པ་ཡིན་པས་དོན་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བར་གསུངས་སོ། །མ་

འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པས་ནི་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་འགའ་ཡང་མི་འཛིན་ནོ་ཞེས་སྦྱོན་པ་ནི། གང་གི་ཚེ་རབ་རིབ་ཅན་མ་ཡིན་པས་ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ནི་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པའོ། །དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་

མཐོང་པ་ལ་ཡོད་ཀྱི་གཞན་ལ་མེད་དོ། །དེས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་སྒྲོ་མི་འདོགས་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་དུ་མི་རུང་བའི་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་སྒྲོ་མི་འདོགས་པ་སྟེ་ཡོད་པར་མི་འཛིན་

པའོ། །དཔེར་ན། རབ་རིབ་དང་བྲལ་བའི་

མིག་ཤེས་ཀྱིས་སྣུམ་ཤད་འཛིག་པའི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པ་ལྟར་རོ། །ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འགྱུར་བ་ནི་གཟུགས་སྣུ་སོགས་བརྫུན་པའི་དོན་ནོ། །ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའོ། །དེ་འདྲ་བ་དེ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་དེ་ཁོ་ན་

@451A ཞེས། །ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དེས་ཆ་ཙམ་ཡང་མི་འགྱུབ་སྟེ། དེ་དག་དེས་མ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དོན་དེ་དག་ལ་མཁོན་པོ་ཀུ་སྣུབ་ཀྱི་གཞུང་གི་ཤེས་བྱེད་བཀོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཞེས་སོགས་ཏེ།

འདིས་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པའི་ཚད་མ་བཞིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་འགའ་ཡང་མ་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་འདིར་ཁྱངས་སུ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཞེས་སོགས་ནི་སྔར་བཤད་པའི་དོན་སྡུད་པ་ཡིན་ལ། གང་

ཞིག་ཆོས་ཅན་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་མིག་ཀུན་རྫོབ་པ་གা་ལ་ཡོད་ཅེས་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་པའི་མིག་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཅན་མེད་པར་སྟོན་པ་མིན་གྱི། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་

པཱཌམ་མངོན་སུམ་མ་འབྱུལ་བས་གྱུབ་

པའི་གཟུགས་ཆོས་ཅན་དུ་ཐ་སྙད་དུའང་མ་གྱུབ་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མེད་པར་སྣུ་བ་དང་དངོས་པོར་སྣུ་བ་གཉིས་ལ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཆོས་ཅན་དུ་བཞག་པའི་ཚོ་མ་

འབྱུལ་པའི་མངོན་སུམ་མཐུན་སྣང་དུ་མ་གྱུབ་པས། གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པས་རང་རྒྱུད་རྟགས་ཀྱིས་ཕྱི་རྒོལ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱོགས་སྐྱོན་མེད་བཞག་ཏུ་མེད་ཅེས་པའི་

དོན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱོགས་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད་ཀྱང་། ཁོ་བོ་ཚག་ནི་ཐ་སྙད་དུ་དེ་ལྟར་མི་འདོད་པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་སྐྱོན་མེད་ཡོད་དོ་

@451B སྐྱམ་ན། ཐ་སྙད་དུ་དེ་འདྲ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་མི་འཐད་པ་ནི་སྔར་ཡང་བཤད་ཅིང་དུའང་ཡང་འཆད་པས་ལན་དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དབེ་བཅོད་པ་དང་མི་འདྲ་བ་

ནི། ཆོག་གསལ་ལས། དཔེ་ལ་ཡང་འདྲ་བ་ཡོད་པ་མ་

ཡིན་ནོ། །དེར་ནི་སྒྲའི་སྤྱི་དང་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་ཁྱད་པར་བརྗོད་པར་མི་འདོད་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་ཡོད་ན། དེ་བཞིན་དུ་མིག་གི་སྤྱི་ནི་སྔོང་པ་ཉིད་དང་སྔོང་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་སྣྲ་བ་དག་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ཁས་མ་བླངས་ལ། དོན་དམ་

པར་ཡང་མ་ཡིན་པས་དཔེ་ལ་འདྲ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །འདིའི་དོན་ནི་འབྱུང་བྱར་དང་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་དང་བྲས་པ་དང་སྔར་ཡོད་རྒྱུན་གྱིས་གསལ་བར་བྱེད་པ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་པའི་སྣྲ་དང་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་མི་

ལྟོས་གང་ཡང་མིན་པའི་མི་རྟག་པ་སྤྱི་ཙམ་པ་ཞེག་ཡོད་ལ། བདེན་རྫུན་གང་ཡང་མིན་པའི་མིག་ལ་སོགས་པ་མེད་ཅེས་སྟོན་པ་མིན་ཏེ། དེ་ནི་ཆོལ་བ་དེ་དག་གིས་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་དེ་ལྟ་ན་དཔེ་དོན་དེ་གཉིས་མི་མཚུངས་པར་སྐྱས་

ཀྱང་བསྟན་པར་མི་རྟུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་གང་ཡིན་སྐམ་ན་འབྱུང་བྱར་གྱི་སྒྲ་ཞེས་པའམ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྒྲ་ཞེས་པའི་ཁྱད་པར་གང་རུང་གིས་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་སྒྲ་ཡོད་པར་

ངེས་པ་ནི་རྟོལ་བ་གཉིས་པོ་དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་

བྱར་ཡོད་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་སྣང་བ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྟོང་པར་སྣང་བ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པས་གྲུབ་པའང་མ་ཡིན། འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པས་གྲུབ་པའང་མ་ཡིན་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་མིག་གམ་

@452A ཞེས། །གཟུགས་ཀྱི་སྤྱི་མེད་ཅིང་། འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པས་གྲུབ་པ་ནི་ཕྱི་རྟོལ་ལ་མ་གྲུབ་ལ། མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པས་རྟེན་པ་ནི་སྔ་རྟོལ་གྱི་ཚད་མས་མི་འགྲུབ་པས་དེའི་དང་འདྲ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་

པའི་དོན་ནོ། །མ་འཁྲུལ་བ་ནི་སྤྱིར་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་འཛལ་བའི་མཉམ་གཞག་ཡིན་མོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་སྣང་ཡུལ་རང་མཚན་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང་ཞེན་ཡུལ་རང་མཚན་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་རྗེས་

དཔག་ཚད་མ་གཉིས་ཀ་ལ་བྱ་དགོས་ལ། ཆོས་ཅན་དང་རྟགས་ཀྱི་ཆུལ་གསུམ་བསྒྲུབ་པའི་ཚད་མ་དེ་འདྲ་བ་གཅིག་མེད་པས་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པས་རྟེན་པའི་དོན་ཆོས་ཅན་དུ་མི་རུང་

བའོ། །འདིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཅེས་པ་ནི་རྟོག་གེ་པ་

དག་འདོད་པ་ལྟར་དོན་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ལ་བྱེད་པ་མིན་གྱི། དངོས་པོའམ་དངོས་མེད་གང་ལ་རང་རང་གི་རང་བཞིན་ཁས་ལེན་པའི་རང་བཞིན་སྟར་བཤད་པ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད་པས། རང་བཞིན་ཡོད་པར་སྣུ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དངོས་མེད་འཇལ་བའི་

རྗེས་དཔག་ཀྱང་དེ་འདྲ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་བར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་སྣང་ཡུལ་དང་ཞེན་ཡུལ་གང་ལ་མ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ཀྱང་དེ་ཁོ་ནའི་དོན་ལ་མ་འཁྲུལ་བར་འགྱོ་

བས་རང་གི་ལུགས་ཀྱི་ཚད་མ་དེ་འདྲས་ཆོས་ཅན་ལ་སོགས་པ་མ་གྲུབ་པར་འདོད་ཀྱི། ཆོལ་བ་གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་ལ་མིག་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་འཇལ་བའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་མེད་པར་འདོད་པ་མིན་ནོ། །ཕྱི་ཆོལ་གྱི་རྒྱུད་ཀྱིའང་དབང་

@452B པོའི་ཤེས་པ་སྟར་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་གནོད་མེད་ཀྱིས་དྲངས་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡོད་ཙམ་དུ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ནི་རིགས་པའི་གནོད་པ་མེད་དེ། དེ་ཡང་ཞིབ་ཏུ་

བཤད་ན་སྡུག་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་ལ་འཛིན་ཚུལ་གསུམ་

སྟེ། སྡུག་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་པར་འཛིན་པ་བདེན་པར་ཡོད་པར་འཛིན་པ་དང་། སྡུག་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་ཀྱང་སྣ་མ་ལྟར་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་བརྫུན་པར་ཡོད་པར་འཛིན་པ་དང་། བདེན་བརྫུན་དེ་དག་གང་གིས་

ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་སྣོར་ཡོད་པ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་འཛིན་པའོ། །སྡུག་རྟག་མི་རྟག་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་པའང་ཡོད་མོད་ཀྱི། འདི་གསུམ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གི་འཛིན་ཚུལ་མེད་པར་འཛིན་པ་མེད་པས་དེ་དག་འདིར་

བཤད་མི་དགོས་སོ། །དེ་ལ་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ནི་ཡོད་ཙམ་དུ་འཛིན་པ་དང་བདེན་པར་ཡོད་པར་འཛིན་པ་གཉིས་ཡོད་ཀྱི། རང་གི་ངོ་བོས་མེད་པའི་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་ཡོད་པར་

འཛིན་པ་མི་འབྱུང་བོ། །ཚོས་རྣམས་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ལྟ་བ་མ་སྐྱེད་གོང་གི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྟོག་པས་ཡོད་པར་གང་བཟུང་ཐམས་ཅད་བདེན་འཛིན་དུ་བྱེད་པ་རྣམས་ཐམས་ཅད་དུ་མི་རུང་བ་

ནི། སྡང་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་བཤད་པའི་སྐབས་དང་

རང་བཞིན་ཡོད་མེད་དང་ཡོད་མེད་བཞི་ཁྱད་ཕྱེ་བའི་སྐབས་སུ་མང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་རང་བཞིན་མེད་པའི་ལྟ་བ་མ་གོ་བའི་གོང་གི་རྟོག་པས་ཐ་སྙད་གང་བྱེད་ཐམས་ཅད་བདེན་འཛིན་ཡིན་ན། འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་རང་

@453A ཞེས། །དགའ་བ་སྟར་བཤད་པའི་འཁྲུལ་རྒྱས་མ་བསླད་པས་རྣམ་པར་བཞག་པའི་དོན་ཐ་སྙད་དུ་དབྱ་མ་པས་འདོད་དགོས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རིགས་པའི་གནོད་པ་འབབ་པས། དབང་ཕྱུག་དང་ཡོད་མེད་ཁྱད་

པར་མེད་པར་སོང་ནས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལྟ་བས་དབྱ་མའི་དོན་རྟོགས་པའི་གེགས་ཆེན་པོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་འདྲ་བའི་སྐོན་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ལོག་པར་གོ་བའི་རྒྱས་སུ་སྟར་རྟོག་པས་བྱ་དགོས་པའི་དགེ་སྦྱོར་སྦྱོད་ཕྱོགས་

མང་དུ་བྱེད་པ་རྣམས་ཕྱིས་ལྟ་བ་ཆེད་པའི་ལུགས་སུ་བྱས་པ་ན། སྟ་མ་ཐམས་ཅད་མཚན་མར་འཛིན་པ་འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་དུ་མཐོང་ནས་དགེ་སྦྱོར་དེ་དག་ནི་འདི་འདྲ་བའི་ངེས་དོན་ཀྱི་ལྟ་བ་

མ་རྟེད་པ་རྣམས་ལ་གསུངས་པའོ་སྟམ་

པའི་གོ་བ་སྐྱེས་ནས་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱོན་དུ་བལྟ་བའི་ལོག་རྟོག་གིས་ཆོས་མང་དུ་སྤོང་བ་རྒྱའི་མཁན་པོ་ལྟར་གྱུར་པ་མང་དུ་སྣང་དོ། །དེ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ལྟ་བ་མ་རྟེད་གོང་དུ་གང་ཟག་དེ་དག་གིས་ཡོད་པ་ཙམ་དང་རང་གི་

མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཡོད་པ་གཉིས་སོ་སོར་ཕྱེད་པ་མི་སྲིད་དེ། ཡོད་པ་གང་ཡིན་ལ་སྟར་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་དྲངས་པ་ལྟར་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་ཡོད་པས་ཁྱབ་པར་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་གནད་ཀྱིས་རང་བཞིན་

མེད་པ་ལའང་མེད་པས་ཁྱབ་པར་བརྟད་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་བཞག་ཏུ་མི་རྟེད་པ་ལ་སྐྱོན་ཡོད་པར་འཛིན་ཚུལ་གསུམ་གཉ་

@453B འབྱུང་སྟེ། འོན་ཀྱང་ལྟ་བ་དེ་སྐྱེས་ནས་ཇི་སྲིད་དེའི་འདུ་བྱེད་མ་ཉམས་པ་དེ་སྲིད་དུ་རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་ནས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་མ་གྲུབ་བསམས་པའི་ཚེ། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་

པ་ཁས་ལེན་པའི་བདེན་འཛིན་རེ་ཞིག་མི་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི། དེ་ལ་

ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་མི་སྐྱེ་བ་མིན་ནོ། །དེས་ན་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མེད་ཅེགས་ཀྱི་ལྟ་བ་སྐྱེས་ནས་མ་ཉམས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྡུག་བཏུ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་དེ་

དག་ལ་བདེན་པར་ཡོད་པར་འཛིན་པ་མངོན་གྱུར་པ་སྐྱེ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྒོམ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ལ་སོགས་པ་ཆོས་རྣམས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཐ་སྙད་དུ་བཞེད་པའི་དབུ་མ་པ་རྣམས། རང་

རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་རང་གི་ལུགས་ལ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་མཚན་ཡོད་པ་འདི་ཡིན་པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་རང་ལུགས་ལ་འཇོག་མི་འཇོག་ནི་དགག་བྱ་ཤེས་ཀྱི་ཤུ་ཐ་འདི་ལ་ཐུག་པ་

ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཁོང་རྣམ་པའི་ལུགས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་གཉེད་མེད་རྣམས་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་སྣང་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་སྒྲུབ་པ་

སོགས་ལ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པའང་

ཞེན་ཡུལ་ལ་མ་འབྱུལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་དེ་དག་འབྱུལ་པར་བཞེད་ན་དངོས་པོར་སྣྲ་བ་རྣམས་དང་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་མཐུན་སྣང་དུ་གྱུར་པའི་ཚད་མ་གང་ཡོད། རྒྱ་བ་གྲགས་པ་བཞེད་པ་ལྟར་རང་མཚན་སྣང་བ་ལྟར་

@454A ཞེས། །གྲི་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་དེར་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་པོར་སྣྲ་བ་ལ་བསྒྲུབ་ན་ནི། ཆོས་ཅན་ནམ་གྱུབ་པ་ན་རང་བཞིན་མེད་པ་གྱུབ་ཟིན་པས་རང་རྒྱུད་རྟགས་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་བྱེད། འོན་ཏེ་ཕ་རོལ་

པོ་རང་ལ་གྱུབ་བས་ཆོག་པ་ཡིན་གྱི། དབུ་མ་པ་དང་གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་སྣང་དུ་གྱུབ་མི་དགོས་སོ་སྙམ་ན། དེ་ནི་རང་ཡང་མི་འདོད་ཅིང་རིགས་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་སྤྱོར་ཐམས་ཅད་གཞན་གྲགས་ཙམ་དུ་འགྱུར་

བས་ཐལ་བ་པའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྲོད་དཔོན་ཞི་བ་འཚོལ་སོགས་པ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཐ་སྙད་དུ་མིད་པར་བཞེད་པ་རྣམས་ཀྱང་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་བདེན་པ་འདོད་པ་

ལྟར་ཐ་སྙད་དུ་ཤེས་པའི་རྩལ་སུ་བཞེད་པས། དེ་

དག་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་རྣམས་དེ་དག་ལ་ལྷོས་ཏེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་འཛིན་པ་ཡིན་པས་སྟོང་ཙམ་ལ་ལྷོས་ནས་འཁྲུལ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །མིག་ལ་སོགས་པ་ལྷོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་ཆོས་ཅན་དུ་བཞག་པ་དེར་ནི་མངོན་སུམ་

གྱིས་དེ་དངོས་སུ་མི་འགྲུབ་ཀྱང་། དེ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྟ་བ་མཐར་གཏུགས་པ་ན་མངོན་སུམ་ཞིག་ལ་ཐུག་དགོས་པ་ནི་གྲུབ་མཐའ་སྨ་བ་རྣམས་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྩེས་དཔག་ལོང་བ་བརྒྱད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྟ་བའི་སྐྱབ་

བྱེད་ཀྱང་མངོན་སུམ་ལ་ཐུག་པར་འདོད་པས་སོ། །དེའི་ཚོ་རྟ་བའི་མངོན་སུམ་དེ་ནི་ཡང་ན་གཞན་རིག་མ་འཁྲུལ་བ་དང་ཡང་ན་རང་གི་མ་འཁྲུལ་བ་ཞིག་ལ་འདོད་ལ། དེ་ཡང་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་

@454B སྣང་ལ་སྣང་བ་ལྟར་ཡུལ་སྟེང་དུ་གྲུབ་དགོས་པ་ལ་དེ་དག་གིས་འདོད་པས་ན། དེ་དག་དང་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མེད་པར་སྣང་བའི་དབུ་མ་པའི་ལུགས་གཉིས་ལ་མཐུན་

སྣང་དུ་གྱུབ་པའི་མངོན་སུམ་མ་འཁྲུལ་བ་མེད་པ་

ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མངོན་སུམ་ལ་མ་གཏུགས་ཀྱང་ལན་གདབ་པར་ནུས་ཏེ། འདི་ལྟར་རང་བཞིན་ཡོད་པར་སྣང་བས་ནི་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་གང་ལ་ཡང་དེ་དག་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་ནི། དེ་དག་གི་རང་རང་གི་སྟོད་ལུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་

ཞིག་ཡུལ་སྟེང་དུ་ཡོད་པའི་དོན་འགྲུབ་དགོས་པ་ཡིན་ན། དེ་ནི་རིགས་པས་དགག་པར་ནུས་པའི་ཕྱིར་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མར་མི་རུང་དོ། །གཉིས་པ་སྐྱོན་དེས་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་ནི། ཚིག་གསལ་ལས། གཞི་མ་

གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་བརྗོད་པའི་ཚུལ་གང་ཡིན་པ་འདི་ཉིད་ནི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་ཚིགས་འདི་ལ་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་བརྗོད་པ་ལའང་སྣང་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྟར་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་

པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་མི་སྟོང་གི་ཆོལ་བ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པའི་ཚོས་ཅན་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པས། རང་རྒྱུད་རྟགས་ཀྱི་ཚོས་ཅན་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་

བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཚོས་གཉིས་བསྟོམས་པའི་ཕྱོགས་

སམཻ་ བསྐྱབ་བྱ་མེད་པར་ཟཱཊ་པའི་རིགས་པ་དེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་དེ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་མཐུན་སྣང་དུ་གྱུར་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པས་རྟགས་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཚུལ་རྣམས་སྟར་ཟཱཊ་པ་བཞིན་

@455A ཞེས། །དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདིར་ཚིག་གསལ་ལས། དེ་ལྟ་བུ་དེ་ནི་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཇི་སྐད་བསྟན་པའི་དོན་འདི་ནི་རྟོག་གེ་པ་འདིས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། ནང་གི་

སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཇི་སྐད་དུ་གསུངས་པ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྐུ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་

ཞི་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་གཞན་གྱིས་བཀོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་འདི་ལ་འདིར་ཁྱོད་ཀྱིས་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དོན་དུ་འདོད་པ་གང་ཡིན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དེ་སྐད་

གསུངས་པའི་ཕྱིར་རམ། འོན་ཏེ་དོན་དམ་པར་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་ངུ་ན་ནི་རང་ལ་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དོན་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང་། དོན་དམ་པར་བསྟུབ་པར་བྱ་བ་དང་སྟུབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པའི་དོན་ཉིད་དང་འགལ་བའི་

དོན་ཉིད་དོ། །ཞེས་འདིས་སྐྱོན་འདི་སྤྱས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་འདིས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཚུལ་འདིས་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པར་ཁས་བླངས་པ་དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོའི་ཆོས་གཏན་ཚིགས་སུ་བཀོད་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཐམས་ཅད་

ལ་གཏན་ཚིགས་ལ་སོགས་པ་རང་ལ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་སྟུབ་པར་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་འཇིག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདིའི་དོན་ལ་རྟག་བ་གྲགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་འདོད་པ་དག་ན་རེ། ས་ནི་དོན་དམ་པར་སྣ་བའི་ངོ་བོ་

@455B མ་ཡིན་ཏེ། འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རླུང་བཞིན་ནོ་ཞེས་རྟོག་གེ་འབར་བ་སོགས་སུ་བཀོད་པ་ལ། དོན་དམ་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འགོད་ན་རང་གིས་མ་གྲུབ་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་

འབྲུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འགོད་ན་ཕྱི་

རྣོལ་དངོས་པོར་སྣང་བ་ལ་མ་གྲུབ་བོ། །དེས་རྟགས་མ་གྲུབ་པར་མི་འཇོག་ན་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྐོར་ནས་མ་གྲུབ་པ་ལ་རྟགས་མ་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པར་རང་གིས་ཁས་ླབངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེས་ཟེར་ལ། ཁ་ཅིག་ནི་འབྲུང་བ་ཙམ་ཞིག་འགོད་

ན་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པས་འགོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་འདྲ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སུན་འབྱིན་པ་ནི། ཚིག་གསལ་གྱི་དགོངས་པ་གཏན་མ་ཡིན་ཅིང་སྐྱོབ་དཔོན་དེ་ཡང་དེ་ལྟར་དུ་བཞེད་པའང་མ་ཡིན་པས་ལུགས་གཉིས་ཀ་

ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྣང་བ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཏེ་ལྟར་ཡིན་སྙམ་ན། གང་གི་ཕྱིར་ཇི་སྐད་བསྟན་པའི་དོན་འདི་ནི་འདིས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་ླབངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཇི་སྐད་བཤད་པ་ནི་སྔར་བཤད་པའི་ཚེས་ཅན་མ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་

དང་དེ་གཏན་ཚིགས་ལའང་སྤྱོད་བར་གསུངས་པ་དེ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་གཞུང་དེ་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་འདིར་འབྱུང་ཏེ་ཚེས་ཅན་དང་གཏན་ཚིགས་བསྒྲུབ་པའི་མདོན་སུམ་ལྟ་

བྱ་དེ་འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་གཉིས་ལས་མི་འདའ་ལ།

འཁྲུལ་པས་རྟེད་པའི་དོན་གཏན་ཚིགས་ལ་སོགས་པར་འཇོག་ན་དངོས་པོར་སྣང་བ་ལ་མ་གྲུབ་ལ། མ་འཁྲུལ་བས་རྟེད་པའི་དོན་དེ་དག་ཏུ་འཇོག་ན་རང་གི་ཚད་མས་མི་འགྲུབ་པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་དང་ཆོས་ཅན་ལ་སོགས་པ་མ་གྲུབ་པར་སྟོན་

@456A ཞེས། །དུ་བཞད་པ་ནི་ཇི་སྐད་བསྟན་པ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་འདྲ་བའི་སྒོ་ནས་མ་གྲུབ་པར་འཇོག་པ་དེ་ལེགས་སྦྱན་འབྱེད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་ཁས་བླངས་པ་སྟོན་པ་ནི་དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བརྟག་པ་མཛད་པ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་དོན་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རྟགས་སུ་འགོད་དམ། དོན་དམ་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རྟགས་སུ་

འགོད་ཅེས་བརྟག་པ་བྱེད་པ་ནི་ཡེ་མ་ཡིན་ཏེ། སྔར་ཕྱོགས་སྔ་བསལ་བ་ལྟར་ཆོས་ཅན་བདེན་བརྫུན་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་བཞག་དགོས་ཀྱི། གཞན་དུ་ན་ཆོལ་ཕྱི་ཆོལ་གང་

རྒྱང་གཅིག་ལ་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བར་འདོད་

པ་བཞིན་དུ་གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་ལ་སོགས་པའང་དེ་ལྟར་འདོད་པས་རཏན་པ་དེ་འདྲ་བའི་ལྟག་ཆོད་ལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་པཉྩ་ཀ་འདི་འཐུལ་བ་གུ་ལ་སྲིད། དེས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྒྱས་

ཀྱི་དོན་དེ་བདེན་གཉིས་གང་ཡིན་ཞེས་འདྲི་བ་ཡིན་པས་ཀུན་རྫོབ་པ་ཡིན་ན་ནི་རང་ཉིད་དེ་ལྟར་མི་འདོད་པས་རང་ལ་མ་གྲུབ་ལ། དོན་དམ་པར་ཡིན་ན་ངེད་ཀྱིས་དོན་དམ་དུ་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དང་གཉིས་ཀ་རྟུ་ལས་སྐྱེ་བ་

བཀག་པས་ངེད་ལ་མི་འགྲུབ་ཅིང་། བདེན་གཉིས་གང་དུའང་མེད་པའི་དོན་ནི་མི་འདོད་པས་དེ་གསལ་བར་མཛད་མི་དགོས་སོ། །དེ་ལ་འབྲུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པ་ན་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་འབྲུང་བ་དེ་བདེན་གཉིས་གང་

@456B ཡིན་ཞེས་འདྲི་ན་སྐྱ་མ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ཀྱི། བདེན་གཉིས་ཀྱི་འབྲུང་བ་གང་རྟགས་སུ་འགོད་ཅེས་སྨྲ་ན་ཕྱོགས་སྐྱ་གཏན་མགོ་བའོ། །དེ་ལྟར་བདེན་གཉིས་གང་ཡིན་དྲིས་ནས་དོན་དམ་

ཡིན་ན་རང་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཀུན་རྫོབ་པ་ཡིན་ན་

གཞན་ལ་མ་གྲུབ་ཅེས་ཇི་ལྟར་བརྗོད་དུ་རུང་སྟེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཆོས་ཅན་དུ་བཞག་པའི་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱིར་རྟོག་དེ་དག་གིས་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་སྐད་བསྟན་པ་དེ་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་

ཀྱིས་རྟགས་ལ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་བརྟག་པ་བྱས་པ་དེས་ཁས་བླངས་ལུགས་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྣམ་ན། བཞད་པར་བྱ་སྟེ། འདིར་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་མ་འགྲུབ་བའི་ཤེས་པས་རྟེན་དེ་དོན་དམ་པ་དང་། འགྲུབ་བའི་ཤེས་པས་རྟེན་པ་དེ་ཀུན་རྫོབ་པ་

ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ནས་བདེན་གཉིས་གང་ཡིན་ཞེས་པ་དེ། དེ་གཉིས་གང་གིས་རྟེན་པ་ཡིན་ཞེས་པ་དང་གནད་གཅིག་ཏུ་འགྲོ་དགོས་པ་ལ་བསམས་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་དོན་དེ་ཀུན་རྫོབ་པ་དང་དོན་དམ་པ་གང་ཡང་མ་ཡིན་

ན་རྟགས་དེ་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་དགོས་པ་དང་། རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་དོན་དེ་མ་འགྲུབ་བ་དང་འགྲུབ་བའི་ཤེས་པ་གཉིས་གང་རུང་གིས་རྟེན་པའི་དོན་མིན་ན་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་དོན་དེ་མ་

གྱུབ་པར་འགྱུར་བ་རྣམ་མཚན་མཚུངས་པ་

ལ། འདིས་རང་གིས་ཁས་བླངས་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི་དངོས་སུ་ཁས་བླངས་པ་མིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོའི་ཚོས་གཏན་ཚིགས་སུ་བཀོད་པ་རྣམས། ཞེས་དངོས་པོའི་ཚོས་དམིགས་ཀྱིས་བཀག་ནས་གསུངས་སོ། །སྒོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་

@457A ཞེས། །འབྱེད་ནི་རང་གིས་བཀོད་པའི་རྟགས་དེ་དག་ཁ་ཅིག་ནི་མངོན་སུམ་མ་འཁྲུལ་བས་དངོས་སུ་དང་། ཁ་ཅིག་ནི་མཐར་གཏུགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་མངོན་སུམ་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་བཞེད་མོད་ཀྱང་། སྒོབ་དཔོན་འདིས་དེ་འགོག

པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ཡང་སྟར་དྲངས་པ་ལྟར་དབུ་མ་པ་ཡིན་ན་ཕྱོགས་གཞན་ཁས་བླངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྱུབ་པའི་དོན་ཁས་བླང་བར་མི་རིགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ། གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པའི། །ཞེས་

སོགས་དྲངས་ནས་རང་མཚན་འཇལ་བའི་ཚད་མ་མེད་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱིས། སྒོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱི་ཕྱོགས་འཛིན་པ་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རང་ལ་མི་

མཚུངས་པའི་ཚུལ་ནི། གལ་ཏེ་གཞན་གྱི

རྟེས་དཔག་ལ་ཆོས་ཅན་དང་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་བརྗོད་པ་རྣམས་རང་གི་རྟེས་དཔག་ལའང་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ། དེས་ན་གཞན་ལ་བརྟལ་བར་མི་བྱའོ་སྟམ་ན། གཞན་ལ་སྐྱོན་དེ་དག་འོང་བ་ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟེས་དཔག

ཁས་བླངས་པས་འབྱུང་ལ། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟེས་དཔག་ཁས་མི་ལེན་པས་སྐྱོན་དེ་དག་མེད་པར་གསུངས་ཏེ་འདིར་རྟེས་དཔག་རྣམས་ནི་སྤྲོར་བ་ལ་བྱའོ། །རང་རྒྱུད་ཁས་ལེན་ན་རང་མཚན་ལ་ཚད་མར་གྱུར་པའི་ཚད་མ་རྟོག་བ་གཉིས

ཀའི་མཐུན་སྣང་དུ་ཁས་བླངས་ནས་དེས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་པས་བསྒྲུབ་བྱ་བསྒྲུབ་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཚད་མ་དེ་མེད་པས་ཆོས་ཅན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །རང་རྒྱུད་ཁས་མི་ལེན་ན་ཐ་རོལ་དངོས

@457B པོར་སྣང་བ་རང་ལ་ཚད་མ་དེ་འདྲ་བས་གྲུབ་པས་ཆོག་གི། རང་ལ་ཚད་མ་དེས་གྲུབ་མི་དགོས་སོ། །དེས་ན་གཞུང་ནས་འབྱུང་བའི་རྟེས་དཔག་རྣམས་ཀྱང་གཞན་གྱི་དམ་བཅའ་བ

འབོ་བ་ཙམ་གྱི་དབོས་པ་ཅན་གཞན་ལ་བྱགས་པའི་རྟེས་དཔག

ཡིན་གྱི་རང་རྒྱུད་མིན་ནོ། །འདི་ནི་དཔེར་ན། རྩ་ཤེའི་རབ་བྱེད་གསུམ་པ་ལས། ལྟ་དེ་རང་གི་བདག་ཉིད་ནི། །དེ་ལ་ལྟ་བ་མ་ཡིན་ཉིད། །གང་ཞེག་བདག་ལ་མི་བལྟ་བ། །དེ་གཞན་དག་ལ་རྗེ་ལྟར་བལྟ། །ཞེས་རང་ལ་མི་བལྟ་བ་རྟགས་

སྤྱན་རས་མིག་གཞན་ལ་མི་བལྟ་བར་བསྟན་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ནི་རྟགས་རང་གིས་ཀྱང་འདོད་ལ་དམ་བཅའ་གཞན་ལ་བལྟ་བ་རང་གི་ངོ་བོས་བྱུབ་པ་མེད་པའང་དབུ་མ་པས་འདོད་པས་སྟོར་བ་འདི་འབྲུ་རྣམས་ལ་གཞན་ལ་བྱགས་

པའི་རྟེས་དཔག་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། ཚོག་གསལ་ལས། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟེས་སྤྱ་དཔག་པ་མི་སྟོར་ཏེ། རྟེས་སྤྱ་དཔག་པ་དག་ནི་གཞན་གྱི་དམ་བཅའ་བ་འཕོག་པ་ཙམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སྟོར་བ་

བཀོད་པ་རྣམས་རང་རྒྱུད་མིན་པ་དང་གཞན་གྱི་དམ་བཅའ་བ་འཕོག་པ་ཙམ་གྱི་དགོས་པ་ཅན་དུ་བཞེད་པས་སྟོར་བ་མི་འཕོད་པ་མིན་ནོ། །སྟོར་བ་བཀོད་ནས་དེའི་དམ་བཅའ་སེལ་ཚུལ་ཡང་

ལུང་དེའི་མཇུག་ཏིད་ནས། འདི་ལྟར་གཞན་མིག

བལྟའོ་ཞེས་བྱ་བར་རྟོག་པ་དེ་ནི་མིག་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་མི་བལྟ་བའི་ཚོས་ཀྱང་འདོད་ལ། གཞན་བལྟ་བའི་ཚོས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཉིད་དུཔའ་ཐས་བླངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་གང་དང་གང་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་བལྟ་བ་མེད་པ་དེ་དང་དེ་ལ་ནི་

@458A ཞེས། །གཞན་བལྟ་བའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན་ནོ། །མིག་ལའང་རང་གི་བདག་ཉིད་མི་བལྟ་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ་དེའི་ཕྱིར་གཞན་ལ་བལྟ་བའང་འདི་ལ་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་གི་བདག་ཉིད་མི་བལྟ་བ

དང་འགལ་བ་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ལ་བལྟ་བ་རང་ལ་བྱགས་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དེ་ལ་བྱུབ་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པས་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཕྱི་རྟོལ་རང་ལ་བྱགས་པ་དང་སྟ

རྟོལ་དབུ་མ་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་གཞན་ལ་བྱགས་པ་གཉིས་གནད་གཅིག་གོ། །རང་གིས་གཞན་བྱགས་ཀྱི་སྤྱོད་ངག་བཀོད་ནས་ལོག་རྟོག་བརྗོག་ལུགས་འདི་གལ་ཆེ་བས་ཞིབ་ཏུ་ཟཕད་ན་དེ་ལ་

གླུབ་པ་ཞེས་པ་ནི་ཆོས་ཅན་མིག་དང་དཔེ་

བྱམ་པ་དང་རྒྱས་རང་ལ་མི་བལྟ་བ་དང་བསླུབ་བྱའི་ཆོས་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་བལྟ་བ་རྣམས་རང་ལུགས་ལ་ཁས་མི་ལེན་ཅིང་། གཞན་གྱིས་ཁས་ལེན་པ་ཙམ་ཡིན་པས་རྒྱས་དང་ཁྱབ་པ་ལ་སོགས་ཐ་རོལ་པོ་ཁོ་ན་ལ་གླུབ་པ་

ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་མིན་ནོ། །འོ་ན་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྙམ་ན་དེ་དག་རང་ལུགས་ལའང་ཁས་ལེན་མོད་ཀྱང་དེ་དག་བསླུབ་པའི་ཚད་མ་རང་གི་ངོ་བོས་གླུབ་པའི་གཞལ་བྱ་འཇལ་བ་ནི་རང་ལུགས་ལ་ཐ་སྙད་དུའང་མེད་ལ། རང་བཞིན་ཡོད་པར་

སྒྲ་བ་ལ་དེ་དག་འགྲུབ་པ་ནི་ཚད་མ་དེ་གླུབ་པ་ལ་ངེས་པར་ལྟོས་པས་གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་སྣང་དུ་གླུབ་པའི་རང་གི་ངོ་བོས་གླུབ་པའི་འཇལ་བའི་ཚད་མ་མེད་པས་གཉིས་ཀ་ལ་གླུབ་པ་མ་ཡིན་པ་དང་གཞན་ལ་གྲགས་པའམ་

@458B གཞན་ལ་གླུབ་པ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དེ་འདྲ་བའི་ཚད་མ་ཐ་སྙད་དུའང་མེད་པས་དེས་གླུབ་པར་འདོད་པ་ནི་རང་བཞིན་སྟོང་འདོགས་པ་ལྟར་རིགས་པས་གནོད་པས་ན་སྒྲུབ་བྱེད་

དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་དབུ་མའི་ལྟ་ཐ་ཇི་ལྟར་རྟོག།

ཚད་མས་གཞོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟ་བ་མ་ནོར་བརྟེད་ན་ནི་གྲུབ་མཐའ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་རྟེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན། ཕྱི་རྟོལ་འདིས་ཆོས་ཅན་མིག་དང་རྟགས་རང་ལ་མི་བལྟ་བ་དང་དཔེ་བྱམ་པ་དང་

ཆོས་སྟོན་པོ་སོགས་ལ་མི་བལྟ་བ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་ཡུལ་རྣམས་ནི་རང་གི་ལུགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་འདོད་པས་དེ་དག་ལ་རིགས་པས་གཞོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་ཕྱི་རྟོལ་དེས་དེ་དག་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་དང་

ཡོད་པ་གཉིས་སོ་སོར་མི་ཕྱེད་པས་དེ་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་གཞལ་བྱ་འཇལ་བའི་ཚད་མས་གྲུབ་པར་རྟོག་པའི་ཡུལ་ལ་རིགས་པས་གཞོད་ཀྱང་། ཁོའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་གཞོད་པ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་གྲུབ་

པ་རིགས་པས་ག་ལ་འགོག །དེས་ན་ཁོའི་ལུགས་དང་རང་གི་ལུགས་གཉིས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་གཞལ་བྱ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པ་ཁས་བླངས་མ་བྱུང་བས་རང་

རྒྱུད་ཀྱིས་མི་བསླུབ་པར་ཁོ་རང་གི་ཁས་

བླངས་ལ་འགལ་བ་སྟོན་པ་ཙམ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཚུལ་ནི་སྔར་བཀོད་པའི་གཞན་གྱགས་ཀྱི་སྒྲོར་བ་དེ་ལ་མཚོན་ན་ཆོས་ཅན་མིག་དེ་ལ་རང་ལ་མི་བལྟ་བའི་རྟགས་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ལ། སྟོ་སོགས་ལ་བལྟ་བ་རང་གི་ངོ་བོས་བྱུབ་

@459A ཞེས། །པ་ནི་དེ་ལ་ཐ་སྙད་དུའང་མེད་པས་སྔ་མ་དེ་ཕྱི་མ་འགོག་བྱེད་དུ་རུང་གི། མིག་ལ་རྟགས་དེ་དང་དགག་བྱའི་ཆོས་དེ་གཉིས་ཡོད་ན་ཡོད་མཉམ་དང་མེད་ན་མེད་མཉམ་དུ་སོང་ན་དེ་གཉིས་གཅོད་བྱེད་

དང་གཅོད་བྱར་གা་ལ་རུང་། དེས་ན་གཞན་གྱགས་ཀྱི་སྒྲོར་བའི་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་དང་རྟགས་རྣམས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི། ཁོས་ཡོད་པར་ཁས་བླངས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་གི། ཆོས་ཅན་མིག་ལ་སོགས་པ་དེ་དག

ནི་ཡོད་པར་ཁོ་རང་གིས་ཁས་ལེན་པས་དབུ་མ་པས་དེ་དག་བསླུབ་གা་ལ་དགོས། གལ་ཏེ་དེ་ལའང་བསྟོན་ནས་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་མ་བྱུབ་པས་སྒྲུབས་ཤིག་ཅེས་ཟེར་ན་ནི་མི་བསྟོན་པ་འགའ་ཡང་

མེད་པས་དེ་དག་དང་བརྟད་པ་ལ་འབྲས་

བྱ་མེད་པས་དེའི་རྒྱུ་བོ་སྟུ་ཞིག་གིས་བྱེད། འདིར་ཁ་ཅིག་ན་རེ་གལ་ཏེ་ཕ་རོལ་པོས་རང་ལ་མི་བལྟ་བ་དང་སྟོོ་སོགས་ལ་བལྟ་བ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལ་འགལ་བ་སྟོན་ན་འགལ་བར་ཅིས་ཤེས། འགལ་བ་

ཡིན་པར་ཚད་མས་གྲུབ་ན་ནི་གཉིས་ཀ་ལ་འགྲུབ་དགོས་པས་གཞན་ལ་གྲགས་པ་ཞེས་མི་བྱའོ། །ཁས་བླངས་པས་འགལ་བར་འཇོག་ན་ནི་རང་ལ་མི་བལྟ་བ་དང་གཞན་ལ་བལྟ་བ་གཉིས་ཀ་རེོས་པོས་ནི་མི་འགལ་བར་འདོད་

བས་དེའི་ཁས་བླངས་ཀྱིས་འགལ་བར་འཇོག་པ་མི་འཐད་ལ། རང་གིས་འགལ་བར་ཁས་བླངས་པས་འཇོག་ན་ནི་ཏ་ཅང་ཐལ་ཏེ། ཕྱི་རྒོལ་ལ་ཞུང་ཀྱིས་འདི་མི་འགལ་བར་འདོད་པ་མི་རིགས་ཏེ། ཁོ་བོས་འདི་འགལ་བར་ཁས་བླངས་པའི་

@459B ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཇི་ལྟར་སྣང་རུང་སྐམ་ན་སྐྱོན་དེ་ནི་མེད་དེ། རང་ལ་མི་བལྟ་ན་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་པར་འགལ་བ་ནི་ཚད་མས་གྲུབ་པས་ཁས་བླངས་ཙམ་གྱིས་མི་

འཇོག་གོ། །འོ་ན་ཚད་མ་དེ་ཞ་རོལ་པོ་ལ་བསྟན་ནས་འགལ་

བ་ངེས་པར་བྱས་པས་ཆོག་མོད། ཁོའི་ཁས་བླངས་ལ་བརྟེན་པ་ཅི་དགོས་སྙམ་ན། དངོས་སྨྲ་བའི་ངོར་འགལ་བ་སྨྲས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མར་འགྱུར་པ་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་གཞལ་བྱ་འཇལ་བ་

གྲུབ་པ་ལ་ལྟོས་ཤིང་། དེ་ཡང་མེད་ན་

རང་གིས་དེ་ཁས་བླངས་ནས་ཇི་ལྟར་འགལ་བ་བསྟུབ། གཞལ་བྱ་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་། ཚད་མར་འཇོག་པ་མི་འགལ་བ་ཁོ་ལ་གྲུབ་ཟིན་ནས་དེ་འདྲ་བའི་ཚད་མས་

སྟུབ་ན་ནི་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་

པའི་ལྟ་བརྟེད་པ་ཡིན་པས། དེ་ལ་རང་ལ་མི་བལྟ་བ་ཡིན་ན་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་ལྟ་བ་ཡོད་པར་འགལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟུབ་ཅི་དགོས། དེས་ན་རྫུ་བའི་ཞབས་ཀྱི་ལུགས་རྟོགས་པར་འདོད་

ན་དེ་དག་ལ་ཞིབ་ཏུ་དཔྱོད་ལ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་

གྱིས་ཤིག །འོ་ན་ཁོ་རང་ལ་གྲགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ལ་མི་བལྟ་བ་ལ་གཞན་ལ་བལྟ་བ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་པས་ཁྱབ་ལུགས་ཇི་ལྟར་སྟོན་སྙམ་ན། བྱད་རྩྭ་ལྟ་ལི་ཏའི་འགྲེལ་པ་

བཞིན་བཤད་པར་བྱའོ། །དེའིར་ན། ཆུ་དང་ལྡན་

པས་ས་ལ་རླན་དང་། མེ་དང་ལྡན་པས་ཆུ་ལ་ཚ་བ་དང་། སྣ་མའི་མེ་ཏོག་དང་ལྡན་པས་གོས་ལ་དྲི་ཞིམ་པ་དམིགས་པ་ནི། ཆུ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་པོ་དེ་ལ་རླན་ལ་སོགས་པ་གསུམ་པོ་དེ་

དམིགས་པ་ལ་ལྷོས་དགོས་པར་མཐོང་ཞིང་། ཁྱེད་རང་ཡང་

@460A ཞེས། །འདོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་འགའ་ཞིག་ཡོད་ནའང་རང་བཞིན་དེ་རང་ལ་དམིགས་ནས་དེ་ནས་དེ་དང་ལྡན་པས་གཞན་

ལ་ཡང་དམིགས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེ་

ཐོག་མར་རང་ལ་མ་དམིགས་ན་དེ་དང་ལྡན་པ་ན་གཞན་ལ་ཡང་ཇི་ལྟར་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའིར་ན། སྣ་མའི་མེ་ཏོག་ལ་དྲི་མི་ཞིམ་པ་མ་དམིགས་ན་དེ་དང་ལྡན་པའི་གོས་ལ་ཡང་དྲིན་བ་

མི་དམིགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཕྱི་རྒོལ་རང་

ལ་བྱགས་པའི་འཐད་པས་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་ངེས་སུ་བཟུག་ནས་དེ་ནས་སྐབས་ཀྱི་དོན་ལ་སྦྱོར་བ་ནི། དེའི་ཕྱིར་མིག་ཡའང་ལྟ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་ན་ཐོག་མར་རང་ལ་བལྟ་བ་དམིགས་ནས་དེ་

ནས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དང་ཚོགས་

པ་ན་གཟུགས་ལ་བལྟ་བ་ཡང་དམིགས་པར་འཐད་པ་ཞིག་ན། མིག་ལ་རང་ལ་བལྟ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་གཞན་ལ་བལྟ་བ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང་། དངོས་པོ་ཀུན་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི། །ཐོག་མར་

བདག་ལ་སྣང་འགྱུར་ན། །མིག་ཉིད་ལ་ཡང་མིག་གིས་ནི། །ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་འཛིན་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གལ་ཏེ་མེས་རང་མི་བསྲེག་ཀྱང་གཞན་བསྲེག་པ་བཞིན་དུ་མིག་གིས་རང་ལ་མི་བལྟ་ཡང་གཞན་ལ་བལྟ་བ་

མི་འགལ་ལོ་སྙམ་དུ་སེམས། སྤྱིར་མེས་བྱད་ཤིང་བསྲེག་པ་དང་མིག་གིས་གཟུགས་ལ་བལྟ་བ་ཙམ་འགོག་པ་མ་ཡིན་གྱི། མིག་ལ་གཞན་ལ་བལྟ་བ་ངོ་བོས་ཡོད་པ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་དང་མེས་བྱད་ཤིང་བསྲེག་པ་

@460B ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དཔེར་བྱེད་དགོས་པས་དེའི་ཚེ་དཔེ་ཡང་བསྒྲུབ་བྱ་བཞིན་དུ་མི་འཐད་དེ། འདི་ལྟར་མེ་དང་བྱད་ཤིང་གཉིས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་ན་རང་

བཞིན་གཅིག་དང་ཐ་དད་གཉིས་ལས་མི་འདའ་བས་དེ་གཉིས་

གང་ཡིན། གཅིག་ཡིན་ན་ནི་མེས་རང་ཉིད་བསྒྲུབ་པར་འགྱུར་ལ། གཞན་ཡང་མེ་སྒྲུབ་བྱེད་དང་བྱད་ཤིང་བསྒྲུབ་བྱ་ཐེ་ལྟར་འགྱུར། འགྱུར་ན་ནི་ཁོ་བོས་ཀྱང་མེ་ནི་བསྒྲུབ་བྱའོ། །བྱད་ཤིང་ནི་སྒྲུབ་བྱེད་དོ་ཞེས་སྨྲས་ན་ལན་ཅི་ཞིག་ཡོད།

གལ་ཏེ་རང་བཞིན་སོ་སོ་བ་ཡིན་ན་ནི་བྱད་ཤིང་མེད་པར་ཡང་མེ་དམིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། རྟ་མེད་པར་བ་ལང་དམིགས་པ་བཞིན་ནོ། །བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང་། མེས་ནི་ཚ་བ་ཉིད་བསྒྲུབ་སྟེ། །ཚ་བ་མ་ཡིན་ཏེ་ལྟར་བསྒྲུབ། །དེས་ན་བྱད་ཤིང་

ཞེས་བྱ་མེད། །དེ་མ་གཏོགས་པར་མེ་ཡང་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་བསྒྲུབ་པ་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཁས་ལེན་ན་ནི་རང་མི་བསྒྲུབ་ན་གཞན་ཡང་མི་བསྒྲུབ་པར་འགྱུར་བ་ལྟར། མིག་ལ་བལྟ་བའི་རང་བཞིན་

ཁས་ལེན་ནའང་རང་ལ་མི་བལྟ་ན་གཞན་ལ་ཡང་མི་བལྟ་བར་འདོད་དགོས་པས་སྐྱོན་སྤྱ་མ་མི་གཡོའོ། །དེ་ལྟར་རང་བཞིན་ཁས་ཟློང་པ་ལ་གནོད་བྱེད་བསྟན་པ་རྣམས་མཐོང་བ་ན། རང་

གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་པར་འཛིན་

པའི་གྲུབ་མཐའ་འདོར་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ནས་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་བྱ་བྱེད་འཐད་པ་ཡང་རྟོགས་པར་རྒྱས་པས་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་མེད་པ་སོ་སོར་ཕྱེད་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་ཡོད་པ་དང་ཡོད་པ་ཡང་སོ་སོར་ཕྱེད་པར་འགྱུར་བས་

@461A ཞེས། །རང་བཞིན་མེད་པའི་གཞལ་བྱ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཚད་མས་འཇལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །འོན་འདིས་མི་དང་བྱད་ཤིང་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དེ་མངོན་

སུམ་དུ་མི་འཐད་པས་རྗེས་དཔག་ཏུ་འདོད་དགོས་ན། དེ་ལྟ་ན་དེའི་རྟེན་གཏན་ཚིགས་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྐམ་ན། རང་བཞིན་ཡོད་ན་གཅིག་དང་ཐ་དད་ལས་མི་འདའ་བར་མཐོང་ནས་གཅིག་ཐ་དད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཁེགས་པ་ན་རང་བཞིན་

མེད་པས་ཁྱབ་པར་མཐོང་བས། ཚུལ་གཉིས་འགྲུབ་ལ། གཅིག་དང་ཐ་དད་པའི་རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་པ་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ཡིན་པས་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ཡོད་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་

ནས་མེ་དང་བྱད་ཤིང་ལ་རང་བཞིན་

མེད་དོ་སྣམ་དུ་ངེས་པ་ནི་རྟེས་དཔག་གོ ། །འདིས་ནི་སྟར་བཀོད་པའི་གཞན་གྲགས་ཀྱི་སྒྲོར་བ་ལའང་ཚུལ་གསུམ་དང་རྟེས་དཔག་སྐྱེ་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཐལ་འགྱུར་ནི་མེ་དང་བྱད་ཤིང་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་ན་རང་བཞིན་གཅིག་དང་ཐ་

དད་གང་རུང་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་དང་གཅིག་ཡིན་ན་མེས་རང་ཉིད་བསྲེག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་གཞན་གྱིས་ཁས་བླངས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་ཐ་རོལ་པོ་ལ་མི་འདོད་པ་འཕེན་པ་འདི་འདྲ་རྣམས་ཡིན་པས་དེས་

མཚོན་ནས་ཐལ་བ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་རྟོགས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་ན་ཕྱི་རྟོལ་དེས་ཇི་སྲིད་དུ་དངོས་པོ་སྣ་བའི་གྲུབ་མཐའ་མ་དོར་བ་དེ་སྲིད་དུ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་གཞལ་བྱ་འཇལ་བ་གྲུབ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་དོན་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་

@461B མར་འགྲུབ་པ་ཡིན་ལ། གང་གི་ཚེ་དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་པར་ཚད་མས་རྟོགས་པ་ནས་དངོས་པོར་སྣ་བའི་གྲུབ་མཐའ་བཏང་བ་ཡིན་ནོ། །ཚོགས་

ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཊཱི་ཀ་ཡིད་ཀྱི་མིག་ཅེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་བཏུས་པ་ཐུབ་པའི་དགོངས་པ་ཀུན་གསལ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཞ

ལས་ཀྱང་། ཡང་ཅི་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་གླུབ་པའི་

རྗེས་སུ་དཔག་པའི་སྐོར་ནས་ཀྱང་རྗེས་སུ་དཔག་པས་གཅོད་པ་ཡོད་དམ་ཞེན་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་རང་ཉིད་ལ་གླུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཉིད་ཀྱིས་ཡིན་གྱི། གཞན་ལ་གླུབ་པས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ཉིད་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འཇིག་རྟེན་

ན་ནི་རེས་འགའ་དབང་པོ་ཆོལ་བ་དང་ཕྱི་ཆོལ་གཉིས་ཀྱིས་ཚད་མར་བྱས་པའི་ཚིག་གིས་རྒྱལ་བའམ་ཕམ་པར་འགྱུར་ལ། རེས་འགའ་ནི་རང་གི་ཚིག་ཁོ་ནས་འགྱུར་གྱི། གཞན་གྱི་ཚིག་གིས་རྒྱལ་བའམ་ཕམ་པར་འགྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་

ནོ། །འཇིག་རྟེན་ན་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་རིགས་པ་ལའང་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ཁོ་ན་རིགས་པའི་བསྟན་བཅོས་སུ་སྣང་བས་སུ་བབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གཞན་ལ་བཀག་པ་རྣམས་སུ་རུང་བའི་དཔེ་དང་ཤེས་བྱེད་

རྣམས་གསུངས་ཤིང་། རྟོག་གེ་བ་རྣམས་ཕྱི་ཆོལ་ལ་ཚད་མ་གང་གིས་རྫུ་ལ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་གླུབ་པའི་ཚད་མ་དེས་སྐྱ་ཆོལ་ལ་ཡང་གླུབ་དགོས་པས་ཆོལ་ཕྱི་ཆོལ་གཉིས་ཀ་ལ་གླུབ་

དགོས་པར་འདོད་པ་འགོག་པའང་གསུངས་ཏེ།

དེ་ཉིད་ལས། གང་ཞིག་གང་གཉེས་ཀ་ལ་ངེས་པ་བརྗོད་པ་དེ་ནི་སྐྱབ་པའམ་སྡུན་འབྱིན་པ་ཡིན་གྱི། གང་ཡང་རྩང་བ་ལ་གྱུབ་པའམ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་སྐྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་སེམས་པ་དེས་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ་བརྟེན་

@462A ཞེས། །ཤས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་ཇི་སྐད་སྨོས་པའི་ཚུལ་འདི་ཉིད་ཁས་བླང་བར་བྱའོ། །འདི་ལྟར་ལུང་གིས་གཅོད་པ་ནི་གཉེས་ཀ་ལ་གྱུབ་པའི་ལུང་ཁོ་ནའི་སྐོར་ནས་མ་ཡིན་ཏེ། ངོ་ན་ཅི་ཞེ་ན་རང་ལ་གྱུབ་པའི་སྐོར་

ནས་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །རང་གི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་རང་ལ་གྱུབ་པ་ཉིད་བརྗོད་བ་ཡིན་གྱི། གཉེས་ཀ་ལ་གྱུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྟོག་གེའི་མཚན་ཉིད་བརྗོད་པ་ནི་དགོས་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་

རྣམས་ཀྱིས་རང་ལ་ཇི་ལྟར་བྱས་པའི་འཐད་པས་དེ་ཁོ་ན་མ་ཤེས་པའི་གདུལ་བྱའི་སྐྱེ་བོ་ལ་ཕན་བཏགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་སྟར་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་ཚད་མས་རྟོལ་

བ་གཉིས་ཀ་ལ་བྱུང་པའི་རྒྱས་ཀྱིས་བསླུབ་བྱ་

བསླུབ་པ་ལ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་དང་། དེས་མི་འབྱུབ་པར་ཕྱི་རྟོལ་གཞན་ལ་བྱགས་པའི་ཚུལ་གསུམ་གྱིས་བསླུབ་བྱ་འབྱུབ་པ་ལ་ཐལ་འགྱུར་བར་འཛོག་པ་འདི་ནི་སློབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་ཡིན་ནོ། གཉིས་པ་དེ་གཉིས་སུའི་

རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ལྟ་བ་རྒྱུད་ལ་བསྒྲིད་པ་ནི། དེ་ལྟར་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་དབུ་མ་པ་ཆེན་པོ་དེ་དག་ལ་ཐལ་རང་གི་ལུགས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད་ན། དེ་དག་གང་གི་

རྗེས་སུ་འབྲང་སྙམ་ན། འདིར་ནི་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་

ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ཡང་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་འགོག་པ་དང་། དེ་བཀག་པ་ལ་འཁོར་འདས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་

ལེགས་པར་རྩད་བ་ཞིག་དགོས་པས་ཚུལ་དེ་གཉིས་ལ་ངེས་པ་

@462B རྣེད་པར་བྱའོ། །དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཁས་ལེན་ན་ཡིན་ཚུལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པའི་བརྟག་པ་འཇུག་པར་སློབ་དཔོན་འདི་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་ལས་

མང་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་

རྣམས་དང་ཤིན་ཏུ་འགྲིག་པར་མཐོང་བས་ལུགས་དེ་ཁས་ལེན་ལ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་སྟར་བཤད་པ་ལྟར་དེས་པར་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ཕྱོགས་ཁས་བླང་དགོས་པར་སྣང་དོ། །གསུམ་པ་བྱེད་པ་དེ་ལ་བཅེན་ནས་ལྟ་བ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་

གསུམ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། ལྟ་བ་དེ་དག་གོམས་པས་སྒྲིབ་པ་སྤོང་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། བདག་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་དངོས།

དེས་བདག་གི་བ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པར་འགྱུབ་པར་བསྟན་པ། རིགས་པ་དེ་རྣམས་གཞན་ལའང་སྦྱར་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དཔེ་དགོད་པ་དང་། དོན་ལ་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། འཇུག་འགྲོལ་དུ་མདོ་དྲངས་པ་ལས། བདག་ཅེས་བྱ་

བ་བདུད་ཀྱི་སེམས། །ཁྱོད་ནི་ལྟ་བར་གྱུར་པ་ཡིན། །འདུ་བྱེད་ཕུང་པོ་འདི་སྟོང་སྟེ། །འདི་ལ་སེམས་ཅན་ཡོད་མ་ཡིན། །ཇི་ལྟར་ཡན་ལག་ཚོགས་རྣམས་ལ། །བཅེན་ནས་ཤིང་རྟར་བརྗོད་

པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཕུང་པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས། །ཀུན་རྫོབ་

སེམས་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་རང་གི་ཡན་ལག་འཚོར་ལོ་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟར་འདོགས་པ་དཔེར་མཛོད་ནས། ཕུང་པོ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་བདག་གམ་སེམས་ཅན་ གདགས་པར་གསུངས་པས་ཐོག་མར་ཤིང་རྟའི་དཔེ་བཤད་པར་

@463A ཞེས། །བྱའོ། ། འདི་ལ་བཞི། ཤིང་རྟ་རང་བཞིན་མེད་པའི་བཏགས་ཡོད་དུ་བསྟན་པ། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ། མིང་གི་ཁྱད་པར་གྱི་སྐོན་ནས་གྲུབ་པའི་ཚུལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྨྲས་དུ་ ལྟ་བ་རྣེད་པའི་ཕན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

འཇུག་པ་ལས། ཤིང་རྟ་རང་ཡང་ལག་ལས་གཞན་འདོད་མིན། །གཞན་མིན་མ་ཡིན་དེ་སྤྲན་ཡང་མིན་ཞིང་། །ཡན་ལག་ལ་མིན་ཡན་ལག་དག་དེར་མིན། །འདུས་པ་ཙམ་མིན་དབྱིབས་ མིན་ཇི་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཤིང་རྟ་རང་གི་ཡན་

ལག་ལས་གཅིག་དང་ཐ་དད་སོགས་བདུན་དུ་མིད་པས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། བདག་དང་ཕུང་པོ་གཉིས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་སོ། །འདིར་ཤིང་རྟ་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་

པའི་རང་བཞིན་ཡོད་ན་གདོན་མི་ཟ་བར་གཅིག་དང་

ཐ་དད་སོགས་རྣམ་པ་བདུན་གང་རུང་དུ་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་འགྲུབ་དགོས་པ་ལས། བདུན་པོ་དེ་དག་གང་དུ་ཡང་དེས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་མེད་དོ། །དེ་ལ་ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་ནི་སྤོག་ཤིང་དང་འབོར་ལོ་དང་གཟེར་

བུ་ལ་སོགས་པའོ། །ཤིང་རྟ་ནི་ཡན་ལག་དེ་དག་དང་རང་བཞིན་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་ཡིན་ན་ཡན་ལག་དེ་རྣམས་དུ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་ཤིང་རྟ་ཡང་དུ་མར་འགྱུར་བ་དང་། ཤིང་རྟ་གཅིག་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་

བ་དང་། བྱེད་པ་པོ་དང་བྱ་བའི་ལས་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡོད་དོ། །རང་གི་ཡན་ལག་རྣམས་དང་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་སོ་སོ་བཞང་མིན་ཏེ། ཡིན་ན་བྱམ་པ་དང་སྨན་བུ་བཞིན་དུ་ཡན་གར་བར་སོ་སོར་དམིགས་པར་འགྱུར་བ་ལས་མ་དམིགས་

@463B པའི་ཕྱིར་དང་གདགས་པའི་རྒྱུ་མེད་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་ནི་འཐར་གཞོང་ལ་ཞོ་གནས་པ་ལྟར། རང་གི་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་དུ་མེད་ལ།

རེ་ལྡེ་ལ་ལྷས་བྱིན་གནས་པ་ལྟར་ཡན་ལག་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་

མེད་དེ། དེ་གཉིས་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོར་བར་ཡོད་ན་འགྲུབ་པ་ལས་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་ཕན་ཚུན་ཡོད་པ་ཙམ་མི་འགོག་གི །རྟེན་དང་བརྟེན་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པའོ། །དེའང་བརྗོད་གཉིས་གསུངས་པ་དེ་

ཡང་ཕ་རོལ་པོ་ལ་དེ་དག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་རྟེན་བརྟེན་པར་གྲུབ་པའི་གཞན་གྱིས་འགོད་པ་སྟེ། འདི་འདྲ་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྔོན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། འདི་ལྟར་ལྷས་བྱིན་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་བ་ལང་

དག་དང་ལྡན་པ་བཞིན་དུ། ཤིང་རྟ་ཡང་རང་གི་ཡན་ལག་དང་ལྡན་པར་འདོད་ན་ནི་བ་ལང་དང་ལྷས་བྱིན་སོ་སོར་འཛིན་པ་དེ་ཇི་འདྲ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཤིང་རྟ་ཡང་རང་གི་ཡན་ལག་ལས་སོ་སོར་བར་འཛིན་དགོས་པ་ལས་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ལྡན་པ་མེད་དོ། །

ལྷས་བྱིན་རྟ་བ་དང་ལྡན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཤིང་རྟ་ཡན་ལག་དང་ལྡན་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། རང་བཞིན་ཐ་དད་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་ན་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་ལྡན་ཚུལ་དེ་ནི་རང་བཞིན་

གཅིག་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྟར་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཡང་ལྷས་བྱིན་

རྣ་བ་དང་ལྡན་པ་ཙམ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་མི་འགོག་པ་ལྟར། ཤིང་རྟ་ལ་ཡང་ཡིན་པས། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པའི་ལྡན་པ་འགོག་གོ ། །ཕྱོགས་ལྷག་མ་གཉིས་ནི། གལ་ཏེ་ཆོགས་ཙམ་ཤིང་རྟར་འཇུར་ན་ནི། །སིལ་བུར་གནས་ལ་ཤིང་རྟ་འདིར་ཡོད་འཇུར། །གང་ཕྱིར་

@464A ྱྱ། །ཡན་ལག་ཅན་མིད་ཡན་ལག་དག །མིད་པས་དབྱིས་ཙམ་ཤིང་རྟར་རིགས་པའང་མིན། །ཞེས་པ་ལྟར། ཡན་ལག་ཆོགས་པ་ཙམ་དང་ཡན་ལག་གི་དབྱིས་ཁྱད་པར་ཤིང་རྟར་འཛོག་པ་གཉིས་སོ། །

དེ་ལ་ཤིང་རྟ་ནི་རང་གི་ཡན་ལག་ཆོགས་པ་ཙམ་དུ་ཡང་མི་འཐད་དོ། །འདི་ལ་གཉིས་ལས། རིགས་པ་དང་འགལ་བ་ནི། ཡན་ལག་འཛོར་ལོ་ལ་སོགས་པ་ཕྱལ་ནས་སིལ་བུར་གནས་པ་རྣམས་མ་ཚང་བ་མིད་པར་ཆོགས་པ་ནའང་ཤིང་

རྟ་ཡོད་པར་འཇུར་ཏེ། ཡན་ལག་ཆོགས་པ་ཙམ་ཤིང་རྟ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁས་བླངས་དང་འགལ་བ་ནི། འདིར་རང་སྟེ་དངོས་པོར་སྣ་བ་དག་ཡན་ལག་ཅན་ནི་མིད་ཀྱི། ཡན་ལག་འདུས་པ་

ཙམ་ཞིག་འདོད་པས་དེ་ལྟར་ན་ཡན་ལག་ཀྱང་

མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡན་ལག་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཡན་ལག་འདུས་པ་ཡང་མེད་པས་ཡན་ལག་གི་ཚོགས་བ་ཤིང་རྟར་མི་འགྱུར་རོ། །ཤིང་རྟ་རང་གི་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ཙམ་ཡིན་པ་འགོག་པ་ལ་སྟོབ་དཔོན་འདིའི་

བཞེད་པས་ཁྱད་པར་སྣང་མི་དགོས་ཏེ། ཚོགས་པ་ཤིང་རྟའི་གདགས་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕུང་པོ་ཚོགས་པ་བདག་གི་གདགས་གཞི་ཡིན་པས་བདག་ཀྱ་མི་རྟག་པར་གསུངས་པས་སོ། །གལ་ཏེ་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ཙམ་ཤིང་རྟར་མི་འདོད་

ཀྱི། ཡན་ལག་དེ་རྣམས་བསྡིགས་པའི་དུས་ཀྱི་དབྱིབས་ཁྱད་པར་བ་དེ་ཤིང་རྟར་འཛོག་གོ་སྟམ་ན། འདི་ལ་སྟར་བཤད་པ་ལྟར་ཡན་ལག་ཅན་མེད་པར་འདོད་པས་ཡན་ལག་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་གི་དབྱིབས་

@464B ཙམ་ཤིང་རྟར་འཛོག་པ་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་པའི་སྐྱོན་ནི་ཁས་བླངས་དང་འགལ་བའོ། །འང་གི་སྐྲ་ནི་ཚོགས་པ་ཙམ་ཤིང་རྟར་མི་རྟུང་བར་མ་ཟད་ཅེས་པའོ། །གཞན་ཡང་དེ་འདྲ་

བའི་དབྱིབས་ཤིང་རྟར་འདོད་ན་ཡན་ལག་སོ་

སོ་བའི་དབྱིབས་ཡིན་ནམ། ཡན་ལག་ཆོགས་པའི་དབྱིབས་ཤིང་རྟར་འདོད། དང་པོ་ལྟར་ན་སྟར་མ་བསྒྲིགས་པའི་དུས་ཀྱི་དབྱིབས་དང་ཁྱད་མེད་པའི་དབྱིབས་ཡིན་ནམ། སྟར་ཀྱི་དབྱིབས་དང་མི་འདྲ་བའི་དབྱིབས་གཞན་ཞིག

ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ཁྱོད་དབྱིབས་ཡན་ལག་རེ་རེ་སྟར་ཡོད་གྱུར། །ཇི་ལྟར་ཤིང་རྟར་གཏོགས་ལའང་དེ་བཞིན་ན། །བྱེ་བར་གྱུར་པ་དེ་དག་ལ་ཇི་ལྟར། །དེ་ལྟར་ཡང་ནི་ཤིང་རྟ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྐྱོན་སྟོན་ནོ། །དེ་ཡང་སྟར་

མ་བསྒྲིགས་པ་དང་ཕྱིས་བསྒྲིགས་པའི་དུས་ཀྱི་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པའི་དབྱིབས་ལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་མེད་པས། ཐུལ་བའི་ཚེ་ཤིང་རྟ་མེད་པ་ལྟར་བསྒྲིགས་པའི་ཚེ་ཡང་ཤིང་རྟ་མེད་པར་འགྱུར་བའོ། །གལ་ཏེ་སྟར་མ་བསྒྲིགས་པའི་དུས་

ཀྱི་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་ལས། ཕྱིས་བསྒྲིགས་པའི་ཚེ་ཡན་ལག་སྟ་མ་དེ་དག་གི་དབྱིབས་དང་མི་འདྲ་བ་གཞན་ཞིག་འབྱུང་བ་ལ་ཤིང་རྟར་འཇོག་ན་ནི། ད་ལྟ་གལ་ཏེ་ཤིང་རྟ་ཉིད་དུས་

འདིར། །འཕང་ལོ་སོགས་ལ་དབྱིབས་ཐ་དད་ཡོད་ན། །

འདི་བརྒྱང་བྱུང་ན་དེ་ཡང་ཡོད་མིན་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་དབྱིབས་ཙམ་ཞིང་རྟར་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྐྱོན་ཡོད་དེ། སྔ་ཕྱིའི་འཕང་ལོ་དང་སྲོག་ཤིང་སོགས་ལ་དབྱིབས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་གཞན་ཞིག་ཡོད་ན་དེ་དམིགས་དགོས་

@465A ཞེ། །པ་ལས་ཇི་ལྟར་བལྟས་ཀྱང་དེ་འདྲ་བ་དམིགས་པ་མེད་པས་དབྱིབས་སྔ་མ་དང་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིས་ཀྱི་དབྱིབས་ཤིང་རྟར་མི་རིགས་སོ། །གལ་ཏེ་ཡན་ལག་སོ་སོ་བའི་དབྱིབས་སོ་སོ་བ་ཤིང་རྟར་མི་འདོད་ཀྱི།

ཡན་ལག་ཆོགས་པའི་དབྱིབས་ཀྱི་སྤྱི་ལ་ཤིང་རྟར་འཛིག་གོ་སྣམ་ན། གང་ཕྱིར་ཁྲོད་ཀྱི་ཚོགས་པ་ཅང་མེད་པས། །དབྱིབས་དེ་ཡན་ལག་ཆོགས་ཀྱི་མ་ཡིན་ན། །གང་ཞིག་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་དེ་བརྟེན་ནས། །འདིར་ནི་དབྱིབས་སུ་ལྟ་ཞིག་ཇི་

ལྟར་འབྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྐྱོན་ཡོད་དོ། །འདི་ལྟར་ཆོགས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་དབྱིབས་ཤིང་རྟར་མི་རིགས་ཏེ། ཆོགས་པ་རྫས་སུ་མ་གྲུབ་པས་ཆོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དབྱིབས་སུ་

འདོགས་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བཏགས་ཡོད་

ཐམས་ཅད་འདོགས་པའི་གཞི་རྟེན་ཚུར་ལོངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡན་ལག་ཆོགས་པ་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་བའི་རང་བཞིན་ནམ་རྫས་སུ་མེད་པ་ནི་རང་བཞིན་ཡོད་ན་ཆོགས་པ་ཅན་ཡན་ལག་རྟེན་དང་རང་བཞིན་གཅིག་ཐ་དད་

གང་རུང་ལས་མི་འདའ་ལ། དེ་དག་གང་འདོད་ནའང་སྟར་ཤིང་རྟ་ལ་བཞད་པ་བཞིན་དུ་དགག་པར་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཏགས་ཡོད་ཀྱི་གདགས་གཞི་ལ་རྫས་ཡོད་མི་འདོད་པའི་རང་ལུགས་ལ་ཡང་ཡན་ལག་ཆོགས་པའི་དབྱིས་ཤིང་

རྟའི་གདགས་གཞི་ཡིན་ལ། ཤིང་རྟ་ནི་དེ་ལ་བཏགས་པའི་བཏགས་ཚོས་ཡིན་པས་དེ་ཙམ་ཤིང་རྟར་མི་འདོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཆོགས་པའི་དབྱིས་ཤིང་རྟ་ཡིན་པ་འགོག་པའི་དགག་བྱ་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་སྣར་མི་དགོས་སོ། །གལ་ཏེ་བདེན་པ་

@465B མེད་པའི་ཆོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་མེད་ཀྱི་དབྱིས་སུ་འདོགས་པ་མི་འཐད་པ་མེད་པར་འདོད་ན། འོ་ན་མ་རིག་པ་དང་ས་བོན་ལ་སོགས་པ་མི་བདེན་པའི་ཐུན་ལ་བརྟེན་ནས་འདུ་

བྱེད་དང་སྐྱུ་ཀུ་ལ་སོགས་པ་འབྲས་བུ་བདེན་པར་མེད་པ་

ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ལ་མི་འཐད་པ་མེད་པར་འདོད་དགོས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་འདི་ནི་ཉར་འདོད་དེ་ལྟར། །མི་བདེན་པ་ཡི་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་བྱས་ནས། །འབྲས་བུའི་རྣམ་པ་མི་བདེན་རང་བཞིན་ཅན། །ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནི་སྐྱེ་བར་ཤེས་པར་བྱིས། །ཞེས་

གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཤིང་རྟའི་དཔེ་འདིས་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་འདུས་པ་ཙམ་ལ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པར་འཛིག་པ་ཡང་བསལ་བ་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་རྫས་སུ་གྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་

འདོགས་པ་དང་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རྫས་སུ་གྲུབ་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དབྱིབས་ཁུད་པར་བ་ལ་འདོད་པ་ཡང་བཀག་སྟེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པས་དེ་དག་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་

རྫས་སུ་གྲུབ་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཇུག་པ་ལས། འདིས་ནི་གཟུགས་སོགས་དེ་ལྟར་གནས་རྣམས་ལ། །བྱམ་བློ་ཞེས་བྱའང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཉིད། །སྐྱེ་བ་མེད་པས་

གཟུགས་སོགས་ཀྱང་ཡོད་མིན། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ཡང་དེ་

དག་དབྱིབས་མི་རིགས། །ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་ཤིང་རྟ་ལྗར་བྱམ་པ་རང་གི་ཡན་ལག་འདྲས་པའི་དབྱིབས་མ་ཡིན་ན། ལྟོ་ལྗིར་བ་ལ་སོགས་པ་དེའི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་གི་དབྱིབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟམ་ན། གང་གི་ལྟོ་བ་ལྗིར་

@466A ཞེས། །བ་དང་མཐྱིན་པ་རིང་བ་སོགས་དེ་ནི་བྱམ་པ་ཡིན་པར་འདོད་ཀྱི། ལྟོ་བ་ལྗིར་བ་སོགས་ཀྱི་དབྱིབས་བྱམ་པར་མི་འདོད་དེ། གཞན་དུ་ན་ལྟོ་བ་དང་མཐྱིན་པར་ཡང་འདོད་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་རྩོད་པ་སྟེང་

བ་ནི། འདིར་དངོས་སྟེ་བ་དག་ན་རེ། རང་བཞིན་ཡོད་མེད་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་དུ་རྟམ་པ་བདུན་གྱི་སྟོ་ནས་ཤིང་རྟ་ཞེས་མ་རྟོག་ཅིང་རྟ་མེད་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་འཇིག་རྟེན་ན་ཤིང་རྟའི་ཐ་སྙད་

འདོགས་པ་རྟམས་བྱང་མེད་པར་འགྱུར་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཤིང་རྟ་འོན་ཅིག །ཞེས་ཤིག །ཅོས་ཤིག །ཅེས་བྱ་བ་སོགས་མཐོང་བ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཤིང་རྟ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཡོད་

པ་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། འདིའི་ལན་དུ་འཇུག་འགྲེལ་

ལས་སྐྱོན་དེ་དངོས་པོར་སྣྲ་བ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་དང་། རང་ལ་མེད་པའི་ཚུལ་གཉིས་གསུངས་ཏེ། དང་པོ་ནི། ཤིང་ཏ་འོན་ཅེག །ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་རྣམས་ཁྲིད་ལྟར་ན་མེད་པར་འགྱུར་དགོས་ཏེ། ཁྲིད་ཀྱིས་དངོས་

པོ་ཡོད་པར་འཛིག་པ་རྣམས་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་ཚོལ་བའི་རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་ནས་འཛིག་པར་བྱེད་ལ། རིགས་པ་དེས་བཙལ་བ་ན་བདུན་པོ་དེ་གང་�yང་ཤིང་ཏ་མི་རྟེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དངོས་པོ་འགྱུབ་པའི་ཐབས་གཞན་ཡང་ཁས་མ་

བླང་པའི་ཕྱིར་ན་ཤིང་ཏ་མེད་པར་འགྱུར་བས་སོ། །རང་བཞིན་ཡོད་མེད་ཚོལ་བའི་རིགས་པས་བཙལ་བའི་ཚེ། དེས་ཤིང་ཏ་མ་རྟེད་པ་ན་ཤིང་ཏ་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དངོས་པོར་སྣྲ་བའི་རྟོད་པ་འདི་ནི་ད་ལྟ་དབུ་མའི་དོན་སྣྲ་བར་འདོད་

@466B པ་རྣམས་དབུ་མ་པའི་ལུགས་སུ་འདོད་པར་སྣང་ངོ། །དེས་ན་འདི་ལྟར་འདོད་པ་རྣམས་ལ་གདོན་མི་ཟ་བར་ཐ་སྙད་པའི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་བྱར་མེད་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་རོ། །རང་

ལ་ཉེས་པ་མེད་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ནི་དེ་ཉིད་དུ་འམ་འཇིག

རྟེན་དུ། །རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་འགྲུབ་འགྱུར་མིན་མོད་ཀྱི། །རྣམ་དཔྱོད་མེད་པར་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་འདི། །རང་གི་ཡན་ལག་བརྟེན་ནས་འདོགས་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་འདིས་བསྟན་པར་བཞེད་དོ། །དེའི་དོན་ནི་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་ཚོལ་བའི་རིགས་

པས་བཙལ་བ་ན། ཤིང་རྟ་དེ་རྣམ་པ་བདུན་པོ་དེ་གང་དུ་ཡང་མི་རྙེད་པ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་ཡིན་པས་དེ་བདུན་དུ་རིགས་པ་དེས་མ་རྙེད་པས་ཤིང་རྟ་ཞེས་ལེན་པ་ནི་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་དཔྱོད་པའི་

རིགས་པས་འགྲུབ་པ་མིན་གྱི། རིགས་པའི་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་དེ་དོར་ནས་འཇིག་རྟེན་པ་སྟེ་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་རང་དགའ་བ་གཅོད་མེད་ཙམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དེའི་འཇོག་ཚུལ་

ནི་རང་གི་ཡན་ལག་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་

པའི་བཏགས་ཡོད་དུ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྣལ་འབྱོར་པས་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ན་རིགས་པ་དེས་ཤིང་རྟ་མ་རྙེད་པས་ཤིང་རྟ་ཞེས་བྱ་དེའི་

ཡན་ལག་རྣམས་ལ་ནི་རང་བཞིན་ཡོད་དོ་སྟམ་ན།

སྟམ་བྱ་ཆོག་པའི་ཐལ་བ་ལ་སྟལ་མཚོལ་བ་ཁྱོད་ནི་བཞད་གད་དུ་བྱ་བ་ཞིག་སྟེ། ཤིང་རྟ་ཡོད་ཀྱིད་མིན་ན་དེ་ཡི་ཚེ། །ཡན་ལག་ཅན་མེད་དེའི་ཡན་ལག་ཀྱང་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཡན་ལག་ཅན་མེད་ན་ཡན་ལག་ཀྱང་མེད་པའི་

@467A ཞེས། །ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། ཤིང་རྟ་ཞིག་པ་ན་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་ཆོགས་པ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟམ་ན་དེ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། སྔར་ཤིང་རྟ་མཐོང་བ་ཁོ་ནས་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་དེ་

དག་ཤིང་རྟའི་ཡིན་ནོ་སྟམ་དུ་འཛིན་གྱི། གཞན་གྱིས་ནི་མི་འཛིན་ཏོ། །ཤིང་རྟ་ཞིག་པ་དེའི་ཚེ་ནི་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཤིང་རྟ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པས་ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་མིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡན་ལག་ཅན་ཤིང་རྟ་མེད་ཀྱང་ཤིང་རྟའི་ཡན་

ལག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཚེ་ཤིང་རྟའི་སྒྲ་ནས་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་གཉིས་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་། འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རང་གི་ཚ་ཤས་རྣམས་ལ་བལྟོས་ནས་ཡན་ལག་

ཅན་ཡིན་ལ། ཆ་ཤས་དེ་རྣམས་དེའི་ཡན་ལག

ཡིན་པས་ཡན་ལག་ཅན་མེད་པའི་ཡན་ལག་འཛོག་པར་མི་རུས་སོ། །གཞན་ཡང་ཡན་ལག་ཅན་མེད་ན་ཡན་ལག་མེད་པའི་དོན་འདི་ནི། ཤིང་རྟ་ཆོག་ན་ཡན་ལག་མེད་དཔེ་བཞིན། །ཟླ་མེས་ཡན་ལག་ཅན་བསྟེགས་ཡན་ལག་གོ།།

ཞེས་གསུངས་པའི་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་མིང་གི་ཁྱད་པར་གྱི་སྒོ་ནས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ནི། འཇུག་འཕྲལ་ལས། ཕྱོགས་འདིས་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་སྒོ་ནས་ཤིང་རྟའི་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་ཆེས་གསལ་བར་གྱུར

པ་འབའ་ཞིག་ཀུ་མ་ཟད་ཀྱི། འདིའི་མིང་གི་ཁྱད་པར་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་མེད་པར་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་སྒོ་ནས་ཁས་བླང་བར་བྱའོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་ཉིད་ཡན་ལག་ཅན་ཏེ་ཆ་ཤས་ཅན། །ཤིང་རྟ་དེ་ཉིད་བྱིད་

@467B པོ་ཞེས་འགྲོར་བསྟན། །སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་ལེན་པོ་ཉིད་དུ་གྱུར། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་ཤིང་རྟ་ནི་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་ཡན་ལག་དང་ཆ་ཤས་ལ་ལྷོས་ནས་ཡན་ལག

ཅན་དང་ཆ་ཤས་ཅན་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དོན་དུ་གྱུར་བོ། །དེ་

བཞིན་དུ་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་བྱ་བ་ལ་ལྷོས་ནས་བྱེད་པ་པོ་དང་། ཉེ་བར་ལེན་པ་ལ་ལྷོས་ནས་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོའི་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱང་གདགས་པར་བྱའོ། །རང་སྡེ་འགའ་ཞིག་ཡན་ལག་དང་ཆ་ཤས་འདུས་པ་ཙམ་ཡོད་

ཀྱི། དེ་དག་ལས་ཐ་དད་པར་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཡན་ལག་ཅན་དང་ཆ་ཤས་ཅན་མེད་པར་སྣང་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལས་འབའ་ཞིག་ཡོད་ཀྱི། བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་དང་། ཉེ་བར་ལེན་པ་ལས་ཐ་དད་པར་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་

ལེན་པ་ཡོད་ཀྱི། ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་མེད་དོ་ཞེས་སྣ་བ་དེ་དག་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཀུན་རྫོབ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྣ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཡན་ལག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་དགོངས་ནས་འཕྲུག་པར། འཇིག་རྟེན་

བྱགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་མ་བརྟག་ཅིག །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་དོན་དམ་པར་ནི་ཡན་ལག་ཅན་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་ལྟར་ཡན་ལག་ལ་སོགས་པ་ཡང་མེད་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ནི་ཡན་ལག་

ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་ལྟར་ཡན་ལཁ་ཅན་ལ་སོགས་པ་

ཡང་ཡོད་པར་སྣྭ་བ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་ལས་མ་ཉམས་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟ་བ་སྐྱུར་དུ་རྟེད་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། འཇུག་འགྲེལ་ལས། གང་གི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་འདི་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ན་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་

@468A ཞེས། །ཞིང་མ་བརྟགས་པར་བྱགས་པས་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། རྣལ་འབྱོར་པས་རིམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་འདི་ལ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་ན་ཆེས་སྐྱར་བ་ཁོ་ནར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་གཏིང་དཔོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། རྣམ་བདུན་གྱིས་

མེད་དགོང་དེ་ཇི་ལྟ་བུར། །ཡོད་ཅེས་རྣལ་འབྱོར་པས་འདིའི་ཡོད་མི་རྟེད། །དེས་དེ་ཉིད་ལའང་བདེ་བླག་འཇུག་འགྱུར་བས། །འདིར་དེའི་གྲུབ་པ་དེ་བཞིན་འདོད་པར་བྱ། །ཞེས་ཤིང་རྟའི་དཔྱད་པ་དེ་འབྲ་བར་དེས་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་གྱི་

གཏིང་སྐྱར་དུ་དཔོགས་པར་གསུངས་པས་འདི་ནི་ཤེན་ཏུ་གནད་ཆེ་བར་སྣང་ངོ། །འདི་ལྟར་ཡིན་ཚུལ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་གལ་ཏེ་ཤིང་རྟ་ཞེས་བྱ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་

ཞིག་ཡོད་ན་ནི་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་གཅིག་དང་ཐ་

དད་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་བདུན་པོ་དེའི་སྟོར་ནས་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་ཚོལ་བའི་རིགས་པས་བཙལ་བ་ན། བདུན་པོ་དེ་དག་གང་རུང་ཞིག་ཏུ་རྟེད་པར་འགྱུར་ན་དེ་དག་གང་དུ་ཡང་མི་རྟེད་དོ། །དེ་ལྟར་མ་རྟེད་ཀྱང་ཤིང་རྟའི་ཐ་སྙད་བསྟོན་མི་ནུས་

པར་སྣང་བ་ན། ཤིང་རྟ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་རིག་པའི་ལིང་ཐོག་གིས་བློའི་མིག་ཉམས་པར་བྱས་པ་དག་ཁོ་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་སྨོས་དུ་དེས་པ་སྐྱེ་བར་

འགྱུར་ཞིང་། རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་བདེ་

བླག་ཏུ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་དེ་ཉིད་ལའང་ཞེས་པའི་འང་གི་སྒྲས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཉམས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་བར་སྟོན་པའོ། །ཤིང་རྟ་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་པ་འགོག་པའི་མཐའ་གཅོད་

ལུགས་ནི་རྣམ་པ་བདུན་དུ་བརྟག་པ་བྱེད་པ་འདི་རྣམ་པ་

@468B གསལ་ཞིང་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཡང་ཆེས་གསལ་བས་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟ་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་པར་སྣ་བ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་ཤིང་རྟ་ལ་བརྩམས་ནས་སྟར་བཤད་པ་ལྟ་

བྱའི་རྣམ་གཞག་བྱས་པ་འདི་ལ་ཡོན་ཏན་གསུམ་ཡོད་དེ།

ཆོས་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་སྤྲོ་འདོགས་པའི་རྟག་ལྟ་དགག་སྒྲ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་མི་འཐད་སྐམ་པའི་ཚད་ལྟ་དགག་སྒྲ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཡོན་ཏན་དེ་གཉིས་དཔྱོད་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱས་པས་འགྲུབ་པའི་

རྣལ་འབྱོར་པས་ཉེ་བར་བརྟག་པའི་རིམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཅིག་ཐ་དད་ཙམ་འགོག་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་འགོག་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་བསྟན་ན་རྟོགས་པར་དཀའ་ལ། ཤ་ཟང་མངས་ན་ཆོགས་སུ་འགྱུར་བས་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་དཔྱོད་པ་ནི་ཤིན་

ཏུ་འཚམ་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། དང་པོར་འགོག་པའི་དུས་ན་དགག་བྱ་ལ་ཁྱད་པར་སྤྱིར་ཀ་བཀག་པས། དེའི་སྒོ་ནས་རང་བཞིན་ཡོད་པ་ཁེགས་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་བྱེད་ཡོད་པ་ལ་མི་གནོད་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཁྱབ་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་

གྲུབ་ན་ཁྱབ་བྱེད་གཅིག་ཐ་དད་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་བདུན་ལས་མི་འདའ་བའི་ངེས་པ་དྲངས་ནས་དེ་ནས་དེ་དག་རེ་རེ་ལ་གནོད་བྱེད་བསྟན་པ་ན། བདུན་པོ་དེ་དག་གང་ལ་ཡང་གནོད་པ་

འབབ་པར་མཐོང་བ་ན། ཁྱབ་བྱེད་ཁེགས་པས་ཁྱབ་

བྱ་ཡང་ཁེགས་པ་ཐོག་མར་བྱས་ནས་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་ཐག་ཆོད་ཀྱི་རེས་པ་མང་དུ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་དེ་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་ཤེར་རྟའི་ཐ་སྙད་བསྟོན་མི་ནུས་པར་མཐོང་བ་ན། ཞེ་མའོ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲུ་མ་མ་ཁན་གྱིས་བྱས་

@469A ཞེས། །པའི་ཤེར་རྟ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲུ་མ་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡ་མཚན་ཏེ། འདི་ལྟར་རང་རང་གི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་འཚོལ་བར་འབྱུང་ལ། རང་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡང་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་སྟམ་དུ་

རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དོན་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ལ་ངེས་པ་རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རང་གི་རྒྱུ་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་རྣམ་པ་ལྟར་དཔྱད་པ་ན་ཡོད་པ་མ་

ཡིན་མོད། དེ་ལྟ་ན་ཡང་བརྟེན་ནས་བཏགས་པས་སྟང་སྟེ་དང་ཆུ་དང་འོ་མ་འཇོན་པ་དང་འཆུ་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་ལ་རྩང་བར་འགྱུར་བ་འདི་ཅི་ཟོ་མི་མཚར་བ་ཞིག་གམ། ཞེས་དང་། གང་

ཞིག་རང་བཞིན་མེད་ལ་དམིགས་པ་ཡང་ཡིན་

པ་དེ་ནི་མཐལ་མེའི་འཁོར་ལོ་ལྟར་རང་བཞིན་བྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་དོན་ལ་སྟན་བ་ལ་གཉིས། རང་བཞིན་མེད་པའི་ཚུལ་དོན་ལ་སྟན་བ་དང་། མིང་གི་ཁྱད་པར་བྱི་སྐོ་ནས་གྲུབ་ཚུལ་དོན་ལ་སྟན་བའོ། །

དང་པོ་ལ་བཞི། བདག་ཕུང་པོ་དང་གཅིག་པའི་ཕྱོགས་དགག་པ་དང་། བདག་ཕུང་པོ་དང་ཐ་དད་པའི་ཕྱོགས་དགག་པ་དང་། དེས་ཕྱོགས་ལྔག་མ་རྣམས་ཀྱང་ཁེགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་སྟུ་མ་ལྟ་བུར་འཆར་བའི་ཚུལ་

ལོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིར་ཆོས་དེ་བཟློག་ཅ་ཙོག་ལོངས་སུ་བཅད་པ་ན་བཟློག་ཡིན་པ་རྣམ་པར་གཅོད་ལ། བཟློག་དུ་ཡོངས་སུ་བཅད་ན་ཡང་བཟློག་རྣམ་པར་གཅོད་པར་འཛིག་རྟེན་ན་མཐོང་ངོ། །དེས་སྤྱིར་གཅིག་དང་ཐ་དད་དམ། གཅིག་དང་དུ་

@469B མ་ལ་ཕུང་གསུམ་སེལ་བ་ཡིན་ཏེ། བཟློག་བཟློག་ཏུ་གཅིག་དང་དུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱིར་གཅིག་དང་གཅིག་མིན་གཉིས་སུ་ཁ་ཆོས་ཆོད་པ་ན་བྱེ་བྲག་ཏུ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་

པའི་གཅིག་དང་ཐ་དད་ལ་ཡང་ཁ་ཆོག་ཆོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་

ན་བདག་གམ་གང་ཟག་ལ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་ན་གཅིག་དང་ཐ་དད་ལས་མི་འདའ་བས། ཅི་བདག་འདི་ཕུང་པོ་དང་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་གཅིག་ཡིན་ནམ། ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་ཡིན་སྟམ་དུ་དཔྱད་པར་

བྱའོ། །དེ་ལ་ཐོག་མར་བདག་དང་ཕུང་པོ་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་ན་གནོད་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་སྟམ་དུ། རྣལ་འབྱོར་པས་གཅིག་པའི་ཕྱོགས་ལ་གནོད་བྱེད་གང་ཡོད་པ་བཙལ་བར་

བྱའོ། །འདི་ལ་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྟུངས་ཀྱིས་

གནོད་བྱེད་གསུམ་གསུངས་ཏེ། བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་དོན་མེད་པ་དང་བདག་མང་པོར་འགྱུར་བ་དང་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དུ་འགྱུར་བའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་བདག་དང་ཕུང་པོ་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་འདོད་ན་བདག་ཁས་བླངས་པའི་དོན་མེད་དེ། ཕུང་

པོའི་རྣམ་གྲངས་ཙམ་དུ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། རྫ་བ་དང་རི་བོང་ཅན་བཞིན་ནོ། །འདི་ནི་རྩ་ཤེར་ཡང་གསུངས་ཏེ། རབ་བྱེད་ཉེར་བདུན་པ་ལས། ཉེ་བར་ལེན་པ་མ་གཏོགས་

པའི། །བདག་ཡོད་མ་ཡིན་བྱས་པའི་ཚེ། །ཉེ་བར་ལེན་ཏིང་

བདག་ཡིན་ན། །ཁྱོད་ཀྱི་བདག་ནི་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བདག་ཕུང་པོ་རྣམས་དང་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ན་གང་ཟག་གཅིག་ལ་ཡང་ཕུང་པོ་དུ་མ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ བདག་ཀྱང་མང་པོ་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། བདག་གཅིག་ལས་མེད་པ་

@470A ཞེས། །བཞིན་དུ་ཕུང་པོ་རྣམས་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་ཡོད་དེ། འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་བདག་ན་དེ་ཕྱིར་དེ། །མང་བས་བདག་དེ་དག་ཀྱང་མང་པོར་ འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། རབ་བྱེད་བཅོ་བརྒྱད་པ་

ལས།ཅ གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་བདག་ཡིན་ན། །སྐྱེ་དང་འཇིག་པ་ཅན་དུ་འགྱུར། །ཞེས་དང་། རབ་བྱེད་ཉིར་བདུན་པ་ལས། ཉེ་བར་ལེན་ཏིང་བདག་མ་ཡིན། །དེ་འབྱུང་བ་དང་འཇིག་པ་ཡིན། །ཞེས་ གསུངས་ཏེ། ཉེ་བར་ལེན་པ་ནི་འདིར་ཕུང་པོ་ལ་གོ་བར་

བྱའོ།ཅ །དེ་ལྟར་བདག་སྐད་ཅིག་གིས་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་འདོད་ན་སྐྱོན་ཅི་ཡོད་སྙམ་ན། འདི་ལ་འཇུག་པ་རྟ་འབྲེལ་དུ་སྐྱོན་གསུམ་གསུངས་ཏེ། སྐྱེ་བ་དྲན་པ་མི་འཐད་པ་དང་།

ལས་བྱས་པ་ཆུད་ཟོས་པ་དང་། ལས་མ་བྱས་པ་དང་

ཕྱད་པའི་སྐྱོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། བདག་སྐད་ཅིག་གིས་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་ན་བདག་རང་གི་ངོ་བོས་བྱུང་པའི་སྐྱེ་འཇིག་ཡིན་པས་བདག་སྟ་ཕྱི་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོར་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་དེའི་ཚེ་དེའི་དུས་ན་ཆུ་ལ་པོང་ལས་ནུ་

ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་མི་གསུངས་པར་འགྱུར་ཏེ། ང་ལས་ནུའི་བདག་དང་སྟོན་པའི་བདག་གཉིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པའི་སོ་སོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། ལྟས་བྱིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་དེན་པ་ན་ང་མཆོད་སྦྱིན་དུ་གྱུར་ཏོ་སྙམ་

དུ་མི་དེན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་དུ་གྱུབ་ཀྱང་སྟར་སྐྱོང་བའི་དོན་དེ་ཕྱི་མས་དེན་པ་མི་འགལ་ན་ལྟས་བྱིན་གྱིས་སྐྱོང་བ་མཆོད་སྦྱིན་གྱིས་དེན་པ་མི་སྲིད་པ་ལ་མི་འདྲ་བའི་ཆུ་མཚན་བསྟན་དགོས་ན་

@470B དེ་ཡང་རྟེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་ས་སྐྱག་གཉིས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཡང་འདོད་ལ། ཆུ་འབྲས་སུ་ཡང་གཞན་དག་འདོད་པ་ལ་དེ་འདྲ་བ་ལ་ཆུ་འབྲས་རྟུང་

ན་མེ་ལྷེ་ལས་ཀྱང་མུན་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་གཞན་སྐྱེ་འགོག་པའི་

རིགས་པ་དང་འདྲ་སྟེ། ཐ་དད་པ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་དེ་ལྟར་མགོ་སྦོམས་བྱེད་པ་མིན་ནོ། །འོ་ན་སྟོན་པ་དང་ང་ལས་ནུ་གཉིས་མདོ་དེས་གཅིག་ཏུ་སྟོན་ནམ་སྣམ་ན། བཀའ་འདིས་ནི་རྒྱུད་གཞན་འགོག་པ་ཡིན་གྱི། གཅིག་ཏུ་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །

དེས་ན་མདོ་དེ་ལས། དེའི་ཚེ་ན་ཆ་གི་མོ་དེ་གཞན་ཞིག་ཡིན་སྣམ་ན་དེ་ལྟར་མི་བལྟ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་པར་སྤྲོ་བ་དཔོན་རྒྱ་བའི་ཞབས་བཞིད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་མདོ་ལ་འཁྲུལ་བ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སངས་རྒྱས་དང་དེ་རྣམས་ཀྱི་

སྟོན་གྱི་སྐྱེ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་གཅིག་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས་ང་ནི་སྟོན་ཚེ་འདིར་བྱུང་ཅེས་དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་འདྲས་བྱས་ཡིན་ན་སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པས་གཅིག་ཏུ་མི་རྟང་བའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་ཀ་རྟག་པའོ་ཞེས་སྨྲ་བ་

ནི། སྟོན་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའི་ལྟ་བ་ངན་པ་བཞི་བཀའ་སྩལ་བའི་དང་པོ་ཡིན་ལ། དེ་འགོག་པ་ཡང་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་རབ་བྱེད་ཉིར་བདུན་པ་ལས། འདས་པའི་དུས་ན་བྱུང་བྱུར་

ཅེས། །བྱ་བ་དེ་ནི་མི་འཐད་དོ། །སྟོན་ཚོ་རྣམས་སུ་གང་བྱུང་བ། །དེ་

ཉིད་འདི་ན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་འགྲོ་བ་གཅིག་ཀྱང་འགྲོ་བ་དྲུག་གར་འགྱུར་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་རིགས་དྲུག་ཏུ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ལུས་བླངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྔ་ཕྱི་དེ་རྣམས་ཀྱང་རྟག་པའི་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྔ་ཕྱི་དེ་དག

@471A ཞེས། །རང་གི་ངོ་བོས་བླུབ་པའི་སོ་སོ་བར་འདོད་པ་ལ་ཡང་དགག་པ་གསུངས་ཏེ། འདི་ཡང་བདག་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་ན་སྔ་ཕྱི་དེ་རྣམས་ཡང་ན་རང་གི་ངོ་བོས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ལ། དེའི་ཚེ་རྟག་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་རང་

གི་ངོ་བོས་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་ལ། དེའི་ཚེ་ཆད་པར་ལྟ་བར་འགྱུར་བས་མཁས་པས་ནི་བདག་ལ་རང་བཞིན་ཁས་བླང་བར་མི་བྱའོ། །ལས་བྱས་པ་ཆུད་ཟ་བའི་ཉེས་པ་ནི། བདག་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བླུབ་པའི་སྐྱེ་

འཇིག་བྱེད་ན་བདག་སྔ་མས་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བདག་ཕྱི་མས་ལོངས་སྤྱོད་པར་འདོད་ན་ནི་འོག་ཏུ་འགོག་པས་འདིར་ནི་ལས་སྔར་བསགས་པའི་འབྲས་བུ་མྱོང་བ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ།

ལས་བྱེད་པ་པོའི་བདག་འབྲས་བུ་མ་སྐྱོང་བའི་

གོང་དུ་ཞིག་པའི་ཕྱིར་དང་བདག་གཞན་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་སྟ་ཕྱིའི་དངོས་པོ་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གཞན་དུ་གྲུབ་པ་མེད་པས་སྟ་མ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཕྱི་མའི་བདག་མེད་ལ། སྟ་མས་ཀྱང་འབྲས་བུ་མ་སྐྱོང་ན་འབྲས་བུ་སྐྱོང་བ་མེད་

དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུད་གཅིག་ཡིན་པའི་ལན་ཀྱང་འོག་ཏུ་འགོག་པས་ན་ལས་བྱས་པ་ཆུད་ཟོས་པར་འགྱུར་བ་སྟོང་བར་མི་རྟུས་སོ། །ལས་མ་བྱས་པ་དང་ཕྲད་པའི་ཉེས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྟ་མའི་བདག་ཞིག་ཀྱང་བདག་ཕྱི་མས་འབྲས་བུ་ལ་འོངས་སྟོང་

པས་བྱས་པ་ཆུད་ཟོས་པའི་སྐྱོན་མེད་དོ་སྙམ་ན། དེ་ལྟ་ན་ལས་དེའི་འབྲས་བུ་སྐྱོང་བའི་རྒྱུད་གྱུར་པའི་ལས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བསགས་པའི་གང་ཟག་གཞན་གྱིས། གང་ཟག་གཞན་གྱིས་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་འོངས་སྟོང་པར་འགྱུར་ཏེ།

@471B རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་བསགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་དེ་དང་རང་གི་ངོ་བོས་ཐ་དད་པའི་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་འོངས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཇུག་པ་

ལས། སྐྱ་ངན་འདས་སྟོན་སྐད་ཅིག་ཉིད་ལ་ནི། །སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པོ་མེད་

པས་དེ་འབྲས་མེད། །གཞན་གྱིས་བསགས་ལ་གཞན་གྱིས་ཟ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཇུག་པ་ལས་སྐྱོན་གཞན་གསུམ་ཡང་གསུངས་མོད་ཀྱང་། རང་སྟེ་ཁོ་ནའི་འདོད་པ་འགོག་པར་སྣང་ཞིང་འདིར་ཐུན་མོང་དུ་འགོག་པར་འདོད་པས་

མ་བཀོད་དོ། །རིགས་པ་དེ་གཉིས་ཀྱང་རབ་བྱེད་ཉིར་བདུན་པ་ལས། གལ་ཏེ་འདི་ནི་གཞན་འགྱུར་ན། །དེ་མེད་པར་ཡང་འབྱུང་བར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་དེར་ནི་གནས་འགྱུར་ཞིང་། །དེར་མ་ཤི་བར་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཚད་དང་ལས་རྣམས་ཆུད་ཟ་དང་། །

གཞན་གྱིས་བྱས་པའི་ལས་རྣམས་ནི། །གཞན་གྱིས་སོ་སོར་མྱོང་བ་དང་། །དེ་ལ་སོགས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལས་ཆུད་ཟ་བ་སོགས་གཉིས་པོ་དེ་རྣམ་པ་བྱགས་པས་བཀོད་པའོ། །གལ་ཏེ་འདི་ནི་གཞན་འགྱུར་ན། །ཞེས་པ་ནི་

སྟོན་གྱི་ཚེ་རབས་ཀྱི་དུས་ཀྱི་བདག་དང་ད་ལྟའི་བདག་གཉིས་རང་གི་ངོ་བོས་ཐ་དད་ན་ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟ་ན་སྐྱ་མ་ལ་ཅི་ཡང་རགས་མི་ལས་པས་སྐྱ་མ་དེ་ལ་བརྟེན་པ་མེད་པར་ཡང་འབྱུང་བ་

དང་། བྱམ་པ་བྱས་པའི་ཚེ་སྣམ་བུ་མི་འཇིག་པ་ལྟར་བདག་ཕྱི་མ་

སྐྱེས་པ་ན་སྟ་མ་མི་འཇིག་པར་གནས་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྟར་མ་ཤི་བར་འདིར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་སྟ་ཕྱིའི་བདག་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་སོ་སོ་བ་ཡིན་ཀྱང་ལས་ཆུད་ཟོས་པ་དང་མ་བྱས་པ་དང་ཕྲད་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ།

@472A ཞེ། །རྒྱུད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན། འདི་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོ་བ་མ་གྲུབ་པས་བསྟུབ་དགོས་པ་དང་འདྲ་སྟེ། རང་གི་ངོ་བོས་ཐ་དད་ན་ནི་རྒྱུད་གཅིག་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དཔེར་ན། བྱམས་པ་དང་ཉེར་སྤས་བཞིན་ནོ། །དེ་

ལྟར་ཡང་འཕྲུག་པ་ལས། དེ་ཉིད་དུ་རྒྱུད་ཡོད་ན་སྐྱོན་མེད་ན། །སྟར་རྣམ་དཔྱོད་ཚེ་རྒྱུད་ལ་ཉེས་བཤད་ཟེན། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྟར་ཇི་ལྟར་དཔྱོད་པ་ནི་དེ་ཉིད་ལས། བྱམས་པ་ཉེར་སྤས་ལ་བརྟེན་ཚོས་རྣམས་ནི། །གཞན་ཉིད་ཕྱིར་ན་རྒྱུད་གཅིག་གིར་གྱུར་

མིན་ཏེ། །གང་དག་རང་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོར་བ། །དེ་དག་རྒྱུད་གཅིག་གིར་གྱུར་པར་རིགས་མ་ཡིན། །ཞེས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོར་བར་གྱུབ་ན་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་གཉིས་བཞིན་དུ་རྒྱུད་

གཅིག་ཏུ་བཞག་ཏུ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །རབ་བྱེད་ཉིར་བདུན་པ་ལས་ཀྱང་།

གལ་ཏེ་ལྷ་མི་གཞན་ཡིན་ན། །རྒྱུད་ནི་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མདོར་ན་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་ན་ཡིན་ཚུལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་འདོད་དགོས་ལ། རིགས་པ་དེ་འདྲ་བས་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་པ་ན་ཡང་དཔྱད་

བཟོད་པའི་དངོས་པོ་རྣལ་ཙམ་ཡང་མེད་པས་རང་གི་ངོ་བོས་ཐ་དད་པའི་སྐྱ་མས་བསགས་པའི་ལས་ཕྱི་མས་མྱོང་ན། རྒྱུད་ཐ་དད་པ་ལ་ཡང་ཀུན་ནས་མཚུངས་པས་དབྱེ་བར་མི་ནུས་པ་འདི་ནི་འདི་འདྲའི་སྐབས་ཐམས་ཅད་ལེས་པར་གྱིས་ཤིག །

འོ་ན་སྐྱ་དུས་ཀྱི་མྱོང་མཁན་དང་ཕྱི་དུས་ཀྱི་དྲན་མཁན་གཉིས་གཅིག་མ་ཡིན་པས་རང་གི་ལུགས་ལའང་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་བཞིན་དུ་སྐྱར་མྱོང་བ་དན་སྐར་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་ཕྱིས་ལོངས་སྤྱོད་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ།

@472B འདིར་ནི་རྒྱུད་གཅིག་ཡིན་པ་མི་འགལ་ལ། གཞན་ཀྱི་ལུགས་ལ་རྒྱུད་གཅིག་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ན། ཞེས་བཀང་བའི་སྤྱོད་ཚང་པ་ན་གནས་པའི་ཐོག་རྟོག་ལས་བྱས་པའི་

སྟེང་ན་གནས་པའི་ཕུག་རོན་སྐུ་བོའི་ཤང་པ་ཞོའི་སྟོད་དུ་མ་ཞུགས་ཀྱང་དེའི་

ཤང་རྩེས་དེར་དམིགས་པ་བཞིན་དུ། ཆོ་འདིའི་གང་ཟག་གིས་སྐྱེ་བ་སྔ་མའི་དུས་སུ་མཐྱེན་ཀྱང་སྔར་གྱི་རྒྱུང་བ་རྣམས་འདིར་དྲན་པར་ཡང་མི་འགལ་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་དག་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དུ་རྟོག་པ་སྤྱངས་ཤིང་།

རྒྱའི་ཁྱད་པར་གྱིས་གསལ་བར་གྱུར་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་མི་རྟག་པ་ཁོ་ནར་ཡོད་ན་ནི། དེའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཅན་བཏགས་པར་ཡོད་པའི་བདག་གིས་སྐྱེ་བ་རྩེས་སུ་དྲན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་རིགས་སོ། །དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་སྟེ། དེ་རྣམས་

ལ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུན་ཉེ་བར་ལྷགས་པ་ཡོད་པ་དང་། གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ཉིད་མི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཅན་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཡོངས་སུ་བརྟག་པར་བྱའོ། །འདི་ལྟར་

འདམ་བཞིན་དུ་ཞོའི་སྟོད་ཁང་བའི་ནང་ན་གནས་པ་དག་ལ་རྟ་ཐོག་ཆེས་མང་པོས་གཡོགས་པའི་སྟེང་ན་གནས་པའི་ཕུག་རོན་སྐུ་བོའི་ཤང་རྩེས་དམིགས་མོད་ཀྱི། དེའི་ཤང་པ་ཞུགས་པ་ནི་ཅི་

ནས་ཀྱང་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱས་

པར་འཇུག་པ་ལས་བཅུ་ལྔའོ། །དེ་ནི་དགྱེས་མའི་དོན་ཞཱཏ་དེ། དེ་ལྟར་བདག་ཕུང་པོ་དང་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་རབ་བྱེད་ཉིར་བདུན་པ་ལས། ཉེ་བར་ལྷང་བཏེ་ལྟ་བུར། །ཉེ་བར་ལེན་པོ་ཡིན་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ནི་གནོད་བྱེད་ཆེན་པོ་ཡིན་

@473A ཞེས། །ནོ། །དེ་ལ་གང་ཟག་འདིས་ལུས་འདི་ལྷངས་སོ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱེད་པས་ན་ཕུང་པོ་ནི་ཉེ་བར་ལྷང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། བདག་ནི་དེ་ལེན་པ་ཡོའོ། །དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འདོད་ན་བྱ་བའི་ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་རྣམས་

གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བས་གཅོད་པ་པོ་དང་གཅད་བྱ་དང་བྱམ་པ་དང་རྫ་མཁན་དང་མེད་དང་བྱད་ཤེད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། རབ་བྱེད་བཅུ་པ་ལས་ཀྱང་། བྱད་ཤེད་གང་དེ་མེ་ཡིན་ན། །བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་གཅིག་འགྱུར། །

མེ་དང་ཤེད་གིས་བདག་དང་ནི། །ཉེ་བར་ལྷང་བའི་རིམ་པ་ཀུན། །བྱམ་སྨམ་སོགས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ། །མ་ལུས་པར་ནི་རྣམ་པར་བཤད། །ཅེས་དང་། འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། ལེན་པོ་རང་ཉིད་

ལེན་གཅིག་རིགས་དངོས་མིན། །དེ་ལྟ་ན་ལས་

བྱེད་པོ་གཅིག་ཉིད་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་བདག་ཕུང་པོ་དང་གཅིག་ཡིན་ན་བདག་ཀུ་ཁས་ཟློངས་པ་དོན་མེད་པ་དང་། བདག་མང་པོར་འགྱུར་བ་དང་བྱ་བ་དང་བྱེད་པ་པོ་གཅིག་ཀུ་འགྱུར་བ་དང་ལས་བྱས་པ་ཚུད་ཟོས་པ་དང་མ་

བྱས་པ་དང་ཕྱད་པ་དང་སྐྱེ་བ་དྲན་པའི་ཆོག་གསུངས་པ་མི་འཐད་པ་སྟེ་དྲུག་ཡོད་པས་གཅིག་ཀུ་ཁས་ཟློང་བར་མི་བྱའོ། །གཉིས་པ་ཐ་དད་པའི་ཕྱོགས་དག་ག་ཅི་ཡོད་ཀྱང་ཕུང་པོ་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་མ་ཡིན་

མོད།། རང་བཞིན་ཐ་དད་པར་འདོད་ན་སྐྱོན་ཅི་ཡོད་སྨྲས་ན། འདི་ལ་རབ་བྱེད་བཅོ་བརྒྱད་པ་ལས། གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་རྣམས་ལས་གཞན། །ཕུང་པོའི་མཚན་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་སྐྱོན་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་བདག་ཕུང་པོ་ལས་

@473B ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་པར་ཡོད་ན་ནི། ཕུང་པོའི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་འཇིག་གནས་པ་དང་མི་ལྡན་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན། རྟ་བ་ལང་ལས་གཞན་དུ་གྲུབ་པ་བ་ལང་གི་མཚན་ཉིད་དང་

ལྷན་པ་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་མོད་སྨྲས་ན། འོ་ན་དེ་

བདག་ཏུ་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་གཞི་དང་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཡུལ་དུ་མེད་དེ། འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེཔེར་ན། ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་གམ་སྨུ་ངན་ལས་འདས་པ་བཞིན། ཞེས་གཞན་གྱིས་སྦྱོར་བ་བྱ་སྟེ་ཚོགས་ལ་ལས་གསུངས་

སོ། །བདག་སྐྱེ་འཇིག་གི་མཚན་ཉིད་དང་མི་ལྡན་ན་རྟག་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཚེ་རྟག་པ་འགྱུར་བ་མེད་པ་ལ་ཅི་ཡང་བྱར་མེད་པས་བདག་ཏུ་བཏགས་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། འཇུག་ལྡོག་གང་ཡང་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་སྦྱོར་དཔོན་སངས་

རྒྱས་བསྟུངས་གསུང་ངོ། །གཞན་ཡང་ཕུང་པོའི་མཚན་ཉིད་གཟུགས་སུ་རུང་བ་སོགས་ལས་རང་བཞིན་ཐ་དད་པར་ཡོད་ན་དེ་ལྟར་དུ་དམིགས་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན། གཟུགས་དང་སེམས་ཐ་དད་དུ་དམིགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་འཇིག་པ་ཡང་མེད་

པས་བདག་དོན་གཞན་དུ་མེད་དེ། རབ་བྱེད་ཉིར་བདུན་པ་ལས། བདག་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལས། །གཞན་དུ་འཐད་པ་ཉིད་མ་ཡིན། །གལ་ཏེ་གཞན་ན་ལེན་མེད་པར། །གཟུང་ཡོད་རིགས་ན་

གཟུང་དུ་མེད། །ཅེས་དང་། འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། དེ་ཕྱིར་ཕུང་པོ་ལས་

གཞན་བདག་མེད་དེ། །ཕུང་པོ་མ་གཏོགས་དེ་འཛིན་མ་གྲུབ་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་མུ་སྟེགས་པ་རྣམས་ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བདག་སྒྲུབ་འདོད་པས་ནི་བདག་མིང་ཙམ་དུ་མ་རྟོགས་ཤིང་། ཕུང་པོ་དང་གཅིག་ཡིན་པ་ཡང་མི་འཐད་

@474A ཞེས། །པར་མཐོང་ནས་གྲུབ་མཐའི་དབང་གིས་སྒྲུབ་འདོད་པ་ཡིན་གྱི། དེ་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་རང་དགའ་བས་དེ་ལྟར་མཐོང་བ་མིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ཕུང་པོ་ལས་

རང་གི་ངོ་བོས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་མཐོང་བའི་ངེས་པ་བརྟན་པོ་རྣེད་རྣེད་དུ་སྣང་བར་བྱ་སྟེ། གཅིག་པ་དང་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་འདི་གཉིས་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་ངེས་པ་རྣམ་དག་མ་འདྲེངས་ན། གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པར་ཐག

བཅད་ཀྱང་དམ་བཅའ་ཙམ་དུ་འགྱོ་བས་ལྟ་བ་རྣམ་དག་མི་རྣེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་གང་ཟག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱད་པར་འདོད་ནས་གང་ཟག་དེ་ཁོ་ནར་ཡོད་ན་ཕུང་པོ་དང་

གཅིག་ཐ་དད་ཀྱི་དཔྱད་པ་བྱས་ཏེ། གཅིག་ཏུ་

འདོད་ན་གཞོད་བྱེད་མཐར་གཏུགས་པ་མེ་དང་བྱད་ཤིང་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་འདི་འདྲ་བ་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་དག་གཅིག་ཏུ་འདོད་ན་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བའི་ཚད་མ་འདིས་དགག་དགོས་ཀྱི། ཆོལ་

ཕྱི་ཆོལ་གཉིས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྣམས་གཞོད་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡོད་ན་གཟུགས་དང་སེམས་བཞིན་དུ་སོ་སོར་མཐོང་དགོས་པ་ལས། དེ་ལྟར་མ་མཐོང་བས་ཞེས་

ཤེས་པ་རང་དགའ་བས་མི་འཛིན་པའི་གཞོད་བྱེད་འདི་སྟོན་གྱི། གྲུབ་མཐའ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཞོད་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་གཞོད་བྱེད་ཐམས་ཅད་མཐར་གཏུགས་པའི་རྟ་བ་ནི་

@474B ཆོལ་ཕྱི་ཆོལ་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་གཞོད་པ་མེད་པ་ལ་ཐུགཔ་པ་ཡིན་པས། དེ་ཉིད་སྐབས་སུ་འཇིག་རྟེན་གཞོད་པ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ཡང་སྟར་བཞད་པ་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་

ཉིད་ལ་ཚད་མ་མིན་ཞེས་བཞེད་པ་ཡིན་གྱི།

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་རྣམས་སུ་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་གཅིག་པ་མེད་པ་རྣམས་གཅིག་བྱེད་དུ་མི་བཞེད་པ་མིན་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་སོ་སོའི་འདོད་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྣམས་གཅིག་བྱེད་དུ་བསྟན་ས་མེད་ཅིང་། ལུང་ཡང་ཁས་

ལེན་མི་ལེན་སྣ་ཚོགས་ཡོད་ལ། ཁས་ལེན་པ་རྣམས་ཀྱང་དྲང་ངེས་ལ་མི་མཐུན་པས་དེ་ཡང་རིགས་པས་བསྒྲུབ་དགོས་ན་རིགས་པ་གཞན་ཅི་ཞེག་སྟོན། ཞ་རོལ་པོའི་ཁས་བླངས་ལ་འདི་ཁས་ལེན་ན་འདི་ཡང་ཁས་བླང་དགོས་སོ་

ཞེས་པ་དང་། འདི་ཁས་མི་ལེན་ན་འདི་ཡང་ཁས་མ་ལེན་ཅིག་ཅེས་སྟོན་པ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱི་རིགས་པ་མེད་པར་ཇི་ལྟར་ངེས་བྱེད། དེས་ན་གཅིག་བྱེད་དང་སྣྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་མཐར་གཏུགས་

པ་ནཱ། རྟོལ་ཕྱི་རྟོལ་གྱི་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་གཅིད་པ་མེད་པ་ལ་ཐུག་ཅིང་། དེ་དང་འགལ་བ་ཁས་བླངས་ན་རང་གི་རྒྱུད་བས་གཅིད་པར་མཐོང་ནས། དེ་ལས་མི་འདའ་བ་འདི་ནི་དབུ་ཚད་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་ནོ། །དེ་

ལྟ་ནའང་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། སྒྲ་བྱས་པ་ཡིན་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ཀྱང་མི་རྟག་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་མི་དགོས་པ་བཞིན་ཏེ། མདོར་ན་སྐྱབ་

@475A ཨཱ། །བྱེད་དང་གནོད་བྱེད་ཀྱི་རྩ་བ་མཐར་གཏུགས་པ་མངོན་སུམ་ལ་ཐུག་ཀྱང་། རྩ་བའི་བསྐྱབ་བྱ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ག་ན་དགོས། གསུམ་པ་དེས་ཕྱོགས་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་ཁེགས་པར་འགྱུར་

བ་ནི། རང་བཞིན་ཐ་དད་དུ་ཡོད་ན་འཐར་གཞོང་ན་ཞོ་ཡོད་པ་ལྟར། ཕུང་པོ་ལ་བདག་དང་བདག་ལ་ཕུང་པོ་བརྟེན་ནས་ཡོད་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། རང་བཞིན་གཞན་དུ་མེད་པས་རྟེན་དང་

བརྟེན་པར་མེད་པ་ནི་ཤིང་རྟ་ལ་ཟཱཊ་པ་བཞིན་ནོ། །འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། ཕུང་པོར་བདག་ཡོད་མ་ཡིན་བདག་ལ་ཡང་། །ཕུང་པོ་དེ་རྣམས་ཡོད་མིན་གང་ཕྱིར་འདིར། །གཞན་ཉིད་ཡོད་ན་

རྟོག་པ་འདིར་འཐུང་ན། །གཞན་

ཉིད་དེ་མེད་དེའི་ཕྱིར་འདི་རྟོག་པའོ། །ཞེས་སོ། །བདག་དང་ཕུང་པོ་ལྔན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱང་ཤིང་རྟ་ལ་བཤད་པ་དང་འདྲ་བས་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། བདག་ནི་གཟུགས་ལྔན་མི་འདོད་གང་ཕྱིར་བདག །

ཡོད་མིན་དེ་ཕྱིར་ལྔན་དོན་སྟོང་བ་མེད། །གཞན་ན་གནག་ལྔན་གཞན་མིན་གཟུགས་ལྔན་ན། །བདག་ནི་གཟུགས་ལས་དེ་ཉིད་གཞན་ཉིད་མེད། །ཅེས་སོ། །གནག་ལྔན་ནི་ལྷས་བྱིན་བ་ལང་དང་ལྔན་པ་ལྟ་བུའོ། །གཟུགས་

ལྔན་ནི་ལྷས་བྱིན་གཟུགས་དང་ལྔན་པ་ལྟ་བུའོ། །འོན་ཀྱང་ཡོད་པ་ཙམ་བདག་ཡིན་ནམ་སྣམ་ན་དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། ཕུང་པོ་ལྔ་བཅིན་ནས་བདག་ཏུ་འདོགས་པར་གསུངས་པས་ན། གདགས་གཞི་བཏགས་

@475B ཆོས་སྤུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་འཇུག་པ་ལས། མདོ་ལས་ཕུང་པོ་བཅིན་ནས་ཡིན་གསུངས་པ། །དེ་ཕྱིར་ཕུང་པོ་འདུས་ཙམ་བདག་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་ཕུང་པོ་

ཆོག་ཙམ་བདག་ཡིན་ན་ལས་དང་བྱེད་པ་ཡོ་

གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྐྱོན། འཇུག་པ་རྩ་འགྲེལ་དུ་གསུངས་ཏེ། ཕུང་པོ་རེ་རེ་ནས་བདག་གི་ཉེ་བར་ཟློང་བྱར་འདོད་པས་ནི་ཕུང་པོ་ལྔ་ཀ་ཉེ་བར་ཟློང་བར་བྱ་བར་འདོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཕུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཆོག་པ་ཡང་ཉེ་བར་

ཟློང་བྱར་འགྱུར་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོག་པ་བདག་གི་གདགས་གཞི་ཡིན་ཀྱི། བདག་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་འདིས་ཕུང་པོའི་རྒྱུན་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་འདོད་དགོས་པར་གསལ་ལོ། །གལ་ཏེ་དེ་བདག་བདག་མ་ཡིན་ཀྱང་། དཔེར་

ན།ཞིང་རྟའི་འཕང་ལོ་དང་སྤོག་ཤིང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བསྡེགས་པའི་ཚེ་དབྱིབས་ཁྱད་པར་བརྟེན་པ་ན་ཤིང་རྟར་འཛོག་པ་བཞིན་དུ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཚོགས་པ་དབྱིབས་ཁྱད་པར་བ་ལ་བདག་ཏུ་འཛོག་གོ་སྟམ་ན།

འོ་ན་དབྱིབས་ནི་གཟུགས་ཅན་ཏོ་ན་ལ་ཡོད་པས་ན། སེམས་ལ་སོགས་པ་ལ་བདག་བཞག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། དབྱིབས་ཞེ་ན་དེ་གཟུགས་ཅན་ལ་ཡོད་ཕྱིར། །ཁྱོད་ལ་དེ་

དག་ཉིད་བདག་ཅེས་འགྱུར་

གྱི། །སེམས་སོགས་ཚོགས་ནི་བདག་ཉིད་འགྱུར་མིན་ཏེ། །གང་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་དབྱིས་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་ཤིང་རྟ་རང་བཞིན་རྣམ་པ་བདུན་པོ་དེ་གང་དུ་ཡང་མེད་པ་དང་། དེ་ལྟ་ནའང་རང་གི་ཡན་ལག

@476A ཞེས། །ལ་བརྟེན་ནས་འདོགས་པ་ལྟར་བདག་ཀྱང་ཕུང་པོ་དང་གཅིག་དང་ཐ་དད་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་བདུན་པོ་གང་དུ་ཡང་མེད་པ་དང་། འོན་ཀྱང་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོགས་པ་གཉིས་འདྲ་

བའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་དཔེ་དོན་དུ་མཛད་ནས་མདོར་གསུངས་པ་གྱུབ་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུར་འཆར་བའི་ཚུལ་ནི། སྐྱེ་མའི་དོན་ལ་གཉིས་གསུངས་ཏེ། དོན་དམ་བདེན་པ་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུར་

གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་ཙམ་དུ་གྱུབ་ཀྱང་བདེན་པ་ཁེགས་པ་ལ་བྱས་བ་དང་། གཟུགས་སོགས་ལ་སྐྱེ་མར་གསུངས་པ་རང་གི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བཞིན་དུ་གཟུགས་སོགས་སུ་སྣང་བའི་

སྣང་བ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་གཉིས་ལས།

འདིར་ནི་ཕྱི་མ་སྟེ། དེ་ཡང་ཕྱི་མ་ལ་སྔ་མའི་སྒྲུ་མའི་དོན་ཡང་ཡོད་ལ། སྔ་མ་ལ་ཕྱི་མའི་སྒྲུ་མའི་དོན་ཡོད་པའི་ངེས་པ་མེད་དོ། །ཕྱི་མ་དེའི་འགྲུབ་ལུགས་ནི་སྣང་བ་འཇིན་པ་དང་སྟོང་པ་ངེས་པའི་ཚུལ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་

འགྲུབ་སྟེ། དཔེར་ན། སྒྲུ་མའི་ཏ་ག་ཙང་སྣང་བ་མིག་གི་ཤེས་པས་མཐོང་བ་དང་། སྣང་བ་ལྟར་བྱི་ཏ་ག་ཙང་མེད་པར་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པས་ངེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཏ་ག་ཙང་དུ་སྣང་བ་དེ་སྒྲུ་མའམ་བརྫུན་པའི་སྣང་བར་ངེས་པ་སྐྱེ་བ་དེ་བཞིན་

དུ།ཿ གང་ཟག་ལ་སོགས་པ་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་ལ་བསྟོན་དུ་མེད་པར་སྣང་བ་དང་། དེ་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བར་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་ངེས་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་དེ་སྒྲུ་མའམ་བརྫུན་

@476B པའི་སྣང་བར་ངེས་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་སྣང་བ་ཡོད་པར་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་མི་འགྲུབ་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བར་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་མི་འགྲུབ་པས་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་

ཆོལ་བའི་རིགས་པའི་ཤེས་པ་དང་གཟུགས་

སོགས་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་ཐ་སྙད་པའི་བློ་གཉིས་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གཟུགས་སོགས་སྒྱུ་མ་བཞིན་དུ་འཆར་དུ་མ་འདོད་ན་དེ་དག་འཛིན་པའི་ཐ་སྙད་པའི་བློ་ངང་གིས་ཡོད་པས་དེ་བསྒྲིད་པའི་ཐབས་ལ་

འབད་མི་དགོས་པས། དེ་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་མང་དུ་དཔྱད་ནས་རང་བཞིན་ཁེགས་པ་ལ་ངེས་པ་དྲག་པོ་བསྒྲིད་ནས། དེ་ནས་སྣང་བ་ཤར་བ་ལ་བལྟས་ན་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་འཆར་བ་ཡིན་གྱི། སྒྱུ་

མ་ལྟ་བུའི་སྟོང་པ་ལོགས་སུ་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་མེད་དོ། །རིགས་པའི་ཤེས་པས་ཆོས་ཅན་སྣང་བ་ལ་སྐྱེ་འགག་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཙམ་གྱི་སྟོང་པ་ལ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་སྟོང་ཉིད་དང་། དེ་ནས་

རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ཡང་རང་བཞིན་དུ་སྣང་བའི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་སྣང་བ་འཆར་བ་ལ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སྟོང་ཉིད་ཅེས་སྟོན་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་གསུང་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕུག་སྐོར་བ་བཟློས་

བརྟོད་སོགས་ཀྱི་སྒྲོད་ཕྱོགས་ལ་འཇུག

པ་ན་ཡང་། སྟོན་དུ་དེ་དག་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་ནས་རང་བཞིན་དགག་ལ། དེའི་ངེས་པའི་ཚིག་ཟིན་པར་བྱས་ནས་དེ་དག་ལ་ཞུགས་པས་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་འཆར་བ་ལ་བསླབ་སྟེ་དེའི་ངང་

@477A ཞི། །ཤས་དེ་དག་བྱའོ། །འདིའི་གནད་ཤེས་ན་མཉམ་གཞག་ཏུ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་སྟོང་ཉིད་བསྒོམས་པས། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྟེས་ཐོབ་ཏུ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའི་སྟོང་ཉིད་འཆར་བའི་ཚུལ་རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་པར་

འགྲུར་རོ། །འདི་ལ་ཡང་སྟར་བཤད་པ་ལྟར་དུ་དགག་བྱའི་ཚད་ལེགས་པར་མ་ཟིན་པར་གཅིག་ཐ་དད་སོགས་ལ་རིགས་པས་བརྟགས་པ་ན། དེ་དག་ལ་གནོད་པ་མཐོང་བའི་ཆོ་གང་ཟག་ལ་སོགས་པ་ནི་ཡེ་མི་འདུག་གོ་སྟམ་པ་དང་།

གང་ཟག་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་རི་བོང་གི་རྭ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་དོན་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་དངོས་པོ་མེད་པའོ་སྟམ་པ་བྱང་ན་ནི་ཆད་ལྟ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་ཡང་དག་པའི་ལྟ་

བའི་གོལ་སར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་

ཡིན་ན་ཇི་ལྟ་བུར། །སྲིད་པ་སྐྱེ་མ་འདུ་མ་ཡིན། །ཞེས་པའི་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པར། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ནི་ཇི་ལྟ་བ་ཞིན་མཐོང་བ་ན་སྐྱེ་མ་བྱས་པ་ལྟ་བུར་འགྱུར་གྱི། མོ་གཤགས་གྱི་བྱ་ལྟ་བུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་པར་དཔྱད་

པ་འདིས་སྐྱེ་བ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བཀག་པ་ཡས། འདུས་བྱས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་བསྟན་པར་འདོད་ན་ནི་དེའི་ཚེ་དེ་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་གྱི། མོ་གཤགས་གྱི་བྱ་ལ་སོགས་པ་དག་གིས་ཉེ་བར་གཞལ་བར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། རྟེན་

ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་འཇིགས་པས་དེ་དག་དང་བསྟུན་པར་མི་བྱེད་ཀྱི། དེ་དང་མི་འགལ་བ་སྐྱེ་མ་ལ་སོགས་པ་དག་དང་ནི་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་ཚོལ་བའི་

@477B རིགས་ཤེས་ཀྱིས་སྐྱེ་མ་ཙམ་གྱི་དོན་ཡོད་པར་བརྟེད་ནའང་སྐྱོན་ཡིན་གྱི། རིགས་པ་དེས་རྣམ་པར་དཔྱད་ནས་རང་བཞིན་ཁེགས་པའི་ཤུལ་དུ་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་སྐྱེ་མ་ཙམ་གྱི་དོན་ཉིད་

ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི་ངེས་པར་སྒྲི་དགོས་པས་

སྒྲོན་མིན་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་དཔྱད་པ་ན། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་བས་སོ་སོར་ནས་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་དེ་ཉིད་ལྟག་མར་ལུས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་

སྒྲུ་མའི་དོན་ལྟག་མར་ལུས་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཡང་སྒྱུ་གྲུ་དེའི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཞེགས་པ་ན། རིགས་པ་དེའི་འདུ་བྱེད་ཇི་སྲིད་མ་ཉམས་པ་དེ་སྲིད་དུ་རིགས་པས་འཐད་མི་འཐད་དཔྱད་ནས་སྒྱུ་གྲུ་ལ་རང་བཞིན་

ཡོད་པར་འཛིན་པ་མི་སྐྱེ་ཡང་། སྒྱུ་གྲུ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་དེར་བདེན་སྐམ་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྣང་བ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་བདེན་སྐམ་ན་རིགས་པས་དགག་དགོས་པའི་འཛིན་པ་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་གྱི། དེ་དག་མེད་པའི་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་དོན་ཡོད་པར་

འཛིན་པ་ལ་ཡང་སྐྱུ་འཛིན་གྱི་མངོན་ཞེན་ཡོད་པས་འདོར་དགོས་སོ་སྐམ་དུ་འཛིན་པ་ནི་ཡེ་མི་ཉན་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ངེས་པ་ཐམས་ཅད་བྱར་མེད་པའི་སྐྱོན་ཆེན་པོར་འགྱུར་བའི་

ཕྱིར་ཏེ་སྟར་མང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །འདི་ཡང་

སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་དོན་ཡོད་པ་དང་བདེན་པར་ཡོད་པ་གཉིས་མ་ཕྱེད་པ་ཡིན་པར་གདོན་མི་ཟའོ། །གཞན་ཡང་ཡུལ་དཔྱད་དེ་རིགས་པས་གསེལ་བ་ན་མི་འདུག་སྟམ་པ་དང་པོར་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ནས་དཔྱོད་མཁན་ལ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་མཐོང་

@478A ཞེས། །ནས་མེད་པར་ངེས་མཁན་ཡང་ཡོད་པ་མིན་པས་གང་ལ་ཡང་འདི་ཡིན་འདི་མ་ཡིན་གྱི་ངེས་པ་བྱས་མེད་པར་སོང་ནས་སྣང་བ་བན་བྱན་དུ་སོང་བའི་སྣང་བ་འཆར་བ་ཡང་། རང་བཞིན་ཡོད་མེད་དང་ཡོད་མེད་

ཙམ་མ་ཕྱེད་པར་རིགས་པས་ཐམས་ཅད་བཀག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་པས་དེ་འདྲའི་སྟོང་པ་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་བཞིག་པའི་སྟོང་པ་ཡིན་ལ། དེས་ན་དེ་རྟོགས་པས་དྲངས་པའི་སྣང་བ་བན་བྱན་དུ་ཤར་བ་ཡང་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་དོན་གཏན་

མིན་ནོ། །དེས་ན་རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ན། གང་ཟག་ལ་སོགས་པ་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་ཡུལ་སྟེང་དུ་སྟོད་ཚུལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་འདུག་གོ་སྟམ་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྣང་

བ་འདི་རྣམས་ཀྱང་བན་བྱན་དུ་འཆར་བ་ཙམ་

དཀའ་བ་མིན་གྱི། དེ་འདྲ་དེ་དབུ་མའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་མོས་ཤིང་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཚུལ་སྟོན་པའི་ཆོས་ཐན་ཐུན་ཐོས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འོང་ཡང་། དཀའ་ས་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མ་ལུས་པར་ཤེགས་པ་དང་རང་

བཞིན་མེད་པའི་གང་ཟག་ལ་སོགས་པ་དེ་ཉིད་ལས་གསོག་པ་པོ་དང་འབྲས་བུ་མྱོང་བ་པོ་ལ་སོགས་པར་འཇོག་པ་ལ་ངེས་པ་གཏིང་ཟབ་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ནས་འདྲེངས་ཏེ། དེ་རྣམས་སུ་འཇོག་ཐུབ་པའི་གཉེས་ཆོག་ནི་སྲིད་མཐའ་ཙམ་དུ་སོང་བས་

དབུ་མའི་ལྟ་བ་ཤིན་ཏུ་རྟེད་དཀའ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་འདྲ་ཞིག་མ་རྟེད་ན་ལྟ་བའི་ངེས་པ་ཆེ་བ་ཙམ་དུ་སྨྲོད་ཕྱོགས་ལ་ངེས་པ་ཆུང་དུ་འགྱོ་ལ། སྨྲོད་ཕྱོགས་ལ་ངེས་པ་ཇི་ལྟར་ཆེ་བ་ཙམ་དུ་ལྟ་བའི་ངེས་པ་ཆུང་དུ་འགྱོ་བར་གདོན་མི་ཟ་བས་

@478B གཉིས་ཀ་ལ་སྟོབས་མཚུངས་སུ་ངེས་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བའི་ཐབས་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ངེས་པར་ཡང་ན་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་དང་། རྟག་ལྟ་དང་དངོས་པོ་ཡོད་

པར་ལྟ་བའི་མཐར་ལྟུང་ལ། ཡང་ན་དངོས་པོ་རྣམས་དོན་

བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོང་པར་འཛིན་པའི་སྐུར་འདེབས་དང་ཆད་ལྟ་དང་དངོས་པོ་མེད་པར་ལྟ་བའི་མཐར་ལྟུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལས། དེའི་ཚེ་སྟོགས་མེད་སྟོང་ཉིད་ལྟ་བ་དེས་ནི་ཡང་དག་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱལ་བ་དེས་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མཆོག

འདི་འཆད། །སྲིད་པའི་འགྲོ་བ་རྣམ་ལྟ་བུ་སྟེ། །འདི་ལ་མི་སྐྱེ་སྙམ་ཡང་འཆི་བ་མེད། །སེམས་ཅན་མི་དང་སྲོག་ཀྱང་མི་རྟེན་ཏེ། །ཆོས་འདི་རྣམས་ནི་དབུ་བ་ཆུ་ཤིང་འདྲ། །སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ནམ་མཁའི་གློག་འདྲ་སྟེ། །ཆུ་ཡི་རླ་བ་འདྲ་ཞིང་སྨིག་རྒྱུ

བཞིན། །མི་འགའ་འཇིག་རྟེན་འདིར་ཡང་ཤེ་ནས་ནི། །འཇིག་རྟེན་གཞན་དུ་འཕོ་ཞིང་འགྲོ་མེད་ཀྱང་། །ལས་བྱས་རྣམས་ནི་ནམ་ཡང་ཆུད་མི་ཟ། །འཁོར་བ་ན་ཡང་དཀར་ནག་འབྲས་བུ་སྨིན། །རྒག་པར་མ་ཡིན་ཆད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། །ལས་བསགས

མེད་ཅིང་གནས་པ་དག་ཀྱང་མེད། །དེ་ཡང་བྱས་ནས་རེག་པར་མི་འགྱུར་མིན། །གཞན་གྱིས་བྱས་པ་ཚོར་བར་འགྱུར་བའང་མེད། །ཅེས་སྐྱེ་བ་དང་འཆི་འཕོ་བའི་གང་ཟག་རིགས་པས་མི་

རྣེད་ཀྱང་ཆོས་རྣམས་སྨྲ་མ་ལྟ་བུ་ལ་དཀར་གནག་གི་

འབྲས་བུ་རྣམས་འབྱུང་བས། ལས་བྱས་ནས་འབྲས་བུ་རེག་པ་སྟེ་སྡུང་བར་མི་འགྱུར་བ་མིན་ལ། གཞན་གྱིས་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་ཚོར་བའམ་སྡུང་བའི་མ་བྱས་པ་དང་ཕྲད་པ་མེད་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའི་

@479A ཞེས། །དེས་པ་རྣེད་པར་བྱའོ། །དེས་པ་དེ་ཚོལ་ལུགས་ནི་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རིགས་པའི་དགག་བྱའི་སྤྱི་ལེགས་པར་འཆར་དུ་གཞུག་ལ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་མ་རིག་པས་རང་བཞིན་ཇི་ལྟར་སྣང་བཏགས་པ་རྣམས་ལེགས་པར་བསམས་

ལ་ངོས་ཟིན་པར་བྱ། དེ་ནས་རང་བཞིན་དེ་འབྲ་ཡོད་ན་གཅིག་ཐ་དད་ལས་མི་འདའ་བའི་ཚུལ་དང་། དེ་གཉིས་ཆར་ཁས་བླངས་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ཡོད་ལུགས་དམིགས་ཕྱིད་པར་བསམས་ལ། གནོད་བྱེད་མཐོང་བའི་ངེས་པ་དྲངས་ཤིང་མཐར་གང་

ཟག་ལ་རང་བཞིན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ་སྙམ་པའི་ངེས་པ་བརྟན་པར་བྱ་སྟེ་སྟོང་ཕྱོགས་ལ་དེ་འདྲ་མང་དུ་སྦྱང་། དེ་ནས་གང་ཟག་གི་ཐ་སྙད་བསྟོན་མི་རུས་པར་སྣང་བ་རྣམས་བློའི་ཡུལ་དུ་

འཚང་དུ་གཞུག་ལ། དེ་ལས་གསོག་པ་པོ་དང་འབྲས་

བུ་སྐྱོང་བ་པོར་འཛོག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཕྱོགས་རྣམས་ཡིད་ལ་བྱ་ཞིང་། རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་འཐད་པའི་འཐད་ལུགས་རྣམས་ལ་ངེས་པ་རྟོད་པར་བྱའོ། །དེ་གཉིས་འགལ་བར་སྣང་བའི་ཚོ་ན་གཟུགས་བརྟན་ལ་སོགས་པ་

དཔེར་བློངས་ནས་མི་འགལ་བའི་ཚུལ་བསམ་སྟེ། འདི་ལྟར་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ནི་མིག་དང་རྣ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་དུ་སྣང་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་ཡང་བྱད་དང་མི་འོང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་དང་། ཇི་ནི་དག་འགའ་ཞིག་འོག་པའི་

ཚོ་འཇིག་པ་གཉིས་བསྟོན་མི་རུས་པར་གཞི་མཐུན་དུ་འདུ་བ་བཞིན་དུ། གང་ཟག་ལ་ཡང་རང་བཞིན་རྟུལ་ཙམ་མེད་ཀྱང་ལས་གསོག་པ་པོ་དང་འབྲས་བུ་སྐྱོང་བ་པོ་དང་སྟོན་གྱི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ཡང་མི་འགལ་ལོ་

@479B སྙམ་དུ་སྨྲ་བར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟ་བུ་ནི་འདི་འདྲ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །འོན་ཀྱང་བརྟགས་བརྟན་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་གང་དུ་སྣང་བས་སྟོང་པར་ངེས་པ་འདི་དེ་དག་གི་

རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་པ་ཡིན་ན་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་རང་བཞིན་མེད་

པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བས་དེ་དག་འཕགས་པར་འགྱུར་རོ། །མིན་ན་འདི་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པའི་དཔེར་ཇི་སྙར་རྟུང་སྟེ། དཔེ་དེ་དག་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་དགོས་ན། དེའི་དཔེར་གང་འཇོག་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བརྟགས་ན་ཐུག

མེད་དུ་བརྒྱད་དགོས་སོ་སྙམ་ན། འདི་ལ་སྟ་མ་ཁ་ཅིག་གཟུགས་བརྙན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་རང་བཞིན་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཀྱང་འཕགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་ཅན་ཉི་ཚེ་བའི་སྟོང་ཉིད་ཙམ་ཞིག་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཕགས་པར་འགྱུར་བ་ལ་ནི་

ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨོ་མོད་ཀྱང་། རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། དངོས་པོ་གཅིག་གི་ལྟ་པོ་གང་། །དེ་ནི་ཀུན་ཀྱི་ལྟ་པོར་བརྗོད། །གཅིག་གི་སྟོང་ཉིད་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་ཀུན་ཀྱི་སྟོང་པ་

ཡིན། །ཞེས་ཆོས་གཅིག་གི་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པས། ཆོས་ཀུན་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་རྣལ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཟུགས་བརྙན་བྱད་བཞིན་ཀྱིས་སྟོང་པར་

རྟོགས་པས་བྱད་བཞིན་དུ་བདེན་པར་མི་འཛིན་ཡང་གཟུགས་བརྙན་

བདེན་པར་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ལ་འགལ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། འདི་ཡང་བརྟ་ལ་མ་བྱང་པའི་བྱིས་པ་ཆུང་ངུ་རྣམས་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་མཐོང་བ་ན་དེ་ལ་རྟེ་བ་སོགས་བྱེད་པས་དེ་དག་གིས་ནི་བྱད་བཞིན་དུ་བདེན་པར་འཛིན་ལ། རྒན་པོ་བརྟ་ལ་བྱང་བ་

@480A ཞེས། །རྣམས་ཀྱིས་ནི་དེ་དག་བྱད་བཞིན་དུ་མེད་བཞིན་དུ་བྱད་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་ངེས་ཀྱང་། བྱད་བཞིན་དུ་སྣང་བའི་གཟུགས་བརྙན་དེ་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི་བདེན་འཛིན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རང་

རྒྱུད་ལ་ཡོད་པར་རྟོང་བས་འགྲུབ་པོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་ནའང་རང་བཞིན་མེད་པའི་དཔེར་རྟེན་ལུགས་ནི་གང་དུ་སྣང་བ་དེའི་ངོ་བོས་སྟོང་པས། གང་དུ་སྣང་བ་དེའི་རང་བཞིན་མེད་པ་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པས་དེ་ཉིད་དཔེར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གང་དུ་

སྣང་བ་དེའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དེ་སྐྱ་གྲུ་ལ་སོགས་པའི་སྟེང་དུ་ཚད་མས་གྲུབ་ན་ནི། སྐྱ་གྲུའི་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་པ་ཡིན་པས་གཟུགས་བརྙན་སོགས་དང་མི་འདྲའོ། །འདིས་ནི།

བྱམ་སོགས་འདི་དག་དེ་ཉིད་དུ་མེད་ཅིང་། །འཇིག་རྟེན་

རབ་ཏུ་གྲགས་པར་ཡོད་ཇི་བཞིན། །ཞེས་བྱམ་པ་སོགས་རང་བཞིན་མེད་པའི་དཔེར་དངོས་པོར་སྣྲ་བ་ལ་བཀོད་པ་ཡང་གཟུགས་བརྙན་ལ་སོགས་པ་ལྟར་ཉི་ཚེ་བའི་སྟོང་པ་ཡིན་གྱི། དེ་དག་གི་རང་བཞིན་མེད་པ་མིན་ཏེ་སྟར་བཤད་པ་ལྟར་ཤིང་

རྟ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྒྲུབ་པ་དུ་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྲུ་མ་ལ་ཡང་ལྟད་མོ་བ་འགས་རྟ་བྱང་སོགས་སུ་བདེན་པར་འཛིན་ཅིང་། སྒྲུ་མ་མཁན་གྱིས་རྟ་བྱང་བརྫུན་པར་ཤེས་པ་ཡང་ཉི་ཚེ་བའི་སྟོང་པའོ། །རྨི་

ལམ་དུ་སྟོད་བཅུད་ཀྱི་དངོས་པོ་དམིགས་པ་ལ་ཡང་། སད་པའི་སྐབས་སུ་དེ་དག་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་དེས་སྟོང་པའི་བརྫུན་པར་འཛིན་པ་དང་གཉིད་ལོག་པའི་ཚེ་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་གང་ཡིན་ཡང་རྨི་ལམ་གྱི་སྐྱེས་པ་བྱད་མེད་དུ་སྣང་བ་དེ་སྐྱེས་པ་དང་བྱད་མེད་

@480B གཞན་གྱིས་སྟོང་པར་འཛིན་པ་ཡིན་ནའང་། རྨི་ལམ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། གཟུགས་བརྙན་ལ་སོགས་པ་ལ་བྱད་བཞིན་མེད་པར་ངེས་པ་དང་

འདྲའོ། །སྤར། སྒྲུ་མ་སྨིག་རྒྱུ་སོགས་ལ་བཏགས་པ་གང་། །དེ་དག་འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་

ཡོད་མིན། ཞེས་དྲངས་པ་ལྟར། སྨིག་རྒྱུ་དང་སྒྱུ་མ་དང་རྨི་ལམ་ལ་ཆུ་དང་རྟ་བྲང་དང་སྐྱེས་པ་བྱད་མེད་སོགས་ཡོད་པར་འཇིམ་པ་ལ། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་རང་དགའ་བས་གཞོད་པས་དེ་དག་གིས་ཞེན་པ་ལྟར་གྱི་དོན་མེད་པར་ཤེས་པ་ནི་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་

ལྟ་བ་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྟར་བཤད་པའི་སྒྱུ་མའི་དོན་དེ་རྣམས་མདོ་སྡེ་ཟབ་མོའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་དབྱངས་ངག་ཏུ་བརྗོད་ནས་ཀྱང་བསམ་པར་བྱའོ། །དེ་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། ཇི་ལྟར་སྨིག་རྒྱུ་དེ་ཟའི་གོང་

ཁྱིར་དང་། །སྒྱུ་མ་ཇི་བཞིན་རྨི་ལམ་ཇི་ལྟ་བུར། །མཚན་མ་བསྟོམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས། །ཇི་ལྟར་ནམ་མཁའ་དྲངས་པར་རྣམ་ཤེར་བ། །དེ་ཡི་གཟུགས་བརྙན་དྲངས་པའི་མཆོར་སྣང་སྟེ། །རྣ་བ་ཆུ་ཡི་

ནང་དུ་འཕོས་པ་མེད། །ཆོས་ཀུན་མཚན་ཉིད་དེ་འདྲར་ཤེས་པར་གྱིས། །ཇི་ལྟར་མི་དག་ནགས་རིའི་ཁྲོད་འདུག་ནས། །གླུ་ལེན་སྣ་དང་ཚོད་དང་ངུ་བ་ལས། །བག་ཆ་ཐོས་ཀྱང་སྣང་བ་མེད་

པ་ལྟར། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཉིས་པར་གྱིས། །ཟླུ་དང་

རོལ་མོ་དེ་བཞིན་དུ་བ་ཡང་། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱག་ཆ་འབྱུང་མོད་ཀྱི། །སྒྲ་ལ་དབྱངས་དེ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཉིས་པར་གྱིས། །རྗེ་ལྟར་རྨི་ལམ་ན་ཡང་འདོད་བསྟེན་པ། །སྐྱེས་བུ་ས་དང་པར་གྱུར་ནས་མི་མཐོང་སྟེ། ।

@481A ཞེས། །བྱིས་པ་ཉིན་ཀུ་འདོད་ལ་ཆགས་ཤིང་ཞེན། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཉིས་པར་གྱིས། །སྐྱུ་མ་བྱེད་པ་དག་གིས་གཟུགས་སྤྲུལ་ཏེ། །རྟ་དང་གླང་པོ་ཤིང་རྟ་སྣ་ཚོགས་བྱས། །དེ་ལ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་

གང་ཡང་མེད། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཉིས་པར་གྱིས། །ཇི་ལྟར་བྱ་མོ་གཞོན་ནུའི་རྨི་ལམ་ན། །བྱ་ཕོ་བྱུང་ཞིང་ཤི་བ་དེས་མཐོང་ནས། །བྱུང་ནས་དགའ་ཞིང་ཤེ་ནས་མི་དགའ་ལྟར། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཉིས་པར་

གྱིས། །ཇི་ལྟར་མཚན་མོ་ཆུ་ཡི་ཟླ་བ་དག །དྭངས་ཤིང་རྣོན་པ་མེད་པའི་ཆུ་ནང་སྣང་། །ཆུ་ཟླ་སྟོང་པ་གསོག་སྟེ་གཟུང་དུ་མེད། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཉིས་པར་གྱིས། །ཇི་ལྟར་

སོས་ཀའི་ཉི་མ་ཕྱེད་དུས་ན། །སྐྱེས་བུ་སྐོམ་པས་གདུངས་ཤིང་

འགྲོ་བ་ཡིས། །སྨིག་རྒྱུ་དག་ལ་ཆུ་ཡི་ཕུང་པོར་མཐོང་། །ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས། །སྨིག་རྒྱུ་ལ་ཡང་ཆུ་ནི་ཡོངས་མེད་ན། །སེམས་ཅན་རྣོངས་པ་དེ་ལ་འཕྲུང་འདོད་དེ། །མི་བདེན་ཆུ་ནི་བདུང་བར་ཡོངས་མི་ནུས། །ཚོས་རྣམས་ཐམས་

ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས། །ཇི་ལྟར་ཆུ་ཤིང་རྩྭ་བའི་སྡོང་པོ་ལ། །སྙིང་པོ་འདོད་ཕྱིར་སྐྱེས་བུས་དེ་གཤཊགས་ཀྱང་། །ཁང་དང་ཕྱི་རོལ་ཀུན་ན་སྙིང་པོ་མེད། །ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་མིང་གི་ཁྱད་པར་

ཀྱི་སྐོ་ནས་འགྲུབ་ཚུལ་དོན་ལ་སྦྱར་བ་ནི། ཇི་ལྟར་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟར་བཏགས་པ་ན། ཡན་ལག་དེ་རྣམས་ཉེ་བར་བླང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། ཤིང་རྟ་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་ཁམས་དྲུག་དང་སྐྱེ་

@481B མཆེད་དྲུག་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ཏུ་འདོགས་པ་ན། དེ་དག་ཉེ་བར་བླང་བྱ་དང་བདག་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་དང་ཤིང་རྟ་དང་དེའི་ཡན་ལག་རྣམས་བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་སུ་འཛོག་པ་བཞིན་

དུ། །བདག་ནི་ཕུང་པོ་སོགས་ལེན་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པས་བྱེད་པ་པོ་དང་ཕུང་

པོ་ལ་སོགས་པ་ནི་དེས་བླང་བར་བྱ་བའི་ལས་ཡིན་པས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། དེ་བཞིན་འཇིག་རྟེན་གྱགས་པས་ཕུང་པོ་དང་། །ཁམས་དང་དེ་བཞིན་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་བརྟེན་

ནས། །བདག་ཀྱང་ཉེ་བར་ལེན་པོ་ཉིད་དུ་འདོད། །ཉེར་ལེན་ལས་ཡིན་

འདི་ནི་བྱེད་པོའང་ཡིན། །ཞེས་སོ། །འདི་ཡང་ཤིང་རྟ་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དམྱོད་པ་ན་རྣམ་པ་བདུན་པོ་གང་དུ་ཡང་བདག་དེ་རྟེད་པར་མི་འགྱུར་བས། རང་བཞིན་རྩུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ཀྱང་མ་

དམྱད་པར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་དོ། །ཀཉིས་པ་དེས་བདག་གི་བ་

ཡང་ཁེགས་པར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟར་བདག་དེ་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་ཚོལ་བའི་རིགས་པས་བཙལ་བ་ན་བདུན་པོ་དེ་གང་དུ་ཡང་མ་རྟེད་པས། བདག་ལ་རང་བཞིན་ཁེགས་པ་དེའི་ཚེ་རིགས་

པས་འདི་ནི་བདག་དེའི་མིག་ལ་སོགས་པའོ་ཞེས་ཇི་ལྟར་རྟེད་

པར་འགྱུར། དེ་ལྟར་ན་བདག་གི་བ་ལ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་དེ། རྣལ་འབྱོར་པས་བདག་དང་བདག་གི་བའི་རང་བཞིན་འགའ་ཡང་མ་དམིགས་པ་ན་འཁོར་བ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་

ཏེ་འདི་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །རབ་བྱེད་བཅོ་བརྒྱད་པ་

ལས། བདག་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། །བདག་གི་ཡོད་པར་གཅལ་འགྱུར། །ཞེས་དང་། འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། གང་ཕྱིར་བྱེད་པོ་མེད་ཅན་ལས་མེད་པ། །དེ་ཕྱིར་བདག་གི་བདག་མེད་པར་ཡོད་མིན། །དེ་ཕྱིར་བདག་དང་བདག་གི་སྟོང་ལྟ་བས། །

@482A ཞེས། །རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །བདག་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་མཐུས་བདག་གི་བ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་དོགས་གཅོད་དང་བཅས་པ་ནི་སྟར་བརྗོད་

ཟེན་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་རིགས་པ་དེ་རྣམས་གཞན་ལ་ཡང་སྦྱར་བའི་ཚུལ་ནི། ཇི་ལྟར་བདག་དང་ཕུང་པོའི་དཔྱད་པ་ཤིང་རྟའི་དཔྱད་པ་དང་མཚུངས་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱམ་པ་དང་སྨན་བུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱ་

སྟེ། བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རང་གི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་གཅིག་ཐ་དད་ལ་སོགས་པའི་དཔྱད་པས་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་ཚོལ་བའི་རིགས་པས་རྣམ་པ་བདུན་དུ་བཙལ་བ་ན།

དེ་དག་ཀུ་བདེན་གཉིས་གང་དུའང་མི་རྟེད་

ཅིང་མ་དཔྱད་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་ངོ་ན་འཇོག་པ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་སྟོམ་པ་གསུམ་བསྟན་པ་ལས། འཇིག་རྟེན་ང་དང་རྩོད་ཀྱི། ང་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་མི་རྩོད་དེ། འཇིག་རྟེན་ན་གང་ཡོད་པ་དང་མེད་པར་འདོད་པ་དེ་ང་ཡང་དེ་ལྟར་

འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ན། འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱགས་པ་རིགས་པས་མི་འགོག་པར་ཞུ་ལ་བྱེས་བཞེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཕྲུག་པ་ལས། བྱམ་པ་སྟམ་བུ་རེ་ལྟེ་དམག་དང་ནགས་ཚལ་ཕྲེང་བ་ལྟོན་ཤིང་དང་། །ཁང་ཁྱིམ་ཤིང་རྟ་ཕྲན་

དང་འགྲོན་གནས་ལ་སོགས་དངོས་རྣམས་གང་དག་དང་། །དེ་བཞིན་གང་དག་སྨོ་ནས་སྐྱེ་འདིས་བསྟད་པ་དེ་རྣམས་རྟོགས་བྱ་སྟེ། །གང་ཕྱིར་ཐུབ་དབང་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལྷན་ཅིག་རྩོད་མི་མཛད་ཕྱིར་རོ། །ཡན་ལག་ཡོན་ཏན་འདོད་ཆགས་མཆོན་

@482B ཉིད་དང་ནི་བྱད་ཤིང་ལ་སོགས་དང་། །ཡོན་ཏན་ཅན་ཡན་ལག་ཅན་ཆགས་དང་མཚན་གཞི་མེ་ལ་སོགས་དོན་དག །དེ་རྣམས་ཤིང་རྟའི་རྣམ་དཔྱད་བྱས་པས་རྣམ་པ་བདུན་དུ་ཡོད་

མིན་ཞིང་། །དེ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པར་འཇིག་རྟེན་བྱགས་པའི་སྐོ་

ནས་ཡོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་གང་གི་སྐོ་ནས་སྐྱེ་བོ་འཇིག་རྟེན་པ་འདིས་བསྟད་པ་དེ་རྣམས་ཀྱང་མ་བཏུགས་པར་ཡོད་པ་ཁོ་ནར་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་ལ་སོགས་པ་སྟེ་འདི་དག་ནི་བྱམ་པ་ལ་

མཆོག་ན། བྱམ་པ་ནི་ཡན་ལག་ཅན་ཡོན་ཏན་ཅན་དང་མཚན་གཞི་ཡིན་ལ། བྱོ་མོ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་དང་སྡོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཡོན་ཏན་དང་། ལྟོ་ལྗིར་བ་དང་མཆུ་འཕྱང་བ་དང་མགྲིན་པ་རིང་བ་སོགས་ནི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྟམ་བྱ་

སོགས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་རོ། །འདོད་ཆགས་ནི་ལྷག་པར་ཞེན་པ་དང་ཆགས་པ་ནི་དེའི་རྟེན་ཏེ། དེ་ཡང་ཆགས་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ལ་འགྲེལ་བཤད་ལས་བཤད་དོ། །མེ་ནི་སྲེག་བྱེད། བྱད་ཤིང་ནི་བསྲེག་བྱའོ། །དེ་ལ་ཡན་ལག་ལ་བརྟེན་ནས་ཡན་

ལག་ཅན་འདོགས་ལ། ཡན་ལག་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་ཡན་ལག་འདོགས་པ་ནས་མེ་ལ་བལྟོས་ནས་བྱད་ཤིང་དང་བྱད་ཤིང་ལ་བལྟོས་ནས་མེར་འདོགས་པའི་བར་དུ་སྦྱར་རོ། །རབ་བྱེད་

བརྒྱད་པ་ལས་ཀྱང་། བྱེད་པོ་ལས་ལ་བརྟེན་བྱས་ཤིང་། །ལས་

ཀྱང་བྱེད་པོ་དེ་ཉིད་ལ། །བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་མ་གཏོགས་པ། །གྲུབ་པའི་རྒྱུ་ནི་མ་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་དང་། བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་དག་གིས། །དངོས་པོ་ལྷག་མ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པས། བསྒྲིད་བ་སྒྲིད་བྱེད་དང་འགྲོ་བ་དང་འགྲོ་བ་པོ་དང་

@483A ཞེས། །བལྟ་བྱ་ལྟ་བྱེད་དང་ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ཅིང་། ཕན་ཚུན་བལྟོས་པའི་གྲུབ་པ་ཙམ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་བདག་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་ཇི་ལྟར་དཔྱད་པས་རང་བཞིན་གྱིས་

སྟོང་པ་དང་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་བྱ་བྱེད་འཐད་པའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་འཇོག་ཚུལ་ཤེས་ན། དེ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཆྱེར་ནས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་པ་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པར་རྒྱས་པས་སྟར་བཞག་པའི་དཔེ་དོན་གཉིས་ལ་ངེས་པ་ཐོབ་

པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལས། ཇི་ལྟར་ཆོད་ཀྱིས་བདག་གི་འདུ་ཤེས་ནི། །ཤེས་པ་དེ་བཞིན་ཀུན་ལ་བློས་སྤྱད་བྱ། །ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད། །རྣམ་

པར་དག་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཡིན། །གཅིག་གིས་ཀྱང་

ནི་ཐམས་ཅད་ཤེས། །གཅིག་གིས་ཀྱང་ནི་ཐམས་ཅད་མཐོང་། །ཇི་སྙེད་མང་པོ་ཉའད་བྱས་ཀྱང་། །དེ་ལ་དྲེགས་པ་སྐྱེ་བ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་དབབ་པ་ནི། གང་ཟག་ཏུ་གདགས་པའི་གཞི་ཕུང་

པོ་ལྔ་དང་སའི་ཁམས་ལ་སོགས་པ་ཁམས་དྲུག་དང་མིག་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ལ་སོགས་པ་ནི་ཆོས་ཡིན་ལ། དེ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བ་ནི་ཆོས་དེ་དག་གི་བདག་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་

མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་འཇུག་པར། མུ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་བཀག་ནས་དངོས་པོ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དེ་ཉིད་འགྲེལ་པར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དུ་གསུངས་པས་འདིར་དེ་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །རབ་བྱེད་དང་པོ་ལས། བདག་ལས་

@483B མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །གཉིས་ལས་མ་ཡིན་རྒྱུ་མེད་མིན། །དངོས་པོ་གང་དག་གང་ན་ཡང་། །སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་གང་དག་བདག་

ལས་གང་ན་ཡང་སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་

དུ་དམ་བཅའ་གཞན་གསུམ་ལ་ཡང་སྣུར་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་འགོག་པ་ནི། དེ་ལྟར་དམ་བཅས་ཀྱང་དེ་ལ་སྣུབ་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་རྣགས་མི་བརྗོད་པར་དམ་བཅའ་

དེ་དག་ལས་ལྡོག་པ་ལ་གནོད་པ་སྟོན་པའོ། །འདིར་རང་

བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་ན་རྒྱུ་ལ་བལྟོས་མི་བལྟོས་གཉིས་སུ་ཚོན་ཆོད་པས་རྒྱུ་ལ་བལྟོས་པ་ལ་ཡང་འབྲས་བུ་དང་རྒྱུ་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་དང་ཐ་དད་གཉིས་སུ་ཚོན་ཆོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རྒྱུ་

འབྲས་རང་བཞིན་གཅིག་པའི་སྐྱེ་བ་ནི། བདག་སྐྱེ་དང་

རང་བཞིན་ཐ་དད་པའི་སྐྱེ་བ་ནི་གཞན་སྐྱེ་ཡིན་པས། དེ་དག་ལ་ཡང་བདག་གཞན་རེ་རེ་བ་དང་བདག་གཞན་ཚོགས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་གཉིས་སུ་འདས་ལ། རེ་རེ་བ་ལ་བདག་སྐྱེ་དང་གཞན་སྐྱེ་གཉིས་

ཡིན་པས་སུ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་ཙམ་ཞིག་འགོག་པའི་

མཐའ་གཞན་སེལ་ལུགས་ནི་དེ་ལྟར་དུ་ཡིན་ནོ། །སྡུག་གི་སྡུག་གུའི་རང་གི་བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེ་ན་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེ་བ་ནི་གང་དུ་སྐྱེ་བར་བྱ་བ་དེའི་བདག་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་

ཕྱིར་ཡིན་ན། སྐྱ་གྲུ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཐོབ་ཟེན་པའི་

ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན། མངོན་པར་གསལ་བའི་སྐྱ་གྲུ་བཞིན་ནོ། །སྐྱེ་བ་ཐུགས་མེད་དུ་ཡང་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེས་ཟིན་པའི་ས་བོན་སྨར་ཡང་སྐྱེ་ན་ནི། ས་བོན་དེ་ཉིད་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྐྱེ་དགོས་པས་

སོ། །དེ་ལྟ་ན་ས་བོན་ཙམ་ཞིག་རྒྱུན་དུ་སྐྱེ་བས་སྐྱ་གྲུ་ལ་

@484A ཞེས། །སོགས་པ་སྐྱེ་བའི་གོ་སྐབས་མི་རྟེན་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་རོ། །རབ་བྱེད་ཉི་ཤུ་པ་ལས་ཀྱང་། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཅིག་ཉིད་ན། །བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་གཅིག་ཏུ་འགྱུར། །ཞེས་

སོ། །འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། དེ་ནི་

དེ་ལས་འབྱུང་ན་ཡོན་ཏན་འགའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །སྐྱེས་པར་གྱུར་པ་སྨར་ཡང་སྐྱེ་བ་རིགས་པའང་མ་ཡིན་ཉིད། །སྐྱེས་ཟིན་སྨར་ཡང་སྐྱེ་བར་ཡོངས་སུ་རྟོག་པར་འགྱུར་ན་ནི། །དེ་ཕྱིར་སྐྱ་གྲུ་སོགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་འདིར་རྟེན་མི་འགྱུར་ཞིང་། །

ཞེས་དང་། དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་བདག་ལས་འབྱུང་ཞེས་རབ་ཏུ་བཏགས་པ་འདི། །དེ་ཉིད་དང་ནི་འཇིག་རྟེན་དུ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ཅི་སྟེ་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ཆུན་བཞི་ལས་

འབྲས་བུ་སྐྱེ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་གཞན་ལས་སྐྱེའོ་

སྣམ་ན། རང་བཞིན་ཐ་དད་པའི་རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་ན། མེ་ལྕེ་ལས་ཀྱང་སྐུན་པ་འཐུག་པོ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་རྒྱུར་གྱུར་མ་གྱུར་ཐམས་ཅད་ལས་འབྲས་བུ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ།

གཞན་ཉིད་མཚུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའོ། །འདིའི་དོན་ནི་ས་སྐྱུག་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཁས་ལེན་ན། ས་ལྷའི་སྐྱུ་གུ་དེ་རང་གི་སྐྱེད་བྱེད་དུ་མི་རུང་བའི་མེ་ལ་སོགས་པ་ལས་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་རང་བཞིན་ཐ་

དད་དུ་སོང་བའི་སོང་ལྷགས་དེ་དང་། རང་གི་རྒྱུ་ས་ལྷའི་ས་བོན་ལས་རང་བཞིན་ཐ་དད་དུ་སོང་བའི་སོང་ལྷགས་གཉིས་ཆར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཚུངས་པར་སྣང་ངོ། །དེ་ལྟ་ན་ཇི་ལྟར་སྐྱེད་བྱེད་དུ་མི་རུང་བ་ལས་རང་བཞིན་ཐ་དད་པར་སྣང་བ་འཆར་

@484B བའི་ཚེ། ཐ་དད་རང་དབང་བ་རབ་མ་ལས་འཆར་བ་བཞིན་དུ་རང་གིས་ལྷའི་ས་བོན་ལས་ཐ་དད་པ་སྣང་བའི་ཚེ་ཡང་ཐ་དད་ཀྱི་ཆ་ནི་དེ་ལྟར་སྣང་ངོ། །ཐ་དད་དུ་སྣང་བའི་ཚུལ་དེ་དེ་

དག་གི་རང་གི་ངོ་བོའི་སྟོབ་ནས་བྱུང་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་མེ་ལ་སོགས་པ་ལས་མི་

སྐྱེ་བ་དང་ས་ལྟའི་ས་བོན་ལས་སྐྱེ་བའི་ཁྱད་པར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འབྱེད་མི་ནུས་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྐྱེ་མི་སྐྱེའི་ཁྱད་པར་འབྱེད་ན་ནི། རང་བཞིན་ཐ་དད་པའི་ཐ་དད་ཚུལ་དེ་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་ཕྱེ་ཞིག་ཅེས་འགལ་བ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཇུག

འབྱེལ་ལས། ཇི་ལྟར་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ས་ལྟའི་ས་བོན་རང་གི་འབྲས་བུ་ས་ལྟའི་སྣུ་ཀུ་ལས་གཞན་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་མེ་དང་སོལ་བ་དང་ནས་ཀྱི་ས་བོན་ལ་སོགས་པ་ཡང་གཞན་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཇི་ལྟར་ས་ལྟའི་ས་བོན་

གཞན་དུ་གྱུར་པ་ལས་ས་ལྟའི་སྣུ་ཀུ་སྐྱེ་བ་དེ་བཞིན་དུ་མེ་དང་སོལ་བ་དང་ནས་ཀྱི་ས་བོན་ལ་སོགས་པ་དག་ལས་ཀྱང་འགྱུར་རོ། །ཡང་ཇི་ལྟར་ས་ལྟའི་སྣུ་ཀུ་གཞན་དུ་གྱུར་པས་ལྟའི་ས་བོན་ལས་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་བུམ་པ་དང་སྣམ་བུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་

ཀྱང་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་དེ་ནི་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་འདི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པས། ལྷོག་པ་གཅིག་པའི་དཔུང་འཕྲལ་གྱིས་ཁྱབ་པ་དེ་བསྐྱབ་པར་འདོད་པ་ནི་

སྒོབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་མིན་ཞིང་། དེའི་གནོད་བྱེད་ཀྱང་ཚང་མང་གི་

སྟེང་དུ་དུ་ཡོད་ཙམ་ལ་མེ་ཡོད་ཙམ་གྱིས་ཁྱབ་པ་མི་འགྱུབ་པ་དགག་པའི་སྐབས་སུ་ཨཁད་ཟེན་ཏེ། །རབ་བྱེད་ཉི་ཤུ་པ་ལས་ཀྱང་། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཞན་ཉིད་ན། །རྒྱུ་དང་རྒྱུ་མིན་མཚུངས་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། གཞན་ལ་བརྟེན་

@485A ཞེས། །ནས་གལ་ཏེ་གཞན་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་ན་ནི། །འོན་མེ་ལྷེ་ལས་ཀྱང་མུན་པ་འཐུག་པོ་འབྱུང་འགྱུར་ཞིང་། །ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ་གང་གི་ཕྱིར། །སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་མ་ལུས་ལ་ཡང་

གཞན་ཉིད་མཚུངས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་འདྲ་བའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་ལ་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གྲོགས་མི་གྲོགས་ལ་སོགས་པས་ལན་མི་ཐེབས་ཏེ། རང་བཞིན་ཐ་དད་པའི་གཞན་ཡིན་ན་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གྲོགས་པ་ཉིད་མི་འགྱུབ་པ་སྟེ་མ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

སྐྱེ་བ་དང་མི་སྐྱེ་བའི་ངེས་པ་མཐོང་བ་ཡང་ལན་དུ་མི་རྟང་སྟེ། ཐ་དད་ཐ་སྙད་པའི་བློས་བཞག་པ་མིན་པར་རང་གི་ངོ་བོའི་སྟོབས་ཡུལ་སྟེང་དུ་གྱུབ་ན་ངེས་པ་མཐོང་བ་དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་འཐད་ཅེས་

དཔྱོད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་ལས་སྐྱེ་བ་

སྣ་བ་རྣམས་ནི། ཇ་བྱམ་འཇིམ་པ་ལས་སྐྱེ་བ་དེ་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། ཇ་མཁན་ལ་སོགས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་དེ་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་སྣུབ་བོ། །ནང་ལ་ཡང་ལྷས་བྱིན་ཆོ་རབས་གཞན་དུ་ཡང་སྤོག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཁོ་ནས་སྐྱེ་བ་འདི་ལེན་

པས་ལྷས་བྱིན་དང་སྤོག་གཉིས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བདག་ལས་སྐྱེ་ལ། ཕམ་དང་ལས་དཀར་གནག་ལས་སྐྱེ་བ་ནི་གཞན་སྐྱེར་སྣུབ་བོ། །བདག་ཁོ་ན་ལས་ཀྱང་མི་སྐྱེ་ལ། གཞན་ཁོ་ན་ལས་ཀྱང་མི་སྐྱེ་བས་གཉིས་ཀ་ཚོགས་པ་ལས་སྐྱེ་བའོ། །

འདི་ནི་སྟར་བཤད་པའི་རིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཁེགས་ཏེ། བདག་ལས་སྐྱེ་བའི་ཚ་ནི་བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་རིགས་པས་དགག་ལ། གཞན་ལས་སྐྱེ་བའི་ཚ་ནི་གཞན་སྐྱེ་འགོག་པས་དགག་གོ །འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། གཉིས་ལས་སྐྱེ་བའང་

@485B རིགས་པའི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་གང་གི་ཕྱིར། །བཤད་ཟིན་ཉེས་པ་དེ་དག་ཐོག་ཏུ་འབབ་པ་ཡིན་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་མིན་དེ་ཉིད་དུ་ཡང་ཡོད་མིན་ཏེ། །གང་ཕྱིར་རེ་རེ་ལས་ནི་

སྐྱེ་བ་འགྲུབ་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །ངོ་བོ་ཉིད་ལས་

བྱུང་བར་སྣང་བ་རྣམས་ནི་པད་མའི་རྩ་བའི་རྩྭབ་པ་དང་འདབ་མའི་འཇམ་པ་རྣམས་ནི་འགའ་ཞིག་གིས་འབད་རྩལ་བྱེད་པ་མ་མཐོང་ངོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣ་བ་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་བརྒྱང་ནས་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་རྣམས་འགོད་

པ་མ་མཐོང་ངོ། །དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་བྱུང་བ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་སྨྲའོ། །འདི་མི་འཐད་དེ། རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་ན་ཡུལ་དང་དུས་གཅིག་ན་ཡོད་པའི་སྐྱེ་བ་དེ་ཡུལ་དུས་ཐམས་ཅད་ན་ཡོད་དགོས་ལ། ཡང་ན་

འགར་ཡང་མེད་དགོས་ཏེ། ཡུལ་དུས་འདིར་འབྱུང་ལ་འདིར་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་དག་གི་རྒྱུ་ཡོད་མེད་བསྟན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟ་བྱའི་མདོངས་ཀྱང་བྱ་རོག་ལ་ཡང་ཡོད་པ་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། མདོར་ན། གཅིག་སྐྱེས་ན་

ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱེ་བའམ་ཡང་ན་ནམ་ཡང་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་བ་དང་། འབྲས་བུ་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་འཇིག་རྟེན་རྣམས་དེའི་རྒྱུ་ལ་འབད་པ་དུ་མ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་པར་འགྱུར་

རོ། །འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་རྒྱུ་མེད་ཁོར་ནར་

སྐྱེ་བར་ལྟ་ཞིག་འབྱུང་ན་ནི། །དེའི་ཚེ་མཐའ་དག་རྟག་ཏུ་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་འབྱུར་ཞིང་། །འབྲས་འབྱུང་ཆེད་དུ་འཇིག་རྟེན་འདི་ཡིས་ས་བོན་ལ་སོགས་ནི། །བརྒྱ་ཕྲག་དག་གི་སྒོ་ནས་སྤྱད་པར་བྱེད་པར་ཡང་མི་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་སྟ་

@486A ཨཱ། །བཞིའི་སྐྱེ་བ་ལ་གནོད་པ་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐའ་བཞི་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་འགྲུབ་ལ། དེ་ལ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པས་ཁྱབ་པ་སྟར་མཐའ་གཞན་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་འགྱུབ་

བོ། །དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ནི་ཐལ་འགྱུར་བྱས་པའི་ཚོ་དེའི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེས་དཔག་སྐྱེས་པ་ཡིན་གྱི། དངོས་སུ་དམ་བཅའ་བསྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནང་མེད་དོ། །

འཇུག་པ་ལས། གང་གི་ཕྱིར་ན་བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་དང་། །རྒྱུ་ལ་མ་བལྟོས་ཡོད་པ་མིན་པས་དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་བྱལ། །ཞེས་སྐྱེ་བའི་མཐའ་བཞི་ལ་གནོད་བྱེད་

བརྟོད་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྡུས་ནས་གསུངས་པ་ནི།

ཐལ་བ་བགོད་པའི་འབྲས་བུ་ལ་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེས་དཔག་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། དང་པོ་ནས་ཕྱི་རྟོལ་ལ་གཞན་བཟག་པ་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་རྣམས་

རང་བཞིན་མེད་པའི་ངེས་པ་རྣོད་ན། དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་པ་རྣོད་པར་སྣང་བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པ་དབུ་མའི་ལྟ་བའི་བྱ་བ་ཡོད་ཀྱང་རྣོད་པ། །གཞན་ཡང་རབ་བྱེད་བདུན་པ་ལས། རྟེན་ཅིང་

འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེ། །ཞེས་དང་། འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་བརྟེན་ནས་རབ་འབྱུང་བས། །རྟོག་པ་འདི་དག་བརྟག་པར་མི་རུས་པ། །དེ་ཕྱིར་རྟེན་འབྱུང་རིགས་པ་འདི་ཡིས་ནི། །ལྟ་ངན་དྲྭ་བ་མཐའ་དག་གཅོད་

@486B པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྟེན་འབྲེལ་ཀྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུ་གྲུ་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ལ་རིགས་པ་ཅི་གོ་ལ་ས་གཅོད་པ་བློ་ལ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པ་གསལ་

བས་ཆུང་ཟད་བརྩོད་པར་བྱའོ། །འདིར་སྐྱུ་གུ་ནི་རང་གི་ངོ་

བོས་བླུབ་པའི་རང་བཞིན་མེད་དེ། རང་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཟུགས་བརྙན་བཞིན། ཞེས་གཞན་གྱིས་རྟོག་ཀྱི་རྗེས་དཔག་བྱའོ། །དཔེར་ན། བྱད་བཞིན་གྱི་ གཟུགས་བརྙན་སྣང་བ་ན་བྱིས་པ་ཆུང་དུ་རྣམས་མིག

རྣ་སེགས་སུ་སྣང་བ་དེ་ནི་དེ་འདྲ་བའི་བློའི་ངོ་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་གྱི། ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་རང་གི་གནས་ཚུལ་མིན་ཏོ་སྟེམ་དུ་མི་འཛིན་པར་དོན་དེ་རང་གི་གནས་ལུགས་སམ་སྟོད་ལུགས་སུ་ འཛིན་པ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་མྱོང་བ་

དང་སྣང་བའི་ཚོས་རྣམས་ལ། དེ་ལྟར་སྣང་བའི་བློའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར། དོན་དེ་དག་ལ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་རང་གི་ངོ་བོའི་སྟོབ་ནས་ཡུལ་སྟེང་དུ་སྟོད་ཚུལ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི་ རང་བཞིན་ཡོད་པར་སྟོ་བཏགས་ཚུལ་ཡིན་ལ། དེའི་

ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་དེ་འདྲ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་དང་རང་བཞིན་དང་རང་དབང་བའི་དོན་ཡིན་པས་དེ་འདྲ་བ་ཡོད་ན་ནི་རྒྱུ་རྐྱེན་གཞན་ལ་རག་ལས་པ་འགལ་ཏེ། མི་འགལ་ན་ནི་བླུབ་ཟིན་པའི་བྱམ་

པ་སྒར་ཡང་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་སྐྱེ་མི་དགོས་པ་ཁས་བླང་དུ་མི་

རུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བཞི་བརྒྱ་བ་ལས། གང་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་ཡོད་པ། །དེ་ནི་རང་དབང་མི་འགྱུར་རོ། །འདི་ཀུན་རང་དབང་མེད་པ་སྟེ། །དེས་ན་བདག་ནི་ཡོད་མ་

ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། འདི་ན་གང་

@487A ཞེས། །རང་གི་ངོ་བོ་དང་རང་བཞིན་དང་རང་དབང་དང་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ལ་ནི་རང་ལས་གྲུབ་པས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་

ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དངོས་པོ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཡོད་པ་དེ་ནི་རང་དབང་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་རག་ལས་ཏེ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། འདི་ཀུན་རང་དབང་མེད་པ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་གང་ལ་ཡང་བདག་སྟེ་རང་བཞིན་ཡོད་པ་མ་

ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རང་དབང་བ་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པར་སྣང་བའི་ཚེ་ན་ཞེས་པ་དེ་དག་ལ་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་སུ་སྣང་ཞིང་། སྣང་བ་ལྟར་ཡང་གྲུབ་པའི་དོན་ནོ། །འོན་

ཀུང་རྒྱུ་རྐྱེན་གཞན་ལ་རབ་མ་འཐལ་ལ་བྱས་ནས་དེ་བཀག་ན་

ནི་རང་སྟེ་ལ་བསླུབ་མི་དགོས་པ་དང་། དེ་ཁེགས་ཀུང་དབུ་མའི་ལྟ་བ་རྣེད་པར་འཇོག་མི་རྣམ་པས་ཡུལ་སྟེང་དུ་རང་གི་ངོ་བོའི་སྐོར་ནས་རང་ཚུགས་ཐུབ་པའི་སྟོད་ལུགས་ལ་རང་དབང་བར་བྱའོ། །དེས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་དོན་ནི་རང་

དབང་བའི་ངོ་བོ་དེ་དང་བྲལ་བ་ལ་བྱེད་ཀྱི། དོན་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་མི་བྱེད་པས། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རང་བཞིན་དགག་རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། ལུང་སྟ་མའི་མཛུབ་ཉིད་ནས། དེའི་ཕྱིར་འདིར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་

བ་རང་དབང་བའི་ངོ་བོ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། རང་དབང་བའི་ངོ་བོ་དང་བྲལ་བའི་དོན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཡིན་གྱི། ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་པའི་དོན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་དོན་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་མེད་པར་ལྟ་བ་ནི་ཀུན་བྱང་གི་རྟེན་འབྲེལ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ལ་སྐུར་འདེབས་

@487B ཡིན་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པར་ལྟ་བ་ཡང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྟེ། རང་བཞིན་དེ་འདུ་བ་གང་ལ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དེ་མ་ཐག་

གི་ལུང་དེའི་མཇུག་ནས། དེའི་ཕྱིར་འདི་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་

པར་འབྱུང་བ་བྱས་ཤིང་སྐྱེ་མ་དང་འདྲ་བ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་རྒྱུ་ལ་སྐྱེར་པ་བཏབ་པས་དེ་མེད་པར་ལྟ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་ལ། རང་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་དངོས་པོར་ལྟ་བ་ཡང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་ནོ། །དེའི་

ཕྱིར་དེ་ལྟར་ན་དངོས་པོ་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་སྐྱེ་བ་རྣམས་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་མེད་པ་དང་། རྒྱ་པ་དང་ཆད་པར་ལྟ་བའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་རྒྱ་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པས་རང་བཞིན་

མེད་པ་དང་ཀུན་བྱང་གི་རྟེན་འབྲེལ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཁས་བླང་བར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་རང་དབང་བའི་ངོ་བོ་དོན་བྱེད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་བཀག་ནས་རང་དབང་དང་བྲལ་བའི་དོན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་

ཡིན་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་ངེད་ལ་ཅི་ཞེག་བཀག་སྟེ། ཁོ་བོ་ཅག

ཀྱང་དོན་བྱེད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་འདོད་པས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཁྱེད་དང་ངེད་ལ་ཁྱད་མེད་དོ་སྙམ་ན། ཁྱེད་ཀྱིས་རྟེན་འབྲེལ་རྒྱུ་འབྲས་ཁས་ཟློང་ཀྱང་བྱེས་པ་ཆུང་ངུ་བྱད་བཞིན་གྱི་བཟློག་བརྟགས།

ལ་བྱད་བཞིན་དུ་བདེན་པར་འཛིན་པ་ལྟར། རྟེན་འབྲེལ་

དེ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྨྲོ་བཏགས་ནས་དངོས་པོའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བརྟེད་པས་ན་རྟེན་འབྲེལ་ཇི་བཞིན་མ་རྟོགས་པ་དང་ཇི་བཞིན་མིན་པར་བརྟེད་ལ། ཁོ་བོས་ནི་རང་བཞིན་མེད་པར་འདོད་ཅིང་དེ་ལྟར་སྨྲ་བས་ཁྱད་པར་ནི་དེའོ། །དེ་ལྟར་

@488A ཞེས། །ཡང་དེ་མ་ཐག་གི་ལུང་དེའི་མཇུག་ནས། ཅི་སྟེ་གལ་ཏེ་རང་དབང་མེད་པའི་དོན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་དོན་ཡིན་ན་ནི། འོན། གང་ཁྱེད་ཀྱིས་དེད་ཅག་ལ་གནོད་པར་འགྱུར་བ་ཁྱོད་དང་དེད་ཅག་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་

ཡོད་སྙམ་དུ་སེམས་ན། བཞད་པར་བྱ་སྟེ། གང་ཁྱོད་ཀྱིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྟོགས་པ་དང་བརྟེད་མི་ཤེས་པ་འདི་ནི་ཁྱད་པར་རེ། །ཇི་ལྟར་བྱིས་པ་གཞོན་ནུ་ཐ་སྙད་ལ་མ་བྱང་བས་གཟུགས་བརྙན་ལ་བདེན་པར་

བྱུར་པར་ལྟག་པར་སྨྲོ་བཏགས་པས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གནས་པའི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་བསལ་ནས་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་རྟོག་པ་ན་གཟུགས་བརྙན་རྟོག་མི་ཤེས་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཁྱོད་ཀྱིས་

ཀུང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཁས་

ཐྭངས་ཀུང་གཟུགས་བརྟན་དང་མཚུངས་པའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་ཀུང་། རང་གི་ངོ་བོ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་བཞིན་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་མི་ཤེས་ཏེ། རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་དུ་མི་འཛིན་

པའི་ཕྱིར་དང་། ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ཡོད་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ལྷག་པར་སྒྲོ་བཏགས་ནས་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བརྟེན་ཀུང་མི་ཤེས་ཏེ། རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་དུ་མི་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་དང་། དངོས་པོའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་

བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཁས་བླངས་པར་འདྲ་ཡང་། རང་བཞིན་མེད་པ་དང་རང་བཞིན་ཡོད་པར་སྣྲ་བའི་སྒོ་ནས་རྟེན་འབྲེལ་ཇི་བཞིན་དུ་རྟོགས་མ་རྟོགས་དང་། བརྟེན་ཤེས་མི་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ་

@488B འདིས་ནི་དོན་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་ཁས་ལེན་ན་དངོས་པོར་སྣྲ་བ་རྣམས་དེ་ལ་བདེན་པར་གྱུབ་པ་ཞེས་སྣྲ་བས་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ལ་རྟོད་པ་ནི་མིང་ལ་རྟོད་པའོ་སྙམ་པ་དང་། དེ་བཞིན་

དུ་ཐ་སྣད་དུ་དོན་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་འདོད་ན་ཐ་སྣད་དུ་རང་གི་མཚན་

ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་ལ་རང་རྒྱུད་པ་དང་རྟོད་པ་ནི་མིང་ཙམ་ལ་རྟོད་པ་སྟེ། རང་རྒྱུད་པས་ཀྱང་དེ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་བས་སོ་སྐྱམ་དུ་འཛིན་པ་རྣམས་ གསལ་བར་བཀག་གོ། །དེ་འདྲ་བ་ནི་དཔེར་ན། གྲངས་

ཅན་ཡང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཡུལ་ན་གྲགས་པའི་དོན་འདི་ལ་རྟག་པར་སྣང་བས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྲགས་པའི་དོན་འདི་འདོད་ན་སྒྲ་རྟག་པ་འགོག་པ་ནི་མིང་ཙམ་ལ་སྟོང་བའོ་ཞེས་སྣང་བ་དང་འདྲ་ བར་སྣང་ངོ། །སེམས་ཅན་གཞན་རྣམས་ནི་

རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བར་བརྟུང་བ་ན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་པར་འཛིན་པས་འཆིང་བར་འགྱུར་པ་ལ། མཁས་པ་དག་ལ་ནི་རྒྱུ་མཚན་དེ་ལ་ བརྟེན་ནས་རང་བཞིན་ཡོད་པ་འགོག་ཅིང་རང་བཞིན་

མེད་པ་ལ་རེས་པ་དྲངས་ཏེ། མཐར་འཛིན་གྱི་ལྟ་བའི་འཆིང་བ་གཅོད་པས་ན། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད་པ་འགྲུབ་པ་འདི་ནི་རྣད་དུ་བྱུང་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཆེན་

པོའོ། །དོན་གྱི་དབང་འདི་གཟིགས་ནས་བཅོམ་ལྡན་

འདས་ཀྱིས། གང་ཞིག་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་མ་སྐྱེས། །དེ་ལ་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན། །རྒྱུ་ལ་རག་ལས་གང་དེ་སྟོང་པར་བཞད་དེ། །གང་ཞིག་སྟོང་ཉིད་ཤེས་དེ་བག་ཡོད་

ཡིན། །ཞེས་ཤིང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པ་ལ་

@489A ཞེས། །རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པས་ཁྱབ་པར་གསུངས་ནས། ཤིང་པ་གསུམ་པས་རྒྱུ་ལ་རག་ལས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་དོན་དུ་གསུངས་ཤིང་། ཤིང་པ་བཞི་པས་ནི་སྟོང་ཉིད་དེ་ལྟར་

རྟོགས་པའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་ཏོ། །དེ་བཞིན་དུ། མཁས་པས་རྟེན་འབྲུང་ཚོས་རྣམས་རྟོགས་གྱུར་ཏེ། །མཐར་ལྟ་བ་ལ་བརྟེན་པར་ཡོང་མི་བྱེད། །ཅེས་རྟེན་འབྲེལ་རྟོགས་པས་མཐར་འཛིན་

གཅོད་པར་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་རང་གི་ངོ་

བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་ན་རྒྱལ་བ་ཉན་ཐོས་དང་བཅས་པས་དེ་ལྟར་གཟིགས་དགོས་པ་ལས་མ་གཟིགས་པ་དང་། རང་བཞིན་དེ་ལ་རྒྱུ་གྱིས་ཅི་ཡང་བྱར་མེད་པས་མཚན་མར་འཛིན་

པའི་སྨོས་པའི་དྲ་བ་བཅད་དུ་མེད་པས་བྱོལ་

བ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། གླང་པོའི་རྩལ་གྱི་མདོ་ལས། གལ་ཏེ་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་ཡོད་གྱུར་ན། །རྒྱལ་བ་ཉན་ཐོས་བཅས་པས་དེ་མཁྱེན་འགྱུར། །ཐེར་ཟུག་ཆོས་ནི་སྡུད་འདའ་མི་འགྱུར། །མ་ཁས་རྣམས་ནམ་ཡང་སྨོས་

དང་བྲལ་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །རབ་བྱེད་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་དང་ལྔ་པ་ནས་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་གཏན་ལ་ཕབ་ནའང་

ཤིན་ཏུ་ལེགས་མོད་ཀྱི། ཚིག་མངས་པས་འཇིགས་ནས་མ་སྨོས་སོ། །གསུམ་པ་ལྟ་བ་དེ་དག་གོམས་པས་སྤྲིན་པ་སྤོང་བའི་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་བདག་དང་བདག་གི་བ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྟུལ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་མཐོང་ནས།

@489B དེའི་དོན་གོམས་པར་བྱས་པས་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟ་ལྡོག་ལ། དེ་ལོག་ན་འདོད་པ་ཉེ་བར་ལེན་པ་སོགས་སྤང་བཞད་པའི་ལེན་པ་བཞི་ལྡོག་ཅིང་། དེ་ལོག་ན་

ལེན་པའི་རྒྱུན་གྱིས་སྤྱིད་པ་འབྱུང་བ་མེད་པས་སྤྱིད་

པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཕུང་པོ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་སྐྱེ་བ་ཟད་པས་ཐར་པ་འཐོབ་སྟེ། རབ་བྱེད་བཅོ་བརྒྱད་པ་ལས། བདག་དང་བདག་གི་ཞེ་བའི་ཕྱིར། །ངར་འཛིན་ང་ཡིར་འཛིན་མེད་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ནང་དང་ཕྱི་རོལ་དངོས་དག་ལ། །བདག

དང་བདག་གི་སྣམ་ཟད་ན། །ཉེ་བར་ལེན་པ་འགག་འགྱུར་ཞིང་། །དེ་ཟད་པས་ན་སྐྱེ་བ་ཟད། །ཚེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཉེ་བར་ལེན་པ་ནི་ཉོན་མོངས་དང་། སྲིད་པ་ནི་ལས་ཡིན་པས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཟད་པས་ཐར

བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཟད་པས་ཐར། །ཞེས་སོ། །ལས་ཉོན་ཡང་གང་ཟད་པས་ཟད་པར་འགྱུར་བ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ལས་དང་ཉོན་མོངས་རྣམ་རྟོག་ལས། །དེ་དག་སྤྲོས་ལས་སྤྲོས་པ་ནི། །སྟོང་པ

ཉིད་ཀྱིས་འགག་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་སྐྱེ་ཤིའི་འཁོར་བ་བརྒྱུད་པ་འདི་ནི་ལས་སྐྱེ་ལ། ཉོན་མོངས་བ་ཅན་གྱི་སེམས་དང་ལྡན་པའི་སྐྱོ་གསུམ་གྱི་འདུ་བྱེད་ཁོ་ན་འཁོར་བ

འབྲུབ་པའི་ལས་ཡིན་པས།

ལས་ནི་ཉོན་མོངས་ལས་སྐྱེའོ། །ཡུལ་རྣམས་ལ་སྡུག་མི་སྡུག་ལ་སོགས་པའི་མཚན་མ་སྣོ་འདོགས་པའི་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མ་བཅུག་པར་འཇིག་ལྟའི་རྩ་བ་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་རྣམས་མི་སྐྱེ་བས། ཚགས་

@490A ཞེས། །སྡང་སོགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་འཇིག་ལྟའི་རྩ་བ་ཅན་དེ་དག་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་རྟོག་ལས་སྐྱེའོ། །འཇིག་རྟེན་ཚོས་བརྒྱད་དང་སྐྱེས་པ་བྱད་མེད་དང་བྱམ་པ་དང་སྡུམ་བྱ་དང་གཟུགས་དང་ཚོར་

བ་སོགས་ལ་འདི་བདེན་ནོ་སྙམ་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དག་ཁོ་ནས་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་ཡུལ་དེ་དག་ལ་རྟོག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་རྟོག་དེ་ནི་བདེན་འཛིན་གྱི་སྤྲོས་པ་ལས་སྐྱེ་སྟེ། ཚོག་གསལ་ལས། འཇིག་རྟེན་

པའི་སྤྲོས་པ་དེ་ཡང་མ་ལུས་པར་སྤྲོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྤྲོང་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བས་འགག་པར་འགྱུར་རོ། །ཇི་ལྟར་ཞེན། གང་གི་ཕྱིར་དངོས་པོར་དམིགས་པ་ཡོད་ན་ནི། ཇི་

སྐད་དུ་ཨཱཌ་པའི་སྦྱོས་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་གྱི།

མོ་གཤེམ་གྱི་བྱ་མོ་མ་དམིགས་པར་ནི་ཚགས་པ་ཅན་དག་དེའི་ཡུལ་ཅན་སྤྲོས་པ་འཇུག་པར་མི་བྱེད་དོ། །སྤྲོས་པ་མ་བཅུག་ན་ནི། དེའི་ཡུལ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་མ་བཅུག་པར་

ཡང་ང་དང་བའི་ཞེས་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལས་ཉོན་མོངས་པའི་ཚོགས་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་རྩ་བ་ཅན་སྤྱིད་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཉོན་མོངས་པའི་ཚོགས་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་རྩ་བ་ཅན་མ་བསྤྱིད་པར་ནི་ལས་དག་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་ལ།

ལས་དག་མི་བྱེད་པ་རྣམས་ནི་སྐྱེ་བ་དང་རྒ་ཤི་ཞེས་བྱ་བའི་འཁོར་བ་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པས་དེ་དག་བརྗོག་པར་འགྱུར་ཚུལ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་སྦྱོས་པ་མ་

@490B ལུས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱོས་པ་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་ཞིང་། སྦྱོས་པ་དང་བྲལ་བས་ཀྱང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལྡོག་ཅིང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལོག་པས་ཉོན་

མོངས་པ་ལྡོག་ལ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་འོག་པས་སྐྱེ་བ་ལྡོག

པ་དེའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོ་ན་སྨོས་པ་ཐམས་ཅད་ལྡོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པས། སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས་ཏེ། འདིས་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་སྤོང་པའི་རྩ་བ་གཅོད་བྱེད་དང་། ཐར་པའི་ལམ་ཀྱི་

སྤོག་དང་འབྲ་བར་སྣང་བྱེད་ཡང་དག་པས་བསྟན་པ་ཡིན་པས་འདི་ལ་ངེས་པ་བརྟན་པོ་སྟེད་པ་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ན། སློབ་དཔོན་འཕགས་པའི་གཞུང་དེ་དག་གིས་ནི་ཉན་རང་ལ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་

གསལ་བར་གསུངས་ཏེ། འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བས་སྣང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྟ་བ་འདི་ཡང་ཉན་རང་རྣམས་རང་གི་ཉོན་མོངས་མ་ཟད་བར་དུ་བསྒོམ་ཞིང་། ཉོན་མོངས་ཟད་པ་ན་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག

པར་བརྟུང་ནས་དུས་རིང་ཐོར་སྒོམ་པར་མི་བྱེད་པས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྟོང་བར་མི་རུས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་ཉོན་མོངས་ཟད་པ་ཙམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་རང་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་

ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་མི་འཛིན་པར། སེམས་ཅན་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་དོན་དུ་གཉེར་བས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཟད་ཟད་དུ་བསྒོམ་པས། ཆེས་དུས་རིང་བ་དང་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པས་བརྒྱ་ཏེ་བསྒོམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀའི་ས་བོན་དྲྭངས་འབྱིན་པའི་གཉེན་པོ་

@491A ཞེས། །ནི་སྔར་བཤད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། དུས་རིང་དུ་བསྒོམས་མ་བསྒོམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཙམ་སྤོང་ནུས་ཀྱི། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་མི་སྤོང་བ་ནི། དཔེར་ན། བདག་མེད་པའི་རྟོགས་

པ་གཅིག་ཉིད་མཐོང་སྤང་དང་སྒོམ་སྤང་གཉིས་ཀའི་གཉེན་པོ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་མཐོང་སྤང་སྤོང་ནུས་ཀྱི། སྒོམ་སྤང་སྤོང་མི་ནུས་པས་སྒོམ་སྤང་སྤོང་བ་ལ་རིང་དུ་བསྒོམ་དགོས་པ་དང་འདྲའོ། །དེ་ལྟ་

ནའང་ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་བ་ལ་ནི་དུས་རིང་བར་དེ་ཙམ་ཞིག་བསྒོམས་པས་ཀྱང་སྤོང་བར་མི་ནུས་ཀྱི། སྤྱོད་པ་རྣམས་ཆེན་པོ་གཞན་མང་པོ་ལ་བསླབས་པ་ལ་ཡང་ལྟོས་སོ། །ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་

པོར་བསྟོམ་པ་མེད་ཅིང་། ཉོན་སྒྲིབ་སྦོང་

བའི་ཐབས་ཙམ་དུ་བསྟོམ་པས་ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བསྟོམ་པ་མེད་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་འགྲེལ་ལས། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་

བའི་རྒྱུན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་མཐོང་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་དག་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བསྟོམ་པ་མེད་དེ། ཁམས་གསུམ་ན་སྡུག་བའི་ཉོན་མོངས་པ་སྦྱོང་བའི་ཐབས་ཤིག་ནི་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་དབུ་

མ་པ་གཞན་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་བཞེད་པ་སྤྲོད་དཔོན་འདིས་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མར་གཏད་པར་བཞེད་པ་དང་། དེ་ཟད་པར་སྦྱོང་བའི་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟོམ་པ་ཡོད་ཀྱང་། ཆོས་ཀྱི་

བདག་མེད་རྫོགས་པར་བསྟོམ་པ་མེད་པར་གསུངས་པ་

@491B རྣམས་སྐར་དང་སྐབས་འདིར་བཤད་པ་བཞེན་དུ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །འོ་ན་འདི་པའི་ལུགས་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་གང་ལ་བྱེད་སྐམ་ན། ཤེས་སྒྲིབ་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རང་བཞིན་ཡོད་པར་

ཞེན་པའི་དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྒོ་བྱེད་ཀྱིས་

སེམས་རྒྱུད་ལ་བག་ཆགས་བརྟན་པར་བཞག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་རང་བཞིན་མེད་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་ཡོད་པར་སྣང་བའི་གཉིས་སྣང་གི་འཁྲུལ་པ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། འཇུག་འགྲེལ་ལས། དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་སྤངས་པ་འདུ་བྱེད་གཟུགས་བརྟན་ལ་སོགས་པའི་ཡོད་པ་ཉིད་དང་འདུ་བར་གཟིགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་བཅོས་མའི་རང་བཞིན་ཡིན་གྱི། བདེན་པར་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པར་མངོན་པར་

རྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ནི་སྣུ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་པ་རྣམས་ལ་ནི། སྐྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་

འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་མཚན་ཉིད་

ཅན་མ་རིག་པ་ཙམ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། སྣང་བ་དང་བཅས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་གྱི་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་སྣང་གི། སྣང་བ་མེད་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་མངའ་བ་རྣམས་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་

གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བྱང་སེམས་ཉོན་མོངས་

ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་སྤྲངས་པ་ནི། སྔར་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་དྲངས་པ་ལས། མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ལ་གསུངས་པས། ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པ་ལ་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐེག་དམན་གྱི་དགྲ་བཅོམ་དང་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་

@492A ཀྱི། །པའི་བྱང་སེམས་ལ་གཉིས་སྣང་གི་འཁྲུལ་པའི་བག་ཆགས་གསར་དུ་འཇོག་བྱེད་ཟད་པ་ཡིན་ཡང་། སྟོན་རིང་མོ་ནས་དེས་བཞག་པའི་གཉིས་སྣང་གི་བག་ཆགས་སྤྱང་རྒྱུ་

ནི་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པས་དེ་

ནས་ཀྱང་རིང་དུ་སྤྱང་དགོས་པས། དེ་དག་སྤྱངས་ཏེ་འཁྲུལ་པའི་བག་ཆགས་མ་ལུས་པར་ལོག་པ་ན་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་ནོ། །འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་བཞེད་པས་ཐེག་དམན་དང་ཐེག་ཆེན་

གཉིས་ཀའི་ངེས་དོན་ཐུབ་པ་ལྟ་བ་འདྲ་བར་བསྟན་པ་

འདི་ལ་ནི། རྣད་དུ་བྱུང་བའི་ངེས་པ་གཉིས་དང་རྒྱུ་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་ལྟ་ཚེ་འཕོ་བ་ལས་བྱོལ་བ་ཙམ་ཞིག་ལ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་

མེད་པའི་ཐབས་མེད་པར་ངེས་པ་དྲངས་ནས།

ཐབས་དུ་མའི་སྐོར་ནས་འབད་པ་ཆེན་པོས་ལྟ་བ་དྲི་མ་མེད་པ་དེ་ཅི་རྣེད་བྱེད་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འབྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་རྣབས་ཆེ་བ་རྣམས་ཡིན་པ་ལ་ངེས་

པ་གཉིང་ཐག་པ་ནས་འདྲོངས་ནས་སྤྱོད་ཕྱོགས་རྣམས་ལ་ལྷག་པར་ཡང་གདམས་པའི་མཐིལ་དུ་བཟུང་སྟེ། རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྤྱོམ་པ་བཟུང་ནས་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་པའོ། །འདིར་སྨྲས་པ། རི་དབང་བྱ་ཚོད་ཕུང་པོ་ཞེས་བྱགས་པའི། །རྣད་བྱང་ས་

འཛིན་མཆོག་དེར་མངོན་གཤེགས་ནས། །ས་ཆེན་རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་གཡོ་མཛད་ཅིང་། །ཞིང་བརྒྱ་འོད་ཀྱིས་འགེངས་པའི་ཚོ་འཕྲུལ་གྱིས། །ཐུབ་པས་དཔལ་གྱི་མགྲུར་ནས་བཀའ་སྩལ་པ། །མདོ་སྡེགས་གཉིས་ཀའི་ལམ་གྱི་སྤོག་ལྟ་བུ། །འཕགས་

@492B པའི་སྡས་ཀྱན་སྐྱན་པའི་ཡུམ་ཆེན་མོ། །ལེགས་བཤད་ཟླ་མེད་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན། །ལུང་བསྟན་བརྙེས་པའི་དཔའ་བོ་ཀུན་སྤྱབ་ཀྱིས། །ཇི་བཞིན་བཀལ་བའི་གཞུང་གི་མཆོག་བྱུང་

པ། །དེ་ནི་དཔལ་ལྡན་རྩ་བའི་ཤེས་རབ་ཅེས། །ཉི་ལྔར་བྱགས་

པའི་རྣམ་ཚཤད་ཟིལ་མེད་པ། །རྒྱལ་བའི་སྡུ་གུ་སངས་རྒྱས་བསྟུངས་ཀྱི་གཞུང་། །དེ་ཡིས་ལེགས་པར་ཚཤད་ལ་ལེགས་ཚཤད་དུ། །ལེགས་པར་རྟོགས་ནས་རྒྱས་པར་བཀླལ་བ་ནི། །ཟླ་བའི་གཞུང་བཟང་ཆོག་དོན་གསལ་བའོ། །དེ་དག་རྣམས་

ཀྱི་དྲི་མ་མེད་པའི་ལུགས། །རང་བཞིན་མེད་པ་སྟུ་འདུའི་དངོས་པོ་ལ། །འཁོར་འདས་རྟེན་འབྲེལ་བྱ་བྱེད་འཐད་པའི་ཚུལ། །ཆུང་ཟད་ཙམ་ཞིག་གོ་སླའི་ངག་གིས་བཤད། །ཟབ་མོ་དབུ་མའི་གཞུང་ལ་སྦྱངས་བའི་གྲོགས། །ཞེད་ཀྱི་ཐྲོ་ངོར་རང་

བཞིན་མེད་པ་ལ། །རྒྱུ་འབྲས་རྟེན་འབྲེལ་འཇོག་པ་དཀའ་མོད་ཀྱང་། །དེ་འདྲ་དབུ་མའི་ལུགས་ནི་ཡིན་ནོ་ཞེས། །དེ་སྐད་སྨྲ་བའི་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ན་མཇོས། །དེ་ལྟ་མིན་པར་གཞན་ལ་བཀོད་པའི་སྐྱོན། །རང་གིས་ཇི་བཞིན་སྨོང་བར་མ་ཟུས་ནས། །

ལུགས་མེད་པ་ལ་རེ་ན་དུད་སྨོ་བས། །དེ་ལྟར་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི། །གཞུང་གིས་ལྟ་བ་འཆོལ་བའི་ཚུལ། །ལེགས་པར་བཤད་འདིའང་རྒྱལ་བ་ཡི། །བསྟན་པ་རིང་དུ་གནས་ཕྱིར་

རོ། །གཉིས་པ་ལྷག་མཐོང་གི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་

ནི།ཞེ་ལྔར་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་མང་དུ་ཐོས་པ་ཡོངས་སུ་བཙལ་བ་དང་ཚུལ་བཞིན་དུ་སེམས་པ་སྟེ། ལྷག་མཐོང་གི་ཚོགས་གསུམ་སྒོམ་རིམ་བར་པ་ལས་གསུངས་པ་དེ་རྣམས་བསྟེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་མེད་པ་གཉིས་

@493A ཞེས། །རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་རྣེད་པ་ན་ལྷག་མཐོང་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །འོ་ན་བསྒོམ་པར་བྱ་བའི་ལྷག་མཐོང་དུ་ཞེག་ཡོད་སྙམ་ན། འདིར་ནི་ས་མཐོན་པོའི་ལྷག་མཐོང་རྣམས་རེ་ཞེག་གཅོོད་བོར་མི་སྟོན་གྱི། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་དུས་

ཀྱི་བསྒོམ་པར་བྱ་བའི་ལྷག་མཐོང་གཅོོ་ཆེར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡི་ལྷག་མཐོང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་དང་རྣམ་པ་གསུམ་དང་རྣམ་པ་དྲུག་གི་ལྷག་མཐོང་བསྒོམ་པའོ། །རྣམ་པ་བཞི་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་

པའི་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་སོགས་བཞིའོ། །རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ནི། ཇི་སྙེད་པ་ལ་དམིགས་པའོ། །རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ནི་ཇི་ལྟ་བ་ལ་དམིགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་དང་

ཡོངས་སུ་དཔྱོད་པ་གཉིས་ཡོད་ལ། གཉིས་

པ་ལ་ཡང་རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། དོན་རཏྣས་པ་དང་ཕྲ་བ་རྣམས་འབྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཉན་ས་ལས། དེ་ལ་ལྷག་མཐོང་རྣམ་པ་བཞི་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་དགེ་སློང་། འདི་ལྟ་སྟེ་ནང་གི་སེམས་ཀྱི་ཞི་གནས་

ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་རྣམས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་རྟོག་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་དཔྱོད་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་ཇི་ལྟར་རྣམ་པར་འབྱེད་པར་བྱེད་ཅེ་ན། དཔྱད་པ་རྣམ་པར་སྦྱོང་

བའི་དམིགས་པ་དང་མཁས་པའི་དམིགས་པ་དང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པར་སྤྱོང་བའི་དམིགས་པ་དག་ལ་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་འབྱེད་པར་བྱེད་དོ། །ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པར་བྱེད་པ་

@493B ཡིན་ནོ། །ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པས་མཚན་མར་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཚོར་ན་ནི་ཡོངས་སུ་རྟོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དག་པར་རྟོག་

པར་བྱེད་པའི་ཚོ་ན་ནི་ཡོངས་སུ་དཔྱོད་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །

ཀུན་ལས་བཏུས་ལས་ཀྱང་། ལྷག་མཐོང་གི་ལམ་ལ་བཞི་པོ་དེར་གསུངས་ཤིང་། ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག་ཏུའང་དེ་དག་གི་ངོས་འཛིན་ཉན་ས་ལྟར་གསུངས་སོ། །རྣམ་པ་གསུམ་ཡང་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས། ལྷག

མཐོང་ལ་རྣམ་པ་དྲུ་མཆིས། བྱམས་པ། རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ་མཚན་མ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཡོངས་སུ་ཚོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་དང་། སོ་སོར་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བའོ། །མཚན་མ་ལས་བྱུང་བ་གང་ཞེ་ན། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོང་ཡུལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་

པའི་གཟུགས་བརྙན་འབའ་ཞིག་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལྷག་མཐོང་གང་ཡིན་པའོ། །ཡོངས་སུ་ཚོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་གང་ཞེ་ན། དེ་དང་དེར་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་མ་རྟོགས་པའི་ཚོས་དེ་དག་ཉིད་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་

ཕྱིར། ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལྷག་མཐོང་གང་ཡིན་པའོ། །སོ་སོར་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བ་གང་ཞེ་ན། དེ་དང་དེར་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་རྟོགས་པའི་ཚོས་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་གཞོལ་བས་

ཞིན་ཀུ་ལེགས་པར་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལྷག་མཐོང་གང་ཡིན་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་ཉན་སར། ཐོས་པ་དང་བཟུང་བའི་ཚོས་སམ་གདམས་ངག་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་སེམས་པར་མི་བྱེད་ལ། རྟོག་པ་དང་འཇལ་བ་

@494A ཞེས། །དང་ཉེ་བར་རྟོག་པར་མི་བྱེད་པ་ནི་མཚན་མ་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་དང་། གང་གི་ཚེ་སེམས་པ་ནས་ཉེ་བར་རྟོག་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཚེ་ནི་ཡོངས་སུ་བཙལ་བའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་དང་། དེ་ལྟར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་

ལ་དེ་བཞིན་དུ་སོ་སོར་རྟོག་པར་བྱེད་པ་ནི་ཡོངས་སུ་བཙལ་བ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་སྟེ། དེ་གསུམ་ནི་ལྷག་མཐོང་གི་སྒོ་གསུམ་དུ་གསུངས་སོ། །དོན་དེ་དག་མདོར་བསྡུས་ན། དང་པོ་ནི། བདག་མེད་པའི་དོན་ལྟ་བུ་ལ་དམིགས་

ནས་དེའི་མཚན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། གཏན་ལ་འབེབས་པ་མང་དུ་མི་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྟར་མ་ངེས་པ་ངེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་གཏན་ལ་འབེབས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། ངེས་

ཟིན་པའི་དོན་ལ་སྐུར་བཞིན་དུ་དཔྱོད་པར་བྱེད་པའོ། །

རྣམ་པ་བྱུང་ནི། གཞི་བྱུག་ལ་དམིགས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བ་པའི་ལྷག་མཐོང་གི་ཚོལ་ལུགས་སོ། །འདི་ཡང་དོན་དང་། དངོས་པོ་དང་། མཚན་ཉིད་དང་། ཕྱོགས་དང་། དུས་དང་། རིགས་པ་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བར་བྱེད་ཅིང་བཙལ་

ནས་ཀྱང་དེ་དག་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའོ། །དེ་ལ་དོན་ཚོལ་བ་ནི། ཆོག་འདིའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཚོལ་བའོ། །དངོས་པོ་ཚོལ་བ་ནི། འདི་ནི་རང་གི་འོ། །འདི་ནི་ཕྱིའི་དངོས་པོ་ཞེས་ཚོལ་བའོ། །མཚན་ཉིད་ཚོལ་བ་ནི་གཉིས་ཏེ། འདི་ནི་རང་གི་མཚན་

ཉིད་དོ། །འདི་ནི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་པའམ། ཐུན་མོང་བ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཚོལ་བའོ། །ཕྱོགས་ཚོལ་བ་ནི། ནགས་ཕྱོགས་སྒྲོན་དང་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཚོལ་ལ། དཀར་ཕྱོགས་ནི་ཡོན་ཏན་དང་ཕན་ཡོན་གྱི་སྒོ་ནས་ཚོལ་བའོ། །

@494B དུས་ཚོལ་བ་ནི། འདས་པའི་དུས་ན་འདི་ལྟར་བྱུང་ངོ་། །མ་འོངས་པའི་དུས་ན་འདི་ལྟར་འབྱུང་ངོ་། །ད་ལྟར་བའི་དུས་ནི་འདི་ལྟར་ཡོད་དོ་ཞེས་ཚོལ་བའོ། །རིགས་པ་ཚོལ་བ་ནི།

རིགས་པ་བཞི་ལས་བལྟོས་པའི་རིགས་པ་ནི་འབྲས་བུ་རྣམས་འབྱུང་

བ་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་བལྟོས་པའོ། །འདི་ཡང་། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་དང་དེ་དག་གི་གཞི་རྣམས་སོ་སོའི་སྒོ་ནས་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་བྱ་བ་བྱེད་པའོ། །འདི་ཡང་།

འདི་ནི་ཆོས་སོ་འདི་ནི་བྱེད་པའོ་ཆོས་འདིས་ནི་བྱ་བ་འདི་བྱེད་དོ་ཞེས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་ཚད་མ་དང་མི་འགལ་བར་དོན་བསྟན་པའོ། །འདི་ཡང་། ཅི་འདི་ལ་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་དང་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་གི་

ཚད་མ་གསུམ་པོ་ཡོད་དམ་མེད་སྙམ་དུ་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཁ་དོ་དག་གི་ཆོས་ཉིད་དུ་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་། གནས་པའི་ཆོས་

ཉིད་ལ་མོས་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གཞན་སེམས་པར་མི་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་ཆོས་པའོ། །དེ་ལྟར་དྲུག་ཏུ་བཞག་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་པས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་གསུམ་དུ་རིས་ཏེ།

སྣས་པའི་དོན་དང་ཤེས་བྱ་ཇི་སྙེད་པ་དང་ཇི་

ལྟ་བའོ། །དེ་ལ་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཆོས་བཅ་དང་པོའོ། །གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དངོས་པོ་ཆོས་བ་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཆོས་བ་གཉིས་སོ། །གསུམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལྟག་མ་གསུམ་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཆོས་བ་བཞག

@495A ཞེས། །གོ། །ཉན་ས་ལས། དེ་ནི་ལྟག་མཐོང་གི་སྒོ་གསུམ་དང་གཞི་རབ་ཀུ་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་དྲུག་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། མདོར་བསྡུ་ན། དེས་ནི་ལྟག་མཐོང་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེར་

བཤད་པ་དེ་དག་གིས་ལྟག་མཐོང་ཐམས་ཅད་བསྟན་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་། དང་པོར་བཤད་པའི་ལྟག་མཐོང་བཞིའི་སྒོ་ནི་གསུམ་ཡིན་ལ། དེ་གསུམ་གྱི་ཡོངས་སུ་བཙལ་བའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་ཚོལ་ལུགས་དྲུག་ཏུ་གསུངས་པས་

སྒོ་གསུམ་དང་ཚོལ་བ་དྲུག་ནི་སྔ་མ་བཞིར་འདུ་བར་སྣང་ངོ། །སྔར་བཤད་པའི་བསྒྲིམས་ཏེ་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་ལ་སོགས་པ་བཞི་ཡང་ཞི་ལྟག་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པར་ཉན་སར་

གསུངས་པས་ལྷག་མཐོང་ལ་ཡང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་

བཞི་ཡོད་དོ། །དེས་ན་ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག་ལས། དེ་ལྟར་ལྷག་མཐོང་རྣམ་པ་བཞི་བསྒོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ནི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་བ་ཡིན་ལ། ཞི་གནས་རྣམ་པ་དགུའི་བསྒོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ནི་མཚན་

མའི་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཞུང་ཆེ་བ་མང་པོ་ནས་གསུངས་པས་ལྷག་མཐོང་བསྒོམ་པ་ནི་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་སོགས་བཞིའི་སྒོ་ནས་ཡིན་ལ། ཞི་གནས་

བསྒོམ་པ་ནི་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པར་འཇོག་པའི་སེམས་དགུའི་སྒོ་ནས་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལྷག་མཐོང་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། ལུགས་གཞན་དགག་པ་དང་། རང་གི་ལུགས་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང་

@495B པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་གང་ཡང་མ་རྟེན་ཀྱང་སེམས་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པར་བརྟུང་ན་དེས་ཡིན་ལུགས་ཀྱི་དོན་བསྒོམས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་

ལུགས་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་འདི་ཡིན་འདི་མ་ཡིན་ཀྱི་ངོས་བཟུང་

ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་འཇོག་པའི་ཚུལ་དེ་གནས་ལུགས་དང་མཐུན་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡུལ་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ལ་བློས་ཀྱང་ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སྨྲའོ། །འདི་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ།

དེ་ལྟར་བསྟོམ་མ་ཐག་དེས་ཡུལ་རྣམས་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ལ་མ་གྲུབ་པར་ཤེས་ནས། དེ་ནས་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བློས་ཀྱང་ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་པར་འཇོག་པ་ཞིག་དགོས་སམ། དེ་ལྟར་མ་ཤེས་ཀྱང་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་དེ་གང་

དུའང་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་བློས་ཀྱང་ཅིར་ཡང་མ་བཟུང་བའི་ཚེམ་འཇོག་བྱས་ན་དེའི་གནས་ལུགས་བསྟོམས་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་དེས་ལྟ་བ་མ་རྟེད་པ་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཁྱེད་རང་དེ་ངེས་དོན་གྱི་ལྟ་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁོ་བོ་

ཅག་གི་ལྟར་ན་དེ་འདྲ་བ་དེ་རིགས་པའི་དགག་བྱའི་མཚམས་མ་ཟིན་པས་གང་ཁས་བླངས་ཀྱང་རིགས་པས་གནོད་པར་མཐོང་ནས་དེ་ནས་ཅིར་ཡང་དོས་བཟུངས་མ་བྱུང་བ་ལ་བྱེད་ན་ནི་སྐྱར་

འདེབས་ཀྱི་ལྟ་བ་ཡིན་པས་དེའི་སྟེང་དུ་བཞག

པ་ཡང་སྟོང་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་བསྟོམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྔར་མང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཅི་སྟེ་ཆོས་འདི་དག་ཡིན་ཚུལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ན། དེ་དག་གི་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་སོགས་གང་ཡང་རིགས་པ་དེས་

@496A ཞེས། །ཡོད་པར་མི་འགྱུབ་པས། དེ་རྣམས་དོན་དམ་པར་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་བློ་ཡི་ཡ་བསམས་ནས་གང་ཟག་དེས་ལྟར་མ་རྟོགས་ཀྱང་དེ་ལྟར་འཛིག་པའི་ཚུལ་དེ། དེ་དང་མཐུན་པར་འདུག་པ་

ལ་སྟོང་ཉིད་བསྟོམ་པར་འདོད་ན་ནི་ཉ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དབང་པོའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་འདི་ནི་འདིའོ། །འདི་ནི་འདི་མིན་ནོ་སྨྲས་པ་གང་དུ་ཡང་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་དང་མཐུན་པར་འགྱུར་བས་

དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡིན་ལུགས་བསྟོམ་པའི་སྟོམ་དུ་འགྱུར་བ་དང་། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་སུ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱི་ཞི་གནས་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོམ་དུ་འགྱུར་བ་སོགས་

ཚིན་ཏུ་མང་དོ། །གཞན་ཡང་། ཡུལ་

བྱི་གནས་ལུགས་དང་བློའི་འཇོག་ཚུལ་དེ་གཉིས་མཐུན་པ་དེ་གང་ཟག་གཞན་ཞིག་གིས་ཤེས་པས་ཆོག་ན་ནི། སྐུ་སྟེགས་བྱེད་ལ་སོགས་པ་ཡང་དེར་འགྱུར་བ་བརྗོག་ཏུ་མེད་ལ། ཅི་སྟེ་དེ་དང་མི་འདྲ་སྟེ། འདིར་ནི་གང་ཟག་དེས་དེ་

གཉིས་མཐུན་པར་ཤེས་ནས་དེ་ནས་བཞག་པ་ཡིན་ནོ་སྨོས་ན། དེ་འདྲ་བའི་མཐུན་ལུགས་དེ་ཤེས་ན་ལྟ་བ་རྣེད་པ་ཡིན་པས། ལྟ་བ་མ་གོ་ཡང་ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་པར་བཞག་པ་ཙམ་བྱིས་སྟོང་ཉིད་བསྒོམས་པར་འདོད་པ་འགལ་བ་

ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་གང་དུ་རྟོག་ཀྱང་རྟོག་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འཁོར་བར་འཆིང་བས་ཅོམ་འཇོག་གི་མི་རྟོག་པར་འཇོག་པ་གྲོལ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་མོ་སྨོས་ན། འདི་ནི་སྔར་མང་དུ་བཀག་ཟིན་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཆུ་ཤང་གི་ལུགས་ལ་ཡང་སྐྱོན་འདོགས་

@496B རྒྱུ་ཐུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྐོམ་རིམ་ཐ་མ་ལས། གང་ཞིག་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་བསྒྲིད་པའི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་མཐོ་

རིས་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱོང་ཞིང་འཚོར་བ་ན་

འཚོར་རོ། །གང་དག་ཅི་ཡང་མི་སེམས་ཅི་ཡང་མི་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་འཚོར་བ་ལས་ཡོངས་སུ་ཐར་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་ཅི་ཡང་མི་བསམ་མོ། །སྒྲིབ་པ་ལ་སོགས་པ་དག་བ་སྣུད་པར་མི་བྱའོ། །སྒྲིབ་པ་ལ་སོགས་པ་སྣུད་པ་ནི་སྐྱེ་བོ་

བླུན་པོའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་བསྟན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་སེམས་ཤིང་། དེ་སྐད་ཅང་སྨྲ་བ་དེས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མཐའ་དག་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་དེ་སྤངས་ན་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་

སྤངས་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟར་ཅི་ཡང་མི་བསམ་མོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ན། ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་རབ་སྤངས་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩ་བ་ནི་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཡིན་པས་དེ་སྤངས་ན་རྩ་བ་

བཅད་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་རབ་སྤངས་པར་འགྱུར་རོ། །སྒྲིབ་པ་ལ་སོགས་པ་སྣུད་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་སྨས་པས་ཀྱང་སྒྲིབ་པ་ལ་སོགས་པ་ཐབས་ཤིན་ཏུ་ཟུར་ཕྱིན་པར་

སྣང་བ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་འདི་ལྟ་སྟེ། ཤེས་རབ་

དང་ཐབས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའོ། །དེ་སྐད་དུ་འཕགས་པ་གྲུ་ཡ་གོ་རྟེ་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ནི་མདོར་བསྡུ་ན་གཉིས་ཏེ། གཉིས་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་བོ་ཞེའོ། །འཕགས་པ་དེ་བཞིན་

@497A ཞེས། །གསེགས་པའི་གསང་བ་ལས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ཏེ། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་འདི་གཉིས་ཀྱིས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་འབྱུང་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྟོང་

བ་ནི་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཆེན་པོ་བྱས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བས་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྟོང་བ་ཐོས་པ་ཉུང་བ། བདག་གི་ལྟ་བ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་སྐྱེ་བོ་མཐས་པ་ལ་བསླེན་བཀུར་མ་བྱས་པ་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་ཚུལ་མ་རྟོགས་

པ། བདག་ཕུང་བར་བྱས་ནས་གཞན་ཕུང་བར་བྱེད་པ། རིགས་པ་དང་ལུང་དང་འགལ་བའི་དུག་གིས་བཏབ་པའི་ཆོག་ནི་མཐས་པ་བདག་ལ་ལེགས་སུ་འདོད་པས་ཟས་དུག་ཅན་བཞིན་དུ་རྒྱང་

རིང་དུ་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བྱའོ། །ཞེས་

ཆུ་ཤང་གི་འདོད་པ་བཀོད་ནས། དེ་ལྟར་འདོད་ན་ཐེག་ཆེན་ཐམས་ཅད་སྤངས་པར་འགྱུར་ལུགས་རྣམས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱོགས་སྔ་མ་དེ་དོ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །གལ་ཏེ། ཁོ་བོ་ཅག་སྨིན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་པ་རྣམས་བྱེད་པས་

དེ་དང་མི་འདྲའོ་སྙམ་ན། སྨིན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་པ་ཙམ་གྱི་སྐོ་ནས་ཁོ་དང་ཁྱད་འབྱེད་དགོས་པར་བྱུང་ན། ཁོ་བོ་ཅག་དང་ཆུ་ཤང་གཉིས་ངེས་དོན་གྱི་ལྟ་སྐོམ་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པའི་

ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་དབྱེ་བར་རིགས་སོ། །གཞན་ཡང་རྟོག་པ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འཁོར་བར་འཆིང་ན་ཁྱེད་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་དོན་དུ་གཉེར་ན་སྨིན་པ་གཏོང་བ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུང་

@497B པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་རྟོག་པས་བྱ་དགོས་པས་དེ་དག་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་སྟར་མང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེས་ན་རྟོག་པ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་དུ་

འདོད་ན་ཏྭ་ཤང་གི་དེ་ལེགས་པ་ཡིན་གྱི། ཁྱེད་ལྟར་ན་འགལ་བའི་

ཁྱར་གྱིས་མོན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་མོ། །ཡང་དེའི་རྗེས་སུ་ཕྱོགས་པ་ཁ་ཅིག་འདི་སྙམ་དུ། བདག་གཉིས་སུ་མཚན་མར་འཛིན་པའི་ཡུལ་ལ་དཔྱོད་པ་མང་དུ་བྱས་ནས། དེ་ནས་ཡུལ་ཅན་གྱི་འཛིན་པ་དེ་བརྒྱོག་པ་ནི། ཁྱི་རྟོ་ཕྱིར་འབྱངས་པ་

དང་འབྲ་བར་སྣོས་པ་ཕྱི་ཚོད་ཡིན་པས། དང་པོ་ནས་སེམས་གང་དུ་ཡང་མི་འཕྲོ་བར་འཛིན་པ་ནི། རྟོ་འཕེན་པའི་ལག་མགོ་ནས་འཛིན་པ་དང་འབྲ་བར་དེ་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཚན་མར་འཛིན་པའི་ཡུལ་དེ་དག་ལ་མི་འཕྲོ་བ་ནི་སྣོས་པ་ཐམས་

ཅད་ནང་ནས་གཅོད་པ་ཡིན་མོ། །དེས་ན་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ལུང་རིགས་རྣམས་ལ་སྣོང་བ་ནི་ཐ་སྙད་པའི་ཚིག་ཙམ་ལ་འབྱམས་པའོ་ཞེས་སྨྲའོ། །འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་དང་རྒྱན་དྲུག་ལ་སོགས་པའི་མཁས་པའི་གཞུང་

ཐམས་ཅད་སྣོང་བའི་ལོག་རྟོག་གི་ཐ་ཚད་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་ནི་རིགས་པ་དང་ལུང་གིས་དོན་དེ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཁོ་ན་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་བདག་གཉིས་སུ་མཚན་མར་

བཟུང་བའི་བློས་ཇི་ལྟར་བཟུང་བ་དེ་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག

ཡིན་པ་དེ་ལེགས་པར་དཔྱད་ནས་རྣམ་པར་དག་པའི་ལུང་རིགས་ཀྱིས། ཁོས་བཟུང་བ་ལྟར་མེད་པ་ལ་ངེས་པ་དྲངས་པའི་སྐྱོན་འཕྲལ་བའི་བརྗོན་ཕུགས་རྟོག་དགོས་ཀྱི། དེ་འདྲ་བའི་ངེས་པ་ཅི་ཡང་མ་རྟེད་པར་སེམས་བཟུང་བ་

@498A ཞེས། །ཚམ་ནི་དེའི་ཚེ་བདག་གཞིས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་མི་འཕྲོ་བ་ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་བདག་མེད་པའི་དོན་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་གཞིད་འཐུག་པོ་འོག་པ་དང་བརྒྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚེ་ཡང་དེ་དག་ལ་སེམས་འཕྲོ་བ་མེད་

པས། དེ་དག་གིས་ཀྱང་བདག་མེད་རྟོགས་པར་ཤ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །འདི་ནི་དཔེར་ན་མཚན་མོ་རྒྱུས་མེད་པའི་བྱག་ཕུག་ཏུ་སྲིན་པོ་ཡོད་དམ་མེད་སྨན་དུ་འཛིགས་པ་ན། སྐྱོན་མེ་བཏེག་ནས་དེར་འདུག་མི་འདུག་ལེགས་པར་རྩད་

བཅད་ནས་འཛིགས་པ་དེ་མི་སེལ་བར་སྲིན་པོ་ལ་རྟོག་པའི་རྟོག་པ་དེ་འཕྲོར་མ་འཛུག་པར་སེམས་རྒྱངས་ཤིག་ཟེར་བ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །སྐྱོམ་རིམ་ཐ་མ་ལས་ནི། གཡུལ་འགྱེད་པའི་ཚེ་

མིག་ཕྱེ་ནས་དབྱ་གང་ན་འདུག་ལེགས་པར་

བལྟས་ཏེ། དེར་མཚོན་འཕྲིད་པའི་དཔའ་བོ་ལྟར་མི་བྱེད་པར། དབྱ་སྟོབས་ལྡན་མཐོང་བ་ན་མིག་བཙུམས་ནས་སྡོད་པའི་སྐར་མ་དང་འདྲ་པར་གསུངས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་རྣམ་པར་རོལ་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་

བཀའ་སྩལ་ཏེ། བྱ་མེ་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཡུལ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ཡིན། གསོལ་པ། འཇམ་དཔལ་རྣམ་པར་བརྟགས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པ་གང་ལགས་པའོ་ཞེས་འབྱུང་དོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་རྣལ་འབྱོར་པས་

ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མིག་ཕྱེ་ལ། ཤེས་རབ་ཀྱི་མཚོན་གྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་དབྱ་རྣམས་ཐམ་པར་བྱ་སྟེ། འཇིགས་པ་མེད་པར་གནས་པར་བྱ་ཡི། མི་སྣང་མ་བཞིན་དུ་མིག་གཟུམ་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཐག་པ་ལ་སྨྲལ་དུ་

@498B འབྲུལ་ནས་སྐྲག་པ་ན་འཁྱིལ་བ་དེ་ཐག་པ་ཡིན་གྱི། སྨྲལ་མ་ཡིན་པར་འདུག་གོ་སྟམ་པའི་ངེས་པ་བསྟེད་ནས་འཁྲུལ་པ་དང་སྐྲག་པའི་སྡུག་བསྔལ་དེ་ལྟོག་དགོས་པ་བཞིན་དུ། བདག་

གཉིས་ཡོད་པར་བརྒྱང་ནས་འཁྱལ་བ་དང་། འཁྱལ་

པ་དེས་བསྒྱིད་པའི་འཚོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཡང་བདག་འཛིན་གྱི་ཡུལ་མེད་པར་ཐག་གཅོད་པའི་ལུང་རིགས་ཀྱི་ངེས་པ་དྲངས་ནས་བདག་འཛིན་དེ་འཁྱལ་པར་གོ་བ་དང་། དེ་ནས་དེའི་དོན་གོ་མས་པས་ལྟོག་ལ། དེ་ལོག་ན་དེས་བསྒྱིད་པའི་

འཚོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ལྟོག་པས་ན། དབུ་མ་རིགས་ཆོགས་ལ་སོགས་པར་ཡུལ་རྣམས་ལ་དཔྱད་ནས་འགོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་ལྷས། ཡུལ་ལ་བདག་མེད་མཐོང་ན་ནི། །སྲིད་པའི་ས་བོན་འགག་པར་

འགྱུར། །ཞེས་དང་། འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། རྟོག་རྣམས་དངོས་པོ་ཡོད་ན་འགྱུར་བས། །དངོས་པོ་ཇི་ལྟར་མེད་པར་ཡོངས་དཔྱད་ཟིན། །ཞེས་མཐར་འཛིན་གྱི་རྟོག་པས་དངོས་པོ་ཡོད་པར་བརྒྱང་བ་ན་དེ་རྣམས་སྐྱེ་བས། དེ་དག་གི་ཡུལ་མེད་

པར་རྣམ་པ་དྲུ་མར་དཔྱད་པར་གསུངས་ཤིང་། བདག་ནི་འདི་ཡི་ཡུལ་དུ་རྟོགས་བྱས་ནས། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་བདག་ནི་འགོག་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་

གིས་ཀྱང་། འདི་ཡུལ་སྲུན་ཕྱུང་མེད་པར་ནི། །དེ་སྦོང་

བར་ནི་ནུས་མ་ཡིན། །ཡོན་ཏན་སྐྱོན་དང་རྟེས་འབྲེལ་བའི། །འདོད་དང་སྡང་སོགས་སྦོང་བ་ནི། །དེ་དག་ཡུལ་ལ་མ་མཐོང་བས། །ཡིན་ཀྱིས་ཕྱི་ཚུལ་དག་གིས་མིན། །ཞེས་དུ་མ་ཞེག་གསུངས་སོ། །རྟོག་པ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བར་

@499A ཞེས། །འཆིང་བྱེད་ཡིན་པས་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པའི་ཚེ། རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་དགག་གི་ཞེས་སྨྲ་བ་དེ་ལ་འདི་ལྟར་ཡང་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། ཅི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་སྟོང་བ་ཉིད་སྒོམ་པ་པོ་དེ་ལ་སྟོང་ཉིད་བདག་མེད་པའི་དོན་དེ་མངོན་

བྱུང་ཡིན་ནམ་ཡོག་བྱུང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་གང་ཟག་དེ་ཤཱཀ་པར་འབྱུང་ཏེ། བདག་མེད་པའི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་བདག་མེད་པའི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཀྱང་སོ་སོ་སྐྱེ་བོར་མི་འགལ་བར་ཁྱེད་སྨྲ་ན་ནི་

ཁོ་བོ་ཅག་གིས་ཀྱང་བདག་མེད་པའི་དོན་ཡོག་བྱུར་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་ཀྱང་ཤཱཀ་པ་ཡིན་པ་མི་འགལ་ལོ་ཞེས་སྨྲ་བར་བྱ་སྟེ། ཀུན་ནས་མཆུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དེ་འདྲ་བའི་

གང་ཟག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་

པ་དེས་རང་གི་ཡུལ་དེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཡིན་པར་མི་ཤེས་པས། གང་ཟག་གཞན་གྱིས་དེ་ལ་ལུང་གི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པའི་ངོ་བོར་དགོས་པ་ནི་མཁས་པའི་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། སྒོམ་མས་མངོན་སུམ་ཀྱིས་

གྱུབ་པ་ལ་སྒོམ་དཔོན་གྱིས་རྟེས་དཔག་གི་སྐོར་ནས་བསྟན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གཏམ་དེ་འདྲ་བ་ནི་རིགས་པ་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་མདུན་དུ་སྨྲ་བར་མི་བྱའོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ཀྱང་ཐ་སྙད་རྟགས་ཀྱིས་

བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀྱང་སྨྲ་མི་རུས་ཏེ། རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་གིས། དེ་ནི་ཤེན་ཏུ་རྟོངས་དོན་ཏེ། །གཞག་རྗེ་མོ་བར་གྱུགས་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དོན་གྲུབ་ན་ཐ་སྙད་འདོགས་ཤེས་པའི་གནག་རྗེའི་བར་ལ་གྱུགས་པའི་དོན་ལ་ཡང་

@499B རྟོངས་པ་ལ་རྟགས་དེ་འགོད་པར་གསུངས་པས། དེ་འདྲ་བའི་རྟོངས་པས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་འདོད་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་བློན་པོ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཡོད་པ་

ཡང་བརྗོད་པར་གྱིས་ཤིག །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་དུ་ཆུག

ཀྱང་། དཔེར་ན། དཀར་ཟལ་བ་ལང་ཡིན་ཀྱང་བ་ལང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་མི་རུང་བ་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དེ་ཙམ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པར་འཇོག་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་མི་འཐད་ཅིང་། རང་གིས་ཁས་བླངས་པ་དང་ཡང་འགལ་བས་ཐ་

སྣད་བསྒྲུབ་ཏུ་སྣ་བ་ནི་ཟེར་རྒྱུས་ཕོངས་པར་གསལ་ཏེ་མི་སྣོའོ། །གལ་ཏེ་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པ་པོ་དེ་ལ་བསྒོམ་བྱ་བདག་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དེ་ཡོངས་ཏུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ན་ནི། ཡོངས་རྒྱུར་ཀྱི་དོན་རྟོག་བྱལ་བྱི་ཤེས་པས་འཇིན་པར་འདོད་པ་ནི་

བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སོ། །མདོར་ན། སྟོང་པ་ཉིད་བསྒོམ་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་བློ་དེ། ཡུལ་བདག་མེད་ལ་བློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་ན་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པར་འགལ་ལ། དེ་ལ་བློ་ཁ་ཕྱོགས་ན་ཡང་ཡུལ་དེ་མངོན་ཡོངས་གང་རུང་གཅིག་ཏུ་རིས་

ཤིང་། དེ་ལ་བདག་མེད་མངོན་གྱུར་ཡིན་ན་འཕགས་པར་འགྱུར་བས་སོ་སྐྱེ་ལ་བདག་མེད་པའི་དོན་ཡོངས་གྱུར་དུ་འདོད་དགོས་ན། དེའི་ཚེ་བདག་མེད་པའི་དོན་དེ་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པ་

ཡིན་པས་རྟོག་བྱལ་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །གཞན་

ཡང་། སྤྲོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོ་བས་ཀྱང་བདག་མེད་པའི་དོན་དེ་དོན་སྤྲིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་འདོད་བཞིན་དུ་ང་ལྟའི་ལས་དང་པོ་པས་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པའི་བྱོ་རྟོག་བྱལ་དུ་འདོད་པ་ཤིན་ཏུ་འགལ་ལོ། །བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་

@500A ཞེས། །རྟོག་བྱལ་ཡིན་ན་ནི། མ་འཁྲུལ་བ་དེ་ལས་ཀྱང་འགྲུབ་པར་སྣང་བས་རྟེན་འབྲེལ་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་རྟོག་བྱལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བདག་ཏུ་འཛིན་

པའི་ཡུལ་རིགས་པས་སུན་ཕྱུང་བའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་མ་རྟེད་པར་བདག་གཉིས་ལ་སོགས་པ་ལ་འཕྲོ་བའི་སེམས་མི་འཕྲོ་བར་བཟུང་བ་ཙམ་གྱིས་བདག་མེད་པའི་དོན་བསྒོམ་པར་འདོད་པ་དང་སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་བདག་མེད་རྟོག་བྱལ་གྱི་ཤེས་

པས་བསྒོམ་པར་འདོད་པ་ནི། ལུང་དང་རིགས་པའི་ལམ་ལས་ཆོས་ཆེར་འཕྲུམས་པའོ། །གཞན་ལུགས་དགག་པ་གཉིས་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། བདག་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་མ་རྟེད་

པར་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པར་འཇོག་པ་

ཙམ་ནི། སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པར་མི་རིགས་པ་ཁོ་ནོ་ཅག་ཀྱང་འདོད་པས་སྔ་མ་མི་རིགས་མོད། འོན་ཀྱང་བདག་མེད་པའི་ངེས་དོན་གྱི་ལྟ་བ་རྣེད་ཕྱིན་ཆད་གང་ཟག་དེས་མི་རྟོག་པར་བཞག་པ་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་བསྒོམས་པ་ཡིན་

ནོ་ཞེས་སྨྲའོ། །འདི་ནི་མི་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་དེས་དོན་གྱི་ལྟ་བ་རྣེད་པ་ཡིན་པས་ཁོས་མི་རྟོག་པ་གང་བསྒོམས་པ་ཐམས་ཅད་དེས་དོན་གྱི་ལྟ་བས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དོན་

བསྒོམས་པར་འགྱུར་ན། དེ་འདྲ་བའི་གང་ཟག

དེས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒོམས་པ་དེ་དེས་དོན་གྱི་ལྟ་བ་བསྒོམས་པར་མི་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་སྨོས་ཤིག །གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒོམ་པ་དེ་དེས་དོན་གྱི་ལྟ་བ་རྣེད་པའི་གང་

ཟག་གི་སྒོམ་ཡིན་ཀྱང་། ལྟ་བ་དེ་དེའི་

@500B ཚེ་དན་པར་བྱས་ནས་དེའི་སྟེང་དུ་བཞག་ནས་བསྒོམ་པ་མིན་པས་སོ་སྐམ་ན། འོ་ན་ནི་གང་ཟག་དེས་དོན་གྱི་ལྟ་བ་རྣེད་ཀྱང་བསྒོམ་པའི་ཚེ། ལྟ་བ་དེ་ཉིད་དན་པར་བྱས་ནས་ལྟ་ཐོག་

ཀུ་བཞག་པའི་སྒོམ་ཡིན་ན་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པ་

ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང་། དེས་མི་རྟོག་པར་གང་བཞག་ཐམས་ཅད་ལྟ་བ་བསྐྱངས་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར། དེས་ན་ལྟ་བ་རྣེད་ཀྱང་སྐྱོང་བའི་ཚེ་ན་སྟར་ཀྱི་ལྟ་བས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དོན་དུན་པར་བྱས་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་བསྒོམ་དགོས་ཀྱི། ཅིར་

ཡང་མི་རྟོག་པའི་ཅོོམ་འཇོག་ཙམ་ཞིག་བྱས་པས་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པར་མི་འགྲོའོ། །འདིར་རང་གི་ལུགས་ཀྱི་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པ་ཞེས་སྟར་ཞི་གནས་དང་སྣང་བས་འདི་དག་ཀུ་མང་དུ་འབྱུང་བ་ནི། འདི་ནི་འདིའོ་འདི་ནི་འདི་མིན་ནོ་

ཞེས་མང་དུ་མི་དཔྱོད་པར་དམིགས་པ་ཞིག་བརྟང་ནས་གནས་པ་ལ་བྱེད་ཀྱི། རྟོག་བཟལ་དུ་འདོད་པ་མིན་ནོ། །གཞན་ལུགས་དགག་པ་གསུམ་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ལྟ་བ་མ་རྟེད་པའི་མི་རྟོག་པར་འཇོག་པ་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པར་བྱེད་པའི་དང་པོ་ཡང་

མི་འདོད་ལ། ལྟ་བ་རྟེད་ནས་མི་རྟོག་པར་གང་བཞག་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པར་མི་འདོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པར་སྐྱོང་རེས་ཀྱིས་དེའི་སྟོན་རོལ་དུ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་

དཔྱད་པ་ཚར་གཅིག་བཏང་ན་དེའི་འོག་ཏུ་མི་

རྟོག་པར་གང་བཞག་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་བསྟོམས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྨྲའོ། །འདི་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ན་གཉིད་ལོག་ཁར་ལྟ་བའི་དཔྱད་པ་ཚར་གཅིག་བྱས་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་གཉིད་འཐུག་པོ་ལོག་པའི་མི་རྟོག་པ་ཡང་སྟོང་

@501A ཞེས། །ཉིད་བསྟོམ་པར་ཤ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ལྟ་བའི་དཔྱད་པ་སྟོན་དུ་སོང་བར་གཉིས་ཀ་ལ་མཚུངས་ལ། རང་དུས་ན་ལྟ་བའི་སྟེང་དུ་བཞག་པའི་སྒོམ་ཡིན་མི་དགོས་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ལྟ་

བའི་དཔྱད་པ་བྱས་ནས་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དོན་ལ་བཞག་པ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ནས་ཟུང་ཟད་སོང་བ་ན་ལྟ་ཐོག་ཏུ་བཞག་པ་ཤོར་ནས་སྣོར་ཐྲོ་ལ་ཡང་མི་རྟོག་པར་གནས་པ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒོམ་མ་ཡིན་པས་རྟོག

པ་སྣུང་བར་བྱས་ཏེ། ལྟ་ཐོག་ཏུ་གནས་མི་གནས་བྱང་ཐུ་ར་བྱས་ནས་སྐྱོང་དགོས་སོ། །གཞན་ལུགས་དགག་པ་བཞི་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་ལྟར་སྤྱ་མ་གསུམ་མི་འདོད་ཀྱི། སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་

པའི་ཆོ་སྟོང་ཉིད་ལ་རིས་པ་དྲངས་

ཏེ། དེ་ནས་དེའི་དོན་དེ་ལ་སེམས་བརྟང་ནས་དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་དཔྱོད་པར་འཇོག་པ་ནི་སྟོང་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྟོམ་པ་ཡིན་ཏེ། ལུགས་དང་པོ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་ལ་བློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པའང་མེད་ལ། ལུགས་གཉིས་པ་

ལྟར་མི་རྟོག་པར་སྐྱོང་བའི་ཆོ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་དྲན་པར་མི་བྱེད་པ་ཡང་མིན་ཞིང་། ལུགས་གསུམ་པ་ལྟར་ལྟ་བའི་དཔྱད་པ་སྟོན་དུ་བཏང་ཡང་དེ་ནས་ལྟ་ཐོག་ཏུ་མི་གནས་པའི་མི་རྟོག་པ་ཡང་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ་སྣོམ་ན། འདི་ནི་ལྟ་

བའི་དཔྱད་པ་བྱས་ཟིར་བའི་དོན་ལྟ་བ་དྲན་ཙམ་བྱས་ནས། ལྟ་ཐོག་ཏུ་འཇོག་སྟོམ་ཁོ་ན་བྱེད་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་བསྟོམ་པར་འདོད་པ་ཡིན་པས་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་དེ་ལ་སྟོང་ཉིད་ལ་འཇོག་སྟོམ་བྱེད་པའི་ཞེ་གནས་ཙམ་ཡོད་

@501B ཀྱི། དཔྱད་སྟོམ་ལྟག་མཐོང་གི་སྐྱོང་ཚུལ་མེད་པས་ཞེ་ལྟག་གཉིས་འབྱེལ་བར་སྐྱོང་བ་མེད་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ནི། བདག་མེད་པའི་

ངས་དོན་གྱི་ལྟ་བ་མ་རྟེད་ན་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒོམ་ཐམས་ཅད་བདག

མེད་ལ་བློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པར་འགྱུར་བས་བདག་མེད་པའི་ལྟ་བ་རྟེད་པ་ཞིག་དགོས། དེ་ཡང་གོ་བ་ཙམ་ཡོད་པས་མི་ཚེག་པས་སྐྱོང་བའི་ཚེ་ལྟ་བ་དན་ནས་ཤས་དཔྱོད་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ལ་བསྒོམ་པ་ཞིག་དགོས་ལ། དེ་ལ་ནི་བདག

མེད་པའི་དོན་ལ་མི་དཔྱོད་པར་འཇོག་པ་དང་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱད་ཤས་བསྒོམ་པ་གཉིས་ཀ་དགོས་ཀྱི། ཕྱོགས་རེ་བས་མི་ཚེག་གོ ། །འདི་ལ་གསུམ། འཇོག་སྒོམ་དང་དཔྱད་སྒོམ་གཉིས་ཀ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན། དེ་

ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ། སྐྱོང་ཚུལ་གྱི་གནད་ཅུང་ཟད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་ཕུ་ཐག་ཆོད་པའི་ལྟ་བའི་ངེས་པ་མེད་ན་ལྟག་མཐོང་གི་རྟོགས་པ་མི་སྐྱེ་སྟེ། དེ་ནི་དེའི་རྒྱུད་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྟ་བ་དེ་འཆད་པའི་གཏམ་

མ་ཐོས་པ་ལྟག་མཐོང་གི་གེགས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས། ཞི་གནས་དང་ལྟག་མཐོང་རྒྱུད་བ་ལགས། བྱམས་པ། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་

པར་དག་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་དང་ཐོས་

པ་དང་བསམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷ་བ་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། འཕགས་པའི་གཏམ་འདོད་པ་བཞིན་མ་ཐོས་པ་ནི་ལྷག་མཐོང་གི་གེགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐད་མེད་ཀྱི་

@502A ཞེས། །བྱས་ཞུས་པ་ལས། ཐོས་པ་ལས་ཤེས་རབ་འབྱུང་ཞིང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་སྤྱོང་བ་སོགས་སྐར་དུ་མ་ཞིག་དྲངས་པ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྟ་བ་དེ་ལས་ལྷག་མཐོང་སྐྱེ་ལུགས་ནི།

དང་པོ་གཉན་ལ་འབེབས་པའི་ཚེ་ལུང་རིགས་ཀྱི་སྒོ་དུ་མ་ནས་རྣམ་པར་དཔྱད་ནས་གཉན་ལ་འབེབས་ཤིང་། གཉན་ལ་ཕེབས་པའི་ཚེ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་དཔྱད་དེ། མི་སྐྱོང་བར་འཇོག་སྒོམ་ཙམ་

ཞིག་བྱས་པས་སྐྱེ་བ་མིན་པས་ཞི་གནས་གྲུབ་ནས་སྒོམ་པར་བྱེད་པའི་ཚེ་དཔྱད་ནས་སྐྱོང་དགོས་སོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག །དང་པོ་ནས་མི་དཔྱོད་པར་མི་འདོད་ཀྱང་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཉན་ལ་

ཨབ་ཟིན་ནས་བསྒོམ་པའི་ཚེ། དཔྱད་སྤྲོམ་

བྱས་ན་རྟོག་པ་རྣམས་མཚན་འཛིན་ཡིན་སྟམ་དུ་བརྩང་སྟེ། དེ་ལྟར་མི་སྐྱོང་ན་ནི་རྟོག་པ་གང་ཡིན་མཚན་འཛིན་ཡིན་པ་དང་སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་རྟོག་བཟལ་གྱི་ཤེས་པས་བདག་མེད་བསྒོམ་པར་འདོད་པ་མང་དུ་བཀག་པས་མི་འཐད་

དོ།། །།ཞེས་ཡང། རྟོག་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བདེན་འཛིན་ཡིན་པས་བསྒོམ་པའི་ཚེ་འགོག་ན་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཚེ་ཡང་རྟོག་པས་དེ་དག་བྱ་དགོས་པས་དགག་དགོས་པར་འགྱུར་ཞིང། སྤྲོབ་མ་ལ་འཆད་པ་དང་རྩོད་

པ་དང་རྩོམ་པ་དང་ལྡན་རྟོག་བྱེད་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཁྱེད་ཀྱིས་རྟོག་པས་བྱ་དགོས་པས་དེའི་ཚེ་ཡང་འགོག་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། བདེན་འཛིན་སྤྲོམ་བྱེད་དུས་དགག་དགོས་ལ། དུས་གཞན་གྱི་ཚེ་མི་དགོས་པའི་ཁྱད་པར་

@502B ཐུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་མི་འདོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ལུང་དང་རིགས་པས་སྤྲོ་དུ་མ་ནས་དཔྱོད་པ་ནི་བདག་མེད་པའི་དོན་མ་རྟོགས་པ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་

ལ། ལྷ་བ་ཡང་རྟེད་ཟིན་པས་བསྒོམ་པའི་ཚེ་མི་དགོས་སོ་སྟམ་

ན།ཱ དེ་ལྷ་ན་མཐོང་ལམ་དུ་བདག་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡིན་པས། དེ་ནས་བདག་མེད་མཐོང་ཟིན་པ་དེ་བསྒོམས་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ནི་བསྒོམ་དགོས་ཏེ་སྒོམ་སྤང་རྣམས་གོམས་པས་སྤོང་གི། མཐོང་བ་ཙམ་

གྱིས་མི་སྤོང་ངོ་སྟམ་ན་མཚུངས་ཏེ། འདིར་ཡང་སྟར་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པས་ངེས་ཟིན་ཀྱང་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་གོམས་པར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཇི་ཙམ་དུ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་དེ་གོམས་པར་བྱས་པ་དེ་ཙམ་དུ་ངེས་

པ་དེ་ཤུགས་དྲག་པ་དང་རྒྱུན་རིང་བ་དང་རྣམ་པ་གསལ་བ་དང་བཏུན་པར་འགྱུར་བ་སོགས་སུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྣམ་འགྲེལ་ལས། ངེས་པ་དང་ནི་སྤྲོ་འདོགས་ཡིད། །གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་ངོ་བོའི་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དེ་

གཉིས་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་ཡིན་པས་ངེས་པ་ཇི་ལྟར་བཏུན་པ་དང་ཤུགས་དྲག་པ་སོགས་སུ་སོང་བ་དེ་ཙམ་དུ་སྤྲོ་འདོགས་ལ་གནོད་པས། འདིར་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པའི་ངེས་པ་ཇི་འཕེལ་དུ་

བཀང་དགོས་ལ། དེ་ཡང་གཙོད་བྱེད་དང་སྐྱབ་

བྱེད་དུ་མའི་སྐོར་ནས་བསམ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་དང་ལས་འབྲས་དང་འཚོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་སོགས་ལའང་དེ་དག་གི་གོ་བ་རྙེད་བ་ནས་མི་དཔྱོད་བར་བདག

@503A ཞེས། །ནི་འཆིའོ་སྙམ་པ་ཙམ་གྱི་འཛིན་སྟངས་གཅིག་ཁོ་ན་བརྟད་ནས་བསྐྱང་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་ཀུན་ནས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ངེས་པ་རྣམ་དག་འདྲེན་པ་ལ་ནི་བདག་ནི་འཆིའོ་སྙམ་པ་དང་

སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྙམ་པ་དང་སེམས་ཅན་སྨིན་རེ་རྗེ་སྙམ་པ་ཙམ་རེ་ལ་སོགས་པ་དམ་བཅའ་ཙམ་རེས་མི་ཆོག་གི། རྒྱུ་མཚན་སྐོར་དུ་མ་ནས་བསམ་དགོས་པ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ངེས་པ་བརྟན་པ་དང་

ཤུགས་དག་པ་སོགས་ཀྱང་དམ་བཅའ་ཙམ་ཞིག་བརྟད་བས་མི་ཆོག་གི། གཙོད་བྱེད་དང་སྐྱབ་བྱེད་སྐོར་དུ་མ་ནས་བསམ་དགོས་ཏེ། སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུའི་སྐབས་སུ་ཡང་མང་དུ་བཤད་ཟིན་

ཏོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྒོམ་རིམ་གསུམ་གར་ཞི་

གནས་བླུབ་ནས་བསྒོམ་པའི་ཚེ་དཔྱད་པ་མང་དུ་བྱས་ནས་བསྒོམ་པར་གསུངས་ཤིང་། འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་བདག་ནི་འགོག་པར་བྱེད། །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་བསྒོམ་པའི་ཚེ་དཔྱད་པ་དེ་དག་བྱེད་པར་གསུངས་ཏེ།

རྣལ་འབྱོར་པ་ནི་ཞི་ལྷག་གང་རུང་རྙེད་པ་ཞེག་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་ཞི་གནས་མ་བླུབ་པའི་སྔོན་དུ་ལྷ་བའི་ཚོ་བ་མི་འཚོལ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་འོག་ཅེས་རབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལྷ་བའི་དཔྱད་པ་རྣམས་གསུངས་པས་

དེའི་རིམ་པའི་གནད་ཀྱིས་བསམ་གཏན་བསྒྲུབས་ནས་བདག་མེད་གཉིས་ལ་དཔྱོད་པ་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། དབུ་མ་སྣོང་པོ་ལས་ཀྱང་། བློ་གྲོས་མཉམ་གཞག་འོག་ཏུ་ནི། །ཐ་སྙད་སྒོ་ནས་གཟུང་བྱ་བའི། །ཚོས་རྣམས་དངོས་པོ་འདི་དག

@503B ལ། ཞེས་རབ་ཀྱིས་ནི་འདི་ལྟར་བརྗག །ཅེས་གསུངས་ཤིང་། འགྲེལ་པར་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེས་པའི་འོག་ཏུ་ལྷ་བའི་དཔྱད་པ་རྣམས་བྱ་བར་གསུངས་པ་དང་། སྒོམ་འཇུག་ལས་ཀྱང་།

ཞི་གནས་བསམ་གཏན་ལེའུར་འབྱུང་བ་བཞིན་

བསྒྲུབས་ནས། དེ་ནས་ཤེས་རབ་བསྒོམ་པ་ན་རིགས་པའི་དཔྱད་པས་བསྒོམ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཕར་ཕྱིན་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱི་རིམ་པ་དང་བསྒྲུབ་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་རིམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་འཛིན་སྟོན་དུ་བསྒྲུབས་ནས་ཤེས་

རབ་བསྒོམ་པའི་རིམ་པ་ཡིན་ལ། ཤེས་རབ་དེའི་བསྒོམ་ཚུལ་ལ་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པ་ལ་དཔྱོད་པའི་སྒོ་ནས་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་བསྒོམ་པའི་རིམ་པ་ཡིན་པས་ལོག་པར་བརྟག་པར་མི་བྱའོ། །དེ་དག་ཀྱང་མ་ཟད་གཞུང་ཆེ་བ་དུ་མ་ནས་

དེ་ལྟར་གསུངས་པས་བསྒོམ་པའི་ཚོ་དཔྱོད་པར་གདོན་མི་ཟའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཞི་གནས་གྲུབ་པའི་འོག་ཀྱ་ལྟག་མཐོང་བསྒོམ་པའི་ཚོ་དཔྱད་སྒོམ་འབའ་ཞིག་བྱས་ན་སྟར་གྱི་ཞི་གནས་འཇིག་ལ། གསར་དུ་ཡང་མ་བསྒྲུབས་པའི་ཕྱིར་ཞི་

གནས་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཕྱིར་ལྟག་མཐོང་ཡང་མི་སྐྱེ་སྟེ་སྟར་བཞད་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་སྟར་གནས་པ་གྲུབ་པའི་ཞི་གནས་ཀྱང་བསྒྲུབ་དགོས་ལ། དཔྱད་སྒོམ་ཡང་བྱ་དགོས་པས་

བཀྲིས་ཀ་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་ལྷག་མཐོང་གི་

དཔྱད་སྐོམ་བྱས་པའི་མཐར། དོན་དེ་ལ་འཇོག་སྐོམ་བྱས་པས་བདག་མེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་འགྱུབ་པ་ཡིན་ནོ། །སྐོམ་རིམ་པར་པ་ལས། འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ཏེ། དེ་ལྟར་

@504A ཞེས། །སྐྱོན་ལ་མཁས་པ་དེས་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་བསྒོམ་པ་ལ་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱེད་དོ། །དེ་སྟོང་པ་ཉིད་བསྒོམ་པ་མང་བས་གནས་གང་དང་གང་དུ་སེམས་འཕྲོ་ཞིང་། སེམས་

མངོན་པར་དགའ་བའི་གནས་དེ་དང་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོངས་སུ་བཙལ་ན་སྟོང་པར་རྟོགས་སོ། །སེམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་བཙལ་ན་སྟོང་པར་རྟོགས་སོ། །སེམས་གང་གིས་རྟོགས་པ་དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀུན་ཏུ་བཙལ་ན་སྟོང་པར་རྟོགས་

ཏེ། དེ་ལྟར་རྟོགས་པས་མཚན་མ་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་འཇུག་གོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ། །འདིས་ནི་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་སྤོན་དུ་གཏོང་བ་ཉིད་མཚན་མ་མེད་པ་ཉིད་ལ་འཇུག་པར་བསྟན་ཏེ། ཡིད་ལ་

བྱེད་པ་ཡོངས་སུ་སྤོང་བ་ཙམ་དང་ཤེས་

རབ་ཀྱིས་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་མི་དཔྱོད་པར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་དུ་འཇུག་མི་སྲིད་པར་ཤེན་ཏུ་གསལ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ལུང་དེས་ནི་སེམས་འཕྲོ་བའི་ཡུལ་དང་འཕྲོ་མཁན་གྱི་སེམས་རྣམས་བརྟགས་པ་ན་སྟོང་

པར་རྟོགས་པ་དང་སྟོང་པར་རྟོགས་པཉང་བཙལ་བའམ་དཔྱད་པ་ན་སྟོང་པར་རྟོགས་པ་དང་དེ་དག་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པའི་ཚེ་བྱེད་པར་གསུངས་ཤིང་དཔྱད་ནས་སྟོང་པར་རྟོགས་པ་དེས་མཚན་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་འཇུག་པར་གསུངས་

པས། ཡོངས་སུ་དཔྱོད་པས་འཆོལ་བའི་རིགས་པའི་དཔྱད་པ་སྟོན་དུ་མ་བཏང་བར་ནུ་ཤང་འདོད་པ་ལྟར་སེམས་འཕྲོ་བ་བསྟེས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྤངས་པ་ཙམ་གྱིས་མཚན་མེད་དམ་མི་རྟོག་པར་འཇུག་པ་མི་སྲིད་པར་གསལ་བར་

@504B བསྟན་ཏོ། །དེས་ན་སྟར་བཤད་པ་ལྟར་ཆོས་རྣམས་ལ་བདག་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྟུལ་ཙམ་ཡང་མ་གྲུབ་པར་རིགས་པའི་མཚོན་གྱིས་བཤིག་ལ། བདག་མེད་པ་ལ་ངེས་པ་དྲང་། དེ་ལྟར་

བདག་གཉིས་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་པ་ན། དེ་བཀག་པའི་

དངོས་པོ་མེད་པའང་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། མོ་གཤལ་གྱི་བུ་མེད་པའི་དངོས་མེད་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི་མོ་གཤལ་དང་བུ་དམིགས་པ་ལ་བལྟས་ཏེ་དེ་གཉིས་ནམ་ཡང་མ་དམིགས་ན། མོ་གཤལ་གྱི་བུ་མེད་པ་བདེན་

པར་ཡོད་པར་འགས་ཀྱང་ཐ་སྙད་མི་འདོགས་པ་ལྟར། དངོས་པོ་བདེན་པ་བ་འགའ་ཡང་གཞི་འགར་ཡང་མ་དམིགས་ན། དེའི་དངོས་མེད་བདེན་པ་བ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡང་སྐྱེ་བར་

མི་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་མཚན་མར་

འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ལྡོག་པར་འགྱུར་ཏེ། བདེན་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ཡིན་ན་དངོས་པོའམ་དངོས་མད་བདེན་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་གང་རྟང་ཡིན་པས་ཁྱབ་བྱེད་ལོག་ན་ཁྱབ་བྱ་ཡང་

ལྡོག་པར་སྒྲོམ་རིམ་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་

ལྟར་དངོས་པོ་ཡོད་མེད་གང་ལ་ཡང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་རྣལ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་དེས་པ་གཏིང་ནས་འདྲེངས་པའི་དེས་པ་བསྟེད་པ་དང་དེས་ཐག་བཅད་པའི་དོན་ལ་འཇོག་པ་གཉིས་རེ་མོས་སུ་

བྱེད་པ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་

བསྒྲུབ་པ་ཡིན་གྱི། ཡུལ་ལ་ཅི་ཡང་མི་དཔྱོད་པར་ཡིད་བྱེད་བསྟུས་པ་ཙམ་གྱིས་ནི་བསྒྲུབ་པར་མི་རྟུས་ཏེ། བདེན་པར་འཛིན་པ་སྤོང་བར་མི་རྟུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ནི་བདེན་པར་ཡོད་པར་མི་རྟོག་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། བདེན་མེད་རྟོགས་པ་

@505A ཞེས། །མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བདག་ཡོད་པར་མི་རྟོག་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། བདག་མེད་རྟོགས་པ་མིན་པས་དེ་བསྟོམས་པས་བདག་འཛིན་ལ་ཅི་ཡང་མི་གནོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བདེན་པར་ཡོད་པ་

དང་བདག་གཉིས་སུ་ཡོད་པར་མི་རྟོག་པ་དང་བདེན་མེད་དང་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་པ་ཕྱིར་བྱ་དགོས་པ་འདི་གནད་ཀྱི་དོན་དུ་ཟུངས་ཤིག །གཉིས་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་སོ་སོར་དཔྱོད་པ་རྟོག་པ་

ཡིན་པས་དེ་ལས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བ་འགལ་ཏེ། འབྲས་བུ་དང་ཆུ་གཉིས་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར་སྣམ་ན། འདི་ལ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ཀྱིས་དཔེ་དང་བཅས་

པས་གསུངས་ཏེ། འོད་སྲུངས་ཀྱི་

ལེའུ་ལས། འོད་སྲུངས། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། ཤིང་གཉིས་རླུང་གིས་བྱད་པ་དེ་ལས་མེ་འབྱུང་སྟེ། བྱུང་ནས་ཤིང་གཉིས་སྲེག་པ་དེ་བཞིན་དུ། འོད་སྲུངས། ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཡོད་ན་འཕགས་པའི་

ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་སྐྱེ་སྟེ། དེ་སྐྱེས་པས་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་སྲེག་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་སོ་སོར་རྟོག་པ་ལས་འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་སྐྱེ་བར་གསུངས་ལ། སྒོམ་རིམ་བར་པ་ལས་ཀྱང་། དེས་དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་

ཀྱིས་རྣམ་པར་དཔྱད་དེ་གང་གི་ཚེ་རྣལ་འབྱོར་པས་དངོས་པོ་གང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དོན་དམ་པར་ངེས་པར་མི་འཛིན་པ་དེའི་ཚེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་འཇུག་གོ །ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་རྟོགས་སོ། ।

@505B གང་ཞེག་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་སོ་སོར་བརྟགས་ནས་མི་བསྒོམ་གྱི། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་ཙམ་འབའ་ཞིག་སྒོམ་པར་བྱེད་པ་དེའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནམ་

ཡང་མི་ལྷོག་ཅིང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ནམ་ཡང་རྟོགས་པར་

མི་འགྱུར་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྣང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཉིད་ལས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པའི་མེ་བྱང་ན་གཙུབ་ཤིང་གཙུབས་པའི་མེ་བཞིན་དུ་རྟོག་པའི་ཤིང་བསྲེག་གོ་ཞེས་བཅོམ་

ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ལམ་ཟག་བཅས་ལས་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་འབྱུང་བ་ཡང་མི་སྲིད་པས་སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་འཕགས་པ་ཐོབ་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་

བཞིན་དུ་ས་བོན་སྐྱུ་བོ་ལས་སྐྱུ་ཀུ་སྟོན་པོ་སྐྱེ་བ་དང་། མེ་ལས་དུ་བ་སྐྱེ་བ་དང་། བྱད་མེད་ལས་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བ་སོགས་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བའི་རྒྱུ་འབྲས་མཐའ་ཡས་པ་ཞེག་སྣང་ངོ། །འཕགས་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་བདག

གཉིས་སུ་འཛིན་པའི་ཡུལ་ཀྱིས་སྟོང་པའི་བདག་མེད་པའི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་སྐྱེ་བ་ལ་ད་ལྟ་ནས་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཡུལ་ལ་སོ་སོར་དཔྱད་ནས་དེ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་

སྒོ་ནས་བསྒོམ་དགོས་པས་དེ་ནི་རྟོག་པ་

ཡིན་ཀྱང་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་དང་ཤིན་ཏུ་རྣལ་སྟུ་མཐུན་པའི་ཏིང་ཡིན་ཏེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། གལ་ཏེ་ཆོས་ལ་བདག་མེད་སོ་སོར་རྟོག །ཅེས་སོགས་སྟར་དྲངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་སྒོམ་རིམ་ཐ་མ་ལས་ཀྱང་། དེ་རྣམ་

@506A ཞེས། །པར་རྟོག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བར་འགྱུར་བས་ན་ཡེ་ཤེས་དེ་འདོད་པས་དེ་ལ་བརྟེན་པར་

བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་ པ་ལས། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་པའོ་ སྙམ་དུ་སྤྱོད་ན་མཚན་མ་ལ་སྤྱོད་པར་གསུངས་པས་ སྟོང་པ་ ཉིད་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་མི་འཐད་

དོ་སྙམ་ན། འདི་འདྲ་བ་རྣམས་ནི་སྟོང་ཉིད་ལ་བདེན་པར་བཟུང་བ་ལ་བྱེད་ཀྱི། སྟོང་པའོ་སྙམ་དུ་བཟུང་བ་ཙམ་ལ་མ་ཡིན་པ་ནི་སྔར་མང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་མདོ་སྡེ་དེ་དག་

ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་

དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སློབ་ཅིང་། ཞེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བསྒོམ་པས་འདི་ལྟར་ཉན་ཐོ་བར་བརྒྱ་སྟེ། ཞེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་གང་ཡིན།

ཞེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་གང་གི་ཡིན། ཅི་ཚེས་གང་མེད་པ་དང་མི་དམིགས་པ་དེ་ཞེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ནམ་ཞེས། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཉན་བར་བརྟགས། དེ་ལྟར་དེས་པར་བསམས་པ་ན།

ཞེས་ཞེར་ཕྱིན་བསྒོམ་པའི་ཚེ་དཔྱོད་པར་གསུངས་པ་དང་། ཞེས་རབ་སྣོང་པོ་ལས། ཞེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་ལ་ཇི་ལྟར་སྤྱད་པ་དྲིས་པའི་ལན་དུ། ཕུང་པོ་ལྟ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་རྣམ་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་

@506B བལྟའོ། །ཞེས་པ་དང་། སྡུད་པ་ལས་ཀྱང་། གང་ཚེ་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་དང་དཀར་ནག་ཆོས། །ཞེས་རབ་རྣམ་པར་ཕཡེགས་ནས་རྟུལ་ཙམ་མི་དམིགས་ཚེ། །འཇིག་རྟེན་དག་ན་

ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་གྱངས་འགྲོ། །ཞེས་ཤེས་རབ་

ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ལ་དཔྱད་པས་རྟུལ་ཙམ་ཡང་མི་དམིགས་པར་མཐོང་ན་ཤེར་ཕྱིན་དུ་འགྲོ་བར་གསུངས་ཏེ། དེ་འདྲ་བའི་རིགས་སོ་སོར་བརྟགས་དགོས་པ་དུ་མ་གསུངས་པ་དང་ཇི་ལྟར་མི་འགལ། དེ་ལྟར་མི་འདོད་ན་ཆོས་རྣམས་

ལ་རྣམ་པར་མི་བརྟག་པར་གསུངས་པ་དེ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡོད་པ་ཡིན། ཆུ་ཤིང་ལྟར་རྟོག་པ་གང་བྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འཁོར་བར་འཆིང་བར་འདོད་ན་ནི། མི་རྟོག་པ་དེའི་གདམས་ངག་ཞུའོ་དེ་བསྒོམ་མོ་སྟེམ་པ་ལ་སོགས་པ་

ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་འཆིང་བར་འདོད་དགོས་ཤིང་། དེ་དག་པ་སྟར་ཡང་མང་དུ་སོང་ངོ། །དེས་ན་དེ་དག་ལ་བདེན་པར་མི་འཛིན་པ་ལྷུང་གི་དོན་ཡིན་ལ། བདེན་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་འགོག་ན་ནི། དཔེར་ན། ཐག་པ་ལ་སྣུལ་དུ་

འབྱུལ་ནས་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་པ་ན། ཟླ་དེས་ཇི་ལྟར་བཟུང་བ་ལྟར་གྱི་སྣུལ་མེད་པར་ངེས་ནས་འབྱུལ་པ་དེ་བཟློག་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་ཐབས་མེད་པ་ལྟར་བདེན་པར་བཟུང་བའི་ཡུལ་བདེན་པ་

བ་དེ་མེད་པར་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དག

གིས་ངེས་ནས་དེའི་དོན་ལ་འདྲིས་པར་བྱེད་པ་དགོས་ཀྱི། བདེན་པར་འཛིན་པའི་སེམས་ཚུར་ལ་བཀག་པ་ཙམ་གྱིས་འགོག་པར་མི་རྟོགས་སོ། །གཞན་ཡང་བདེན་འཛིན་དེ་འཕྲུལ་པ་ཡིན་པར་འདོད་དགོས་ཏེ། མ་འཕྲུལ་ན་འགོག

@507A ཞེས། །པའི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བློ་དེ་འཕྲུལ་པར་འདོད་ནའང་ཁོས་བརྫུད་བའི་ཡུལ་དེ་མེད་པར་མ་ཤེས་ན་འཕྲུལ་པར་ཇི་ལྟར་ཤེས་ཏེ། བློ་འཕྲུལ་མ་འཕྲུལ་ནི་བརྫུད་བ་ལྟར་གྱི་ཡུལ་ཡོད་མེད་ཁོ་ནས

ན་ལ་ཐུག་བའི་ཕྱིར་རོ། །བདེན་འཛིན་གྱིས་ཇི་ལྟར་བརྫུད་བའི་ཡུལ་དེ་མེད་པ་ཡང་དམ་བཅའ་ཙམ་གྱིས་མི་འགྲུབ་པས། དེ་བསྒྲུབ་པའི་ལུང་དང་རིགས་པའི་ཚོགས་དྲྭ་མ་མེད་པ་རྣམས་ལ་བལྟོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ནས་བདེན་མེད

གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ། དེ་ནས་བདེན་པར་མི་རྟོག་པར་འཛིག་ན་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་འདི་འདོད་པ་ཡིན་པས། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དཔུང་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་མི་རྟོག་པ་དགོས་ཀྱི། མི་རྟོག་པ་ཙམ

གྱིས་ཆོག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །སྒོམ་

རིམ་ཐ་མ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟ་བས་ན་དམ་པའི་ཆོས་ལས་དྲན་པ་མེད་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པ་འབྱུང་བ་དེ་ཡང་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག

པ་ཉིད་ཀྱིས་དྲན་པ་མེད་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པར་བྱེད་རྒྱས་ཀྱི། གཞན་དུ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ལྟག་མཐོང་ནི་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པར་འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་དང་དགོངས་པ་ངེས་པར་

འགྲེལ་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལས་བཀའ་སྩལ་པ། ལྟག་མཐོང་གིས་བརྟགས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་པ་ནི་མཚན་མ་མེད་པ་ལ་འཇུག་གོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ། །

@507B འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས་ཀྱང་། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གང་གི་ཕྱིར་བློས་བརྟགས་ན་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་མི་རྟོགས་ཏེ། དེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ་

ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །ཁལ་ཏེ་ཡང་དག་པར་

སོ་སོར་རྟོག་པ་ལ་མི་བྱ་ན། དེ་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མདོ་སྡེ་དེ་དང་དེ་དག་ལས་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་དུ་མ་བཀའ་སྩལ་པ་དེ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་བདག་ནི་ཤེས་རབ་ཆུང་ངུ་བརྩེ་ན་འགྲུས་

ཆུང་ངུ་སྟེ། མང་དུ་ཐོས་པ་ཡོངས་སུ་ཚོལ་མི་རྒྱས་སོ་ཞེས་དེ་སྐད་བྱ་བའི་རིགས་ཀྱི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མང་དུ་ཐོས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུས་ཐམས་ཅད་དུའང་དེ་སྙང་བར་ནི་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གང་ལ་ཡང་བློས་མི་གནས་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་དག་གིས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་དུ་བདེན་པར་བརྟེད་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་གྱི། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་སོགས་

པ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་གསུངས་པས་དེ་དག་ལ་ཡང་མི་གནས་པར་བྱ་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །བདེན་པར་བརྟེད་ནས་གནས་སུ་རུང་བ་ཡང་སྐར་བཤད་པ་ལྟར། དེ་དག་བདེན་པར་མེད་པར་

རྟོགས་པ་ལ་རག་ལས་པས། དེ་འདྲ་

བའི་མི་གནས་པ་དང་མི་རྟོག་པར་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཡུལ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའམ་བདེན་པ་འགོག་པའི་ཡང་དག་པའི་སོ་སོར་རྟོག་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཁོ་ན་ལ་གསུངས་པ་

ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱིས་ཤིག །དེས་ན་

@508A ཞེས། །གསུང་རབ་ལས་བསམ་བྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་བླ་ལས་འདས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་དེར་ནི་ཟབ་མོའི་དོན་ཐོས་པ་དང་སེམས་པ་ཙམ་གྱིས་རྟོགས་པར་རྩོམ་པ་དགག་

པའི་ཕྱིར་དེ་རྣམས་

འཕགས་པའི་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་གཞན་གྱིས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ལ་སོགས་པར་སྟོན་པ་དང་། ཡང་ཟབ་མོའི་དོན་ལ་བདེན་པར་བརྟུང་ནས་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་

སེམས་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་གསུངས་ཀྱི།

སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཚུལ་བཞིན་དུ་དཔྱོད་པ་འགོག་པ་མིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སྒོམ་རིམ་ཐ་མ་ལས། དེ་ལྟར་གང་དང་གང་དུ་བསམ་བྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་ཐོས་ན།

དེ་དང་དེར་ཐོས་པ་དང་

སེམས་པ་ཙམ་ཁོ་ནས་དེ་ཁོ་ན་རྟོགས་པར་གང་དག་སེམས་པ་དེ་དག་གི་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་དགག་པའི་ཕྱིར་ཚོས་རྣམས་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་སེམས་པ་ཡང་

དག་པར་དགག་པར་བྱེད་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་ཡི། ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་དག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་རིགས་པ་དང་ལྡན་ཤེན་ཏུ་མང་པོ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །ལྡོང་མང་པོ་

དང་འགལ་བར་འགྱུར་ཚུལ་ནི། འོད་སྲུངས་ཀྱི་ལེའུ་ལས། འོད་སྲུངས། དབུ་མའི་ལམ་ཚོས་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་གང་ཞེ་ན། འོད་སྲུངས། གང་ལ་བདག་མེད་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་དང་སེམས་ཅན་མེད་

@508B པ་དང་སྲོག་མེད་པ་དང་གསོ་བ་མེད་པ་དང་སྐྱེས་བུ་མེད་པ་དང་གང་ཟག་མེད་པ་དང་ཤེད་ལས་སྐྱེས་མེད་པ་དང་ཤེད་བྱ་མེད་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་སྟེ། འོད་སྲུངས། འདི་ནི་དབུ་མའི་

ལམ་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག

པ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་འདྲ་བ་རྣམས་དང་འགལ་བའོ། །སྒོམ་རིམ་དང་པོ་ལས་ཀྱང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་འཇུག་པའི་གཟུངས་ལས། ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པས་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་མཚན་མ་སྤོང་

ངོ་ཞེས་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་བརྟགས་ན་མི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དེར་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་དགོངས་ཀྱི། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པ་ཙམ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྐྱོམས་པར་འཇུག

པ་ལྟར་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྤྱངས་པ་ཙམ་གྱིས་སྤོང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཟུངས་འདི་ཡི་འགྲེལ་པ་སྤོང་དཔོན་འདིས་མཛད་པ་ན་ཡང་གསལ་བར་

ཡོད་དོ། །མདོར་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་དང་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་གཞུང་གིས་རྒྱས་པར་བཀའ་བའི་ལྟ་བའི་ཚུལ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་ལྟ་བ་ནི་མེད་ལ། རྒྱ་བོད་ཀྱི་

མཁས་གྲུབ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་གཉིས་ཀྱིས་

བཀལ་བ་ལྟར་བྱི་ལྟ་བ་གཉིས་གང་རུང་ལ་དེས་པར་བརྟེན་པར་སྣང་བས། གདོན་མི་ཟ་བར་དེ་གཉིས་གང་རུང་གི་ལྟ་བ་རང་རང་གི་གཞུང་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་བཙལ་བར་བྱའོ། །དེ་ཡང་། འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་ལ་བརྟེན་

@509A ཞེས། །ནས་འཆོལ་ལུགས་ནི་སྔར་བཤད་ལ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་ནའང་དེ་ཁོ་ནར་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་རྟོག་ཏ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྟེང་ཡང་། བྱིས་པ་རྣམས་ལ་

དེ་དག་རྟོག་ཏ་དང་པ་བཞིན་དུ་སྣང་བ་འདི་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་དུ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་ཡུལ་ཀུན་བཏགས་རྣམས་གཞན་དབང་གི་སྟེང་དུ་ལུང་དང་རིགས་པས་མཐའ་དག་པར་བཀག་པའི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་དོན་ཡོངས་གྲུབ་

ལ་ངེས་པ་བརྟན་པོ་རྣམ་པར་བྱས་ནས་ལྟ་བ་དེའི་སྟེང་དུ་བཞག་པའི་འཇོག་སྟོམ་དང་། སོ་སོར་རྟོག་པས་དཔྱད་ནས་བསྟོམ་པ་གཉིས་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་འདྲ་བ་ཞིག་གི་གོ་བ་ཡོད་ཀྱང་

བསྒོམ་པའི་ཚེ་ལྟ་བ་དེའི་སྟེང་

དུ་མ་བཞག་པའི་མི་རྟོག་པ་ཙམ་གྱིས་སྟོང་ཉིད་དེ་བསྒོམས་པར་མི་འགྱོའོ། །ལུགས་དེའི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་དང་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དོན་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་སོ་སོའི་སྐྱོང་ཚུལ་དང་ཟུང་

འཕྲལ་དུ་འཇུག་ཚུལ་ནི་ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག་ན་ཆས་གསལ་བར་ཡོད་པས་དེར་བལྟ་བར་བྱའོ། །ལུགས་འདི་ལེགས་པར་རྟོགས་ནས་དེའི་གཞུང་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་སྒོམ་པར་བྱེད་ནའང་ཤིན་ཏུ་ཡ་མཚན་པ་ཡིན་ནོ། །

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་རབ་རྣམས་ནས་ཟབ་མོའི་དོན་བསྡུས་པ་རེ་ཡན་ཆད་བསྟན་པ་ཤིན་ཏུ་མང་ཞིང་། འོན་ཀྱང་མ་བསྟན་པའང་རེ་མང་ཡོད་པས་མ་བསྟན་པ་དེར་བསྟན་པའི་གཞུང་ནས་དྲང་དགོས་ལ། མི་རྒྱས་པ་དར་

@509B ཡང་རྒྱས་པ་ནས་དྲང་དགོས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཕྱོགས་ལའང་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་ཀྱི། ཟབ་པའམ་རྒྱ་ཆེ་བ་གང་རུང་མིད་པའི་ཕྱོགས་རེ་པ་ལ་དེ་ལྟར་བཟུང་དུ་མི་རུང་

ངོ། །འདི་ལ་དགོངས་ནས་ལམ་སྟོན་པའི་བླ་མའི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་

སུ་རྫོགས་པ་ལ་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་པ་མང་དུ་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་སྐྱོང་ཚུལ་གྱི་གནད་བསྟན་ཅ་ནི། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་དེས་དོན་གྱི་ལྟ་བ་རྣེད་པ་དེས་ང་དང་འབྲེལ་སྣམ་པའི་

འཇིན་པ་གང་ལ་སྐྱེ་བའི་གཉེན་བདག་དང་

བདག་གི་བ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་དུས་དང་འདུ་བར་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མང་དུ་དཔྱད་ནས་མཐར་དེའི་དོན་ལ་ངེས་པའི་ཤུགས་བསྐྱེད་དེ། མི་འཕྲོང་བར་

འཇིན་པའི་འཇོག་སྟོམ་དང་སོ་སོར་རྟོག་པའི་

ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱོད་པ་སྤྲེལ་མར་བྱའོ། །དེའི་ཚེ་དཔྱད་སྟོམ་མངས་པས་གནས་ཚ་ཆུང་དུ་སོང་ན་འཇོག་སྟོམ་མང་དུ་བྱ་ལ། གནས་ཚ་སོར་གཞུག །འཇོག་སྟོམ་མང་དུ་བྱས་པའི་མཐུས་

གནས་ཚ་ཆེ་བར་སོང་ནས་དཔྱོད་སྟིང་མི་

འདོད་པས་མ་དཔྱད་དེ་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ངེས་པ་བརྟན་ལ་ཤུགས་དྲག་པ་མི་འོང་ཞིང་། དེ་མ་བྱུང་ན་ངེས་པའི་ལྟོག་ཕྱོགས་བདག་གཉིས་ཡོད་པར་འཇིན་པའི་སྟོ་འདོགས་ལ་དེ་ཙམ་དུ་མི་

གཞོད་པས་དཔྱད་སྐོམ་མང་དུ་བྱས་པའི་

སྐོ་ནས་ཞི་ལྷག་གཉིས་ཆ་མཉམ་ལ་བསྐོམ་སྟེ། སྐོམ་རིམ་ཐ་མ་ལས། ཡང་གང་གི་ཚེ་ལྷག་མཐོང་བསྐོམས་པས་ཤེས་རབ་ཤིན་དུ་ཤས་ཆེ་བར་འགྱུར་པ་དེའི་ཚེ་ཞི་གནས་ཆུང་ས་དེའི་ཕྱིར་མར་མེ་རླུང་ལ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་

@510A ཞེས། །སེམས་གཡོ་བས་དེ་ཁོ་ན་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་མི་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེའི་ཚེ་ཞི་གནས་བསྐོམ་པར་བྱའོ། །ཞི་གནས་ཀྱི་ཤས་ཆེ་ནའང་གཉིད་ཀྱིས་ལོག་པའི་མི་བཞིན་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཤིན་

ཏུ་གསལ་བར་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟ་བས་ན་དེའི་ཚེའང་ཤེས་རབ་བསྐོམ་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །སྒོམ་བ་དང་མཉམ་དང་ཐུན་མཚམས་སུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ནི་སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་

ལྟར་བདག་མེད་པའི་དོན་བསྐོམ་པའི་ཚེ་ན་བྱིང་བ་དང་རྒོད་པ་བྱུང་བ་དོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་གཅོད་པའི་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་བསྟེན་ལུགས་དང་། བྱིང་རྒོད་ཀྱིས་མི་མཉམ་པ་མེད་པར་ངང་

གིས་འཇུག་པའི་བཀང་སློམས་ཐོབ་

པ་ན་རྩོལ་བ་གློད་ལུགས་ལ་སོགས་པ་ནི་སྔར་ཞི་གནས་ཀྱི་སྐབས་སུ་�couldད་པ་དང་འདྲ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག་ལས་ནི་གང་བསྟོམ་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་དེ་ཉིད་ལ་ཞི་གནས་ཀྱི་སྒོང་ཚུལ་བྱས་ནས་ཤིན་སྦྱངས་བསྒྲིད་

པ་དང་། ཡང་དེ་ལ་ལྷག་མཐོང་གི་དཔྱད་སྤོམ་བྱས་ནས་ཤིན་སྦྱངས་བསྒྲུབས་ནས། དེ་དག་སོ་སོར་གྱུབ་པ་ན་ཟུང་དུ་སྦྱེལ་བར་གསུངས་ཏེ། འདི་ལྟར་ན་དཔྱོད་པ་དང་འཇོག་པ་གཉིས་རྒྱུན་གཅིག་ལ་བྱེད་པའི་ངེས་པ་མི་སྣང་

བས། ཐུན་སོ་སོ་ལ་བྱས་པས་ཀྱང་ཆོག་པར་བཞེད་དོ། །འདིར་གལ་ཆེ་བ་ནི་རང་གི་མ་རིག་པས་ཇི་ལྟར་སྤྲོ་བཏགས་པའི་འཛིན་སྟངས་སུན་ཕྱུང་བའི་སྤོ་ནས་དེའི་ལྟོག་ཕྱོགས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་དུ་ངེས་པ་

@510B ཤུགས་དྲག་བསྒྲིད་ནས་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། བདག་འཛིན་དང་མ་རིག་པའི་འཛིན་སྟངས་སུན་མ་ཕྱུང་བར་སྟོང་ཉིད་ཟུང་པ་ཞི་ག་ལ་བྱས་ནས་བསྒོམས་ཀྱང་བདག་

འཛིན་གཉིས་ལ་ཅི་ཡང་མི་གནོད་པས། འདྲེ་ཤར་སྐྱོང་

གནོད་པ་ལ་བླུད་རྒྱབ་སྐྱོར་གཏོང་བ་དང་འདྲའོ་ཞེས་གོང་མ་རྣམས་ཡང་ཡང་གསུངས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མད་པར་སྣང་ངོ། །དེ་ལྟར་སྔར་བཤད་པ་འདི་དག་ནི་རགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། བསྐོམ་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཕྱ་མོའི་སྐྱོན་ཡོན་རྣམས་ནི་བཤེས་

གཉེན་མཁས་པ་དག་ལ་བརྟེན་ཏེ། རང་གིས་ཀྱང་བསྒོམས་ནས་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་པས་མ་སྨྲོས་སོ། །བསྒོམ་ཚུལ་དེ་དག་ནི་ལམ་རིམ་གྱི་གདམས་ངག་སྔ་མ་རྣམས་ལ་གཞི་བྱས་ནས་རྒྱས་སུ་བཏང་བ་ཡིན་ཏེ། པོ་ཏེ་བའི་བཞུ་བྱམ་

ལས། ཁ་ཅིག་ཐོས་བསམ་དུས་ན་རིགས་པས། །རང་བཞིན་མེད་པ་ གཏན་ལ་ཕབ་ལ། །བསྒོམ་དུས་མི་རྟོག་འབའ་ཞིག་བསྒོམ་ཟེར། །དེ་ ལྟ་ན་ནི་འབྲེལ་མེད་སྟོང་ཉིད། །ལོག་སུ་བསྒོམས་ཕྱིར་གཉེན་པོར་མི་འགྱུར། །དེ་ལྟ་བས་ན་

བསྒོམ་དུས་ཉིད་ནའང་། །གཅིག་དང་དུ་བྲལ་རྟེན་འབྲེལ་ལ་སོགས། །གང་ལ་གོམས་པས་སོ་སོར་བརྟག་ཅིང་། །ཕྱིར་ཟད་མི་རྟོག་ཉིད་དུའང་གནས་བྱ། །དེ་ལྟར་བསྒོམས་ན་ཉོན་མོངས་

གཉེན་པོ། །ལྷ་གཅིག་རྟེས་སུ་འབྲང་བར་འདོད་

ཅིང་། །ཞ་རོལ་ཕྱིན་ལུགས་སྨྲོད་པར་འདོད་པས། །ཤེས་རབ་བསྒོམ་པའི་ལུགས་ནི་དེ་ཡིན། །དེ་ཡང་གང་ཟག་བདག་མེད་གོམས་པས། །དེ་ནས་དེ་ལྟར་རྟེས་སུ་འཇུག་བྱ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །འདིའང་ཇོ་བོས། སྟོང་ཉིད་གང་

@511A ཞེས། །གཞས་རྟོགས་ཤེ་ན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ལུང་བསྟན་ཅིང་། །ཆོས་ཉིད་བདེན་པ་གཟིགས་པ་ཡི། །ཀུན་སྐྱེད་སྨོད་མ་རྫོ་གཞས་ཡིན། །དེ་ལས་བརྒྱུད་པའི་མན་ངག་གིས། །ཆོས་ཉིད་བདེན་པ་

རྟོགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་འཁྲིད་ཚུལ་ཡང་ཇོ་བོས་དབུ་མའི་གདམས་ངག་ཏུ་གསུངས་པ་ལྟར་དཔྱད་སྒོམ་དང་དེ་ལྟར་དཔྱད་པའི་དོན་ལ་འཇོག་པའི་སྒོམ་སྟེལ་མར་གསུངས་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་

སྨོད་དཔོན་ཀླ་མ་ལ་ཤྲི་ལའི་ལུགས་དང་ཁྱད་མེད་ལ། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་དབུ་མ་འཇུག་པ་དང་དབུ་མ་སྐྱིང་པོ་དང་སྨོད་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པའང་དེ་ལྟར་ཡིན་ཞིང་། བྱམས་

ཆོས་དང་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་

ཀྱི་གཞུང་རྣམས་སུ་ཡང་མང་དུ་བཤད་ཅིང་། དེའི་ལུགས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཇོན་པའི་མཁས་པ་ཤ་སྟེ་པས་ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག་ཏུ་ཡང་གསལ་བར་བཀྲལ་བས་ན། ལྷག་མཐོང་སྒོང་ཚུལ་ནི་ཀུན་སྐྱབ་དང་ཐོགས་མེད་གཉིས་

ནས་བརྒྱུད་པའི་གཞུང་དང་གདམས་ངག་རྣམས་མཐུན་པར་སྣང་ངོ་། །བཞི་པ་བསྟོམས་པས་ལྷག་མཐོང་གྲུབ་པའི་ཚད་ནི། དེ་ལྟར་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱད་ནས་བསྟོམས་པ་ན། སྔར་བཤད་པའི་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དེ་

མ་སྐྱེས་ཚུན་ཆོད་དུ་ལྷག་མཐོང་རྗེས་མཐུན་པ་ཡིན་ལ། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་སྐྱེས་པ་ནས་ལྷག་མཐོང་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཏེ། ཤིན་སྦྱངས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་སྐྱེ་ལུགས་ནི་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །འདི་ཡང་སྔར་ཞི་གནས་གྲུབ་པ་མ་

@511B ཉམས་པར་ཡོད་པ་དེས་དྲངས་པའི་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱང་ཡོད་པས་ན། སྤྱིར་ཤིན་སྦྱངས་ཡོད་པ་ཙམ་མིན་ནོ། །འོན་གང་ཡིན་སྙམ་ན། དཔྱད་སྤྲོམ་བྱས་པ་དེའི་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཤིན་

སྒྲངས་འདྲེན་ཐུབ་པ་ན་དེ་ནས་ལྷག་མཐོང་དུ་འགྱུར་

རོ། །དེ་ནི་ཇི་སྙེད་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་ཇི་ལྟ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་གཉིས་ཀ་ལ་འདུ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཇི་སྲིད་དུ་ལུས་དང་སེམས་

ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ཇི་ལྟར་ལེགས་པར་བསམས་པའི་ཚོས་དེ་དག་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོབ་ཡུལ་གཟུགས་བརྙན་ནང་དུ་ཡིད་ལ་བགྱིད་པའི་ཡིད་ལ་བགྱིད་པ་དེ་ལ་ཅི་ཞེས་བགྱི། བྱམས་པ། ལྷག་མཐོང་ནི་མ་ཡིན་

ཏེ། ལྷག་མཐོང་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་མོས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག་ལས་ཀྱང་། དེས་ལུས་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཐོབ་པ་དེ་ཉིད་ལ་གནས་ཏེ། ཇི་ལྟར་བསམས་པ་

དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ནང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་གྱི་སྟོང་ཡུལ་ལ་ལྷག་པར་མོས་པས་སོ་སོར་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། ཇི་སྲིད་དུ་ལུས་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་མ་སྐྱེས་པ་དེ་སྲིད་དུ་ནི་ལྷག་

མཐོང་དང་རྟེས་སུ་མཐུན་པའི་ཡིད་ལ་

བྱེད་པ་ཡིན་ལ། གང་གི་ཚེ་སྐྱེས་པ་དེའི་ཚེ་ལྷག་མཐོང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཇི་སྙེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་དང་ཟུང་འབྲེལ་དུ་འཇུག་ཚུལ་རྣམས་ཇི་ལྟ་བ་ལ་དམིགས་པ་རྣམས་དང་འདྲ་བར་

@512A ཞེས། །གསུངས་སོ། །ཤིན་སྦྱངས་རང་སྟོང་གྱིས་འདྲེན་ཐུབ་ན་སེམས་རྩེ་གཅིག་པའང་དེས་འདྲེན་པར་ནུས་པས་ན། སོ་སོར་རྟོག་པའི་དཔྱད་སྦྱོམ་གྱིས་རང་སྟོང་གྱིས་རྩེ་གཅིག་པ་འདྲེན་པ་འདི་ནི་

ཞི་གནས་གྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཞི་གནས་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་ཞེག་གིས་དཔྱད་སྦྱོམ་བྱས་པས་ཀྱང་ཞི་གནས་ཀྱི་གྲོགས་སུ་འགྲོ་བ་ཡོད་པས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་དཔྱད་སྦྱོམ་བྱས་ན་གནས་ཚ་ཆུང་ངུ་འགྲོའོ་སྙམ་

དུ་མི་བཟུང་ངོ། །ཇི་ལྟ་བ་ལ་དམིགས་པའི་འཇོག་སྦྱོམ་དང་དཔྱད་སྦྱོམ་བྱེད་པའི་ལྷག་མཐོང་བསྒོམ་པར་འགྲོ་མི་འགྲོའི་ཚད་ནི་བདག་མེད་པ་གཉིས་ཀྱི་ལྟ་བ་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་མ་ནོར་བའི་

གོ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་རྟེད་ནས་

དེ་ལ་དམིགས་ཏེ་བསྒོམ་པ་ཡིན་མིན་ཀྱིས་འབྲེད་དགོས་ཀྱི། གཞན་གང་གིས་ཀྱང་འབྲེད་པར་མི་རུས་སོ། །ཇི་འདྲས་འབྲེད་པར་མི་རུས་སྣམ་ན། བསྒོམས་པས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་སྣང་བ་རབ་ས་རྣམས་

འགག་ནས། ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་པ་ལྟ་བུ་ལ་སེམས་རིག་ཅིང་གསལ་ལ་དྭངས་པའི་ཁྲད་པར་དང་ལྡན་པ་མར་མེ་རླུང་གིས་མ་བསྐྱོད་པ་ལྟ་བུ་རིང་དུ་གནས་པ་དང་། ཕྱི་དང་ནང་གི་ཡུལ་སྣང་རྣམས་ཡིད་ངོ་ན་འཛའ་

ཚོན་ནམ་དུ་བསྲབ་མོའི་རྣམ་པ་འདྲ་བར་འཆར་ཞིང་དེ་ལ་རིང་དུ་གནས་པ་དང་། ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ངོ་ན་བརྟང་བའི་ཡུལ་དུ་གང་འཆར་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་ཀྱིས་གཏད་པ་ན་གཏད་རྩང་ཟད་ཀྱང་མི་བཟོད་པར་ཞེག་ནས་དག

@512B འགྲོ་ཞིང་། དེ་ཡང་དང་པོར་གཟུགས་སྐྲ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རགས་པ་ལ་དེ་ལྟར་འཆར་ལ། གོམས་ན་མཐར་ཡུལ་ཅན་རིག་པ་དང་མྱོང་བ་ལའང་སྣང་གྱི་རིགས་པའི་རྣམ་

པ་དེ་བྱད་པ་བཞིན་དུ་འགྲོ་ཞིང་དེ་ལའང་

སེམས་ཀྱིས་གཏད་པ་ན་གཏད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བཟོད་པར་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་བྱུང་ཡང་། དེས་ནི་གཉིས་མེད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷ་བརྟེན་པ་དང་སྣང་བ་བཅུ་བྱུང་ཤར་བ་དེ་རྣམས་ཀྱང་དབུ་མ་ནས་བཤད་པའི་སྒྲུ་མ་ལྟ་

བྱའི་དོན་རྟོགས་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་འཛོག་པར་མི་ནུས་ཏེ། ལྟ་བ་ལ་བློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པས་ཀྱང་གནས་ཚར་དུ་བསྒྲུབས་པ་ན། དེ་ལྟ་བུ་འཆར་བ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་སྒྲུ་མ་ལྟ་བྱའི་དོན་ནི་སྟར་བཤད་པ་ལྟར་རང་གི་ངོ་བོས་

གྲུབ་པ་མེད་པར་ཐག་ཆོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངེས་པ་དང་སྣང་བ་བསྟེན་དུ་མེད་པར་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་འཆར་དགོས་ལ། ཡིད་ངོན་གཟུགས་སོགས་རྣམས་འཇའ་ཚོན་དང་འདྲ་བར་སྣབ་ཅིང་ཤིན་ཏུ་

དྭངས་པའི་རྣམ་པར་འཆར་བ་ནི་ཐོགས་རྟུགས་ཀྱི་རིག་བྱ་དང་བྲལ་བ་དང་། ཐོགས་རྟུགས་ཅན་དུ་མེད་ཀྱང་སྣང་བ་ལམ་མེ་བའི་གཉིས་ཚོགས་ཙམ་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་ངེས་པ་དེ་ལ་རང་བཞིན་

མེད་པར་ངེས་པ་གཅིག་མེད་པའི་ཕྱིར་

དགག་བྱ་རང་བཞིན་དང་ཐོགས་པའི་རིག་བྱ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བརྩད་ནས་རང་བཞིན་མེད་པའི་མིང་འདོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་དེ་འདྲ་བ་དེ་དབུ་མ་ནས་བཤད་པའི་སྐྱེ་མ་དང་བརྟུན་པའི་དོན་དུ་འདོད་ན། འཇའ་

@513A ཞེས། །དང་དུ་བ་སྒབ་མོ་ཁྱད་པར་གྱི་གཞིར་ཡོད་པར་བཟུང་ནས་དེ་དག་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་མི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཁྱད་གཞི་ཡོད་པར་ངེས་པ་དེ་ཉིད་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་

ངེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཐོགས་པའི་རིགས་བཟུང་ནས་དེ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ངེས་པ་དྲང་མེད་དེ། ཁྱད་གཞི་ངེས་པ་དེ་ཉིད་རང་བཞིན་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཟུགས་སོགས་

དེ་ལྟར་ཤར་བའི་ཚེ་ན་སྒབ་ཅིང་དྭངས་པའི་རྣམ་པར་ཤར་བ་དེ་ཉིད་ཡུལ་དེ་དག་གི་སྟོང་ཚུལ་གྱི་གནས་ལུགས་སུ་འཛིན་པའི་ཡུལ་རྒྱང་ཟད་ཀྱང་སུན་ཕྱུང་བའི་རྣམ་པ་མེད་པར་འཆར་བས་ན་

སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའི་དོན་མིན་ལ། སྔོན་

ལྟ་བ་རྣམ་དག་རྟེན་ན་ཐེག་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་འཆར་བ་ཡོད་དེ། སྔར་ཝཻཌཱ་རྩེན་པ་ན་རྣམས་བརྒྱུད་པའི་ལམ་རིམ་རྣམས་ནས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་དེའི་སྐྱེ་ཚུལ་ནི་འདི་ལྟར་འདོད་དེ།

དང་པོར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བསྟོམ། དེ་ནས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱིས་ཟིན་པར་བྱས་ནས་བསྟོམ་སྟེ། དེ་ཡང་ཐུན་རིངས་ན་དྲན་ཤེས་ཀྱིས་མི་ཟིན་པས་རེས་བྱིང་རེས་རྟོད་པར་འགྱོ་

བས་བོགས་ཆུང་། དེས་ན་སྤྲོ་དྲོ་དང་སྙོད་དང་ཐོ་རངས་ཀྱི་ཐུན་བཞི་པོ་རེ་ལ་ཐུན་བཞི་བཞིར་བྱས་ནས་ཞག་གཅིག་ལ་ཐུན་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བྱས་ཏེ་བསྟོམ། གསལ་བའམ་ཉམས་སུ་ལྡོང་བ་སྣམ་བྱེད་པ་ནས་འཕྲོ་

@513B བཅད་ལ་བྱ། དེ་ལྟར་བསྟོམས་པས་ཡུན་རིང་མ་བསྟོམས་སྣམ་ནས་བལྟས་ཙ་ན་ནམ་དང་ཉི་མ་ཞུད་ཞུད་བཅད་ནས་སྣང་ན་སེམས་ཟིན་པ་ཡིན་ལ། རིང་རབ་བསྟོམས་སྣམ་ནས་

བལྟས་པ་ན་ཅི་ཡང་མ་སོང་སྟང་ན་སེམས་མ་ཟིན་པ་

ཡིན། སེམས་ཟིན་པའི་ཚེ་ནི་རྒྱུད་ལ་ཉོན་མོངས་ཆུང་བ་དང་གཉིད་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ལ་མི་འོང་ངམ་སྙམ་པ་འོང་། དེ་ནས་སྟུད་ལ་སོགས་པ་ཐུན་རེ་ལ་འབྱོངས་པ་ན་མཚན་ཉིད་བཞི་ལྡན་དུ་སྐྱེ་སྟེ། མི་རྟོག་པ་ནི་མཉམ་པར་བཞག་པ་ན་དབུགས་

ཕྱི་ནང་དུ་རླུང་བའང་མི་ཚོར་བར་དབུགས་དང་རྟོག་པ་ཕྱར་སོང་བའོ། །གསལ་བ་ནི་སྟོན་དུས་ཀྱི་ཉི་མ་ཕྱེད་ཀྱི་དུས་ཀྱི་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་གསལ་བ་དང་ལྡན་མེད་པའོ། །དྲན་པ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་ཆུ་བླུགས་ནས་ཉི་མ་ལ་བཞག

ནས་བལྟས་པའི་དྲན་པ་དང་འདྲ་བ་འོང་བའོ། །ཕྲ་བ་ནི་མཚན་ཉིད་གསུམ་པོ་དེའི་ངང་ནས་བལྟས་པ་ན་དངོས་པོ་སྤྱི་རྟེ་མོ་གཤགས་པའི་ཚ་གཅིག་བྱུང་བའང་མཐོང་བ་འོང་བའོ། །དེ་འདྲ་བ་དེ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་རྗེས་སུ་

མཐུན་ལ། མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལ་བལྟོས་ན་རང་གི་ངོ་བོ་རྟོག་པ་ཡིན་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཅེས་གསུངས་ཏེ། དབུ་མཐའ་ལས། རྗེས་སུ་མཐུན་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག །ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་པར་འཆད་

དོ། །དབུས་མཐའ་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་

སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་སྡོང་ཉིད་ཀྱི་སྣོམ་བཟང་ཤེས་རྣམས་ཀྱང་། རྟེས་སུ་མཐུན་ལེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཅེས་པར་བཞག་དགོས་ལ། མཚན་ཉིད་གཞན་རྣམས་མ་བྱུང་ཡང་སྟར་བཤད་པ་ལྟར་ལྟ་བ་མ་ནོར་བའི་དོན་བསྟོམ་ན་བདག་མེད་པའི་དོན་

@514A ཞེས། །བསྟོམ་པ་ཡིན་ལ། ལྟ་བ་མ་ནོར་བར་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དོན་བསྟོམ་པ་མ་ཡིན་ན། མཚན་ཉིད་བཞི་པོ་དེ་བྱུང་ཡང་ངེས་པའི་རྒྱས། དེའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟ་བའི་དོན་བསྟོམ་པ་

ཡིན་མིན་ནི་སྟར་བཤད་པ་བཞིན་ཡིན་ལ། དེ་བསྟོམས་ནས་དེའི་རྟེས་སུ་སྐྱེ་མར་འཚར་ཚུལ་ཡང་སྟར་བཤད་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ཞི་ལྷག་དེ་གཉིས་རྒྱང་དུ་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་ནི། དེ་གཉིས་གྲུབ་པའི་ཚད་

ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་ཞི་ལྷག་གཉིས་མ་ཐོབ་ན་རྒྱང་དུ་སྦྲེལ་རྒྱུ་མི་འོང་བས་རྒྱང་འབྲེལ་ལ་ནི་དེ་གཉིས་ངེས་པར་ཐོབ་པ་དགོས་སོ། །འདི་ཡང་། ནམ་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པའི་ཐོག་མ་ནས་

རྒྱང་འབྲེལ་འཐོབ་པར་འགྱུར་བས་དེའི་

ཚུལ་ནི་སྔར་གྱི་ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་དཔྱད་སྤྲོམ་བྱས་པ་ན་བསྒོམས་ཏེ་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡིད་བྱེད་བཞིའི་རིམ་པས་སྤྱི་བ་འདི་ལའང་གསུངས་པས་ཡིད་བྱེད་བཞི་པ་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་སྤྱིས་པའི་ཚེ་ན་རྒྱང་འབྲེལ་དུ་འགྲོ་

སྟེ། དེ་ཡང་དཔྱད་སྤྲོམ་བྱས་པའི་མཐར་འཇོག་སྤྲོམ་བྱས་ཤིང་བསྒྲུབས་པ་དེ་ཞི་གནས་ཐོབ་པ་ཇི་འདྲ་བ་དེ་འདྲ་བའི་འཇོག་སྤྲོམ་དུ་གྱུར་པ་ན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཉན་ས་ལས། དེ་ལ་ཇི་ཙམ་གྱིས་ན་ཞི་གནས་དང་ལྡན

མཐོང་འདྲེས་པར་གྱུར་ཅིང་མཉམ་པར་རྒྱང་དུ་འཇུག་པ་དང་གང་གིས་ན་རྒྱང་དུ་འབྲེལ་བར་འཇུག་པའི་ལམ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། སྨྲས་པ། སོམས་གནས་པ་རྣམ་པ་དགུ་པོ་དག་ལས་འདི་ལྟ་སྟེ། མཉམ་པར་བཞག་པའི་རྣམ་པ་དགུ་པ་

@514B གང་ཡིན་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཆོས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལ་རབ་ཏུ་བརྩོན་པར་བྱེད་དེ། དེའི་ཚེ་ན་ཆོས་རྣམ་པར་

འབྲེད་པ་དེའི་ལམ་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པ་དང་རྟོལ་

བ་མེད་པར་འཇུག་པར་གྱུར་ཅིང་། ཞི་གནས་ཀྱི་ལམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པས་ལྷག་མཐོང་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་ཡོངས་སུ་བྱང་བ་དང་ཞི་གནས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སོང་བ་དང་ཉམས་བདེ་བས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པར་འགྱུར་

ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེའི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གཉིས་འདྲེས་པར་གྱུར་ཅིང་མཉམ་པར་འཇུག་པ་དང་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བར་འཇུག་པའི་ལམ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། སྐོམ་རིམ་ཐ་མ་ལས་ཀྱང་། ཇི་སྐྱེ་གང་གི་

ཚེ་བྱིང་བ་དང་རྟོད་པ་ལས་དབེན་པའི་ཕྱིར་མཉམ་པར་ཞུགས་ཤིང་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སེམས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་བྱུང་བར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་རྟོལ་བ་སློང་པས་བཏང་སྙོམས་སུ་བྱ་སྟེ། དེའི་ཚེ་ཞི་གནས་དང་ལྷག

མཐོང་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་གྱུབ་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོན་དེ་འདྲ་བ་དེ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། དེ་འདྲ་བ་དེ་མ་ཐོབ་པའི་གོང་དུ་སོ་སོར་

རྟོག་པའི་དཔྱད་སྤྲོམ་གྱི་རང་སྟོབས་ཀྱིས་

མི་རྟོག་པའི་གནས་ཚ་འདྲེན་མི་ནུས་པས། དཔྱད་སྤྲོམ་དང་འཇོག་སྤྲོམ་གཉིས་རྩོལ་བ་སོ་སོ་སོ་སོར་བསྒོམ་དགོས་པ་ལ། དེ་གཉིས་ཐོབ་ནས་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་དཔྱད་སྤྲོམ་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཞི་གནས་འདྲེན་པར་ནུས་པས་ན་ཟུང་དུ་

@515A ཞི། །འབྲེལ་བའོ། །འདི་ཡང་དཔྱོད་པ་ནི་ལྷག་མཐོང་ཡིན་ལ། དཔྱད་མཐར་གནས་པ་ནི་ཞི་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའོ། །ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག་ལས་ཀྱང་། དེའི་འོག་ཏུ་རྣམ་པར་

རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་བརྟན་དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་ཏེ། སེམས་དེ་ཉིད་ལ་གང་གི་ཚོ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་དང་བར་མ་ཆད་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རྒྱུན་ཀྱིས་གཉིས་ཀའང་ཉམས་སུ་ལྡོང་བ་དེའི་ཚེ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་

ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་ཞེས་བརྗོད་དེ། དེ་ལ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ནི་ཟུང་ཡིན་ལ། འབྲེལ་བ་ནི་ལྡན་པ་སྟེ། ཕན་ཚུན་བཅིངས་ནས་འཇུག་པའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། བར་མ་ཆད་པ་ནི་དཔྱད་

སྒོམ་དེ་ཉིད་ཀྱི་འཕྲོ་

བཞག་ནས་མི་རྟོག་པར་བཞག་མི་དགོས་པར་དཔྱད་སྒོམ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མི་རྟོག་པ་འདྲེན་པའོ། །གཉིས་ཀ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ནི་མི་རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྙན་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་

གཟུགས་བརྙན་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་གཉིས་ཀ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་སྟེ། དེ་ཡང་དུས་གཅིག་མིན་གྱི། བསྒོམ་པའི་ཡིད་བྱེད་དེ་ཉིད་ཀྱི་བར་མ་བཅད་པའི་རྒྱུན་གྱིས་མྱོང་བའོ། །འོན་སྟར་ཞི་གནས་གྲུབ་ནས་སོ་སོར་

རྟོག་པའི་དཔྱད་སྒོམ་གྱིས་གནས་ཆ་འགྲུབ་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་སྙམ་ན། དེ་ནི་ཞི་གནས་མ་གྲུབ་པའི་སྟོན་དུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་དཔྱད་པའི་མཐར་འཛོག་པའི་སྟེང་ལ་མ་བྱས་ན་ཞི་གནས་

འགྲུབ་མི་སྲིད་ལ། ཞི་གནས་

@515B རྟེན་ནས་ནི་དེ་ལྟར་བྱས་ནས་བསྒོམས་པས་ཞི་གནས་འགྲུབ་པའི་ཁྱད་བསྟན་པ་ཡིན་པས་འགལ་བ་མེད་ཅིང་། གཞན་ཡང་ལྷག་མཐོང་འགྲུབ་པའི་སྐྱོན་དེ་མ་ཐག་གི་དཔྱད་སྒོམ་

བྱིས་རྩེ་གཅིག་པ་འདྲེན་པར་རྒྱས་པའི་སྐབས་

གཅིག་ཡོད་པས་དེ་ལའང་བསམས་པ་སྟེ། ལྷག་མཐོང་མ་གྲུབ་པའི་སྟོན་དུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་དཔྱད་པའི་མཐར་འཇོག་པའི་སྒེལ་མ་བྱས་ན་ཞི་གནས་འགྲུབ་མི་སྲིད་ལ། ཞི་གནས་རྣེད་ནས་ནི་དཔྱད་སྤྱོམ་བྱིས་མི་རྟོག་པ་འདྲེན་

མི་རྒྱས་པར་གོང་དུ་བཤད་པ་འདི་ནི་དམིགས་བསལ་དེ་དོར་བའི་དེའི་སྟོན་དུ་མི་འགྲུབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །མདོར་ན་ཞི་གནས་མ་གྲུབ་པའི་སྟོན་དུ་འཇོག་རེས་ཀྱིས་དཔྱད་པའི་མཐར་འཇོག་པའི་འཇོག་སྤྱོམ་བྱས་པས་ཞི་

གནས་འགྲུབ་མི་སྲིད་ལ། ཞི་གནས་གྲུབ་ནས་ནི་ལྷག་མཐོང་མ་གྲུབ་པའི་སྟོན་དུ་དཔྱད་སྤྱོམ་གྱིས་རྩེ་གཅིག་པའི་གནས་ཆ་བརྟན་པོ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་དྲངས་པ་མི་འོང་བས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མང་དུ་དཔྱད་པའི་

དཔྱད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་ཆ་བརྟན་པོ་རྣེད་པ་ནི་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་ནས་འོང་བས་རྒྱང་འབྲེལ་ཡང་དེ་ནས་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཆུ་མི་གཡོ་བར་གནས་པའི་སྟེང་ན་ཞར་ཉེའུ་ཆུང་འཕྱོ་བ་

བཞིན་དུ་གནས་ཆ་བརྟན་པོའི་མི་རྟོག

པའི་རྩི་མ་ཞིག་པའི་ངང་ནས་བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་སོ་སོར་དཔྱད་པས་ཚོག་པའི་གཉེས་ཆོགས་ལ་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་དུ་འཐུལ་བར་མི་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཞི་ལྷག་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་གི་གཞུང་ལུངས་མ་དེ་དག་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་

@516A ཞེས། །དུ་ཤེས་པར་བྱ་ཡི། དེ་ལས་གཞན་དུ་སྒོ་བཏགས་ནས་འཆད་པ་ལ་ཡིད་བརྟན་པར་མི་བྱའོ། །འདི་དག་གི་སྒོ་ནས་ཞི་ལྷག་གི་སྐྱོང་ཚུལ་ལའང་ཁྱད་པར་དུ་མ་ཞིག་དབྱེ་དགོས་པར་སྣང་མོད་

ཀྱང་ཚོག་མངས་པས་འཇིགས་ནས་མ་བྱིས་སོ། །དེ་ནི་ལམ་སྤྱིའི་དོན་བསྡུ་བ་ཙུང་ཟད་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཐོག་མར་ལམ་གྱི་རྩ་བ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ལ་ཐུག་པས་དེའི་བདར་ཤ་བཅད། དེ་ནས་དལ་བ་ལ་

སྣིང་པོ་ལེན་འདོད་བཅོས་མ་མིན་པ་བསྒྲིད་ན་དེས་རྒྱུན་དུ་བསྐྱབ་པ་ལ་ནང་ནས་བསྐུལ་བས་དེ་བསྒྲིད་པའི་ཕྱིར་དུ་དལ་འབྱོར་གྱི་སྐོར་རྣམས་བསྟོན། དེ་ནས་ཚེ་འདི་དོན་དུ་གཉིར་བའི་བློ་སྦྱ་མ་

ལོག་ན་འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མ་ལ་དོན་

གཉེར་དྲག་པོ་མི་འབྱུང་བས་ལུས་ཐོབ་པ་རིང་དུ་མི་སྡོད་པའི་མི་རྣག་པ་དང་ཤི་ནས་དན་འགྲོར་འཁྲམ་ཚུལ་བསྒོམ་པ་ལ་འབད། དེའི་ཚེ་འཇིགས་པ་དྲན་པའི་བློ་རྣལ་མ་སྐྱེ་བས་སྐྱབས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་རེས་

པ་བསྒྱེད་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་ཐུན་མོང་བའི་སྡོམ་པ་ལ་གནས་ཤིང་དེའི་བསླབ་བྱ་ལ་བསླབ། དེ་ནས་དཀར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་ཆེན་པོ་ལས་འབྱས་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་སྤོ་དུ་མ་ནས་བསྒྱེད་ལ་བརྟན་པར་བྱས་ཏེ། དགེ་མི་

དགེ་བསྙེའི་འཚུག་ལྡོག་ལ་འབད་ཅིང་སྤོབས་བཞིའི་ལམ་དུ་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ཞིག་བྱ། དེ་ལྟར་སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུའི་ཚེས་སྐོར་རྣམས་ཚགས་སུ་ཚུད་པ་ན་འཁོར་བ་སྤྱི་དང་བྲེ་བྱག་གི་ཉེས་དམིགས་མང་དུ་བསམས་ལ། འཁོར་

@516B བ་སྤྱི་ལས་བློ་ཅི་ལྡོག་བྱ། དེ་ནས་འཁོར་བ་གང་ལས་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་ནས་དེ་སྤོང་འདོད་བཅོས་མ་མིན་པ་བསྒྱེད། འཁོར་བ་ལས་བྱོལ་བའི་

ལམ་བསླབ་པ་གསུམ་སྤྱི་ལ་ངེས་པ་དྲང་ཞིང་ཁྲད་

པར་དུ་རང་གིས་གང་ཁས་བླངས་པའི་སོ་སོར་ཐར་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་ཆོས་སྐོར་རྣམས་ཚགས་སུ་ཚུད་པ་ན། རང་ཉིད་སྲིད་མཆོར་ལྷུང་བ་ཇི་འདྲ་བ་དེ་བཞིན་དུ། མ་རྣམས་ཀྱང་དེ་འདྲ་བར་སོང་བ་ཡིད་ལ་

བྱས་ཏེ། བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེའི་རྩ་བ་ཅན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱངས་ལ་འདི་ཅི་སྐྱེ་ལ་འབད་དགོས་ཏེ། དེ་མེད་ན་སྤྱོད་པ་ཕྱིན་དྲུག་དང་རིམ་གཉིས་སོགས་རྫོང་མེད་པའི་ཐོག་བྱེད་པ་དང་འདྲ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་

མྱོང་བའི་རྣམ་པ་ཐན་ཐུན་ལ་སྐྱེས་ན་ཆོ་གས་བཟང་ལ། དེའི་བསླབ་བྱ་ལ་འབད་ནས་སྨོན་པ་ཅི་བརྟན་བྱ། དེ་ནས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་རྣ་བས་ཆེ་བ་རྣམས་མཉན་ལ། ལྷོག་འཇུག་གི་མཚམས་རྣམས་ཤེས་པ་དང་དེ་

ལ་སློབ་འདོད་དག་པོ་བསྐྱེད། ཐོ་དེ་དག་སྐྱེས་པ་ན་འཇུག་པའི་སྟོམ་པ་ཆོགས་བཟང་ལ། རང་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིན་དྲུག་དང་གཞན་རྒྱུད་སྨིན་བྱེད་ཀྱི་བསྟུ་བཞི་སོགས་ལ་བསླབ། ཁྱད་

པར་དུ་རྫ་ལྷུང་ལ་འབད་པ་དྲུག་པོས་

སྤོག་བསྟོས་བྱ། ཟག་པ་ཆུང་འབྲིང་དང་ཉེས་བྱས་རྣམས་ཀྱིས་མ་གོས་པ་ལ་འབད་ཅིང་གོས་ནའང་ཕྱིར་འཆོས་པ་ལ་འབད་དོ། །དེ་ནས་ཕར་ཕྱིན་ཐ་མ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་དུ་བསླབ་དགོས་པས་བསམ་གཏན་སྐྱོང་ལུགས་ལ་མཁས་པར་

@517A ཞེས། །བྱས་ལ་ཉིང་ངེ་འཛིན་བསླབ། བདག་མེད་པ་གཉིས་ཀྱི་ལྟ་བ་རྟག་ཆད་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་དག་ཅིག་རྒྱུད་ལ་ཅི་སྐྱེ་བྱས་ཏེ། རྣེད་པ་དང་ལྡ་ཐོག་དེར་བཞག་ནས་སྐྱོང་བའི་སྐྱོང་ཚུལ་རྣམ་དག་ཤེས་

པར་བྱས་ལ་བསྒྲུངས་དོ། །དེ་འདྲ་བའི་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་ལ་ཞི་ལྷག་གི་མིང་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི། ཕར་ཕྱིན་ཐ་མ་གཉིས་ལས་རྒྱར་པ་ཞིག་མེད་པས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོམ་པ་བརྒྱང་ནས་དེའི་བསླབ་བྱ་ལ་སློབ་པའི་གསེབ་

ནས་འོང་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ཡང་འོག་མ་འོག་མ་བསྟོམས་ཀྱིན་གོང་མ་གོང་མ་ལ་ཐོབ་འདོད་ཆེར་འགྲོ་བ་དང་གོང་མ་གོང་མ་མཉན་པ་ན་འོག་མ་འོག་མ་ལ་བསླུབ་འདོད་ཇེ་ཆེ་ཇེ་ཆེར་འགྲོ་བ་

ཞིག་བྱུང་ན་གནད་དུ་སོང་བ་ཡིན་གྱི།

སྔ་མ་རྣམས་ཅི་ཡང་མེད་པར་སེམས་ཀྱི་གནས་ཚ་རེ་ཙམ་དང་ལྡན་པའི་གོ་བ་ཙམ་རེ་ལ་རྟུས་པ་སྣུག་ལོ་བྱས་ཀྱང་གནད་དུ་འགྲོ་ཤེན་ཏུ་དཀའ་བས་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཞིག་ལ་ངེས་པ་འདྲོངས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་

རྣམས་བསྟོམ་པའི་ཚེ་ཡང་རྟོག་པ་སྣུང་བར་བྱས་ནས་བློ་རྣམས་ཆ་མཉམ་དགོས་ཏེ། འདི་ལྟར་ལམ་ལ་འཁྲིད་པའི་བཤེས་གཉེན་ལ་གུས་པ་ཆུང་བར་སྣང་ན་ལེགས་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་འཆད་པས་བསྟེན་ཚུལ་ལ་

འབད། དེ་བཞིན་དུ་བསྒྲུབ་པ་ལ་སྦྱོ་ཤུགས་ཆུངས་ན་དལ་འབྱོར་གྱི་སྐོར་དང་ཚེ་འདི་ལ་མངོན་ཞེན་ཆེ་བར་སོང་ན་མི་རྟག་པ་དང་ངན་འགྲོའི་ཉེས་དམིགས་བསྟོམ་པ་ལ་གཅོ་བོར་བྱ་དགོས། ཁས་བླངས་པའི་བཅས་པ་རྣམས་ལ་གཡེལ་བར་

@517B སྣང་ན་ལས་འབྲས་ལ་ངེས་པ་ཆུང་བ་ཡིན་སྐམ་དུ་བསམས་ལ། ལས་འབྲས་བསྟོམ་པ་ལ་གཅོ་བོར་བྱ། འཁོར་བ་མཐའ་དག་ལ་སྡུག་ཤས་ཆུངས་ན་ཐར་པ་དོན་གཉིར་གྱི་བློ་ཚོག་ཙམ་དུ་

འབྲོ་བས་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་རྣམས་

བསམ། ཅི་བྱེད་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐོག་ཤུགས་དྲག་མི་སྣང་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྩ་ཆད་འཆད་པས་སྨོན་སེམས་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་ལ་མང་དུ་སྦྱང་། རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྤྱོམ་པ་བླངས་ནས་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་པ་ནའང་མཚན་མར་འཛིན་པའི་འཆིང་

བ་ཤུགས་དྲག་པར་སྣང་ན་རིགས་ཉེས་ཀྱིས་མཚན་མར་འཛིན་པའི་ཐོས་བཟུང་བའི་དམིགས་གཏད་ཐམས་ཅད་བཞིག་ལ། ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་དང་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སྟོང་ཉིད་ལ་ཐུགས་སྦྱང་། སེམས་དཏེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་མི་སྤྲོད་པའི་རྣམ་

གཡེང་གི་བྱན་དུ་བྱུར་པར་སྣང་ན་རྩེ་གཅིག་པའི་གནས་ཆ་ལ་གཙོ་བོར་སྐྱོང་བར་གོང་མ་རྣམས་གསུང་སྟེ། དེས་མཚོན་ནས་མ་བཞད་པ་རྣམས་ཀྱང་ཉེས་པར་བྱ་ལ། མདོར་ན་ཕྱོགས་རེ་བར་མ་སོང་བར་རྒྱུད་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་

བཀོལ་དུ་རུང་བ་ཞིག་དགོས་སོ། །སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་པས་ཉེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ལྟག་མཐོང་ལ་ཇི་ལྟར་བསླབ་པའི་ཚུལ་བཞད་ཟིན་

ཏོ།། །།གཉིས་པ་ཁྲུད་པར་དུ་རྫོ་རྡེའི་

ཐེག་པ་ལ་བསླབ་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་མདོ་སྡྲགས་གཉིས་ཀའི་ལམ་ཐུན་མོང་བ་རྣམས་ལ་སྦྱངས་པའི་འོག་ཏུ་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་གསང་སྔགས་ལ་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ། ལམ་དེ་ནི་ཆོས་གཞན་རྣམས་ལས་ཆེས་ཤིན་ཏུ་དགོན་པ་དང་སྙུར་

@518A ཞེས། །དུ་ཆོགས་གཉིས་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་འཇུག་ན་ནི། ལམ་སྤྲོན་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐོག་མར་བླ་མ་བསྟེན་བཀུར་དང་བཀའ་བསྩལ་པ་སོགས་ཀྱིས་མཉེས་པར་བྱ་བ་སྔར་བཤད་པ་

ལས་ཀྱང་ལྷག་པ་ཞེག་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་། དེ་ལས་བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་མ་མཐའ་ཚང་བ་ཞེག་ལ་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་ཐོག་མར་སྨིན་བྱེད་ཀྱི་དབང་རྒྱུད་སྡེ་ཁྱངས་མ་ནས་བཤད་པ་ཞེག་གིས་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱ། དེ་

ནས་དེའི་ཚེ་བརྟུང་བའི་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་རྣམས་མཉན་ནས་ཤེས་པར་བྱས་ལ་བསྲུང་སྟེ། རྩ་བའི་ལྟུང་བས་ཐོག་ན་སྨར་བྱང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་ལ་ཆེས་འགྱུར་

བས་དེས་མ་གོས་པ་ལ་འབད་པ་

དག་པོ་བྱ། སྲོམ་པོའི་ལྟུང་བས་མ་གོས་པ་ལ་འབད་ཅིང་བརྒྱ་ལ་གོས་ནའང་སླར་འཆོས་པའི་ཐབས་རྣམས་བྱ་སྟེ། འདི་དག་ནི་ལམ་བསྒོམ་པའི་གཞི་ཡིན་པས་དེ་དག་མེད་ན་འབྲས་རྩ་ཟགས་པའི་ཁང་པ་རྩྭ་ལ་པོ་ལྟར་འཐུང་བའི་

ཕྱིར་རོ། །འཇམ་དཔལ་རྩ་བའི་རྒྱུད་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་ལ་ཐུབ་དབང་གིས། །སྡུགས་འགྱུབ་པར་ནི་མ་གསུངས་ཏེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གྱུབ་པ་རབ་འབྱེད་ཐ་གསུམ་གང་ཡང་མེད་པར་གསུངས་ཤིང་། རྣལ་འབྱོར་བློ་མེད་ཀྱི་

རྒྱུད་དུའང་དམ་ཚིག་མི་བསྲུང་བ་དང་དབང་བསྐུར་དམན་པ་དང་དེ་ཉིད་མི་ཤེས་པ་གསུམ་གྱིས་བསྒྲུབ་ཀྱང་ཅི་ཡང་མི་འགྱུབ་པར་གསུངས་པས་ན། དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་བསྲུང་བ་མེད་པའི་ལམ་བསྒོམ་པ་སྐད་བྱེད་པ་ནི། སྐྱགས་ཀྱི་

@518B ཚུལ་ལས་རྣམ་པར་འཐྱམས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་བསྲུང་བ་དེས་སྐྱགས་ཀྱི་ལམ་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ལ་ཐོག་མར་བསྒྲེད་པའི་རིམ་པ་ལྟའི་འཁོར་ལོ་ཚང་བ་རྒྱུད་

སྟེ་ཁྱངས་མ་ནས་བཤད་པ་ཞིག་བསྟོམ་དགོས་

ཏེ། སྔགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤང་བྱ་ནི་ཕྱང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་རང་དགའ་བར་ཞེན་པའི་ཐ་མལ་པའི་རྣམ་རྟོག་འདི་ཡིན་ལ། དེ་སྤོང་བཞང་གནས་དང་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་རྣམས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་

སྣང་བར་སྐྱུར་བར་བྱེད་པའི་བསྒྱེད་རིམ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཐ་མལ་གྱི་རྣམ་རྟོག་སྤྱངས་པ་དེ་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ཀྱིས་དུས་ཀུན་ཏུ་བྱིན་གྱིས་རློབ་ཅིང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པ་བདེ་བླག་ཏུ་ཇོག་པར་བྱེད་པས་

ན། ཇོག་པའི་རིམ་པའི་སྟོང་དུ་རྟང་བ་ཡིན་པས། དེ་ནས་ཇོག་པའི་རིམ་པ་རྒྱུད་སྟེ་ཁྱངས་མ་ནས་འབྱུང་བ་རྣམས་བསྟོམ་དགོས་ཀྱི། རིམ་པ་དང་པོ་དོར་བའི་ཕྱི་མའི་ཁོངས་སུ་འདུ་བ་ཙམ་གྱི་ལམ་གྱི་ཆ་ཤས་རེ་རེ་ཙམ་ལ་སྟོང་

བ་ནི་རྒྱུད་སྟེ་དང་དེ་དག་གི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རྣལ་འབྱོར་བློ་ན་མེད་པའི་ལམ་གྱི་ལུས་ཇོག་པའི་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་གནད་ཟིན་པར་

བྱའོ། །འདི་དག་ནི་འདིར་མིང་ཙམ་གྱི་སྒོ་ནས་

སྔགས་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱོགས་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པ་ཡིན་པས། རྒྱས་པར་ནི་སྔགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་ལས་ཤེས་དགོས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་བསླབས་ན་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གནད་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པའི་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་

@519A ཁྱོག། །སྡུཛྲཱགས་པ་ལ་བསླབ་པར་འགྱུར་བས་དལ་བ་ཐོབ་པ་དོན་དང་ལྡན་པར་བྱེད་ཅིང་། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་རང་དང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་རྒྱས་པར་བྱེད་ནུས་པ་ཡིན་ནོ།། །།ཐུབ་པའི་གསུང་རབ་

རབ་འབྱམས་རྣམས་ལ་བལྟ་བའི་མིག་གཅིག་གཅིག་གིས་ཀྱང་ནི་གཞུང་ལུགས་ཀུན། །ཇི་བཞིན་ལེགས་ཤེས་ཤེས་ལྡན་རྣམས་ལ་དགའ་བ་སྐྱེད་འདི་འདི་འདྲའི་ཚུལ་ལ་རབ་སྦྱངས་པའི། །ཁཤེས་གཉིན་བསྟེན་དང་དང་པོའི་སངས་

རྒྱས་འཇམ་པའི་དབྱངས་གང་གང་གིས་སྐྱབས་སུ་ལེགས་བཟུང་བ། །དེ་ཡི་མཐུས་ཡིན་ཡིན་ཚུལ་རྣམ་པར་འབྱེད་ལ་རབ་མཁས་མཁས་པའི་མཆོག་དེས་རྟག་སྐྱོང་ཤེས་ཤིག །འཛམ་གླིང་

མཁས་པ་ཡོངས་ཀྱི་གཙུག་གི་རྒྱན། །སངས་

པའི་བ་དན་འགྲོ་ན་ལྷང་ངེ་བ། །ཀུ་སྤྲུབ་ཐོགས་མེད་གཉིས་ལས་རིམ་བཞིན་དུ། །ལེགས་བརྩུད་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ནི། །སྐྱེ་དགུའི་འདོད་དོན་མ་ལུས་སྐོང་བས་ན། །གདམས་པ་རིན་ཆེན་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་སྟེ། །གཞུང་ལུགས་སྟོང་

གི་ཆུ་བོ་འདུ་བའི་ཕྱིར། །དཔལ་ལྡན་ལེགས་པར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚོ་འང་ཡིན། །གལ་ཏེ་པཊ་ཆེན་མར་མེ་མཛད་ཀྱིས་ནི། །གངས་རིའི་ཁྲོད་དུ་གསལ་བར་མཛད་པ་ལས། །ཕྱོགས་འདིར་རྒྱལ་བའི་ལམ་བཟང་ལྟ་བའི་མིག །དུས་

མང་ཞིག་ཏུ་རྒྱམ་པར་མ་གྲུར་ཏེ། །དེ་ནས་བསྟན་པའི་གནད་རྣམས་མ་ལུས་པ། །ཇི་བཞིན་མཁྱེན་པའི་མཁས་རྣམས་ཟད་པ་ན། །ལམ་བཟང་འདི་ཡང་རིང་མེ་ཞིག་ནས་ཉམས། །ཚུལ་དེ་མཐོང་ནས་བསྟན་པ་རྒྱས་ཕྱིར་དུ། །རྒྱལ་བས་

@519B ཆོས་ཚུལ་ཇི་སྙེད་གསུངས་པ་ཀུན། །ཐེག་པ་མཆོག་གི་བཞེན་པས་འབྱོ་བ་ཡི། །སྐལ་བཟང་གཅིག་གི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཏུ། །ལེགས་པར་བསྟུས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ། །ཏ་

ཅང་རྒྱས་མིན་དོན་གྱི་གནད་རྣམས་ཀུན། །མ་ཚང་

མེད་ཅིང་བློ་གྲོས་ཆུང་ངུས་ཀྱང་། །བདེ་བླག་རྟོགས་པར་ནུས་འདི་ལུང་རིགས་ཀྱིས། །ཚུལ་བཞིན་དཔྱོད་པའི་ལམ་ནས་བདག་གིས་དྲངས། །རྒྱལ་སྲས་འཇུག་ངོགས་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པར་དཀའ། །བདག་ནི་བྱིས་པའི་ནང་ནའང་བྱིས་

པ་སྟེ། །དེ་སྐད་འདིར་ནི་ནོངས་པར་གྱུར་པ་གང་། །ཇི་བཞིན་གཟིགས་རྣམས་སྨན་སྔར་བདག་འཆགས་སོ། །དེར་ནི་རིང་དུ་འབད་ལས་ཚོགས་གཉིས་ནི། །མ་ཁའ་ལྟར་ཡངས་པ་གང་

ཞིག་བསགས་པ་དེས། །བློ་མིག་མ་རིག་གིས་

ལྷོངས་འགྲོ་བ་ཀུན། །རྣམ་འདྲེན་རྒྱལ་བའི་དབང་པོར་བདག་གྱུར་ཅིག །དེར་མ་སོན་པའི་ཚེ་རབས་ཀུན་ཏུ་ཡང་། །འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་བཀྱེ་བས་རྗེས་བཟུང་སྟེ། །བསྟན་པའི་རིམ་པ་

ཀུན་ཚང་ལམ་གྱི་མཆོག །རྣེད་ནས་བསྒྲུབ་

པས་རྒྱལ་རྣམས་གཉིས་བྱེད་ཤོག །རང་གི་ཇི་བཞིན་རྟོགས་པའི་ལམ་གྱི་གནད། །ཤུགས་དྲག་བཀྱེ་བས་ཐབས་ཀྱིས། །འགྲོ་བའི་ཡིད་ཀྱི་སྣུམ་པ་བསལ་བྱས་

ནས། །རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཡུན་རིང་འཛིན་

གྱུར་ཅིག །བསྟན་པ་རིན་ཆེན་མཆོག་གིས་མ་ཁྱབ་པའམ། །ཁྱབ་ཀྱང་ཉམས་པར་གྱུར་པའི་ཕྱོགས་དེར་ནི། །སྐྱིང་རྡེ་ཆེན་པོས་ཡིད་རབ་བསྐྱེད་པ་ཡིས། །ཕན་བདེའི་གཏེར་དེ་གསལ་བར་བྱེད་པར་ཤོག །སྒས་བཅས་རྒྱལ་

@520A ཞེས། །བའི་རྣད་བྱང་འཕྱིན་ལས་ལས། །ལེགས་གྲུབ་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པས་ཀྱང་། །ཐར་འདོད་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ལ་དཔལ་སྟེར་ཞིང་། །རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་རིང་དུ་སྐྱོང་གྱུར་ཅིག །ལམ་བཟང་

བསྒྲིག་པའི་མཐུན་རྐྱེན་སྐྱབས་བྱེད་ཅིང་། །འགལ་རྐྱེན་སེལ་བྱེད་མི་དང་མི་མིན་ཀུན། །ཆོ་ཅབས་ཀུན་ཏུ་རྒྱལ་བས་བསྟན་པ་ཡི། །རྣམ་དག་ལམ་དང་འབྲལ་བར་མ་གྱུར་ཅིག །གང་ཆོ་ཐེག་པ་མཆོག་ལ་ཆོས་སྤྱོད་བཅུས།།

ཚུལ་བཞིན་བསྒྲུབ་ལ་བརྩོན་པ་དེ་ཡི་ཚེ། །མཐུ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་བོདྷགས་བྱེད་ཅིང་། །བཀྲ་ཤིས་རྒྱ་མཚོས་ཕྱོགས་ཀུན་ཁྱབ་གྱུར་ཅིག །ཅེས་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་

བསྡུས་པ་ཞིང་རྒ་ཆེན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་

དང་ཐོགས་མེད་གཉིས་ཀྱི་ལམ་སྲོལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སར་བབྱོད་པའི་སྐྱེ་བོ་མཆོག་གི་ཆོས་ལུགས། སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱིས་ཉམས་སུ་ཟིང་པའི་རིམ་པ་ཐམས་ཅད་ཚང་བར་སྟོན་པའི་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་འདི།

རྒྱལ་སྲས་ཆེན་པོ་རྗོག་ཟློ་ལྡན་ཞེས་རབ་ཀྱི་རྒྱལ་ཚབ་ཆེན་པོ་ནང་རིག་པའི་སྡེ་སྣོད་ལ་མཁས་པར་སྣང་ངས་ནས་དེའི་དོན་བསྟན་པས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་ཏེ། འགྲོ་བ་དུ་མའི་འདྲེན་པ་མཛད་པའི་སྐོར་ནས་བསྟན་པ་རིན་པོ་

ཆེའི་རྩ་ལག་དམ་པར་གྱུར་པ་དཀོན་མཆོག་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། སྡོན་དུས་ཀྱི་སྡོམ་བརྩེ་ན་རྣམས་ཀྱིས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྲུགས་པའི་དམ་པ་བྱ་འདྲུལ་བ་འཛིན་པའི་རྒྱལ་ཚབ་མཁྱེན་པ་དང་བརྩེ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྟོགས་པ་

@520B དང་ལྡང་གི་ཡོན་ཏན་པོ་ཆེ་དུ་མས་བརྒྱན་པས་གང་ས་དེའི་ཁོད་ཀྱི་སྡོམ་བརྩེ་ན་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ཏོག་ལྟར་མངོན་པར་མཐོ་བའི་སྡོམ་བརྩེ་ན་ཆེན་པོ་མཁན་ཆེན་ཟླལ་

ཕུ་བ་དཀོན་མཆོག་དཔལ་བཟང་པོ་དང་། གཞན་

ཡང་དོན་གཉིར་ཅན་མང་པོས་སྡུ་ནས་བསྐུལ་ཞིང་། དུས་ཕྱིས་མདོ་སྡེཏཱས་ཀྱི་གཞུང་རབ་འབྱམས་ལ་མཁས་པར་སྨྲངས་པས་གཞུང་ལུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོར་བྱུར་ཅིང་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་ལ་ཆེས་ཆེར་གཅེས་སྐྱེས་

སུ་མཛད་པ། གཅིག་ཏུ་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲུར་འཁྲུར་པ་ལ་རྒྱ་དང་བྲལ་བའི་སྐད་གཉིས་སྐྱ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བཞེས་གཉེན་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྐྱབས་མཆོག་དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས། ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་དམ་པ་དེས་

ཉེ་བར་བསྐུལ་བའི་བཀའ་སྩལ་དང་དུ་བླངས་ནས། རྗེ་བཙུན་དམ་པ་ནམ་མཁའི་མཚན་ཅན་ལ་དགོན་པ་བ་ནས་སྟེའུ་རུར་བ་ལ་བརྒྱད་པ་དང་། སྤྱན་སྔ་པ་ནས་བརྒྱད་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཐོས་ཤིང་། རྗེ་བཙུན་དམ་པ་བཟང་པོའི་

མཐའ་ཅན་ལ། པོ་ཏི་བས་ཤར་བ་ལ་བརྒྱད་པ་དང་། པོ་ཏི་བ་ནས་དེལ་པ་ལ་བརྒྱད་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཐོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་གདམས་ངག་འདིའི་གཞུང་། ལམ་སྒྲོན་གྱི་སྒྲེལ་བུ་གསུམ་གྱི་

སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་

པའི་ཚོགས་རྣམས་སྣ་ཐ་ལ་བསམས་ནས་མ་དྲངས་པར། ལོངས་ཅ་ཆེན་པོ་དང་གྲོ་ལྡང་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ལམ་རིམ་བྱི་ཁོག་རྣམས་ལ་གཞི་བྱས་ནས་ལམ་རིམ་དུ་མ་ནས་གནད་རྣམས་བསྡུས་ཏེ། ལམ་གྱི་ཆ་ཚང་ལ་འཁྲིར་བདེ་

@521A ྱྱ། །ཞིང་། གོ་རིམ་མ་འཁྲུགས་པར་བཀོད་པ་འདི་ནི། གང་རིའི་ཁྲོད་ཀྱི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ། གསུང་རབ་རབ་འབྱམས་ལ་མི་འཇིགས་པའི་སྤྲོབས་པ་དགེ་བ་ཅན་གཞུང་ལུགས་ཆེན་མོ་རྣམས་ཀྱི་

དོན་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟུབས་པས། རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་དགྱེས་པ་བསྟེད་པའི་རྣ་བྱུང་བའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་རིད་མདའ་པ་ལ་སོགས་པའི་བླ་མ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་སྤྱི་བོས་

ལེན་པ། མང་དུ་ཐོས་པའི་དགེ་སློང་སྤྱོང་བ་པ་ཤར་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱིས་བྱང་ཤ་སྤྲུང་རྒྱལ་བའི་དབེན་གནས་ཀྱི་ཡང་དགོན་བྱག་ཤེང་གེའི་ཞོལ་གྱི་རི་ཁྲོད་དུ་ལེགས་པར་

སྒྲུར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་

བསོད་ནམས་དཔལ་བཟང་པོའོ། །འདིས་ཀྱང་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྐོ་ཐམས་ཅད་ནས་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པར་བྱེད་ནུས་པར་གྱུར་ཅིག། ། ། ཨོཾ་སྭ་སྟི། བློ་ཆེན་བློ་ཡི་ལི་ཁྲིའི་ས་འཛིན་མཁས་བཙུན་

བཟང་པོའི་དཔལ་གྱིས་སྦེག །འཇིགས་བྱལ་འཇིགས་མེད་སྟོབས་བཅུའི་རྩ་ལ་གྱིས་ཐུབ་བསྟན་སྐྱིང་པོ་འཛིན་པ་ལ། །རྒྱལ་དང་རྒྱལ་སྲས་བྱེ་བའི་དབུས་ན་སྐྱིང་སྟོབས་ཆེར་བཀས་སྐྱན་པ་

ཅན། །འཇམ་མགོན་

འཇམ་དཔལ་སྐྱིང་པོའི་ཞབས་སེན་བྱང་ཆུབ་བར་དུ་གཙུག་གི་རྒྱན། །མཆོག་རབ་རྩེ་མོར་ཡོངས་བསྔགས་ཡུམ་མདོའི་དོན། །མཆོག་གྱུར་ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་ཚུལ་གཉིས་སྦོལ། །མཆོག་ཏུ་འབྱེད་མཁས་སྟོན་མེད་

@521B ཪཆྱས། །མཆོག་གི་གསོས་སུ་ལེགས་སྒྲུགས་ལམ་གསུམ་འགྲོ། །འཇམ་དབྱངས་ཞལ་ལུང་བྱ་ཟེར་བྱེ་བ་བརྒྱས། །འཕྱུར་བའི་བློ་གཏེར་ཐུགས་བཙུད་ཆུ་གླུང་དང་། །ལྷན་ཅིག་

འབྲོགས་པའི་ལེགས་བཤད་

ཉལ་འབྲོའི་གཏེར། ངོ་མཚར་ཆེ་བ་བཞི་ལྡན་གདམས་པའི་ཕུལ། སྲིད་གསུམ་འདི་ན་རྟེད་དཀའི་སྒོར་མེ་མཆོག ཤམ་བྲོལ་རྩང་འཇུག་ནོར་བུའི་ལྷིང་ཁང་ཆེར། བགྲོད་བྱེད་རིན་ཆེན་འཕྱལ་གྱི་ཐེམ་སྐས་ཏེ། དགེ་

ལེགས་སྡོག་རྩངས་བརྟས་བྱེད་བདུད་རྩིའང་ཡིན། དེ་ཕྱིར་འཛད་མེད་པར་གྱི་ཀ་ལ་ཤ། ལྷག་བསམ་སྟ་ཚོགས་ལས་ཀྱིས་ཉེར་བསྟུན་པའི། ལེགས་བྱས་རྒྱ་བའི་འཁྲིའེང་འཇུམ་པའི་ རྣབས། ཤའི་མེད་ལམ་གྱི་

ཞ་མཐར་རྩེན་པའི་མཐུས། དོན་གཉིས་འབྲས་བུའི་དོག་པས་རབ་ལྷི་བའི། ཁས་རེད་འཕྲོ་བའི་ལུགས་བཟང་ཡོངས་འདུའི་ལྷོན། བཤད་སྒྲུབ་ལོ་འདབ་ཕྱོགས་སུ་བྱོལ་བའི་ གཟེས། དབྱིག་འཛིན་ཁྱོན་ཀུན་

ཅི་ཡང་མཛེས་བྱུར་ཅིག ངབག་ཡས་ཐུབ་གཞུང་པད་ཚལ་ཡངས་པའི་ངོགས། བསླབ་གསུམ་རྩལ་ཀྱིས་སྐེམས་པའི་ཤར་དྲུག་ཁྱུ། ཤམ་དག་འཆད་རྩོད་རྩོམ་པའི་མཁྱེན་རྟའི་

དབྱངས། །མ་ལུས་སྤྱིད་གསུམ་

ཁོང་ན་སྣན་བྱུང་ཅིག །ཆེར་སྐྱིགས་རྒྱད་པའི་ཡམས་ནད་དྲུངས་འབྱིན་ཅིང་། །ཀུན་དགའི་རེ་ཞྭ་གཡས་སུ་ལེགས་འཁྱིལ་བའི། །དགའ་ལྡན་ལུགས་རྒྱང་ཤིས་དུང་། །སྟེ་བཞིའི་དབྱངས་སྣན་འཇོ་བས་སྐེམས་

@522A ཞེས། །བྱུང་ཅིག །ཚུལ་འདིར་འབྲེལ་ཐོགས་ཀྱིས་མཆོག་འགྲོ་བ་ཀུན། །ཆོ་རབས་དམ་པའི་བཞེས་ཀྱིས་རྗེས་བརྟུངས་ནས། །ཡམ་འདིར་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པས་རབ་རྩེན་ཏེ། །རྣམ་གསུམ་ལམ་

གྱི་བདད་རྩིས་ཕྱུག་བྱུང་ཅིག །གནས་སྐབས་ཕུན་ཚོགས་སྟིང་འཐུང་གྲོལ་བའི་རྩེར། །དགེ་ལེགས་རོ་མངར་སྟོང་གི་བཅུད་འཛོན་པའི། །རྣམ་གྲོལ་སྒྲུང་རྩི་གསར་པའི་དགའ་སྟོན་ཆེ། །ཡིད་ཅན་བྱང་བའི་ཉིར་འཚོར་

འཇུམ་བྱུང་ཅིག །འཛིག་རྟེན་ཁམས་སུ་ནད་མཚོན་སུ་གེའི་ཞུགས། །གཞིལ་བྱེད་བསོད་ནམས་སྒྲིན་གྱི་མེ་ཏོག་གིས། །བདེ་སྐྱིད་གསེར་གྱི་སྐེ་མ་གཡུར་ཟ་བའི། །རྩོགས་ལྡན་གསར་པའི་

རྩེ་དགའ་བཞད་བྱུང་

ཅིག་དང་སྟོབས་ལྡན་བསམ་དགེ་བ་ཉ་དང་བརྒྱ་དཔོན་ཆོ་བཏུན་རྣམ་རྒྱལ་ནས་བསྟན་འགྲོ་ཡོངས་ལ་སྣན་པ་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་སྲད་དང་། ཆོ་འདས་རྟོ་རྗེ་ཆོ་རིང་། མདོན་བྱུབ་སྒྲོལ་མ། བྱ་མོ་འཆི་མེད་དབྱངས་ཅན་བཅས་དང་། ཆོ་དང་ལྡན་པ་མ་བྱམས་པ་ཆོས་

འཛོམས། ཁྱིམ་འཛིན་བསོད་ནམས་སྒྲོལ་མས་གཙོས་འདས་གསོན་རྣམས་ཀྱི་དགེ་རྩའི་ཆེད་ལྷགས་སྐག་ལོར་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་པར་གཞི་གསར་བསྒྲུབ་བྱ་རྒྱའི་ཐབས་དམིགས་སུ་ཕྱི་བསྟོམས་དངུལ་སྲང་ཉི་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་ཐམ་པ་དང་། མར་འདེགས་ཁལ་

བཙོ་ལྔ་བཅས་ཕྱལ་ཀེ་བསྒུལ་འདེབས་བྱུང་བ་ལྟར་འཇམ་མགོན་བློ་མའི་གསུང་གསང་རྟེད་དུ་བྱུང་བ་འདི་ཉིད་སྐལ་ལྡན་ཀྱི་གདུལ་བྱ་མཆོག་དམན་ཀུན་ལ་ལུ་སྒོམ་སྟོང་པའི་སྐབས་གང་དུའང་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་ལེགས་བཤད་རྒྱ་མེད་པར་སོང་གཤེས་འདི་གའི་

@522B བགོད་འབྲེལ་གཞུང་གནས་ནས་པར་གཞི་གསར་བསྒྲུབ་ཀྱི་འགན་བླངས་ཐོག །གམ་བཅར་གཟིམ་དཔོན་བློ་བྱིང་བྱམས་པ་ཆོས་བཟང་ནས་ཀྱང་སྐྱ་པང་སྤྱས་ལྡན་ཀྱི་པར་ཤིང་ངོ་

བྱངས་ལྟ་བརྒྱ་སྙམ་ཅུ་སོ་བརྒྱད་འབུལ་སྦྱོར་བྱུང་བ་ལྟར་པར་

བཤོའི་དོ་དམ་པར་གཟིམ་ཟུར་དར་ཚན་ཡེ་ཤེས་ཆོས་བྱགས་བསྐོ་བཞག་གིས་ཐོག་མཐའ་བར་གྱི་བླ་ཙེགས་སོགས་གང་ན་ཅི་དགོས་བྱ་རྒོམ་པར་བསྟབས་ཤིང་། འདིའི་མ་ཕྱི་སྐྱ་འབྱམ་པར་མ་གཞིར་བཟུངས། བཀུ་ཤེས་འཁྱིལ་བྱི་པར་མ་

ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་མཆན་བཞི་སྦྲགས་གཅིག་དང་། འཇམ་བཞད་ཀྱི་མཆན་ཆུང་ཡོད་པ་གཅིག ।བཀུས་ལྷུན་པར་མ། འབྲས་སྤུངས་ཅོར་མི་ཚན་དུ་ཡོད་པའི་པར་མ། དགའ་ལྡན་པར་རྣིང་བཅས་ཐན་ཚུན་ཞིབ་བསྟུར་བྱིས་ཡི་གེའི་གཅོད་

མཚམས་དང་། ཆོག་སྟ་འབྲ་མིན་ཡོད་རིགས་རྣམས་ཀྱང་པར་མ་ཁྲངས་ལྡན་སོར་བཞག་ལས། རང་བཟོའི་ལྷད་མ་ཞུགས་པར་ཞུས་དག་པ་ལྡན་ཆོས་འཁོར་དགོན་གྱི་བླ་རིགས་དག་སྒྲོང་བྷོ་བཅང་རྡོ་རྗེར་མ་དཔེར་ཞུ་གཏུགས་ཞིབ་འཇུག་སོགས་

ལྟ་རྟོག་ཞིབ་ཏུ་བགྱིད་བཅུག་ཐོག ।པར་ཡིག་འདྲི་མི་སྐེ་མོ་ཡོན་བདག་ཚན་པ་དབུ་བྱང་ཕུན་ཆོགས་དོན་ལྡན་དང་། གཞོན་པ་དབུ་བྱང་དམ་ཆོས་སོགས་མི་བརྒྱད་དང་། པར་བཤོ་བ་དབུ་བྱང་

བསོད་ནམས་དབང་ཕྱུག། དབུ་ཆུང་ཕྱན་ཚོགས་བློ་ལྡན། དབུ་

ཆུང་པན་ཆེ་རིང་། བྱིངས་དཀྱུས་ཉེར་གསུམ་བཅས་ནས་བཟོ་རིས་བཀོད་ལེགས་རུང་དྲང་བླངས་ཀྱིས་པར་གཞི་གསར་བསྒྱུར་ལེགས་གྱུབ་ཀྱི་པར་བྱང་སྣོར་ཆོག་ཅེག་དགོས་ཞེས་ཕྱུ་སྤྲོར་གོང་གསལ་ནས་ལྷ་རིག་བྱེད་དང་། མཆྱལ་རྩེན་གསུམ་བྱིས་

@523A [DD] ཞེས། །མཆོོན་པའི་བདོ་གཡའི་ཆུན་དང་བཅས་ཏེ་བསྒྲལ་བ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱང་ལམ་[DD]འདི་ཉིད་ལ་མཆོག་ཏུ་མོས་པས་མཚམས་སྦྱར་ཏེ་ཤྲཱི་རིང་ལུགས་འཛིན་པ་པད་དཀར་འཆང་

བའི་སྐྱེ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ངག་དབང་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་ཆུ་མཆོ་སྲིད་གསུམ་དབང་བསྐྱུར་མཚུངས་པ་མེད་པའི་སྟོར་འབོད་པས་དྲང་བས་སྦྱར་བ་བློ་བཟང་ཆུལ་བསྟན་དར་ཞིང་ཆུས་ལ་ཡུན་རིང་

དུ་གནས་པའི་ཆུར་གྱུར་ཅིག ། ।। ❦ པར་འདི་ལྷ་ས་རྩེ་ཞོལ་བཀའ་འགྱུར་པར་ཁང་གིར་མཛོད་བློང་དུ་བཞུགས་པ་འགྲོ་དོན་འཕེལ།། ।।

སངྒ་མཆོ་ལོ།། །།[DD]

@523B [BP]